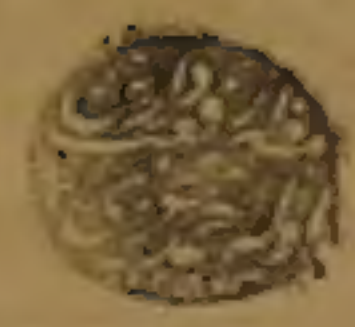

فهرست الجلد الثاني من ترجمة المستطرف

۷۵۷	الباب السابع والخمسون	۹۰۸	حرف الضاد (ضاد)
	عمر د نصكره بسر وشدند نصكره	۹۲۳	حرف الطاء (طاورس)
	فرح و سرور حاصل اولسند و آورده	۹۲۴	حرف الفاء (ظي)
	اولان آيات واحاديث و آثار سلف و بونلره	۹۲۸	حرف العين (البحل)
	مناسب شيلر بيانند در	۹۲۹	حرف الغين (غراب)
۷۷۱	الباب الثامن والخمسون	۹۴۹	حرف الفاء (فاخته)
	كوله و جاريه و خدمتكاره داتراولوب	۹۶۶	حرف القاف (قام)
	بوده ايكي فصلي مستند در	۹۷۲	حرف الكاف (كركدن)
۷۷۶	الباب التاسع والخمسون	۹۹۴	حرف اللام (لقلق)
	جاهلندن اول اولان اوقات فترده بولنان	۹۹۵	حرف الميم (مالك الحزين)
	عريك اخباري و بعض حاللري بيانند در	۹۹۶	حرف النون (نخل)
۷۸۱	بوه طلب عريك هنگام جاهلندن اديانته	۱۰۱۵	حرف الهاء (هدهد)
	داتردر	۱۰۱۷	حرف الواو (ورشان)
۷۹۳	الباب الستون	۱۰۱۹	حرف الباء (باجوج و ما جوج)
	و عرافت و زجر و عيافت و قال و طيره	۱۰۲۴	تذييل هذا الباب على ترتيب حروف
	و فراست و رؤيا و بونلره شيه شيلر		التهجي حرف الهمزة (اخيل)
	بيانند در	۱۰۳۸	حرف الباء (بيغا)
۸۲۴	الباب الحادي وستون	۱۰۴۴	حرف التاء (تالب)
	و خدعه ليعني بلا غدر حسن تدبير	۱۰۴۵	حرف الثاء (ثاغيه)
	مقاصد و آمال حسنه به وصول و تيقظ	۱۰۴۵	حرف جيم (جباب)
	و اكاهي و اموره تبصر بيانند در	۱۰۵۰	حرف حاء مهملة (حاتم)
۸۳۷	الباب الثاني وستون	۱۰۵۸	حرف خاء مهملة (خاز باز)
	هجا اوزره مرتب اولدبني حالد دواب	۱۰۶۰	دال مهملة (ديدب)
	و وحوش و طيور و هوام و حشرات و امثالي	۱۰۶۴	ذال مهملة (ذواله)
	شيلر بيانند در	۱۰۶۴	راء مهملة (راخله)
۸۳۹	باب الهمزة (اسد)	۱۰۶۶	حرف الزاي (زاغ)
۸۵۳	باب الباء (بيغا)	۱۰۶۷	سين مهملة (سابوط)
۸۵۹	باب التاء (تمساح)	۱۰۷۱	شين مهملة (شادن)
۸۶۰	باب الثاء (ثعلب)	۱۰۷۷	صاد مهملة (صوابه)
۸۶۴	باب الجيم (جراد)	۱۰۸۱	ضاد مهملة (ضوضو)
۸۶۶	باب الحاء المهملة (حجل)	۱۰۸۳	طاء مهملة (طامر)
۸۷۳	باب الخاء المهملة (خطاف)	۱۰۸۴	ظاء مهملة (ظليم)
۸۷۹	باب الدال المهملة (دابة)	۱۰۸۴	عين مهملة (عائقي)
۸۸۹	باب الذال المهملة (ذباب)	۱۰۹۶	غين مهملة (غذافي)
۸۹۶	حرف الزاي (زامور)	۱۰۹۹	حرف الفاء (فازر)
۸۹۸	حرف السين (سعلانه)	۱۱۰۴	حرف القاف (قادحه)
۹۰۶	حرف الشين (شادن)	۱۱۱۳	حرف الكاف (كاسر)
۹۰۷	حرف الصاد (صعوه)	۱۱۱۵	حرف اللام (لاي)

۱۱۱۸	حرف الميم (ماريه)	۱۲۲۲	فصل اشبه مرصنف و هراهل حرفتك
۱۱۲۲	حرف النون (ناب)		مخايبي وصفنده اولان اشعار منتخبه به
۱۱۲۶	حرف الهاء (هالغ)		مخصوص صدر
۱۱۲۹	حرف الواو (وازع)	۱۲۲۶	فصل في الالفاظ
۱۱۳۰	حرف الباء (يامور)	۱۲۳۰	الفن الثاني في الموشح
۱۱۳۲	الباب الثالث وستون	۱۲۳۲	الفن الثالث الدوبيت
	مخلوقاتن نذره قايله ذكرند در	۱۲۳۳	الفن الرابع الرجل
۱۱۳۸	الباب الرابع وستون	۱۲۳۸	الفن الخامس المواليا
	فصله اوله رق خلق جن و صفلري	۱۲۴۰	الفن السادس الكار و كان
	بيانند در	۱۲۴۱	الفن السابع القوما
۱۱۴۳	الباب الخامس وستون	۱۲۴۴	الباب الثالث والسبعون
	فصول عديده اوزره دربار و انلرده اولان		وصفا تلبينك و تكاح و ملاقلرينك
	عجيبه و نهرل و قبول ذكرند در فصل		و الفلترنده مدح و ذم اولنه جقي حاللري
	اول بحار و عجائبه و جزيره ل بيانند در		ذكرند در فصل اول تكاح
۱۱۴۹	فصل ثاني نهرل و بكار ل ذكرند در		و فضيلتي بيانند در
۱۱۵۱	فصل ثالث قبول ذكرند در	۱۲۵۸	فصل ثاني صفت حسنه نسايانند در
۱۱۵۲	الباب السادس وستون	۱۲۶۳	فصل ثالث مرأه سوه صفتي بيان ايدر
	واند اولان جيسال و رمال ايله بلدان	۱۲۶۷	فصل رابع نسوايك مكر و غدر و ذملري
	و بنان و عجائب و غرائبي بيانند در		ايله انلره مخالفت بيانند در
۱۱۵۷	الباب السابع وستون	۱۲۶۹	مطلب في التسري
	و حجرل و خواص جواهر بيانند در	۱۲۷۱	فصل خامس طلاقه داترا اقول
۱۱۶۳	الباب الثامن وستون		و حكاياتي مينند در
	والاخوان و ذكر الفنا و اختلاف الناس فيه	۱۲۷۷	الباب الرابع والسبعون
۱۱۶۸	الباب التاسع وستون		و تحريم و نهينه داتردر
	سازند ل اخباري و نوادر و لطائف	۱۲۸۴	الباب الخامس والسبعون
	جلسا بيانند در		و مزاحدن نهينه و رخصتنده و انديسات
۱۱۷۴	الباب السبعون		و شعمده و ارد اولان اخبار و آثار ي بيان ايدر
	و تغني ايدن جاريه ل بيانند در	۱۲۹۵	الباب السادس والسبعون
۱۱۸۰	الباب الحادي والسبعون		ذكرند در فصل اول نوادر عرب بيانند در
	ايچره عشقك ذكرى و عشقك افتخاري	۱۳۰۰	فصل قرارك مطايبات و مضحككاته
	و عشق سيبيله فوت اولانلره متعلق		مخصوص صدر
۱۱۸۷	فصل حب و عشق سيبيله وفات ايدنلرك	۱۳۰۲	فصل نحوه متوغل جفانك و ظرفاي
	ذكرند در		اهل تحوكل نوادر بنه خاسدر
۱۱۹۸	الباب الثاني والسبعون	۱۳۰۴	فصل مكتب خواجه ل ينك نوادري
	ايچره اشعار رقيقه و موال و زجل و دوبيت		بيانند در
	و كان كان و حاق و امثالي اشعار غريبه	۱۳۰۶	فصل متيلر نوادرند در
	بيانند در	۱۳۰۷	فصل نوادر سؤال بيانند در
		۱۳۱۳	الباب السابع والسبعون
			و ادبي و شروطني بيان ايدر

۱۳۱۷	الفصل الاول دعا ايله ادا بياننده در	۱۴۱۱	الباب الثاني والثمانون في صبر وناسي
۱۳۲۲	الفصل الثاني نفس ادعيه ده اولان		يعني تعزیه ومرتبه در بيانده در
	اقوال جاويدر		فصل اول صبر وناسي به دار اقبالدر
۱۳۵۴	الباب الثامن والستون في قضا وقدر	۱۴۱۶	ايكيني فصل تعزیه وناسي به مخصوصه در
	ايلاه احكام لر بنی و توکل علی الله تعالی	۱۴۲۶	اوچيني فصل مرتبه منظومه مختصر در
	مبين بر مطلب عاليدر	۱۴۳۰	الباب الثالث والثمانون في دنيا واحوال
۱۳۷۶	الباب التاسع والسبعون في توبه		وتقليبي و دنيا دن زهدك فضلي و بونله
	وتدائم واستغفار بيانده در		متعلق امور بيانده در
۱۳۸۷	الباب الثمانون في راز فصول البحيره	۱۴۳۹	الباب الرابع والثمانون في خاتم الانبياء
	امراض و علل و طب و دواء و عياده		افنديم اوزديته اولان صلات و سلامك
	و بونله اشبه شيلر بيانده در		فضيلته متعلقدر
۱۴۰۱	الباب الحادي والثمانون في موت وقبر		
	و بونله متعلق آثار و اقوال بيانده در	۱۵۴۱	(خاتمه احوال مترجم)

۷۰۸

بسم الله و محمد لا و مصليا

اهل دانش و ديد زنده بالداهد پديد اولد يني اوزره حكمت عليه فتنك فوائد و اصول *
 و ابواب و فصولي * سراپا متضمن و ناطق * يعني تدابير نفسيه و منزليه و ملكيه مسائل
 شرعيه و عقليه سنه مأخذ اولد يني مسلم ارباب دقايق اولوب * المستطرف في كل فن
 مستظرف * اسميه مسمي قراءه شريفه مصر دن ايشيه نام قريه به منسوب سكر بوز
 حد و دي علما سندن * مصقع خطباء منابر علوم * و مجمع نهرين جوامع منظوم و مفهوم
 * الشيخ محمد بن احمد الخطيب * جوزي بغفران الرب المحيب * جنابك ينيك قلم رفايق رفايق
 انتقاد به جمع و ترتيب * و سكرت درت ابواب اوزره تبويب * اولمش كتاب فاخر جامع النوادر
 اشوب مجلد اول ديباجه مصححه سني نام متصدي ترجمه سني اشعار ايدن ترجمه سابقه سنده استيعاب بالله
 (لو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافا كثيرا) نص اعجاز قصي اشارت به حسب البشريه
 وقوع يافته اولان تحريرات عجائب سمات * و تعبيرات غفلات اشارات تسويه سنه * بونهي دست
 رأس المال بازار اند يشه و شا كرد ايجود خوان معارف خندان تحقيق پيشه * يعني عتبه هليده
 بلند مرتبه پادشاه قدر آگاهده * عبد داعي و شكران مراعي * شيخزاده سيد محمد اسعد
 فقيرك بوندن اقدم باراده احسان افاده ظايفناه * داعيه حسن ظن * و الجاء اطف و من ايله *
 بادست خرم استبحال سپرده عهدده عجز عده سي يورلشيدى (فاما هر چند شوخه دستشوار ايقا
 * و بوماموريت مشكل الاجرا * براعه بي براعه پاك ينيك الندن كلز * و اودرنا سفته بي سوزن
 شكسته فكر كتر دلز * ايسه ده توفيق اقدار رب قدير * تاب بخش استخراج و ترجمه و تحرير *

و توجه اكسره تاثير ظل يزدان دخی سابقا و لاحقا ياور و ظهير اوله رقي (ماضري ان لم اكن متقدما
 فالسبق يعرف آخر المضمار * و لئن غدا ربيع المعارف دارسا * فلرب كنز في اساس جدار *
 تشكريله الى التي ابوابي مشتمل اولان مجلد اولك آخرنده محور كيفيت مرموزه اوزره (فحمدائم جدا
 ثم جدا) ربيع بديع عهد شوكتي * نصمين فقير * اوقونسون اشبو موسمه ديومعني بويتيله
 * سنوحى اوزره باقى قبلدى تزيين سطر ديواني * متاع معرفت كلدى رواجن بولديغى دملر *
 * مزين ايلسون بلبلر اوراق كلستانى * زمزمه سن عامه سامعه مستعدانه حالا و قالاندا *
 و زمان انتظام نشان سعدا فتران سلطنتى * بهار عالم لطيفش دل و جان تازه مى دارد * برك
 اصحاب صورت را بيوى ارباب معنى را * جليه جليه سن صماخ قلب قوايل دورانه انبا *
 * ورشحات ابر بارنده عناياتى * مانوال الغمام وقت ربيع * كنوال المللك يوم سخاه * فنوال
 المللك بدره عين * و نوال الغمام قطره ماء * زلاليله دلشنكان حاجتمندان اروا * و تدابير حكمت
 تخمير جهانداور يلى * ارباب سيف و علم * واصحاب علم و قلم * واصناف تهيه سازان
 اقوات و نعمه * رونق آور و آسائش كستر * اوله رقي هر كند و شهر اقاليم محروسه لى مدينه
 فاضله تعريف حكيمانه مظهر ينله يكي باشند آبادان و احيا ايدن حالا بالارث
 و الاستحقاق * سر بر آراى سلطنت تايد اشراق * پادشاه مؤيد عالم پناه * و شه نشاء
 دقايق اكناء محاسن دستكاه * شجر اخ دوران فروز ظليت * يكانه كوه رناج و هاج خلافت *
 * مروج قوانين رافت رهين شريعت * و مؤسس دارالعلم جنس علم و معرفت * دستكبر
 زير دستان * و راحت بخش سكان بلدان * مظهر توفيقات سبحانيه * و منجم كافه
 كالات انسانيه * شهر يار ممد و وح الشيم * و جهاندار داد فرماي منصور العلم * السلطان ابن
 السلطان ابن السلطان ابن السلطان عبد المجيد خان ابن السلطان الغايزي محمد و دخان
 ابن السلطان الغايزي عبد المجيد خان ابن السلطان الغايزي احمد خان * دام في اريكة الشوكه
 ما ازهرت حدائق الكتاب * بقبوض اقلام الكتاب * حضرت تلييك * عصر باهر النصر
 ملكدارانه زنده تسويه و طبع و تشبيلي خدمت لى بقدر الطافه ادايه بودر بوزه كرسله عفو و احسان
 خدا مظهر * و اشوب مجلد ثاني بي مدائيسى دخی * اوسرور رعيت پرور * و باور شرع اطهر
 والنور * اتعب الله الفلك في راحته * و سلم زمام كبت الاجلال براحتيه * دعائى واجب الايقال زنده
 * احان الله تعالى سلطانا على ما استعزاء * والهم شكر ما اعطاه * و تولا فماولاه * و ولاء
 جزيل ما و لاه * وايد بالهيبة سلطانه * وايد بالبقاء اركانه * و حرسه من الغير زمانه * وعن
 الكدر اوانه * مناجاتى زبور ناطقه تكرار * و مروتندان نصف نشاندن دخی * يا ناظرا
 فيما عدت لثنيه * اعذر فان اخا العثيرة يعذر * واعلم بان المرأ لو باغ المدى * في العمر لا في
 الموت و هو مقصر * فاذا ظفرت بزاة فافتح لها * باب التجاوز فالجواز اجدر * و من المحال
 بان ترى احدا حوى * كنه الكمال و ذاهو المتعذر * فانقص في كنه الطبيعه كامن * فبنوا الطبيعه
 فقههم لا ينكر * معذرتى عرض و تقديم برله بو فقير عويز رب عز بزي (من صنف فقد
 استهدف) فقره و سوسه فرمايى سر بنجه سندن دستكبرى (من انصف فقد استظرف)
 ايله قور تاروب * والله يحب المحسنين * نظم كرىمى نه كر * و نص عظيم * فن عني واصلح فاجره
 على الله * دلالتى نذكر برله بوجه توقع و مسؤل تحكيح مرحمت صريح سهو و خطاسنه همت
 (و تحار بر اسلاف عظام * كم من كتاب و نصفته * و قلمت في نفسى صحته * حتى اذا طالعته نأيا *

* وجدت تصحيفا فاصلمته * نظمى يرايه فاحمته نسخ حقايق اشعار * وطر از خانه آتار دقايق
شعار قلش را بكن * بوصف البند قد معارفك نحر راقى من المبتدا الى المنتهى * نسيان وسقطات
آميخته اولق دركار وهو بدا اولفله * ان كثر وان قل جاي محو واثباته لطفا وعطفا وضع خامه
مكانت جامه اصلاح باينه مكروم * يورمق نياز بنى عن صميم البال برمنوال مشروح اظهار
ايدرك * جامع المستطرف من حومك تفسير وشرح لرينه دارا قوال ترك واهمال * ومطالع
ايدنلى معنى ما خذينه حواله ايله مطالب ابوابى استدلال ايلديكى * آى اعجاز آيات * واحاديث
ايجاماتك مال اجمال اشتمال جامعلى * وكذلك آيات حكم علامات * وكلمات بلاغت وعبر
ما هيالك * نور نبراس ترجمه جده لامعلى * تفاسير وشروح ولغات وكتب معتبره محاضرات
قتيله ناب وطافت مقدار ترجمه نور معلومات اقتباس * واتاره روى سطور قرطاس قلمنى عزيميله *
الآن بين الناس متداول * سبك مانوس ومستعمل * وعبارة قريب المأخذ جهان پسند
اسهل اوزره نقشند حرير تحرير واملاتك خدمته قلم پریشان رقم فقير بسمله نويس اوله رقى
سالك شارع مستقيم مبطل اولشدر * اللهم ارزقنى زما نا اوسع من زمانى * ولسانا افسح
من لسانى * وسانا اجرى من بئانى * وحولايان المعانى * والعيش الاخضر * والفيض
الافر * والسلامة فى الدارين من كل خطر * والامن من كيد اهل الحقد
والغيظ والشر * آمين ثم آمين * والحمد لله رب العالمين * وصلى الله تعالى عليه
وسلم على سيدنا محمد وعلى سائر الانبياء والمرسلين * وعلى آل كل وصحبهم اجمعين

باب السابع والخمسون

اشبو الى بدى بى باب عسر د نصكره يسر وشدت ومصيتت نصكره فرج و سرور حاصل
اوله سنده وارده اولان آيات قرآنيه كريمه واحاديث نبويه شريفه وآثار سلف وبوابه
لايق ومناسب نيلر يسانده در قوله سبحانه وتعالى * سيجعل الله بعد عسر يسرا *
مفسرين مالى جناب حق قريبا دشواري وتنكد سنى وفقر د نصكره آسانق وتوانكرلك خلق
ايدردىمكدر دىملشدر كه موند مؤمن معسرك قلبى تفرج واردر وقوله تعالى * وهوالذى
ينزل الغيث من بعد ما قنطوا وينشر رحمته وهو الولى الحميد * يورمشدر كه مفسرين
مالى الله تعالى اول ذات مقدس رحيم در كه خلق انقطاع بارانن مبتلاي جدب وغلا
وزولنن مابوس اولمقلند نصكره مطر نافعى باغدير ورحمت واحسانى سهل وجبل
ونبات وحيوانه نشر ايدرو اول ذات مقدس عبادينه احسانيله توليه ايدرو احسانى
اوزرينه جده مستحقدر يعنى حمد انجق اسكا منحصر در دىمكدر دىملشدر (وقوله
تعالى * حتى اذا استأيس الرسل وظنوا انهم قد كذبوا جاءهم نصرنا ففجى من نشاء *
يورمشدر كه مفسرين مالى حبيب اكرم محمد المصطفاه خطا با صلى الله تعالى عليه وسلم وعلى
سائر الانبياء والمرسلين مشركين عرب حقارنده نازل اولان وعبدالك وقوى بكديكى ويا ايلر ينك
امتدادى انلى مغرور الخمسون زيرا كه انردن اول اولان كافر لحكمه امهال اولوب
شول غايته كه رسل سابقين كفرة بى رفاء متايدده وكفرارنده انهما كده كور وب دينده
كفره به غلبه دن وايمانلرندن مابوس اولوب وكفره سابقه دنى رسلك بزوزه تابع مؤمنين
نصرتله ميشدر در ديدكارتى خلاف واقع ظن انمقلرايدى آخر نصرت آلهيه كلوب واراده

الهيه من اوزره مؤمنين فيضيا ب نجات و كفرة قرين قهر وعذاب اولديلر دىمكدر
ديملشدر (ابن مسعود رضى الله تعالى عنه دن (لو كان العسر فى حجر لدخل عليه اليسر
حتى يخرج) حديث شريفى روايت اولمشدر كه مال شريفى اكر عسر حجره ومحاسن طرده
اوليدى يسر اول عسرى اخراج ايجون او حجره به كيرر ايدى يعنى عسرى يسر تعقيب
ايدرو وراى عسر يسر در دىمكدر (حجر حانك ضمى وجيمك فحى ايله حجره نك جيمكدر
وحانك وجيمك فحى به طاش معنا سنده در قنامل (على المرتضى كرم الله وجهه ورضى الله
عنه * عند تشا هي الشدة تكون الفرجة وعند تضايق البلاء يكون الرخاء * يعنى شدت
ومصيت غايته رسیده يعنى زياده اولدوقده فرح و سرور حاصل و بلا تضايق ايلديكى وقتده
يعنى انسانى بلبه ومكدره صفشدر دوقده وسعت حال تحدث ايلردىملشدر (واما مشار اليه
رضى الله تعالى عنهدن (افضل اعمال امى انتظار فرج الله) حديث شريفى روايت اولمشدر كه
مالى امت اجابتك افضل اعمال الله تعالى طرفند ن فضلا ظهور ايد . جك فرج وفرحه
شدت وقتده بلكه مطلقا انتظار وترقيدردىمكدر (قلت) مطالع اولنسه هر حالده عسر
مؤمن مخلص بو انتظار دن خالى دكدر كه فرج الله عمل مقابلى ديوى واخروى اجر وثوابه
شامل ومقام شهود وحضورى مشتملدر فتدبر (مستند فردوسه انس رضى الله تعالى عنهدن
مرويا (افضل العبادۃ انتظار الفرج) عبارته سنده مضبوطدر انتهى (حسن بصرى
حضر نلى دىمكدر فان مع العسر يسرا آيت كريمه مى نازل اولدوقده رسول اكرم
صلى الله تعالى عليه وسلم اقتديم (ابشروا لن يغلب عسر يسرين) يورمشدر (قلت)
بالآيه اشارى بكديكى اوزره سورة شريفه الم نشرحه عسر معرف ويسر منكر اوله رقى
ايكيشر كره ذكر اولتوب واصول قاعده سنجه برشنى معرفا اعاده اولدوقده اولك عسى ومنكرا
اعاده اولنسه اولك غيرى اولفله اشبو حديث شريف منطوقه بر عسر ايكى يسر مقابل
اولفله برايكى به غلبه ايدميه جكي ظاهرا اولور انتهى * ان بقيت لن يبق الهام * اقوال
حكمايدر كه بعض نسخه ده بقيت بقا دن مشق اوله رقى بولجه يازلش وبعضيده صيغة
تفعل ايله بقىندن اوله رقى بقىنت كورلش وبعضنده فنا دن اوله رقى بقىنت بولمشدر نسخه
اولايه كوره معنا سنى سن باقى قالور ايسك يعنى يشار ايسك مبتلا اولديفك هم وغم باقى قائم
يعنى بكسر وفرجه بولورسون بوش بره مضطرب اوله دىمكدر ونسخه ثابته به كوره معناسى كرسن
بقىن ايدرايسك يعنى ارباب عرفان وبقيدن ايسك كافه شؤنان جناب خدائك اراده سيله
حاصله ومقدر كاشندر تبشده ظهوراته ارتقى كدر وهم انجز سن دىمكدر ونسخه ثابته به كوره
معناسى سن فنا بولديفكده هم باقى قائم يعنى مادامكه مرد حياتده در همدن قورنولمز همدن
قورنولمق موت وفنايله اولور دىمكدر وياخود معناسى اسان اهل حال اوزره فنا فى الله دىمكدر
اوله قنامل (وقال ابو حاتم الشاعر) اذا اشتملت على اليأس القلوب * وضائق بمياه الصدور
الرجب * ووطئت المكارة واطمانت * وارست فى اما كنهها الخطوب * ولم تر لاكتشاف
الضرر وجهها * ولا اغنى بحيلته الاريب * اناك على قنوط منك غوث * بمن به الطيف
المستجيب * وكل الحادثات وان تناهت * فوصول بها الفرج القريب * مالى قلوب
يا سى مشتمله وصدور واسع باسله ضيق ومكارة وشداثت نفوسده توطين وقلوبده مطيئنه اولديغى
وقتده وامور عظيمه وهائله ر قلوبك مكمنده يعنى ايجلرنده اولديغى اول شدت و ضرر
انكشاف وازاله سنده بر طريق كور محبوب يعنى بوله محبوب وعاجز اولوب وعاقل ودانا دنى اوشداثك

دفعه چاره و تدبیر بولمادی و قنده بوحال ایله یاس اوزره ایکن سکا اعانه و یاردم کلور یعنی اعانه
ایله مستجیب دعا اولان باری لطیف ذوالجلال احسان ایدر زیرا هر حوادث و ثواب
و مصائب نهایت بولدقده یعنی شدت کسب ایتدکه فرج قریب اول حوادنه موصولد
یعنی شدت کدر عقی یسر و سرور دزدیمکدر **محمد ابو الحسن مؤید الدین حسین**
ابن علی بن محمد العبد الطغرابی نک ارسال مثلی شامل نظم فی نظیریدر
* فصیرا امین الملك ان عن حادث * * فعا قبة الصبر الجلیل جیل *
* ولا تبأس سن من صنع ربك اتی * * ضمین بان الله لبس بزیل *
* الم تر ان اللیل بعد ظلامه * * علیه لاسفار الصباح دلیل *
* وان هلال النضر یقر بعد ما * * بد او هو محب الجانین ضلیل *
* ولا تحسبن الدوح یقنع کما * * تمر به نفع الصبا فیمیل *
* وقد یعطف الدهر الابی عنانه * * فبشی العلیل او یبل غلیل *
* ولا تحسبن السیف یقصف کما * * تغادره بعد المضاء کلل *
* ویرتاش مقصوص الجناحین بعد ما * * نسا قطر یش واستطار تسیل *
* ویتأنف الفصن الصلیب نصارة * * فیورق ما لم یعثره ذبول *
* وللتجم من بعد الجحوم استقامه * * وللمحط من بعد الذهاب قفول *

(قلت) اشبو نظم تسلیمت جزم قلم فقربایله درج اولندی (طغرابی طره به منسوب اولدیغنی
بعض اعلام یازمشدر و طغری حالا اوامر علیه بالاسته نام نامی سلطانیدن عبارت اوله رق
کشیده قلان علامت شریفه در ودول قدیمه اسلامیه ده دخی معتاد اولوب حتی ناظم مشار
ایله سلجوقیه دولته طغرابی یعنی نشانی اولدیغندن نسبت اولمشدر و مشارایله نظم
ونترده فائق عصری ایدی لامیه عجم دیوشهور اولان قصیده جله نظمیدند سلطان مسعود
سلجوقی طرفندن موصوله والی ایکن بشوز اون سکرده قوت اولمشدر * ولاغروان اهدیت
من قبض بره * ایله قلیلا لبس بعنده نزا * فان رأیت الفهم یحمل ماء * من البحر غرام بهدی
له قطرا * شعرندندر که * ایتمز ملوکانه ماملکن صرف ایدر ضرر * بردن سپهر شیم الورسه
مطروور * یوه عنابی کوزل افاده قلمشدر درجه واسعه (وقال آخر) عسی الهی
الذی امسبت فیه * یکون وراه فرج قریب * فیأمن خائف و یفک عان * و یأمن اهلہ النانی الغریب *
ای مکدر و محزون و ناشاد و ای مبتلای کیدوغدر بی داد ایچنده کیجه لیدیک هم و غمک و راستده
فرج قریب حاصل اوله حتی درکاردر مطمن اول زیر الطیف حق ایله عدودن قورقان قوریلوب
امین و اسیرک قیدی جوزیلوب قرین خلاص اولور و غریب الدیار اولان عیالنه کلوب قاوشوب
انشراح بولور حال دنیا بویه ایکن شمدیکی حالکه کدر ایدوب نفسکی تلف ایتمه دیمکدر (لایراهم
ابن العباس) و رب نازله بضیق بها الفنی * درعا و عند الله عنها المخرج * ضاقت فلما استحكمت
حلقاتها * فرجت و کان یظنها لا تفرج * مالی جوق بلیه واردر که فنی یعنی رکت وجودینی طارزره کی
احاطه ایدن او بلیه ایله صقبور اشته اول بلیه دن عند الله جای خروج واردر یعنی جناب حق اتی
خلاص ایدر شویله که اوفتی اوزره زره کی بار مضایقه اولان بلیه نک حلقه در صقبوب استحکام
بولدقده مبتلاسی اولان بجماره فنی آچلمز و اوزرمدن کتمز کان ایتمشیکن بعنانه سجنانه آچیلور
و قوریلور دیمکدر (وقال آخر) لئن صدع البین المشتت شملنا * فللبین حکم فی الجموع صدوع
* وللتجم من بعد الرجوع استقامه * * ولاشمس من بعد الغروب طلوع * * وان نعمة زالت عن الحر
وانقضت * فانها بعد الزوال رجوع * فکن واثقا بالله واصر بحکمه * فان زوال الشرح عنک سر یع

مال پریشان ایدیچی اولان فراق جعتمیزی شق و قطع ایندیهسه که فراق ایچون خلقدنه حکم
واردر یعنی خلقت اندن قورنوباشی یوقدر لکن غم چکلمز که یننه وصال واردر زیرا کورلمزیمکه
اهل نجومک بیاتجه کو کبک رجعتند نصکره استقامتی و بدیهی اولدیغنی اوزره شمسک بعد
الغروب طلوعی واردر مرددن نعمت وصال احباب و سائر نعم زائل اولوب منقضیه اولسه ده
یننه بعنایه الله تعالی عودت ایدر همان سن جناب حقه اعتماد ایدیچی اول و حکمنه صبرایله سندن
زوال شر صبرک سبیلله چایکدر دیمکدر (قلت) وللتجم الخ مصراعنی طغرابی برقصیده تسلیمند
تضمین ایدوب بویه دیمشدر * وللتجم من بعد الرجوع استقامه * * وللمحط من بعد الذهاب قفول *
انتهی (عسی الهی الخ قطع سندن بویله قدر اولان اشعار بو دفعه نقل اولندی * فرج
بعد الشده اخبارندن نبذه در که ذکر اولنور * از جمله مر ویدر که مروایه دن و ایدر بن عبد الملك
مدینه منوره ده حبس ایندر دیک حسن بن حسن بن علی رضی الله تعالی عنهم مدینه ده عادل
ووالبسی اولان صالح بن عبد الله محبوس مشارایله حبسندن اخراج و مسجد رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمده بشوز کنگ اوزره امر تحریر ایدر صالح دخی امر نیجه حبسندن اخراج
ایله مسجد کتوردی و ناس دخی جمع اولدی صالح بن عبد الله و لیدک کاغذینی ملائسه قرائت
و بعده ضریله امر ایتمک و زره منبره چقدیغنی خللالده حسنک عمزاده سی علی بن حسین حضرت نری
کادی و ناس تعظیما یول آچدیله حسن حضرت نری نک یانه واروب ای عمزاده کرب و شدت دعا سبله
نیچون دعا ایتمز سن که الله تعالی سکا خلاص و نجات احسان ایله دیدی حسن بن حسن حضرت نری
ای عمزاده م دعای مذکور نه در دیدکده علی بن حسین حضرت نری * لاله الا الله الحکیم الکریم
لاله الا الله العلی العظیم سبحان رب السموات السبع ورب العرش العظيم الحمد لله رب العالمین *
دعاسنی قرائت ایله دعای اجابت آرای مذکور بو در دیوب عودت ایدیلر حسن حضرت نری
دخی عمزاده سنک تعلیمی وجه اوزره دعای مذکوری تکرار قرأته مشغول اولدی وقتا که صالح
کاغذی منبرده قرائتد نصکره نزول ایدوب امر و ایدی اجرا ایدر حک محله صالح
بو ذلک سجنده حبسنی بغیر حق اولش کور بریم یعنی مظلومدر ضررینی تأخیر ایدک بن
بونک ایچون امیر المؤمنین یعنی ولیده مراجعت ورجا ایدرم دیوب ترک ضرب ایلدی و بونک
اوزر یننه جوق وقت یکمدن قرین اطلاق و نیل فرح ایله مظهر احسان جناب رب خلاق اولدی
(و فرج اخبارندن بری دخی بودر که بعض ثقات مهدی خلیفه دن حکایت ایتمشدر شویله که خلیفه
مشارایله برکیجه نومدن فزع و خوف حالیه او یانوب صاحب شرطه سنی فی الحال احضار
وزندانه واروب محبوس اولان بر شریف حسینی بی فی الحال اخراج واشبو بیک التوفی تسلیمد نصکره
مکرما یابوراده قائمه سی و یاخود دیلر سه خاطری مطبب اوله جق املتک اجرا سبله بلده سنه
کنتمی یشنده تخیر ایله دیو امر وزندانه تسیر ایدر صاحب شرطه دخی زندانه واروب او شریف
حسینی که زندانه شن بالی یعنی قوریمش و جوریمش که نه قریبه دویمش اندن اخراج و بیک
التوفی اعطا و خلیفه نک افاده سنی اعلام ایلدکده شریف بلده سنه کنتمک طرفنی ترجیح و اختیار
ایدر صاحب شرطه دخی دایه آماده ایدوب شریف دایه نک اوزر یننه جکی خللالده ای
شریف خلیفه حضرت نری نک سنی اطلاقه سبب نه اولدیغنی یلورمسن دیو صاحب شرطه
استفسار ایندکده شریف ای والله یعنی یمین ایدرمکه بو کیجه منامده رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم ایندیمزی کوردم و بکای او غلغم سکا ظم ایلدیلمی یورد قلمنده نعم بار رسول الله
دیدیکمده رسول الله اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم قاتی ایکی رکعت نماز قبل و نماز نصکره
(یا سابق القوت و یا سامع الصوت و یا کاسی العظام بعد الموت صل علی محمد و علی آل محمد

واجعل لی من امری فرجا و مخرجا انک انت تعلم و لا اعلم و تقدر و لا اقدر و انت علام الغیوب
یا ارحم الراحمین دعا علیه دعا قبل ییوردیلر بندخی فرمان نبی آخر الزمان صلی الله تعالی علیه
وسلمه فی الحال امثال ایلہ نمازی ادا و دعای تکرار اثنا سده سن کلوب بنی چاغردک دیدی
صاحب شرطه دیمشدر که اداء خدمت ایدوب مهدی خلیفه به عودت و شریفک نقلی حکایه
قبلدیمده خلیفه سن سوز کده صادقسن زیر این او یور ایدم منامده کور دمکه بدینه تیمور
طوبوز المش بر زنجی دیواندام ظهور و اوزر یه هجوم ایدوب تیر شریف حسینی اطلاق ایلہ
والاسنی قتل ایدرم دید کده در آن دهشتله او یا نوب او بقویه عودته جسارت ایدم مدم تا که
سنی بروجه محرر مأمور ایدوب اطلاق خسبرینی کتور منجه دیدی (اشبو شریف حسینی
ماجراسنی صاحب المستطرف مصباح الکلام فی المستغنیین بخیر الانام نام کایدن نقل ایتشد
(ومن الفرج) ریع حکایه ایلشدر که ینته مهدی خلیفه موسی بن جعفری رضی الله تعالی عنهما
حبس ایلد کده منامده حضرت علی رضی الله تعالی عنه کرم وجهه مهدی به اسمیله خطاب ایلہ
(یا محمد) ففهل عسبتم ان تولیتهم انفسدوا فی الارض و تقطعوا ارحامکم آیت کریمه سنی
قرائت ایلدیکی حانده کوروب بیدار اولور ناقل ریع دیمشدر که مهدی او یاندیغی کی کجه
وقتی بنی احضار ایتدی آیانه اوله دیود دهشتله حضور ینته واردیمده آیت شریفه مذکور به
حسن الصوت اولغله قرائت ایدر بولدیم بنی کور یحک رؤیای مذکور بی بیاندنصرکه وار موسی
ابن جعفری تعظیله کتور دیدی واروب کتور دیکمه همان قیام ایدوب و معانقه برله یاننده
اوطور یندی واکراما کنیه سبله موسایه ای ابوالحسن امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله تعالی
عنهی کوردیم بکا آیت مذکور به بنی اوقودی سندخی بنم و اولادمدن برینک اوزر ینته خروج
ایتامکه تعهد ایلد دید کده موسی خروج بنم شام دکلدر دیدی مهدی دخی تصدیق بعده
بکا یعنی ریع به بوذاته اوج بیک التون اعطا و مدینه منوره اولان خاهر ینته ایصال ایلد دیو
امر ایلدی بندخی اسباب سفر به سنی کجه ایچره تدارک و اسرا ایتمله صباحه یولده داخل
اولدیلر (قلت) ریع مهدینک حاجیدر (و مال آیت کریمه امور نامی توله ایلدیککر
وانلره آمر و حاکم اولدیفکر و فتنه یا خود اسلامدن اعراض ایلد یکرده بر یوزنده افسادیکر
وارحامکری قطع ایلکر سزدن توقع اولغری دیمکدر و بو آیت منافقین حقنده نازل اولشدر که
مفادی انلرک دینده ضعف لر بنی و دنیا اوزر ینته حرص لر بنی ییلنلر انلره مفهوم آیت شریفه بی
سو یلردیمکدر قائل ایتدی (قال اسمعيل بن بشار) وکل حزن وان طالت بلیته * بوماتفرج غناه
و تنکشف * مالی هر حزنک بلیه سی اوزار سه ده یعنی بلیه شدت بولدقده برکون یعنی شدتک
انجامنده غم حزن و مبتلا تفرج ایدر و ابرکدر آچیلور کیدر دیمکدر (ومن الفرج) مسلم بن الولید
سرکذشی اوله رقی نقل ایلشکه برکون خانه مک فارشوسنده کائن درزی دکاتنده اوطور رکن
احبابمدن بری بکدی قیام ایدوب اکرام و اطعام قصدیله دعوت برله برابر خانه مه کلدیم حالبوکه
بردرهمه مالک اولوب فقط بر جفت جدید منم بولدی جاریه مه و یروب وار بونی فلان
دوستمه کتور وصات دیدیم جاریه کتوروب طفوزدرهمه صائمش و اصمایلدیم خبر و لمی
الوب خانه مه کلدیکی خلانده قبو چالندی شق و شکاف یادن باقوب کوردیمکه بر کیمه طوروب
فلانک منزلی بومیدر دیو بنی صور قبوی آچوب چقدم مسلم بن الولید ستمسن دیدی ینم دیوب
و درزیدن صور دیو اسنهاد ایتدم همان قویندن بر مکتوب چیقاروب بو کاغد سکا امراء
دوات عباسیه دن امیر یزید بن مزید دندر دیدی آچوب کوردیمکه ایچنده سکا اون بیک درهم
کوندردیم دیدی بیکنی خانه کده بولنلرک حوایجی و اوج بیک طرفه قدومک امر ینته اقتضا ایدن

اسباب سفر به به صرف ایچون همان جانبیه کله سن دیو یازلش فی الحال موصل مکتوبی
تکریم و اعزاز ایلد خانه مه ادخال و تقدینه مسرت و تاب آوردن اطعمه نفیسه و فوا که لذینه و سکر
و عسل آماده ایدوب کوله رک و طرب ایدر رک یدک و ایچدک و کسب صفای بال ایلدم و اولوکی
مسافریمه هدیه بخش اولوب همان ادوات راهی تدارک برله امیر یزیدک آدمبسیله باب امیره توجه
ایلدک و رقه به داخل اولدیم کون امیر جنابلری سراینده حمامه صو یونمشلر ایش و قنصکه
حامدن چیققدقه لدی الاسنیدان کلسون دیمکه حضور ینته داخل اولدم کوردیمکه برسر برده
اوطوروب شاه ایلد حبه سنی طرار ایدی تعظیم ایلد سلام و یردم وجه حسن ایلد سلامی الوب
التفات * و ما الذی قد بدک عنا * یعنی بزه کلامکه سبب ندر دیو عتاب محبت اظهار ایلدی بندخی
* قله ذات الید * یعنی تمی دستک مانع حرکت اولدی دیو اعتذار ایلدم و برقصیده مدحیه انشاد
ایلدم بعده سنی نیچون احضار ایلدم ییلورمسن دیدی خیر دیدیمکه چند شب مقدم خلیفه
عصر هارون الرشید حضرتلری حضورعالیبرنده ایدم صحبت خلای بکا ای یزید سنک مدحکده
* سل الخلیفه سبقامن بنی مطر * بعضی فخرق الاجسام و الهام * کالدهر لایشتی * عما یم به *
* قد اوسع الناس انعاما و ارغاما * شعرینک ناظمی کیدر ییلورمسن دیدی بندخی حق تعالی
ییلور که ای امیر المؤمنین قائل نظمی بیلیم دیدیمکه خلیفه حضرتلری سبحان الله سنک مدحکده
بونک کی نظم لطیف سو یلنده سن ناظمی بیلیم سن دیو استغراب ایتدی بندخی کال حجاب ایلد
قائلنی سؤال ایلدیمکه مسلم بن الولید در دیو ذاکتری تعریف یوردقده فی الحال احضار یکره
مباشر دعوت کوندردیم ایدی قالفکر رومال درگاه خلیفه ایدم لم دیدی و برابر عزیمت ایلدک
و دخوله اسنیدان اولندقد و رخصت یورلغله حضور ینته کیدرک بندخی رسم تعظیمی اجرا
و سلام تحیه عربی ایغا ایلدم خلیفه حضرتلری التفات یوردی و فی الحال حقنده نظم ایتدیم
اشعاری انشاد ایلدیمکه ایکیوز بیک درهم خزانه بی بهانه سندن اعطاسنی فرمان و امیر
یزید دخی * ماینبغی ان اساوای امیر المؤمنین فی العطاء * یعنی کرم خلیفه به مساو ام لایق دکلدر
دیوب اون بیک درهم نقصانیه یوز طفسان بیک درهم احسان ایلدی دیمشدر ایتدی (صاحب
المستطرف اشبو حکایه عقیده * فانظر الی هذا البدر الجسیم بعد العسر العظیم * دیمشدر که
فی الحقیقه شدت فقر و ذنصرکه غنا به وصول اولغله تسلیمت بوله جق و حقک الطاف خفیه سی
در کار اولدیغی جزئی تأکید ایدم جک برقصه در (مال نظم مذکور خلیفه زمان مطر که
یزید مذکورک جدیدر انک اولادندن برسیف سل ایلدی یعنی شجیع و بهادر و کریم اولان یزیدی
انتخاب و استخدام ایتدی او یله سیف که بکر یعنی اصابت ایلدیکنی کسوده اجسام و قفار
یار یلور و یچیلور و اول سیف دهر و فک کیدر که مراد ایتدیکنی کاردن کف ید ایتوب اجرا
ایدر یعنی غالبدر و ناسه انعام و ارغام یعنی مستحققه لطفی و مستحققه فهری توسیع ایدر
برسماحت و حاسن معیره ایلد متصف خانداندر دیمکدر (فرج بعد الشده ده دینلان اشعارک
احسننددر * الامن و الخوف ایام مداولة * بین الانام و بعد الضیق منسج * مالی بین الانام امن
و خوف و کدر و فرح ایام مداولة در یعنی دنیا ک حال کاه عسر و کاه یسر در لکن مضایقه نک
صوکی جای و شی و سدر یعنی کدری صفات تعقیب ایدر دیمکدر (ومن الفرج) امویه دن سلیمان
ابن عبد الملك محمد بن یزید والی عراق و محبوسنی اطلاق و اموال بیت المال عراقی مستحقینه تقسیم
ایلد امر ایدوب کوندردکده محمد والی سلمی یزید بن ابی مسلمی طلب مالده تضییق ایتشدیدی یزیدک
حبسی خلای وقتا که برادر سلیمان یزید بن عبد الملك یسعت اولندقده مدت مدیده محبوس اولان یزید
ابن ابی مسلمی والی عراق ایلدی و یزیدی حبس ایدن سلمی محمد خلنی خوفندن غیبو بت ایتشدیدی

محمد در دست او مسجون بزیادت شد ایدوب مأمور را و محسب بر دقتله تحریده اوله ورق طوبی و شمر
رمضانده اخشام اذانی وقتی فر بنده حضور بزییدن ابی مسلمه محمد کنور بلور که بزیدک الله برصالحه
اوزم و ارایدی کنور دکه ای محمد بن بزید چوقد ندر که سکا غلبه بی حق تعالاد نیاز ایدر ایدم
هله مرادیمه ایدم دیدی محمد دخی مقام رجاده بندخی سنک بنی جواریکه المکی یعنی سنکله
بکائنات و برمی نیازده ایدم دیدکده بزید والله که سنی جواریمه المم وعقوائیم ملک الموت سنک روحی
قبضده بخله مسابقت ایلیمه یعنی یارشسه بن ابی سبقت ایدم کلام بارد خطا احتواسبله عدم عفو ده
مبالغه کوسر و ببولک سوبلدی و سنی قتل ایتمجه شو اوزیمیمیم دیویمین و قتلبله امر ایلدی
سیامت موکلری محمد بن بزیدک قوللری باغلوب مقله او طور تدبیر و سیاف و جلاد دخی باشی
اوجنده طور دی اوئانده اذان مغرب اوقونمغله بزید اوزوی لندن براغوب نمازه شروع ایلدی
واهل بلده دخی سیر ایچون اجتماع ایندیله وقتا که بزید بن ابی مسلم سجده به واروب باشی سجده دن
قالدر دخی انده بر رجل باشه بر صوبه ایله ضرب و اهلاک ایلدی بو حال کورن اهل عبرتدن
بری محمد بن بزیده * اذهب حیث شئت فسمان من قتل الامیر و احیی الاسیر * دیدی و بو وجهله
محمد قورتلدی (قلت) ذکر اولنان سلیمان دولت امویه نکه یدنجسیدر هجرتک طفسان التبتسده
بیعت اولنوب اوتوز سکر یاشنده ایکن تخمه دن طفسان سکر صفری عاشرنده مرجع وابقده
وفات ایلدی خیار امویه دن و مسشاری عمر بن عبدالعزیز حضرتلری اولمغله رعایایه رفق اوزره
ایدی و سالف الذکر بزید بن عبدالملک اول سلسله نکه طقوز نجیسی مشار الیه عمر حضرتلری نکه
خلافتد نصکره کندویه یوزرده بیعت اولنوب اوتوزدرت یاشنده ارید و علی قول سوادارنده
سلدن یوز بش شعبانک یکریمی بشنده فوت اولدی انتهى (ومن الفرج بعد الشدة) علی
رضی الله تعالی عنه نسلدن طباطبایله ملقب ذلک سلسله سندن مصرده مقیم ذات شریفک
عزیز بالله ایله اولان قصه سیدر (منقولدر که عزیز بالله ولی عهدینه یعنی اوغلی حاکم بامر الله
بقیه اموالی عمالندن تحصیل و استخراجی امر ایتمدی شریف مشار الیه هک عهده سنده
اموال مذکوره دن اوج بیک درهم کورنمکه طلب ایلدی مشار الیه اداسنه قدرتم بوقدر دیو
اعتذار ایتمیکن قبول ایتموب مسجد مهره ده اعتقال یعنی مقیدا حبس و موحد کل تعیین
ایلدی حبسی کیجه سی شریف مشار الیه رؤیاسنده فخر کائنات علیه الصلوات و التسلیمات
افندی حضرتلری مشاهده و خاکبای سعادتلری نه یوز سوروب یار رسول الله بکاحلول ایدن
بلیه بی حکومدی بکرمی امان دیوشکایت و استرحام ایلدی حضرت رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه و سلم بلی کوردم و بیلدم سکا عزیزک ولی عهدی موکل تعیین یوردیلر بعده
شریف نعم یار رسول الله مبتلای دست موکل دیدکده حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم
سن حقل نصرتندن سنی محجوب و محروم ایمین و سندن بلیه بی تفریح و کشف ایدن بش نسنه دن
نیچون تجاوز سن یعنی او بش شی ایله نه دن مناجات ایتمسن مألده اولان خطابه تنبیه و احسان
یوردیلر شریف یار رسول الله اول مبارک بش نسنه ندر دیو استفسار ایندکده حضرت نبی مختار
صلی الله تعالی علیه و سلم قوله تعالی * و بشر انصار بن الذین اذا اصابهم مصیبه قالوا ان الله وانا لله
راجعون اولک علیهم صلوات من ربهم ورحمة واولک هم المهتدون * و دخی قوله تعالی * و الذین
قال لهم الناس ان الناس قد جمعوا لكم فاخشوهم فزادهم ايمانا وقالوا حسبنا الله و نعم الوکیل
فاتقوا الله من الله وفضل لم یمسسهم سوء و اتبعوا رضوان الله و الله ذو فضل عظیم * و دخی
قوله تعالی * و ایوب اذا نادى ربه انی مسنی الضر و انت ارحم الراحمین فاستجبنا له فکشفنا ما به من ضر
و آتیناه اهل و مثلهم معهم رحمة من عندنا و ذکر ی للعابدین * و دخی قوله تعالی * و ذا النون

اذذهب مغاضبا فظن ان لن نقدر علیه فنادی فی الظلمات ان لا اله الا انت سبحانک انی کنت من
الظالمین فاستجبنا له و نجاه من الغم و كذلك ننجی المؤمنین * و دخی قوله تعالی * فستذکرون
ما قول لکم و افوض امری الی الله ان الله بصیر بالعباد * فوقیه الله سبئات مامکروا و حاق باک
فرعون سوء العذاب * آیات کریمه لیدر یوردیلر شریف مشار الیه دیر که اشبو مشیره
شریفه بی مشاهده د نصکره او یاندم و حفظ ایتمله صباحه قدر قرآنبله مشغول اولدم وقتا که
صبح اولدقده قیو آجیلوب یانمه بیلدیکم برطاقم ناس کروب و بنی عزیز بالله ولی عهدی یانمه
کتوردیلر بنی ولی عهد کوردکده ترجیب و تعظیم ایدوب بکا جدک رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه و سلم بنی شکایتی قیلدک دیدی شکایت ایلدم دیدیکمده بلی شکایت ایلش سن زیربکا
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم سوبلدیلر دیدی یعنی کندینه رؤیاده تنبیه نبیه نبوی
اولدیفنی بیان ایلدی بس دفتر ذماتی کتوردوب اسمعی اندن نحو و ترقین ایدوب معونت و تبشیم
ایچون بیک التون دخی اعطا و بنی اطلاق ایلدی بیلدمکه بولطف و فرج و سرور رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه و سلم برکتبله و تلاوت ایلدیکم آیت کریمه نکه برکتبله حاصل اولدی
دیمشدر و بوقریبله خزانه دن جدی سایه سنده شرفیاب تبشیم اولمشدر و الله اعلم اشبو نقل
دخی ذکر اولنان مصباح الظلامده محرر در (قلت) ذکر اولنان عزیز بالله مغرب و مصر و شامده
حکیم ایدن فاطمه دولتی ملوکنک بشنجیسی ابو المنصور احمد زاردر که هجرتک اوچبوز سکسان
الهی رمضانده قیصره غزائیتله کیدر کن قرق ایکی یاشنده فوت اولوب احوال غریبه سی
تواریمخده طوب طلو اولان حاکم بامر الله جانشینی اولمشدر (وآل طباطبای دخی الی نفر ذات
اوله رق کوفه ده یوز قرق سنه حکومت ایتمشدر در طباطبای ابراهیم بن اسمعیل بن ابراهیم بن حسن
ابن علی ابن ابی طالبک رضی الله تعالی عنه اقبیدر الشخ اولوب حرف قانی طاووقورایدی برکون
غلامنه اثواب کتوردیوب لکن غلام اکلیوب زرهنی کتوردکده مرادی قبا اولد یعنی تا کدا
* لاطباطبای * دیمکه لفظ مذکور لقبی اولوب انکله شهرت بولدی و سالف الذکر ابراهیم بنموال
اشارت اوج واسطه ایله امیر المؤمنین علی المرتضی رضی الله تعالی عنه منتیدر ابراهیم قاسم و محمد
نام ایکی اوغلی اولوب محمد یوز طفسان طقوزده ظهور ایلدی (شریف مار الذکرک عزیز بالله
اوغلیله وقوع بولان ما جرآنک اول مستطرفده * ذکر ان العزیز بالله امر ولی عهدده ان یستخرج
بقیه امواله من عماله بمصر فوجد علی الشریف ابن طباطبای ثلثة الاف درهم فانفذ الیه فقال له
مالی قدره علی شیئ منها الی آخره * عباره سنده ایکن ترجمه معلومه ده حکایه اولمشکه عباسیه دن
عزیز بالله خلیفه عبدنی مصر جانیته اعمال مصر دن بقایای اموالی جمع و تحصیل ایچون ارسال
ایلدکده سید الشریف بن طباطبای عهده سنده اوج بیک التون ظهور ایدوب طلب ایلدکدرنده
اعتذار الحاله ده قدرتم بوقدر دیه رک امهالی رجا و نیاز ایلدکده الخ صورته * ابن لفظی
بین العلمین اثبات اولدقده بعض متون صرف آخرنده یازیلان املا مطلبند که کوسر تلدیکی
اوزره جده مضاف اولدقده الی اثبات اولمقی وابه مضاف اولورایسه یازیلانمقی یعنی اب ایلله جدک
فرق حذف و اثبات الفله اوله جفی معلوم ایکن اندن قطع نظر اولنه رق و تاریخ و انسابه کالی
اوزره عدم و وقوفله و سائر کیفیاته عجیب و غریب ترجمه اولمشدر ارتق بو عاجز مأمور فقیر
نیچون شوبله بویه ایندی دیو اعتراض یورایوب همان بنم سقطائی اصلاح لطف عظیمدر
(ومن الفرج) اسحق بن ابراهیم المصعبی دیر که برکیجه رؤیاده مشاهده رسول الله اکرم
صلی الله تعالی علیه و سلم افندی عزیز الیه شرفیاب اولدم و بکا (اطلاق القائد) یعنی محبوس
اطلاق ایله دیو فرمان یوردیلر قورقیده او یانوب فی الحال موملری یافک دیو خدای چاغروب

ورسم او زره بهر روز زنداندن کلان بوصله به باقوب کورد مکه بر شخصک! وز رینه قتل دعوی
اولنوب اولدنی اقرار ایتکله اولوجهله حبس اولنش اول ساعت شخص مرقومی احضار
ایلدن دزه بهرک یانمه کلدی طوغری سولایسک سنی اطلاق ایدرم دیدم اودخی علی الراس
دیوب بنم کی فسق و فجوره منهک یار اتم اولان برطاقم هوادار لر بر قاج کیجه مقدم قواده مز
اولان عجز اجرای مذاقز ایچون بزه برزن حسنا کتوردی مرته مز پوره ایچمز دوشد کده
الله الله ذکریله صبحه و فریاده باشلوب و بکا * انشدک الله فی امری * بو عجز قاری بنی
الداندی و بو خانه ده صالحانن برازنساء وارد ز یارت برله دعا لر بنی آل دیوب بنی بو ورطه به
او غراندی بن شریفه یم و جدم رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمدر و والد م فاطمه الزهراء
و بابا م حسن بن علی در انلرک ناموسنی بند حفظ ایله دیدکده دامن عصمتی چاک اولماسی
غیرتی و وفا به عزم ایدم ایچمز ده اولان بر خبیث بدست شرکیر اولوب سوه قصده قالفدی
او کتیرک پاک دامن شریفه نک دست فساد خبیث مرقومدن تخلیصنه چاره خبیث مرقومی
قتلندن غیر نسته ایله بوله میوب ناچار کیرتدم و شریفه موی الیهادی * سئل الله کاسترتی * دیو
سلامته دعا ایلدی و غوغا و صیحه مز قوشور ایشیدوب خانه ادبار آشیانه مز ی باصدیلر
و هنوز دم مر داری اقان مقتولی و المده قانی بیجاغی کورد کلدننه بنی طوتوب و منک حضور بکه
کتوردیلر اشته کیفیتک طوغریسی بودردیدی بس اسحق ای مرد پاک سنی الله تعالی
و رسول مجتبیاسنه باغلدن دیدکده او مرد دخی هیه ایلدیکل ذاتلر حقیچون من بهد بندخی
معصبت باری به عودت ایتیم دیو نائب و مستغفر اولمشدر (قلت) اشبو قصه شریفه نسخه مزدن
نقل اولمشدر (ومن الفرج) حجاج برکون زنداندن بر کیمسه نک اخراجنه امر ایدنی کتوردکلرنده
بو بنی اورلسون دیدی او کیمه ای امیر یارینه قدر تأخیرمه سندن استرحام ایدرم دیدی حجاج
ای رجل برکون تأخیر ده سکا نه فرج وارد دیوب بنه زندانه کتورک دیو امر ایلدی رجل زندانه
کید رکن * عسی فرج یاتی به الله ان * له کل یوم فی خلیفته امر * یبیتی اوقودیفن حجاج
ایشتدکده فی الحال بومعنا بی الله تعالی به قسم ایدرمکه اشبور رجل انجی * کل یوم هو فی شان *
نظم جلیلندن اخذ ایلدی دیو اطلاق ایلدی (ومن الفرج) * عند الله خلیفه نک بعض ندما
و جلسای دیمشدر که بر کیمه خلیفه مشار الیه حضر نلرینک حضور رند * ایدک او بوقلغه
باشلدیلر و بر ساعتک سز کتیمک یوردیلر براز او بودقدن صکره بیدار اولوب شمیدی زندانه وارک
منصور آدنده اولان دوه بی بی حضور یمه کتورک دیو امر یوردیلر دوه بی بی حضور یمه کتورک کده
نه قدر و قدر محبوس سن دیو سوال ایلدی محبوس بر بیجی سنه در دیدی سبی ندر دینجه
منصور بنده کز دوه بی ایدم بلده مده تعیش ایده مدیکدن دوه بی آلوب تعیش ایچون دیگر
بلده به کیدرکن بولد * کورد مکه بول کسجیلری تجسس و اخذ مأمور چند موصولن مستقیم
الحال اولسان اون نفر جماعت قطع طریق تهمتله براز اشخاصی طوتوب کتورزلر اشخاص
مرقومه دن بری مأمورله بر طبل و رشوت و یرمکه اتی صالیو ربوب و بنی انک برینه طوتوبیلر
ودوه بی دخی ضبط ایتدیلر * فاشد نهم الله * یعنی مأمورله * الله ایچون بنی صالیو برک دیو
رجا و نیاز ایدم دله مدیلر اشخاص مرقومه ایله کلوب زندانه وضع اولدیم انلرک بعضیسی
اطلاق اولندی و بعضیسی اولدی یا کز بن قالدیم و اشبو کیجه کوزیمک باشلر بنی روان ایدرک
حضرت رسول اکرم و شفیع روز ندیم صلی الله تعالی علیه وسلم و بارک و کرم افتدیمز * یارسول الله
انا منتفب بک * نیاز یله استقامه و استقامه شغول ایکن مأمورلر کاوت منی حضور و دواتک
کته ردین دیدکده فی الحال خلیفه * دنا قات * ایمن سولک طوغری بدر دیوب منصوره اشبور

التون احسان و بهر شهر او توز التون معاش تعیین و خاصه دوه رینه سربان باشی نصب
یوردی و بو فعلک سبی نه اولدیفنی یلورمبسکز دیدی ندما بطیر اطف یا کزنی نیاز ایده رز
دیدیکلرنده شمیدی او یقوده ایکن فیضیاب رؤیت رسول خدا اولدم صلی الله تعالی علیه وسلم
و بکاسعادنله منصور جالی سجنندن اطلاق واکا احسان ایله یوردیلر دیدی انتهی (ومعنا ی
فرج بعدالشدده برشاعر * اذا تضایق امر فانتظر فرجا * فاضیق الامر ادناه الی الفرج * یبیتی
نظم ایتشد رمالی بر فعل و حال کوچلشد کده و صفشد قده و سفته منتظر اول که پاک صقمش
شی کشی بی فرج و وسفته یناشد بر دیمکدر (و شاعر آخر دخی) فلا تجزعی ان اظلم الدهر
مرة * فان اعتکار اللیل بوذن بالفرج * دیمشدر و مالی ای نفس دنیا سکا بر کره قرانلق بهی
کدر کوستر کده صاقن جزع ایتمه که کیجه نک اعتکاری و ظلمتی قارشیمی یعنی زیاده سواد ی
طلوع فجری اخبار ایدر که لیل بحر قریب زیاده قرار دیمکدر (قلت) شعرا ی عرب و عجم و روم
اشعار لرنده نسخه و دله و کولکه خطاب ایتک شاهره اولغله ناظم بیت مرقوم دخی نسخه
خطاب ایتش و نفس مؤث سماعی اولغله مؤث صبه سی اولان اجرعی بی کتورمشیکن ترجمه
معلومه صاحبی صبه مؤثی کورمکه یتک ترجمه سنده ای امره دیمشدر مکر شاعرک بر خانونه
تسلیه نظم ایتش اولدیفنه واقف اوله قیصر انتهی (و برشاعر دخی) امرک ما طول التعطل
ضائر * ولا کل شغل فیله المرمه * اذا کانت الارزاق فی القرب والنوی * علیک سواه فاغتم
لذة الدعه * وان ضقت فاصبر فرج الله مازی * الا رب ضیق فی عواقبه سعه * قطعه سن
دیمشدر اشبو قطعه نسخه مزدن نقل اولندی و مالی دخی عمر بکه قسم ایدرمکه طول مدت
وقت عزل و ایشد * قوللا نلما حق کشی به ضرر و یریجی دکلدن و هریر جا و ایشد دخی مرده
منفعت یو قدر حقک تقدیر ایلدیکی شی قرب و بعد ده سکا مسای یعنی نه ده ایسه سکا
واصل اوله جفی محقق اولدقده حضور او زره یان کلوب او طور مق لذتی اغتنام ایله
و مضایقه بهدوش اولدیفکده صبرایله که حق تعالی فرج و برکور مزمنسن و آگاه اول که چوق کره
مضایقه لک انجامی و سعتدر دیمکدر لکن صورنا اسبابه تثبت بنه مقتضای حکمت الهیه در
فتدبر (ر یاشی دیمشدر که بنی هم و غم قایلدیفنی هنگامه ابو العتاهیه نک * هی الایام والعبر *
* قامر الله یتظر * ایتش ان تری فرجا * فاین الله و الفدر * قطعه سن انشاد و قرائت
ایدوب فرحیاب و مسرور اولور و باد فرجی نسیم ایدوب کل قوادم کشایشی بولور دیمشدر (مال
قطعه اشبو دنیا ایام متداوله یعنی احوالی متغیره عبرت اله جق نسته در و امر الهی متظردر
یعنی کائنات کافه اراده حق تعالی به پیوسته در که اصلا تخلف ایتمز و مراد باری اولور بر کدره
او غرادیفکده فرج کورمه دن یعنی خلاص اکداردن مأیوسمی اولور سن خدا نه رده در یعنی
خدائک رحمتی غضبیه سابقدر قولرینه فرجه احسان ایدر و قدر نه رده در یعنی حال قدری
بطر سن کدر دن خلاص تحت قدرت الهیه ده در بر کره فکر ایله و کدر و صفاجله سی شیوه
قدر در کدری حق سبحانه و تعالادن ییلوب صبرایله و نسلی اول دیمکدر (قلت) ذکر اوانان
ابو العتاهیه ابواسحق ایله مکئی اسمعیل بن قاسم بن سوید بن کسان عزیدر هجرتک بوز
اوتوزنده حجازده طوغمش و ساکن اولدیفنی بغداد ده ایکوزاون بر سالی جادی الاخره سنک
یکرمی ابیکجی اثین کونی و فائله نهر عبسی قرینه دفن اولنش بشار و ابونواس کی مولدینک
مقدملرنن برشاعر بلغدر رحیم الله تعالی انتهی (ومن الفرج) و اخذ الطاعون اهل
بیت فسدیابه فضل فیہ طفل ترضع لم یشر به ففتح الباب بعد شهر فوجدوا الطفل قد عطف الله
علیه کلبه ترضعه مع جروانها فسبحان القادر علی کل شیء لا اله غیره ولا معبود سواه * یعنی نعوذ

نمود بالله تعالى بر خانه احماتی طاعون اخذ واستیلا بمکه قیوسی سد ایدوب باغملر مکر ایچنده
هنوز سود امر بر صبی قالمش ایش و قالدیغنی بر احدی بیلمش بر آید نصکره خانه نک قیوسی آجلد قد
کیرنلر اوصی بی بولورلر که حق سبحانه عز وجل او معصومه مرحمت و بردیشی کلب
یاورورلر به برابر امر مکه احیا یورمشد روماذلک علی الله بعزیز (ومن الفرج) حکایه اولمشکه
عهد قدیمه صفیه ده ملوک اسلامدن بولسان سلطانک بر کیجه او یقوسی قاجوب و جامه
خوابندن قالفوب فی الحال دارالصناعه یعنی ترسانه سی مدیر بی احضار ایدوب شمدی سفینه
چیقار افر یقیه جانینه کیدوب اوطرفدن بزه اخبار و حوادث کتورسون دیو امر و فرمان ایدر
قائد البحر یعنی مدیر دریای دخی در عقب کیجه ایچره سفینه بی کونددر صباح اولدقد سفینه بی
ینه ترسانه ده کورد کلرنده سلطان مدیری چاغروب امر بی تنفیذ ایتمک کی سفینه یزنده طور
دیدکده مدیر امر بکره امثال ایدوب کیجه ایله چیقاردم ایدی لکن بر ساعت نصکره عودت
ایندیلر رخصت کز اولورسه سفینه نک ریسی حضوره کلسون و ما جرای تقریر ایتسون دیدی
وامر سلطان ایله رئیس یانته بر آدمی الوب حضوره کلدی سلطان رئیس امر یمه امثال ایدوب
کتمک دیو عتابه شروع ایلدکده رئیس مرقوم رخصت یور یلورسه نقل ماجرا ایده یم دیدی
سلطان رخصت و یرمکه رئیس مرقوم وقتا که امر بکر وارد اولدقد سفینه بی قالدیروب
جوفیلده در یادن بالله یا الله یا غیث المستغیث دیو مکر را صد او فریاد ایشندک ولیک لیکن
دیو ایدوب سفینه بی صدا جانینه یورندک و بو کیجه بی حیاندن بررق قالمش اولدیغنی حالده
غریق بولوب سفینه به چیقاردق و کفینندن سوال ایلدیکم زده اهل افر یقیه دن بر جاعته
سفینه به بنوب صوب مقصودیمز کلور ایکن بقضاء الله تعالی سفینه مز چند ایام مقدم غرق
اولوب بن مشرف هلاک ایکن حق سبحانه و تعالادن استغاثه و استعانه ده ایدم برده جناب
رحیم تعال عز شانه نک اعانه سی سزک جهنم کز دن ظهور ایدوب بی تخلص ایلدیکم دیو برابر
کتور دیکی رجل مذکورک تصدیقه ماوقی سلطانه بیان ایلدی صاحب المستطرف بو حکایه
غریبه عقیده * فسبحان من اسهر سلطانا و ارقه فی قصره لغریق فی البحر * یعنی بن اول
ذات اجل و اعلا بی جیع نفا یصدن تنزیه ایتمک ایله تنزیه ایدرمکه بجزده بر مغروق ایچون
سلطانک او یقوسی قصرنده مسترح ایکن قاجردی * حتی استخرج من تلك الظلمات الثلاث
ظلمة الليل وظلمة البحر وظلمة الوحشة لاله غیره و لامع بودسواه * تا که او غریق اشبواج ظلماتلر که
کیجه نک و دریانک و وحشتک ظلماتلر دیرانلردن چیقاردی و خلاص ایتدی اندن غیری اله یوقدر
و غیر بی عبادته مستحق دکلدر دیو تعجید باری ایتمشدر (حکایه اولمشکه آل حداندن
ملک ناصر الدوله قولنج مرضنه مبتلا اولوب موجود اولان مجموع اطبا دواستدن و علاجندن
عاجز اولمشلر ایش بو خللده خصم سی طرفدن دسبسه اولنوب قنلیچون بر فدای کوندلرلش
ایش بر کون ملک ناصر قصرینک بعض دهالبرنده طور ایکن فدای فرصت دوشوروب
و صحرایوب خنجر ایله ضرب ایدر و ضرب به سی پوش بو کرینک اسقلینه راست کلور و قولنج علی
اولان بفرسغه طوقنوب دلمکه ایچنده اولان خلطی اخراج ایدر بوتقریله جناب حق تعالی
ملک ناصر عافیت احسان ایدوب مزاجی اولکندن احسن اولوب علت قولنجدن خلاص اولور
سبحان القادر علی کل شیء (وقی نقیض هذا ما حکاه سیدی ابو بکر الطرطوشی یعنی بو حکایه نک
نقیضی اوله رقی یعنی جناب حق اهلا کتی مراد ایلدیک کیجه نک دخی اندن خلاص بولقد عاجز
اولدیغنی مشر مولانا ابو بکر الطرطوشنک نقل ایلدیک اشبو حکایه آیه بی بیان ایدوب دیرکه بکا
قاضی ابومروان الدانی طرطوشده نقل ایلدیکه بر قافله دایه قصه سنه مضاف بر قریبه نزول

ایدرل هوا یاغشلی و روز کارلی اولغله بر خراب داره صوقولورلر و آتش یاقوب طبع ما کولانلر به
مشغول اولورلر و خانه مذکورده یقلمه مائل بر دیوار اولغله ایچلرندن بریسی سائرلرینه صافنک
بوراده طور میک زیرادیوار سقوط ایتمک اوزره در دیو اخطار و کندوسی یتوندن ابایدوب خارج
دارده و سائرلر ایچنده یانورلر وقتا که صباح اولدقد ایچنده یتانلر چیقوب دایه لریته تحمیل اشیا ایله
مشغول ایکن اوطشده یتان کیسه قضاء حاجت داعیه سبله داره کیر و کیردیک کی دیوار اوزدینه
یقلوب فی الحال وفات ایدر و سائرلر سلامت بولور (و فرج بعد الشده دن اوله رقی طرطوشی دیر که بکا
ابو الولید الباجی ابو ذر نام ذاتدن روایتله نقل ایلدی ابو ذر دیمشکه بن بغدادده بر کل یاخچینک
دکانده شیخ ابو حفص عمر بن احمد بن شاهید بن حدیث شریف قرائت و اخذ ایدر ایدم
بر کون شیخ ایله دکان مذکورده اوطور رکن زقاق و محلاته کل یاغنی کز دروب صانچی صورتنده
بر کیجه کلوب و صاحب دکانه جنسی تعین ایدرک بکا شو مقوله اون درهمک عطریات و بر
دیوب درهملری اعطا و عطریاتی اخذ ایدوب و شبیه لری بر طبقه قویوب صانغه کیدرکن
همان طبق دوشوب شبیه شکست و عطریات تلف اولغله او کیجه بکا ایدرک زمین جزع
و فرعه پست اولدی و بزر دخی آجیدق شیخ مشار ایله صاحب دکانه بو بیچاره به اعانه ایتمک
ما مول ایدرم دیمکه صاحب دکان سما و طاعة دیوب دکاندن صحرایوب دو کیلان یاغلردن
ممکن مرتبه ده برانزی پنجه ایله جمع و دیگر شبیه وضع و نقصانی دخی بوجه حسبی طولدیروب
او کیسه به ویدی بعده شیخ خد متلری صا قن جزع ایتمه و صبر ایله الله تعالی کریم و امر
دنیا قولایدر مکافات الهیه اولور دیو تسلیت و یردی و او کیسه دخی ای حضرت شیخ بنم جزع
و فریاد ضایعات ایچون دکلدر زیرا حق تعالی داندر که بن بکلرده فلان قافله ایله بورایه
کلورکن برهکبه ضایع اولدی ایچنده درت یک انتونم ایله او فیتده جوهر لم و ار ایدی آنک
ضیاعنه جزع ایتمم فکیفکه اون درهمک عطره جزع ایدیم لکن بنم سوز و کداز و فریاد
و آوازیم بو کیجه بر مولودم طوغدی لوخسه لز ازم اولان اشیا نک تدارکنه مجبور اولدم
و موجودم دخی آنجق اون درهم ایدی دوشندمکه بو درهملری آنک حوایچنه صرف ایتسم رأس
مالم و کسبه دخی قدرتم قالمز همان بونلرله عطر اشترا ایدوب صدر نهاده یعنی کونک اولنده
محلات ارالنده صانه یم و لطف حقله برشی قازه نورسم اوکاری سدرمق اهل ایده یم و دراهم
ینه رأس مالم اولور دیوب یاغلری الدم ایدی اقتضای تقدیر ایله قلدیغنی کی اشته سرمایه مپندی
ارتق بکا زوجه می علی حالها ترکله فراردن غیری مخلص قالمادی لکن بیچاره خاتونک حالی
نیجه اولور فکری بحسب البشریه بکا جزع ابراث ایتمکه جزع عم آنک ایچون اولمشدی
دیدی (راوی ابو ذر دیرکه او ائنده دکانک قارشوشنده منزلی اولان بر عسکری قیوسنک اوکنده
اوطورر و او کیسه نک ما جراسنی دکار ایدی ما جراسنی بتور دیک آند جندی حضرت شیخه
یا سیدی سزک بو کیسه ایله شمدی منزل فقیره تشریفکزی رجا ایدرم دیو دعوت ایلدی
واردیغمزده جندی او کیسه به سنک قصه بکا عجب و یردی بر دخی نقل ایله دیدکده قصه بی
اعاده ایلدی بعده جندی رجله فی الحقیقه سن اوقافله ده بولندکی و تجار دن کیلر و ار ایدی
وهکبه زده ضایع اولدی و علامتی ندر دیو صور دقد رجل مکانی و علامتی و تجاری خبر و ردکده
عسکری رجلاک نفس الامر موافق خبرندن صدق قولی بطلمکه ای رجل هکبه بی کورسک
یلوره پس دیدی یلورم دیدکده در حال برهکبه کتوروب اوکنه قودی و رجل کوردکده اشته ضایع
اولان همایم بودر و ایچنده کی قصوص یعنی بوزک جوهر لری شودر و بودر دیکجک آجوب تقریر به
موافق بولدیله بعده جندی الله مبارک ایلسون ال مالکی دیو اعطا ایلدی پس رجل به قصوصک

فینی التوتلر قدر بلکه اسکندر التوتلری آل طیب خاطر ایله سکا حلال ایلدم دیچک جندی
بن امانتدن مال ایچی دکم دیو امتناع ایدوب المادی اشته کرم حق ایله رجل مرقوم فقرادن اوله رق
جندیکنک اوینه کوروب اغنیادن اوله رق چقمشدر * اللهم اعن فقرنا و بسر امرنا برحتک یا رحیم
الرحمن آمین (قلت) اشو دعاء صاحب المستطرف کندوسنک فقرای صابریندن اولدیغنی
اشراب ایدر فتامل (وینه طرطوشی نقل ایدر که موصلده ابوالقاسم بن حدیس بکا نقل ایدوب
دیدیکه بن بودیاره کلدیکمه اها لیسندن بری بوخانه ده برقصه غریبه اولدی دیوبکا بر منزل
کوستردی قصه ندر دیدیکمه بومزاده کوفه یه ایکن و خزنجار تیله آمد شد ایدر بر بازار کان
ساکن ایدی بردفعه نه قدر خره مالک ایسه بر خرجه طولد بروب و جارینه بو کلدوب قافله
و کاربان ایله کوفه یه کیدرکن کاروان تناول طعام ایچون بر محله نزول ایدر لر بودخی خرجنی
جاردن ایندر مکه مشغول اولدیغنی ائنده اوراده غریبان پیدایه بر رجل بولمغله بازار کان
اندن استعانه و اوغریب دخی خرجنی ائزالدی باز کان مذ کوره اعانه ایدر باز کان نوالنی چبقاروب
واو غریبی دخی چاغروب برابر طعام ایدر و غریبه مالی سؤل ایتدکده غریب مرقوم بن کوفه
شهرنده اولورم اقتضای کردش جور مدار فلک اوزره طوره میوب بلزاد و راحله ماشیا بوله
چبقدم دیدکده باز کان حاله آجیوب سفردی سن بنم رفیق و مونسیم و معینم اول نفقه و مؤتک
اوزریمه اولسون دیدکده اودخی بمنون اولوب واحسن وجهله باز کانک خدمتی کوره رک روان
اولور لر و خلال راهده تکریت نام شهر کارینه کاروانله برابر قوز لر و بولجیلر بعض حوایج
رؤیتچون شهره کبر لر باز کان دخی آجیوب رفیق ایتدیکی غریب الدیار مرقومه سن اشیای
کوزت بندخی شهره کیدوب محتاج اولدیغیز شیلری الهیم دیوب داخل شهر اولور و حوایجنی
کوروب دوز و کورر که کاروان و غریب الدیار مرقوم دخی قالفوب کمتلر باز کان
دخی ماشیا کاروان بولنه دوز لوب هزار مشقته صکار وانه اوله شوب و رفیق و اشیاسنی
بوله میوب بولجیلر سورددقه سن تکریت شهرینه عزیمت ایلدکده نصکره رفیقک مرکه یوکی
یو کلدوب اردک صره قالفوب کندی بزر سن تنبیه ایلمش سن ظن ایتشیدک دیدکلرنده باز کان
حیرت آلود اولوب تکریت عودت و غیری دن سؤل و تحری ایلدی لکن خبر آله مبه رق مأیوس
اولدقه مطلوب الحال اولدیغنی حالده ناچار بلده سی اولان موصله مسلوب المال اوله رق دوندی
و نه اراح و فقیر و غریبان اوله رق واصل اولدقه نعوذ بالله تعالی شماتت اعدا و حزن احبا خوف
و حیا سندن کوندز کیره میوب کنار شهرده بریده کیجه یه دک اختفا و قرانلق اولدقه واروب
خانه سنک قبوسنی دق ایدر ایچرودن اهل و عیالی کیمسن دیو سؤل ایلدکلرنده بنم دیو کندی
یلدر دکه فرح ایدر رک قبوی آجوب الحمد لله اضطرار بمن کالده ایکن کلوب تشدیکز زیراجله
موجودیکزی ماله بوزوب کندیکن و سفری اوز ایتدیکز و الحاله هذه دنیا یه بوکیجه براوغلر کلدی
لوخسه یه الزم شیلردن برسنه آله مدق همان شمعی دقیق و شوو بوو علی الخصوص قرانلقده
قالدق قند بلره دهن تدارک ایدیکز دیدکلرنده بو حال و قال کوروب و ایشندکده تاجرک غنی
مزداد اولوب سکنته یینی محزون اولورلر دیو حالندن دخی خبر ویر میوب قابلر کتورک الهلم دیدی
و آلوب منزلک قاروشونده اخذ واعضا ایتدیکی بقالک دکائی اولغله واردی و کوردیکه بقال
مومنی سوندروب و دکائی قیایوب او یقوبه وارهش بقاله چاغروب و او یاندیر بقال دخی سسندن
یلوب الحمد لله سلا متله عودت ایلدیکز دعا سبله قالفوب و شمعی باقوب قبوی اچار باز کان
مطلوب اولان شیلری شمعی و برزیرا دنیا یه و لدم کلکله لازم اولمش دیدکده بقال سمعا و طاعه
دیو طار طوب قابلر بوشالتدیغنی حینده باز کانک کوزی رفیق خائن مذکورک قلوب فاجدیغنی

خرجه دکان بودر و منده راست کلدکده شعوری کیدوب و نفسنی ضبط ایده میوب همان
بقالک اوزرینه آیلوب و ایاغک الته آلوب ای حقک عدوسی تیرسوبله مالم زده درو بیچک بقال
ای باز کان نه بو حال الله ییلور که بن سکا و سائر احدی یله رک تعدی و جنایت ایتدم بوسنک سوزک
و حرکتک ندر دیدکده اشته بو بنم خرجه در مر حظه یاغمه آلوب خدمتکار ایلدیکم شخص
آلوب جارم و سائر یاغمه موجود کافه مالم ایله فاجشیدی دیدی بقال دخی والله بونی بیلم و علم
و خبرم یوقدر لکن بعد العشا بتدیکم بر شخص دکائمه کلوب و بندن تعشی ایچون طعام آلدی
و بو خرجه جار سنده امانت طورسون بن غریب الدیار بولجییم علی الصباح کلور اکورم دیو
بود رومه بر اقدی و جاری معرفتله قومشومک خانه سنه باغلدی و کندو محله مسجدینه یاغمه
کندی دیدکده باز کان بو خرجه بولکن هاید برابر مسجد کیده لم دیملکه بقال اوزرینه آلوب
مسجد و ارلر و کورر که خائن مرقوم او یور همان باز کان دیمه سبله اورددقه قورقیله
نه استرسن دیو او یاندی باز کان بره خائن فنی بنم مالم و جارم دیچک اشته خرجه کده در ذره سنه
یا بشمدم و جار ایله اشیای بقاله اشارتله بوکیسه نک یاننده در دیدکده باز کان کرم حق تعالی ایله
مالی بولدیغنه شکر اشخص مرقومی حاکم خبر ویر میوب عفو و سبیلنی تخلیه ایدوب مسرورا
برجه سی ضایع اولیه رق مالی آلوب خانه سنه واردی قصه بی سرپا سکنه ییتنه خبر ویر دکه
سرور و فرح لری مزداد اولوب و مولودی تبرک ایدوب و مسعود اولدیغنه بوندن استدلال ایتدیلر
* فسبحان من لا یضیع من ذکره * اشو مطلب صاحب المستطرفک باب مذ کوره الحاقنی
تنسب ایتدیکی تهیه و تبشیره دائر اقالدر * بعضی بلغا قرنداشته خبر مسرتک جوابنده * سمعت
منک خبر اسارا * بن سندن مسرور ایتدیجی بر خبر ایشتم یعنی بکا مسرت و بریجی بر خبرک کلدی
* کتب فی الانواح و امتزج بالارواح * او یله خبر لطیفکه الواح یعنی مجموعه یه یازلمش و قید اولمش
و ارواح ایله امتزاج ایتمش یعنی روحه صفا و برمشدر * وعد فی جله البشائر العظام * و جری
فی العروق و عیشی فی العظام * و او یله خبرک یو ک بشارت لر جله سندن عد اولمش و عروقه
جریان ایدر و ککلرده یورر یعنی بکا عظیم تأثیر ایدوب حیات و تاب ویرمشدر دیمشدر (روایت
اولمشکه خالد بن عبدالله القسری امویه دن هشام بن عبدالملک رضاع فرزنداشی ایدی و مقدمات
هشامه بن سنده آثار خلافت مشاهده ایدیورم خلیفه اولمادقه وفات ایلر سکر دیدکده هشام
دخی خلافت ایله بکام اولور رسم سنی عراقه والی و حاکم نصب ایدرم دیو و عدا ایتشدی و فنا که خلیفه
اولدقه خالد کلوب و بین السماطین یعنی وسط پیشگاهنده طوروب * یا امیر المؤمنین اعزک الله
بمرتبه * حق تعالی سنی عزیزله تعزیز ایلسون * و ایدک بملائکته * و سنی ملائکه سبله یعنی عونیه
والهامایله تأیید ایلسون * و بارک لک فیما ولک * و سکا توبیه ایلدیکی شئی یعنی خلافتی مبارک ایلسون
* و رعاک فیما استرعاک * و سنی حق تعالی رعایاده استخدام ایلدیکی شیده یعنی امارتنده رعایت یعنی اعانه
ایلسون * و جعل ولایتک علی اهل الاسلام نعمه * و حق تعالی ولایت یعنی خلافتکی اسلام اوزرینه
نعمت * و علی اهل الشریکة نعمة * و کفره و مشرکین اوزرینه نعمت یعنی سنی عادل و صاحب
قوت و شوکت و مجاهد ایلسون * لقد کانت الخلافة اشوق منک الیها * تحقیق خلافت سکا
سندن زیاده شوقی ایدی * و انت لها از بن من هالک * سن خلافت سکا خلافت زینت و بر دیکندن
زیاده زینت و بریجی اولدیغک حالده یعنی خلافت سنکله زینت بولدی سن انکله دکل *
و مامثلک و مثلها الا کافال الاحوص * سنکله خلافتک مثلی انجق احوص نام شاعرک دیدیکی
کیدر که شاعر مذکور * و اذا الدرزان حسن وجوه * کان للدر حسن وجهک زینا * و زید بن
اطیب الطیب طبیا * ان تمسبه این مثاک اینا * دیمشدر دیدی مال قطعه انجو بوزلرک حسنه

طا قفله اگر چه زینت و بر لکن سنک حسن وجهک دره زینتد و سن اطیب طبیک طیبی
 مس ایتکه زیاده اید رسن سنکله اطیب طبیک بینده نسبت یوقدر یعنی سن جله طیبیدن اطیب
 واعلاسن دیمکدر اتمهی (قلت) اشبو حکایه خلانده واقع * اتی لاری فیک اثر الخلافه ولا تموت
 حتی تلها * عباره سی ترجمه معلومه ده سنک ناصیه حالکدن اثر خلافت مشاهده اید یورم خلیفه
 اولدقد نصکره وفات ایلمز سکر دیو ترجمه اولنمش و دخی * و مامثلک و مثلها الا کما قال الاحوص
 کلامی ترجمه سی دخی کم و مضوی اوله رق خلافت جنابکزه سزدن زیاده احب واشوق و سزکله
 تشرف و تزینه اوفی اولدی دیوب شو قطعه بی نشیده ایلدی * واذا الد را الخ * قاله
 صوفی د ر اتمهی (و دخل علی المهدی اعرابی فقال یم جئت * یعنی منقولدر که مهدی خلیفه
 پیشگاهنه اعرابی مثول ایتکه خلیفه اعرابی به نه ایله کلکد یعنی حاجتک ندر دیدکده اعرابی
 * ایتک رساله * سکا عریضه ایله کلام دیدی خلیفه * هاتما * کتور کوره یم دیمیک
 اعرابی * اتی ات فی منای فقال انت امیر المؤمنین فاطمه هذه الایات * بکا اوبفومده بری
 کلوب امیر المؤمنین کیت و بو ایاتی اکا ایصال ایت دیوب * لکم اثر الخلافه من قریش * ترف
 الیکم ایداعروا * الی هرون تهدی بعد موسی * تمس و مالها ان لا تمس * قطعه سنی اوقود قد
 فی الحال مهدی بنده خاصندن برینه بر جواهر صند و فی کتور دیو امر یور و ب صندوق
 کتورلدکده کف کافی کرملری ایله انواع جواهر دن آلب اعرابینک دهانی اولقدر طولدر دیکه
 طودا قاری یاریله یازدی بعده اشبو ایاتی یازوب صیبا نزل کردنند لرینه وضع ایدک دیدیلر
 نور الله تعالی قبره (مال قطعه میراث خلافت قبیله شریفه قریشدن یعنی سلسله الذهب
 نسب نبوتدن سزه منحصر در و شایاندر و خلافت سزه یعنی آل عباسه الی الابد عروس اولدی
 حالد زفافلور یعنی سزک نسلکراتک کفوی وارید راشته خلافت موساند نصکره هرونه اهدا
 اولندی و سن خلافت مستدینه خرام ایدرک یعنی صالنه رق تختبر بله یورر و صعود ایدرسن اکا
 نوادی یعنی بعید میدر که سکا دخی خلافت خرام ایله کلبه یعنی سن دخی مقام خلافت
 مستحقن دیمک کیدر (قلت) هر نه قدر مفاد قطعه ذکر اولتان صورت اوزره عاجزانه
 مطالعه اولنمش اید ده قطعه مذکوره من جهة الجزاله والاعراب جای ناملدر مکر عرض
 اولتان مهدی اولوب بلکه یا محمد امین بن هرون الرشید بن موسی الهادی ابن المهدی و یا خود
 محمد امینک دادری مأمون خلیفه اوله فتاهل (هرون رشیدک سرمستد خلافت جلوسی نهیه سنده
 اسانده علم موسیقیدن و بلغا و ندمادن ابراهیم موصلی * الم تر ان الشمس کانت مریضه * فلما اتی
 هارون اشرق نورها * تلست الدنيا جالا بملکه * فهارون والها و یحیی وزرها * قطعه سن
 نظم و خارج سر پرده ده انکله نفی ایتد که هارون یوز بیک احسان و وزیری یحیی بر مکی دخی
 الی یک اعطاسیله ابراهیمی بی در بی شادان ایتشد در (قلت) نسخه زده عددل دینار و در همدن
 بری ایله تمیز اولنموب مطلق ذکر اولنمش در دینار اید کرمک اکلی و درهم اید کالیدر مال قطعه
 ای شایان خطاب اولان کیمه سن کورم دیکه آفتاب عالمات مقدما خسته ایدی یعنی عالمک
 اسایش و راحتی اولوب ظلمت آباد آزار ایدی و قنا که هرون کلدی یعنی خلیفه روی زمین اولدی
 نور و ضیای آفتاب اشراق ایدی یعنی عالم را فنی و اهلی سبیله رونق و راحت بولدی و عروس
 دنیا اتواب جلال و رونق انک خلیفه اولسی ایله ناپس ایدی زیر هرون آمر و متصرف عالم
 و یحیی بر مکی اید دنیا ک وزیری و مدبر بدر دیمکدر (بلغادن عطاء بن صیفیکه برنقطه تمیز
 ایله مرثیه بی جمع ایدن شعرانک اولدر امویه دن بایسی فوتند برینه بیک حضورینه کبروب
 * رزیت خلیفه الله * خلیفه الالهک فونله مصاب اولدک * واعطیت خلافة الله * و خلافة الله

سکا اعطا اولنمش اولدی یعنی خلیفه اولدک * قضی فلان نجبه * فلان یعنی پدرک مدتی بتوردی
 * ففقر الله ذنبه * حق تعالی صوحنی یارلغه سون * و ولت الی یاسه * سن ریاستی تولیه ایتدک
 یعنی خلیفه اولدک * و کنت احق بالسیاسة * سیاست و تدبیر ملکه اهل اولد یفک حالد
 * فاحسب عند الله اعظم الرزية * واشکر الله علی اعظم العطية * ارتق عند الله اعظم
 مصیبتی یعنی رعایایه تعدی اولنموری کوزت یعنی ظلم ایدنلری منع و زجر ایدوب بو وجهه عدل
 ایت واعظم عطیه اولان خلافت و ریاست اوزره حق تعالی به قولاً و فعلاً و قلباً شکر ایله دیو
 نهیه و تمیز ایدوب بعده * صبرا امیر فقد فارقت ذامقه * فاشکر حباه الذی بالملک اصفاکا *
 * لارزه اعظم فی الاقوام قد علوا * کارزنت و لاعقی که قباکا * اصیحت راعی اهل الارض
 کلهم * فانت ترعاهم والله برعاکا * قطعه سنی نظم ایلدی مالی ای جالس سرمستد امارت
 اولان ذات عظیم سن سکا زیاده محبت ایدندن مفارقت ایتدک بومفارقت صبر ایتکه صبر ایله
 و سنی ملک ایله صفایاب ایدن باری تعالی به شکر ایله تاکه (انا جلوس من ذکرنی) فیضنه و سرینه
 مظهر اوله سن وجهه نک معلومی اولدی یعنی اوزره قوم ایچنده سنک مصیبتک کی عظیم
 مصیبت یوقدر و سنک عقیلوب وارث اولدیفک وراثت و دولت کی دولت دخی یوقدر زری
 اهل ارضک جله سته راعی و نکهبان اولدک انلره اولان ظلم و عدوان آخرتده سندن صوریلور سن
 انلره رأفت و شفقت ایتدسنکه حق تعالی دخی سکا عا جلا و آجلا احسان اید ده دیمکدر
 (منقولدر که عمر بن هیره رقه ده محبوس ایدی قورتلدقد نصکره کیمه و فنی دائره سنه کیدر کن
 بنی سلیم قبیله سندن برخاتون خانه سنک سطحنده جاریه سیله صحبت ایتکده اولوب بالمناصبه
 جاریه سنه خطایای جاریه اونسنه سنک دیدیکک کی دکلدر عمر بن هیره بی سجنندن اطلاق
 ایتسنی درگاهندن نیاز ایلدیکم خدا حقیچون دیدیکتی ابن هیره ایشدوب و فی الحال قوینندن
 یوزالتون موضوع بر جیتی چیقاروب اشته خدای تعالی ابن هیره بی تخلص ایلدی خاطرک
 مطیب اولسون دیو خاتونه ایتشد در (قلت) ترجمه معلومه صاحبی اشبو حکایه ده واقع
 * وهی تقول لاوالذی اسأله ان یخلص عمر بن هیره بما هو فیه وماکان کذا عباره سنی یارب
 عمر بن هیره بی سجنندن اطلاق ایله ده بنم قلبی مسرور ایله دیو ترجمه ایتشد در فائصف

باب الثامن والخمسون

اشبو الی سکرنجی باب عبید یعنی قوللرو اما یعنی جاریه و خدمتکارله دائر اولوب او دخی ابکی
 فصلی مشتملدر (قلت) عبید فیل و زننده عبید جملندن بر جمع سماعدر و اما الفک کسریله
 امة نک جعیدر فلیحفظ * فصل اول * عبید و جوارینک مدحاری و خبر ایله
 توصیه و ترپه لر یباندند در (عن علی رضی الله تعالی عنه قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
 (اول من یدخل الجنة شهید و عبدا حسن عبادة ربه و نصح لسیده) مالی جنته داخل اولانلرک
 اولی شهداء و رب و خالقنک عباد تنی کوزل ایدوب و سیدینسه یعنی مالکته و صاحبند
 اراده خبر ایدن قوللرو اما ل یعنی جاریه لرد دیمکدر (وعن ابن عمر رضی الله تعالی عنهما
 رفقه) (العبد اذا نصح لسیده و احسن عبادة ربه کما ان له اجره مرتین) (قلت) اولکی
 اثر جامع صغیرده اولوب لکن بو حدیث شریف مضبوطدر و مالی دخی عبید یعنی قن که
 قول جنسی دیمکدر افند یسنک مصالحنده قیام و امرینه امتثال و نهیدن اجتناب
 و خلل سیدنی اصلاح اید و رب و خالقنک عبادتنی شروط و واجباتیله و سیدینک حقنی
 افاته ایتیه جک مندوباتیله ایفا اید اشتغال خدمتله نفسی استحقاری و حق ایقاد انکساری

ایچون اوعبدك اجرى ایكى قات اولور (و بوه فامده سید كه مخلوقدر اكا طاعت طاعت حقدن
معدود در كه بودخی برعده ایكى طاعتك اتحادی تحفيله اولور بناء علیه اجرى تعضیف
اولمشدر اما جهتلری مختلف اولان عملده اجرک تعضیف عبده مختص اولوب حره دخی شاملدر
کذا قاله المناوی (نصح لفظی بنفسه تعدی ایدر (لسیده) لفظنه لامک دخولنده مبالغه
قصده اولمشدر و (انصح لکم) نظم کریمده دخی لام ابله در و علی قول لام ابله استعمالی
افصحدر رفتدر انتهی (زید بن حارثه رضی الله تعالی عنه حضرت خدیجه رضی الله تعالی عنهانک
قولی اولوب انلره سوق عکاظده اشتری اولمشیدی الوب حضرت سید الکائنات علیه افضل
الصلوات والتسلیمات افتدیمزه هبه ایلدی پدری حارثه کلوب اشتراسنی مراد ایلدکده رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (ان رضی بذلك فعلت) یعنی زید راضی اولور سه بندخی
صنارم دیو خلوص زیدی امتحان یوردیلر پدری زیده سؤال ایلدکده * زید * ذل الرق
مع مصاحبه احب الی من عز الحریة مع مفارقته * یعنی بکا معبت و خدمت رسالتنا هده
بورلغله یله رقت مذلتی خدمتلرندن مفارقتله اوله جق حریت عزندن احبدر یعنی * اشیکنده
قول اولتی دهره سلطان اولدن یکدر * دیوب راضی اولادی پس حضرت سلطان الانبیاء
علیه الصلاة والسلام افتدیمز (اذا اختارنا اخترا) یعنی بزی اختیار ایلکده بزخی انی اختیار
ایدوب راضی اولدی بیوروب فی الحال اعتساف واولام ایمنی تزویج ابله چراغ باهر الاشراق
بیوردیلر (حضرت علی رضی الله تعالی عنه نیورمشدر در که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
افتدیمز دار بقابه ارتحالارنده آخر کلامتری صلاته توصیه دنصکره (اتقوا الله فيما
ملکت ایمانکم) تنبهلری اولمشدر که مراد سعادتتری حقوق قنی اذهرجهت رعایتدر
(وعن عطاء رفعه الابدال من الموالی) یعنی ابدال ابله موصوف اولان رجال اولیا قوللرندر
یعنی قول جفندن اولور مألده اولان اشبواثری مرفوعا عطفا روایت ایلشدر (ابوهریره
رضی الله تعالی عنهنک روایتی اوزره فخر الانام علیه الصلاة والسلام افتدیمز) لا تقولن احدکم
عبدی و امتی کلکم عیبالله وکل نسانکم امام الله ولكن لبقل غلامی و جار بقی و فتای و فتای
بیورمشدر که سزر ملک یمین ابله ذکور و انانندن مالک اولدیغکر انسانه قولم و امه م دیوندا
ایمکیز جله کز حقک قوللری و هر نسا کز حقک اما سیدر و لکن غلام و جار به م و فتام و فتام
دیو چاغکر دیمکدر که مفادی مخلوقیتده حرورق یکسان اولغله آداب عبودیت و روش تواضعی
بیاندر (قلت) غلام لغتده کرک حر اولسون و کرک رق یقلری ترلین کججه و جار به کج زنه دیرلر
وفتی و فته کذلک اشبومعنا رده در لکن حایلیم اصطلاح زده غلام قوله و جار به امهیه دینور
و فرشته اوغلولغته قول غلام دیو واقع قوله اعتراض اولمشدر فتندر (ابو مسعود الانصاری
رضی الله تعالی عنهنک مرویدر دیمشدر که برکون کوله می ضرب ایدر ایکن ارقامدن) اعلم
یا ابا مسعود الله اقدر علیک منک علیه) یعنی معلومک اولسونکه الله تعالی ک قهر و ضرر ده
سنگ اوزر بکه قدرتی سنگ کوله به اولان قدر نکدن زیاده در کلامبله برصدا ایشتم صدا جانینه
دوندیکمه کوردمکه سعادتله ندایورن نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم در همان یار رسول الله
مضروب اولان قول لوجه الله تعالی حر در دیمد یعنی ازاد ایلدم حضرت رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (الا لولم تفعل للفتح النار) یعنی آگاه اولکه اگر بوفعلی
یعنی اعتساف ایلدی نار جهنم سنی حرارتله بقاردی یعنی عذاب الله و جزایه مستحق
اولوریک بیوردیلر (برجل جار به سنی صانع مراد ایلدکده جار به بکابه باشلر افتدیمسی سب

بکا سنی صور دقده جار به اگر سن بنم ملک ایلدک یدمدن چیقارمزد یعنی مروت ایدوب
صانع بلکه اعتساف ایدر ایدم دیدکده اعتساف ایدوب کند و به تزویج ایلمش (ابوالبقظاندن مغولدر که
قریش اوائل حاللرنده امهات اولاده یعنی تسری به رغبت و اعتبار ایلمش تا که اهل زمانلرینک
خیر لیبی اولان اوج عدد اولاد اخبار که جواریدن دنیایه کلدی اوتار یخندنصکره میل و رغبت
ایلدیلر و ذکر اولنان اخبار حضرت حسین رضی الله تعالی عنهنک نجل نجیلری علی
رضی الله تعالی عنه و محمد بن ابی بکر الصدیق رضی الله تعالی عنهنک فرزندی قاسم رضی الله
تعالی عنه و عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنهنک ولد مکرمی سالم رضی الله تعالی عنه در
شوبله که حضرت عمر رضی الله تعالی عنهنک زمان خلافتلرند . دولتیله استیصال ایلدیکی
ملک عجم بزجر دک اوج عدد قزلری سبی واستزقاق اولنوب مدینه منوره به کتورلدکده امیر المؤمنین
حضرت فاروق رضی الله تعالی عنه فروخت ایدوب آمانلرینک بیت الماله اخذینی مراد
واستشاره ایلدکده حضرت علی رضی الله عنه یا امیر المؤمنین بنات ملوک اولملریله آخره صاملرینی
رأی ایتم لکن قیتلری تقدیر و تقویم اولسون دیوب بعد التوقیم ثلثینی اعطایله برینی فرزندنجیلری
حسبته و برینی محمد بن ابی بکر و برینی عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنهنک هبه ایشیدی انلردن
اخبار مشار الیههم حضراتی برنوبخش مهد دنیا اولدیلر (حکایه اولمشکه عبدالملک امویینک
اوغللری مسابقه یعنی یارش ایلدکلرند . ایچلرندن ابن امه اولان مسلمه بی سارلری یکدکلرند
پدرلری عبدالملک مسلمه به تعریض قصدیله عمر العتدینک * نهیتکم ان تحملوا هیناثکم *
* علی خلیکم یوم الزهان فتندرکوا * فتندرکا * و یسقط سوطه * و تحدر ساقاه فایحک *
* وهل یستوی المران هذا ابن حرة * وهذا ابن اخری ظهرا مشرک * قطعه سیله تمیل
ایلدی پس مسلمه دخی * لیغفر الله لک یا امیر المؤمنین و لبس هذا منلی ولكن قال ابن المعتز *
یعنی باری تعالی حضرتلری ای امیر المؤمنین سکا مغفرت ابده قطعه ده موصوف ابن امه
منم کی دکلدر و لکن بن ابن المعتزک * فا انکحونا طایعین بنانهم * و لکن خطبنا هابار ما حنا
فسرا * فا زادها فینا الاسار مذله * ولا کلفت خیرا ولا طیخت قدرا * و کما بن تری
قیما من ابن سبیه * اذا اتی الابطال بطعنهم شزرا * و یاخذ رأیات الظهان بکفه * فبوردها
بیضا و یصبردها جرا * فولنده اولان ابن امه کی یم دیدکده همان عبدالملک مسلمه نک سرینی
و کوزلرینی تقبیل ایدوب و * احسن یابنی ذاک والله انت * یعنی ای بنم اوغلچنم کوزل دیدک
تحقیق سن ابن المعتزک ستایش ایدیبکی ابن امه سن دیوب ذکر اولنان قوشوده اوکل اولوب
سابق الدیغی مقاداره مسلمه دخی یوزیک درهم اعطایلدی مال نظم عمر العتدی ای یکتلر
بن سزری قوشو کونی نسبی مضبوط صوی آنلری ترک ابله انه سی الحق جفندن اولان فرسلره
یمکزی نمی ایتد مکه تا کیم نشانه اول یشنه سکر زرا اولحق صویلو فرسه را کب اولانک
آوچلرینه افرسلرک باشی مقصود وجهله قوللما دیغندن فتور کلور و قاجچی جالمدن ینه فتور ابله
قاجچی دوشرو یچاقلرک اگر چارمدن در یلری صیریلورده حرکتی بجالی قالمز آیا ایکی
کیمه برمیدر که بری حردن و دیگرکی امه دن طوغه اشته فرس دخی بوبله در یعنی انده دخی
صویه اعتبار واردر دیمکدر (قلت) لغتده هجین لثیمه و دخی امه دن طوغان عربی به و دخی
بیایسی اناسندن خیر لو اولنه دینور که بونک جچی شعر مذ کورده اولدیغنی کبی هانک ضعی
و جیک قتی و نونک فتح و مدیله هجناه دخی کاور و کتاب و زننده هجان خیراونسنه به و بیاض
رنکلو دوه به دخی دینور و بونک جچی هجائن در بوبوبله ایکن خلاف معقول اولدرق ترجمه
معلومه ده نظم مذ کور (بن سزری نمی وضع ایلدمکه مسابقه کوننده فرسلر یکرک ارقه سی

اوزره دوه ل بکزی یوکلنیک که فرسره یشورله فرسره لری ضعیف اولوب وقولری ساقط اولور و بیزی حذر ایدره بوند نصکره سیر و حرکت ایده نزل ایکی کیمسه مسا و میدر که بری امرأه حره ولدی اوله و بریسی ارقه سنک کملری برینه باغلمش جاریه فرزندى اوله البته ولد جاریه به مساوی دکدر الخ دیو ترجمه اولمشدر (مال قول ابن المعتر بزم کبی مرد دلیره کفو دکدر دیو زعم و حقیر عد ایدوب رضایله قزلرینی انکاح و تزویج ایتدیلرولکن زواقراری مرزا قلمزله قسرا و قهرا خطبه ایلدک یعنی لدی الحرب اسیر و استغراش ایلدک و بزاوله حرارزه کسریه لری بزم ایچمزد مذلتي زیاد اولماز و معرزه اولور و زانلری انک خیری بوغور مق و طنجره یعنی مک پشور مک ایله مکلف و مجبور قلمدی بلکه مستریج فراش مواصلت ایدوب انلردن ابنلریم اولدی اولیه ابن کسن ایچمزد اولان اولادامده کورد سنکه انلر دلیران ایله خلال قتالده ملاقی اولدقلرنده اسلحه متوجهلریله خشم ایله نظر ایلدکاری حالده طعن و ضرب ایدرلر و ساض اولان علم حربی اوجارلرله الوب و طونوب حرب به طلارلر و قرمزى اولدیغی حالده یعنی دم اعدایله آکوده ایدرک چبقار برلر و غائبانه عودت ایدرلر دیمکدر **الفصل الثاني** ایکی فصل عبید و خدمتک ذمده در یعنی مستحق ذم اولنلرینه دائر کلام بیانده در رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمدن (بئس المال فی آخر الزمان المالمیک) اثری روایت اولمشدر که مالی آخر زمانده ممالیک نه قبیح مال اولدی دیمکدر امام مجاهد رحمه الله تعالی * اذا کثرت الخدم کثرت الشیاطین * دیمشدر (لقمان حضرت لری وصیه و نصیحا * لاتأمن امرأه علی سر ولا تطأن خادمه تریدها للخدمة * یعنی امرأه به سرده قطعاً امین اوله یعنی سرکی افشا ایله و استخدام ایلدیکک جاریه بی وطی ایله دیمشدر) بعض ظرفاً تبیل کوله سنی ذم و قدحده * یا کل فارها و یعمل کارها و یغض قوما و یحب نوما * دیمشکه مالی بول بول پر و زور ایله ایشلر و کلان مسافری سومز و یقوی سور دیمکدر (برکیمسه به غلامک و ارمی دیتلرکده * و مالی غلام قادعوبه * سوی من ابوه اخو عتی * یتتی نظم ایتمشدر که (قلت) مفهومی بنم غلام یوقدر که انی چاغروب ایتمی کوردیره یم شول کیمسه دن ماعدا که انک باباسی عتمه مک فرنداشیدر یعنی اندن غیری غلام یوقدر دیمکدر که بین الادباً متداولان * هو ابن اخت خاتک * کلای نکتته سنی شاملدر که اصلاً غلامی اولما دیغنی یاندر قافهم (قال اکثم) الحرحروان مسه الضر والعبد عبد وان مشی علی الدر * یعنی حره نه قدر کندوی ضر و فاقه مس ایتمش ایسه ده ینه اصلزاده لک نشانی و جبلینی اظهار ایدر و عبد هر چند انجور اوزره بور یسه یعنی مستغرق جاه و مال اولسه ینه اصل و سرشتی کوسر دیمکدر تفکر (اهل کوفه دن برکیمسه خانه سنه احبابی دعوت ایدر اهل یتنی حره اولماغله ثنات طعامده قصور ایتمکه صاحب خانه محجوب اولوب اعتذار معرضنده اشوب قطع بی نظم ایتمشدر * اذا لم یکن فی منزل المرء حره * رأى خللاً فیما توالی الولایه * فلا یخذ منهم حر قعبه * فهن لعمر الله بئس القعايد * مالی برکیمشک خانه سنده امرأه حره مدبره اصیلله اولما دیغنی و قنده اول کیمسه جواری به نوالی ایلدیکی شیده خلل و ضرر کورد یوقدر ترجمه حر اولان کیمسه امادن برینی خانه سنده قعبه یعنی زن اتخاذ المسلمون بقاء الله قسم ایدرکه جواری قعبه قیچدر در دیمکدر (حکایه اولمشکه برکیمشک غایت تبیل برکوله سی اولوب برکون مر قومی اخشام طعمای لوازی اشترایچون چارسوبه کونددر شواقد برکیمشکه کورکد بئسک صبری ینار نه نصکره کلشیکن ینه اصمردیغنی شیلردن بریسی المامق ایله قصور ایدر اغاسی غصبه کلشکه مر قومی ضرب و جوی اشک مستعد اولانه بالکر یرسنه بیله ساراش اولنسه

آيتانه ارسال ايدر غلام واروب هم طبيي وهم برديكر رجلى برابر الوب كلور اغاسى بورجل
كيدر ديو صورده غلام افندم سن بنى برايش رؤيته كيدن كيسه ايكي ايش كورمك لايقدر
ديو ضرب ايله تنبيه ايتدكي ايدى اشته اويله جه ايتدم برى طيبدر كه اكر تدبير و معالجه سبله
شفاياب اولور ايسك فها والا بورجل مزارقاز بيچدر قهر يكي قازر ديو جواب و برمشدر (اشراف
اهل سند وآل مهلب بن ابى الصغره دن اولان بر كيسه نك برسياه كوله سى اولوب تر سبه سنه همت
رله ولد صبي يرينه قوبوب التفات و حرمت ايدر ايمش وقتا كه ايريلشوب شهوتى كرما كرم
ولدقده مولانته يعنى اغاسنك حرمنه ايلشوب مراده يعنى وصالتى تمنى ايلدى اولمعه نيك نفسى
دخى صورت زشت غلامدن انماض عين ايله همان اقصى مرام نسا اولان ماده معلومه خيبنه
طيانه مبوب راضيه اولدى وينلرند و معامله مظلومه نسا شب و روز دركار ايكن بركون اغاسى
على غفله زن فاجره نك او طه سنه كيروب كورديكه غلام قره قياكي صدر فاحشه يه چوكوب ايشلر
يوحالى مشاهده ايتدكه سكين ايله غلامك ذكربنى قطع وده مستغرق اولديغى حالد غلامى
ترك ايله او طه دن چيققد نصكره رقت غلبه ايدوب ايتديكى فعله نادم و تبرالدين جراح كتوروب
معالجه سنه مقدم اولدى و غلام دخى هلاك دن قوريلوب صا غلدى لكن اخذ نارقصد ايله
انك تدبير بنى فكر اوزره اولدى وانتقامده شو جاني عزم ايلدى يعنى اغاسنك برى طفل وديكرى
يافع يعنى مراهق ايكي ولدى وار ايدى كه حسن و بهاده آفتاب و ماه نظير ايديلر بركون اغاسى
خانه سنده يوغيكين معصوملى آلوب و تفرج ايديم ديو الدادوب قرب خانه ده واقع صعب
الصمود برقياته سنه چيقار و يمش و لعب ايله چوققلى اويالار نا كه اغاسى كلوب و معصوملى
ذروه صخره باآلاه كوردكه عقلى باشند صخر اوبوب * و يلك عرضت انباى على الموت * يعنى
اى غلام سكا تولدريكه او غلامى موت و هلاكه عرض ايلدك ديوند ايتدكه غلام * اجل ووالله
الذى لا يخلف العبد اعظم منه لئن لم نجب ذكر ك ما جئني لارهين بها * يعنى اكر بنى محبوب
ايتديك كي كنديكى محبوب ايتز يعنى آلت تناسلكى كسمز ايسك چوققلى ووالله آت رمد يچك
بيچاره پدرى حيرت آلوب * الله الله ياولدى في ترينى فيك * يعنى الله دن قورق الله دن قورق كه
سك تر سبه كده اولدم او غلام ديو بلواردى لكن غلام اصلا اصفا ايتوب * دع عنك هذا فوالله ما هى
الانفسى واني لا سمح بهامن شربه ماء * يعنى بوسوزدن و سودادن وازيكه بن والا هكه جامى
برايجم صومزله سنده فدا ايتدم يعنى اولورم و سوزم دن دوغم البه شرط مذكورى يرينه كتورم بلسن
والا چوققلى اترم ديدى هر چند اغاسى تكرار بكار تضرع و نيازايتديسه ده غلام قبول
ايتدى و پدر نه ايشابه جكنى يله مبوب چوققلى فورنارمه داعيه سبله قبايه صعودى قصد
ايديجك غلام چوققلى طوبوب و اشاغى آتمق اوزره باش اشاغى ايتدكه پدر زمان صبر ايله
واره يم اوستره كتوريم ديو ب خانه يه سكرتدى و كتوروب غلام كوره نك آلت تناسلى ناچار قطع ايلدى
وقتا كه غلام قطعى كوردكه چوققلى صالى ويرمك مشروط ايكن ايتوب ينه آتوب
معصوملر پاره پاره اولديلر و دونوب اغاسنه سك قطع عضوك بنم نفسمك نارى ايدى آلدى
واولاديك قتل اخذ نارك زباده سى اولمعه اتى دخى ايتدم ديدى (قلت) كاشكى تفنك اوآده
ايجاد اولنه ايدى واستمالنى دخى اوخائى زنجى بلبه ايدى چوققلى خلاصه بوندن غيرى
برنسنه توهم اولماز وقتا كه اشو حادثه فاجعه طيولد قد غلام مرقوم طوتولوب وزندان
قونوب كيفيت او تاريخده سند والبسى بولنان عروا عجمى طرفدن آل عباسدن موسى الهادى
خليفه جابنه عرض اولدى عرض والى خليفه مشار اليهك معلومى اولدقده * ماسمعت
عنى هذا قط - يعنى بولك كي بر جانيب عضيه فاجعه اصلا مسموعم اولدى ديو ب غلام

ملمون مرقوم قتلته و ملکنده نه قدر عبد اسود و ارایسه طردینه فرمان ایلدی (قلت)
صاحب المستطرف ذم عبده بو حکایه ری و دخی ترجمه اولنمیان بعض مقالاتی جمع ایش
ایسه ده حکمت علیه آئارنده و سائرند بیان اولندیغی اوزره مدار اعتبار اولان اخلاق حسنه
و مدار نفرت اولان اخلاق قبیحه اولوب چوق اصلزده وارد و ککه صوبته چکیموب باس
الطاف اولور و قتی چوق رق و عبید وارد که * مکارم یجعلن الفی فی ارومة * یفاع و بعض
الوالدین رقیق * و فقیحه مستحق اعتبار اولور همان جناب حق انسانه حسن خلق احسان
ایلسون آمین انتهى (بدخوی حقه نظم اولسان اشعارک * اذانت اکرم الکرم ملکته *
وان انت اکرم اللیم تمردا * بیتی احسبدر و مالی کریمه یعنی اخلاق حسنه اصحابه اکرام
ایلدیک و قنده مالکی اولور سن یعنی حرایسه ده سکا قول اولور و کرمک شکر بیتی برینه
کتور یوق اکر لیم یعنی بدخویه اکرام ایدر ایدر ایدر یعنی شکر ایتیموب و کافر نعمت اولوب
سکا خیانت ایدر بوضوئده نا اهل کرم ظلمد ردیمکدر و السلام نعوذ بالله من شره

الباب التاسع والخمسون

اشبولی طه و زنجی باب هنکام جاهلیته یعنی بعث نبویه علی صاحبها افضل الصلوة و التحیه دن اول
اولان اوقات فترته بولنان عربک اخباری و اوید یعنی بعض سوء حالری و غرائب عاذه
و منفعلری و عجایب زعم و کاذبی یاننده در (معلوم اوله که عرب یکننده عهد جهالتده براز
عادات و معاملات قبیحه و ارایدیکه ذکر لی آتی آیات کریمه دلالت ایتدیکی اوزره انلری فضیلت
یعنی شریعت زعم ایدر ایلدی لکن جناب باری مقدس انلرک اوعادات باطله ده فضیلت ادا عاریتی
نصوص فرمائیله ایله تکذیب ییورمشدر که اول نصوصدن بری قوله تعالی * ما جعل الله من
بحیره و لاسائیه و لا وصیله و لا حام و لکن الذین کفروا یفترون علی الله الکذب و اکثرهم لا یعقلون *
مکرمه سیدر (قلت) لغتده بحیره قاموسده تخریر اولندیغی اوزره شول ناقه یعنی دیشی دوه یاخود
شاه یعنی قیوندر که اون بطن طغور دقده عرب انک قولاغنی اون بطن طغور دقده علامت ایچون بحر
یعنی شق ایدر و مرعایه ازا ایدوب صالیو برلر ایدی و خود بخود سر بست کز و هالک اولدقده
فی نسیه حرامدروذ کوره دکدر زعم ایدر ایدی و علی قول بحیره چوبانسز مرعایه صالیو بریلان
حبو اندرو علی لغت شول ناقه و شاندر که بش بطنده بش دانه ولد کتوره و اول بشتی یاور بستی
ارکک اولور ارایسه اول ارکک یاوروی بوغازلوب نسا ورجالی برلر ایدی یوق بشتیسی دیشی
یاورو اولور ارایسه قولاغنی بحر ایدوب لحمی و لبنی و رکوی حرامدر زعم ایدوب اولد کده لحمی انجیق
نسیه حلالدر زعم ایدر ایدی و علی لغت بحیره سائیه نک دیشی یاوروسیدر بودیشی یاورونک بین
العرب الجاهلیه حکمی اناسنک حکمی کبی ایدی و علی قول بحیره بش بطنده انتاج ایدن قیونه
خصوصدر و یوقیونه عزیزه دیرلر ایدی و صاحب المستطرف بحیره بی شول دوه در که بش بطنده
طوغوروب و بشتی ولدی ارکک اوله اول ناقه قولاغنی شق ایدر و رکوی بدن امتناع ایدوب
ماء و مرعادن منع ایتلر یعنی سر بست کز دیرلر ایدی دیوب انجیق بومعانی ذکر ایتلدر انتهى
و سائیه دخی ینه قاموس تصریحجه ترک اولنان حیواندر و دخی اغاسیله یکنده و لاومیراث اولاماق
اوزره اعتناق اولنان قولدر و دخی ولدینی کورن بعبردر که او بعیر زمان جاهلیته ترک اولنوب
بیتلر ایدی و دخی شول ناقه در که زمان مذکورده نذرندن و نذر مقوله سی نسنندن اوتری تسبب
اولنور یعنی شومر ضدن خلاص اولورسم یاخود شولیه اولورسه دیوب وصول مراد ایلد ایلای

صالیو برلر ایدی یاخود شول هر بری دیشی اوله رق اون بطن طوغورن دوه در که ام بحیره در یاخود شول
دایه ایدی که برمشقندن یاخود حردن را کبی و صاحبی نجات بولمغه بودایه سائیه اولسون دیردی و یاخود
ارقه سندن بر فقره یاخود کک نزاع اولمش دایه در که بونلر هر صودن و اوتدن منع اولنماز و بیتلر ایدی
(و صحاحده یازلدیغی اوزره سائیه نک سودینی ولدندن غیر بیسی ایچمز ایدی لکن مهمان اولان کیمسه لر
ایچمک بیتلرند و مجوز ایدی و هلا کده اتی رجال و نسا برلر ایدی (صاحب المستطرف معانی
مذکورده دن انجیق بوجه محرر اعتناق اولنان قول معناسنی ذکر ایتلدر) و اما وصیله فیروز
ابادی تصریحجه ناقه دن اون بطن طوغورن و یکسیدن ایکز اوله رق بدی بطن ارکک
طوغورندر اکر بدیجی بطنندن ینه ایکز طوغوروب بری دیشی اولورسه قنداشنه واصل اولدی
دیوب اناسنک لبنی انجیق ذکور ایچوب بیتلرند سائیه بحر استه جاری اولور ایدی (و علی قول وصیله
غنه مختصدر که قیون بطن مذکورده دیشی طوغورسه بزمدر دیوب ارکک طوغورسه آلهه
باطله ینه مال قیلارلر و اکر ارکک و دیشی ظهور ایدرسه قز قنداشنه واصل اولدی دیوب
ارککی آلهه باطله ایچون ذیح ایتلر (و یاخود وصیله بر قیوندر که ارکک طوغوروب بعده
دیشی طوغورسه و دیشی قنداشنه واصل اوله ارکک قنداشنی دیشیچون ذیح ایتلر یوق اکر
ینه ارکک طوغورسه بو آلهه مرک قرباندر دیرلر یعنی بتلر ایچون قربان ایدرلر ایدی (و صاحب
المستطرف و اما الوصیله فی الغنم کانت الشاة اذا ولدت اثنی فنهی لهم وان ولدت ذرا جعلوه
لا کتهتم فان ولدت ذکرا ونثی قالوا وصلت اخاه فلا یذبحوا الذکر لا کتهتم * دیوب عدد
بطنی ذکر ایتامش ایسه ده بطن مذکور بیا نکرده اهل لغتدر قندبر انتهی (و اما حامی که
صاحب المستطرف تخریرنجه صلیندن اون بطن انتاج ایدن ارکک دوه در که قدحی ظهره
یعنی ارقه سنی جایه ایتدی دیوب اوزرینه عدم تحمیل ایله مادن و مرعادن منع ایتلر یعنی
خود بخود اوتلامغه قویو برلر ایدی (قلت) آیت کریمه اولان حام لفظنک اصلی حامی اولوب
حالت جرنده تنویندن ناشی یا اسقاط اولمشدر کلا یخفی (و سببستانی قولنجه ولدینک ولدی اون
اولان دوه یه ده دینور اشته باری تعالی و تقدس اهل جاهلیتک ذکر اولنان ایین باطلرینی آیت
شریفه مذکورده ایله تکذیب و نهی ییورمشدر (مفهوم شریفی اهل تفسیر تبیحجه الله تعالی
اهل جاهلیتک اختراع ایتدکلری بحیره و سائیه و وصیله و حامی بی شریعت و وضع قیلادی دیمکدر
فتبصر) و نصوص مذکورده دن بری دخی * یا ایها الذین آمنوا اتما الخمر و المیسر و الانصاب
و الاзіلام رجس من عمل الشیطان فاجتنبوه * نظم جلیلدر (صاحب المستطرف عقب
آیت مذکورده * فالخمر ما خامر العقل و منه سمیت الخمر * دیمشدر یعنی خمر عقلی تخمر
و سزایدن نسنه یه دیرلر بناء علیه اول آب خینه دخی خمر سمیه اولمشدر (قلت) فیروز
آبادی و جوهری بیانجه اول ماء مرده نجر دیندیکی شیره ترک اولنوب شراب اولدقده رایحه سی
متخمر اولدیغیچوندر که تخمر تغییره دیرلر (و علی قول عقله اختلاط و اختلال و بریدیکچوندر
(و کاه اولور که خمر ایله شرمعناسنی دیرلر * ما عنده خل و لا خمر * دیمک ما عنده خیر و لا شر
دیمکدر و خمر و نایله خمره اوزم شیره سندن سکرورن نسنه در (و یاخود اوزمه مخصوص
اولوب مطلقا سکرورن نسنه در حتی صاحب القاموس استدلال ایدوب عموم اولادرز را خمر
مدینه منوره ده حرام اولدی و الحال که مدینه ده خمر عنب اولوب انلرک خمری قوری و یاش
خرمادن یا یلور ایدی دیمشدر (و اصطلاح فقه شریفده خمر نونک کسری و یانک تشدیدیه
فی در که اوزم شیره سی فشقروب و مشد یعنی سکره الو برلر اولوب ککو یکنی آندیغی و قنده
اولور (امام ابو یوسف و محمد ککو پکنک آکسنی شرط ایتدیلر اما ائمہ ثلاثه شرط ایتدیلر

و ابوحنس الكيرجی شرط ايشدی ومنصوره شارحی شربلای اطهر اولان دخی بودر ديمشدر
وصاحب الدر المنثور حقيقه ماه عتيدن حاصل اولنه اطلاق اولوب غيرندن حاصل اولنه
مجازا اطلاق اولنور ديمشدر (ومسکر دخی عند الشرع درت نوع اولوب بری خبر) وایکجیسی
طائک کسریله طلاکه بشیریلوب ثلثانندن اقلی کفش ومسکر اولان اوزم (واوچجیسی سبتک
وکافک فقعه بله سکر که تازه خرماشیره سندن حاصل اولان) ودرنجیسی قوری اوزم صوبندن
حاصل اولان شرابدر که بونلرک جله بنده فشقروب وکوپکی آغی شرطدر و بویه اولدیغی
تقدیرجه اشبودرت نوع حرامدر انتهی (مبسر قاردر) (قلت) جوهری تحریرنجه مبسر قار
عربدر که ذکر آتی ازلام ابله عمل ایدر ایدی (وفیروز آبادی دخی قداح یعنی ازلام ابله او یون
وقاردر ديمشدر که قولایلقه کسب مال اولدیغیچون مبسر دیش وعلی قول قارایچون
ذبح ایدنگاری دوه به دینور و صورتی به فیروز آبادی قاموسده بویه یازر که فارمیر ایدنگارنده
و پرسی به ردوه الوب ذبح و بعده اتی بکرمی سکر یاخوداون پای ایدوب بعده اول پایلرک بعضینه
نشان ایدر بس برر اخراج ایدر علامتی جقانلر قار اولوب بوش جقانلر مظهر غرامت
اولور ایش (وبصائرند فیروز آبادی قارضنده اولان هر ماده به مبسر دینلوب چو جوقلرک
جوزایله لعابینه دخی قاردر بر و حضرت علی ابن طالب رضی الله تعالی عنهمک * الشطرنج مبسر
الحجم * پیوردقلرندن مرادی قماردر ديمشدر (حسین واعظ کاشفی تفسیرنده مبسر قماردر که
زربعی طوله دن وزار ویمورطه وسائرندن ایدرد ديمشدر انتهی) وانصاب صاحب المستطرف
تحریرنجه حجاره در اهل جاهلت اکا عبادت ایدر ایدیکه اواندر یعنی بتلردن عبارتدر (بیضاوی
حضرتلری نصب انصابک مفردیدر و بونلریت مکرمک اطرافنده دیکیلی طاشلر ایدیکه اهل
جاهلیت قرب وثواب زعمله انلره قربان کسرل ایدی وعلی قول انصاب اصنام یعنی بتلردر
(حسین واعظ ذکر اولان دیکیلی طاشلرک اوجیوز ایش عدد اولدیغی تحریر ایشدر) ونصب
نولک وصادک ضمه بله در وصادک سکونله دخی لغتدر (وازالام بلسکوز وتمرنسز سهام که مفردی
زانک ولامک فقعه بله وعلی لغة زانک ضمه زلم در که قافک کسریله قدح دخی دیرلر وبالخصوص
قدح قمار اوقند دیرلر و بولک صورتی دخی بویه در که وقت جاهلیته برینک برهمی وقصدی
دوشد که بریکانسر اوج تیر الوب بوججه وطوره کی برنسنهک ایچنه وضع ابله هبل دیدکاری بک
نکهاینه هدیه ابله کنوررتیک برنده * امری ربی * ویدکرنده * نهانی ربی * یازلش و آخرتیکه
اندماز اولوب پنج دیرلر ایدی نکهاین مرسوم طور به البی صوفوب اگر امری ربی یازبلو
اولان تیر جعفرسه اوهمه شروع ایدر بوق نهانی ربی تیری جعفرسه ترک ایدر و اگر منج جعفرسه
بند طور به رجوع ایدوب امر ونهیدن قنجهسی جقارایسه انکه عامل اولنور ایدی (رجس قدر
یعنی بیس و مردار و رجس معانسه در که فارسیده پلید دینور بیضاوی شافعی حضرتلری قدر
یعاف عنه العقول دیو رجسی تفسیر ایشدر که عقول سلیم قبول ایچوب استکراه ابتدکی اشبادن
عبارتدر (جوهری رجسی نجاست و قدر معانسه اولدیغی بعداخر بر فردان ناقلا * و یجمل
الرجس علی الذین لا یعقلون * آیتنده عقاب و عذاب معانسه در دیو درجه مشابهدر
وشویه ظن ایدر مکه رجس سببی زایه تبدیل اولنش زجر دن لغت در اسده ازد دیدکاری کی
دیمشدر (سجستانی لغات قرآنده رجس مردار و راجحه کر بهه معانسه اولمله * و فزادتهم
رجسا الی رجسهم * کریمه سنی تنالی تنهم ابله تفسیر ایدوب نندن مراد کفر و یاخود
نجد کفر نندن ناشی عذابلری زیاده اولدیغی و رجس و رجس عذاب سبب اولدیغیچون بلره اطلاق
اولدیغی مذکور در (فیروز آبادی رجس قدر و کاه وهر بر اعمالدن استغذار اولان سده

وعذابه مؤدی اولان عمل وشک وعقاب و غضب معنایینه کلدیکنی قاموسده یازمشد و رجسده
رائک کسری و جیک سکونی و جیک دخی کسری ورائک قحی و جیک کسریله اوج لغت وارد
(مفهوم ایت کسری اهل تفسیر تبا نجه ای زمره مؤمنین خیر و مبسر وانصاب و ازلام
مردار و کاهدر بونلره تعاطی شیطانک ایشنددر یعنی شیطانک تسویل و تربین و وسوسه سی
سیندن مسیدر بناء علیه اورجس اولان اشیاء مذکوره تعاطی سندن قاجنک که او اجتناب
سییله فلاحه و نجاته داخل و واصل اوله سکر دیمکدر (بیضاوی حضرتلری اعلم ابله تصدیق
ایدوب دیر که حق تعالی عزوجل اشبو آیت کریمه ده خبر و مبسرک تحریمی جله ادا ت قصردن
انما لفظیله تصدیق وانصاب و ازلامه قربین و بونلره رجس نسیمه و انلره اشتغال شرب محض و یاشر
غالب اولسته تنبیها عمل شیطانندن قنقی و بونلردن اجتناب ابله امر و او اجتنابی نجاته سبب
قتلای برله تا کید ایدوب بعده بونا کیدی انلره اولوب تحریمی مقتضی اولان مفاسد دنیویه و دینه بی
بیان ابله تفریر ایدوب * انما یرید الشیطان ان یوقع بینکم العداوة والبغضاء فی الخمر والمبسر
و یصدکم عن ذکر الله وعن الصلوة فهل اتممتموهون * پیورمشد که مالی شیطان خمری
ایچمکده و قماری او ینامقده انجی سزک میانکره عداوت و خصومت ایقاع والقاسنی و ذکر الله
و صلاتدن البقومنی مراد ایدر سز بونلردن رجوع ایدیمیلر اولمادی بکرمی یعنی رجوع ایدیکر
و بونلرده اولان منع و تحذیر کرکی کبی تبیین ایشدر بوند نصکره اعذاره بر یوقدر پیورمشد
و یو آیتده آیت اولاده اولان خمری و مبسری اعاده و وباللرین شرح بونلرک یسانی مقصود
اولدیغنه تنبیه ایچون اولوب انصاب و ازلامی انجی ماقبلنده اولان آیت مذکوره ده ذکر بونلرک
حرمت و شراره ده خبر و مبسر کی اولدقلرینه دلالت ایچوند که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
شارب الخمر کعابد الوثن) پیورمشد و مؤمن بهدن اولان صلات بالافراد ذکر ابله تخصیص اولدیغی
یا تعظیم و یا خود صلات عماد الدین اولدیغی حیثیه دن ناشی اندن دوغک ایماندن دوغک کی اولدیغی
اشعار نکسته سیچوند رفتدر (تفسیر کاشفیه یازر که اخبار ده وارد اولمشد که اشبو آیت کریمه
نازل اولدقده حضرت عمر رضی الله تعالی عنه * انما یرید الشیطان ان یصدکم عن ذکر الله
انقیاد ایدلر دیو اظهار رضای صمیمی ایشدر وینه کاشفیه یازر که تفسیرده کنورمشد که حرمت
خمره بو آیتده اون دلیل وارد (اولکسی خمرک حرام اولان قاره مقارن اولسیدر که حرامک قرینی
دخی حرام اولور) وایکجیسی خمر بوت برستلک ابله برسلکه کشیده اولندی و ابسه شرهر حرامدر
بس خمر دخی حرام اولور (واوچجیسی خمر رجس و مردار دینلدی وهر شبکه مردار اوله حرامدر
(و درنجیسی عمل شیطاندر دینلدی وهر کار که شیطانی اوله حرامدر (بشجیسی باری تعالی خردن
اجتنابه امر پیوردی وهر شبکه اجتنابه امر اولنه یعنی منهی اوله اوشی حرامدر) (التنجیسی سلامت و نجات
اندن اجتنابه تعلیق اولندی وهر شبکه نجات اندن اجتنابه اوله اولشی حرامدر) (ویدنجیسی
خمر سبب عداوت و خصومت اولدیغی بیان پیوردی وهر شبکه اهل اسلام اورطه سنده سبب
عداوت اوله حرامدر) (وسکرنجیسی خمر ذکر الله هدن مؤمنی بقور وهر شبکه قولی ذکر خدا دن
البقویه حرامدر) (وطقوزنجیسی سبب منع نماز در پس بی شک حرامدر) (واونجیسی اندن
وازنکلمسی یعنی ترک امر اولندی وهر شبکه اتی ترک فرض اوله اوشی حرام اولور انتهی مانقله
اسعد القنبر) اهل جاهلیتک سوء حاللرندن بری دخی واد البنات یعنی طوغان قزلربی دیری
دیری قبره کومعه لری ایدیکه انلردن بری ولدناشی ابله مرزوق اولدقده اوصیه معصومدی حیه
ایکن کومر و سنک قزک طوغدی دیو خبر ویراد که صدری طارلشوب ووجهی قرار ایدی
یعنی قومی مبانده حبادن مکدر اولوب بوفعل کریمه ظالمانه بی اجرا ایدردی جناب روزی دهنده

مارالذکر هبل اسمیله مسمی اولان صنی درون کعبه ده واقع بر اوزره واساف و ناله اسمیله
مسمی ایکی صنی موضع زمزمه وضع ایدوب انلرک یانلرنده بحر و ذبح قربان و اطعام ایدر لر ایمش
و مارالبیان اساف بر رجل و ناله بر امرأه اولوب کعبه مکرمه دروننده حاشا زنا ایتمیله جناب حق
عزیزانه ایکسنی مسح یعنی حجر ایلدیکی منقولدر و الحاصل هر کس مترلنده برصم ایتمیله
اکا عبادت ایدر لر ایمش (و بر یسی بر جانب سفر مراد ایتدکده ججع حوایجی کوروب مطیه
ودایه منه بنه جکی حینه اول بنی مسح ایدر بعده بز ایمش یعنی سفره توجهده آخر فعلی مسح
صم اولور ایمش و سفر دن عودته اولاد و عیالنه سلام و برمدن اول اول بنه کلوب مسح ایدر ایمش
اشته بویه جه بت پرستلکه منهمک اولمشلر ایمش (وعزی دینیلان صم قریش ایله بنی کانه نک
ایمش و حجاب و خدمه سی بنوشیان قبیله سی ایمش و او عهدده طائفده کائنات دینیلان صم
تقیف قبیله سنک اولوب حجابی قبیله مذکور دن بر شعبه اولان بنوا مغیث ایمش (و منات
دینیلان بت اوس و خزرج و یونلرک دینیله تدین ایدن قیابنلک بئری ایمش (منقولدر که یغوث
و یعوق و نسر دینیلان اوج اسکی صم حضرت آدم علیه السلام اولاد لر دن اتقیاء عباد اوج
نفر ذواتک اسملری ایمش بونلردن بر یسی دار آخرته ایتدکده ناس بکا و حزن شدید ایله حزن
و فزع ایلدکلرنده ایلدس بر یلیس وفات ایدن ذاتک صورتی تصویر و مسجدیکرک محرابی طرفه
وضع ایدوب کوردیکرک زده نذکر ایدر سکر دیو بوفعل قبیعی تحسین ایله تعلیم ایتدکده محرابه
وضعی آریه کوردکلرندن محرابه وضع ایتمیله مسجدک اشاعی طرفه وضع ایدک دیواغوا ایمش
و بویه ایدوب دیگر لر دخی وفات ایتدکجه صورتلرینی مؤخر مسجدده وضع ایتمیش و ذوات
مرفومه دن صکره شکل و هیکل عباد عباد بویه تعظیم ایدرک دینی ترک ایتمیله معبود بالحق
عز و جل نک غیر شیره عبادتی شیطان ضلالت بیان جهله ناسه ایلملردن ترین و تحسین ایتمکله
اول مفسد و مضله بزرگیمه عبادت ایده لم دیدکلرنده تصویر اولوب مصلاکره وضع ایتدیکرک
آله کزه عبادت ایدک دیواضلال و اهل ضلالت دخی نوح علیه السلام بعت شریفلرینه قدر
تصاویر عبادت اوزره اولدیلمر وقتا که حضرت نوح علیه السلام مبعوث اولدقده اصنامه عبادتدن
انلری نهی یورمشلر ایکن لا تذرن الهنکم و لا تذرن ودا و لا سواک نص جلیلند
حق سبحانه و تعالی بیان یوردینی اوزره بر برلر بنه آلهلر یکری صافک ترک ایلمک و وود و سواع
دیدکلری بئری دخی زنهار ترک ایلمک دیه رک ترویج ایله ضلال و اضلال و شرکدن دوغدیلمر
و وقتا که طوفان ظهور ایدوب ججع اقطار ارضه عام و شامل اولدقده اصنامی زمین کوهوب و کم
ایدوب چوق زمان اوزرلر بنه تراب یغلوب قالمشکن مشرکین عربیه شیطان اخراج ایتمکله عبادت
ایدراولدیلمر (واحدی بسطنده ذکر اولنان اسملر آدم ایله نوح علیهما السلام ییلملرنده اولان
زمانده صلحادن اولان کیمسدرک اسملری ایدی و فانیلمد صکره شیطان قوملرینه بونلرک شکلرینی
تصویر ایدک تا که اول تصاویری کوردکجه عبادتکزه مشوق اولور دیو تسویل ایتمکله انلر
دخی تصویر ایدوب نظر ایدرلر ایدی بس قوم مرفومک انفر ارضندن صکره احوال دین و قواعدن
جاهل اولان قوم نشئت ایتدکده اول قوم جهاله شیطان بونلره سزدن اول کین قوم عبادت ایدر
ایدی دیواول صالحانک اسملرینی نسمیه ایلدکلری تصاویر عبادتی تحسین و ترین ایلدی دیمشدر
(و اقدی رحمه الله تعالی و دیدکلری صم رجل و سواع مره و یعوق فرس و نسر دیدکلری نسر
و یغوث اسد صورتلرنده ایدی دیمشدر و الله تعالی اعلم (قلت) و انقولیده سنک ضمیمه سواع بر صمک
ایدر نوح علیه السلام قومند صکره هذیل طائفه سنک اولدی مکرمه یه اوج قوناق پرده
اولانرها طایفم موضعه ایدی زمان جاهلیته عبادت قصدینه کاحج ایدر لر ایدی دیو مسطوردر

(واهل جا هلیتک عادتلرندن بری دخی رتمدر (قلت) صاحب مختار صحاح رازی الرتمه
بفتحین ضرب من الشجر و الجمع رتم و مکان الرجل اذا اراد سفرا عمدالی شجرة فشد غصنین
منها فان رجع و وجدها علی حالهما قل ان اهللم لم نخنه و الا فقد خائنه * یعنی رتمه رانک و خائنه
فتحده لر یله بر نوع اغاج آدیدر و جعی بنه فتحین ایله رتم کلور و عهد جاهلیته عربدن بری بریره
سفر مراد ایتدکده بر شجره کلوب ایکی داللی بر برینه باغلسفردن عودت ایتدکده باغلو بولورسه
اهل ییتی کند و یه خیانت ایتماش یعنی زانیه اولماش دیر و الا یعنی چوزلمش بولورسه خیانت
ایتمش دیر ایدی دیمشدر لکن وانی افندی صحاح ترجمه سنده و رتم شول اغاج بوداغنه دخی دیرلر که
عرب طائفه سی سفره کیدر اولدقده انی بر برینه باغلر اگر سفردن عودت ایتدکده انی باغلمش
بولورایسه اهل ییتی خیانت ایتماشدر اعتقاد ایدر دیمشدر (واما قاموسده و کان من اراد سفرا
یعمد الی شجرة فبعقد غصنین منها فان رجع و کان علی حالهما قل ان اهللم لم نخنه و الا فقد خائنه
و ذلک الرتم و الرتمه دیوب شجر مطلقا بر اغاج اولوب و رتم ایله رتمه عمل مذکورک اسمی اولدی یعنی
بیان و اشارت ایتشدر (و لغته سبعة ابجرده الی شجرة برنده الی رتمه واقع اولمشدر فتمبر (واما
کوردیکرک نسخ مستطرفده قافله الرقم شجر معروف کانت العرب اذا اخرج احدهم الی سفر عمد
الی هذا الشجر فبعقد غصنانه فاذا عاد من سفر و وجد قد انحط قال خائنی امرأتی وان وجد
علی حاله قال لم نخنی * عباره سنده محرر اولمغه ترجمه معلومه ده عادت باطله لرندن بری شجر
الرقم ایمش شجر الرقم بین العرب مشهور بر اغاج ایمشکه عربدن بری سفر قصد ایلدکده اول
اغاجک دالندن بر یی باغلر ایتدکده صکره سفره عزیمت ایدر ایمش سفردن عودت ایلدکده اول
باغ انحط اولمش ایسه امرأه و حلیلم بکا خیانت ایتمش زعم ایدر ایتدکده امرأه سنه جزا و عقاب
ایدرایمش یوق اگر چه اول باغ چوزلماش ایسه امرأه م خیانت ایتماش دیر ایمش دیو قلم تریکه
ر بط اولمشدر فتمبر (صاحب المحاکک و صاحب قاموسک خائنی دیمیوب خائنه تعبیری غایت
الطفره فظن انهمی (و عادت جاهلیتدن بری دخی و ثم ایمش و او دخی شو صورتده ایمشکه
عربدن بری فوت اولدقده قبرندن قافله بر زمجهله دوه سنی قبرینک ایتدکده عقل یعنی کوسکلبوب
باغلرلر ایمش و بیچاره حیوان هلاکنه دکین اوراده قالور ایمش (و نغمیه و نغمیه دخی عادتلرندن ایمش
شویه که عربدن برینک دوه لر ییک رأسه بالغ اولدقده اصابت عینی دوه لر دن دفع ایدر دیو
ایلملردن بر ارکک دوه نک برکوزینی واکریکی تجاوز ایدر سه دیگر کوزینی چبقار لرلر ایمش (قلت)
مستطرفده * النعمیه و النغمیه * یا زلمش و نغمیه اعمی فطلق و تقفقه قفا العین یعنی کوزی چبقار مق
دیمک ایکن ترجمه معلومه ده و عادت باطله لرندن بری مغمیه و نغمیه در شول شبهه دیرلر که طائفه
عربدن برینک دوه لر ییک عددده بالغ اولدقده ارکک دوه سنک کوزینی اخراج ایدر ایتدکده
اصابت عیندن خلاص اولدی زعم ایدر و ییک عدددی تجاوز ایدر سه برکوزینی دخی اخراج
ایدرایمش دیو ترجمه اولدیغی خط مترجندن بعینها و بنقاطها نقل اولندی ییک دوه نک علی
زعمهم بر دوه کوزینی اخراجله اصابت عیندن وقایه سی دیمک اولدیغی ظاهر عباره مستطرفدن
کوردینور ایکن بر دوه نک وقایه سنده اودوه نک کوزینی چبقار مق معناسی نه دن چبقار و صکره
دونوب ییکی تجاوز ایتدکده دیگر کوزینی چبقار دیمک نه سوز و انما و انقایه صامق نه مناسبتله در
فقیر یله مدم اگر وجهی واریسه حاشیه مطالعه ایدنلردن همت نیاز اولور * العسر دایه صیب
الابل شبه الجرب کانوا یکونون السليم و یزعمون ان ذلک یبری العسر * یعنی عادتلرندن بری دخی
عسر علیچون صاغ و سالم دوه بی داغلدقدر و عسر دوه یه اصابت ایدر او پوزلغه بکزر
بر عاتندر (قلت) ترجمه معلومه ده عباره مسطوره مستطرفی عسر جربه شبهه بر عاتکده سلیم

اولان دوهی جریله داغلر ایتمده علت عسردن خلاص اولدی زعم ایدرل دیو ترجه اولنشدن
 لکن جریله داغلر دیمک نه در بیلیم آیانو ایجاد اولان چیچک آشیمسی خاطرینه کلمشدر تأمل اولنه
 وعادت باطله زندن بری دخی * ضرب الثور عن النفر * در یعنی ثور که او کوز در نفر برشیدن اورکوب
 قاجقدر وقتا که او کوز شرب آیدن امتناع ایلدکده او کوزه جن طائفه سی بتمکله انی صودن سد
 ومنع ایدر زعم ایدوب او کوزی ضرب ایتلر ندن عبارتدر (وعادت باطله زندن بری دخی
 اعتقاد هامة در وزعمری شویله در که برانسان قتل اولتوبده قائلندن اخذنار یعنی انتقام اولنن
 ایسه اول مقولک باشند بر قوش چیقوب انتقامنه دکن * اسقونی اسقونی * یعنی بنی صوارک صوارک
 دیو صیحه ایدر ایش اشته اول قوشه هامة دیرل (قلت) ذکر اولنان قوش روح مقول زعم
 اولندیغی شرح مشکند مذ کوردر اصول معتدله ونسخه مصححه هامة میک تخفیفیه مذ کور
 ومضبوطدر وعلی قول میک تشدیدیه در فارسیده کوف وبوم دیرل که ترکیده بایقوش اوله جقدر
 (وجوهی علی زعمهم بعد اخذ النار اوجار دیمشدر) وهنکام جاهلیتیه بین العرب نفس
 انسانیده مذاهب اولوب کیفینده نزاع ایتدیلر به ضیلری نفسک دم اولسنی وروح باطن جسم
 انسانده برهوا اولوب تنفس اندن حاصل اولسنی زعم ایتدیلر واستدلاده مبتده قان اولیوب قان
 حرارت ورطوبتله یله حال حیاته اولور زیراهر بری ده حرارت ورطوبت بولنوب فوت اولدقده
 حرارتی کیدوب برینه پیوستله پروت حلول ایدر دیدیلر (و بعضیلری نفس بر مرغ اولوب یعنی
 انسان فوت ویاخود مقول اولدقده اول مرغ جسمندن چیقوب و صورت طائر ده متصور
 اولقدن خالی اولیوب قبری اوزرنده صاحبه شوقا دائما فریاد ایدر زعم ایتدیلر) وبوزعمده
 به ضیلری * سلط الموت والمنون علیهم * فلهم فی صدی المقابر هام * یعنی نظم ایتشدن که مالی
 انسان اوزرنده موت ومزجات دهر تسلیط اولنشدن وانسان ایچون قبرزده اولان جسدلنده
 هامة دینیلان کیجه قوشلری وارد که تأسفا فریاد ایدرل دیمکدر (پس طوائف عرب اشبو عادت
 واقواللر ینک صحیحه اولدقربی اعتقاد ایلدکلی حاله نور اسلام جهانی برضیا یعنی مهر
 منیر بعث احدیه طلوع ایتدکده نبی آخر الزمان صلی الله تعالی علیه وسلم (لاعدوی ولا صفر
 ولا هامة) قولیه سرایت وصفر وهامة بی یعنی اعتقاد مذ کور عربی نبی یوردی (صاحب
 المستطرف دیر که اهل جاهلیتک زعمی اوزره مارالذ کر هامة کوچک کوده لی اولوب مسکره بوم
 یعنی یو هو دیکلری قوش قدر پیور واونو عدندرت وحش وفریاد ایدر وخراب یرلده ومقوللر
 یرلنده بولنور (قلت مناوی شرح کیر جامع صغیرده بوی کوندز کورمز وکیجه کورر وصوت
 ایدر صدا دیکلری کیر قوشدر دیو تعریف ایتشدن وینه زعمری اوزره هامة دائمیتمک ولدی
 یاننده بولنوب ولدی حالتی اوکرنوب مینه خبر ویر (وصفر زعمری اوزره انسانک بطنده اولوب
 آجقد قده یعنی بطن بو شالده شرسوفنی یعنی ایا ککلر ینک قارن اوزرنده حواله اولان
 طرقلربی اصبر (وعادت زندن بری دخی تشبیه العنصر به در یعنی زعمری اوزره حبه ابتدای ضربه
 هلاک اوور اگر تشبیه اولنور یعنی بر دخی اور یلور ایسه دیر یلور دیرل (وعادت واعتقاد زندن بری
 دخی خیال و توفلدر (قلت) خینک ضمیمه غول هلمکه یعنی سبب هلاک اولان نسنه وآفت
 و داهیه و تنهیا یابانده بعض شکل ایله انسانه کورنوب راهنی اضلال وتلاعب ایدن ترکیه قره
 قونجولوز دیکلری برجنس جن طائفه سی معنای ینا اولوب بونلرک جمعی اغوال وغینک کسریله
 خیالان کدیکی و جادو تعیر اولنان جن طائفه سنک ساحره سنه واولومه دینوب و برهوضنک
 آدی اولدیغی وانسان اکل ایدر برجنس شیطان اولوب وعلی قوللر ایدر که بعض عرب
 بر طائفه ایدر زعم ایتدیلر که غول انسان و بهجه به شبهه بر حیوان اولوب استنباس ایتدیرک اونی وصوبی

وسحره لدن الوان مختلفه ایله مثلون اولنلره وعلی قول مطلقا عقلی ازاله ایدن شبهه دیندیکی
 وبومعناده غینک فنی دخی جائز اولدیغی قاموسده محرردر شارح قاموس شیخ مرتضی قدس
 سره نهاییه ابن الاثیردن ناقلا دیر که زعم عرب اوزره بروجیه محرر یابانده مثلون اولان غولک
 وجودی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم (لاغول) قول شریفیه یوقدر دیوننی پیوردی
 و بعضیلر منی اولان عین غول اولیوب بلکه صور مختلفه ایله مشکلا انسانه تسلطی نفیدر دیدیکه
 بونی (اذ انقولت الغیلان فبادر و بالاذان) و (لاغول ولكن السعالی) حدیث شریفی تأیید
 ایدر وغول سمدن دوشن شهابلردن محترق اولان جن اولق اوزره مشهور در دیدی (مترجم قاموس
 عام افندی رجه الله تعالی دیر که قالدیکه واقعا بر آدم کیجه رده برتنها محمله یاخود یولده
 بولنوب وهم ووحشت پیدا ایلسه کوزینه اشکال مهوله ایله مشکل صورت غریبه تخیل ایدر
 حقیقی واهمه نک فعلیدر و کرچه جن طائفه سنک وجودی شرعا ثابتدر لکن قول تحقیق
 اوزره تسلط واضرارندن ممنوعلدر وروم ایلی اولکا سنک بعض قطرنده جادو تعیر ایتدکلی
 شخص نقلرینه کوره غول نوعندندر ابن کال و ابو السعود وسعدالدین حسنجانی فتوالری اوزره
 ارواح خبیثه حکمندولر ایله مناسبتی اولان اجساد خبیثه به دخول وتصرف ایدوب کندیلرکی
 مردارلر اضرار ایدرلر لکن اهل ایمانه مسلط اوله منزل اتهی (قلت) کلیات ابو البقاده جنن
 ماده سنده ذکر اولندیغی اوزره جنک وجودینه وحقیقته کتب منزله الهیه واخبار انبیا علیهم
 السلام دلالت ایدوب ومصدقین انبیا علیهم السلام اولان جهور اهل ملل وقدماء فلاسفه دن
 جمع عظیم وجود جنه معترفلدر و برکیجه نک که عجایب مقدورانه وسماواته وارض ایله ارازنده
 اولان غرایب صنع الهی به معرفتی محیط وشامل اوله یعنی کوره جنک خلقی بنفسه محال اولیوب
 خلقتندن قدرت ازلیه قاصرا ولما دیغنی درک ایدر وخلق جنده قواعد عقلیه دن برقاعده نک ابطالی
 لازم کلر خلاصه جنک وجودی محال ومسئعده کلدر و برنسنه که بذاته محال وممنوع اولیه اکا
 دار اولان ادله سمعیه نک ظاهر یله بلاناً وبل عمل ومقتضاسیله حکم ایتک لازم کلور غایه مافی الباب
 بیمنزده بزه کورنمز براز اشخاص دیمک اولور انلرک بزه کورنمه منی وجودلر ینک امتناعی اقتضا
 ایتزاکر مرئی اولیان شی * موجود اولماق لازم کلیدی ملائکه وحفظه کاتین کرامک امتناع
 وجودلری لازم کلوردی انلرک عدم وجودی ایسه مسلمون واریاب شرایعک خلاف مذهار بیدر ایدمی
 حسک نتیجه سی اولان وهمک برشی * حوصله سنه صغما دیغنی وقته یعنی عند الوهم برشی غیر
 مجوز کورندکده دلیل قائم اوله رق ثابت ومحقق اولان شبتک محال اولسنی موجب اولماز اشته
 هر نه قدر کورنمز ایسک دخی بدنده روح وعقل اولدیفنه وجود ملائکه وجنه دلیل ایله ثابت
 اولدقلرندن علمنر محبطد رنعود بالله تعالی برکس که وهمه اتباع ایده اکا جوهر وجسم وعرض
 اولیوب بزده وجهاندن برجهته قائم کلدر ونه بزه انصالی ونه بزم اندن انفصالر وارد دیو توصیف
 اولنان صانع عالم عزشانه بی حاشا انکار ایتک لازم کلور و الحال که شیو صانعه دلیلنه اتباع اقرار ایدن
 یعنی هر نه قدر وهمده تقررا بزم ایسه ده دلیلدن اقامه ایلدیکر شبهه اتباع اقرار صانع لازم کلور وهمده
 تصور ایتز ایسه دخی والحاصل طور ووهمه اولان شی طور عقله او یماز ووهمه اتباع متبع ضلالدر
 (واشیو جن خصوص سنده بعض تحقیقات دخی وارد رسوره شریفه جنده اولان تفسیر بیضاوی
 ایله حاشیه شیخ زاده ده یازر مراجعت پیور یله (صاحب المستطرف دیر که اهل جاهلیت میاننده
 غیلان ایچون اخبار واقاویل وارد زعم ایلدیلر که غول کندولر تنهارلر ده انواع صور ایله تغول
 وتلون ایدوب کورننور وبونلر انلره وانلر بونلره مخاطبه یعنی صحبت ایدرلر و اهل جاهلیتدن
 بر طائفه زعم ایتدیلر که غول انسان و بهجه به شبهه بر حیوان اولوب استنباس ایتدیرک اونی وصوبی

اولیان یوللرده بالکن چقبوب کرز و تنهالن وقتده و کیجه ده بعض یولجیره کورینور اولدیجی
وسیدنا عمر رضی الله تعالی عنه شامه سفرنده کوروب سبف ایله ضرب ایلدیکی محکدر (و جاحظ
دیشدرکه قافله و کاروان و یولجیره تعرض ایدن یعنی اوکنه کچن هر شبهه غول دینور و یو
غول انواع صور و ثباب ایله تلون ایدرودخی بوغولده خلاف واقوال وارد دیشلی وارککلی اولور
دیشلردر لکن اکثر کلامری دیشی اولسنه در (بقول الفقیر اسعد صاحب المستطرفک آنفا
ذکر ایلدیکی (لاعدوی ولاصفرو ولاهامه) حدیث شریفی جامع صغیرده ابن عباس رضی الله
تعالی عنهما دن مرویا مضبوطدر و مشکاة مصابیحک باب الفال والطیره سنده ابوهریره رضی الله
تعالی عنهما دن مرویا احادیث صحاحدن اوله رقی (لاطیره و خیرها الفال قالوا و ما الفال قال
الکلمة الصالحة یسمیها احدکم) و (لاعدوی ولاطیره ولاهامه ولاصفرو و فر من المجذوم کما
تفر من الاسد) و (لاعدوی ولاطیره ولاهامه ولاصفرو فقیال اعرابی یارسول الله فمال بال
الابل تکون فی الرمل لکأنها الظباء فیخالطها البعیر الاجرب فیمیر بها فقیال رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم فمیر اعدی الاول) و (لاعدوی ولاهامه ولانوه ولاصفرو) و جابر رضی الله
تعالی عنهما دن مرویا (قال سمعت النبی علیه السلام یقول لاعدوی ولاصفرو ولاغول) و عمرو بن
الشریک بدرندن رضی الله تعالی عنه مرویا (قال کان فی وفد ثقیف رجل مجذوم فارسل
الیه النبی صلی الله تعالی علیه وسلم انا قد بابعتک فارجع) و احادیث حساندن اوله رقی ابن
عباس رضی الله تعالی عنهما دن مرویا (قال کان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یقال
ولا یطیروکان یحب الاسم الحسن) و قطن بن قیس صه نک بدرندن رضی الله تعالی عنه مرویا
(العصابة والطرق والطیره من الجبت) و عبد الله بن مسعود رضی الله تعالی عنهما دن مرویا
(الطیره شریک قاله ثلثا و ما نالا و لکن الله یذهب بالتوکل قبل و ما نالا قول ابن مسعود) و جابر
رضی الله تعالی عنهما دن مرویا (ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اخذ ید مجذوم فوضعهما
معد فی الفصعة و قال کل ثقة بالله و توکلا علیه) و سعد بن مالک رضی الله تعالی عنهما دن
مرویا (لاهامه ولاطیره و ان تکن الطیره فی شیء فی الدار و الفرس و المرأة) و انس رضی الله تعالی
عنهما دن مرویا (ان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم کان یجبه اذا خرج لحاجة ان یسمع یارشد
و یانجیح) و ابن بریده رضی الله تعالی عنهما دن مرویا (ان النبی علیه الصلاة والسلام کان
لا یضرب من شیء فاذا بعث عاملا سأل عن اسمه فاذا اعجبه اسمه فرح به وری بشر ذلك فی وجهه
و ان کره اسمه ری کراهیه ذلك فی وجهه) و انس رضی الله تعالی عنهما دن مرویا (قال قال رجل
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انا کنا فی دار کثیر فیها عددنا و اموالنا فتحولنا الی دار
قل فیها عددنا و اموالنا فقال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ذروها ذمیة) و فروة
ابن مسیک رضی الله تعالی عنهما دن مرویا (انه قال یارسول الله ارض عندنا هی ارض یرینا و میرینا
و ان و یاها شدید فقال دعها عنک فان من القرف التلف) احادیث شریفه سی محرردر حدیث
اول متفقاً کتب سته الصحابی و ثانی و ثانی بخاری و رابع و خامس و سادسی مسلم و سابعی شرح
السنه صاحب بغوی و ثانی ابوداود و تاسعی ابوداود و ترمذی و عاصری ابن ماجه و اون برنجی بی
ابوداود و اون ابیکنجی بی ترمذی و ان اوچنجی و اون دردنجی و اون بنجی احادیثی ابوداود
روایت و تخریج ایشلردر روح الله تعالی روحهم اشیوا حدیث شریفه شرح و تأویل و توفیقنده بین
الاعلام تحقیقات اولوب یانی اخوان مؤمننه عین فائده و لغله مصابیحک مفاتیح نام ایکی شرحلری
ایله علی قارینک جیع شروح مشکات مصابیحی و احادیثی مطالعه ایله یازدیغی مفصل شرحنه
و سایر آثار اعلامه بالمراجعه اشیوخله دخی انسب اولدیغندن عاجزانه نقل اولمشدر قصوری

تصحیح یورلوق متضرعدر (معلوم اوله که ذکر اولنان احادیثک حسب الظاهر مأل و مفادی
بیانلری آتی عدوی و طیره و صفر و سالف الذکر غول و هامه ده اولان اعتقادات اهل جاهلیتی منع
اولوب و تغال و مجذومدن و ذکر آتی قرفدن قاجق و صافق و خانه و آت و زوجه ده نشام
اموری پیوسته اسباب اولنره کوره جائز اولوب و یونلردن ارباب توکل نام قاجق جائز اولمادیغی
بیاندن عبارتدر (عدوی فتوی و زننده فساد معانسته اولدیغی قاموسده مذکوردر و اعلامدن
ازهری و نور بشتی اشیوحدیده اولان عدوی علنک خسته دن صاغه مجاوزت و سرایتی درکه
اعدی فلان فلان من حلیته و خلقته اومن عله به دینور و اشیو سرایت یدی مرض که جذام یعنی
مسکینک دینکلری و او یوزاق و چیچک و قره مق و اغرقوقوسی و کوزاغریسی و امراض و بایه در
انلرده اولان اهل طبک ذاهب اولدقلری قول اوزره دراشته حدیث مذکور یونلرده اولان سرایتی
(لاعدوی) ایله منع ایشلدرکه یوننی **لا ریب فیه** نصنده اولدیغی صکی معنای
نهیده در (و اوچنجی حدیث مذکورکه مفهومی حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم عدوی و طیره و هامه و صفره ده اولان تأثیری نهی یور دقلرنده اعرابی استماع ایدوب
یارسول الله صحرا ده کوزل کیک کی کرن صاغ و سالم دوه به نولدیکه او یوز بعیر ایله اختلاط ایتکله
او یوز اولور دیکده حضرت نبی محترم علیه الصلاة والسلام (فمن اعدی الاول) یعنی
ابتدا یوز دوه به کم سرایت ایشلدردی دیو الزام ایلدکلری (ودخی اوننجی حدیث مذکورده
بیان اولدیغی اوزره حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم بر مجذومک بدندن طوتوب و طعام
قائنه وضع ایدوب حق تعالیه اعتمادا و توکللابی دیوب برابر تناول طعام ایلدکلری نهی مذکوری
تأیید ایدر لکن ایکنجی حدیث مذکورده تصریح یورلدیغی اوزره مجذومدن ارسلاندن قاجدیغکر
کی قاجک یور دقلری و التنجی حدیث مذکورده مبین اولدیغی اوزره ثقیف قبیله سندن رسالتله
بیعت کلان ایشلدرکه یونان مجذومه بز سکا بیعت ایلدک یعنی ییعتکی قبول ایلدک و طنکه
عودت ایله امر یله بر ذات کک و ندروب طرفلرینه کنور مدکاری و علی الخصوص شرح علی
القاریده مصرح (لا یوردن ذوعاهة علی مصح) و مفاتیح شیراز یده مقید طاعونک حکمنده اولان
(اذا وقع بارض قوم فلا تقدموا علیه) حدیثلری سرایتی اشعار ایتکله بو وجهله احادیث یتلرنده
منافات نمایان اولمشدر و اشیو منافاتی توفیقده اعلام ایکی وجهله جواب و یروب بعضیلری
ظاهر حدیثده طیره و هامه و سایر قرائنی دلالتیجه نهیدن مراد اصلا ووصفا ابطالدر دیوب و نهی
حدیثلرنده قوت بولدیرو (فراخ) و (لا یوردن ذوعاهة الخ) حدیثلردن مراد تأثیر بی بیان
اولوب بلکه عدم احترازنده نفسنه یا خود ماله بر علت و عاهت اصابت ایلدکده بالطبع سرایت
حق ایشلر دبو اعتقاد ایدر اشته او اعتقادده بولناملرینه شفقة وارد اولمشدر دیو تأویل ایشلر یوننی
عسقلانی دخی نخبه شرحنده اختیار ایشلدر لکن یونتا و یله رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مجذومدن
عند المایعه بوجه محررا جنتاب یور دیلر مع انه رتبة نبوت اویله اعتقاددن بعید در و نجیب و احتراز ایله
امر ایسه علتده بالطبع تأثیر اولدیغی اقتضا ایتوب سبب تأثیر اولدیغی اقتضا ایدر بو ایسه
تحقیق آتی اوزره جائزدر دینکلره رد اولمشدر قنبر (و اعلامک بعضیلری نهیدن مراد سرایت
و تأثیر بی دکلدرکه (فر من المجذوم) حدیثی یوننی تبیین ایدر بلکه مراد طبیعه یونک اعتقادی بی
درکه انلر علت معدهیه البینه مؤثره در اعتقادنده در اشته باعث ایجاد عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
امتته (لاعدوی) قولیه نفس الامر طبیعه یونک توهمی اوزره دکلدر بلکه سرایت مشبیه یاری
تعالیه متعلق اولوب حق تعالی دیلر سه اولور و دیله مرزه اولماز اولدیغی اعلام یورمشدرکه
بو معنایه (فمن اعدی الاول) قول شریفی اشارت ایدرکه مفادی اگر سر صاغ دوهنک او یوزلغنه

او یوزدوه نك او بوزاغی سرایتی سیدر واندن غیر یسی سبب دکلدر اعتقاد ایدرسکزن ابتدا
 او یوز اولان دوه به کیم سرایت ایتدردی یعنی اکا سرایت ایتدیرن خالفتک اراده سیدر دیمکدر
 وحضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ذکر اولنان احتراز و توقی و تحفظ حدیثیله دخی
 امراض معدة مذ کوره اصحابه یقین اولقی اسباب علتدن اولدیغنی بیان و انلردن یهلمغه مستعد
 دیوارالتدن یکمکدن وجورک سفینه به یکمکدن احتراز کی احتراز ایتکی تنیه ییورمشدر در
 (وشیخ تور پشی دیرکه قول نانی احادیث یینلرینی توفیق ایتکله تاویلینک اولاسیدر و قول
 اول ایسه اصول طیه نك تعطیلنی ایجاب ایدر تعطیل اصول مذ کوره ده ایسه بر حکم شرعی
 اولاد یقندن ماعدا اثباته ووجه مذ کور اوزره اعتبار یتنه جواز شرعی وارد اولمشدر و قول اول
 اصحاب نك یعنی عدوانی اصلا ووصفا ابطاله ذاهب اولنلرک مقام استدلالده (حدیثه منی اولان
 عدوانک قرائی منسوقه سی یعنی معطوفلر یکه طیره و سائر ذکر اولنانلر در اصلا ووصفا منقیدر
 عدوانک دخی کذلک اصلا ووصفا منی اولسی لازم کلور دیکلر نك جوابنده لزوم مذ کوری
 انکار ایله شویله استدلال اولنورکه بعض نصوص شرعی به بی بولورز که نهیده حرام و مکروه
 و بر مقصود و معنی و معانی کثیره ضمیمه اولان سیرلی جمع ایدر یعنی بر برینه عطف ایله ذکر
 ایدر حدیث شریف مذ کورده اولان عدوی کی که بالذات تأثیر اعتقادی و منافی توکل نام اولدیغنی
 ایچون منهیدر مع ذلک اصلا ووصفا منهی اولان شبهه مقارن اولمشدر و (فر من المجذوم الخ)
 حدیثیه اونیجی حدیث شریفکه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بر مجذومک الدن
 طوتوب و قافک فتحیه قصعه به یعنی ظرفه وضع ایدوب حق تعالی به اعتماد و توکل ایله بی دیو برابر
 تناول ایلدکلری حدیثدر ایشود کر ایتدیکمزن قوله دلالت ایدر و بویکی حدیثک یینلرینی توفیق
 وجه مذ کوردن باشقه طریق یوقدرکه اولکبسیله اسباب تلفدن توفی و ایکنجی حدیثدن متارکه
 اسبابه جناب حقه توکل ایتکی تبیین ایدر و بوضوئده اولکبسیله اسبابه تعرض و تشبیه سنت
 اولدیغنی و ایکبسیله ترک اسبابک حالت اولدیغنی ثابت اولور انتهی (قلت) بو راده حالت
 کرامت دیمکدر کلا لا یخفی و معنی و اقسام توکلی محقق طاشکبری زاده مرحوم رساله الشفاء
 فی ادواء الوباء نام اثر مبارکنده مفصلا و توکل نام یعنی اسبابدن بالکلیه انقطاع کبار اولیا الله
 کرامک حالی اولدیغنی تخریر ایتشدیر مطالعه ییوریله (و منهی اولان شیلردن طیره طانک کسری
 و بانک فتحیه تفعل بایندن مصدرکه تطیر الوجل طیره دینور خیره تخیرک مصدری اولدیغنی کی
 و مصادر دن وزن مذ کور اوزره کلان انجق بولنره منحصر در و اسمادن دخی وزن مذ کور اوزره
 شجر نوعدن اولان توله و شی طیب معناسنه طیه کلشدر کذا فی مفاتیح الشیرازی (واما
 قاموس و صحاحده تطیر مصدر و طیره اندن اسم اولدیغنی محرر در فلبوق (و طیره قال ردیدن
 کندبیه تشام اولنان نسته در و قال مهموز العیندر و محقق سجاقلی زاده مرحوم سلماس نك
 قال کوزل و کوتوشلر و طیره انجق کوتو نسته ده اولور دیکنجی تقلد نصکره قال خیره و شره
 علامت قبلان نسته لردن اعم و طیره شره علامت عدوانان نسته به مخصوصه در دیوایضاح
 انجش و بالجملة قال و طیره به ایم و طبور و کلمات و غیر یلرندن نقال و تطیر اولنان نسته لردن اسمی
 اولوب ظاهر اولان قال هر نه قدر اصل لغت حبسیله اعم ایسه ده خیره علامت قبلان نسته
 معناسنده غلبه ایتشدردیمشدر (قلت) و (لا طیره و غیرها الفال قالوا و ما الفال قال الکلمه
 الصالحه یسمیها احدکم) حدیث اول مذ کور بکه مفهومی و مال طیره جائز اولوب محض شرردر
 و قال جائز اولوب محض خیردر ییودفلرنده تشام و تغاله شامل اولان عموم طیره معناده شطاطینک
 نوسلرنده حاصل اولدیغندن قال ندر دبو سؤال ایلدکلرنده حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی

علیه وسلم قال حسن اخذینه صالحه اولان کله طیه در که اوکله بی سزدن بریکز نقال فصدیه
 سیدر سکر دیمکدر که فاک خیره غلبه سنه دلالت ایدر و استماع اولنان کله دخی منلا بر شبنی
 ضایع ایدوب ارامق قصد ایدر نك یا واجد و تاجرک یا رازق و یوجینک یا سالم و برایش
 تسویه سنه خروج ایدر نك یا نخیج و غازی نك یا منصور و حاجینک یا مبرور و زائرک یا مقبول و امثال
 کی کلماتی اشد کده ختام مقصد یتنه نقال ایدر (و طیبی یا شجه طیره نك شومه مختص اولدیغنه و انا
 تطیرنا بکم) نصیکه تشامنا * و * قالوا طارکم معکم * نصیکه سبب شومکم ایله مفسر لردر
 دلالت ایدر و حدیث مذ کورده اولان خیر اسم تفضیل معنا سنده اولوب العسل احلی من الخل ایله
 اصحاب الجنة بومذ خیر مستقرا * قبلندندر که مفهومنده بومعنایه اشارت اولمشدر (و بدنجی
 حدیث مذ کورده تصریح اولدیغنی اوزره حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم نقال
 ییوروب تطیر ییورمدیلر و کوزل اسمی سوب تطیری نهی ییور دیر تطیر که لغته بر منوال مشروح
 شرده و تغالکه خیره مثلا بر نسته بی تسویه قصدی ایله خانه سندن چقبوب کیدر کن قولاغنه
 لا یصبر کی بر کلام کیدر کده عدم حصول مطلبه اماره در دبو او کلامی کر به کورمک و حصل
 کی بر کلام اشد کده مطلوب نك حصولنه علامت عدی ایله او کلامی سوبک نفسه اضطرابی واقع
 اولور نسته اولدیغندن انسان فاله بالطبع میل ایتدیک کی تطیر دن دخی نفرت ایدر حتی مصایحک
 باب کهانه سنده معاذ بن حکم بن رضی الله تعالی عنه مروی (قال قلت یا رسول الله کنا تطیر
 قال ذلک شیء یجده احدکم فی نفسه فلا یصدنکم) حدیث شریفه یکه تطیرک امور غیر اختیاریه دن
 اولدیغنی میندر انده ایسه کاه یوقدر بوضوئده تطیردن نهی نیجه الو برر (طه و زنجی حدیثکه
 مفهومی حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اوج کره طیره شرکر ییورمشدر دیمکدر
 نوجهله شرک اولور دبو سؤال اولنسه شویله جواب و یلمشدر که فی الحقیقه نفسده اضطرابی
 واقع اولان نسته ده کاه اولوب کاه امور اختیاریه در و تطیره امر اختیاری دخی تطیر ایلدیکی
 نسته و وقوعنده مقصد مباحنی رؤیت ایچون عزیمتی ترکدن عبارتدر بوضوئده (فلا یصدنکم)
 قول شریفنک معناسی سزی تطیردن نفسکرده بولدی کزن نسته قصد ایلدی کز فعل مباحه عزیمتدن
 منع ایلسون یعنی ترک عزیمت ایلک دیمکدر بوقه نی اکرم علیه الصلوة والسلام مراد عالیری تطیر
 خطور ایلسون دیمک دکلدر زرا ایشو خاطره امر اضطرابی اولغله انده منع و نهی اولوب
 معفودر و طیره نك شرک اولسی دخی اهل جاهلیتک اعتقادی اوزره اعتقاد ایتکدر که انلر تشام
 ایتدکلری شبتک حصول مکروه و مضرنده تأثیر بی اعتقاد ایدر لایدی ایشه بونأثیر اعتقادی
 شرکر بوقسه توهم ضرر شرک دکلدر خلاصه توهم ضرر طیره عندنده مؤثره در اعتقادیه
 اولور سه شرک و اعتقاد مذ کورک دوتنده اولور سه لا بأسدر (واما تطیر عندنده توهم ضرردن
 ناشی اعتقاد تأثیر اولوبه رق ترک عزیمت منهی اولوب کفر دکلدر ایشو توهم وقوعنده حقه توکل ایله
 مصلحت مباحه سی رؤیته بالخلوص عزیمت اولنسه باری تعالی و تقدس توهم اولنان ضرری
 بلاطفه سبحانه خلق ایتن زرا توهم مذ کور اماره اوله رق بر علامتدر که اندن مدلولک تخلفی
 جائزدر بوقسه دلیل قطعی دکلدر حتی ذکر اولنان (الطیره شرک حدیثک آخرنده واقع علی قول
 قول راوی حدیث ابن مسعود رضی الله تعالی عنه اولوب ظاهر و راجح اولدیغنی اوزره قول نبی
 اکرم علیه الصلاة والسلام اولان (وما لنا الا ولكن الله یذهب بالتوکل) کلامی که مالی بزدن
 بر احدی یوقدر که طیره قبلندن اکا وهم عارض اولیه لکن الله تعالی به توکل سببیه توهم ضرردن
 ناشی حاصل اولان خوفی حق تعالی کیده در دیمکدر که تقریر اولنان جوابی تأیید ایدر (و دخی
 اون برنجی و اون ایکنجی حدیثین مذ کور بکه فخر انام علیه الصلاة والسلام بر مصلحت سنده

خانه سعادتلر دن خروجر لنده ياراشد با نجيح صداستى استماعلر نده ودخى بر محله عامل ووالى تعيين
بيور دقلر نده اسمنى سؤال بيور رز ايدى اكر اسمك معناسدن استخسان بيور دقلر نده يعنى كوزل
معناي اشرا ب ايدرسه مسرور اولوب وجه شر يفلر نده آثار بشارت كوريلور واسمندن استكراه
ايلدكلر نده وجه وجبه لنده آثار غير بشارت مشاهده اولنور ايدى وكذلك بر بلده ومحل دخول لر نده
اسم محل دن سؤال بيوروب بر منوال محرر يا مسرت ويا عكسى حال لرى ديدار شر يفلر نده نمايان
اولور ايدى كه تفأل وتطيرك امر جليل اولوب فالده عدم ترك مصلمات احب اولديغى كى تطيرده
دخى متوكلا عليه تعالى ترك عزيمت اولتماق احسن اولد يغبى افاده ايدر (ودخى اون ايكچى
حديث مذكور كه مفهوى هامة وعدوى وطيريه بوقدر اكر اشباه طيريه صحيح وواقع اولديغى
فرض اولنسه خانه وآت ومرة ده اولور ديمكدر كه بوندن مقصود شرح حديث يانجه صحت
طيريه بى مبالغه طريقبه نفيدر ومقادى اكر اشباه شوم اولسه دار وفرس ومرة ده تشام
اولور ايدى لكن بونلر ده تشام بوقدر فكيفكه اشياء سارنده اوله ديمكدر كه (لوكان شى سابق
القدر لبقته العين) حديثي قبلندندر قنبر (وعلى قول حديث مذكور استثناء منزله سنده در كه
طيريه انجق اشبو اوج شيد اولور ديوانلر ده قالب وقوعنى اخبار در بوايه نهيه منافي دكلدر
كالا ينجى (وعلى قول اشياء ثلاثة مذكوره ده اولان شوم شرعا وطبعا اولان كراهيت اولوب
تشام منهي عنه دكلدر مثلا صيغيشلماز صورتنر خانه طاروقومشورى سوء حال اوزره اولمق
ومسجددن بعيد اولوب جاعت كندوى فوت ايتك ومراة بدخوى وبد زبان اولمق وآت اوزره غز
اولنوب تكبر ايتك وحرون اولمق كى بوسورنر حديث مذكورك مفادى شرح سنده ده بيان
اولديغى اوزره شوم شرعى وطبعى اوزره سزدن بركرك خانه وفرس وزوجه سى اولسه ابا حنبلر نده
بناء دآردن انتقال ومراة بى تطابق وفرسى بيع ايله مفارقت ايدك ديمكدر رو بومعناي اون در دنجى
حديث شريف بتأيد ايدر كه مالى رسول اكرم عليه الصلاة والسلام اقتديزمه بر ذات
يارسول الله بزرخانه ده ساكن ايدك كه انده عدد من واما المز كثر ايدى واندن بديكر خانه به تحول
ونقل ايدك انده عدد واما المز قليل اولدى ديدكده (ذروها ذميمة) يعنى اونقل ايلديككز
خانه بى مذمومه اولديغى حالده ترك ايدك بيور ديلر ديمكدر والحاصل اشياء ثلاثة موصوفة
مذكوره بى تغيير منهي اولان تطيريه سمندن اولوب هرة قدر تطيريه مثبته ايسه ده جائز در (اما
اون بيشي حديث مذكور كه مالى راوى حديث فروه وصيفة تصغير ايله ابن مسيك يارسول الله
عند منزه برارض واردر كه اكا بين ديلر واورضه بزه اثمار ونبات زباده حاصل اولور واورضك
وباشى شيددر يعنى كنفات هواسندن ناشى طاعونى قوى وچوقدر نيجه ايدك لم ديوسؤال
ايدكده (دعها عنك فان من الغرف التلف) يعنى اوارضه دخوانكى وواروب كلكى ترك ايتكه
اودار وبلد طاعون منزله سنده در وفرق يعنى كندنده و با اولان ارضه دخول مدافاة ومقارنت
مرض قبيلندن اولفله اندن هلاك حاصل اولور ديمكدر (اين اجر وزنده عدنه عدن اين
ديو نسبت اولنور بمن طرفك جانب بعزنده كائن قريه در كامر (وفرق نه ايدده يازلد ينجى اوزره
علته ملايسه ومدافاة مرض ديمكدر (مفاتيح شيراز يده اشبو قرف يعنى مقارنت صاحب مرض
عدوى با بدن اولوب بلكه باب طبندر زراعت الاطباء هوانك الطلف وصالحى صحت ابدانه
اعون دوان وفساد هوا اسقام وعلل بدنه اسرع واضرا شيادن اولوب هر برى دخى حق تعالىك
اذن ومثبته در لاشريك له ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم ديوناويل اولنشددر
(وبعضيلرى حديث شريف مذكوره اولان وبان شوم مراد در ديمكدر كه حديث مذكورك
اشبو تشام وطمير باندن ابرادنه سبب مالى مذكوره ايدك اشبو تشام وطمير (قلت) شريف

عنه روم مولانا ابن كمال مرحومك يزوسيله اولوب بوقفرك اعز كنى اولان مجموعه فقهيته
منجيد سنده عنوانه اعتبار ارا مطلب لفظى نحرير ايله بزازيه دن نقل ايلديكى * وقالوا وحله الى
مكان يكثر فيه الحمى والوباء بان كان المكان مخصوصا بذلك يضمن ايضا لاسبب العدوى لان
القول به باطل بن لان الهواء يخلق الله تعالى يؤرقى بنى آدم وغيره كالهوام * مسئله سى شيرازيك
قولنى تأييد ايدر (وذوالجناحين علوم ظاهره وباطنه سلطان بايزيد خان ولي وسلطان سليم
خان اول طاب تراهما عهد لى اعلامندن ادر يس بدلسى مرحومك طاعون ووبادن تحفته
دارالامى واقفاسى ادلة سمعية وعقلية بى مشكل كتابى واول خصوصده تأليف اولان ارسال
المبشرات نام اثر مطالعه اولنوب كوسترد كلرى راه صواب نه ايسه اكا سلوك اولنه والسلام
(واحديث سالفه ده نبي ونبي اولنان صفر كه زعم اهل جاهليت اوزره يا انسانك بطشده حاصل
برجه در كه حين جوعده بطنى اصيرر ديوصاحب المستطرف بيان ايتشدرو بعضيلرى حين جوعده
انسانك دويد يغبى اذ انك لد غندندر (وبته زعملى اوزره كيفيت مزبوره اوبوزاقدن زباده
ساريدر ديود كرايتشدرو (قلت) بصورتده كيفيت مزبوره على زعمهم بعض انسانده حاصله در
وصفر مذكور على قول شهور عريبدن بعد المحرم كلان شهر معلوك ايدركه اهل جاهليت
اوشهرى شوم عدايتشدرو وياخود بحرمى صفره تأخير در يعنى اهل جاهليت رجب وذى القعدة
وذى الحجة ومحرم ايلرنده تحريم قتلى اعتقاد ايتلرى ايله ييلرنده حرب محرمده حدوث ايلدكده
بزحرمى شهر تحريم ايتوب تحريمى اعدا من ايله محاربه ايتون صفره نقل ايتك حرمتى محرمدن
بدلا صفره ترك ايدرز ديرلر كه صفر بومعامله لرنن عبارتدر لكن بونلر كجهله سنى نبي آخر الزمان
عليه الصلاة والسلام ابطال بيور شدرو (اما سكرنجى حديثكه مالى عيافه وطرق وطيريه
جيتندرديمكدر انده اولان عيافت طائر ك زجرى يعنى طائر ك صوت واحوالندن طولابى كهانت
ومرند واسمنده تفأل واعتباردر مثلا عقابده عقاب وغرابده غريب وهدهدهده هدى كى تفأل
وتطير ديمكدر كه طيريه دن خاصدر زرا طيريه طيور وطيور ك غبرى شيلره اولان تشامده دخى
استعمال اولنور (وطرق طائر ك قننى ورايك سكوتيله اوناك طائر كه قال آچمق معناسنه اولديغى
لغت فائده بالانحصار مذكور ولييدك رضى الله تعالى عنه * لعمر كماندرى الطوارق بالخصى *
* ولازاجرات الطير ما لله صانع * قوليله اشهاد اولنشدرو خلاصه بودخى كهانتدن برنوعدر
وفائده اولديغى اوزره سكر وكهانت معناسنه در وعلى قول حقدن ماعدا مشركينك عبادت
ايتد كلرى هر برشيدر وبرقوله ساحر معناسنه در واطهر اولان شيطان معناسنه اولمقدرد
بوكا كوره مفاد حديث عيافه وطرق وطيريه شيطانك عملندندر ديمكدر انتهى مانفقه اسعد الفقير
(واما قاطر بكه اهل جاهليتك زعمى اوزره اشخاص واشباح يعنى شيطان جنسندن اوزاقدن
كوريلور برقرالتيدر كه بواسم ايله معروفدر اكاف بمن ونهايت صعيد صرده ظهور ايدرايمش
وعلى زعمهم بعضا انسانه لاحق اولوب بالتصرف دو برنده قورده حاصل اولفله اولدود باعث قوتى
اولور ايمش (وكاهيجه انسانه كورينور وطونار يعنى كتور ايمش واول طرفلر ك خلقى قطربى
كورنلر منكوحى يعنى مفعول بيدر ياخود مدعورى يعنى قورقودلشميدر ديوصورلر ايمش مفعولى ايسه
مايوس اولور ايمش يعنى او كيمسه هلاك اولور ايمش اكر يالكز كوروب قورقوش ايسه قورقوشلور ايمش
وانسان انى كوردكده فى الحال دهشتندن بايلور ايمش وعربدن بعضيلرى ثبات قلب وشهامتده
بناء قورقوب طوروسير ايدرايمش (ذكر الهوائف) قلت (هتاف غراب وزنده قاموسده
يازاد ينجى اوزره كوكرك جنك صوتيدر (وازهرى نحرير نيجه سمعت هاتفا بهتف يعنى برهاتنى استنيم
صوت ايدر كلامى بر احد كورليه رك برصوت استماع اولدقده ديتلور كه مالى اوبله صوت

صاحبه هاتف دینور دیکدر انتهی (صاحب المستطرف دیر که اشو هواتف هنکام جاهلینده کثرت اوزره اولوب ایام ولادت باسعادت رسالتیه علیه صلوات آله و سلامه ده اکثر ایدی صوت مسجوع وجسم غیر مرئی ایله حیرت کلک حکم هواتف ایدر یعنی بویله برس ایشند لکدر که انسانه حیرت وهیان بوحانده لازم کلور (وامر هواتفده اولان حکایات عجیبه دن بریسی عمرو بن العلاء نقل ایلیکی اشو حکایه در که دیشدر و طمیز اولان بصره دن باقصد حج براز رفقا ایله چقمش ایدک رفقا من دن بر رجل خلال راهده کاهجه * لیت شعری هل بفت علی * یعنی زوجه سی کنندی اوزریمه یعنی زنا ابتدایی دیو سوبلور و فکر ایدر ایدی مکّه مکرمه دن عودنده بینه رجل مرقوم یولده قول مذکوری کیجه وقتی تکرار ایتد کده در آن درون ظلامدن برصوت بلی بلی قرن یوزلوطقان و قفاسنده کسک نشانی اولان حجه نام شخص باجکی دوزدی دیو جواب و بردکده رجل مذکور سکوت ایدوب رمل اندوه و غم طالیدی وقتا که بصره به واروب بر قاج کوندن صکره رجل مرقومه هاتفدن ایشند یکمز جوابدن خبر صور دیمز ده رجل مذکور خانه منه وارد بفتده قومشوری خوش آمدی به کیشلر و ایچلرند هاتفک تعریف ایلدیکی شکله بر مرد مر دار کورمش عودت لرند اهل یتنه شو قیافته اولان شخص کچدر دیو سوال ایلد یکنده بو ذات جبرائیل الطفیدر الله تعالی خیر ایله جزا لدرسون دیو ثنا و دعا ایلش واسمینی دخی مذکوره به صور دیمزده حجه در دیدیکی کبی * الحق باهک * ذیوب تطلیق ایلدیکنی خبر و بر مشدر دیدی (واهل جاهلیتک عادت لرند بری دخی * بکاء المقتولدر * یعنی تساری مقتوله اخذ نار اولجه قدر بکا ایتمز لر ایش وقتا که اخذ نار اولنه اوزمان آغلر (وعادت لرند بری دخی * رمی السن ایش * یعنی صبی دیشنی دکشدر کده چیقن دیشنی سبابه و ابهام یعنی صلوات و باش بار مقبری ایله طو توب بوندن احسنه تبدیل ایله دهرک شمسک شعاعنه فرلدر لر ایش که علی زعمهم بویله ایدنجه دیشلری عوج و فلجیدن امین اولور یعنی طوغری چبقار و آغریدن سالم اولور ایش (وعادت لرند بری دخی * خضاب النحر * دیدکلریدر شویله که صید و شکاره آت صالدر قنرند ایچلرند سبقت ایله صیده ابریشن اسبک سبنه سنی اول صیدک دمیله علامت ایچون بو ارلر ایش و دخی (نصب الزاب) یعنی بیلیملری ایچون یتلرینک قبول یتنه بیراق دیکد کلری عادت لرند ایش (وجز النواصی) یعنی اهل جاهلیت لدی المحاربه خصملری طرفدن بر رجلی اسیر ایدوب اکامن واحسان مراد ایلد کلرند اواسیرک النی جبروب اولوجهله اطلاق ایتک دخی عادت لرند ایش (والنقات) دخی عادت لرند ایش شویله که ایچلرند بری بوله جقدقه خانه سندن چقارکن دونوب آردینه باقر ایش اگر بقارسه سفری تمام اولماز یعنی عودت ایتمز زعم ایدوب باقدسته تضییر ایدر ایش (ودخی ارنب کعبی یعنی طوشانک طوبوق ککی بر کیمسه به تعلیق اولنسه اکاچشم بد یعنی نظر دکز و سحر اصابت ایتمز دیرل و طوشانک نسا کبی حبض کودیکنه بناء اندن جن فرار ایتدیکندن جنک مطبه سی اولما دیمینی یعنی جن طوشانه بنمیدیکنی حبضی سبب عد ایدر ایش (ودخی بر رجل برقریه و مکانه واروب اول مکانه و با اولغله خوف ایدر سه قبل الدخول اول پرک مدخلی و قیوسی اشکی اوزره طور و سنیق ایدر یعنی اشک کبی اگر رسد اکا و با اصابت ایتمز دیمک (ودخی بر زن بر مرده محبت و علاقه و مرد دخی اکا تعلق ایدوب یتلرند معاشقه پیدا اوویده اگر مردک رداسی یعنی توبی ذلک اوزرند و زنک برقع و یجه سی یعنی یاشمی و فراجیه برنده اولان توبی تی برابرند طوبیلوب شق اولمز ایشه محبت قنایدر اولور یعنی برودت حاصله اولور دیمک (ودخی حالک و فافک ضمی و رانک سکونیه حرقوصکه پیره اسلوبنده کاهجه قنادی توب اوچان بوچکدر فرج بکره کبر کده یوز یلور دیمک (ودخی دوه اور کده اناسک

ادی ذکر اولور ایشه یعنی ای دوه نک اناسی دیوندا اولندقدنه نفرنی ساکن اولوب انقیاد ایدر دیمک اهل جاهلیتک سوزلردن و اجرایی عادت لرند ایش (ودخی اهل جاهلیتده بر نوع بونجی اولوب عشقه مبتلا اولنراق صویه قازیبوب اول صوبی ایچنسه شدت علت عشقه صبر و تحمل قدر تاب اولور ایش و اول خرزه یعنی بونجی سلوان ایله مسماندر (قلت) قاموسده غفران و علی لغه عطشان و زنلرند اولد یعنی محرردر و عادت فاحشه اهل جاهلیتدن بری دخی نکاح المقتدر و بودخی بری فوت اولدقدنه یولک اوغلی اولان شخص باباسنک قاریسی یعنی اوکی اناسی اوزرینه توبی القا اشارتیه نکاحنه یعنی تزوجه وارث اولد یعنی زعم ایدر ایش ذکر حاجتی یوغبسه و رضاسیله تزوجنی استر ایشه دیلدیکی قنرنداشنه اوحق صاندیمینی فعل باطلی ترک ایدوب مهر جدید ایله نکاح ایدر ایش که مال کبی نکاح مرثه پدیری تورث ایدر لر ایش (قلت) نهایت ابن الاثیر و قاموسده دخی بونکاح المقت ماده باطله و عادت عاطله سی یعنی بر شخص هالک اولدقدنه یاخود بر شخص قاریسی بوشادقدنه مرثه متروکه یاخود مطلقه بی اوغلی تزوج ایتک مذکوردر که بومعامله فاحشه بی دخی اسلام حرام ایشدر انتهی (ودخی اهل جاهلیتک ذکر اولان احوال و افعال لرند باشقه حکایات عجیبه و امور غریبه لی اولوب مذکور ایله اکتفا اولندی دیو صاحب المستطرف بوبایی بتوروب باب آتی به قلم نقادینی ادخال ایشدر و الله اعلم بالصواب

باب الستون

اشو التمشینی باب کهانت و قیافت و زجر و عرافت و قال و طیره و فراست و نوم و رؤیا و بونلره شبهه شیلر کونده در (قلت) ذکر اولان شیلرندن کهانت ارواح بشریه نک ارواح مجرده دن اولان جن و شیاطین ایله مناسبتی و انلردن امور مستقبله ده عالم کون و فساد ده جاریه اوله جق احوال جزیه بی استعلامدر و بونک جنس بشرده امکانی ابن خلدون مقدمه سنده بیان و تفصیل ایشدر و سائرلرینک تعریف و اقسامی محملرند کله جکدر انتهی (صاحب المستطرف زمان جاهلیه ده کهانت فاشیه و شایعه ایدی تا که رسول اکرم و نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمز رسالت ایله مبعوث اولدقدنه بر کاهن اشیدلادی و کاهنک میان عربده اولمسی امارات و آیات نبوت لندر (قلت) بونک امارات نبوتدن اولمسی دائما حضرت نبی آخر الزمان صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمزک ظهور ایدر جکئی و اتباع و انقیاد لرینک فضائلی ذکر ایله خلقی نحر یض ایلر ایدر انتهی (و بوباید انلردن اخبار عجیبه وارد ازجله بین العرب مشهور اولان سطح کاهنه حالت نزعه ایدر دهه عربدن عبد المسیح الفسانی مأور یتله کلوب شویله خبر و یردیکه موبد رؤیا سنده بر آلا یتد و سرکش دوه لر بر بولک عرب انلرینی دجله نهرندن بکروب بلاد عجمه متفرق ایتد کلرینی کوروب علی الصباح کسرای عجمه رؤیای مذکوری بیلدر کده کسری تبصر ایدوب عدم کتمنی رأید نصکره تاج سلطنتی کبوب و تختیه او طوروب موبدان و وزیرانی جمع ایلد دیوان ایدوب رؤیایی خیر و یردی و بواناده آتشکده نک ناکاه سیوندیکی خبر دخی ورود ایلد کده غمی مرزاد اولوب ملک عرب نعمان بن المنذر طرف کزده عالم و در اینکار هر کیم ایشه بعضی سؤالی اقتضا ایلدی ارسال ایلد دیو بر قاصد کوندر لسنه قرار و یرلدی نعمان مومی الیه عبد المسیحی کوندردی کسری عبد المسیح سؤالی ایدر حکم شبنه علمک یعنی حل اشکاله اقتدارک و ارمیدر دید کده بن ییلورسم سوبلرم بیلزسم بیلنه دلالت ایدرم دیمکله رؤیایی و انخمد نیرانی و ذکر کری آتی و قوعاتی خبر و یرد کده عبد المسیح بونلرک دلالتی شاملک شرقی جاننده ساکن سطح دیرل بر کاهن وارد او ییلور دیمک کسری یا کندی بوبرایه کتور

صوره ام و خودكار بنه جو بی سن كنوردیو عبد المسیحی سامه تسیر ایلدی عبد المسیح
واردوده سطحی بوجه محرر حالت نزعه بولوب سبب مجتبی بیسان ایته رك فقط ملك
طرفدن رسائله كلدیكنی انشاد شعر ایله اشارت ایدیک سبطج وساده دن باشنی قالدیروب
عبدالمسیح علی جل مشیج الی سطحی بعثك ملك بنی سامان لارینجاس الایوان ونخودالنیران
ورویا الموبدان رأی ابلاصعابافود خیلا عرابا قد قطعت دجلة وانتشرت فی بلادها یاعبدالمسیح
اذا كنت التلاوة وقاض وادی سماء وغاضت بحیره ساوة وخذت نارفارس فلبس الشام لسطیح
شامارتفع امر العرب واطن ولادة امر محمد قد اقرب * یعنی عبد المسیح جل ایله سطحی اقبال
ایلدی یعنی کادی و سنی ال ساماندن اولان ملك كوندردی ایوانك تزلزل واضطرابن ونیرانك
سومغن ورؤیای موبدانك تعیرین تحقیق ایچونكه خیول عربی شزان اقویانك دجسه دن
یدوب بلاد كسرایه تفریق ابتدكر بنی كورمشیدی ای مسیح تلاوت چوغالوب سماوه وادیسی
قبضان وساهه كولی كم اولدینی و نارفارس سوندیكى وقته سطحی شام شام اولماز یعنی فوت اولور
وعربك شانی وفعلی ارتفاع بولور وظن ایدرمكه محمدك علیه الصلاة والسلام ولادنی تحقیق
یافتمدر دیوب سطحی نجی فضا یعنی ارتحال دار بقا ایلدی وعبد المسیح دخی راحله سبله
دونوب خبر سطحی كسرایه تفر بر ایلدی (قلت) موبد موقد وزنده موبد فارسی اولوب دال
مهمله ایله موبد دن معریدر وجعلری موبدان كلور كذا فی معریات الانطالی عالم فرس
وحاكم محوس دیمكدر (لكن وبسی مرحوم سیر شریفنده اول مجلسده موبد موبدانكه قاضی
القضاة محوسدر دیوتعیر ایتك ایله اشبو عبارة موبدان جع اولمانی اشارت ایدر وكسرای
مرقومك انوشروان اولدینی وایوان وطاق كسرايك شب ولادت باسعادت نبویه اوندرت
كنكره سی یقیلوب واصطخرده یك یلادن پروفوزان اولان آنشكده محوس ناكاه سوندیكى
وسارمذ كورات وبسی رنكین بیان سیرنده مذكوردر (وعبدالمسیح سطحیك همشیره زاده سیدر
سطیح كا هن بی ذبنددر واسمی ربیع بن ربیعة بن مسعود در سطحی لقبدر وسطحیك
وجودنده كك اولوب چیمیره سی سینه سنده اولوب حركت لازم كلسه شله كی دوشربلوب
دایه تخمیل اولور ایدیکي وحوادث آیه دن خبر ویرمه ده وتسجیع كلامده نظیری اولمادیغی
وواقعه سبل عرمده تولد ایدوب آفتاب عالمساب رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم طوعدیغی
كون منواری حفره ممت وبشوزیل معمر اولدیغی توارینجده مصر حدر والله اعلم (حكایه
اولتمدر كه ربیعة بن نصر طحی بر قورقول دوش كوروب وتفسیر وتعیر بنی مراد ایدوب معبر
صوردی ارکان دولتی اورؤ یایی تعیره اهل سطحی مرقوم ایله بنه عربه كاهن مشهور شقدردیوبخبر
ویردكدرنده انلری احضار وسطحی بن بردوش كوردم بكا دهشت وردی اكر رؤیامك نیدوكنی
یلورایك تعیرینه اصابت ایدرسن دیوكشغی اراده ایلدی سطحی دخی * رأیت حممة *
برفرس جری كوردك كه * خرجت من ظلمة * مغرب طرفدن چقیدی * ووقع بارض نعمة *
ونعمت برینه دوشدی یعنی بر كنلی بره یعنی بن وجزیره العربیه كلدی * فاكالت منها
كل ذات حممة * وهما جمجمه لوشیلری یوب بتوردی دیدكده ملك * ما اخذت شبا
تفسیره * برشده خطا بتوب رؤیامك عینی سوبلك ارتق تعیری ندر دیدی * سطحی دخی *
لبهطن ارضكم الحبش والكن ما بین ابین وجرش * بونك تعیری سرك اولككزه حبش
قوی هجوم ایدوب ابین وجرش ایله محدود ممالككزه مالك اولورل دیدی (قلت) قاموسده
اولدیغی اوزره جيك ویرانك قنجه لیل جرش اقلیم شامده واقع الفك ودالك ضممه لیل اردن
ناحیه سنده بر بلده وایین اجروزنده هجم البلدانده وقاموسك ع دن ماده سنده بازلدیغی اوزره

اقلیم یمنده جبل عدنده بر موضعك آیدر كما مر انتهى (بعده ملك * ان هذا لغاظ
فنی هو كائن فی زمانی ام بعده * یعنی بودیديكك برامرشدید وكائن دهشت بدید اولوب آیا زمان
سلطنتده می اولور یاخوداندنصكره می وقوع بولور دیو سطحی * بل بعده ییخن اكثر من ستین
اوسبعین تمضي من السنین ثم یقتلون بها اجمین وینخرجون منها هاربین * زمان سلطنتكردن
صكره اولوب قوم مذكور بوندن الشمس یاخودیتشدن اكثر سنه لمروری بعدنده كلورل وبعد زمان
انده كافة مقاتله وقوعیله قاجه رق اندن خروج ایدرل دیدی بعده ملك * ومن ذا الذي يملك
بعدهم * انلك خروجك منعدن نصكره اقلیم یمنه كیم مالك اولور دیدكده سطحی * ارم ذی یزن
یخرج علیهم من عدن فایترك منهم احدا بائین * ارم ذی یزن نام ملك عدن طرفدن ظهور
ایله حبش اوزرینه حبش ایله خروج والردن بر احدى یمنده بر اقمز دیدی بس ملك یمنده ملك
وسلطنه قالورمی ویاخود منقطع اولورمی دیچك سطحی منقطع اولور دیدی بعده ملكك
* ومن یقطعه * یعنی عرق سلطنتی كیم قطع ایدر سؤالنه سطحی * نبی زکی یأتیة الوحی من
قبل العلی * كندوبه باری عز و علا جائیدن وحی كلان نبی مزکی صلی الله تعالی علیه وسلم
قطع ایدر دیدی بس ملك * ومن یكون هذا النبی * اونبی ذیشان قنغی نسل پاكندردیدكده
سطیح عدنان سلسله نفسه سندنر و آخر الزمانه قدر ملك كندی قوم وامتنده اولور دیدی
بس ملك دهر وزمانك آخر غایبی وآریدردیدكده سطحی * تم يوم یجمع فیه الاولون والاخرون
ویسعد فیه المحسنون ویشتی فیه المسبون * یعنی های های دهر ك آخری بر كوندر یعنی قیامتدر كه
انده مخلوقات حق جع وحشر اولوب دنیاده محسن ومطیع اولنلر انده سعادت ونجاة نائل ومسی
وكاهكار اولنلر شقاوته وعذابه واصل اولور دیدی بعده ملك * اوحق ماخبر * یعنی بوخبر
وبردیکك سوزوقیامت حقیقیدر دیدكده سطحی * والشفق والنهار اذا اتسقا انما یأتاك به طق *
شفق وحال انكشاف قمره قسم ایدرمكه تحقیق سكاخبر وردیکك كلام حق وصادق در دیدی
بس ملك سطحیك اشبو تعیر بنی بعد الاستماع ذكر اولنلر شق نام كاهنی دخی چاغروب استنطاق
ایتدكده او دخی سطحیك دیدیکي كی رؤیاسنی تعیر ایلدی (حكایه كهانتدن بری دخی شول
نقدركه امیه بن عبد شمس ایله هاشم بن عبد مناف عادلری اوزره شرف یت ونفسده مفاخره به
قیام و بوم وعاده قنغیز سبقت ایدر ایسك مكه مكرمه ده چشملری نیاه الی عدد دوه ل نحر یله
فقرا بی اطعام ایلك اوزره مقاوله ایدوب بو عهدده امیه دخی راضی اولوب وینلرنده كاهن خراعی بی
حكم ایدوب لكن خراعی كاهندن اشبو مفاخره وعهدی كم واخفایده لم دیوب وینلرینه هریری
طرفلرندن برازكان الوب وكاهن مزبوره واروب بز بر خصوصی ینلر یمرده سوبلشوب لكن
سندن كتم ایتك شرطیله كلكك اكر اوامر مكومی یلوروكشف ایدر ایسك سنی والادیکری حكم نصب
ایده جكر دیدكدر بنده كاهن مرقوم مقاوله مكثومه لربنی شوبله وبوبله ایتش سكر دیو بوجه محرر
علی وقوعها اظهار وانبایچك امیه تصدیق ایدوب بنله بوندن یعنی هاشم بن عبد منافدن خاندانی
وذاتی اشرف كیمدر دیدكده كاهن مزبور * والقمر الباهر والكوكب الزاهر والغمام الماطر وما بالجومن
طاروما اهندي بعلم مسافر اقد سبق هاشم امیه الی المآثر اولامنه وآخر * یعنی قمر باهر ونجم زاهر
وابر باران زبره وطبور جنسنه وبولجیلری مراحل دلالت ایدن علامتله یعنی بونلك خالفته یمن
ایدرمكه مأثرومكارمده اول و آخر هاشم بن عبد مناف امیه بن عبد شمس میدان شرفده سبقت
ایلمدر دیمكده معهود دوه لری هاشم بن عبد مناف الوب مكه مكرمه ده ذبح وفقرا بی اطعام
وامیه بن عبد شمس انفعال واغبرارندن شامه كیدوب اورایی اون سنه مقام ایلدی بنی هاشم
قبیله سبله بنی امیه قبیله سنك ینلرنده واقعه اولان عداوته سبب اول بوقضیه اولدیغی متقولدر

(وینه حکایه اولمشد در که عتبه بن ربیعہ بن فزری هند کہ فاکہ بن مغیرہ نک تحت نکاحندہ ایدی
اشبوقا کہ اغنیاء فتیان فریشتن اولوب خلق ایچون نیوتندن مغرز برضیافت دائره سی ایجاد
ایتمکله ناس بلا اسنیدان دایما آماده اولان طعامی کیررلو بیرلایدی برکون دائره مذکوره مسافردن
خاله بولمقله فاکہ وزوجه سی هند واروب اوطوررل ابکن قضای حاجت ایچون فاکہ طشره
چقدیغنی خللده برجل اکل طعام قصدیه ایچرو کیرر وهندی بالکر کوردکده فی الحال هاربا
چقرا بکن فاکہ طشره دن دوز ورجلک چقدیغنی کورر وهندیاتمش بولمقله ایاغیه دیوب او یاندیرر
وعتقله بوجیقن شخص کچدر دیو صورر هند کیمه بی کوردم و سنک دیمک ایلده او یاندیم دیو جواب
ویرمش ایسه ده فاکہ سوء ظن ایدوب * ارجعی الی یت ایک * یعنی واربابا کک او بینه کیت
تعبیری ایلده تطلیق ایدر و بین الناس هند حقندہ گفت و کونگون ایتمکله بیاسی یعنی عتبه هنده * یابینه
ان الناس قد اکثر فیک فان یکن الرجل صادقا دست علیه من یقتله لیتقطع کلام الناس وان
یکن کاذبا حکمه الی بعض کهان الین * یعنی ای قزجغرم ناس سنک حقندہ سوزی وارجینی
چو غالتدی اگر رجل یعنی فاکہ ایلدیکی ظنده صادق ایسه قتلنی برتقریب ایلده بچره جک بر فدا بی
بولیم تا که قبل وقال بته یوق اگر کاذب ایسه بمن کاهنلرندن برینی کیدوب حکم ایدہ لم کہ برائت
ذمتک میدانه چیقوب حقوق عاردن رهایاب اوله لم دیدی هند والله کہ فاکہ سوزنده راست دکلدن
دیدکده عتبه ای فاکہ * قدر میت ایلنی بامر عظیم * یعنی قزیمی بر ییوک قباحته منهنمہ ایتدک
بمن کاهنلرندن مشهورینی حکم نصب ایدہ لم دیدکده راضی اولوب فاکہ منسوب اولدیغنی بنی
مخزوم قبیله سندن عتبه دخی بنی عبد منافدن بر رجاعت الوب وهندی دخی بر طاقم نسوان ایلده
استحباب ایدوب یعنی برابر الوب بمن بولنه روان اولدیلر وقتا کہ بلاد یمنه داخل اولدقلرندہ عتبه
هنده اشته صباح کاهنی کوره جکر دیچک هندک حالته تغیر کلدی یعنی بوزلادی وعتبه بونقیری
کوردکده * اتی اری حاکم قد تغیر وما هذا الا مکروه عندک * یعنی ای قزم بن سنک حالکی
شمعی تغیر مشاهده ایدہ رم بونقیر ایچق سنک عندکده اولان امر مکروهه یعنی قباحته دلالت
ایدردیدکده هند * لا والله ولکنی اعرف انکم تأتون بشرا یخطی و یصیب ولا آمنه بان یسمی
مبسمایکون علی سبه * حق ییلور که تغیرم قباحندن ناشی اولوب لکن ییلور که سز کاهنه
واره چفسکر که کاهن ایسه خطا و صواب شانندن اولان بشر در اندن امین اولمکه بکا برداندن
بشارت کوسره یعنی یا حسب البشریه خطا و یا خود کاهنلرندہ کال شایع ایسه ده شهرت کاذبه
اوله رق لغرض اختیار کنب ایدوب مسرعمی موجب برائت ذمتہ دائر نفس الامر ه مطابق قاطع
رشته اراجیف اوله جق بر سوز سو یلمه دینجه عتبه * لا تخشی فسوف اخبره * ای قزم قورقه
اول امرده بن کاهنی امتحان ایدرم دیوب * فصفر فرسه حتی ادلی نم داخل فی احباله حبه
حظنه و ربطه * یعنی فی الحال فرسته الفاء فضله ایدنجیه دک اصلق چالیدی وچیقن فضلاتدن
بر دانه ارپه الوب وفرسک ذکرینه ادخال ایدوب باغلدی ووقتا کہ صباح اولدقلده کاهنه
طرفین طاقبله یله واردیلر کاهن بونلره دوه نخر یله اکرام ایلدی و بعد تناول الضمام عتبه کاهنه
یزسکا برهمه تحقیقنه کلدک وسندن بن درونمده بر ماده صافلدم کشف ایلده دیدی کاهن * خیائیم
ثمره فی کرة * یعنی سز بر ثمره بی کرمه یعنی ذکره قویوب بونی بندن کرلدیکر دیدی عتبه * اتی
ار پدایمن من هذا * بوامر مکونوی قول مذکور کده اچق تعبیر ایلده بیان ایلکی استرم دیدکده کاهن
* حیدر اذ خلته فی احلیل ههر * یعنی بغدادی دانه سنی فرسک قامنه ادخال ایتدیکر دیو نصریح
ایچون سندن سوزنده کت امره اطفه دقت ایددی کاهن دخی ایچر دیو واروب هر بر بیت
ایچون سندن سوزنده کت امره اطفه دقت ایددی کاهن دخی ایچر دیو واروب هر بر بیت

رسحاء ولا زانیة وستلبدن ملکا اسمہ معاویة * یعنی سندخی قبیحه وزانیه اولمادیغک خالدہ
حرکت ایت کچ کیت یقینده بر ملک طوغوره چقسک کہ اسمی معاویہ در دیدی پس زنادن
بری اولدیغنی خبر کاهن ایلده کوردکده فاکہ الندن طوتدی یعنی بینه هنده رجوع ایلدی لکن هند
راضیه اولوب الندن الینی چکدی * والیک عنی فوالله لا حرص ان یکن ذلک من غیرک * یعنی
بندن بعد ازین دور اولوب یعنی تولد ملک سنک غیر کندن اولسنه صمیمی مائلم سکاو ارم دیدی
و بعدہ هندی ابوسفیان تزوج ایدوب اندن معاویہ طوغدی (الفیافه) اشبو یابده بیان
اولنه جق شیلردن بری دخی علم قیافتدر (قلت) قاموسده سینک کسری و بانک قتیق ومدبله
عیافت * عفت الطبر و عیفهها عیافه زجرتها وهوان یعتبر باسمائها و مساقطها وانواؤها افنلسعد
اوتشأم والعائف المتکهن * دیو فصل العین فی القاده مضبوط ومفسر ایکن صاحب المستطرف
قاف ایلده قیافت یازدیغنی غلط اولوب بعض موضوعاتده یازیلان علم القیافه و یسمی علم العیافه
عباره سنجیه بومعناده قیافته عیافت مرادف اولقله بر یسنک ذکر یله اکتفا قیلدن اولدیغنی کلور
کورینور قندبر اتمهی (و بوعلم ایکی نوع اولوب برینه علم عیافه البشر و آخرینه علم قیافه الاثر
دیرلر وقیافت بشر اعضاءک اوصاف واحوالی ایلده انسانه یعنی هیئات اعضا ایلده انسان بیلرندہ
اولان نسبت و ولادت کفیلرینه و سائر اخلاق و احواله استدلالدر و بوعلم عربدن بنومدلج
قبیله سنه مختص اولوب بیکرمی نفر کیمه سنک میانته یکی طوغمش بر چو جق وضعبله قبیله مذکور دن
برینه عرض اولندقلده استدلال مذکور ایلده ایچلرندن بیاسنی تعیین ایدر ایدی حتی بعض تجار
زادگان عربدن محکیدر که تاجر زاده راوی بعض سیر و سفرندہ دوه سنه بنوب و دوه سنی سیاه کوله سی
چکوب کیدر ایکن ذکر اولان قبیله نک ایچنه او غرامش ایچندن بری تاجر زاده به باقوب شود و دوه بی یدن
راکبه عجب بکره یوردیدیکنی استماع ایدر و بوسوزدن تاجر زاده نک قلبه خاطره و وسوسه دوشر
وقتا کہ وطنه عودت ایتدکده اناسنه بوقصه بی نقل ایدر اناسی دخی ای او غم سنک پد رک برمالدار
پیر اولوب ولد و نسلی بوغیدی مالی بزی فوت ایتسندن خوف ایدوب اشبو غلام اسوده نفسمی
تمکین ایلده عضو مستور یعنی تسلیم واندن سکا حامل اولدم اسکر بوسر نهفته بی دار آخرندہ
یظنک اولسیدی دنیاده سکایلدن مز و کم ایدر ایدم دیمشدر (اما عیافت اثر یولردہ ظاهر اولان
انسان و حیوان یا قلمری و حیوان طرفقیری اثری یعنی ایزی ایلده صاحبک حالته استدلالدر دیو
علم عربدن برلی قوملو بر قومه مخصوصدر که ایچلرندن بری قاجسه و بر قاجقین و خرسن کلسه
ایزینی بولوب واریوب طور لایدی و غرابند ندر که ایزدن کچ ایلده قوجه بی وقاری ایلده ارککی
و غریب الدیار ایلده براوی ییلورل ایدی و قطیا و برلس نام برلده اشبو فنی ییلور طاقنه اولدیغنی
دخی منقولدر و تفصیلی کتب سیرشریفده محرر اولدیغنی اوزره هجرت نبویه علیه الصلاة
و السلام افتدیمز ایلده معیت سعادتلرندہ ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنہک چامور و زبانی
اولوب کسندنه ایاق ایزی ظاهر اولیه جق قتی قبالودیلر و صلابتلو طاشلار اوزره حرکت پوره رق
غاره دخوللرینی قریشک کتوردککری مشهور قائف یعنی فن مذکورک برماهری * الی ههنا
انتهت الاقدام * یعنی ایاق ایزلی اشبو غارده طیانوب نهایت بولمشدر دیو یابنده بولنان دهاته
قریشدن بر رجاعت مواجهه سنده طانیوب خبر و یرمش ایکن حق تعالی عز و جل در غارده
اولان اورچمک آغی ایلده نبی ذی شانی انلردن مستور بیوروب قائف و سائرینی مستغرق قلم حیرت
ایتمشدر که بوفنک حقیقته دالدر (و دخی صاحب المستطرف ابن الخطیب الشافعی دیر که اگر
بوفنک حقیقنی و لطافتی اولماسه حق تعالی ناس میاننده بوفن لطیفی بر طاقنه به مختص قلم ایدی
دیمشدر قنامل (منقولدر که علم قیافه اثری ذکر اولان بنی مدلج ییلدککری کی قبائل مضمر دخی

سائرین بالامتیاز یلورلایمش حتی اشوابکی قبیلہ دن ایکی رجل بردوہ نک اثر قدمندہ اختلاف
ایدوب بری ارکک و دیگر دیشدر دیمشدر و اثر قدمندہ اتباع بلہ اثرک منتهی اولدینی بنی عامر
قبیلہ سندن بر شعبہ نک بولندینی محلہ واروب واندہ بردوہ کوروب احدہما آخرہ ایزن
ارادینمزدوہ بومیدردوب اودوہ نک صاحب اثر قدم اولدینقندہ بعد التصادف دوه بی خشی
بولوب بوجہلہ ایکبسی دخی استدلالرندہ اصابت ایتشدر (منقولدر کہ اوقیلہ لردن بعضیلری
رماللرک نقطہ دوکدکلی کی ارضہ جزک چیزوب واول جزکیرہ باقوب اندن احکام استخراج
ایدوب کلہ جک وفوعاندن خبر ویرلایمش (برجلدن منقولدر شو بلہ دیمشکہ دوه م قاچش
ایدی فن مذکور ییلورخراش نام کیمسہ بہ واروب بولوری ہم دیو صورتیمدہ قرینہ بنم ایچون
زمینہ جزک چزمکی امر ایلدی قز همان جزوب عملی بتورد کد نصکرہ ایاغہ قالفدی وخراس
خندہ ایدوب و بکافزیمک قیامی نیچون اولدینی بیلدکی دیدی لادیدیکمدہ دوه کی بولہ جغکی
بیلوب وکدینی دخی سن تزوح ایدہ جککی وضع ایلدکی خطوطدن استخراج ایتکلہ حیاییدوب
قالفدی دیدی پس قالفوب کدم وچوق بکمدن بولد م وبت خراشی تزوح ایتدم دیمشدر
(وینہ منقولدر کہ عربدن عمرو بن عبداللہ بن معمر ایلہ مالک بن خراش الخراعی بالمرافقہ قتال
قصیدلہ جقمشدر ایدی بولدہ ذکر اولتان خط ارض ایلہ استخراج وقوعات آتہ ایتک فنی ییلور
برمرہ یہ اوغرایو دوشر مالک فارینک اشبو وضعنہ و عملنہ کولوب استہزا ایدر همان مرہ
مزبورہ مالکہ چین چین ایلہ باقوب سنک ایچون جبقدیقک برہ عودت بوقدر یعنی غربتدہ اولورسون
و زوجه کی اشبو رفیقک اولان عمرو تزوح ایدر دیمش واولہ جہ واقع اولش ایمش (قلت)
طاشکیری زادہ مرحوم موضوعات العلومندہ * قیافۃ الاثری * یعنی مطلقا اقدام آماریلہ اصحاب
اقدامک احوالی استدلال قوہ باصرہ و خیال و حافظہ ایلہ اولور * وقیافۃ البشری * دخی
تعلمی یعنی اکسای ممکن اولیان مناسبت طبیعہ ایلہ حاصل اولور بر فہمدر و بعض حکما
قولجہ جناب حکیم مطلق عز شانہ اشبو فہمی عربہ تخصیص ایلدی تاکہ نسلی بینی خیش
و تخمیری فساددن وقایہ ایدر و بودخی نسبت نبویہ بی صیانت ایچوند کہ بوندہ حیینہ صلی اللہ
تعالی علیہ وسلم شرف دیگر حاصلدر خلاصہ اشبو علملر حدس و تخمین ایلہ حاصل اولوب
استدلال و یقین ایلہ دکلدر دیمش و اشبو حکایہ آتہ بی دخی ذکر ایتشدر (یعنی امام محمد بن حسن ایلہ
امام شافعی حضراتی ماریندن بر رجل کوروب امام محمد بو کیمسہ نجا یعنی دولکرو امام شافعی حداد
یعنی تیمور جیدردوب صنعت رچلدن چاغروب صور مشرقمدا بنجار و حالا حدادم دیمش رضی اللہ
تعالی عنہما (وینہ موضوعاندہ یازر کہ اشبو علملر قیافۃ البشر وقیافۃ الاثر تسمیہ لی اربابی
انسانک بشرات ودریلری کیفیاتی و یونلر تابع اعضائک حیاتی خصوصاً اقدامی تتبع ابتدکاری
ایچوند (و بوعلمک مناسی ایلہ ابوبینی ینلرنده اولان مناسبت و مشابہت بولندینقندہ دائر مباحث
طبیعہ یعنی تشریح مدکور ثوابت اولان کیفیت و صفدر کہ البتہ ولد ایلہ والدینی ینلرنده مناسبت
و اکثر اعضادہ مشابہت اولدینی مشهوردر و بومناسبت کاہیجہ هرکسک ادراک ایدہ چکی
حیثیہ امور ظاہرہ دہ اولور و بعضا امور خفیہ دہ اولور کہ انی انجیق ارباب کال ادراک ایدر
و بومشابهتی ادراک بروجہ محرر قوہ باصرہ و قوہ حافظہ اعانہ سبلہ حاصل اولور بنابرین بوعلمدہ
احوال کال و ضعف جہتلیلہ مختلف اولوب حتی قوتین مذکوریندہ کال سیبلہ بعضیلرینہ
برشی مشبہ اولماز و بوعلم عربدہ موجود اولوب غیر پسندہ نادر در زیر تحصیل و کسب
و تعلمی ممکن اولوب بلکه عربدن اعراق مخصوصہ مساندہ متوارث بر علم و ادراکدر
ولہذا بوعلمدہ ازوچوق تصنیف واقع اولماشدر (قلت) لکن اصول قدیمہ سندن امتیاط ایلہ

سکرہ دن بعض دیاردہ تصنیف کتب اولدینی مسموعدر انتہی (وینہ موضوعات مذکورہ دہ
یازار کہ بوعلمک اصحابنہ انسابدہ تعویل و اعتمادی بعض اکابر فقہارای و اجتہاد ایتدیک دخی
منقولدر (حتی امام شافعی حضرتلری بویلہ اجتہاد و اشبو منقول اولان روایت ایلہ استشہاد
ایتشدر کہ حضرت رسول اکرم صلی اللہ تعالی علیہ وسلم اسامہ بن زید ایلہ بر قطیفہ ایچندہ نام ایدیلر
حضرتک قدیمین شریفینی ایلہ اسامہ نک قدیمی آچلش ایدی اول خلا لہ بر قائف کلوب اشبو قدملرک
بعضبسی بعض پسندندر یعنی بر سلسلہ دندر دیدکدہ حضرت رسالتنہ علیہ الصلاۃ والسلام
قائفک بوعلمک لامندن اظہار مسرت ییوردیلر زیر مشرکین نسب پاک حضرتہ طعن جرأتی
ایتشدر ایدی امام شافعی اگر اشبو قول قائف بحت اولماسہ حضرت رسول اکرم صلی اللہ تعالی
علیہ وسلم اظہار مسرت ییورمزل ایدی دیدی (اما امام اعظم حضرتلری اظہار سرور
ییوردقلمی مشرکین طاعتینک کند و زعملرنده بحت اولان فن ایلہ الزام اولدقلمی ایچوند
یوقسہ نہ آنکہ نفس الامر دہ قول قائف بحت قاطعہ اولدینقچون اولہ دیمشدر قد بر رضی اللہ
تعالی عنہما انتہی نقل الموضوعات * الزجر والعرافۃ * قلت) لغتدہ زجر منع معناسنہ
اولدینی کی کھانت معناسنہ دخی کلور اشبو عرافت معناسنہ اولان زجر موضوعاندہ بعض
حوادث و وقوعات حالہ ایلہ حوادث آتہ یہ ینلرنده اولان مناسبت و مشابہت خفیہ و ارتباط
سببیلہ استدلالدر دیو معرفت و ارتباط دخی یا حالہ و آتہ امر واحدک یعنی علت واحدک
معلوللری یا خود حالہ اولان کیفیت آتہ دہ کی کیفیتک علتی اولوب و ارتباط مذکورک هرکس
اکلہ مزمرتبہ دہ خنی اولمی شرط اولدینی واکا مطلع اولان افراد رجال دخی یا امثالندہ
مشاہدہ قیلدقلمی تجر بہ ل و یا خود طالعلمی اوزرہ سهم الغیب غالب اولور حیثیتلہ عند الفطرۃ
والخلقۃ نفوسلرنده مودعہ بر حالت سببیلہ در کہ اومقوله ذاتہ نبی ذیشان صلی اللہ تعالی علیہ وسلم
محدث تعبیر ییورمشدر و بومحدث ذات ظنندہ و فراسقندہ اصابتندن عبارتدر دیو محرردر و بونک
ذکری فراست مطلبندہ دخی کلہ جکدر انتہی (وعرافت مذکورہ دہ واقع وقوعاتک احسنی شول
روایتدر کہ رسول اکرم ونبی محترم صلی اللہ تعالی علیہ وسلم افندیمز مبعوث اولدقلمندہ کسری
ابرویز یعنی ملک فرس برویز بر زاجر ایلہ بر مصوری سفارتلہ کوندہ روب مصورہ اول حضرتک
صورتنی نقش ایلہ کور و زاجرہ دخی بولدہ و ینلرنده کوردکلریکہ نظرایلہ دیو امر ایدر بعد العودہ
مصور صورت ہما یونلر بنی کسرایہ اعطا ایتدکدہ و سادہ سنک اوزرینہ وضع ایدر زاجرہ دخی
نہ کوردک دیو سوال ایتدکدہ زاجر بوانہ دک استدلال ایدہ جک بر سنہ کورمدم لکن سنک اوزریکہ
غلبہ لینی بوند نصکرہ عالم کورر زیر اودات محترمک صورتنی و سادہ ک اوزرینہ وضع ایلدک
دیمشدر (ینہ مرویدر کہ رسول اللہ صلی اللہ تعالی علیہ وسلم افندیمزہ ملک قیصر بر سفیر یعنی
ایلیچی کوندروب سفیرہ اودانک کتف سعادتلرنده اولان خاتم نبوت اولان خال شریفلری مردمک
دیدہ شہودک قبل دیو امر ایلدی وقتاکہ سفیر مرقوم کلوب حضرت رسول اللہ صلی اللہ تعالی
علیہ وسلم افندیمزی بر نشزعالی یعنی بر مرتفع محلدہ مبارک قدم شریفلری صودہ وجانب عین
ایمنلرنده علی رضی اللہ تعالی عنہ و کرم وجہہ اولدینی حالہ رومال ایدر بنی ذیشان علیہ
الصلاۃ والسلام سفیر قیصرہ تحول ایلہ کل مأمورا ولدیغک شبہ یعنی خاتم نبوت اولان خالہ نظر ایلہ
ییوردقلمندہ سفیر مرقوم خاتم ایلہ خالہ نظر و اتمام سفارتلہ قیصر رومہ عودت ایدوب مشاہداتی
اخبار ایدنجہ قیصر تعالی یعنی عرافت طریقہ البتہ شافی عالی و بنم تخم تحت قدمندہ اولہ
یعنی اولکامہ مالک اولوب دست تصرفندہ اولور دیوب غلبہ نبویہ یہ نشر مرتفعندہ اولمخردن

وحیانه قدمی صوده اولقدن تفال یعنی عرافت طریقه استدلال ایتشدر (مدانی دیمشکه
عبدالعزیز بن مروان اموی مصرده والی ایکن طاعون واقع اولوب ایامی تمتد و نار دهشتی مشد
اولدقد عبدالعزیز مصردن فرار و صعیب ایچنده برقریه به نزول ایدر و اوخلالده شامده سر بر
نشین اولان عبدالمک بن مروان اموی طرفندن برخصوص ایچون بر مباشر کلور عبدالعزیز
مباشره اسمک ندر دپوسوال و اودخی طالب بن مدرکد ریددکده والی عبدالعزیز ابواه فسطاطه
یعنی مصره رجوع وعودتی ظن وکان ایدم هم دیوب وکان وکان نظیری هدف رسیده قدر
یعنی بولده فوت اولوب مصره رجوع ایدمندی (قلت) عبدالعزیز چونکه موتدن خوف اوزره
ایدی بواضطر ایدم طالب و مدرکد لفظ لریکه استیجی و یشیجی دیمکد بر بوناردن اجله استدلال
ایدی (غریبه) عبارته مستطرفده اولان فقال للرسول ما اسمک قال طالب بن مدرک فقال
اواه ما اظنی ارجع الی فسطاط فانت فی الطریق * کلامی ترجمه معلومه ده (والی عبدالعزیز
ای واه ظن ایدر مکه مملکتک اولان فسطاطه واصل اوله مزسن دینجه واقعا سقیر اثنای راهده وفات
ایدوب مملکتنه رجوع ایدمندی دیو ترجمه اولمشدر طوغروسی تأسف اولنه جتی بر غفلتدر
حفظنا الله تعالى عن الفلوات فی کل الامور آمین انتهى (منقولدر که ناله بنت عمار الکلبی نام زن
مهاویه نک رضی الله تعالی عنه تحت نکاحنده ایش حضرت معاویه اهل عرافه دن فاخته بنت
قرطه نام خاتونه وار ناله به نظر عرافته باق دیو امر ایلش اودخی ناله به بعدالظن زوجه کل
ناله اولدینی حسن صوری و معنوی نک مثلی نایابدر لکن کویکی التده بر خال کوردم البته زوجتک
سری ناله نک دآره سنه وضع اولتور دیدکده حضرت معاویه در حال ناله بی تطبیق ایدر بعده
ناله بی حبیب بن مسلمه و بعده نعمان بن بشیر تزوج ایلوب واقعا اناردن بری مقتول اولوب سری
ناله نک دآره سنه وضع اولمشدر (مروان بن محمد بر کون ابوان دیواننده اوطور و امور ویت ایدر ایکن
ابوانک اجمارندن بری ایلوب شکافتدن مروانک اومورینه ظل شمس دوشدی اومخلده بر عراف
حاضر ایدی همان قانقوب کندی مروانک غلاملندن ثوبان نام ذات ظریف عرافک یوحر کتنده
برکنته وارد دیوب اردینه دوشدی و سوال ایلدی عراف دخی * صدع الزجاج صدع السلطان
* سنده الشمس عن ملک مروان * بقوم من التک اوخر اسان * وذلك عندی واضح البرهان یعنی
شبهه نک انشقاقی سلطنتک انشقاقی واضحالایدر قریب ااندن آفتاب حکم یارکدن یاخر اساندن
برقوم و خاندانه کیدرز بر انشقاق مذکور مدعاه بنم عندهم * واضح البرهان یعنی مرتبه پداهنده
بر دلایل دیدی وایکی آی یکمدن مروانک مهر دولتی زوالنی بولدی (قلت) اشبو مروان
باآلاده دخی مناسبته ذکر کری بکن آخر امویه اولان مرواندر انتهى (وینه مدانی حکایه ایلشکه
حضرت علی رضی الله تعالی عنه صفین وقع سنه معقل بن بساری اون یک قدر عسکر ایل
رقده قامت ایتمک اوزره ارسال ایلشیدی معقل دخی حرکت و خلل راهده حدیبه به نزول ایدوب
بر قاج کون ارام ائنا سنده مرحله مذکورده کوردر که ایکی قوج بر برله مناطحه یعنی
طوقشور و دوکوشور ایکن ایکی رجل کلوب هر بری برینی آروب کتوردیلر اوردوسنده بولنان
شداد بن ابی ربه الخنمیکه زاجر و عراف ایدی معقله کلوب سز توجه ایلدی بکنز محلدن غالب
و مغلوب اولیه رق عودت و رجعت ایدر سکز زبراکور مدیکر میکه قوجلر بر برله دوکوشوب
احدهما آخره غالب اولدن آردیلر دیدی (ینه بومطلبده حکایه اولمشکه اسکندر بعض بلادی
ضبط ایدوب درونته داخل اولدقد بر خاتونی برظفور کور و خاتون اسکندر دی کوردر که
ایک سال طول و تیریش شش ماهی مروان ایستاد اولدی دیو غلبه ایدر معقل ایدر او خاتونه
دیده ایی به تیریش شش ماهی مروان ایستاد اولدی دیو غلبه ایدر معقل ایدر او خاتونه

غضب ایدر و خاتون دخی غضب اینه کد نفوس بعض علامات ایله اموری قبل الوقوع مشاهده
ایدر زبرای مقدم کور دیککده بن بک طول و عرضی تدبیر و مقدار بینی حساب و تقدیر اوزره ایدم
اما بودقه بکا بک طوقشینی بتوروب قطعنه مباشرتم خلالنده مرور ایلدک دیدی و فی الواقع
خاتونک دیدیکی کی اولدی (قلت) بعض نسخه مستطرفده مقدما خاتون مزبوره تصادف
ایدن اسکندر ایکنجی دفعهده تصادف ایدن اولکای مذکورک ملک اولی اولوب اسکندر مغلوب
اولان ملک آخر اولی اوزره مسطوردر و بونسخهده جزالت در کار در قنامل (حکایه اولمشدر که
سیف بن ذی یزن اولکاسی اولان یعنی ضبط و استیلا ایدن حبش ملکیکه اسمی مسروق بن
ابره در سیف مسروق اولکاسندن اخراج قصد و ملک فرس حکم سرادن استمداد ایدوب
کسری طرفندن حبش کثیر کوندردکده قوت کلکله هجوم ایلدی ملک حبشه دخی یوزیک
نفر مقداری عسکر ایله سیف اوزره خروج ایلدی و الجال که ملک حبشه نک ایکی چشمی
میانته اتون و خرده زنجیر ایله صار قیدلش علوکی ضیادار بر قزل یاقوت اعلی اولوب بر قیل جسم
اوزرینه بنش ایدی و سیفک اردوسنده زهر آدنده بر زاجر وار ایدی ملک حبشه نک طور بی تأمل
ایدوب و سیفه کلوب صبر ایله ملک حبشه نک فعل و حالته باقلم دیو تبصر ایلدی و ملک حبشه
اوخلالده فیلندن اینوب دویه بعده دوه دن اینوب اته واندن دخی اینوب اشکه بندی و اشکه
رکوبندن مقصودی سنی استصغار و تحقیر ایدی وقتا که زاجر مرقوم ملک حبشه نک اعلادن
ادنا به انتقالندن زوالنی تفرس ایدوب سیفه هجوم و مقاتله قبل حبشه نک بوراده سلطنتی کندی
زبرای کبیر ایدن اینوب صغیر اشکه بندی دیدی و سیف دخی اوزرلرینه هجومه صالوب و منهزم
ایدوب ملک حبشی قتل ایلدی (قلت) حبشه نک یعنی استیلا لاری فی الجمله باآلاده دخی یکمیشیدی
و ذکر اولنان ابی مره ایله مکنی سیف بن ذی یزن جبری تباعه تعیر اولنان ملک یمک اللخجسیدر
و بمن اقلیمه حبشه نک استیلاسی بنش سنه و ارمش و سیف دخی اجدادندن منتقل غمدان نام
مخلده واقع قصر و دآره سنه تحت تبعیت ملک حبشهده اوله رق حالیه مشغول اولوب مرصد
فرصت ایدی اولایجرا قیصره واروب استمداد ایددی مساعد کورمدکده کسرای عجم نوشروانه
روانه اولدی نوشیروان رجاسنی قبول ایدوب بنم سنک بلا دیکه احتیاجم بوقدر فقط زندانه
قتل ایچون محبوس برزکسان وارد رانلری سنکه برابر کوند یرم دیدی و انلر سکز یوز اشخاص
ایدی بری قوسنی صلا بتندن ناشی قورمق کیمسه نک الندن کلان کاتکش و هرز بن اصبه الدیلمی
اولمقله اتی سیفه و بر دیک عسکره رئیس ایلدی سیف عسکر کسری ایله سکز قطعه سفینه به
بنوب ساحل عدنه چیقدی لکن ایکی سفینه عرق اولشیدی و بوجه بحر مارالیمان مسروق
ایلکه کیمه مالک اوله لی اوج یل اولشیدی قتال و منهزم ایلدی مسروق و هرز النندن اوق ایله
اوروب قتل ایتشدر سیف اقلیم بمنه کالاول مالک و هرز دخی کسری جانبندن عامل یمن اولدی
و سیف فوتند نصکره یعنی و هرز ضبط ایدوب کسراک تحت تصرفده اولدی سیف نصکره
آل سبک یمندن ملک و سلطنتی منقطع اولمشدر (اخبار دولده ذکر اولنان استمدادی و اخذیمنی
سیف فوت اولدقد نصکره اوغلی معدی کرب اجرا ایلدی کی مسطوردر (و سیف موی ایله
وصف و نعمت نبی ذیشان علیه الصلاة والسلام جدی عبدالمطلبه * اتی لاجد فی الکتاب المکتون
فی العلم الخزون * بن علم غیب مخزونی حاوی کتاب مکتون سماوید * بولیجی یمکه * اذ اولد غلام
بتهامه * فکان ارض تهامهده برمولود تولید اولور * بین کتفه شامه و کانت له الامانه * ایکی مبارک
کورکری و سطنده بر خال لخمی اولوب و انک ایچون امانت کامله واردر یعنی من کل الوجوه ایدندر
* و هو ولد یعوت ابوه و امه * و او ذات پاک طوغدقد نصکره پدر و مادری انتقال ایدر یعنی در کبی

بنیم اولور * و بکعله جده و عه * وجدی بعده عی حجرز بیدر بنه الوب خدمتی ضامن اولور
 * والله باعته جهارا * والله تعالی و تقدس انی آشکارا بعث ایدر یعنی نبوی واضح البرهان
 اولور * و جاعله منا انصارا * و بزردن اکا یارد مجبار سوق ایدر * یحمد النیران * آنش شرک
 و دین باطل مجوسی سیوند ر * و بعد الرحمن * و رحن اولان پرورد * کاره عبادت
 ایدر دبیان ایدن ذاتر خدا را ضی باشد انتهی (و ینته حکایات عرفا تندر بغداد ده چار سوده
 کزوب سوال ایدنلره و بدیکی جوابده اصابت ایدن بر عرفا و ایدی بر کیمسه بر شخص محبوسدن
 عجا اطلاق اولور می دیو صور دقده اولور و خلعت دخی کیدر یلور دیدی نه ابله یلک دیدکده
 سن سوال ایلدی ککده عین و یسار عه با قدم و ارقه سنه صوطو اوقره المش بر رجل کوردم
 و رجل مرقوم همان صوبی بوشالدوب بوش قر به بی ا و هوز بنه آلدی صوبی محبوس ایله
 و بوشا لئاسنی اطلاق و اوموز بنه وضعی خلعتله تاویل ایدم و تاویلی اوزره و قوعبولدی
 (و اما القال) فقد روی ان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم کان یحب القال الصالح والاسم
 الحسن و روی انه صلی الله تعالی علیه وسلم لما نزل المذنبه علی کلثوم دعا غلامین له یابشار
 یاسلم فقال صلی الله تعالی علیه وسلم (لابی بکر سلت لنا الدار) یعنی هر ویدر که حضرت پیغمبر
 آخر الزمان علیه الصلاة والسلام افتدیمز قال خبری و معناسی کوزل اسمی سور یعنی حضور بنه
 یوز سور و ب اسمی سوال ایلدی کی ذاک مثلاً نامی حسن اولسه انکله تفأل بالخیر یورور ایدی
 (هر ویدر که مدینه منوره بی انوار هجرت لریله تنور و کلثوم جناب لریک خانه سنه زول شرفله
 مشار الیهک چشم افتخار بی قر بر یورور دقده کلثوم بشار و سالم آذر نه ایکی غلامی اولغله
 اجرای واجبه خدمت رسالتنا هچون انلری یابشار و یاسلم دیو چاغرد قده حضرت بر کزیده
 کاشات علیه و علی آله و اصحابه افضل الصلوات و التسلیات فیضیاب معیت سعادت لری اولان
 ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنده بزه بوراسی جای سلامت اولدی دیو اسم لری بشارت
 و سلامت معنار ندن تفأل یورور دیر (قلت) روضه الاجابده محرر اولدینی اوزره رسول اکرم
 صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه منوره بی تشریف لرنده اولان مدینه نک قبله جابنده کانی محله
 یعنی قبا یه مطبه لریک عنانی عطف یورور بی عمرو بن عوف قومندن صاحب المستطرفک
 ذکر ایلدی کی کلثوم بن النهدک خانه سنه و بر روایتده سعد بن خیمه نک منزله زول یورور دیر
 و اشبو ایکی روایتی جمع زول هما یونلری خانه کلثومه اولوب سعدک خانه سنی خا * پای
 رسالتنا هبلر نه کلان زواره مجلس صحبتاری یورور دیر دینلکله اولور دیشدر انتهی (اصمعی
 دیدیکه ابن عونه قال کیف تندن سوال ایلدی ککده خسته یاسلم و صاحب امل و حاجت حین
 سعیده یا واجد صوت لری الشتمک و دخی بونلرک شیبی شلر ایله اولور دیدی (و اما الطیبره)
 فقد کان صلی الله تعالی علیه وسلم یحب القال و یکره الطیبره (و قبل ذکر الطیبره عند رسول الله
 صلی الله تعالی علیه وسلم فقال من عرضت له من هذه الطیبره شیء فلیقل اللهم لا طیر الا طیرک
 ولا خیرک الا خیرک ولا اله غیرک ولا قوة الا بالله) یعنی رسول اکرم علیه الصلاة والسلام افتدیمز قال
 سور و طیره بی کر به کور و سومر ایدی (و بعض روایتدن هر ویدر که حضور سعادت نبوید
 طیره ذکر اولند قده نبی اکرم علیه الصلاة والسلام بر کیمسه یه اشبو طیره دن پروهم عارض
 اولسه (اللهم لا طیر الا طیرک) دعا سنی اوفوسون یعنی اودعا ایله حفظ باری تعالی لایه التجا ایلسون
 یورور دیر که ذات طیره دن اور کولوب متوکلا علی الله تعالی کار مباحه شروع اولتی لازم اولدینی
 بیان رفتامل انتهی (و عنه صلی الله علیه وسلم لبس من تطیرو لامن تطیره او تکهن او تکهن له
 او تسحر او تسحر له) قلت (اشبو حدیث شریف عمران بن حصیندن هر و یا جامع صغیرده

مضبوطدر و مالی دخی الله تعالی اعلم بالذات تطیر ایدن یا خود کدی ایچون تطیر ایدر و بالذات
 کهانت ایدوب یا خود ایدرین و یا سحر ایدوب یا خود ایدرین یعنی شونلرک هر برینی اجرا ایدن
 بزدن دکل یعنی سنت و طریقتزدن خارجدر زیر بونلر جا هلیت فعلیدر دیمکدر بوقسه
 حقیقه دیندن اخراج دکلدر دیشدر (قلت) مکر پسانی محرر اولدینی اوزره غیبه بنفسه
 اطلاع اعتقاد ایدر انتهی (وعن ابن عباس رضی الله تعالی عنهما رفعه من اقتبس علما من النجوم
 اقتبس شعبة من السحر) قلت (اشبو حدیث شریف دخی جامع صغیرده مضبوطدر و آخرنده
 دخی (زاد مازاد) جله مستانه سی واردر و مقادی دخی شراح یا نیجه بر کیمسه * که
 نجومک تأثیرندن بر علم و قاعده تعلم ایدر حرام اولان سحر دن بر قطعه تعلم انجس اولور و هر بار که
 علم نجومدن بر علم مسئله زیاده اوله او متعلم کاهدن ساحرک کاهی مثلی زیاده اولور دیمکدر
 و بالطبع تأثیرینی اعتقاد کاه و کواکب مدبر ایدر استقادی ایدر کفر در نجومدن اثم و کناه اولان
 تأثیر بنه دائر قاعده بی تعلیم لکن تسیرات کواکی تعلم اثم اولما دینندن باشقه اوقات صلوات
 و امساکی بیک ایچون فرض کفایه ایدوکی بی اریساید و علی الخصوص حدیث مذکورده
 تعلمندن نهی اولنان علم نجومدن مراد علم تأثیری اولدیننه بنه جامع مذکورده مسطور
 (تعلموا علم النجوم ما ترشدون به فی ظلمات البر و البحر ثم انتهوا) حدیث شریفی دلالت ایدر که
 مالی علم نجوم یعنی تسیراتی قره و دکن ظلماتنده یعنی کیجه انجاسنی و کلجکنی بیک که هر کسه
 سیمایو بیلر امور ضروریه دندر کا استدلال مقدار بی یلوب بو استدلاله الویره چک
 قدردن زیاده سی اولان قاعده لر بنه نظری تک ایدر دیمکدر زیر زیاده سی منهی اولان کهانت
 طیانور و تعلی ماذون اولان علم تسیردر بوقسه تأثیر دکلدر دیمکدر و اگر مراد تسیر اولمسیدی
 اشبو ایکی حدیث ینلرنده منافات تحقیق ایدر ایدی (شارح الجامع الصغیر المول المناوی شرح کیرنده
 بعض عارفیندن نقل ایله دیر که صنف حکما جلب نفع و دفع ضرری قصد و طلب ایلدکدرنده
 تدبیرینی شیء مطلوبک طبع جهته له بمجانسه ایجاب بلکه ربه سنک فوقنده اولوب عالم افلاک
 ربه سنده طبایع ربه سندن عالی و طبایعه مستولی نسته ایله تدبیر ایدوب قصد ایتدکری شیء
 طلسملر و عندلرنده کوا که منسوب اولان روحانی استزالی کی ظاهر ملکدن اعلی شلر ایله
 تدبیر ایدرلر اشته اشبو عالم طبع اوزره روحانیونک فلکی و کواکی اولان اسبلاسی علم سیمایله مسمی
 اولان علمدر و سحر دن بر نوعدر زیر شرع شریفک تحقیق و تصدیق ایتدیکی بر نسته در
 و اشبو اسبلاذ کر اسم حق ایله شروع اولنسه غیبان عندنده مشر و بک اضحلال کی مضمو
 اولور اشته خبر نبوی مذکور بومقوله علمه اشارت ایتددر (فتنه) و مارالبیان استخراج احکام آیه ده
 دخی قیود واردر که نقاه فقهاء کرامدن تورا ابصار صاحبی عمر ناشی مر حومک فتاوا سنده بو باید
 یازدینی فتوی نصریحجه بر کیمسه رمال و یا خود منجمه و اروب حال غائب یا خود مر یضدن
 صوروب انلرک شوبله بو یله دیو استخراج لری بی اعتقاد جازم ایله اعتقاد ایدر ایدر کافر اولور
 یوق ظنده قالور ایدر کافر اولماز که خدائک عز شانه حرام قلدینی نسته بی علی وجه الظن
 خلال دیمک کفر دکلدر خلاصه معتبرات کتب فقهیه دن صاحب الهدایه حضرت لریک
 مختارات التوازل نام کتابک استخسانده بو خصوصلره دائر یازیلان مسائل نفیسه خدمه للاخوان
 المؤمنین بالترجمه نقل اولندی (بر ساحر که اعمال سحر ایدوب نفسندن خلق و ایجاد ادعا ایدر
 کافر اولوب مرتد اولدینی چون قتل اولور) و بر ساحر که بنه سحری اجرا ایدوب لکن خلقی
 ادعا ایجاب منکر اوله ضرر ناسی دفع ایچون سحری ثابت و شرعا متحقق اولدقده توبه سی قبول
 اولور (و بر ساحر تجربه سحر ایدوب انکله اعتقاد ایتجه اکفار اولماز) و اشبو ساحر لری دن

مراد فقهاء کرام دخی مسته و ذوطلم صاحبی و اسلامی اعتقاد ایدن کسانک غیر بمسی اولان اشخاصدر (ودخی سحر نضده امر کائن یعنی بحکمته تعالی سحرده تأثیر وارد لکن خلقه شر و ضرر دن غیر یه پرامز و برنسته که شره و سبله و سبب اوله مذمومدر) و اما علم نجوم فی حد ذاته حسن و غیر مذمومدر زیرا علم مذکور ایکی قسم اولوب بری حسابیدر که بوحقدر و آنکله کتاب الله $\text{﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحَسَابٍ﴾}$ نص جلیله ناطقدر که حسابان آفتاب و ماهک سیر و حرکتی حسابیدر دیو مفسردر و عجلده راسخ اولان ذوات عظام شمس و قمر و سایر نجومک و افلاکک سیر و حرکت و علم مذکورده مبین اوضاع و اشکالی ایله قضا و قدر الهی برله وقایع و حوادث آتیه و مستقبله به استدلال طیبیک نبض و سایر علاماتی ایله صحت و مرضه استدلالی کی جائزدر (اگر قضا و قدری اعتقاد ایتز یا خود علم غیبی نفسی ایچون ادعا ایدر ایسه کافردر) و دخی علم نجومدن اوقات صلواتی و قبله بی بیلکه کافی اولان مقداری نعلده باس یوقدر دیدیلر انتهی (و عن ابی هریره رضی الله تعالی عنه رفعه من اتی کاهنا فصدقه بما یقول اوائی حائضا اوائی امرأة فی دهرها فقد برئ مما نزل علی محمد) قلت (اشو حدیث شریفی دخی جامع صغیر مشتملدر و مال و مفادی شراح حدیث بیانلرنجه بر کیمسه کاهنه کلوب صور دینی امور آتیه و غیبیه ده قولنه اینانسه و کاهنی تصدیق ایسه و حائضه یه کرک زوجه اولسون کرکسه اجنبیه حال حیضنده اوکندن و یا خود مطلق مرتبه یه و راستدن و ارسه حضرت محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه و سلم افندیمزه من قبل الله تعالی ازال اولنان کتاب الله دن بری اولور دیمکدر لکن زوجه منکوحه ایله اجنبیه به حال حیضلرنده جاع حرامدر اگر حلال اعتقاد ایدر ایسه کافردر بوضورتده کتاب اللهدن بریدر دیمکدر مراد حلالدر اعتقادی اوزره کفر حقیقی ایله کافر اولور دیمکدر و اما زوجه یه و راستدن و ارمقده حلال اعتقادی کفر اولوب و حد دخی واجب اولوب فقط تعزیری واجب اولور اگر کفر حقیقی اولیدی تجدید ایمان ایله دخی امر اولنور دی بوضورتده برائت مذکوره دن زجر و تنفیر مراددر خلاصه برضوال مشروح حلال اعتقادی الویریمه جک برلرده برائتدن مقصود کفر حقیقیدر و الا منع و تنفیردر و اما کاهنک غیبه اطلاعی دعواسنی تصدیق ایتک کفردر اگر تصدیق ایتوب صدقنی ظن و کان ایدر ایسه کفر حقیقی دکلدر کفر نعمتدر بوضورتده ینه برائت مذکوره زجر و تنفیر دیمک اولور (شرح کبیر مناویدن محرر اولدینی و جهله امام نووی شافعی کاهن ایله عراقی فرقه کاهن حوادث مستقبله بی اخبار اوزره تعاهدا ایله اسرار معرفت زعم ایدن و عرف سرفت اولنان شنبی و ضایع اولان شنبک مکاتی و سایر بوقوله اموری عرفان تعاطیسنده اولان کیمسه در دیمشدر) و بعض کهنه دخی کندوسنه اخباری جنی القایلیدیکنی زعم ایدر (و بعضیسی دخی کندوسنه معنوی اعطا اولمش فهم ایله و امارات ایله که انلرله غیبی ادراک ادعا ایدر ایدی (ابن حجر تعریف کاهنده کاهن امور مفیه ده خبره تعاطی ایدن اولوب بونلر زمان جاهلیتده کثیر ایدیلر و یوکلری کندویه تابع اولان جنه اعتماد ایدر ایدی) و بعضیلری کندویه سؤال امور غیبیه ایدن کیمسه کلامندن موافقی اوزره استدلال اولنه جق اسباب مقدمانیله مفیسات مشوله بی ییلورم ادعاسنی ایدر و اشو شخص اخیر عراف نسیمه اولنور دیمشدر (و ازهار نام شرح جامع صغیره زمان جاهلیتده طیب دخی کاهن و کاه عراف دینور ایدی لکن اوله دکلدر یعنی اوسیمه طیبیه اطلاق اولماز زیرا فخر الانام علیه الصلاة والسلام علم طبی اثبات و علاجی مباح ایلدیلر) و ضمیری تعریف کاهنده کاهن بطون امهاتده اولان جنهنک ذکر و اتی اولدیفنی و یوچینک وطنه دنوب و دنماسنی ییلور زعم ایدن شخصدر (و عراف کاهندن اگرچه برنوع اولوب جندن اخذ ایتدیکی و اوکرنیدیکی دوا ایله و اوضاع سائر ایله مرض علاجه

مختصردر دیمشدر) و بعضیلری کاهن نجوم و دخی اکاذیب جندن کتبه یا زلمش اشبا ایله مستقبله اوله جق شیلردن خبر و یرن شخصدر که بعث نبویه علی صاحبها افضل الصلاة و التحیه دن اول سیمیه صعود ایدوب ملائکه کرامک احوال ناسه داتر اولان اقوالنی ایشیدوب برصدقه بوزر کذب قانه رقی القا ایدر و کهنه اوسوزلی کتبه یا زمش ایدر و کتب مزبوره دخی وقت بعثه قدرید کهنه ده قالمش ایدی دیمشدر انتهی (قلت) صاحب المستطرف روح الله تعالی روحه اشوباب ستون یا لاسنده تعداد ایلدیکی مطالبدن قال و طیره یه داتر آتاردن ذکر اولنان مقدار ایله استکفا ایتش ایسه ده یوقیر الی طقوزنجی باید کتب احادیثدن نقل ایله یو باید و مطلبده اولان آثارک توفیقته و تعریفته و انلره مناسب مباحثه داتر خلی سطور درج ایتش و جدا الله تعالی ظاهر انکثیر سواد کورینور ایسه ده بحوله بچانه اخوان و مؤمننه حسب الطاقه خدمت یتیلر راه اطناب غیر محله کتمشدر مظالمه ایدن ذوات کرامدن خبر ایله یادوسه و خطاله تصادق اولنور ایسه اصلاحه لطف مرزاد یوره لری متنا و متضرع در انتهی (وانشد المبرد) لا یم المرأیلا ما یصبحه * الا کواذب ما یجری به القال * والفال و الزجر و الکهان کاهم * مضالون و دون الغیب افغان * اشبو قطعه شاعر مطلق مشهور مبرک قال و زجر و کهان امارات مقله سندن اولوب بقینی موجب دکلدر مائنده بر نظمیدر و مفادی کشی کیمه بی صاحبندن شنبی یعنی اخشامدن صباحه قدر امور نخبید آتیه دن استخراج و استعلامنه چالش دینی شیلری بطر الا یله جکی فالک جریان ایلدیکی مطلبده کذب لری ییلور یعنی قال ایله امور مستقبله بیلنر عبت بره خوابنی زک ایلسون قال و عرفا و کهان سرپا کشی بی ضلالتنه سائلدر ابواب امور غیبیه و آتیه ده کایدلر وارد یعنی غیبی حق تعالی ییلور دیمکدر (و قال لید) لعمری ما ندری الطوارق بالخصی * ولا زاجرات الطیر ما الله صانع * اشبو بیت فاجلیفی تزیفده لید حضرت نرینک نظمی اولوب سطور مندرجه مذکوره فقیرده دخی ذکر یو کیمشدر و مالی عمریمک خائفنه اندا یچریمکه یعنی محققدر که اوافق طاش و صوت و طبور ایله فال اچان ناقصات العقل حق تعالی ایتجاد ایده جکی صنعنی یعنی امور مستقبله و قدری نه ییلور دیمکدر (و قال آخر) ان لم انه لا طیر الا * علی متطیر و هو الشور * بلی شیء یوافق بعض شیء * احاینا و باطله کثیر * مالی بطریمسن یعنی آشکاردر که برنسته دن تطیر ایدنلر اکثر یا هالک اولور یعنی تطیر ینه او غراری بزم احبابم هر نه قدر بعض شیء بعض شبهه موافق اولور یعنی استخراج امور آتیه ده داتر فندن قواعد یله ظموراته براماره جک بولنورسه چوغنی باطلدر یعنی اکثر یا تخلف ایدر اگر دلالتی قطعه اولیدی هبسی ظهور ایدر ایدی بوضورتده غیبی الحق حق تعالی ییلور و یدیلدیکی قوله ییلدر و وجه شئونات پیوسته رشته شیوه قدردر دیمکدر (و عربک تطیر ایتدکلری شیلر کثیر اولوب انلردن بری دخی عا طوس نامنده اولان دابه در که اتی کریمه کوروب تطیر ایدر (و بری دخی عزیمتله حرکت مراد ایتدکلرنده غلام یعنی کیمه آخرنده واقع قراناق و قتی جبقوب اگر مرغان اشجار اوزره یوده رنده ایسه بوندن تطیر ایدر و اما طبور یوده رندن قالفوب جانب بینه و اچارلر ایسه یوچیلر اول جهته و قوشلر صول طونلر ایسه اوسمه کیدر ایتش که بومعنائی امری القیس اسب ستایشنده اولان اشبو قولنده کوسترمشدر * وقد اعتدی و الطیر فی اوکارها * بمنجرد قبالا و اید هیکل * مکر مفر مقبل مدبر معما * بکلمود ضحیر حصه السبل من علی * و عربک تطیر ایتدکلری اشیاک اعظمی غراب اولوب بونده اولان تطیر مجزوملرینه شاعدارانورسه اقوال کثیر لری وارد و غرابه زعملرنده فراق ایله حکم و قطع ایتدیکچون حاه مهمله ایله قاطع معانسته اولان حاه نسیمه ایدر ایتلر و غرابک هر نه دکلر بصری اصح ایسه ده جهت تطیر ینه بناء اعور دخی

نسمه ایدر لایم و یومعه بلغان بری اشبو قطعه بی نظم ایشدر * اذاما غراب البین
صاح فقل له * ترفق رمالک الله یاطیر بالبعد * لانت علی العشاق افجع منظرا * و ایشع فی
الابصار من رؤیه اللحد * تصیح بین ثم تعثر ماشیا * و تبرز فی ثوب من الحزن مسود * متی صیحت
صح البین و انقطع الرجا * کانت من یوم الفراق علی وعد * مال قطعه ای دل او قرعه بین
بین و فرقت اولان قرعه صیحه ایتدبکی هنگامه اکا دیکه ای مرغ تطیر نشان باری
تعالی حضرت نری سنی یزدن تبعید ایلدون بعد و فرقت یارانده رفیق ایله یعنی صیحه ایتمه زیر اسن
عشاقه افجع منظره مشاهده سن یعنی صیحه ک تجر به ده فراقه دلالت ایدر و لحد و قبری کور ممکن
زیاده بشع و کمر به سن فراقه صیحه ایدرسن بعده یورودیکت حالده سورچروزلت ایدرسن
و خزنندن برسیاه ثوبه و جامه ده بروز ایدرسن یعنی هم فراقی سو یلروهم دور حزن و ماتم اظهار
ایدرسن نه زمانکه صیحه ایدرسن فراق تحقق ایدر و امید کسلور شویله که کان سن فراق کونی
خبر و یرمک اوزره مستعمل برطیر سن دیمک کبیر (و عربک به صلیری غرابک تطیرندن اعراض
ایدوب یعنی تطیر غراب یوقدر یاران مفارقت دمنده بندکلیر یچون دوه دن تطیر ایدر ایش
و بونده دخی بعضی فصحا * زعموا بان مطیهم سبب التوی * فالموذیات بفرقه الاحیاب *
یبتی نظم ایشدر که مالی بعضی ذوات یاراک بتکلیری بنوب استدیگم و استکلیری بره یعنی وطنه
کلورده مواصلته سبب اولور لر زعیله مطیهری ثنائیشلر ایدده انلر فرقت احیابه سبب اولور لربه
برطاق مطیبه موزیه در دیمکدر (قلت) مطیبه لغته مطلقا بیلان حیوان ایدده بیت مذکورک
سباق و سیاقی اوله رق ناظمک مرادی دوه اولد یغنه صاحب المستطرق معنای تطیرده شاهد
اوله رق کتورمسی دلالت ایتدیکندن باشقه مطیبه عرب غالبا و اکثر یادوه در انتهی * من
تضیر من شی وقع فیه * قولی مشهور در که مالی قنغی کیمسه که برنسنه دن تطیر و تشام ایدده
ظن ایتدبکی برشده دوشر دیمکدر (قلت) بوضورتده برنسنه دن تشام ایتدبکی جناب حق
حسن ظن ایله توسل ایتد خلوص دیانت و کاردر ایتد راتهی (سلسله عباسید دن ابراهیم بن
مهدیدن محکبدر دیمکدر که هنگام صیفده بر کیمه ما و نک لاب برادری محمد امین بن زیدده وار
عمه سویله یو کیمه فتورم وارد و کندینه مشتاقم شمعی کلسونلر دیو برینی بکا کوندنر مشیدی
بنده سراینه واردم سطح اوزری دوشنوب اوطورمش و حضورنده سلمان بن جعفر ایله صغف
نامنده اولان جاریه سازنده سی طورمش ایدی اوطور دیمده جاریه به بزم ایچون بر فصل نعمانه
آغاز ایله زرا عتمک کلسله مسرور اولدم دیدی جاریه دخی همان * هم قتلوا کی بکونوا مکانه *
* کافعلت یوما بکسری ما زبه * بنی هاشم کیف التوصل یینا * وعند اخیه سیفه و نجابه *
قطعه سبله آغاز ایلدی قطعه نک مالی عجم شاهنه یعنی پرویزه داهیه لر یعنی اقا ربی ایتدکلیری
کیمی صدیقی اعداسی قتل ایتدیلر کاشکی اعدا صدیقیم یرنده اوله لر یعنی اوله لر ایدی ای
بنی هاشم بوندنصره بیمزده مواصلت نیجه اوله بیلور که اول هاشمیک سنی ایله بیدبکی دوه
فرنداشی یاننده یعنی فرنداشی اتی قتل و مال و ملکنی ضبط ایدده جکدر دیمک اولمغه فی الحال غضبه
کلوب ای بلا سنی بوله جق ناقصه العقل اشبو کیمه ده اولان قصه ک و کشتک ندر طور و بکاسرور
و بره جک نظم ایله یعنی ایتد اوزره تار سازی بوردیدکده جاریه * کلب لعمری اکثر ناصرا *
و ایسر حزمانک ضمرح بالدم * بیتله نرم ایتدکده بولک دخی کلب نامنده اولان کیمسه نک یار
بارد بیلری و سکری و حزم و احتیاطی دخی سندن جوق ایکن به قزل قان ایله بویاندی یعنی قتل
اولندی دیمک اولد یغندن به تشام و غضب ایدوب بهی کدره اوغرایه جق یو کیمه اشو حاله
و

* حتی تفانوا و ریب الدهر عدا * ابکی فراقهم عینی فارقهها * ان التفرق المشتاق بکاء *
* قطعه سبله دمازا ولد قدده که مال قطعه یته فراق و مصیبت دهر دن عبارت اولمغه محمد امین
کمال غضبله جاریه بی قوغیجی جاریه ای افتدم خدایه قسم که لسانه بونلردن باشقه
ایات جاریه اولوب بلا شعور مجبور اوله رق اوقویه دوشدم و محظوظ اولور سکرتظن ایدر ایدم
دیو اعتذار و کیدر ایکن امینک پدری هارون رشیدک طاب تراهما سودبکی و کندینک تبرک ایدوب
کوزندن دور ایتدبکی نجف کاسه یه اتی ایشوب منکسر اولدی و همان امین بکا باقوب ای عم پدر
نظیرم بن بونلری آخر وقتیه اماره کان ایدرم دیدکده بتدخی ای امیر المؤمنین بویه کان ایتدک باری
تعالی و تقدس عروسرور یکری مرزاد ایلسون دیو تسلیم و یردیکم عقبنده جانب دجله
بغداد دن برهاتف * قضی الامر الذی فیه تستفتیان * آیت جلیله سبله ندا ایدده دوشدی
و بوندایی امین دخی ایشمش اولمغه بکا شویله برندا ظهور ایلدی ایشدکی دیدکده برای تسلیم
خاطر تولدی دیو تصمم ایلدیکمه بیان ایلدی بن یو بر توهمدر دیمش ایدده صوت مذکور
بلند اوله رق تکرر ایتدی بعده بکا ایله بکا ای عم وار خانه که عودت ایله بوندنصره سنگله
اجتماع محالدر دیدی و بتدخی خانه مه کیدوب فی الواقع من بعد ملاقات ایدده مدک انتهی
(قلت) باآلارده بالناسبه ذکری یکمکدر که امینک دادری مأمون ایله یینلرنده معرکه واقع
اولمغه مأمون غلبه ایدوب امینک کاری تمام اولشدر و تجاوز الله تعالی عن سبائنا آمین (منقولدر که
ابو الشعمق ایله مکنی اولان بلغ امرای عرب دن خالد بن یزید بن مزید موصل و الهیسی اولد قدده
برابر کتمش ایدی موصله واصل اولوب قیوسنندن کیرر ایکن پیش الاینده چکیلان لواسی
اول درب باید مدق اولد قدده یعنی صبر یغتنک غالباً طولندن قائما کیره میوب قزلد قدده خالد
تطیر ایتدکله ابو الشعمق ابلغ * ما کان مدق اللواء لریبه * نخشی و لا امر بکون مبدلا * لکن
هذا الریح ضعف منه * صغر الولاية فاستقل الموصل * قطعه غراسن انشا ایله تسلیم
و برمشدر که مالی لائی ثلاثی لوانک درب باید اند قاقبله قرلمسی تنک قورقه جغت وقوع
اداره دائر برامر وحاده ایچون اولوب لکن یوراک و الیلکی سنک ذات عالی درجانه نسبتله
صغیر اولد یغیچون لوانک طاقیلان اشبور محسکا اضافه قدری و کبری مضاعف و باآل اولد یغندن
موصل سنجاغی آرنسه بوب و بکتوب قرلمشدر دیمکدر (وقتا که خالد قدر دان بوقطعه دن
مسرور و معناسی تسلیم فرمای خاطر اوله رق بادی حضور اولد قدده ابو الشعمق مرحومه
اون ییک درهم سکده سمین دافعه الهم احسان و کرم ایلدیکه الان بین الناس و المعامله اوتوز
یک غروش قرارلرنده در رحم الله تعالی المحسن و الناطم و هو لا یضیع اجر المحسنین (و محکبدر که
عهد امویه ده والی مرخص عراق اولوب سفا کلکی کبی بلاغی دخی مشهور آفاق اولان حجاج
ابن یوسف الثقفی فرنداشی محمدی برینه قائم ایدوب امور عمومی و لایتدن طولانی برایش
ضمندده مقرر عبد الملك اموی اولان دمشق الشامه کیدر کن کوفه یه اوغرایوب عادت عهد
و عصری اوزره عریتمی تبیین ایچون اهالیسنی جامعه جمع برله منبره چقد قدده طور دخی قدمه
فی الحال قبریلور موقعی بولنان تخته نک انکاردن ناسک تطیر ایلدکاربینی حجاج تقرس ایله
همان حمله دن اول مالی یوزلر یکر قبیح اولوب هلاک و خسارنده اولک و غضب حق تعالی به
وصول بولک دیمک اولان * شاهد الوجوه و ثبت الایدی و بوءتم بغضب من الله * بد دعا سندن
صکره * ان انکسر عود جزوع ضعیف تحت قدم اسد شدید تغالتم بالشوم و اتی علی اعداء الله
لانکد من الغراب الابقع و اشأم من یوم نحس مستمر فای رکن اشد من الله تعالی او ما علمتم ما انا علیه
من التوجه الی امیر المؤمنین فقد ولیت علیکم اخی محمد بن یوسف و قد امرته ان یسی الی محسکم

وان لا يتجاوز عن مسبتكم وانا اعلم انكم تقولون بعدى لاحسن الله له الصحابة وانا معجل لكم
الجواب لاحسن الله عليكم الخلافة اقول قول هذا واستغفر الله لي ولكم * كلام تهديد انجم
آخر نظام ونجبر ارتسامي ديدك نصره منبردن ايندي مفاد كلام مر قوم بودر كه خرماد الندن
اولان اغاج وقد مه شيردليك يعني بنم كبي والي مهينك پاي زيرند قيرلد قد اوقير يلشي
حقمده قال بدكان اينديكر لكن بكا اوليله تطير تاثير ايتز بلكه بن علي التحقيق حق تعالايك
دشغلي اوزرينه القاي قهرده بر ركن اشد م و او اعدايه اشعار و ابراث نكد وكدرده شامنه
معروف اولان الاجه قرغه دن اشد م ويوم نحس مستز دن زياد شوم يعني سزه مسلط بر بلايم
سز بدن خوف ايدك بنم امير المؤمنين دركاهنه توجهده مقصودم نيدكفي بيلز ميسكر
يعني حالكري افاده ايله اوزر يكره ينه شدايد ايله كلورم اشته عودنه قدر قرداشم محمدی اوزر يكره
وال نصب ايتدم و اكا محسنكره اسائت ايتك و مسبتكري عفو ايتامك اوزره امر ايلدم زيرا
بن بيلورمكه جله كز كنديكمد نصره بنم ايجون حق تعالی اكا مصاحبي احسان ايلسون ديور
انكار ايد و بغيه مائلر سكر بن سزه جوابده معجل يعني طرف امير المؤمنين سزه قريسا
جواب تهديد نصاب كتور یرم حق تعالی سزه خلافتي احسان ايلسون اشته بو كلامي سزه
ديرم وحق سبحانه وتعالاد بنم وسرك ايجون طلب مغفرت ايدرم انتهى (قلت) يوم نحس
مستمر هود عليه السلام مبعوث اولدقلى عاد قومك ريح بارد شديد ايله هلاك اولدقلى ايك
صوك چهارشنبه سي دوشن كوند (وصادك فتحيله صحابه اصحاب معانسه اولديغي كبي صحبت
معانسه دخی اولور و خطبه حجاجده اولان صحابه صحبت معانسه در بوضو رتده ونفس الامرده
ذكر اولان * لاحسن الله له الصحابه * فقره سرك محصول حجاج ايله بدخی مصاحبت يعني باعزلى
وياخوفى ايله ملاقات ميسر ايلسون ديمك اولور و حجاجك دخی * لاحسن الله عليكم الخلافة *
فقره سيله چونكه عراق طافى هر نه قدر وفادار دكلر ايسده اولاد كرام على المرتضى و فاطمة
الزهراء رضی الله تعالى عنهما مائلر و امويه دن روكردان اولدقلى دن خلافت اهل بيت كرام
هاشميه مر تضويه ده اولسنى طلب و ادعا ايله امويه اوزرينه كاه كاه خروجدن خالى دكلر ايدى
بناء على ذلك خلافت سزده اولسون ديور بد دعا ايلش اولديغي معناسى ملاحظه اولندي
فعل ماضيه * لا بارك الله تعالى عبارده بليغة مشهوره سنده اولديغي كبي لاي نافية نك دخولى
وجهي يوقار و ارده بر محله قلم اسعد فقير ايله بيان اولمشدر و اشبو كلام حجاجده * يوم نحس مستمر
ايله * فاي ركن الخ * عبارده سي ودخی * اخي محمد بن يوسف ايله * وقد امرته * بيلزنده اهل
صلاحك نفوهنى قطعا تجوز يور مدقلى بر فقره واردر هر چند مستطرفده يازيله
دوشمش ايسده تا و بيلري نهايده تكلفى اولوب ايهام فيجلى اولديندن * خذما صفادع ما
كدر * بولندن طي ايله عدم ذكرى بلاغت عد اولمشدر و غالبا حجاجك استغفاري دخی
طى اولمشى تصويب اولنان فقره اولق كر كدر (مازجه معلومه حجاجك * وانا اعلم انكم
تقولون بعدى لاحسن الله له الصحابة وانا معجل لكم الجواب لاحسن الله عليكم الخلافة اقول
قول هذا واستغفر الله لي ولكم * عبارده بلاغت و فصاحت اشاره سي (معلوم مدر كه بلده دن
چقد بغمده انكار ايدرك الله تعالى حجاجه و مصاحبه ايله احسان و ايلك ايلسون دعائى تكرر
ايدرسكر جوابنده تعجل ايدوب امير المؤمنين حجاجي الله تعالى سرك اوزرينه احسان ايدى
ايلسون دعائيه مداومت ايدرم بو تدبيرجه سرك بكا و نسكره استغفارده مداومت ايليك
ديوب خطبه سنى تمام ايلش ديور زجه اولمشدر (قلت) هكذا فردى خذوا ما شئتموا *

براعوره يعني يك چشم بر كيمسه به راست كلور و نشام ايتكله او اعورى ضرب ايتدرديكندن
سكره حبيله امر ايدروينه دوغيبوب شكارينه كيدر و خيلي حيوان بقالبوب صفای بال ايله
سراينه عودت واعور مرقومى بغير وجه معقول ضرب و حبس اولمشله آجوب قصد استخلاص
و ترضيه ايله احضار و اعطای اموال امر ايله عنایت ايدر اما او اعور بر مرد ظريف و روزگار
ديده درایت اليك اولمشله شفقت و مرحمت شاهانه بي روى ملكده كوروب و كرمندن دخی
مساعده بي جزم ايدوب * لاحاجة لي به ولكن ائذن لي في الكلام * اي پادشاهم اومال اخص
آمالم دكل و اكا احتياجم بوقدر لكن ذات همايونك ايله تكلم امنيه مدر رخصت بيور ديور
اسنيدان و شاه عجم دخی اذن تكلم ايله احسان ايلدكده اعور سخنور * ايها الملك انك تلقيني
فضررتني و حبستني و تلفيتك فصدت و سلمت فاينا اشأم صباحا على حاجه * اي ملك خاور و زرين
ذاتكز بكا ملاقات بيوردقده بني دو كوب و حبس ايلديكر و بن وجود شاهانه كزه ملاقات
ايتديكده دلخواه و مقصوديكز اوزره صيدايدوب سلامت و سرور ايله سراي دلگشاي و آلاكره
عودت بيورديكر بو يله على الصباح بر برينه ملاقاتده اشأم اولان قنغيز در انصافله بيان بيور
ديچك شاه مراحم دستكاه و ملك دقابق و كال اكتاه اشبو كلام لطافت التزام اعور ابلغدن
حظ ايله بسيار خنده و اعورك عيني تكرار عطيه كشيده ايله قير و كرم و افر ايله اوفقيرى شرمنده
ايتشدر (منقولدر كه مشاهير عظمادن نور الدين محمود ايله قرناسنده همام الدين بربرام كوفى
بنوب تفرج كان صحرايه روان اولمشرايدى بر بريله سرور اوزره صحبت خلاصى محمود
جنابلى اشبو روز فيروزك مثله قدر تعجب ايد جكمزى كان ايدرم بسن ديدكده همام الدين
سنة زه در وجود قدر عجب اشبو ايجنده اولديغز شهرك خسانه دك بر حبات اوله بيلور ميرديه
دوشدى سبحان الله العظيم جناب حق عزوجل لطفي اوزره ازله و مقدر اولانى قضا بيوروب
برى آي بندن و ديكرى ييل تو كمندن وفات ايتشدر (قلت) في الحقيقة هر كاشه مقتضاي
قضا و قدر اولديقده اشتباه بوقدر لكن * كرسخن جان نبود مرده چرا خاموش است * نكته سنجده
نطقده برسر الهى واردر و قضائك مبرم ايله معلقه منقسم اولديغى علم كلامده اكرچه ميندر
لكن مقدرات الهيه دن كاشه قسمن مذكور يندن قنغيسى اولديغى اراده باري تعالى اولمادقده
انسان ييله مديكندن قضاي معلقه پيوسته اولسي دخی جائز اولمشله بو صورته كار
عقل امور دنويه و اخرويه ده دائما دائرة جالده دائر مقال نفوه ايدوب جلالة راجع كلاتي
نه كندى و نه آخر حقد و ديمبوب مثلا دهليز دن اشاغى باشنى صار قمش صبي به او غم سازقه
دوشبده سن ديوب دوشرسن ديمامك بولنده تبصر ايله تعجب ايتك اولديغى بيدار و ببول
حسن ظن باري و تقدس مقتضياتدن ايدوكى آشكاردر (اما الفراسة) صاحب المستطرف
اشبو بابك با لاسنده ذكرايده جكي فتوندن اوله رفق تعداد ايلديكي مطلبك برى دخی فراست
اولمشله اول مطلبه دائر بعض اقوالى بر وجه آنى مستفلا پيسان ايدر (قلت) فراستى تعريف
و تقسيمده و نفعنى پسانده مولانا طاشكبرى زاده مرحومك موضوعا تنده يازديغى تحقيقك
خلاصه سي بودر كه اشبو فراست الوان و اعضا و اشكال احوال و كيفيات ظاهره لزند
بالاستدلال انلر ايله انسانك اخلاق و خوبلى ييلنور بر علمدر خلاصه خلق ظاهر ايله خلق
باطنه استدلالدر و اشبو فن چونكه انسان مدنى بالطبع اولوب نافعى و مضارى بيلمكه
محتاج اولمشله باي و سكدايه وزير و فقيره لازميدر (و بو علمك شرفى و اصلى
چون ان في ذلك لايات للتوسمين * و تعرفهم بسيماهم * نص جليلرندن ظاهر
و انقوافرسة المؤمن فانه ينظر بنور الله) و كان قلكم من الامم المحذون و انه لو كان في امي لكان عمر

حدیث شریفی لطیفه دلیل با هر در (ودخی فراست ایکی قسم اولوب اولکسی نجر به ایله حاصل اولاند که حکماک حکمت طبعیه دن عداوند کلر بدر (وایکجهسی فراست شرعیه در که یو فراست شرعیه نفسی بالجمله کوتوخو یلردن پاک ایدوب اعمال حسنه شرعیه و ریاضت بدنی و قلبیه ایله تزین ایتک سببیه حاصل اولان نور عرفان و یقین و اعتقاد صحیح دیندن مستفاد اولور و یو حال نور شهود معنوی خدا و فیض مکمل یاری الوری عز شانه و تعالی مؤمنک قلب و فؤادندن دور اولمادیغی حالده انکله نضر حاصل اولوب و معنایه و قوف توجه روشنلان ایله اصکساب اولنه جق حال و مقامه موقوف اولان ذکر آتی حدیث منشا به قدسینک اشارت ایلدیکی سر مرتبه سنه وارر که حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمنک اولکی (اتقوا الخ) حدیث شریفی بومرتبه به وایکجه (کان قبلکم الخ) حدیث لطیفی فراست طبعیه به اشارتدر که کافه حیوان بحمدان عقل و قوت ناطقه ایله ممتاز اولان هر انسانک نفس و روحی من قبل الله تعالی اول صفت اوزره مفضوره و مجبوله اوله رقی خلق اولنمش و لکن او مرآت فراست اکثر مزاج فاسده مصقله تربیه به محتاج اولدقلری حالده زنک تعلقات فانیه ایله بی جلا بولنمشدر و الحاصل فراست شرعیه مذکوره مستور سر ابرده غیوب و بطون و کشف ضمائر و قلوبده مکنون اولان اموری درون مؤمنک بارادته سبحانه و تعالی ظاهر اولان انوار فبوضات ربانیه ایله معاینه سیدر که سابق الذکر (ینظر بنور الله) قول نبویسی ایله علی قائله الصلوة والسلام معنای مذکورده ثوبان رضی الله تعالی عنهدن مروی (احذر وادعوه المسلم و فراسته فانه ینظر بنور الله) حدیث صحت تحدیثی بیان و اظهار ایدر (و بعضی مفسرین یخو اومن کان مینا فاحیناه نص کریمده اولان احیادن مقصود نور فراستدر دیمشدر و لهذا هر عبد احوال و انقاسنه مراقب و صفات و کبارتدن بدن محتجب یعنی سالک راه حقیقت و مداوم سنت و عزیمت اوله رقی اخلاق رده دن دور و اخلاق سنیه محمدیه کسبیه آلوده نور اوله و تصدیق جنائی برله امت بالقدر خیر و شره من الله تعالی دیه و صکاری عاجز مخلوقه سبب نامدر زعبله عرض حاجات ایله البته تسویه ایدر دیو اعتقاد و طرفة العین غیره یعنی ما سواى حق تعالی و توفیق و اعتماد ایتیم نور فراستی مانند پرتو آفتاب جهات تاب ساطع و باهر و هر نقطی صادق و هر قول حقه و نفس الامر مطابق اولوب صحت خبرده ایراد اولنان * و عند جهینه الخبر الیقین * مثل مشهور عرب عربیانه مظهر اولور انتهی مانقله التقیب اسعد الفقیر من الموضوعات مترجا و مشروحا و ملخصا (فقلت) حدیث ثانی مذکور جامع صغیرده عایشه صدیقہ رضی الله تعالی عنهدان مرویا (قد کان فیامضی قبلکم من الامم محدثون فان یکن فی امتی منهم احد فانه عمر بن الخطاب) عبارده شریفه منته مضبوط درو بر روایتده (فان یکن فی امتی منهم) برنده (وان یک فی امتی من احد) وارد اولدیغنی و محدثون تغیل یا بندن دال مشدده مقوجه ایله محدثک جمعی اولوب محدث ملهم یا خود صادق الفطن که ملاه اعلا دن مکاشفه و الهام و جهله کند یسنه معنی و عرفان القا اولنان ذاتدن عبارت ایدو کفی و یا خود امر صواب لساندن بلا قصد جربان و یا خود ملائکه کرام بلا نبوة کندی ایله تکلم ایدن ذاند که بر آبی رأی و بر ظنی ظن ایدن که کان قلبیه اول نسنه عالم ملکوتدن تلقین و تحدیث اولوب و اول نسنه و ارسته و سوسه نسناس اوله رقی الهام اولدیغنی و وجدانی کبی ظاهر اوله اشته مفعول صیغه سبله محدث بومرتبه زده اولان ذوات باکیره صفات اولدیغنی تحقیق مناوی ذکر ایتیمشدر (مال الحدیث و مفاده اتم ماضیه ایچره محدثون و ملهمون و ارادی ایتیمدن اشو حال و شانده بر احد و اریسه اول ذات عمر بن الخطابدر یعنی عمر الفاروق رضی الله تعالی عنده محدثون امت مرحومه دندر دیمک اولدیغنی مشوق افلام شرا حددر

بروجه اشارت طاشکیر بی زاده مرحوم موضوعاتند . حتی یكون الله سبحانه و تعالی بصره الذی یبصر به و سمعه الذی یسمع به ان الله لا یخفی علیه شیء فی الارض و لا فی السماء دیو تلخیص و الماع ایلدیکی حدیث جلیل قدسیکه (لا یزال العبد یتقرب الی بالنوافل حتی احبه فاذا احبته کنت سمعه الذی یسمع به و بصره الذی یبصر به و یده الذی یمس بها) کلام مقدسدر بونده معانی و اسرار ای فضل السعودی خدمت لری امام ابوالبقا حضرت تبرینک تحجیل من حرف الانجیل نام کتاب جلیلدن مأخوذ اثر معتبرده و سائر کبار مشایخ صوفیه حضراتی تألیف لرده و سببا حجة الاسلام غزالی قدس سره کوزل بیان ایدر تفصیلنه اطلاع مراد ایدن ذوات آثار مذکوریه و علی الخصوص موضوعات العلوم مذکورک ترجمه سی مفتاح السعاده به مراجعت پیوره و ترجمه مسطوره مصنفک نجلی عصر احمد خان طاب ثراه حضرت تبرینک صدور علماسندن کمال الدین افندی مرحومک اثر نفیسدر (قلت) شهود حضرت حق هر برهان * باشقه زباندن یوری بول ترجمان * و فقیحه دهان مقالاه صفماز و سوزایله بیان اولنماز زبان حال ایله مرشد کاملک دائره درس معنوی تسلیمکنده تفهیم اولنه جق بر عرفان و ادراک و حقایقندن بر حقیقت نابنا کدر اللهم بسر لنا یحیای حبیبک المصطفی و رسولک المجتبی علیه و علی سائر الانبیاء و المرسلین و علی آل کل و اصحابهم اجمعین و الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین هم اهل البقین (و حکمت طبعیه فروغندن اولان نوع فراست فنده مستفلا ابن سبنا و سائر حکماء متقدمین و متأخرینک رساله زری وارددر خصوصاً اعلامدن محمد بن ابی طالب الدمشقینک اشکال و الوان بدن و اعضا و خطوط انف و کف و مقدار اصابع و ساعدایله اخلاق و تقال و تشام و اعماره استدلال اولنور بر رساله مؤخره سی اولوب انده ادله نقلیه مذکوریه سرد دنفکره جهت عقابیه سنده دخی دلائل مقبوله ایراد ایتیمشدر فلیراجع انتهی (صاحب المستطرفک دخی فراستک اصلی اولدیغنه استدلالده زبیب روی بیان قیلدیغنی یخو ان فی ذلک لآیات للذوسمین) نص جلیلکه سوره شریفه لوط علیه السلام قصه جلیله سی خلالتده واقعدر بیضا وی حضرت لری (للتوسمین) لفظ شریفنی * للمفکرین المتفرسین الذین یشبتون فی نظرهم حتی عرفوا حقیقه الشیء بسمنه * یعنی اشبو عذاب قوم مرحومده شبتک حقیقتنی بعنایه الله سبحانه علامتیه نظر لرده تثبت و دقت ایدر رک عارف و واقف اولان اصحاب تفکر و تفرسه علامتیه حاصلدر دیو تفسیر ایتیمشدر (قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اتقوا فراسة المؤمن فانه ینظر بنور الله) (قلت) فراست فانک فقیحه اولوب کسری دخی جازدر و صاحب المستطرفک دخی ذکر ایلدیکی اشبو حدیث جامع صغیرده ابو سعید الخدری رضی الله تعالی عنهدن مرویا مضبوط اولوب (بنور الله) دنفکره (عز وجل) ثانی شریفی دخی مندر جدر و محقق مناوی شرح صغیرده مألانی بیانده مؤمنک قلبه اشراق ایدن سواطع انوار سببیه ضمائرده اولان سر اثره اطلاع و وقوفندن صاقتک یعنی اعتنا و اعتماد ایدک که او سواطع ایله باب حقایق اکا فتح اولنمشدر و پرتو نور حق عز وجل ایله باعین قلب کورر و آگاه اولور دیمشدر انتهی * ما اضمر احد شبتا الا ظهر فی فلتات لسانه و صفحات وجهه * کلمات علیه جناب کراردندر رضی الله تعالی عنه کرم الرب تعالی وجهه مالی بر کیمسه قلبنده برنسه بی سافلر و کز لملز الا انک لسانی فلتنه لرندن یعنی بالارتجال و ناگاه و بلا تأمل جریان و ظهور ایدن کلام لرده و روی لوحه لرده هر آینه و البته ظاهر اولور یعنی سوزک و یوزک تعییرات و تفسیراتی احوالندن بالفراسه استدلال اولنور دیمکدر که خلاصه سی حواس و دخی احوال ظاهره بشره و جوارح و بدن حواس باطنه و اخلاق کاشنه به علامت اولور و اهل دقت اشبو ظاهر دن باطنی طانور دیمکدر (منقولدر که علی المرتضی ابن عباس

رضی الله تعالی عنهما ایله طرفینی مباح اولان برخصوصه مشورت ایدوب ابن عباس رضی الله تعالی عنه شوقی بویه اجرا کر اولاد د یوب بر طرفی مرجع و جانب آخری مرجع طومش ایدی لکن علی المرتضی رضی الله تعالی عنه ارای ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایله عامل اولوب صورت ندامت ظاهر اولدقده * رحم الله ابن عباس کائما بنظر الی الغیب من ستر فقی * یعنی حق تعالی ابن عباسه رحمت ایلسونکه کویا جانب غیبه ستر فقی یعنی انچه برده و راستدن نظر ایدر دیو فراسنی تحسین و حقنده دعاء بالخیر یورمشدر که ایشان مبانده دخی فراسست مسلم اولدیغه اشارتدر (ابوسعید خراز قدس سره حکایه قشدر که بیت مکرم خدای اکبرده بر فقیر راست کلام اوزرنده ستر عورت مغظه ایله جک لباس مگذارندن زیاده ثوب اولوب یعنی عریان ایدی نفسم اندن بوحالنه بناء اعراض ابتدی فقیر مشار الیه فی الحال بنم بواعراض بالمدن آگاه اولوب و فرس ایدوب * واعلموا ان الله یعلم ما فی انفسکم فاحذروه * مکرمه سنی تلاوت ایلدی بندخی اوفقیر روشن ضمیر نفسمک ایتدیکی تعیب و اعراض سببه سنه ندامتله ینه قلبا استغفار ایلدیگمده بوحال باطنی دخی تفرس ایدوب * وهو الذی یقبل التوبه عن عیاده * آیت کریمه سنی اوقودی دیدی (قلت) اشبو کشف ضمیر فقیر فراسست طبعیه تک فوقنده اولان کرامت اولق دخی محتملدر فنامل (صاحب المستطرف امام شافعی و امام محمد حضراتک ذات نجارده اولان سالف الذکر تفرس لرینی بوراده دخی ذکر ایشدر (محکدر که حفاظ قرآن کریمدن بر کیمسه علما دن بر ذات شریف راوی حکایه حاضر بالمجلس ایکن بر مسئله سؤالنه کور و او ذات شریف او کیمسه به اوتور سکا جوابی و یریم لکن سنک سوز کدن نعوذ بالله تعالی شرک شم ایله یورم دیمش ایدی بعد زمان سائل مر قوم بوله چقوب و بر شرک بلده سنه واروب العیاذ بالله تعالی دین اسلامی ترک ایلنش و راوی حکایه دخی بر یر کیدرکن بولی بلده مزبوره به اوغرا یوب شخص مر سوی خسته اوله رق بردکان بیکه سندن النده بر یلپازه اولوب انکله تسکین ناب مرض ایدر اولدینی حالده کوروب یانسه وار و سلام و یر و بعد المصاحبه شرکنه واقف اولوب قرآن کریم حفظکده با فیمدر دیو صور دقده انجق استعید بالله * ربما یود الذین کفروا لو کانوا مسلمین * آیت واحده سندن ماعداسی صحیفه حفظندن سلتدیکنی خبر و بر کده هر نه قدر راوی اسلامه عودته و آخری سلامته ترغیب ایلدم ایسه ده حقه رجوع انجماکله حاله بکایله علی حاله ترک ایله یوله کتدم دیمشدر (قلت) اکثر آثار کبار علما و عرفاده خصوصاً و قیات ابن خلکان و حیاة الحیوان ذمیریده محمد اولدینی اوزره صاحب المستطرف اشبو حکایه کرامت نما و عبرت احتواده اهل عرفاندن بر ذات دیو یاز دقلری کبار مشایخ سلسله صدیقیه یعنی طریقت علیه نقشبندیه دن سر حلقه خواجکان عبد الخالق العجودانی قدس سره تک مرشد کاملی صاحب المغامات و الکرامات و جامع الاحوال الباهرات یوسف بن ایوب بن زهره الهمدانی قدس سره در و شخص ضال مرسوم دخی قاری قرآن و تلاوت کوزل فقیه دیمشکه مشتهر ابن السقادر که شیخ مشار الیه منکر اولدینی حاله الزام قصدیله واروب مشار الیه دخی بروجه محمد اخطارا تو بیخ و انداز مذکور طریق کشف ایله اجرا یورمشدر (دمیری حکایه مذکورینی ذکر دکنصکره نعوذ بالله تعالی من خطئه و خذلانه دیو استعاذه دعاسنی تمهید ایله دیر که ای برادر دین صافق مشایخ عارفین و علماء حاملین و مؤمنین صالحین طعن انچه زیاده تعصبا ترک اعتقاد ایدنلر اشته نه کیفیت هلاک اولدی و خذلان بولدی نسأل الله السلامة (و امام العارفین و علامه العلماء العاملين نسأل الله فی قضاة الشیخ عیسی بن عیسی قدس سره کلامی قدس سره کلامی ماجرای استرشاد لری

قصه مشهوره سنه نظر قبل که مکة مکرمه ده کائن غوث و فنک زیارته اوج رفیق ایله عزیمت ایدوب و بن قدم زیارت و تبرک اوزره کیدرم دیوب انجماکله * قدیمی هذه علی رقبه کل ولله * سرینه و توفیقته مظهر اولدی و رفیقک بری دنیای بی وفای طلب انجماکله مخمل اولوب ترک خدمت ولی ایلدی و آخری دخی انکار و رطبه سنه دوشمکه نعوذ بالله ابن سقاکی کفر و ضلالت مطبوره سنه دوشدی نسأل الله التوفیق و الهدایه و الامانة علی الایمان به و بر سوله و الاعتقاد الحسن فی اولیائه و اصفیائه بمحمد وآله انتهی (محکدر که عهد اولده بنی سلیم عتقاسی اولادندن احرز یعنی بر سنه بی اورانلیوب تقدیرده ماهر حسن ابن السفانم بر کیمسه و ارایدیکه سقینه تک یو کنی و مثلاً حنطه و لحم و بیضه کی کبله و ترازو و تعداد ایله مقداری یلنور مکیلات و موزونات و معدوداتک مقدار و عدد بی و انار میوه سنک دانه لری کینندن خبر و یر و خطا یتروا شبوا انارک حبه لری شوقدر دیوب دالک عدد اورانی برنظرده شودر دیو تعیین ایدر ایدی باقوب و اوچلوب و طارتوب و صاید قارنده دیدیکی کی چقوب خطا یتزایدی (اهل تجربه و فراست کلانمنددر که بر کیمسه تک صباح و قتی خانه سندن * ماعند الله خبر و ابی * آیت مکرمه سنی تلاوتله چققدینی کوررایسک بیلکه او کیمسه تک قومشونده اخشام ولیه واقع اولمشکن دعوت اولنمشدر و بران کسانک محکمدن * و ما شهدنا الا بما علمنا * قول کریمنی قرآنله خبر و جلرینی کوررایسک بیلکه انارک شهادت لری طوطاه شد و متاهله زفافنک ایرته سی کونی کینک نیجه در دیو خوشنودلفندن سؤال اولدقده * الصلاح خیر من کل شیء * دیو جواب و یررعه بیلکه قاریسی فیحیه المنظر ایش * و اذ ارایت انسا نایمشی یلنفت فاعلم انه یرید ان یحدث * یعنی بر کیمسه بی بولده صاغ و صولنه و اردینه اوصره به بصره به صقیه صقیه باقرق یوردر کوررایسک بیلکه مرادی حدث یتکدر (ترجمه معلومه اشبو * اذ ارایت الخ * عباره سی بر آدم یوردرکن بر طرفه نظر ایلدکده کلام سوبلیه جکی معلوم اولور دیو ترجمه اولنش و مصنی هر نه قدر جزالت بو غیبه ده حدث فعلنی کتاب المنیه رحله زیب ایکن تفعلندن صائمش فتدبر انتهی و بر کیمسه بی ضابطه قوسندن * ید الله فوق ایدیهم * نظم جلیلی قرآنله چیقار کوررایسک بیلکه طوقا تله تمزیر اولمشدر (صاحب المستطرف اشکال و اعضادن قیافت فنیجه دلالت ایدر شلردن بعضی ذکر ایدوب دیر که * عین المرء عنوان قلبه * دینور دیمشدر که مناسب کیننک کوزی قلبنک عنوانیدر دیمکدر که مفادی انسانک وصف و حال چشمتندن اخلاق و مقاصد و نیاتی استدلال اولنور دیمکدر (والنک قائلنا فی ابله لکه و ابیللیکی قلت عقله و کوچکلیکی لطافت حرکت و قاشک کوز اوزره دوشمی حیده و رشکه و جمده متوسط کوز فطنه و حسن خلقه و مرو و و کوزک تحدیق یعنی بر سنه به زیاده طالب باقمی حقه (و کوزک طرفی کثیر اولق یعنی قیاقلرینی تبریز آچوب قیامق طبعیه یعنی خفت مزاجه (و قولاق اوزره قیل چوق اولق کوزل ایشتمکه یعنی قوت سامهه تک زیاده لکنه و صار قی بیوک قولاق حق و هدایه دلالت ایدر دیمشدر (قلت) تفصیلی با لاده مذکور رساله دن تحریری اولنه * و اما النوم و السهر و ما جاء بهما * یعنی اشبو مطلب با لای متونده اشارت اولنن نومه دار و سهر یعنی کیمه او یومیه متدائر اخبار و اشعار در ابن عباس رضی الله تعالی عنهما (اشراف امتی حله القرآن و اصحاب اللیل) حدیث شرافت تحدیثی فخر عالم صلی الله تعالی علیه و سلمدن روایت ایلشدر که (قلت) مال بشارت اشتتالی شارح الجامع الصغیر مناوی مر حوم امت اجابت پیغمبر آخر الزمانک صلی الله تعالی علیه و سلم اشرف لری قرآن کریمک تلاوته مداوم و احکامیه عامل حفاظ قرآن و اصحاب قیام اللیل یعنی کیمدی تهجد و امتانی کبی فضائل

احمال ايله احيا ايدنلدر و بوسورتده قرأنی حفظ و قرائته کيجه عبادته قيام ايدنلر اشراق و بالکز فضيلتين مذکورينک بريله آکثفايدن شرافته جمع ايدنلرک دونده اولور يعني شريف و عزيز اولسه دخی جمع ايدنلرک شرافتی مقداری اولماز دیو بیان ایلشد (مر و پدر که والدہ محترمة سليمان نبی علیه السلام او نبی ذی شأنه شفقة مقام نیکده دوامی قصد ايله * یانی لاکثر النوم فان صاحب النوم یوم القيمة مفلسا * یعنی ای او غلب او بقوی چوغالتمه که انی چوغالدر روز قیامتده نوایسز کاور همان کيجه وقتی دخی فضائل اعمال ايله مشغول اول دیمشدر (قلت) او نبی مکرمه اولان اشونیکدن مادر معظمه لریک مقصودی دوام قلت نو ملر بدر فتأمل جناب زمعة بن صالح لیالی طوبله ده دخی سراپا صلات و عبادتله مشغول اولوب وقت سحر کلدکه اولاد و عیالی * یا ایها الرکب المعرسونا * اکل هذا الليل ترقدونا * رجزی ندا سبله جامع خوابلرندن قالدر ایدی انلر دخی شوق درون و بکای نیاز و دعای افزون ايله صحر اشوب و بالسرعه و ضو لری آلوب جله سی عبادته مشغول اولور زایدی و بوحال فیض مال ايله صاحب قدرنده اوصالح بن صالح تبشیرا و تحسینا * عند الصباح یحمد القوم السری * ضرب مثلی ايله ندا ایدر ایدی و یوایات دخی او عابدک قولدر * ایها الرقادکم ترقد * قم یا حیبي قدنا الموعد * وخذ من الليل وساعته * خطا اذا ما هیچ الرقاد * من نام حتی ینقض ليله * لم یباغ المنزل او یجهد * قل لذوی الالباب اهل التی * قنطرة الحشر لکم موعد * مال ایات ای خواب آلود نیجه ده دلک او یورسن آنیم دوستم قاتی که موعود اولان هنگام یعنی زمان فتاور حلت تحقیق یافلدی همان قاتی و کيجه نك ساعتلرندن غافلر خواب غفلته طالده سن عاقلانه طاور انوب بر حصه آل یعنی عبادتله زخر آخرت تدارکنه باقی کيجه تمامنه دلک او یو یانلر وسعی وجهد ایتیلر منزل و طلبینه واصل اوله مرای دوسته شفقم سن یدار و عبادتله مشغول اولد بنگ کی سائر تقوایه مائل اولان ذوی العقول دوستلریکی عبادته دلالت یابنده حشر جمعی سزه موعود دراندن لامحاله بکرسر یعنی حشر واردر انده اعمالکزدن مسؤل اولور سکرز دنیاده کاریکز خیر ايسه خیر و نعيم ايله دکل ايسه عجم و عقاب ايله جزا لریکزی کورر سکر همان فرصت الله ایکن خبره چالشک دیو نصیح برله مسارعت خیر ايله دیمکدر (قلت) ضرب مثل منظوم مذکورک مالی کيجه هنگامی سیر و حرکت ایدن بولجیلر صاحبین محل مقصدینه واصل و راحت حاصل اولد قدده مشقت سیر شی اونودوب مدح اولورلر دیمکدر امل و راحت امید ايله ابتداء مشقتی تحمل ایدن کیمسه حفته ابراد اولور و فائل اولی یعنی ناظمی امثال میدانده حکایه سبله محرر اولدی اوزره خالد بن ولید در که اوج یتنده اولان قطعه سنک بشخی مصرعیدر و آخری دخی * و یجلی عنهم غیابات الکری * مصرعیدر انتهى (ورجز مذکورده اولان رکب رانک قتی و کافک سکونی ايله دوه اوزره بوله کیدن اون نفر و دخی زیاده اولان کیمسه لرر (وتعریس نکریم و زننده بولجیلرک یئون کيجه یور یوب آخر لیلده استراحت ایچون قونوب بعده یته یوریمک معانسه در مفهوم و مقصود رجز دخی ای تعریس ايله منصف اولان بولجیلر یعنی مسافه عمری قطعه آخرته واریمی انسان اخشامدن تا بصبح یانوب بول آلامکز یعنی سراپا تمتعات زائله به طالمکز سزه مناسبدر بلکه سزک شانکز تعریس ایدوب یعنی امور ضروریه مقداری ايله آکثفا برله بولکرزه روان اولمقدر یعنی عبادت حقه دوامدر دیمکدر (ضی هنگامی او یومنی رابحه فی تغییر یعنی آغز ده بد بوی و علت فلج اراث ایدر دیمشدر دخی ارتفاع نهار فوینده یعنی یک فر بنده اولان و قدر که قبا قوشلق دیدکلر بدر و یوم معارده اشوب قطعه بی اهل تجربه انشاد ایدیلر * الا ان نومات الضی نورث الفی * خبالا نومات العصر جنون * الا ان بین الظهور والعصر نومة

* لها عند رباب العقول قنوت * مالی آکاه اولک که ضی او یقولی العباد بالله تعالی فلج و بعد العصر او یقول جنون و دیوانگی اراث ایدوب لکن ظهرا بيله عصره بانه سند اولان او یقوا یچون ارباب عقولک تجربه لری عندنده قنوت فواند بدنه واردر یعنی حاصلدر دیمکدر (قلت) شعر مذکور قدما ی عرب عربادن ذوالرمه نك اولدیغی اساس البلاغه ده محرر و کوریلان نسخده انجیق یت اولی مسطر در لکن * نام نومة طيبة وهو بنام نومة الضی * عباره سی دخی یتنه اساسده مقیددر قنوت بر انتهى (نبی ذی شان صلی الله تعالی علیه و سلم عملری عباس ابن عبدالمطلب رضی الله تعالی عنهدن مرو پدر که ضی و قنوته او غلنک یاتنه کلوب او یقوده بولد قدده ایاقلریله توبخا باصوب * قم لا انام الله عینک انام فی ساعة یقسم الله فیها الرزق بین عبادہ او ما سمعت ما قالت العرب انها مکسلة مهزلة منسنة للحاجة * یعنی قالق الله تعالی نك قوللری یتننده رزقلرینی تقسیم ایلدیکی و قنوته او یور یور سن عربک دیدکلری قولی ایشتمدیکه انلر نومة ضیانی ذمده حاجت و املی اغرلشدر مق و هیچه چیقار مق و اونوتدر مق صفاتله متصفدر دیرلریدی (لا انام الخ کوزیکه او یقو کبر مسون مآلنده مقام توبخده دینیلان کلاملر دندر و اشوب قول عرب دخی کلام عربی عین حکمت اولدیغنه بر دلیل عظیمدر (و يقال کسلة الشبع والشبع مکسلة من اساس البلاغه ترجمه معلومه ده) انها مکسلة الخ قولی و طائفة عرب وقت مز بورده نائمات اولان ذوالنرینه ای کسلان صاحب لری و حاجات و مقصود لری یتورلر دیرلرک توبخلرینی ایشتمدیکه دیرلرک نعر یروعتاب ایلش دیوتور بر مترجدر فلیحفظ (وفصحا هنگام صبحاده اولان خوابه (نومة الخرق) و قبلوله به یعنی اولیله و قنوته کی او بقویه (نومة الخلق) و بعد العصر اولان خوابه (نومة الخلق) دیدیلر و قبلوله جواز کرده پیغمبری صلی الله تعالی علیه و سلم اولدیغی استدلالده صاحب المستطرف (اقبلوا فان الشيطان لا یقبل) اثرینی بازمشدر و نومة حقی دخی او هنگامده انجیق سرخوش و مجنون او یور دیوتور یزیف ایتشد (خرق خالک قتی و رانک سکونیه بر مقی معانسته در) طائوس حضرت لری لان یختلف السباط ظهري احب الی من ان انام يوم الجمعة والامام یخطب * یعنی جمعه کونی امام خطبه خوان ایکن او یوم قنوتدن ظاهره اوزره ضرب قاجیلرینک چوغالسی بکا زیاده سوکیلدر دیمشدر (نوم عبود) ضرب مثلد و سببی بویه در که عبود چوق او یور بر عبد اسود ایش حتی برهفته مدت ایچنده او یور دخی مرو پدر و علی قول اول اسود اهل و عیالنه بن نماوت ایده یم یعنی اولوکی اوله یم موتایه اولان ندبه و وایلا و فریاد کی بکا ندبه ایدیکز تا که ندبه نه کيفیتله اولور یله یم دیوب اوزانور یانور و ندبه دخی ایدرلر برده کورلر که حقیقه فوت اولش بناء علیه او یقوسی ضرب مثل اولوب کران خواب حفرلنده ابراد اولندی و اما الرؤیا * اشوب مطلب بالای باب مز یوره ده مذکور رؤیایه دائر آثار واقوالدر صاحب المستطرف دیر که رؤیای تعریفده براز اقوال واردر دیدیلر که نوم دیمک جکرده بخارک اجتماعندن حاصل اولان حالتدر و بهضه کوره نفسک سکونی و روحک هدویدر ایدمی اشوب نوم حالتده زعم اطایه کوره رؤیایه انسانک او یقوده ایکن بولد یعنی خواطر اطعمه و اغذیه و طبایعدن ناشیدر (وجهه راطبانک ذهابنه کوره احتلام یعنی دوش اخلاطار بهه دندر و بدخی اخلاط مذکور نك مزاجی و قوتی مقدار نیجه اولوب بس انسانک ضغراسی غالب ايسه بحار و عیون و انهار کثیره و کند و بی یوزر و بانق صید ایدر کورر و مزاجه سودا غلبه ایدر ايسه او یقوسنده قنول و کفیلو اموات و بکا یعنی آغلی و سائر مفزعه و مکدره و دم غالب ايسه باده و شکوفه و انواع ملاهی و رنگ و قاشلر کورر (وعند التحقيق رؤیای صالحه خبرده وارد اولدیغی اوزره نبوت یتش جزئندن رجز یتدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلمه وحی الهی رؤیای صادقده ايله بد ایلدی

(و دخی رؤیا یکی نوع اوزره در بر نوعی شول رؤیادر که نه صورتده واقع اولدی ایسه بعینه ظهور ایدوب زیاده و نقصان بولماز نوع دیگری ظهوراته مثال اولوب تا وبله متوقف اولور فخر الانام علیه الصلاة والسلامدن مروی اولان رؤیای آئی البیان نوع دیگر دندره که اول حضرت علیه الصلوات والتسلیمات رؤیای صدق احتوالنده جتنده براز غرق و قصور مشاهده یوروب اشو بوجل کیمک ایچوندر دیو سوال یوردیلر ابو جهل کدر دینلده که ابو جهل ایله جنتک مناسبتی ندر که ایدا ابو جهل جتنه کبریز دیوب قسم یور دیلر و رؤیای مذ کوره نک اوزرینه ابو جهلک اوغلی عکرمه رضی الله تعالی عنه مسلما حضور سعادتارینه یوز سورد که اشته غرق مذ کوره جنت بولک ایچوندر دیو تاویل یوردیلر (و کذلک سبط اکرم حسین بن علی رضی الله تعالی عنهما حقنده اولان رؤیای نبویه که سبط مشار الیهک برالاجه کلب دم شریفی ولغ ایلشیدی شهادتیه تاویل یوردیلر ایدی والی سال مرونده وقوع بولدی و کذلک اشو رؤیای حضرت رسول اکرم علیه الصلاة والسلام افندی که ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه منامده بن وسن برزبانده صعود ایدر ایدک سنی ایکی بیچی درجه سبقت ایلد بکمی مشاهده ایدم یوردیلرند ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه یار رسول الله بن ذات رسالت پنا هکر دن ایکی بیچی سنه مرونده نصکره ارتحال دار بقا ایدرم دیو تاویل ایلکله تاویلی کی وقوع بولدی (و کذلک نوع دیگر مذ کوردند که عایشه صدیقه رضی الله تعالی عنها اوج عددماه حجره شریفه لرینه ساقط اولدی یعنی کورر و پدرلی ابو بکر الصدیقه رضی الله تعالی عنه حکایه ایلد که ذات پیغمبرینک صلی الله تعالی علیه وسلم روضه انوری و کسند و لری و عمر الفاروق رضی الله تعالی عنهما نک مرقد منور لری اول حجره شریفه اولیق اوزره تاویل ایلکله اولوجهله واقع اولشدر (محکدر که امام شافعی نک والد لری حامل ایکن مشتری کو کبک بطندن طلوع ایدوب مصره منقض و انده متفرق اولوب هر بلده و قریه بر قطعه سی دوشدیکنی مشاهده ایدر مروی البیهام دن بر عالم تولد ایدوب علمی اکثر بلا ده منتشر اولیق اوزره تاویل اولمش ایدی و بقدره الله تعالی تاویلی کی واقع اولشدر (و کذلک عمر رضی الله تعالی عنهک عاملارندن بری خلیفه مشار الیهک حضور بنه کلوب یا امیر المؤمنین بن شمس و فرق بر بریله قتال ایلد کربنی خوابده کوردم دید که حضرت فاروق سن قنبرینک طرفنده بولندک دیدی اول عامل قرطرقنده ایدم دیچیک سن آیت و علامت معجوه جاننده بولمش سن من بعد سن بکا عامل اوله دیوب عزل ایلدی بعد زمان خلیفه باحق حضرت علی رضی الله تعالی عنه خلافتده صفین وقعه سی وقوعنده اول عامل شامیل طرفنده بولمشیدی (قلت) کلیات ابی البقاده نوم دماغه صعود ایدن بخارک رطوبندن اعصاب دماغه حاصل اولان رخاوندن ناشی حواس ظاهره بالکلیه ادراکدن خالور حقیقه مطلقا حیوانه عارض اولان برحاندر دیو تعریف اولمش (و بعض فلاسفه دن نوم ادراکک ضدی اولغله انده اولان رؤیا اصلی اولیان خیالاتدر دیوتقل اولنان قول باطل کتتاب و سنتک شهادت ایلد کیری حقیقت رؤیا نک خلاقی و خرق اجاعدر مکر فلاسفینک مرادی تا نک بصیرله ادراک ایلدیک حقیقت اوزره مرئی و سمعه ادراک حقیقت اوزره سمع دکلدردیمک اوله و مراد بو اولدیغی صورتده اشواراده بعض اشباه رؤیا اماره اولیق معنایی فلاسفه نک عندلنده مسلم اولغله حقیقت رؤیای انکار ایدمزل دیو تعریف اولشدر (و تائیت علتیه بناء غیر منصرف اولان رؤیا رؤیت معنایه اولوب لکن فرق ایچون رؤیا او یغو حالنده اولنه مخصوصد قریب ظاهر به به و قریب معنوی به به مختص اولدیغی کی رؤیای دخی افق فخریه دن مخدوره و آئی ظهور کی حقیقت نقیض اولغله اولشدر (و اولشدر انده) (و اولشدر انده) (و اولشدر انده)

حکمت نومده زیب سطر فوایدی قیلشدر که روح انسانی علوی اشو جسم سفلیده اصلاح نفس و جلب منفعت و دفع مضرت امورنده مشغول اولدیغندن مادامکد یقضان و بیداردر اول حالنده محبس جسمده محبوسدروقتا که او بودفده محبس شغلدن اطلاق اولوب مسکن اصلیبی اولان عالم ارواحه کیدر و انده ارواحه ملاقات و معانی و غیو بی معرفت واسطه سبله استراحت ایدر و عالم شهادتده مشاهده ایدم چکی احوالی او عالم با لاده امثله سبله مشاهده ایدر که اشته تعریف رؤیایه سر بودر ایدم اکر سالک مجاهد ذکر اولنان نوم واستراحتدن هجرت ایدر سه ارکان اربعه که تریات و مائیت و ناریت و هوایندر بونلر محو اولملرله قلب حجابلر دن عاری اولوب بو حینه عالم ملکوتیه عین قلبیه نظر ایدوب رب مقدسه مشتاق اولور و منه التوفیق (اشو به طلبک بعض تفصیلی یعنی فی الجمله ایضاحی عوارف و مصباح الهدایه و بعض آثار سعد بن محقق و ابن مالک عاجزانه مطالعه اولنه رقی شو بله تحریر اولنور که (نفس ناطقه حواس ظاهره نک کندویه کوردیکنی یعنی آلات ادراکی اولان حواس واسطه سبله ادراک ایلدیک مبصرات و مسموعات و ملموسات و مذوقات و مشعوماتدن اولان معلوماتنی تفکر ایله مولعه و مائله اولدیغندن جواهر روحانیه به اتصاله مستعد بولوب وقتا که قوه حسی حامل اولان روحک نوم حالیه انحناسی سبیلله حواسه رکود کلد که نفس انسانی جواهر روحانیه مذ کوره به متصل اولور و جواهر مذ کوره به نفسده صور اشیا و مثال معلوماتدن و خصوصانفسه احوالندن و کسند و به قریب بولنان اهل و ولد و مال و بلد احوالندن ملایم و لایق اولنلر منطیع و متقش اولور و صور مذ کوره دخی کاه نفس الامرده جزئی و کاه کلی اولوب متخیله انی جزیه صورتده محاکات ایدر یعنی جزئی بی کلی به بکزه در بعده صور مذ کوره منطیع اولوب خیالندن دخی حس مشترک منقل اولوب مشاهده به صیوروت ایدر ایدم اکر مشاهده اولان صورتده تفاوت فقط جزیه و کلیه اولغله اوله رقی علی حالها باقیه اولور سه رؤیا تعریفدن مستغنیه در والا یعنی مشاهده علی حالها باقیه اولوب کد و سنده و قوف و اطلاعی ممکن بر مناسبت موجوده اولور سه مثلا حس مشترک معنایی لازمی و یا خود ضدی ایله تصویر ایتک کی بو صورتده او مشاهده اولنان رؤیا تعریفه یعنی تاویله محتاج اولور و تعریف معنایی دخی فعل تخیلی یعنی قوه متخیله نک ابراز ایلدیک صورتی تانفس ناطقه نک عالم غیبیه اتصالنده مشاهده ایلدیک شیده منتهی اولنجیه دک عکسینه تخیل ایلکدر و عکسینه تخیل دخی مقتضای تعریف در زیر قوه متخیله ده محاکات و انتقال طبعیدر یعنی اولا اخذ ایلدیک صورتی ترک ایدوب اول صورتک شبهی و یا ضدی و یا مناسبی ایله ابراد و اراشه ایدر و بوجهله مناسب و ضد و شبهه انتقال حیرت یقظه حالنده کیدر ایدم معبر دخی مشاهده اولنان رؤیایه ذکر اولنان احواله دقت و نظر ایله تعریف ایدر فاما مشاهده مذ کوره به ممکن الوقوف مناسبت موجوده اولماز ایسه رؤیای مذ کوره اضافات احلامدن یعنی تعبیری ممکن اولیان قاریشق واقع لر دن عد اولنور (و کاهیمجه رؤیا اسباب آخردن واقع اولور مثلا یقظه ده کور یلان محسوسک صورتی خیالده قالب نومده حس مشترک که انتقال ایتک و قوه مفکره نک حال یقظه ده تصور و تألیف ایلدیک صورت عند النوم خیالده و خیالندن حس مشترک منقل اولیق قوت متخیله بی حامل اولان روحک مزاجی تغیر ایتکله حسب التغیر المذکور احواله دخی تغیر کلک کی که مزاجنه صفرا غلبه ایدن کیمسه نک قوت متخیله سی عند النوم صاری رنگلو شیری و دی غلبه ایتش ایسه سرخ و سوداسی غالب ایسه سیاه و بلغمی غالب ایسه بیاض رنگلو شیری محاکات ایدر و اشو شق اخیری صاحب المستطرف دخی ذکر ایتشدر (و صوفیه حضراتی کشف و واقعه اهل سلوک و ادراکات منامیه بی یعنی رؤیای شویه بیان و تقریق یور مشلدر که اهل سلوک ذکر و استغراقده

بر حال واقع اولور که محسوساتدن غائب اولوب امور غیبیه دن انلره بعض حقایق منکشف اولور حالت نومده نائم واقع اولدیغی کی که اصطلاحات صوفیه ده اول حالته واقعه دیرلر و یو واقعه اکثر احوالده نومده مشابه و مناسبتدر که بعض منامات صادق و بعضی غیر صادق اولدیغی کی واقعه نیک دخی صادق و غیر صادق وارد (واما مکاشفه دائمی صادق اولور زیرا که مکاشفه حالی روح غواشی و تعلقات بدنن مجرد حالده مغیاتی مطالعه و مشاهده سندن عبارتدر و اکثر یا وقایع و مناماتده نفس روحه مشارک ایه ده بعضا مستقل و صدق روحک و کذب نفسک صفتلری اولغله کافه مکاشفات صادق و واقعات و مناماتک بعضی صادق و بعضی کاذب اولمق لازم کلور (و اشبو کلامک ابضاحی بودر که چونکه واقعه و منامک هر بری براز اقسامه منقسمدر (بر قسمی کشف مجرد و او دخی شویله در که انسان خیالندن مجرد اولان روح دیده سیله هنوز حجاب عالم غیبیه اولان بر صورتی یا واقعه و یا خود خوابیده مطالعه و مشاهده ایدرو بعددا اول صورت عالم شهادتده برتها و عینها واقع اولور مثلاً بر کیمسه خوابیده بر مجله جنس و صفت و مقداری هر نه ایه جه بر دینه مشاهده ایدوب پیدار اولدقده دینه مذکوره بی مشاهده ایلدیکی کیت و کیفیت اوزره بولسی کی و یو قسمه کشف مجرد دیدکلی مشاهده مذکوره ده قوه متخیله تصرف ایدوب اکا لباس خیالی لباس ایلدیکیچوندر و آنفا اشارت اولندیغی و آتیده دخی کله چکی وجه اوزره حکیمانک مشاهده جزیه دیدکلی بودر و اشبو کشف مجرد روحک بصیرتنددر و بعضا دخی مصباح الهدایه ده محرر و روایت آتیدر دن ظاهر اوله چکی اوزره کشف مذکور هاتمک اسماعی و سمعه و گوشه الفا ایل اولور که اول سمعی و سمعی ادراک واسطه بنه روحدر (و روایت مذکورده ل بودر مرویدر که بغدادده راه سوال و طلی سده و طریق توکله سالک بر درویش اولوب لکن بر کون لقمه به احتیاجی غایب رسیده اولغله قیغ باب نیت سوال ایش ایکن پشیمان اولور و کندو کندویه حق سبحانه و تعالی حضرت ترینه بویجه و قدر که توکل ایله عبودیتده ایدم اول حالی نقض ایتم دیوب صبر یعنی خلقتدن سوال نیتی ترک ایدر و خوابه وارر و او بقوده هانفتدن فلان برده بر صاری بز پارچه منده شوقدر قراضه زر وارد اولوب حوائجکه صرف ایله نداسنی ایشیدوب او یانور و اول برده و اروپ بز صفت مذکوره اوزره بولور (و کذلک مجاورین مکه مکرمه دن بر درویش بغدادده ساکن بر دوسنک قوتی ایشیدر ذکر ایله مشغول ایکن واقعه استغراقده اول دوسنی بغدادده سوق ایچره استر سوار اوله رق کوررو بعد الصبح و صورت واقعه بی کونیه و ساعتیه یارانه اخبار ایدوب حتی بغدادده آهنکرک چکچلری آوازینی دخی ایشیدیکنی سویلر وقصه بعد التمس البلیغ درویشک خبر و بر دیکنه مطابق اولدیغی تحفه ایدر (و یو مشاهده لره اشتر و بای صادق دینور که نبوتدن جزء اولان رؤیا بودر که عایشه صدیقہ رضی الله تعالی عنہان مری اولوب بالاده اشارت اولسان (اول ما یدار رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم من الوحی الرؤیا الصادقة فی النوم فكان لاری رؤیا الاجاثت مثل فلق الصبح) حدیث شریفی منطوقجه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم مبادی وحی ده هر کوردکلی رؤیا بعینها واقع اولوردی و یو قسم واقعه و رؤیا قطعاً صورت بند کذب اولماز زیرا اشبو کشفده روح منفرد و اندن کذب متفیدر و یو مقوله کشف و مشاهده به شواهد اخبار نیویه دلالت ایلدیکندن باشقه ارواحک اجساددن مفارقتده نصکره عالم حس ده اولان مبصرات و سموعات و سایر محسوسات جزئیانه شعوری اولدیغی یعنی بالکمز روح بلا واسطه حواس جزئیاتی ادراکینی عقل دخی تسلیم ایدر زیرا کرک درویش و توکل و کرک درویش مجاورک کلی مقابلی اولان جزیه رؤیا

وواقعه مذکوره لری حس ظاهر و حس باطندن بر سبیل دکلدر مجرد روحله در و یو بایده حس باطن بیانی یکدیکی و کله چکی اوزره قوه متخیله نیک معانی مرثیه و صورت مشاهده بی خواب و واقعه ده تعبیر محتاج اولان خیال مجرد کسوه منده کوسر مسیدر (خلاصه شرح مقاصدده یازلدیغی اوزره هر نه قدر فلاسفه چونکه نفسک یعنی روحک جزئیانه ادراککنه آتای یعنی حواس ظاهره و باطنیه شرط قیلوب بدنن روحک مفارقتده جزئیاتی ادراک ایچریمشلا ایه ده قواعد اسلام دلالتجه نفس ایچون بعد المفارقة ادراکات متجدده جزیه وارد و لهدا ز بارت قبورده انتفاع و استزال خیرات و استدفاع ملات ضمیمه نفوس اموات اختیاردن استعانه حاصلدر و عند اهل الحق روحک جزئیاتی ادراکی مطلقاً حواسه موقوف دکلدر بلکه روحه استعمال حواس ایل بر هیئت مکسبه اولمشدر که بدنن مجردی حالده اول هیئت مکسبه سنی کندوستنده یو اور منلا حس بصر و حس سمع و سایر ایلدیکی مبصرات و سموعات و سایر محسوسات کندوستنده مرسمه اولوب بعد المفارقة بنه مشاهده ایدر (و اما اقسام نوم و واقعه دن بر قسمیکه کشف متخیل ایله بنامدر اولدخی شو و وجهله در که انسانک روحی نوم و یا خود واقعه مذکوره ده مغیاتدن بعض معانی و صورت مشاهده ایدر و نفس دخی روحه تعلقی جهتیله اول مشاهده و ادراک مشارکت ایدوب اشارتی یکدیکی اوزره قوه متخیله دن اول صورت و مشاهده غیبیه محسوساتدن بر مناسب صورت کسوه سنی لباس ایتمکله معنای مشهودی روح کسوه مذکوره ده مشاهده ایشیدیکندن معبر و یا خود مرشد سالک اول رؤیا یا واقعه نیک تعبیر و تفسیرنده صورت خیالی دن وجه مناسبه مرور ایدرک روحک عالم غیبیدن مشاهده ایلدیکی صورت حقیقه بی یو اوب بیان ایدر (این سیرین حضرت ترینه اشبو تعبیری کی که بر مؤذن شهر رمضانده حضور بنه کلوب خوابیده ناسک آلت تناسلی مهر لوب قربان خلالتدن کندولر بی منع ایدرم کوردم دیدکده مشارالیه سن مؤذن اولمق کرک سن و امساک نداسنی وقتی دخی اول ایتک کرک سنکه اول سیددن ناشی نامی امر مباح جماعتدن منع ایتمکده سن دیو تعبیر ایلدیکی مؤذنک قوه متخیله سی روحک ادراک منع مباشرت امر مباحی صورت خیالده ختم عضو معهود کسوه سنه قویتمشدر زیرا عالم شهادت و دیاده صورت ختمی منع تصرف ایچون استعمال ایلد کلر بی کورمش اولدیغندن بوضورت خزانده خیالده باقی اولور و مرید مجاهدک واقعه ده سباع و بهایم و جانور و بیلا نر و عفر بلر و یا اهل شرک و ملحد ل ایله جنک و جدال ایلد یکنی مشاهده سی دخی بونک کیدر که مرشد مریدک یو واقعه سندن نفس ایله مجاهده ده اولدیغنی ییلور که اول مریدکاه صفات نفسانیه دن حسد و غضبی سباع و بهایم و عداوت و خیانتی حیات و عقارب و تمرد و انکاری اهل شرک و ملاحده صورتلرنده کورمشدر (و دخی مرید چول و بیابانی قطع و یا خود اثمار و بخاری مرور و یا هوایه صعود و یا آتیه مجاورت ایدر کورسه مرشد ییلور که مرید سیر و سلو کده اولوب منازل صفاتی قطع ایتمکده اولغله اکا واقعه اصول جسم و بدن اولان عناصر بر بع صورتلر یله کورمشدر مثلاً لازم عنصر تراب اولان امساک و کسل و جهالت و قسوت و ظلمت و کدورتدن مرید کجش اولسه قوه متخیله صفات مذکوره متروکه بی دیده مرید صاحب واقعه به قطع مفاوز و فلووات خیالی لباسنده کوسر مشدر و لازم عنصر ما اولان نفوس شریره ایله اختلاط و امتزاج و انلرک مفارقتدن قبول تلون و مأثور نیسان و خوابه میل کی صفاتدن یکدکده یونلری چایلر و دریای پکر خیالی لباسنده کوسر مشدر و لازم عنصر هوایه صعود لباسنده کوسر مشدر و غضب و کبر و استعلا و طلب جاه و رفعت کی صفاتدن پکر سه هوایه صعود لباسنده یکدکده انلری متخیله آتشدن مرور و مجاوزت خیالی لباسنده کوسر مشدر و صفات نفس منازلندن منزل آخر اشبو یکیلان لازم عنصر نار اولان صفاتدر که

بومعناجه ایشان آخر ما یخرج من رؤس الصديقين حب الجاه * دیمشدر و دخی مریده حقیقت روح منکشف اولسه انی صورت شمسه و حقیقت قلبی کشفده صورت قرده و اکا صفات قلب مجلی اولسه صورت کواکبه مطالعه و مشاهده ایدر و علی هذا هر حقیقت مریده منکشف اولد فجه انی بر مناسب خیال کسوه سنده مشاهده ایدر و اشته جهات مذکوره به بناء بوقسمه کشف مجمل دیمشدر و بوقسمه کذب دخول یعنی قارشمی ممکن ایسه ده محض کذب اولما زرا بوقسم ادرالک روحدن خالی دکلدر پس اگر روحک ادراکی حالتده خواطر نفسانیه مدرکات روحانیه به منضم اولما سه و متخیله مدرکات روحه خیال لباسی پوشیده قلبسه اول واقعه یا خود رؤیا تماماً صادق اولور لکن مختلط اولد فده اول مشاهده خیال جهتن صدق و کذب نقایله کورندیکندن معبر و ماول قوت علم تعبیر و تأویل ایله حقایق مدرکات روحانی بی شوائب خواطر نفسانیدن منقح و خالص ایدوب اولوجهله تعبیر و تأویل ایدر (و اما اقسام مذکوره دن بر قسمی دخی خیال مجرد در و او دخی فی الجملة اشارتی سبق ایلدیکی اوزره عند الصوفیه الکرام شویله معرفد که خواطر نفسانی قلبه غلبه ایدر سه اول غلبه سببیه روح مشاهده غیبیدن محبوب قالب نوم و یا خود واقعه حالتده اول خواطر زیاده قوت بولوب متخیله هر بر خاطر بی بر خیال کسوه سنده کوستر و یا خود اول خواطر بی تصرف متخیله بعینها کورینور مثلاً قلبده دفینه بولقی خاطر سنده خوابده دفینه کورمک کبی و یا خود ریاضت کش اولان کیمسه نک قلبده خلق کندوی قبول ایتک خاطر سی پیدا اولد فده واقعه ده کندوی به خلق سجده ایتسی کورمک کبیکه بونده معبر و مرشد ییلور که اشبو مشاهده نتیجه آرزوی نفس اولوب رانی به اول آرزو مصور اولدر لاجرم اول مشاهده به اعتبار ایتوب خیالدر دیو حکم ایدر و بو مشاهده اگر خوابده واقع اولور سه اکا اضغاث احلام دیرل و اگر واقعه ده ایسه واقعه کاذبه دیرل و بوقسمده وقوع صدق اصلا صورت بند اولما زرا بونده نفس مستقل اولوب روحک مدخلی بوقدر و صدق ایسه صفات نفس مجرددن دور در و شرط واقعات ایسه ایکی نسته در که بری ذکرده استغراق ایله محسوساتدن غیبت و دیگر قی قلب مریده اخلاصک بولمسی و سرینک ملاحظه اغیاردن مجرد و خلوبدر اشبو شرط اولور سه مشاهده سی قابل تأویلدر و الا اعتباردن ساقطدر لکن ممکندر که خیال مجرد حق مخلصده استغراق ذکر سببیه کشف ایدر و بده صورت درست و قابل تأویل اوله اشته واقعه جله احوالده نومه مشابه و مماثلدر فقط صورت واقعه اولان خیال مجرد خوابده تحقق ایتوب واقعه ده تحقیق ممکندر پس بوتقریردن معلوم اولور که واقعه و رؤیادن هم صدق و هم کذب واقع اولور لکن مکاشفه ده صدقدن غیر برشی وقوع بولمز و الا حاصل کرک بواحوال مریدی تفریق و کرک اشارت اولنان مکاشفه نک اقسام و احوال و مرانی کتب قومده قدس الله تعالی اسرارهم اگر چه معذوردر لکن اطلاعی حاله موقوف و او دخی دست ارشاد مرشد کامله معطوف اولدیفندن همان باری تعالی و تقدس جله اخوان مؤمنینی مرشد کامله موفق ایدر دعا سببه بومقدار ایله اکتفا و عاجزانه صاحب منصرفک متن مجمل نقلده کویا شرح مفصل املا اولمشدر (و دخی رؤیای صادقده بخاریده مضبوط و انس رضی الله تعالی عنهدن مروی (الرؤیا الحسنه من الرجل الصالح جزء من سنة و اربعین جزء من النبوة) ایله یته بخاریده ابو سعید الخدری رضی الله تعالی عنهدن مروی (الرؤیا الصالحة جزء من سنة و اربعین جزء من النبوة) حدیث شریفه یته شرح حدیث مضانی قدس بیل (یعنی من جزء حکم النبوة دیو شرح ایشلدر و استدلالده دخی چونکه رؤیا غیبدن خبر و برمه ده نبوت حقیقتده اولوب ختم نبوت نصکره صلی الله علیه و سلم نبوت غیبده نبوت صلی یعنی علامتی بقید در و بومعنی رسول اکرم علیه الصلاه و السلام

افندیمرک (ذهب النبوة و بقیت المبشرات) قول شریفی مؤیددر دیمشدر (و علی قول نبوت مر قومده دن مراد تعبیر رؤیادر یوسف نبی علیه السلام اعطا اولدیفنی کبی (و ابن ملک رحمه الله امانیوتک قرق الی اجزایله تحدیدینی حقیقتی هر نه ایسه تلقی بالقبول ایدوب استعلام کیفیتدن توفی اولملی دیو مشاهبات حدیثدن اولدیفنی اشعار ایشلدر (و صحیح مسلمده عدد روایاتی مختلفه در روایاتدن مشهور اولان قرق الی روایتدر و بر روایتده یمش واقع اولمشدر و سائر کتب حدیثده ابن عباسدن رضی الله عنهما قرق روایتی و ابن عمر رضی الله عنهما دن بکرمی الی روایتی مرویدر (قاضی طبری اشبو اختلاف را یشک حالی اختلافنه راجعدر پس رؤیای صحیحه فاسق یشدن و رؤیای صالحه صالح قرق الی دن اولور و هکذا تفاوت مراتب صلاح اوزره در دیو تأویل و توفیق ایشلدر (و قرق الی روایتی بعضیلری رؤیای نبویه دن اخباردر زرا علیه الصلاه و السلام ابتداء نبوت شریفلری الی ماه قدر رؤیا ایله انباء احکام یوردیلر و زمان انوار اعلان نبوت دخی بکرمی اوج سنه ایدی که بوضوح و حکم جمیع زماننه نسبتله زمان رؤیا قرق الی جزء دن بر جزء اولور دیو تأویل ایشل ایسه ده ابن ملک بیانجه اشبو تأویل زمان رؤیا الی ماه مدت اولدیفنه نقل مساعد دکلدر دیو امام تورپشتی تضعیف ایشلدر (خلاصه مناوی بیانجه رؤیا نک جزء نبوت اولمسی مجاز اولوب حقیقت دکلدر زرا ارنحال حضرت رسول اکرم علیه الصلاه و السلام ایله وحی و نبوت منقطع اولمشدر و دخی جزء نبوت نبوت اولما زو بوراده مناوی مرحوم رؤیا نبوتدن بوجه محرر جزء اولد فده رؤیادن کافرک نصیبی نیجه ممکن اولور دیو سؤال وارد اولور سه جوابنده رؤیا هر نه قدر نبوتدن جزء ایسه ده بانفرادها نبوت اولما دیفتندن مؤمن فاسق کبی کافرک درست رؤیا کورمسته امتناع بوقدر دینور دیمشدر قدیر (و حجة الاسلام غزالی قدس سره رؤیا انکشافدن عبارت اولغله انجیق قلبدن غشا و قسوتک انکشاف و زوالیله حاصل اولور و لهذا رجل صالحک رؤیا سته وثوق واعتماد اولوب کذبی کثیرا و لکن رؤیای تصدیق اولما زو بر شخصک که فساد و عصبانی چوق اوله قلبی اظم اولغله کوردیکی اضغاث احلامدر و شرعک نوم وقتنده وضو ایله امری طاهرا ا و یونسون ایچوند و بو دخی طهارت باطنه اشارتدر و طهارت باطن اصل و طهارت ظاهر تمه سیدر دیدیکی دخی شرح کیر جامع صغیره مناوی تحریر ایشلدر فلیحفظ (و واقف علوم شرعیه و عقلیه ابن خلدون مقدمه سنده جنس کشتی و سیمار رؤیای ادله شرعیه و عقلیه ایله کوزل تحقیق ایدوب او اخر مطلب مذکورده (و فی الصحیح ان النبی صلی الله تعالی علیه و سلم قال الرؤیا ثلاث رؤیا من الله و رؤیا من الملك و رؤیا من الشیطان) و هذا التفصیل مطابق لما ذکرنا فالجلی من الله و الحاکمة الداعیه الی التعیر من الملك و اضغاث الاحلام من الشیطان لانها کلها باطل و الشیطان ینوع الباطل هذه حقيقة الرؤیا و ما یشبهها و یشبهها من النوم و هی خواص للنفس الانسانیة موجودة فی البشر علی العموم لا یخلو عنها احد منهم بل کل واحد من الاناسی فقد رأى فی نومه ما صدق له فی یقظته مرارا غیر واحدة و حصل له علی القطع ان النفس مدرکة للغیب فی النوم و لا ید و اذا جاز ذلك فی عالم النوم فلا یمتنع فی غیره من الاحوال لان الذات المدرکة واحدة و خواصها عامة فی کل حال و الله الهادی الی الحق * دیو فذلکله تدقیقات ایشلدر انتهى نقل النقیب اسعد الفقیر المترجم (صاحب المستطرف تعبیر رؤیاده ماهر اولان ابن سیرین حضرت تریزیک فضیلتی بیانده اشبو آتی تعبیر لینی ذکر ایله دیرکه حضورینه بر کیمسه کلوب بن خوابده زیتون اغاجنی زیت ایله صوارر کوزدم دیدکده همان ابن سیرین حضرت تری طوغر بلوب تحت نکا حکده اولان کیدر دیو صورر اول کیمسه دخی شراء مالک

اولدینم فرنیکه الاصل جاریه موطوبه مد دید که قوزقارمه اول جاریه والده ک اوله دیو
تعبیر ایدر فی الحقیقه تجسس اینده کده اناسی چیقار (وینه مشارالیه الله بر طوبه اولدینی
حالد بر رجل کلوب بن کندهی زقانی سد شدید ایله سد ایدر کوردم دید که ابن سیر بن
حضر تیری اول رجله بورویابی سنی کورد که دیو سوال ایدوب نعم بن کوردم دیچک
حضورنده بولان دیگر کیمسه بر رجل صیبانی حنی ایدر بر شخص اولقی وطوبه سنده
آلت حنی بولتی کر که باقل دیو اشعار ایلد که طوبوب طوبه بی یو قلدقلند ایلر
وجلقوی صفه حنی حلقه ظهور ایتکه ضابطه تسلیم ایدر (قلت) سبب حنی یازلامش
ایسه ده یاحلی صبیان و صبیانه طبع و باخود عهد سعادت نبوده علیه الصلاة والسلام
وقوع اولدینی اوزره شخص مرسوم یهود اولوب اولاد اهل اسلامه اهان اول فعل شیعیه جسارت
ایک کر کدر انتهی (وینه مشارالیه قوشلق طعانی تناول ایلد کیری خالد بر خاتون کلوب
بن نومده قرک ثریاه دخولی و یوحینه ارفدن برنادی ابن سیرینه واروب بومشاده ایلدیکک
کیفتی خبر و یردیو ندا ایلدیککی کوردم دید که مشارالیه کدستی طعامدن چکاب نه صورنده
کورد که دیو خاونه رویابی اعاده ایدر و بانلرند بولان قز قزنده اشته بو خاتون یدی کوندنصره
وفات ایدر حکمی زعم ایدر دیو تعبیر ایدوب و فی الحال یدی قلی اوزره قیوب توجع ایدر که یعنی
خسته لهرق قیام و فراشته دوشوب یدی کوندنصره ارتحال دارالسلام ایلدیر (صاحب
المستطرف سابق الذکر مؤذن رویایی تعبیرینی ایدن ابن سیر بن حضر تیری اولدینی بو محله
ایراد ایلدیر (وینه رویاده بر طه بی صوبوب بیاضی اکل و صار بسنی القایدن شخصه
اگر منامک صحیح ایسه سن نباش سن یعنی کفن صوبوبیک دیو تعبیر ایدوب و فی الحقیقه
شخص مرقوم نباش اولدینی بیلدیر (و مشارالیه کندی رویاسنده جوزا ثریاه تقدم ایلدیککی
مشاهده ایدر که حسن بصری حضر تیری که بدن اشرفدن انک وفاتندنصره بندخی فوت
اولورم دیو تعبیر ایتکه حسن بصری حضر تیری انک انتقالتدن یوز کون مرونده مشارالیه
دخی ارتحال ایلدیر (قلت مشارالیه ابن سیر بن انس رضی الله تعالی عنک عتقیدر واسمی
محمد در بر کینه سی دخی ابو بکر در لکن ابن سیر بن کینه سله مشهور اولدیر و تابعینک فاضلی
و اورعیدر تعبیر و تاویلده آیه من آیات الله ایدی صحابیدن اوتوز ذات شریفه ملاقات ایتدیر
و وفاتی هجرتک یوزا ونجی سالنده واقع اولدیر رضی الله تعالی عنهم (محکمدر که بر کیمسه منامنده
حضر تیری علیه السلام و یابی الله صلب اولدینک حقیقیدر دیو صورده نعم دیدیککی کورر
و یدر اولدنده رویابی مشارالیه عرض ایلد که بر رویابی واجب تعالی انک و ماقتلوه
و ماصلوه قول کریمی تکذیب ایدر و لکن صلب سکا عائددر دیو تعبیر ایتکه بعد زمان
رآئی مذکور مصلوب اولور (قلت) اشته بورویا دخی اصغاث احلام قیلندن اولوب بلکه
رویابی تعبیر در زیر عیسی علیه السلام نبی اوللرله کورمک صحیحدر یعنی شیطان رویاده
نبی به مثل ایدر مزلکن صلبی تصدیق محتاج تاویل اولمغه معبر رآئی ک صلیله کوزل تاویل
ایتدیر (و اسعد فقیر ابو العباس القوسی قدس سره ک وحید نام کتاب فاخرنده کوروب
بو قلمده نظم ایلدیککی تعبیر دقت مشیر یازید بسطامی قدس سره بورایه مناسب اولمغه
تعبیر ایتدیر * دیمش بر راهب باطل جناب پیر بسطامه * سنی خواهد کوردم صورت
خوک اوزره اول آگاه * دیمش رویا کر چکدر که مرآت وجودم بن * ایچنده کنیدی
کورمشن ای خود بین اولان کراه * مرویدر که کار نابعیدن سعید بن المسیب حضر تیری
حضورنده بر رجل واروب بن مقامک یعنی مکرمه ده کائن مقام ابراهیم علیه السلام

ارقه سی معتمه منامده کندی درت کوره بول ایدر کوردم دیر سعید حضر تیری دخی یلان
سویلدک بورویانک صاحبی سن دکلسن دید که رجل مرقوم انکاره بحال بوله دیوب صاحب
رویایه دن عبد الملك اولدینی سوبیلنج صلب عبد الملكدن درت نفر کیمسه مستند نشین
سلطنت امویه اولور دیو تعبیر ایلدیر (امام شافعی حضر تیری نقل ایلدیر که بن منامده
علی رضی تعالی عنه حضر تیری کوردم بکا * ناولی کتبک * یعنی تألیف ایلدیکک کتابیری
بکا صون یوردیلر بندخی صوندیغده همان آلوب تبید یعنی تفریق و پریشان ایلدیلر ییدر
اولوب اخ کاتبه اولدینم خالد صبا حلدیم یعنی تفریق کتیدن عدم قبولیدر مطالع سله
صباحه قدر حزن و انکساره مقارن اولدم وار کندن جناب جعده واروب رویابی خبر و یردیگر
الله سبحانه و تعالی شانکی مرتفع و علمکی آفاقه منشر ایدر چک دیو تعبیر ایتکه منسلی و منشر
اولدم دیدیلر (ابن مسعود رضی الله تعالی عنهدن من رآئی فی منامه فقد رآئی حقان الشیطان
لا یثقل بی) حدیث شریفی روایت اولمشدر (قلت) اشبو حدیث جامع صغیر ده مسلم و ابی
داود و ترمذی و نسائی تخریج لری اوزره ابو سعید الخدری رضی الله تعالی عنهدن مرویدر
و مفهوم شریف و مالی مناوی بیانجه بر کیمسه که بنی نومنده مشاهده ایدر تحقیق بنم کال اوزره
اولان حقیقتی کورر زیر شیطان بکا مثل ایدر من یعنی نومده مثل ایدر بده لسان نبوت اوزره
کذب ایدر من دیدیکدر و بخاریده حدیث رویابی نبی ابو سعید و ابو قتاده دن رضی الله تعالی عنهما
مرویا (من رآئی فقد رأى الحق) و مسند امام احمد ده ابو قتاده دن رضی الله تعالی عنه مرویا
(من رآئی فقد رأى الحق فان الشیطان لا یزایابی) و بخاری و مسلم و ابوداود ده ابو هریره دن
رضی الله تعالی عنه مرویا (من رآئی فی المنام فیسیرانی فی البقعة) اوبعنی شک راوی اوزره
(فیسیرانی) یرنده (فکاغیرانی) (و لا یثقل الشیطان بی) الفاظ شریفدرنده وارد اولمش و ینه
بالاتفاق بخاری و مسلم تخریج لریده ابو هریره دن رضی الله تعالی عنه مرویا (من رآئی فی المنام
فان الشیطان لا یثقل بی) و بخاری منفردا (لا یثقل الشیطان فی صورتی) روایتی دخی تخریج
ایتدیر که جله سنک مفادی منامده مشاهده نبی آخر الزمان و سائر انبیاء و مرسلین علیه و علیهم
الصلاة والسلام کر که صفت اصلیه و حلیه شریفدری اوزره مشاهده اولسون و کر که مثلا
حضر تیری رسول اکرم علیه الصلاة والسلام ایض الحیه مشاهده ایلک کی غیر صفتری
اوزره مشاهده اولسون رویای صادقه اولوب شیطانک ایتکه لعب ایلدیککی رویا دکلدر یعنی
خیال رآئی ده شیطانک تخیلاتدن دیلدیککی لعبه اوزره نمثلی قیلندن دکلدر زیر حق باطله
مثلبه و لماق ایچون کافه انبیاء و مرسلین علیهم الصلاة والسلام نومده و یقظه ده شیطان
صور شریفدرنده ظاهر اولمقدن معصوملردر دیمکدر انتهی (مرویدر که بر رجل رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه و سله کلوب یا رسول الله منامده کوردم که سرم مقطوع اولمش
و الحال که ینه کوزمله سریمه نظر ایدر ایدم رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سله ضحک
یوروب اکافنی کوزکله رأسک نظر ایدر ایدر که مألنده کلام ملاحظه ارتسامیه خطاب یوردیلر
و یورویا دکنصره رسول اکرم صلی الله علیه و سله حضر تیری چوق یکمبوب عالم مقدس بالایه
انتقال ایلدی رأسی سرآمد صف انبیاء علیه الصلوات و التحایا و نظری منت سنبه ینه اتباع انسی
اوزره تاویل قیلدیر ایدی (بر رجل الیه بول ایلدیککی کوروب علی بن الحسین رضی الله تعالی
عنهما یه تعبیر ایچون کلوب رویاسنی سوبلد که نکاحکده اولان محرمکدر دیو تعبیر ایلدیر تفتیش
اولدنده رجالت منکوحه سی سود قز قزندی اولدینی ظهور ایلدی (وعن النبی صلی الله علیه
وسلم) (رویا بشاره للمؤمن بماله عند الله تعالی من الکرامة فی الدنیا و الآخرة) مفاد خبر مذکور

روای صادقه الله تعالی عند معنویستند. اولان کرم و فضل و عنایتدن مؤمن قولنه دنیا و آخرتده احسانی تبشیر در دیمکدر (ابن عمر رضی الله تعالی عنهما) منقولدر برسته کامله ربه نیاز و نضره ده. اولدمکه بدریمی منامده بکا کوستره حق سبحانه و تعالی دعای قبول ایدوب بکا کوستردیکه عرق جبینی سبلر ایدی و بکا اوغلولم اکسر رحمت الهیه اولسیدی بدرك هلاک اولوردی زیر حق سبحانه و تعالی بیت مال المسلمین دوهلندن بردوهک عقالتی یعنی ایاغی کوسکنی دخی بدن سوال یعنی حسابی مطلوب ایلدی دیدیلر (عادل امویه عمر بن عبدالعزیزه اشبوروی ابن عمر رضی الله تعالی عنهما) نقل اولندقدده صیحه ایدوب والیرینی باشنه ایدوب نقی ظاهر اولان حضرت عمر رضی الله تعالی عنهما بوجهله معامله اولندقدده ابن المزیف اولان عمر بن عبدالعزیزک حالی نیجه اولوردی و فریاد ایلدیلر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین فلینبه

باب الحادی والستون

اشبور التمش برنجی باب حیل و خدعهل یعنی بلاغدر حسن تدبیر و اوتدبیر ایله مقاصد و آمال حسنه و وصول و تیقظ و آگاهی و اموره تبصر میابنده در (قلت) چشم مطالعه به آشکار اولدینی اوزره اصل کتب مستطرفک اوتوز طقوز نجی باینده حیل مقوله به دار وافر اقوالی بالناسد جامعی ابن الخطیب مرحوم یازمش و قلم عجز رقم اسعد فقیر دخی حیلک لغه و اصطلاحا معناسنه و حسنه متدائر تصحیحی ارباب مروندن نیاز اولندرق براز کلمات ریکه ضمیمه کیه سطور ازمش اولمغه بوراسنی حین مطالعه ده اوراسی ملتفت اوله (صاحب المستطرف الحیلة من فوائد الراء المحکمة وهی حسنة عالم یستباح محظور * یعنی حیله اموره تدبیر محکمه و متیقظه اولان رأیلر فوائدهن یعنی حسن تدبیر دیمک اولوب یوقسه ذهن ناسه اول امرده نبادر ایدن تلخیص و تزویر دیمک دکلدر مادامکه محظور و حرام و منهی اولان شیر بلا ضروره مباح قلمق ایچون سوق و شرواع اولنجوب بلکه بضروره بولنله حق حرامدن و قایه ایچون اجرا اولنه او حالده بر فعل حسن و امر مستحسن در دیمکدر (بعض فقهاء کرامه فقه شریفده مسائل حیل و ارمیدر یعنی شرعاً جائز میدر دیو سوال اولندقدده جناب حق قوللرینه رجه تعلیم پیوردی زیر قرآن کریمده و خذ یدک ضفنا فاضرب به ولا تخش * پیورمشدردیو جواز یله جواب و برمشدر (قلت) کبار فقهاء حنفیه دن سعید بن علی السمرقندی حیل و مخارجده تألیف ایلدیکه اسمی آتی کابنده شوبله تحریر ایدر که بن حیل و مخارجی کتب و سنت و اجاع امت اوزره استدلالا جائز کوردیم (اما کتب قصه ایوب علی نبینا و علیه الصلاة والسلامده اولان * و خذ یدک ضفنا فاضرب به ولا تخش * نصیدر) و اما سنت که بر رجل بر صاع خرمایی ایکی صاع خرمایه اشرا ایلدکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اول رجله (اریت هل لایبت عمارک بسلعة ثم ابعت بسلعتک ثم ا) حدیث مرویدر ویدر (ان الله تعالی یحب ان یؤتی یرخصه کایحب ان یؤتی بمرأته) حدیثی مرویدر (واما اجاع که عهد سعادتدن الی یومنا هذا ناکید و نائق و احکامده و بیا و حرامدن هرب و احترازده و دفع ضرر و ظلمده و حرجده و وقوعدن احترازده احتیال اوزره حادث جریان ایشدر و خلف سلفدن بلا نزاع و انکار تلقی قلمشدر که اشبورتق اجاع محله حلول ایشدر لکن ائمه ماضیه که ابو حنیفه و ابو یوسف و محمد و حسن بن زیاد رضی الله تعالی عنهم مسائل مخارجی کابلیرینه نشر ایدوب مستقلاً بر کتابه درجه معنون قلمشدر در ولهدا ابو بکر الاسکاف اسقاط شفعه شریک مسئله سندن ماعداد کافه مسائل حیل مبسوطده پیورمشدر و امام محمدده نسبت اولان کتاب الحیل احوال محمدن منقول و مأخوذ اولوب

امامک کندو تألیفی دکلدر دیمکدر (وین عبادات و معاملاتده اولان مسائل حیل و رخصی متقدمین ائمه دینک کابلیندن التقاط و علماء متأخرین و فقهاء مسلمینک فتاوازلندن استخراج ایدوب جنه الاحکام و جنه الخصام تسمیه ایلدیکم اشبو کاید * باب باب مأخذینی اشارتله بیان ایلدم دیمکدر انتهی (قصه ایوب علیه السلام با لاده تفصیل اوزره قلم اسعد فقیر ایلدیلر و بیضاوی شافعی حضرت ناری آیت کریمه ده صادق کسیری و غینک سکونیه اولان ضفنی اوللق و غیریدن بر حزمه صغیره در یعنی بر باغدر یعنی بر باغ دمتدر که زوجه ایوب علیه السلام لیانت یعقوب و علی قول رجه بنت افراتیم بن یوسف علیه السلام ایوب علیه السلام مبتلای جراح ایکن برایش رؤیتچون یانلندن کیدوب یککده بره بولدقدده یوزکره ضرب ایلک اوزره یمین ایلش ایدی بعد البره یوزچوی دسته لبوب اول دسته ایلد بر کره ضربله یمینی باری تعالی حل ایتکله حاش اولمادیلر و اشبو وضع حدودده رخصت باقیه اولدی دیمکدر انتهی (و رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمر حضرت ناری غزا و جهاد مراد پیور دقلند * توجه پیوره جقلری سنی کتم و اصحاب کزینه او محلی تور به طریقه بیان و جامع الکلم اولان احادیث شریفه دن (الحرب خدعه) حدیثی نکلم پیوردر ایدی (مرویدر که عمر الفاروق رضی الله تعالی عنه هر مرانی قتل مراد ایلد کلرند * هر مران ایچمک ایچون صواستدی کتورد کلرند * کاسه بی النده طوئوب اضطرابه واردی فاروق رضی الله تعالی عنه * لا بأس علیک انی غیر فانتک حتی تشربه * یعنی هر مرانه قورقه بن صوی ایچمجه دیک سنک فانتک دیکم دیدیکی کبی هر مران صوی ایچمکدن کاسه بی التندن بره راغوب * الوفاء یا امیر المؤمنین نور ایلیج * یعنی عهده وفا ای امیر المؤمنین بر نور باهردر دیمکدرینه فاروق حضرت ناری قتلیله امر ایلدی هر مران سن بکا امان و برمش ایکن قتل ایلد امر اولنوری دیمک حضرت عمرنه کیفیته سکا امان و یردم سویله پیوردقدده * لا بأس علیک حتی تشربه * کلامکده لا بأس قولی اماندر و غایت قلدیفکر شرب بدن واقع اولمادی دیدی بعده فاروق حضرت ناری * فانتک الله اخذت امانا ولم اشعر * یعنی الله لایفکی و برسون بن یلددیکم حالده بدن امان الدک پیوردیلر (قلت) دیار عجمده اولان فتوحات عمریه دن اهواز قلعه سی قحی که هجرتک اون یدنجی سنه سنده واقع اولمش ایدی و ذکر اولان هر مران نام بهادر که سرکردگان عجمدن و قلعه مذکورک محافطی ایدی عسکر اسلام محاصره ایلد کلرند حکم خلیفه نه صورتده قرار پولورسه اکا راضی اوللق اوزره مصالحه اولنوب هر مرانی و قد یعنی ایلیجی و مکالم اوله رق مدینه منوره به ارسال ایلدیلر و فتا که مدینه منوره به واصل اولدقلند * هر مرانک اتباعی هر مرانک دیبا دن اولان کسوه سنی و قلنسوه مزینه سنی کیدر دیلرنا که علی زعمهم دیده عمریده مهیب کورینه سرای خلیفه بی صورتیلر مسجد نبویه در دید کلرند مسجد کلدیلر خلیفه حضرت ناری تأم ایدی یشکانه اوطوردیلر هر مران نجیافتی خلیفهک بواب و خدی دیو صورتی خلیفهک اویله تکلفاتی یوقدر دید کلرند نجیارتوب طور ایکن حضرت عمر رضی الله تعالی عنه بیدار اولوب هر مرانی و وفدا هوازی کورده کده * الحمد لله الذی اذل بالاسلام هر مرانک و اشباهه * دیوب هر مرانک اوزرنده اولان اثواب زینتی ترع ایلد امر پیورمغه ثوب خفیف کیدر دیلر و یشلرند خیلی مکالمه جریان ایلد کدنصرکه ذکر اولسان طلب ماء و امان مذکور واقع اولدی بعده هر مران قبول اسلام ایتکله عمر رضی الله تعالی عنه ایکی بیک نفر عسکر اسلامک ریاستی هر مرانه تفویض ایلد استفاده پیوردیلر انتهی * الحاجة تفتح الحیل * ضرور بندر مفادی حیله قبول بی ضرورت اچار دیمکدر * ینفی للعاقل الذی یحتال للامور ان ینخرج منها ان لایقع فیها * کلام مشهور در که

غالباً مالی حبله به انجق لاجل الضرورة المذكورة شروع اولنور ديمك كيدر (محکيد که ضحاک
بن مرآحم بر نصرانی به اسلامه کلسک سلامت رسیده اولور سن دیو ترغیب ایلدکه نصرانی
بن داغا اسلامه محبت وارلکن اندن بنی خیره محبت منع ایدر دیمک ضحاک حکمت ادراک حضرت تری
* اسم قاشربها * یعنی مسلم اول بنه نوش شراب ایت دیو صورت تسهیل کوسرتمکه
نصرانی شرفیاب دین محمدی اولور وقتا که اول مهتدی پاک طینت عرض اسلام ایلدکه
ضحاک حضرت تری اشته توفیق حق ایلدکه مسلم اولدک من بعد شرب خیر ایدر ايسک سکا شرعا
حد اور پرز یوق نعوذ به تعالی ارتداد ایدر ايسک سنی قتل ایدر ارتق دبلدیکی ایت و سمیت
معقول نه سی ايسه اورا به کیت یورر اولدخی کافه شعاریله اسلامی اختیار ایدوب داخل دایره
اخیار اولور اشته مجوز و مقبول اولان حبله شرعیه بودر که اتی ضحاک اجرا ایلد بر ذاتی شرکدن
قورتار مشدر (قلت) اشبو ضحاک بنی عبد مناف بن عامر بن صعصعه دند و هجر نک التمس سالنده
تواد ایلدی و معلم ایدی خراسانه واروب انده اقامت و یوز اوتوز ایکده وفات ایلدی مشاهیر
تابعیندر (روایت اولمشدر که حضرت داود علیه السلام عصره بالبرنده بیت مقدسه ضحاکه الله
عندنده سعادن اصلی بر زنجیر وار ایدی ناس بر برله مرافعه اولدقارنده اول زنجیر یانه کلورل
و طرفیندن هر بری اللری زنجیره اوزادر ایدی هر کیم قولنده صادق ايسه زنجیر اینه کلور و هر
کیم کاذب ايسه چکلور ایدی حال منوال محررا وزره آیکن وقتا که ذکر آتی خدیجه ظهورنده
سلسله شریفه مذکوره سماعیه مرتفع و غائب اولدی خدیجه مذکوره شویله در که بر رجل بر آدمی به
امانت اوله رق بر جوهر و ریش ایدی شخص مودع اول جوهری بر خوف عصا ایچره برلشدر و بر
صاقلدی بعد زمان صاحبی کلوب امانتی طلب ایلدکه مودع سکا و یردم اودخی الماد
دیوب نزاع وقوعیه زنجیر عدلک یانه تحاکمه کلدیلر مدعی یعنی جوهر صاحبی بارب قولنده
صادق ايسه م زنجیری بکافریب ایلد دعا سبله الی مد ایلدکه الی مس ایلدی بعده مودع منکر
عصای مذکور شوعصای طوط دیو مدعی به و یروب بارب یلور سنکه بن جوهری صاحبیه
و یردم بوقولنده صادق ايسه م زنجیره الم ابرسون دعا سبله مدید تزویر ایلدکه کذلک زنجیر
چکلوب مس ایلدی ناس بو حال مشاهده ایلدکارنده جفا که سلسله حق و باطلی مساوی
ایتدی یعنی راست و ذروغ بیلیموب حق ضایع اولدی دیدیلر و فی الحال بو خدیجه نک
شامنی سبیله سلسله چکلوب مستور و سلسله نک علم ازلده اولان حکم و فقی و داود علیه السلامه
بعد ذابین الناس یینه و یمین ایلد حکم ایتک اوزره وحی الهی اولوب الی یوم الساعة شاهد و یمین
اوزماندنبر و مشروع اولمشدر سلسله مزبور نک ارتقای پوجه اشارت علم ازلده موقت اولان
حکمی نهایت بولشدن عبارتدر فلیحفظ (وصحاییدن معاویه و عمرو بن العاص و مغیره بن شعبه
و سائب بن اقرع دهاه عرب دیو مشهوردر و ایشان طائفه تولد ایتلدر در رضی الله تعالی عنهم
(مر و یدر که قبائل عربدن دهاه العرب دیو ذکاوتلری مشهور اولان ثقیف قبیله سندن
ودهاندن اولان مختار بن عبید النقی ابراهیم بن الاشری باشوغ ایدوب عبید الله بن زیاد ایلد
نحار به و مقانله به بعد التعمین و الارسال خواص قرناستدن برینه برازیاض کوکرجین و یروب
ابراهیم اردوسنه کیت و یونلری سزایت اگر عسکر یزیده هر یمت کور ايسک اول حینده کراوجه
کوکرجینلری بر هوا ایدوب عقبسده عسکر بن بطون کتبه کوردیم عسکر منصوره به
کوکرجین صورتنده ملائکه امداده کلور دیوندا و صیحه قبل دیوتنبیه و تعلیم ایلدی اولدخی
واروب خلال قتالده مغلوبیت عسکر ابراهیمی کوردکه بروجه تنبیه عل ایدر وقتا که عسکر
کوکرجینلری کوردکه کتدول بنه قوت قلب کلوب اشته ملائکه امداد اشته ملائکه امداد دیو

صیحه به باشلوب تکبیر ایلد حبله ایدوب ابن زیادک عسکر بنی و کندی قتل و پریشان ایلدیلر
(قلت) ذکاء ذاک قحی و الف عمدوده ایلد حدث قلب و تبر فهمک معانسه اولمشله فعل
وزنده اولان ذکی تبر فهم و اعقل دیمک اولور و اما زای ایلد بنه فعل وزنده زکی پاک و عمدوح
دیمک ر بوضورنده ابیکسی دخی معنای مذکور لجه لقب و مخلص اولور یعنی نه ذکی و نه زکی
غلط اوله یلور فقط مراد اعقل اوله رق زکی و پاک اوله رق ذکی یازمق و دیمک غلطدر فلیحفظ
(و ذکر اولنان مختار طاهر اخذ نار حضرت حسین رضی الله تعالی عنه ایچون کوفنده خروح
ایدوب شام طرفندن اولان ابن زیادی ابراهیم نخعی مذکور ی ارسال ایلد قتل ایلدی بعده
نصیبین و موصل و بخاری مروانیه بدندن اخذ ایلدی لکن نصرت اهل بیت نیتی دکشدر و بر
و تسلطنه قالمشله مکه ده اول حینده بالاستقلال امارت ایدن ابن الزبیر حضرت تری فرزنداشی
مصعبی تعیین ایدوب کوفنده مختار ایلد قتال شدید و نصکره مصعب غالب کلوب مختاری التمسیدی
سنه هجریه سی رمضاتنده قتل ایلشدر (ذهبی تاریخنده مختار کذاب اولوب جبریل علیه
السلام بکا نزول ایدر دیو تقول ایدر ایدی دیمشدر) محکیدر که حضرت سلیمان علیه السلامه
بر رجل کلوب یابی الله بنم قازیمی قومشول مدن بری المش کیم اولد یعنی یله مدم دیواشتکا ایلدکه
ناس جامعه جمع اولسونلرننبیه نبوی وارددر دیوندا ایتدیرلر خلق کلدکارنده منبره صعود یوروب
ایچکزدن بر یکز قومشولست قازینی آلوب تویی باشنه یا شمس اولد یعنی حالده جاهه کبر مشمی
یوردرقلنده قازی الان شخص میان خلقده ایلد باشی یوقلا دیغنی سلیمان علیه السلامک
اوضاع ناسه ناظر اولان دیدر لینه راست کلدیکی کی شوشخصی طوک یوردر و فی الحقیقه قازک
آخذی شخص مرقوم اولد یعنی تبین ایتشدر (قلت) بوقوله اسرا یلیادن اولان حکایات مادام که
یوسته حدیث و اثر اولمیه به معتبر کلد و انبیاء عظام علیهم الصلاه و السلامک اشوقا زحکابه سنده
اولان تدبیر کی اظهار حق و ابطال باطل ضمنتده اولان اوضاع علری علی تقدیر صحت محضا
امتازندن حکومته مأمور اولنله تعلیم تدبیر ایچون اولد یعنی احتمالی لایح خاطر فقیر اولمشدر فندبر
انتهی (وعن ابی هریره رضی الله تعالی عنه عن رسول الله صلی الله علیه وسلم انه قال خرجت
امرأان و معهما صبیان فعدا الذئب علی احدهما فاختصما فی الصبی الثانی الی داود علیه السلام
فقال کیف امرکما فقصتا علیه القصة فحکم به للکبری منهما فاختصما الی سلیمان علیه السلام
فقال اتونی بسکین اشق الغلام نصفین لکل منهما نصف فقالت الصغری انشفه یابی الله قال نعم
فالت لافعل ونصیبی فیه لها فقال لها خذیه فهو ابک وقضی به لها (قلت) اسرا یلیادن اولان اشبو
خبر ابی هریره رضی الله تعالی عنه سورة شریفه انبیاده اولوب عاجزانه کیفیت معلومه اوزره
خدمت نقلنه مأمور اولد یعنی مستطر فده ذکر ی ایلورلنده سبق ایدن و داود و سلیمان اذ بحکمان
فی الحرب مکرمه سنک حاکم اولد یعنی حرث و غنم قصه شریفه سی یاتی خلانده ترجمه تفسیر
نبیان صاحبی یک کوزل شرح و تحریر ایتکله بوراده عینله نقلی اولی و احسن مطالعه اولندی
(قال المولی الموی الیه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمدن مرویدر دیمشکه ایکی مرأه نک
یله لرنجه بر طفل ایتلری وار ایدی بر ذئب کلوب اول ایکی طفلک برینی قودقلری پردن آلوب
کوتوردی اول ایکی مرأه نک هر بری صاحبیه سنه یعنی دیگر بنه ذئب کتوردیکی سنک طفلک ایدی
دیو داود علیه السلامه تحاکم ایتدیلر داود علیه السلام اول حاضر اولان طفلی مرأه کبرایه
حکم ایتدی اندن چقبوب سلیمان علیه السلامه واردیلر و زاعلرین ا کا خبر و یردیلر سلیمان
علیه السلام دیدیکه بکا بر ییاق کتورک طفلی ایکی شق ایدوب هر بریکره بر شفتی و یریم
مرأه صغری دیدیکه یابی الله حق تعالی سکا رجعت ایده اتی ایته طفل آنکدر او یله اولدی ايسه

اندن اول قولك صدوری شفت ولادتند ایدیکنه استدلال ایدوب طفلی اول صغیرك ایدیکنه حکم ایدنی انتهی بروجه محرمدار حکم سلیمان علیه السلام شفت مادری اولوب یعنی صبی موجود سنا کوچك اولان خاتونك صحیحاً صدوری اوغلیدر زیراً منصف اولدینی شفت مادری ولدم وولفد کبدم تک تلف اولسونده آخرك اولسون قولنی دیدیرر و بونده مجبوره در دبو سلیمان علیه السلام جوجوغنی کوچك خاتونه حکم ایشدر واشبو حال دخی اگرچه مدار حکم مذکور اولشدر لکن سنايوك اولان خاتونه موجود و منازع فيه اولان طفلك تلف اولسندن برقائده حاصله اولیه جفتندن باشقه برمعصوم پاکك و برنعمه یکننا هك تلف اولسند و قیلاسته اول یوک خاتونك رضاسی منافی شفت انسانیت دکلدر نوجله راضیه اولدی واشبو شفته نظراً طفل مرقوم کنديك صدوری اوغلی اولوبده تلفندن وقایه کوچك خاتونه ترك ایشی دخی جائزدر وجواز مذکوره بناء طفل مذکورك یوک خاتونك اولسی دخی محتملدر واشبو احتمال ایله کوچك خاتونك اولسند نیجه حکم اولشدر دیو وارد اولان خاطره یه غول معاصریندن برز ذوات اصحاب الشد قیق والعرفان قوردك قاپوب اکل ایدیکی صبی کیره مزبوره تك ولدی اولغله افتراقك دردوسوزشی صغیره مذکوره تك ولدی صاغ قالدی دیو کانون رشك وحسدینی شعله لندروب بنم ولدم تلف اولدی صغیره خاتونك ولدی دخی تلف اولسون غرض فاسدی چوقورینه حسد بدی دوشوروب شفت انسانیه سنه غلبه ایش واما کوچك خاتونه بالکز شفت خالصه مادری شقی قالمش اولغله اشته اول شفت خالصه مدار حکم حکم قرار سلیمان علیه السلام اولشدر دیو محققانه جواب و برمش و خاطره بی اذهاندن اذهاب ایدوب یعنی خارخار و همی ازاله قصدی ایله کلزار خاطرندن برمش و بوباید سناغ مضمر فقیری تأید ایشدر (کرك اشبو صبی حکمنده و کرك حرث و غنم حکمنده داود و سلیمان علیهما السلام واقع اولان اختلاف اوزره تحقیقا للمقام وارد اوله جق سؤاله ذکر اولتان و داود و سلیمان قول کریمنی ولی ایدن آیت شریفه آیه تفسیرنده تبیان سالف الذکرده زیب سطر بیان اولان اقوالده جواب وحل اشکال اولغله اودخی بعینه نفل اولندی و فقهمنها سلیمان و برز اول حکومت و فتوایی سلیمان تفهیم و تعلیم ایتدک و کلا آیتنا حکما و علما و داود و سلیمان هر برینه بر حکم و علم و یردک (حسن رجه الله ایدر بو آیت اولماسه حکامی هالکین کوردک لکن الله تعالی برینی صوابه اصابتله و برینی اجتهاد ایله ثنا ایلدی علماء اختلاف ایدیلرکه داود علیه السلام حکمی اجتهاد ایله و یانصه میدی سلیمان علیه السلام حکمی دخی کذلک بعضیلر دیدیکه ایکسنگ دخی حکمی اجتهاد ایله ایدنی اولیه اولدی ایسه انبیایه اجتهادی تجویز ایدیلر تا که اجتهاد ثوابنه نائل اولر لکن داود علیه السلام خطاء و سلیمان علیه السلام اصابت ایدنی دیدیلرکه انبیایه اجتهاده خطا جائزدر لکن ائک اوزره قرار ایتزر (قلت) یعنی متلو و غیر متلودن بریسی اولقسزین رأی انبیاء علیهم السلام برخصوصه تعلق ایدوب و خصوص مذکور نفس الامر مطابق دکل ایسه فی الحال ایفاظ الهی ایله اندن جانب نفس الامر توجه ایدرلر دیمکدر والله تعالی اعلم (قال النبي عليه الصلاة والسلام اذا حکم الحاكم فاجتهد واصاب فله اجران و اذا حکم فاجتهد و اخطأ فله اجر) یعنی پیغمبر صلی الله تعالی علیه و سلم چان برحاکم اجتهاد ایله ایدیکی حکمه اصابت ایده انکیچون ایکی اجر اولور و اگرانده خطا ایدرسه انکیچون بر اجر اولور یوردی (قلت) هر حاکم مجتهد اوله من اجتهاد ایله حکم ایدن حاکم علم اصولده بیان اولندی اوزره کتاب وستندن شروط محرره سی اوزره استنباط احکامه قادرا اولان ذات دیمکدر ائمه کرام حضراتی کی و صدر اولده اولان حکام اهل استنباط ایدیلر وحدیث شریفده اولان حاکمه اول

حیثیت مقصوددر (و برقوم دیدیلرکه داود و سلیمان بدن هر برینک حکمی وحی ایله ایدنی ابو که سلیمان حکمی داودک حکمی نسخ ایدنی ایدنی بو قائل انبیایه اجتهاد ایله حکمی تجویز ایتزر زیرا که البر و حبك وجودی ایله اجتهاددن مستغیردر و انبیایه خطابی تجویز ایتزر البر که هر مجتهد مصیدر دیدیلر آیتک ظاهر یله اجتناج ایدیلر وحدیث مذکور ایله حکم مجتهد ایچون خطاسی اوزره ثواب وعد اولندیکه اول ائمه حنفیه قولیدر و رجاعت دیدیلر که هر مجتهد مصیب دکلدر بلکه چنان برحادثه ده مجتهدینک اجتهاد لری مختلف اولسه حق بلاتعین اولور اگر انلرک هر بری مصیب اولسه تقسیم وجهی اولماز ایدنی (پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم) مجتهد اجتهادنده خطا ایدرسه انکیچون اجر اولور دیمسبله مراد خطاسی اوزره مأجور اولور دیمکدر بلکه مراد حق طلبنده اجتهادی اوزره مأجور اولور دیمکدر زیرا که اجتهادی عبادتدر و اجتهاد ده کی خطا سده ائم مرفوعدر چانکه جهندنه تقصیر ایتجمل انتهی (اشبو نفلی خامه فقیر نسو ید و تحریر در نصکره تحفه ناظمی سنبلزاده و همی مرحومک لغت عربیه دن تحفه منظومه سنه ضررب و مصطلحات عربی دن درج ایلدیکی ایساندن (هم اودر حکم سلیمان کیم اکا* وجه اصولیه اوله حکم و قضایا* یعنی در خاطر اولوب منظومه مذکوره بی بوشانده شرح ایدن شارح تحفه مرقومه فحول موالیدن البستانی حیاتی افتدینک نجل فاضلی السید شرف خلیل افتدینک تقریض و امضا التماسبله فقیره اراده ایلدیکی شرح جدید نقبسنه باقبلوب نگاریت مذکوره علی القارینک مشکاة المصابیح شرحندن نقل ایلدیکی حاشیه ما نحن فیها مدار ایضاح اولغله اجمالی ترجمه اولوب بو مطلبه درج اولندی (قال المولی علی القاری داود علیه السلام مرأه کبرایه ولد موجودی حکمی یا مقتضای شریعت مجتهدیه مطابقا یدنده بولمق یعنی ذی الید خارجندن اولی اولمق و یا خود ولد مذکور کند و به بکزر بولمق احتماللرندن برینه منیدر و احتمال ثانیکه علم قیافه الاثر در امام شافعی عنندنه معتبردر (و شارح مشکاة یعنی طیبی داود و سلیمان علیهما السلام بو قضیه ده واقع حکملرندن هر بری حقدر زیرا بونده اجتهاد ایله عمل ایشلدر و بو قضیه ده اولان حکم و قضال ینه مسندد قرینهدر لکن سلیمان علیه السلام کندوسبله قضا ایلدیکی قرینه من حیث الظاهر قرینه داود علیه السلامدن اقوادر (و علی قول شرع داود و سلیمان علیهما السلامه احوال ینه منزله سنده اولمق دخی متحملدر هر نه طرفیندن بری ذات الید اولسه دخی والله اعلم دیمشدر (نووی مسلم شرحنده دخی باز که علما دیدیلرکه داود علیه السلام ولدی مرأه کبرایه حکمنه سبب ولد موجود ایله کبری ینلرنده اولان مشابهتدر و یا خود کبرانک ولد موجود یدنده بولمشدر و اما سلیمان علیه السلام باطن قضیه بی معرفته تدبیر و ملاطفه طریقبله توصل ایلدی اشبو شق ولد تدبیرندن مرادی اول امرده کبری ایله مرأه صفرانک شفت امومیلری نمیر ایشی اختیار و امتحان ایدنی یوقسه حقیقه قطع و شق دکل ایدنی و شفت مذکوره نمیر ایلد کد نصکره کبری ولد موجود صفرانک اولدیغنی اقرار ایتکله اقرار مذکوره بناء صغریه حکم ایلدی یوقسه مجرد شفته حکم دکلدر انتهی (مولی علی القاری پوراده یعنی خبر مذکورده اقراره دلالت ایدر نه عباره و نه اشاره وارد دیمشدر یعنی فی الحقیقه اقرار خصوصی اشکالاتی اگر چه برطرف ایدر لکن عباره خبر ناطق دکلدر دیورد ایشدر (و ینه نووی دیر که علما بمقوله تدبیری حکام حقیقت حال و تحقیق صواب ایچون ایدرلر یعنی مجرد مدار احکام دکلدر دیدیلر (ینه علی القاری دیر که اشبو مجتبی ابن القيم الجوزی کتاب الفراسه فی السیاسة ده تحقیق ایشدر یعنی اطلاع مراد ایدر کتاب مذکوره باقسونلر دیمکه اشارت ایدر (قلت) قول اخیر نووی آنفا یازیلان قاز حکایه سی

ملك شرويه پدری پرويزك اعدا مني قصد ايله مباشر كوندرد پرويز شخص مأموره سنك مقدما
 كاخد منك واردر اوغلو مه قالمسون فلان صندوق سن آل ثروتكه سبب اولور ديوب دلالت
 ايدر جلاد ابشني بتروب و مأمور دخی صندوق الوب شرويه واروب قضيه صندوق خبر و پر
 صندوق اچد قلارنده ايجندن برحقه جقر وحقه نك ايجنده برحب ايله بر بوسله جقر و بوسله ده
 هر كيم بوجي بوتارسه صره سيله اون بكار ازاله سنه قادر اولور ديوب محرر اولغله شرويه قربانه
 حر يص اولديقتدن جني بوتد فده في الحال مرد اولور و اهل تاريخ پرويز قائلندن اخذ ناريدن
 اول مقتولدر ديمشدر (قلت) اشو پرويز شيريني تزوج ايدن و نامه همايون دعوت اسلاميه بي
 تمزيقه جرئت ايتمكه حفته ملك و سلطنتي تمزيق و پریشان اولسيله بد دعای نبوی
 صادر اولان ساسانيه عجم ملوكنك يكرمي ايكنجي سي اولان ملك مشرك آتش پرستدر و نوشروانك
 طور ويندر كه في الحقيقه كندوسى بوجه محرر اوغلي يديله هلاك و دوات مذكوره دخی جوق
 كچمدن يعني سنين هجريه نك اون درديجي سالی پریشان و مضموحل اولوب اقليلري داراسلام
 و معجزه نبويه كوش كبي بونده دخی مشهود انام اولدي انتهى (محكيده كه هرون رشيد اوج نفر
 اولاديني ولي عهد ايدوب اهل حل و عقدی بو خصوصه بيعت ايتد بروب اشهاد ايلد كده
 ار كاندن بر معروف ذات بيعت مذكوره دن تخلف ايدر هر ون خليفه احضار ايدوب سبب
 تخلفندن سؤال ايلد كده بر مانع و عائق ظهور يله مجلس عهد ده بولنه مدم ديوب اعتذار ايدر
 خليفه كتورك عهد نامه بي و اوقويك ايشنسون پرويز اوقوند فده اول ذات * يا امير المؤمنين
 هذه البيعة في عني الى قيام الساعة * يعني اي امير المؤمنين اشو بيعت قيام ساعته قدر كرد فده
 اولسون كلاميله رضا كوستر خليفه قول مذكوره توريه اولديغي فهم ايله مبوب قيام ساعتدن
 مرادی بوم حشر اولديغي ظن ايدر اول ذاتك مرادی ايسه مجلس خليفه دن قيام و حر كتي
 ايش (محكيده كه مغيرة بن شعبه بي حارث بن كعب قبيله سندن بر كنج اوشاقدن غيري واحد
 انداده مامشدر شويله كه غلام مذكوره قبيله سندن تزوجني مراد ايلديكم بر مرته في صورديغده
 يا امير اول خانونده سنك ايجون خير بو قدر ديدی ندن ديد يكمده يا اول مرته بي بر رجل او پر كن
 كوردم ديجك اعراض ايتدم وفي الحال غلام مذكوره واروب تزوج ايتدی جاغروب خافك
 تقبيل ايلديكي قاري بي نيچون ايلك ديولوم ايد يكمده بلي مرته بي صغيرا يكن باباسي تقبيل ايدر كورددم
 ديوبني مبهوت ايتدی ديمشدر انتهى (محكيده كه بر رجل سيد بن نعيم اولان اخنفة كلوب
 بر سله اورد فده اخنفة رجله بو فضاخته نه وجهله جرائت ايلدك ديد كده بر كيمه بكاسيد
 بني نعيم بر لطمه اوررا بسك سكا شو مقدار اچمه و بهيم ديوب جعل قشيدی ديد كده اخنفة رجله
 خطا ايلدك بن سيد بن نعيم دكيل انرك اولوسي حارثة بن قدامة در ديمكه اول رجل موعود
 ولان اخنفة بي قائم حرسيله واروب حارثة نوفا دی چالديغي كبي حارث طوتد بروب الريني
 كسديدي (قلت) اخنفة كه مناقبي اشو كتابه كرا را مرو رايدن كريم و حلیم مشهور در
 هر نه قدر رجل طماع مذكوره حلم ايتش ايسده حسن تدبير ايله حقتدن اكادي اشته حلیم اولنرك
 بويله شيوه سندن و كاهيجه شدت غضبندن اثر مقتضاسيجه قورقور قورقور فندبر انتهى (وقال
 شعبي وجهني عبد الملك الى ملك الروم فلما رأى ما جع الله سبحانه في من الفضائل و خلى بي يوما
 و دلى لي امن اهل بيت الخلافة انت قلت لا ولكني رجل من العرب فكذب الى عبد الملك رقعة
 و دفعه الي وقال ادفعها للملككم فلما قرأها عبد الملك قال لي ما فيها قلت لا قال فيها العجب لقوم
 فيهم مثل هذا كذب ولوا امورهم غيره ثم قال اندي ما اراد بهذا قلت لا قال حسدني عليك
 فاراد ان اقلك فقلت انما كبرني عنده يا امير المؤمنين لانه لم يرك فبلغ ذلك ملك الروم و قال له ابوء

لم يرد بما في نفسي انتهى (قلت) استوفيتك مأل شعبي روح الله تعالى روحه ديمشكه بني عبد الملك
 ابن مروان اموي لمصلحة قيصر طرفنه كوند ر مشيدى لطف حقله بنده مجتمع فضائل قيصر
 كورد كده تعظيم قصد يله بر كون بخله خلوت ايدوب صحبت خلالي بكاسن خليفه نك
 اقر با سندن ميسن ديوب صوردي بند خي نسل هر يدر لكن خليفه نك نسبته پيوسنه دكلم ديدم
 و برشفه مخصوصه دخی بازوب ختمه بوني ملككه وريدیدی بند خي ختام مصلحتله دونوب
 اول شقهي عبد الملك و يردم آجوب و اوقوب اي شعبي بورقمده اولاني ييلور ميسن ديدی
 خير ديد يكمده ايجنده بر قومه لعجب اولنور كه ايجلرند بونك يعني شعبي كبي كيسه وارا يكن امور ليني
 بونك غير بسته توليه ايله ل يعني سن خليفه اولمليدك قولي واردر و بوندن مراد قيصر بك
 سنك ايجون حسد ايتمكه سني بو سوز دن ناشي بدن صوغودوب قتل ايتمي استر ديد كده
 بند خي اي امير المؤمنين بي قيصر عندنده بيوتديكي سني كورمديكي ايجوندر يعني سني كورسیدی
 بني تحقير و تفصير ايدر دی ديدم و بنم بوجوام قيصره واصل اولد فده عبد الملك اولان كلام
 وجوابي بكسوب ضمير مده اولان شي ايله صباحله مامش يعني كسنديني حسن بيانيه قتلدن
 قورنارمش ديمشدر انتهى (قلت) اشته نيت قيصر كه دولت امويه دن شعبي كبي مستشار
 سلطنت اولان ذاتك عبد الملك غيرته دوشوره رك ازاله سني غنيت ييلوب اشو خديعه
 خطايه سيله اكا دوشن تدبيره قصور ايلامش و عبد الملك دخی الله تعالى رحمت ايله كه
 دسيه اولديغي بطلكه شعبي به قيصوب تدبير قيصري تأمل ايله ابطاله موفق اولمش و شعبدن
 دخی خدا راضي اوله كه عبد الملك غضب مأموني ذكر اولنان كلام بلاغت ارساميله تسكين
 ايتش والله تعالى اعلم * بعض نسخده (الله ابوه لم يرد بما في نفسي * يرنده * الله ابوه لم يرد بما في
 نفسي * واقع اولمشدر كه مأل عبد الملك تحسين كه نفسده اولان قصده تعدي ايلدی ديمك
 كيدر (عبارة حكايه مذكوره نك مال و مفاد و خواص عاجزانه اسعد فقيرك يازديغي كور بنور ايكين
 ترجمه معلومه ده روايت اولمشكه عقلاء و دهاندن شعبي بي امير المؤمنين عبد الملك بن مروان
 ملك قيصره سفارته كونده روب قيصر شعبينك عقل و دراييت و شجاعتي نفرس ايلد كده شعبدن
 نيت خلافتدن ميسك ديوب استفسار ايتد كده شعبي دخی هر بدن مجهول النسب بر كيمه يم ديوب
 اداء سفارت و قيصرك نامه سني آلوب عبد الملكه ايصال ايلد كده عبد الملك دخی قيصرك
 نامه سني قرائت ايلد كده ضحك ايله رك شعبي به نه تخرير ايلديكي ييلور ميسن ديفجه شعبي دخی
 معلوم دكلدر ديد كده عبد الملك اي شعبي ملك روم دراييت و شجاعتي نفرس ايدوب ملك
 و دولنده تأييدك حسبيله حيله و خدعه ايله سني اعدام ايتدرمك مراد ايدر ديد كده شعبي اي امير
 المؤمنين قيصرك حوصله سي شجاعت و درايتمه تحمل ايله مدی ديوب عبد الملك خلافته
 معامله وافر اموال و رتبه ايله شعبي به مجامله ايلد كده قيصر دروغی كشف و غرضي فهم ايلديار
 ديوب نحسرا يلدی ديوب ترجمه ايلشدر فاخر ماشئت (قلت) مشار اليه ابو عمرو بن عاصم بن شرجيل
 الشعبي مشاهير تابعين كرامند ر عهد خلافت ذی النور بدن رضی الله تعالى عنه التي سنه مرو رنده
 تولد ايتشدر والده سي عهد عمر يده رضی الله عنه فارسه مضافه جلولا قريه سندن سي اولنان
 جوار بدن در ابن عباس رضی الله عنهمابه ملازمت و صحبت ايدوب مشار اليه و سائر صحايدن
 دخی روايت حديث ايتشدر يوزيش سنه سنده وفات ايلدی انتهى (محكيده كه مشار اليه
 عبد الملك قريشاشي بشري كوفه به والي نصب ايدوب لكن شاب شوخ طبع و دلش بفته هوا
 و تفزل بر طروب مزاج نبع اولغله متورع و پير اولان روح بن ذيباعی حسب البشريه بشر
 يولي ازدر مسون ديوب ناصح اوله رق برابر كوندردی روحك نظارقي بشره ثقیل كلكله اعاده سي

امرئ بشر ندما سبله مشورته باشلدی ندما سندن برقتان بن اقی احتیاج یله ووردن طولود بزرگین
شامه قاجر برم دیو تعهد برله کیجه وقتی روحک دانه سنه کیز لوجه کبر و ب اوطور دیخی
بره مجلسنه قریب اولان دیوارک او ز رینه * یار و ح من لنبات وارمله * اذا بفاک اهل
المقرب الثانی * ان ابن مروان قد حانت منته * فاحتل لنفسک یار و ح بن ذبیعی * قطعه سنی
بر کیمسه طویعدن یازوب صاو و شور وقتا که روح قطعه بی کورد کده خوف واضطرابه دوشوب
کوفه دن خر و ح و شامه کلوب سبب قفول اولان قفول خبر و یرد کده عبد الملک اشبو دسبسه
خوشنه کلکله شدت ضحکندن ارقه سی اوزره یاقوب روحه * ثقلت علی بشر واصحابه
فاختالوا لک * ای روح بشره و قرنا سنه من کران کلدیککن بوجله بی دوزمشلر دیدی
مال قطعه ای روح اهل مغرب بغی ایلدکلرینی خبر و یرجی اولان سکا کلد کده یعنی شامه فتنه
قویدی چو چوق و جولو غکی کیم کوزه در تحقیق ابن مروان موته یاقلشدی نه طور و کوفه ده
نه اوطور دسن نفسکی خلاصه برچاره بول دیمکدر (لکن ترجمه معلومه ده بویه سنه ترجمه
اولمکدر) ترجمه سی ای روح حلیله و اولاد لری قنغی کیمسه در عهده ایدر اهل مغرب دن
موتله خبر و یردی و فتنه که ابن مروانک موتی تقرب ایلدی بو تقدیرجه نفسک مختل اولدی
ای روح بن ذبیعی اشبو ترجمه نک بو قار و لرندن قطع نظره * فاحتل لنفسک * عباره سی
نفسک مختل اولدی دیو ترجمه اولتوری بیلم (اشبو روایت صحیح آیه دخی دفع ضرر ضمنت
اولان تدابیر حسنه دندر که وقتا که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم و بارک و کرم افندیزه
خیبری قنغ یوروب مسلون فرحیاب شوکت اسلام اولدقلری اوانده عرض اسلام ایدن حجاج
ابن علابط السبلی حضور سعاده کلوب یار رسول الله بنم مکده ده هم شبرم ام شبیه عندنده و دخی
تجار مکده ده مفرق اموال و اردر خبر اسلام الیه واصل اولمازدن اول مکده به عودت ایدیم قورقارمکه
اسلامی طوبار سه مکده ده اولان کافه مال کیدر دیو بعد الاسیدان (یار رسول الله اقی احتیاج الی ان اقول
یعنی یار رسول الله بن سوزسو بلکه محتاج دیدیکه بوندن مرادی برای مصلحه اسلامنی اضمار ایله اقتضا
ایدرا یسه رنک اعداده کور بنور شان اسلامک علیه سوبله جکنی بو وجهله دخی استرخاص
ایلدکده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیز (قل وانت فی حل) یوروب
بو یاده اقتضا ایدن کلامی سوبلک حلال و جائز اولدیفنی بعد البیان و الرخصة حجاج رضی الله تعالی
عنه جیقوب مکده مکرمه جوارنده اولان ثنیة البیضا نام محله وارد قده اوراده قریشدن براز
کسانی بولدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم افندیز که خبره سبر و سفر همایونلری مکده به
منعکس اولدیفندن استماع اخبار ایچون قریش طرفندن چیغملار ایدی حجاج رضی الله تعالی عنه
دیر که اول کسان بنی کورد کلرنده اشته بونده قسم ایدر ز که خبر واردر یا حجاج خبره سفر
اولدیفنی طویق معلومانکی سوبله دیدیلر (قلت) انه سار الیهما و عندی من الخبر ما یسرکم *
بندخی اول یعنی محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم خبره سبر و سفر ایلدی و بنده خبردن
سره سرور و یره جک شی واردر دیدیم * فالتبطوا جینی ناقتی بقولون ایه یا حجاج * فی الحال
تفصیل خبر طلبیه دوه مک ابکی جانبته دو کلدیلر یعنی باشمه بر کلدیلر و همان خبرینی سوبله ای
حجاج دیدیلر * فقلت لهم هزم هزيمة لم نسمعوا بمنزلها قط و اسر محمد و قالوا لا نقله حتی نبعث
به الی مکة فيقتلونه بین اظههم بمن کان اصعب من رجالهم * بعده بن اناره منلی ایشتمدیککر
برهن بمنله منهزم اولدیلر و محمد اسیر اولدی و بوراده قتل ایتوب مکده به کوندره لم اوراده اهل
مکه ینلرنده اقی ورجانندن طوونلری قتل ایلسونلر دیدیلر دیدیم بونی ایشتمکری کیم مکده جانبته
طوغری اشته سره خبر کلدی همان محمد کله جک و بنم دیدیکم کی سوبله بویه اوله جی دیو

صیحه وندا ایلدیلر بعده بن خلق اوزرلرنده اولان مالی ججه اعانت ایدک ز بران تجارت اطر افدن
مقدم خیره واره یم و نقل و مال محمد و اصحابندن ایشرا ایله تجارت ایدیم املتده یم دیدیم منله برابر
قالقوب استدیگمکن زیاده سهولتله کوزلجه جمع ایلدیلر وقتا که اشبو قاره خبرمکه ده شایع اولوب
عباس بن عبد المطلب رضی الله تعالی عنه دخی استماع ایتکله بن تجارت خیامندن برخیه ده بولندیغم
حاله یاغنه کلوب ای حجاج اشبو کتور دیکک خبرندر دیو صور دقه برتقر یله سنه ایداع
ایده جکم سری حفظه قادر مبسن دیدیکمه قسم ایله قادرم دیدی بعده شمعی اولماز مکان
خالیده ملاقات ایدیم لم ز بر حال کورر سنکه مالی ججه یم دیدیکمه صاوشدی بعد جمع المال
خروجم خلالی تنهاده عباس بن عبد المطلب رضی الله تعالی عنه ایله ملاقات ایدوب ای بابا الفضل
سوزیمی حفظ و کتم قبل ز بر اقور فارمکه اعدا آردیمه دوشر لکن اوح کونا وزاد یغمه نصکره
استه دیک سوبله دیدیم او یله اولسون دیدی بعده والله که فرنداشک او غلنی خیبرک ملکی
قری اولوب صفوت اسلام ایله منوره اولان صفیه بی سرارده ز فافلریله شرفیاب ایتکله عروس
اولدقلری حاله منصور و مظفر کوروب کلدیم خیبری قنغ و مالی غنیمت ایدوب اول اولکابه پیغمبر
و اصحابی مالک اولدیلر دیدیکمه کال سرورندن نه سوبلر سن ای حجاج دیدی اشته الله تعالی
ییلور که حال بویه در و بن مسلم اولوب پورابه مسلما کلدیم و ظاهرده مسموع و مشهودک اولان
قول و قلم رخصت همایون نبویه ایله مالی تحصیل خوفندن اوتوری ایدی ز بر بویه ایتیم
مالم تلف اولوردی لکن بنم عودتمدن اوج کون یکد که نصکره امریکی اظهار ایله و الحاصل
پیغمبر حق علیه الصلاة و السلام افندیز والله که استدیگک حال اوزره در دیوب بویه روان
اولدم دیدی بعده حجاج بن علابط رضی الله عنه دیر که پس اوج کون مر و رند نصکره حضرت
عباس که رضی الله عنه هنوز مدینه منوره به هجرت ایتوب مکده مکرمه ده اولور ایدی منکرانه
و مسرورانه اثواب تجملنی کیوب و تراش اولوب و دسفته عصا سنی الوب و خانه سندن مسرتله
خروج ایدوب و کعبه معظمه به واروب طوافه باشلدی مشرکین حضرت عباس رضی الله عنه
بو حاله کورد کلرنده یا بابا الفضل اشبو وضعک حرارت مصیبتی ستر داعیه سبله برنجلدر دیدیلر
اولدخی کلام صیبت زده بلکه صفا و سرورده یم که محمد علیه الصلاة و السلام افندیز خیبری
قنغ و ملککنک قز بنی الوب زفاف اولش و اموال خیبری اصحابیله غنیمت ایلش دیکک بو خبرله
سکا کیم کلدی دیدیلر اولدخی سره کتور دیکی خبرله کلان ایله کلدی دیدکده بلیدک حجاجی
شویه بویه ایدر دیک دیو لوم و ناسفه باشلدیلر و چوق کچمدن حقیقت قنغ رابکان اولدی اتههی
(اشته حجاج بن علابط اشبو تیقظ و احتیالیه مالی تحصیله مخلص بولمشدر رضی الله تعالی
عنه (قلت) ففتح خیبر هجرک بدیجی سالی و قایعندندر اتههی (ترجمه معلومه ده * قال
الحجاج فخرجت فلما انتهیت الی ثنیة البیضاء وجدت بها رجالا من قریش یسمعون الاخبار وقد
بلغهم ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سار الی خیبر فلما ابصرونی قالوا لعمر الله عنده
الخبر یا حجاج فقد بلغنا ان القاطع یعنون محمد (صلی الله تعالی علیه وسلم) قد سار الی خیبر قال قلت
انه سار الیهما و عندی من الخبر ما یسرکم فالتبطوا جینی ناقتی بقولون ایه یا حجاج * عباره سی (حجاج
یوله روان اولوب ثنیة البیضاء دیدکلری محله واصل اولد قده کفار مکده دن بر طاشقه رسول الله علیه
الصلاة و السلام افندیز که غزوه خیبره خروجنی استماعلری سببله احوال لرندن استخبار و عیادا
بالله هر یمتلی خبر یله کفار مکده به بشیر ایتلری زعم باطللریله مترقیر ایکن حجاجه مصادفه ایله
ترحب و خبر سنه در بزرای تفریح ایله دیدکلرن حجاج سزله فرح و سرور و یرن خبر
بنده در لکن دوه می و بنی سرعته مکده به ایصال ایلله سعی ایلک دینجه انلر دخی حجاجی توفیر ایله

اسرا ابتدا در کفر نده الخ دیو ترجمه اول شد رفتا ملواری الله تعالی عنا عکرم انتهى (صاحب المستطرف اشبو حجاج بن علاط روایتی عقبنده اسعد فقیهك اوتوز طقوزنجی باده بالناسبه التامة تفصیلا روح ایلدیکی نعیم بن مسعود رضی الله تعالی عنهما اذن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمر ایله خندق غراسنده اجرا ایدوب اعدانك پریشان اولسته بادی اولان روایتی اتیان ایلشدرفلیراجع ووما قبل فی التبیظ والتبصر فی الامور * اشبو اقوال آتیه امور و مصالحده تیقف و تبصر اوزره حرکتك فوائده دائر در * من ایقف نفسه والبسها لباس التحفظ آیس عدوه من کیده له وقض عنه طمع الماکرین به * اقوال حکماء دندر که مالی برکیمه که نفسنی آگاه ایدوب اکا تحفظ ووقایه لباسنی کیدره دشمنی اکایده چکی کیددن نامید اولوب واندن مکر ایدیبیلرک رسته طمع غدیری کسلور دیمکدر (ودخی حکما) البقطة حارس لاینام وحافظ لایسام و حاکم لایرتشی فن تدرع بها امن من الاحتيال والضیاع والجور والمکر * دیمکدر که مفادی کافه اموره غفلت ایتمامك او بومز وکیجه وکوندز قائم برحارس وقراولدر واوصاف ونگهباندر ورشوت الماز برحاکدر یعنی رشوت ایله کرک طرف خصم بی حقه میل بیه ظلم ایدر وکرک رشوتسز اظهار واحقاق ایمن حاکم دکلدر قنخی ذانکه بقضه یعنی عدم غفلتی کندوبه زره و سپرایده صولة اعدادن وضایع اولدن وجوردشمن ومکرتدن امین اولور دیمکدر که برکابلقی کلامدر (قلت) همان کافه امور دنیویه و اخرویه ده تیقف ندر اخلاق وتدبیر مملکت کابلرینه باقوب کسب قوت وجلب محبت وغلبه بدخواه واهل عداوت نه ایله حاصل اولور اوقوبوب ودرسی اربابله مذاکره ایدوب تفصیلاتنه اطلاع اولمیلدر که سلامت دارین بولنه وکلام مذکورک فهرسی * اول الفکره آخر العمل * قول عرب العرب باسیله * اول اندیش وانکهی گفتار * کار اولده کشتی عاقبت اندیش کرک * مصراع حکمت اسما علی یدر فندبر (منقولدر که کسرای عجم نوشروان خفایای امور واسرار صدور تبعه و مأمورینه اطلاع وتفحص وتحریریه زیاده دقت اوزره اولوب حقایق احوال وغوامض قضایایه وقوف واطلاع ایچون دائما رعایا و بلاد عین وجاسوسلر یعنی تبدیل امیلر نشر و ارسال ایدوب مفسدی طویدقده تأدیب ایله مقابله ومصلحی بیلدکده احسان ایله مجازات ایتمکده اولوب ملوک بوخصوصده دقت واهتمام واجب اولوب اگر بوندن اهمال ایدر سه قلوب خلقدن مهابتی ساقطه اولور در ایش (قلت) نجسس احوال مأمورین بلدان ورعا با ایچون دائما ومعترا نهائی مجرب الاطوار وامین کیمه لارسال ایتک واول ارسال اولنلردن کز او ارسال اولنلرک احوالی دخی نجسس ایچون بیه مأمور و انلره دخی و هم جرا بش اون درجه مأمورلر سو فی سلاطین کزین مشهورینک دانی اولدیغی متنع تواریح اولنلرک معلوملریدر که بونده فوائد بسیار درکار در حتی بوخصوصده فقهای کرامدن برذاتک مستقل برکابی بوفقیهك منظوری اولمشدر انتهى (انس ابن مالک رضی الله تعالی عنهما روایت اولمشدر که امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه احوال مسلمینی تفقد ایچون کیجه ل دن برکیجه ده چقبوب کرزایکن اولنکی کون کندنده خیمه اولیان محله کیجه دن قورلش بریت یعنی چرکه کوروب اطلاع ایچون چرکه به قریب اولدقده ایچنده بولنان خانوک اینتی استماع وچرکه نك خارجنده اوطورر برآدی کوروب وایانه واروب سن کیمسن دیوسوال ایلدکده اول آدمی بادیه دن برکیجه یم امیر المؤمنینک فضل واحسانندن حصصیاب اولقی املله قدوم ایلدم دیدی بابوانین ندر دیوسور دقلرند وضع حل اغریسی طومش زوجه مدردیدی اول خاتونک یانده بر احد واری پیوردی یوقدر دیمکد همان حضرت عمر رضی الله تعالی عنه اوکیجه خلیفه اولدقلرینی بطدیکی حالده عجله ایله خانه سعادتارینه کاوب

خلیله محترمه لری ام کلثوم که حضرت علی کرم الله وجهه ورضی الله تعالی عنهما کریمه لیدر حق سبحانه وتعالی سواق ایلدیکی اجرده سکا نصیب وارمیدر دیدی انلردخی اول اجرندن دیدکده شونده یاننده بر احدیوق اغریسی طومش بر خاتون واردر مراد ایدرایسک لوخسه به لازم اولان شیرلی ال و بکار از شخم وجوبات ایله بر طجهره و بریتشه لم پیوردر واول اشبابی الوب چرکه به وارد قلرند امر لیه ام کلثوم رضی الله تعالی عنهما چرکه به کیروب وخلیفه حضرتلری رجل مذکورده آتش باقدربوب مبارک لیه لری خلالتدن دخان نارخروج ایدرک آتش اوفلیوب طامعی طبع ایدرلر و خاتون دخی طوغوررام کلثوم رضی الله تعالی عنهما * یا امیر المؤمنین بشر صاحبک بفلام * یعنی ای امیر المؤمنین دوستکی ارکک چو چوقله تبشیر ایله دیو خبر ویر رجل مرقوم وصف امیر المؤمنینی ایشدیمکد تره یوب و اوتانوب * واخجلناه منک یا امیر المؤمنین اعکذا تفعل بنفسک * ابواه ای امیر المؤمنین ذانکر دن شرمسار اولدم بالذات بویه می اجرا پیورملی ایدی یعنی آخره امر پیورمیوب بوفقیه و غریبه بالذات اشبو تواضع ومرتکزدن مستغرق در بای حجاب اولدم دیوسوزو کدانه باشلدقده حضرت عمر رضی الله تعالی عنه * یا ابا العرب من ول شبا من امور المسلمین یبغی ان يتطلع علی صغیر امورهم وکبرها فانه عنها مسؤل ومتی غفل عنها خسر الدنيا والآخرة * پیوردیلر که مالی والی اولان ذات داخل ولایتده خلقک صغیر وکبیر کافه امور لینه مطلع اولقی کرکدر که روز فرداده جله سندن صور بلورنه زمانکه اول ذات اول اطلاعدن غفلت اوزره اوله دنیا و آخرتده اسایش وثوابدن محروم اولور دیمکدر (وحضرت فاروق رضی الله تعالی عنهما عنک تعرف واطلاع احوال رعایا و اهلای به واقامه قسطاس و میزان وازاحه وازاله اسباب فساد واصلاح حال امته شدت حرص ومیلرینه بناء بالنفس دخی بوجه محررا کز لیا لیده چقبوب سرا امور رعیتی نجسس وتفتیش دأب شر بفلری ایدی (ومعاویه دخی بو باده مساک عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنهما سلوک ایلش ایدی وارکان دولت امویه دن زیاد بن ابی دخی اول مسلکده ایدی حتی اندن منقولدر که برکیجه بر حاجت عرضیه زیاده کندوبی بطرظیه فلام دیمکه باشلدقده زیاده زیاده تبسم کلوب ای رجل سن کندیبکی بکاتعرف ایتمکی استرسن والله بن سنی و بابای و جدیبکی وجده کی سندن زیاده بیلدیکدن باشقه اوزرکده اولان برده فلانکدر واول فلانک بابایی سکاعاریت ویردی دیو کندی نسلی وحالی کبی تقریره باشلدقده رجل مرقوم حیرتندن ارتعاد ایدوب بائقی مرتبه سنه وارمشدر انتهى (پس ایشاندن صکره ثانی آل عباس منصور خلیفه به قدر امر تحری ونجسس مذکورده آثار ایشانه امویه دن ایچق عبد الملك بن مروان ولاتلرندن حجاج اقتفا ایشدر امامنصور بوخصوصه کرکی کبی اهتمام ایدوب هر بلده ونواحی ده نهائی بر جاسوس اقامه ایلش ایدیکه کندوسندن باشقه بر احد انلری بطرایدی و بو تقریریه زماننده خروج ایده چکلرینی طویوب و پیلوب تدبیر نهائی ایله کیف مایشا تسکین غوغا ایلشدر در که تفاصیلی کتب توار یخده مسطور در انتهى الباب الحادی والستون

الباب الثاني والستون

اشبو الشمس ایکنی باب حروف هجا اوزره مرتب اولدیغی حالده دواب ووحوش وطیر وهوام وحشرات وبونلره شبهه شیلر یاننده در (قلت) صاحب المستطرف برده الله تعالی مضجعه اشبو باده اتیان ایلدیکی حیوانات مصر قاهره ده قاضی القضاة ومدرس مدرسه مؤیدیه ایکن سکر بوزیکرمی یدی سالی ارحال دار بقایدن المولی شمس الدین محمد بن المقدسی الدمیری الشافعی مرحومک بیکدن افزون حیوانات بریه و بحر به نك کافه احوالی حاوی و بالناسبه اکثر فوندن

نعمه نجه فوئدی محتوی اولوب حقا که همت شاهانه ايله ترجمه و طبعه نسیر بلدان اولمعه شایان
حیات حیوان اسمیه مسمی اولان کتاب فاخرینده اولنلردن دوه ده قولاق ایجاز طریقه بقیله بعض
مشهور بیدر اسد فقیر عاجز مسار الیه که اربینه افتفا ایله تکثیر سواد و تبحر اخوان اضافت نهادن
قاجش ایلده فقط کرک حیات الحیه انده مسطور و کرک علی القاری الخفینک بمجه الانسان
فی مهجه الحیوان نام مختصری ایله اوائل عهد سلیم خان ثالث طاب ثراه حضرت نوری علماسندن
مدنی افتدی دیکلمه مشهور فقه و ورع طریزونی الشیخ محمد افتدی الخفی مر حومت تحفه الاخوان
فی الحرام و الحلال من الحیوان نام مختصر بنی عاجزانه بالمطالع حیوانات محرره که حل و حرمتلرنده
اولان اقوالی و مهیا ممکن اسماء فارسیه و ترکیه لرینی درج و ضم ایتشدرد (ع) ربنا انطق لساننا
بالحق (نصیر) اسد فقیردیر که صاحب المستطرفک اشبو حیوان احوالی باینده نقل ایلدیکی
اقوال علما و حکماء اخلاق حیواناته دارا اولان مقالاتده بشرک غیری بولنان ذی روحده عقل
اولد بخی توهم اولمسونکه الشیخ ولی الدین عبدالرحمن بن خلدون مقدمه مشهوره مقبوله سند
علی وجه التفصیل تحقیق قیلدی بخی مطلبک خلاصه سی اوزده مدنی بالطبع اولان انسان
عاقلک تعبشی و بقای نوعی دائرة انتظامدن خارج بولنه مز یعنی بر برینه مرتب و بر برینی
مستلزم امور اسباب متفاوتة المرتبه به پیوسته در واشبو امور مرتبه و منتظمه بی تحصیل دخی کرک
ذات انسانده و کرک خارجنده اولان اشیا و معلومات تصوریه و تصدیقه بی انسانک مبادیدن
مقاصده انتقال دهندن عبارت اولان فکر و ترتیه متوقفدر مثلا بر کیمسه دهند بر سق و طوان
یتاسنی اراده ایلد کده ذهنیه سق طونه جق دیواره بعده دیواری بندیره جکی اساسه انتقال
اید ر که اساس مذکور فکر ینک آخریدر واشبو آخر فکر اولان اساسدن عمله ابتدا ایدوب
بعده دیواری و دیوار دیکلمه سقنی انشا اید ر که انشای سق آخر عمل انسان و اول حرکت
فکر بدر و اشته عربک * اول العمل آخر الفکر و آخر الفکر اول العمل * دید کلری کلام بلیغ حکمت
تبلیغ ینک معنای ذکر اولان ترتیدر و بونده انسانک بر برندن تفاوتلری دخی وارد ر بر ترتیب
فکر ایکی و اوج و درت و دخی زیاده اولان اسباب مرتبه ده حرکت توقف اید ر و هر عقل اتی ادراک
ایده میوب غیره محتاج اولور (قلت) اشته مشورتک اقتضای سببی دخی بودر و بعض امور دخی
وارد ر که اتی عقل انسان ادراک اید میوب بیان نوامیس الهیه به لامحاله محتاجدر یعنی کتاب
مزل و رسول رب اجل خبرینه موقوفدر فلیحفظ * و اما بشرک غیر بسی اولان هر حیوانده
انسان کی فاعلک فعلنده اولان ترتیبی اوزرینه کند و سبله مرور حرکت اید جک شتک یعنی
فکرک بولنماد بخته بناء افعالده انتظام بوقدر زرا حیوانک ادراک حبسی یعنی مدرکات
و متعلقاتی بطدن خالی اولوب فکر و ترتیه محتاج اولیان حواس ظاهره و واسطه سبله در و بقای
نوعلرینه سبب اولان جلب منفعت و دفع مضرتلرنده اولان آلاتلری دخی خلقی و طبیعی
اولد یفنک اوزرینه مر خلافت انسانیه اقتضای حیه حیوانات قید تسخیر انسان ایله مفید
اوللریله دائرة انتظامه دخوله توقف ایدن امورلری و افعال قیحه و مضره لری دست
تدبیر انسان ایله حصول بولوب و بر طرف اولد یفنک بشر کی افعاللرنده آلت عقله محتاج
دکلردر ایدمی اشبو تمهیددن ظاهر اولد بخی اوزره بر مخلوق که کند و لرنده عقل اولیه صفات
حسنه بی اکساب اید ر که مدح اولنه و عکس دخی کسب اید مزل یعنی کسی دکلدر که بوجبه
ذم و تعیب اولنه بوبولنه ایکن اهل حکمت و اهل فن فراستک حیواناته اخلاق حیده و رده
استدلرنده و ذکرنده مقصوده در دیو سوال وارد اولور ایلده جوابنده دیر که فی الحقیقه حیوانانده

بدلرنده اولان صور و علامات و اشکال لریله افعال و احواللرندن بداهه و تجربه یلنوب اخذ
اولمشدرد و بودخی الحق انسانده اولان احوالی معرفته استعانه ایچوندیر که آدمی قننی حیوانه
مشابه اولد بخی یلنه واندن بالاده سبق ایدن فراست مطلبنده ذکر اولسان منفعت حاصل
اوله انتهی (اسد) فارسیسی یا ی مجهوله ایله شیر و ترکیسی ارسلاندر سباعدن یعنی بر بخی
حیواناندر ارگکنه اسد و دیشبسنه اسد اطلاق ایدرلر و ارسلانک لغت عربیه ده اسماء
کثیره سی اولوب اسامه و حارب و قسوره و غصنه و حیدره و لبث و ضرغام اشهرلرندر و ابوالاطال
و ابوالشیل و ابوالعباس دخی کینه لرندر که اشبو کینه لر قرق طغوز بخی بایده قلم اسد فقیر ایله
بالمناصبه تطبیق اولمشدرد (و ارسلانک انواعی اولوب بر نوعنک وجهی انسان وجهی و جسدی
بفرکی و بر قارش مقداری سیاه بویوزلری اولور ایمش و بر نوعی دخی عناب اوننده اجر ایمش
و سائر الوانده دخی اولور ایمش و ارسلانی اناسی اولور بر قطعه لحم اوله رقی طوغور و ب اوج کون
محارسه دیکلمه بیاسی کلوب اول قطعه لحمی اوفر دیکله اعضا سی چیقوب صورتی شکل
اید ر ایمش بعده اناسی امرز که باشلر و کوزلر ینک قباغی دخی یدی کوندنصر که آچیلور ایمش
والتی آی با سبله اناسی تربیدلرنده اولوب بعده ککندوبی اداره ایدر و مستغنی اعانه لری اولور
ایمش و جوع و عطشه زیاده سبله تحمل و صبر ایدن ارسلاندر (قلت) سخی صبور خد و ع
متخدد جری غضوب بعد الحکم عظیم النفس ذکر الافعال اولد بخی اخلاق طیه بسندن
اید و کی رساله ابی طالب دمشید و محررد و افراط اوزره عالجیناب و علونفس صاحب
بر حیوان اولد یفنک صید و شکار ایدوب بعد الاکل و السع ترک ایلدیکی بقیه بی هرنه قدر
آح اولور ایلده ده کلوب بیز و سائر ینک بقیه بسندن دخی اکل ایتمز و کلک ایچدیکی صور دن
ایچمز ایمش حتی اشبو معنی بعض بلغانک * سارک حبه من غیر بفض * و لکن کثره الشراک
فیه * اذا وقع الذباب علی طعام * رفعت یدی ونفسی تشویه * و تجنب الاسود و رود ماء *
اذا کان الکلاب یلفن فیه * قطعه سند ارسلانک مثالی محبوبه مک شهرتی ارتوب
عاشقه لری چوغالغه باشلمله بتم اکا جهت آخر ایدن بضم اولیه رقی فقط شرکا چوغالدیفنکدن
حبی ترک یاقشیدی ز برار طعامک اوزرینه سنک دوشد کده الی اول طعامدن نفسم اشته ایلدیکی
حاله چکریم زیرا ارسلانک کلک و لغ ایلدیکی یعنی دانی ایچمک ایچون صوقدی بخی صودن
اجتناب ایدر بخی ایچمزل بندخی بر عاشق شیرمراح بلند طبعمکه شاهد باراره رعیت ایتم دیکلمر
(قلت) اشبو قطعه مجلد اولده بالمناصبه مرور ایتشدرد (ودخی ارسلانک حقدنه * و هوینش
ولایا کل * دیو یازمشلردر نهش ییلان اصرمسنه و دخی اولک دیشلریله بر نسنه بی اصرمق
معناسنه در که بوضوئنده عبارته مذکور و نک مفادی ارسلان اکل ایچون افتراس ایتوب
بلکه طبعاً و شجاعة افتراس ایدوب اولیه جه براغور و آج بولنور ایلده بیردیمک کیدر و لکن اشبو
عبارته ترجمه معلومه ده ارسلان اکل ایلد کده تانی ایله اکل ایدر ایمش دیو ترجمه اولمشدرد فتأمل
(ودخی ارسلانک رینی یعنی اغزی یاری غایت از ایمش و لهذا بخر ایله یعنی بوی بددها ن ایله
متصف ایمش و دخی ارسلانک شجاعت و حیانت و کرمی عظیم یعنی افراط اوزره اولوب شویله که
همما و ظهیر سبز بکانه اموره واضع اقدام اقدام و خروس و صینی صوتیه سنور یعنی کدی دن
هر اسان و آتشی کورد کده حیران اولوب و کرمندن ناشی بجزه نسوانه خصوصاً مرثه حایضه
التفات ایتمز ایمش (و نمر یعنی قیلان و سنور و افعی کی ارسلانک چشمی دخی کیجه ایچره
اضافه ایدر) مر ویدر که حضرت سید الکائنات علیه الصلاة و التسلیات افند بزم سوره شریفه
نجم نازل اولوب و و النجم اذا هوی * آتینی تلاوت بیورد قلرنده بیاسی کی اشقی اولان عتبه بن

بی نوبت کفرت رب بنجم کلام باطنی اید ذات رب العالمینی انکار اید کرده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم (سلط الله عليك کلبا من کلابه) کلام اعجاز انتظام محقق الوقوعیله بد دعا یور دیلر
 جوق کجمدن اول ملعون ابن ملعون براز رفقارله برکاروان ایله شام طرفنه یقلوب کندی زرقاء
 نام مر حله به واروب قوند قلی آند دوردن برآرسلان صیحه سنی اشتدیلر اول ملعونک زبیر اسدی یعنی
 اول شیرک کونور تولوسسندن وجودی دتره مکه باشد قد رفقاسی * من ای شی ترعد فرائضک فوالله
 دلتحن وانت سواء * یعنی برز فورقوب دتره ممس ایکن ندن سنک انلرک یعنی تنک دتر دیک کزنده اول
 شرین شر اسر * ان محمد ادعا علی * ووالله ما اظلت السماء من ذی لهجة اصدق من محمد * یعنی
 نچون فورقوب دتره مکه محم علیه الصلاة والسلام اوزر به تسلط کلب ایله بد دعا ایلدی وآسمان
 هل نطق ولسان یعنی انسان اوزر سایه انداز اوله لیدن برو والله که محمدن اصدق بر احد یوقدر یعنی
 دیدیکی کلور چیقردیدی و آماده اید کیری اخشام یکمنه کدرندن الی وارمدی او یقولی
 کلد که اول ملعونی اورطه لینه الوب وامتعه لینی اوزرینه چکوب یاندیلر برده کوندز کویا فتنکه
 حاضر اول وادیستند سس ویرن اول اسد کیکه کلوب ورفقاسی برر بر قوقلا یوب اول ملعون
 یل اندامی بولد قد رفقاسی یعنی بر اصرمه ایله خرد اید وب ایشی بتورد کدنصرکه دونوب
 کندی و اول ابی * سلط الکلب علی الخنزیر * مثلنه مظهر ایددی رفقاسی ملعونک
 شیر کندوی اصمغه ایکن * الم اقل لکم ان محمدا اصدق الناس * دیدیکی ایشدیلر یعنی
 ای رفقا بن سزه محم علیه الصلاة والسلام کافه ناسک اصدقی اولد یعنی دیمدی اشته کلامی
 روح بولدی دیوب صادق القول اولد یعنی تصدیق برله نعوذ من سخط الله تعالی کفر عنادی ایله
 یا باسی ابولهب و ابوجهله جهنم رفیق اولدی (فائده) حسب المسافر برادی مسیح
 یعنی ارسلان بناغی اولان محله قیلوه یعنی او یقویه واریلور و جلوسه اولنور و کجیلور سه
 * اعوذ بدانیال و الجب من شر الاسد * دعا سی اوقمنی خواصنددر که ضرر اسدن سالم
 اولور و سینده دخی شویله روایت اولمشدر که بخت نصر منامده هلاکی برمولودیدنده اولد یعنی
 کوروب اطغالی قتل اید ل دیو اطراف و اکنافه امر ل کوندردکده والد دانیال علیه السلام
 خوفدن اونی علیه السلامی بر بزه القا ایلد کزنده حق سبحانه و تعالی بر ارسلان ارسال یوروب
 ارسلان بقدرته تعالی محارسه سنده اولدی (و بعض روایتده دخی بخت نصر ملکک زوالی
 دانیال علیه السلامن توهم ایتکله هنوز شیر خوار ایکن یکی رأس ارسلانی بر بزه اید یوروب بعده
 اول بزه القا ایلدی ارسلانلر بحفضه تعالی موینه طقونغه قد رتباب اولاد قلیرنک اوزرینه
 اطرافنده تبصص ایدرک قیام و حرکت و طعامه اشتهایه قدر خدمتده اولدیلر اشیو قیامی حالده
 حضرت حق عزوجل شامده شرف انداز اقامت ایدن ارمیا علیه السلامه فلان مکانه شومورنده
 اولان قیوده بولتان قرنداشک دانیاله کیت دیووسی یورمقله واروب بالای بژدن ندا ایلدکده
 یوب سی کیم ارسل ایلدی دیو سور قد رفقاسی علیه السلام ربک تعالی سانه مکانی یید جک
 ایله ارسال یوردی دیحک دانیال علیه السلام * الحمد لله الذی لاینسی من ذکره * حق تعالی به
 جدا اولسونکه کندوی ذکر اید فی اونوماز یعنی نصرت ایدر * والحمد لله الذی لایخب من
 قصده * والله تعالی به جدا اولسونکه ذاتی قصد ایلینی خائب و خاسر ایتز * والحمد لله الذی
 یجزی بالاحسان احسانا و بالصبر نجاه و غفرانا * والله تعالی به جدا اولسونکه احسان و خیر
 ل مقابله سنده فضلا و کرما احسان و صبر نجاه و غفران ایله جزاء خیر و بر * والحمد لله
 الذی یکشف ضرنا بعد کر بنا * والله تعالی به جدا اولسونکه ضرریمز بعد الشدة کشف و ازاله
 ایدر * والحمد لله الذی هو رجاؤنا حین تنقطع الحبل عنا * والله تعالی به جدا اولسونکه دفع

شدائده بزدن تدبیر منقطع اولد قد رفقاسی یعنی ناچار قالد یغزده مرجع درگاه او او هیبد رجده لیه
 شکر حق سبحانه و تعالی ابنا ایلدی بعده ارمیا دانیالی علیهما السلام قیودن یوقارو چیقاروب
 براز مدت باند اقامتد نصرکه مفارقت و شامه مراجعت ایلدی (حکایه اولمشدر که یحیی بن زکریا
 علیهما السلام دانیال علیه السلامک قبرش یفلزندن مزور ایدر ایکن قیودن * سبحان من نفرد
 بالقدرة و قهر العباد بالموت * صوت بمجید و تنزیه ناطقی استماع ایلمشدر بعض صالحین قولنج
 اشیو کلتله بر کیمسه تضرع و مناجات ایلسه هر برشی او کیمسه به استغفار ایدر یعنی جناب حقن
 انک ایچون مغفرت رجا ایدر (قلت) بعض نسخه ده (نفرد) یرنده تعزیر واقع اولمشدر
 (تکبیر که ابراهیم بن ادهم قدس سره براز رفیق ایله یولجی اولسراشتی راهیده او کزینه
 بر ارسلان چیقرو فی الحال مشارالیه رفقاسی * اللهم احرسنا بعینک الی لاتمام واجهظنا برکنک
 الذی لایرام و ارحنا بقدرک علینا لانتهالک انت رجاؤنا یا الله یا الله یا الله * دعا سیله جناب حق
 تضرع ایلدک دیدکده اوقود قلیرنده اسد کبر و دونوب قاچشدر * روایت اولمشدر که نوح علیه
 السلام سفینه لینه هر حیواندن بر چفت تحمیل پیورد قلیرنده سفینه ده اولان اصحابی ای نبی الله
 ایچمزد ارسلان و ارایکن ضرر ندن نه کیفیتله امین اوله لم دید کزنده حق سبحانه و تعالی ارسلانه حی
 علنی تسلط ایلدی و ایتداروی ارضه نزول ایدن یعنی وقوع بولان حی اول حادر بعده راکب
 سفینه فضلات حیواندن شکایت ایلد کزنده بر اقتضای حکمت خنزیر اقصروب یورندن
 فاره ل جقه سدی و فاره ل چوغالوب ضرری ارتد قد رفقاسی شکایت ایتلر یله باذن الله تعالی اسد دخی
 عطسه ایتدکده هره یعنی کدی چقوب فاره ل کزلندی (الحکم) مسئله ارسلانک لخی حرامدر
 ز بر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم سباعدن هر بر ذی نایک و طیردن هر بر ذی مخلیک
 اکلی نهی پیوردیلر (قلت) ناب آزی دیشدر که اوک دیشلرک آردنه اولوب ثمانیه وزنده
 رباعیه دنیلان دیشلرک آردنه اولاند (سباع برنجی جانورل در) مخلب میک کسری و خاک
 سکونیه برنجی قوشلرده اولان چنگال کی طرف قدر و نهی مذکور صحیح مسلمده اولان (کل
 ذی ناب من السباع فاکله حرام) حدیث شریفدر که راویسی ابوهریره رضی الله تعالی عنهدر
 و مناوی شرح الجامع الصغیرنده سباعی یصول بنابه ایله توصیف ایتمشدر که بوصورنده حرام
 اوله ده صوله ایتمی یعنی صالدر مق شرطدر حتی جلاک نابی و ارایسه ده صوله ایلدیکندن
 لخی حلالدر دیمسدر (واسدک حرمت لجنده حنفیه و شافعه و حنبلیه و داود و جمهور متفقدر
 لکن امام مالک استعید بالله تعالی * قل لا اجد فیما اوحی الی محرما علی طعام یطعمه الا ان
 یکون میتة اود ما مسفوحا او لحم خنزیر * نصبله بالاستدلال حرام اولوب مکر و هدر
 دیدی لکن جمهور حدیث شریف مذکور ایله حرمتنه استدلال ایدوب نص مرقوم وقت مذکورده
 آیتده ذکر اولتانلردن ماعداسی حرام اولاد یعنی اخبار اولوب بعده سباعدن هر بر ذی نایک
 نحر منده وحی غیر منلو واقع اولمشدر که اول وحی یعنی حدیث شریف مذکور قبول و موجبیه
 عمل واجب اولور دیدیلر انتهی (خواص) اسدک سسی تمساحلری اهلاک ایدر و شحمی یعنی
 کرک ایچ باغی و کرک اتنده حاصل باغی کیمکه بدنه سوره اکاسباع تقرب ایده من و ارککنک مراره سی
 یعنی اودی باغلوی چونر که عمل اجراسی نه اید اول کارایله الت تناسله حاصل اولان حالت
 سیدر اتی ازاله ایدر و اود دخی ازاله ایدر و اتی فلی علتنه نافعدر و اگر ارسلان در یسندن
 بر پارچه سی اشیاصند و غنه وضع اولنسه کووه و ارضه و سائر قور و تقرب ایده من و اگر سائر سباع
 جلادینه وضع اولنسه توخی دوکر (واسدک علی ماقبل عمری یک سنه به وارر ایش و دیشلرینک
 دوکلی کبر سننه علامتدر) (ترجمه معلومه ده * و شحمه من طلی به بدنه الخ * عباره سی

بانه سنده اولان بدنه لفظنك نفاطى نايجا وياخود بي نقاط بولمغله ارسلانك ايج باعنى
بركيسه اللرينه طلا ايلسه الخ) ديوتجه اولمشدر ولا باس به انتهى (ابل) دوه سكه
فارسى اشتردر جناب حق وفاض مطلق عز شانه دواب ايجره دوه دن خيراو حيوان خلق
ايلدى ديمشدر كه * ان جلت انقلت * اكر بوكلندر لسه اغرلشديريلور يعنى اغر يوك
كتورر يعنى طاشر * وان سارت ابعدت * وپورر سه اوزار يعنى بلافتور مسافه بعبد به كيدر
* وان حليت اروت * وصاغيلور ايسه اروا ايدر يعنى سودى چوقدر * وان نحررت اشبعث *
و بوغارلور ايسه طو پورر يعنى اتى چوقدر وحديث شريفده دخی (الابل عز لاهلها والغنم بركة
والخيل معقود بنواصي الخيل ال يوم القيمة) ديوشايلورلشدر (قلت) اشبو حديث شريف جامع
صغبرده (والخيل معقود) برنده (والخير معقود بنواصي الخيل ال يوم القيمة) عباره سنده مسطوردر
مناوى مر حوم ابل مالكنه وصاحبه عز دروغنم لفظى ضان ومن يعنى قيون وكچى به شاملدر و
(الخبر معقود بنواصي الخيل) خيرات جنسده منوط وملازمدر كه كو باجهداده اعانه سچون خير خيلاك
ناصبلزنده باغلمشدر و دابه دن آلك غيريسى كروفرده انك برينه قائم اولماز ديو شرح ايتشدر
اتهى (وحقا كه دوه لك هر نه قدر ناسه كثر مخالطة سندن ناشى عجب خلقى خاطر ه كلز
وكوزه كور نمايسده عجب الخلقه بر مبارك حيواندر و جناب حق تعالى وتبارك دوه بي آدميان
وغيرينه مطيع قلمشدر حتى بر قطار دوه لك بر اينه باغ طوقش اولوب اول باغلى ايبي فاره
باغلبوب جذب ايلدكه اول قطار لك فاره ايله برابر كندىكي منقولدر و دخی دوه مرا كب
وسفاين بر دندر يعنى كى كى كندويه شى كثير تحمیل اولور و لهذا واجب الوجود تعالى شانه
قرآن كریمده سفينه به مقارن قياوب * وعلبها وعلى الفلك تحملون * بيورمشدر وقتا كه
دوه مرا كب بر دن اولوب ورك دخی بعضنده صو قليل و بعضنده ماء كثيرا اولوب يعنى صولو
وصوسز بر بولند بقتدن حق تعالى و تقدس دوه بي صو سز لغنه طيا نور خلق بيورمشدر كه
اون كون عطش وحرارة طياند بقی منقولدر (صاحب المستطرف حياه الحيواندن بالتلخيص
ناقلا ديركه (ودخی ابل حقدنه ابن سبده (لاتسبو الا بل فانها من نفس الله) حديثي نقل ايدوب
(اي بما يوسع الله به على الناس) ديوتا ويل ايتشدر لكن ييلد بكمز (لاتسبو الا بل فانها من نفس
الرحمن) در انتهى (قلت) دميريك عقب قول ابن سبده ده كتوردىكي اشبو (لاتسبو الا بل فانها من نفس
روايتدن مرادى نه اولد بقی تأمله وكتب حديثه مراجعته موقوفدر انتهى وناويل مذ كورك
مقادى ايله سب ايتيك كه حق تعالى لك دوه جلب رزق وسار امور لازمه ده استعمال اولنده رق كثير الزفع
اولمغله ناسه انكده وسعت حال حاصل اولان نعمتارنددر ديمكدر (قال اصحاب الكلام في طبائع
الحيوان يعنى طبائع حيوانده اقوال اولان حكما ديديلر كه عند الهيجان يعنى چفتلشمك وقتنده
دوه لك سوء خلقى و اغزندن كوك و آواز ظهورى سار حيوانده ا و ملاز حتى قزديغى وقتده
جل معتاديك اوج مثلى تحمیل اولنسه تحمیل ايدر واكللى آزا اور و آوازی هنگامده اغزندن
طلاخه شبيه شفقده ديدكلى شى ظهور ايدر كه اجزاسندن نه اولد بقی بيلماشدر و دخی
دوه احرار حيواناندر يعنى اناسه و همشيره سنه آشماز حتى منقولدر كه براعرابى قره مش ديشى
دوه لك اوزد بقی بر ثوب ايله اورتوب ولد بقی ياشدر دقدنه اناسى يلوب و ولد بقی ذكر بقی في الحال
قاپوب وقوباروب آتش وصاحب اولان اول اعرابى به حقدو كين ايدوب بعد زمان فرصت
دوشوروب اوزرينه چوككله هلاك ايتشدر و دوه لك اودى اولما ديفندن صبروشكيبى كيتدر
وچكرينك اوزرينده اودقاييه شبيه اولان رقيق نسه سورمه بايلوب كوزه چكلك علت اعنيه
نافه اولد بقی مثله لدر و دوه لك معده سى غايت قوى اولمغله دكلى يله هضم ايدر و طاقلى طاقلى بر

(حكم) و يخل اكله بالنص والاجساع واما تحريم يعقوب عليه السلام اكلها فباجتهاد
منه وذلك انه يسكن البوادي فاشتكى عرق النساء فلم يجد ما يلايمه الا ترك لحومها فلذلك حرمة *
عباره مستطرف بويلدر لكن ماخذ صاحب المستطرف اولان حياه الحيوان ايله مختصر ريك
عباره سى (واما تحريم اسراييل وهو يعقوب عليه السلام اكل لحومها و البانها على نفسه فكان
باجتهاد منه على الصحيح والسبب في ذلك انه كان يسكن البدو فاشتكى عرق النساء فلم يجد شيا يلايمه
الا لحومها و البانها فلذلك حرمة * صورتنده درواشبو عباره لك مفادى اسراييل يعنى يعقوب عليه
السلام قول صحيح اوزره اجتهاد لر به دوه لك لمخى وسود بقی كندو ذاترينه حرام قبلد بروسبى
دخی بودر كه باديه وصحراده ساكن اولد قارندن عرق النساء ديدكلى علت ظهور ايدوب اول علت
ملايم يعنى باعث بر شى بوله ميوب انجق لحم ابل ولبنى بولمغله انلرى نفسه حرام قياوب اكل وشربى
اجتهاد لر به ترك ايلد بيلدر ديمكدر (قلت) اشبو اما تحريم يعقوب عليه السلام الخ كلامك ايضا حى
بودر كه كل الطعام كان حلالا لبني اسراييل الا ما حرم اسراييل على نفسه من قبل ان تنزل التوراة *
نص شريفى دلالتجه شريعت ابراهيمده دخی دوه قبل نزول التوراة حلال ايدى وحضرت يعقوب لك
نسانامنده اولان طبر لنده وجع اولمغله اكر اول وجعدن شفاياب اولور ايسه كندولر يته زياده سو كلى
اولان طعامى اكل ايتامك اوزره نذر ايلدى و لحم ابل دخی كند و لر يته احب ايدى شفا بولمغله اكل
ايلدى وعلى قول اطبار اى ايدوب واجتهاد لر به دخی موافق كلكله ترك ايلشدر كه انبا عليهم السلامه
اجتهادى تجوز ايدنلر اشبونص ايله احتجاج ايلد بيلر و تجوز ايتيلر يعقوب عليه السلامك نفسه
حرام قبلد بقی وحى غير متلوايله در ديديلر (لكن موسى عليه السلامه نازل اولان تورانه قوله تعالى
* فبظلم من الذين هادوا حرمنا عليهم * وقوله تعالى * وعلى الذين هادوا حرمنا كل ذى ظفر *
نصلى شكمار و بر بلى يعنى ايج باغلى واشكيبه و بفرس قارى احاطه ايدن رقيق باغلو و لحوم ابل
وسبت كوفى صيد سمك وعل حرام اولمشدر بعده شريعت ختم نبوت صلى الله عليه وسلم اول حكمتى
بحكمند تعالى نسخ ايلدى انتهى (غريبه) ترجمه معلومه ده * واما تحريم يعقوب عليه السلام الخ *
عباره سى و (على نفسه) ايله (انه كان يسكن البوادي) طورركن تفسير و تدريس اولتوركن (يعقوب
عليه السلامك نمشته تحريم ايتلى يا وحيله و ياخود اجتهاد انبا عليهم السلامى تجوز ايدنلر كوره
اجتهاد لر يته بناء واقع وسببى حكايه ايتشدر كه اهل باديه عرق النساء علتنه مبتلا اولوب
يعقوب عليه السلام اول وقتنده دواسى لحوم ابل ترك ايللر بى اجتهاد ايتلار بواجلدن نهى ايتلار
ديوتجه اولمشدر قافهم (لا سعد الفقير) ديلرايسه ايدر دانادلى قلى كى نادان * اكر استرسه
نادانى جهانه كوستردانا * قودى حيرنده يكسر هوش و حكمت آشنايانى * ندر شهرنده بوتوز و راضاع
سپهر آسا (قلت) دوه اتى اكلى ايدستى بوزمق خصوصنده اختلاف واقع اولوب اكثر اعلام بوزمامسته
ذاهب اولوب اصحاب كزيتدن خلفاء راشدين اربعه و ابن مسعود و تصغير ايله ابن عباس
وابوالدرداء و ابو ظميه و عامر بن ربيعه و ابوامامه رضى الله عنهم ايله جاهير تابعين و ابن مالك
وابو حنيفة واصحابى و شافعى بوزماز طرفنده در واحد و اشحق و يحيى بن يحيى و ابن المنذر
وابن خزيمة ايشانه مخالفت ايتش يعنى بوزر ديمش و بوزمق ييهقى اختيار ايتش وقول اول
شافعى دخی بوزار جاني ايتش روح الله تعالى روحهم (قلت) طرفينك دليللرى جزور ذ كرنده
بمنه تعالى كلور دوه معافى و مبار كنده يعنى صوبه يقين برده اولان يتاغبله مطلقا چوكديكى
پرلده نماز قنلى مكروه در انتهى (خواص) ابن زهير وغيريسى قولنجه دوه لمخى باهى
و انما طى يعنى جاعده نصكره يته حرص ججائى زياده ايدر و بول ابل سرخوشلغى كيددر
ودوه لك بوكى يعنى شمشى احراق اولتوب كولى قان اقان محله اكلسه دم سائلى قضع ايدر

یعنی مزاج د کلد ر قنصر انتهى (خواص) جاحظ طوشان طوغنی بر کبسه اوزر بنه تعلیق
ایله کندینه بد نظر و سحر ضرر و بر مزود ماغنی اکل ارتعاش علتی دفع ایدر وار ککک انفعه سنی
یعنی قور صاغنی کبه اولان خاتون ایچر سه ارکک طوغور و دیشب سنی ایچر سه قور طوغور
و تر سنی طشیان عورت کبه قالمز دیمشدر انتهى (صاحب المستطرف د کز طوشانی سمومدن
اولمغه اکل حلال اولماز دیوب ارنب برینک حکمی کنور مامشدر (حکم) کافه علما عندنده اکل
حلال اولوب فقط عبدالله بن عمرو بن ابی لیلی مکر و هدر دیمشدر و وجهورک دلیلی ذکر
اولان بجه و تحفه ده محرر اولوب بعد التفصیل بعض خبرل اقتضا سنجه استقذار به یله
اکلی جائزدر دیمشدر (قلت) شیعه طافی طویدن اکل حرامدر دیرل نه ییرل ایسه دیسونلر
ونه دیرل ایسه دیسونلر بزه لازم اولان اهل سنت اقوالیدر (استقنور) سقنقور دیکمز قریغه
شکلنده رجیواند ملخ ایله بر متقال مقداری اکل اولندقد ه باهه قوت و بر اهل هند یینده بر بر یله
هدیه ایدر اشیاء نفیسه دند و انون سکین ایله ذبح ایدوب و مصر طوزی ایله طوزلوب بر متقال
مقداری لجه یا خود عورطه به وضع اولندقد نفع عظیمی اولور ایش (قلت) صاحب التحفه
دیر که حیاء الحیوان و قاموس و سائر لغاتده سقنقورک حرکات حروفنه دایر بر ضبط کور میوب فقط
الف الحاقنی دمیری نیجوز ایشدر لکن فانک و لامک فتحه لی و نونک سکونی و حرف بانک ضمیمه
فلنبوص اسمنه قیاس اولنه وجه وجهدر و اشبو حیوان ایکی نوع اولوب بری هندی و دیکری
مصریدر و بحر قلزده تولد ایدن دخی مصریدندر و بلاد حبشه ده دخی تولد ایدر (و تمیمی
ذکر نیجه دیشبشی بکری عورطه بمور طلبوب قومه کور و انده چبقار و ضب کی اناسنک ایکی
فرجی و ذکرینک دخی ایکی ذکر ی واردر (و عجایبنددر که سقنقور بر کبسه بی اصبر دینده اول کبسه
سقنقور دن اول صویه کلوب اغسان ایله سقنقور هلاک اولوب و اما سقنقور صویه سبقت
ایدرا یسه اول کبسه فوت اولور ایش بو حیوان ایله حبه یینلرنده عداوت اولوب احد هما آخره ظفرده
اهلاک ایدر و اشبو سقنقوره شبیه ورن نامنده بر حیوان دخی واردر که فرقلری سقنقورک بووه سی قرب
ماده یا خود ماده و انک کی براری و صحرالده درو ظهر سقنقور صاریله سیاه بنکلی و جلدی جلدورلدن
الین اولمق ایله در (مفردات طب صاحبی عصر یمرده سقنقور دیار مصریه ده انجق بلاد فیومدن
کلور و بردک اشتدادنده صودن قره به چمغله قبش کونلری طوبیلور و سقنقور هندینک طول
ایکی ذراع و عرضی نصف ذراع قدر اولور دیمشدر (حکم) اشبونوع سقنقور سمک اولند یقندن
حلالدر لکن بونده وجه حرمت کلیسی دخی مختلدر ز برابرده سقنقوره شبیه ایکی حیوان واردر که
بری حرام اولان و رل و دیکری حلال اولان ضبدر بوضوئده تغلیب التحريم حرام اولور و اما دمیری
شافعیلک مساحدن تولد ایدر دیکنه بناء اصلی کی حرام اولور و مذهب اولان حنفیهلک قواعدی
اقتضا سنجه سقنقور مصرینک اکل حلال اولماز ز بر اسمک دکلدر اگر سمک اولسه ایدی قره ده بشامز
ایدی و الحال که سقنقور بشار و سقنقور هندی به اگر لفت و عرفده سمک اطلاق اولور ایسه اکل
حلالدر و الافلا (تنویر الابصار ایله شرحی اولان درده متفرقات پیعه یازر که خفافس یعنی نجیسی
یو و اراق ایدن بو جکلر و قندزل و عفر بلر و قور بغه و ککلر کی هوام ارضک بیع و شرایی جائز
دکلدر و کذلک بکک کی هوام بحرک و دخی سمکدن ماعدا حیوان بحرک یعنی جائز دکلدر (و قنیه ده
کند و ایچون من اولان سقنقور و جلود خز و جل بحری کی اولان حیوان بحرا و لمش اولماد فلری
یعنی دیری طوئد یعنی حلاله یعنی جائزدر دیمشدر (و حسن بصری مطلقا حیوان بحری
یعنی سقنقور (و ابوالبیث حبلرک ادویه ده انما ی ای اولور ایسه یعنی جائزدر و الا یعنی
انتفاع اولماز ایسه جائز دکلدر دیمشدر (لکن بدایعه قول ابی اللب سدید دکلدر ز بر اشرعا

حرام اولان نسنه ایله بداوی ایچون انتفاع خیرایله انتفاع کی جائز دکلدر بوضوئده حرام
اولد یقندن بیع و شرایی مشروعیته حاجت قالمز دیور د اولمشدر انتهى ترجمه مافی التحفه
(قلت) حرام اولان شی ایله تدویهلک عدم جواز و جوازینده دایر احکامک عبدالقی النابلسی
و خادمینک قدس سرهما طریقت محمدیه شرحلرنده تفصیلی وارد مر اجعت اولنه (افعی)
حبلرک دیشبسنه دینور وار ککته همزه نک و عینک ضمه لریله افعوان دیرل و افعی حیاء الحیوانک
ترجمه فارسیه سنده مار بزرک سرک وناه چشم یعنی یولک باشلو و کوچک کوزلوا اولان ییلاندر
دیو تفسیر اولمشدر و وجه نک عمری یعنی عمر طبیعیسی یک سنه اولور ایش و نوعنک اشری
اولان حبه به شجاع اسود دیرل و سجنستان اولکاسنک حبه لری اشرافاعیدر حتی بر کبسه بی لدغ
ایلدکده یعنی صوفقدده شدت تأثیرندن فی الحال النی شق و یاوروسنی امزدر ایکن بر دوه بی
نمش ایتدکده اناسندن اول یاورو تلف اولد یعنی بحکیدر (منقولدر که شیب بن شبه نام بلیغ منصور
عباسی خلیفه نک حضورینده دخولنده خلیفه مشارالیه * یاشیب ادخلت سجنستان قانه بلغنی
انها کثیره الحیات قال نعم فان صف لی افاعیها * یعنی ای شیب سجنستان سمته کیردیکه
اورانک حبلری چوق اولد یعنی ایشتم دیو صوروب اودخی اوت کیردم دیدکده خلیفه بزه ییلانلری
بیان ایله دیو امر شیب دخی * یا امیر المؤمنین هن دقاق العیان صفار الاذیاب مغلظه الرؤس
برقش بیرش کائما کسین باعلام الخبرات کبارهن خنوف و صفارهن سیوف * ای امیر المؤمنین
سجنستان حبلری ینک کوزلی اوافق و قورقلری کوچک و باشلری قالدین و یولک بدنلری الوان
مختلفه ده بنکار و سبسلر ایله منقش و کویارنک کونا کونله اولان علملردن کسوه لشمش ییوکلری
عین موت و هلاک و خرده لری سیف قاطع بلار دیو بیان ایشدر (منقولدر که حبه هنگام شتاده
درت ماه زمینه کوملوب بعده کوزی کورمز اولد یعنی حالده چقوب الهام رب علام عزشانه ایله سنج
اخضر راز یا نج یعنی راز یانه اغاجنه واروب کوزلری سوردکده قوت بصری پرینه کلور ایش
(زنجشری دیر که ییلان ینک سنه به واصل اولدقد کوزلی کور اولور و الهامله بستانه واروب
و شجر مذکور ایله وجودینی قاشوب بری اولور (حبه نک قور یعنی قطع اولندقد کاکان عودت
ایتدیک و دیشلری سوکیلور سه اوج کوند نصرکه بنه بدیکی منقولدر لکن صاحب المستطرف حبه نک
قور یعنی کسلدکده اگر دزدن یعنی خرده قرنیجه دن قور یعنی قورتره ییلور سه یشار ایش دیمشدر
(بعضیلر ییولک بو بنوزلی قوچی بوغش بر ییلان کورد مکده بو بنوزلی بو طه مد یقندن بو بنوزلی
صاغنده و صولنده اولان طاشلره حرکتله چاروب فردقد نصرکه تمامیه بلع ایلدی دیمشدر
(قلت) اشبو حکایه ده اولان * قال بعضهم رأیت حیه قد ابتلعت کبشا عظیم القرنین فلم یقدر
علی ابتلاع القرنین فجعلت تضربیه بالحجارة یمنه و یسره حتی کسرت القرنین و ابتلعها * عباره سی
ترجمه معلومه ده (بعضیلر دیمشدر که عظیم الجثه رجیه ییولک بو بنوزلی برکیش بوغش قصد ایلدکده
بو بنوزلی بلعنه مانع اولمجه بر طاش الوب بردفه صاغ بو بنوزینه و صول بو بنوزینه واروب
بو بنوزلی کسر ایلدکده دفعه کبشی بلع ایلدیکنی مشاهده ایلدم دیو ترجمه اولمشدر عباره
حکایه مذکورده مستطرف طبقه انجاز و درجه علیاده اولماد یقنه یعنی تعبیر و بیان و قرائت و ترجمه
و تفسیرنده تحریف و تغیری مستوجب و عبادات و لحن و خطاسی مستدعی سببات کلامدن
بو نماد یقنه بناء ترجمه سنده خطا بوانسه خطا شرعی اولمیه رقی اگر چه معفو اوله جفی باهر و اوزرینه
قلم سبیه نیجه چکی ظاهر در لکن کبشی بلع قصد ایدن حبه نک عظیم الجثه اولسی لازم کله رک تعبیر
عظیم الو بر ایسه ده طاشی فتنی جارحه سیله الدی و بردفه ده صاغ بو بنوزه و صول بو بنوزه
نه وجهله اوردی و قبری بوراسی هله بر کره عبارده بو قدر اصلده اولیان و خلاف معقول سوز

خاطر نه صورت نه خطور ایلدی بیلنر شیدر ارتق بومقامده ابو یلان بویلان الخ مثلنی ایراد دن
باشقه برشی دیه مم ترجمه سی رنده ایه ونه دینه جک ایه کاره اشارت سیور یله والسلام انتهی
(وحش دیارنده قنادلی حبه ل اولوب اوچار اولدیغی وحبه یلده برکره در یسنی دکشدر دیک
منقولدر) لکن بهضایی دکشدر دیک جلدی اولوب بلمکه جلدینک فوقنده اولان غلاف
وزارینی دکشدر دیک (وسته برده اضلاعی مقدار نیجه یعنی اوتوز عدد مورطه جبقار ایمش
لکن بقدره الله تعالی بمورطه ل بنه فرجه ل اوشوب تلف ایدر ایمش ایچلرندن فقط بر قاجی نادرا
حبه اولور ایمش * ومن غریب امر ها انهارا تر الماه ولا تریده * یعنی کردار غریبدر که صوبه
یعنی نهرو عین کی جای آیه سار حیوان کی وارمز واسته مز ایمش لکن رایحه خجری شم ایلدکه
صبری قالمیوب شرب ایدر ایمش و سکران اولوب باتور قالور و بوتقریله کندوسن قتل و هلاک
عرض ایدر ایمش (قلت) حبه نک باده اوجندن هلاک رسیدا اولدیغی طوغریسی جای عبرتدر
نعوده تعالی من شرها ومن شر سکرها (وحبه نک ارکی بر محله اقامت ایلوب کشت و کذار
ایدر ایمش لکن دیشبسی یاور ولدقده فراخی قولنجیه دلدکنده اقامت ایدوب طوراند قلرند
محلندن چیقوب قننی ارالغی بولور ایه ایچنده اولان حشراتی اخراج ایدوب انده اقامت
و جبقار لسه بنه عودت ایدر ایمش و کوزلی دوران ایتمز و قلع اولنسه بنه عودت ایدر ایمش (و امر
غریبندن بری دخی عریان اولان آدمیدن فرار ایتسیدر و آنشی کور نیجه فرحیاب اولوب تقرب
ایدر ایمش و سودی زیاده سبله سور و بر دکه صوفلدقده اقوای ناس اخراجنه قادر اوله میوب قوپسه
دخی چبقار لیمش ایاقلری و طرقلری اولوب لکن ضلعاری کثیر اولدیغندن انجق ارقه سبله
قولنور ایمش (شریف النسب عمرو بن یحیی حکایت ایلددر که برار زرقا ایله مکّه مکرمه یه
کیدر ایکن ایچمزدن بری علت استسقایه مبتلا اولمش ایدی خلال راهده طائفه عربان کار باندن
بر قظار دوه سرفت ایلدیلر مکر مستقی مرقوم دوه نک بر یسی اوزرنده بولغله نابید اولدی و بعد
زمان اول کیمه ایله صحت و عافیت بولمش اولدیغی حالده کوفه ده ملاقات مقدر اولوب حالندن
سؤال ایلدیکمیزده وقتا که عربان دوه زری الدقده بنی کتوروب چر که ل ینک کنار بنه براقیدیلر
اشتداد علت تقریبی موقعی تمی ایدر ایدم بر کون عربلر بر از حبه ل طوتوب باشلرین وقو پروقلرین
قضع و کباب ایدوب اکل ایلدیلر و بنم خاطر یه کلدیکه حبه ل انله اکل اعتیاد ایتلر یله ضرر
و یرمز لکن بنی یرسم ظلم اوزده فوت اولور و استراحت بولورم د بوب عربلر دن استطعام یعنی کباب مار
طلب ایلدیم و بکاحیه نک کبابین و یردیلر یدم وقتا که معدمه استقرار ایلدکه بنی بر خواب
کران یاقه لدی و میت کی دوشوب یادم و برار زماندن صکره غرق عرق اولدیغیم حالده او یاندم
و یونک اوزرنه بدن یوزکره مقداری دفع طبعیلر دخی واقع اولوب وقتا که صباحه داخل
اولدیغیمه بضم هیئت اولاسنه کیروب المم منقطع اولدی و طعامه اشتها ی تام کلدی . اکولات
استدم و یردیلر یدم و یانلرند برار ایام اقامتدن صکره نفسده حرکت قدرت حس ایتمله
ایچلرندن بعضیلر نک دلالتیه جاده بی طوتوب کوفه یه کلدیم دیدی (قلت) احبای فقیردن
بر فاضل حکمت شناس ایله دوا روحانی و جسمانی یه دائر حسیال خلای زمانه درده مداوات
دشوار اودی صبا و غمزه نکامنده اق قاشی دیده ل بنی اوزغمش زنده و صاحب شعور پیران قتی جوق
مشهودیمز اولوب لکن معالجه بدن موسلرند دخی یعنی مایض آینه دکاکین اطبا و منازلده
انکرک مطبوخی طبعی اکثر کور ایلدک دیدیکی استسقای استسقا حکایه سنی تحریر ایدر ایکن
خاطر نه کلمکه اخطار اولدی قندیر (فائده) ربحان فارسی یعنی فسکن نوشرواندن اول
موجود اولوب انک زمانده ظهور ایمش و سبی دخی شوبله مرویدر که نوشران بر کون بعض

مفتوحانده یعنی زهنگاهده اوطورر ایکن بر حبه کلوب پیشگاهنده دهانندن صالیله روای ایدرک
کویا بر کیمه دن اشکا ایدر بولور بوار لفته باشلدی بعض خدمه قتلنی استوب لکن چاره بوله مدقلرند
یعنی کندوبی قورند یغندن نوشران شو حیوانده بر در اولمیدر حالنه دقت ایدک دیچک صانکه
حبه کلام نوشروانی درک ایدر بولور وضع ایدوب حضورندن سوزلکه باشلر و امر ملک ایله
اردینه برار خدم دوشلر حبه برقبو باشنه واروب ایچنه نظر ایدر مأمورلر دخی نظر
ایتدکلرند ایچنده اوزرنه بر سبیه عقرب یا شمش بر حبه عظیمه کوردکلرند مزانی اوجبله
عقرب اهلانک ایدوب دوزل و ملکه قضیه بی خبر و یرل فرداسی حبه مذکوره اغرنده
بر مقدار تخم اوله رق ملک حضور بنه کلوب و تخماری پراغوب دوز نوشروان بزه
غالباً مکافات ایتک مراد ایدر شو تخمی اکک کور لم نه بتزدیدی تخم مذکوری اکدیلر
فسلکن بتدی و نوشروان شم ایلدکه کندوسنده اولان ز کام قدیم متدفع اولدی (عجیه)
وقتا که عماد الدوله شیراز مالک اولد قد ارکان و جنود بنه و بر یله جک معاش و شهریه
ایچون مستحب اولان خزینه سنده تیرالدن نقد بولنجیوب بوجهندن مضموم اوله رق شیراز
ملکری نک سرایند ارقه سی اوزره متفکرا او یقوه یانده قد برده بر حبه عظیمه یانده یغی
اوطه نک سقنده کائن بر دلکندن چقبوب دیگر دیکه کیردیکنی کوردکه زرد بان طلب
ایدر و چقبوب دلکندن نظر ایتدکه ایچرو سنده مخصوص نهانی یا بلمش بر مکان کورد
و آچد بروب کیردکه در و نند بشیوزیک دینار طولدرلش بر صندوق بولوب اتی عسکرینه
فی الحال تقسیم ایتددر (وینه ملک مشار البه اوخلالده کیمه اتفاق واقع اولان کیفیترکه
مشار البه کندوبه اثواب کسیره جک اولوب خیاط طلب ایتکله شیرازده ملوکک اتوانی دیگر
بر صاغر خیاط اولمغله حضور بنه کتوروب دیگر لمر خیاط مذکورد ملک سابقک کیرلوجه
اون ایکی صندوق امانتی وارا ایمش عماد الدوله به صندوقلر غز اولمش توهیمه خیاط حضور
عماد الدوله یه کیردیکنی کی اقدام بنده ملک سابقک والله که ایچنده نه اولدیغی بتدی کم حالده
مهر او انجق اون ایکی عدد صندوقی وارد دیدکده احضاری ایله امر ایتدیلر و ایچلرند
اولان اشیا ایله کندوسنه وسعت حال کلوب جندی تمامه استبعاد ایدوب بوا یکی ماده فوت
اقباله دال اولددر (قلت) اشبو عماد الدوله علی بن یویه دیالنه ملوککک اولکسیدر شیرازی
سال هجریه علی صاحبها افضل الصلاة و التحیه نک اوجیوز یکریمی ایکسندسته استیلا ایدوب
دارالاماره ایتددر و اوجیوز اوتوز سکزک جادی الاخره سنده فوت اولددر انتهی (صاحب
المستطرف الشافعی تحریر ایدر که نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم انذار دن صکره قتل
حیات ایله امر یوردیلر یعنی حیات صحرا ده و بولده کورادکده اولاس و سار شیشه اور کودیله اگر
صاوغر ایه اولدیر یله دیمکدر و انذار حیات دخی یا اوج دفعه و یا خود اوج کون دیتک ایله اولوردیو
روایتلر وار در و اما سکان یت یعنی او یلانلرینی انذار متعیندر یعنی البته انذار ایتددر و دخی
حدیث شریفده (من قتل حیه فکانه قتل مشرکا ومن لبس خفا فلینفضه ومن آوی الی فراشه
فلینفضه) وارد اولددر که حبه بی قتل ایله و ابانی قانی کتلر دن و یتاغه یا تلر دن اول سلک مکله
امر در ایچلرند حبه بولنق احتماله بنه (حکم) تحفه ده دمیردن ناقلا دیر که اکل حبه مضرتنه
بناء حرامدر یهتی دیر که ابن سیرین اکل مکر و هدر دیدی و امام شافعی دخی مکروه کور مکله
لم حیاتدن معمول تریاق اکل جائز دکلدر مکر اکل میته کی حال ضرورنده اوله دیدی نبی اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمرک قتل حیات ایله امری وجوب ایچون اولوب بلمکه ندب
ایچوند و حبه نک انسانه عداوتی مستغنی یاندر و قرآن کریمده $\text{﴿ اِهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوًّا ﴾}$

نص شریفند. ارضه جسدن نزول ایله مخاطب اولان آدم و حوا علیهما السلام ایلله ابلیس و حیه اولدیغنی جهور علما بیان ایشلردر (وابن عمر رضی الله تعالی عنهما) من ترك کعبه فلیس منا (و عایشه صدیقہ رضی الله تعالی عنہا) من قتل حیه خشية فی نارها فعلیه لعنة الله والملائكة والناس اجمعین) و مسند امام احمد بن مسعود رضی الله تعالی عنہ (من قتل حیه فکما قتل مشرکاً و من ترک حیه مخافة عاقبتها فلیس منا) روایت اولمش اولدیغنی و ابن عباس رضی الله تعالی عنہ (بنی اسرائیلدن بعضیلری مایمونه مسح اولندیغنی کبی جسدن بعضیلری دخی حیاه مسح اولمشدر دیکنی طبرانی و ابن حبان روایت ایشلردر) و اما پیونده اولان حیه اوج کون انذار اولمشده قتل اولماز زیرا حضرت فخر الانام علیه الصلاة والسلام افندیغنی (ان بالمدينة جنا قد اسلموا فاذا راؤا ثم منها شيا فاذنوه ثلثة ايام فان بدا لكم بعد ذلك فاقتلوه فانه شیطان) یورمشدر که مال شریفی مدینه منوره ده مسلم اولمش جن اولمشه حیاتدن بعضیسی کورلدکده اوج کون اکا ناذین یعنی بوجه آتی تنبیه ایدک اگر بعد التاذین ظاهراً و اورسه قتل ایدک زیرا اول حیه شیطاندر دیمکدر (مشکاة شرحنده علی القاری رحمه الله تعالی) فاما هو شیطان قول نویسی بیسانده یعنی اول کوریلان ییلان جن مسلم اولوب بلکه جنی کافر در یاخود اولاد ابلیسدر و شیطان نسیمه سی نمردندن و ایداند نصکره عدم ذهابنددر زراجن و انس و دابه دن هر بر مرمده شیطان نسیمه اولنور (و نوی رحمه الله تعالی مسلم شرحنده علما حیه انذار ایلله کندیکی وقتده نه هوام پیوندن و نه مسلم اولان جسدندر بلکه شیطاندر بوضوئنده کندی ایچون حرمت و رعایت اولمادیغندن قتل ایدک حق تعالی سزک ایچون انلردن اضرا ره سبیل بر اقامشدر دیدی دیمشدر انتهی (بعض علما بو خصوصیه بالکرم مدینه منوره به تخصیص ایتدیلر لکن صحیح اولان هر بلده و هر قریه به عامدر و بعضیلری حدیث شریف مذکورده اولان ثلثة ایامدن مراد اوج کره دیمکدر دیمش ایدسه ده جهور علما ظاهری اوزره اوج کون مراد در دیمشدر و تاذینک کبیغنی دخی شوبله در که حیه مشاهده اولندقد * انشدکن بالعهده الذی اخذ علیکن نوح و سلیمان علیهما السلام ان لا یبدوالنا ولا نؤذونا * دینله (اسد الغابة نام کابده مذکوردر که عبدالرحمن بن ابی لیلی رضی الله تعالی عنہ روایت ایشلردر که رسول اکرم علیه الصلاة والسلام (اذا ظهرت الحیه فی المسکن فقولوا لها انا نسألك بعهد نوح و عهد سلیمان علیهما السلام ان لا نؤذونا فان عادت فاقتلوا) یورمشدر (و حنفیه بیاض حیه تک جن اولدیغنی چون قتلی لایق دکلدر دیمشدر بکار حنفیه دن طحاوی رحمه الله تعالی مجموعک یعنی کرک سیاه اولسون و کرک اولسون قتلی لایق ایدر لکن اولی اولان قبل القتل انذار در دیمشدر انتهی کلام الخف (خواص) حیه تک دمی چشمه جلا و بر و قلبی انسانه تعلیق اولنسه سحر تأثیر ایتمز و صاغ جانبده کی دیشی اغریان صاغ طرفده کی دیش و صولی صول دیش تعلیق اولنسه یعنی باشند بر خطیله اول جانبه اصلسه و جمع سنی تسکین ایدر) و بقراط حکیم هر کیمکه لحم حیه بی اکل ایلسه امراض صعبه دن امین اولور دیمشدر (اوز) سبحانی یعنی یوزمکی سود بر طبردر یا و روسی بر طه دن چیقدیغنی کبی یوز (قلت) و انقولیده اوزه همزه تک کسری و واولک فقی و زابک تشبیه طبر قسندن اولان قازدر و بعضیلر اوردکدر دیدی مرغ آبی معناسنه و اوز حرکات مذکوره ایلله همزه سز اول معنایه در دیمشدر یعنی اسم جنس اولمشه مفردی تا ایلله اوزه در (و ترجمه حیاه الحیوانده مرغ آبی خاککی و بترکی اووردکی کوبند دیمشدر انتهی (خواص) جوفنده کی خرده طاشلر مبطونه نافعدر و یاغی ذات الجنب و داه التعلیه نافعدر سوزلدکده بره حاصل اولور و دلی قطرات بوله نافعدر و غداسی جید ایدسه ده بطی الهضمدر (قلت) ترجمه حیاه الحیوانده تفصیل ایدوب اوز اتی اخراط اوزه حار و رطبر

و بقراط قولنجه آتی سائر طبور دن اجود و رطبردر و لهذا مولد بلغمدر و حار المزاج اولنله موافق در و طبعندن اول اوزر بنه روغن زیت و بهارات سورسه اصلاح ایدوب غلظتی کیده در سریع الهضم و یاخود بطی الهضم معده به موافق دکلدر که مؤدی جی اولور و بعضیلر قولنجه خصیه سی بریان اولنوب بعد الاکل قریان اولنسه همسری حامل اولور و عموطه سی معتدل الحراره در لکن غلیظدر نیم برشته یعنی رفدان اولمق اولادر قولنج یاخود باد کرمی اولنله سحر ایلله اکل ایتسه لر ضرر و برمز و اوزک و دوه قوشک عموطه سی غلیظ و در هضم اولمشه صاریسی اکل اولادر و هر یضه تک صاریسی بیاضندن اعلا در و بیاضنده رطوبت بسیار در دیمشدر انتهی (حکم) بالاجاع اکل حلالدر (ابن) الفک فقی و یای مکسوره تک کسرو تشبیه بیه بیان یکسنتک ارکبدر و فارسیده کوزن دیر (قلت) و انقولیده الفک دخی کسری و بیه تشبیه یایله بیان یکسری و بیان صغری معناسنه در دیمشدر انتهی (و حیوان مذکور بیان صغریه شبهدر و صباد دن خوف ایتدکده کندوبی طاع باشند القا ایدر و بر ضرر اصابت ایتزایمش و اکل حیه به مولع و حریمش و حیه کند و بی صوقد قده بجره کلوب یتکبی بیر و شفا بولور ایش و سمک ایلله حیوان مذکور یتلرنده بر برل بینی رؤیته میل امر جلی اولدیغندن اکثر یا در یا کازل نده کذرایمش حتی بالقی آو جیلری بو حال ییلدکلرندن بیان صغری تک جلدینی قور دقلری دامه سمک کلسون دیو کیدر برل ایش و کاهیمه کند و بی حیه صوقد قده کوزلری یشاروب و اشکی کوزلر تک چقورلر بیه کثرت اوزره سیلان برله اوراده نجمد ایدوب موم کبی اولمشه اخذ ایدر که بادر هر حیوانی دید کلری بودر که لسان ترکیده پازهر دیو سولرلر سمه علاج و دوا در و اعلاسی اصفریدر و بو بادر هر بلاد هند و سند و فارسده اکثر اولور ایش و بادر هر کاوی بی حیه لدغ ایلدیکی کیمسه اغریه الهه منفع اولور و بو حیوانک بو بنوزلری طوغد و غندن ایکی سته مر و رند نصکره بتر و ابتدا مستقیم اوله رق ظهور ایدوب بعده شجر کبی شعبدری حاصل اولور الی سته به قدر تر اید ایدوب بعده هر سنده بر دفعه القا ایدر و بیه نابت اولور (ارسطو دیمشدر که بو نوع حیوان اصلق و اغازه یعنی اصوات مطربه ایلله صید اولندیغندن صیادل ساز و اواز ایلله و راسی جانبندن کاورل و حیوان مذکور ی تأثیر اغازه دن ناشی قولقلری بی صارتش حیران اولدیغنی حالد کور دکلرنده اوزر بیه صجرا یوب بلا تکلف طوتارل و بو بنوزی طولو در یعنی بحف دکادر و احلیلی یعنی ذکری سکر دن اولوب لحم و عظمی یوقدر و معنی تر اید ایدن حیواندر حتی حرکت سر بیه سته مانع سمک کلدکده صیاددن خوفا مکاندن فرار ایدر یعنی کبر لووتنک برلده کزد (حکم) مستطابندن اولمشه اکل حلال اولدیغنی آمدی ذکر ایشلدر لکن صاحب الخف حلدنه نظر واردر زیرا حیاتی اکل ایتسکله اکلنده خطر واردر دیمشدر دیر (خواص) بر خانه بو بنوزیله تخیر اولنسه انده اولان هوامی طرد ایدر و احراق اولنوب کولبله دیشلری صرارن کیمسه اسنیک ایلسه یعنی دیشلر بیه سورسه صرارمی زائل اولور و بر کیمسه بو بنوزدن بر پارچه سنی کندوبه تعلیق ایلسه نوی زائل اولور و دمی ایچلسه مثانده اولان طاشی ازاله ایدر (باب الباه الموحدة) الباز طوغان دینیلان طبر معروفدر و کینه سی ابو الاشدر (قلت) بونده بر ازافت واردر یعنی بیه مخففه ایلله بازی و مشدده ایلله بازی و بلایه بازدر لکن لغت فصیحی بیه مخففه ایلله در وجی کاه و غزاه و زننده براه کلور و اشتقاقی صجرامی معناسنه اولان بز دنددر و فارسیده دخی بیه قاز و زننده باز دیر و جفتایده فار جقای در انتهی غایت متکبر و تک خو بر حیواندر قزوینی قولنجه باز دیشدر و ارکی جیلاق و شاهین جسدن اولوب و لهذا البوان باز مختلف اولور و عرب باشه اولان باشی ایلله بتدق و صغری یعنی بلان و چاقر دخی بازک اصنافندر

اذن یحیون یعنی قولاقری اوزون اولدیفتندن بین العرب ابو الاخطل ایله مکنی اولدی دیمشدر
(قلت) لکن دیمیری ذوالکنبه ابو الاخطل کنی به لخطل اذنیه و هو استرخاها * یعنی خطل
لغته قولاق دوشک اولقی معنائه اولوب بر ذونک دخی قولاقری دوشک اولدیفتندن کنیه سی
ابو الاخطل اولدی دیمشدر (و بر اذین ذمنده سراج وراق * لصاحب الاجیاش بر ذونه
* بعده العهد عن الفرط * اذا رأته حبله علی مر بط * تقول سبحانک یا معطی * تمشی
الی خلف اذا امامت * کأنما تکتب بالقبطی * قطعه سن نظم ایتمشدر که مالی سر لشکرک
بر بر ذونه سی واردر که قولاقی کو به طاقلفندن دوردر یعنی قولاقنه سوز کبر من یعنی حروندر
و قاز قد کوسک کور سه یعنی باغلند قد چونکه کنندند سکون اولدیفتندن تشکرا تزییه
باشروا و زینه بلند کده کبر وسنه کیدر کویا که خط قبطی یعنی خط اسلامک خلا فنه
اوله رق صولدن اولان یازو کی یازر یعنی ترسه کیدر دیمشدر اشبو قطعه نسخه مزدن بودفه
نقل اولدی (حکم) بمنه تعالی قریبا خیل بمشده حکمی کلور (خواص) دمی شرب ایدن
قاری ایدی * کوره من حامله اولوب ولدی * چبقر فشقسن ایچرایسه زن * مبت اولمش
جنبی بطنندن * وقور بدوب غبار قلنه رق اول غبار انف راعفه یعنی * قانی آقوب کسلیمان
بورنه * چکنجه یجانی کیجه کسر * و کذلک جریمه قانی * کسلور قونسه اوسته دیدیلر *
(برغوث) بالک قحیل و ضحیله نخنه (در) دیمیری ضمی کسرنندن اشهر در دیمشدر ترکبسی
پره وفارسیمی کاف عربیه کفحی و بالک سکونیه کیک در (و عریده احب دخی دیر لوبونک
کنیه می دخی یوفارود کنی بایند قلم فقیر ایله درج اولدیغی اوزره ابو ظافر و ابو عدی
و ابو وثابدر لکن ارقه طرفه طوغری وثب ایدر یعنی صحرار و پره دخی قرینجه کی طیران
عارض اولدیغی محکدر یعنی قنادلور ایش و پره نک چفتلشمی سورکلی اولور ایش حتی برابر
صحرادقلری مشاهددر و مورطه وضع ایدوب اندن یاورولری اولور و اصل اولی اولان ترابدن
ولاسیا قرانلق برلردن دخی نکون ایدر وقوت و کثری اول فصل ربع و آخر وقت خربنده در
و پره قبل هبت و صورتده در وانیاب و خرطومی واردر خرده بین ایله نظر ده ظاهر اولور
(اهل مجاهده کبارندن بر ذات بر کون ثوبی فلی یعنی پره لنور کن براغشی دوشروب کله بی
برنده ثابت قبلار یعنی ترک ایدر لر ایش ارب و افرانندن بری کوروب قلی دوشرمدیکنزه سبب
ندر دیو صورقه * ایدانا بالفرسان ثم اعکر علی الرجاله * یعنی فلی و پره لنکی مقاتله به تشبیه ایله
قتله سوار یلردن باشلق انلریتد کد نصرکه نوبت پیاده لرده یعنی بتلره کلکله اوزر لرینه میل
ایدر و دوز قیرم دیو استظراف ایشدر اشبو حکایه لطیفه ده اولان * انه بفلی ثوبه فیلنقط
البراغث و بدع القمل * عباره سی ترجمه معلومه ده (ثوبلرینی حاشلوب پره لری ارضه القا
و کله لری ترک ایلد کلدند دیو ترجمه اولشمی طبعه خنده فرمازه ضحکه در رجحه الله تعالی (صاحب
المستطرف بعضیلر پره نک تختمده مشی بکا امره سندن اشد در دیمش اید ده پره بر خبیث
حیوان اولمقله ارقه سی اوزره کلوب ایاقلرینی دیکروا و یله حرکت ایدر اشبو حالتی بطین اتی تحت
جنبنده بورر ظن ایدر دیمشدر (پره حقه بر بلیغ عرب * لیل البراغث عنانی و انصبی * لا بارک الله
فی لیل البراغث * کانه من جلدی اذ خلونبه * ایتم سوء اغار و اتی المواریت * قطعه سن نظم
ایتمشدر که مفادی پره سی جوق اولان کیجه بنی بلایه اوغرادوب بنی دیکه قودی یعنی او یونمادی الله
تعالی اوله پره بی و کیجه بی مبارک ایلمسون یعنی دورایتسون و بن او یله کیجه نه دن بدعا ایتمیم که
جلدم یعنی بن او پره لره بر ایه کلد کده جلدم مال موروثه و پره ل ایتم سوء یعنی هواسنه تاب

دیمشدر (حکم) اکللی حلال دکادر و محرم و غیر محرمه قتلی مستحب ر لکن پره سب اولمناز
امام احمد و یزار و بخاری باب ایدیده و طبرانی باب دعواته انس رضی الله تعالی عنهدن روایت
ایتمشدر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم پره به بر رجلاک سب ایلد بکنی استماع
ایلد کلدند (لایسه فانه ایقظ نبیا لصلاة الفجر) پیوردیلر و مستغفری کتاب الدعواته یازر که
ابو ذر رضی الله عنه روایت ایلد بکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (اذا ذاک البرغوث
فخذ قدحا من ماء و اقرأ علیه سبع مرات * و مالنا ان لا نتوکل علی الله و قد هدانا سبنا * الایه
ثم نقول ان کتم مؤمنین فکفوا عنا اذا کم و شرکم ثم ترشه حول فراشک فانک بیت آمننا من شرها)
پیوردیلر که مفهوم شر یعنی اوزره برکاسه صو اوزرینه یدی کره * و مالنا ان لا نتوکل * ابینی
نمانه دکن اوقوب بعده * ان کتم مؤمنین فکفوا عنا اذا کم و شرکم * دینلوب جامه خوابک
اطرافنه اول صو صاچله شر برغوثدن امین اوله رق یتوت اولنور (فائده) امام مالک
رحمه الله تعالی برغوث ملک الموت قبض ایدرمی دیو سوال ایلد کلدند امام مشار الیه
استفهام تقریری ایله برغوث نفسی وارمیدر یدی های های واردر دید کلدند ملک الموت
بامر الله تعالی قبض ایدر دیوب * الله یتوفی الانفس حین موتها * آیت کریمه سنی تلاوت ایلدی
(محکدر که عامل یعنی والی افریقیه اعدل امویه عمر بن عبدالعزیزه اذای هوامدن اشتکایی
منضمن تحریرات ارسال ایلد کده عمر حضرتلری جامه خوابکره دخولکرده * و مالنا ان لا نتوکل
علی الله و قد هدانا سبنا و لنصبرن علی ما آذینا و علی الله فلیتوکل المتوکلون * آیت کریمه سنی
قرائت ایلسون دیو یازدیلر (جیر بن اسحاق دفع برغوثده حیل و تدبیر او طه بی کبریت ایله
توسولکدر زرا اوتو تسودن پره قاچر دیمشدر (و دخی سذاب که سدابک معریدر یعنی عربیده
حیدر فیجین و ترکیده تحریر ایله سدق دید کلدی نباتدر انک صوبی خانه یه صاچله و دخی
مشاق مراکب غالبا سفینه ایی و کهنه کی اغاجی اغاج قاونی قبوغبله احراق اولنوب کولی
صوایله صاچله قاچر دیمشدر (فائده) پره قولاقه کیرد کیه اگر صاغده اید صول خصیه
و صولده اید به العکس صاغ خصیه امسال اولنسه سر یماچیقار دیمشدر (بعوض) سوری سنک در
وفارسیمی بشدر و اشبو حیوانک خلقتی دخی خلقت قبل اوزره در لکن اعضاسی فیلدن زیاده در
زیرا فیلک ایاقلری درندر انک ایاقلری ایدیه التیدر و فیلده جناح یو قدر انده ایدیه درت جناح
واردر و خرطومی مجوف و نافذ در جسد انسانی صوقدوده دمی چکوب جو فنه خرطومیه
اتر ایش و خرطومی کندویه بلعوم و حلقوم کیدر (قلت) صورنا ضعیف ولین اولوب سیرنا
شرانداز اولان شخص ذمنده بر شاعر بلیغ * مثل البعوض دائما طینها * رکب فی خرطومها
سکینهها * یعنی نظم ایتمشدر که مالی اینجه و نازک طنین و اوازی دائما اولمه ده اریلر کیدر
لکن بیجاغی خرطومنده ترکیب و تعبیه اولمش برمودیدر دیمشدر (امایت مرقومه بالاسنده کلامه
مرتبط دوشیر یله رک ترجمه معلومه ده و خرطومی سائر حیوانده حلقوم منزله سنده حتی شاعر
شوبیتی تشبیه ایش * مثل البعوض الخ * معنای یت سوری سنک کی طنین و اینی دائم
و بیجاغی خرطومنده ترکیب و ایجاد اولمش یعنی دائم الاوقات اغلروا کثر و مخلوقات اضرار
ایدردن کایه در دیو ترجمه اولمشدر (بلیغ مشهور قوجه جاحظ صنع عجیب باری فاطر عز شانه بی
و قدرت و عظمت و لطف الهامی بیانه * من علم البعوضه ان وراه جلد الجاموس دما وان ذلک
غدا لهها و انما اذا طعنت فی ذلک الجلد الغلیظ نفذ فی خرطومها مع ضعفه * آیایشه ذره
خلقه جاموسک جلدی داخنده خون اولوب و اول خون کندوسنه غدا اولدیغی و جلد غلیظ
مذکوره طعن ایتدیکنده خرطومک ضعیفه یله دلوب کچه چکنی کیم تعام ایلدی * ولوانک

طاعت فيه سلاح شديدة رقيقة الحد لانكسرت * والحال كه سن اكر ارفه سي قالك واغري
 اينجه وكسين سلاحی جلد مذ كوره طعن اينك قير يلور * فسبحان من رزقها على ضعفها
 بقوة وقدرته لا اله غيره ولا معبود سواه * يعني اول ذات واجب الوجودی كافة نقايصدن تزيه
 ايدرمكه پشه نك ضعیفی اوزرینه بو وجهله قوتی وجلد جاموسی دلمكه قدرتی اوجیوان
 ضعیفه ویرمشد لا اله غيره ولا معبود سواه دیمشد پشه به جله الهامات باری تعالادندر كه
 اعضاء انساندن برعضوه قوند قد مسامع هر فی یعنی ترجیق پری تتبع ایدرمكه
 اوراسی قان اخر اچنده ارق واسر عدد وشره وحریمی اولرتیه دركه قانی جانلاینجیه دك
 یاخود هلاكنه دك یاخود طبراندن فالنجیه دك اموب بو وجهله سبب هلاکی اولور و برامر غریبی
 دخی بودر كه كاهیجه بعیر کی ذوات اربع یعنی چار پادن بعض حیوان طعنندن هلاك اولور و صخراده
 قنلان مینه سندن سماع وجیفه اكنه مألوف و طبور دن قنسی بیرسه فی الحال هلاك اولور ایش
 (قلت) غایب اوسوزه كوره بموضه طعنیه هلاك اولان لاشه ده حیوانه مؤثرسم خاصه سی اولقی
 كركدر و بوراده عباره اكثر مستطرف * ومن عجیب امره انه ربما قتل البعير وغيره من ذوات
 الاربع فبتركه طریحا * مقدارنده اولوب ترجمه معلومه صاحبك نسخه سی دخی بو یله اولدیغندن
 ترجمه سنده امر عجیبندن ایشكه چار و بعیر و فرسی یالکز بولور ایشه هجوم ایدرل ایش دیو
 تحریر ایشدر لکن اولاترجه ظننه كوره مذكوره به چندان مطابق اولدیغندن باشقه
 جای نیجب بو مقدار دن زیاده ده اتم اولدیغی ذهنه تبادر ایدرك مأخذ مستطرف اولان حیاة
 الحیوانه باقی لازم ایدی فقیر باهر التقصیر بتوفقه تعالی مراجعت ایدوب بروجه محرر تكمیل
 ایدم ظن ایدرم والله تعالی اعلم (جناب واجب الوجودك عزشانه قدرته بعوضه صغیره ده
 ایداع ایلدیکی حاسة لمس وبصر وشم ومنفذ غذا وجوف وابلک وطهر ل وكمك بر برهان
 عظیمدر فسبحان من قدر وهدی ولم یترك شيئا من المخلوقات سدى وبومعانی زخمشری كشافه
 سورة شرفة بقره طرفنده * یامن یری مد البعوض جناحها * فی ظلمة الليل بهم الاليل * ویری
 مناط عروقها فی جوفها * والمخ فی تلك العظام الخجل * امن علی بنو به * ماكان منی
 فی الزمان الاول * ایسانی نظم ایله بحر بر ایشدر (قلت) امن علی بنو به الخ) یتنی رنده (اغفر
 لعبد تاب من فرط ما * قد كان منه فی الزمان الاول * یتنی دخی روایت اولمشدر (وما لایات
 ليله مظلمة فی ضیاده پشه نك خرده قنادر نك اوزاندیغی واینجیم كمك لرنك ایچنده اولان
 ایلکری ذات مقدسه مختص اولان صفت قدیمه بصیر ایله كورن ای باری تعالی وتقديس بدن
 زمن اولده صدور ایدن كاهلری یعنی بدن صادر اولان جله آنای كندوسبله محو اولور توبه به
 توفیق ایله بكا احسان ایله دیمكه ترجمه القطعة المذكورة لاسعد الفقیر * شب تاریك ایچنده
 پشه نك مدایتیکی بالی * دخی مفرزك بار یكنی رؤیت ایدن الله * عنایت ایله توفیق ندامت چاكر زاره
 كاهی قالمسون تا اولسون بی مایه وكراه (حكم) پشه نك استفذارینه بناء اكلی حرامدر
 (قلت) غذا اوله جق شی دكل ایكن ففها كرام حكم اكلن نیچون یازمشدر دیمك توهم محضدر
 كالاینجی (بذل) معروف قازدر كه فارسسی استرذر هر بد * كینه سی كثیره در ابو جج
 وابو فوس وابو الحرون جله كاستنددر كامر فرسه چاردن مركب یعنی ایکی نوع حیوانك
 نیچیه سی بر حیوان اولمغه كندوسنده صلابت چار ایله عظم فرس بجمع اولمشدر ونسلی ظهور
 اغری یعنی صغیر ابن صاكر تاریخ دمشقده حضرت علی رضی الله تعالی عنه وكرم الله
 وجهه دن روایت حدیث ابراهیم علیه السلامك زمانلرینه قور ناسل ایدر ایدی ابراهیم علیه
 السلام نیچیه قند صفت قلده سمرقند ایدمكندن بد دعا ایلرله نسلی منقطع اولدی دیمشد

و بفلک طبیعی اعراق منضاده و اخلاق متباینه وعناصر متباعدة دن متجاذبه اولدیغندن طباعك
 اشریدر باباسی چار اولور ایشه چاره زیاده شبیه اولور و عجیبدر كه بفلک فنی عضو بی ملاحظه
 ایلک فرس و چار یئنده بولور سن (قلت) دمیری اخلاقیده اعضا سی کی اولوب كندوسنده
 تمام اذکای فرس ونه بلادت چار واردر و صوتی دخی صهیل فرس ایله نهیق چاردن مولده دردمشدر
 (خواص) قره قاطرک طرناغی باقبلوب خانه بنجیر اولنسه فاره ل فرار ایدرل و قاطرک طرناغی باقبلوب
 بعده سحق اولنوب غبار مسحوق مذ کور آس و مدرد دیدکری اغاجك یاغیله قارشدر یلوب
 رأس اقرعه یعنی باشنده قبل بتمن کله سورله بتر ترجمه معلومه ده دهن آس (قور دیانی)
 دیو ترجمه اولمشدر لکن قور دیانی نه اوله جق یلنه مدی و ترجمه فارسی حیاة الحیوانه روغن کل
 دیو ترجمه اولمشدر واشبور روغن کل ترکی به جورله کل یاغی اولمغه بوی لطافتی بوراده اشمام
 ایدر و حیاة الحیوانه فاره و سائر هوامی قاچرن ارکك قاطرک طرناغی بخوری و قاره قاطرک یالکز طرناغی
 یاخود قانی خانه نك قبوسی اشكنه دفن اولند قد فاره ل اوخاه به یناشه مز دیو مقیددر و وزکوم
 یعنی زکامی اولان کیمسه ز بلنی شم ایلسه زکامی زائل اولور (بقر) اوکوزكه فارسسی کاودر
 (قلت) بقر مذکر و مؤنثه اطلاق اولنور یعنی اسم جنسدر مفردی تا ایله بقره و جمعی تا سز
 بقردر و بو بقر اهلبدر انتهی قوتی شدید بر حیواندر كه جناب خلاق عزشانه فضلا
 و کرما بدیهی اولدیغی اوزره منفعت عظيمة انسان ایچون خلق ایشدر و انواعی واردر
 مانده دیدیکمز جاموس دخی بقر نوعنددر و بونك لبی سائر انواعسندن زیاده در و هر حیوانك
 دیشبسی سسی ارککی سسندن اینجه ایکن بقرده عکسته در سنده ده پرد فعه ارککی
 دیشبسنه اشر و شهونی اشتداد بواد قد سباعه دونوب اضرائی درکار اولدیغندن اهل
 رعیت یعنی اکن اصحابی علی حالها براغوب یانندن صاوشورل وارککی آشد قد ذکرند صلابت
 شدید اولدیغندن دیشبسی التله التوالیدر یعنی بور یلوب ایکی بوکم اولور (عجیه) امام غزالی
 روح الله تعالی روحه احیاء علومده حکایت ایشدر كه بر سودجی شخصك بر بقره سی اولوب سودینه
 صوخلط ایدوب خالص سود دیو صاترا یش برکون وادیده رعی ایدر ایکن بغور باغوب وسبل
 کلوب بقره بی بوغوب کتورر صاحی ندبه و فریاده باشلقد قد قزلندن بر یسی باباجم غم یمه و فریاد
 ایتمه بیچاره بقره بی لبته خلط ایلدی کمز صولر بر یکوب آکدی کتوردی کلام حکمت ارتسام
 ایله باباسی آگاه ایشدر (قلت) اشته یی یخرج الحی من الميت * سری بو حکایه ده ظاهر در
 مسعودی ریده بر بقر کوردم دوه کی اوزرینه بونك فورلر و دوه کی چوکر و قالفار ایدی دیمشد
 (خواص) اوکوزك ایچ یاغی زنجیر ایله قارشدر یلوب عقرب اولان محلله سورله عقر بلری
 قاچرر بر چناغه سورله پیرملر اوچناغه طو پلنور و لبی آلت تناسله قوت و پرر و بو بنوزی سحق
 اولنوب محموم اولانك طعانه وضع اولنسه یعنی ایچرله حاسی و ستمه سی زائل اولور و علت
 یاسوره مبتلا اولان مراره سنی یعنی اودینی پوراصه صوبی ایله قارشدر یوب طلا ایلسه نفع و پرر
 و بدن انسانده ظهور ایدن سیاه لکه به طلا اولنسه ازاله ایدر * و خصبة العجل تخفف و سحق
 و تجمیل فی عمل و توکل فانها تزد فی الباء * یعنی بوزاغینك خایه سی قورود یلوب و دوکیلوب و باله
 فانیلوب اکل اولنسه باهی زیاده ایدر بدیلر (قلت) اما اشبو عبارته ترجمه معلومه ده * و بوزاغونك
 خصبه لری یشار قد طلا ایلله لر تخفیف ایدر ایش و بته بو بنوزی سحق اولنوب بر مقدار
 عمل ایله خلط اولنسه باهه قوت و پرر ایش دیو ترجمه قیلمشدر فاما بو ترجمه ده بوزاغینك
 خایه سی یشاره سنه علت ندر و علت میدر و مایه الطلانه اوله جقدر و بو بنوزی عباره نك
 زه سندن جقدی جهالتده قالمش بر کیفیتدر * و بقره نك قبلی احراق اولنوب كولی

عربان دبه سوراسه و جعنی دفع ایدر و سر کجینه فارسیدر بلوب شرب اوانسه طحاله یعنی
اق جکره فاند ایدر والله اعلم (حکم) اکلی و شرب لبی بالا جاع حلالدر (بومه) پایقوش
دیدگاری قوشدر ارککته و دیشی سنه ده اطلاق اولنور یعنی اسم جنسدر و فارسیده جغد و کتکر
دیرل و ترکستانده صار و قوش دیرل ایش و کتبه سی کامی ام الخراب و ام الصبیاندر و بالطبع هر طيورک
بووول ینه داخل اولوب یا وروسی بیر و قوشلرک دخی بو بومه به عداوت طبعه لری اولدیغندن یعنی
کوردگرنده اوزرینه هجوم ایلدکندن صیادلر دخی طيورکسون دیوشبکه رینه پایقوش باغلوب
و بووجهله دام تزویر قوروب قوشی قوش ایله شکار ایدرلر (قلت) ترجمه فارسبه حیاة الحیوانه
بایقوشه هر سیده غراب اللیل دخی دیرلر زیر کیمه قوشیدر دیمشدر * و نقل المسعود عن الجاحظ ان
البومة لا تخرج بالنها خروفا من العين لانها تنظر انها حسناء وهي اصناف كلها تحب الخلو بانفسها
* یعنی تاریخ صاحبی مسعود جاحظدن نقل ایله بایقوش کندوبی کوزل ظنله اصابت عیندن خوف
ایدوب کوندز بووه سندن طشره چقر و انواعی اولوب هر بری بانفسها خلوق یعنی جای خالی بی
سور ایش دیمشدر (قلت) عبارته مذکور جاحظک مفهومی بودر لکن حیوانک افعالی بالای بایده
بکن تبصره فقیرده کوسرلیدیکی اوزره بحکمته تعالی انسانه سخر اولدیغندن خلقیه و طبعیه بدر
بو بوله ایکن اصحاب عقل اولان انسانده اولدیغی کی مبادیدن مقاصد انتقاله آلات اولان
حواس باطنه نک تصرفات و ترتیباتی یوقدر که بومه اصابت عیندن احتراز اید اما جاحظ دخی
بلغادن اولغله بوندن یا تشبیه و یا خود آخر وجهله برمه قصودی اولمیدر هله بی معنی برکلام دکلدر
نامل اولنه (خواص) جله خواصندن بری طیر مزبور بر کوزینی قیاردیکر کوزی آجق اولدیغی
حالده او بور ایش آجق اولان کوزی بوزک طاشنک زیرینه قونوب هر کیم اول بوزیکی
بارماغه طاقسه مادام بدنده اوله او بوماز ایش و قیادینی کوز بونک عکسنه اولوب یعنی بارماغنده
اولان او بقودن باش قالدیره مز ایش اگر قبالی و آجق کوزل ینک تعبیرنده اشتباه واقع اولور ایسه
صوده بلال اولور ایش که دینه چو کئی نوم و باطنه ای یقظه کوزی ایش (قلت) تعبیر مذکورده
آیاتجربه النور منی لدی الجربه تأثیری کیفیتی دخی بلال اولمازی فتبصر (هر مسدن منعوا در که
بایقوشک فلی التوب فیه نائمک یعنی او بورقار ینک صول الله قونله کوندز نه اشدیسه جبین
او بور ایکن * بر حکایت ایلر ایش فتح ایدوب دهن (حکم) جیع انواعنک اکلی حرامدر
و شافعی دن حلال اولدیغه بر قول وارد که دمیری ذکر ایشدر (و ینه دمیری دیر که رافعی
ابوعاصم العبادیدن نقلابوم رخم وضوع کی حرامدر دیمشدر و اشونقله کوره وضوع بومک
غیری اولقی افتضا ایدر لکن صحاح جوهر یده وضوع هام جنسندن بر طیر ایلدر دیو باز و فضل
دیر که وضوع بومک ارککدر و فضلك بو کلامنه کوره وضوعک اوزرینه اجرا اولنان حکم بومک
اوزرینه دخی اجرا اولتی لازم کلور زیرا بر جنس واحد دن اولان ارکک و دیشی حل یا خود
حرمتده مختلف اولمازلر انتهی کلام الرافعی (و دخی روضه ده دیر که اشهر اولان وضوع هام
جنسندن اولغله تعبیرله حکم اولنور انتهی کلام الد میری (عتایدن ناقلا فهستایده بوم ما کول
اولدیغی محرردر و فتاوی هند یده من غیر اشعار خلاف * واليوم يؤکل * دیو مصر حدرد
مراجعت اولنه (ابن السنی حسن بن علی بن ابی طالب دن رضی الله تعالی عنهم مر و یا
(من ولد له مولود فاذن فی اذنه اليمنی واقام فی اذنه اليسری لم یضره ام الصبیان) حدیث شریفی
روایت ایشدر (و عمر بن عبدالعزیز حضرتلری اشو حدیث شریفی تعلیم ایدر یعنی اولاد بکن
دنیا به کلد که صاغ قولاضنه اذان او فویک وصول قولاضنه اقامت ایدک تا که ام صبیان مولوده
سیر ینجد دیر ایدی ام صبیانه بعضیلری اومه و بعضیلری جندن تابعه در دیمشدر هکذا فی تحفه

الاخوان (قلت) هام طیر ایلدر که ذکر می رود ایلدیکی اوزره زعم جاهلیت اوزره مقتولک
رأسدن چقان صدی دیدکدر یدر که صیحرار ایش وضوع ضادک ضعی و واولک قحیله و علی
لغة ضادک کسر یله کیمه قوشیدر یا خود کروان یعنی اغاج دلی قوشی و یا خود پایقوشک ارککدر
و یا خود غراب کی اسود و طیب اللحم بر قوشدر دیو قاموسده مفسر در (و وائفولیده وضوع کیمه
اوجان قوشلردنر یقوش جنسندن (و فضل ابتد ی یقوشک ارککدر عبارسنده مسطور در
(ورخه اسم جنس اوله رق طائر معلوم دیو قاموسده محرردر و وائفولیده شول قوشدر که ابلقدر
خلقتده کرکسه شبهدر واکا اتوق دخی دیرل دیو باز (ومهندبه کرکسه دیو باز و ذکرا اولنان
زعم جاهلیت شویله در که بر مقتولک قاتلندن انتقام اولنسه انک روسی پایقوش شکنه نمثل ایدوب
قبری اوزرینه دائما اسقونی اسقونی دیو یعنی بنی صواروب عطش ساکن قبلک دیو صدا و بر و شول
وقت که انتقام اولنه طیران ایدر ایش لکن بوزعی شریعت مطهره نهی ایشدر و اشو ماده
بالاده زعم جاهلیته دائر اقالده مفصلا کذران ایشدر (بو قیر) قزوینی قولیمه بر ایش
طیر اولوب سنه ده بر دفعه وقت معلومنده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم افندیمنک
نجل مکرمی ابراهیم حضرتینک والده معظمه لری مار به نک رضی الله تعالی عنهما صعبه مصرده
کائن بلده لری فربنده جبل طیر نام بر طاعه طیر مر قومک رازی کلوب قونار ایش و جبل مذکورده
بدلک اولغله هر بری اول کوه به باشی صوقار براز طور دقدنصره چقر و ککندینی نیله القا
ایدر و بعده چقوب کلدیکی طرفه کیدرلر ایش و بو حالده اول دلکه باشی صوقانلردن برینی دلکه
برسنه طونار ایش اولدخی مضطربا تلف اولجیه دک اصلور فالور و بعدمه مدیده دوشر ایش
اشته بو وجهله بر یسی طوتلیدیگی کی دیکر لری دلکه کیرمک سوداسندن کوب کیدرلر و سنه آیه ده
کله جک موسلم برینه قدر طیر مذکوردر بر یسی جبل مزبورده کورلر ایش ابو بکر الموصلی دیمشدر که
بن بلده مذکورنک بعض وجوهندن ایشندمه که اگر حصص یعنی بولاق سنه سی اولور ایسه ذکر
اولنان دلکه ایکی طیر و متوسط اولور ایسه بر طیر طوتیلوب و جذب یعنی قتل اولور ایسه بر طیر دخی
طوتولماز ایش * باب التاء * تمساح قلت فارسیده نهک و ترکستانده اوت ولسانمزده بالفه اضافله
تمساح بالغی دیرلر و تمساح لغته حیوان مذکور دیندیکی کی رجل کذاب دخی تمساح دینور یعنی
اسم مشترکدر (واشو حیوان ضب یعنی سوسمار و کلر صورتنددر و صوحیواننک انجیدر که م واسعی
واوست چکه سنه الشمس والشمه فرق دیشی و علی قول بالاده و زبرده قرقر دن سکسان دیشی وارد
و هر ایکی دیشی مبانده بر مرر بع سن صفیری اولوب اغزینی قیادقده بر بری ایچنه کیر ایش ولسانی
طویل و ارقه سی قابلو بغه صرقتی کی اولغله اوزرینه حدید کار ایتر و ایاقلری درت و قور بیغی
اوزوندر و الت چکه سنک ککی صدر ینه متصل اولدیغندن نحر بکه قادراوله مز (قلت) یعنی
اهل منطق * کل حیوان یحرک فکه الاسفل الا التمساح * مثاللرندن ظاهر اولدیغی اوزره انجیق
اوست چکه سنی نحر بک ایدر و بو حیوان نبل مصره مخصوصدر بعض سیاه جهانکر بحر هندده
دخی بولندیغی سوبلر و طول اکثری التیدن اون ذراعه قدردر و عرضی ایکی یا خود
بر ذراعه و هتکام شتاده درت ماه مدت تحت بحره اقامت ایدوب ظاهر اولمازو بحر ده شدید البطشدر
اهلاکی انجیق قولنغو التندن اولور (و غرائینددر فرح و ذکری اولوب لکن نخرج فضلاقی
اولمادیغندن خندن چبقارر و اغزنده قوردر لکون انکله متأذی اولدقده بالالهام بره چقوب
اغزینی آچر و ققطاق استنده اولان طیر صغیر ینه الهاما کیروب اغزنده اولان شیلری و قوردر لری
دوشروب بو وجهله طیره ماکل و تمساحه راحت حاصل اولور لکن حصول راحتده طیری
بو غمی قصدی ایله اغزینی قابله دقده صنع ازلی ایله طیر مذکورک باشنده و علی قول قتادرنده

نیشتر فساد شکل و تأثیرنده ایکی ریشه اولغله اول ریشه لایله فم تمساحه ضرب ایتد کده ینه
 اچار و طیردخی اول ارالقدن قمار فسحان الحکیم الخیر ولهدا * جازاه مجازاة التمساح * ضرب
 مثل اولمشدر که ایله ککک ایدنلر حقند ابراد اولنور (قلت) بوموقعده * اظم من تمساح * دخی
 ابراد اولنور و ذکر اولنان طیره تورم و طیر التمساح دخی دیرلر که کوکرجین شکلنده در طباع حیواندن
 بحث ایدنلر که بعضیلری زعم ایتیلر در که تمساح دیشبسته الشمس کره آشرو الشمس بیضه بمور طیر
 و برده یاورولر بی الشمس کونده چقار و عمر طبعی الشمس سنه در و یاورولر چقدقده ایلرندن
 جله صعود ایدن و رل یعنی کله سیه حیوان اولور و بحره نزول ایدن تمساح اولور و آشتی مراد
 ایتد کده دیشبستی قاره به چقاروب ارقه سی اوزره جویر و شهورتی قضاء نصکره ینه دوندر
 اگر دوندر مسه طهر ینک صلابندن ناشی خود بخود چور یله میوب هلاک کنه قدر اوبله چه
 قالور (قلت) ذکر ینحفه ده یکدیکی اوزره جله صعود ایدن سقنقور اولور ایش و حق سبحانه
 و تعالی ذکر مخلوقنک اضعی اولان کلب مائی اوقویه مسلط ایتد ر منقولدر که کلب مزبور
 تمساحی اغفال طبیعی ایله اغفال ایدوب یعنی چاموره کرکی کی بولانوب اول یاشله کندوبی
 تمساحک اغز ینه آت ایش اودخی چامور جنبشله بومشاق کوردیکندن جوف طمعنه یوارلر ایش
 و کلب ایسه جوفه وارد یغی کی سخونت بطن کلبی چامور دن پاک ایتکله فی الحال امعا و مرقا
 شکمنی قطع ایله قتل و خروج ایدر ایش (خواص) چشم تمساح معاذ الله تعالی رنده یعنی کوز
 اغز ینه مبتلاک عینه باغلنسه تسکین ایدر اکن وجع بمبتده ایسه صاغ کوز بی و شمانده ایسه
 صول کوز بی شدایده لروشمی قولاغنده صممی اولانک قولاغنه تقطیر اولنسه صممی زائل
 اولور (حکم) حیاة الحیوان و بهجه و نفعه ده تمساح نابی یعنی ازی دیشله تعدی ایتدیکچون
 حرامدر دیو مسطور در (قلت) حیاة الحیوانده بخنادیر که شافیه دن بر جاعت حرمتی نایله
 عدو یچون تعلیل ایتلر ایسه ده تعلیل مذکور مسلم دکلدر محب الدین طبری شرح تنبیهد نابی
 اولوب انکله افراس ایدن قرش دید کلری بالنگ حلال اولندیغی تصریح ایتد و حیوان بحری
 حیوان بری به حکمده مخالف اولدیغی شکسز در بوسورتده تمساحک حرمتی رافعنک شرحده
 یاقی اوزره خبی ضرر دن ایچوند ر انتهى (تین) سکین و زنده بر نوع حبه در که بویی نخله
 محقوق یعنی طویل خرما اغاجی و کوده سی تل یعنی ده کی و کوزلی قرمری و براق و اغزی و جوفی
 واسع و جوق حیوان آلور و یونار بریلای بالادر که ازدرها اوله جقدر ابتدای امده برده اولور
 بر حبه مفرده اولوب بعده طغیان برله حیوانه مسلط اولدقده مباشرت ملک ایله بحره و انده دخی
 طغیان ایتد کده کذلک باجوج و ما جوج سمتة الفسا اولنور (قلت) نحت امکانه در اشواقوال *
 انی ایجاد دکل امر محال * باب الثاء * ثعلب (قلت) یعنی تلکی دیدیکمز که فارسیده
 روباه در و دیشبسته تا ایله ثعلبه دینور و ثعلبک جعی ثعلاب و جوال و زنده ثعلال دخی کاور
 بعضیلر ثعلب دیشبسته و ثلک و لاملک ضمیر یله ثعلبان ارککنه دینور دیمشد ر لکن بوقوله
 صاحب قاموس غلطدر دیمشد حیوان مرقوم زیاده قورقاق و مکرو حیه صاحب اولوب حتی
 مکار لغته بناء اسد کی اقویای سباعله الف ایدوب برابرکیدر دیو حیاة الحیوانده مذکور در
 و تحصیل غدامی خصوصتده قوردیغی دام حیه سندنر که نوات ایدوب یعنی اولوطن اوانسون
 دیو فارنی شمشروب و ایاقلرینی دیکوب وارقه سی اوزره باتوب و قناکه بانه حیوان یناشدقده
 صحرار و طونار و حتی کلب صیدی دخی اکثر یابودامه اوغرا در ایش (وجه) حیلندن بری دخی
 چونکه ترسی جباری یعنی طوی دید کلری طیرک ترسندن انن و بدبوی اوله رق حیوانات قورقوسندن
 قاجغله بوسیدن سکند و سنه ترسی سلاح اولدیفندن اوزری دیکندن عبارت اولوب

طونلی دلکوبه دشوار اولان کر پی بی صید مراد ایتد کده اوزر ینه سرکین انداز اولوب و بول
 ایدر ایش بیچاره کر پی دخی بوی بد غائط و بولندن بایلدیغی کی کشاده اولان بیچاره شکندن
 یاقه لبوب اکل ایدر ایش (وپره لری دفعده دخی شو غریب وضعی ایدر ایش یعنی کندی اوزرندن
 پارتوی بولوب و اغز ینه الوب و برصوکار ینه کلوب آهسته آهسته صویه کیر ایش و پره لردن
 قاجغله رق و یورویله دلکونک باشنه بریکوب ایدن دخی اغزنده کی توبه صارلد قلدن توبی صویه براغوب
 بو طر یقله پره دن بری اولور ایش و بیان صوغانی قورقوسندن قورقوندرت اوزره اولدیفندن یوه سنک
 اغز ینه اوصو غانک ایاقلرینی وضع ایدوب و وجهله یاورولرینی قورقودن قور ایش * وفروه ادقی الفرا
 وفیه الایض و الرامادی و غیر ذلک * یعنی دلکونک کورکی سائر حیوانک کورکندن ادقی یعنی
 اسیمقدر و فروه سنده بیاض و کول رنکنده و سائر رنگارده کورک و اردر یعنی رنگامیر اولان بوسندن
 ذکر اولنان رنگارده اولان محللر جنس جنس دیکله رک بررنکده طلوم و کورک یایلور سائر حیوان
 بوسندن بوقدر تنوع بوقدر دیمکدر لکن ترجمه معلومده * وفروه ادقی الفرا * عباره سی فرد ثعلبه
 سائر حیوانک فروندن ادقی ایش دیو ترجمه اولمشدر (بجایب مخلوقانده ذکر اولمشدر که منصور
 سامانی به ریشدن ایکی قنادلور بدلکواهدا اولمشکه انسان کندوبه قریب اولدقده قنادلرینی آچوب
 بعد اولدقده الصاق ایدر ایش (قلت) مستطرفده منصور سامانی دیو یازیلان سامان بن
 حنمان بن جماعت بن نوشر ذین بن بهرام چویننه منسوب اولان منصور که مار واء النهر و بخاراده
 یوز سنه دن تجاوز نسلاری ممد اولوب اوچبوز طغسان برسالی هجریه سنده منقرض اولان
 دولت سامانیه نک التنبی ملکیدر یوقسه ترجمه معلومه صاحبک ظنی کی منصور خلیفه
 دکلدر که علی الاطلاق منصور خلیفه آل عباسده اولان منصور دوانیقی به مصر و قدر قدیر
 (حیوة الحیوانده روباه ذی جناح ذکر اولنان منصورک اوغلی وید یچی ملک نوح بن منصور بن
 نوحه اهدا اولندیغی مصر حدر لکن احکام مستطرفده منصور در انتهى (حکایه تشبیهه)
 ابن الجوزی کتاب الاذکیا نام اثر ینک آخرنده و ابونعیم دخی تألیفده شی دن نقل ایله یازارلر که
 سرسباع اولان ارسلان خسته اولدقده سباع سائر و وحوش عباد و زیارتنه کلورل لکن دلکو
 تخلف ایدر دلکونک کلدیکی قورد فرصت دوشوروب جله مزک اوزر ینه عبادتکره کک لازم
 ایکن دلکو بوآنه دک کلدی دیو غاملق ایتد کده ارسلان طار یلوب کلدیکی و قنده بنی اخطار
 ایت دیو قورده تنبیه ایدر و قناکه دلکو کلوب و قورد اخطار ایتد کده ارسلان تلکوبه کینه سبله
 یا ابا الفوارس سن زده قالنک دیوانفعالانه خطاب ایتدکی کی سعی غمازی تفرس ایدوب ذاتکره
 دواندار کله مشغول بولندیغی فمدن یککدم دیدی ارسلان نه بی بولنک دید کده ابوجعه نک یعنی قوردک
 قریبنده یعنی ایاقلری سکر زنده اولان بویچق دید کده فی الحال ساق ذنبه پنجه صالوب خصیه برین
 قورپاردی قورد دخی همان قانی روان اوله رق چقدقده دلکودخی سرعتله قوردی تعقیب ایدوب
 بر طریقه سخریه و راستدن ای قرمری یعنی کین یکیت کبرا حضورنده بولندیگکده مجالس امانات
 اوزره اولدیفندن اغز کدن چقنه نظر ایدوب بوش بوغازلق ایتد دیوندا ی پند احتوا ایتد (قلت)
 دیمیری اشبو حکایه مصنوعه نک عقیده ذکر ایدر که ابونعیم شی حضر تری اشبو صنیع ایتدکی
 مثلدن انجیق عقلایه تعلیم و ناسه تنبیه و حفظ اسان و تهذیب اخلاق و هر وادیده تأدیده پندی
 تا کید ایتد ر دیمشد و فی الحقیقه محاکانه و غیر ناطق زبانتدن افاده ده نفوسه تأثیر و استماعنده
 و حفظنده رغبت زیاده اولور که مرزبان نامه و نوادر سهیلی و همایون نامه و فواکه الخلفا بوروشده
 تألیف اولمش بر قاعده تدبیر نفس و منزل و مملکتی حاری حکمت عملیه دن بر کتب فاخر در حتی
 مرحوم و معقولرله رئیس الکتاب اسبق فاضل یمدانی عالی مناقب ابو مکرر انب افندی محققانه

یازدبغی سافرت نامه مفصله بالناسبه همایون نامه و امثالک فن حکمت علیه و بولتفه یعنی
تدبر امورده اعلام آمیانک حکیمانه تألیفه همت ابلدکاری کتبدن اولدیفنی بیان و حکم شناسان
اوره بابت تسلیم ابلدکاری ذکر البسدر رحه الله تعالی علیه رحه واسعه انتهی (وینه منقولدر که
ارسلان و قورد و دلکو بالامعانی فصد صید ایدوب برچار و وحشی و برکرو و بریک شکار برله اقسام
ایچون اوطوروب ارسلان تقسیمی قورده حواله ایدراودخی بیان اشکی بکا کیک ابو الحارثه یعنی
اسده و کلدلکویه دیردیمز شیر نیجه عضو بانه سبله سرکرکی خرد و خیر ایندیکی آند دلدکوبن
قولکرتقسیم ایدوب چار و وحشی ابو الحارثه صباح طهای و غزالینه ابو الحارثه اخشام و کلد
ینه ابو الحارثه بین اطعامین چرزا و اسون بدی ارسلان دخی معمر اول اشو تقسیمده اولان حذافنکه
نددیمی و یوحسانی سکا کیم او کرتدی دیچک اقدم بوفنده استادم اشو قوردک باشدردیدی (وینه
محکدر که بر دلکو علی السحر بر شجر یاندن یکرایکن اوزرنده بر خروس کور که اوز خروسی دامه
کنورمک غرضبله ایتر مینکه صلات صبحی بر ارجه ادا ایدلم دیدی خروس بصیرت مانوس دخی
امام محله اغاجک اردنده و یقوده در قاندرید که دلدکودخی باقوب اورده کلب صیدی او یور کورچیک
ضرطه نیم که رک دونوب پس خروسدن فاجر ایکن خروس نماز کلمه پس دبوندا ایدکده دلدکو
ایدستم یوز می صبر ایدله تجدد وضو ایدوب کلورم دیو طباتی قاندرمن (قسمت رزقه امر عیددر که
قورد کوی اودخی کربنی اودخی افعالی اودخی سرجه بی اوده چکر که بی اوده زبوری اوده نخله بی
اوده ذیابده یعنی قره سنکی اوده سوری سنکی اودخی قرنجه بی صید ایدرو قرنجه دخی صغیر و کیردن
هر بوندیمی اکل ایدر فیکر الله انقن ماصنع (قلت اشو کلام جاحد کدر انتهی (خواص) رأس
دکو کوکر چنک اولان محله وضع اولنسه فرار ایدر لوصی اوزرنده دینی تعلیق اولنسه خلق و طبیعتی
کونل اوور و ویدی سرعه لی اولان کیمه نث بورنه قونسه خلاص بولور و لمی علت لقوه نفع
و بر و خایه سی سبی به تعلیق اولنسه دیساری ناث اولور و دی ملوغ دونده اولان افرعه یعنی
که ضل و نسه صایح و مروطی طلاق وجهه مبتلا اولان کسی به به نلنسه بری اولور (حکم)
یوحیفه و ماث حضرت تری داکو فی الکلی مکروه قلیدیلوا احد حضرت تریدن کر روایات تحریریم
وزره مرزباز ساعدندراما سفعی حضرت تری خلاصردیدی و ابن الصلاح حله دأر حدیث شریف
روایت و نلنددر و تحریرینه ایکی حدیث اگر چه مروی اولوب لکن لیلک دخی اسنادی ضعیفدر
دیدی و نفعی حله حکمده عربت اکلنسه اعتیاد لینه اعتدای یعنی احتیاج ایشدر که بوصورنده
حرف اول کیم قضایات کیم اذیه دصنت عمومه مندرج اولور انتهی (ثعبان) هوا کیمین الحیات
ذکر کان و بی و هو حقیق فی هلاک بی آدم یلنوی علی ساق الانسان فیکسرها (ثعبان مار بزر که یعنی
یلا مار بزر که دینور سترمه ایلان اولسون سترمه دینی بی آدمی اهلاکده کفیتی عجیدر که
دست بجه غنه صابر بلوب قیر افس (ترجمه معلومه ده عبره مذکوره کیرجه در ارککی و دیسبی
نسه تصدق ایدکده انچه خیرینه صابر بلوب قیر افس دیو خرددر و اشو ترجمه ایا صوفیه کیر
حله منده تحریر اوتونسل مقدم حال صغیرندر پس ایدن بدلدی ذات حلقه درسی یاندن یکرایکن
حکم کدرده قنیر اولان تصرف بیب و نلنددر بدی قیلندندر که دلیر جصوره می ایه شرح
میدده و قنیر قنیر ی ادم فایده کربویش انتفض وضوء لاسبلان عباره سنه فان کر که
زکات قنیر و کر که دیسب ایدس بوزردیو اید اوزایله معنی ویرمن ایدی و الحال که
شرح مبی المصلی حال مر حوم دم ایدن کیمو اید اولور دیو شرحندن مرادی دمک مؤنث
دی اولدیندن علی دل ان مذکر صبه سبله یا و دقنیرت کیم مؤنث صبه سبله کلسی جوازینه
نسه سبله سبله مذ اراوه خنک قنیرت و قنیرت و نلنددر کن دلیر مار الیان بوجهدن

بصر و بصیرتی کلبا قطع برله معنی مذکور عربی و دخی خبلی زمان جوامع و مجلسده نیجه
نیجه معانی مسائل فنون بدیع بی بیان دیو بی معنی تقریر لری کور کور سوبلدی کتدی
(غریبه) موی ایه کی ذواتک حلقه درسنه اوطورمنش اطلبه کرام ذوی الافهامدن براز قول
یتشبه که هریری مسار الیه بالینندر و یو کیفیت دخی مستعدانه معلم و کتاب سبب عادی او اوب
علم موهبه انهی اولدیفنه بدلیل اولدیفنی مستغنی بیاندرو السلام (و نعبانه حیوانات ایچره
نمدن غیری عدو یوقدر اگر غس اولماسه اهلی مصری ثعبانرا کل ایدر لیدی (غس نولک
کسری و مینک سکونله صبر و لایندده اولور بری صی جانورددر که قطعه قنیر متانده در دسن اردر
دیو و انقواید مذکوردر (حکایت رکن) مشاهیر عربید عبد الله بن جدعان اوائل حالده
بول کسیمی برشیر و جری کیمه اولوب بولدی یعنی باصیدر و قنیر ایدر افس و یو وجهه جانیندن
خال اولده نه بدر و مادری و قومی حشرات عافله لری و نعدیمی غرائز لینه او غرائز لینه کدوسندن
نفرت برله طرد ایدر لیدی اودخی منفورناس اولمه اولومنی نخی برله حیران اطراف مکمل مکملده
سر سری سربوادی ایکن طغک برنده بر شکاف کوروب و بوند حیه اولی مختلدر ایچنه
صوقولورم و صوقولوب ارا دیغم اولوی بولورم دیوب کبردیکی کبی کوزلی موم آساینار برعبان
کوره کله اوزرنده حله ایدر ثعبان دخی کبر و اوب ارقه سنه طوغر و سوزیلور این جدعانینه اوزرنده
واردقده دعبان سهم کبی کذلک سوزله صورتنی کوستر خلاصه ابن جدعان نه بسانک دقتله
مصنوع و صلسم اولدیفنی اکلوب و یانته باقشوب کوردر که وجودی زردن و کوزلی یا قوندن
دوزلس برشی نقبدر کوزلی بی جفا قار و الور و بعده ایچنده انون و کش سر برل اوزره قنیر
اولمش جنه لاوله رق براوطه و جنه لک باشلری اوزرنده اول جشم رجال جرهمدن اولدقنربنی
و نلنددر بی بین یازولی براوچه و اوطه نل ایچنده ز برجد و یاقوت و ذهب و اؤل و وفضه دن بریولک
یعن کوروب و ایدر یوکلیدی قدر اولوب و اول نخله بر علامت قویوب قومه رجوعله جله سنی
غنی ایدرینه اول نخله دوندی ایدده وضع ایندیکی علامتی بوله مبوب نهی عودت ایدر (قلت)
صاحب المستطرف اشو حکایه نل عقبنده (قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم لقد کنت
استظل بحفنه عبدالله بن جدعان من المهاجر قالت عائشه یارسول الله هل ینفعه ذلک شیئا
قال لا لانه لم یقل رب اغفر لی خطیئتی یوم الدین) والله اعلم دیو بروایت ذکر ایش ایدده
ایضاح روایت مذکوره مأخذی اولان حیاة الحیوانده مصرح کلامک بقلنه موقوف اولدیفندن
مفادی بورایه بودفعه درح اولندی یعنی وقتاکه ابن جدعان مال مکنوز مذکوردر برزنی
الوب یا اسنه و عسیرننه اعطایله استعطاف ایدوب و کندودخی ناسی اطعامه و خلفه احسانه شویله
مالوف اولدیکه جفته سندن یعنی طعامنک قانندن قائمده اوزره را کب اولان اوزرنده ایکن یناشوب
اکل ایدر ایدی یعنی کیر ایدی حتی بردفعه ایچینه برصی دوشوب غرق اولمشیدی اشته حضرت رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اقدیمز آفتابک حرارق زیاده اولان وقت ظهرده اول جفتندن
استظلال لری کیر جفته بی اقتضایدر و چونکه ذکر اولنان عبد الله بن جدعان نبی که ابوزهرایله
مکا در عائشه صدیقه رضی الله تعالی عنهما ک این عی اولدیفندن داعیه میل قرابتله رسول
مجنبی صلی الله تعالی علیه وسلم یارسول الله ابن جدعان اطعام طعام و قونوغه ضیافت و ناسد
احسان ایدر ایدی اشو فعی یوم قیامتده کندویه نفع و برمی دیو سوال ایدکده (لانه لم یقل
یومارب اغفر لی خطیئتی یوم الدین) یعنی نفع و یرمز زرا او یعنی ابن جدعان برکون یعنی اصلا
یارب بی قیامت کوننده یار لعه دیدی ییوردیلر (قلت) نخی اولیه که بوندن مستغاد اولان
وقت جهالتده اولان اشو ابن جدعان واحد صانع عالم دکل ایش الله تعالی اعلم قنامل

احمد بن محمد بن علی بن ابی طالب و انس الواحش نام کتابنده محرر در که ابن جدهان شرب خمر منهک
ایکس هتکام جهاند کندی به باده بی حرام یعنی ترک ایدندون بریدر و سبب ترکی دخی شواولشکه
بر کجه مست ایکن بدینی مدایله بر توفری طوعغه چه لدفده یارانی کولشرو بوحالی وقت صخونده
خبر و بردکارند من بعد ایجابا که اند ایچمش (باب الجیم) (جراد) چکر که در
فارسسی ملح در چکر که نک جهت مخصوصه سی اولوب دایما هاربا و هابا سیران ایلر بمورطه
وضع ایست مراد ایلد که صحراره کیدوب فو بر غبله ارضه ضرب ایلکله برده انفراج پیدا اولور
اول یار بغم بمورطه لری دو کور و چکر که نک انی عدد ایانی اولوب ایقلری اوچلرینک ایکی طرفی
یخی کیدر و لون مختلفه اوزره در و چکر که ده جباریه یعنی اقویای حیواناتدن اون حیوانک
بر عرضوی نظری وارد و جهی وجه فرس و جسمی چشم قبل و بوینا و کوز بوینی و صدی
ارسلان صدی و نصی عقرب و جناح نسرو و فخذی فخذ جل کبی و ایقلری دوه قوشی
ایغ و فو یوغی حبه حلقند در و بودخی عسکرک سر عسکره انقبادی کبی ریشلرینه بالضع
انقباد ایدر حیواندن اولوب باشلری طعن ایتدکه جله سی وراستندن اکاتباع ایدر (روایت
اولنکه که بر جاده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افتدیمک حضور سعادتلرینه دوشدی
برده قدزی اوزره عبرانی خط ایل * نحن جند الله الاکبر ولنا تسعة وتسعون بیضة و اوعت
لنا الدنیا و الدنیا ما فیه * ما آئنه عباره یازلس ایدیکه مفهومی برز اکبر اولان الله تعالی
عسکری زهر بر یزک طفسان طفوز بمورطه سی اولوراکر بمورطه مز یوزه واروب و وجهله تمام
اولیدی دینه اولان اشبابی اکل ایدر ایدک دیمکد ریس رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
افتدیم (لهم اهلک الجراد و اقل کبارها و امت صفارها و افسد بیضها و سد افواهها عن
مزارع المسلمین و معا یسهم لک سمیع الدعاء) دیو جرادک هلاکنه و بمورطه لری نک فسادینه و سلامت
مزارع مسینه دعایوردیلر عقب دعاده جبریل علیه السلام نازل اولوب حکمت الهیه اقتضا سنجه
دعای بعضی قرین قبول اولدیفنی خبر و یردی (ترجه معلومه ده * نحن جند الله الاکبر *
عباره سی یعنی بالله تعالی بیوک عسکری یزد یواکبری جند صفت دوشوره رک
ترجه اولنددر دیم که علی روایه ضعیفه صفتله موصوفک میانه مضاف الیه حیوانی جا راوله
لکن مضائق معلومه و جزلت معنی بولنوری یلم و حباه الحیوان مترجی ترجه فقیر کبی * یعنی
ما لشکر خداوند اکبریم) دیمکد ر قنبر (قلت) دیمیده (لا تقتلوا الجراد فانه جند الله
الاعظم) حدیث شریف اولق اوزره محرر در که جرادک اعدامی مندر لکن دمیری اشو
روایت حدیث اولدیفنی تسلیم اولنسه دخی جراد مزروعات و غیرینی افساد ایتدیک
تقدیر جد در اگر زرع تعرض ایدر ایه قتل و غیری صورتله دفعی شرعا جائز در دیمکد
(و دخی الله تعالی بیوک عدد امت و جاعت خلق ایلدیکه التیوزی بخرده و در تیوزی برده در
و بر ایتدردن ابتدا هلاک اوله جق جراد اولوب جراد هلاک اولدقده سا اتم هلاکده اکاتباع
یدر دیلس حبه رک ایلکی قطع اولدقده دو کله بر برینه تنابع ایتدکری کبی ما آئنه خبر
وارد اولدیفنی صاحب المستطرف نعر بر ایدر (بعضیلر دیمکد یخی زکریا علیهما السلام
طعمی جراد ایل اغاچلر اوزی اولوب اشو طعمامه ممنون اوله رق کندور لینه خطابا یخی
سندن برده منعم و ارمیدر دیو سمعی لشکر یوردر ایدی (قلت) انبیاء عظام علیهما
سلامت اشو اقتصاد و فاعلری اثیق امتلرینی تعلیم در فلیحفظ (حکم) اباحت اکلنه
مسنون ایجابا ایتدیلر یعنی حرمت و کراهنه دایر بر قول یوقدر و آئنه اربعه حضراتی کر که
کند و کندی و اوسون و کر که ذبح اولسون کر که مسلم و مشرک و مشوس صید ایتسون

و کر که جراد دن برشی قطع اولسون یا خود اولسون اکل حلال در دیدیلر و امام احمد
حضر تلزیدن کر بردن هلاک ولور ایه اکل اولماز روایتی دخی واردر و امام مالک حضرتلری
دخی رأسی قطع اولنور ایه حلال والا لادیمکد و عموم حله (احلت لنا مینان و دمان الکبد
و الضحال و السمک و الجراد) حدیثی دیلدر که شافعی و احمد و دارقطنی و بیهقی مرفوعا
روایت ایتدیلر در (و جراد صید بری و یا خود بخری حکمنده میدرد بو اختلاف اولندی و عمره خلاف
دخی بخری ایه محرمه صیدی حلال اولق و بری ایه حرام اولق خصوصیلر در (بعضیلری
بر بدر دیدیلر که عمر و عثمان و ابن عمر و ابن عباس ایتدند رضی الله تعالی عنهم و صحیح اولان
قول بودر که محرم اتلاف جراد ایلسه مذهب حنفیه جنایت ایش اولمغه کفارنی لازمدر
و بعضیلری بخریدر صیدله محرم اوزرینه جزا لازم دکدر دیدیلر ابو سعید الخدری رضی الله
تعالی عنه دخی بولنددر هکذا فی حیاة الحیوان و البهیمه و الخفیه (خواص) چکر که ایله بخیر
عسر بوله نافع ایش (قلت) حیاة الحیوانه ابن سبنادن منقولا اون ایکی عدد چکر که نک
باشلری و اطرافلری قویار یلوب آس یاسدن مقدار قلیل ایله معا نوش اولنسه صاحب السنن
نافع اولدیفنی و اوزون بیونلی چکر که بی جای ربه مثلا کیمه اوزرینه تعلیق ایلدکه نفعی
اولدیفنی و بیضه جراد کلفه سوراسه ابر ایدر چکی محرر در انتهی (جرو) چکر کسری
و علی لغه قبی و علی لغه ضمی ایله کوبک و سار سباع یا ورولرینه دیر (قلت) علی قول جرو
هر شیک حتی قار یوز و صوغان و رمان کبی نباتک دخی کوجکرینه دینور (صاحب المستطرف
بوراده کلک بعض احکامنه دایر اثر ذکر ایش ایه ده هم ایجاز نخل صورتده اولوب و هم
ماخذی اولان حیاة الحیوانه احکام مذکور نفعی باب الکافده یاد ایدر چکن مؤلفی دمیری
مرحوم ایله صاحب المستطرف جروده ذکر ایتدکندن اقتضا ایدر جک اقوال کافه کافه
بر اغیلوب بوراده ایجا زمذکور دخی ترجمه اولندی انتهی (تجیه) حکایت اولنددر که
عهد قدیم یعنی بنی اسرائیل زمانده بر شخص عقیب اولوب لکن اولاده حرصی اولدیفندن کمال
حسدندن ناسک اولادندن بر تقریب اخذ ایلدیک معصوملری خاله سنه صوقوب بغیر حق قتل ایله
مخصوصا بادیغی جفوره طولدر ایش و شخص مرقومک زوجه سی منصفه اولمغه مرقومی
اشو فعل افجندن نهی ایدوب حق تعالی سکا اوله جق قهرندن فور قمر دیو پند ایتدکه
اولمش ایه ده اصفا ایجاب اگر حق تعالی مؤاخذه ایلسه ایدی بوکاره باشلدیفم کونده ایدر ایدی
بوخیه زماندر قتل اطفال ایتدکه بم برشی ظهور ایتدی دیدکده مرأه صالحه موی الیها * ان
صاعک لم یمنلی * ولوا مثلاً لاخذک * او لکلک و کاسک هنوز طولماش اگر طولس اولیدی اخذ
ایدر ایدی یعنی هلاکک وقت مقدری کلدکه البه مؤاخذه اولنور سن دیدی (قلت) لسا عزمده
دخی مثل اولان کاسه سی طولماش تعبیر یکم وقت زوالی کئامس دیمکدن کآیندر مکر بودخی اسکی
عربی لساندن مأخوذ اولدیفنی بو حکایه دن مستفاد اولور (راوی حکایه دیر که خاتونک اشو کلام
حکمت ارتسامی اوزرینه چوق وقت یکمدن شخص مرقوم یقه قصد صید صیدان فسادیله
خاله سندن بدر اولوب کزرا یکن بر محله بر برله ملاعبه ایدر ایکی صبی معصوم کوردی و ایلرنده
دخی بر جرو یعنی سگ بجه و ایددی خدعه ایله انلری خاله سنه صوقوب و فی الحال قتل ایدوب جرو لری
طرد ایلدی وقتا که معصوملرک باباری فلذ کید لری بوله میوب اول عهد ده بولنان نبی علیه
السلامه رومال اولوب ولد لری کم اولدیفنی خبر و یردکرنده اول بی علیه السلام چو جفک
اوینادقلمی برا کنج لری و ارمی ایدی دیو سؤال یوردیلر جروی سوبلد ککرنده ایتانله امر
ایلدی جروی کتور دکرنده خاتم شریفنی جروک ایکی کوزی اراسته بند ایدوب صالبوریدی

وورای جروه دوشك قنفي خانه به كبر ايسه معصوملارنده در يوردلر جرو محلات و زقاقلری
طولاشه رق شخص قاتل مرقومك خانه ادبار آشيانه سته كبر ناس دخی جرولك اردندن كبره كارنده
كرك اول ايكي صبي بي وكرك سائر صبياني قازديني چقورنده مقتول بولوب شخص مرقوم
اول بني مكرم عليه الصلاة والسلامك حضورينه احضار ايلدكارنده صليبه امر ايدر داراغاجي
آماده ايدوب اصه جفاری حينه زوجة صالحه مومي البهاسي دخی اورايه حاضره اولوب اشته
كاسه ك طولش و عدل الهي يري بولش ديمشدر * ظالمی صائمك كه بر خور دار اولور *
* ياكيلور باشي ياردار اولور * قلت) اشوبعجيه بي يهتي شعبك قرق يدنجي باني اوآخرنده
معاذن جبل رضي الله تعالى عنهدن دخی روايت ايتشدر كذا في حياة الجوان (حكيم) بمنه تعالى
حرف كافه بود دخی يان اولنور (جعل) جيمك ضمي وعينك قحيله نجاست يوارلين بوجكدر كه
جعي جيمك كسري وعينك سكوتيله جعلان كلور وجمري يعني يريجي جانورك يابس نجاستني
جمع وادخار ايتديكيچون ابو جمران دينور وز عقوق دخی ديرل و فارسبي جلانك و سركين
كردانك دروحيوان مذكور خنفسان اكيدر و بهايي فرو جلدن اصرمغه اندن فرار ايدرلر
وز ياده سياه اولوب بضنده لون حرت واردر واركنك ايكي قرني واردر اكثر يا بقر و جاموس
مراخته يعني طامنه بولنور و احشاء حيوان مذكورلر دن تولد وتكون ايتديكي دخی منقولدر
و بوجه محرر نجاستني جمع وادخار طبيعتدر و عجيدر كه كل وسائر معطرات بوبدن هلاك اولوب
فشي به اعاده اولند قده تهبش ايدر (قلت) متنبك (ع) كما تضرر ياح الورد بالجمال *
مصراعي اشوب معناني اشعار ايدر و دوييه مزبوره يك ايكي قتادي اولوب طيران و فتنه كورينور
والتي ياغي وارديكي دخی واردر و قهقري بورر و غائطه كال شهوتدن او بقوده اولاني بكيوبوب
نام قالقوب تغوطه كند كده رجيع و نجاستندن اكل قصديله ارقه سته دوشك دخی طبيعتدر
(حكيم) استفذارينه بناء اكل حرامدر * باب الحاء المهملة * (جعل) حانك و جيمك
قتحدر يله ارلك كلكدر و اسم جندر مفردى تايله حمله در و قيج دخی ديرل كه ارلك و ديشبسته
شاملدر بونك مفردى تايله قيجدر و دجاج البر دخی ديرل فارسبي كلكدر و طير مذكور جنه ده
كو كرجينك فوفنده درو بورني و اياقلى قرمزيدر و ايكي صنف اولوب عريده برصفتنه نچدي
وصنف آخريته نهامي ديرل نچدي غبار رنگنده و نهامي يياض اولور و طير مذكور شدته
طيران ايدر و شدت غيري اولد يفتدن ارلك كلكلر بر يله جنك ايدر و ديشبسي غالب اولان ارلكه
اتباع ايدر و شهوتي غالبدر و ياوروسي بمورطه دن كاسبه يعني تو بلنش اولديني حالده جفر
و عمر طبيعتي بكرمي سته درو آخريته غالب اولد قده بمورطه لربي اخذايله اوزرينه او طورلر كن
اسرار الهيه دندر كه غصبا او طورديني بمورطه دن ظهور ايدن ياورولر طوراند بغي كي اصل
اناسني بولوب اتباع ايدر مقتضاي طبيعتي اوزره ضحك ايدر كي اولان صوتيله امثالني الدادر ولذا
صبادل شبكه لرينه كلك وضع ايدوب طيور صيد و شكار ايدرلر ايمش (غريبه) منقولدر كه
بونصر محمد بن مروان الجعدي بعض سر كرده اكر ادايله طعام ايدرلر ايكن ايكي كلكلر كبابي
مانده به وضع اولند قده سر كرده مرقوم ضحك ايدر سبب ضحكك ندر ديو صور دقه بن آوان
شبايمده قطع طريق ايدرايدم يعني كسيجي و حراي ايدم بركون برناجره مصادف اولوب ويدنده
اولان ماتي اخذ ايدوب كندني قتل مر ادايله يكده هرنه قدر تضرع و نياز ايلدي ايسه ده قبول
ايلدم تاجر جاتندن ما بوس اوله رق ايكي جانبته نظر ايدوب بزه قريب محله ايكي كلكلر كوروب
اي كلكلر بو آدم بني ظالم قتل ايدر شاهد اولك ديو طبرلر اشهاد ايتشدي شمدى اشوب
كلكلر كاتريني كورد بكمده اول تاجر مرقومك اشهادنده اولان حاقني ندر كرايتديكدر

كولدم ديمك همان ابو نصر رحمه الله تعالى سر كرده كشتني مرقومه خطا با خدايه قسم ايدر كه
سكا اول تاجر مرقومك قصاصني اجرا ايدده جك كيمسه دندنده اشوب كلكلر شهادت ايلدي ديوب
في الحال حيله امر و بعده نصاب شرعه نطيقله بوييني اوردردي (قلت) ترجمه معلومه
صاحبك خود بخود بوراده خليفه نصر بن مروان ديديكعي عبد الملك بن مروان امويك ولاتندن
جزيره ابالي والبسي اولان محمد بن مروان الجعديدر يوخسه امويه اقر باسندن دكلدر ز پرا
هراين مروان نه خليفه در ونه امويدر (وجعه) دخی عريده برقبيله نك جدی اسميدر او دخی
جعه بن كعب ابن ربيعة بن صعصعه در و ابن مروان مومي اليه اشوب قبيله به منسوبدر قندير
(خواص) لم يجل زياده جيد و هضمي معتدلدر و مراره سي يعني اودي كوز برده سته نافندر
و هراي باشند انسانك بورنه چكسه ذهني حدتلي و نسياني قليل و بصري قوتلي اولور (قلت)
اول مترجم مراره بي يورك صانوب يورلي چشمنده برده اولانه نافع ايمش و بور كني نجيف
ايدوب هر ماهده انفته صعود ايلسه ذهنه جودت و نسيانته قلت و بصرنه قوت ايراث ايدرايمش
ديمشدر و الحال كه مستطرفك * و مرارتهها تنفع الفتاوة و اذا سمع بها انسان في كل شهر
حاد ذهنه الخ * ديوب واقع اولان عباره سنده بهاضميري مراره به راجعدر ارتق بوركه نجيف
زهدن چيقدی و سموط نه دن صعود اولدي بيلند ي قندير (حكيم) بالاتفاق اكل حلالدر
(حدائنه) حانك كسريله و دالك و همزه نك قنفي و آخر ده تايله در كه چا بلا قدر جعي حدا
كلور و حر كات مذكور اوزره عريده شوچه دخی ديرل و فارسبي خنكلاهي و زغندر
و موشكدر دخی ديرل و شيرازده كوكوره ديرل طير مذكور طيورك اخسيدر و ايكي عدد بمورطه وضع
ايدرو كا هيجده اوج دخی بمورطه و بمورطه سنده يكرمي كون او طورر ولوني كولر زنيكي وسياه اولور
و صيد و شكار يجره مبوب فقط قوش ياورولر يني قار ايمش لكن بالطبع حسن مجاورتي يعني قومشو
حقنه رعابني اولغله همجوار ي اولان طيور رعاب ايدوب هرنه قدر آج دخی اولوب هلاك مريته سنده
اولسه قومشوسي ياورولر بني اكل ايترايمش (قلت) بوراسي * الكذب قد يصدق * مثلي
اكيدر (و طير مذكور صاغر اولور ديدككري دخی مسوع اولشدر * وفي طبعها انها لا تخطف
من الجهة اليمنى لانها عسري * يعني چايلاق بالطبع صولاق اولغله صول پنجه سيله قيار
ايمش عسري اعسر ك مؤثيدر و اعسر صولا قدر (اما ترجمه معلومه ده اشوب عباره دخی
(و طيري اخذ ايلد كده كندويه عسرتلو اولد يفتدن جانب يميندن كليوب شمال جاتندن
كلور ايمش ديوب ترجمه اولشدر آيا علي قوله طيره شمالندن كله سنده سهولت زه دن كلور ديوب
صورلسه نه جواب وير ايد ييلم (و بو دخی طوشان كي برسته ارلك و برسته ديشي اولور
ايمش ديمشدر (عجيه) حافظ ذهني فضائل اعمالنده روايت ايدر كه ائمه قرائندن الشيخ
عاصم بن ابى الجود ديمشكه بر زمان بكا خصاسه يعني فقر و ضيق حال اصابت ايدوب و مروت
اميد ايتديكم بردوسته واروب عرض حاجت ايلدم لكن لوتنده تغير و جيتنده چين يعني صورت
انقباض و استئفال كورديكيم كي منزلندن چيقوب طوغري بر جباهه به يعني صحرايه واردم و ابدست
الوب بر قاج ركعت نماز قلند نصكره و جهمي سجده به وضع ايدوب * يا مسبب الاسباب و يا فاعل
الابواب و يا سامع الاصوات و يا مجيب الدعوات و يا قاضي الحاجات اكفني بحلالك عن حرامك
واغني بفضلك عن سواك * دعا و مناجاته خلوص اوزره مشغول اولدم قسم ايدر كه باشمي
سجده دن قالد برمه دن قرينه بر نسته دوشديكني ايشيدوب باشمي قالد رد يغمده بر چا بلاق
بر قرمزي كيمسه براقديني كورددم الوب و قالقوب آچدم و ايچنده سكسان التون و پنبه به
صارلمش بر جوهر كراتنها بولدم و اول سرمايه ايله انجار ايدوب و قالقوب صاحب عفار

اواسم و زوج ایلدیم دیمشدر (قلت) بوروایی ذکر عقیده تحفه الاخوان صاحبی ظم بود که عامه
حضرتی کتاب لقطه ده فقهاء کرامک یازدقلمی شرطی اجرا و یا خود صاحبیه ضمای نیت
ایشد کد نصره تصرف ایشد در دیمشدر و فی الحقیقه بویه اولمیدر (خواص) مرارتها اذ انجفف فی
الظل و تنفع فی اثناء زجاج فن لسع قطر منها فی ذلك الموضع و اکحل مخالفا لجهة السع ثلثة
امسال ابرانه یعنی اودی کولکه ده فور بداد قد نصره شبهه ده نفع اولوب یعنی صوابه
اصلا دیلوب و کجه لدوب اول صودن عقربک یا خود حبه نک صوغد یعنی محله طامدلسه
وصوqlان محله خلافتده اولان کوزه یعنی صوقلمش بر انسانک صاغ طرفنده ایهه صول کوزه
وصولده ایهه صاغ کوزه میل سریمه ایلد اوج کره اول صوچکله بر کلور دیدیلر (اشبو
عباره نک کحل ماده سی ترک اولنه رقی ماعداسی (بورکی کولکه ده تحفه اولند قد نصره زجاج
اناده صوابه اصلا دیلوب عقرب و حبه لدغ ایلدیکي موضعه طلا اولنسه شفا و بر ایش ملاسنده
زجه اولشدر زجاج اناده نفع یعنی او صوابه اصلا دیلوب عقرب و حبه لدغ ایلدیکي موضعه
بر قطره سی طامدلسه بر و بر (ودی مسک و کل صوبله قارشدیلوب علی الریق شرب اولنسه
ضیق صدره مبتلا اولانه نافعه و بر خانه تعلیق اولنسه حبه و عقرب داخل اولماز (حکم)
چیلای قتلله امر اولنان فواسقن اولمغه الکی حرامدر خطابی جنابری رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه و سلم چیلایک فسقندن تحریمی مراد یوردی دیمشدر و بخاری و مسلم این
عمر و عایشه و حفصه رضی الله تعالی عنهمدن ان النبي صلی الله تعالی علیه و سلم قال خمس
فواسق يقتلن فی الحل والحرام (حدیثی روایت ایشلر و بر روایتده (بس علی المحرم فی قتلهن
جناح الحداء والغراب الابقع والعقرب والغارة والكلب العقور) وارد اولشدر غراب ابقع
الهجه قرغه دیولغانده یازلددر و کلب عقور برنجی کویکدر خلاصه اشبو بش نوع حیوانک
قتلی محرم و غیر محرمه جائزدر (شرح حدیث اشبو بشک جواز قتلنی رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه و سلم ذکر ایلده هر بر مضرک جواز قتلنه تنبیه یوردی دیدیلر (صاحب التحفه دیر که
محرمه فهد و نمرودب و صقر و شاهین و باشق وزنیور و برغوث و بق و بعض و وزع و ذباب
و نمل اذ ایتدکری صورتده قتلری جائزدر دیمشدر (ورافعی دخی حبه و ذنب و اسید و نمر و نسر
و عقاب اشبو ذکر اولنان بش فواسقک معناسند اولوب قتلری محرم و غیر بسته مستحیدر
دیمشدر لکن ینه رافعی باب اطعمه ده مستحب دیموب قتل علی سبیل الوجوبدر دیمشدر
هکذا قاله الدیمیری انتهى ما فی الحقیقه (قلت) فهد پارس و نمر پلنک یعنی قبلان و دب آبی
و صقر طوغان و بلیان و جافر و ابو حاتم قولجه عقاب و نسر دن ماعداهر بر صید ایدن طیر
و باشق قاموس ضبطی اوزره شبنک فتحیه باشه معزی اولان آنجه در که عرییده سرنوفی
دخی دیرل و معریات اوزان عرییده دن جیفه یازدینلره کوره باشق دانق و زننده در یعنی شبنک
کسریله در (قلت) این قنبیه مشکل القرآن و الحدیث نام اثر لطیفنده یازر که ذکر اولنان
اشبو بش حیوانه فاسق اسنادی کتب الهیه اقتضاسیجه در که قرآن کریمه و مال لاری
الهد هد آیه نصند هده تعذیب ایلد مظهر و عید سلیمان علیه السلام اولشدر که
معصیتی مستلزمدر زیر عذاب عامی به اولور و عامی به فاسق نسیمه سی صحیحدر توراتده دخی
مذکور در که نوح علیه السلام سفینه به رسک و بند نصره باقداره تعالی و الهامه غرابی
آلک و ارضک احوالی نجس ایچون ارسال ایلدکه کدوب صور دن چکلمیجه دوغدی
کن کوکر چینی دخی دفعتله ارسال ایلشدی هر کیدیشنده اخشام اوزری سفینه به دوز
ایدی آخر متعارفده زیتون و رقی اولدینی حاده دوغملکه اندن بر یوزنده صوقل قالدیفنه

استدلال اولمغه جامه به دعا یتکلمه مبارک اولدی و عرابه عدم عودتیه عصیان ایتدیکندن
بدعا یتکلمه مشوم اولدی و نوح علیه السلامدن ینونت و فرقت ایتدیکندن غراب الین
نسیمه اولدی (و مکلف اولیان حیوانه کتب الهیه ده اسناد اولنان عصیانک معناسی ادراکدن
عاجز اولسقی دخی اتباعا اسناد ایدرز و یوندن باشقه فسق لغتده طریقدن خروج و ناسه ازدر
معناسنه در که خرماقانی یاربیلوب چقد قدغه فسقت الرطبه دیرل و برشیدن خروج ایدن هر شبهه
فاسق دینور و فی الحقیقه حبه بخرندن چبقار و خلق موقر و طعامه زهرینی القایدر و فاره نک
فسادی ایهه مستغنی ییاند و فارغه دخی یعسیرک ارقه سنده اولان یاره سنی کوردکه فرصت
بولجه هلاک اولنجیدکین نفر و حسیرک یعنی یناب یناک کوزینی ترع ایدر و ناسک اطعمه سنی
قپار و کلب خروج ایدر و خلقی طلار و کدکک نمدی ایدن سار سباع دخی بویه در بوسورتده
ذکر اولنان حیوانلره خروجلری و مضرلمی سبیلده فواسق نسیمه سی جائزدر انتهی (قول
این قنبیه نک قلم عاجز اسعد ایلد بورایه اجمالی یازلدی بو خصوصده تفصیله و خصوصاً حبه نک
چیننده حضرت حوایی اکل شجرة منهیه ده اغفالی قصه سنه اطلاع مراد ایدنر اصلنه
مراجعت ییوردر (حرباه) حاک کسری و الفک مدیله سمک هیئنده و باشی اینک بوزاغیسی
شکلنده بر دویه صغیره در جعی حراب کلور و نثنه حربانه دیرل و فارسیسی آفتاب پرستدر
و انقولده بر نوع کرتکله در که یوز طوتوب کونش نه جانبه دور ایدر سه اولدخی اول جانبه
توجه ایدر دیمشدر (حیوان مزبور انسانی کوردکه ایتلور و قسار و شبش و درت ایاغی
و اورجکی وارد و حبلی کنبه لی اولوب ابوالن ندیق اول کنبه لردنر واکا جل البهود دخی
دیرل و بوجه محردا غماشسی طلب ایدر و وجهیله شمسه استقبال ایدوب بر ایدر و زوکسب معاشنه
کونش باند قد نصره شروع ایدر و اهذا بو حیوانه مجوسیه دخی دیرل و اساقی پر ذراع قدر اولوب
حلقنده دوشملش طور و ذبانی پر ذراع بدن دایله طوتار و یوطار ایش دیشبسنک کنبه سی
تصغیر ایلد ام حبین در (قلت) و علی قول ام حبین حربانک غیر یدر (منقولدر که صیادلر حین
صیدنده * ام حبین انشری یردیک ان الامیر ناظر الیک و ضارب بسوطه جنییک * یعنی ای ام
حبین ایکی قنادیکی آج امیر و والی سکا ناظر و قاجحسپله ایکی طرفکه اور یچیدر کلامیله ندا
ایتدکلرنده طور دینی یرده ایاقلری اوزره قالقار و رنک امیر قناد لری اولمغه اچار و تکرار ندا
ایتدکلرنده آج دینی قناد لری نک نمند انلردن احسن و متلون اولان دیگر قنادلرینی دخی
آچار و قلاور ایش (قلت) صیادلر بو کلامیله ندا ایتدکلرنده کیفیت مذکور سی و طوروب
طوتلسی معنای کلام مذکور دن متأثر اولادینی ظاهر در لکن حیوانک انسانه بحکمته تعالی
مسخرینی اوزره مطلقاً انسان نداسنک تأثیری اولق جائزدر و ندای مجرد یرده کلام مذکور
صیادلر بری کیفما اتفاق دیه دوشوب بعده صیادلر میاننده معتاد اولسی دخی محتملدر و حیوان
مذکور یوررکن باشی اکر والوان مختلفه ایلد تلون ایدر ایش و اهذاملون المزاج کیسه به مشبه به
اولوب * یتلون کالحرباء * یعنی فلان حرباکی تلون ایدر دینیلور (جاراهلی) یلدیکمزاشکدر
اهلی قیدی یک نوعندن اولان جار و حبشیدن امتیاز ایچوندن و فارسیسی دخی خردر که مشهوردر
و دیشبسنه جاره دخی دیرل ایش جنس حیوانده چنسنک غیر یستی نزو و وطنی ایدن جاره ایلد
فرسدن غیر یوقدر و طوغد یفتدن اوتوز آی مرورنده همان دیشی به آشروکنبه سی ابوتولوب
و ابو حبش و دخی ساریدر کامر و جبارک طیفنده تفاوت و آردر به ضبسی سریع الحریکه و این
و حوول و بعض آخری ضدیله موصوفدر بر یکدیکی یولو یلر و یوللری بولور و حدت سامعه ایلد
منصفدر (و مدح و ذمده بحسب الاغراض اقوال متباینه وارد و مداحندن بری ابو صفواندر که

جمله ناسند ن بری * و بمعنی ان ا کون جبارا فی الارض * فقره سیدر که مالی بنی بر یوزنده
جبارلق صفتند منع ایدر یعنی را کب اولان انسانک کبرینی قیر و قامت با لای جبروتنی بالائی
اوستند اکبر و پست پایه ایدر دیمکدر وز مخشری و بلیغ و منشی مشهور عبدالحمد الوزیر
ذمده نظما و نثرا براز عبث سوزل دیمشدر که اسعد فقیر بلاریا تصلبا طینی و عدم ذکر بنی
مثنو بادن عدا یمشدر (نادره) بادیه نشین اولان کیمه لدن برینک بر خروس و بر خرو بر کلبی اولوب
خروس نمازه قالدیر و کلب شب و روز محارسه ایدر و خر دخی آخر به نقل و حرکنده خیمه
و اثاثی یو کلوب بوجهله اشبو حیوانلر لوازم نمیشدن ایکن یوما من الایام خروسی دلوکویوب
و متعاقبا خرو کلب دخی اولور لکن اول مرد متوکل هر بری تلف اولدیمه خیر بونده در * و لاحول
ولا قوة الا بالله العلی العظیم * دیوب و صبر اوزده اولوب اصلا دهان شکوای قزع انجایی باز
ایتماش بو آئنده اعداری قبیله سی خیامنی باصوب اموال و حیوانات اهل خیامی غارت ایدر
و مرد موی الیه صبارک خیمه سنده صبت و صدا اولمادیقندن تعرض ایتمزل برده علی الصباح
قومک خیامنی خالی و پریشان بولوب بقرا یکن یانته بر آدمی کلوب اشته سنک قومک خیامی
یغما سنه حیوانلرینک اصواتی سبب اولشدر و سنک حقهده مقدمادیک و حار و کلیکک هلاکری
خیر و لطف خنی و حکمت حق تعالی یلنلر منک کی فعل باری تبارک و تعالی به راضی اولوب
یوبله وارسته تعدی و یغما اولبه رفی کارلی جبقار دیو توکل و صبر بنی تحسین یمشدر (قلت)
بو مقامه بهیجه الانسانده بر روایت اولوب حقا که اهل بصیرتک ارادقاری نکاه لطیفه دن
اولفله تزیک ایله هر نه قدر تعبیر رکبک ایسه ده یاراندن عفو قصور نیازی برله یو ارایه قلم
شکسته غم فقیر ایله ضم اولندی (یعنی ثابتدن مرویدر که عیسی علیه السلامه یانی الله لدی
الاحتیاج رکوب ایچون کاشکی بر مرکب واشک اتخاذ پیورسه کر اولمازمی دیو اخطار ایلد کلرند
بن ذات مقدس حضرت حق تعالی دن بنی اشغال ایدن شیده اولمقدن دورا وله رفی عندالله
اکرم یعنی ماسواستدن ازاده اولدیغم حالده عندالله مکرم دیمشدر انتهی (صاحب البهیجه
دیر که اشبو جواب عیسی علیه السلامدن مستفاد اولان ذاتلری مقام جمعه اولمسیدر و اما خاتم
الانبیاء والمرسلین محمد المصطفی علیه وعلیه صلوات الرب المعین و سلامه الی یوم الدین مرتبه
جمع الجمعه اولدقنرند ذاتلرینی برشی شهود معنوی ذات باری تعالی دن مشغول قلمدیفته
مینی حق تعالی نک کندویه احسان پیوردینی نعم کثیره ایله عملا جمله و خیله و بغله به و حاره
رکوب ایدر ایدی قنصر (حکم) اکثر اهل علم لحم حارک اکلی حرام اولدینی اوزرینه در
وسودنده سلف اختلاف ایدیلر اکثر علما تحریم ایلدی و عطا و طاوس و زهری ترخیص ایلدی
لکن تحفه صاحبی دمیردن ناقلا سودینک تحریمی اصحدر دیدی (جام) حاء مهمله نک
و میم قنجه کوکرچندر و بو طیرک انواع کثیره می وارد و کلان اولده الفت ایدن کوکرچنه
دائر (قلت) جام اسم جنسدر واحدی تا ایله جامه در و واحده دخی جام اطلاق اولنور و لغته
جام مطلقا بو ینده طوق یعنی نویدن رنگ دیکرده حلقه سی اولان قوشه دیر و کبک و غری
و بو غزلق یعنی اسفروود و بیان کوکرچنی کی لکن عامه قنده جام دواجنه یعنی اولده
بسلنوب مانوس اولنه دیرلر کا اشار الیه ابن الخطیب آنفا و فارسی مشهوری کبوتردر (صاحب
المستطرف دیر که جام ایکی قسمدر بری بری در که قر بهارده بولنور و قسم دیکری اهلی در که
انواع اشکال اوزره در رواج بر اعیش شداد مضروب قلوب منسوب دیکلری انواعنددر
و طیر مر قومک و کرینه یعنی بو و ه سنه میلی و صید اولنمسله یاخود آخر وجهله برندن دور
نمیشدن و اوون سنه دخی یکیمه ینه اونو بوب فرست بولدینی کی کلوب بو و ه سنی بولسی

طبعنددر حتی قنسادینه مکتوب ر بطیله وطن جانبته انکله خبر ارسال ایلدکاری منفولدر
و بر تینی قوشلر کوکرچنه سائر طیور دن زیاده خواهشکرلر در شاهیندن خوفی سائر شکار کر
طیور دن اولان خوفندن برتردر و طیر انده شاهیندن اسرع ایسه ده اشک شیر و قیون
قوردی و فاره هره بی کورد کلرند بالطیع معتری و معشی علیه اولدقاری کی بو دخی شاهینی
کورنجه قورقوسندن شاشر مقله پنجه شکارینه ناجار کر قنار اولور و مادامکه ارکی صاغ اوله
و یاخود غائب اولبه آخر ارکله جفلشمامک طبیعت کبوتردر اشبله ملاعبه به واپوشمکه مجبولدر
بمورطه دن چیقدینی الی ماهه بالغ اولدقده چفلشور و اون درت کون میورنده بچکنه تعالی
ایکی ییضه وضع ایدر و بحضندن یعنی مورطه به او طور دیقندن یکرمی کون کچدکده بمورطه رک
برندن ارکک و دیکرندن دیشی جبقار و مادامکه کوکرچنی سطوحه یعنی عربستان بنالزنده
کور بلان طامه جبقاروب اورادن اوچورمق و طاقله ایندرمک کی تلهی اولبه خانه ده بسککه
بأس بو قدر لکن تطیری و داما انکله اشتغال جائد کلدر زیر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم اقتدیمز جامه به اتباع ایدر بررجلی کورد کلرند (شیطان ینع شیطان) پیوردقاری حدیث
شریفی اهل علم ذکر اولسان تلهی و نظیر و اشتغال دائمه حل ایلدیلر ایدی اگر ذکر اولنان
شیلر حاصل اولماز ایسه اتخاذ مجرد ده بأس یوقدر زیر علی المرتضی رضی الله تعالی عنه وحدتده
توحشدن یعنی انقباض قلیدن نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمه شکایت ایلدکده
(اتخذ زوج جام یذ کرک هدیره و بونسک غدیره و بونسک للصلاة) پیوردیلر (وقال علیه
الصلاة والسلام) (اتخذوا الحمام فی بیوتکم فانها تلهی الجن عن صیباتکم واللعب بها من عمل
قوم لوط) (قلت) تحفه الاخوان صاحبی بو اجمالی تفصیلده دیر که حدیث شریف مذکور
ابو داود و ابن ماجه و طبرانی و ابن حبان سنن و مسندلرند اسناد جید ایله ابوهریره دن رضی الله
تعالی عنه مرویدر که برکیمه بی جامه به اتباع ایدر یعنی کوکرچن ایله تلهی ایدر کورد کلرند ذکر
اولنان حدیث شریفی پیوردیلر (ینع شیطان) ینده (ینع شیطان) روایتی دخی وارد (یهی دیدیکه
اشبو ذم و نهی اهل علم کوکرچن اوچورمسنی ادمانه و بو اطاریه اشتغال و ادمان ایسه واجب اولان
اهورک ترکنه سبب اولسنه و بالای خانه به بلا ضروره چقوب قومشورک مقرر نسوانته و حره لرینه
نظره حل ایلدیلر انتهی و لهذا ابوحنیفه و مالک حضرتلری مجرد کوکرچن ایله لعب ایدن
کیمه نک شهادتی رد ایتمشدر و اگر لیمه قارضم اولورسه بالا جاع شهادتی مقبوله دکادر
(و یند یهقی عمر بن عبدالعزیز حضرتلری طیران ایدن جامک ذیحله مقصصاتک ترکنه
امر ایلدیکنی اسامه بن زیددن روایت ایلدی مقصصات اوچسون دیو قنادرینک تو یلری
اوچلری کسلش کوکرچندر و بو معناه مقاصص دخی مقصصه نک جمیدر (و ابن السنی نک
عمل الیوم والليلة کما ینده محرردر که خالد بن معدان معاذ بن جبلدن رضی الله تعالی عنه
روایت ایتمشدر که حضرت علی رضی الله تعالی عنه نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمه
وحشندن شکایت یعنی برکه ضد انبساطنی عرض ایلدکده ذکر اولنان اتخاذ جامه حدیث
شریفی پیوردیلر که انلرک هدیری یعنی اوتمه لری ذکر الاهی تذکیر فضیلتی مستلزمدر و بو حدیثی
ابن عساکر دخی روایت ایدوب لکن سندنده ضعیف وارد دیمشدر (وکامل ابن عدی ده
علی رضی الله تعالی عنه وحشندن رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمه شکایت ایلدکده
اتخذ زوجا من حمام تونسک و تصب من فراخها و توقظک تغریدها و اتخذ دیکایونسک و بو قظک
للصلاة) پیوردقاری مرویدر (ابن عباس رضی الله تعالی عنه) مادن دخی رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلمک (اتخذوا الحمام المقاصص فی بیوتکم فانها تلهی الجن عن صیباتکم) حدیث

شریعی مرویدر انتهی (قلت) منای مر حوم جامع صغیر شرحنده (تلهی الجن عن صبا) (کم) عباره شریعه سنی خانه رده اتخاذ اولیان فادری مقاصدش ~~کو~~ کر جن جنی صیبات جالبه اولان عبت وازدرالندن منع ایدر دیوشرح ایش وعلی قول بو خصوصه کبوتر اجرک مزید خصوصیتی وارد دیوب بعد خطیب وغیر بی شیواری روانده عمن بن مضر وارد دیو تضعیف ایندیکه عمن مرقوم حقه ذهی موضوعات روایت ایدر ایدی دیمشدر انتهی (وطرائی عبادین الصامدین رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که برجل رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم وحشند شکایت ایند که اتخاذ زوجا من جام) بیورمشدر لکن طرائی بو حدیث شریک روایتند حالی معروف اولیان صلت بن الجراح وارد وبقیه رواتی رجال صحیح دریمشدر (جام ابله لعب علی قوم اوط اولدین سفیان ثوریدن وجام طیاره ابله امب بدن الم فقری طمعه اولمز یعنی ایرب فقر ایلد یکی نخعی دن مرویلدر (قلت) بوروایتلر مع محرک زنی انهار ایلد یکی طاهر در انتهی (مسند زارده مرویدر که هجرت نبویه علی صحبه فصل اصلا فوا تحبه ده انهار باری تعالی ابله باب غاره عنکوت آغ قوردی وپرچفت بری کوکر جن بووه خونیلر مسرکین دن تعقیب ایدلر غاره کللر ابرکن عنکوت وکوکر جنلری کورد کلریده بور به کریماملر دیو دوندیلر و حالا حرم کعبه مکرمه کوکر جنلری اول کوکر جنرسلنددر) و بن وهب روایت ایلدیکه بوم فتح مکده حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و سلم فسیبری جام مکرمه لال ایلدیلر یعنی اول مهر سپهر رسالت علیه الصلاة والسلامی قدر بنی آجوب کوسد حفظ ایلدیلر واول پرکزیده کائنات علیه الصلوات والتسلیمات دخی سره برکنه دعا بیوردیلر (امام احمد رحمه الله تعالی باب زهد ده بزید بن مسهر دن روایت ایدر مدسج علیه سلام اصحاب وحواری کرانه اگر باری تعالی عند معنوبنده جام کبی به و معنوقر تباب اوله یلور سه کز همان بسلیک یعنی صنوت بالده اولک که کوکر جندن ابله شی یوقدر دیور زیر کتحت حصانه سنده اولوب هنورا وچور مدیخی باوروسی آوب بو غارله سلک بنه ون نموده یسه و صعبه باور و جنددر انتهی (صاحب تحفه در که اشوقول عیسی علیه السلامه (کرهل بنه انده) حدیث شریفند اسرت وارد لکن کاملاک صفی اولمادیعندن رسول کره صلی الله تعالی علیه وسلم امته (احتر سوا من الناس بسوء الفطن) و (لا یلدغ المؤمن من جحر مرتین) حدیث شریفی اید امته حدیثله امر بیوردیلر انتهی (قلت) احتر سوا شی حدیثی منادی شریفان است شریفان سو طن ابله کند وکزی حفظ ایدک که سزه بووضع ستر دیوشرح بعد (کن یوندن مقصود بودر که مزاجی تجربه اولنیا برکبه به بخصوص حومه و خویص انقی مراد اولدنده اول کیمه نک اول اخلاق ذمه ابله اتصافی وارد قبله فی نظر اندوه صریحه بد بقیه بووه حالی اوکر تمدن حوی بد ابله متصفدر دیو طن وسمما اعتقاد و بعد اقول درمختار بعض مارتله بو یلکات واعتقاد اولقی کاهدر واشونظر ابله تجربه اولانه تجربه ده و ذمه انده فی ان تجربه حواله اولان خصوصه سلامت در کاردرو لامصلحت ثلوه دور بره صفت اول وراستک دیمکدر (خلاصه اشو وضع صدق وکذب و صداقت و حیات اس بن یکنه بظراف حکمت رفته در که سوء الفطن من افوی الفطن) کلام مشهوری حی و معیه در (ما حده مده و بوجه مدید حری یوندن مدی دیدکاری نوعنک بر دانه سنی بشوز بریه صواب معاد و صبر ده کوکر جن تیار ابله قور سحر جنتک و عشاره مالک اولدقلمی کافدر دیمشدر او عصرده رخت کدر طبر طیب بفران مد کوره اولدین اشعار ایدر که هر عصر و زمانده مدقوله بعض اشعار ایدر اولد کاور (حوس) کوکر جن قالی سعه عارض جراحله و رده سنه

و دم راعفه یعنی برون قالی قطع سنه نفع و بر و روعن زیت ابله قارشدر یلوب آتش یاقدی یعنی عضو و محله سورله بره کاور * و زبله لاجر یففع للسمع العقر اب اذا وضع علیه * یعنی کوکر جن ترسک قرمری رنگنده کی عقر صوقدین محله وضع اولنسه نفعی وارد اما ترجمه معلومه ده بو عباره دخی و قرمری کوکر جنک فشفی عقر ادع ایلدیکه محله طلا اولنسه صداعنی قطع و مضرتنی دفع ایدر دیو ترجمه اولمشدر قیه مافیه کمازی همان جناب شافی ارحم عرشانه ترجمه مذ کوره ده صاعلق ویر بلان معالجه به بر احدی محتاج ایلوب عفو و عافیت احسان ایلبه آمین ذکر اولان زبل اجرک ایکی درهمی اوح درهم دار صینی یعنی دار چین ابله قارشدر یلوب انجاث مثانه طشی ازاله سنه دوا در (حکم) کوکر جن طیباندن اولمغه جمیع انواعی حلالدر ~~بو~~ باب الخاء المجهمة (خطاف) ضم خا وقع و تشدید طا ابله در (قلت) جمعی خطا طیفدر و انقوابده قرلغوخ دیدکاری فوشدر دیمشدر که حالا شهر مرده فرشیج دینوب طوغریسی سلاست بولدیگی کوزل اولمشدر فارسیده برستودر و ترجمه فارسیه حیات الحیوانده برستوک ابله تفسیر ایدوب ترکیده لانقوخ دیرل دیمشدر آذر یا یجان یا خود ترکستان قدیم ترکیه سیدر و بو طیره زوار الهند دخی دیرل و قواطع طیر و دندر زبانه بلادبعده بی قطع ایدر کاور صاحب المستطرف دیر که بو طیرک انواعی اولوب بری سرجه دن اصغر و کون رنگنده درسوا حل یجرده مسکن طونار و دیگر یشل در که اهل مصر اکا خضاری دیرل ونوع آخرینک فنادری رقیق واوزندر که جبالده ساکن اولور و برنوعی دخی جناحلی طویل اولاندن اصغر اولوب مساجد ابله مالوفرو بو نوعه ناس صنونه اسمیه ایدرلر واشوبه انوف بالمساجدی بعضیلر ابیلر زعم ایندیلر (قلت) یضادی ابیلر افطنی طیردن برجاعات یعنی قوش جنسندن براز سور یلدر بو تفسیر اینمشدر و لفظ مذکور یوک امت وقوجاق معناسنه اولان ابله اسمک جمعی اولوب صقلفده طیر سور یسی دمتبه برکر دیمشدر و علی قول ابیلر عبادید و شطیط کبی کدوسندن مشتق مفردی اولیان اسم جمعدر دیمشدر (منقولدر که آدم صلی الله صلوات الله وسلامه علی نبیا وعلیه بحکمته سبحانه ارضه هبوط ایلدکارنده کند و لرنده وحش حصول بولمعه صوتیه مو است ایچون اشو طیر خلق اولدی بنابرین بناویوتلردن مفارقت ایتمز وینک بالارنده وان یسمز پرلرنده کند و و باوروری صغه جق قدر بووه بیار و بووه سنی صمان چو بلری و قبلر و تطیین ابله احکا ایدر اگر چامور بوله مزایسه لب بحر ونهره کیدوب و بین المذ و استراب نمرع ایدوب یعنی یوارلنوب بووه سنه چامورلر حالیه کلوب اوچاموری قوللنور و بو طیر مارک یا و و رینک زملنی بووه سنه بر اقبوب منقاری ابله خارجه اثار و باور بلی طور اندقه بو القابی ایلره تعلیم ایدر و بو طیرده ورع وارد یعنی صورت زهدده در که مابنک اقواته و ذخایرینه شریک اولمار و التماس دخی ایتمز یعنی سارحیوان کبی نه آلور ونه صوت و وضع طلب و تملق ابله ماکل استر و بوسیدن ناس دخی اتی سورل و بعض ملعاسبو حالی وصفده یعنی ارسال مثل اوله رق * کن زاهد افیماحونه الوری * نصیحتی الی کل الانام حبیب * ما تفسر اخطاف حرم زاد هم * اضحی مقیما فی البیوت ریسا * قطع سن کوزل نتم ایتددر که کاک اسکنته اسعد فقیر نأبرایکله بالارتجال نوزجند سظومعه بی حد اوله عاجزانه یازمسدر * کیم که استعما ایدوب جرایتمه * ناس زنده اولور اخقی حبیب * قبل رسنوبه نظر کیم اولمده * قوت یتنه باقادیغندن رییب * دمیری اشبو طیر ناس عندنده * عصفور الجنة * دیکله معروفدر یعنی جنت سرجه سی دیرلر که زبانه زده جنت قوشنی دینور دیوب ذکر اولان زهدینی و قطع سنه مذ کوره بی وقوی بعوض و ذباب اولدین یعنی بعد التحریر (ابن ماجه وسائر اهل حدیثک تفریح ایلدیکه (ازهد فی الدنیا یحبک الله ازهد فیما یدنی الناس

بحسب الس) حديث شريف في ذكر ايدوب دنيان زهد طاعت ومحبت دنيا مصبت اولوب جناب
حق عز شانه عن قلب دنيان زهد و اعراض ابدن . طبعي سور و راضي اولور و اما ابدني اهل دنيا
بولان دنيا لعه ناس مفتون اولميريه معشوقلرته مزاج اولميرى سوبوب اكان عرض ايتيلري سورل
ديو وجهني بيان ايلشدر انتهي (وطيرمد كورك يووه سني نجديد ايدوب اسكي يووه سنه انتفات
ايتا مسي طبعند ندر * و احجاب البرقان بلطخون افراخه باز عفران فبذه وباني بحجر
البرقان و بلقبه في عشه لنوهمه ان البرقان حصل لاو لاد و هو حجر صغير فيه خطوط يعرفه
غالب الناس فمند ذلك بأخذه من به برقان و يحكه و يستعمله (قلت) يعني برقانه كه صار بلفدر نهوذه
تعالى مبتلا اولميرى لبحك يووه سنه جيقوب و باورولر بني زعفران صويله بوياوب ينه يووه سنه
قورلر كلوب باورولر بني اصغر كورد كده اولادي برقانه اوغراد يعني توهم ايله في الحال كيدر
و حتمي صعب و اوزرنده حضو طي و جزايلري اولوب اكثر ناسك معلوملري اولان حجر برقان
ريدكاري خرده طشي قائده ايسه الكوب كتور و يووه سنه القايدر (دميري حجرمد كوردنه تعليق
و وجود حث اولميرى يعني مقدار قليل صوبه قازوب اوصوي ايجمك ديوايضاح ايتشدر لكان
كيفيت استعني اطبان صوريله و ماراند كرتوهم و معالجه دخی او حيوانه الهامدر (عبارة مر قومه
دوايردن دخی ترجمه معلومه قوشده آفت و مرض اولانلر بورولر بني اخذ و زعفران ايله صغ
يوس و رنده حضو طي اولان حجر برقان ديتكله معروف حجرى اخذ و بوروي مصبوغ ايله برابر
اشبه به وضع چند روز مرورنده حجرى اخذ و حث و استعمال ايدوب اول مرصندن سالم او اور
بوروي صغ ايله مرادي علت مهورده بورويه سرابت ايتسني توهيدر ديو ترجمه حثي ادك
صرف و انشدر هذو السلام (عجائب احوال طيرمد كوردندر كه صوت رعد يعني كوك كوردلر بندن
هلا كه بافسور حثيله قورق و كندويه عي طريان ايتد كده عين شمس نامنده اولان سجره يوزيني
سور و كوزي آجيلور (دميري سجره مذكوره بي اكل ايدر و اشوتد و يه طبعيه و خاصه سجره
مزورده رسووت كاك نهوت خطاط بفتندن منقولدر ديمسدر (حكايات مطيب تندر كه برقر لنع
فته سلبني عليه السلام يعني يار كاه و باقصر كنبدي ككازنده برخضافه ايله يعني حثيله واقعه
مراد ايدر لكان بني امتاع ايتكله همان خطاف بكارام اولميرى امتاعى ايدر سن اكر بر قصد ايدر سم
اشوقه كردون بيشني تغلب و زير بر ايدر دم ديوديوانه هيت انداز اولان عتاب و انداز بني يعني *
اساس قصص جرحي هدم ايدر دم تازمبندن * لك سرمايه سي برآهدر اما تلاش و ار * مال عاشقانه
معي وقت منقضي ظهور اولان سليمان عليه السلام استماع يوررو احضار به مني بو كوچك جنة ايله
او يوك سوز جرائد بادي ندر ديو خطاب يوردقده * بايي الله العشاق لا يواخذون باقوا انهم *
يعني اي خدا عشاق و محبت بو مقوله قضيه شعريه دن عبارت سوزلري ايله مأخوذ و مستحق
تعزير اولد زار ديوب ديوانه راقم نيست معنا سني اشرا ب ايله اعتذار و استعنا ايلشدر (دميري
بو حكايه رسبه قشيره قدس سره آخر باب مجتبه يازيلو در ديمسدر اشو حكايه ده واقع حيا
الحيون تحري رنج * قسمه سليمان عليه السلام و مستطرف نهير نجه فسمع ذلك سليمان عليه
السلام * عبده سي ترجمه معلومه ده مثل تكلم حفا فبن كوستلريد رك روزكار بوكلامي
سليمان عليه السلام اقبال ايلدي ديو ترجمه اولمشدر هر چند مفاد حكايه بي تعبير مرقومي
يوزن بسده مترجم عنده معاني دكادر مقصودي روزكارك مسخر باني بيان ايسه طو غر نجه
رجه ايدوب انخير مذكوري برمناسيله خارج عباده دن ككوردنكي ايتا ايله وصفه بازسه
ولازم عباده و لان عرفان بفق طيورى كنورس اولميرى ايدى نلم (خواص) مراره خطاف
قبلي قراردر و صداى تسكين ايدر و لمي سهر ايراب ايدر و قور و دلس قاي باهي نهيج ايدر
(دميري بولميرى ايضاح ايدوب نهيج باه ايجون قبلي نهيجد نكره سخن اولوب مسخوفى

صو ايله ايجيله و دمنى نصيب ايله اخلاطدن حادث صداى تسكين و مراره سي شرب اولندقده
انارمش قبلي قراردر لكان ايجيلور كن دبشركوزه ديله زيرا استائنده قراردر ديوب مذكورانده
وعينده سار خواص دخی يازمشدر كرك حياة الحيوانه و كرك اطبايه مرا جعت اولنه
(حكم) اكل لم خطاطيف حلال و قنلي منهيدر (قلت) فليتلامل امام محمد رحمه الله تعالى
اكثر يا حلال ايله تقويت ايتديكيجون حلالدر ديمسدر هكذا في بهجة الانسان انتهي (الحفا س)
(قلت) ضم خا و فتح و تشديد فا ايله براسه دركه فارسيد شيره و عريده يوس كنه و طواط
و كوچك كنه خفاش دينور ايمش و بوقوش بحكمنه تعالى خلقي اولان ضعف بصيرندن ناشي
اما كن مظلومه ديوانوب نه كوندز و نه ضياء فرده كوزلري كورمكله قبيل غروب آفتابدن قبيل
عشا به دك كورر و اوچار و قوتى وقت خروج مذكورنده طلب زرقى ايجون خروج ايدن سوري
سنگدركه حكمت بالغه صمدانيه اقتضا سنجه طالب رزق طالب رزق آخر اوزر ينه مسلط
اولمشدر و براسه مك طبراني شديد اولوب حتى ايكي فرسخ بري نصفنده قطعي منقولدر و بو طيرك
قولاقلري و دبشاري و خايه لري و منفاري و اردر نسا ككي ديتسني حبض كورر و انسان
كي كور و چار باكي بول ايدر و باوروسني امزير يعني ممه سي و اردر و نو بلري و ككاري بوقدر
واهدا يعني خلقي سار طيور و مخاف اولديكيجون اكل لم معنادى او اوب و اولبان كافه طيور
كندويه بعض اوزره اولوب قتل ايدر و ولد ينه زباده شفقت اوزره مجبول اولميرى او چار كن
دخی برابر الكوب امزير ايمش (قلت) اشبو ضدبت و عدادت حيوان حكمنه دائر امور خلقه دن
اولديني طبائع حيوانات يازيلان كابلدره مفصلدر (خواص) صاحب المستطرف برشي يازما سدر
لكن مأخذنده يعني حياة الحيوانه براسه نك رأسي باقر يا حود حديد طخيره ده زنبق يا عيله
كوزيله طبع اولوب كيجه لك نسكره اودهن مصفاي نعوذه تعالى نفر يس و فالح قديم و ارتعاس
و نورم جسد مبتلا لري سورنسه ل نفع عظمي اولديني محر بدر و قنلي هيچان هنگامنده تعليق
اوانسه باهي نهيج و عنقني تعليق ايدن عفار بدن امين او اور و اودي محل خروج ولده سوراسه
سهولته تولد ايدر و براسه قيناديلوب كيجه ليه رك طور بلان صوبي عضو مستوره سوراسه
نفاطر بول قطع ايدر و دمى مقدار نجه اولان لين ايله مزح اولوب قولنغه نو بلري بولندقدن نسكره
سوراسه و قبل البلوغ صبياك اوسره لقي يرينه كذلك سوراسه قبل بترزدبو محرردر (حكم)
حلنده اختلاف اولندي بعضسي قتلندن نهيه دائر وارد اولان روايه كوره اكلي حرامدر
دبدي شافعه ده دخی اختلاف و اردر هدايه شرحي نهايه نك بعض مواضعده جواز اكلي
و بعض محلنده عدم جواز اكلي محرردر صاحب تحفه ديركه فهستائنده محبطين منقولا اكل
خفاشده برروائنده باس بوقدر ديوايلشدر انتهي اشبو اقوله كوره احوط اولان شو به جه
يماك ايدوكي ظاهر در (خزير) اسكي تركه سي طوكز و استعمال شابعده طهور و فارسيده
خوك ديدكيري مشهور جانور در و جعي خنازركاور (دميري خنزير بري بي بحر يسندن تمير ايجون
بري ايله توصيف ايتشد بر قولدره خنزير لفظي رباعيدر و بر قولدره كوز اوجيله بافق معانسه
اولان خنزير ثلابسندن مأخوذدر كه خوك دخی او به بقر و خنازير سراجه علتنه دخی ديرل
* وله كني كثره منها ابو جهم و ابو زرع و ابودلف و هو مسرك بين البهيمة و السم لاه باكل
الجف و له ظلف و يا كل العنب و العلف و هو كثير السبق حتى قبل انه يجامع الانثى و هي سايرة
فيري في مشها سته ارجل فيتوهم انه حيوان بستة ارجل و ايس كذلك الخ * يعني خنزيرك
كنيه لري چوقدر ابو جهم و ابو زرع و ابودلف كنيه لندندر و او حيوان يعني خنزير بهييت
ايله سهيت يينلرنده مسركدر يعني بولرك مزاجني جمع ايتشدر زيرا خنزير سمع كي ات وجيفه ل

اکل ایدر و همه کی طرناقلو اولوب اوت و صمان بیر و شهنوی غالبدر حتی دبشسته آنوب
او حالد بر اشر و دوردن الی ایاقلی بر حیوان کان اولنور و الحال که او یله اولوب بر جفتدر
عباره مذکوره ابودلف لصرکه اولان (وهو) ضمیری خنزیره راجع اولدیفنه فرینه معنویه
ظاهر ابودلف کتبه عربیه اولدیفنی میاندن باشقه بر کیفیتی و استعمالی اولدیفنی لغات و سیما
قاموسک دلف ماده منده (وابودلف کز فرمن کاهم معدول من دالف * تعیرندن باهر ولفظ
و حد مشترک اصول فقه شریف و معانی و نحو کابلزنده محرر اولدیفنی اوزره من کل الوجوه
نه ایدوکی معلوم اهل علم و بصائر ایکن ترجمه معلومه ده عبارت مذکوره مستطرف مأخذده
واقع هو ضمیرینی انجیق قرینده اولان ابودلف کتبه سینه خود بخود ارجاعله و بهیئت و سببیت
لفظلرینی بهم و سبع لفظلرینه تبدیل ایله کتبه کشیره سی وارد در ابو جهم و ابو زرعه
وابودلف لکن کتبه ابو دلف همه ایله سبع یتنده مشترکدر خنزیر جیفه و اوت و صمان
اکل ایدر کثیر الشهو بر حیوان اولقله دبشستی یورر ایکن دخی بحیامت ایدر
اللی ایاقلی کی کورندیکندن بعضیلری ایاقلری الی توهم ایلدی دیو ترجمه اولمشدر فی الحقیقه
* عیب اودر کیم کند و عین قور الک عین ارار * بر مسلم پند در لکن تعلیقات
و تفهیمات ناس منابه سندن عبارت اولان متون و شروحده و حاشیه و ترجمه لده بواسطوب خنی
اولیان یت و قصده مبنی شاهراه دیرین اولدیفندن باشقه اشبو امر امام المسلمین ایله عاجزانه
مبادرت ایلدیکم تحریر ائده نقلنده دخی خطا مظنون اولیان بعض اقوال سابقه معلومه بی جایجا
اخطارم علم و عرفان و الهام ملوکانه بی بلا ریایان شکران صریحی و اتباع وادی سهو و طعن
ناجمل و بالندن صیانت اذهان بعض اخوان اهل ایمان غرض صحیحی مصلحت و اعتدالینه
پیوسته در همان داثنا بزم اولدیفنی اوزره بوفیق در دخی عذرینی قبول و خطاستی اصلاح یوررمق
اخوان مؤمنندن اعظم مؤل و اقصادی مأمولدر و السلام (خنزیرک ارککی قز دینی هنکامده
دیگر ارککلرینی طرد و مقاتله ایدر غالب کلان اناسنه اشمه ده مستقل اولور زمان هیچاننده
قوروغنی متصلا تحریک ایدر و باشی اشاغی اگر و سستی متغیر اولور برز و نده یعنی صحرابوب
آشمه سنده دبشستی حامل او ابواللی ایدنصرکه طوغور و بیکری وادی اولور * ویز والدکر
اذ بلغ سنه اشهر و قبل اربعه اشهر باختلاف البلاد و قبل ثمانیه مخ * یعنی ارکک خنزیر طوغور دینندن
اللی و بادت و باخود سکرای مرورنده دبشسته آشر دیو اختلاف اولدیفنی بلادک هوا سینه
تابعدر (اشبو عبارت دخی ترجمه مذکورده و دبشسته ترند اختلاف اولدی بعضیلر
اللی ماده بردفعه و بعضیلر در شهرده بردفعه و بعضیلر سکرما هده بردفعه در دیدی دیو قه برتغیر
بدرنده ترجمه اولمشدر هله مسائل میاندن کزن لفظ اختلاف بوماده و عبارتیه گرفتار اولدیننه
یک آجیدم (حیوان جنسک انلی و ماده جاعده اقواسی خو کدر یعنی زیاده طوغورن
و باهی زیاده خو ک جنسیدر و آزولی اولان چار پاده خو کک نابی و آزوسی قوتنده ناب نایبدر حتی
تابع کور صیف و رمعی ملاقاتده قیر و آزولی اوز ابوب بر برینه انتفا اینسه اکلنه مانع اولمیر ایله
هلاک اولور حیاتی سمی تأثیر ایلدیک حالده اکل و کلکی اصر دقده تویتک دو کولسی و خسته لند قده
یک بر مده اوقت بواسی و خصوصاً بر چارک ارقه سنده رنط اولند قده اوزرنده ایکن چار
اولدینن هلاک و سستی عیبدر در مفعول اولدیفنی اوزره در سستی سحر حیوان در سستی کی
صوبوب سله ایله بر قور ارایس (حنفسا) قلت و انقوا یده خات صنی و سکون نون و فتح فا
و سین و مد سله مکنون بی جی و مؤنی حنفسا دیو باز سکر بوز اوزوز بر حال هجر یسده
وقت اسان قیه نکی ایله اولان ترجمه حیات انا و نده دخی مکران قرددر دیو بوا یله بازاس

و ترجمه فارسیه سنده فارسی سمرکین کردان در و ترکیده دوزان قوردی دینور دینشدر که
دگری مستحجن ایه ده مثل آتی اشرانجه دخی اوصورغان بوجکی اوله جقدر (دمیری نوی
زائده در جعل دیدکری بوجکدن کوچک ارقه سی اوزون سیاه رنگ عفونت ارضدن تکون ایدر
بر بوجکدر بونکله عقرب یتنده بر صداقت اولوب حتی مدینه منوره اهل البسی چار یه العقب نسیمه
فلشدر و کتبه لری او ابوب اشهری (ام فسو) در دویمه مزبوره دخی کثرت فسو مخصوص
اولوب حتی عربک * الحنفاء اذا تحرکت فسا * مثلارنددر (جعل) و (چار قبان) و (بنات وردان)
(حنطب) خنفساک انواعیدر لکن حنطب خنفساک ارککنه دینور دیمشدر فسو و رادن یل
جروجنه دیر (صاحب المنطرق یازدیفنی اوزره حیوان مذکورک کیمکه دسنی اوزرینه قویه
رایحه کر یه شم ایدر (فائده) منقولدر که بر رجل بر خنفسا کوروب حاشا خانی فائده سزدر زعبله
* ما ذا یصنع الله تعالی بهذه * خاطره فاسده سی قلبه کلور و نفووه دخی جرأت ایدر
و عقبنده بر یاره یه مبتلا اولور که حذاق اطبا دواء کران بهاء و دشوار تدارک ایله مده مدیده تدویه
دنصرکه عجزلرینی بیان ایدر لر رجل مذکور بستر نشین حیرت و مقرب حلول اجل و رحلت
اولدیفنی حالد اسواق و بازار و محلاتده درده و دایودن ایدن و کزن بر طبیب طریقی منزلی پیشگاهندن
چاغروب یکم دوشمر مریمض مایوس مرقوم شو طبیبی کتورک دیو یاتنده بولناتله سوبله دکده
عجز حذاق در کار ایکن بو طبیب جاهل ایله ایشکزنه در دیمشدر ایه ده ابرام ایتمکله کتورلر
یاره بی * و ردیکی کی بکا شمیدی بر خنفسا بولوب کتورک دیو یک حضا ر استهزا کان اگر چه
کولر لکن خسته دردمشکل تدبیرینک حکمتی و دواسنی اکتوب یعنی خاطره فاسده مذکورده بی
تدکر ایتمکله اشبو طبیب فتنده بصیرت اوزره داود ضریر مانتدی بر حکیم ایش هرنه استرایسه
فی الحال کتورک دیو مطلوب طبیبی ناکید ایدر کتورک کزنده خنفسایی احراق ایدوب و خا کسترینی
یاره سنه اکد کده یازنده قدرته عز وجل ظاهر و باطا شفایاب و روی استغفار بینی مالیده درگاه
رب الارباب ایدوب یاتنده بولناتله * ان الله تعالی اراد ان یعرفنی ان اخس المخلوقات اعز
الادویه * یعنی ای یاران و خوبشان احسن خالقین اولان باری و فاطر عزشانه نک بینی بودرده
ایتلادن حکمتی مخلوقاتک نضر عبادده اخسی کورین مخلوق کتزنفس الامرده اعزادویه بردواء
جوهر برابر اولدیفنی یو یهوش قولته یلدرمک و تصدیق ایدر مکر دیو خاطره مذکورده سنی
نقل ایلشدر (للفقیه) قبله ده برزشت سیامانی استاد رسم * مرد دفت بین یتنه اول صورتی
تحسین ایدر * خلق شر ظاهری ایچره دخی وارددر بوحسن * آیت خبر اشبو معنایی کوزل
تبیین ایدر * ذکر راولتان رجل هرنه قدر محبوس محبس حس او ابوب ساده ضمیر دانش
و عرفان ایه ده بر مرد موفق مخلص اولمغه اشبو برهان احسانه توبه ایله و سلامت معاد سعادته
منه راولمشدر لکن معاذ الله تعالی خلقتنه کنندینک اصلا مدخلی و عدم رحلتنه یعنی بقاستند
چاره سی اولوب عظم دیدیکی رشته قاصرایله ملاقه دریا و مقعر سماده فرض اولتان دره و دری
حقایق اشبابی خارجه چیقاردم و زدیعه ایندر دم زعم ایدنلردن بویه بر ارشاد و برهانه راست
کلیان و تقلید جازم ایله مذ هب صحیحده بولنیا نلر الهیات و نبواته حرف انداز اولور ایسه
کندولرینی فی اغباه اهل شقاوتدن عدا یدوب عقلا رینی باشلرینه طوبیلوب ایتدکری اعتراض
سپهرینه اغلبه لوسپهرلرینی آتش ندامله داغیلدر ز برائیک و بد و و پای و کدا و شریف و وضع
بو عالم فائده دوام ابدی کور میوب و مدت بقای مقدرده دخی تندرستی و فراخ دسنی ایله برابر
یشامد قاری بدیهیدر و البته بوندن باشقه بر نشسته آخری دخی وارددر که کتب منزله و انبیا و مرسلینک
علیهم الصلا و السلام خبر و یردکری آخریندر و کوسزدکری شاهرا هده کیدوب اورانک سلامتنه

اومك انسايتدر شاسحك بطلاقي ايسه براهين عديده ايله شريعت و حكمت كتابلرنده يازيلودر
اكر نشئه اخري اولسه مثلاً افلاطون ايله برقيونك فرقي اولماق لازم كلور حال بوكه فرقي و امتياز
يديهدر و بقاي نيك نامك دخی نشئه اخري اولسه هيچ قائده سي يوقدر * اونودرلر سني بيجاره
همان اولمي كور * اللهم احفظنا من شرور انفسنا ومن سبائات اعمالنا آمين (خواص)
سر مقطوع خنفسا كورك چنلكه قونسه اوراده كورك چن چوناغور جوفندن چيفان رطوبته
يعني صوابه اكحال اولسه بصره حدث و جلا وير و پرده سني صيرور و دلب يعني چنار اناجيله
توسولان بدن خنفسا يعني خنفسا لچارل انهي (دميري دخی زياده ايدوب حكاية سابقه ده
اولديغي كي رمادي ياره نافعدر و رخنفسا سمع عصيريله يعني شبروغن ايله دو كيلوب و سوز يلوب
اول باغ قولاغه طامدلسه انواع اوجاع اذنه نافعدر و خنفسا دو كيلوب عقرب صوقديغي يره وضع
اولسه يره و ير ديوب آخر خاصه سني دخی يازمشدر (حكم) استخيا نچون اكلي حرامدر
(الخيل) بجاعة الافراس (قلت) افط خيل خانك قتي و يانك سكونيله آتار ديمكدركه اسم
جنسدر و آتور يعني فرسان معناسنه ده كلور علي قول رهط و قوم و نفر كي كند و لفظندن
مفرد يوقدر و مؤنث سماعيدر و علي قول مفرد ي خايل اولوب خيل جمع و خبول جمع الجمعيدر
(سبب نسيمه دخی مثنى و حر كنده اختيالي يعني متكبرانه يور و ييشي ايجوندر و اشبو مبارك
حيوانه شرف بوتندن حق تعالانك قسمي كافيدر (قلت) قسم مذكور * و العاديات
ضجحا * نص جليلدر * وهي خيل الفزة التي تعدو و نصيح * ديونفسرا اولمشدر رعدو
سكرتلك و ضج سكر درايكن جوفندن چيقن صوت يعني نفسي آواز و يرمك ديمكدركه (و رسول
اكرم صلى الله تعالى عليه و سلم دخی) الخبر معقود بنواصي الخيل الي يوم القيمة) و علي
رواية يوم القيمة لفظند نصكره (الاجرو النجمة) دخی واردور (عليكم باناث الخيل فان ظهورها
عز و بطونها كثر) ديوب آتي و قسراغي شاپور ديلر (قلت) دميري ديركه خطايي و اعلامدن
سائر لي قوللرنجه خير اتلرك ناصبلر نه باغلنش اولديغي خير اتلر ملازمدر كان ناصبلر نه باغلودر
ديمكدركه و ناصبه آتلك الننده مسترسل اولان صاحبدر و ناصبه مجموع فرسدن كايه درعربك * فلان
مبارك الناصبه و ميون الفرة * ديدكلري قوللرنده اولديغي كي كه مقصود ذاتي مبارك و همچون
ديمكدركه (صاحب المستطرف حياه الحيواندن نافلا بوراده خيلك ريحندن خلق اولنديغنه دائر
اسرايليلادن برفاح نقل ذكر ايتمشدر كه ينه حيوان مذكورك مبروك اولديغي ناطقدر) و دخی
خيل اوج اولوب يري رجانه منسوبدر كه جهادده استعمال اولتاندرو يري انسانك كندو
نفعنه مخصوصدر كه انكله ادمان حركت حرييه نيتيله قوشدر بيلان خيل اوله جقدر و يري دخی
شيطانه مضاف آتدر كه تكبراچون ركوب اولنان حيواندر مألنده برادر دخی تحريرايدر (و ينه
صاحب المستطرف) ان الملائكة لا تحضر شيئا من الله الا في مسابقة الخيل و ملاعبة الرجل
اهله) اتريني دخی ذكر ايدر مفادي ملائكة كرام لهو و طرب اولان بزره و ارمزلر كن آت يارشد رمتي
و مؤمنك همسريله ملاعبه ايتك محله حاضر اولور كه بونلر صورت لهوده ايسه ده جائزدر
ديمكدركه (و رسول اكرم صلى الله تعالى عليه و سلم خيل اوزرنده مسابقه يور دقاريني تحرير
ايتمشدر (قلت) ذكر اولنان مسابقه ده و ملاعبه زوجانده اولان جوازك اسبابنده و اوكد يلك
اخذي جوازي و سائر مسابقه جاز اولان براز شيلدره فقهاء كرام شروط و قيود تحريرايتمشدر كه
اتلري بلك و رعيت ايتك لازم اولغله مختار و سائر كتب فقهيه ده استحسن مطلبنه مراجعت اولنه
واهل دانشدن صوريله (ينه صاحب المستطرف ديركه آت قسراقدن اقوي اولديغي منقولدر
(قلت) اشبو چيل نقلك وجهي ماخذي اولان حياه الحيوان نخر رنجه چونكه حياك اعظم

مصلحتي جهادده استعماليدر قسراق هر نه قدر اقوي ايسه ده كاهيجه كبه و باطاني بونلور سه را كنه
بار اولوب اقوي اولسه ده ضعيف قالور ديمكدركه قتأمل (علي قول خيل في الاصل سائر و حوش
كي و حشبه ايكن وحي و تحفير الهی ايله بناء كعبه مكرمه دنصكره اسمعيل عليه السلام
زمام انس و اطاعته كتوروب راكب اولشلردر و عريده ابتدا اسب سوار اولان اسمعيل عليه
السلامدر و لهذا اسبه عراب نسيمه اولمشدر و يوني (اركوا الخيل فانها ميراث ايسكم اسمعيل)
خبري تأيسد ايدر ديمشلردر و بوحويان ممتازك نفعيله تعظيم و سرور و صاحبه ميل و محبت
و علونفسندن غير بسنك بقية علفني بيماك و قسراغك شهوتي بول اولغله جنسك غيري يه قربانده
بونلري الك اخلاق طبعيه سندندر جا حفظ قوتلجه قسراق كاهيجه حيض كوررايمش و انچي
قرنه قدر آت قسراغه آشور و عمر طبيعي فرس طفسان سندر و خيلك انسان كي روياكورديكي دخی
منقولدر و فرسك حدث بصر ي واردور و اكر قوردر كايه ينه باصسه اياقلري دتره مكه باشلوب
عدم حر كه ياقلشور و جلدندن دخان چقار و فرسك سر عته طلاغي اولديغي سبب اولديغن
جوهر ي بازار و آت طوري صوبه ميل ايتيوب آب صاف بولسه دخی بولاندرو ب ايجمسي طبعي سندندر
بعضيلري آب صافي آينه كي كنديني كوسترديكندن ديدنه تكبر خلقبسنه حيرت كلكله بوجهندن
مانع شري اوله رقي آب صفونماي سومز ديوب وجه و برمشدر لكن قضايي شعريه قيبيلنددر
فقط بومعناي روشندا لادن اهل قسوتك نغزته ارسال مثل ايتك بك انسب اولغله ضايع ايدو چك
مضمون دكلدر بعض اهل تجربه دن استماع كرده فقير اولديغي اوزره چار دخی برصوبه اياغي
كبر كده كرك ايجسون و كرك ايجسون في الحال قبول ايتسي طبعي سندن ايمش ايشه بوب صكره
ايجمسته اشكلكدن غيري بوجه موجه يوقدر (خواص) صاحب المستطرف خيلك كرك خواص
و كرك حكم مطلبلر يني فرس ذكر ينه براغوب انده دخی تفصيل ايتامشدر ان شاء الله تعالى بونلر
اوراده تفصيل اولتور * الدال المهملة * دابة (قلت) بواسم ديبندن مشتق و ديب
دخی افتده باب تائيدن اوله رقي برده يورومكدركه يري يورود كده دب علي الارض دب ديبا ديلر
قاموسده مشي علي هبته ديوب آتي و رزانت اوزره اولديغي كوستر مشدر ر فندبر (و دابه اسم لكل
مادب * و مادب من الحيوان كله * عبارة ريله معرفدر كه برده يورر هر نسته ديمكدركه لكن
استعمالي هر كوب يعني اوزرينه بلك شاندن اولان شبه مخصوص اولق اوزره اولديغي
شهرت بولمشدر يعني بومعني غلبه ايتمشدر (دميري ديركه بعضيلري طيره دابه اطلاقه * و كاي
من دابه لا تحمل رزقها * آيت مكرمه سي دلالت ايدر زيرا كاهيجه طيردخی اياقلري ايله يورر كه
شاندندر حتي فصحا ي عرب عربادن اعشاك اطلاق مذكور شاي زبان حسانده * بنات
كفصن البان تر مخ ان مش * ديب قطا البطحاء في كل منهل * ديوب نظم ايتديكي يني شاهددر
ديمشدر (قطا) باغر تلقي قوشي (بطحا) يوك دره (منهل) مر عارده اولان قيو و يكارلر ديوب
و انقوليده بازار مال بيت ييم دل و يرديكم بالاقد اولان باندر خنه شيه قزل هر صول باشلرنده
يعني مسيره لده دره لده اولان قطانك ديب و مشبي كي مشي ايلدكلرنده دل شاد و خنده زبان
اولان كوزل و شوخ و شن قزلدر ديمكدركه (قلت) بهجة الانسانده مول علي قاري بعضيلري مايدب
علي الارض معناسندن طير خار جدر زيرا * ما من دابة في الارض ولا طائر يطير بجحاحه *
نصي خارج اولديغنه اشارت ايدر يعني طائر طيران ايله وصف اولنه رقي دابه به عطف اولمشدر
ديمش ايسه ده بوجه محرر آيت سابقه ايله * و ما من دابة في الارض الا على الله رزقها *
آيت كريمه سي طير دابه داخل اولديغي ناطقدر ديوب بعض مذكورك ذهابي رد اولتور ديمشدر
بو صورنده (و لا طائر) كله سي عطفنده اولان نكته يه و قوف ايجون تفاسيره مراجعت اقتضا
ايدر خلاصه آيت ثابته آيت اولي ايله مؤولدر قتأمل و سورة سباء اولان * الادابه الارض *

ذکری سبق ایدن ارضه نامنده بنه با لاده قلم فقیه ایلله مال قصه سی محرر سلیمان علیه السلام تکاسنی
اکل ایدن خرده اناج قور دیر (واما محل خروج و کیفیت خلقتده اختلاف اقوال اولوب
اشراط ساعت و قیامتدن اولان (دابة الارض) علی اختلاف الاقوال درت ایاقلی و الشمس ذراع
طولنده و الوان مختلفه ایلله متصف اولان دابه در که یاصفا و یاطائف و یاخود حجر کعبه دن
کیجه هنکامی علی قول برجه کیجه سی ناس مناده مجتمه بن یاخود منابه سابرین یعنی کیدر لر ایکن
خروج بد راکن صفدن خروجی قوی قویدر دابه مذکور ک باندن عصای موسی ایلله
خاتم سلیمان علیهما السلام وارد * لایدر کها طالب و لایعجزها هارب * اکا براحده من
و حیات دخی انی عا جر قیله مر یعنی نه طویلور و نه ککند و سندن قاجیلور ایلله برسر یح
الخرکه و السیر مخلوقدر مؤمنه لاحق اولدقده او عصا ایلله اورور و روینده مؤمن اسمی محرر
اولور و بی دینه یتشد کده او خاتمه و سینه ایدر و یوزنده کافر یازیلور (قلت) بوروایت حاکم
اواخر مستدر کنده محرر در و اشبو دابه تک امر معروف و نهی منکر منقطع اولدیغی و خیر قلت
بولدیغی و قنده خروجی مرویدر (حکم) تحفه الاخوانده اولان اجمال منطوقجه بر حیوانکه
ذکر اولند یغی اوزره ککند و سنده مضرت و منفعته اوله قتلی محرم و غیر یسینه مستحب
فواسق سابقه و قوردر و ارسلان و قیلان و حیلاق و پره و بت و تحته بنی و مایمون و امثالی کبی و اما
ککند و سنده منفعت و مضرت اوله فهد و کلب معلم و عقاب و بازی و صقر و دخی بونلر کیلدر
صید کبی ککند و سنده منفعت اولدیغی جهندن قتلی مستحب اولماز لکن ضرری جهتی ملاحظه سیله
بی مکرره دکلدر لکن بر حیوانکه ککند و سنده نه ضرر و نه منفعت اوله خفافس و دوده و جعلان
و سرخان و یفسانه و رخه و خطاف و ذباب و بونلره بکزه یلر ک قتلی مکروه اولوب لکن
جمهور علمائک جزم و فطنه بناء حرام دخی دکلدر (و اما مدن حشرندن ماعد اطوری قتل
بلا احتیاج عیب اولد یفته بناء شاذ اوله رق قتلاری حرام اولمق اوزره بوجه دخی حکایت اولمشدر
(و دابه اوزرنده بلا احتیاج و قوف ایلله اندن تزوی ترک مکروه رکه سنن ابی داود ایلله
غیر یسینه ابوهریره دن رضی الله تعالی عنه (ایاکم ان تتخذوا ظهور دوابکم منارفان الله
تعالی عزوجل انما سخرها لکم لتبلغکم الی بلد لم تکنوا بالیه الا بشق الانفس و جعل لکم الارض
مستقرا فاقضوا علیها حاجاتکم) حدیثی مرویدر ولدی الحاجه دابه اوزره و قوف جا تر
اولدیفته مسلم و ابوداود و نسائیک تخریج ایلدکلری ام الحصین الاخصیه تک رضی الله تعالی عنها
روایت ایلد یکی (قالت حججت مع رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم) حجة الوداع فرأیت
اسامة و بلال رضی الله تعالی عنهما (احدهما اخذ بخطام ناقة النبي صلی الله تعالی علیه وسلم
(و الاخر رفعه و به یس من الحرحی رمی جمرة العقبة) حدیث شریفی دلالت ایدر و بو حدیثی
امام احمد و حاکم دخی تخریج و تصحیح ایلدکلدر (عزالدین ابن عبدالسلام جناب لریک موصیله نام
دواستنده یازدیغی اوزره دابه طور ایلکن اوزرنده رکوبدن نهی غرض صحیح ضمیمه اولبدرق
اولان رکوبه مجبولد راما اغراض صحیحه ضمیمه اوزرنده رکوب طویل ایلله رکوب منهی دکل
بلکه کاه مندوب اولور صرفه ده اولان و قوف کبی و کاه واجب اولور واجب اولان قتال صفوفنده
و حراست جهاد ده اولان و قوف واعدائک شیخونی خوفنده و قوف کبی انتهی (داجن)
دمیری خانه و منازلده بسندن ضلعا حیواندر قیون و کور کرجن و ناقه و طواق و ساری کبی داجنه
مؤشدر و روحی دواجن کاور و اهل لفت دواجن البیوت طبر و شاة و غیر یلرندن منازل ایلله
الفت ایدن یعنی ایشان حیوانه دیر و دجن فی بیته دیمک خانه ملازم اودای دیمکدر دیمکدر
صاحب القاموس * دجن بالکان اقام و الجمام و الشاة و غیرهما الفت البیوت و هی داجن

جوهه دواجن * دبوب و مؤشده دخی داجن اطلاقه و هی ایلله اشارت ایدوب داجنه بی
یاز مامشدر قنامل (وینه دمیری بیوتله الفت و استنباس ایدن حیوانه داجن کبی راجن و عربدن
بعضی هاجن دیدکلری وها ایلله هاجن دینه کده شاة یعنی قیون و کلاب صید دواجن ایچنه
کیرمه چکی ابن السکیتدن منقولدر دیمشدر (دب) جلله تک یلیدیکی تربیجی جانوردر که زبازد
اولان ترکیبی آبی و املائی قدیمی ابو و فارسی خرسدر و کینه سی ابو چهل و ابو جهینه
و سائر لیدر و دبی کثیر اولان پره (ارض مدینه) دیرلر و تنهانشین اولمق طبعه متندر حتی شاکلده
هر آینه برآینه کیروب هوایه لطافت کلمینجه چقماز و اینده ایکن آجلفی جار پارلرینی یاله مقله
دفعدن باشقه وقت ریعمده غایت ستمله چقماز (قلت) اشته بود دفع جوع سبب عادی اولان
طعامله اولوب اراده و قدرت حق تعالی ایلله اولدیغی مسئله کلامیه سنه دلیل واضعدر
(و دب بر محله اوطور و ب ککند و به سمن ککده چقوب اون درت کون هرور ایچد کجه حرکت
ایده مبوب بعده تد ریچله حرکت یاشلر ایش و سفادی هنکامنده یعنی قزد قلرنده دیشبینه
کبر لو برده ارقه سی اوستنه یاند یغی حالده ایشراش و یاورولری جوارح و اعضا ی بلال
اولدقلری حالده بر قطعه لم اوله رق طوغرل اوزر لینه ماده اتلافی اولان قرینجه هجری
خوفندن انالری اورا دن بورایه طاشراش و بو حاده یته اعضا لری غیر و تین ایدنجیه دک
یاله مدن و هوایه دفعدن خالی اولماز ایش و حین وضعنده صهو بت چکوب کاهیمه هلاک یاله
اولور ایش حتی به ضلر اغرنندن طوغر دیغی و بوجه محرر خلقتی غیر مستبدین یاورولر تولیدی
ار ککته شوقا و سفاده حرصا اولد یغی زعم ایشلردر لکن شهوتنده شدت اولوب حتی و طشه
آدمی بی دخی لسان حالده دعوت ایدر و بهض ذکر در دینه دوشمش خرمشربان و خصوصاً
اکثر یامریلری اولان قبطیان دوزمه سنه رغبت و جرات ایدر لر اولدیغی منقولدر و یاورولر بینه
ضرر خوفنده اشجاره چقماز و بوجهله محارسه ایدر ایش و طبعنده قبول تربیه ده فضیلت
اولوب لکن معلم و مریدینه ضرب شدید و عنف اولدیغی اطاعت ایشراش و یاورولر بی جوز
اناجی الله کتور و کندی صمود ایدوب انلره با لادن دانه جوز اتوب بوجهله بسلا ایش
و جهد وجد و آلات حدید ایلله قطع اولنه جق سنکین اغا جلدن چرید شکنده جیق قو پاروب
فارسله و صبادله آترو کاهیمه بر آتشد تلف دخی ایدر ایش (خواص) آبی آروسی مرصعده
صینک لیفته و ضمه صبی به ایچرله دیشلری سهولته بتر و شحمی برصه سورله ازاله ایدر
وصاغ کوزی برسنه به صار یلوب انسان بازوسنه باغله سیاع اضرار ایش و جای دانه سی
اولان یعنی علی الدوام ستمه طوق اوزرنده طاشبیه برؤ کلور و اودی بال و راز یانه صویله
کوزه چکاسه ظلمت بصری کیدر و بینه بونلر ایلله اولان اودی داه ثعلبه سورله قبلی بتر و قانی
بینه بال و راز یانه صویله کوزده نعوذ بالله تعالی من کل المرض قبل یتش ایسه قو پار یلوب
اکتخال اولنسه بتر و حفظ صحت معنایه اکتخال دخی مانع بنت شعر عیندر و شحمی
او غوشدیر لوق و لدنو میلاده سورله اوصفیه هر بر سوذن محجوب و مستور اولور و موضع باسوره
سورله نفی کور یلور و در یسندن بر پارچه سی صبی به تعلیق اولنسه بکاز لانی کیدر و وصول کوزی
قور بدیلوب طفله تعلیق اولنسه او یقوسنده اولان فرغنی کسر (حکم) نایله تغدی ایند یکندن اکل
حرام اولدیغی و لکن امام احمد بن حنبل اگر نابی اولمه ایدی لا باس ایدی زیرا اشباهه اصل اولان
اباحدر و بو حیوانده سائر محرماتک وجودی تحقیق ایتمامشدر بدیکنی دمیری یازر و تحفه الاخوان صاحبی
دخی و لواجلیه و هندیه فتاوا لرنده حرمت اکل تصحیح اولمشدر دیمشدر که حنفیه ده حرامدر دیمکدر
(دجاج) طواق و فارسی ما ککند رابن معن دمشقی و ابن مالک و غیر یلری قوللرنجه دالنده

حرکات ثلثه جائزدر یعنی دالت فتح و ضم و کسر یله لغتدر واسم جنسدر که ارکک و دبشسته
دینورمردی بطه و حسانه کی نایله در و دجاجة برینه قریب آهسته مشی یا خود کلوب و دوتک
معانسه اولان دجندن مشتدر که عرب مشی رویدایله تغار بده یا خود اقبال و ادبارده دج القوم
یدجون دجاً و دجیجا دیر (اصمعی قولبحه فتح دال ایله دجاج طاوق و کسر یله کیکدن برسوری
و علی قول فتحله اولان دخی هم طاوغه و هم اول سوری به اطلاق اولنور و کینه سی ام الولید
وام احدی و عشرین وام قوت در و سائر کینه لری دخی وارد و طاوغه هرم کلد کده یعنی
قوجه دقد و بمورطه سنده مخ یعنی ماده تولد اولدیفتندن بلیج حاصل اولز ایمش (ابن آویدن
باشقه سائر سباعدن خوف ایتموب لکن آندن خوفی شویله ایمشکه کور دیک کی شاشروب
کند و بی سطح و جدار و شجره دن اوزرینه آت ایمش (قلت) ابن آوی چقال دیدیکمز
جانوردر هر نه قدر دمیری طاوق انجق چقالدن قورقار دیمش ایسه ده دیار یزده سکساردن
دخی دیدیکی صورتده خوفی مشهودیمز در مکر که مصر ده و عربستانده سکسار اولیه و یا خود
شهر لده و قریه لده مکان طومیه نومی قونده ایکن انباهی سر یع یعنی نوم واسبقاضی
مقدار خروج و رجوع نفس واحده اولور بتر و کند ویه کافی اولور ایمش و یوانبشاه حالی
شدت جبانندن ایدوکی متقولدر و برده یا تمبوب رف و دیوار و دال اوزرلنده و سائر بموقوله برزده
نومی حیل تحفظندندر و غروب آفتابده همان اولیه یرله و آلتدینی کومسه دخوله مبادرت
اید و بلیچار بیضه دن تو یلنوب ظریف و مطبوع و سر یع الحریکه اولدقلری خالد و صوت
معهودولی طقد رائق ایله جاغرسه اجابت ایدر لکن اوزرلندن ایام مرور اید کده حق و نقص
حسن و کس و قبحی ترقیه باشلوب نهایت ذبح و اخذ بیض و فروخ اگر خروس ایسه صیاحدن
غیری محاسنی قالماز (قلت) جله نک بیلدیک بعضی احوال مذکور بی صاحب حیاة الحیوان
دمیری کی علمای ظرفادن بر ذاتک تحریری ظاهر احشوکورینوب حتی صاحب المستطرف
جیاننی کفیندن زیاده سنی نقل ایلامشدر لکن عالمده هر نه قدر حیوان مذکور ی بیلیملر
و ارایسه انلره تعریف مقصود ایدر احتمالی جواب اوله یلمورسه ده اشبو ذکردن بر مقصود لطیف
دیگری وارد و اودخی اصحاب طباع سلیک نفرس اید و جکی بر معنای تمثیل مدار شیریندر
فتأمل (وینه دمیری دیر که دجاج مشترک الطبیعه در که طیر جوارح و صیاد کی لحم و ذباب بیر
و بهایم و بطور آسا خبز و حبوبی اکل و التقاط ایدر بمورطه نک اوزنجه اولسی طاوغه و مدور
و عربی خروسه شخرج اوللرینه علامت ایمش و بلیج طاوغک حضنده یعنی کیفیت معلومه ایله
الته و زبل و آنک کی مسخن شبه دفن اولمغله خروج ایدر (و بر کونده ایکی بمورطلبان طاوق
اولور ایمش) صاحب المستطرف اشبو حال اسباب موتندندر دیمشدر و مدت سالد ایام شتاده
ایکی ماهدن ماعدالرنده بمورطلر و خلقت بیضه بطنده اون کونده تمام اولور و حین خروجنده
بیضه نک قابوخی نرم اولوب هوا اصابت اید کجه قابیلش و بمورطه بی احاطه ایدو بمیدانده
اولان صلابتی قشری کی صاریسی محبط یعنی صاریسبه بیاضی میاننده پراپنجه زار وارد
و بیاضی لزوجنی مساویة الاجزاء رطوبت غلیظه در که انسانک منبسی منزله سنده در و صاریسی
طوکش دمه شبیه رطوبت سلیسه ناعمددر بلیجه کو بکندن ماده تغدی اولان دخی صاریسدر
و بیاض مذکور دن اولایچیک کوزلری بعده دماغی و بعده جله رأسی نکون ایدوب بعده
کافه بیاض بر لقاغه واحده که پلچیک در یسدر و بیاض ایله قشر صلب مذکور لک میاننده
کاشتر اشته اول لقاغه ده یعنی اوانبجه زار ایچنده جمع اولور و صاریسی دخی ذکر اولسان
کند و بی محبط زاره جمع اولوب و اول زار دخی پلچیک کو بیکی اولوب جنین انسانه کو بیکی

واسطه سیه دم رحم غذا اولدینی کی اول صاریدن کو بیکی ایله بر وجه اشارت تغدی ایدر
فتبارک الله احسن الخالقین (و بعض بیضه ده ایکی مخ اصفر یعنی ایکی تخم اولمغله آندن ایکی
بلیج چبقار که بویله بر بمورطه دن ایکی بلیج خروجی مشاهده اولمغده در الطف و اغد بیضه
صاریسی زیاده اولانیدر و اقل غذا خروسی اولیان طاوقلرک بمورطه لیدر که بو نوع بمورطه دن
بحکمته تعالی بلیج دخی اولماز و کذلک علی الاکثر نقصان نور فرده ظهور ایدن بمورطه دن
حیوان خروج ایتموب بلکه هلال دن بدره قدر ماه امتلاده یعنی نوری چو غالمغه اولمغله
اول ایامده چبقان بمورطه نگونه صالح و بدردن محاقه یعنی آخر ماهده اولان اوج کیچمه دیکن
ظهور ایدن بمورطه ل یونک ضدینه ملاسدر و بلیج پورندن طوبیلوب اصلدقده تحریک ایدر سه
خروس و سکون اوزده طورر سه طاوق اولدینغه علامت ایمش (قلت) فتأمل و تدبر (خواص)
طاوق اتی معتدل الحرارة در و تازه سی عقلی زیاده ایدر ولونه صفوت و باهه قوت و منی به کثرت
و پر لکن مداومتی نفرس و باسور ابراث ایدر دیمشدر (قلت) نفرس نونک کسر یله نمود به
تعالی طوبو قلمر مفاصلنده و ایاقلر بارمقارنده برالم و وجع دریا ایله تقریس دخی لغتدر یعنی غلط
دکلدر (دمیری دیر که طاوق اتنک عقل و منی ولونه بوجه محرر فائده سی و ارایسه ده اهل ریاضنه
ضرری وارد و مضرتی دخی بال شریقی دفع ایدر (قلت) غالباً اهل ریاضتدن ضرر قریبینه سیه
مرادی علت سیهله پرهیز ایدنلر دیمکدر و بوجیوانک اتی امر بجه معتدله اصحابنه و تازه دیش
ارایانه یعنی کیچمه هنگام بهارده غذای معتدل تولید ایدر (و معلوم اولسونکه دجاج معتدله
الغدا اولوب نه صفرایه استحاله ایدن حار و نه بلغمی مولد اولان یا بسدر بو بویله ایکن عوام
ناس ایله تجربه سی ناقص اطبانک نعوذ به تعالی علت تقریس مبتلاسته مضر و علت مزبور بی
مورشر دیو ایلدکلری اجاعلرینه سبب نه اولدینی بیلیم و الحال که طاوغک و لاسیا بلیجک
ذکر اولنان مزاج و خاصه سته بالجه اطباء متفق و معتدلدر لکن بیضه سی برودت و بیوسه
مائل حار در و یادیوق نام طیب بیاضی یاردرب و صاریسی حار در و جیدی تازه سی یعنی
بیاضی ایدر و بمورطه باهی زیاده ایدر لکن اکثک آدمائی یوزده اولان کفی یعنی صوسام دانه سی کی
اولان لکه بی تولید ایدر و بطی الهضمدر و ضررینک دفعی اکثی صاریسینه قصر در که کوزل
خلط تولید ایدر دیمشدر (و دخی معلوم اوله که انسانه بیضه لک اجودی معتدل النضج اولان
تازه طاوق بمورطه سی بعده دراج یعنی تراج قوشی دید کلری طبرک بمورطه سیدر
لکن بیاضی یا تخمه و یا ستمه ابراث ایدر (قلت) قاموس ترجمه سنده تحریفله تراج دیدکلری دراج
ککلک جته سنده خوشمنظر سوکلونک غیری اتی نازک قوشدر دیمشدر و صاحب القاموس فقط
* کرمان طائر * عباره سته حصرا یتشدر و دخی فی الحقیقه بمورطه معده ده چوق طورر و هضم
اولدینی و قنده غذائی چوق سورر و نیمرشت بیضه یعنی نیم پشمش رافه دان دیدیکمز
بمورطه نک غذائی چوقدر و مسلوق یعنی حاضرلوب طبعده نه حال و ارایسه اکا منحل اولوب
طبی احوالده ربط و دائم ایدر و ساز بی یعنی چیک بمورطه حرارت معده و مثانه به نفع و بر
وصوق تصفیه ایدر و حاضرلوبک انفعی زیاده قینار صویه صوقلوب و طالدر بلوب فی الحال
چبقار یلانیدر (ابن وحشیبه حیه نک صوغدینی بره طاوق بین قونله بر و ویرمک خاصه سیدر
دیمشدر (و قزوینی دیمشدر که بر طاوق اون عدد بیاض صوغان و بر آوج قابوقلی صوسام ایله
کرکی کی پیشربلوب اکل اولنسه باهی و شهوتی زیاده ایدر و بعضی مداومت اکثی بو اسیر
و نفرس ابراث ایدر دیمشدر ایسه ده جاهل طب سوزیدر عمل اولماز و خاصه معویه اوله رق
طاوغک قورساغنده بولنان طاش نعوذ بالله تعالی صرعه به مبتلا به باغلنسه قوریلور و بر کیمسه

اوزرینه تعلیق ایلسه باهنه فوت کلوب و بد نظر کند و سندن مندفع اولور و صبیك باشی
الته قونسه اویقو سنده فرخ ایتز و برآدی قره طاوق یینی آلت تناسله سوروب دیلدیکله
بجامعت ایدرسه من بعد اول مفعوله آخر آدمی نائل اوله مزایمش و قره طاوق باشی قاریسه
مخاصمه اوزره اولان کیمسه لک فراشی تحت نهانی دفن اولانسه یا خود قونسه فی الحال باریشمل
ایمش (قلت) بجامعت ماده سی یعنی خاصه سی کرچه خواصک تأثیرنده اولان چندان ییلنه من
لکن يك غریدر و خصوص تألیف زوجین دخی بیایمجه افسو نکار اقی دیمک ایلسه ده لکن
اصلاح ذات الیه دائر اولغله بوماده ده حتی دروغ دخی درجه مساعده بولند یفتدن تأثیرنده
جزمه قارشیم اعمالنده بآس بوقدر و زمانه ده رواجلی برتدیر در قندبر (و اشبو اصلاح ذات
الینده تجویر اولان کذب صریح مسئله سی برشیده ایکی مفسدت جمع اولسه او مفسد نلردن
اخفی ارتکاب جائز اولق قاعده سنه راجعده بوقسه کذب ذاتنده حرامدر کذا فی الاشباه
التهی (وبنه قره طاوغک یاغندن درت درهم مقداری بر قوطی ایچره طاشکلسه باهی نهیج
ایدر ایمش و سیاهی غایت شدید قره طاوغک ایکی کوزیله بنه سیم سیاه کدینک کوزل یی
قور بدوب و سحق ایله غبار ایدوب اول غبار سرمه کی کوزه چکلسه روحانیلر کورینوب انلردن
استخبار اولنور ایمش (قلت) نعوذبه تعالی و نسل منه التوفیق و العفو و العافیه بوقوله شی
استمال ایندی کیم کارل دن دکدر لکن دمیری یازمغله ترجیه اولندی و بولنردن باشقه بعض
خواص دخی یازمدر استیلمر مراجعت ایلده لک اتهی (حکم) اکل دجاج طیبسندن اولغله
حلالدر لکن جلالت یعنی نجس تناول ایدن حیوانک سودندن و لمجندن و بیضندن نهی وارد
اولندر و دجاجه بی اکل مراد نیوی علیه الصلاة و السلام اولدقده راز ایام بر محله
طوبیلوب حبس اولدقده نصکره ذبح ایله تناول وقوعی مرویدر (قلت) در مختار ده یازلدیخی
اوزره عذره یعنی نجس اکل ایدن حیوان جلالت مطلقا اکلی ایچون لمجی یمنز
اولوب بلکه اکلتک اوزرینه تغیر ایدوب کند و سنده کوتوقو بولند یخی و قنده حبس اولوب
اول قوقو کند و سندن زائل اولدقده یمنز دیمکدر زیرا بر قوزی به نجس اولان خنزیر سودی
ایچرملکه اول قوزی حرام اولماز که مجرد شریله قوزینک لمجی تغیر ایتز و نفدی ایندیکی
لین مذکور یا خود سائر نجس مستهکک اولوب اثری باقی قالمز (و جلالت اولان طاوغک مدت
حبسی قول اظهار اوزره اوج کون و قیونک درت کون و دوهک و بقرک اون کون تقدیر اولنشد
و دجاجه حبسه هر نه قدر کاهیمه پیوند بسلنور و الفت ایدر ایلسه ده و حبسه اولغله محرمه
صیدی عند الشافیه حرامدر (و شافیه دن قاضی حسین فتاوا سنده اشبو دجاجه حبسه
(در اجه مشابه در و عراقده دجاجه سربیه درل و بوحوان بیان طاوغیدر شکله و اولنده
طاوغه قریدر اکثر یا سواحل بحر ده ساکن اولور و بلاد مغربده چوق اولوب اوزاق برلده
ماوی طوتار و بمور طلر دیمش (خود بخود اولش طاوغک ایچندن چقان بمور طه ده ائمه دن
اوج قول وارددر (قول اول اگر قایلشمن اولد یخی حالد ظهور ایدرسه ظاهر در و الانجسدر
(و قول ثانی مطلقا یعنی کرکه قایلشون و کرکه بوشاق اولسون طاهر اولمقدرو بوحکم
اما من ابو حنیفه حضرت تریک حکمدر (و قول ثالث بونک عکسنه در یعنی مطلقا نجسدر
هکذا فی الحیاه و التحفه و البهجة (الدخ) صاحب المستطرف اعبر یعنی کشر الطیران
و ککبرا اسکندر به فربنده اولان ساحل بحر ده اولور بر یونک طیر در ناس طوتوب
برل دیمشدر (لکن دمیری ابن سیده دن منقولا حدیث آمده اولور طيور ما دن سمن و طب اللحم
اسکندر به ده چوق بولنور بر کوجک قوشدر دیمشدر فلو فی (دود) زکاه بر کوجک و قود

و فارسیه کرم دیدکلی حیواندر دمیری دیر که دود دودهک جمیدر یعنی اسم جنسدر و دودک
یعنی قوردهک جلهک معلوم اولد یخی اوزره انواع کثیره سی واردر که موبله رده و سرکه ده
وزبلده و اغاجلرده و جوف انسانده نکون ایدر (و اما دود الفز یعنی ایلیک بوجکی و قور دیکه
عریده دوده هندیه دخی درلر اعجب مخلوقاندر شویله که اولانجیر چکر دکی قدر بر اوافق برز
و تخم اولوب اول برزدن استقبال وقت بهارده او بوجک چبقار و حین خروچنده اینجه
و خرده قرنجه دن اصغر در و اول تخمی بر چقی یه صررلر کر بر ایچق برده بولنور سه حصنه
محتاج اولیه رق خروج ایدر و به ضاخروجی تأخیر ایتدکده فساد پذیر اولسون دیوقولتی آکتنده
تخصین اولور یعنی ذکر اولسان چینی قولتی آکتنه وضع اولند قده سخونت محل اولغله اوراد
ظهور ایدر و خروچندن تاهری پاره قی قدر اولجیهک ورنک سیاهدن بیاضنه اشقانده دکن
آق توت بیرا غیله بسلنور و اشبو کبر و انتقال اکثر یا امش کون مدنده اولور و بعده کندو
اوزرینه اغزندن چیقن شبله اوشی بتجیه دکن نسجه باشلر و نسجی جوز کی بر یو و اراق
نسجه اولوب کند یسی امک ایچنده محبوسا اون کونه قریب وقتده قانور بعده اول جوزیه دلوب
بیاض و ایکی قنادل پروانه اوله رق ظهور ایدر و قنادلری ساکن اولوب دائما حرکت اوزره
اولور و بوهیئت ایله ظهور ایتدکده دیشبیه سفاده و جمعه نهیج اوزره اولوب قور قلیله
بر برینه التصاق و پرازدت الحام و اتصاله طوردر بعده ایریلور و افترافرنده دیشی ذکر
اولان برز و خرده تخمی آکتنه بیلان بیاض بزه دو کر بوند نصکره هلاک اولورل و اشبو حال
طیبیه لری اوزره ترک اولنلری تخم مذکور ی اخذ ایچوند (اما ایلیک مراد اولدقده نسج
مذکورندن فارغ اولدقده اون یا خود اون ییچق کون ضوه شمسده ترک اولنور و اشبو مدنده
جوزیه مذکور ایچنده هلاک اولور و بوحوانک کول کورلستدن ولکن و باقر و هاون صوتندن
و دخاندن و حائض و جنب لمسندن هلاکی اسرار طیبیه منددر و فاره و سرجه و قرنجه و وزغ
دخی دشمنلریدر حرارت و برودت دخی تلف ایدر (مثال بی نظیر) بعض ذات تألیفنده کنور مشدر که
بعض حکما بی آدمی ایکی النان دود الفزه تمیل ایتش شویله که دود مذکور جهلنه بناء
نفسی اوزره نسج ایدوب لکن اول نسج کندویه هلاکدن مخلص اولیه رق نفسی ائده هلاک اولور
و تصنیعه سعی ایلدیکی ایلیک غیر یسک اولور و کاهیمه نسجندن بعد الفراغ اهلاک ایدرل
یعنی ایلیک اوزرینه صارمش اولغله اندن خروچی قصد ایدر و خود بخود خروج ایدرسه ایلیکی
قطع ایدوب و مقطوع اولدقده ایشه برامیه جفته بناء کونسه قویوب و کاه آل ایلله ازوب
اولوجهله چیغفسون دیوتلف ایدرل تا ککه ایلیک صحیح و سالم اوله اشته بو حال مالی
کندوبی اهلاک ایدوب شقاوت ایتدیکی شیده یعنی اول مال متروکده ورنه سی نعم ایدن مرد
مکنتب جاهلک صورتیدر که اگر ورنه سی اول مال موروث ایلله اطاعت ایدرل یعنی شرع
و عقله مطابق و موافق اموره صرف ایدرل ایلله اجری ورنهک اولور و بار حسابی مورثلر بک
اوزرینه بولکنور اما او مخلقاتی وارنلر معصیه خرج ایدرل ایلله مورثلری دخی معصیتلرند انلره
شریک اولور زیرا انلری او ماده معصیه مالک ایدن مورثدر ایدری اشبو ایکی حسرتدن که
بری غیری ایچون عمری اذهاب و دیگری مالی میران غیریده مشاهده ایلله اضطرابدر قنغیسی
اعظمدر تمیز اولنه دیمشدر اتهی (و اشبو معانی ابو القح البسنی * الم تر ان المرء طول حیاته *
معنی بامر لایزال یعالجه * کد و د کدود الفز ینسج دائما * و یملک غما وسط ماهو ناسجه *
قطعه سنده کوزل افاده ایلشد (اسعد فقیرک ترجمه مر تجله سیدر * کور که انسان نقد عمرین
مطلب دنیا ایچون * صرف ایدوب تعصیلنه تدبیر * و نا کون بولور * دود قر آسا

کدود نسج جمع اولش ایکن * آورده سنده غم ایله منسوجک اما کم اولور * اصدقای قدیم فقیردن حاجی دستان یک مر حومک نجل نجیبی خواجکان دیوان مشید الارکاندن و خلفای قلم کال آرای مکتوبی صدر سامی کاندن جوا نطیع ویر عرفان شاعر و منشی سه لسان رضا یک افندی اوغلز حقوق پدر مانده به رعایه بالذات استفسار خاطر مثنویه سته رغبت معرضنده خانه درویشانه به کلدکاری کلک اشکسته خم فقیرک اشو محلی تسویدایله مشغولنی هنکامنه تصادف ایدوب اصل و ترجمه ترکیه ریکه فقیری کوردیکنده ترجمه فارسیه سنی دخی التماس فقیر ایله عزم برله بالدهاه عربیده دوییت تعیر اولنان * آنانکه بنقد عمر دنیا طلبند * از حرص و هوا همبشه اندر تعبد * چون دود قزی که می تند بپله بخود * بادی هلاک خویش را مبطل بند * رباعسی ایله * حیف از آن کبر جمع مال * موجب شغل دل مردم شود * همچو دود قز نهایت هر حریم * در میان نسج جمعش کم شود * قطعه من نظم اینلریله سایه همت بلند مرتبت شاهانده * میر موی الیه نال مایتمه کی قلنده وسائر اقلام همایونده اشو استعداد و کالده ذوات کرام بجمده سبحانه و تعالی بشوب و بشمکه * اوله رق دیوان عرفان عنوان دولت علیه ابد بقا انسا ساز شهرت عهد حسین بیقر اولدیفنی تبیان و عنایت ترغیب علم و هنر شهنشاهانه بی اعلاناترجه نفسیه فارسیه میر موی الیه دخی بورایه درجه توشیح سطور و بو تقریبه تحدیث احسان موفور قلندی (قلت) بستنک قطعه سنده اولان اولکی کدود فحول و زننده کدود مشتق صفت مشبهه در که کسبده زجت کش دیمکدر و اینکینی کدود حرف نشبه اولان کاف ایله دود دن مر کبدر که دود کبی دیمک اولدیفنی معلومدر و اینکینی بینده بولنان جناس مر کبدر لطافتی اهل دانشه ظاهر در (و آنفاذ کر اولنان تمثیل حکیمده معصیت ورثیه مورثک شریک اولمسی شفته وارد اوله جق سؤاله بعضی مطالعیه کوره جمع مال مورث جهت شرعیه و عقلیه دن خارج و اکساب ذخیر ذخیر آخرت و تصفیة باطنیه مانع اولق و مورث جمع مذکورنده آزاده نیت خیریه اولق حیثیترایله مقیددر یا خود تریهات و تغیرات قیلنددر دیو جواب و بریله یلور لکن ینده جای تأملدر (سبنک سکونیه اولان وسط ایله سبنک حرکه سبله اولان وسط اگرچه اورطه معناری اورطه لنده کز لکن ینلرنده از هر ینک بیانجه فرق وارد ر شوبله که اگر بر شبنک جزئی جز شدن مبین اولورسه ائک میانه سکون سبنله وسط دیرل حلقه توحید و تد ریس و سبجه نکت اورطه سی کی واکر خانه و آوج و بقه کی شی مصمت یعنی جزء ترکیبسی بر بندن سبجه حبه زی کی مبین و ممتاز دکل ایسه اول شبنک میانه حرکه سبنله وسط دیرل و علی قول سبنک سکونیه وسط شبنک موضع و مکاننه و سبنک حرکه سبله وسط هر شبنک ایکی طرفی مایتنک اسمیدر (و صاحب القاموسک بو مقامده اولان تعبیری جای نظر و تأملد رکبا لایغنی علی المثنی (ایمدی قطعه بسنیده اقتضای وزنله دخی سکون سبنله واقع اولان وسط ضرورت وزنله میدر یا خود الجای لقت میدر تأمل بیور یله (دیک) دالک کسریله ذکر الدجاج یعنی ترکیجه و فارسیجه طاوگک ارکیکی اولان خرو سدر جمعی دالک ضنبله دیوک و ادیاک و قرده و زننده دیکه کلیدیکی و کا هیجه طاوغه دخی عربک * وزفت الدیک بصوت زفا * قول شهنشاهانجه اطلاق اولدیفنی قاموسده محر ردر (دمیری دیر که اسم تصغیری و او ایله دیوک در و براز کنیله اولوب ابو حسان و ابو یقظان چله سندندر انیس و موانس ایله دخی ملقبدر و بالجملک طاووک کی سلمه سی قیدینه دوشمک و زوجة واحده ایله قناعت ایتیمک شاننددر و بالطبع الیه در که حائط دارندن دوشوب و کومسی توره خود بخود بوله مز لکن دجاجه لری حسن تریه و برینی دیگر ینه ترجیح و اختیار اینجه رک و مشاجرله ینه

بر راقبه رق نسوبه سی خصال حیده طبیعیه سندندر و نادرا اینچلندن بعضی دجاجه ینه زیاده میلی در کاردر (قلت) برده حبه وسائر ما کولات بولدقده طاوولری صوت مخصوصیله دعوت ایدوب اطعامی و صیاد قوشلردن بری هواده کوزینه ایلندیکی کی اندن دخی بر نوع صیحه سبله دجاجک تو قیلرینه تنبیه ایندکده چیل یاوروسی کی کیر لیمز ینه بادی اولدیفنی دخی مشهوردر (اهل دقتدن بری بر خروس قصد جمعه بر طاووغی قوغه لدی لکن رام اولوب و قاجوب بریره کرلندی پس خروس حبه بولاش شکلنده بر خرده طاشی منقار ینسه اکوب و براغوب بو وضعله صوت معهود اطعامه باشلیه رق کرلندیکی بردن ناز ایدن طاووغی دانه دام تزویری یاننه کتوردیکی کی علی غفله او ز رینه صحرایوب مر امته نائل اولدیفنی کوردم دیو فقیریه حکایه ایتیمدر بونک کیفما اتفق و قوغبولسی معقولدر لکن مطایبه مقوله سندن اولغله درج اولندی (و جنس خروسک معرفت اوقات لیله سی بجا ییدند رشوبله که کرک لیلای طویله اولسون کرکسه اولسون نصف و ثلث و امسال کی اولان اوقاتلری اعلاند صوتی بر صورتده تعدیل ایدر که بر آتی یله کم اولماز و صیحه سنی قبل الفجر و بعد ولی ایتدیر * فسبحان من هداه بذلك * و اهذا شافعیه دن قاضی حسین و متولی و رافعی اوقات صلواته دیک بحر به اعتمادک جواز ینه افتا ایتیمدر (اذا سمعتم صباح الدیک فاذا کروا لله تعالی فانه یصبح بصباح دیک العرش) حدیث شریفنک صحیح بخاری و مسنده مضبوط اولدیفنی صاحب المستطرف یا زمشدر (و دمیری دخی کتب سندن سنن ابن ماجه دن ماعدالنده ابوهریره دن رضی الله تعالی عنه مروی (اذا سمعتم صباح الدیکه فاستلوا الله من فضله فانها رأأت ملکا و اذا سمعتم نهای الجبر فتعوذوا بالله من الشیطان فانها رأأت شیطانا) حدیثی محر ردر دیمشدر مقادری حدیث اول منطقجه خروسک عرش اعظمده کائن ملکدن عبارت اولان دیک مبارکک صیحه سبله واقع صوت معلوملری استماع اولندقده ذکر الله و ثانی مدلولتجه ملک کورن دیکلرک صیاحی ایشیدلده کده فضل و احسان حق تعالی سؤال و طلب ایدلک و جارلک شیطان کی کوردلرند تخیلش اذن ایدن نهیق و نهای دینیلان انکراصوات معلومه لری ایشیدلده کده الله تعالی به شیطاندن استعاده ینه تنبیه نبویدر علیه الصلاة والسلام (ینه دمیری بعضی ائمه دن نقلله سبب دعاء مذکور ملائکه کرامک دعایه آمین دیملری و داعی به استغفار لری و اخلاص و تضرع و ابتهاج شهادت لریدر و بو حدیث شریفده صلحا حضورنده دعائک و ایشان ایله تبرکات استجابیه دلالت وارد و نهیق جبر عتندده تعوذ ایله مأمور بتمه سبب دخی بودر که شیطسانک ظهورنده شرندن قورقو لغله بو صورتده اندن تعوذ لازمدر (حجة الاسلام غزالی قدس سره میون بن مهرانن ناقلدیر که * بلغنی ان الله تعالی ملکک تحت العرش علی صورة الدیک فاذا مضی ثلث اللیل الاول ضرب بیخنا حیه فقال * یعنی الله تعالی انک عرش تحتند صورت دیکده برملکی وارد یعنی خلق ایلند رک ثلث اول لیل یکدکده ایکی قنادینی بر برینه ضرب ایدوب * لیقم المصلون * نماز قیلله جعفر قال قسولندر دیر * فاذا مضی الثلث الثانی ضرب بیخنا حیه و قال لیقم الغافلون و علیهم اوزارهم * یعنی ثلث ثانیسی یکدکده ینه ضرب جناحین ایله غافلار قال قسولندر کاهلری اوزرل ینه اولسون دیر یعنی اولکی نداسیله ناغملری ایکی ننداسیله قالمیان اهل غفلتی ایقاپ و قد اعذر من انذر معناه سبجه انذار ایدر انتهی (قلت) دمیری اشو نقلی وصف ملک مشار الیه سده براز الفاظ دخی اولدیفنی حالده ذکر ایدوب (ضرب بیخنا حیه) عباره لند نصکره (وزفا) لفظنی دخی کتورهش و (زفا) بی صاحب ایله تفسیر ایتیمدر (و صاحب المستطرف بوراده ینسه ذکر اولنان دیک صورتده اولان ملکک خلقتنه و زینتنه دائر بر اثر کتورهش و دمیری هم اثر مذکور ی و هم اول خصوصه دائره آثار

سائر دخی ذکر اعتدال در وجهه سی تحت قدرت باریده اولان ممکنه اندر تفصیل نه اطلاع مراد
ایدنلر مراجهت ایدر (وروی الثعلبی عن النبی صلی الله تعالی علیه وسلم) ثلثة اصوات یجبها
الله تعالی صوت الدیک وصوت قارئ القرآن وصوت المستغفرین فی الاستحجار) مفادی بانک
خروس تسبیح وایفاظ اولغله صوت تالی قرآن وسمحر وقلترنه قلب حزن آلودایله خافر الذنوب دن
ضرب مغفرت ایدن عباد عباد صوتله همریک و عند مغفوی حق تعالی وبارکه ده بره بارک
صوت اولدیغنی بیاندر (و فی الحدیث لاتسبوا الدیک فانه یوقظ للصلاة) اشبو حدیث شریف
خروس نماز ایچون مؤمننی ایفاظ ایدر بر مبارک مخطری و خیر حیوان اولدیغندن سب و دشنامی
جائز اولمادیغنی ناطقدیر (قلت) دمیری اشبو حدیثی امام احمد و ابو داود و ابن ماجه زید
ابن خالد الجیهیدن رضی الله تعالی عنه روایت ایتدیلر و اسنادی جید در و پر روایتده (فانه
یدعوال الصلاة) لفظنده در دیوب و امام حلی شافعی دن نافلا اشبو حدیثده هر یک کند و سندن
خبر استفاده اولنان شبهه سب و اهانت لایق اولیوب بلکه اکرام و تشکر و تلقی بالاحسان حتی
اولدیغنه دلیل وارد و دیکک صلاته دعوی مجرد صیحه سی حقیقه صلاته دعوت ایچون اولوق
یاخود صراحة نماز یا فاشدی حاضر اولک دیک اولیوب بلکه معناسی چونکه اشبو حیوانک
بحکمته تعالی مفطور اولدیغنی فطرت و طبعی اوزره طلوع فجر و زوال و قلترنه صرخات
متابعه ایله صراخ ایلدی یکی عادی اولدیغندن بو وجهله ناسی تذکیر ایدر یعنی سسیله
مؤذن آسا مسلمینک نماز وقتی دخولنی بطارینه سب اولور دیمکدر لکن مسلمینک بالکثر بانک
خروسله اندن باشقه شی دخی دلالت ایتدیجکه نماز قیلله لی جائز دکلدر مکر اشارت اولدیغنی
اوزره قطعاً تخلف ایتدیکی تجربه اولنان دیک اوله اولیله اولدیغنی صورته اولیله وایکندی
و سائر صلات و وقتی دخولنه اشارت و علامت اولور و الله اعلم انتهى (قلت) لکن بوقول
مذهبی اولان مذهب مذهب حنفیه یوقدر تبع و تیقف اولنه (صاحب المنظر ف یومحمله
الحنیفة عنوانیله بر خروس حکایه سی باز مشدر لکن دائرة ترجمه سنه قدم قلم قاصر فقیر کبره میوب
میدان * اقدم رجلا و آخر اخری * ده قالمشدر قندیر (خواص) خروس اتی حار
یا بس اولغله اکل کوزل غذا تولید ایدر و مستلزه نافعدر و زمان شتایه مناسبدر و قارط خروس
اتی مفاسل و رعشه و عتیق ستمه و باش دوغمه سنه سیم که طوزی چوق اوله فائده لودر و اما
او تمکد یکی باشمش دیک و دخی هنوز بمورطله ممش دجا جه اتی جمیع امرجه به موافقدیر و دائماً
اکلی طبا با بقدر و دم و دماغ دیک هوامک صوقدیغنی بره سورلسه بر و ویر و دم دیک ایلله
اکتعال نعوذ به تعالی کوزه کلان اتی دافعدر و عرف الدیک یعنی خروس ایکی احراق اولنوب
و کول صوایله قارشدر یلوب کیجه او یقوده نیول ایدن اندن ایچسه اوعلت زائله اولور و دیک
دجا جه به بنوب سفاد ایدر ایکنی قویر یقنده اولان اوزون تو یلر یولنوب حجامه و کرمابه به
جریان ایدن صومجر استه قونسه اول صودن اغتسال ایدن مرده کرمی شهوت و قوت
میان پیدا اولور و قلترنی او جلزده اولان ایکی دانه کتک جای ربی اولان کسمه به تعلیق اولنسه
خلاص اولور و خایه لی کباب اولنوب که اولیسان خاتون حیضی حالنده پاکلمسته اوج کون
فانهری اکل ایدوب بعد الطهر زوجه جاع ایتسه که قالور و یو عضوی جمع و قربان فراوان
اراده ایدن کس بر کاغده صاروب صول بانوسنه باغله بلا قور مراد و مرانه ایرد یعنی توقاتی
دائمی اولور و چونر ایتسه ساکن اولور و قرمزی و یاخود پیاض خروسک ایکی ایلله مجنون
و تسولنه نفع عظمی وارد و اودی طانه مرغه یعنی طانه اتی پیشر یلوب صوبنه قارشدر یلوب

و سزاد که نصکره ذکره طلا اوانسه قوی ایدوب و باهه قوت و بر رانتهی اشبوخو ص
سرا با حیاة الحیواندن نقل اولندی (حکم) صاحب المستطرف کرک دجاجة و کرک اشبو
دیگده حکمه دایر برشی نقل ایتمشد لکن دمیری و سائر مأخذ فقیردن حکم دجاج یازلمشیدی
دیگده دخی دجاجة یازیلان یجهه بناء اکلای حلالدر (و کاملده ابن عمر رضی الله تعالی عنهدن
مروی روایت اوزده دیک و غم و خیالی اخصادن نهی نبوی علیه الصلاة والسلام واقع اولمشدر
اخضا خایه بی اخر اجددر (قلت) لکن دمیری ذکر نیجه نهی النبی خبله در قولی دخی واردر
بونده دخی کتب حنفیه به مر اجمت اقتضایدر و خروس دو کسدر مک حرامدر هکذا فی الحقیقة
(دمیری دیر که بوجه حدیث سابق الذکر سب دیک مکروهدر و ینه آنفا اشارت اولندیغی اوزره
شافیه دن بعض ائمّه قولنه کوره دیک بحر به اوقات صلواتده اعتماد جائزدر سعید بن جبیر حضرت نریک
بردیکی اولوب صیحه سبله کیجه زده نمازه قالو ایدی حیوان مذکور بر کیجه او تمیدکندن
سعید حضرت نری او یانه میوب صباحلیدی و نماز کند و بی قوت ایله یکسندن کوچنه کیدوب
و مکدر اولوب خروسه * قطع الله تعالی صوته * دیو بد دعا فیتاغله من بعد دیک مذکورک
صوتی ایشیدلیدیکنی اصبع بن زید الواسطی روایت ایلمشدر (قلت) تأمل فی هذه القصة
حصه (اشبو حیوان دو کشور حکمی ان شاء الله تعالی بو دفعه قلم فقیر ایله حیاة الحیواندن
نقلی منوی اولان کیشده دمیری و غیر یارینک تفصیلی ذکر اولنور
(ذباب) ذالک ضمیمه سنکدر و انقولیده اسود قیدیلده قره سنکدر واحدی یعنی مفردی ینه ذالک
ضمیمه و نایله ذبابه در یعنی ذباب اسم جنس اولمغله مفردی نایله کلور دیمکی مراد ایدر و ینه
و انقولیده مفرد مذکورده ذالک کسریله ذبابه دینلسون یعنی کتابة و زننده اوقومسون دیوب
صحاح جوهری ایله مختارنده بو خصوصده واقع بعض تعبیر و قوله دخل و اعتراض ایدر مر اجمت
و مطالعه اولنه (فارسیده ذبابه تعبیر عمزده واقع نکس لفظی و زننجه مکس دیرل (قاموسده
ذباب معلومدر و محلاک واحدی هایلله ذبابه دیوب حفا که اجرای بلاغت ایلمشدر تأمل (دمیری
فاضلک ایضاح و شرحیله معانیسی عاجزانه ترجمه اولنان بیان بدیع اوزره دخی غراب و زننده
اولان ذبابک مفردی ذالک ضمیمه ذبابه در ذالک کسری ایله دکلدر یعنی کتابة و زننجه دینلر زوج
قلتی اغریه و زننده بالادغام اذبه در و جمع کثرتی ذالک کسری و حرف بایک فحی و تشدید
و آخرنده نون ایله زبان کلوب ذبابات کلر و اما راجز عربک * و یقضى الله ذبابات الدیون *
قولنده اولان ذبابات اگرچه جمعدر لکن دیونه مضافدر یعنی قاموس ایله محبط و سائر لغاتدن
مستفاد اولدیغی اوزره ثمامه و زننده اولان ذبابه دیون و سائر ششک بقیه ینه دخی اطلاق اولمغله
اشتهر بجز مذکور فصیحده بولنان ذبابات اول معناجه اولان ذبابه تک جعیدر یوقسه مفرد اسم
جنس اولوب سنک دیمک اولان ذبابه تک جمعی دکلدر (قلت) و فیه محل تأمل (و سنک
کثرت اوزره اولان بره (ارض مذبه) دیرلر میمک و ذالک فحیه لایله و (ارض مذبوبة) دخی دینور
و حوشی چوق بره ارض (موحوشه) دینلیدیکی کی و ذباب تسمیه سی دخی حرکت واضطرارینک
کثریچونددر یعنی ذبابک مشتق منهی اولان ذب و ذبب بر مکانده مستقر اولوب اختلاف ایتمکدر
و بو حال ایسه ذبابده واردر و سنک ابو الحکیم کتبه زننددر و بو حیوان اجهل خلقدر که نفسی
نه لکمه القا ایدر و بطور جنسده ذبابدن باشقه ولوغ ایدن یعنی برنسنه بی کلب و هره کی دینلینک
اطرافیه ایچن اولدیغی جوهری ذکر ایتمشدر و بو ماده بی صاحب المستطرف ذکر ایتماش
ایسه ده عنکبوت ذکرنده ان شاء الله تعالی بیان اولنور (افلاطوندن ذباب احرص اشیا یعنی
شملوقات احرص ایدوکی و اجفان یعنی مزکان و کر بکار بحکمه تعالی مرأت حدقه چشمی

عبدن نصفیل بحون مخلوق اولوب لکن ذبابک حدقه می کوچک اولغله التری بنی جناب حکیم
بی علت علت حکمت اجفانه عوض فطرد که انرا یله حدقه سنی نصیب ایدر دیدیکی
منقولدرونی الحقیقه ذباب دائما لریله کوزلر بنی مسح ایدر کور یلور (فقیردیرمکه خارجا وداخلا
جسد و حیات حیوانه نه لازم ایسه لوازم کافه سنی جامع اولوب غباردن خرد بونجه دویبه
محسوسه و منظوره ایکن ذبابک صغر حدقه سی اجفانی محتمل اولماغله الاری مرکانه عوض
اولشدر قول حکمت ادل اوله مرطاطه اولوب بنه ذبابک اجفانی اولما سنک حکمتی علم مقدس
ری الیهی محض ردینه فلاتون دخی یوسوزه قائل اولور والسلام وضع باری تعالاه اولان
حکمت حوصه قصره سر به به صغر که انی تعریف و بیان مقدور حکما اولمک انباء و مر ساین
وصدقین قولر بنه یلدرده سبله یله نر حتی غم مقدر بندن مقابل حضرتلری بروجه آتی اعتراف
وند امتدن مستفاد اولدیغی اوزره اعجاب یله * سلوقی عمادون العرش * یعنی بکا عرضدن ماعدا
کافه احوال کاشاندن صورتک جوابی حاضر دردیهدوشدکده ذره و غله نک امعاسی یعنی بفرسقلری
میانک یوقاروستنده میدر یوقسه اشاعیسنده میدر دیو بری سوال ایلدکده نه دیه جکی یله میوب
نفسم بنی حیفایجه دوشمرشیدی اشبو سوال عفو بقیله معا فیه اولندم دیو عجز بشر بنی
اقرار ایتشدر (و بنه افلاطوندن ذبابک اصناف کثیره سی وارد و عفو بندن متولده در کلامی
منقولدر) (جاحظ قولجه لفظ ذباب عرب عندنده یعنی لغتده زنبور و نحل یعنی بال اریسنه
وانواع بعوضدن اولان بقی یعنی نخته بنه و پره به و بنه و ناموس یعنی سوری سنکه و فراشه و غل
یعنی قرنجه به و سائره جل و اطلاق اولنور) اما عند الاطلاق العرفی معروف اولان ذباب که
نعره وقع و خاز بازو شعراء و کلاب و باغچه ل و چایلر سنکار یله انسانه مخاط اولان سنکدن
عبارتدر و بونترسفاد یعنی ازدواجدن و کاه اجسامدن خلق اولنور (نعره نونک ضعی و عینک
فقی ایله قویریغی جابنده اولان ایکنه سبله طرناغی بتون طواری صوفان و کاه مرکبک بورننه
کبرمکه مرکی برننه دوندره مدیکی حالده باشن الوب کتمنه باعث اولان ابری ویشل و کوزی
کوک سنکدر که غالباً بو کدک دیدکلری اوله جقدر (وقع زیاده اسیحی هواده دوه نک و آهونک
اوزرینه قونار سنکدر) و خاز باز بر نوع سنکدر و لفظ مذکور خاز ایله باز دن مرکب زایلرک
کسره اوزره بنال یله برکله قلمشدر و اعراب ثلثه ده کسره ل بنه تغیر کلز) اما اصمعی خاز باز
فی الاصل حکایه صوت ذباب اولوب بعض موضعده سنک معناسنه دخی کاور دیمشدر فلیحفظ
(و شعراء شبنک فقی و عینک سکونی و الفک مدبله واحدی و جعی برابر اوله رق اکنه سی اولان
سنکدر و شفتالومیه سنه دخی شعراء دیرلر) و فراش پروانه دیمک اولان فراشه نک جعیدر
(و منقولدر که بقله بریده زیاده بطور سه جله سی سنکه استحال ایدوب و اول برده بولنان دلکدن
اوچوب قابو قلدن غیری برننه فالماز انتهی) (جالینوس ذباب کونا کون اولوب یعنی مثلا ابلاک
ذبابی باشقه و بقرک ذبابی باشقه در و اصللری اشبو چار پارک بدنلرندن اوفاق قورد اولدکلری
حالده چبقوب بعده ذباب او اور و انسانک ذبابی زبلدن تولد ایدر و ریخ جنوبک هیجاندده
تکثر ایدوب و اول وقتده خلق اولنوب ریخ شمال هوبنده خفیف او اور و تلاش ایدر و ذبابک
دخی بعوض کی خرطومی وارد دیمشدر انتهی) سنکک ییاض شی اوزرینه فضله سنی
وراسندن میاه اولدیغی و سیاه نسنه اوزرینه ییاض اولدیغی حالده برافدیغی بحییه در و شجر
بعضین یعنی قیاق نباته قونماز و اهذا یونس علیه السلام بطن حوتدن بره خروجلری آتده
وزرلر بنه جناب حکیم لم یزل شجر یقطبی انبات پیوردی زیر ایدن این یونس علیه السلام
اول جینه ذبابک و فوعیله دخی منالم اولوردی جسم شریفنه صلابت کانیجه به دکن وقوع

ذبابدن مصون اولدی (پوراده دمیری درتیز فرق طغوزده فوت اولان مشهور ابو العلاء
المعریک ذباب ذکری مناسبله اشبو * یاطالب الرزق الیهی بقوة * هیهات انت بیاطل
مشغوف * رغت الاسود بقوة جیف الفلا * ورغی الذباب الشهد و هو ضعیف * قطعه سنی
حیاه الحیوانه درج ایتشدر اسعد فقیردخی جین تحر برده مر نجلا و عجلا و خجلا * ذانکه مغرور
اولوب اومه ترفه سن سن اول * رزق مقسوم خدایی یوزمز اصلادات و ناب * شیر سیرایت
کیم مغاوزه کز بر لاشه بی * کتر اولشکن مکس اولدی الوف شهد ناب * نظم رکیکله ترکیکنه
یعنی ترکی به چوریمه سنه قالمشدر معذور اوله (بخساری و ابو داود و نسائی و ابن ماجه و ابن
حریمه و ابن حبان) اذ اوقع الذباب فی اناء احدکم فلیقله فان فی احد جناحیه داه و فی الاخره داه
وانه ینقی یجناحه الذی فیه داه) حدیث شریفی روایت ایتشدر و روایت نسائی و ابن ماجه ده
(ان احدی جناحی الذباب سم و فی الاخر شفاء فاذا وقع فی الطعام فامقلوه فانه یقدم السم و یؤخر
الشفاء) واقع اولشدر که ماللری شراح ییانه سنک قنادلرینک برنده کندوی انکله و قابه
ایدیچی داه یعنی سم و دیگر کنده دوا و شفا اولوب ذباب ایسه سملی قنادینی الفاده تقدیم و شفالوسی
تاخیر ایتکله در وقتا که بر طعام بولنان قابه قوندقده تمامیه طالدیرک تا که خارجده قنادی شفالوقنادی
او طعامه کبرمکه سنی و ضرر بنی باذن الله تعالی دفع و ازاله ایدن تنبیه طبیب طیبسی ناطقدر
(قلت) جامع صغیرده بنه بخساریدن (اذا وقع الذباب فی شراب احدکم فلیغمسه ثم لیزعه
فان فی احدی جناحیه داه و فی الاخری شفاء) لفظ شریفنده مضبوطدر و شراح شرابی * ماء
او غیره من المایعات * دیو شرح ایتشدر (دمیری اشبو حدیث شریفه خلاقی اولیان
اعتقاد مجبسی بولیمان اشخاصدن بعضیلری اشبو حال نیجه اوله یلور و سنک قنادلرند داه ایله
شفاهه کیفیتله اجتماع ایدر و ذباب نفسنده بو کیفیت نیجه یلور حتی جناح دائی وقوعنده تقدیم
و جناح شقای تاخیر ایده و بو فعلنه سبب ندر دیو ایلدیکی اعتراضه خطابی) (اشبو سوال
یا جاهل و یا خود متجاهلدن صدور ایدر ز پر ایدانا و عاقل کند و نفسنده و سائر حیوانات نفسلرند
بولور و کورر که ذات حیوانده بر برینه ضد اولوب ملاقات ایتدکلرند نفاسد ایده جک حرارت
و برودت و رطوبت و ییوست جمع اولشدر و بونلرک یتلرند نفاسد ایسه در کار ایکن حق تعالی
حضرتلرینک اشبو اشیاء متضاده نک یتلرینی تألیف و اجتماع و اتفاقلری اوزرینه حکمی و بو
امرجه متضاده نک اشلاف و اجتماعلرندن حیوانک بقا و صلاحی مستدی اولان قوائک خلقتی
دخی کورر و تصدیق ایدر و بو بویه ایکن رجیوانک ایکی جزء و عضونده دایله شقائک اجتماعنی
جزم و تصدیق لایق شان عاقل اولدیغی و ارسته دلیل دیگر در زنبوره سدس الشکل خانه (دن
یت عجیب انخاضینی و انده غسل الیمسی و ذره و قرنجلره اکسب قوتله ادخاری الیهام ایدن
جناب خالق و فاطر عزشانه و بهر برهانه اشبو مضمار تکلیف و مدرجه تعبد و امتحان اولان عالم
دنیا ده ابتلا حکمتنه بنا داه جناحتک تقدیمی مخلوقی اولان ذبابه الیهامه قادر در و بو خلق
والیهام خصوصی قطعا اعتراض اولماز دیو جواب صواب نصاب و برمش و هر برشیده حق
تعالاک حکمت و مصلحتی وارد دیوب * و مابتد کر الا اولوالالباب * مکرمه سبله
جوابی مسکی الحتام قیماش دید کد نصرکه دمیری شافعی بندخی ذبابی کوزوب تأمل ایلدیکمده
صول قنادینی قوندیغی طعامه القا ایدر یعنی صاغنی صوقز بولدم صاغ دوا به مناسب اولدیغی کی
صول دخی دانه مناسبدریم و اشبو حدیث شریفدن ذباب صولو شبنه دوشوب هلاک اولدقده
اول شبنی تجسس ایتمه جکی مستفاد اولور که ذبابه نفس سائله یعنی اقیچی قان یوقدر و اشبو عدم
تجسس دخی قول مشهوردر و بر قولده سا ثرمیه لکی ذباب دخی تجسس ایدر و بوندن ذباب

و بموضع کبی عموم و کثرت وقوعی اولان حیوان نجس استنباط اولنور لکن منازع فیها اولان مینه اجنبیه در عموم اولیان حیوان نجس ایدہ جکی استنباط اولنور لکن منازع فیها اولان مینه اجنبیه در امداد و القز و فواکه و پیڑ و سرکہ قوردی کبی نشئت ایندیکی شیدہ هلاک اولسه ل بعض عطای شافیه مک ییلنری اوزره اول شئی نجس اینمز * و حکم الدارمی فی المسئلة ثلاثة اوجه ثالثها الفرق بین الغلیل و الکثیر و محل ذلك ما لم یغیر به لکثرته فان کثر و تغیر به فالاصح انه ینجسه و محله ایضا اذا وقع فیه بنفسه فان طرح فیه ضرر * یعنی داری بومسئله ده اوج وجه نقل ایلدیکه وجه ثالث قلیل ایله کثیرک ییلنری فرقد و بونک محلی یعنی تصویر مسئله سی اگر ذباب کثیر اولور ایسه نجس ایدر کرک دوشد و کلری شئی تغیر ایتسونلر کرکسه ایتسونلر و اما تغیر ایدرلر ایسه قول الحق نجس ایدرلر لکن بودخی ذبابلر اول شئی بنفسه دوشوب هلاک اولدقلری وقتده در و اما ذبابلر الذوب اول شئی ایتلور ایسه ضرر و درلر دیمکدر لکن عبارة مذکوره مک مقادی بومیدر یا خود تصویر مسئله سی تعبیر آخر ایله میدر فقیرہ جای اشکالدر بناء علیه عین عبارة تحریر اولندی معنایی هرینه ایسه مطالعه و استخراج یوریلہ و بوندن باشقه کتب حنفیه به دخی مراجعت یوریلہ و الله تعالی اعلم (فرع) جاحظ و غیریدن سبقت ایدن نقل اوزره ذباب لغتده زبور و فراش و نخل و سائر لینه اطلاق اولندیغی درکار و ذبابدن اولان نخل ناره داخل اولماز مالنده اولان خبر ایله حضرت علی رضی الله تعالی عنہک غسل وصفنده * انه مذقمه ذبابه * کلامنده آری ذباب جنسندن قلندیغی آشکارا یکن ذکر اولنان (اذا وقع الذباب فی اناہ احدکم اخ) قول نبویسنده اولان علی قائلہ الصلاة والسلام غمس یعنی بروجه محرر طعامه تمامیلہ طالدرمق اوزره امر که یا امر ارشادی و یا خود امر ندیدر حیوانات مذکوره مک داخل اولسی ظاهر اولوب فقط بال آرسی استئسا اولنور که غمس دلیل دیگر ایله قنلی حرام اولان اول آری مک هلاکتی مؤیدر انتهى ماقبلہ اسعد الفقیر من حیاة الحیوان (قلت) بعض شروح جامع صغیر هامشده شفا اولان جناح ذباب یعنی وسم اولان یساری اولدیغی طحیوی ذکر ایلشددر عبارة سنی و بعض شروحنده دخی بعض حذاق اطبا ذبابه ده اصر دقده حاصل اولان فاشمه ایله قیارمه دلالت ایتدیکی اوزره قوه سمید و اردر اول قوت ذبابه سلاح منزله سنده اولوب کندویه اذا و یریحی شیشه سقوط ایتدکده سلاح مذکور ایله تلقی ایدر بنابرین حضرت شارع علیه الصلاة والسلام سمیت مزبوره به جناح آخر ذبابه جناب رب حکیم عزوجل مک ایداع ایلدیکی شفا ایله مقابله فی امر ایتشددر تا که باذنہ تعالی ضررینی ازاله ایدہ تحقیقی دخی اسعد فقیر کورمه کله بوراده درج ایلشددر و آضا اشارت اولنان نخل ناره داخل اولماز خبری مسند ابو یعلی ده اولان (عمر الذباب ار بعون لیلہ و الذباب کله فی النار الا النحل) حدیث شریفدر که تحفه ده یازاد یغی اوزره ذبابک ناره دخول ذبابه عذاب اوله رق اولوب انجق اهل نار اوزرلر بینه تعذیب قوتلری ایچونددر یعنی سمندر آسا ذباب ذوقیاب عذاب اولوب آلت عذاب اولورلر دیمکدر (صاحب المنظر ف اشوب ذباب مطلبی حیاة الحیواندن غایت اختصار اوزره معنی بها اقوال آفتا تحریر اولنان کیفیت اوزره اسئله مقدره به جواب اوله رق اخذ ایدوب یعنی انجق (الذباب و کتیه ابو جعفر و هو اصناف کثیرة تنول من العفونات فدجمع الله فیه بین اشياء متضادة و هی الحرارة و البرودة و الرطوبة و البیوسة و ان الذی الهم الخلة ان تتخذ الیبت العجب الصنعة و ان تعسل فیه و الهم الذرة ان تکسب قوتها و تدخره لا وان حاجتها الیه و الذی خلق الذبابه و جعل لها الهدایة و الف بین هذه الاشياء المتضادة فله فی کل شیء حکمة و باید کرالا اولو الباب (و من عجیب امره انه ان یجمع علی الايض اسود و علی الاسود ابيض و لا یقعد علی شجرة الدباء و فی الحدیث

(اذا وقع في اناه احدكم الذباب فليقله فان احدهم سناحه داه وفي الاخر دواه وان من طبعه ان يلقى نفسه بالجنح الذي فيه الداه) عبارته سبله اكتفايتمشدر لكن ومن المجازيب المختلطة قيلندن اوله رفي عبارته مذكوره ومن عجيب امره دن الى اخره واقع اولان اقوال ترجمه معلومه ده حيوان مذكورك غريب امرندن اوله رفي رجعتي بياض شي اوزر بنه وضع والفا ايدرسه سياه وسياه اوزر بنه الفا ايدرسه بياض اولور ايمش و بري دخی قباقي بيراقلری اوزر بنه قونماز ايمش وستك اطعمه واشربه دن برينه سقوط ايدرسه مجموعتي اوشيه ادخال ابدوب اخراج و طرح يانكدر بنابر ينكه ائرده وارد اولديكمه سيزردن برينك فائنه سنك واقع اولدقده سنكي دالديروب صكره اخراج ايليك زيرا جناحرينك بري علت ودله وديكری علاج وودادر وطيه شدندر كه برشبه نفسي برافقدقم ابتدا داه و علت اولان فتادني وضع ايدركايتيله ترجمه اولتمشدر والسلام) باعث ايجاد كائنات عليه افضل الصلوات والتسليمات افنديمرك محض نور اولان وجوده همايونلندن ذباب دور اولديغي يعني اصلا قونمديغي خصايص نبولرندن اولديغي ابن الخطيب زيب سطور مستطرف ايتمشدر وشاب شريفه رينه قونمديغي تحفه ده مضبوطدر (خواص) جاحظ ديركه سود كندس يعني تركيده قوندر زمير اولنان نبات اليه جالفتوب اوطه وخانه يه اول سود نضج اولنسه يعني صاحب له سنك داخل اولماز وسنك باشي قوپار بلوب سارثيديله اربنك صوفديغي براغوشدر برله المني تسكين ايدرسنك احراق ومحق اولندقدنصكره باله فارسدر بلوب داه ثعلبه سورله توي برتر وذبلك بولردن باشقه خواصی واردر مأخذ اولان حياه الحيوانه باقبله (قلت) موسم مجده مني ده خلقك كثرني وحلوياك وفرقي واحياوا مواندن حيوانك واوساخك زياده لكي وشدي واراينك سنكك آز بولنه يعني غريبه سني صاحب التحفه يازمشدر (اهل عرفان وحكمه رزقندن جوب كفايه راضي اولوب بوبانجه خزان انجام عالم كوز بني مافوق شكوفهاي رنگارنگ تمهاته ديكنلري شجر ورياحين خدايي نايته راضي اولوب كوش فيلدن خروج ايدن آيه نيل تناسبه بلاذن قولاغنه بلكه دام هلاكته قوندقده ضرب اذن قبل اليه هلاكه رسيد اولان ذبابه بكنر تمشدر بعض بلغا هجوم ذبايدن مئاذي اولدقده * هو ذباب السيف لا ذباب الصيف * ديمشدر (قلت) فتامل معناه اللطيف فانه كانظيف (صاحب المستطرف حياه دميردن اخذا * ان الذباب اذا مات والقي عليه براده الحصيد) وعلى نسخه الدميري فتر عليه خبث الحديد عايش * ديمشدر كه مالى سنك اولدكده اوزر بنه تيمورك كيفيت معلومه اليه حاصل اولان فضلات مسماسي دو كولدكده حيات بولور ديمك اوله جقي ايسه ده فقير تفهم ايد مدم آيا سنك اولمش كي حس وحر كندن قائده ديمكيدر بطم زيراني روح اولدقده ماده آهن نيجه ديرده يلور في باذن الله تعالى سربله احياء موتى اكر چه واقعدر ومعتقديمزد ركن معجزه اوله رفي مستئذر (حكم) دميري شافعي ديركه هنر نوع ذباب اكلي حرامدر لكن بونده حلال اولان وجه دخی اولديغي رافعي شافعي حكاية ايتمشدر امام ماوردی فقهاء كرامدن بعضيلري حيوات كي مأكولادن تولدايدن ذبايك ابا حمسني نقل ايتمشدر وطن ايدركه اشبوقولي قائل اولان ذاك مرادی فواكدن متولد ذبايك ابا حده سي ديمكدر صاحب التحفه الخنفي دخی هنر نوعك اكلي حرامدر زيراقهستاني وقتاواي هنديه ده ذكر اولنديغي اوزره ذباب حشر اتنددر (وامداد فتاحده كل طعام وشراب وقعت فيه دابة ليس لها دم فانت فيه فهو حلال اكله وشربه ووضوءه) حديث شريفني مذكوردرديمشدر (ذئب) يمز ولا يمز يعني اشبو حيوانك فارسيد آدي كرك اولوب قوردديد يكمز جانورك اسم عربي سي اولان لفظ مذكورك دميري يياشجه عين الفعل هم همزه وهم يا ايله او قوردر لكن اصلي مهموز العيندر وئي ذئبه درو جمع قلتي افعال وزنده اذوب وجمع كثرني كرام وعربان وزنده ذباب وذوبان كلور

و بوجانور حاطف سید سرحان ذوالشر عملی سابق دخی نسبه اولشدر و د پشپنه
سافه و معسام دخی دیرل و کینه شهره سی ابو جعد در جعد قیونه و دخی وقت چهارده
آجیلور و چاک سول کوزل فوقول بریاندن بر صورتی که که بکینه ضد یله نسبه قیلند در
زنجیده منوره آدینی قوم کی و کول رنگند اولان رنگ آدی اولان عیش ایلد دخی توصیف
اولوب ذنب اعیش و ذنبه عیشان دخی دیرل آجلفه ارسلان ایلد قورددن زیاده صبر و تحمل
ایدر حیوان یوقدر لکن اسدک اکلده حرصی اشد ایکن براز ایا آج اولد ری طور مغه تحمل ایدر
وقر دك ما و اسی ما کلدن نهی و کدی اکثر ایکن برشی بوله مدقده نسبه ایلد اکتفا ایدوب یعنی
روزکاری قوت ایدر و خرما چکردی قورددن عده سنده اریموب عینی ایلد دیرندن چیقار ایکن
ککی اریدر و حیوانانده دیشپنه اشدقده برمنت چاشوب قالور قورددن و کلب و دب دن
ماعدایوقدر حتی ذنب ایلد چاشدقلرنده اوزلرینه بری هجوم ایدوب قتل ایسه دخی ابریلوب
جمله و یا خود فرار ایدد مزل لکن بو حالرنده بولمیزی نادرجه اولور زیرا اشمق موسلرنده
نفسارینی کیفیت مذکوره دن خوف انسان ایاغی باصمامش بر چکلوب آند درکار اولور
و التحام جتنده عجزی کیفیتنی جاحظ احد بن مشادن شوبله نقل ایشدر که احد مذکور
صحراده بر قزمش قوردد تصادف و هجوم ایدر مخلص بوله میوب هلاکنه متیقن ایکن ینه قزمش
بر دیشی قوردد اوخلالده ظهور ایتکله بونی براغوب که چتار و التحام ایدر احد دخی اجلی
کلیوب مظهر مددغی اولمغه اجلاری کلس قورددی سقبه قتل ایدوب خلاص بولور
(و ذنب ذنبه مضجع علی الارض سفاد ایدر یعنی آینه آینه کی دیشپنه ارقه سی اوزره یا تمش
اولد یعنی حانده آشوب کوک کی ایتز و قوردد بالکر لخی سور و تعدی قصد ایتد که ایزقو لیب حیوان
و انسانه اردندن صحرایوب یا قتل و اکل ایلد یکی شدن ارتوب بر آقد یعنی من بعد عودت ایدوب ین
و قوردد بقظ ایلد کندوی احتیاس و نومه استراحت ایچون بر کوزینی بوموب و دیگر کوزینی
آچوب و بعده قبالوسنی آچوب و آچغنی قبابوب بو وجهله بر کوزه اکتفا ایلد او بودینی عجایبات
طبیعه دندر و حیوان مذکور باشی بوش کز رکن عوعوی زیاده ایکن طوئلده عصا دکل
بیاغله پاره پاره ایدد ل قطعاسنی چیقار مزوق و شامه سی شول شدنده ایشکه بر فرسخ بردن
قورددی الور ایش و فین سور یسه کلب محارسک رواجدن صباحه دکن یقظ و قورددی مقله
تمام او بقوسی و قنوری کلوب او بویه جفی هنگام اولان وقت صبحده صوله ایدر و قوردد
بوسی قیون بوسی ایلد جمع اولد جلد شاة نمط ایدر یعنی قیون در یسنگ تویری دو کولسی
و قوردد ورق عنصله یعنی یابانی صوغا نك براغنه بصد یعنی آند هلاکی خاصه عجیه در
وزیاده سله آجقدقده اولومغه باشلر و صوتنی ایشدن قوردد باشنه بر یکوب بر برلینه نظر
ایدرک طورلر و بو ایتاد ایچلرندن بریسی دوندیکی کی باقیری اوزرینه صحرایوب تمام ایلد
برلر و آج قوردد شربک اولور و بر انسانه تصادف ایدوب مغلوبی اولد جفی حس ایتد که
جفتندن استعانه اوزره آجی آجی عوعوه باشلر قورددل ایشدوب و انسانه جمله سی بردن قصد
اتلاف ایلد هجوم ایدر لکن اول آدمی طورانوب بریسی ادماء اید یعنی او انسان برینک قانی
چقره یلورسه انسانی براغوب و مجروح قورددی پاره لر و بوفر جده انسان قورددارندن قورددیله
یلور کزک آدمی و کزک حیوانده قان رایحه سی شم ایتد که او آدمی ناسک قلب یوتندن
اشدی و ایدی و سلاح جهتندن اکثر و ادمی اولد دخی ناب اهل اکندن قورددیله مز دیشدر
(قلت) لکن بوسوز غالباً باروت ظهورندن مقدم اولق کر کزک زده قالدی شیری بر صبی
دخی اینه ننگ و بولوب جاقدر ایدد ایدد طوب بولده کیدر در ذنب کندوسندن خوف ایدد

هجوم و جوسردن خوف ایلک دأب طبعی سیدر (عرب العرب یا ذنبك اوصافی مختلفه سبله ضرب
مثل ایدوب ذنبه نسبتله (فلان اغدر من ذنب و احبل من ذنب) و (اخبت) و (اخون) و (اعتی) و
اغوی) و (اطلم) و (اجری) و (اکسب) و (اجوع) و (انشط) و (اوفج) و (اجسر) و (ایقظ)
(و انسق) و (الأم من ذنب) دیرل که صره سبله فلان کس قورددن زیاده غدر ایدیی و جمله کار
و خبیث و خائن و ازغون و ظالم و جابق و قاز نیجی و آج و نشاطلی و جفتلشیجی و جوسور و اویانق
و لیم دردی مکرر و دخی (فلان اخف رأساً من الذنب) دیرل که قورددن باشی خفیفدر دیمکدر که
اشارتی کج دیکسی اوزره قورددن یعنی جابق او یا نوردن کایه اولد جقد ر (قلت) یا آله امثال
بایندد ذکر اولد یعنی اوزره * من استرعى الذنب الغنم فقد ظلم * دخی امثالندد که مقادی
قورددی قیونه حیوان ایدن تحقیق ظالمدر دیمکدر لکن بونده ظلمی قیونه ایش اولور معناسی
ظاهر ایدد رمی غنم شانندن اولیان قوردد ظلم ایش اولور معناسی دخی عباره مذکور
محتلدر زیرامه قول محذوفدر قنامل انتهی قاله الدیمیری والاشبیهی (خواص) دیمیری دیر که
قوردد باشی کوکرجین کومسته اصلسه کدی وسار و ذیبات یناشه مز و خایه سی دوشق قیلنوب
وسه ترله قار یشتی ملح ایلد طوزلنوب بعده بره نقال جر جیری یعنی کرفس صوبینه صوقیلوب اول صوبی
وجع خاصه سی اولان ایچسه شغایاب او اور و کیفیت مذکوره طوزلنان عضو مذکور اسیحی
صو و بال ایلد اصلانسه یعنی اسیحی بال شربنسه قونوب ایچله ذات الحنبه نافعدر و قانی
جوز یاغنه قایلوب قولاغنه طامله دلسه صمیمی دفع ایدر و قورددن دماغی سداب و روغن زیت ایلد
اذابه اولنوب جسده سورلده بردن ظاهر و باطن بدنده حاصل هر علت نافعدر (حکم) اکل
ذنب نایله تقوت ایتدیکچون حرامدر کذا فی الحیاه و تحفه کلب حکمنده جمیع انواع کلابک
اکلی حرامدر دیو یا زار و قوردد دخی کلب نو عشدند در راه مهمله (رخ) رانک
ضمی و آخرنده خا معجه ایلد بر طائر عظیمدر صین جزا برنده یعنی چین جاننده اولور ایش
جا حظ ذکر نیجه هر جناحی بیکر قولاج طولنده ایش (حکایه) طیر مذکور یاور و سنک قنادی
تولرندن اولق اوزره برقره صوابچه صفار برتوی کندوسندد اولوب عجیه اوله رق ناسه کوسترن
اهل مغربدن بر تاجر نقل ایشدر دیو ابو حامد الاندلسی شوبله حکایت ایدد که تاجر مذکور
بن جرابر حینه لاجل التجاره بر سفینه ایلد کیدر ایکن فورتنه وقوع بولوب باد شدید مخالف
بری بر جزیره کیره سمتد کتوردی و اخذ آب و حطب و آرام ایچون اول اطیه جیقدق و جزیره ده
اوزاقدن بوز ذراع بو کسکلکده باهر الممان و براق برقه عظیمه کوردک نیجا تقرب ایلدیکبرده
یضه طبرخ اولد یعنی یلوب طاش و سار سنکین شیر ایلد کسر ایتدیکبرده ایچندن تو یلنوب
چقمسی یا فشمس ذی روح طاع پارچه سی قدر بر رخ پلیمی ظهور ایتدی ذبح ایدوب و قناد رینک
ریشلرندن سور و کلبوب ککله کتوردک و لمخندن بر مقدار جزیره مذکوره ده نابت اشجاردن
قطعه طبع و اکل ایلدک و اول کیجه اوراده ینوت ایتدک اکلده آق صقالو بولنانلر صباحه
قره صقالو اوله رق داخل اولد یلر یعنی صفالری فراردی و طعام مذکوردن تناول ایدن قره
صقالی و کچ اولنلر من بعد شبهه کورمدیلر یعنی صفالری اغارمدی و اوطعای پشوردیکمن
حطب عود شجر نشاید دیدیلر (قلت) قاموس اشارتجه بای تصنیع اولنور بر نوع شجر ایش
تاجر حاکی دیر که وقتا که آفتاب طلوع ایتد کده صو و حطب آلب سفینه به کیدرک و رخ موافق
دخی هوب ایدوب فک لکرافات ایتد اوزره ایکن برده سیاه و کبیر بلوت کی طبرخ یاغنه
سفیندن اکبر بر مخمره عظیمه آلب هوادن اوزر برمه طوغری کلدی و مرکه محساز
اودوده سر عله سنک اکبر مذکوری بر اقدی لکن بفضلله و لطفه تعالی سفینه به راست کایوب

بخره دو سکه نخت یواوب و بنور آوب صاوشدق اشته طبرمذ کورک هنوز بمورطه دن چیمبان
و کوکی برنده فلان جناسی ریشه زدن بریدردیوب ریشه مذکور بی کوسترایدی دیمشدر
(قلت) سیاحلرک حالی معلومدر که جبه بی قبه ایلدکلری ضرب مثلدر لکن بموقوله
حیوان کورلمش شی دگسه ده تحت قدرت الهیه ده اولان ممکنانددر و هو علی کل شی
قدیر (رخه) رانک و خانک فتحه ی ایلله خلعتده نسره یعنی کرکسه شبیه طیر ابقع یعنی الاجه
برقوشدر و وجعی بنه قحنبله رخدر (قلت) یعنی رخم اسم جنس اولوب مفردی نایله در
دیمکدر کا صرح به الدمیری و بعضی افنده رخه قرنال دیو محرردر (ام جعران) (ام رساله)
(ام عیبه) (ام قیس) (ام کیر) کنیه ی ر و بو طیره (انوق) و (ذات الاسمین دخی دیبر) (طیر
مذ کورک وحشت آباد اولان کوه و صخورده و دشمنندن دور برده یووه انخادی طبیعتندن ر و لهذا
عربده شی ممتعه * اعز من یض الانوق * ضرب مثل اولمشدر که مثلاً شوشی انوق بمورطه سندن
نادر در یعنی بولمز دیوشی نیایده و نادرده استعمال اولنور (دمیری انوقی ذکر ایلد بکی حرف
الف ایته انوقی رخه مک دیشنه اطلاق اولدیغنی مبرد کاملنده یازمش ایسه ده ائمه عربیه دن
خلیل عروضی ارککنه اطلاق اولنور ز بر عربک محالده اولان مثل مذکوری معنانه انسب
اولان اشواط قدر که رکک بمورطه مز و بیضه ذکر ایاده محالدر دیمشدر (وقال اما یلستنه
انوق ارککنه و دیشنه اطلاق اولنور دیدی دیمش و انوق اعود در و عرف خروس کی
عرفی واردر و یاخود اصلع الرأس اولوب متقاری صاری اولدیغنی باب مذکورده ذکر ایتمشدر
و بو طیرک دیشنی ارککندن باشقه سبله چفتلشمز و اکثراً بر بمورطه بمورطلیوب او بمورطه دن
ایکری جقر و بوم و غراب کی لثام طبورندن یعنی طبور دن شامت توهم اولنسان اشواط ج
قوشدر حتی عربک بنه ضرب مثل اوله رق استعمال ایلد کلری فلان کیمه رخه دن احقدر
مفهومنده اولان * احق من رخه * قولرند حقی رخه به تخصیصی لثامت مذکوریه
و نجسی تناول ایلدیکنه منبدر دیمشدر (خواص) رخه مک تویله بر محل تونسلنه هوامنی
قاجر و زبلی شراب سرکه سبله از بلوب برصه سورسه اولکله بی بدنن ازاله ایدر و چکری
کرکی کی کباب اولدقدنصرکه سحق اولنوب و غباری صوبه قارشدر بلوب علی التوالی اوج
کون اوچر نوبت بمنونه ایچرله شفا بولور و بانی وضع حبلده زجت اوزره اولان خاتونه
تعلیق اولنسه سر بعا وضع ایدر و فائضه سنده یعنی بفرسغنی مثابه سنده اولان شبتک اوزرنده
بولنان صاری دری قورودیلوب و سحق اولدقدنصرکه بال شرببله نوش اولنسه هر سیمه نفعی
واردرو باشنده اولان کت یا شنه تعلیق اولنسه وجع رأس نافعدر (حکم) اکلی حرام اولدیغنی
دمیری بوراده و انوقده ذکر ایتمشدر ﴿حرف الزای﴾ (زامور) توحیدی بیانجه
برظریف و لطیف و مبارک سمک صغیردر بالضع اصوات ناسه الوف و مائل و استماع صوت
بشر ایله مونس اولمغه سفینه رک اطر افتدن سکانک اصواتندن متلذا ایرماز و سفینه مک
کسرینه سو قصد ایدن حوت اعظمی کوردکده فی الحال صجرا یوب و قولاغنه کبروب تمیزده
مسقر اوور و اونهنک کیرشول صورته وارده خلاصه چاره بوله میوب کندینی کاره آرزو بر قیا
بولوب قوجه قفاسنی زاموری اخراج دغدغه سبله هلاک اولنجیمه داکین چاریمه باشرو بووجهله
ببر کیدر و لهذا رکاب سفن اول نمک بحرام اولیان سمک مبارکه حوت کیردن سلامت
مصلحتی ایچون القای حیوانات ایله اکرام و حرمت و اظهار محبت ایدر و بوتقریه له اطراف صفایه
بشیرت ایچون القای حیوانات ایله اکرام اولدق حیوان آغله ده جفتله سیدان ران در نایله در ایدر
(ذات الف) حاتم و مائل حیوان ایلمکده حاتم مذکورده مک الشیء حاتم بی خبری

بادی تمشبط الله و قمر اولغه * ای امور خلقده مأمور استزایسک راحتی * ایله هر بر امر حق حکم تدبیره اساس * اسد قابله اضمف واحسان اهل شره قبل عقاب * ناکه زامور مبارک کبی اول محبوب ناس * قطعه سن بدیهه نظم انمشدر (صاحب المستطرف سمک مذکور زامور که ز طن فیهادن ماعداد صراحه کرک اشتقاقه و کرک فغنی بجرده او اورا کا دایر و ماده اذاسنه متدائر غالباً عربستانده معروف و معلوم اولدیغنه بناه خصلت موانست محرمه سندن باشقه برسنه یازمبوب فقط سمک کبیرک کوشنه کبریشی سیانده * دخل فی اذنه و لصق بها وطن فیها الخ * عباره سنی یازوب و مأخذی اولان حیات الحیوان دمیریده دخی * وثب الزامور و دخل اذنه و لازال زامرا فیها الخ * دیو نحر برایدوب لکن یوک بالک زامور صفیرک یالکز قولاغنه کیریک و مسلمک شقلمی ایله متاذی اولسی و اوسیلردن اولسی ظاهراً معقول کورلیبه رک تنبع اولنده فده قاموسده * زهیر کسکین نوع من السمک * عباره سنده کوریلوب بوندن غیری بر حال یازلامش ایسه ده شارح قاموس الشیخ السید مرتضی قدس سره سمک مذکورک صرشته بریومری دیکنی اولور و صید اولنده فده سسلور دیوب وجهه سمیه بی و آلت اذابی کوسر مشدر (استانبول خلیجده جله تک معلومی اولدیغنی اوزره لوفربالغنه شبیه قولاقلرنده برسمتلی دیکن اولوب صید اولنوب اله النذوقه چاربوب نعوذ بالله تعالی لسع عقرب کبی تأثیر ایدر تیراقونیه آدنده برسمک ایله ینه قنار باغچه سی اطرافی کبی صیغ و قومسان سواحله اوور دیکلی و آرسان ادلو پرخرده بالقی اولوب کرک بوبالقرک و کرک یحار عالمده زامورده یازیلان کیفیت اوزره قولاغنه چان بالقی اولدیغنی اطرافله بلنلر واریسه شقه به نحر بر ایله کتاره الصاق بله ایضاً صاحب المطالب الخلمری کوزل اژدر (زرافه) قاموس قولنجه صحابه و زننده بردابه تک اسمی و جاعت ناس و علی لغه ناسدن اون نفر معنایرینه و فاء الفعلی یعنی رأسی علی لغه مضمو مدر لکن مشهوره دکادر و زرافه ایکی معنای مذکورلده دخی زاینک ضعی جازدر و بومضومه ایله اولان زرافه تک جمعی زرافی کلور و ذکر اولسان دایهیه فارسیده (اشترکاپلنک) دیرل بعیر و بقرونمره مشابه اولدیغیچون و غنی طویل اولدیغندن زرافه سمیه اولمشدر زیراکلامی زیاده و تطویل ایدنه زرف فی الکلام دیرل انتهی (دمیری زرافه تک کنیه سی ام عبسی اولدیغنی نحر بردانصرکه دیرکه غزالی قدس سره عجایب المخلفاتنده یازدیغنی اوزره دایه مذکوره حسنه الخلق اللری یعنی اولک ایاقلرندن اوزون و ایاقلری یعنی اردلری قبصه و مجموع چارپاسی اون ذراعه قریب و باشی دوه شی و بویونلری اوکوز بویونلری و دریسی نمر یعنی قبلان دریسی و طرناقلمی اوکوز طرناغی و قویروغی کیک قویربنی کبی اولوب طوبقلمی انجی ارد ایاقلرنده در و بورودکده صاغ ایله صاغ یاغندن باشلرکه سارچار پال بونک خلافتنه اوله رق بورودکلرنده ابتدا اصولر بنی آزلر و بالطبع تودودموانست و بتخت یعنی علوجناب اوزره دروقوت و زرق اوراق اشجار اولدیغندن جناب حکیم ذی الکبریا عزشانه رعبه استعانه مصلحتی ایچون اللربنی ایاقلرندن اطول خلق الیشدر (تاریخ ابن خلکانده شاعر مشهور محمد بن عبدالله العتبی البصری الاحباری ترجمه سنده یازرکه عتبی موی الیه (زرافه) قح و ضم زای ایله بلاد حبشهده اولور حیوان معروفدر که ناقه وحشیه و بقره و ضبعان یعنی صرطلان یتلرنده تولد ایدر شومله که اگرارکک ضبعان ناقیه یعنی دیشی دومیه آشرسه ناقه ایله ضبع یتنده بر حیوان ظهوراید و اوظهرایدن ولد ارکک اولوب بقره به آشرسه زرافه تولد ایدر بنابرین یعنی جاعتدن تولد ایدر یکچون جاعت معنانه اولان زرافه ایله سمیه اولمشدر و بوسیددن عجم (اشترکاپلنک) دیمشلرکه فارسیده اشترجل و کاو بقره و پلنک ضبع دیمکدر لکن رازذوات زرافه حیوانات مختلفه دن متولد دروسی دخی حیوانات مختلفه قزدقلمی هنگامده

صو باشلرینه بریکورل وار ککلی کوز قزقلغیه جنسته و غیر جنسته اشار کبه قالملی ممکن اولنلر
بو ککوزلر و ممکن اولنلری همان بلا حل ز بر جنبش ذکرده قالمور و کاه اولور که حیوانلار دن
بریشی به براز ذکور مختلفه آشرو اول دیشدن مختلف الصور والاشکال حیوان تولد ایدر
دیشلر ایدر ده (جا حظ بوقوله راضی اولوب بوسوز جهل شدید اولوب انجیق هندنده بضاعه
اولیان ناداندن ظهور ایدر مألوسه کلام ایله تریدند صکره حضرت خلاق جل شانہ مراد
ایلدیکنی خلق ایدر و بو حیوان قیام خیل و جبر کبی بنفسه قائمدر یعنی حیواندن برنوعدر
ذکر کیری اناسنه آشفله تولد ایدر آنک واشکک تولدی کبی که زرافه تک بویه جه تولدی
منهور و معلومدر دیشدر (قلت) جا حظ بلیفک زرافه تک بنفسه حیوانلار دن برنوع اولدیغی
بیانده * و هونوع من الحيوان قائم بنفسه کفایم الخیل و الجبر * دیو ککوز دیکي خیل و جبر
تشبیهده مطالعه عاجزی اوزره بر نکته سی اولمایدن تأمل یوریله (خواص)
بو خصوصده دمیری خواصندن بری لمی غلبطدر و سوداوی الکیموسدر دیوب باشقه شی ذکر
ایتمیشدر (قلت) لکن اشبو خاصه سندن اهل طب ایله مذاکره خیل احکام طیبیه استخراج اولنور
(حکم) زرافه تک مذهب شافعیده حل و حرمتنه دار دمیری مرحوم اگر چه تفصیل ایدوب
لکن بزه لازم اولان اقوال حنفیه کرام اولغله صاحب التحفه مرحوم بومسئله بی کوزل تحلیص
و بیان املکه مالی نقل اولنور (مولانای موی البه دیر که نووی شافعی مذهب شرحنده زرافه
بلا خلاف حرامدر و حنبله دن ابو الخطاب دخی حرمتنه قائمدر دیش ایدر ده شافعیه دن
ابن ارفعه حلالدر دیشدر و حنلی بغوی دخی افنا ایتیشدر و قواعد حنفیه دخی حل جانبی
آبی اولوب بلکه مقتضیدر و قواعد مذکوره دن بری اشباه و نظائر ده یازلدیغی اوزره اشباه
اصل اولان اباحت اولوب حرمتنه دلیل قائم اولد فیه بر شکت اصلی اوزره قلوب حرمتنه حکم
اولماد و حرمت حکمی صکره دن قائم اولان دلیل شرعی ایله درو بوقاعده بی ابو حنیفه حضرت ترینه
شافعی حضرت تری دخی نسبت ایتیشدر و حکمت حنفیه دن بدایعه امر شرعدن اول
افعال عبادده حرمتنه دار بر حکم یوقدر دیو یازلمش و اصول حنفیه دن منار صاحبک شرحنده
بعض حنفیه هندنده اشباه اصل اولان اباحتدر و اول بعضدن بری دخی کرنی در دیو تحریر
ایتیشدر و هدایه ده دخی مسئله زرافه بوقاعده به ارجاع اولمیشدر و مذهب شافعیه ده دخی
مختار اولان زرافه تک حلیدر و حنفیه تک قواعدی کبی مالکیه تک قواعدی دخی حله دائر
(اما مغرب الافه ده واقع اولوب مالی زرافه فتح و ضم ایله سباعنددر و فارسیده اکا اشترکا و
پلک دیر دیمک اولان * و الزرافه بالفتح والضم من السباع يقال له بالفارسی اشترکا و پلک *
قول حرمتنه دلالت ایدر یعنی سباعنددر دیشدر لکن صاحب مستطرف بحر ریافته و حیاة الحیوانده
یازیلان کیفیت تولد و خلقتی یازد قد نصکره اصح اولان سائر حیوانات کبی ذکر و اناسی اوله رق
برنوع حیوان اولوب بالذات تولد و تناسل ایدر دینوب و حیوانک اشباه حاشیه سنده بعضیلری
ضم ایله ناه دن تولد ایدر دیشلر ایدر ده جا حظ کتاب الحیوانده بوقول رد ایدر دیو محرودر
* حرف السين * (سعلاة) صاحب المستطرف مشبطنه دن برنوعدر و سهیلک نقلی
وزره تونیز زرد نامه تشکل ایدوب کورینان بر حیواندر و کجه زده کورینان غولدر و اکثر باغیاض
یعنی میشه زار پرده بولنور و اگر بالکزچه بر انسانی بولورسه طوتوب کدینک فاره ایله اوینادیغی
کبی بچاره آدمی ایله اوینار و کاهیمجه کندی قورد صید ایدر و بیر و پنجه شکار کر که دوشدیکي
چنده انسان آسانیشک بی قورد قایدی دیو فر باد ایدر و کاه اولور که بی هر کیم قورنار رسه
پلک دیشدر و بریم دیو اجماع ایدر لکن بولندیغی برک سکانی بولرله فر بادینه و وعبده قولانی

اصغر انتهی (و فریبی بروجه محرر مشبطنه نو عندندر غوله مغایر در دیشدر) دمیری مرحوم
* السعلاة اخبت الغیلان و لذلك تمد وتقصير و الجمع السعالي واستسملت المرأة ای صارت
ضخامة بذيبة * یعنی سعلاة غوللرک اخبیدر و لذلك مد و قصر اولوب جعی سبتک فقی و عینک
فتح و مدیله سعالی کلور و استفعال یابندن اوله رق بر قارینک سسی شدتلی اولوب و خشیات سو یلکه
باشلر استسملت المرأة دیرلر دیشدر (قلت) قاموسه سبتک کسری و قصری ایله
سعلاة وینه کسر و مد ایله سعلاء غول و یا خود ساحره جندر دیو تفسیر اولمیشدر و دمیری فاضلک
ظاهر کلامندن معلوم و مسلمان اولدیغی اوزره سعلاة اخبت غیلان دن اولدیغی ایچون مد و قصر
اولنور کلامنده مطالعه فقیرانه اوزره بر توریه لطیفه سی اولمق کر کدر تأمل یوریله اگر مطالعه
کترانه خلیاه و همه جیقرمه مسئله به دار اولدیغندن قورقه جیق نسنه دکلدر والا جدا لله تعالی
سایاش خرده یتانه مظهریله کار افتخار در کاردر * وان خیف فیه من تعلق طرف الاعراض *
(و فاضل مشاریه بومطلبده جا حظدن منقول اولمق اوزره عمرو بن ربوعک سعلائدن متولد
اولسته و جرمک تاج ملائکه دن اولدیغنه دار و محققین اهل تفسیردن مروی اولیان بعض
اسرائیلیات غیر مأثوره فی الحقیقه نصله ذاتلری محقق و ثابت اولان بلفیس و هاروت و ماروت
و خضر و ذوالفرینک بعض قصه غیر محققه لینه متداثر اقوالی هم تفصیل ایلش و هم روایات
صحیحه لینی قبول و موهمه لینی ادله لینه رد ایدوب هله بالخصوص ابن عباس رضی الله تعالی
عنهم روایت صحیحه سی اولدیغی اوزره هاروت و ماروت ملکین اولوب بلکه اولاد آدم علیه
السلام دن اولد قلری تحقیق قیلشدر تفصیلنه اطلاع مراد ایدن کرک حیاة الحیوانه و کرک
ذوالجنا حین علوم ظاهره و باطنه واقف اسرار معارف یازره و کامنه الشیخ عبدالقنی النابلسی
الحنلی النقشبندی القادری قدس سره تک تحقیق هاروت و ماروت ده یعنی ملک جنسندن
اولوب بشر اولد قلرینه متعلق قصه لینی مبین و ناطق اولان نص قراندن قواعد عریبه و اصول
شرعیه به تطبیق ایله بالاستخراج مستقلا تألیف ایلد کیری رساله نفیسه به مراجعت یوروب
ریان آب حیات تدقیق اوله ل و بوراده صاحب المستطرف مرحوم ایسه اسرائیلیات
مزبور بی بالکلیه طی ایله طوغر یسی بلاغته رغبت و رعایت ایتیشدر (سمندل) سبتک و ممیک
فتحملری و نونک سکونی و دالک فحشی و آخرنده لام ایله اولدیغی مضبوط لغاتدر (دمیری ابن
سیده سمندل بردابه در دیش دیوب بوندن باشقه برنسنه یازماشدر) و صاحب المستطرف
براز جی تفصیل ایله ارض صین یعنی چین زمینده بولنور بر حیوان اولوب عجایب امر ندندر که آتشد
بمورطیلوب و انده یاور و جقرر و ویردن یعنی یو کدن الیمبسی طوقنور و اویمنی کیرلند کده آتشد
آلتیجه کیری بی آتش یوب یا نمدیغی حالده پاک اوله رق جقر و اندن طوقنمش بر مندیل روغن
زیت ایله اصلادیلوب و ناره قوبیلوب پراز زمان ایفاد فلند قد نصکره یا نمدیغی محکیدر دیشدر
(لکن قاموسه هندجاینده اولور ناره یا نمدیغی بر قوشدر دیو تعریف اولمیشدر قالیوفق (سنباب)
فاره هیئنده اندن اکبرجه بر یوع یعنی عرب طوشانی دیدکاری جانور قدر بر حیواندر و ترکستان
قدیمده جوق بولنور و بالطیع حبله کار و متکبردر و انسانی کورد کده قاجر و درخت با لایه حقوب
وانده یووه طوتوب اشجاردن تناول ایدر و تویی فاره تویی رنگنده غایت ناعم و یو مشاقدرو پوسنددن
کورک بیلور و طبعی هر فصلده تلبسه موافق دراعلا و احسنی ازرقیدر (اشبورنک ازرق سنباب و برد
مناسبی و معناسی مطالعه ایله میرد سبتد اوله رق اشبو * کلا ازرق جلدی من البر * دخیلیت
انه سنباب * کلامنی شاعر عرب یلکه بلیغ با ادب کوزل دیشدر که مالی صغوقدن جلدیمک رنگی
کو کر دیکه اتی سنباب نخیل ایدرم دیوب هر نه قدر بارد المعنی کورینور ایسه ده کویا برده بو خلیایی

برده و ستره تسلیم ایدرم دیه جکدر (ترجمه فقیر) تم شتاده برودت ابله کو کردیکه * نوله نخل
سجابه ابله اصنم بن * بعض نسخده کلام مذکور شطرن میانته فاصله و یاخود سرخله
علامت نظم اولیه رقی * کلا ازرق لون جلدی من البرد تخلیت انه سجابه * عباره سنده کوراش
و مشور اولسی مطالعه عاجزانه می تأیید ایشدر اگر بو عباره نسخده ل یله بحور مستعمله
عریه نک ضرور و زحافاتندن برینه تطبیقا وزنه کلور ایسه همت پیور یله (خواص) لمبی
مجنونه پیدر لسه جنونی زائل اولور و امراض سودویه به نفعی وارد و مفردانده اسخان سنجاب
قلیل الحراره در زیر پوست حیوانتک مزاجنه تابعدر و یوحیوانک ایسه فواکه تناول ایندیکنندن
رطوبتده کثرت وارد و کثرت رطوبت مستعدی قلت حرارتد بنا علیه یعنی قلت حرارتیچون
پوستتک تلیمی محروم ل ابله شباهه صالح اولور دیمشدر (حکم) دمیری نحر برنجه اکمل لم
سجابه طیباندن اولغله حلالدر حنابله دن بعض ذوات حبه لری نهش واکل ایند یکچون
حرمتیله قائل اولشدر و جهور شافعیه حلالدر دیوب (امام شافعیتک اکل حلالدر دیدیکی
بر بوعه یعنی قبر فاره سته سجابه شبیه در امدی برشیده حل و حرمت تردد اینسه یعنی ایکسنه دخی
دلالت ایدر دلیل مساوین بولنسه جانب حل علیه ایتک قاعده شافعیه در دیو حله استدلال
ایلدیلر (لکن امام اعظم سجابه حشراندن اولغله حلال اولماز دیدیلر و مذهب شافعیه اگر
سجابه شرع شریفک بیانی اوزره بوغازلنوب و جلدی دباغت اولنسه اول جلدی کورک
ایتک جائزدر لکن بوغنی ابله اهلاک اولنوب دباغت اولنسه دخی قول اصح شافعی اوزره سارمیه
جلودینک شمری کی قیلار ظاهر اولماز زیرا دباغتک قبله تأثیری یوقدر و علی قول بنه مذهب
شافعیه جلده تبعیله قبل دخی ظاهر اولور و اشبو قولی شافعیه علماسدن برطائفه نصیح ایدوب
سبکی و امثال اختیار و عمر فاروق رضی الله تعالی عنه عهدنده اوزمانده اهابسی مجوس
آیتده اولان دیار عجمدن اغتام اولنان کورکری اصحاب کرام اقسام ایلدیلر دیوب عمل اصحاب
رضی الله تعالی عنهم ابله استدلال ایلدیلر (صاحب الحنفیه اشبو عمل صحابه مذهب
اولان حنفیه قولن تأیید ایدر که مذهبده دباغته ظاهر اولان جلد میده نک قبلری دخی ظاهر در
دیوب قهستانی و ولوالجبه و فتاوی هند به ده عدم حل لم سجابه مصر حد در دیوب نحر بر
ایتشدر (قلت) تنویر الابصار شرعی در مختارک میاه باینده دخی دیار جنبیه دن بجان سجابه
پوستی اگر ظاهرشی ابله دباغت اولندیغی یلنور ایسه ظاهر در و اگر نجس ابله دباغت اولندیغی
یلنور ایسه نجسدر و اما شک اولنور ایسه افضل اولان آب پاک ابله بیقندر و قول صحیح اوزره
خزیدن ماعد احیوان میده نک قبلری و ککری و قول مشهور اوزره سکرلری و طرقلری و یاغدن
یعنی چر و بشدن خالی اولان بوینوزلری و کذلک قول راجح اوزره قورسق و لبن کی کندلره
حیات و روح حلول ایچین اعضای طاهر در دیوب مصر حد در (سنور) سبتک کسری و فتح
نون شنده ابله کدی و صبیان لسانجه پی در و فارسیده کر به دبر و جعی سنایر کور (صاحب
المستطرفت اختصارنجه متواضع والوف بر حیوان اولوب جناب حق سبحانه و تعالی اقی قوللرینه
فضلا فاره و سار حشرات دفعی صلیچون خلق ایشدر و یوحیوانک حقوق کینه و اسمی
وارد (حتی محکدر که اعرایلردن بی سنور صید ایش اعرابی دیگر کوردکده * مانصنع
بما الجندیع * یعنی یوحندیع ابله نه ایشله جکسن دیو آدی جندیع دخی اولدیغی یلدرمش
و آخری دخی کورنجه * مانصنع بهذا الخبطل * دیوب خبطل دینلدیکنی دخی اکلنش
واردنجه بر اعرابی کوروب هراسمبله * مانصنع بهذا الهی * دیوب و آخری دخی نام دیگری
ولان قط ابله * مانصنع بهذا القط * دیو صور دقه سائل اخیر صانه جفم دیو جواب ویر

سائل مزبور قاجه ویره جکسن در صیاد یوز در همه اولور و دیکک سائل یوحیوان اورلری
طونماز یونک قیمتی یارم در همه مساویدر دیدیکی کی صیاده غضب کلوب * قاتله الله تعالی
ما اکثر اسماءه و اقل قیمته * بو بلاستی بوله جتی حیوانک اسمی جوق و قیمتی از جتی دیو تعجب
ایتشدر (و حیوان مذکورک دوشهر فصل شتاده شهوتی نهیج ایدوب شول صورته وارر که
او قردینی هنگامده روزوشب خواهنش جمع و سفاد ابله دبشبی واررکی طاملرده کزوب فریاده
باشلر یوحیوانک شهوانیه لری کورن نیجه حره بی نخل و شر مسار و سست انداملری نائل
غرام امر حل ایدرک قرین سار و یونجه ضرب و ییکارلری مشتمل نشیب و فراز اولان سبیل دشوار
مرور مشتهی و مشتهاته دوچار و کیرلنش سر ایل تظہیر و جندن لبال نه طبعی ماده استغراق
خدمت صابون ابله همرک نه ایدر ل * وفوه السنور کطیب فم الکلب فی النکته و الفینان
یقبلن السانیر و یخیرن عن طیب افواهین و زعموا ان السکینه الی کانت فی تابوت موسی علیه
السلام رأس هره * قلت) بنه صاحب المستطرف ظاهرا سنورک اغزی رایجه ده فم کلبک
بوی خوینی کیدر کچ کسان کدیلر اغزلرین او یوب طیب افواه سنورلری خیر و برلر ویراز
ذوات تابوت موسی علیه السلامده اولان سکینه بی رأس هره زعم ایشلر در مفهومده اولان
عباره مذکور بی اگرچه کتور مشدر لکن مأخذی اولان جباه الحیوانده بو عباره اصلا بولنمایدن
باشقه بوی طیب فم مشبه ده یعنی دهان هره ده و مشبه به یعنی دهن سک ده محال کورنیدکنندن
ماعدی تجر به سی و اویمه سی تره ده قالدی قبله لفظی کلب ذکرند نصکره نفوه اولنقی ببله طبع
سلیک استکراه ایندیکی شیدر و علی الخصوص ان شاء الله تعالی کلب مطلبنده بیان اولنه جفی
اوزره ملائکه کرامک کلب اولان محله دخیولرینه مانع اولان رایجه کریمه کلبدر بو صورتده
صاحب المستطرفک مرادی بعض قرینه مساحه سی قرین نسوانک زعم باطنی بیاند ردیمکدن
غیری تاویل بولنمادی دیگر تاویلی و محملی واریسه مطالعه ایدنلر کاره اشارته همت ایدر
لکن سکینه خصوصتی نحر بر علوم مانوس یعنی صاحب القاموس سفینه وزنده و علی لاه سبتک
کسری و کاف نشدیدیله اولان سکینه طمانینت معناسنه اولدیغی ذکرند نصکره اشوابکی ضبط
اوزره قرائتی مرویه اولان * فیه سکینه من ربکم * نص شریفنده واقع سکینه بی
* مانسکونن به اذا تاکم اوهی شی کان لهارأس کراس الهرة من زرجد و یا قوت و جنان و اصبحوا
مسکین ای ذوی مسکنه و ما مسکان مسکینا * دیو تفسیر ایدوب تابوت مشار البهک ایچنده
بنواسرائیلک طمانینلرینی مقتضی رشی اولوب و علی روایه شی مذکورک زرجد و یا قوتله ترصیع
اولنش کدی باشنه بکیز باشی و قناد لری اولوب اقی کوردکلرند مسکنلو اولدقلری حالده
صباحلر ایدی دیوب روایت مذکورک درجه ثانیده ذکرله صغنی اشارت ایش ایسه ده زعم
بجرد اولدیغی اشارت و افهام ایشدر (قلت) نص شریف مذکور شامل اولان * اذ
قال لهم نبیهم ان آیه ملکه ان یأتیکم التابوت فیه سکینه من ربکم * آینی ترجمه تفسیر بیانده
اطرافله تفسیر اولغله مالی بورایه نحر بر اولنقی تشبیب اولندی (وقتا که بنو اسرائیل اعدالریله
قتال مصلحتی ایچون علی قول نبیلری بولنان اشموئیل علیه السلامه معجزه اوله رق کندلرینه بر ملک
و سلطان تعیینی استدیلا اشموئیل علیه السلام دخی حق تعالادن نیاز ایلدکده طالوق امر حق ابله
تفسیرده محرد علامته موافق اوله رق ملک نعمین ایلدی لکن بنی اسرائیل طالوت سبط ملوک
اولان یهو ذابن یعقوب علیه السلامدن اولغله اعراض ایدوب من قبل الله تعالی ملک اولدیغنه
آیت و علامت استدیلا بنه علی ذلک اشموئیل علیه السلام حضرت آدم صلوات الله علی نبینا
و علیه السلامدن برویغمبران ذیشان علیهم السلام حفظلرند اولوب موسی علیه السلام نصکره

آسمانه رفع اولان شمشاددن مصنوع اولان تابوت موصوفی طالوت سزه حجت اوله رق کتورر
 واول تابوتک یعنی صندوقک ایچنده ر بکرجل شانه دن سکینه واردر یعنی انک اتیانی سزه سکون
 وطمینت اولوردیدی وملکک آشکاره سعادن ایندیروب طالونه ایصال ایلدیلر (سکینه مذکوره
 قلبه سکون و بریحی نورات و یا خود ز برجد و باقوتدن باشی هره باشی و قوری و قنادلی اولان
 بر صورت و علی قول جندن چبقارلمش برالتون لکن و علی قول بر روح ابله نفس بر ایشلردر نورات
 تفسیر نیجه حین قتالده بنوا سرائیل اول صندوق تقدیم ایتکله نفوسلری سکونت ایدوب فرار
 ایتزل ایدی و صورت تفسیر نیجه اندن صوت ایشلده ل نصرتی تیقن ایدوب و حین قتالده تابوت
 یورایسه یورلر و روح تفسیر نیجه برشیده اختلاف ایتسه ل اول روح اتی انله سویلر ایدی دیو
 تفسیر اولمشدر تمام قصه تفسیرده اولمقله هر اجهت اولته انتهی (وهره تک مدت حلی الی کون
 و سابع ایچنده سنور از وسیله اصمرق و طرناقلر یله طرمه لقی فطالر بنی جمع ایشلدر که سارلرند
 بو فطالردن بری واردر و اقصر مرق واسنه مکده انسانه بکزر و باورول بیک و کندیکن تو یلری
 لعاب فی ابله بر صورتده یار و و سخی پاک ایدر که کاآن اوزرینه یاغ طلا اولمش کبی پارلر و کدی
 فضلاتی سترده کدی زیاده ایدر حتی مردار لغنی دفن و رایحه سی حس اولمشون دیو قو قلبوب
 و ارایسه کم اولجیه دک اوزرینه تراب یغار و بو ستری فاره ل قاذورات سنوری بطر یله شم ایدرلر
 ایسه بوراده کدی واردر دیو میدانه چیقمرلر خوفنددر دیو به ضیلر وجه و بر مشلدر
 زخم شری دیر که کینک بالالهام اشبو فضلاتی ستری ناسدن قضای حاجت ایدنلر کندولرندن
 خروج ایدن شبتک ستر ایتلرینه تنیه ایچوندلر (قلت) فی الحقیقه بو وجه یا قشور لکن ذکری
 بکدیکی اوزره بو مقوله شیلر فرع عقل اولان فکر و ترتیب لوازمنددر حیوانانده ایسه امور
 ضروری حیوانیه لی آزاده انتظام اولمقله فکر ابله اولوب انجق بحکمته تعال مایه تیرینه
 موضوعه طبیعت خواصنددر انتهی ما اختصره صاحب المستطرف (دمیری ذکرنجه ارکک
 کدینک * ابو خدش * ابوالهیم * ابو غرهان * ابوسماح * کینه لیدر و اناسنک کینه سی
 ام سماحدر و ذکر اولان اعرابی حکایه سنده اولان الفاظ ارککتنک آدرلی اولوب اناسنه تالیله
 سنوره وارککنه سنور دیرلر ایش ضفدع ابله ضفدعه ده اولدیغی کبی لکن قیاسا الفاظ مذکوره یه
 مثلا قطه وهره کبی اناسنه تا الحاقیله اطلاق الویرر (حیوان مذکورک بوجه محرر آخر شتاده
 نهیج شهوتی دمنده فریاد واضطرابی شهوت مفرطه سندن ناشی دفع ماده شهوت ایتدیجه
 زائل اولماز حیوانانده الم شیده دوچار اولدیفنددر و دیشسی آجفدقه یاورولر بی اکل ایدر
 به ضیلر اکل مذکور اولادلر بنه شدت مجتنددر دیمشدر و تولد و الف ایلدیکی خانه یه خارجنده
 اولان کبیلری همجینسکن استخسان ایدرلر ایسه کندو یه ترجیح ایدرلر و ما کله بکامشارک اولورلر
 دیو دخولدن منع ایدر و منع مذکور ضمنده فارشو قویانلر ایله اشد محاربه ایدرله حین هیجان
 شهوته دیکر ارککلر یله اولدیره سی جنکی درکاردر اگر اصحاب خانه کدی طوقمنسون دیو
 صافندقلری ما کولاق الدوده ضرب و طرد خوفندن قاچوب جای مستوره بیر و طرد ایدرلر
 ایسه خصلت غلغی و تواضع مستدعی هغو و احسان اولدیغنی یلوب اهل خانه تک دامن
 و اطرافنه باشی مسج ایدرک غلغی ایدر (قلت) کدینک انسانه اقصر مرق واسنه مک و سونمکر مک
 و برشینی ابله تالوده مناسبنی اگرچه یازمشلردر لکن مناسبه نامه سی همجینسکی خانه دن ما ککل
 و استصحاب رشکندن محاربه و مقاتله ابله طردی ماده سی اولمقله رشک و حسدده بشره مشارکدر
 دیسه ل ایدی دخی رهنا اولوردی (حضرت خلاق و حکیم علی الاطلاق عز شانه قلب فیلده
 هردن هرب خلق ایتکله کدی بی کوردیکی کبی اوفوجه کوده سیله یاز کیدر (و سنور اوج

نوعدر که بری اهل یعنی خانه لده اولان و دبکری وحشی یعنی طاع کدیسیدر که حجهده اهلیدن
 اکبردر و اخری ذکری آتی سنورالز یاد در و سنور ز یاددن ماعداری مقتس غضوب اولمقله افزاس
 ایدوب دیرینک آتی ودر یسنی قو باروب اکل ایدر وهره برسنده ابکی کره حامل اولور و مدت حلی
 آنفا یازلدیغی اوزره الی کوندر (صاحب التحفه تحریر نیجه بعض علماسنورک اتخاذی
 و زریه سی مستحدر دیمشدر (قزوینی اشکالده ابن الفقیهدهن هر و یا بعض سنایرک خفافش
 یعنی راسه قوشلری کبی قولایغی توزندن قو بر یقنه دک قنادلی اولدیغنی ذکرا ایشدر (دمیری دیر که
 اگر بورایت صحیحه ایسه مشکله اقتضای سنور بری کبی رحبواند ر قنامل (نادره) بمجاهد
 نقل ایشدر که قاضی شریح حضور بنه بر رجل کلوب آخردن یدند اولان بر سنوری ادعا ایلدی
 انکار بنه مقارن بنه طلبیده مدعی خانه مدد تولدایدن سنورده بنه بوله مم دیچک قاضی مشار الیه
 طرفینه خانه مذکوره یه هره بی کونورک اگر استقرار و استمرار ایدر ایسه هره خانه صاحبکدر
 و اگر اقصا ایدر یعنی تو یلری اور پر واور و کر و خارا ایسه ذی الیدکدر دیو جواب و بر مشدر قنامل
 (خواص) سنور اهل اسودک لمندن اکل ایدنه سحر تاثیر ایتز و طلاغنی حائضه اوزر بنه باغلسه
 حیضی منقطع اولور و بر کیمسه کوزلر بی قور و دوب کدوی انکله تیغیر ایتسه طلبیده اولدیغی
 حاجتی حصول یولور و اوزدیشلر بی استصحاب ایدن کیمه او یقوستده فرغ ایتز و بر کیمسه قلب هره
 سیاهی در یسندن بر پارچه یه صاروب استصحاب ایلسه اعداسی ظفر بولماز حیاة الحیوانانده بونلردن
 باشقه خواصی واردر مراجعت اولنه وهر خواص و معالجات اربابیه مذاکره سز استعمال اولنیه
 والسلام (حکم) صاحب التحفه دیر که سنایر وحشی و اهلیه تک اکل مذهب اربعهده حرامدر
 ز بر اسنانیر سبع اولدیغنی ناطق روایت واردر و تحریم اکل قهستانی و ولوالجیه و هندیده مصر حدر
 (هره مک و ثمتک اکل اولمشدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم نهی بیعتی جابر رضی الله
 تعالی عنه و غیرین روایت ایشدر (صحیح مسلم و مسند امام احمد و سنن ابی داود ده بیع سنور ده
 مروی اولان نهی نبوی علیه الصلاة والسلام علی قول یقنه نفع ا و لیان سنور وحشی یه
 محمولدر و بر قولده نهی مذکور تحریمی اولوب بلکه نهی بیع غالب احوالده اولدیغی کبی ناس
 هیه و اعاره سنوری اعتیاد ایلونلر دیو تنزیهیدر بو صورتده کندوستنده نفع بولنور حیوانک
 بیعی و ثمنی حلال اولور و اشبو قول کافه علما تک دخی مذهبدر فقط ابن المنذر و طالس
 و مجاهدک نقلری اوزره بعضیلری حدیث شریف مذکورک اطلاقیه استدلال برله خلافنده
 اولدیلر (ومذهب حنفیه خانه ده یازلدیغی اوزره بیع سنور جائز و سنورک سواری یعنی ارتوغی
 تحریم و بر قولده تنزیها مکروهدر مکرکه فاره بی بیوب و علی الفور یعنی اراسی یکمیه رک همان
 اغزی بولشغیله صو ایچه اول صو بالا جاع حرامدر و اما قدوری شرحی زاهدی بیانجه
 فاره بی بیوب و بر ساعت مقداری بکد کد نصره ایچرسه اول ایچدیکی صوامام اعظم عندنده
 تجسس ایتز و اشبو حکملر عند الاطلاق متبادر اولدیغی اوزره سنور اهل حقهده در و سنور
 وحشی و برینک سواری ایسه کشف و قهستانی تصریح نیجه هر حالده نجسدر (و شر نیلا لیک
 امداد الفتاحنده یازدیغی اوزره کدی آرتینی اولان صودن باشقه صو موجود اولدیغنی صورتده
 توضع کراهت تنزیهیه ابله مکروهدر (و بر کیمسه تک کدی آوجنی بلاسه بقیه دن اول نماز قنلق
 (و کدینک یدیکی طعامک بقیه سنی غنی اولوب باشقه طعام بولمقله مقتدر اولان کیمسه تک اکل
 ایللی مکروهدر لکن فقیرایسه ضرورتدن ناشی اکل مکروه دکلدلر انتهی (اماسنور الزیاد)
 دمیری دیر که اشبو سنور هره اهل کبی اولوب لکن جسته ده اندن اکبر و قو بر یغی دخی اطولدر
 و توبی سیاهه زیاده مائل اولوب بعضا اسمری دخی اولور و هندوستند جابلرندن جلب اولنور
 و حیوان مذکوره اولوب و مضاف قیلدیغی صحاب و زنده اولان زباده و جلی سیاه کبر

شبه کسکین و مسک فوقوسند بر طیبید که قولنقلری و او یلقلری و قور یغی ایچ طرفلرندن
 و تویلی دیلرندن خرده قاشق و یاصسی درهم ایله طویلنور و بوسنورک تحریم اکللی دخی قول
 صحیح اوزده سنور اهللی و وحشی کیدر و اما زیادا اگر چه طاهر در لکن ماوردی و روبانی
 زیاد دکر کدیسندن صاغلور فوقوده ورنکده لبن کیدر که اهل بحری یعنی سواحل و جزایر
 سکانی انکله دهن ورد کی تطیب ایدر لر دیو حیوان بحریدن اولدیغیچون زیاد حلالدر
 دیمشدر امدی زیاد کاکل لجنی جائز اولسان حیوانک لجنی اولغله نجسدر دیرایسک
 بوند ایکی وجه وارد و حیوان بحری اولدیغی تسلیم ایله نووی دخی زیاد طاهر و بیعی
 صحیحدر دیمشدر لکن اکللی جائز اولسان حیوان بری اولدیغی صوابدر و بری اولدیغی حلالدر
 زیادا اگر چه طاهر اولوب لکن قبلی زیاد تساقط ایله اختلاط ایلدیکی ظن غالب ایله بویه ایچنده
 قبلی مظنون بولان زیاددن احتراز لایقدر زیر اصح اولدیغی اوزده آدمی دن باشقه اتی بیمن حیوانک
 قبلی او حیواندن دیری ایکن منفصل اولسه نجسدر (قلت) صاحب القاموس مجد الدین * زیاد
 سحاب و زنده معلوم اولان طیبدر دیوب * از زیاد دابة یحلب منها الطیب * یعنی زیاد برچارها
 حیواندر که اندن طیب صاغلور یعنی اول حیوانک سودی عطر یانددر دینلری تغلیط ایله
 * واما الدابة السنور و از زیاد الطیب و هو و سخی یجمع تحت ذنبها علی المخرج فتسک الدابة
 فتقع الاضطراب و یسلب ذلک الوسخ المجمع هنالك بلیطة او بحرقة * دابة مذکوره سنور
 اولوب خوش بوی اولان زیاد اول حیوانده قور یغی کونک ایچ طرفنده بر یکن کیردر که
 حیوان مذکور حرکت ایلده مبه جک صورتده صتی طو تولوب بر یکن و سخی مرقوم قامش
 قابوخی یاخود بر یز پارچه سیله صبریلور دیوب دیمیری تصدیق ایتشدر (صاحب الحنفه
 دیر که امداد الفتاح قوتیجه اصلی کیکک فانی ایکن طیبیه استخساله ایله طیب اوله رق طهارتنده
 اتفاق اولان مسک کی زیاد طاهر اولغله اتی سورینوب اول حلالده قبلتان نماز صحیحدر و اشباه
 و نظارده دخی مسکک هر نه قدر اصلی دم و زیادا کللی حرام اولان حیوانک عرقی و تری ایلدر
 دخی طاهر لر دیو بحردر (وینه صاحب الحنفه دیر که کتب مذهبده زیاد طهارت و نجاست
 شقلرینه دائر بر حکمه نظر قاصر م واقف اوله مدی لکن ظاهر اولان متأخرین شافیه دن
 حلی ذواتک ذکر ایلدکلی اوزره طاهر اولسدر (و شیخ محقق بن مغرب غلامسندن بعض
 اخوان ایله زیاد خصوصنی مذاکره ایله محرم الاکل اولان حیوانک عرقی اولغله حلی نیجه
 اوله یلور دیر بکیده جوابنده طبیعتک طیبیه کی صلاحه تحویل ایلدیکی شی مسک آسانجاست
 جنسندن چیقوب پاک اولور دیدی دیمشدر و بوز زیاد حقنده اهل حیره و وقوفدن عرق سنور
 بری وحشی اولدیغی استماع اولشمش و منه المصلی شرحنده ابن امیر الحاج نقل ایتدیکی اوزره
 سدید الدین کازرونی دخی موجز طب شرحنده زیاد صحرا دیار حبشه ده اولور هر ره اهلیدن
 اکبر اول هر ره نیک اخذندن طویلنور بر نوع طیبدر که حیوان مذکور طویلوب و لجم ایله
 اطعام اولندقد ترد و کروا و یلقلرند بو طیب پیدا اولور دیمشدر و جواهر الفتاوادن ناقلا
 خزانه الروایاتده دخی زیاد طاهر اولوب اکامکروه اولان عرق الهه اطلاق اولنماز زیر هر نه
 قدر اصلی عرق ایلده تغیر ایدوب بلا کراهه طاهر اولسدر دیو بحردر و شرح مذهبده
 دخی اهل حیره نک تفاتندن استماع ایتدیکم زیاد عرق سنور فعلی هذا طاهر اولور دیو ایتشدر
 و مختصر مسائلدن منها جیهده دخی مسک طاهر در هر نه قدر اصلی دم ایلده تفسیر ایدوب
 احراق اولنان عذره و نجاستک کول کی اولسدر و زیاد و عذره دخی مسک کیدر دیمشدر امدی
 صاحب القاموس مجد الدین * زیاد طاهر اولوب لکن قبلی زیاد تساقط ایله اختلاط ایلدیکی ظن غالب ایله بویه ایچنده
 قبلی مظنون بولان زیاددن احتراز لایقدر زیر اصح اولدیغی اوزده آدمی دن باشقه اتی بیمن حیوانک
 قبلی او حیواندن دیری ایکن منفصل اولسه نجسدر (قلت) صاحب القاموس مجد الدین * زیاد

وشرح منه ده زیاد دائر مذکور اولان قول مذهب دن منقول روایت اولوب بلکه من حیث
 السماع حکایتدر و الحاصل اشو محرات ایله بنه اغتنام ایدوب اطلاعه شکر لازمدر انتهی
 مافی الحنفه (قلت) صاحب الحنفه مر حومک صکتب مذهب و روایت دیدیکیندن مرادی
 الله تعالی اعلی امام ابو یوسف و امام محمد حضراتنک جامع صغیر و کبیر طاهر ال و ابائی مشتمل
 کتابدر و شیخ محقق دیدیکی محدث و فقیه معاصری اولان نزیل اسلام بول ابن همام
 مر حوم اولق و یاخود راغب پاشا خواجه سی دینکله عریف محشی در مختار و صاحب سائر
 الآثار الشیخ ابراهیم مر حوم اولق محمدر (سوس) صوفیه یعنی بوکده و طعما مد یعنی
 ما کولانده اولان قوردر در محتاج جرهری بیانجه و اولر ک کسری وسین و دالک فتحه ایله
 زمن و زلزله طعام سوس و دود دیر که قوردر لشمش مک ویمش دیمکدر (فتاده ائمه اهل تفسیردن
 * و یخلق ما لا تعلمون * نص جلیلنده کی (ما) سوس ثیاب و دود و دفا که در دیمشدر
 (من الفوائد) بعض اهل حیره نک اخبار نیجه مدینه منوره ده اناره بخش حل اشکال و افتای
 انواع سؤال ایدوب فقهاء سبعة وصفیه مشهور اولان ذوات کرامک اسم مبارکلی بر کاغده
 یاز یلوب حیوانات انبارلینه وضع اولسه کاغده مذکور طور دجه ضرر سوسدن مصون اولور که
 ایشانک اسماء متبر که لر بی بعض بلغا خاصه مذکور بی اشرا ایله بوقطعه ده جمع ایتشدر
 * الا ان من لا یقندی بائمه * فقصته ضیری عن الخلق خارجه * فخذهم عید الله عروه قاسم *
 سعید ابو بکر سلیمان خارجه * دیمیری مر حوم اسمی ایشان یاز یلوب صداع عارض اولان
 کبسه نک رأسه تعلیق اولسه و یاخود اوقونوب اوفولسه زائل اولدیغی بعض اهل تحقیق
 بکا افاده ایلدی دیمشدر و مناسبته بو حکایه حکمت اشاره بی دخی تحریر ایدر که عارف بالله
 الشیخ ابو العباس المرسی قدس سره نک حضورینه برخانون کلوب مشار الیه خانه مرده
 ذخیره مزاولان بغدادی و بقله مسوس اولدی یعنی قور دلندی اوکوده جک اولدیغیزده
 بغدادی قوردری ابتلنه میوب برارجه اون اولور لکن بقله دن قوردر هلاک اولوب دری اوله رف
 چیقارلر دیدکده * بحسبه الا کابر تورث السلامه * دیمشدر (قلت) خاتونک غالباً اشو سؤالدن
 مرادی قوردرک اکللی مسئله سنی اکلله متی اوله و شیخ حضرتلری انک حکمنی بیاندر نک
 بقله بره نسبتله یوک اولغله خرده حنطه قوردر قلی هلاکدن قوروتو له میوب لکن بردن یوک
 بقله قوردری تلفدن رها بولدر قلی اکابره یعنی حقیقنده اکابر اولان اهل علم و عرفانه مقارن
 اولان ذواتک سلامت دارینه واصل اوله جقلرینه تمیل ایدوب بر کابلق معانی کلام موجز
 مذکور ایله بیان ایدوب * و کونوا مع الصادقین * نصی ناطق اولان سر و فیض کینونت
 صادق قینی اشرا بتمش حقا که یواشر ایدن * کلام الکبار کبار الکلام * نکته سی یلمشدر
 وینه دیمیری دیر که اشو حکایه به قریب ابن عطیه نک تفسیر سوره شریفه که هفده کتور دیک
 بر حکایه ایفاظ مال دخی بودر که ابن عطیه به پدری مصرده و اعظم اولان ابو الفضل الجوهری دن
 روایت ایتشدر بر کون جوهری مشار الیه درر فشان نصایح اولدیغی بحال و عظمتک برنده
 قننی کبسه یعنی مرد موفق که اهل خیره مقارنت و ملازمت ایلده انلرک برکنه مظهر اولور
 اشنه شوکلب یعنی قضمیر نسیمه ایتدکلی کلب کی که صلحادن اولان اصحاب که هفده مقارنت
 ایتکله انلرک سایه برکنده حق سبحانه و تعالی قرآن کریمده اتی ذکر پیورمش و قیام قیامت قدر
 السنه ده تلاوت اولنان قرآن مبین برکنله مذکور اولسدر و لذلک * من جالس الذاکرین
 انبه من غفلته و من خدم الصالحین ارتفع بخدمته * دیمشدر که مفادی بر کبسه که اهل ذکر ایله
 بحالسه ایلده غفلت قلبدن منبه و متیقظ و صالحله خدمت و محبت ایدن اول خدمت سبیلله

هر جهنده رفعت بولور دیکدرانهی (وقال صائب الایراقی فی هذا المعنی * کس از آمیزش
روشدلان صافی کهر باشد * چو آه از راه جسم آیدرون نور بصر باشد * ولله قیر اسعد
* کدر باطن نفسی کیدر روشنل * محو اولور سایه قرین اولسه اگر خورشیده * (حرف الشین)
(سندن) دالک کسر به یونوزلی طلوع ایتمس طی ذکر یعنی ارکک کیک و آهودر
دمیری وصاحب المستطرف احوال طی حرف ظاده کله جک اولغله اشو شادک نعر بف
مذکور به اکتفا ایلدیلر (شاهین) قاموسده انجیق طائر معلوم ابله میزانه دینور دیمشدر لکن
دمیری عربی اولوب فقط عرب دخی تکلم ایلدی دیوب لغت مشترکه اولدیفنی کوسزمش
وجعی شواهن در دیمشدر (طیر مذکور صقر یعنی طوغان و بلبلان هبشده اولوب لکن صفات
جید سندن اوله رق باشی یوک و کوزلی و صدی واسع و بالایی سبته سی طولو و اینلو
و فخذنی قوتلو سافینی قصیر ریشی و ذی رقیق و مزاجی طوغانک یوسنندن زیاده یابس و بارد
و یوقاریدن اشاغی به حرکتی اندن اقوادر و اهذا صیده شد تله جار یوب حتی کا هیجه خطا
ایدوب شدت مذکور سبله توقفه محالی اولوب بره کند و بی آوردده هلاک اولور و اشو
شدتله یله کند و سنده جبن و قور و اردر و ککلی سائر صیاد طبورک عظمایندن اصلدر و طیر
مذکور حقیقتده صقر جنسندن اوله رق شاهین و قطای و اینق انواع ثلثه سندن عبارتدر
و بعضیلری مرغ مذکور اسمده شریکی اولان میزان ابله همدک و هر نکدر که طوقله ده
و آخلقده قبل قدر حاله تحمل ایده مز دیمشدر (قلت) طوغزیسی شوشیده قائل موی الیه
ظرافت ایتشدر و ملاحظه کنترانه اوزره وجهه تسمیه شاهین شو حال اولتی کر کدر (دمیری
دیرکه ابتدا شاهین ابله شکاره باشلین قسطنطین ایتمس و نشی دخی یوایمشکه طیر مذکور دن
برازینه قسطنطین را کب اولوب یورودکده باشی اوچنده قناد لینی کروپ کند و به سایبان
صورتنده آفتابک حرارتندن وقایه ایدرک طیران ایللری وضعی تعلیم و یووجهله تربیه اولتیشدر
ایتمس برکون کیفیت مذکور اوزره قسطنطین کیدرکن شاهینلردن بری برطیری صید ایلدیکنی
کوروب استحسان ایتمکله طبور مز بوره به ضررت صید معلومی تعلیم ایلدیلر (قلت) کاتب
جللی مرحومک عربی العبارة اولان فذلک سنده اجمال اولتدیفنی اوزره ارتحال موسی علیه
السلامدن اوچیز ایتمس ایکی سالد نصکره ظهور ایدن قیاسره حکومتده درت قسطنطین
اولغله صید مذکور ای اختراع ایدن بعض احوال محرره سی اماره سنجه اولکی قسطنطین
اولتی محمدر و الله تعالی اعلم (شحرور) اول الریح و المطر معنانه اولوب سبتک و تونک
ضمه لری و حاوواوک سکونلری ابله مضبوط سخنون و زنده جهده سرچه نک فوقنده اصوات
مختلفه مطربه ابله صوت ایدر برسیاه قوشدر دیو این سید دن روایتله دمیری و این الخطیب
یازمشدر لکن قاموسده یوماده ده انجیق قور و زنده شحور یعنی شبتک و اوک فحیه لریله
برطائر در دینوب هم اوصاف مذکور دن وهم وزن شحروردن سکوت اولتیشدر یونلر برینه
مغایر طیرل میدر یا خود ایکبسی بر حیوان اولوب شحور دخی لغتدر فقیر تفهم اید مدم تنبع
اولنه (یدیوز اون درنده وفات ایدن علاء الدین باجی نام علامه علوم عربیه نک طیر مذکور
درجبله نظم ایلدیکنی اشو * یا بلبل و المضرار و الشحرور * یکسی طربا قلب الشجی المغرور *
فنهض جلا و نهض من لمة ما * جماد کرمانیه المقدور * دویینی دمیری درج دفزدیفنه
حیاه الحیوانی قیلشدر (شحه الارض) مستطرفه یازماشدر لکن حیوة الحیوانده بر دوییه درکه
صکند وید انسان طوقندیفنی و قنده طوبلنور و قز وینی اسکالند حراطنین تسمیه اولان
محمد درمن غلی برده بولنور اوزون و قمری زفرورد در و زیشلری ریع الابرارنده قمری

نقطه ابله منفط بیاض بالی کبی بر دوییه در مرأه نک کفی اکتشبه اولنور دیمشدر و هر مس
حکیم شحه الارض کوزل قوقولور دایه صغیره درکه کندوی نارا حراق ایغوب آتشت
برجایندن کوروب و برجایندن صاع و سالم چبقار و هر کیکه بدنه سورسه انی آتش یافزولو آتشه
کیرسه دخی دیمشدر دیو قائللری کوسر به لک یوبله جه یازمشدر (قلت) قاموسده دخی دوده بیضاء
اولخراطین دیو یازیلوب فی الجملة توفیق یولتی اشراب ایتشدر اما الهجده صوغولجان ذکرنده
عرییده دساس خراطین شحه الارض امعاء الارض صفر و فارسیده کرم سرخ و کرم دراز
خوی ناه دیرل دیو صوغولجان دیدیکمز حیوانک شحه الارض اولدیفنی کیمش آتشد و مهذبده
سبورک ریک یعنی کرم ریکدر دیمشدر (خواص) شحه الارض قور یدیلوب و دو کلوب
صوبله بر درهم مقداری عسرتکش اولان حامله ایچرلدیکنی کبی طوغور و کباب اولنوب اتمک ابله
ینسه مثانه طاشلرینی اریدر و یخوفنک سفوفی رفان یعنی صار بلق علتله نادمدر و کولی کل دهنه
قارشدیر یلوب کل باشد سورلسه تو بلندیر (حکیم) صاحب التحفه دیرکه دمیری یونک حکمی تقدم
ایدن دودک حکمی کیدر دیمشدر و یوخیاشدن اولغله غیرما کوله در (حرف الصاد) (صعوه)
دمیری تخر ریجه صادق فقی و عینک سکونله عصافیر صفاردن باشی قمری برطائر در وجعی
ناسنی حذفله صعو کلور (قلت) و انقولیده کوجورک سرچه مثالنده بر قوشچندر وجعی صعو
و صادق کسری و الفک مدیله صعاء در دیو یازوب اسم جنس دیتدیکنی دخی اشراب ایدر فتأمل
ولکن قاموسده * عصفور صفروهی بهاء جمعه صعوات دیو یازوب اسم جنس اولدیفنی کوسر
و صحاح و قاموسده باشک رنگنه دائر بقول یوقدر و لهجه و ترجمه قاموسده سرچه جنسندن
برکوک قوشک آیدر ترکیده قورق صلان و یوندقوش دیدکدر دیو مشروحدر (ونهایه ده
هی طائر اصغر من الصغور و مهذبده الصغور تندرک مرغیبت الصعوه و الصعاء جمعه * دیو
محرردر و فارسی کاف عربیه اولانک ضمی و آخرنده کاف عربیه ابله کراک و رده و زنده زعده
اولدیفنی مسطوردر * اشبولو کنت اجهل ما علمت لسنی * جهلی کافد سانی ما علم * کالصعو
ترنع فی الیاض کاغما * حبس الهزار لانه شکلم * قطعه سابقه سی کوزل نظم اولتیشدر
(الترجمة المرتجلة) علم اولدی سبب ذل و لکن عزک * علنی جهل اولور کاشکی اولسم نادان *
اشته قوروق صالان اسلق چاله رق باغده اوچار * لیک بلبل هزار فسنده نالان * هزار فارسدر
لکن عرب دخی استعمال ایدوب حتی اسم عربی بوبله الف لام ادخال ایدرلر طوطی کبی حکایه
کلام انسانی ایتمزایسه ناظم حنین صوتک تأثیرینی کلام نشیده ابله هزاره تکلمی استاد ایتشدر
الله تعالی اعلم * الشی بالشی یدکر * عرییده حندن و ترکیده باشی قمری وینه سرچه قدر اولوب
سقا قوشی و فارسیده مرغ آبکش دیدکلی طیر طربف زریکه که جله نک یلدیکنی اوزره قفسدن
اشاغی ایلک ابله صار قیدلش اولان کوچک کاسه ایچنه قونان آبی تصنیع اولنان خرد چیر یغی
ایاغبله دوندیره رکینه چیر یغی پیوسته ایلکله قوغه صورتنده کاسه ده اطولان بوکسی چکوب
درونده اولان چند قطره آبی ایچد کد نصکره کاسه به راغن قوشی نمثل ابله زاده کیچه جی زاده عزت
افندی مرحوم سابق قطعه مذکور ده * سقا قوشی دولا ب فلکده ناچار * زحمله چکر ایچدیکنی
آب نابی * باز یچه طفل ایتمش انی معرفتی * یارب بنی سن ایتمه هزار بابی * قطعه سنی اجبار سخنور یله
نظم ایتشدر رحمه الله تعالی و نسخه دوم مصرع رابعده مرحومک * غیری توله آزا اولسه هزار بابی
* نسخه و لاسی واردر فتأمل (قلت) قطعه عربیه مرقومه عماد اصفهانی مشهورک استادی
اولوب بشوز فرق درنده وفات ایدن قاضی احمد بن محمد ارجائی بلیغک اشعار شهیره لند در
ومسار البهک * احب المره ظاهره جبل * لصاحبه و باطنه سلیم * مودنه تدوم لکل هول *

* وهل كل مودنه ندوم * نظمی دخی شعر بلیغ بدیعدر که بیت اخیر آخریدن اولنه قدر لفظ ومعنی متغیر اولدینی حالدہ معکوسا قرائت اولنور * شکر بترازی وزارت برکش * مصرع فارسیستند اولدینی کی * حرف الضاد * (ضآن) ضادک قحی و همزه مکونبله ذوات صوف یعنی یولی اولان غم مبارک که قبولدرو فارسی کوسفندرو بولفظ جوهری وصاحب القاموس یازدقلری اوزره اسم فاعل صیغه سیله ضآنک جمعیدر یعنی یکی به ماعز و یکیلره موز دیندیکی کی برقبونه ضآن و قبولدرو همزه مکونبله ضآن درلر راکب ایله رکب کی وقاموسده همزه مکونبله کی دخی لغتدر حارس ایله حرس کی و کیر و زننده عبدک برجمی عیب اولدینی کی ضآنک ضین دخی جمعیدر و مؤنثه ضآنه درلر و بونک جمعی ضوآن والفک و همزه مکونبله کی ضآنک ضین و ضآن لغتده ضعیف و قاری یافین و ما کلی قلیل اولان جسم حسن و ایض عریض اولان قوملق معنایینه دخی کلور دیو محرد دردمیری دیر که علی قول ضآن واحدی یعنی مفردی اولیان جمعدر حق سبحانه و تعالی نوع غنمه بر برکت خلق ایلشد که بیلده بر کره بر و نادرا ایکن طوغورر ایکن بنه روی زمینی قایلر و خلق عالم لطنی میر لکن سائر سبع بونک خلافتد در که بر پطنده التبشر و بدیشرتولد ایدرلر ایکن اطراف ارضده سور بسی کور لبوب نادرا برر ایکنش کورینور و جلدی یومشاقفده ضرب مثلدر و قبول ایله یکی یتلرنده تضاد اولوب بنه علیه یکی ایله قبول چفتلشن و قبولک قبل و دبردن مستوره العوره اولسی جلله محاسنندراما یکی ایسه مهتولک الستر در حنی موقع مدحده انسانی * هوکبش من الکباش * یعنی فلان قوجلدن بر قوجدر یعنی قوج یکندر دیرلر و مقام مذمه * نیس من النبوس * یعنی یکیدر و تکه در دیو استهزاده و تزییفده مشبه به اولور و قبولک عجایب طبیعتدندر بحکمته تعالی عظم خلقنده اولان قبل و جاموسدن اورکبوب قوردی کورد که کند و بی یم جسم قایلر و غریبه سندن پری دخی بودر که غم سور بسی بر کیجه ده بونجه قوز یلر طغورر و صبا حنده چوبان قوز یلری اغلده براغوب انالری چرا کاهه کورتور و ب و اخشام اوستی کتور و ب قوز یلره قاوشدر دقده فی الحال هر پری انالری بولوب همه لینی امکه باشلر و هند جانبدن جلب اولنور پر نوع غم واردر که وراستده اولان قور یفتدن باشقه صدری ایله اوموزلنده بر قور یغی دخی واردر و مشیه مانع اولور حبشله قور یغی یوککشر قبول وارد و بال حکمه غم یا غور یا غر ایکن چفتلشنه کبه قالمز و اشقی هبوب ریح شمالده واقع اولور سه ارکک اولاد و ریح جنوبده اولور ایسه اولاد اناث طوغورر و اکل ایلد یکی مزروعات بنه بزلکن اکن جننی یکی بیر ایسه عودت ایتموب کوکندن یز یعنی تکرار کوکندن بشر بموب تلف اولور (خواص) دمیری دیر که لم ضآن سودایه و سمومه نافع اولوب و منی و باهی زیاده ایدر و لم معزه نسبتله حارر طبر و حوالبسک یعنی بر یاشنده اولان قبولک لمی اجود اولوب مقدمه معتدله به نفع و بر لکن اخشام طعاندده اکلنی اعتبار مضرا اولوب بو مضری کباب ایتموب صوده سمرک دفع ایدر و لم نجه یعنی دیشی قبول اتی طبا مکروهدر زیر علت تولید ایدر و قوزی اتی موندلم و حول صغیردن اعدار و لم ضآن ستر اماندن هتکام بهارده انقدر و خایه سی بولرس ذکر قبولک اتی دخی بهی چو عیدر و بونالین قبولک قانی صوغومدن اسیمتی و خجعه یعنی بر صه سورلده وی تغییر ایدر یعنی او یاض لکدی بدنن چفر و کبه کبش یعنی قوج جگری نازه ایکن احراق اولنوب کولبله دیشلر او و لنسه آفر در و قوج بونیزی اغاچک دینه کومولسه چوق یمش و بر و قوچک اودی باله فارشدر بلوب کوزه چکله نزول مادن منع ایدر و ککی حطب طرفه یعنی ایلغون اغاچله احراق اولنوب بال موی و ککل یاغلی ایله فارشدر بلوب بدنده

بر عارضه ایله چور یمش بره سورلده اصلاح ایدر و نجه مکونبله یوکنی جل ایدن خاتون یوککمز یعنی کبه قالمز و بال قایک اغری یاض ضآنک یوک ایله اورتواسه قانجهل یناشمن (حکم) بیاندن مستغنی اولدینی اوزره لم ضآن بالا جاع حلالدر (ضب) ضادک و حرف یالک ادغامبله ترکیه کلر و فارسیجه سوسمار دیکلری حیوان پری معر و قدر دمیری دیر که حیوان مذکورک کنیه سی ابو حسلدر کامر و ضب لفظ مشترکدر که بعیرک طبانی شیشنه و عر بضه حدیده و مسجد حیفک ارقه سنه قریب اولان جبله و دوه مکونبله سودینی آوجه صاغفه دینور و حیوان مر قوم معانسه اولان ضیک جمعی ضباب و دخی کفک اکف اولدینی کی اضبدر و ضیک مؤنثی نایله ضبه در انتهی (قلت) صاحب القاموس ضیک جمعده برمنوال محرر اضب و ضباب کلدیکنی بعدالذکر ضادک ضمی و تشدید بالایله ضبان و قتل و زننده ضبیه دخی کلور دیوب ایکنی بادن اوله رق سیلان و یاخود سیلان دم و صالیه مکونبله سیلانی و اوچجی بادن بعیرک در سکلرنده اولان علت و صدرنده و خفنده اولان شیش وینه ایکنی بادن دوه بی مجموع کف ایله صاغی و یاخود باش یارمنی همه سی باشی اوزره قبول سائر پارمقلری ابهام اوزره کتوررک و یامه سی باشلری آوجه برره کتور و ب ایله جه صاغی و سکوت و برشی اوزره احتوا و جبل مسجد مذکور و رجل و غبط و حقد و دوداقده بر علت ویره یاشقی معنایینه کلور دیو لفظ مشترک اولدینی یسان ایتندر (وینه دمیری دیر که این خالویه لبس نام کلای اوانلنده حیوان مر قوم صوایمیز ویدیوز سنه و دخی زیاده یشار دیمشدر که اشبو طبع حیوان مر قوم معانسه ابتیاله عرب بر شیک عدم فعلنی قصده و عزم ایلدیکنی یسانده * لافله حتی یرد الضب الماء * دیرلر یعنی بن شواشی ضب صوایمیز که کلنجبه دک ایشلم عبارته سنی محاله تعلیق بوللو جزم مذکوردن کنایه ایدرلر و قرق کونده بر کره بر قطره اوله رق بول ایلدیکی و دیشلری اصلا دوشموب حتی یکپاره اولوب متفرق اولمادیگی منفولدر و ضبابه سی کثرت اوزره اولان بلد و ارضه افغاندن اضب البلد و ارض ضبیه دیرلر (قلت) قاموسده ارض مضبه دخی دیرلر دیمشدر (وینه دمیری دیر که عبد اللطیف بغدادی ضب و ورل و حرباء و شحمة الارض و وزع خلقده بریرینه متاسبدر و ضیک ارککنده و حرباء ایله حر ذونده اولدینی کی ایکی ذکر و انشاندده ایکی فرج واردر دیمشدر (قلت) شحمة الارض مکونه و برآق قورده دیندیکی قاموسده محرر اولدینی و سائر تفصیلاتی تقدم ایلدی ظاهرا بونک خلقنده ضبه تناسبی اکل شلمز تأمله و تنبعه موقوفدر ظن ایدرم و حر ذون و انقبولده بر جانوردر و بعضی لکلرک ارککدر دیدی دیو یاز یلیدر (و عبد القاهر دیمشدر که ضب تمساح صغیرک یاوروسی حنده در و انک قور یغی کی قور یغی اولوب حر بانک حر شمشده تلونی کی تلون ایدر و انک کونا کونه کبرر انتهی (حیوان مذکور دلکئی رک برک برنده اخشاد ایدر ایش و بالطبع ایله اولوب حسنده قوت اولمادیفتن دلکندن چقدقده کاهیجه کلوب بوله مزایمش و کوکرجین بمورطده سی جرمنده یمش یاخود اندن اکثر بمورطلوب قرق کونده یاورولری چقار ایش و جرنندن کوزلرینه ضعف طاری اوله رق خروج ایدوب فی الحال شمشه استقبال و بو وجهله حدت بصر استحصال ایدر ایش و بنی آدمدن بالطبع شدت اوزره خوف ایتدیکندن دلکنه احتیاس غرضبله عقر بلری طولدیر ایش و صوصه دقده نسیمی استنشاق ایله دیان اولور ایش و یلانرا ایله یتنده مناسبت اولد یفتدن وقت شتاده مار آسا سوراحندن چیقماز ایش و الله تعالی اعلم (فائده) دارقضی ایله بیهقی و شیخی اولان حاکم و حاکم شیخی ابن عدی ابن عمر رضی الله تعالی عنهما دن شویله روایت ایدرلر که صحابی مشارالیه دیر که برکون سرور کائنات علیه الصلوات و السلمات اصحاب کرام بنده لری ایله عقد محفل صحه

پیوروب او طور زایدی بر اعرابی صید انجمن اولد بغی ضعیف کنک ایچنه وضع ایلد حضور سعادت
 کلوب صراحة ذکر بنه لسان ایمان مطاوعت اید . مبه جک تقول باطل ایلد حاشا انکار
 رسالت ایلد اگر عرب بنی عجول دبه جکلری خوفی بنده اولماسه ایدی سنی عالم عدمه تسیر
 ایدر ایدم دبه دوشرفی الحال شرفیاب عز حضور سعادت اولان عمر الفاروق رضی الله تعالی عنه
 ای رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم رخست پیورک شو متقول اعرابی بی قتل ایدم بم
 (لا انا علمت ان الحلیم کاد ان یكون نبیا) کلام دری النظام وحديث احسان ارتسامیله رخست
 پیور مبوب صفة حسنه دن اولوب شراح حدیثک بیانجه صاحبی اهل علم و عمل خیر دن
 اولدیغی حالده درجه نبوته قریب اولان حمله تنبیه پیوردیلر بعده اعرابی رسول اکرم صلی الله
 تعالی علیه وسلم افتدیمزه دونوب لات وعزاه قسم ایدر مکه بو ضب سکا ایمان ایتمکجه یعنی
 بعثکی ورسالتکی تصدیق ایتمکجه بندخی تصدیق انهم دیوکنندن اخراج و خاک پای سعادت بر اغوب
 بنه بو حیوان ایمان ایدر سه بندخی ایدرم دبیحک رسول صادق باری تعالی ومظهر تشریف
 وما یطق عن الهوی علیه وعلى آله واصحابه الصلوات والتحابی (یا ضب) دیو اول حیوان غیر
 ناطقه خطاب پیوردیغی کبی کافه تک تفهم ایدم جکی لسان طلق فصیح و تعیر عربی مبین صریح ایلد
 * لیک وسعدیک یار رسول رب العالمین * عباره مبله ازجان ودل منتظر امر وفرمان اولدی بم
 نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (من تعبد) کچه عبادت ایدرسن پیوردیلر ضب در آن * الذي
 فی السماء عرشه و فی الارض سلطانه و فی البحر سبيله و فی الجنة رجنه و فی النار عذابه * یعنی عرش
 اعظمی آسمانه اولدیغی مجریم وروی زمینده تصرف و حکمی ودر یارده عبادینی امرار
 ایلدیکی عتابی مشهود و معلوم و فضلا و کراما مطبوعه جتنده نفمی و مشرک و عاصیله جهنمه
 عدلا عذاب و نفمی اعتقادی صحیفه جزمده مر سوم اولان واجب الوجود الله احد و واحد
 عبادت ایدرم دیو مؤمن بهی مشتمل و مبدأ و معاده متعلق اعتقاداتی کافل کلام مذکور ی تکلم
 ایلد یکنک عقبنده حضرت خاتم الانبیاء والمرسلین علیه الصلوات والتسلیمات من رب
 العالمین ضبک اشو کلام مذکور ی ضمتده مندرج اولان تصدیق رسالتی صراحة اقرار
 ایلمی قصدا یله (فمن انا یا ضب) ای ضب بن کیم پیوردیلر * ضب دخی انت رسول رب العالمین
 وخاتم النبیین وقد افلح من صدقک وقد خاب من کذبک * یعنی سن رب العالمین طرفندن مرسل و مبعوث
 رسول صادق سن سندن صکره پیغمبر کلر معنایه جله نبی و رسول آخر یسن و تحقیق سنی تصدیق
 ایدوب رسول مبعوث اولدیغکه اینانوب ایمان ایدنلر دنیا و اخرتده فلاح و سلامته واصل اولورلر سکا
 اینانبلر الیه خائب خاسر اولوب سلامته نائل اوله مرلر دیور سالتی قول مذکور یله تصدیق ایلدیکی
 کبی همان اعرابی * اشهد ان لا اله الا الله و انک رسول الله حق و الله لعدائیک و ما علی وجه الارض احد
 هو ابغض الی منک و الله لانت الساعه احب الی من نفسی و من ولدی فقد آمن بک شعری و بشری
 و داخلی و خارجی و سری و علانی * یعنی عبادت و پرستنه مستحق انجق الله تعالی اولدیغنه
 و سندی صدق اوزره الله تعالی انک رسول اولدیغکه شهادت و تصدیق ایدم رم و الله تعالیه عین
 ایدر مکه تحقیق بر یوننده سندن زیاده بر احد مغرضم اولمادیغی حالده حضور یکه کلشیدم
 الله تعالی به بنه قسم ایدر مکه شمدی سن بوساعتده بکاجانندن و ولد مدن زیاده سوکلوسن تحقیق
 سکا یعنی رسالتک و جودیک مویلی و جلد بدتم و باطن و ظاهرهم و مبر و علانیتم ایناندى و ایمان ایلدی
 یعنی سنک حب و تصدیقکده ذاتم و وجودم فانی و مستغرق اولوب خس و خاشاک و هم و شکم
 بالکبه محو اولوب ایدی و مصباح ایمان نور تصدیقک ایلد او یاندی مألنده اولان کلتن مجتین
 شهادتی بر وجه تحریر اتیان ایلدکده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (الحمد لله الذى

هدا الى هذا الدين الذى يعلمو ولا يعلم ولا يقبله الله تعالى الا بصلاة ولا يقبل الصلاة الا بالقرآن)
 الى قيام الساعة عال یعنی غالب و باقی اولوب سافل یعنی مغلوب و زائل اولیان دین محمدی ایلد
 اعرابی مشار الیهک اهتداسنه و مسلم مسلم اولدیغنه حدایله مسلم مشار الیهک ارکان اسلامدن
 اولان نمازک اقامسنه اهتمام و نمازده وقویه جفی قرآنک تعلم ایلمی قرائت و قرآن شروط صلاتدن
 اولدیغی اشعارا عند الله قبول دین نماز و نمازک قبول دخی قرآنه موقوفدر مألنده اولان نطق
 تبشیر آرای مذکور ایلد تعلیم قرآنه امری افهام پیوردیلر اعرابی * فعلنی * دیو تعلیم
 هما یونلر بی نیاز ایتمکله اعرابی به سورة فاتحه شریفی و سورة اخلاص شریفی تعلیم پیوردیلر
 وقتا که اعرابی سورتین جلیتین مذکور تینی تعلم و حسن سلیقه سی اوزره انجاز لر بی تفهم
 ایلدکده * یار رسول الله ماسمعت فی البیسط ولا فی الوجیز احسن من هذا * یعنی یار رسول الله
 بلا غتله انصاف و تمیز لر ی مسلم عالم اولان فصیحای معانی آشنا و بلغای مشهور الاقوال عرب
 العرب بانک نظما و نثر امل اولیان کلام مطول و مختل اولیان نطق مختصر لر زنده اشو سورة اردن
 احسن بر کلام ایستندم مألنده اولان کلام مذکور یله تصدیق معجزه قرآن ایلدی پس آنکه
 حضرت رسالتیه صلی الله تعالی علیه وسلم (هذا کلام رب العالمین و لیس بشعر اذا قرأت
 قل هو الله احد فکانما قرأت ثلث القرآن و ان قرأتها مرتین فکانما قرأت ثلثی القرآن و ان قرأتها
 ثلثا فکانما قرأت القرآن کله) اعرابی جازم التصدیق مشار الیهه رضی الله تعالی عنه اشو
 سورتینی مشتمل اولان قرآن مبین کلام قدیم منزل رب العالمین اولوب الجاء طبیعت ایلد سویلنلان
 شعر اولدیغی و سورة اخلاصک بر کره تلاوتی اجر ی ثلث قرآن تلاوتی اجرینه و ابکی کره تلاوتی
 ثلثان قرآن و اوج کره تلاوتی مجموع قرآنی تلاوت اجرینه معادل اوله رق فضیلتی در کار اولدیغی
 بیان مألنده اولان قول مذکور نبویلر یله خطاب پیوردیلر اعرابی * بلغ مشار الیه * ان الهنا
 یقبل السیر و یعطى الکثیر * یعنی بزم غنی عن العالمین اولان تکریم عبادتن آز عبادتی قبول
 و اعطای اجر کثیر ایلد لطفنه * شمول ایدر دیوب اخلاصک کیفیت فضیلتی تسلیم و قول نبوی
 تصدیق و حق تعالی فاعل مختار اولوب اعطاسی محض فضل و کرم اولدیغی تحقیق
 ایلدکده نصکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم (الک مال) ای اعرابی مالک و ارمیدر
 دیونیت لطفنه صوروب بنی سلیم قبیله سندن اولان اعرابی مشار الیه جوابنده * مافی بنی سلیم
 قاطبة رجل افقر منی * قبیله م اولان کافه بنی سلیمه بندن زیاده فقیر بو قدر دبیحک رسول اکرم
 صلی الله تعالی علیه وسلم اصحاب کرامه اعطا و اعانه ایدک دیو امر و فرمان پیوردیلر و ایشان
 حضراتی شول صورتده ازجان ودل اعطا قبلدیلر که اعرابینک تعبشنه انتظام تام کلدی و جله
 مخاطبین امر اعطادن اولان عبدالرحمن بن عوف یار رسول الله بن اوا اعرابی به ناقة عشرایغی
 حلی اون آبی یکمش اولان دیشی دوه و یردمکه * تلحق و لا تلحق * ایلر و سنده کیدنلر بشور و اکا
 پردوه بشمیرجه سنه سرعت سیری واردر اول دوه بی بکا تبوک غزاسنده هدیه ایتملر ایدی دیو
 بلار یاتنا ایلدکده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (قد وصفت ما تعطى وانا اصف لك
 ما به طبیک جزاء) پیوردیلر مالی بنه شراح بیانجه ای ابن عوف سن لوجه الله تعالی و یردیکک
 شبنی توصیف ایلدک بندخی بو خیر یکه جزاء مکافاة اوله رق الله تعالی سکا آخرتده فضلا
 اعطا ایلد جکی شبنی وصف ایدم دیو تبشیر پیوردی ابن عوف رضی الله تعالی عنه بالطف و وصف
 پیور یار رسول الله دیور جا ایلدکده حضرت نبی صادق القول صلی الله تعالی علیه وسلم (مالى
 بو خیرک مقابلنده الله تعالی ابن عوفه بقدرته سبحانه آخرتده کندوسی دردن و کوزلری ز برجد
 اخضر دن و چار یاری خنی یعنی طاب لری ذمرد اخضر دن مخلوق بر نافع احسان پیوره جفی

وفيه مذكوره ان اوزرته سندس واستبرقه دوشمنش برهودج وضع اولنوب وهودجك ايجته
 بر عوفن دحوليله صراطدن برق خاطف كي سلامت وسرعته كجه جكني ناطق قول صدق
 اول حكمت وقدرت وعنايت اشعارى ايله تبشير يورديلر وقتا كه اعرابي مشار اليه خاكباي
 رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن مسلا وغنيا مسلا ومسرورا قبيله سى جانبى قصد
 ايدوب كيدرايكن جله سى متفقد شمشير وراكب اسب صبا مسير بيك اعرابي دليره راست كلور
 وزهني اراده ايدو يورسكزدبو اوسوار يلره صورر جواب جهالت نصابرلنده حاشاشونبوتنى زعم ايدن
 دروخ كويى مريدن ديدكزنده اعرابي موحده مشار اليه اسبغ الله تعالى رضوانه عليه انجق
 اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله تبغ شرك كشتى تقول باطللرينه حواله قيلد قده
 * صبوت * يعنى على زعمهم لات وعزاي تركندن ناشى جهل وهوايه ميل ايتش سين دبوب
 تحقير ايتدكزنده كيفيت يادى اسلامنى يعنى معجزة تكلم ضبي برمتوال مشروح فرسان مر قوملره
 نقل ويان ايلديكي آنده يجهلتهن شرفياب لقاي فخر ايتيا عليه وعليهم الصلوات والتحيات
 اولدن لاله الا الله محمد رسول الله كلبا نكني يكر بان اتحاد اوله رق بيوسته سما قيلديلر بعده
 تونباي خاك پاك شه كشور لولاك عليه الصلاة والسلام ايله مصدقا كئحال ايدوب يار رسول الله
 امر وفرمانك هرنه ايسه بيان يوردركاه رسالتنا هركرك چا كرحلقه بكوشى يزديو منتظر اراده
 احسان افاده لرى اولدقزنده (كونوا تحت لواء خالد بن الوليد) يوروب سپهساران عسكر
 اسلامدن خالد بن الوليد رضى الله تعالى عندهك زبر اوالرينه يعنى معبته تعيين يورديلر راوى
 مشار اليه ابن عمر رضى الله تعالى عنهما اشبو اعرابي اسلامى وقوعته دكين سوارى مشار اليه مدين
 باشقه عرب قائلندن بركونده بيك ذاتك دفعه عرض اسلامى ظهوره كلامى دى دبو تزايد اخلاص
 عربى بيان ايتلد رضى الله تعالى عنهم انتهى (قلت) بروجه محرر روايتكرده دارقطنى
 ويهق وحاكم اولان اشبو معجزة ضبي دميرى حياة الحيوانه وابن الخطيب مستطرفه قائده
 عنوانيله يازمشردر لكن معجزة مسطوره بى شمعى دى ابن عباس رضى الله تعالى عنهما دن
 روايت ايدوب وبوروايت دى مستطرفه درج اولنوب وفى الحقيقه لدى المطالع ظاهر
 اوله جنى وجهله شعب فوائدى ناطقه اولمغه بعينها نقل اولندى (ونقلت ايضا على صفة اخرى
 وهى هذه كازى) روى الشعبي عن ابن عباس رضى الله تعالى عنهما انه قال خرج اعرابي من
 بنى سليم يدعى البرية فاذا هو بسبب بعد وفعدا خلفه فاصطاده ثم وضعه فى كه ثم جاء الى رسول الله
 صلى الله تعالى عليه وسلم وكان عليه السلام اذا قال له الرجل يا محمد قال يا محمد واذا قال الرجل
 يا ابا القسم قال يا ابا القسم فاذا قال يا رسول الله قال ليك وسعديك وتعلم وجهه فقال له اعرابي
 يا محمد انت الساحر الكذاب الذى ما ظلت الخضراء ولا قلت الغبراء من ذى لهج اكدب منك
 انت الذى تزعم ان فى السماء آلهة بعثت الى الاسود والايض واللوات والعري ولولا انى اخاف
 ان تسمي قومي العجول لضربت بك بصلى هذا واثار الى السيف فقتلتك وارحت بقتلك الاولين
 والآخرين فقام عمر بن الخطاب رضى الله تعالى عنه اليه ليطش به فقال النبي صلى الله تعالى
 عليه وسلم مهلا يا ابا حفص اجلس مجلسك فان الحليم كاد ان يكون نبيا ثم قال يا خاسليم هكذا
 تفعل العرب يا تون الى مجلسنا ويتهجمون بالكلام علينا فوالذى اعطاني النبوة وخصني بالرسالة
 ان من صدقني في دار الدنيا وافر رسالتى كنت شفيعه يوم القيمة يا اعرابي ان اهل السماء
 يسعون اجد الصادق وفى الارض محمد الامين يا اعرابي اسم يكن لك مالنا وعليك ما علينا
 فقال اعرابي يا محمد ان قريبك هذا الضب آمنت ثم اتى الضب من كه فخرج الضب من المسجد
 ليهرب فقال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم (الضب من ابا) فقال انت محمد بن عبد الله رسول الله

فقال (ياض من تعبد) قال الهك الذى فى السماء عرشه وفى الارض سلطانه الذى خلق الجنة
 والنار ويرأ النسم واتخذ ابراهيم خليليا وموسى كلميا واصطفاك يار رسول الله حبيبا ورسولا ثم ان
 الضب انشاء وجعل يقول منشدا بين يدي النبي صلى الله تعالى عليه وسلم بهذه الايات التى تراها *
 الا يارسول الله انك صادق * فيوركت مهاديا وبوركت هاديا * شرعت لنا دين الحنفي بعدما *
 عبدنا كاثال الحمر الطواغيا * فباخير مدعو وباخير مرسل * الا يارسول الله ليك داعيا * ايت
 يبرهان من الله واضح * فاصبحت فينا صادق القول وافي * فيوركت فى الاقوام حيا وميتا *
 وبوركت مولودا وبوركت ناشيا * ثم اطبق على فم الضب فلم يتكلم بعدها فقال النبي صلى الله
 تعالى عليه وسلم (ما تقول يا اعرابي) فقال اعرابي سبحان الله يارسول الله ضب اصطدته ييدى
 لا يغفه ولا يعقل تلك يارسول الله بهذا الكلام وشهد بهذه الشهادة اطلب اتراعد عين انا اشهد
 ان لا اله الا الله وانك رسول الله قال ففرح النبي باسلام اعرابي ثم قال (علموا اخاكم شبتان القرآن
 فعملوه الفاتحة وقل هو الله احد ثم قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم للاعرابي يا اخي سليم هل لك
 من مال فقال اعرابي والذى اكرمك بالنبوة واختصك بالرسالة انا اربعة آلاف بيت من بنى سليم
 ما فيهم افر منى ولا اقل منى ما لا مال لك ذات اربع فقال النبي (من يحمل اعرابي على ناقة وله
 على ناقة من نوق الجنة) فقال عبد الرحمن بن عوف رضى الله عنه بأبى انت وامى يارسول الله
 عندي ناقة عشرةا مخرجة للاعرابي فقال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم (انصف لي نافتك
 يا عبد الرحمن لانصف لك الناقة التى يعطيك الله تعالى بدل نافتك) قال بلى يارسول الله فذاك ابى
 وامى (وهى ناقة من ذهب قوائمها من العنبر ووبرها من الزعفران وعنفها من الزبرجد الاخضر
 وعينها من ياقوتة حراء وزمامها من اللؤلؤ الرطب تطير بك فى خلال ورق الجنة يغبطك عليها
 الاولون والآخرين) فقال عبد الرحمن بن عوف رضى الله تعالى عنه (يا بئنى فديت ناقة اعرابي
 بالف ناقة ثم قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم) من يتوج اعرابي وله على الله سبحانه وتعالى
 تاج الوقار) فقال على بن ابى طالب رضى الله تعالى عنه ماناج الوقار يارسول الله قال تاج لا يقع
 على جبين امرئ فيذل ابدا ولا يموت ابدا ولا يئلى نصبا ابدا وهو مخلد فى الجنة) قال فترزع عمامته
 وعم بها اعرابي ثم قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم (من يزود اعرابي يزاد له على الله بزاز
 التقوى) فقبل يارسول الله وما زاد التقوى فقال (اذا كان يوم القيمة واخريوم من ايام الدنيا لقنه
 الله شهادة ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله فان قالها لقيت يوم القيمة وان لم يقلها لم يلقني ابدا
 قال فعند ذلك قام سلمان الفارسي رضى الله تعالى عنه فطاف بسبع بيوت ازواج النبي صلى الله تعالى
 عليه وسلم فلم يجد عندهن شبتا يأتى به ثم قال ان يكن فرج فى بيت الصديقة بنت رسول الله صلى الله
 عليه وسلم فاني فاطمة رضى الله عنها بابا وبات فاطمة ما يبكيك يا عبد الله فاخبرها اعرابي وما قال
 التى فقالت فاطمة والذى اكرم وجهه محمد بالنبوة واصطفاه بالرسالة على البشران الفاطمة اليوم
 ثلثة ايام ماذاقت شبتا وان الحسن والحسين رضى الله عنهما قد اضطر با من الجوع على كانهما
 فرخان مشويان ولكن لا رددت الخير اذ نزل بي اذهب بدرعى هذا الى شمعون اليهودى وقل له ان
 فاطمة بنت النبي تقول لك اقرضنى صاعا من تمر وصاعا من شعير ودهما عليك ان شاء الله تعالى فأتى سلمان
 رضى الله عنه بالدرع الى شمعون فقال يا شمعون هذا درع فاطمة بنت رسول الله وهى تقول لك اقرضها
 صاعا من تمر وصاعا من شعير وهى ترضىك ان شاء الله تعالى فاخذ شمعون الدرع وجعل يقبله
 ويقول يا سلمان بحق محمد هذا درع فاطمة قال نعم وحق محمد قال فجعل اليهودى يقبله ويوس
 ويبيكى ويقول يا سلمان هذا هو الزهد فى الدنيا الذى اخبرنا به موسى عليه السلام فى التوراة
 ثم قال اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله ثم اعطاه الدرع واعطاه تمرا وشعيرا قال فجاء به

سعادته یوز سور دیار و فضیلت و عزت اسلامی کور دیار تفصیلاتی وارد (و روایت ثانیة مذکوره ده دأب همایون فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم بر کیمسه ذات برکزیده صفاتر یله شرفیاب دولت عظمای صحبت اولوب کلامه اسم شریفله یا محمد دیو باشلسه جوابنده بعینه یا محمد لفظیله ابتدا و اگر کینه لطیفه لر یله یا ابا القاسم دیسه کذلک یا ابا القاسم ایله ابتدا و اگر یار رسول الله تعالی یله سر آغاز کلام ایدرسه لطفا و عطفاً * لیک و سعیدک * بیوروب وجه شریفله اولان انوار نهلل و تلالاً ایلک اولدیغی سیرتی دخی استفاده اولمشدر و اشبو خصلت و دأب سعادت بعض اهل تفسیر اشارتندن تراشیده اولدیغی اوزره * و اذا حیتم بتحیة فبوا یا حسن منها اور دوها ان الله کان علی کل شیء حسیباً * نص کریمک مقتضیاتنه موافق اوله جفی ملاحظه اولمشدر و الله اعلم (سلیم زبیر و زنده اسم جد قبیله در) و مال نظام ضب ای رسول رب العالمین معلومکدر و محققکدر که من کل الوجوه سن صادقسن و من قبل الله وحی منزل ایله مهدی و مؤید و عباد حق تعالیه هادی اولدیغک حالده مبارک قلتمسن یعنی وجودک رحمت خلق عوالم اوله رق مبارکدر و بز یعنی ناس حار لایعقل کی طاغی اصنامه طابوب ضلالتنه وارد قد نصکره سن بعث اولنوب بزه دین حنیف اسلامی امر حق تعالی ایله وضع و تعیین قیلوب طریق نجاتی کوسزدک ای مبعوث و مرسل اولان پیغمبرک خبر لوسی معلومک اولسونکه سکا دعا و صلاة و سلام ایلدیکن حالده اطاعت و دعوت و امریکه جان و کولکدن اجابت ایدرسن بزه برهان جلی یعنی مجزات و خصوصاً قرآن مجیزه سیله من طرف الله مبعوث اولوب ایچمزده صادق القول و وافی و کافی اولدیغک حالده صاحبکد یعنی ظهور ایلدی خلاصه میان مخلوقاتنه سن کرک دارد نیاده ایکن و کرک بعد الانحلال یعنی جمیع مکان و زمانده و طوغد یغکده و خلقتکده مبارکسن دیمکدر (خواص) اکل قلب ضب دافع حزن و حقد و شحمی اریدیلوب آلت تناسله طلا اولنسه شهوت جماعی نهیج ایدر و کی جبهه فرسه باغلنسه یو کرک اولوب قوشوده انی سائر آتلا ایلر ولیه مز و بهره سی برص و کلفه سورلسه ازاله ایدر و انحلال اولنسه کوزه این مای ازاله ایدر و لجنی اکل ایدن چوق زمان صوصه مر (حکم) سباعدن ذی نایک اکل نهینده ورود ایدن حدیث شریفک اطلاقله امام اعظم و همام اقدام استدلال ایدوب ضبک اکل حرامدر دیمکدر (و شافعیه نک تحلیل ضبده احتیاج ایلدی مری مروی بخاری و مسلم اولان) قبل له علیه الصلاة والسلام احرام هو قال علیه الصلاة والسلام لا ولکنه لم یکن بارض قومی فاجدنی اعافه (حدیث شریفله بنه روایت مسنده) (لا حرمة) و روایت اخراده (کاه و فانه حلال و لکن لبس بطعامی) حدیث شریفی تحریم خبائنه اولان امر الهیک نزولندن اول اوله رق ورود ایلدیکن بنه مجملدر دیو توفیق المناردر مع ذلک برشیده حل و حرمت دلیلاری تعارض ایلسه عند الحنفیه تحریمه اعتبار احوطدر دیو صاحب الحنفیه تحریر ایدوب (دمیریک اقوالنده بحث ایلشد ر تفصیله اطلاع مقصود اولورسه تحفه و حیاة الحیوانه باقیله (ضب) جوهری فتح ضباد و سکون با ایله معانی سائر سنی سردنصکره حیوان معروفه دخی دیرل دیمش و صاحب القاموس دخی بهدیشان المعانی السائر قوردکی برسع دخی اولوب فقط سبع مذکور قوشدقه اعرج ظن اولنوب بنابرین ضب عرجا نسیمه اولمشدر دیو تعریف ایلشد و واثق ولیده یلبلو قورده دخی دیرل کفشاره معاصنه دیو تحریر و ترکیده مشهور اولدیغی اوزره حیوان مذکوره صرتلان دیرل (دمیری جوهریدن نافلا دیر که ضب مؤث اولوب یعنی حیوان مذکورک دیشنه دینوب ارککنه ضبان وضع اولدیغدن انسانی اراده اولنه رق نا الحاقیله ضبده دیشون یعنی دینک

لغة جازد کلددر یعنی براسمه نا الحاقی مؤثله مذکر بنی نفریق ایچوندرو ایسه یعنی ضب تاسر اوله رق مؤثله و موضوع و مذکر بنه ضبان لفظی موضوع اولدیغدن ساری صکی بلا احتیاج نا الحاقی اولماز و ارککنه موضوع اولان ضبانک جمعی صبادک و عینک کسرری و آخرنده نون ایله صباعین کلدور سرخان و سراحین کی واثق حیوان مذکوره ضب دیندیکی کی ضباننه نا الحاقیله ضباننه دخی دینور و وضع ایله ضباننه نک جمعی ضادلینک کسرریله ضباع و ضباننات کلدور و اما اشبو جمع اول اولان ضباع مذکر ایله مؤثک جمعی اولورسع ایله سباع کی ایکن این درید جوهرینک اشاننه ضباننه دخی دیرل دیشیکنه لایمرف دیوندرتله بلکه عربده یوقدر معاصنه اعتراض ایلشدر انتهی (قلت) و اما قاموسده محیط صاحب ابن عباده عز و ایله ضب لفظنه نا الحاقیله ضبده دینور و بوضبه مؤثک جمعی ضادلک ضبی و حرف بایک سکونیه ضبدر دیوب بعده * و لا یقال ضبده * دیوب این عبادک قولنه رد اولدیغی کوسترمشدر (فائده لغویه) بنه دمیری این دریددن نقل ایله دیر که حکمی مطرد و انتظامی غیر منحل اصول عربیه دن اولدیغی اوزره صیفده مذکر اصل و مؤث فرع اولغله نه زمانکه مذکرله مؤث جمع اولسه حکم مذکر مؤث اوزره غلبه ایدر ناصر و ناصر کی که بری مذکر و اخری مؤثدر یونلرک مثلاً کلدکلر بنی یسانده مذکرک صیفه سی بوجه قاعده غلبه ایدوب تنبیه ده جاء فی ناصران دینوب جائی ناصران دینوب ایکن اشبو ضب مادمه سیله تاریخ قاعده مذکورک خلافتنه در یعنی شاذ اوله رق یونلرده سبب آتی الذکره بناء مؤث مذکره غلبه ایلشدرشوبله که آدی ضبان اولان صرتلان ایله آدی برضوال مشروح لغت فصیح اوله رق ضب اولان صرتلانک تنبیه سنده ضبک تنبیه سی اولان ضبان تغییر اولنور مثلاً دیشی وارکک بر حیث صرتلان طوطدیغنده دینوب مذکر اولان ضبانک قاعده امثله مطرده اوزره صدت ضبانان دینور برا حروف زوایدن اولان ایکی الف و نون جمع اولور و تکرر ایدر و مستثاء ثانی که تاریخدرانده دخی مؤث غلبه ایدوب مؤث اولان لیسانی ایله تورخ اولنوب مذکر اولان ایام ایله تاریخ یسان ایتزل دیو استمهاله سبب دخی اسبقه مراعات ایچوندرو شهر دن سبقت ایدن ایله یعنی کونک کیجه سی مقدمدر و این دریدک اشبو یسانی کی حریری دخی دره الغواصنه قاعده مذکوره غلبه مذکر دن ضبده تاریخ مستثاء اولدیغی ذکر ایلشد (ابن الانباری و ابن هشام الحضر اویدن ضب ذکر واثقیه اطلاق اولدیغی منقول ایسه ده حکم و غیر کتاب ثقاته بحرر اولدیغی اوزره معروف اولان ذکر ایلدیکنر انا در که ضب مؤثنه و ضبان مذکر بنه دینور (صحاح مسنک باب اعطاء القاتل سلب المقتولده کتوردیکی حدیث شریف منصوصه ضبک تصغیری الفک ضبی و ضادلک فتحی و اینک سکونی و حرف بایک کسرریله اضبیعدر جسد و جفاز و حفصه ضبک آدلیدرام حنور ام طریف ام عامر ام القیور ام نوفل کینه لندندر ضبانک ابو عامر ایله ابوکده و ابوالهییره کینه لیدر (وضع ارنیده ذکر کیجیدیکی اوزره ارنب کی حیض کوردیکی بهضییری زعم ایدوب عرب العربانک * ضحکت الارنب ضحکا * قوللرینی حاضت دیمکدر دیوب یعنی چونکه حیوانه انسان صکی مقتضیات عقلدن اولان نعیمک اراث ایلدیکی ضحک اولدیغندن حیواندن حیض کورلرک حبسنه صحت وضع اولمشدر شاعر عربک * و ضحک الارانب فوق الصفا * کذل دم الحرب یوم اللفا * یدینه اسشهاد و ابن الاعرابی دخی قائل حیض ضب اولوب ابن اخت تأبط شرانک * تضحک الضع لقتلی هذیل * وری الذئب لها یستهل * قولنی شرحده صرتلان لحوم انسانی اکل ایلدکه حیض کورمکه اکا اضحکها الدم یعنی فان صرتلانی کولدر دی دیر که مراد دم انسان سبب حیضی اوور دیمکدر دیمشدر لکن

این سیده مک نقلی اوزره این درید بومعنائی انکار ایدوب حتی ضباعی حبشی حبشده کم کورد بکه
حائضه اولدی یعنی سیه و اما شاعر مر قومک قبیله هذیلان اولان مقتولره صرتلار کول و قوردل
استهلال واسنبار ایدر مفهومده اولان یئنده کی ضحکدن مرادی جسد مقتولری کورد کلرند
سوینورلو باشلرینه اوشد کلرند خراشورل سوینک سبب ضحک اولور یعنی ضحک ضبع ذکر
سبب واراده مسبب نوعدن اوله رق مجاز مر سندر دیمکی اراده ایتشد راتهی (جاحظ کتاب
الحیوانده وز مخشمری ربیع الارارنده و قزوینی عجایب المخلوقاتده و مفید العلوم نام کابده و ابن
الصلاح رحله منده ارسطاطالوس و سائر حکما دن مروی اوله رق صرتلان طوشان آسارینه
ارکک و برسنده دیشی اولوب هنگام ذکر یئنده فاعل اولور القاح ایدر و وقت انویشتده مفعول
اولور یعنی طوغور دیمکلردر (و غریبه در که عرب جنسنده ضبعیون ایله مسمی بر قوم اولوب
قوم مر قومدن بر نفسا سیک نفوس ایچره بولنسه و صرتلان اشوبیک نفرک ایچلرینه کیرسه ایچنی
اویک نفر ضعیونی قصد ایدوب دیگر لینه طوقماز اولدی یعنی قزوینی نقل ایتشد ر (وینه
دمیری دیر که ضبع حقیقت اولما دینی حائده عرج یعنی طوبالقی ایله موصوفدر که وصف مذکور
کیدر کن فخر ناظرده لک تخیل وحس اولنمه سندر و بو تخیل لکنی دخی ضبعک مفاصلنده
برودت و رخاوت اولوب صاغ جانینده دخی صولنده نسبتله رطوبت زیاده اولدیغندن مشیه منده
بو کیفیت عرج تخیل اولور صاحب قاموسک بو کیفیت اشارتی دخی قلم فقیر ایله آتقایلر ایتشد ر (صرتلان
لحم بنی آدمه کمال اشتها سندن نیش قبوره مولع ایمش یعنی مرقدی اشرویتی بیر * و متی رأیت
انسانا نائما حفرت تحت رأسه واخذت بحلقه فتقتله و شرب دمه * و نه زمانکه برانسانی برده
او یور کورد کده باشک الله کلان ترابی او بارو ایچنه کیروب و بو غازندن باقه لبوب اولدیرر و فانی
ایچر ایمش (قلت) اشبو عبارته حیات الحیوانی صاحب المستطرف * و اذا هربت بانسان نام
حفرت تحت رأسه و وثبت علیه ففرت اوداجه و شربت دمه * تعبیرده تحریر ایتشد ر معلوم
اولد یعنی اوزره بونده اولان اوداج بونده و کوردنه اولان طمر معنایسته موضوع و دجک جمعی
و فرت بحث یعنی ایتلی معنای مستلزمدر و وثب صجر امقد ر تحت رأس قرینه ظاهره سیه
یاندی یعنی ربک باشی الله کلان ترایدر بوقسه انسانک باشی تختی دیمک دکلدر زرا اوریاه باشک الله لبوب
باشک آردی دینلور ایدمی بوضوئده عبارتین مذکور تیک مفادی قیرده او یقوده بولان کیمسه بی
آچقدن با صدر مغه سر تخیر انسانی اقتضا سنجه صرتلانک جسارتی اولما فله باشی التی او بوب
ایچنده کندوی سزاید کد نصرکه بدن بره بو غازندن طوتوب و اولدیرر فانی ایچر دیمک ایکن و نامک
کودسی میدانده طور دینی حائده بر طرفه طوقموت فانی ایچمک ایچون باشک الله التی یعنی آردی
صرتلان کلوب دلمی خلاف معقول بلکه منکر محسوس ایکن ترجمه معلومه ده عبارته مذکور
مستطرف و انسان او یور کن کلوب باشی تختی دلوب دخی شرب ایدر دبو ترجمه اولنوب کویا
صنعت ایچسانی حاوی بر فخره کوسرلشد ر هر چند اوجله صونا عن اثم بعض الظنکه و کاه
اراه فلان بعض تراجم غریبه کی اکثر صحیفده اولان عجایبات دن یکلمش ایسه ده بوقفره ده
قلم اخطار بار کران صبه و شکیه طیان مدیفندیدر و یا خود اوجار جهلندیدر هرنه ایسه عفو
نیازیله اشعاره اجناسار ایتشد ر (و بو حیوان زیاده غدار و بی نوعه یله تعدیسی آشکارا اولوب
حتی غدر و فسادینی عرب ضرب مثل ایتشد ر و تعدیسی شوبله ایمشکه اگر قیون سورینه کیرر ایسه
قوردک تعدیسی مقدار یله اکتفا ایچوب قیونلرک هپنی صفا طرایمش لکن سوریده قورد ایل
صرتلان جمع اولد ر بن ییم سن ییم مکالبه مستمره سیه برینه دوشوب بو اراقده اغنام
سیدم و دکلر رفقه دمازلدن یاندی قورنلر بوب جای سیدم و وصول ایله ایشام حیات ایدر ر ایمش

و حتی عربک رمة کوسفنده ایلد کلری * اللهم ضیعا و ذنباً * دعاری بومعنایه مبتنی ایمشکه
ظاهره مفهوم یارب قیون سورینده صرتلان ایله قوردی جمع ایلد دیمکدر و شاعر عربک
قیونلریمه بالکنز قورد و یا خود ضبع کیروب پریشان اولد کلری کوند * انلرک یعنی قیونلریم ایچون
یارب انلر قورد ایله صرتلانی ر ارجه مسلط ایلد دیو دعا ایتدم مفهومده اولان * تفرقت
غنی بومافقتل لها * یارب علیها الذئب والضباع * یعنی دعای منفعت و یا خود دعای مضرتیدر
دیو اصمعدن صورلد قده دعا له درد بود ذکر اولان کیفیت و لزومی بیان قیلشد ر (و طام کی بر ذروه ده
کوک بولنوب و کوپک ضیاء قردن حاصل کولکه سنه صرتلان با صدقده کوپک بره دوشر
و صرتلان سکر دوب و طوتوب بیر ایمش و صرتلان حق ایله موصوف اولدیغندن عربده صیادلرک
بیلرند معهود اولان بعض کلتی صرتلانی کورد کلرند قوه و خطاب ایتلرله انکله قید صیده
کرفتار ایدر ایمش لکن جاحظ بولری خرافاتدن عد ایتشد ر (قلت) فقیره قالسه بعض کلت
و اوضاعده سبی بیلنن تأثیرات و سر خواص تجربه اولنش و کورلش شلردن اولدیغندن
اشبو کوپک کولکه سی ماده سی ایله کلت صیده بانحصاصه تأثیرک جواز و امکاتی درکاردر (و بر
شیده که جواز و امکان اوله کلیاً و اصلاً انکار اولنه مر (اشبو خاطره بی فقیر بعد التی سید عین
الخواص صاحبک (مقناطیس حدیدی حذب ایلدی کی ضبع دخی کلا بی جذب
ایتمک خاصه سیدر که مهتابی کیچده سطحده کاش کلک بره دوشن کولکه سنه ضبع با صدقده
کوک طامدن دوشر و صرتلان کلبی طوتوب پردیدی قوی کوردیکنه و بوقول دخی تأیید
للمدی بوریاه درج اولندیغنه شکر اولندی (ع) خدا قادر در ایلر سنک خارادن کهر پیدا (خواص)
محمد بن ذکر یا الازی مؤلفاتده یازدینی اوزره شخم ضبع بر جده سورلسه مضرت کلیدن امین
اولور و اودی قوز و دیلوب و سفوف ایلوب نصف دانی مقدارینی برزقه ایچر سه ر ایچن نلک شهوتی
کدوب جاعدن نفرت ایدر و صرتلان در یسندن تصنیع اولنان قالبوردن کیریلان حیوانات
زرع اولند قده ثابت اولان اکینه چکرکه مضرت ایدر * مر ایتهی (عطار دین محمد قولجه
صرتلان غیب ثعلبدن بالطبع هارب اولدیغندن او اوزمک شیره سی بدنه سورلسه مضرت
ضبعدن امین اولنور و جلدندن بر پاره سنی طاشیان کیمسه کوپک اورمز و اودیه اککمال ضعف
بصره و کوزده کی صویه نفی اولوب بصره حدت و قوت و بر و ضبعک صاغ کوزی قلع اولنوب
سرکه دندی کون اصلا چقارلیقه رق اصلا دیلوب بعده خاتمک فسی تحت قونیلوب اله طقان
کیمسه مادامکه الله در سحر وانک کی شلر تأثیرندن قورقز یعنی امین او اور و مسکور اولان کیمسه
خاتم مذکور یقه یوب او صوبی ایچسه سحری اذهاب ایلدی کی مجر بدر و باغلو یه و انواع
سحره نفی درکار در و باشی کوکرجین کومسته قونسه جامه چوغالور (قلت) یاور و لری
چوغالدر دیمک ایسه نه کوزل والا ناسک کومسلرند اولان کوکرجیلر اوریاه طولمغه چوغالدر
دیمک ایسه او باشک سرا و باش کی دریاه القاسی امر صوایدربلانی صاغ الله طوناه کوپک
اورمز و اذا ایتز حتی مهار تلوعیار و شطار نباح کلاب دلالتله دوچار دست حراس نیل اولور
خوفندن بویله امساک عادت ایدر و ضباع تعدیسندن خوف ایدر لالریته بیانی صوغان کوکندن
برینی بولر که او کوکدن صرتلان قجاریمش و صرتلانک آلت مهوده سی قور بلوب و سحق
اولنوب سفوفی بر خاتونه بتلیدی حائده ایچرلسه اندن شهوت جاع کیدر (قلت) ظنه کوره
خاتونک بتلامسی قید احترازی دکلدر یعنی بتلامک تأثیرینک شریطدر دیمک دکلدر بلکه یسله ایچمز
دیمکدر بو صورتده ایچمه سنسندن احتراز ایچوند ر قندبر (و حیوان مزبورک فرجی یاننده
طاشیان مرد ناسک سوکیلسی او اور ایمش (قلت) سحر رنکنده او اوب متفور طبعی سلیح

و من بو خاصه منقوله عوام بسند یافته قورد بوزوک وار دبدکری مثلی تذکیر اید رهله بویه
فرجلی محبت اولمز سده فلامه دبه جک واعراض اید جک شیلر دند ربو بولدن یعنی قوری
حیوان کسی کزدر مکله کندوبی هرکس سوسن در دینه دوشوب عار ایچیلر کس ناعم بشر ذی
روحی خلق ایچون اولزنده بسلسله دها زیاده محبوب عامه اولور لایه ی معناسی اذهان ظرافیه
خطور دن بعدد کدر مترجم عنهم اتباع اقتضا ایتمکله قلم خطا کار روی بیاض قرطاسی قره لدی
والا زاسایاز بیه جی ماده دگادر مسلم اهل درایت و واصل درجه پداهت اولدینی اوزره بر کیمه
اگر ناس سر ایاسوسونلر دیرسه مدار محبت خلق اخلاق حسنه و سبب عداوت و نفرت اخلاق
سببه در همان حضرت حق عز وجل جمله بی حسن خلقتن آرمسون آمین (ضبعک دیشلری
بازویه ربض اونسه نسیانی و وجع استانی دافع اولور و در پسیله ایچی قاپلش کبله دن یکجری بلان
حبوبات رزع اونسه آفادن مصون اولد بفتدن باشقه غریب خاصه لرن دن او مزر و عانی اکل
یدن و سواس یعنی و سوسه دن آمین اولور و آوچنده حنظلی یعنی قرغه دوکلکی دبدکری نباتی
طوتاندن صر تلان قیاری شیمی طرا اولان جسدی کوپک طاله مزو حنین بن اسحق قوتیجه کوز قباغی
ایچرو سنده بتن قبل آنتوب ضبعک و یا بیفانک و یا خود دیشی یککی و یا دیشی کیکک اولدیه اکحال
اونسه عون حق تعالی ایله او عینده شعر مذکور تمیز و کیر ضعیف قور بدیلوب و سفوف قلوب ایکی دانق
مقدارین بین مریدک شهورت جاعی قیاریوب نسادن اوصاف و بعض اطبا دخی صر تلان اودینک یارم
درهمی اولقد ربال ایلله قارشدربلوب ایچلسه باشد اولان علتله نفی اولوب خصوصاً عینی نزول
مادن محفوظ و انشاری شداید یعنی آلت تناسلی دایم اقامده ایدر حیوان مذکور ک اشبو خواص
مذکور دن ماعدا خواصی دخی حیات الحیواندن مطالعه اولند (حکیم) صاحب التحفه دیر که
مذهب خفیده ضعیف حرامدر و امام مالک کراعتیه قائلدر و امام شافعی اجتهادنده حلالدر (هر
پرینک ادله ربی دخی صاحب التحفه یازر مر اجمت اولند (ضفدع) جوهری بیانجه ضاد ایلله
دالک کمره لبله خنصر وزنده ترکیده قور بغه و فار سیده بزغ دبدکری حیوان معروفدر
جعی ضفادع و مؤثی تا ایلله ضفدعه در و ناسک دالک فتحیه استعمالرینه خلیل صاحب
العروض دخل یعنی تغلیط ایدوب لسان عربده فعلل وزنده حرف ثالث فتحیه انجی (درهم)
معلوم و طویل معناسه اولان (هجرع) و کثیر الاکل معناسه (هیلع) و بر طاعلک اسمی اولان
(قلم) دن غیری یوقدر دیمشدر (لکن صاحب الفاموس خنصر وزنی ایلله جعفر کبی صادق
ودالک فتحلری و جندب وزنده صادق ضعی و دالک فتحی و درهم وزنده اولمی لغت عربیه ر
اولوب فقط درهم وزنده اولتی لغت نادره و علی قول مر دود در دیوب و خلیل کبی کلبا یوقدر
دیوب رد خلیلی اخیرا اشرا ب ایتمشدر (و دیمیری دخی تفصیل ایدوب من حیث اللغة اشهر
کسر ضاد و دال و خاصه دن اولان عامه نک یعنی جمهور اهل لغت السنه سنده اشهر کسر
ضاد و فتح دال اولوب لکن بعض اهل لغت کسر ضاد و فتح دال انکار ایلدیکنی شرح ادب الکاتبه
بطیبوس یازمش و طرزینک حکایه سی کبی ضم ضاد و فتح دالک نادر اولدینی ذکر ایتمشدر
و معنری کفایه سنده جیک ضعیله علوم دخی نام ضفدع اولوب کینه می ابو هیریه و کینه
انسانی ام معبودام هیریدر دیو ذکر ایتمشدر (و بو حیوانک انواع کثیره سی واردر هم اجتماعدن
تولد ایدن هم جریان آذرده زده عفواتدن و عقب امطارده تگون ایدر حتی سطوح حله یا غوره
معاقب کثرت اوزره کور ایدیکندن بولوتدن یاغدی کائن اولور لکن سعاددن یا غیوب هتکام
امطارده طباغ مخلوقه سراب ایلله بقدره سبحانه و تعالی مخلوق اولور و قور بغه کندنده کک
اولیان حیواناتند و اوتن ایلله اوتن نوعلری واردر و اوتنک صوتی قوللرینک قربندن
خده ایدر و ظاهر اولدینی اوزره صوتی حد تلیدر و خارج ماده اولوب اوتدیکنی هنگامده

حدت سمعه موصوفدر و اوتنک قصد ایتد کده آلت چکه سنی صویه صوفار و آغزیننه صو کیرد کده
او غز اولور و بعض شعرا قلت کلامه معاتبه اولند قده معنای مذکور اوزره * قالت الضفدع
قولا فسرته الحکماء * فی فی ماء وهل ينطق من فی فیه ماء * یتنی اطرف نظم ایتمشدر و دیو
دمیری ثنا ایدر و بعض نسخه ده (فسرته) برنده (فهمته) واقع اولمشدر بیت مذکور
ظاهرا مفهومی قور بغه بر سوز سوز بیلد کده اول سوزی حکما تفسیر و شرح ایدر یعنی بکنور بنم
اغزنده ایه صو واردر و اغزنده صو اولان نطق ایدری دیوب غایا قلت تکلمنه اعتذار دیمکدر
اما ماء موصوله محمول یتنه و صوله صله مملو مانم یوقدر که اعاده کلام و اشرا ب مرام ایدر هم
هله بونک حلی بحر العلوم اولان ذواتک جدول صحیفه ده ناودان قلم تحریری اجر اسنه منوطدر
و نهایت ملاحظه ده محمول یتنی شو و جهله فخل و توهم ایتدم یعنی (شاعر دیر که مخاطب حکیم و دانا
و معنای شناس اولیق لازمدر تا که متکلم بلیغه شوق کلوب جواهر نثار کلام اوله ای قلت
کلام ایچون بکامعاتبه ایدن لر سز انجی لفظک موضوع لهی اکل به ییلوب معنای ثانی و ثالث و دخی
زیاده سنی یعنی دلالات سازه سنی ییلنلر داره سنه داخل دکل سز که بنده نطق ایدر هم اگر قور بغه نک
یا صوتدن اهل عرفان او او بده تسبیح توهم ایدن و یا خود عالم و بلیغ اولوبده صوت ضفدعه
اغزنده کیفیت مذکور اوزره صوبک اولماسی لازم کاور دیوب بو وجهله معنای لازم لفظه انتقال
ایدن ذواتدن اولدیکز بندخی سولردم بو صورتده بنم اغزنده صو واردر یعنی قور بغه بی
سو یلتمین صو اولدینی کبی بی دخی سو یلتمین سزک عدم نه هم کز صوبی واردر دیمک اوله معذور باد
عبد القاهر جرجانی دیر که حیه کیره قور بغه نک * سیحه زی کندوله دلالت ایتمکله سسک
صاحبی یعنی اوتن قور بغه اوزرینه واروب اکل ایدر دیمش و اشبو معنایی بر شاعر * یجمل فی
الاشداق مایه نصفه * حتی بنق و النقیق یتلفه * یتنده درج ایتمشدر دمیری اشارتجه شاعر ک نصفه
قولی عدالت معناسه اولان نصفندن اولوب بلکه بر شیبی یارم قلیق یعنی تصبیف ایتک معناسه
نوک و صادق فتحه لبله اولان نصفندن و بو صورتده مفهوم یت ضفادعک اغزلی
ایچنه تلف و هلاک اولسنه اوتسی سبب اولدینی حالده اوتسون دیو نصف فک اعلا سنه
قدر صو وضع قلندی یعنی انجی آلت چکه سی صو ایچنده اولدی و اوست چکه سی خارج ماده
قالدی دیمک اولوب و بو مفهومک مفاد و محصلی دخی ملاحظه عورانه اوزره حکمت بالقه
صعدانیه بی کور که قور بغه به کیفیت مذکور سی اوزره صوبک نصف اولسی یعنی تمامیه اغزیننه
صوبی طولدر ممسی سسک ظهورینه سبب و اول سس مسیبی دخی قانلی اولان تعبانک کلوب
قور بغه بی اکل دلالت یعنی دعوت ایتمکله ماده هلاک اولمشدر دیمک کور بنور والله تعالی
اعلم (بعض اهل دل قلمی اشبوییت مخبلی کشکول وجع اثرینه بعد التحریر بر سؤال مقدره
جوابی مشتمل اولان اشبو حکایه بی ذیلنه یازمشدر شوبله که (بر طیب خاذق مسلم عارف
بر پیماره واروب اقتضای بدن دوابی ترتیب و زندها ر شوقدر ساعت مرور ایتمکله اوزرینه صو ایچمه
دیو تنبیه واکر ایچلور سه هم تأثیر ایتمز و هم درد زیاد ایدر دیر که ترهید نصکره
ایچروب کبدر و کلوب خسنه نک علی مشد اولدینی کور دکه قور فارمکه تنبیه می دگیوب
قبل الوقت صو ایچمک کر کسن دیو تو بیخ ایدر مر یض مر قوم اهل دانشدن بولغله طیبه
مخ و جعلنا من الماء کل شیء حی * مکره سنک مدلولانی ملاحظه ایلله درد دن خلاص
و حیات اختصاص ایچون ایچدم دیچیک اول حکیم ذی فنون فی الحقیقه صو بر موجب نص
شریف ماده حیات اشیا در درد دخی جمله اشیا در سر احیا شیء ما اولان علتکده ظهور
ایتمکله علتک قوت و اشتداد بولش بوقسه امانه علت ایتماش و ماده حیات اولان شی سبب

موت اولان مرضی یعنی مرض موتی وعلنی دافع اولیٰ خصوصتی مستلزم دسکندر دیو جواب
ویرمندی دره فتامل (ضعف صوده اول نشسته طاری جرمیده برسیاه نخم کی ظهور و بعده
اخرده طاری قدر تخمدن دعوص کی خروج ایدوب بعده اعضا سی ثابت اولور فسبحان
الله القادر علی ما یشاء (قلت) دعوص عصفور وزنده صوبه طار بر جانور چکدر دیو
وانقولیده محرر در و ترجمه قاموسه وزن مذکور اوزده بر کونا سیاه قورنجه دینور که صو
کولر ینک و آفرک صوچکلمکه باشلدقده دیلرنده وکنارلرنده پیدا اولور فارسیده اکا کفجلیز
دبرل باشی و بدنی مدور و غایت سیاه و کوچک قورغی اولور چوچقلر اکایت بالخی و قور بنه
یاور بیسی تعبیر ایدرلر جعی دعامیص در دیو باصلشدن البستان و احوالیده اکا چومچه بالخی
دیندیکی مسجوع فقیر اولشدن (ابو عبد الله القرطبی کتاب الزاهرینده یازده که حضرت داود
علیه السلام جناب باری تعالی و تقدسی شول کونه تسبیح ایله تسبیح ایده رمکه مخلوقاتندن
راحد اولیده تسبیح بقصدی دیو صعب بان تعدیت نعمت عبادت ایلدکده سعادت سیرای نیویلی
ساقیه سندن بر قور بغه یاد اود حق جل و علا حضرتلرنده اولان تسبیح ایله فخری ایدر سن
بنم ستم سبعینه بتمش اولوب بومدنده حق تبارک و تقدس حضرتلری ذکرندن لسانده جفاف
واقع اولمادی یعنی متصلا ذکر ایده رم واون کوندر که ایکی کلمه مبارکه به اشتغالیدن ناشی
ظم خضرا و شرب ما یقدم یعنی ییوب و ایچدم دیوندا ایلدکده داود علیه السلام قور بغه به
ای مخلوق حق کلین مذکورین نه در دیو صورر قور بغه دخی * یا سجا بکل لسان و مذکور ایل
مکان * در دیدکده اول نبی مکرم قلب و رو عنده بن تسبیح و تجمید مده اشو کلیندن ابلغ قوله
تقرب ایلدم یعنی به مدم دیو تواضع ذکر مذکور تحسین قلملر در (و یهتی دخی شعبنده
انس رضی الله تعالی عنهدن روایتله داود نبی علیه السلام خالقنی عز و جل کندول ینک ایلدکری
حد و ننادن افضل بر احدنا ایلدیکنی نفسنده ملاحظه ایتمکله الله تعالی و تبارک داود علیه
السلام بر که ما یاننده اولان محراب عبادتده قاعد ایکن تیانا و ارشادا بر ملک ایزال ایدر و اول
ملک داود علیه السلام یاد اوداشو بر که ایچنده اولان ضعف نه بی تصویت ایدر یعنی صوتنده
نه سولر تفهم ایله دیدکده صوتنه دقت ایدوب قور بغه نک * سجا نک و یحمدک منتهی علمک
دیدیکنی ایشدر ملک منزل نیجه کوردیکر دینجه داود علیه السلام بی نبی ایدن باری تعالی
قسم ایدر که بن اشو تجمید ایل مدح ایده مدم دیو تواضع و اعتراف عجز ثنا ایشدر (جعفر بن
محمد کتاب فضل الذکر کنده عکرمه رضی الله تعالی عنهدن صوت الضفادع تسبیح دیدیکی
(و ینه کتاب مذکورده ابو صالح بابک صریحی یعنی قیونک خبر دینی ایشدیکمده اشو صریح بابک
تسبیحدر دیدیکی مرویدر) بعض اعلام قور بغه آغز یله صو آلوب نار ابرهم علیه السلامی
اطفانیتله صب ایدن حیوان خیر خواهدر دیشدر (فائده) رئیس الحکما ابن سینا دیشدر که
عادتندن زیاده قور بغه تکرر ایلدیکی سنه ده تعوذ بالله و یا کورینور ایش (زنجشیری فائقدن
یازر که عمر بن عبد العزیز دن مرویدر که بر کیمه باری تعالی و تقدسندن قلب بنی آدمده موضع
شیطانی کوسرمستی سؤال و نیاز ایلدیکی خللده رؤیاسنده او کیمه بلاور کی داخلی خارچندن
کورینور بر آدمی بی وسوری سنک کی خرطومی اولوب قور بغه شکلنده اوله رق خرطومی اول آدمینک
صول کورکندن قلبه صوقوب و سوسه و بر و اول آدمی الله تعالی به ذکر ایلدکده چکاور اولدیغی
حاله شیطانی کورر (ان شاء الله تعالی کرکی ذکر کنده بو خصوص و سوسه کرکی کی یاز یله جقدر
(حکایت) سحاح تجمید قور بغه ایلدکدن نهی مروی اولمه آلی حرآمد دیوب بو خصوصده
و اولان دخی ذکر ایشدر بقیه صوابه اوقوف و احوال ایلدکده مذکور جلوه کاه کاه و عذالده

اولانه حرف الطاء (طاوس طیر مشهور در (قلت) صحاحده و بعض نسخه قاموسه بروا و ایله
محرر در (شافیه ابن حاجبک املا مطبوعه داود کی ایکی واولو اولان اسملرده اکثر یا واولک
برینی کتابنده اهل دانش نقص ایدرلر یعنی واثانیه ساکنه بی یازمازل دیدیکی قول اقتضا سنجه
تلاظی اوزده ایکی واوله یازمق جائز ایلدده بروا و ایله یازمقده کثرت اولدیغندن او واول واحد
کثیره الاملا به اتباع اولادر فلیحفظ (طاوسک تصغیری زیادتیی حذفه نصرکه طویس در
جعی اطواس و طواو یس کلور کینه طاوس حاکم ضمیمه ابو الحسن و ابو الوثنی در دواب مباننده
عز و حسنده فرس نه کونه ممتاز ایلدده بودخی طیر اراستنده سرافراز در و طبعنده عفت اولوب
حسن خلقت نفسنه تکبری و تو یلرینک رونق و پرتوینه تفاخر و انجایی سور و قور یعنی
خصوصا اشی ناظر ایکن طاق آسا کشاد و عقد ایدر و دیشبسی اوج ساه وارمیجه مورطله من
وارکیکی دخی بومدنده ریشی اکمال یعنی تو بی دوز ورنکی انعام ایدر و برسنه ده اون ایکی
مورطه چبقار ایش و یوندن اقل واکتر دخی اولور و هنگام سفادی یعنی آشمه لری ایایی وقت
ر بعد رکوز فصلی کلدکده اشجار اوراقنی دو کدیک کی بودخی ریشلرین دو کر و طلوع برک
شجر ده بونک دخی ریشی طلوعه باشلر ایش و دیشبسی مورطه به اوطور دینی زمانده ارکیکی
انسانی ایله ملاعبده مفرط اولوب کاهمیجه و فرت جنبشندن مورطه قیریلور و بوزیلور ایش و لهذا
مورطه سنی طاوق آکته قورلر لکن طاوقده ایکی مورطه سندن زیاده سنی اداره ایده جک قوت
طبیعه یوقدر و طاوق حوض بیضه طاوسده ایکن اسکال و شربدن محتاج اولدیغی شیلری
دائما یاننده آماده ایملدر تا که اوزرندن قالقب هوا بیضه لری افساد ایتیه اما بحکمته سجانده
طاوق آکتنده چبقان طاوس یا وریسی حسن و جنده طاوس آکتنده چبقان ناقص اولور ایش
و مدت حوض طاوس او توز کوند و یا وورلری طاوق پلیجی کی تو یلمش اولدیغی حالده
مورطه دن چبقارلر (دمیری بر که اشبو طارک حسنیه یله ذاتندن تشام اولمشی اعجب امور در
و بونک سبی دخی الله تعالی اعلم طاوس جتنه ابله سک دخولیه آدم علیه السلامک جتندن
دنیا به هبوطه و بهشتک آدم علیه السلامدن دوام دنیا مدته قدر خلوتنه علت اولدیغیچوندر
و بوسیدن اولده طاوس بسلمشی ابو صایعزل (فائده) محکدر که آدم علیه السلام کرمه بی یعنی
اوزم اغاجنی دنیا ده غرس ایلدکده ابله سک کلوب کوکنده بر طاوس کسیدی و قانی آصمه ایچدی
و یراق دو کدکده کلوب بر ماغون بوغازلدی و انک قانی دخی آصمه ایچدی و قورق دو کدکده
برارسلان بوغازلدی کذلک ایچدی و اوزم اولدقده بنه دینده بر خیزر اولدری انک قانی دخی
شجر کرم ایچدی فلهدا شارب الخمری اشبو حیواناتک اوصاف ار بعده سی احاطه ایدر شوبله که
اهل عشرته مشهودناس اولدیغی اوزده یاده اول شربنده اعضا به یایلوب لونه حسن کنور
طاوسده اولان حسن لون کی و مبادی سکروستی کلدکده مایمونلرک کاری اولان لعبه و آل
چریمغه ورقصه باشلر وقتا که تمامیه سرخوش اولدقده کند و بی صفت اسدیت طوتوب
عشه و عریده به باشلوب فائده سزا و ضاع جنت آتارده اولور بعده خیزر آسا کبروب او یقویه
وارد و یشتاب اوله رقی یا نور فالور (خواص) دمیری بر که لحم طاوس عسیر الهضم و ردی المزاجدر
واجودی پلیجدر که معده حاره به نافه دراکر طبخندن اول سر که ده اصلدیلوب بعده بشیریلور سه
مضرنی دفع ایدر و امزجه حاره به موافق کیوسی تولید ایدر و حکما کافه طیرلرک لخموتندن دون
و هضمی اسر در و اصحاب رفه یعنی النوا لذائذ و نقایس اطعمه به الشمس ذوات اکلندن منع
اولمیدر ز بر طاوس ارباب ریاضتک طعامی زیتون کی ما کولانه حصر ایدرک اغذیه سندن رو این زهر
حواصنه طاوس بر طعام مسموم کورسه یا خود را بجه شمی شم ایلدده فرح باب اولس حاشی کوسرتوب

فردی بنی سر ایدر و کندن احوال سرور ظهور بولور دیو باز مشدر (قلت) غالباً بوحالی
 باز مقدن مقصود اگر طاوسدن باشه سبب اولیه رقی طعمام یاننده بویه بر کیفیت پروزاید رسه
 تحری و توفی لازم اولدیغنی اختار اولق کر کدر اگر طاوسک اودی سر کجین و صیحن
 صوابله مبطونه ایچر بلور سه بر و بر (وهر مسدن منعولدر که اودی بینه سرکه ایله عفر
 وحیه کی کندوبی هوام صوقش کیمه ایچسه نفی واردر) (لکن عین الخواص صاحبی اگر
 بالکر طاوس اودی بر کیمه به ایچر لسه مجنون اولور و بن تخر به ایدم دیمشدر (قلت) خود
 بخود ایچن مجنون یعنی عقلی باشنده بر شخص ایچمکه جسته واردیغنی مشاهده ایله تخر به ایسه
 نه کوزل ولا عین الخواص صاحبی ایچر مش ایسه ارتق انک صاغلق و پردیکی علاجلردن
 صافعتی کار عقلدر قنبر (وینه هر مسدن مر ویدر که اگر دم طاوس ازروت و طوز ایله
 قارشیر بلوب حفظنا الله تعالی آکله علته واره جفتدن قور قیلان قروح ردیه رطبه به وز بلی
 توالیه یعنی سکل دیمک اولان توالیه سور لسه قلع ایدر و کیکی احراق و سحق اولوب کلفه
 سور لسه باده تعالی کیدر (حکم) صاحب التحفه دیر که خبث لجنه بناء اکل طاوس حرامدر
 و علی قول مستفادات اکل ایتمیدن حلالدر و علی کلا القولین یسی صحیحدر ز بر اقول نایجه
 اکل اولنور اوکی قولیه لون حسن ایدر نکه اباحت ایله تفرج و تیزه اولنور و اکل طاوسده
 یأس اولمادیغنی مضرتدن منعولاً قهستانیده مسطور در انتهی * (حرف الظاء) ظی غزال
 یعنی ترکیه کیک و فارسیجه آهو دیدکاری حیواندر جوهری پیانجه ظی مفرد اولوب یعنی اسم
 جنس اولمافله جمع قلی الفک قتی و حرف بانک کسر ومدی ایله اطباء کلور لکن الفک قتی
 وفانک سکونی و عینک ضمی ایله اولان افعول و زنی اوزده اطبی اولوب یانی صیانه ضم با کسره به
 تبدیل اولمشدر (و بواظی اوق اوجی معنایه اولان طیه لفظنک دخی جمعی اولور و جمع کثرت
 ظی طانک کسری و حرف بانک قمع ومدی ایله طباء کلور و مؤنث ظی تا ایله طبیه اولوب بونک
 جمعی دخی طانک و حرف بانک فتحه لیه طبیات کلور (قلت) فیس مجنونک * بالله یا طبیات
 انفاع قلن لنا * لیلای منکن ام لیلی من البشر * یئند * اولدیغنی کی دمیری بر وجه محرر جمع
 کثرت ظی اولان طباده الف ممدود اولق مطرد دکلد ز بر قریه نک جمعی مقصوده
 اوله رقی قری در دیو وارد اولان سؤاله جوهرینک قولجه زکاة ایله زکا کی معنی اللام اولان
 اسمک جمعده الف ممدوده اولق قاعده مطرده صرف اوله رقی اصلاً تغیر ایتز فقط جمع
 اولان قری بوقاعده و قیاسه مخالف اوله رقی شاذ اکلشدر که سارری اکا قیاس اولنار دیو
 جواب ویرمشدر و عرب کیکی چوق اولان محله (ارضه مطبأة) دیور (کرخی کیکلار ککنه
 ظی و دیشنه غزال دیور دیدیه ده و همه حل اولنوب کیک طوغوب ناقوت بوله رقی
 بونوزلی طلوعنه قدر غزال ایله مسما در دینلیدیکی نووی صحیح ایش و صاحب التنبیهک
 * وان تلف ظیاً ماحضاً * صابره سینه صواب اولان * طبیه ماحضاً * دینلیدر ز بر ماحض
 حائل دیمکدر یعنی حل انسانک شاندر و طبیک انسانی ایسه تا ایله طبیه در دیو دخل قلمشدر
 و طبیه نک یعنی دینی کیکلک ام الخشف و ام شادن و ام انطلا کینل بدر و کیک مختلفه الاولاندر
 و بونک دخی اوح صغیر که بر صغنه همزه اولانک قتی و نایه نک مدی ایله ارام دیور که مفردینه
 رانک کسری و همزه نک سکونیه رنم دیور دیو نوعی اکثر یا قومده ساکن اولور و علم و شخم
 صاحبی دخی اولدیغند ن منان انضبا دخی دینور و بر صغنه دخی عفر دیور که لونی قمری
 دخی فیصه و سکرته ده دیگر صغیرلردن ضعیف اولوب مواضع مرتفعه و اما کن صلبده
 * و کذا اذا جبار قوم ارادنا * بکبد جلوه علی قرن اعفرا * مفهوم بیت بزه

جبار قوم یعنی قبائلک بهادر مشهوری سوه قصد ایله هجوم ایدر کندن بزا لردن قاجوب
 و قارشو واروب ایلری اعفر بونوزینه تمجیل ایدر دیمکدر که مفادی بر انلری اخذ و قتل
 ایدوب باشلرینی مرز افلر بزمه طقارز دیمک اوله جعفر ز بر اهنکام جاهلیته قیائل عرب و زراغنی
 کیک بونوزندن تصنیع ایدر ایدی (قلت) حیاة الحیوان صاحبی دمیری جوهریدن آخذا
 کیکلک صنف ثانی مذکور بینه حرکه سنی بیان ایله رک عفر دیور دیوب کیکلک بونوعنه عربک
 عفر دیدلرینی شعراء قدماء عرب عربان اولان کیکلک بیت محرر جاسی سیله اکر چه
 اسشهاد ایشدر لکن بیت مذکورده اشتقاقی مطابق اولدیغنی حالده عفر اولوب اعفر
 واقع اولغله قول شاهد مدعا به منافی کورندیکندن تنبع اقتضا ایچمکه و انقولیه باقلد قد
 (عفر عینک ضمی وفانک سکونیه شول آهولدر بیاضنه حرث غالب اولوب قصیر الاعناق
 اوله ل و بومقوله اولانر آهولر سکرته جهتدن ضعیف اولاندر که یوسک برلده و صرب
 موضعه لرد * اولور دیو دمیرینک حرکه سنی و شرحنی اهمال ایلدیکی عفر جمع اولدیغنی ترکیه
 ادات جمع اولان (ر) ایله کوسر مشدر و بیت مذکورده اولان اعفر دخی عفر مر قومک
 مفردی اولدیغنی مهند به * الاعفر سپید نه روشن و آهوی سرخ العفر جمعه * دیو محرر
 اولان کلامدن مسلمان اولغله بونصورته طی کلامدن ناشی حیاة الحیوانده کوریلان تشافی
 بر طرف اولوب دمیرینک اسشهادی برنده اوور (اهل مطالعه دن بومقوله جرأت اولسان
 تضویلات فقیرانه نک عفری نیاز اولنور و طبیک صنف آخری دخی ادم نسبه اولنان حیواندر که
 بونک کردنی و ایاقلری دراز و شکم طرفی بیاض اوور اشواجال دمیری دخی و انقولیدن
 تراشیده اولدیغنی اوزره (ادماء همزه نک قتی و دالک سکونی و الفک مدیه آق اولوب اوزرنده
 بوز خطاری اولان آهولدر که طاغده ساکن اولغین مسکنی اولان طاغلر رنکنده اولور و جمعی همزه نک
 ضمی و دالک سکونیه ادم در دیو تفصیل و شرح اولغش یعنی ادم جمع اولوب مفردی ادماء اولدیغنی
 بیان قلمشدر (اما قاموسده ادمه ضم همزه ایله دوده سیاهله و یاخود بیاض ایله مشرب و مختلط
 اولان رنگ یاخود بیاض واضح و کیکه بیاضه مشرب رنکدر که انسانده اکادمه و زننده سمره دیور
 دیو معنای ادمه بی بعد البیان رنگ مذکور ایله متصف اولدی معنایه باب ثابیدن و خامسدن
 ادم فلان دیور و بورنکله متصف اولان رجله الفک مدیه ادم دینوب بونک جوهری کی ضم همزه
 و سکون دال ایله ادم و دخی ادمان کلور و مؤنثه ادماء دینوب بونک جمعی دخی ادم کلوب مؤنث
 مفرد * ادمانه دیمک شاذ در دیدیکی محرر لکن لغته کاب العین ده اسم اللون طبیه به اگر چه
 ادماء دینوب لکن ارگک کیکه هر نه قدر قیاساً آدم دینور سه ده ایستمد دیمشدر فلیحفظ
 و دخی کیک حدت بصریله موصوف و قاجق بونندن حیوانک اشیدر و ما واسنه کیررکن
 نفسی و خشفاتی خوف ایتدیکی شیدن وقایه ایچون استدار و عینیه استقبال ایدر یعنی اطرافده
 صیاد و سباعدن بری وارمیدر دیو کوزه درک فیچن فیچن کیرر و اگر کیررکن کندوبی کوزه دخی
 کوررایسه ما واسنه کیرمیوب کورمزایسه کیرر و حنظلی یعنی ابو جهل قار پوزی دیدکاری
 ایچی نیاتی سوه سوه بیر و تلذذ ایدر و کار در یاه واروب طوزلی و آجی صوبی شکر شربتی کی
 طانی طانی ایچر (ابن قتیبه کیک یاور و سنک اوکی سنه سنده آدی طانک فتحیه طلی و خانک کسر یله
 خشف و ایککی سالدع و اوچنه با صد قدح موده قدر نامی تی در دیمشدر (دمیری جوهریدن
 ناقلا دیر که چونکه نینه مقدمه کی دیشلر یعنی اغزده اولان اولک دیشلری اولوب بومعناجه
 فیل و زننده ثنی نینه سنی القا ایدنه دینور و کیکلک ایسه ایداً بحکمت تعالی ثنیه لری اولمافله کیکه
 ثنی دینور دیمشدر (فصل) دمیری ظی مطلبنده مسک کیکنی مستقل بر فسله ذکر ایشدر

کن صاحب مستطرف طی ایست در فقر اجالا در جانی تنسب ایلدم منه التوفیق (قال الدمیری)
 من مسکن نونی سیاه اولور اعضاده ذکر اولان کیک انواعه شبهه ایسه ده یو حیوانک الت
 چکه سندن رویت طوغری خفیف ایکی عدد ازو دیشلری وارد منقولدر که حیوان مرقوم
 بت طرفندن هنده سفر ایدوب اوراده مسکنی القا ایدر و مسکن ابتداء القاده در پدر و مسکن
 اصلی دخی کیکک کو بکنده برسته نک ایچنده وقت معلومه جمع اولان قاندر که اعضابه منصب
 اولان مواد منزله سنده در جناب حق عزوجل نافه غزالی معدن مسکن قیلدر هرسته شجر ثمر و ریبکی
 کبی یو حیوان دخی ثمر مسکنی مرزعه سره سنده باذن ربها و ربنا تعالی شانه انبات ایدر و مسکن ششی
 کو بکنده پید اولدینی زمانده نکاملنه قدر حیوان مرقوم خسته اولور و محکدر که بت
 اهابسی غزال مسکن ایچون صحراره و بریه به قازقلر قازقلر ایش حیوان مرقوم قازقلر
 او قازقلر ایله قاشدقلرند مسکن او تادیانلرینه دوشر ایش (اما بعضیلری کیک کبی اولان داهه
 مسکن وقت معلومه در یادن چقار و تاس انلری صید و ذبح ایدوب کو بکنده دم بولورل که
 اودم مسکندر لکن اوراده مسکن رایحه سی اولوب بولد قلی محلاک غیری اولان بلاد
 کوردکلرند حاصل اولور دیش و بعضیلری دخی نافجه جوف جدید اولان نافجه کبی جوف
 ظیه ده اولور دیوب به ضبسی دخی بونی تأید ایله کیک مسکنی طاوق بمورطه بی بطخندن القا
 ایلدینی کبی القا ایدر دیش ایسه ده بو قوللر غریب اولوب یعنی مسکن داخل بطن غزالده بمورطه کبی
 مودع و موضوع اولوب بلکه آنفانقل ایلدیکم کبی بطخنک خارجنده اولان سره سنده منجمه در
 دیوب ضعف اقوال مذکور بی دمیری تصریح ایدوب سوز بی ترکیه دمور کبی کیمش آتشدر
 (خواص) دمیری دیر که رازی قولنجه طم طی حار یابس اولوب لحوم صیدک یعنی چار پای
 و حبشه نک اسلیدر و اجودی خشکی یعنی یاور بیس مجیدر که حذاق قولنجه قولنجه و فاجله
 و فضولی کثیر اولان بدنه نافه در لکن اعضابه قور یلق کتورر و اشبو مضری دخی باغ و اکشی
 شلر دفع ایدر یعنی کبابی یمنیوب و یاغله طبع ایدوب قورق و لیون کبی اکشیر قوغلیدر و بو
 حیوانک لحمی امرجه بارده و کوهوله موافق اولان دم حاده تولید ایدر و هنگام شتاده اکلی اصلدر
 (ابن وحشیه دیشدر که کیک بو بنوزی ایله بر محل یخبر اولانده هوامنی طرد ایدر طبیعت مراره سی
 یعنی اودی اغریان قولاغه طامدلسه و جعی زائل اولور و بیره سیله در یسندن بر بارچه سی
 بعد الاحراق و الحاق ییکه باشلش چوجوغک طعامنه اول سفوفدن مقدار مناسبی قاتیلوب
 پیدر مکده اولسه ذکی و فصیح و حافظ و طلاقلی اوله رق نشست ایدر (واما کوک و ک
 مسکنک خاصه سی مسکن حار یابسدر و اجودی صفدی دیدکلری مسکندر که بتندن جلب
 اولور بصره و قلبه و دماغه قوت و بر و رطوبات بدنی تشفیف ایدر و بیاض عینه جلا و بر
 و حفاصانه نافه در و سمومه تریا قدر لکن حار اولان دماغه مضر و وجهه صفرتی مودر
 اولوب دفع مضرتی دخی کافور ایله استعمالدر و طعامده استعمالی یخبر یعنی اغز قوقوسی اراث
 ایدر و رایحه سی امرجه بارده و منلره موافقد (تبعه منسوب اولان نوافج یعنی کوک مسکنرینک
 جرحاری دیدکلری مسکن وقت و رایحه ده منیدر و غزنو بیس بو ایکلری ینلرنده متوسطدر
 و صنوبری دیدکلری غزنو یند اشغیدر و کیکک سنبل اکل ایدوب بحره بعد برده اولنلرینک
 مسکنی الذ و اذکا در (قلت) غیر مره بو فقیر اخطار ایتددر که اشبو باید و سائر جماع
 و کتب طبیه ده بازیلان خواص طبیب حاذق ایله مشورت اولند فید استعمال اولنما مق
 امر صواب اولغه یو مسکن خاصه در ترجمه سی دخی اهل فن ایله مذاکره بیورلیق اخطار ایله
 قیلاکه بانه بخانه مسکن اتمام ایلدی والسلام (حکم) دمیری شافعی و صاحب الحنفیه

الحنفی کیک جمیع انواعیله حلالدر دیوب بعد التحریر دمیری اما مسکن طی حال حیات ظیه ده
 منفصل اولور سه حلالدر دیوب تفصیلی ذکر آئی فاره مطلبنده ان شاء الله تعالی ذکر ایدر رز
 دیمکله فقیر دخی بعونه تعالی ولکرمه اوراده سایه امداد رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلمده
 دغدغه اهل ضغندن علی دوام الحیاه رها اولنه رق کرک اقوال مشارالیهک ترجمه سنه و کرک
 انجیق اخوان مؤمننه خدمت قصیده سائر آثار قلبیه و مائر خالصه به موفق اولنی درگاه آله
 تبارک و تعالی و تقدسندن وقت قبله نیازده و استرحامده یم حضرت پروردگار عالم عز و علا
 بحمده تعالی شرفیاب انسابی اولدیم حنین احسین رضی الله تعالی عنهما حرمتلرینه قبول
 ایلیه آمین (ظریان) دمیری دیر که فافک قحی و طانک کسریله اولان قطران و رتنده کوک
 یاوروسی فوقنده ریجی بد و بللمشی چوق پردویه اولوب حتی حیوان مرقوم فسو و حدشک
 بویله بد بو اولدیفنی طبعاً یلیدیکندن ککندویه ریجی سلاح ایدوب ضبک یعنی کلرک
 یووه سنه واروب دلکنه دیری ایدر یروب و قور غبله یل چقسون دیوب اطرافنی ابوجه
 صفتد یروب یلانور و فسوینک تأثیری شویله اولور ایشکه حدی اوجه واردیفنی کبی ضب
 هلاک اولغه کندی و وارایسه یاورول بی و بیضه لری بی اکل ایدر ایش و حیوان مرقوم اگر
 بر توبه فسو ایدر ایسه چور و بنجیه دک قوقوسی چیقیز دیوزعم اولنمش (صاحب القاموس
 ظریان وزن محرز اوزره کدی قدر منته یعنی ظاهر و باطنی قوقش پردویه اولوب طانک قحی
 و رانک کسری و الف ممدوده ایله ظریاه دخی دیرلر و جعی طانک قحی و رانک کسریله ظریان
 و یانک تشدیده ظریانی دخی کلور و ظالینک کسری و رانک سکونیه مقصورا و ممدودا ظریانی
 و ظریاه اسم جملدر دید کد نصکره * فسا ینهم الظریان * مثلی که مفهومی ارالنده ظریان
 یلندی دیمکدر که بر لرندن بر ماده سیله تقاطع ایدوب و یوزیشوب بارشیه جفلر حقارنده
 استعسال اولندیفنی کوسرتوب حیوان مرقوم بر توبه حدی ایسه قوقوسی چورو ینجیه دکن
 کتروصفی و ضبه فسویله ایلدیک فسادی ذکر ایش یعنی مذ کورک وصف مزبوره اولان
 مناسبی بیان ایلددر (ینه دمیردیر که جعی اولوب فانک و عینک کسری و الف مقصوره ایله
 اولان فعلی و رتنده لغت عربیه ده جمع وارمیدر دیوب ائمه لغت عربیه دن ابو علی الفارسی شاعر
 مشهور احمد متنبی به صورت ظریانی ایله بحلی دن باشقه یوقدر دید کده ابوعلی اوج کیجه کتب
 لغتی تتبع ایدوب و ایکی جملره اوچنجی بوله مدم دیوب متنبینک کال اطلاعی ثنائیلددر (قلت)
 اشته شوافضه ایله معلومات کرکدر که بذات متنبی و سائر اعلام مشاهیر عرب و انجم آساماشر
 بالبان اوله (حیوان مرقوم هره و کلب فلفی قدر در و قولقلری اولوب برنده ایکی صماخی
 یعنی دلکی وارد و اللری بنکلی و قبصه و قور یوغی اوزون اولوب ارقه سی ککی سائر حیوانات کبی
 بر برینه متصل فقراتی و مفصلی اولوب مفصل رأسندن مفصل ذنبنه دکن یکپاره برککدر
 و در بسی غایت صلابنده اولوب سیف ایله ضرب ایتدکلرنده انفی طرفنه اصابت ایتن ایسه
 کسدره مدکلری منفولدر و شجاعت و حاست اشعارندن شاعر عربک * الایلفا قیسا و جندب
 اننی * ضربت کثیرا مضرب الظریان * ینتی ضربانک قلیج تأثیر ایدن بری انجیق بورنی
 اولدیفنی افاده ایدر (مالیت) آگاه اولک و قومدن قیس و جندبه خبر و رک و مرده ایدک کبن
 خصم اولان کثیرین شهاجای ضرب ظریان اولان محلندن فلیجه اوردم یعنی بورنی قطع ایتدم
 دیمکدر و حیوان مرقوم نفسیله ییلاقی پاره پاره ایدر و صید طبرایچون خطرناک دیوارله و بو کسک
 قباله چقار و اویله یلردن دوشر کن قرنی ریح ایله فی الحال طلوم کبی شسر مکله سقوطک
 کندویه ضرری اولد و دوه هجمه سی میانه کبر کده در آن یلانیک کبی دوه لریشان اولوب

روزگار آسا صحرای طوئار و راعیلری طوئلرند. خلی زحت چکرلر و لهذا عرب
 او حیوان خبیث مضره مفرق النعم نسبه ایتشدر و حیوان مرقوم بلاد مغریه چوق اولور
 (همجه هانک قحی و جیمک سکونیله جوهری قولجه الی مابلغ اقلی فرق قدر اولان دوه
 سور یسنه دخی دبرلر لکن صیغه تصغیر ایله انجق یوز عدده دینور (قلت) قاموسده همجه
 فرقدن دخی زیاده سنه یاخود یتش ایله یوز یینده و علی قول یتشله یوزک دونلرنده اولان دوه
 سور یسنه دینور دیو یاز یلوب فاما دمیری یوز دوه در عباره سنی یا ز مشدر فلیحفظ (حکم)
 دمیری و صاحب الحنفه استخبا یچون اکلای حرامدر دیمشدر ﴿حرف العین﴾ (الجل) عینک
 کسری و جیمک سکونیله ولد البقره یعنی اینک یوزاغیسی دیمکدر و هؤنی وزن مزبور اوزره
 نایله عجله در و معجل میث ضمی و عینک سکونی و جیمک کسریله یعنی اعجالدن یوزاغیلی
 اینک اوله جقدر که بقرة معجل دیمک بقرة ذات عجل دیمکدر و حیوان مرقومه عجل نسبه سی
 بنی اسرائیلک یوزاغی به عبادت باطله ده استعجال ایلدکاری ایچوندرو طابقدری مدت فرق کون
 سوروب اول ایامده منهی الهی اولان یوزاغی و ضلالتلری فرق ییل معاقبلر یسنه یادی
 اولوب جنساب رب ذی انتقام بنی اسرائیلک هر کون ایلدکاری بو کفر کاه عظیمی جزا سنده
 عدلا هر یومه برسنه ایله مقابله قیلوب اول سنین مدینه هر کون آه و ندامت ایتشدر دمیری
 یوراده * روی ابو منصور الدیلمی فی سنده الفردوس من حدیث خدیفة بن الیمان رضی الله تعالی عنه
 ان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم قال لكل امة عجل و عجل هذه الامة الدنبار و الدراهم قال
 حجة الاسلام الفزانی و کان اصل عجل قوم موسی علیه السلام من حلیة الذهب والفضة (و قال
 الجوهری قال بعضهم فی قوله تعالی ﴿عجلا جدا﴾ ای من ذهب اجراتهمی روایت و اقوالی
 ایراد ایتشدر (قلت) مفهوم تفسیر نص شریف و مال روایت شریفه و قول غزالی قدس
 سره آشکار در سبب عبادت باطله مذکوره و قصه سی تفاسیرده مذکور و مستطرفک باآلرنده
 بالناسبه قلم فقیر ایله دخی تفاسیر مترجه و توار یخدن نفلا مسطور ایسه ده دمیری بو محله
 اجالا بیان و صاحب المستطرف دخی نقل ایتشکله ترجمه سنه عاجزانه ایتدار اولندی (و قننا که
 موسی علیه السلام عاشورا کونی بنی اسرائیل ایله بحری مرور ایدوب فرعون دخی قومیه
 مغروق یم هلاک اولدقدنصره بوللرنده معبود بالحق اولان باری تعالی و تقدس عبادت مأموره سنی
 ترک ایله تمایل بقره ده اولان اوتان و اصنامه طیار بر طائفه به تصادف ایلدیلر ابن جریج قولجه
 اول امر عجل یعنی منشأ یواولشدر بنی اسرائیل طائفة باطله مرسومه ک بو طابشدر بنی
 کوردکلرنده ﴿یا موسی اجعل لنا آلهة کما لهم آلهة﴾ نص جلیلی ناطق و حاکی اولدی بنی اوزره
 موسی علیه السلام و حدایت حق تعالاده شکری اولمادی بنی حالده بزره دخی بویه تعظیم
 ایده جک نسنه تعین ایله دیدیلر که بوندن مقصودلری بزه برشی پیدا ایله که اول شبهه تعظیم
 ایده لم و تعظیم سببیه الله تعالی و تقدسه تقرب ایده لم دیمک اولوب بونده دیانته مضرت یوقدر
 ظن ایتدیلر و اشوبطیلری ایسه ﴿انکم قوم تجهلون﴾ قول کریمی موجب شدت جهل لرندن
 نشئت ایلدی (بوئشاده یعنی چونکه موسی علیه السلام بنی اسرائیله مصرده اولدقلری و فتنده
 ان شاء الله تعالی عدولری هلاک اولنله کتاب الله نزول مناجاتی و وجهی تفاسیرده بحر کیفیت
 انشأ ایلدیلر عدولری هلاک اولنله کتاب الله نزول مناجاتی و وجهی تفاسیرده بحر کیفیت
 اوزره مع التکلمه جمعا فرق کونده درگاه معنوی حق تعالاده اجرا ایلدیکی خلایده تمایل بقره به
 عبادت ایدن طائفه دن ظاهر ایمان ایدوب باطلنده حب عبادت بقره مرکوز اولان موسی
 علیه السلام و صاحب الحنفه استخبا یچون اکلای حرامدر دیمشدر ﴿حرف العین﴾ (الجل) عینک

بنی اسرائیل مبتلا و امتحان ایلدی یعنی شخص مرسوم بنی اسرائیل جهله سنه نسال ینک حلیلر بنی
 کتوردوب و اندن بر عجل تمثال دوزوب و عجلک اغرینه جبرائیل علیه السلام فرسی ایزی
 ترابندن بر قبضه القا ایتشکله بحکمته تعالی عجل مرقوم اتلی و جانلی و صوتلی اولان جسد عجله
 تحول ایلدی اشبور وایت بغوی و سائر ینک تفسیرلرنده یازلدی بنی اوزره ابن عباس و حسن بصری
 و قتاده و سائر ائمه اهل تفسیرک تفسیر اصحیدر (و علی قول جسد مذکور روحی اولوبه رق
 ذهبدن مجسد و مصنوع و کند و سندن صوت مسموع اولوردیو تفسیر اولمشدر (و علی قول خواری
 یعنی عجل صوتی کبی سسی انجق بر کره واقع اولدی (ایندی سامری عجل مرقومی پیدا ایلدکه
 حق تعالی ک نعوذیه تعالی عبادتی قوم بنی اسرائیل براغوب عجلک اطرافنده تعظیما طولاشورلر
 و رقص و تواجد ایدر اولدیلر (و علی قول عجلک خواری کثیر اولوب خوار ایتدیکه سجده
 ایدرلر و سکوت ایلدکه سجده دن باشلر بنی قالدیرلر ایدی (و وهیک تفسیرنجه عجلدن خوار
 ایتدیلوب لکن حرکت اغیز ایدی (وسدی عجل مذکور خوار ایدر و یور ایدی زیرا الفت عربیده
 جسد بدن انسانه و ذی روح ایدانه اطلاق اوانوب معدن ایدن تصنیع اولنا ن صورت جسد
 جسد دینر و جنه دخی اجساد اطلاق واردر و عجل بنی اسرائیل صیحه ایدر و اکل و شرب ایتنر
 ایدی ﴿واشر بوائی قلوبهم الجمل﴾ نصندن مراد حب عجل دیمکدر دیمشدر (قلت) جوهری
 صحاحنده اشراب مخلاطه معناسنه دخی کلور ﴿واشر بوائی قلوبهم الجمل﴾ نص شر یفته اولان
 بو معنا جدر که مفهوم شریفی حذف مضاف ایله بنی اسرائیلک قلبلرینه محبت عجل مخلاطه
 قلندی یعنی فارشدیرلدی دیمکدر دیمشدر (خواص) قزوینی و غیریلری دیمشدر که عجلک
 خایه سی قورودیلوب و بعده احراق اولنوب و صویه قونیلوب او صوابجلسه باهی تهییج
 ایدوب و کثرت جاعه ایلدیکی اعانه سندن تعجب حاصل اولور خصوصاً ذکر قورودیلوب
 و سحقنده اهتمام اولنوب سفوفدن بر درهمنی ایچن انسان پیر عاجز فانی اولسه ده ازاله بکرده
 هر یک شبان اولور و سفوف مذکور ی تیرشت پیضه به القا ایله ایچلسه بو کیفیت فوت باه
 مشاهده اولنور و سفوف مذکورک صویه وضعله ایچلمسی دیش اغریسنه نافعدر اکر
 او سفوف سر کجین ایله ایچلسه طلاغه نافعدر (فانده) بنو عجل عربده بر قبیله کثیره شهریه
 در که جدا علاری عجل ضم لام و فتح خاء همجه ایله اولان لحکم اوغلیدر و اشوب عجل بین
 العرب حقا دن معدود در وجهه حقاقتدن بری بودر که عجلک بر صوی و معتبر قرسی اولنله
 اهل قبیله بویه جواد فرسه بین القبائل آد قورلر سز نیچون نسبه ایتدیکر دید کارنده بعد
 الملاحظه اعور لفظنی بکنوب حسنه نقطه شک قومیه جق او کوزل فرسنگ بر کوز بنی کور
 ایدوب اعور قومیه بو وضعی ضرب مثل اولوب حتی شرای هر بدن بری بنی عجل
 قبیله سندن براز بنی بلکه بر بنی تحمیده بلکه غدیده * رمتی بنو عجل بداء ایهم * وهل
 احد فی الناس احق من عجل * البس ابوهم عار عین جواده * فسارت به الامثال فی الناس
 بالجهل * قطعه سنی وضع مذکور عجلی درجه نظم ایتشدر که (قلت) مالی بکا بنی عجل
 یعنی بعض متمیان بنی عجل بابال ینک دائی یعنی اذاسنی القا یاخود حقاری جهتیه بکا مؤذی
 اولدی بنی بیلبرک بر معامله فیجه ایلدیلر و ناس ایچنده بابالری اولان عجلدن احق بر احد واریدر
 یعنی یوقدر و بونلر دخی العرق نزاع و فتنجه خلق جدلر یله متصفدر البته بویه وضع غدیر
 ارتسام و فعل جهل التزام ایدرلر عجا عجلک فعل احقانه سی واریدر سن افتر ایده یورسن
 دیو قولی انکار ایتد زرا فرس جواد ذی عینک آدینه اعور قوبه جفم دیو بر کوز بنی
 جفاروب یکجه هم ایتشکله بو کردار حاققت مداری جهله مشهور جهان و مثل سائر زبان

و در بعضی نگاره کز امر بدیدر دیکدر (قلت) آنجا ذکر اولسان لحظ عظمای خاندان
عربند و نظم مذکورده اولان عار لغظی عربك عار فلان عین فلان قولرند اولدینی کی
کوزی چیقارمق معنا سنه اولدینی دمیری ذکر ایتمشد (حکم) عجلک اکلای بره و جب نص
کتاب حلال اولدینی متحقق اولان حیوانات معلومه دن اولوب خصوصاً بقره مطلبند
دمیری و صاحب الحفه اجاعله حلالدر دیو تحریر ایلدکارندن بوراده حکمی مطلبی مستدرک
کورنمکه طی ایلدیله فقط فقیر اشو شرحه اطباء مطلب ایلدم لکن ظنه کوره ما لا یعنی
رکدر فاعل (عقرب) دمیری هو مدن اولان دویه نك یعنی معلوم اولان بوجکک ذکر
و اناسنه اطلاق اولنور دیوب و صحاحده اولدینی اوزره عقرب لغظی مؤنث سماعیدر دیمشدر
قاموسده صحاحده اولدینی کی مؤنث سمای اولدینی و دبشبنه تا ايله عقربه و غیر منصرف
و مدوده اوله رفی عقرباء دخی دینور و عینک ضمی و فافک سکونی و رانک ضمی و حرف بانک
فتی و علی قول بانک فتح و تشدید ايله عقربان و دخال الاذن یعنی قولغه بخان دیدکری بوجک ايله
مطلقاً عقرب و یا خود عقربك دبشبنه اطلاق اولنور و عقربی کثیر اولان بره ارض معقر به
ودخی ارض معقره دینور دیو یازیلور در (قلت) ذکر اولان معقر به دخرج بایندن اسم فاعل
بنه سبله در و معقره لفظ عقرب ثلاثی به نقله اسم مکاندر (مصباح منبرده) اذ اريدنا ان کبد التذکر
قبل عقربان * دیو محرردر فلیحفظ (دمیری عقرب عقربك تصغیر بدر دیوب ذکر اولان دخال
الاذنی صحاحدن اخذ اوزون ایاقلری اولوب قور برینی عقارب ذبنه بکره مز بوجکدر و معطوف
اولش یعنی اکش زافینه بنه مذکور ايله * صدغ معقر * دیرل دیمشدر (قلت) اشو اطلاقه ایکی
مناسبت وجه سبب اوله یلور که برسی ظاهر اولدینی اوزره زلف حبیبک معوج یعنی اگری و اوچلری
قورق اولسی و دیکری او هیئت زلف ايله برقات دخی کسب ایلدیکی حسنک سبنه عشاقه تأثیر اسع
نظیر یدرینه دمیری ام عریط وام ساهره عقرب کنیه لری اولوب وفارسیده اسمی رانک فتی
و شبنک سکونیه رشک در و عقربك سیاه ویشل و ساریسی وار در جله سی قوائل اولوب
اشدی یشل رنگلسیدر و طبیعتی مایدر و سمک و صب کبی کثیره الولد در و کبه اولدیده هلاکی
ولادتنده اولور شویله که قارنده یا ورولی طوراند قلزنده انال بنک شکنی بیوب خروج ایدرل
اولدر خروجلرند انال بنه هلاکدن غیری برشی قالمال (لکن جاحظ بوقول بکنیوب بکا بعض
نقده عقربك اغزندن ایکی ~~مکره~~ یعنی بریلده ایکی دفعه طوغور دینی ویت مقدار لنده
اولان اولادینی ارقه سنده طاشیدینی خبر و یدی دیوب دمیری دخی جاحظک ذاهب اولدینی
یوسوزی صوابدر دیمشدر (وینه دیر که عقرب حامل اولدیده اشرا میگون اولور و ایاقلری
سکر اولوب کوزی ارقه سنده در وینه جاحظ قولجه عقرب مینی و دخی نائی تابندن بریری
حرکت ایتدیکه صوقوب حرکتی آتده صوقار و خفافس ايله هم ماوی اولوب بریر یله کرم
الفتیلر و افغانی یعنی حبه کیره بی لسبله اولدیرد و بریر بی دخی صوقوب اولدیرل ایمش
(و قزوینی ذکر نجه عقرب حبه بی صوقدیده اگر حبه طورانوب عقربی اکل ایدرسه قوریلور
و انهلان اولور ایمش و لسع حبه خاصه عجیبه سی بشوز اوتوز حدودی اعلامندن عماره الیمینک
* اذالم یسالمک الزمان عارب * و باعدادا لم تنفع بالاقارب * ولا تحقرن کیدا ضعیفا فریما *
* تموت الافاعی من سموم العقارب * نظمی متضمندر (ترجمه) مر نجله باهر انقصیر * اگر
زمان سکا صلح اوزره اولدیه چکش * تباعد ايله موافق دگلسه کرخویشان * کوزت آز
اولسه دخی کیددنی زیر * کلاک اولور سم کرد مدن اکثری نعبان * بعض نسخه ده نظم
مذکورده اولان * کیدا ضعیفا * برنده بالاضافه * کید الضعیف * واقع اولمشدر لکن

اندیشه بحر پیشه کتری اوزره نسخه اولی اولی در فتا مل (ودخی عقربك احوال عجیبه
سندندر که برشتی صوقدینی کی معاقبه دن خشبت ایدنلرک فراری آسا فرار ایدر و جاحظ
قولجه بنه عقرب عجایبند که صویه آنلسه کرک را کد اولسون کرک جاری نه یوزر و نه حرکت
ایدروچکر که نك اکنه حریص اولغله مسکنندن صبد جراد ایچون چبقر حتی برچوب باره به
چکر که باغلیوب یووه سنه ادخال اولنسه کوردکده چوپه صار یلوب برابر چقد یغندن بو طریقله
طوتوب اهلاک ایدرل و پوراصه به مائل اولغله یووه سنه کرائی صوقوب چبقر دقلزنده اتباعله
چبقر ایمش و عقرب کاهیمه طاش و کریمی دخی ضرب ایدر ایمش و اشبو وضعی * رأیت علی
صخره عقربا * وقد جعلت ضربیها دینا * فقلت لها انما صخره * وطبعك من طبعها
الینا * فقلت صدقت ولكنی * اريد اعرفها من انا * قطعه سی ناطقه در (بعض نسخه ده
* انها صخره * برنده * عقرب اعلی * وطبعك * موقند * لطبعك * واقع اولمشدر
ماللری بریره چبقرک لایق تعقیدی اصلاح یورلوق رجاسبله کذلک بوقطعه دخی مر نجله ترجمه
اولندی * نرم ایکن سن سنک سخته هیچ تأثیر ایلز * وجه اسمک هر دم ای کزدم ند دیدکده
بن * دیدی قولک حقدر اما مقصدم بیلدرمه در * بن کیم اول سنکه اشونکنه بی فهم ايله سن *
(قلت) مفاد قول مجمل عقرب (کل مبسر لما خلق له) خبر صدق اثر بی لسان حال ايله ندا و غوای فعل
مر قوم کزدم * کل انا بترشح بمافیه * مثل اکلای نیدوکی اشراب وایما ایدر فنبصر (دمیری مر حومک
اشبو عقرب مطلبند اجال ايله جیم بایند ذکری مرورینه اشارت ایدوب باب مذکورده تفصیلنه
همت ایلدیکی یاقی اوزره کامل الصناعتده محرردر که عقربك برنوی اولوب قوروغنی ساری کی
دیک طومبوب ارض اوزره سورودیکچون بخزاره دیرل صاری و جسته سی صغیره اولور و شهر زور ايله
عسکر مکررم و بلاد شرق سمتلرند اولوب اکثری شکر قوینلان قابلرده و طیندن مصنوع قالب
سکرده بولنور و نعوذ به تعالی من لسهها قائله و مهلکه اولور و جراره مذکور نك اکثر یا
لسع ایلدیکی فی الحال تاف اولوب و بعضا دفعه تلف اولیوب لکن متأرا اولان لحظ ملوعی شول
کونه فسادپذیر و متعفن ایدر ایمشکه بیچاره نك یانته لدی الاقتضا و انزل نهایت نشندن بورونلر بی
ضروری طو تارل و سرباستدن خوف ایدرل و بونوع عقرب علوناری و مواضع نار به بی سور
و سمی نار محرردر دیو قزوینی و جاحظ یازده شلردر (قلت) ذکر اولان عسکر مکررم بلده سی
تستره سکر فرسخ بعدند در و بلده مذکور به افعالندن اسم مفعول بنه سبله اولان مکررمه
عسکر اضافه اولنورق عسکر مکررم نسیمه سنک سبی مصباح منبرده یازدینی اوزره بی جعونه دن
اولان مکررم نام کیمه نك معیننه حجاج معروف عسکر قانه رق اول سمته تعیین ایدر رجل مر قوم
دخی اهواز قرینه قونوب اورایی احداث بنیانه اعمار ایتکله محل مذکور رجل مبعوث مر قوم
نسبتله عسکر مکررم دیمشدر که غالباً بلده عسکر مکررم دبیلوب بعد بلده حذف اولنه رق
بالکتر عسکر مکررم زبانه اولمشدر شکیم تقویم وقایع حین اختراعنده بوقفیر نظارتی خدمتله اول
مأمور اولدیغنده و رفته مطبوعه به تقویم وقایع جله اضافه سی عبدالاحد کی اسم وضع اولمش
و مکان طبعک بابی کابه سنه تقویم وقایعخانه دیو چلی قلله یا زیلان لوحه تعلیق قلمش ایدیکه
اصلی مثلاً عبد الاحد نام کیمه نك خانه سنه خانه عبد الاحد دیندیکی کی وصف ترکیبی ايله
عبدالاحد خانه سی دیمشدر دخی جائز داشته بولجه خانه تقویم وقایع برنده تقویم وقایعخانه دینلشدی
بعد لسان ناسده تقویم حذف اولنوب مکان مذکور وقایعخانه دیو شیوع بولدی ایلدی اطباء
رنکنده بوراده یازیلان وقایعخانه مثالی معتکف بیت دانش اولان ذواتدن بری تجاوز الله تعالی
عن سبب اناسیمه مذکور بی بلکه اسم مذکور ترجیح ایدن عظمای بوز قدر زعم ایده رک تخطئه

عرضه غایب صحیفه مطبوعه حوادثه و قایمخانه به اضافتله تقویم و قایمخانه بدیکری منجم
 بسند تقویمدن امتیاز ایچون اولقی کرکدر دیو بالاسنهرا ذکر راوتان اسلوبه نسیمه دن
 ووصف ترکیبیدن و مفرد منصفیدن غفلت ایله عوام ناسک استعمالاتی سند ایله رک ابلدیکی
 اعتراضی نایجا اولدیغنی بسط ایله * کامل خط ایلدی که انی ناقص ایلمز * و فقیح آرایش غرض
 فاسد و رشک مجرود امن پاک که بی دخی مرکب دانانی ایله مسود ایدرمه و قظه سنی بلاریا اخطار ایچوندر
 لاغیر (ابن جیب کتاب ارشادنده جراره عقاربیدن برنوعدر که سیمی حار یابس اولمغه اندن بدنده التهاب
 حاصل اولور لکن اسع ایلدیکی محله الم بولمن و ماء الشعیر و ماء الجین و آب بارد ایله سوبق التفاح
 اشربه نافه در دیمشدر انتهی (قریبی و جاحظ ذکر لکجه عقارب یک طیاره یعنی وچار نوعی دخی
 واریمش و بونوع دخی اکثر بامه لک ایمش و عقرب قائله نصیبینده دخی واریمش و اوراده بولمنه
 سلب دخی عهد قدیمده بعض ملوک نصیبینی محاصره اید و ب شهر زور دن عقارب کنوردوب
 منجیق ایله درونته رمی ایلمشدر دیو اخبار احاد دن اولقی اوزره محکیم و (قلت) بواول زمان
 حکایه سنده یعنی وقوع رمی عقربده شبهه اولسه ده باروت ایچاندن اول اولدیغنده اشیایه بوقدر
 (حکایه) جاحظ یازمشدر که نصر بن الحجاج السملی نک خانه سنده عقارب قائله واریمش بر کیمجه کونی
 خویلی برضیف فاسدی جاریه لاندن برینی و طئی قصد سویله حرکت یعنی صوصه دیدکاری
 نهضت متذنبانه به جرئت و اقدام رجلا و آخر اخری اهترازی ایله نشان قوردیغی جامه خواب
 جاریه به کید رکن عقارب مذ کوره نک بریسی مذاکیر مسافر مستحق التعزیر بر مرقومی ضرب
 ایلدکده نصر مومی الیه * و داری اذا نام سکنها * یقیم الحدود بها العقرب * اذا غفل الناس
 عن ربهم * فان عقاربها تضرب * فلان آمن سدی عقرب * بلبل اذا اذنب المذنب * نظمیه
 نعر یض ایلمشدر (قلت) مفاد نظم ای ضیوف بنم خاله مده امور غیر مشروعه اوله من وسکنه سی
 او یقوده اولدقنری هنگامه برلینه عقرب بلرقائم اولوب حدودی یعنی تعزیرانی اقامه و اجرا
 ایدوب بکهمان خانه اولور همان ایچنده ادب سز لکدن اجتناب ایدک جناب باری تعالی و تقدسک
 قدرت و ذات اجله شایان اولان جبروت و عظمتی فکر برله دائر رضای سلامت اقتضاسنی تحصیلده
 اولوب مهابت سندن توفیق و حذر ایدک که مظهر وعد احسانی اولوب عقاب عدل نصابت مستحق اولیه
 سز و برحق تعالی ناس یعنی قولری ذکر و عبادتدن غافل اولدقلرنده قدرتی کورک که مخلوقاندن
 عاجز و کتر و خرده اولان عقرب بزم مسافر کی غافلری و عاصیلری اورر بوصورند کاهکار
 اولر کیمجه ظاهر باشسز و مدبر سز کزن عقربدن امین اولوب اللبلة جنة العاشقین مثل بخینه مغرور
 کیمجه کورمزدیوگاه اشلکه جسارت ایلمسون مآلنده بره و عظمه و قظه در (غریبه) باذنی شافعی
 رحمه الله تعالی نار یخنده بشیوز بدی سنه سی وقایعی خللنده ذکر ایلمشدر که او عصرده خاندان دن
 برینه بعض منجمین فلان سنه نک فلان شهر ینک فلانجه کونی شو ساعت و دقیقه ده عقرب
 لدغندن وفات ایده جکئی استخراج ایله خبر و برمش اولدخی وقت مذ کور قیلنده ستر عورت
 ایده جکی سر بالندن ماعداسنی چیقاروب و براسی کوزی اوکنده قبلار بنی طرادوب و یقاروب
 تنظیف و آماده ایدوب حریان اوله رق و سر بالنی تحری ایدرک را کب اولوب بحره آت ایله کیر
 و صیغرنده وقت مذ کور مرورینه انتظار ایدر برده وقت مرقوم دخول ایلدکده اسب آفسروب
 بورندن بروز ایدن عقرب را کی اوآنده لدغ ایلمکه وفات ایدوب * ما اغناه الحذر عن القدر *
 کلامنه منظر اولور (غریبه آخری) معروف الکرنی قدس سره دن محکیم و مشار الیه
 دیمشدر که ذوالنون المصری دن قدس سره بزه بالغ اولدی یعنی مشار البه دن روایت اولمشکه
 رکون کار نیله غسل نیبیله واردقلرنده ناکاه اوزرینه جسامتاو برعقرب بورشردن حق تعالی

استماذه ایله مشغول اولور و عقرب دخی ایلر و لبوب طورر بوخلانده بیلدن برقور بغه چیقار
 و عقرب آرقه سنه آلوب قارشو یقه یه کوتور مکیه باشلر ذوالنون اشبو غریبه بی کوردکده آشکار
 اولدیغی اوزره بونده بر حکمت وارد دیو صوبوب و پشتال قوشانوب یوزه رک اردلرینه دوشر
 و کوزه درک کار جانب آخره عقرب تقییا به شر عقرب چیقدیغی کبی سر عتله یورروینه
 ذوالنون آردینه دوشر عقرب اغصان و طلی بسیار بر درخت سر بلند نخته وارر مرکز بر شجر
 مذ کورده بر شاب امر دست مختور و بلا شعور یار یولور ذوالنون بوحالی کوروب لاقوه الابالله
 اشبو حیوانک کیفیت مذ کوره اوزره کلمسی یوغافل قتایی ادغ ایچون ایمش دیو تعبده ایکن برده
 برآرد آفت اراشرباب مرقومی اسع و اهلاک قصدینه سورینوب کلدیکی کبی عقرب صحرایوب
 تنین قتالی دماغندن لدغ ایلدیکی حینده اولدبروب بلاتوقف جمعیت و اب بیلده کندویه مترقب اولان
 ضفدع مرقومه بنوب و کلدیکی جانبیه جفوب جبرینه کیدر ذوالنون قدس سره اشبو قدرت
 و حفظ حق تعالی مشاهده ایدیک * یاراقدا و الجلیل بحفظه * من کل سوء یكون فی الظلم *
 کیف تمام العیون عن ملک * یا تبک منه فواء النعم * نظم جوهر نظامی انشا و انشاد ایلمشدر
 (مفاد نظم) ای رب جلیک لطفا و کرمالیل ایچره کافه سوء و خطر دن خفته نده اولدیغی حالده
 ناظم اون کیمسه معلومک اولسونک درگاه عوالم پناهندن عامه مخلوقاته نعمت فرماده لری کلان
 و واصل اولان اول ملک ذی الجلاله دن اهل بصیرت و درایت نه کیفیتله غفلت ایدوبده ذکر
 و عبادتی ایفا و ادایجه یعنی غفلت مذ کوره مؤمن موخده شایان دکلر همان ذکر و عبادتده
 اوله و کافه شدائد و اکدارده باری تعالی و تقدسه انکال ایدلم هر کیمکه بویه ذکر و عبادت و انکال
 ایده بعنایت سجنه سلامت دارینه نائل اولور دیمکدر بعده ذوالنون قدس سره تنبیهات
 و مناجات مذ کور بنی استماع ایله شاب سر مست مرقوم یدار و مرشد الیه ک خبر و یردیکی ماجرای
 عقرب خارقه سی کندویه مدار استغفار و استبصار اولمغه توبه و رجوع ایدوب فی الحال ثواب
 لهوی لباس تقویه تحویل و پای سیاحتله طریق توفیق رفیق سلوک بویله ذکر و عبادت و انکال
 وصوله انقاس معدود سن تکمیل ایلمشدر (ذوالنون قدس سره اسمی ثوبان بن ابراهیم
 و علی قول فیض بن ابراهیم اولوب لقبی ذوالنوندر ابن جوزی یسانی اوزره اصلی توبه دندر
 مصره کلوب نوطن ایلمشدر اهل قلب و عرفان میاندن فائق الاقران و علم و ورع و ادب و حالده
 مشار الیه بالبتان اولوب جیره ده ایکبوز قرق التی سالی ذی القعدة سنک بکرمی یدنی کیمجه سی
 عالم آخرته ارتحال ایدوب مصرده قراغه صغریه دفن اولمشدر (واما معروف بن قیس
 الکرنی نک که قدس سره اوتوزنجی بایده ذکر سی سبب ایلمشدر سال ارتحال اوچون حدوده در
 حصده اهل سنک زعمی اوزره مصلسم اولدیغندن عقرب بشامزایدوکی ربیع الا برار زخمشیده
 مسطور در (فائده من حیاة الحیوان) امام مالک و بخاریدن ماعداهل حدیثدن بر جماعت
 ابوهریره دن رضی الله تعالی عنهم اشبو حدیث شریف آتی بی روایت ایلدیلر (جاء رجل الى
 النبي صلى الله تعالى عليه وسلم فقال يا رسول الله ما لقيت من عقرب لدغني البارحة فقال صلى الله
 تعالى عليه وسلم اما انك لو قلت حين اعوذ بكلمات الله التامات من شر ما خلق لم
 يضرک) مفاد حدیث شریف حق تعالیه کلمات تاماته ملا بیه ایله شر مخلوقدن صغیرم دیک
 مفهومندن عبارت اولان (اعوذ بكلمات الله التامات من شر ما خلق) دعاسنی اخشع لعلینار
 و قوسه لر عقربك مضرتندن بعنایت تعالی امین اولور دیمکدر ابن عدینک کاملنده نخر بر نجه حدیث
 شریف مذ کور مدلولی اوزره کندوی عقرب صوفقه حضور سعاده وارب استشفایدن ذات
 لال حبسی رضی الله تعالی عنه ایمش (ترمذی روایتده حدیث مذ کور) (من قال حين يمسي

ثلاث مرات اعوذ بكلمات الله التامات من شر ما خلق لم يضره حجة تلك اليلة) عبارته سنده واقع
اولشدر (مهل قدس سره دعای مأثور مسطوری خانه من سکنه سی هر کیچه اوقورل ومضرت
عقرب کورمزل ایدی فقط برکه بر قر جغزی صوقدیه ده وجعتی یله بو لمدی یعنی مضرتی
اولدی و بو خبر حدیث حسن درو کلمات الله فرأند و قرأناک تمامیه موصوف اولسی نقص وعینک
کلام ناسه دخولی کی قرأنه داخل اولما سندن عبارتدر دیمشدر (یهی دیر که احمد بن حنبلدن
رحه الله تعالی مروی اولدینی بکا واصل اولدیکه امام مشار الیه اشبو حدیث شریف ایل
کلام الله غیر مخلوق اولدینی استدلال ایشدر فتأمل (والتامات لفظی علی قول النافعات
الکافیات الشافیات من کل ما یعوذ به ایل شرح اولشدر) تمهید نام کابنده ابو عمرو بن عبد البر
سعد بن المسیب دن روایت ایدر که بر کیمسه حین مساده $\text{س} \text{سلام علی نوح فی العالمین انا کذلک}$
 $\text{نحی الحسین انه من عبادنا المؤمنین}$ آیت مکرمه سنی قرائت ایده انی عقرب لدغ الیلز) عمرو بن
دینار دیمشدر که کیچه ده یا خود کوندزده آیت شریفه مذکوره بی نالی اولان کیمسه به عقرب
مضرت ایتماک اوزره عهدی اخذ اولمش یعنی عقربه تعهد ایتدر لشدرو اشبو عهدک وقوعی صورتی
استاد المشایخ ابو القاسم القشیری قدس اسرارهم تفسیرنده شویله ذکر ایدر که حبه ایل عقرب
نوح علیه السلامک خاکیا لرینه یوز سوروب اسم شر بقکری ذکر و یاد ایدلره مضرت ایتماک
تعهد ایدرز بو شرطله بز دخی مقینه به تحمیل ایل احیا یوردیو رجا ایلد کلرنده نوح علیه السلام
تا کید الله عهد اولان سبب ضرر و بلا سز د بو عدم رضا صورتی $\text{ک} \text{و ستردی بعد}$
عهد مذکور ی مؤکدا اخذ ایل سفینه سلامت د فینه به آلدیلر بناء علیه قننی کیمسه که مساء
وصباحده آیت کریمه محرره بی قرائت ایده مضرت حبه وعقربدن سلامت بولور دیمشدر
(خواص) زرنیخ اجرودخی شحم بقرا یله بر رنجیر اولنسه اوراد ن عقارب بخار کیدر و اترج
یعنی اغاخ قانون چکر دکنک بر مثالی ایلجسه سم عقرب قطع ایدر بر عقرب صوقش کیمسه به زیتون
بیرا غی تعلیق اولنسه بر و الساعده در (قلت) مضرت عقرب دفع ایده جک شیلردن ذکر اوانان
مقداری صاحب المستطرف حیاة الحیواندن اخذ ایل یازوب اکثفا وعقربک کندی ایل
ورمادیل دفع اوله جتی علل و خواصنی کلبا ترک ایلدیکند . مطالعة آیه اوزره اصابت ایتمش
کیدر اطلاع مراد ایدلر مأخذ مذکور هم مراجعت ایده ز و همده خود بخود اجرا ایتمش
منصفین و مرحت قرین اولان حذاق اطباء مؤمنین ایل مشورت ایده لر ز بر عقرب هر قدر
خلفنده حکمت و مصلحت و ارایه ده بالنسبه الی المخلوق شری ظاهر اولمغه اندن اخذ تر یاق
یک دشوار و همت حذاقه محتاج اولدینی آشکاردر (حکم) صاحب التحفه دیر که عقربک اکل
و یعی حرامدر و حل و حرمة قتلی جائزدر خطای بی محیی بن $\text{ک} \text{شیردن نقله عقرب صوبه}$
دوشد که اول صومنجس اولور دیمشدر لکن طامه اهل علم بوقولک خلائی اوزره در و فناوای
هنده اکلنک حرمی مصرحه در (امام ابو یوسفدن مرویدر که امام اعظم ابو حنیفه رضی الله
تعالی عنه کاند و سنده حیاندن جزو اولان تر یافک اکلنی مکروه قیلدی لکن تر یافک شی حلال
کند و سنده غالب اولد یعنی چون یعی جائزدر (حسن بن دعلی دن مرویدر که جاربیه لردن
برینه تر یاق ایچر مشدر کذا فی القنیة اما ابن نجیم کتر شرحی اولان بحر رائفند . اتفاقا تر یاق
حرامدر بو تصریح ایشدر (قلت) فلیوفق و لیراجع الی الفتاوی الخفیة (عصفور) بو طیر
صغیری صاحب المستطرف قید سطر نالینی قیامشدر لکن لمطالعة ماما خذندن یعنی حیاة الحیواندن
قلم فقیر و قیر ایل نقل اولندی (عصفور) عینک فقی ایل ز باز دایسه ده صحاح و قاموسه ضمیمه
منسبوط اولوب اماد میری ایل ابن امیر الحاج ابن رشبک کتاب العرائب و الشذوذندن فتح عین ایل

دخی لغت اولدینی نقل ایشدر در وعصفورک دیشبسنه تا ایل عصفوره دینلدیکی شاعر
عربک * کمصفوره فی کف طفل یسومها * حیاض الریدی والطفل یلهو و یلعب * وعصفورک
جعی عصا فیردر ابو الصعود ابو محرز و ابو مزاحم $\text{ک} \text{کینه لیدر}$ (اعلام عربیه دن جزء
رحه الله تعالی * سنی بعصفور لانه عسی و فر * قولیه که مفهومی عصیان ایدوب قاجدی
دیمک اولدینی ظاهر عصفور ایل تسمیه سنه سبب عصیان ایدوب قاجه سیدردیو برنگته به
اشارت ایشدر لکن فی الحقیقة فقیر تفهم ایده مدم تأمل اولنه (قلت) اشبو کتفه تسمیه
عصفور بو فقیرک هنگام شباده بعضی اهل دانشدن استماع ایدوب حالاً عامیه یاد داشتم اولیان
کلام آتی قیلندن اولقی کر کدر یعنی رغوبه یعنی پریه نهی مأثور موجنیجه سبب و دشنام اولتی
جائز دکلدر برغوث لفظی بر ایل غوثن مر کیدر دیمش و سائرنگته دخی سویلش ایدی لکن
بروجه تمام رخا طردکلدر (قلت) هر قدر عصفور اسمی زخشرینک مقدمه الادبده کجشک
ایل تفسیر اولوب واقصی الاریده کجشک ارکک سرجه و بچک دخی دیرل مؤثی عصفوره در دینلوب
وانقولیده دخی سرجه یازیلوب یعنی عصفوری یلدیکر سرجه لفظیه تعریف ایشدر ارایسه ده
قاموسده * $\text{العصفور طائر وهي بهاء}$ * عبارته سیله بالکرت طیر جندن ایدوکی کوسر لیدیکند باشقه
حیاة الحیوانده و هو انواع منها ما یطرب بصوته ومنها ما یحب بصوته و حسنه و العصفور الصوار و هو
الذی یحب اذا دعی من الصیوره و عصفور الجنة و هو الخفاف و اما العصفور البیوتی فان فی طباعه
اختلاف الخ * یعنی عصفورک انواعی اولوب برنوعی صوتی طرب آور اولاند و برنوعی صورت
و حسنی مستحسن و برنوعی بلج کی خدن صوت معلوم و یا خود بر ماغله زمینه ضربله جاغر لندقه
کلور یعنی توحش ایتمز اولانی و برنوعی عصفور جنت دیدکلری قر لنجدر دیوب عصفور ذکر
اولسان طوره اطلاق اولدینی و بزم سرجه دیدیکر طبری بیوتی یعنی منازل ناس مساکنده
لانه سی اولان طیردر دیو جنس عصفور دن اولدینی بیان و بروجه آتی جاحظدن انواع دیگر بی
ذکر ایشدر بو صورتده فارسیده کجشک انواع مذکور به شامل اولقی و یا خود عصفور
بیوته تخصیص اولنوب انواع سائر سنک آدری ترکیده اولدینی کی باشقه جه اولقی شفلرینک
هر بری محتملدر لکن اقصی الارب تعبیرینه نظرا کجشک بزم دیدیکر سرجه به مخصوص اولقی
اقتضایدر لکن اهل ایراندن بردانا بولوب اندن تحقیق اولنه زرا البزده اولان برهان و فرهنگدن
استکناه اولنه مدی (وعصفور بیوتینک د میرینک قولیجه طبعده اولان اختلاف سباع کی
لحم تناول و محلی اولوب بهایم کی بقولی و جویانی اکلدر و سرجه نک ارکی رجل و تکه و خروس
کی صفالیدر و طبعه سی سباعدر و روی زمینده سرجه دن ایلرو یاورولرینه زیاده حب و عشق اولور
طیر وسیع و بهیجه ده بر حیوان بوقدر که یاورولی بووه سندن اخذ اولنسه حال مذکور ی
اضطرارندن بین ایدر حتی عمرانده انخاذ لانه سی مجبور محیی اولان فراخنه جوارحک تعدیسی
خوفنددر و برقریه و محاک اهالیسی پریشان اولسه ر عصفیری دخی طاغیلور و عودت ایدرل ایه
عصفورل دخی عودت ایدرل و طیر مر قوم مشبی یلر یعنی سائر حیوان کی قدملر بی آه رقی
یوری به میوب و شب ایدر یعنی سیکه رک و صحرابه رقی کیدر و کثیر السفادر که چوق دفعه بر ساعتده
یعنی اشته اشته زماننده بوزکره سکه رک رکوب ایندیکی هر کسک مشهودیدر و لهذا عری قصه
اولوب اکثر یار سندن زیاده یشامز قشبه (و یاورولرینه طیرانی تدرب و تعلیم ایدر شویله که
ند ر یجله برابر جه اوچار ق و مسافه بی زیاده ایدرک و کندی اوچورد یعنی یه دونوب صوتیه
جاغره رقی اوچمه ده اولادلر بی ملکه مند ایدر حتی جاحظ بر فرسخ یردن دعوت ایتدکه دوزل
دیمشدر وینه جاحظ ذکر نیجه عصفور نوعندن اولان عصفور الشوک که اسم مذکور دیکر

دیکن سرچه می دیک اوله جعفر بونوعک اکثر ما و اسی چور اقلی بر رده اولور اسطو حکیم قولجه
اشبو طبر ایلله جگر میانه عداوت و ارایمش و سبی دخی بو ایتمشه اشکک بدنه فرجه و سائر
بوجک کبر کده عصفور مذکورک یووه سی اولان دیکنده فاشمغه یاورورلی یا خودیمورطه لری
دو کلوب تلف اولور ایمش و کاهیجه صوت انکر خر دخی فراخ و بیضه زین و گردن اسقاطله
اتلاف ایدر ایمش و لذتک او اوافق مقدور قوش بقدر الوسع او قوجه اشکک باشنه قونوب قنادر بیتی
بوزینه و کوزینه چار یارق و اطرافنده طیران ایدرک اذادن خالی اولوب و کاهیجه کوزینی کور
ایدوب یووجهله اخذ نار ایدر ایمش (قلت) دامت صولتها وقال الفردوسی * بموری دهد مالش
زه شیر * کندیشه بر پیل جنکی دلیر * (فیره) (حبون) (بلبل) (صعوه) (جره) (عندلب) (مکائی)
(صافر) (شوط) (وضع) (براقش) (قبعه) ناملرنده اولان طيور صغار دخی عصفورک
انواعیدر (خواص) سرچه اتی حار یابس و طاق اتندن اصلدر و اجودی هنگام شاده
اولان سمیرل بدر واکلی باهه قوت و بر لکن رطوبات اصلیه احسانه مضر اولوب و مضرتی
دهن بادام دفع ایدر و لیم مذکور خلط صفراوی تولید ایلدیکندن سنده پیره و مزاجده بارده
و هنگامه شتایه موافق و عصفور الشوکک طوزلیجه کبابی مثانه طاشربینی ازاله ایدر و دماغ
عصافیر ماء سداب و عسله قارشدر بلوب شربت یا پلسه و علی الریق ایچلسه باسوره
نافعدر و عصفور ذبح اولوب اسجاق اسجاق قانی مر جک د قیفنه طامد بلوب و فندق
مقداری جبه ل یا بلوب و قورید بلوب یوطلسه باهی نهیچ ایدر و حبه مذکور د ن
بری روغن زیتنه خلط اولوب احلیله سورسه تقویت بولور و ذرق عصفور لعاب انسانه خلط
اولوب یعنی سرچه نجاستی نوکر که قارشدر بلوب سکه سورسه قلع ایدر (فائده) امام
شافعی حضرتلری دیمشدر که * اربعة اشياء تزيد في الجماع اكل العصافير و اكل الاطربفل
الاكبر و اكل الفستق و اكل الجرجر * و درت شیء یعنی سرچه ل و اطربفل اکبر و فستق و هاوح
اکلی جاعده اولان قوتی زیاده ایدر * و اربعة اشياء تزيد في العقل ترك فضول من الکلام
و استمان السواک و محالصة الصالحين و العمل بالعلم * و درت شیء دخی یعنی فضول کلامی
ترك و استعمال مسواک شریف و صلحاً لمخلصين ايله الفت و انسيب و علم ايله عمل مدار زیاده عقل
و در ایدر * و اربعة اشياء تقوى البدن اكل اللحم و شم الطيب و كثرة الفصل من غیر جماع
و ايس السکن * و درت شیء دخی یعنی لحومات اکلی و کوزل قوقولوشلر شمی و نوم و بقطه ده
ایجاب ایدن غسل جنابت اولیه رقی غسل بدن و نگندن منسوج کوملک و سائر لباس تلبسی بدنی
قوی ایدر * و اربعة اشياء توهن البدن و یستمه کثرة الهم و کثرة شرب الماء علی الریق و کثرة
الجماع * و درت شیء دخی یعنی کثرت هم و آج فارینه کثرت شرب آب و کثرت جماع بدنی کوشه در
و وجودی خسته ایدر (قلت) اشته ائمة اهل سنت و جماعتدن امام شافعی رضی الله تعالی عنه
حکمت عملیه نک و فن جلیل طبک اصول و قواعدینی جامعدر دینسه او وصفه لایق اولوب شرح
اولنده انواع فروع ظهور ایدن بریوک کتاب اولور کلامی سو بلسدر در حال اعلام دین بویه
اولوب و سیامناقب جلبله زنده کابیر تالیف اولنان امام اعظم و همادقم رضی الله تعالی عنه
حضرتلرینک بحر زخا هر علم و کمال و مقتدای مشایخ علم ظاهر و باطن اولدقلری کالشمس
فی وسط السماء آشکار ایکن بعضی بیوقوفدن چند سال مقدم قتی بیوک کلمات فاحشه جهالت
نشاندن اوله رقی امام اعظم طیبی بیلزدیو جرئت ایلدیکلی اعتراض باخطاسیکیم استماعده بو
فقیه عاجزی محزون ایدوب عن قلب انکار ایلله جناب رب عزیزی الجلالدن دعای استنصرار
ایتمش ایدم اول معترض جسور جوق سورمبوب سمت خاموشانه روان اوله رقی لسان طعنی

منقطع اولدی قیماوز الله تعالی عن سبانه امام اعظم مشارالیه حضرتلرینک از جمله نواقض
وضوده انسانک سبیلندن ماعدی بدندن خروج ایدن قان رأس جرحدن سیلان ایتمسه یعنی
قان چیقوب دوکده باشی کبی طوب طوبوب کندو کندویه اطرافنه یا بیلرسه وضوه بوزلر واکر
چیقوب بنفسه رأس جرحدن مخدر اولور یعنی طاغیلور و یا یلورسه بوز واورز بر صورت اولاده
اولان دمدم خالصدر و ثانیه ده اولان دم خالص اولوب بلکه فضلاتندر دبدیکی وینه جوف
انساندن و یا خود رأستدن اولوب بوغازدن چیقان قان علق اولور یعنی طوکش قان بولورسه
وضوبی بوزن بوق طوکش دکل یعنی دم سائل ایلسه بوزر دبدیکی علم ایدانه کاللمری اولدینی
کبی علم ایدانه اولان وقوف و کالربنه دلالت ایتمی یعنی اهل طب و تشریحک بیانلرنجه بدل
ما بخلل معدده و کبدده و سائر مجری و محللرده اولان کیفیات معلومه ایلله بعد التکلیف دم خالص اولوب
اودخی لیم و اعضا و اجزاء سائر بدنه ماده نموا واور که مخدر اولمیان دم ایلله علق مذکور لیم حکمتدر
و انسانک بدندن یا لکن لیم قو پار بلوب و یا خود قو پوب چقماسی متفرض وضو اولدینی کبی
دم مذکورک خروجی دخی متفرض اولمازاشته امام مشارالیه و سائر ائمه احکام و مجتهدانی
مسئله مذکوره قیاس ایملدیر که ایشان حضرتلرینک اقوالی علم کتاب وسته و کافه علوم نقلیه
و عقلیه پیوسته درو برزه * قول المجتهد دلیل المقلد * قولی سند اولوب همان اقتدا ایلدیکیمز
امامک کلامنه باقوب موجب حجه عمل ایتک و وهم مجرد و اویوب کرکی کبی اکلمدن آفت فهم سقیم ایلله
طعن ایتک سببه سنده بولنامق سبب سلامت داریندر و السلام (فائده دیگر) برکس که جماعی
چوق ایدوب کندویه دأب و عادت ایدر بدنده فاشمه و قوت و بصرنده ضعیف پیدا اولوب لذت
جماعی یتور و چاپک قوجارانتھی (حکم) صاحب التحفه دیر که اکل لیم عصفور بالا جماع
حلالدر و نسائی روایتیجه اکل و یا خود منفعت دیگر ضمنده ذبح اولوب عبا اتلافی و قطع
اولان رأسنک رمی صراحة نهی نبوی ایلله علی ناهیه الصلاة والسلام منهی و مأثور در
و سرچه بی اعتناق یعنی صالی و یرمک جائز دکادر و علی قول جائزدر لکن ابن الصلاح و جلایی
بیانلرنجه اعتناق جائز اولان حیوان حیوان شکاری یعنی صید اولور حیوانات و حشیه در و اما
او کوز و سائر بهایمندن انسی اولان حیوانی اعتناق عادات جاهلیه دن اولغله قطعا جائز دکادر
و باطلدر در مختارک کتاب الحنبله جامع الفتاودن نقله مذکور در که بر کیمسه صبیاندر صید
ایندکلی عصفیری صائق الوب آزاد ایلنه جائزدر اگر آزاد ایدر ایکن کیم طونارسه ائک اولسون
دیمز ایلنه ملک معتقدن یا لکن آزاد اخراج ایتمز و علی قول اعتناق تضییع مال اولدیفندن جائز
دکادر انتهی لکن صاحب الدر المختار بو محله * قلت و حیثه فتقید الاطارة بالاباحه
فتأمل * دیمش و مختار النوازلک کراهیت کابندن نقله بر کیمسه دایه مر بوضه سنی تسبیب ایلسه
یعنی قاپوب صالبورسه و بر کیمسه دخی دایه مسیه مذکوره بی کوروب اخذ و اصلاح ایلسه
اگر تسبیب عندنده مالکی بونی کیم آلورسه ائک اولسون دیمش ایلسه بدخی مالکی اخذ ایده من
بونی صالبور بر ایکن بنم بو حیوانه احتیاج یوقدر دیمش اولسه بوقدر حق کلامه
مالندن چیمبوب بنه الورذی ایلد دایه بولنان کیمسه ایلله ترفع و نزاع واقع اولوب بن صالیو بر ایکن
اخذ ایلنه ائک اولسون دیمدم ایدی دیرسه قول یمینه مالکدر یعنی بویه دیمدم دیویمین ایدر
و دایه بی ذی البدن الورم مسئله سنی دخی یا زمشدر (قلت) اشبو مسئله لری صاحب الدر کتاب
الخطر و الاباحه نک درد بی فصلنده دخی ذکر ایتمشدر (العققی) عرعر و زنده ترکیده و فارسیده
نقل (قرنه) * کسک * کشکر * کاجکینه * یکله * کالیجه * و کلیجه * دیدکلی معلوم
اولان طبردر (دمیری) دیر که عربیده بو طیره شین معجمه ایلله کندش دخی دیرل (قلت) ع

(کنشک وزنی بلبل آسادر * وصوتنه عقهه دیرل و سکل غرابده کوکر جین قدر و قنادلری
 کوکر جین فنادلرین اکبر قو بروغی اوزون بیاض و سیاه اوله رق ایکی رنگلردر (قلت) قلبیده نام
 دیگر اولدی * قلبه صغایف الافکار * طیرمز پورس قوف زیرنده بووه لیوب سققله استظلال
 ایتمیوب مواضع مشرقه و اماکن رفیعده و کر یعنی ماوی اتحاد ایدر و طبعنده زنا و خیانت در کار در
 یعنی ذکر و انشائی بالکری حقیقه اکثفا ایتزل و سرقت و خبث ایله موصوف اولغله عرب صفات
 مذمومه مذکورده ضرب مثل ایتلار در و انشائی عمو رطبه او طور دقده خفاش یعنی پراسه خوفندن
 بیضه لربنی خفاش منفوری اولان چنار پیرا غیله اورتر زرا خفاش بیضه لربنه تقرب ایتدکده
 افسان ایدر ایمش بوحیوان بالاطع قوتنی صاقلر و ادخار ایدر ایتمشکه زخم شری کشا فنده
 ودخی غیر مفسرین رحیم الله * و کاین من دابة لا تحمل رزقها الله برزقها * نص جلیلی
 تفسیرنده جنس حیواندن ایچق انسان و قارنجیه و فاره و عقه قدن غیر قوتنی خبا و ادخار ایدر
 بر حیوان یوقدر دیو یازمشلردر (و بعض اعلام بلبلک احتکار یعنی قوتنی صاقلد یعنی دخی
 کوردم دیمشدر) و عقهقه اشبو حالنه بناء خانی دخی دیرل لکن صاقلد یعنی اونوعنی مزاج
 طبیعی ایتمش (قلت) حتی بعض اهل تجربه و دقت بوفقری اساس و شکاف دیوار و بو یله
 مناسبتسز برلده بتن تین و زیتون و فندق و کستانه و خصوصاً جوز کبی اغا جلی طیر مذکورک
 احتکار ادفن ایدوب اونون دینی جوز و سائر دانه لدن خلقتک تشاول ایلدیکی اثرلیدر دیو اخطار
 ایتلاردر که معقول خبردر (و طیر مذکور بطبعه حلی بی الدن و باشند قائمه فنده صاحب
 بد طولادر که * فکم من عقد ثمین اختلطته من یمین * سبجیله شاعرک * اذا بارک الله فی
 طائر * فلا بارک الله فی العقیق * فصر الجناح طویل الذنب * منی مایجد غفله بسرقت *
 * قلب عین فی رأسه * کانهما قطر تازیقی * قطعه سی حال مذکور یعنی بلیغانه و شاعرانه
 افاده ایدر (فذلک معنای قطعه الله تعالادن طور سائر برکت و وفرت بولد فجه عقهقه برکت
 بولمسونکه قنادلری قصه و قو بروغی اوزون اولوب غفلت فرصتی بولد یعنی وفته سرقت ایدر
 و کوزلری باشنده کویا جبهه قطره لری کبی فرل فرل دوزر بر بد خلق قوشدر دیمکدر (طیرمز پوره
 عقیق سیمه سی جاحظ قوتلیجه یا ورلرینه عقوق یعنی طعامسز براغوب بو وجهله عطانی ترک
 ایتدیکیچوندر و بو وضعنه بناء عقهقه غرابدن بر نوع اولد یعنی ظاهر اولور (و بعضه کوره اسم
 عقیق صوتندن مشتدر (قلت) یعنی صفصافانک ظهور ایدن اوازی حرکتی عین منحر که عقیقه
 قاف ساکنه بی حای اولغله کندوسنه اشبو حال صوتی نام اولمشدر نه کیم لکلکه حرکت ایله اولان
 صوتی ایق لفظه لربن حای اولدیفندن یعنی اکدر دیغندن لقلاق دینلدیکی کبی وحی لکلک
 آواز یله حرکت واضطرابی ناطق اولان هر آوازه زلزله و زنده لقلقه دیرل (دمیری جوهر بدن نقل
 دیر که عرب نفس عقیق و صیاحیه تشام ایدر لر زرا طیره ده کوروب و استماع ایتدک لری شیلردن معانی
 منقذ قیلد قلدن عقیقن عقوق مفهومی و عقابدن عقوق بی و شجره خلاف یعنی صفصافکه
 سکود اغا جیدر انی کورد کلرنده و فافک صدی اولان خلایق اخذ ایدوب تشام ایدرل (قلت)
 اشبو تطیره منعلق اقوال مستطرفک التمشجی بایند اصلا و الحافا و نقل تفصیلات کذران
 ایتلدر (خواص) صفصافانک یعنی بنه اوزرینه انوب اوق تمرنی و دیکن کیرن محله وضع
 و الصاق اولنه سهولته خروج لربنه سبب اولور و لیمی حار بایس ردی الکبوسدر (قلت)
 کبوس خلط معانسه لفظ سر بایندر و اخلاط دخی امزجه ار بعه انسانیه در که (ع) دم
 و سودا و صفرا ایله بلیغدن عبارتدر (حکم) صاحب الخفه دیر که صفصافانک تحریم اکلنده
 و جلنده اختلاف اولدی امام احمد رضی الله تعالی عندهن سؤال اولند قده کور حقه بر ایه

بأس یوقدر دیو جواب ویردیلر (دمیری حکم عقیق پیانی خلاند رافعی شافعیدن
 نقل ایله امام اعظم رضی الله تعالی عندهن بر کیمسه یوله جیقوب شر و عنده عقیق صوتی استماع
 ایتکلکه رجوع ایتسه یعنی تطیر ایتسه تکفیر اولنور می دیو سؤال اولند قده علی قول تکفیر اولنور
 دیو جواب ویرمشلر و کتب حنفیه دن قاضیخانده دخی بو یله کوردم و نووی شافعی بزم عندیمزده
 تطیر مجرد ایله تکفیر اولنماقی اصحدر دیدی دیو یازمشدر (و علی قاری حنفی بهجه سنده بزم
 عندیمزده یعنی مذهب حنفیه دخی مجرد تطیرله تکفیر اولنمیوب بلکه اول تطیر بکا بالذات مضر در دیو
 اعتقاد ایدر ایتسه تکفیر اولنور زرا مخلوقک هر بری طالب اولد یعنی نفع واجتناب ایتدیکی
 مضرت دهر ایچق باری تعالی و تقدسک خلقیله در دیمشدر (و قهستانی هندیه به مری یا عقهقه
 حلی نصریح ایتلدر و ولوالجیه ده عقیق وائک کبی محلی اولیان طیرک اکلنده بأس یوقدر دیو
 مذکور در وقتاوی هندیه ده مضبوطدر که امام ابو یوسف ابو حنیفه دن رضی الله تعالی عنهما
 حکم عقیق سؤال ایلدم بأسی یوقدر دیدیلر تکرار نجاسات اکل ایدر دیدیکده امام اعظم
 عقیق نجاستی شی آخر ایله خلط ایدوب بعده اکل ایدر دیو جواب ویردیلر دیمشدر و قتاوی
 قاضیخانده محرر اولد یعنی اوزره ابو یوسف عندنده عقیق مکر و هدر دجاجة محلاتک مکر و اولد یعنی
 کبی ملتی و تحفه الملوک و درر و غررده * حل العقیق * دیو مسطوردر انتهی (علق) لغته
 عینک و لامک فحمله یله بدن انسانیه و سائر حیوانه یا بشوب قاتی امر سیاه و دخی قرمری رنگلو
 صوده اولور سولک دیدیکمز معروف قوردر و دخی علق لغته دم غلیظ یعنی قوی قاته ده دیرل
 (قلت) و بوماده مصباح منبرده منی کندی طورند نصکره دمه انتفال ایدوب بعده دم غلیظ
 منجمد اولد قده اکا علقه دیرل دیو امر یف اولمشدر که منبک رجده دمه استحال سندن
 صکره دم غلیظ اولمشندن عبارتدر و علقه دخی قطعه لحمه صیوروت ایدر که اکاه منغه تعیر
 اولنور (و ذکر اولنان سلوکک استعمال اولنانی سیاه رنگلو میدر قرمز بک استعمال
 اولندیفنه وجهنه ایتسه اربابندن صور یله و دودمر قومه فارسیده زایک و نونک ضمه ل یله زنون دیرل
 و نام سائر لری دخی وارد انسانیه اولان دم غالب و زائدی اموب اخراج ایتدیکی ایچون اورام
 دمویه و خلق ادویه سندنر و لفظ علق اسم جنس اولوب مفردی تا ایله علقه در (حدیث
 عامر رضی الله تعالی عنده) (خیر الدواء العلق و الحجامه) وارد اولد یعنی دمیری بومطبلده
 ذکر ایدر (قلت) طب القلوب و شافع اهل الذنوب پیغمبر من صلی الله تعالی وسلم افندیمزک
 یوحی الله عزوجل علوم اولین و آخرین باصولها و فروعها بحقیقه ایجا الیفه ضمیر اعجاز تخمیر
 نبویلرنده ظاهر و منتهش اولد یعنی خبر مذکور دخی نطق ایدر همان جناب فیاض مطلق عز
 شانه جله مری امت مر حومه ناجیه لری اوله رق زرا واه نعیم احتوالرنده حشر و جمع ایله آمین
 ثم آمین (و فعل وزنده علق موسی علیه السلام شجره معلومه لربنک اسمیدر (خواص)
 علقک املاق یعنی کوزک برون طرفلری و بناقلر کبی اعضاء ضعیفه التركیب و مواضع موله به
 یا بشدر لسی نافعدر ز برادرم فاسدی بدنن مص و اخراجده حجامت برینه قائمدر و لاسیا اطفال
 و نسایه و اهل ریاضندن اولیان ار باب رفاهیه مناسبدر و کوز قیاقلرنده اولان دم فاسدی دخی
 مص ایدر و حیوان مر قوم صوده اولدیفندن انسان و سائر حیوان صوایحرا یکن بوغازینه کیرر
 و یا بشرو بوغازدن انی تلکو بولی تخیر اولند قده فی الحال دوشور که مجرب عجبدر و بر درهم
 باقلا سکی شراب سرکه سته قانیلوب غرغره اولنه بودخی بوغازه قاچوب یا بشان علقی دوشور
 (قلت) دمیری دوه طبانی در یستک دخی دوشور دیکنی منتخب حیاة حیواننده ذکر ایتلدر
 علقک یا بشد بریلان محلدن اسقاطی مر ادا اولند قده اوزرینه ماء الثلج صاچلده فی الحال دوشور

دیو دمی رمس ایسه ده فارصو بو هر برده وهر زمانده بو بنز نسخه مرده ماء الخ کوردی
 انکي طورن صودعت مانده اولان ماء الخ اولوب قلم ناسخدن سهوا ملح برنده ملح وقوع بولمی
 محققدر خلاصه طوزاکک ایله سقوطی مشاهد و یجر بدز (عین الخواص صاحبک نحر برنجه
 سولک کواکه ده قور بد بلوب نوشار و دهن زیت ایله داء الثعلبه اوغر بان طلائسه قبل یتر و بعض
 ط قوتجه قور بس ایله بر محل بخبر اونه نخته ای وسوری سنک کی مود بلری فاجر و سولک
 برقیای شبهه ده اولنجیه دک ترک و بعده محق اولوب بدنه اولان موی بولند قد نصکره برینه
 سفوف مسخوق مذکور سوراسه من بعد اوراده نوی تمز و کذلک قلایدن مصنوع قاب ایچنده ترکله
 بعده هلاکه محق اولوب سفوفی محل مویه سوراسه تمز بولردن باشقه خواصی دمیری یازمشدر
 یا قبله (حکم) دمیری شافعی علقک الکلی حرام و یعی کند و سنده منفعت اولد یقندن جائردر
 دیو نحر برادر و صاحب الخفه بحر رائقه بحر حیوانده سمکدن ماعد اقور بغه و یتکج و سلخفات
 یعنی قاپلو بغل و سارتری کی اولان حیوانلر کی یعی جائر دکادر یعنی انجق بالفک الکلی کی یعی دخی
 جائردر لکن ذخیره ده علقک ناس اککا محتاج اولد قلردن یعی جائردر و صدر شهید دخی
 جواز یعیله اقتا ایتمشد دیو محرر اولد یغنی یازمشدر (علقه مغربه) قلت (دمیری شرح
 آتی یانجه موصوف و مضاف اوله رق مستعمل اولان اشو اسمی * من الالفاظ الدالة علی
 غیر معنی * دیو تعریف ایتمشد که امثال میدانی و ازهری و صحاح و سائر آثار دن تراشیده
 اولد یغنی اوزره غایبا مقصودی صینک ضعی و نونک سکونی و آخرنده الف ممدوده ایله مؤث
 اولان لفظ علقه افعال باندن اسم فاعل بنیه سیله اولان مغرب لفظیله موصوف یعنی مغرب
 کنند و یه صفت و یاخود علقه مغرب مذکور مضاف اوله رق استعمال اولنور و علی کلا
 التقدير بن هر نه قدر سالف الذکر لغاتده اسمی معروف و جسمی غیر معروف طبردر و یاخود
 طبرانده بعد و دورا و اور طبر عظیم در دینوب و یوم مناجیه یعنی قوش اوله رق فارسیده بالکز
 علقک نامی او توفوش دیمک اولان سیزع اولد یغنی مقدمه الادب زخمشریده یازمش و او توف
 رنگ دیمک اولان سیرنگ دخی نام دیگر فارسیسی اولد یغنی اقصى الاریده کورلمش ایسه ده
 موضوع لتهک یعنی مفردا علقک و مرکبا علقه مغربک دلالت مضایقه ایله دلالت ایلدیکی
 معنای مشتق غیری اولان معانی یه بلکه تخیله و هوومه یه دلالت ایدن الفاظدنر یعنی علقه
 لغتده یو بی اوزون کیمسه معنایه الفک و نونک فیکه لریله مضبوط اولان اعتق لفظنک مؤثی که
 طریقه العلق مرأه دیمک (و مغرب محل دور معنایه ایکن بونلر دلالت اتمز دیمک و الله
 تعالی اعلم) و دخی علقه مغرب داهیه و جبل طویلک ذروه سنده اولان کوچک دپه معنایه
 و غربته دوشه رنگ خبری اوزایوب و محسوسه اولوب و کور یله ممس اولان مره و یامطفا ذکر
 و انیایه شامل اولان نفس یعنی شخص و یاخود طائفه و جماعت و یو معنایه مأخوذ یعنی
 غایت منقطعه ایله غائب اولان چقنده عربک قولند قلمری * طارت به العلقه * مثلی ایله هایوس
 اولد قلمری شیده * حلفت یه علقه مغرب * دیو استعمال ایلدکاری مثاک محتوی اولد یغنی
 معنی و قصد ل ده مستعملدر (قلت) ملاحظه عاجزانه مذکور فیور ابادی مرحوم قاموسده
 * من الالفاظ الدالة علی غیر معنی * عباره سن دمیر کی یازد یغنی علقه تعریف آتی اندکرده
 کور یله چکی وجهله ذکر اولنان داهیه و سائر معنای بی ذکر ایتمکله عباره مذکور نک شرحته تلخیص
 ایتمشد یسه بعد اولان (و یوملاحظه کنیزیکرد و قبولی رأی اهل داس و بد و اصحاب ذکر
 سدید و رشیده احواله اولمشدر شاهد رأیری نه صورت جلوه کر یغنی اندیند اوور سه
 کار به اشارت یوره ل قول کنز کرک به نده و کرک ساریر ل ده موح ایسه موعر یستی بینه تعالی

استفاده و درست چقرسه بو موهه ایچون دخی ناصیه عبویغنی برای منجده شکر ملهم الصواب
 زمین خضوعه تکرار نهاده ایدرم (و علی قول میدانی علقه طبر معنایه اولد یغنی تقدیرجه
 مغرب ایله توصیف اولد یغنی ناسدن بعد اولد یغنی ایچوندر (قلت) اگر علقه لفظی مؤث اولوب
 صفتک موصوفه تأیث و ندکرده مطابقتی قاعده نحو یه دن ایکن هر چند علقه مغربه دیو
 قاعده جه استعمالی دخی لغتده واریسه ده بلامطابقه صیغه مذکرا اولان مغرب ایله علقه مغرب
 دیو یه لغتده توصیف اولمش نیجه الویرر دینورسد اهل لغت بیانی اوزه لفظ علقه عاشق و ناچه
 وجهه کی مؤث و مذکره اطلاق لغوی ایله اطلاق اولنان الفاظ قبیلندن اولد یغندن باشقه اهل
 لغتک یو بایسی جشمش لجه بی ناصل دیومذ کرله توصیف ایدوب لجه ناصل دیدکری کی الفاظ
 مذکورده بی دخی صیغه مذکر ایله توصیف یله ایجه دوه یه ناچه ضامر و علقه مبتلا
 اولمش زننه مرأه عاشق دیوب علقای دخی علقه مغرب دیومذ کرله توصیف ایدور یعنی
 جائردر دیو سؤال مذکورده جواب و بریلور (و اشارت اولد یغنی اوزره قاموسده علقه مغربک
 معنای بی * العلقه المغرب بالضم و علقه مغرب و مغربه و مغرب مضافه طر معروف الاسم
 لا الجسم او طر عظیم یبعد فی طیرانه او من الالفاظ الدالة علی غیر معنی و الداهیه و رأس الکفه
 و اتی تغرب فی البلاد فناءت فلیتحس و لم تر * دیو بیان ایدوب معانی مذکورده دن دمیرنگ دخی
 یازد یغنی * او من الالفاظ الدالة علی غیر معنی * عباره سن یوفقی عاجز صورت محرره سابقه ایله
 ترجمه یه و ایضاحه اگر چه جرئت ایلدی لکن مترجم قاموس عاصم افندی مرحوم (یاخود
 کلمه مزبوره بر معنایه دال اولیان الفاظ قبیلندنر تعیرات واهیه کی دیو ترجمه ایلمشد موی
 الیهنک الفاظک صفی اولان (الدالة) کلمه سی دیکلی طاش کی قائم و پایدار و استوار ایکن
 و (غیر معنی) تعیرینک معنای و ار ایکن بر معنایه دال اولیان کلامی مترجم عندهی
 اولان * الدالة علی غیر معنی * کلماته مطابقتی و دیکلدر شغلری و بونک اوزرینه تعیرات
 واهیه کی دیو اتیان ایلدیکی اشو مثال شبهه لرو بردی محلی واریسه تحمیل و ترجمه یندن
 قنخسی بجایسه قبول و اشارت و تحشیه ایله نقصان تعیر تکمیل همتی مطالعیندن متماد و مالهذا
 الف قیرادعاء صحة المقال و علم الله التقديم الازلی محیط بحال البال و بكافة الاحوال والافعال انتهى
 (بعدی دمیری ذکر نیجه علقه ضرر در دیلره کوره به ضیلری علقه طر قدر یعنی جسم بمورطدر
 بمورطدر و طبرانده تباعد ایدر یعنی دور و دراز پرواز ایدوب چکیلوب کیدر پک بیولر قوش اولوب
 علقه ایله تسمیه سی بوغاینده و یشدن طوق کی بریاض رنگ دائره اولد یغیچوندر دیدیلر
 (و علی قول طبرمذکور مغرب شمسده اولور (و قزوینی قولنج علقه مغرب چنه و خافت جهنندن
 اکبر طبردر که چایلا غلک فار ه لاشه سن قاید یغنی کی بر قوجه قبل نیجه سیله قیاریاش عهد
 قدیمده ناس میانده بولنوب تعدی سندن متأذی اولورل ایش آخر بر کلین قرزی حلبسیله قایمغه
 او عهدده بولسان نبی علیه السلامک بد دعاسیله جزایر بحر محیطدن خط استوار سنده اووب
 ناسک و اصل اولد یغنی و قبل و کردان و جاموس جسم و ببر و سائر سباع حیوان و جوارح طبور
 طولوسی اولان بر جزیره یه بارادته سیخانه الفا اولمشدر و طبرانده قنادری رعد عاصف کی کورل
 و یین سال بسایوب بشوز باشنه بصحایبجه چقلنسوز و بمورطه لدیغنی هکایمه کند و سندن
 الم شدید ظاهر اولور دیوب سائر اوصافنی بالاطاله نحر یردن صکره ینه قزوینی (ارسطا طلیس
 نعتنده علقه به ضا صید اولنوب محلیلردن یعنی طر ناقلردن شرب میاه ایچون قد حار
 تصنیع اولنور و کیفیت صیدی دخی شویله ایشکه بر جفت او کوز قوشلش عرابه نک ایجه تحریر کی
 ممکن اولیه جق صورتده بیولک طاش طر اولدیر یلوب صحرا یه براغیلور و عربک باشنه برصوند ره

و سعادتی ایل آسمانده صاحب البرج اولان جوزا کوکبه افتد اینکه اوس سعادتی ایلک عنایتدیر یعنی
 امر دشوار آمال اسبک باشنه سعادتی بر دیر کیندر استدیگ کی قولنور و تصرف ایدرسن دیمکدر
 اشوق قطع کافه قواعد و نکات معانی و بیان و بدیعی جامع بر کلام در دینسه بعید دکلور شرحی قلم
 شکسته هم کتله بر کره بانی بو کره معنی طوغریسی بودر که بجزه مزو و سلا بجزه سبجانه وان سلا دینسه بر کتب
 مطول اولور همان ذوقیاب اوله جق اصحاب دانش و عرفانک طبع سلیم و ذهن مستقیمه حواله ایله
 الدن کلدیکی قدر مفادینی بچوالک مختصر یعنی ترجمه فی الجمله ایله اکتفا بلکه کوشه تخلصده اختفا
 اولندی (علما و ابدان اولوب بعض مصالح فقیرانه سنک تسویه سی امنیه سبله باب الآمال اولان
 دار الخلافه العایده بواسطه مسافرا ساکن شهر زوری الاصل و بنه دادی المسکن سید خضر
 نالی افندی فقیر ایله کورشمکه کلدیکی نظم مذکوری فقیرک تحریر و ترجمه ایلدیکی هنگامه
 تصادف ایتمکله کورد که لسان فارسیله نظما ترجمه ایشدر لطیف اولمغه قید سطور قلندی
 * نیک بختی چون ترا چشمش نکهداری کند * خواب خوش کن باشدت هر یکه جای امان *
 * صید کن عفا با آن کزوی بود دامت بدست * قید کن جوزا با آن کزوی یکف داری عان *
 (عنکوت) ترکیده اور بچک و فارسیده ننده دینیلان دوبیه معلومه در دمیری عنکوت فعل و ت
 وزنده در دیمش یعنی نونی فاء الفعل برنده کوسر بوب زانده اولمادینه اشارت ایش و صاحب
 القاموس دخی نونی اصلیه اولان عنکوب کی مر تبه ثانیه ده یوانان عنکب ماده سنده یازمشدر
 اکن جوهری ع ک ب ترکیبده یازوب زانده اولدیغنی ارئه فطشدر (وینه دمیری عنکوت
 جعی عناکدر وار ککنه عنکب دیرل و کبه سی ابو جهمه و ابو قشعم و اناسنک ککنه سی
 ام فشمدر دیمش و جوهری دخی جعی عناکب اولوب عنکبات عنکوت معنانه در دیمش
 لکن صاحب القاموس عنکوتک انشاسنه عینک و کافک قحه لی و نونک سکونی ایله
 عنکب الف ممدوده ایله عنکب دخی دیرل وار ککنه عنکب و دیشبه عنکبه دخی دیرل جعی
 عنکبوات و عناکب کلور دیوب لف و نشر مرتب اوزره اولان ترتیبی اشارته کوره عنکبوات ایله
 عنکبک جعی عنکبوات و عنکبه نک جعی عناکبدر دینک مرادی اولدیغنی کان اولمشدر
 فتأمل (وعینک کسر یله عکاب و عینک و کافک ضممه ل یله عکب و الفک قحی و عینک سکونیه
 اعکب اسماء جوعدر دیمشدر) و دخی صاحب القاموس (العنکوت) دیو عقیده * قدیدکر *
 دیمه سبله عنکبوت لفظنک مؤنث سماعی اولدیغنه و علی لفظه مؤنث سماعی اولمادینه و یا خود
 دم لفظی کی تذ کیر و تانیی جائز اولدیغنه اشارت ایشدر فتأمل رجه الله تعالی (دمیری دیرکه
 دوبیه مزبورنک هر برنده سکر عدد پای دراز والی عدد چشم کیر اولوب هواده نسج ایدر
 و صید ذبانی مراد ایتد که بره یا بشور و یا قریله کندوبی طوبیوب و مکسه آیلوب اصلا خطا
 ایتیه رک طونار (و افلاطون حکیم احرص حیوان ذباب واقنع حیوان عنکبوت اولوب حضرت
 حکیم مطلق عز شانه اقنع اشیاک رزقی احرص اشیا فیشدر فسبحان الله اللطیف الخیر
 دیمشدر) و عنکبوتک اشبونساجنه صاید ذباب دینور لکن عنکبوتک برنوی واردر که رنگی حرته مائلدر
 و قورقادر و باشنده درت اکنه سی اولوب ایلرله صوفار و نسج ایتوب خانه سنی یرده حفر ایدر
 و برنوی دخی واردر که اکار شلا دیرل و اشو و شلا بی دمیری حرف راده شویله تمریف
 ایدر که (رئلا رانک ضمی و ناک قحی ایله هوام جنسنددر و الفک مدیله رئلا دخی لغندر
 و بو اسم حیواناتدن یعنی هوامدن انواع کثیره به اطلاق اولنور علی قول نوعی الی و علی قول
 سکر در و بونلرک طوبی عنکبوت اصنافدر و حذاق اطبا ذکر نیجه انواع مذکورنک شر و قهر
 بوندن مضره سیدر اما اکثر بلادک پیونده یوانان ابکی نوع عنکبوتک کابنی قیلدر و رئلاک

و سعادتی ایل آسمانده صاحب البرج اولان جوزا کوکبه افتد اینکه اوس سعادتی ایلک عنایتدیر یعنی
 امر دشوار آمال اسبک باشنه سعادتی بر دیر کیندر استدیگ کی قولنور و تصرف ایدرسن دیمکدر
 اشوق قطع کافه قواعد و نکات معانی و بیان و بدیعی جامع بر کلام در دینسه بعید دکلور شرحی قلم
 شکسته هم کتله بر کره بانی بو کره معنی طوغریسی بودر که بجزه مزو و سلا بجزه سبجانه وان سلا دینسه بر کتب
 مطول اولور همان ذوقیاب اوله جق اصحاب دانش و عرفانک طبع سلیم و ذهن مستقیمه حواله ایله
 الدن کلدیکی قدر مفادینی بچوالک مختصر یعنی ترجمه فی الجمله ایله اکتفا بلکه کوشه تخلصده اختفا
 اولندی (علما و ابدان اولوب بعض مصالح فقیرانه سنک تسویه سی امنیه سبله باب الآمال اولان
 دار الخلافه العایده بواسطه مسافرا ساکن شهر زوری الاصل و بنه دادی المسکن سید خضر
 نالی افندی فقیر ایله کورشمکه کلدیکی نظم مذکوری فقیرک تحریر و ترجمه ایلدیکی هنگامه
 تصادف ایتمکله کورد که لسان فارسیله نظما ترجمه ایشدر لطیف اولمغه قید سطور قلندی
 * نیک بختی چون ترا چشمش نکهداری کند * خواب خوش کن باشدت هر یکه جای امان *
 * صید کن عفا با آن کزوی بود دامت بدست * قید کن جوزا با آن کزوی یکف داری عان *
 (عنکوت) ترکیده اور بچک و فارسیده ننده دینیلان دوبیه معلومه در دمیری عنکوت فعل و ت
 وزنده در دیمش یعنی نونی فاء الفعل برنده کوسر بوب زانده اولمادینه اشارت ایش و صاحب
 القاموس دخی نونی اصلیه اولان عنکوب کی مر تبه ثانیه ده یوانان عنکب ماده سنده یازمشدر
 اکن جوهری ع ک ب ترکیبده یازوب زانده اولدیغنی ارئه فطشدر (وینه دمیری عنکوت
 جعی عناکدر وار ککنه عنکب دیرل و کبه سی ابو جهمه و ابو قشعم و اناسنک ککنه سی
 ام فشمدر دیمش و جوهری دخی جعی عناکب اولوب عنکبات عنکوت معنانه در دیمش
 لکن صاحب القاموس عنکوتک انشاسنه عینک و کافک قحه لی و نونک سکونی ایله
 عنکب الف ممدوده ایله عنکب دخی دیرل وار ککنه عنکب و دیشبه عنکبه دخی دیرل جعی
 عنکبوات و عناکب کلور دیوب لف و نشر مرتب اوزره اولان ترتیبی اشارته کوره عنکبوات ایله
 عنکبک جعی عنکبوات و عنکبه نک جعی عناکبدر دینک مرادی اولدیغنی کان اولمشدر
 فتأمل (وعینک کسر یله عکاب و عینک و کافک ضممه ل یله عکب و الفک قحی و عینک سکونیه
 اعکب اسماء جوعدر دیمشدر) و دخی صاحب القاموس (العنکوت) دیو عقیده * قدیدکر *
 دیمه سبله عنکبوت لفظنک مؤنث سماعی اولدیغنه و علی لفظه مؤنث سماعی اولمادینه و یا خود
 دم لفظی کی تذ کیر و تانیی جائز اولدیغنه اشارت ایشدر فتأمل رجه الله تعالی (دمیری دیرکه
 دوبیه مزبورنک هر برنده سکر عدد پای دراز والی عدد چشم کیر اولوب هواده نسج ایدر
 و صید ذبانی مراد ایتد که بره یا بشور و یا قریله کندوبی طوبیوب و مکسه آیلوب اصلا خطا
 ایتیه رک طونار (و افلاطون حکیم احرص حیوان ذباب واقنع حیوان عنکبوت اولوب حضرت
 حکیم مطلق عز شانه اقنع اشیاک رزقی احرص اشیا فیشدر فسبحان الله اللطیف الخیر
 دیمشدر) و عنکبوتک اشبونساجنه صاید ذباب دینور لکن عنکبوتک برنوی واردر که رنگی حرته مائلدر
 و قورقادر و باشنده درت اکنه سی اولوب ایلرله صوفار و نسج ایتوب خانه سنی یرده حفر ایدر
 و برنوی دخی واردر که اکار شلا دیرل و اشو و شلا بی دمیری حرف راده شویله تمریف
 ایدر که (رئلا رانک ضمی و ناک قحی ایله هوام جنسنددر و الفک مدیله رئلا دخی لغندر
 و بو اسم حیواناتدن یعنی هوامدن انواع کثیره به اطلاق اولنور علی قول نوعی الی و علی قول
 سکر در و بونلرک طوبی عنکبوت اصنافدر و حذاق اطبا ذکر نیجه انواع مذکورنک شر و قهر
 بوندن مضره سیدر اما اکثر بلادک پیونده یوانان ابکی نوع عنکبوتک کابنی قیلدر و رئلاک

بقیه انوع خری صوفی بر زده بولور و بر نوعی دخی وارد که فور قاغید را اهل مصر
اکا ابو صوفه دیر نهشی عقرب لبعنه فریدر انهی (قلت) لسان اراکده الف مضمومه
و او محموله له (او بو) و دیار بکر و اولوالیده بوی دید کاری غالباً ابو صوفه دن بوزوتی
اولنی کر کرد (عنکبوت میور طر و تحضین ایدر و یاوروری ا ولا خرده قوردر اولدقلری حالد
ظهور ایدوب اوح کون ظرفنده هیئت و صورت عنکبوتی بولور و فی الحال نسجه قدر نیساب
اولور که ساز فروخ حیوانده کارینه بویه جدر آن شروع قدرت اولاد یغندن اعجب فروخدر
و بو حیوانک چغلتشمسی سورکلی اولوب ارکک دیشبسیله جعی قصدایت که آغنگ اورطه سندن
بعض نازلینی جذب ایدر و دیشی دخی کذلک جذب ایدوب بر برینه آهسته آهسته یان شوب
شکم ذکر قبانه انیایه دوشه رک صار یشرل (وعنا کیک بر نوعی بحکمت ربنا الخالق عز شانه
شوبله بردقکار در که آغنگ ا و لاسدی یعنی بویی بعده لحمه یعنی ار غاجنی وسطندن
شروعله اعمل ایدوب صیدایتیکی ذبابی وضع ایچون خزانه کی بر موضع آماده ایدر و نسجه
مکس دوشد که بلامکس رصد کاغندن اوزرینه واروب فی الحال اوسنه شبکه اوروب ضعهغه
قدر حالی اوزده ترک ایدر وضعف یاب اولدقده کنور خزانه سنه قور و آغنگ بوز یلان نازلینی
ترمیم ایدر و نسج ایلدیکی تازفندن خروج ایدر نسنه اولوب خارج جلدندن خروج ایدر
* اغزل من العنکبوت * ضرور امثال عربند که حمار اوده قوللنیلور و معتد بها فائده اولیان
شیده بیت عنکبوت دخی امثال عربند که جناب رب حکیم مفضل عز وجل کلاب منزلده
چونکه امثال معانی خفیه بی صور جلییه عند العقل ابراز ایلدیکی حکمته بناء حق تعالاک
دونده مشرکین جاهلیتک اغذاذ و تصنیع ابتکاری بتلری و اکساب قلدقلری آیین ضلالت
قرین بر سنلری روز جزاده کندولینه امیدند اولدقلری سلامت فائده سنی و یرمه چکده
تازندن قشاش و سائر منسوجات تصنیع اولمیه جی بیت یعنی نسج عنکبوت نمشیل ایلده استعید بالله
عز من الذین اتخذوا من دون الله اولیاء ککل العنکبوت اتخذت بیتاوان او هن البیوت لیت العنکبوت
لو کان یعلمون ان الله یعلم ما یعدون من دونه من شیء و هو العزیز الحکیم * یوروب بعده ذباب
و عنکبوت و بونلر کی شبلر امثالینی حاوی آیات جلیله به حسن و فائده امثال ادراک ایتیه رک
حرف انداز طعن اولان جهله کفار قریشی ردا ع و تیک الامثال نضربها للناس و ما یعلمها
الا العالمون) یور مشدر صدق الله العظیم و فی الحقیقه انجی عاقل براهین انفسیه و آفاقیه توجیدی
ناطق اولان باری تعالی تعقل و تصدیق و اوامرینه طاعت مقدسه و عبادت و مناهیتندن
مجانبت ایدن ذوات اصحاب توفیق صفای قلب و ارباب علم و فطرت سلیمه و اهل عرفاندر فلیأمل
(نادره) منقولدر که زوجی طشره به کتمش اولان بر که خاتون بر فرز طفوروب اجیرینه یعنی
حوایح خانه بی اجرته رؤیت ایدینی خدمتکار بولنان کیم به طفورن خاتون قومشوز فلان خاتونی
چاغردیو کوندرر اجیر دخی قومشوی کنورمک اوزره منزلدن چغقدقه قاپونک باندیه بر رجله
راست کلوررجلی مرقوم اجیره بوخانه ده غالباً ولادت واقع اولمش کان اولور طوغان نه در دیو
سور فرزند دیو خبر و یرد که رجلی مرقومک اماره دلیلی نه ایه بوقبر یوزارکک ایلده زنا ایدر
و خانه نک اجیرینه وار و موتی دخی نهش عنکبوت اولور دیو خبر و برر اجیر دخی بوقضیه بی قلبده
مکنوم طونوب فرصت کوزلید رک آخر صبیبه مرقومه نک بطنی فانی منزلده تنها بو اوب عدا
ایلده فرار ایدر و انده سی صبیبه بی مستغرق دم اولوب حیاتندن رقی قالمش صورنده کورد که
دخی فی الحال دیکوب معالیه سنه سعی ایدر و شفا یاب اولور وقتا که بالغه اولدقده هتک پرده
ناموس ایدوب شاهد بازار و عقوق و اندین ایلده مطیه سوار سیر بلاد و دیار و نهایت مراسیده

بولان بر بلده ساحل بخرده بر مکان اغذ ذبله بغی و زنایه درکار اولور و اما اجیر مذکور
صبیبه بی شق ایلده فرارند نصکره نجاتله مشغول اوله رق مال بسیاره مالک و طی بلاد و مسالک
اید رک بلده مرقومه به توانکر و خدم و حشم صاحبی اولد بغی حالدیه واروب آب و هواسندن نمون
و هم بندر کاه تجارت کونا کون اولمغله وطن اتخا ذ ایدر و عجزا شهردن برینده بوراده تزوج نیت
ایتدم بکافایت حسنا بر خانون بول دیو سپارش ایدر عجز دخی بوراده سنک استیکک کی برزن
حسنا واردر که اندن رعنائی بلده مرده بوقدر لکن شاهد بازار یعنی بغیه زنا کاردر دیو معهوده بی
خبر و یرر اجیر دخی بر کره کورسک دیچک عجز علی الرأس دیوب و واروب خبر و یرد که بغیه
مرقومه عجز مذکوریه حسب البشر کاروار زبانی مرتکب اولدم ایه ده جائه کار و بی مستحق
عقاب رب غفاریندی بعد ازین توبه نصوح ایلده توبه ایتدم و عن صمیم البال اول امر نمیدن
ندامت قیلدم قبول ایدر ایه تزوج ایلده بی هر وجهله چراغ پیوردر دیو بلوار دونوب
اجیره ماجرای توبه سنی اخبار ایتد که و علی جوازه کنوروب کورد که حسنی پسند ایتدیکندن
فضله تعشق دخی ایدوب فی الحال کند و عقد و ترتیب و لیه ایلده زفاف و کمال مودت و محبتله اشلاف
اولور لیله قرانک برنده همیزم صحبت کرما کرم ایکن هر بری سرگذشته لینی ذکره بالطلب
تصدی برله اجیرین ابتدای حالدیه فلان نام کیمسه نک خانه سنده اجیر ایدم دیوب فقط عنکبوت
قصه سنی کتمله احوال ولادت و شق و فرارندن تابلده مذکوریه کلنجبه دک و فوعانی یاد ایلد که
نایبه مومی الیهسا خدایه قسم ایدر مکه بویه بغیه و فاحشه بکاروجه اولسون ملاحظه سیله
شکستی شق ایلدیکک معصومه اشده بو که کارندامت استعار در دیو فائده سنی کشاد وارن
ایدر اجیر دخی علامت سنی کورد که سبیله حوان اوله رق عنکبوت حیرینی اسلام و اشقام
نام ایلده مومی الیهیا به بر صرح مشید محفوظ انشا و میت و مکانی اوزره ایچنه شکاف و ثقیدن
کاری رخامدن آینه کبی بر رج بنایتد بر و یو ما من الایام برج مذکورده اوطوردر ایکن
کوردر که بر عنکبوت کلوب نسجه باشرا اجیر قاقوب و طونوب طشره تار و فور قدیم اور و محک
بو اولقی کر کرد به دوشر و مومی الیهیا دخی ابهامیله بره کور و اورتر بواشاده ازلمش عنکبوتک
صوبندن بر شیکر ابهامنه طوقند بغی کی تأثیر و پارماغنده ورم حاصل اولوب ورم مذکور
بیماره نک قلبه قدر کیدوب سبب وفاتی اولور و برج و صرح بر شینی مفید اولوب آیت کریمه
ایمان کونوا یدرکم الموت ولو کتمتم فی بروج مشیده * سر و حکمی ظهور بو اور (فائده)
بالهام المولی عز وجل و بقدرته الاشمل عنکبوت بر قاح موضع اوزره نسج ایلده پرده کش چشم
اعدا و نسجه باذن الله تعالی تاب بخش حکم سدا سکندر جهان آرا اولمشدر که بری نسج
مشهور غار رسالتنا علیه الصلاة والسلام من قبل الاله و دیگرى علیه الصلاة والسلام افندیمر
مشرکیندن خالد هذل قتلنه مأمور پیوردر قلمری عبد الله بن انیس رضی الله تعالی عنهمک اختفا
ایلدیکی غاره که مرسومی بر تفریله قتلد نصکره سرمه قشوعنی اوب صاوشوب آردینه دوشن
قوم مرقومک کاردی ادراک کندن خوفایر لندیکی غاردر و آخری عریانا صلب اولنان زبدک جای
واجب الستری اوزرینه اولان نسجدر و زید مشارالیه نجل علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب
رضی الله تعالی عنهمدر و علی قول نسج مرقوم ایکیدر که بری غار سعادت و دیگرى طالوت
منجری و طالب داود علیه السلام اولدقده اختفا ایلد کاری غارک بانی اوزره اولان نسج عنکبوتدر
(اسمه فقیر اشبو عنکبوت مطلق تخریری خلانده بغضه سبحانه لایح خاطر عاجزانه سی
معنای حاوی نظم ایلدیکی قطعه فقیرانه سیدر * کم و کیف اوزره اگر کتر کورشمش اولسه ده * بی ریا
اعمال اولور زده خداده معتبر * خود فروش اولمغله دودالقر حریر اولدی حرام * نازمین و نفیسی

نه سینه و بر دی ضرر * اورد بچون کوجه کبر عجز و خواری عنکبوت * اولدی غار اوزره نسیمی
 برده حیر البشر * چند سطور مقدم ذکر می مرویدن نالی افتد بک اشبو قطعه بی
 حد و ابعاد و ترجمه ده هم وزن اوله رق نظم ایلدی یکی قطعه در به اطفه سیدر * کر چه
 در چوبی جندی کیم نمودد بس حقیر * بی ربا اعمال باشد نزد باری معتبر * کرم بیله
 خود فروس آمد حریر شد حرام * نسجه نرم و نفیس داده نفسش را ضرر * چونکه کشته
 کوشه کبر عجز و خواری عنکبوت * شد بیاب غار نسجهش برده خیر البشر *
 (خواص) اورمخت آغی ظاهر بدیده اولان تازه یاره به یعنی بر یکسند کده فی الحال اوزرینه
 قونسه آرمه سندن و شیشه سندن حفظ و سیلان دمی قطع ایدرو یا صلحش فضه به جلا و بر
 و کشفه بولان اورو بچک آغی بر بزه صار یلوب محومه تعلیق اولنسه بر و بر و کذلک تعلیق
 جای ربی دفع ایدرو عنکبوت دبری اولدینی حالده روغن زیت ایله سحق اولوب اول
 روغن ایله حماله مبتلا رک بدنلری اوغولسه کیدر و یاش آس اغاجنک ورق ایله بر مکان
 بچیر اولنسه اورو بچکار بچار کذا قاله صاحب عین الخواص (و نهشی موثر اولان مارا لذر کر
 رتیل آدنده اولان نوعنک دماغی بر مقدار فلعل ایله صویه قارشدیر یلوب شرب اولنسه سمی
 قطع ایدرو حکم) دمیری شافعی استفذاری چون اکل عنکبوت حرآمد دیوب صاحب التحفه
 عدم حلی کتب حنفیه معتبر اتندن فتاوی هندیه ده دخی مصر حدر دیمشدر * حرف الفین *
 (غراب) طیر معلوم اولان قارغه که فار سید زاغدر سیاه رنگ اولد بچون غراب
 نسیمه اولمشدر زیرا زیاده قاره محله لغتده عفریت و زننده غریب دیر که غرایب جمعیدر
 (دمیری و منه قوله تعالی * و غرایب سود * و هما لفظتان بمعنی واحد و من احادیث
 رشد بن سعد ان النبي صلى الله تعالى علیه وسلم قال (ان الله یغض الشیخ الغریب) فسرده
 رشد بن سعد * بالذی یخضب بالسواد * یعنی سوره شریفه ملائکه ده اولان نص لطیف
 منطوره کی غرایب سواد معنایه در و رشد بن سعد روایت ایلدی (ان الله الحدیث)
 حدیث شریفنده اولان شیخ غریبی راوی مشارالیه سیاه ایله اختضاب ایدن پیردر دیو تفسیر
 ایلدی دیمشدر انتهی (قلت) شیخ غریب تفسیر قرطیده بر منوال محرم * الذی یخضب
 بالسواد * ایله مفسر ایه ده مقاصد حسنه * الذی لا یثیب * یعنی قوجامش ایکن صفای
 اغار میان مستدر دیو شرح اولمشدر فتأمل (و نص جلیل محرک اعراب و تقدیر و تفسیرینه
 اطلاع اراده اولنور سه تفاسیرده خصوصاً روح البیان مراجعت اولنه فقط ترجمه تفسیر نیانده
 اولان نص مذکور آیه سیاقنده کی آیتک مفاهیمی درجی مناسب اولمله بعینها تحریر اولندی
 قال الله تعالی * الم تر ان الله ازل من السماء ماء فاخرجنا به ثمرات مختلفا الوانها *
 یا محمد بیلز مبتدک الله تعالی سمدن ماء ازال ایدوب انکله اشجار دن شول اجناس و اوصاف
 مختلف میوه ل اخراج ایندک * و من الجبال جدد بیض و حجر مختلف الوانها * و طافلردن
 طر بقر ایندک که انک کیمی بیاض و کیمی قرمز شدت و ضعفنده لونلری مختلفدر * و غرایب
 سود * و انک کیمی شدید السواد در کانه سوادی غراب لونه بکر بودر * و من الناس
 و الدواب و الانعام مختلف الوانه کذلک * و ثمار و جبال مختلف الالوان اولسی کی دواب
 و انعامدن دخی مختلفه الالوان ایندک ایدی اول کیمه که رب تعالی انک آثار صنیعین ادراک
 ایدوب معتبر اوله خالقنی پیلور و اندن اکا خوف کلور نه کیم اکادالات قبلور اشوقول که ذکر اولنور
 * الما یخشی الله من عباده العلماء * الله تعالی دن قورقز لایزال که انک صفات و افعالی پیلور
 انک انی علمدن قورقومی زیاده اولور قال النبي صلى الله تعالى علیه وسلم (انی اخشاکم

و تفکرم) پیغمبر میز علیه الصلاة والسلام اصحابه خطاب ایدوب دبدیکه بن سزک جمله کزدن
 زیاده الله تعالی دن خشیت و اتقا ایدرین دیدی (دینلدی که کشی به خشیه الله علم یتر و اغترار بالله
 جهل یتر * ان الله عز و جل غفور * الله تعالی ملکندده عز و جدر کاعصابدن توبه ایدنه
 غفور در انتهی (غرایب جعی غریبان و غریبه و غرایب و غریبان که الفیه نحو صاحبی ابن مالک
 اشوب جمعلری * بالغرب اجمع غریبان و غریبه * و غریب و غرایب و غریبان * پیسنده جمع ایشدر
 (قلت) صاحب القاموس غرایب جمع الجمعدر دیو یازر تأمل * ابو حاتم * ابو جعفر *
 * ابو الجراح * ابو حدر * ابو زبدان * ابو زاجر * ابو الشوم * ابو عتاب * ابو القعقاع
 * ابو المرقال * غرایب کینه لیدر * ابن الارض * و این ریح * و این دایه * دخی دیرل
 (و غرایب اصنافی اولوب بر صنفه عدا و بر صنفه زاغ و دیگرینه اکل و آخرینه غراب الزرع
 و برینه دخی اوراق دیرل و بواورق ایله غراب الزرع بیفاکی ایشندیکنی حاکی یعنی مقلد اصواتدر
 و بر صنفه دخی اعصم دینور (دمیری بو محله طبری ایله نسا ایدن نقل ایلدیکنی حدیث شریفدر
 نسا نک خیر لوسی اعصمه تشبه و غراب اعصم ایانک بر بیسی بیاض اولان غراب ایله منفاری
 و ایکی ایانغی قرمزی اولان غرابه دینور دیو تعریف سیورلشدر و احیاء علوم غریبه ایلده قدس
 سره ایض البطنه دخی اعصم دیرل دیو مذکوردر و بعض اعلام قنادلری و بعضی ایاقلری
 ایض اولان غرابه دخی اعصم دیرل دیمشدر در انتهی (قلت) دمیری نک مقصودی ایانک
 بری و یاشکم جانی و یا قنادلری و یا خودر جلیبی بیاض اولان و یا خود منفاری ایله ایکی ایانغی قرمزی
 اولان قارغدر نوعنک جمله سنه اعصم وصف اولور دیمشدر که حتی قاموسده ع ص م ماده سنده
 بو معنایک لغت اولدیفته فی الجمله اشارت وارد (و دخی غریبانک بر نوعی دخی اکا غراب
 اللیل دیرل جاحظ دیر که بو غراب غریبانک اخلاقی ترکله بوم اخلاقه تشبه ایدوب طیر لیلدن اولمشدر
 و بعض نقادن استماع ایندیکم اوزره اکثر یا کیمه لری مشاهده اولنور و ارسطاطالوس تعوتنده غریبان
 درت جنسدر که بر بیسی سیاه و بر بیسی ابلق و دیگر جرمی لطیف و کردند بیاض طوق و انجق
 حیوانات اکل ایدند و اخی دخی تو بلری برقی و ایاقلری قرمزی اولاند که زاغ دینور و هر نه قدر
 قارغه ل کیرلو و مستور جیفنلشور سه ده اشوب جنس اخیر آشکارا ناسیله اجتماع ایدر و قلت و فاسنه
 بناء اشنی اشد قد نصکره ترکله سمته وارمز و قارغه درت بش قدر مور طلبوب فراخی بمورطه دن
 چقد قلنده طر ایدر زیر اجرملری صفار و باشلری و منفارلری عظام و تویدن عاری و اعضاری
 متفاوت و غیر مناسب اولوب بویه جه زیاده سبله فبجه المنظر اولدقلری حالده چقمش
 اولملریله ابو بنی یاورولنی بو حالده کورد کلرندن کویا بزه بکر میان پیلور بولور ترک ایدرل لکن
 جناب رزاق عز شانه و بهر بر هانه قونلری کلوب ریشلری جقجه دیک قونلرینی خود بخود
 بو وول نه کلان ذباب و بعوضدن قلمغه تعیش ایدرل وقتا که تو بلرینی دوزوب حقیقه لاجناز امتعارفا
 قارغیه دوند کلرند و الدینی یووه سنه کلوب طیرانلرینه قدر تحضین و اطعام ایدرل (و غریبانک
 طبعنده ذی روح اولان طیر و ساری صید و شکاره تعاطی بو قدر بلکه اکل لحم ایدن جیفه
 و لاشه اکل ایدر و حیوانات تناول ایدن حیوانله تعیش ایدر اگر بو نلردن برینی بوله مزایسه اچلغندن
 اولور بینه صید اتماز یا خود خرده طیر و آسانقمم ایدر یعنی سو پرندی بی قارشدیروب انده قوت
 آرزو غریبانک حذر و تنافری شدیددر و غداق نامنده اولان نوعی که اغستوس قارغیه سی و غراب
 القبط دخی دیرل بوم ایله مقاتله ایدر و بمورطه لینی اختطافله اکل ایدر و بر آدی قارغه نک یاورولنی
 یووه سندن اخذ قصد ایندکده ابو بنی ایاقلرینه مقدار نیجه طاشلر آلوب بو و و دن آخذک
 دبه سندن رمی ایدوب کویا بو و وضعله دفعنی قصد ایلدکلری عجیبه دندر (قلت) نموده تعالی

حکم نه قوت مروت ایچدی فکله کوردیکی قهرتانی مقابله ایدر دفعه قدرت مسلوب اولدیغی
حاله تخلیص کریا نه مدارا وسائر کونه تدبیر جاسمیرایله چالبشلوب ناجار قالدقده ینه شو یلجه
طوره دیوب آدن کلدیکی قدره مقابله ایتک خلاف معقول اولمادیغه طوره زکرت کندن اولان غرابک
اشوری سنک مائه سی دلیل خطایی اوله ییلور زکرت کندن کله آدیغی خرده سنک عین آخذه
ویا خود بر نازک عضوینه اصابت ایتکله مانع اخذی اولورو * مرغ زکرت چون بدام افتد تحمل
یادست * وضعی اشوری سنک وضعنه منافی اولمادیغی طبع سلیمه اصحابک عندند
ظاهر در تأمل اوله (جاند منطق الطیر نام کتاب صاحبندن ناقلا دیر که جنس غراب لثام
طیردن اولوب کرام و احرازندن دکلر اکل جیفه و نقر من بله طبیعتدر غراب حالک یعنی
سیم سه ذره بیه راده اولان رنجیلر کیدر که ایلر ترکیب و مزاجا شرار انساندر طبع
مزبور بابلایک برودندن قدر ارحامده پشیموب جیک قالمش و یا خود سخونندن کانون رحم
کندولر بی قنوروب یا فاش کسان کیلر در اهل بابل عقول سائر اقالیم عراقیه اهابلینک عقول
فوقلر نه اولدیغی اعتدال اقلیم والکادندر و ذکرا و انسان غراب شدید السوادک زکرتکی
اولوب ابقی یعنی الاجه فارغه دیکر کندی سیاض و سیاه رنگ اولان فارغه نک عرفان
حسبی اگرچه وارد لکن سیاهندن اشدنر انتهی (وعرب غرابدن تشام ایدوب و اهذا
غریبی اندن مشتق قلدیلر با لالده تشام غرابه داتر کلام سبقت ایتشدنر (استطرد) سلوانده
یازلدیغی اوزره غربت اسمی درت حرفدن مرکب اولوب حروف مذکور دن هر بری بر
داهیه و مهلهکه و یازمیه اسملرینک باشلریدر (اما غین کسر غینه غره و غینه و غین و غم
و حرارت حزن معنا سنه اولان غله و غوله سردر) و اما رازا و روع و هلاک معانیه اولان
ردانک (و اما بابلوی و بؤس و داهیه دیمک اولان برج و هلاک دیمک اولان بوارک) و اما ها
هلاک و هوان و هول و همک ابتدال یدر انتهی (قلت) اللهم احفظنا من جیعها (بحاله
صاحبی دیر که فارغه فراقه نسبتله غراب البین نسیمه اولدیغنک سبی نوح علیه الصلا و السلام
سفینه لادن سو یردن جکلمش میدر وار جبال را سخاندن یوز کوسترمش وار میدر دیونجسه
مأمور یورد قنر نه ینونت ایدوب رجوع ایتامسیدر دیو وضعندن خلق تشام ایتدیلر انتهی
(غرابه فاسق اطلاق اولدیغی نوح علیه السلام بوجه محرر استخارایچون ارسال ایلد کلدن
دو غروب جیفه اکنه دوشدیکچون اولدیغی ابن قتیبه ذکر ایتشدنر و سالف الذکر منطق
صاحب غراب حل و حرمدن قننه امر شریع تعلق ایدن و فاسق حیوان جندند
و سنندن اوله رق فساد تعاطی ایدن ابلینک بر اسمی دخی فاسق اولقله غرابه اندن مشتق
فلشدنر و هر بر اذاسی اشد اولان شبهه دخی فاسق اطلاق اولنور و فسق لغه معنایی خروج
عن النبی در اصطلاح شرعده طاعة الله دن خروجه فسق دیرلر دیمشدنر (جا حظ دیر که
غراب البین ابکی نوعدر بر نوعی صغیر اولور که اوم وضعف ایله هر وفدر و نوع اخیری سکنه سی
ارتحال ایش و بوش قالمش و طاعلمش منزل و مکنده بو و له یعنی انجق کند و سننده اولان
شأنجه غراب البین دید کلدی که غراب صغیر ابقدر نوع اول مزبور در و اما خالی برلده
انتخاب مکان ایدر معنا سنجه اولان غراب البینه هر بر صفت مذکوره ده اولان فارغه نوع
تاییدن معدود اوله رق داخلدر که اصحاب و سکانی افتراق ایدن منازل و امکنه ده اولد قلدیچون
غراب البین دیمشدنر (عجیه) ابو الفرج المعافین زکریا کتاب الجلیس و الانبیه یازر که بر کون
عظمای قضاة دولت عباسیه دن ابو الحسن نام ذاتک داترلر ینه زیارت قصیده بعض احبابله
نام معناد اولدیغی اوزره داخل ایدر و طوره دخیله اذن صدور یند معترف ایدلر ارباب

حاجندن بر اعرابی دخی کلوب او طوردی اوخلانده سخن داتر ده واقع خرما اغاجنه بر فارغه
قنوب و صرخه ایدوب اوچدقده اعرابی اشو غراب خانه صاحبک بدی کوند نصکره وفات
ایده جکنی خبر و یردی دیو تطیر ایلدی و یزل و اغمال کلوب اعرابی زجر ایتدیکمزدن
صاوشدی بعده جناب قاضیدن دحو لزه اذن حروح ایتکله بانه کیردک لکن کندوبی
مفهوم و متغیر اللون بولامزله مانع خبر یاسیدنا دیو مزاجی استفسار ایلر یکرده بو کیجه نومده
پر کیمسه * منازل عباد بن زید * علی اهلک و النعم السلام * ینتی بکا او قودی بعده او یاندم
لکن صدرمدن حضور کندی و نارغم ایله یاندم دیدی یزل دخی پراز تسلیمت و یروب دعا ایدرک
منصرف اولدیغی کونی دقین خلک وندی دیمشدنر (فانی) ابو الطیب الطبری یوما جرای بی
شیخ ابو الفرجک لسانندن ایتشدنر دیمشدنر (قلت) هنکام جاهلیتده بونک کی بر غریبه دخی
حیاه الحیوان صاحبی یازر نظر اوله هر نه قدر تاویل و محملی بولنور سه ده ظهور و وقوع تطیر
قضیه اتفاقیه دندر یعنی کیفها اتفق تصادف ایتشدنر دیمک هر وجهله اسلدر (خواص)
منقار غرابی پر کیمسه اوزر ینه تملیق ایلسه کوتو نظردن محفوظ اولور و کیدله اکتعال بصره
قوت و یر و دم غراب نیده قونلوب ایچلسه نیدن شار ینه برودت و بفض کلدی یعنی خرمدان
بایلان مسکردن نفرت کتوردن (قلت) سائر مسکردن دخی فارغه فانی مبتلا سنی بویه جه
اگر وازیکر ور سه حاضر اهلاکی بر منوان مشروح محرم و غیر محرمه محبور اولان او فاسق
اولد یروب فانی یاقوت سیالیه یعنی خیر جرایه وضع ایتک بر کوزل علا جدر و غراب ابقه کابی
اکلا فو اجه و زلی حناق و سراج به طلاء نافه و زلی مزبور جیفه و انوب طاسنه
سعالی ازله ایدر و غرابک دیر خاصدری واردر حیاة الحیوانه نظر اوله (حکم) صاحب
التحفة نک حکمه داتر غراب مطلبده اجالا و غداق ذکر نده تفصیلا یازدیغی اقوالک
مفسد و حرامده سی بودر که ده برینک ذکر نجه امام شعیب انجق نذر و حیوانات اکل ایدن غراب
کیرک اکلای جائزدر دیوب حجه بکرتدی (و حضرت امام اعظم غرابک مجموعی حلالدر
دیدی و هشام بن عروه نک روایتی و توجیهی اوزره قتلی محرمه حلال اولوب فاسق نسیمه
اولسان حیوان طیب ایدن اولساز دیندی و مذهب شافعیده اختلاف اولوب حلال اولمسی
و معتزلی اولدی لکن مذهب ابی حنیفه ده رضی الله عن جمیع الائمة کافه غراب مطلقا حلال
اولوب بلکه تفصیل اوزره در زیر کتب حنیفه دن ولوا جیه ده غراب ابقع واسودا و جوجه
اوزره در اگر جیفه و لاشه بیرسه مکروهدر و اگر جیفه اکل انجوب حبوب و زرع تناول ایدر رایسه
مکروه دکلر (و اما هم جیفه و هم حبوب اکل ایدر رایسه ابو حنیفه عندند ما کولدر و ابو یوسف
زدند ما کول دکلر دیو یازلدنر (و هندی ده غداق و ابقع کی جیفه اکل ایدن فارغه طبعاً
مستحبدر اما غراب زری که حیوانات القاط ایدر یعنی بیر مباح طیب و روا کر غراب اختلاط
ایدر یعنی کاه جیفه و کاه حیوانات بیرایسه ابو یوسف دن مکروه اولدیغی و ابو حنیفه دن اکلنده
بأس اولدیغی و دجاجة به قیاسله صحیح اولان حکم دخی ابو حنیفه دن اشبور روایت اولسان
قول اولدیغی مبسوطة مسطور در عبارت سی مفهومده محرر در (و ملقاده و بکره الغراب
الابقع والعداف * و تحفة الملوک * و بحر العداق و الغراب الابقع الذی باکل الجف و یحل
غراب الزرع * دیو یازر انتهی (حرف الفاء) (فاخته) دمیری قنق فاو کسر خا و بعد تالیله
دیو ضبط ایتشدنر اقصى الاریده او یک دیو ذکر ایدر و جمعی فواخت کاور فارسیده دخی فاخته
دیرلر و فاخته ذوات الاطواقندنر (قلت) ذوات الاطواق یعنی کردنی اوزره طوق شکندره
شدنده اولان رنگنه مغایر رنگه توی بولان قوئلردنر که بولر اشو (فاخته) (وقری)

(و (ساق ح) و (قضا) و (ورشان) و بونله شبيه طيور در و ذوات اطواق معانجه جله سى
عرب عنده جامه جنس نه داخلدر (و مهند بده يازلد ينى اوزره فاخه كرمه وساق حرقى ز
وورشان كوتوكوهى وقطا كند قوشلريد ر يعنى فارسيد ناملى بودر (قلت) فاخه لغته
ضوء القمر يعنى آى آيد بلفته ديمكله فاخه لون قرده اولسي باعث نسبه اولديفن شارح قاموس
سبب مر تضي افندي قدس سره ذكر ايتشد ر وفارسيد كرايه مه دن مر كب اولوب لعه
آى توزى ديمك اولان كرمه اشوباعنى ناييد ايدر وساق حركه قرينك ار ككيدر اطلاقه باعث
كوياصونى ساق ساق حرقه نظرين حكايه ايلديكي يعنى اكدر ديفندر وعلى قول ساق كوكرجن
وحر ياوروسنه دينور (مترجم برهان عاصم افندي مرحوم) مفردات ساره دن تلخيص سره كوره
يباقى جامه نوغندن ديدكلى الاجه قوشدر ديمشدر ديو تفسير اولمشدر (واقامده كند فتح
كافه) كنى قوشى ديو يازر والله تعالى اعلم (وفاخته به ضم صادين ايله صلصلة دخی دربر ايس
على قول فاخه دن حبه بالطبع فرار ايدر ايش حتى محكيد كه بربرده حبه تكرايمكله اها ليسي
بعض حكمان دفعه تدبير التماس ايلدكلى رنده فاخه دى استحباب ايدك ديمكله تدارك ايدر
بعده او بردن حيات منقطعه اولمشدر وفاخته نك عراقيه سى يعنى او اولكاده اولنلرى معتبره در
وحسن صوت وعذوبت دى واردر وناسله انس طبعنددر و خانه لده يوهل وفاخته بى عرب
كذب ايله توصيف ايدر لروجهى دخی بودر كه چونكه فاخه نك هنكام صوتى خرماتك اولديغى
وقت ايكن منلااماره بهار اولان فریاد عندليب كا هيجه فار يفا را يكن وقوعه ككديكي كى
نرم خرام اولديغى اوانده سر آغاز آواز اولد يفتدن كذ به نسبت ايدر حتى شاعر عرب فاخه نك
بور وشى اخذ ايله * اكذب من فاخه * تقول وسط الكذب * والطلع لم يبدلها * هذا وان
الطيب * شعر بى نظم ايتشد (لكن دميرى مرحوم فاخه نك دروغ كوي ايله توصيفه سبب
سليمان عليه السلام فاخه بى مؤاخذه آتى الذكربنه بادی اولان حالى اولق كركدر كه
حجة الاسلام امام غزالي قدس سره احباء العلومنده صبر وسكون كتابلر نك او اخرنده اول
حالى ذكر ايتشد يعنى امام مشار اليه دبر كه محبتلى افراط اوزره اولان عشاقك هر نقدر اعتماد
اولنرايه ده كلاملى استقامه تلذذ دركار اولفله ايراد اولنور يعنى تمثيلا للمطلب ياز يلوراشبو
حكايه كى كيم بر خنده همسر بنه عاشق و دلداره اولوب لكن همسرى مر اوده دن يعنى وصالدن
امتناع اوزره ايش اشبو ناز همسر خلایى فاخه دلداره آجكر كوشم بنم كى فرمانبر اطاعتك
اولان افنده شجكه نجوب بوبله جور و جفا ايدر سنكه اگر ملك سليمان عليه السلام ملك النى
اوسته كلك اوزره تقليبى امر ايدر ايسك سنك صفا كى اكساب ايجون شمدي اجرا ايدر بن ديه
دوشر سليمان عليه السلام بوماجرای كذاى احتواى فاخه بى استماع بيورمغه ديوان همابونلر بنه
احضار بيورباى فاخه بى عار منك كى بى شعور اياقداشنه بو آتوب طوتديفك كذب ماده
اجناسندر ديو عتاب بيوردر فلرنده * يابني الله انا محب والمحب لا يلام وكلام العشاق يطوى *
يعنى اى نبى رب متعال بوبنده لى بندكند محبت و محب مفرط معذورا ولفله قول وفعلنده مجانبين
آسالوم اولنماز و طومار هفوات و دروغ عشاق نزد عظماده دور يلوب و بوبكلوب صوچلرى احسان
عفو قرين قلنور ديواعتذار ايكله مظهر عفو واطلاقلرى اولمشدر ديو كشيده زيب سطور
حياة الحيوان ايتشد روح الله تعالى روحه (وفاخته سائر طيور صفاره نسيكه معمر بنددر كه
ابو حيان توحيدى واندن مقدم ارسطو قولار بنجه يكرى بش سنه ياشيانلرى كيترا كورلشدر
لكن قرقرنه وارمشتى اهل تجربه خبرو يرماشدر (خواص) دم فاخه دم حار اسودايله فارشدر يلوب
برده سور ايكده بى كيدرو و نالى صبي مصر وعه تعلق اولمشد صاوشد بر و دمی كوزه

طلمداسه ضربه وقرحه كى اولان آثار مزمنه سن كيد (حكم) بالا اتفاق اكلى و يسي
حلالدر (فاره) معلوم اولان صحاحدر كه فارسيد موش دبر لفظ فاره مفرد اولوب ذكر
وانساننه اطلاق اولنور وجمعى ناسر فاردر يعنى نمره و نمر كى اسم جنسدر بعض اهل لغت ايكيجى
يابدن اوله رقى مهموز العيندر ديدلر يعنى فقه رنددر بعضيلرى اجوف واوى اوله رقى ف و ر دندر
ديدلر لكن مصباحه قيوى مهموز اولسي ايتدر ديدى لكن فاره المسك كه نالجه ديد كلريد ر
جوهرى قولجه مهموزه در سائر فاره لك مهموزه اولديغى كى لكن جله سندن همزه نك تركى دخی
جائزدر فتامل (و بربرده فاره چو غالدقد فترالكان ومفعل وزنده مكان مفتر دبر و ام الخراب
فاره نك كنيه لرنددر وفاره نك صنفلى واردر كه بونلدر (فاره معلومه) و (جرد) و (بروع)
و (زبايه) و (خلد) و (فاره اليش) و (فاره الابل) و (فاره المسك) و (ذات النطاق)
ذكر اولنان جرد ايله فاره معلومه ييت فرقه جاموس ايله بقر مثابه سنده در و ذبايه صاغر و بربروع
كورددر و بربروعك ان شاء الله تعالى كيفيت و حكمى حياه الحيواندن اخذ ايله حرف ياده بيان اولنور
اما ذات النطاق قزو بى پيانجه اوزرنده بياض نقطه را اولوب جانب اعلا سى سياه اولان فاره در
لونلرى بربرينه مغاير ايكى پيرهن كىوب ميانى نطق ايله بندد نصكره اوسنده كى پيرهنك اعلا سى
اسفله صابو برزنه ذات النطاق دبر فاره متلونه مذكور مرثه مر قومه به تشبيه اولمشدر
(قلت) بوهيشت غالباعر بستان زنا ننه بلکه باديه اعرابه رينه مخصوص اولق كركدر زبايه
دخی سمح زنه سنده برنوع ابرى وقولاقلرى صاغر وعلى قول توبى قرمزى وياتو يسر فاره به
دينور (وخلد بضم الخاء وسكون اللام كوزسز كوپك ديد كلرى جانور موش كور معانسه ديو
وانقوليد يازيلودر) واما فاره اليش يعنى سم اولان ييشه مضاف اولان فاره حقيقه فاره
اولوبوب فاره به شبيه برديو به در و جوله بولوب ومنايت سموى كذر واكل ايدر برسم قاتلدر
(وفاره الابل دخی دونهك سودينى شربدن امتناع ايدوب غم سودينى ايجن برنوع فاره در و بوب
فاره دن بوى طيب فايج اولور ايش (وفاره المسك بيان كيفيتى وانواعى ظي مطلبنده كذران
ايتشد لكن مستطرفك فرق يدنجى باينده * وما اكثر من يأكلها * ديو يازيلان عبارده قرينه
لفظيه اولوبوب ظاهرا ما اكثرده اولان مابى نايه كان ايتدر مكله ترجمه سى نايه صورت سده
يازلش اولديغى بودفقه كورلدى لكن يازيلان مسوده برطرفدن باصمقده اولديغندن اصلاحي
دشوار دوشمكله * ما اكثر من يأكلها * ده ما اكثر صيفه تعجب اولوب ترجمه مزبوره ده سهو
وقوى شمدي اخطار اولنور و كذاك باب مذكور ده * ونعجه من كثره اكلاها * ديو دميرنك
كلامندن نقل و تخريرا و لنان مفهوم نقصان عبارده دن ناشى بودفقه نماى اولان * يديل على استطائتها
والفقهاء لم تعرضوا لهذا النوع * عبارده سده ظفر بولمغه حق ترجمه (چون اكل اولنديغنه تعجب
طيب اولمشه دلالت لكن فقها بونوعك حكيمه تعرض ايتامشدر ديمك اولديغنه بودفقه ظفر
بولندى باب مذكور ايله بوراسى برابر مطالعه اولند فقه افاده تبين ايدر (وتصنيفه صيفه سيله
فويسقه ايله توصيف قلنان فاره ييتدر كه اشارى سبق ايتديكى اوزره حل و حرمده اهلاكنه
امر شرع صادر اولمشدر ومعناى فسق دخی فى الاصل امتقامت وحددن خروجدر وعاصي به
فاسق نسيكه سى اشبو معنايه مبتدر وفاره ايله سائر اسملى كذران ايدن حيوانره فواسق ديمك
يا خبايتلرندن ناشى مجازدر وياحل و حرمده يعنى جميع احوالده احترامدن خروجلر بنه مبتدر
وفاره نك نسيكه مذكور بنه سبب يانوح عليه السلام سفينه لى ييار بى قطع ايتديكيدر
(وطحاوى احكام قرآننده ذكر ايلديكى روايت اوزره سبب نسيكه سى شوبله در كه زيب اى نعيم
ابوسعيد الخدرى رضى الله تعالى عنهدن فاره به نه ايجون فويسقه ديمشدر ديو سوال ايلد كيه

بوسه بخورد خدای رضی الله تعالی عنه بر کعبه چشم قلب انوری دانای ایدار اولان حضرت
رسالتنامه علیه الصلاة والسلام خوابیدن منطبق اولدقلنده فاره بی فروزان اولان قندیلاک
فتیله سنی بنار اولدیغی حانده احراق بیت مبلله اخذ ایدیغی اویغنی مشاهده یوردقلنده قیام واهلاک
یوروب حل وحرمد واهلاک فی حلال یوردیلر دیمشدر که مرادی باعث سمیه بوخیانت وخیانتی
اولدی دیمکدر (وابوداود ابن عباس رضی الله تعالی عنهما دن ایلدیکی روایتده فاره فتیله بی
الوب نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمرک حضور سعادتلنده مغروش اولان خیره الفا
ایمکله فی الحال درهم مقداری برینی احراق ایلدیکی تفصیل وارددر) و عکر مکه کذلک ابن عباس دن
رضی الله تعالی عنه ایلدیکی روایتده اشبو تفصیل آتی دخی وارددر یعنی آلب جرایدر ایکن
فاره فتیله بی حضور سعادته بولنان جاره زجر بی قصد ایلدکه رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم جاره به خطابا (دعها) دیوترکیله امر یوردقلنده فاره کلوب فتیله بی قاعد
اولدقلری خیره به الفا ومقدار مذکورنی احراق ایدیجک علیه الصلاة والسلام افندیمر
(اذا نمت فاطفوا سر حکم فان الشیطان یدل هذه علی هذا فحرقکم) یوروب یعنی اویغویه
واردقلده ذکر یوردقلری افساد شیطانی العاسیچون قندیلاک اطفاسنی امر یوردیلر (حاکم
اشبو حدیث صحیح الاسناد در دیدی) وخیره مصلینک اوزرنده سجده ایلدیکی سجاده به
دینور وجهی تخمیر و تظیه ایلدیکیچون (صحیح مسلم و سائر کتب احادیثه رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم و باریک و کرم نوم عندده اطفاء نار ایله امر یوردقلری وسبی دخی فویسقلندک
کار مکروه مذکورنی اولدیغنی بیان یوردقلری مسطور در (وبینه صحیح) لا ترکوا
النار فی بیوتکم حین تنامون) حدیث شریفی مضبوط در (شارح صحیح مسلم نووی رحمه الله
تعالی اشبو امر نبویک علی قائله الصلاة والسلام عوی وارددر که قنادیلک ناری اطفاء ایله امری
سائر ناره شاملدر و اما ساجد و سائر پرده اصلی اولان قنادیلک نازندن احراق خوف اولنور ایسه
اطفاء ایله اولان امر مذکورده داخل اولور و اما احراقندن امنیت اولور ایسه ترکنده باس بوقدر
زیرا اطفاسنده اولان سبب متنی اولشدر سبب و علت متنی اولدقه منع زائل اولق قاعده
شرعیه دندر دیمشدر انتهی (قلت) نووینک قولندن تراشیده اولندیغی اوزره احراق خوفیچون
ناری حین نومه علی حاله برافتمی اگرچه امر اولشدر لکن مثلا هنگام شاده ناری اطفاء باعث
تبرید مکان اولور و بیدخی بدنه مضر دوشردینسون زیر ناز مذکورنی قنادیل معلقه ده اولان
امنیت حاله ارجاع ممکنر یعنی اوزرینه قیساق اورتمک یاخود آخر وجهله جره سنی آخر بره
تأثیر و ثوب ایتمک صورتنده محافظه ایله خوف مذکورمر تمنع اولغله اول وجهله محافظه اولدقلده
عدم اطفایه امکان اولغله تبرید مذکور دخی برطرف اوله جفی آشکاردر اشته امر نبویک
هر بنده حرج و سخت اولوب بلکه عین حکمت و محض مخرجدر ایمدی بوبه امنی نار
دندن و بران آخندن من کل الوجوه صیانت و مخرجت بیوران سلطان الانبیاء والمرسلین
و رحت سبحان علیه و علی جمیع الانبیاء والمرسلین و علی آل کل و صحبه اجمعین افندیمر
حمد لله تعالی من وندیمره نسکر واجبه ذمت دیات و سنت سیده سنه تبع اکبر کرامت
اولدیغی و اصل زنده همدرد (و ذکر اولان فاره معلومه ایکی نوعدر برینه جردن و دیگرینه
فیران دیرل و بونلرک حاسه جمع و بصری وارددر و جنس حیوانده فاره دن افسد و اذاسی یوک
بر حیوان یوقدر زراشی حقیر وشی جلیلی مثلا زنبیل ایله فرمایش شالی و هر برشتی تلف ایدر
(دمیری خلاد ذکرده فاره مک حبله سندن یعنی طبعنده مر کوزند بیدن اوله رفی بویه نقل ایتشدر که
فاره بونازی طارشیه ایچنده اولان یاغی طور دینی برده اولافور بونی طالدروب و بولنان یاغی

ایوب بویه چه قور بونی نهایت بولدیغی بره واصل اولنجبه دک بولنان یاغی دو کدوب بعده اغریله
صوطا شوبو بالطبع صواشاغی به کتمکله بنه طبعاصودن یوقاری چیقان یاغری دخی ایچره رک یاغی
تمامیله بتوروب شیشه بی صوابیله طولدر دینی کورلشدر (و بویه شیشه ده بولنان ما کولانی
شیشه بی طاش ایله سکنت ایدوب اکل ایلدیکی دخی کورولدیکی منقولدر (خواص) عین
الخواصده یازلدیغی اوزره سرفاره کان بزی پارچه سنه صغیه صار یلوب شدتلی باش اغریسه
میتلا اولانک باشنه تعلیق اولنسه صداعنی ازاله ایدر و صرعه علتده دخی نفی وارددر و فاره مک
کوزینی قلنسوه سنده یعنی باش کسوه سنده طاشیان سهولتله منی ایدر و جای ربی دخی دفع
ایدرا کر بر رذنب یاخرد صب زبلیله بخیر اولنسه فاره لری فرار ایدر اگر فاره طویلوب و قور بونی
کسبلوب و سینه دفن اولنسه فاره مدفونه اولدقه بیت مرزوره فاره کیرمر و فاره مک بولی
کاغدن یازوی چیقارر و طریق تدارک بولی شوصورتده مطالعه اولشدر که فاره تیمور تلدن
مصنوع بر اوافق قفسه قونیلوب اول قفس کندوی اداره و احاطه ایدر چنانک اوزرینه وضع
اولنه بعده فاره به برکدی ارانه اولنه فاره کدی بی کوردکده شدت خوفندن فی الحال بولی ایدر
و بولک دخی چنانچه دوکیله جکی بلاو در فاره نک بوندن باشقه خواصنی دمیری مرحوم بنت
صحیفه حیات الحیوان قیلشدر نظر اولنه (حکم) دمیری و صاحب التحفه ذکر ایدر لکه بخاری
ابن عباس وارد دخی میونه بنت الحارث رضی الله تعالی عنهما دن روایت ایدر که باغ فایقه بر فاره
دوشوب هلاک اولدقلده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم مشار الیهها حکمنی سؤال
ایلدکه (القوها و ما حواها و کلوه) ایله جواب صادر اولشدر (قلت) بو حدینک مفادده
دمیری تفصیلی اوزره ابوداود و نسائی دخی ابور بره رضی الله تعالی عنهما دن روایت ایتشدر در
و زمذی دخی ابور بره دن روایت ایدوب لکن اصول علم حدیث اوزره فاره دوشن یاغ مایع
اولور سه حکمنه دأر وارد اولان حدیثه بحث ایدوب و بحث مذکور طحاوی بیان مشکل نام
اثرده یازدیغی تاویل ایله جواب و برمشدر مراجعت اولنه (و اما علماء عظام کتب و مستندن
استنباط ایله جامد اولان یاغیه میده دوشدکده اول میده ایله اطرافنده اولان یاغ آیلوب
بقیه سنک اکلای جائز اولدیغنده اجاع و اتفاق ایتشدر در و اما سرکه و روغن زیت و اریش
یعنی صولواولان روغن ساده و سود و شیره و جامد اولیسان بال کی مایع اولان شیره دوشدکده
علی حاله اکلای جائز اولدیغنده اختلاف بوقدر و لکن مشهور اولان قول اوزره او مقوله میده
دوشمش غیر جامد یاغ ایله مکروه اولدیغنی حالده استصحاب یعنی قندیله یاغی جائزدر (و علی
قول عوالرجز فاهجر) نص شریفیه بعض علما استدلال ایدوب قنادیلده یاغی دخی جائز
دکدر دیدیلر (ابوالعالیه ایله ربیع رجز ضم را و کسر یله نجاست و معصیت معنایه در
دیمشدر و اشبو جواز و عدم جواز استصحابه دأر کلام مسجدک غیرنده اولان پرده بولنانلره
کوره در و اما مساجده فروزان اولان قنادیلده روغن منجس مزبوری وضعله ایقادی جزما
جائز دکدر و روغن و سمن مزبور ایله سفاین و قابق یاغلیق و صابون اثخاذ اولنوب اول صابون ایله
اغسسال جائزدر لکن اول صابونی بیع جائز دکدر (قلت) روغن منجس مزبور ایله اعمال
اولسان صابون ایله اغسسال تجویز اولنمش ایسه ده کرک مغسول اولان ید و بدن اولسون و کرک
اثواب اولسون و سخ چقدقه منصرکه ماء طاهر ایله بیقائسی سوق کلامدن اگرچه منفعهم اولور
لکن تحقیقنده مظلوات کتب حنفیه به رجوع اقتضا ایدر (ابو حنیفه ولیث روح و رحمة همدن
منجسی نجاستی اولدیغنی مشتری به کتم ایتموب بیان ایدرک بیع ایتمک جائزدر دیدیلر) و اصحاب ظاهر یعنی
ظاهری مذهبی اربابی ایچنه فاره دوشمش سنک بیعی و انکله انتفاع جائز اولوب لکن ایچنه

فاره واقع اولش روغن زیت و سرکه و غسل و سائر جمیع مایهات ک بی جا زرد دیوب ذیرانهی
متن حدیثه انجیق یاغدهوشن فاره حفته وارد اولشد و ذکر اولنان مایهات نصیر یحبله وارد
اولمشد و دیو استدلال ایدر (قلت) لکن اشبو مذهبه نواتر منقطع اولوب تقلید ایدنلر
قاله رقی مهجور حکمنده درانتهی (ینه دمیری بر بوعک ذکر حکمی حرف بایه براغوب ماعداسنک
یعنی انواع فاره نک اکل حرامدر دیوب) صاحب البهجه دخی بویه جه ذکر ایدوب و سؤرالفار
یعنی فاره ارتقی مکروه اولدیفن دخی یازمنلر و دمیری کی این وهیک لیکن روایه ابن شهاب یعنی
زهری اکشی المایله فاره آرغی اکلنی کر به کوروب بونلر انسانه نسبان ایراث ایدر دیرایدی و عسلی
اکل ایلدکده اشبو مبارک بال مورث ذکادر دیرایدی دیو نحر بر قیطرلدر (و دخی صاحب
التحفه کتب حقیقه دن اولان (ملقط) و (خلاصه) و (فتاوی هندیه) و (بحر رابق
(و فتاوی خیریه) و (جمع الدرایه) و (مجتبی) و (قنیه) و (فهرستانی) و (درر) و (درمختار)
(و (مداد الفتاح) و (فتح القدر) و (صیرفه) و (حاشیه اشباه ابراهیم پیری علی التفصیل نقول بازوب
و غول مذکوره نک خلاصه سی (روغن زیت و دهن و غسل و بکمر و سودکی ما کولات و شربان
خلاندن برینه فاره دوشوب هلاک اولسه دوشدیک شیا جامد یعنی قی اولور و یا خود ذاتی قیلشمغه
منعدکله ذائب صولو بولنور اکر قتی ایه او فاره میتی احاطه ایدن یعنی قابلین اطراف النوب
ایتلور یعنی اکل اولماز و یا قیسی ظاهر در یعنی ما کولدر و اما صواو بولنور سه امام اعظم حضرتلری
عندده اید اطاهر اولماز لکن اکلک غیرنده بوجه محرر استعمال جائزدر (و اما امام ابی یوسف و امام
محمد حضرتانی عندلنده یا فاره میت و یا خود آخر نجسه متنجس اولان صواو شیا اکر روغن
زیت اولور سه مثلاً صافی کی التده دلکی اولان قابه دلکی براغاج و یا بز پارچه سیله طقنوب
ذکر اولنان روغن اول قابه یوقاروسی براز خالی قالور حیثینده وضع اولنوب اوزرینه بعضه
کوره یا غت مقدار نجح مایه ظاهر دو کیلوب صواقک اشاغبسته بالطنع اینوب و یاغ یوقاروسنه
چیفه جا غندن اشاغی این صوی قابک طقاجنی اخذ ایلده دو کوب بعده بوجهله ایکی کره
دخی که جمعا روح نوبت ایدر غسل اولنسه ظاهر اولور (ذکر اولنان قاب دلکی اولماسه یوقارو
چیفه یاغی اوزرندن النوب دیگر قابه نقلله صودو کدکد نصکره بینه اول قابه قوبوب اینجی
واو جیجی غسلی دخی بویه باشقه قابه المغه دخی ظاهر اولور (و روغن متنجس ایلده تطهیر مذکور
اولمسنن صابون قینادله طبخله مستحیل اولدیفندن اول صابونی استعمال جائزدر که
امام محمد صابون قلمسی تغیردر و تغیر مطهر در دیشلدر و عموم بلوادن ناشی امام مشار البهک
قوالله افتا اولنشد (اما جامدک تعریفی یعنی ذکر اولنان قابیلک صورت و کیفیتی شویله در که
اگر فاره بی اطرافنده اوله رق احاطه ایدن دهن و سمن چیقارلدیغی وقتده جفوق قلان بره فی
الحال سمن آقوب و طولد بروب مستوی اولور یعنی آئیده دو بدوز او ابوب چقوراق کید رایسه
مایع یعنی صولو حکمنده دراشته ذکر اولنان روغن زیت اشبو صنع و صورت ایلده ظاهر اولور
و کذلک امام ابی یوسف حضرتلرندن مروی اولدیفنی اوزره بوجه محرر اوج کره غسل ایلده
ظاهر اولور و اشبو طهارته فتاوی ظاهریه ده جزم اولنوب و علیه القنوی دیشلدر جمیع و غیر
کتبه دخی بویه در و خلاصه عباره سنک ظاهرندن اوج کره تطهیر شرط اولدیفنی مستفاددر
و اشبو عدم شرط غلبه ظنه مبتدر یعنی طهارته اوج عددی شرط اولوب طاهر اولدیفنی
جانبندنه زمان روغن صاحبک ظنی غالب اولور سه اول وقت طاهر اولور ظن مذکور کرک
بر غسلده اولسون و کرکسه ابیکده اولسون خلاصه غلبه ظن اوج کره غسل برینه قائم اولور
و اشبو شقینک یعنی غلبه ظن حایلله تثبیت حالتک هر برینی ملان دهن مصحح وارد و غالباً

صاحب الخلاصه شق اول تر جیح اینشد و واشبو تر جیحی مسئله ثوب منجسده تصریح اینشد زیرا
مسئله مذکورده وقت طهارت ثوب متنجس قبلک سکونی قننی مقداره کلور سه اودر
دیشلدر فتاوی هندیه ده محرر اولدیفنی اوزره فاره خیره دوشوب هلاک اولسه و بدنی خیر اینجده
طاغیردن اول چیقار یلوب بعده خیر سرکه قبلسه اول خلی اکلده باس یوقدر لکن فاره بعد الهلاک
خیرک اینجده شیشد کد نصکره چقار یلوب سرکه یا بلسه اوخلی اکل حلال اولماز و متنجس
ایدن غسل و بکمر نک ابو یوسف حضرتلری قنده تطهیر بینه بر طریق دخی بودر شویله که اوزرینه
صوفو یلوب طنجره ده حال اولار بینه کلنجبه دکن نازده غلبان ایند بر بویه بعده ثانی بینه دیگر
صوفو یلوب کذلک قینادله و بعده ثالثیه غلبان ایند بر بویه اشبو او جیجی غلبانده طاهر اولور
لکن ظاهر اولدیفنی اوزره بکمر و بال آجی اوله جفی صاحب القنیه ذکر ایلشد (قلت) صاحب التحفه
بوراده ذکر اولنان حاشیه اشباه ایلده قنیه دن اشبو مسئله به دایر باز اقوال دخی یازمنلر تحفه
و ماخذ مذکوره به مراجعت اولنه یعنی فقیر اشبو عجز و قصور و معترضه مستدعیات فتورایله
یازدیفنی خلاصه ایلده اکتفا اولنوب احتیاط لازم اولدیفندن کتب مذکوره و سائر کتب
متداوله به نظر بیورلن و سهو و فقیر واقع اولدیه * و هو مأمول * اصلاح بیورمق یک بیوک نواید
(فرس) صاحب المستطرف خبلی باینده ذکر ایلکله اکتفا ایدوب فرسی یازدیه بوب فقط بوجه
آتی فرس البحری یازمنلدر اما فرس ماده سنده دمیری خبلی فوائد یازدیفندن مستغلا جواد قلم
فقیر میدان یاننده باقدار الحق عزشانه جولان ایدر (فرس) فاک و رانک فتحه لری ایلده خبلیک
یعنی ائک واحدیدر یعنی رآت دیمکدر و جعی افراس کلور و فرسجه فرسه اسب اطلاق اولدیفنی
قانون الادب زنجشیده محرر در لفظ فرس قسراق ایلده ذکر بینه یعنی آله اطلاق اولور و اصلی
دخی مؤنثدر یعنی لفظ فرس مؤنث سماعیدر لکن اعلام عربیه دن این جنی ایلده فرا مؤنثه نا ایلده
فرسه دیرلر دیوب فرسی ارککنه مخصوص قیلدیلر و دمیری جوهر بدن ناقلا فرس خبلیک ارککی
اسمیدر و انشاسی دخی فرس ایلده و دخی فرسه ایلده تسمیه اولنشد و فرسک تصغیری فرسیدر لکن
خاصه قسراق دیمک مراد اولنور ایه البینه نا ایلده فریه دینلوب فرس دینلر و لفظ فرس
کسر ایتک و یاره ق معنانه اولان افزاسدن مأخوذدر کآن آتیری سرعت مشندن ناشی
افزاس ایتدیکندن دیشلدر لب صاحبیه یعنی سودجی به لابن و غر صاحبیه یعنی خرماجی به
نامر دیندیک کی راکب فرسه اسم فاعل صیغه سیله فارس دینور صاحب الفرس یعنی آتلور
دیمکدر و شاذ اوله رق یعنی خلاف قیاس اولدیفنی حالده فارسک جعی اتلور معنانه فوارس
کلور دیشلدر (یعنی قیاسده فواعل فاعله کله سنک جعی اولوب مذکر اولان فاعلک لفظنک
جعی اولماز قاعده بویه ایکن بوجه محرر شاذ اوله رق فارسک جعی فوارس کلشد و شاذ
اوله رق فارسک جعی فوارس کلدیک کی نسیاه مخصوص معنانه و ذوی العقولک غیریده
یعنی حیوانده و جادده فاعلک جعی فواعل کللور نساء حائض ایلده نسوان حوائض و جل
بازل ایلده جال بوازل و حائض ایلده حوائط کی (بازل ازی دیشی بران دوه به دیرلر) و شاذ اوله رق
هالکک جعی هوالک و ناکک جعی نواکس دخی کلشد (لکن اشبو اوج کله رجعلرینک
خلاف قیاس اوله رق کله رنده وجه واردر و وجه مذکور دخی فارسیت مؤنثه اولدیفندن
انشایه التباسدن سلامت بولسی و هوالک مثل اولان * هالک فی الهوالک * ده واقع اولمغه
مثلاک تغیر قلمسی و نواکس ضرورت و زله واقع اولمغه اول ضرورتدن ناشی اولمیدر (این
السکیت فارس البغل اضافتی مشتمل شعر عربدن اسنشهد ایلده فارس آله بتن کیمسه به مختص
اولوب فاطره و مرکه را که دخی اطلاق اولنور لکن بقل و جبارک ذکر لری لازمدر یعنی فارس البغل

وفارس الحارث بن مالك اقتضا ايدر ديمشدر (اما عماره بن عقيل بن بلال بن جرير دايه بن صاحب البغل
وصاحب الحارث بن مالك ودار ديمشدر اسم وكنيه باند قلم فقير اليه اشارت اولندي غي اوزره
(ابو شجاع) و (ابوطالب) و (ابومدرك) و (ابوالخضري) و (ابوالمضمار) فرسك كنه زيدر
فرسده گرم و شرف نفس و علاو همت صفاتي موجود اولد يفتدن انسانه زياده شبيه بر حيواندر
وزعم عرب اوزره فرس في الاصل وحشي يعني طاع حيواني اولوب صكره دن انسي قيلمشدر و بونده
اولان تفصيل خيل طلبنده بكمشدر و فرس و خيل ايكي نوعدر كه برينه عتيق و ديكرينه هجين
ديرل عتيق باباسي و اناسي جنس يعني عربي اولان فرسدر و هجين انجق باباسي عربي و اناسي
بجعي يعني ناجنس اولاندر جنسه عتيق نسبه سي عيوبدن و اموره نكصه طعنندن سلامتي ايجوندر
و هر شيدن كرم اولانه دخی عتيق نسبه اولتور و عتيق ايله هجينك من جهة الخلفه فرقي
شويده دركه حرف ياده مذكور اولان بر ذونك كلكلري فرسك كلكلرندن اعظمدر و فرسك
عظمي بر ذونك عظمتدن اصلب و انقلدر و بر ذون فرسندن زياده بوك قالدبر و فرس بر ذوندر
اسرعدر و عتيق غزال و آهو و بر ذون شاه و قيون منزله زنده در و بر ذون هجين اوله جقدر
(دميري بومجلده زنجشريك تفسير سورة انفالندن و حافظ ديباطينك كتاب الخيلندن) و ابن
ابي سعدك طبقاتندن و ابن قانعك معجندن و طبرانيك معجندن و كامل ابن عديندن (و قاضي
ابو القاسم الخفيعك كتاب الخيلندن) فرس عتيق بولتان داره و منزله شيطان قريب اولوب
و ركنه سني تخيل اتمز و كثره جن دني داخل اولان مفسادنده خبر اولديغي و فرس عربي
صاحبك خير دعا سنده اولديغي نحر برايملدر تفصيلنه اطلاع مراد ايدنلر باب فرس حياه
الحيوانه مراجعت ايدلر (خواص) فرس عربيك ديشلري صبيانه تعلقب اوانسه ديشلري
المسر و اضطرابسر بتر و او يقوده غط ايدنه نك باشنه باغلنسه غط بطني قطع ايدر غط بط
او يقوده خورلقد و لم فرس عربي رياحي طرد ايدر و تري صبيك عانه سنه يعني اوسره اتي برينه
و قولقد برينه سورسه اوراده قيل بتر و بر قبلي آلتوب خانه نك قيو سي اوزرينه اوزرن اوله رقي يعني
صار قبيله رقي ربط اولنسه شعر مذكور اويله جه طورديغي مدينه خانه مذكوره تخنه بني كيرمز
و برخاون بر ذونك دني ايجسه من بعد كنه قالماز و طرناضنك كولي زيت ياغنه قارشدر بر يلوب
خنار بر ديدك لري سراجيه سورسه دفع ايدر و سودي خاتونه پيلدر يه رك ايجر يلوب مجامعت
اولنسه باذنه عز شانه اول ساعت حامله اولور و بال ايله قارشدر بر يلوب ايجر لسه لذت بخش جاع او اور
(و بصل الفار صحق اولتوب حرون اولان فرسه سورسه صعبوني كيدر را كز بل فرس قور يدياوب
و بعده صحق اولتوب ياره به اكسه دني كسر و اول مسخوق كوزه چككسه عارض اولان يياض
عني ازاله ايدر) عين الخواصده يازلد يغي اوزره بر ذونك اوزرنده بولنان صبيغي زياده سيله صو
دو كيلان رده كي قبلي كيدر رحيثله قيناد يلوب اول لكه نك اوزرينه صب اولنسه لكه برنده اولان
قيلاري دو كيلوب لكه به مخالف رنكده قبل بتر (ودخی اشهب آني ادهم رنكه چورمكه بر صورت
دخی ذكر ايشدر شويده كه (راسخ) (عقص) (زنجار) (نوره) (زاج اساكفه) (طين حوزي)
بر برينه مساوي اوله رقي جسم فرسي احاطه ايدنه جك مقدار آلتوب و محاق صوايله معجون
يا يلوب حيوان اشهبه سوريله يعني معجون مذكور ايله سراپا بويانه و بر كون و بر كيه ترك
اولتوب بعده ييقنه ديويته بو خصوصه بر فاج صورت دخی يازمشدر حياه لطيفه كوريله (حكيم)
صاحب التحفه در كه امام اعظم ابو حنيفه و امام مالك و اوزاعي حضرت اتي لم خيلك كراهينه ذاهب
و كراهت مذكور نك نعيمه اولديغنه بالخصوص امام مالك قائل اولمشدر و اما امام شافعي
و امام احمد و امام يوسف امام محمد بن الحسن و عبد الله بن المبارك حلال اولنسه ذاهب اولمشدر

و بوحل قولنه قاضي شريح و حسن بصري و ابن الزبير و عطاء و سعيد بن جبير و جاد بن زيد و ابث بن
سعد و ابن سيرين و دخی سلفندن بر جاعت قائل اولمشدر رائه مشار اليهك اشو مسئله بجهتده باده
اولان اذله لري حياه الحيوان و تحفه تفصيل اوزره محرودر و قوف مطلوب اولور سه انله نظر اولنه
(فائده) در افراس النبي عليه الصلاة والسلام ما سارا الحجاج را كبا و ماشيا لي البيت الحرام * اسامي
افراس شريفه سعادت * سكيب * سيحه * مر تجز * لراز * طويس * نجف * ورد *
* اباق * ذوالعقال * ذوالله * مرتجل * سر جان * يعسوب * بحر * كيت * ادهم * ملاوح
* طرف * سخا * مرواح * مقدم * مندوب * سكيبي عليه الصلاة والسلام مدينه منوره
بني فزاره قبيله سنه منسوب بر اعرابندن اون اواقه اشترايو و مشرايدي اعرابي بايع عندنده
اسمي مضر سايدي بعده سكيب كه سكب مادن مأخوذ در كان سرعته سبل كي اولفله عايه
الصلاة والسلام سكيب نسبه يورديلور و نكي سياه ايدي و غزاده شرف رسیده ركو بلري اولان فرس
مبارك اولدر (سيحه اوزرنده ايكن مسابقه ايله سبقت يورديلري اسبد ر (مرتجز حسن صهيل
صاحب ايدي (راز سهيلي بياني اوزره مسابقه بر اسب كند و بي سبقت ايدنه ميو باني لزي يعني الزام
و غلبه ايدرايدي (وردي نعيم داري رضي الله تعالى عنه اهدا اليك ايدي رسول اكرم صلي الله تعالى
عليه و سلم دخی عمر بن الخطاب رضي الله تعالى عنه بخش يورديلرايدي و فاروق رضي الله تعالى عنه
سبيل حقه اول اسبه سوار اولورايدي اشو ذكر اوانان اسلر دن يدي اسب همايون متفق عليه در
و ماعدال يكه اون بش رأس اسبدر مختلف فيه در حافظ ديباطي ايله غير بلري افراس شريفه
نبويه علي صاحبها الصلاة والتحيه ده بسط كلام ايشلدر در (تمه) ابن بشكوال ديان و علم
ورزه و ورعي مجمع عليه اولان آنفا اسمي مسطور عبد الله ابن مبارك حضرت تارندن روايله كتاب
مستغنيته يازر كه مشار اليه دير كه جهاده فرسمله خروج ايلش ايدم يولده كيدر كن نا كاه
فرسم مصر و ع اولوب يوارلندي و در حال حسن الدجه و طب الرايحه بر ذات ظهور ايدوب
فرسكه ركو بي استر ميسن ديدني نعم ديديكده التي فرسك الننه مؤخرينه دك مس ايلوب
بعده * اقصمت عليك ايها العله بعزة الله و بعظمة عظمة الله و بجلال جلال الله و بقدره
قدرة الله و بساطان سلطان الله و بلا آله الا الله و بما جرى به القلم من عند الله و بلا حول ولا قوة الا بالله
الا انصرف * دعاسني و عز يمتني او قودي وفي الحال فرس انتفاض ايلدي بعده اول ذات قانتوب
وركاب فرسي طونوب ار ككب ديدني بدم و فرس واقعه سيله نا چار آبرو دوشديكم رفقاه
لاحق اولدم و قنا كه صباح او اوب اعداء دين اوزر لر يته صوله مزده ذات مشار اليه حاضر اولدي
يانلرينه واروب دونكي كون شرف ياب ملاقاتي اولديغم ذات سز دكلسر ديو صورديغده
يلي يوردي بس بالله من انت ديو ذالتريني بيلكي تا كيدا نياز ايلديكده قائم اولدقاري حالده
و ثوب ايلدكدرنه باصديغي برل بشر ييك خضر عليه السلام اولديغي اشو كرامتيله
ظاهر اولدي و بعد ذلك دعای مذكوري او قود يغم عليل باذن الله تعالى شفا بولدي ديديلر
(فرس البحر) بر حيواندر كه نيل مصرده بولنور و ناصيه سي ناصيه فرس كيدر اغطس الوجه يعني
قصبة انني يصي و يابواندر و طرناغي او كوز طرناغي كي چتال يعني ايكي شقد و قور يغي
قصه اولوب خنزير ذنبه شبيه در و صورت فرسه شبيه ايسه وجهي اوسع و جلدي
غابت غليظدر كا عيجه قره يه چيقوب اوتار و بعضا انسان و مائر كويي يتديكي حيواني
تلف ايدرايمش (خواص) جلدي احراق اولتوب كولي دقيق كرسنه يه قارشدر يلوب داه
سرطانه سورولسه باذنه سبحانه اوج كون ايجنده بر و كاور و رماد مذكور بالكر شيشه سورولسه
صاوشدبر و وجعي تسكين ايدر و مراره سي اوتوز كون صوده ترك اولتوب بعده قور يديلوب

وسحق اولوب آتش كوردندك بال ايله كوزه چكله كوزه اولان قره صوی کیدرر و سنی
وجع بطنه نافه را کر نعو ذبه تعالی تخمه دن و امتلا دن مونه مشرف وجع معده به مبتلا
کیمسه به تعلیق اولنسه باذنه تعالی شفا یاب اولور و جلدی برقریه و بلده نك وسطنه دفن اولنسه
اول محله آفادن برشی واقع اولماز (قلت) ذکر اولنان كرسنه كافك قنچی و رانك سكونی
وسنك قنچ و تونك تشدیدله برنوع شجره سمیدر که صغیر اولور و غلاف ایجره ثمری اولور به بعض
نسخه ده الكرسنه ثبت و هو الكشی عبارتله مر سومدر و مفرد آنده كرسنه ترکیده بورچق و فارسیده
کشنه و کاودانه دیدکری غله ايله مین در کذا فی ترجمه القاموس (حکم) صاحب التحفه دیر که
دمیری شافعی مذهبی حکمنجه * حل الاكل لانه کاخلیل المتوحشه التي تعدو فی غالب احوالها * دیدی
لکن بو حکم ابوحنیفه حضرت نرینک مذهبه مخالفدر زبرا حنفیه سمکدن ماعدا بجزده اولان
حیوانک اکل جائز اولمادیقنی تصریح ایشلدر (وولوالجیه ده سمکدن باشقه سرطان و ضفدع
و کلب الماء و خنزیر الماء کبی هر بر حیوانک اکل مکروه اولدیغی محرر در (و فتاوی هندیه ده
دخی اما بجزده تعیش ایدن حیوانلرک اکل حرامدر لکن خاصه سمک اکل حلالدر انک
دخی بجزده کند و کند و به اولشی حلال الاکل دکلدر دیو یازیلور در (و بحر راقده سمکدن
باشقه ضفدع و سرطان و سلحفاة و فرس البحر و بونلرکی حیوانلرک یعی جائز اولمادیغی مسطوردر
(و در مختار ده سمکدن باشقه سرطان کبی هوام بحرک و دخی دکرده سائر حیوانک یعی جائز
دکلدر لکن قنیه ده حی اولدقلمی حاده سفنقور و جلود خز و جل الماء کبی ثنی حیوانک یعی تجویز
اولمشدر و حسن بصری جوازی اطلاق ایشلدر دیو مذکور در (قلت) تأمل معنی الثمن
فی هذا المحل (فهد) فانک قنچی و هانک سکونیه پارس دیدیکمز حیواندر و جعی عهد و زننده
فهود کلور و فانک و هانک قنچه لیه فهد پارسه بکره مک معانسه در که بر کیمسه نك اویقوسی
و کریمه سی جوق اولدقده و بو حاللرده فهد بکره دکرده باب رابعدن اوله رق فهد الرجل دیر
و حیوان مذکورک فی الحقیقه بو حاللری کثرت اوزره در (ذهاب ارسطو اوزره فهد ارسلان ايله
قیلان یئلرنده متولددر یعنی باباسی و یا اناسی ارسلان و یا خود بالعکس قیلاندر دیمک مستفاددر
و فهدک مزاجی نمر یعنی قیلان مزاجند و وادوا و دواده کلبه بکره یعنی کلبه مخصوص عللر ايله
علیل اولور و کلبک بالطبع ایلدیکی علاجی ایدر (منقولدر که فهدک کبه لکی اغرلشدقده
یعنی طوغور مسی قریب اولوب حرکتدن قالدقده هر بر کورن ارکک فهدلر اکا آجیوب
صیدلرندن حصه کتوره رک مواسات ایدرلر ایش و وضعی قریب اولدقده اولاماده ایلدیکی
موضع کیدوب آنده طور غورر ایش و فهدک کثرة نومی مثل مشهور در و فهد شویله ثقیل
الجنه در که اوزرنه چقدیغی حیوانک ارقه سنی او فادر یعنی اغرلندن کسرایدر و غضب خلق
طبیعتسنددر که صیدینی قصدايله و تب ایتدیکی حیوانی طوعا و نهي تنفس ایتز و ریه سی حبس
ایتدیکی هوا ايله تملی اولقله محموم اولور و صیدنده خطا ایتد کده غضبه دونوب کاهیجه
او غضبندن ناشی ساینی یعنی صاحبی ویدنی و سلیخی تلف ایتدیکی دخی واقع اولور ایش
(این جوی دیر که فهد صوت حسن ايله صید اولور ایش یعنی کوزل سسه مائل اولقله استماعنده
تأثیر ايله حسدن قالدور و او وجهله قولایجه طوئور ایش (وینه دیر که فهد صیده اوج کره
و تبه دنصرکه اگر یاقه لیه مزایسه غضب ایدر و کندوبی خوشجه طوئوره و سونه مواسات
و اناسه میل و عطف زائد طبعنددر و یوکری کوچکدن زیاده تریه و تعلیمی قبول ایدر و فهد ايله
تریه ایدوب ایند صید ایتدیرن عظما ی عربدن کلب این وائلدر و اولاخله تحمل ایدن یعنی
موکبده کز دیرن آل امویه نك مستغنی تعریف و تصریح اولان ایکنجیدر و فهد ايله

ملاعبد ده اشتها ی اکثر اولان ابو مسلم خراسانیدر (فهدک فارسسی یوز اولدیغی و پارسسی
تعلیم ایدن کیمسه به فهاد و یوزبان دیندیکی قانون الادب زنجشیریده مر سومدر (فاده) دمیری
این خلکاندن ناقل دیر که هر ون الرشید طاب تراه صیدینک برنده الا آن قبرانور علی المرتضی
رضی الله تعالی عنه اولان دور محله منتهی اولوب اوراده صیده فهدلری صالبورر فهدلر سرعته
صیده صالدرلر و محل مذکور و وارد قلرنده جمله طوروب فرار ایدرلر شکاری اخذ اقدام ایتز لر رشید
بو حاله تعجب ايله فکرده ایکن حیره اهل بسندن برجل زده خلیفه مشارالیه کلوب یا امیر المؤمنین
اگر اراده ایدر سه کز این عمک اولان علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه ک قبرینه سکادلل اولیم
بکا نه احسان ایدر سکر تعبیرله تقریر کلام خیر ارتسام ایدر خلیفه دخی ای کیمسه بنم هندیده
سنک ایچون اتم مکرمت واردر همان کوستر دیدکده رجل موی ايله آشته فهودک تجاوز ایتدکری
موضع و محل مر قد قبض مر صد امام مشار الیهی حاویدر دیدیکنک عقیده خلیفه
بو خصوصیه نه دن ییلدک دیوسوال ایدر رجل دخی بن بابام ايله بورایی زیارته کلدک ایدی
و بابام بکا جعفر صادق رضی الله تعالی عنه ايله برابر کلوب بو محلی زیارت ایلدیکنی و جعفر
رضی الله تعالی عنه دخی محمد باقر رضی الله تعالی عنه ايله برابر کلوب زیارت ایلدیکنی و مشارالیه
دخی والدی علی زین العابدین رضی الله تعالی عنه ايله معا کلوب زیارت ایلدیکنی و مشارالیه دخی پدری
حسین رضی الله عنه ايله بالمعیه کلوب زیارت ایلدیکنی و حضرت حسین رضی الله تعالی عنه بو محله
مکان قبره بعینه اعلم اولدیغی خبر و یردی دیو باباسنک خبرینی روایت ایلد کده خلیفه ممنونا رجل
موی البهه اکرام و او محل و موضعی رخام ايله اعمارده امر ايله اهتمام ایدوب بنای رشید قبر لطیف لرینک
اول اساس سدید اولوب و بعده ایام دولت سامانید و بنی حدانده ابنه سی تزیاید بولوب
زمان دولت دیالیه یعنی آل پویه عهدنده تفانم و تعظم ایتدی (وینه این خلکان مشهد منور
حیدر کرار رضی الله تعالی عنیه اظهار و اعمار ایدن ملوک دیالیه دن عضد الدوله در و کندیسنک او
مقامه دفنی دخی وصیت ایلدی (اما بو خصوصیه ناس یتنده اختلاف متباین واردر حتی
به ضایری موضع مر قوم مغیره بن شعبه الثقفی رضی الله تعالی عنه ک قبر یردیددی و روایتلرک اصحی
مدقلمی عهد خلافتلرنده کوفده کائن قصر الاماره ده اولقدر ایتھی (دمیری حقیقت اوزره
قبر مبارک امام علی رضی الله تعالی عنه بیلندی دیمشدر (قلت) اشبوقانده و خواص فهد
مستطرفه مطوبدر (خواص) فهدک اکل لحمی حدث ذهن وقوت بدن ابراث ایدر
و دمنی ایچن آدمینک بلاهتی غلبه ایدر و زبلی بر برده ترک اولنسه او یردن فاره فرار ایدر (عین
الخواص صاحبی * بول فهدی طاشیان عورتلر * حامل اولمز و که اولور عافر * دیوب بونی
بهض کابده کوردم دیمشدر (حکم) دمیری شامی اکل حرامدر زبرا ذونایدر واسده ایشدر
لکن صیدده قوللندیچون یعی جائز اولوب ایجارینک جوازنده خلاف بو قدر دیمشدر
(صاحب التحفه اشبوقانده دمیری بی نقل و تحریر دنصرکه قهستانی وولوالجیه و هندیه و مناسک
رحمة الله السندی کبی شروح و فتاوی فقه حنفیه ده حرمت اکل لحمی مصرحه در
و ملقاده * یصح یع الکلب و الفهد و سائر السباع علت اولما * دیو محرر در دیمشدر (فی) فانک
کسر بیه معروف اولان حیواندر جعی همزه نك قنچه (اقبال) و ضمننه (قبول) و کسر فا
و فتح یا ايله (قبله) کاور و صاحبیه یعنی قیلان و تعلیم و تربیه و ضبط ایدن کیمسه به یانک
تشدیدله قبال و مؤننه قبله دیر فارسیده فایرنده پاه عجمه ايله پیل دیدکری قانون الادب و سائر
افانده مصرحد رک لایقنی (ابن السکیت افعله و زننده جعی اقبله اولشی جائز دکلدر دیدی
(سبویه فیلک اصلی بیض ده اولدیغی کبی ضم قائله اولمق جائزدر لکن لاجل الیاء مکسور

قلندی دیمشدر انتهی مانقله الدیمیری وغیره (قلت) لکن وائی و قاموسدن تراشیده اولندیغی
اوزره اخفش اشبو قول سبویه مفرد ده یوریمبوب بلکه جمعه مخصوصدردیور دیمشدر
(وفیل ثقیل خسیسه دخی دینور) وراینه خطا ایدنه وضعیف الرأی اولنه قال وزنده قال
الرجل یفیل دیرل که مصدری فیلوله وفیله درفتح الفاء فیهما (ودخی ضعیف الرأی اولنه
اضافله فانک قحی وعلی لغة کسر به رجل فیل الرأی وفانک قحی ویاک کسر وشده سبله رجل
فیل الرأی وفانک وزنده رجل فائل الرأی دیرل واضافتمز رجل فال دخی دیرل که بوصیفه لک
معنای مذکور اوزره جعی انجی اجمار وزنده افعال ومصدر لری حواله وزنده فباله وفانک
ویانک ضمعل یله فیلوه ومفاعله زنه سنجه مقایله در ویمک قحی وفانک سکونی ویانک ضم ومدی
ولامک الف معدوده ایله ومدی ایله مفیولاه شویله جه اولاد فیله دیرل * ابو الحجاج * ابو زغفل
ابو مزاحم * کنیه لندندر (اسم فیلده نظم اولنان * ما اسم شی ترکیه فی ثلاث * وهوذو
اربع تعالی الاله * قبل تصحیفه و لکن اذاما * عکسوه یصیرل ثلثا * لغز لطیفی دیمیری
زیب سطری قیلشدر (قلت) مفهوم نظم کندیوسی درت صاحبی اولدیغی حالده ترکیبی
اوجده کائن اولان شی غریبک تعالی شان خانقه اسمی نه در هر چند تصحیفی دیمشدر ایسه ده
تصحیفنک یعنی مصحفنک ثلثانی بنم اولور دیمکدر لکن لغز معناسی اسم مذکورک ماده می
اوجدر که فی ل حرفلیدر ودرت صاحبی اولمق درت ایاقلی اولسیدر وتصحیفی که قبل در
یعنی فیل فاسنه برنقطه دخی قونسه قبل اولور وفیلاک ثلثانی کیم یا ایله لامدریل رسمنده اولور
رسم میسوم عکس اولندفده لی اولور (دیمیری دیرکه قبل ایکی نوعدر برینه قبل و دیگرینه
زند دیرل که فرقلری بقرایله جاموس وخیل ایله یزدون وعل ایله ذرک فرقلری کیدر وعلی قول
فیل ارگکته زند دیشبسنه دیرل واشبوزند نوعی هر نه قدر اهل قلنسه دخی انجق بلادند
وتناسل ایندیکی یرده کبه قالور واغتلانده یعنی قزلبغی وقتده بکی وایچکی ترکه دوه به بکر
اولور وباشی شیشروبو حاده ساینه یانندن هر بدن باشقه چاره قالماز یعنی صال واهلاک
ایدر وارککی بش باشنه کیرمدیکه دیشبسنه آشمز ویشبسی ایکی سال حامل قالور (و حیدر
اللطیف بغدادی قولنجه مدت حلی یدی ییلدر ارککی انجق واحد به آشمفله قناعت ایدر
یعنی یویله جه ایتمی ایله بالطبع دفع شهوت ایتمش اولور واشنه غیرتی شدیددر یعنی باشقه
فیلی یناشدر مبوب بعض حیوان کی اشتراکی ارنگاب ایتمز وچین جلنده ارککی تقرب و مس
ایتمز ووضه جلندن اوج عام یکمدیکه ایتمز وهیجان شهوت قبل وفیله هنگام بهار در و مدت
حل اشی تمام اولوب وضعی وقتده نهره کبروب ظهور ولدینه دک طورر زیر اقوانمک فواصلی
یعنی مفصللری اولادیفتدن قائمه اولدیغی حالده طوغورور و بعدالوضع ارککی کندیغی ولدیغی
حیدردن محارسه ایدر وفیلاک دوه کی حقدی اولدیغی وکاهیجه حقد صاحب وسایسنی
اهلاکی منقولدر (واهل هندزغی اوزره لسان فیل مقلوب اولوب کر یویله اولسه شدت فهمندن
تکلم ایدر ایتمش وناپلری عظیم اولوب کاهیجه بالکز بردیشی یوزمن یعنی باطمان کلور ایتمش
(قلت) من میک قحی ونونک تشدیدله اهل لغت عندنده ایکی رطل وهر بر رطل یوز اوتوز
درهمدر لکن بطمانک مقاراری اصطلاح مخصوص محل ایله الا آن مختلفدر وخرطومی اننی
پیدر یعنی اول ایکی عضوک ایشلرینی انکله کورد که طعمای وصوی خروطوله اغز ینه قور
وانکله مقاتله وصباحه ایدر لکن صوتی جه می قدر دکلدر ز پرا صیاح صبی کیدر وخرطومنده
شول کونه قوت وارد که اغاجی کوکندن قلع ایدر وفهمی شو صورتده درکه تادیبی وتریبه بی
کوزل قبول ایدر کبرابه انخا وغیری صورتده اولان تعظیمده وسم وحرپ حالتند خیر وشردن

افندنا ایدن افعالی ایفاده ساینسک امر و اشارتنه فی الحال امثال ایدر و حیوان مزبورک
اخلاقنددر که بعضی بعضیله مقاتله ایدر و مقلوب اولان غالبه خضوع ایدر و اهل
هند فیلده اولان علوسه که و بلندی وعظم صورت و غرابت منظر وطول خرطوم وسعت اذن
و ثقل جل یعنی بار کرانه تحمل وطول عمر وخفت و طمی کی خلق مدوح و خلق غریب
جهنلندن ناشی فیله تعظیم ایدر ایتمش (دیمیری دیرکه خفت و طمی شویله ایتمشک حسن وضع
وخطوبینه واستقامتنه بناء بعضا انسانک یانندن یکدکه طومراز ایتمش دیومحرر در (قلت)
پوراده خفت و طمی ماده سنی دیمیری * وریما مر بانسان فلایشمر به حسن خطوه واستقامته
کلامیله افاده ایتمش و لکن صاحب المستطرف اشبوافاده مأخوذی * وریما مر الفیل مع
عظم بدنه خلف القاعد فلایشمر یوطنه ولا یحس بمره لحفه خطوه * عباره مفیده سبله
مساحه دن قورتاروب طوغوروسی راه تفهیمه کتمشدر کالاینجی علی الفطن (ترجمه معلومه به
مراجعت ترک اولنسنه نه شکل ترجمه ایلدیکی یازیلور ایدی ارتق ترجمه افادین مذکورین
محول ار باب طبع سلیدر (ویند صاحب المستطرف ذکر اولنان یوزمنی اوجوزمنه چیقاروب
فیل عظمت جمعیله بیله الملع واطرف وهر بر خفیفدن اطرب ورشیدر وخرطومک دلکدرند
منفذ اولیوب صنی قصیر اولوب صویه و مرعایه باشی اکه میوب وخرطومیه آلوب فته قوبدیفندن
اودلکری طعام و مای طوادر مغه و عاوقاب مثابه سنده در فیللر بر بر یله مقاتله ایندکری کی
اهل هند عا تریجه اولان جنکی فیله تعلیم ایدوب برابر قتاله دخی کتورر لوفیلاک بجایندن
بری دخی بودر که راکبی اوجی اگریجه یتور دن مصنوع بر دک ایله اقتضایدن حث وضرب
واشارتی اجرا ایدر ایتمش شویله که اول دکنکک براوجی را یکک یدنده اولوب اگری طرفله
فیله جیه می جانندن هر بر فعله دلالت ایدر تعلیم ایلدیکی کیفیت اوزره دورر و اجرا ایندیر
ایتمش واولا تعلیم ایلدکری فعل ملوک هنده سجده ایتمش (دیمیری ارسطودن حکایت اولندیغی
اوزره دیر که عهد ارسطوده در تیوز یاشنده بر فیل ظهور ایتمش وسن مرقومی اوزرنده بولسان
بعض قدیم وسمه وتمام دن استخراج ایتمش ایتمش (وکدی ایله قبل میاننده برعداوت ونفرت
طبیعه اولوب حتی سبک سیاض خروندن فراری کی قبل هر یی کورد که هارب اولور ایتمش
(صاحب المستطرف یازر که ازیک عتقاسندن هرون نام سر کرده حر یک برنده یاننده برکدی
کزلیوب اعدانک غرور ایله اوزرینه صالیور دکلری قبل جنک آوره قارشو سل سیف ایله
بیروا هجوم ایدوب تقرب ایندکه * هر یی وجه یله رمی ایدیچک * هار بادوندر صیجان کیجه
* بو حال اهل اسلام کوروب انجق هرونن فاجدی نمره سروری پیوسته مقرر آسمان ایتمشدر
(و ذکر ی غیر مره سبق ایدن ابو الشعمق نام بلیغ فیل وصفده وکورمیلره تعریفده اشبو
قطعه بی کوزل دوزمش و ذکر ی موقعه یک مناسب دوشمشدر * باقوم انی رأیت الفیل بعدکم
* فبارک الله لی فی رؤیه الفیل * رأیت یتاله شی یحرکه * فکرت اصنع شتا فی السراویل *
محصول نظم عجایب مخلوقات روینده لطف حق تعالیه مظهر اولوب فیل دیدکری حیوانی کوردم
یعنی اوطه قدر بر جسم کوردم که کندنه تحریک ایدر برشی وارد یعنی خرطومیدر یویله جسامت
ومهابتله کوردیم کی خوفندن طومعه عند الخوف الشدید واقع اولان شی عمله باقلشدم دیمکدر
(ویند دیمیری قزویندن نقله دیر که فیله نک فرجی قولنغی التده ولمغله بو حاله فیلک تقری تحت
امکانده اوله مازوقتا که وقت ضرایده یعنی آشمه نری هنگامه سنده اوعضو مستور قیامغله ارککک
تقرینه امکان کلور صورتده خارجه پروزایدر ایتمش (غریبه) حلیه نام کایدیه ابو عبید الله
الفلاسیبک ترجمه سنده اشبو حکایه محرر در که مشارالیه بعض سیاحتنده سفینه ایله کیدر ایکن

زیاده سببه فورتنه ظهور ایدوب سکان سقینه مایوس حیات اوله رق نضرع و مناجات و نجات و نجات و نجات
نذور و صدقانه ثبات خالصات ایدوب مشارالیه دخی نذر ایلمی خصوصتده الحاح ایدر و انلرک
دخی لساندن بلا تأمل اگر نجات بولور سق من بعد قبل آتی اکل انیم کلائی جریان
ایدر و بولرک اوزرینه سقینه ساحله دوشوب منکسر اولدیه دخی جله سی غرقدن قوریلوب
مستغرق دریای حیات اولور و ساحل مرقوم زاد و انساندن خالی اولغله برازایام آج اولدقلری
حالده اقامت خلالتده اهل سقینه بر قبل یاوروسی طوتوب ضرورنه بناء ذبحله مشار الیهدن
ماعداری یوب انلر محفوظ درج کتمان ایلدقلری عهدینه وقارله اکل انیم مشارالیه دبرکه و قناکه
کیجه اولوب یاندقلرنده او یاورونک اناسی اثر ولدینی تنبع ایله کلوب و انلری یکان یکان شم ایدوب
رایحه لیم ولدینی کیمده حس ایندیه قوائمه چکنیوب جله سنی انلا فدنصرکه بکالوب رایحه
مدکوره بی بولدیفته بناء بی ترکندن فضله ارقه سنه رکوبی اشارت ایدی بندخی بندیکمه
سیرسریع ایله تمام ایلده کیدوب علی الصباح اوتلی وصولی بریره واروب و تزوله اشارت ایدر
واوراده اولان قوم دخی بی کوروب ملکلرینک حضورینه کونوررل ملک ترجانی واسطه سببه
احوالی استخبار ایلدکده بندخی قصه می و ما جرای خبر و یریک ملک فیله نک یرکیجه ده
قطع ایلدیک مسافه سکر کونلک بولدر دیو نیجب و غریب نوازلق ایدر قوم مذکورک عندنده
بسر حاصل اولیجه دک قالوب و بمنونا اهل و بلده مه رجوع ایلدم دیمشدر (حکایه) قاضی
تنوخیکنک الفرج بعد الشده نام کتاب عبرت نصابتده محرر اولدینی اوزره تنوخی اصفهانیدن
روایت ایدر که اصفهانی بن اخبار او ائلی ناطق بعض کبی اوقودم و کوردیمکه اسکندر جهانگیر
قصد تسخیر ایله اقلیم چینه منتهی اولور یرکیجه نک نصفده موکب اسکندره ملک چیندن
ایلمچی کلوب و حاجب اسکندره یعنی سفرایه متعلق اموری رؤیته مبین ذاته وصولی آتده
حضور اسکندره بلا توقف دخول ایله مأمور اولدینی افاده ایدر اولدخی کلوب اسکندره
عرض ایلدکده کتور دیوامر ایدر و وقتا که سفیر ملک چین حاجله بارگاه اسکندره کبروب
و عادتلی اوزره بر او یوب طور و بی ارسال ایدن ملک چین محبک مأمور اولد یقم مصلحتی
حضور شهنشاهانه کزده بر احد بولمیدینی حالده عرض ایله تنبیه ایلشیدی دیدکده اسکندر
حاجیدن ماعداد دیوانده پابرجای قیام اولان بندکالک خروجنه فرمان ایدر تکرار سفیر عرض
ایده جک سوزی ذات و آلاکزدن غیر بیستی استماع ایتامک ایله دخی مأمورم دیو تبلیغی عفو یورک
دیو حاجبک دخی بولنامستی اشرا بایدر پس اسکندر احتیاطا سفیری تفشیش ایتدروب آزاده
سلاح اولدینی یلدکده دستنه سیف مسلول آلوب و سفیره دخی بعید جبه اولان موقوفدن پرو
تجسوز ایتامستی تنبیه برله حاجی دخی چبقاروب استنطاق ایدر پس بارگاه اسکندر خدمدن
خالی قالدقده سفیرای اسکندر جهانگیر معلومک اولسونکه بن سفیر ملک اولوب بلکه ملک چین
حضور یکه مئول و ورودم بندن اراده ایلدیکلک شئی سؤال ایچوند هر نه قدر تکلیفک دشوار
شبله دخی اولورایسه ده مادامکه انقیادده اولکامه و تبعه مه ضرر بین کالی واخلال احوال
رعایا حاصل اولیه او مقوله مطلوبی اجابت و قبول ایدرم تا که سن و بن حال انجایی بیلیمان
مخاربه بارندن خلاص بوله لم دیدکده اسکندر ملکه انقاعد سریر ایله بعد الاحترام ای ملک چین
سکا بندن امنیت نه ایله حاصل اولدیکه بویله جبه تک و تنها دست تصرفه بالاخیار کیردک
دیدیکنده ملک چین ای اسکندر حکمت شناس هوش و درایتکه و مقد ما ینشاده بره طالبه
ضمیمه عدوت سنی ایتدیکنه و خد و صا اهل چین بنی انلاف و یاخود اسیر ایلدیکده اولکای
چینی سکانسلیم انجیه جکلری ایله بنم عدم سکندورینه ملک دیگر بولمنه مانع اولیه جفته

و بنم بویله جبه متوکلا داخل بارگاه امان اولدیکم اوزرینه تلفیه فالقبشرا بسک بوفعل غیر جیل
و ضد حزم و احتیاط اولغله جهسان خلقی سنی مذمت ایده جکلرینه متعلق اولان علیکی
بیلدیکمه استنادا دست انصاف و درایتکه خود بخود کلوب تسلیم اولدم دیو قواعد حکمت
عملیه دن اولان برکاتلق سوزی سرد ایلدی اسکندر ملک چینک اشبو مقالنی استماع ایدیکم
براز زمان سر برانوی تفکر اولوب بعده باشی طوغرلندی و ملکک قولی صادق و ذاتی منصف
عقل کامل اولدینی یلوب اولکای چینک اوج سنه لک ایراد دولتی پیشین اوله رق و اوح سنه
مرورندنصرکه ایراد سنونک نصفی دولتم طرفنه سال بسال اعطا ایتک شرطله مسالنه بی
تکلیف ایلدی ملک اولو بوتکلیفک برازی تنزیل اولغری دیدی اسکندر لادیدکده یعنی عدم
رضا کوستردکده در حال قبول ایلدی بعده اسکندر اولکای چیندن اشبو مقطوعی و یردیکم
حینه حالک نه کیفیتده اولور دیو سور یچن جوابده * اسکون قبل اول محارب واکله
اول مفترس * مانی افاده ایلدیکه هیئت مجتمعه به لازم کلان تدبیر نفس و منزل و بلده به
او یغونسزاق الجا ایدر مفادنده در بعده اسکندر ایکی سنه لک ایرادینک اخذینه قانع اولسم
حالک نیجه اولور دیکم ملک بواولکنه نسبتله ایودرلکن بو حال کافه لذائذی کیدروب قوت
لایمیت درجه سنه ایتدیر دیدی پس اسکندر شرط صلی سدس واردات دولتک یعنی الی
پایدن برینک قبضنه قصر ایتسم اداره مملکتکه سکنه کلوری دیدکده اشبو الاجفک سدس
سال بسال مصرفدن آرتوب خزانه مده تراکم ایدوب ادخار اولغنده اولان مبلغ دیمک اولوب
خمس اسداس ایرادینی یعنی سدس باقبسی مصرف چند و سائر مصرف الزم دولته کافیدر ادخار
خصوصتده توکل ایدرم دیوب بو وجهله ملک اسکندر ایله سراق عقد سل و صفوت و بوعقد
راضی اوله رق بنه کیجه ایچره صورت سفیره عودت ایلدی وقتا که شاه اخزان موکب آسماندن
طلیعه پرتو بی سوق سمت خاکبان ایلدکده یعنی صباح اولدقده حسابه کلز جیش چین اردوی
اسکندری احاطه ایلدی یکی کورولدکده موکب اسکندره بولسان عسکر راکیا و راجلا آماده
مقاله اولشرا یسه ده اشبو شیخون ناگاه ظهورندن باشقه کثرت عده و عتاد ملک چین ظاهرا
هلاک نردن غیری برشی ابراث انجیه جکنی جزم و یقین ایل هرکس عیانلردن مایوس اولدقلری
حالده ملک چین باشنه ناجنی کوب و بر قبل جسمه راکب اولوب کوکبه عظیبه ایله ظهور ایتدیکنی
اسکندر کوردیکی کبی ناچار سمت مدارایه سوق سمندعزیمتله اسبندن نزول و پیشگاه ملکه مئول ایدوب
وزیمنه طوغر و قد خجده احترام اولوب ای ملک عالیجناب بزه غدیری ایتدک دیو صورت احترام
اراهه قیلدقده ملک لاوالله غدر ایتدم دیدی بعده اسکندر ریا بوجند لائحی ایله شیخون و وضع
سابق حبله نمون ندر دیدکده ملک بووضع و معامله مدن غرض صحیحیم جنابکزه اولان اطاعت
قلت و ضعفیدن اولمادینی سزه ییلدرمک ایچوند که مشهود دیگر اولان اشبو عسکر و فیره نک
امر غلبه ده کفایت ایده جکی اظهر و مشهود دیگر اولیان عساکر ساره ایه بونلردن اکثر در
لکن عالم اکبرک یعنی پروردکار عالمک جنابکزه اولان احساننی و سزیدن اقوی و لشکر و شوکتی ذاتکرنک
عسکر و قوتندن ازید و با لا بولسان ملوک و عظما به غلبه کز پاینده اولان نمکین و توفیقنی کوردم
و یلدم و جزم ایتدیکه سزه محارب اولان معناده پروردکاره بهر پرهسانه محارب اولش اولور
و هر بر صاحب هوشکه پروردکار عالم واکه اکبر و اعظم جل شانه به محارب اوله البته مغلوب
و مقهور اولور و اشبو جزیمک اوزرینه سزه طاعتم واسطه سببه خدای اکبره تعالی و تبارک
اطاعت و ذاتکزه مذلت و تواضع سببیه امر یزدانه عز و جل مذلت اراده ایدوب و لهذا سلمه
رغبت ایلدم دیدی اسکندر بو کلامی ملکنده بعد الاستماع سنک کبی ذاندن شی آتی

بر وجهه لایق دکلدر و سزدن غیری فضل و عقل ابله وصفه سزا بر احد کورمده بندخی بیناده عقد
ایلا بکمر شتی فسح ایلد م شمدی مو کبی قالدربوب حدود کد ن منصرف او اورم دیچک ملک
اگر یوبله ایدرسه کر نحصرا یلز سکر د یوب ملک چین اسکندره تعهد ایلدیکی مبالغت اضعا فته معادل
هدایا والطاق عرض ایدوب اولدیخی وداعله منصرف اولدی انتهى (عهد عمریده رضی الله
ذمائی عنه سعد بن ابی وقاص رضی الله تعالی عنه سهالار مسلین اوله رق قنح خاور زمین سو
عسکر اولوب حرب قادسیه نامبله مشهور اولان جنکده ملک فرس یزد جردک لشکر یتنه سپهد
اولان رستم که رستم داستان قدیمک غیر یدر بر پیل یزد که بنوب رستمک اوزر یتنه سیفله صوله ایدوب
شجعان عرب بادن عمرو بن معدیکرب رضی الله تعالی عنه رستمک اوزر یتنه سیفله صوله ایدوب
بر جالشد فیلک چار پائی چار بوب فیل رستمک برابر یره دوشورب ورستی قتل ایدوب و قبله محمول
ایچنده قرق بیک دینار بولنان خربچی وسائر کران بهاسلب وسلاحنی اخذ ایلده صاحب الاغنام
ونائل اجر وکاسب شان ونام و بوهیمتله چند فرسه باعث انهرام اولشدراشو حربه سیف
صامک مثلی کرک هنگام جاهلیته و کرک وقت اسلامده وقوع بولدیغی غیر مسموع اولندیغن
مور حین نفات باز سدر انتهى (هندیلر زعمی اوزره ییلده بر کره جهه فیلدن جوق ترسلان ایدر
یو عرق بونی یعنی بوزک فوقوسی رایحه مسکدن اطیب بر ترائمش دیو مستطرفده محرردر (دمیری
آفاد کوری بکدیکی اوزره تناسل ابتدکی محلاک غیر بسته حامل اولیان قبله زند دید کوری
نوعه مخصوص اولدیغن نصریح ایش ایدسه ده صاحب المستطرف تعیم ایدوب مطلقا فیل
مولد و محلاک غیر نده تولد ایتمز دیمشدر استکنه مقصود ایدسه فیل استحصا اولنان اولکال
نقاندن صور یله (دمیری و صاحب المستطرف سورة شریفه فیل خواصنه دائر فائد
عنوانیله یو مقامده برازا قوال بر کذار ایتمشدر در مراجعت اولنه (خواص) بر کیسه فیلک
قولایغی کیری بی صویه قاتوب ایچسه بر هفته کیجه و کوندز باشی وساده نومدن قالدیره میوب او یور
یا ترایش (قلت) معاذ الله تعالی خاصه من بوره شاننده * دردمشکل علاج افلاسی * یا تبر بردوا
دینله نوله * فیلک مراره سی برصه سوریلوب اوج کون ترک اوانسه کیدر و عظم فیلدن عبارت
اولان عاج صیباک کردنه تعلیق اوانسه فرعلربنی صاوشد بر و عظم مذکور بر منجره یه
اصلیه اول سنه ده یمش و یرمز و او عظم ایله نبخیر اولنان اوزم آصمه سی و مزروعات و اشجار
قورد لیمز و انله قورد او شمر و عظم مذکور دفن اولنان مکانده تخته بتی بولنور ایدسه هلاک اولور
عاج مذکور تور یله سفوف قلوب هر کون سفوف مذکورک ایکی درهمی بال شربیلله نوش
اولنه جودت حفظ اراث ایدر و شربت مذکوره بی عاقر اولان مرته یعنی زوجه بدی کون
ایچوب تمامنده بحاممت اولنسه که قالدور و فیل در یستدن بر پارچه سنی حمای نافضه مبتلا اولنله
تعلیق اولنسه زائل اولور و جلد مذکور اوزرنده صاحب الفسج نام اولسه زائل اولور و فیل
زبلی بعد الاحراق سحق اولنوب کر پکی دو کبلان کیسه بال ایلله کوزل یتنه چکسه کر پکی بتورر
و جلد بیک دخانی توتیبسی باسوره نافعدر (قلت) دمیری خواص سائر سنی یازه شدر لکن
مکررا اخطار اولدیغی اوزره ذکر اوانسان علاج لطیب مجرب ایلله مشورت اولنمدیغه استعمال
اولنماق صوابدر (صاحب المستطرف فیلک کککری سراپا عاج اولوب لکن جوهر ناب یعنی
آنولی سائر کککرندن اکرم و زیاده قیمتد ایدر اکرم عاجده شرف و قدر و اوماسه اخف بن قیس
کی خاندان عرب و اشهر بلسا اهل کوفه یه * نحن اکثر منکم عاجا و دیبا جا و خراجا * دیو نفاخر
ایلا ید دیو نر بر ایلشدر (حکم) دمیری و صاحب التحفه یازر که لم فیل قول مشهور اوزره
ح امد (امام احمد یعنی مقتدای حنبلیه فیل اطعمه مسلیندن دکلدر دیمشدر) و حسن بصری

فیل مسوخدر بدی یعنی فی الاصل انسان ایکن صورت قبله دوندی دیمکدر ما بون کی بنا علی ذلک
حلال دکلدر دیمشدر (امام اعظم رحمه الله تعالی مکر و هدر دیدی (امام شععی اکلنده رحصت واردر
وامایعی اوزر یتنه اشب تحمیلی و رکوب ایچون صحیح اولوب رکن اوزرنده مسابقه یعنی فیل ایلله یارس
جائر دکلدر دیدی و بوحصت بیع فیل ایلله عدم جواز مسابقه فیل حکم امام اعظمه و امام احمده دخی
موافقدر (عدم جواز مسابقه سنی امام شافعی ذکر ایتماش ایدسه بعض علماء مذهب شافعی
جائر د یوب و بهضیسی یجو یز ایلدی ملتقاتک کتاب طهارتنده یازلدیغی اوزره فیل در یسی دباغته
طاهر اولقده سائر سبعلر در یلری کیدر لکن امام محمد دباغته ایلله پاک اولماقده خنزیر یوسنی کیدر
دیدی (و ملتقاتک کتاب البیوعنده محرر اولدیغی اوزره و شارحی و اکب حلی بیانی وجه یله فیل
کمکنک بیعی و انکله انتفاع امام اعظم و ابو یوسف عندرنده جائزدر و امام محمد عندنده جائز دکلدر
منع الفقارده مذکور اولدیغی اوزره امام محمد عندنده فیل خنزیر کیدر و حکمی خنزیرک حکمی کیدر
و ابو حنیفه و ابو یوسف عندرنده فیلک سائر سباع کی لحمی ایلله سوژی یعنی آرتیغی نجس اولغله
سائر سباع آسایع عظمی و کدول یله یو کده وقتلده و رکوبده انتفاع جائز اولور و انتفاعده کلب کیدر
بخاری روایتی اوزره رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم فاطمه الزهراء رضی الله تعالی عنهما یه
عاجدن بر سوار یعنی یلازک اشترا یور دیلر و بو اشترا د نصکره استعمال امت ظهور ایلدی
و بعض اعلام دین جواز ییمنده اجاع علما واردر دیمشدر (وزهری علماء سلفدن براز ذواته
یتشم و کورد مکمه مینه اولان فیل و غیر سنک کککرندن طراق و دهن قویه جق قوطی بی استعمال
ایدر و بونلده باس کورده زان ایدی دیمشدر (ابن سیرین ایلله ابراهیم عاج نجار تنده باس
یوقدر دیدیلر انتهى ما فی المنع) علی الفاری نقایه شرحنده محمد یازلدیغی کی فیل امام
محمد عندنده خنزیر کیدر و اما امام اعظم ایلله ابو یوسف نزدنده سائر سباع کیدر و امامین
مشار الیهما سنن ییقهده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم عاجدن مصنوع طراق ایلله
تمشط یوردی دیو مضبوط و مروی اولان حدیث ایلله احتیاج ایلمشدر و عاج دخی محکمه
یازلدیغی اوزره ناب فیل و صحاحده محشوق اولدیغی اوزره عظم فیلدر و علی الفاری ناموسنده
یازدیغی اوزره عاج ذالک فحی و حرف بانک ضمه یله ذیل که عظم فیلدر و علی قول دکر فابلو بغه سنک
ظهر یتنه دینور (و مصباح فیومی شافعیده عاج فلس و رتند ذیل دینور که حاجه شبهدر
و بهضیله ظهر سلحفاه بحریه در دیدی دیو یازلشدر (وبنه مصباحده عاج انیاب قبله یه
دینوب ناک غیر سنه عاج دینور و بر وجه محرر ظهر سلحفاه بحریه یه دخی دینور و حدیثه یعنی
ذکر اولسان حدیث سنن ییقهده واقع اولان سوار فاطمه الزهراء رضی الله تعالی عنها ظاهر
سلحفاه مذکوره حل اولنوب انیاب قبله یه حلی جائز دکلدر زیرا انیاب قبله مینه در دیمشدر
(صاحب التحفه اشبوکلام فیومی شافعی مذهبی تقریردن عبارتدر دیمشدر فلیفهم) قاضیخانده
دخی بیع فیل جائزدر دیو مصر حدر (ملتقاتک کتاب البیوعی مسائل شتاسنده کلب و فهدر
و سائر سباعک تعلیمی اولسون و کرک اولسون یعلری جائز اولدیغی یازلشدر (ملتی و غرر و غیر یلری
کی اولان متون فقه شریفده و ولوالجیه کی اولان فتاوی و قهستانی کی اولان شروح فقهده
اکل لم فیلک حرمتی مصر حدر (قلت) قاموسده ذکر اولنان ذیل اسمنی دکر یاخود قره
سلحقاتی یعنی قابلو بغه سنک جلدی در و یاخود بردابه بحریه نک ظهوری و ارقه سیدر که اندن
سوارل و طرافلر یارلر و طرافلر دیو تفسیر ایتشدر (ذکر اولسان مسئله اجتهادیه زده دخی هر بر
جبل راسخ آسا سرکشیده آسمان علم و عرفان اولان امام همامک (روح الله تعالی روحهم
سرد ایلد کوری دلیلری زب آب آرد صحایف تحفه و حیاة الحیوان و شواهد دل آرای حکم شریعت

حاله کرمات لوانج بیان اولمشدر صفایله نظر اولنه وحکم شناسان شرع انورک اقوال صحیحله
عقل عقل اولان رشتنه وهم وکان عقده سندن قورتولنه والسلامه علی من اتبع الهدی والتزم
شریعت محمد المصطفی علیه وعلی آله واصحابه الصلوات والتعابیات (حرف الفاف) (فانم)
(فانم) جنده سنجاب سابق البحر به بکر بر دویله درلکن جهت مزاجده سنجابدن ابر وارطبد
ولیض امهقی یعنی غایتله بیاضدر و بوسی جلد فذکله شبهه در وفروه سی قبت بوندن سنجابدن
اعزدر (قلت) صحاحده فخنبله فک شول جانورد که در بسندن کورک بایلوردیمشدر
(وقاموسده فک کورک جنسک اشرفی واعلیدر دیواطلاقدیه براغلمشدر) (وصحاح ترجمه سی
اولان صراحده فک سکسار کور کیدر دیمشدر) (ومصباح صاحبی فیومی بهضیله فک دیار رومده
اولان دلکو یاوروسنک برنوعیدریدی ولهذا زهری واهل لغندن سائر فک اسمی عربی اولوبوب
معربردیدیلر و بکا بعض سیاحین فک بلاد ترکستانه کلچک یاورولرینه دیرلر دیو حکایت
ایلمدی دیمشدر تأمل اولنه) (ومصباح مرقومده بنه سیاحدن تعلقا فک ترکستان بلادنده فاره
شکلنده اولور واندن اطول اولوب فاره بی اکل ایدر بر حیواندر دیوب قائم اسمی آمل وکابل وزنلرند
عربی البادر وعرییده عین الفعلی مضموم اولان فاعل وزنی انجق اشبو قائم ایله رصاص اسود
مضاسنه اولان آنک و کرم دیمک اولان آجردن باشقه اسم یوقدر دیمشدر (لکن واتقولیده
آجرك راستنده شده وارد دیو مضبوطدر تأمل اولنه) (حکم) دمیری شافعی و علی القاری
حتی قائم طبیاندن اولمله اکل حلالدر دیمشدر (قاوند) پوه سنی لب دریاده انخا ایدر
برطبردریدی عورطه چقبروب ویدی کون اوسونده یار بده یاورولری چیفر ویدی کون دخی
بسلر بده یاورولری بالذات تدارک قوتلرند قدر تیاب اولورلر (در بابو جلیری بو طبر مبروکک
هنکام انخا و کرینی کوزه درلر ایش زبرا اووقت تخضیننده بحرده فورته اولماز ایش و او
وقته عدم وقوع هیجان بحر دخی منقول اولدینی اوزره جناب ارحم الراحمین تعالی اسم طبر
مرقومه رحمتیدر که اگر هیجان بحر اولسه موجلر پوه سنی بر باد ایدر چکی ظاهر در واشبو عالم
اسباده مرغ مذکورک بووجهله رحمت الهیه به مظهرینی منقول اولدینی ابویننه اولان بر
وخدمتی ثمره سی ایشکه یاورولری نازی و باباری اولنجبه دک قوتلرینی کتورلر والیرندن کلان
وهر بر قوشجه اقتضایدن سائر خدمت واحتراملرین برلرینه اتیان ایدرلر ایش (قلت)
طوغریسی حق تعالی وتبارک حضرتلرینک قوللرینه صبرت آللریچون شو قوشده خلق
ایلمدی حسن خلق وشفقت حکمت صمدانیه سنه بررهان جلیدر (خواص) واشبو طبردن
انخا اولوب ومشهور اولان شخصم القاوند مقعدی اقامه ایدر یعنی سفره سی چیقانلر سورسه ل
یرینه کتور و مزمنه اولان بلغلری تحلیل ایدر و امراض بارده و اوجاع اعصابه نفی وارد
(همان کندی و کیفیت استعمال طیب بحرب ایله مذاکره اولمق یینه رجای فقیردر) (قرده)
قبل وزنده مایمون دیدیکر قبح و ملج و سریع الفهم والحس حیوان خبیث معروفدر وفارسیده
پوزینه دیرلر جوهری وصفاتی قوللرینه دیبسته قبله وزنده قرده دینور و جعی ضمیمه قرود
وعنه وزنده قرده دخی کاور (ومصباحده احوال وزنده جعی افراد دخی کلدیکی
وانسانی اولان قرده نک جعی قایفک ضمیمه یعنی سوده زنه سنده قرده اولدینی محرردر
(انوحس و اوقشده جهه کیه لنددر) (پوزینه پوزینه باقندینی کی کوزلر نک
حرکت مریعه و سائر اوضاع دقیقه سندن ظاهر اولدینی اوزره حسی وادراک وقابلینی
سائر حیوان غیر ناطق کی اولوب ایلرودر و صنایعی تعلی در کاردن حتی ملک نوبه دن یعنی قره ل
مکندن منهل عداسی ایفقه بی حیدر و دیگری صایغ یعنی فویشی اوله رفی ایکی مایمون

اهدا اولدینی تحکیدر واهل بمن حوام یینلرینی قروده کور دیرلر و بقال وقصاب مقوله لری
ایشلری ظهور یله دکالرندن برره کیده جک اولسه لکنجبه دک دکالرین مایمونه کوزند برلر ایش
ومایمونه سرفت دخی تعلیم ایدرلر ایش (دمیری وصاحب الحفیه بوراده سرفت تعلیم اولمش
مایمونک حکمنه دایر مذهب شافعیده بر مسئله نادره ذکر ایشلردر یا لکن بیلک اختیار اولنور ایسه
محل مذکورلر نکه اولنه مایمون بطن واحده اون واوندن برقاج زیاده اوله رق اولاد طوغور
وار ککنک اثاث اوزره غیرت شدید سی واردر و انسانه اصکثر حالاتنده شبیهدر که کور
ودو کوردیشبسنی ارقه سی اوزره چوکروب قربان ایدر و حکابه ایدر یعنی آخر حیوانک اوضاعی
تقلید ایدر والری ایله شی آلور و پارمفلرینک مفاصلی وکالانسان طرناقلری واردر و تلقین
واشارتی اکلر و نیز تعلیم ایدر و ناس ایله اسنیتاس والفت ایدر و معنادی و خلفنجه یورو می
درت یاغبله در لکن احبابنا ایکی یاغله برز یورر و کوزینک انجق آلت قباغی کر بکلورر واشبو
ذکر اولنان احوال و خلقت ایله انسانه مشابیهت مایمونک غیری اولان حیوانده یوقدر وصوبه
دوشدکده غرق اولمقده دخی یوزمکی تعلیم ایتین آدمی کیدر ونفسی هواده آلور و خصوصاصفاخر
انساندن اولان غیرت عورت یعنی زوجه ده عدم رضای اشتراکده سائر حیوانلردن ممتازدر و شهوتی
غلبه ایلمدکده جلی اللریله بجمه مدیکندن اوماده ده اغزینی قولانور یعنی قامشینی فنه صوقوب
انکله استنایدر و دبشبی نساء انسان کی ولدینی ارقه سنه یوکلدوب طاشر واشبو حیوانک
سرننددر که کیجه اولوب او یو یا جق اولدقلرند بر پرده نقدر مایمون یولنور ایسه صف واحد
اوله رق دیر یلورلر و بر مایمون آشیری اولنلر او یفویه واردر و یانلرند اولنلر او یوما یوب یاننده کی
او یو یانی اوطوردینی برده فالقوب صنی یوزمیه رق صره سیله بویه جه برلرینی بکارلر و یانلر
براز او بودقدنصرکه یعنی یینلرند کویاتقدیر ایش اولدقلری مقدار کافی اولان نومک وقتی
تمام اولدقده ییدار وقائم اولنلر اوطور و یانلرند اولان ناغلیری صیحه لیه قالدیرلر و ککند وری
یاتورلر و صباحه قدر برقاج نوبت قائم وقائم قائم اوله رق بو حاله صباحه داخل اولورلر (قلت)
دمیری اشبو کیفیت نومی ترجمه فقیرده اولدینی کی یازدیفته معاقب* قنیت فی ارض وتصیح
فی اخری* دیمشدر که مفهومی ظاهر اولدینی اوزره مایمون کیجه اولدقده بر پرده او یور
ودیکر پرده صباحه داخل اولور یعنی صبا حلدیمکدر یو عیاره نک مقتضاسی مایمون کرک
ذکر اولدینی اوزره بر سوری اولسون و کرک بر و یا ایکی اولسون یا نوب و او یاندقلرند او یوقورلرینی
دکشدیرلر ایلرولماید که میینلرند صباحلدقلری بر پرینه متغایر اوله هله حیوان مزبورک قبول
تریه و تعلیمی خفی دکدر حتی آمویه نک ایکجیسی بر مایمونه مر که بنوب قوشدره خفی او کرشم
اولمله آتلور ایله قوشوایدایدی بر کره آتلیر بجمه کله شعرا اوثاقی بی پوماده مایمون واشکی
سر رشته ایدوب شعرل یله ثانی اولدیلر و مقابله سنده بدره بادره و صره صله بولدیلر (قلت)
حقا که شعرا شو خصوصده بر نکته لطیفه کوسر مشلدر در که اهل عرفان بیکر کبسه جاژه
ویرسه ل آزادلر لکن استخراجی خیلی ملازمه ل مطالعه سنه و ضمنه توقف ایدر فلیتأمل
(وابن عدی کامل نام کابنده رمله ده قیومجلیق ایدر بر مایمون کورلمش اولدینی و کور بکنی
اوفرملک لازم کلدکده وسائر کندیکنک الحاء اعضا سنجبه بالذات اجرا ایدر میه چکی شیلری یاننده
بنی آدمدن برشاگردی اولوب اشارتیه اول آدمی به کوردر دیکنی ثقاتدن روایت ایشدر
(قلت) حبله کاری پوزینه ده وفهم دیده استماع ایندیکم بعض حکابه لدر که بر قبطینک
ملاعیه معلومه ایچون برابویه مایمونی واریمش برکون اوی ویاچر که سنه بر حسیاق بوغورت
آلوب براغور و کندی ایشنه کیدر مایمون مکانی خالی اولمله بوغور دی نما میله یوب

ر مدداری آیت الی و یوزی یعنی قفاسنده اللریله یاله می ممکن اولیه جق برینه سوروب
 کندوسی غیر لئوب پاک دامن صورتند برکوشه به جکلوب آیوایله صاحبک وقوعه کله جک
 وضعی جنبشی سیرینه منتظر اولور وقتا که قبلی کلوب چنانی بوش و آیونک اغزی و قفاسی
 بوغورت ایله بولاشق کوردکده آیوی اوجه دوکر بعده پراج کره دخی بو حال واقع اولدقده
 قبلی آیوی ضرب شیدد نصکره بوکاره جسات ایده مز قورقارمکه بونده مایمونک برده سبسه سی
 اوله دیوچسسه قالفار وینه برجنای بوغورت الووب و براغوب کندوسی طشره کیدرکی کورتوب
 لکن مایمونه بیلدر میده رک اولک بربرنده کیرلنوب برده بینه مایمون چنانی بتوروب کاکان آیویه
 بولشدر منی قصد ایتدکده آتور یاده وفغانله دفعی صدندده اولورسه ده پوزینه تیردستی ایله
 جغت قبه سنی بچره دب کیره بولسدروب بینه برشیدن خبری بوق قلفلی کازه چکلبیکی کی
 قعی وفوجد آیوی صوباسیله مایمونک ضربینه کیریشوب لایق اولدیغی وجهله حرد و خبر
 و آیوی طعام اعطاسیله ارضا ایدر ابو الطیب المتینک آخرک ایتدی یکی جنایت ایچون
 معاقب اولان بی کاهی فعلته ندامت ایدمک اصردیغی سبابه سنه یعنی ایکنجی پارماغه تشبیه ایله
 * غیری جنی وانا المعاقب فیکم * فکاننی سبابه المندم * کوزل نظم ایتشدر لکن اشبو
 حکایه دب و پوزینه دخی بیی نوع تغییر ایله (الفقر) غیر غوی وانا المعاقب بینکم * فکاننی
 الدب الذی لم یذب * دینسه محتملر یعنی ضرب مثل اولور بوندن ده تشبیه فیحجه ایله ده
 معاقب غیر مذنب اولان اول امرده اقتضایدن حزم و احتیاطی ترک ایلمسی احتمالی ملاحظه سندن
 بعد اولماقله بوجهته ده تشبیه یحاض کیدر (حکایه دیگر) برکیمسه طنجره سنه برماوق
 قوبوب خانه سنک حوبلستده پشورر ایکن برایشی ظهور ایدوب انکله مشغول اوله جفتدن
 انخساز ایش اولدیغی تریه لونامونه طاوغی کوزت دیوب براغوب ایشنه کیدر مکر هوا ده
 برجالاق طاوغی قایمق املبله طولاشمقده ایش برده طنجره نک یاندده آمیدن خالی اولدیغی
 کوردیکی کی سوزلوب طاوغی قیارو مایمون حیرت الووب همان طنجره نک باندده باشی بره قوبوب
 ومقعد طرفنی تمامیه هوا به دیکوب طور و دیگر چیلای یاخود طاوغی قان محل طبخنده مایمونک
 قب قزل طورن کوتی جکر طنبله سوزیلوب یاقلشدیغی آتده مایمون تیز رفتار یله صچرا یوب
 چایلغی قایدیغی کبی قایار طنجره نک ایچنه طالدریوب خاشلر و اویله براغوب بینه هیچ
 برشی اولماش یول و طنجره بی کوزتمکده اولور و بوغریه بی قومشوسی دخی تماشا ایش بولنور
 صاحبی کلدکده قومشوخیزدن واقع حال اولور و اگر بریسی کورمسه طاوغک رنده طاقبله برچیلای
 پشمکده اولدیغی کوردکده فی الحقیقه کیفیت معاینه اولمدهجه بیلنر صورتده مشکل الاطلاع
 اولمده استخراجی دشوار برماجرادر (حکایه آخر) دریا بولجیلرندن بریسنک برمایمونی
 اولوب سفره نکام شتایه تصادف ایتمکله مایمون اوشوبوب صاحبک جامه خوابنه کیر ایش
 لکن صاحبک بی در پی اضطرابه انف و دماغ اولان شرطه کریمه سندن مایمون منادی
 اولور ایش برکیجه کوندزآماده ایلدیکی وارل طایه سنی بینه ریج کره جیمه به باشلدقده برینه
 برلشدر مکه چایه لدیغی و اویجی برلشدر یکی صاحبی اویاندر دقده هم کولوب وهم دوکوب
 خاد ابتدیکی چوق فکر و غریب درکدر (حکایه دکر) برکیده مایمون بولنوب و کینک صوبی
 آزه لوب هرکس وصول ساحله قدر بالحساب و التخمین بومیه بر فغان صوبی ضروری
 قناعت ایلدکندن مایمون صومر قالور بولنان خیری و برز کال عطشندن ناشی کری کی ایچر
 ومست اولوب یاز قالور بعده ایلوب بینه شرابی و بر دکارنده ضرب ایتشدر ایلده ایچماش
 اولدیغی دخی مطالعه اوانسه فهم و ادراکنده علی قول طب طبیعه یولک دلیدر (دمیری

وصاحب التحفه یهقیقک ابوهر بررضی الله عنهدن روایت ایلدکری اشبو خبری یازمه شلر شویله که
 سوده صوقاغنی سلطان الانبیاء والمرسلین علیه الصلاة والسلام نهی یورملر و بنی اسرائیل
 عهدنده سوده منلی قدر صوقاوب بیع معنادی اولان برچک مایمونی اولوب انکله کی به بنوب
 بربره کیدر ایدی اوانتاده بالهامه تعالی عبادده مایه العبره اولیق حکمتیله مایمون اوقار یشق سوددن
 قزاندیغی کار صره سنی الووب و دیرکینک ده سنه جیقوب و آچوب صاحبک کوزی اوکنده ایچنده
 اولان التونلردن برینی الووب در یایه و دیگر برینی الووب سفینه به اتهرق ایکی به تقسیم ایله صره ده
 التونلرک نصفنی صوبک حصه سنی بحره و سوبک بابنی سفینه به آتشدن (قلت) اشته اوجوان
 غیر ناطق عبرت بخش انسان عین ذهن انسان اولشدر و سر جزا دنیاده اولدیغنه اشارت
 ایتشدر همان جناب رب متان عزشانه جله بی استقامندن ارمیه آمین اشبو اطباب فقیر * وغیر
 التی بأمر الناس بالتی * طیب یدای الناس وهو علیل * طعنی الجا ایدر ایله طعن مذکور
 انجق واعظ غیر صالحک حال نفسی یاند ریوقسه منتصح اولسانلرک نصیحتی اصفا اولنسون
 دیمک دکادر و بویله اولسی قاعده شرعیه به مخالفدر زراشرعه ممنوع اولان شئی ایشلامک
 نه شکل واجب و لازم ایله طریقت محمدیه و شروحنده و نصاب الاحساب و سارکینب فقهیه
 و کلامیه یازدقاری شروط رعایت اولنه رق یعنی شروط مذکور بولدیغی وقته آخرین لسانا
 اخطار و پندایتک دخی واجب و لازم ایتدی ایکی واجب برینی ترکده واجب آخری ترک لازم
 کلیه جکی شرعا و عقلا ظاهر در عامل اولیان آخر عامل اولینی اوامردن ایلشه و تواهیدن ایلشه
 ایشلمه دیمک اول ناصح غیر عالمه و اجیدرسن فیچون ایشلورسن ایشلیمک نصیحتی طوتمام دیمک منافی
 هوشدر غایه مافی الباب اول ناصحه سنده ایلشه دینور و عامل اوله رق اخطار ایدر سه تأثیری بلیغ و قوی
 اولورانتتهی (خواص) جاحظ لم قردک بدلی لم کلب بدلدده بلکه اندن شرواخذدر دیمشدر که
 غالب امرادی من جهة الطب والخاصه دیمکدر زراجهت اکلرنده اولان حرمتلری درکار و بهردونک
 پاک اولمادیغی آشکار اولدیغندن باشقه خواص مطلبنده یازدیغی مسئله شرعیه ده جاحظک
 سوزی عندالکل معتبر اولمادیغی بدیداردر (ابن سويدن منقولدر که مایمون دیشنی اوز رینه
 تعلیق ایدن کیسه به نوم غلبه ایتز و اوبقوده فزع دخی قیلز و لحنی اکل جذامه نافعدر ودر یسی
 اوزر بینه اصیلان اغاجدن ضرر بردی دفع ایدر ودر یسندن یاسیلان غربال یعنی قابور دن
 کچر یلان حبوبک اکنی چکر که آفتندن سالم اولور و مایمون قانی اسچاق ایکن ایچن کیسه نک
 فی الحال دلی طوتولوب اخرس اولور ایش و مایمون مسموم اولان طعامی کوردکده بالطبع
 قورقوب و صیحه ایدر ایش (قلت) باری تعالی و تبارک کوسر مسون برطعامدن وسوسه اولندقده
 یازیلان خاصه به نظرا قبل الاکل هر چند احتمال ضرر عین ضرر در قاعده مسلمه سنجیه اصلا
 تناول ایتماک اهم اموردن ایلشه مایمونه ارئه ایتک احتیاطدر اگر مایمونک برقبلی نائمک
 باشی الته قونسه رؤیاسنده احوال مفرعه کورر ایش (قزوینی عجایب المخلوقاتنده بر کیسه
 اون کون علی الصباح مایمونه نظر ایلسه او کیسه به مسرت کلور و هیچ محزون اولماغه
 قریب اولور و زرقی وسعت بولور و نساء فی حب شدید ایله سورل و استخسان ایدر لر دیمش
 ایلشه دمیری قزوینیک بوکلامنده نظر واردر دیو تزییف ایتشدر (قلت) تزییف مرقوم
 محزون اولماغه بناشمق و وسعت رزق جهتلرندن بیجا کورینورسه ده مسرت و حب مذکورده
 بردن بره خواصدن اولان شی انکار اولما ز مکر دمیری نجر به صحیح ایله انلری نجر به ایش
 اوله و انجام نجر به ده عدم تأثیر بی بوله (حکم) صاحب التحفه دمیرنک عباره سنی یعنیها نقله
 عندمردنه یعنی شافیه ده قردی اکل حرام اولوب و اشبو حرمتله حکمه عکرمه رضی الله تعالی عنه

وعطا و مجاهد و حسن بصری و مالک بن ابن حبيب دخی قائل اولشدر (واما امام مالک و جمهور مالک حرام دکلدر و اما جواز یعی تربیه قبول بره شمعان طوطی و انتعیه حفظ اید بکچون جائز در دیدلر (و ابن عبد البر عهید نام کتابک اوائلنده یازدینی اوزره بعد اتیان الدلیل من الحدیث قردک حرمت اکل و عدم جواز یعیله قائل اولمش و ذکر اولتان امساک شمع و حفظ انتعیه منفعتیه منفعت مقتضیه تامه دکلدر معنا سنی بالاشراب جواب ویرمشر انتهى نقل الدیمیری (قلت) اشبو مسئله ده اولان تفصیل استدلال ائمهیه اطلاع مطلوب ایهه مرآت صحایف حیاة الحیوان و تحفه جلوكاه محبوب شیرین رفتار مردمک مطالعة اوله (صاحب التحفه بعد تحریر النقل المرقوم مذهب منصور ابی حنیفه قردک حکمی قهستانی و ولوالجبه و هندیه آسا شروح فتاوی معتبره ده اکل لم قردک حرام اولدینی مصر حدر (واما یعی ملتق الاجر ده اولوب مقدما دخی ترجمه ذکر ی سبق ایدن * یصح بیع الکلب و الفهد و سائر السباع علمت اوله * عباره سی منظوقجه جائز اولدینی مسلمان (و خانبه ده اولان * و بیع الفیل جائز فی الفرد روایتان عن ابی حنیفه * عباره سنده امامزادان جواز روایتی دخی مستفاددر یعنی عدم جواز یعیلده حصص یوقدر و در المختار نام شرح معتبره و هبانیه دن نقلایم یون ایله تمسخر یعنی اکثر یا قبیلک اجرا ایدر دکلری لعب هر نه قدر حرام ایهه یعیلده مانع اولوب بلکه شیریه بی میده جیلره و انخاذ خیرایده جک نصاری و یهود و سائر ملل نصاریه بیع کی مکروهدر دیو مصر حدر (قلت) اشبو کراهت تحریمیه میدر یا خود تزئیهه میدر وینلرنده فرق ندر حواشی در مختار ایله سائر کتبه بهر حال باقوب و فقها دن صور متی لازمدر و السلام (فتنذ) قافک ضمی و علی لغة قحی و نونک سکونی و فاک قحی و ذال مجیه ایله کر پی دیدکلری جانوردر که فارسسی خار پشت در وه و ثنه نایله قنفذ دینور و قنفذک جمعی قنفذ کلور و قنفذ کیمجه ایچره کثرت ترددندن عساعس دخی دیرلر و عس عینک قحی و سینک تشدیدیه و عس قنفذکله کیمجه بی اهل فساددن بری اتمک ایچون طولمتقی معنایه در عریده بموقوله امره مأمور اولنه عاس دینور و بونک جمعی دخی عسدر (قلت) بوصورته عساعسک جمع الجمع اولسی یا قشور فلیراجع الی اللغات و ابوالشوک کتبه سندنر (قلت) کاهو الظاهر فی ظهرها ظهورا یینا لا یحتاج مناسبتیه بالیان و ام الدلیل اثنا سنک کتبه سیدر * و فیها احتیاج * و قنفذ انقذ دخی دیرلر و اشبو حیوان ایکی صنفدر قنفذ ارض مصرده اولور و فاره قدردر و بر صنی ارض شام ایله عراقده اولور (قلت) غالباً عراقی عرب اولق کر کدر و بوصف کلب قاطی مقدارنده در (قلت) قاطی عربی و زنده انسان و ستانیر و کلابک غایت قصه سنده دینلر کی قاموسده محرر در و اشبو صنفیک فرقی فاره ایله جرنگ یعنی جا موس ایله بفرک فرقی کیدر (و بوجیوان آجقد یفنده آسمهیه چیقوب صالقمی قطع و اشانی آتریده اینوب حوصله سی مقدار نیجه برا کر یاور و لری و ارایسه صالقمک اوزنده یوار لنوب و دیکلرینه طاقیلان جبه له بواسطه کدوب اولادینه بیدرر و بوجیوان انجق یرندن کیمجه جیفار و حیات و افای اکنه مولع و مانل اولوب حبه دن متوحش و تمام اولماز ایمش یعنی یلانی قوروغندن طوتوب و باشی ایچروسته چکوب اوله جبه بیدیکندن حبه صوفی قصدی ایله قبولد قده براسع ایدر جک بر بوله میوب دیکلرینه ککند و بی چار بمقدن غیر برننه ایدر مدیکندن و دیکلره چار یعنی ایهه جبهه عین ضرر اولغله بو وجهله صوفیه سنی قید انماز ایمش و اما اگر ککند و بی یعنی خارجه جیفار دینی باشی کاهیمجه حبه صوفایسه معتبری بی اکل ایله ضرر سمندن بری اولور ایمش و کر پینک اغزنده بش دیشی وارد * قال الدیمیری و الهیه منها یسقد قائمه و ظهر الذکر لاصق بظهور الاشی * یعنی دیمیری برینک بریسی

چفتلشمک قصد ایدر که ارککتک ارقه سی دیشینک ارقه سنه ملاصق اولدینی حالدیه ایاغه قاقوب بو حالدیه جمع اولورل ایمش دیمشدر (لکن صاحب المستطرف * و هو من الحیوان الذی یسقد مباطنه کالرجل * یعنی کر پی انسان کی مباطنه طریقله اشبله جاع ایدن حیواندندر دیمشدر که قول مرقوم دیمیری ایله بونک اوزره سنده مباتنه و قتاللق کور بنور توفیقی و تا و بیلی سپرده عهده اهل دقتدر (و کر پینک بش ایاغی اولدینی دخی صاحب المستطرف یازمشر (خواص) قنفذک مراره سی قیللری بولمش محله سورلسه من بعد اوراده قبل بزم و کوزه چکله بیاض عینی ازاله ایدر و مراره مزبوره ککبرینه قارشدر یریلوب بهقه سورلسه زائل اولور و شر پی جذام و سل و زحیره نافعدر و دهن ورده قارشدر یریلوب هم قدیمی اوله ک اذنه طاملداسه و براز ایام اشبو تقطیریه مداومت اولنه بر و کلور و قنفذک اکل لحمی دخی سله و جذامه و برسه و نشجه و وجع کلابه نافعدر و ملحمی یعنی قنفذاتی صالموره سی داه فیله و جذامه منفعلودر و فراشند کیمجه اویقوده بول ایدنه دخی جیددر و دم قنفذ قودزکو پکک طلا دینی بره سورلسه و جعی تسکین ایدر و شحمی مجذومه سورلسه نفی واردر و شحمی و دخی دی و روغن زیت یعنی بونلر خلط اولنوب معقود عن النسیایه یعنی باغلو اولان کیمسه مسح اولنه باغی جوز یلوب مراده ایر (قلت) کل ذکری ضمنده جزو مراد اولوب معقودک مجموع بدنی اولق کر کدر (جای ربی اولان کیمسه قلبی تعلیق اولنه قطع ایدر و طحالی وجع طحالی اولان یعنی طلا غنده وجع اولان کیمسه بال شربیه ایچره بر و ورر (قلت) طلاق ایچیلور نسنه اولدیفندن قرینه سابقه و آتیه ایله غایب قور یدیلوب یا خود یا قیلوب بونلرک مسخوق شربت عسله قانغله ایچیلور دیمک خاطره کلور هر نه ایهه طیب معرفتیه استعماله موقوفدر و طلاغنک کبابی اکل دخی وجع طحاله نافع ایمش لکن شربت مذکور ینک تأثیری کبابدن اسرع ایمش (و کلبه سی یعنی بو کرکی قور یدیلوب و مسخوقنک بدرهمی قره نخود صویله ایچلدکده عسر بولی سر یعا کیدرر (و بر سیله قنفذ اولدیر یلوب و اول سیفله باشی دخی قطع اولنه سیف مذکور ایله انسان قتل اولماز (قلت) دیمیری انسان اوسیفله قتل اولماز دیدیکندن مقصودی نه ایدر و کفی فقیر یله مدم یعنی خاصه اوله رق من بعد آدم قتلند اول سیف قوللنمز دیمکیدر یا خود انسان ضرب اولنه دخی یتنه خاصه معنویه اوله رق کیمزدیمکیدر شقلمینک عقده سنی ترجمه اولتان * لم یقتل به انسان * دیو یازدینی دقتلو و کسکین جارحه عباره سی هر نه قدر شق اوله ادل کور بنور ایهه ده ظاهرا شق ایدوب شوشقدر دیوب کسوب اتمامشدر تأمل اولنه و سیف مذکور مجنون و مصروع و مختل الدماغه تعلیق اولنه نفی واردر (و اگر کر پینک صاغ ایاغی اوجی دیری اولدینی حالدیه کک بزی پارچه سنده صار یلوب جای حاره و بارده مبتلا سنده اوسمه کیمسه بزه تولد یعنی بیلره نک تعلیق اولنه قطع ایدر (قلت) بودخی قنفذک خاصه معنویه سی اولدینی ظاهر در و صاغ النک طرناقلری ایله محموم تخیر اولنه کیدر ایمش (قلت) دیمیری قنفذک صاغ کوزنده وصول کوزنده و مراره سنده براز خواص دخی یازمشر نظر اولنه و اخطاسارده تصدیقمر در کار ایهه ده اشبو حیوان باینده من اوله الی آخره یازیلو اولوب شرب و اکل و طلا شقاری ایله استعمال اولنه جق معالجاتی طیب حاذق مجرب ایله کر کی مذاکره ایتدیکه عمل ایتامک اقصای بالدن بلار یا یازدر و بشانه فقیر اولدینی روشن و بو باید اولان رجای پیوسته رشتنه معذرت التکراردر (حکیم) دیمیردن ناقلا صاحب التحفه دیر که امام شافعی قنفذک اکل حلالدر دیدی و ابن عمر رضی الله عنهما ایا حتیله افتاد قیلدی (واما ابو حنیفه و امام احمد حلال دکلدر دیدیلر (واما مالکدن سؤال اولنده ده لادری دیدی یعنی توقف ایلدی انتهى (ینه صاحب التحفه

ولوالجبه و هديه و تحفه الملوكة . حرمت اكل فخذ مصر حدر (و قهستانی حشرات ارضدن
ورجاء الله سندی منسکند . محرمه و غیر محرمه قتلی حلال اولان هوام ارضدن عدایلد بلر
(و بحر رائقه و در مختارده قنفذک پیعی اتفاقا جائز دکلدر دیو مصر حدر (و قنبده (ظم) رمز یله
قنفذک مطلقا اکلی حلال اولیان شیلردن اولدیغی تفصیلاتیله محرر در دیمشدر (قلت)
احتیاطا قنبیه و سائر کتب حنفیه به نظر اولنه و ائمه مشار الیهک استدلال و مباحثه لری دخی
حیاء الحیوان و بهجه و تحفه ده مکتوبدر $\frac{1}{2}$ حرف الکاف $\frac{1}{2}$ (کر کردن) دیمیری دیر که
جاحت یو حیوانه کر کردن تسمیه ایشدر حصار الهندی و خرش دخی تسمیه اولنور قاموسده
کافک قبی و رانک سکونی و کافک قبی و دالک قبی و تشدید و آخرنده نون یله در هوام ناس عرب
نونی تشدید ایدر دیو محرر در (و صولجان و زننده کر کردن دخی غلط مشهور اولدیغنه لهجه ده
اشارت اولمشدر و فارسی غیور و زننده خوردر و یونیزیته دخی خوردریر (و حیوان مذکور
قبلاک دشمنیدر و بری بلاد هند و توبه در یعنی قره دیاریدر و جنه سی جاموسک دوننده در
و فرس ایله قبل ینلرنده متولد اولدیغی دخی منقولدر و باشنده ایچی طولو و کوی قوی و اوجی کسکین
یا کز بر یونیزی وارد در قتلدن باشی یوقارویه قالدیره مز و او یونیزیله مع الغیل مقاتله ایدوب
او قرنک یاننده قبلاک نابری مفید اوله مز و قوجه قبل قهرندن قورینوب قورنوله مز (و قرن
مذکور طولاً بچله و شق اولنده ایچدن سیاه ایچره ییاض اوله رق طاموس و آهو و انواع
طیور و شجر و صورت بنی آدم و دخی سائر عجایب نقوشدن صور مختلفه خروج و ظهور ایدر که اندن
سر برملوک و زره سفید و قوشاقر تصنیع ایدر و غالی ائمان ایله آکوب صابیلور (قلت) یوقه بریوندن
اون سال مقدم سفارتله ابراهه وارد یغمده تحف فروشارندن نجف رنکنده برقص خاتم ایله غروش
جرمنه قریب بر قوشاق باشی آلد مکه جوهرلینک ایچنده بقدرته تعالی قره قلم شکند هنده سی پرند
اوله رق قهوه رنکنده دوردن کور بلور صورتده نهر کارنده واقع درخت بلند سایه دارل و چترار
نقشی مساندرا لآن جلوه گاه انسان عین عبرت و مفید و تقدیس و تمجید بر عزتدر فسیحان الله
العظیم علت حکمته و شملت قدرته (قلت) مفردات طبی بازر کتبدن مالایسع اطیب جهله)
نام کتاب معتبر عربی السبکده کر کردن بر حیوان هندی بری اولوب جنه سی سبع متوسط
مقدارینه بالغدر لکن رنگی سیاهدر و باشند اورتیه سنده کوی قالی و طولانی قرن واحدی واردر که
بر ییقی ذراعده قدرتمند اولور و اوجی اکنه کی کسکندر و یو حیواندن قبل قورقار اوزرینه وارمغه
جسارت ایتمز و تقاربنده قبل قتل ایدر و بهض اطبا جزع یوقرندر دیمش ایسه ده یوقول صحیح
دکلدر و قرن کر کدالک طیده نفی اولوب فقط نوتبستدن هوام و سباع خارل و شحمی بدنه
سورسده مهابت ابراث ایدر اتمهی (وینه مالایسعه جزعی بر حجر معروفدر و حالندن ظاهر
اولدیغی اوزره معدنی اولسیدر بمن و حبشه دن جلب اولنور و اجودی یعنی مشطب زینی
اولسیدر و علی قول جزع اورالده اولان بردابه نک یونیزنده بولنور و غایتله قی و مجلادر مسکونی
دیسده سوباسه زیده سید جلا و رواندن خاتم اخلا اولوب طقلسه هم و حرانی آرزمنی
و قورقولی دوش کورمک و صاحب خاتم ایله ناس مباننده خصوصت چوغالی و برطفله تعلیق
اولنده لعابنک سبلانی چوق اولاق و اندن اغذا اولنان اناه و کاسه ده ایچیلوب و اکل اولاق نومی منع
المث و وضعده زحمت چکن خانوک صاحبانه صارلدقه و لادته سهولت کملک خواصندندر دیو
تأثیراتی تعریف و بیان اولمشدر (هر نفدر کر کدان و خصوصاً یو جرعه قلم فقیر کوزه لک قبلدی
یسده عیالده من و لایسج حریک تسهیل ولاننده خاصه نافعستدن باشقه لری قاجته جق
مستند و مستند ده فت السیر لا السیر لکن لائق عبارت معلومه سی اقتضا سنجده عبارالله

مطلوب او طاشی یا نارینه او غرامسونلر رجاسایله اختیار اطناپ اولمیشدر ظلمه کوره بونیت مدار غمو
 منصفیندر (واهل هندز عمنجه حیوان مر قومک بولندی بی برده اطر افنده بوزر فرسخ محلدنبری
 اولان برده کر کدان هیئتندن حاصل هر بدن جنس حیوان بولماز ایش (وینه هندیلسوزنجیه
 بوینوزینی قبله طاقوب یو قارویه قالدیر ایش (قلت) بعضیلرندن استماع اولندیغنه کوره
 بعضا بوینوزینه طاقدینی فیلی جفره مبوب کندو قزایی اولان او ثقیل بوک باشنه بلا اولوب
 سبب هلاکی اولور ایش * کندی قزاندی دوشده نوله دیک نکبتد * و بونوعک دیشیری فیل
 دیشیسی کی چلی یدی ییل بطندد طاشر وولدیری دیشیری وقرونی وحافر یعنی طرناقاری
 بتمش و چیتمش وقوی اولدینی حالده خروج ایدر ایش (و وضع حلی قریب اولدقدد
 ولدینک مصدرندن باشی جفروب و شجرد الیری اطر افندن یوبینه سرینی شکم امنه چکمک کی
 افعال ونصرفی منقول ایسه ده جاحظ معتزلی رد وانکار ایشدر نقل مزبور متواتر اولمایدیغچون
 انکار ایش ایسه دیرنده درلکن احتمال وقوعی درجه امتناع ذاتیدن دور و داخل دایره امکان
 اوله رق قدرت قدیمه ازلیه یه تعلقی صحیح ایدو کی مسلم اهل انصاف وشعور در (وجنس حیوانده
 بوینوزینک اوجی مشقوق کر کداندن غیری بوقدر (و بو حیوان دخی بقرو وبعبر وغنم کی
 اجزار ایدر یعنی کویش کنور و او تلق بیرلکن انسانه بالطبع عداوق شدیددر که رایحه
 انسانی شم و یا خود حرکتی کوش ایتدکده ارار و بولدینی کی انجق ائلاف ایدوب اندن برشی
 اکل ایتماز (وزخشری قولجه دیشینه نایله کر کنده دینور ایش (ابوعروین عبدالبرک
 کتاب الامنه یازلدینی اوزده قرن کر کداندن تصنیع اولنان قوشاق اهل چین میاندده بر وجه
 محرر معتبر اولوب بر منطقه سی در تیوزینک مثقال التونه النور ایش ذهب دخی چین ده هین
 اولوب حتی دابهلینک دیزکینرینی و کلابرینک زنجیر (ینی آلتوندن یابدیر ایش (خواص)
 (دمیری علی رأس قرنه شعبه مخالفة لاختفاء القرن ولها خواص عجیبه و علامه صحتهانیری
 منها شکل فارس و لا یوجد تلك الشبعة الا عند ملوک الهند * دیشدر که مالی کر کدانک قرنی
 راستده قرنک اختفائه مخالف بر شعبه سی واردر که خواص عجیبه صاحبیدر یعنی قرنی
 واری اکر یجه اولمغله شعبه مذ کوره اشبوا کر یلکه مائل اولیه رقی فارشورسنه طوغرو که
 سر قرنی ایله شعبه مذ کوره بر بره کلسه تصورده بالقی قویرونی صورتده اوله جفی ملاحظه
 اولمیشدر و بو شعبه دن شکل فارس مشاهده اولنور که شکل مر سوم شعبه قرن کر کدان اولدیغنه
 علامت و شاهد صحتدر و غایت ذی قدر و قیمت اولدیغندن نزد ملوک هند ده بولنور (قلت)
 عبارة مر قومه دمیری عاجزانه بو وجهله ترجمه اولندی برنده ایسه نه خوش والا کرک بورانک
 و کرک سراپا ترجمه دور یشانه تصحیحنه همت هر خبر خواهدن کدار کی نیاز فغیر در (و قرن
 مذکورک هر عقدی حل ایتک و قولجه مبتلا اولان الله آلدینی آده شغایاب اولقی ووضعه
 زحمتکش اولان خاتونلر طوندینی کی طوغور مق و طاشیانلر بد نظر دن سالم اواق و تعلقی
 اولنان اسب سور چامک خواص معنویه سندن اولوب اسحاق صویه قونوب ترک اولدقدد
 تبرید ایدر (و حیوان مر قومک صاغ کوزی بر کیمسه یه تعلقی اولنسه اندن کافه آلام زائل
 اولوب اکا جن وجهل تقرب ایتمز و وصول کوزینک تعلقی نافض حایه نافعدر و جلدندن
 یعنی در یسندن انخماذ اولنان تجافیه فلیج کار و تأثیر ایتمز (قلت) تجاف کتاب وزنده جنک
 کوننده آته کیدر دکلری و بعض دلیرلک کیدیکی زره اوله جقدر (فائده) سالف الذ کر ابن عبدالبر
 کتاب مر قومده کتور مشدر که صین یعنی چین اهابلسنک رنکی صاری یه مائل بیاضدر و فطس
 الانوف یعنی رونلری بصی و یا بواندر و مر قوملر زبانی حاشا مباح حد ایدوب او باده بر شئی انکار

اید و ب کریمه کور منزل و میراند . دیشی به ارککدن زیاد . غیرت و برر لر و شمس برج حله
 دخولند . عبد اید و بیدی کون بیر لر ایچر لر و اقلیم چین و اساع اولوب اوچیز قدر شهری
 مشتملدر و اقلیم مذ کورده عجایب کثیره وارد و ابتداء عراقی مامور بن یافت بن نوح علیه
 السلام عهدند . در مامور ارض مذ کوره به نازل اولوب کند و اولادی مداین و بلاد بنا
 و عجایب اعمال و انشا بلشدر مدت ملکی اوچیز سنه سور و ب بعده اوغلی صابن بن مامور
 ایکوزیل مدت ملک قوم و جمهور اولشدر و اقلیم مذ کوره صین نسیه سی صابن مناسبتله در
 صابن عهدند . باباسی مامورک صورتند . آتون سریر اوزره آتوندن تمثال دوزدیر و ب تمثال
 مذکورک تعظیما اطرافنی کندوسی و قوی طولاشور و عبادت ایدر اولوب جمیع ممالکده
 صورت مذکور اوزره عمل ایلدیلر و بوقوم آیین صابن اوزره ایدیلر (قلت) لکن بعض ناربخده
 چینه ملت پیضاء اسلامیه دن و سائر مللدن طوائف اولدیغی مسطوردر خواندمیر و میرخواند که
 بدر و پسر در سبک فارسیده . اولان حبیب السیر و روضه الصفا نام تاریخ معتبر نادر کبیر
 و اکبریک مؤلف ایدر انلرده چینگ بعض تفصیلاتی وارد در مطالعه اولنه و متأخریندن
 جغرافیا یازوب و یازمده اولر یله انلرک تحریراتلری دخی اطلاع احوال اقالیم حقیقه و عرفیه
 عالم فائده لوستی اولدیغندن کوزدن بکیر یله (وینه ابن عبد البر صینک وراسته برانام وارد که
 انلردن بوقوم عرباندر که قبلر یله یورینور (قلت) شعور ایلر بو رومک حیوان جلدی کبی
 بدنلری تو بلی اولسن کوستر (و بوقوم دخی قزل یوزل و قزل قیلیدر (و بوقوم دخی وارد که
 کونش طوغدیغند . مفارله قاجوب غر وینه دک چیمیزار ویمکرنک اکثری کشته یعنی
 منزه بکر بر بنات و سبک بچردر دیوب بعده یا جوج و یا جوجی ذکر و بونلریافت بن نوح
 علیه السلام اولاندند در دیوب کتاب الامنی حضرت ختم الانبیاء والمرسلین و رسول ککاف
 سکان عالم و ثقلین صلی الله تعالی علیه و سلم افندیمر لیه مجزه ارای اسرا ده جانلرندن
 اجتنازلرند . انلری دخی تفهم اید . جکری لغتلی ایلر دین و اسلامه دعوت یور و ب لکن
 اجابت ایتموب استکبار ایلدکلرینه روایت و خبر ایلر ختم ایلشدر (قلت) مذکورانک جمله سی
 ممکنندن داخل تحت قدرت قدیمه ازلیه الهیه اولدیغی بی اشباهدر (وماذک علی الله بهیز
 حکم) صاحب التحفه حیاة الحیواندن نقله تتبع شدید و اکید و سؤال عبد ایلر یله بن حکم کردانه
 تعرض ایدر کیمه بی کوره مدم لکن ظاهر اولان حل اکلیدر ذرا کردان اوراق شجر بیر و کویش
 کور و بروج شرانسانه اولان عداوق حله مانع دکلدر که ضبعک دخی عداوت مذ کوره سی درکار
 ایکن اکل حلالدر اگر بمنوال مشروح فرس ایلر فیل یلارنده تولد ایتش یعنی باباسی فرس و اناسی فیل
 اولدیغی ثابت و محقق اولور سه حرام اولور لکن بوقول بعددر دیشدر صاحب التحفه اشونقلی
 ذکرند نکره ظاهر اولان مذ هب حنفیه علی الاطلاق حلال اوله من بلکه اناسی جانبیه
 نظر اولور اگر اناسی فرس ایلر حکمنده در و اما ای فیل ایلر حکمنده و فرس و فیلک
 حکمیری دخی مرور ایتشدر با قیلوب عمل اولنه (قلت) هر نه قدر هر کسه کوره کردان
 اتنی بولوب اکل ایتک امتناع عادی ایلر ممتنع ایلر و انتک و اعضا و اجزاسنک مسئله شرعیه سی
 دخی بیلک علی طریق الکفایه واجب و علی الاطلاق علم و دانش اعلائی مفاخر و مناقب
 و مابه التیمز انسان اوله حق و نبلی حده شایان اقصای مطالب و مایدر (کرکی) طور نادیدیم
 طبر کبیر معروفدر که اشو هر یسی کاف اولانک ضعی و ثانیه نک کسری و رانک سکونی
 و احده به مشدد در و در سیده فرقه و کاک و فاسم و کاک کسریله فرقه دخی درل
 و اکبرن جمعی وینده بی کاک فنی و یا مشدد ایلر کرای در که طور ایدر (ابو عربان)

(ابو عینا) (ابو العیزار) (ابو نعیم) (ابو الهیصم) (کناسیدر) بعضیلری اهل لغتک
 صوفوشلرندن بوینی اوزون اولان قوشدر دیو نفسیر ایتدکلری غرقوق بودر یعنی کرکیدر دیدیلر
 (و کرکینک) وینکی اغیر یعنی توزرنکلی و ساقلری طویلدر کرکینک ارککی چیقش دیک
 هنگامه ده دیشسی و طور محبوب عصفور کبی اشیله ایشنی سر یسلا کور و بو حیوان دخی بالطبع
 رئیس اتخاذ ایدوب ایشلرینی اتباع ایلر کوردر و سدی اولوب ناصر اوزره درل و سور یسی متفرقا
 طیران ایتموب صف واحد اوزره اوچار و پیشلرینه اوچارلر ایکن بر یسی رئیس کی تقدم ایدر
 و جله اکا تابع اولوب یعنی اصل وضع طبعی اوزره مبتدایه خبرک تعاقبی کی اومقدمه جله صف
 نالی و تابع اولوب کندیکی بوله کیدر و دغدغه پریشایدن سلامت بولوب واصل مقصد اولورل
 و بویله جه بر از طیرانده نکره بالالهام فنی سره مینی ایلر صنی بوزمه برق برلر بی دکشدر رک
 بنه متبوعه تبعیله هر حله به و مینه واردر (و بوهیت اجتماعیه و اتباع دخی بالطبع خوف
 اوزره اولدکلر بچوندر دیشدر (قلت) اشو حالرینه اطلاع وضع و حرکتلرینی مشاهده دن
 اولم کرکدر پس خوف مذ کوره بناء بر بره زول ایلد کلرند نو ملرند بر برلرینی نوبتله محارسه
 ایدر یعنی بری نام و یاننده کی قائم اولور و قائم اولان بالطبع کویا بقظان اولدیغی یلسونلر بوللو
 صوت عجیب لطیف ایلر صوت ایدر (و طیر مذکورک منزل و مینارنده بر دکشدر ملری و بالون کبی
 جوهوانک دورنده طیران ایللری خوف مذ کوره دن ناشی اید و کبی یازمشلر در و یاورولی
 بود که . ابو یمنه بر و اعانه لری طیر هر قومک دخی طبعند . واردر و وطواطده دخی بویا و خلصت
 واردر که قلم فقیر ایلر ان شاء الله تعالی مستطرفه درج اولور حتی کشاچم لقب شاعر بلیغ فاضل
 بومعانی اخذ ایلر پسرینه پندده اشوق طعنه بی کوزل سولشدر * اخذ فی خلعه فی الکراکی *
 * اخذ فیک خلعه الوطواط * انا ان لم یترنی فی عناء * فیری ترجو جواز الصراط * مفهوم
 قطعه ظاهر بلکه عباره قطعه اهل دانشک از برنده بولنه جنی متبادر خاطر در (احوال
 حیوان یازلرندن بعضیلری کرکی سماده یاوروی چیقرو و یاورولی به دوشمزدیمش ایلر ده هر قوی
 نقاه مورخین نکذیب ایلدیلر (فر وینی طور نا طیری خسف ارضدن خوفایینی بر یاریلور بانه رم
 قورقوسندن یراوزرند ایاغنک برینی قالدربوب و طوتوب و دیگرینی خفیفه با صوب بویله جه
 آهسته یورر دیو یازمشدر (دمیری هر حوم ذکر ای قی مالک الحزین مطلبند . بو خصوصه
 بعض کلام واردان شاء الله تعالی ذکر ایدریم دیشدر بمنه تعالی اوراده ترجمه اولور (فائده)
 سهیلی بیانجه حضرت خاتم الرساله والنبو صلی الله تعالی علیه و سلم و پاک و کرم عادت عظمای
 قریش اوزره بنی سعد قبیلر مقبوله سنده سود و والده سی نزدنده برکت بخش قوم کرام ایکن بحکمنه
 سبحانه واقع اولان شق صدر ناف سعادت صدر رسالت و غسل درون انوار مشحون و قلب همایون
 و وضع خاتم نبوت خدمت شرف ماسنه مأمور کرکی صورتنه تمثال ایتش ایکی ملک مبارک اولدیغی
 دخی مرویدر (دینورینک مجالسه سی اوائلنده یازلدیغی و مستدرکده محرر اولدیغی و حافظ
 قطب الدینک ذکر و سیر این هشام ایلر حاکم و ترمذینک مناقب نام کبابرند نحریرلری اوزره
 مأمورلرک کفایتلری و ختم شریفک وصف و مقداری جهتلرند اولان روایات آخر حیاة الحیوان
 دمیری ده تفصیلا بیان اولمشدر مراجعت و مطالعه اولنه و باصره به استیلاب انوار قبیلر
 (سهیلی در که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم و سوسه شیطانیه و کافه اخلاق
 غیر حسنه دن معصوم ایکن شق ناف ایلر غسل درون و قلبه تشریف بیورلشنده حکمت محضا
 امته اعتبار ایللری یعنی عبرت الوب قلبلرینی تعین و تعلیم شرعیه تطهیر و تصفیه ایللریله
 تنبیه و ختمه دخی حکمت قلب اعجاز آرای نبوی علی صاحب الصلوات والتسلیات حکمت

اوزرینه بر احد با صمسون دیو بر چقوره کوموب و اوزرینه تراب چکوب بعدد مجموعی الشمس
قطعه به بولوب و اصلانه کشد و یوب و نه اوزرینه اتفاق واجب اولنله بیدربوب و الشمس قطعه به
فقرا به و مساکینه تفریق و تقسیم ایلد کده اول خانف اولان کیمسه به کیش مذکور فدا اولوب
قورقدیغی شیلر جهتندن اصلانفسه بر مکروه باذنه تعالی اصابت ایتمز و اشبو مستدا من المول
عز شانه و تعالی ایفا اولنان ذبح و اطعام فقرا و دعا مجرب و ممول به در و الله المحسن لعیده المنعم علیهم
(قلت) بوراده اولان مساکین مسکینک جهیدر و مسکین دخی فقیره و حالی فقردن زیاده بریشان
اوله یعنی فقر قوت بومنه سی اولان و مسکین قوتی مذکوری دخی اولیان دیمکدر (و دخی بونی
دخی یازمشد که اگر بر کیمسه مار الیان مخاوفک دوشنده یعنی انلردن خفیف قورقودن سلامت
رجاسیله الشمس مسکینه حل و نفاسست جهتله افضل طامعدن اطعام ایده و انلری طوبوره
و عند الاطعام * اللهم انی استکفی هذا الامر الذی اخافه بهم هؤلاء و استک انفسهم
وارواحهم و عزما تم ان تخلصنی مما اخاف و احذر دعا سنی مرفوع اجابتکاه الله عز وجل ایده
فانه بفرج عنه * بحوله و قوته سبحانه کدر خوف مذکور دن مرآت صدری جلای انراج
بولور و مرادی حاصل اولور و بودخی متفق علیه و معمول به و اهل طریقت علیه دن مستفیضدر
و لله الحمد و المنه انتهى (قلت) اخذامن الامالی فی الاعتقاد * و للدعوات تأثیر بلیغ *
* و قد یقیه ارباب الضلال * امور مشروعه و مباحه ضمنده درگاه حقندن استنصار دیمک
اولان بومقوله خواصک یعنی ادعیه و صدقه نک جواز و تأثیری بی استباهدر کایینه الاعلام
فی آثارهم (حکم) مقدما ضآن حکمنده بیان قلند بیغی اوزره ضآن دیمک اولان اشبو کیش
بلا خلاف عند الائمة حلالدر لکن مناطحه کباش یعنی قوجاری طوقوشدربوب و دوکوشدره ک
بین البهائم تحریر شدن نهی باینده ابو داود و ترمذینک ابن عباس رضی الله تعالی عنهما دن روایت
ایلد کمری حدیث شریف موجبجه حرامدر و تحریشی اهل حدیث بعض حیوانی بعضیسی
اوزرینه تهییج و اغرادر قوجار و خروس و سائر حیوانلر یئلرنده اجرا قلند بیغی کی دیو شرح
و بیان ایشلردر (قلت) اهل لغت ناسی و کو پکاری بر برینه قشقر دوب اوغراشد رمق
و طلاشد رمقه درلر و مهارشه و تهریش دخی ها ایله بومغالله در دیو بیان قشلردر (و شافعه دن
حلیمی اشبو مناطحه حرام و ممنوع اولوب بونده بر احده اذن شرعی بوقدر یعنی بر کیمسه
بو خصوصده مرخص دکلدن بر ابحار شده حیوانلرک هر بری آخرندن متالم و متأذی و مجروح
اولور و لو محرش اولان کشد و الیه فعل تحریشی اجرا ایتسه ده یعنی الی یاطبافعلی اوله رفی
بحود حیوانت برینوی صوله سنی صاوشدره ده تبر دستلک ایده رک و باخودالد نخنه و سائر
صیر ایده چک نسنه بی الوب انکله حیوانه حله و کندویه دعوت ایده رک محارشه ایتسه دخی
ینه حرامدر هکذا فی حیاة الحیوان و الخفه * عند النطاح یظهر الکبش الاجم * امثال عربدن
ایلد بی حیاة حیوانه بندر و متأذی طوقوش هکامه سنده بوینوز سز قوح ظاهر
اولور دیمکدر (قلت) امثال میدانده و بعض نسخ محاضرانده (بظهر) بدلنده (بقلب)
(و کیش) بدلنده نخنه دیگر اوله رفی (نفس) دخی واقع اولشد عبارتده ظاهر اولان معنی اوزره
بقلب فعلی مجهول اولی اقتضا ایدر فتأمل (و مثل مذکور و قرینه یعنی چنک ایلد بیکی
کیمسده اعداد ایلد بیکی شی و سبب ایله غلبه ایدن حقننه ضرب و استعمال اولنور (کروان)
کافک و رانک فقهه لر به بطه به بکر بر قوشدر که کیمه او یوهن کری اویقوبه واره فی معنانه
اولفله بو صورتده تسمیه مزبوره ضدیله تسمیه در و دبشپنه نایله کروات درلر فتح کافله اولان
کروان مذکورک جچی علی غیر القیاس کافک کسریله و رشان ایله و رشان کی کرواندر دیو

دمیری تعریف و بیان ایدر (ترجمه صحاح جوهری اولد بیغی معلوم اولان و انقولیده محردر که کروان
فقتنبله بر جنس قوشک استمیر که اول اناج دلین دیمکله معروف اولان قوشدر دیمشدر چوینه
معنانه و بعضی طوی دیمکله معروف اولان قوشدر دیمشدر و اولان بودر (و کری
کافک فقی و الفک قصر به کروانک مذکری یعنی طوی مذکری و خان صید مراد اولنسه عرب *
اطرق کری اطرق کری ان النعمه فی القری * دیرلر و بونی مثل طریقه تکبری ترک ایت دیمک محلنده
دخی ذکر ایدرلر و اطرق بره باقی دیمکدر و نعامه دوه قوشدر یعنی دوه قوشلری صید اولمشدر
سندن عظیم و جسم ایکن (قلت) اجمال مقال عربلر کرای صید قصدارنده اوزرینه
مثل مذکوری اوقوبه رق وار دقلرنده طیر مذکور حرکت ایتوب طورر و سهولته طو تو اور
ایمش یعنی صورت افسونده برشدر و سبک مستعمل مفهوم مثل دخی (ای کری ای کری بره باقی
بره باقی یعنی باشکی او کو که اکوب زیاده سیله مؤکد اوشن و طاشن و تکبر و عدم اطاعتدن صافن زرا
قره ده یعنی دامگاه تدبیر انسانده یا خود مرصد سر نخبرده سندن جسم اولان قوجه دوه قوشی
چاره خلاص بولامشدر سن ایسه قبض و اخذ و صیدی انسانه آسان بر خورده قوشچن سن
البته طویلور سن نایجا بولرله دیمکدر انتهى (ینه و انقولیده دخی کروان کافک کسری
و رانک سکونیه کروانک جهیدر علی خلاف القیاس و رشان و رشانک جچی اولد بیغی کی
و رشان قری دیمکله معروف اولان قوشدر و بوزواند حذفله اولان جهدر کویا که کرای جمع
ایتمشدر اخله اخوان کی (کروان کافک فقی و واولک کسری و مدبله کذلک کروانک جچی
و رشانک جهنده و رایشن دخی دیکلاری کی دیو یا زیلودر (وینه و انقولیده آفاد میرینک
مشبه به اوله رفی ذکر ایلد بیکی بطه بی (بط قاز و اوردک معنانه ده کاور بطه بانک فقی و طانک
تشدیدیه واحددرها نایت ایچون دکلدن بلکه وحدت ایچوندر مذکره و مؤنثه اطلاق اولنور
حمامه کی و دجابه کی دیو تعریف اولمشدر (قلت) فلیوفی (صاحب المستطرف رحمه الله تعالی
طیر معروف لاینام غالب للبل خصوص صافی القرو و عنده ذکاء قبل انه یتکلم بجمع مایبصره
و لا یحتمل المعاینه * دیمشدر که در دست اولان نخنده اولان بر وجه محرر معاینه عیندن یعنی
عین ماده سندن اولان مفاعله رسم و نقاطنده ایسه ده غالباً غییدن اولان مغایبه اسمنده و اعجامنده
مغایبه اوله رق مفاد عبارتده مذکور طیر مرقوم اکثرشده خصوصاً صامه هتایده او یوماز و ذکاء طیه بسی
واردرو بعضی لرینک نفلی اوزره کوردیکی شبنک مجموعی تکلم ایدوب مغایبه بی متحمل دکلدن یعنی
کوردیکی حالده تقلید و محاکاة ایدوب طوطی و بیغایگی تقلید ایلد بیکی شی بصردن صاوشد بیغی کی
بلایوب اول شی مبصری دکل ایکن محاکاة ایده مردیمک کبیرد معنای آخری دخی کناره تحریر ایله مثاب
اوله * اجبن من کروان * امثالند که آجق اولد بیغی اوزره طورنه دن زیاده قورقاق دیمکدر و طیر
مذکور قورقاقلی استادنک و جهنده دمیری * لانه اذ اقبل له اطرق کری ان النعمه فی القری اتصق
بالارض فلیقی علیه ثوب فیصاد و هذا المثل بضرب الممقتر بنفسه * دیمشدر زبیرا کا (اطرق
کری ان النعمه فی القری * دیند کده بره یا بشورایمش و بو حالنده ثوب و جارشب کی برنسته ایلوب
طویلور * و هذا المثل * یعنی اشواطرق کری الخ مثلی نفسیه مقتر اولان کیمسه یعنی مال و کال
واقبائه مفرور و باده جهات مذکور ایله مست و مخمور اولان غافلار حفرلنده ضرب اولنور
و بومقوله سر مستان انجام کار صید دامگاه جور فلک اولد قلرندن عبرت ال دیمک معنانه سویلنور
ایمش دیمشدر قلم فقیر ایله اشبو کیفیت صید آنفا اشعار اولمشیدی (خواص) لجم و شحمی باهی
تحریرک عجب ایله تحریرک ایلد بیکن قزوینی تحریر ایدر دیو دمیری ذکر ایدر (قلت) بلا بسعده
کروان حرارتیه یله بیوستی شدیددر قطار بولی اولنه تبولد و زحکس اولوب قطره بقطره

نبول ایدنله اکلای نافع درو مثانه بی قوی و طاشلرینی ازاله ایدوب حرارت و بیوست مزاجی اولنله
مضر در دیو مضبوطدر (حکم) بالاجماع اکلای حلال اولدیغی تحفه ده مقدر (کلب) حیوان
معلومدر یعنی کوبک وایت و فارسیده سک دیدکری دخی معلوم اکثر ناسدر (دمیری صحاح جوهریده
اشارت اولندیغی وجهله * ر بماوصف به فقیر للرجل کلب و للمرأة کلبه دیمشدر (قلت) عبارت
مر قومه نک مفادی کلب حیوان مر سومک آدی اولدیغی کبی غایبا قاموسده و سائر لغاتده
کوسزلدیکی کبی مکالبه چکشوب بر برینه ضرر قصد ایتک مناسنه و ماده کلب ده غضب و اسف
معنای دخی دارا و لغله اشوب معنای قصد بر له صفت اوله رق حقیقه استمال اولنوب رجل کلب
و مرته توصیفده صفتک تأیث و تذکرده موصوفه مطابقتی قاعده نحویه دن اوله رق ناء تأیث
الحاقیه مر آه کلبه دینور دیمشدر (وای افندی مر حومک ترجمه صحاحده بوخصوصی بیان
ایدر ایکن تلخیص نظر افتی وارد در تأمل اولنه و قرائت فائحه ایله مثل ثوابی روحنه اهدا قلنه جوهری
و سائر لغتدان و دمیری یازد قلمی اوزره کلبک جعی همزه نک قحی و لامک ضمیه اکلک و کافک کسر یله
کلاب و کافک قحی و لامک کسر یله کلب کک لور عبیک جعی عید کلدیکی کبی لکن فعل و زننده
اولان کلب جعی نادر در (قلت) یعنی عید ایله کلب ماده لینه مخصوص کیدر پس بو صورتده
نفس المتکلم مع الغیری افاده ایدن مثلاً * امر نامه لری طرف عیدانه مره وارد اولدقده الخ
عبارت سنده اولان عید عیده مخصوص صیغه جمع اولمغه عینک فحیله قرائتی لغته مطابق
دوشمر اما نفس المتکلم وحده اوله رق مثلاً * تنبیه نبیه دولتری مسموع عیدانه اولدقده
الخ صورتده اوله فتح عین مخالف لغتدر بو تقدیرجه عید لفظی مفرد اوله رق عبیک معلوم
اولدیغی اوزره عینک ضمی و حرف بایک قحی و بایک سکونیه اسم تصغیردر که قوچن دیمشدر
اشته او یله جه ضم عینله اوقوغمق قاعده لسان عربیه دندر و اسلافک انشازنده مقام وحدتده
یازلس اولان عید اسم تصغیر اولقی جزیه یازلسدر لاغیر لکن بوجه محرر نوادر جوعدن
اولد یغندن باشقه مفرد اولان فعل صیغه سنده اولسی برده کش ذهن اوله رق عبارت ثانیه مثاله
لسانی عینده فتحله آچدرمه ده انسان معذور کیدر مقصود قاعده به و قوفدر بوقسه سهوا
و اعتیاد بو یاده حر کرده یا کلمه ده کفارتی موجب برکاه یوقدر و فسادن صدورری حیثنه استعمالی
جائز و شاهراه اولان غلط مشهور و رک اعتیادی دخی بوقیلنددر که ظننه کوره انلرده مخاطبک تفهیمی
نسبتی رعایت اولتی کرکدر (و مصابیح زنه سنده اولان اکالب اکلک مذکورک جعی اولدیغی دمیری
یازد و جوهری دخی یازمشدر) و این سیده دن نقلله کلابات دخی کلابک جعی ایدوکن دمیری یازمشدر
و قاموسده دخی نوشته در (قلت) بو صورتده اکالب ایله کلابات لفظلرینک جمع الجمع اولدقلمی
کلوب کورینور * احب کلبا من کلابات الناس * مصراع عربیه قدیمی شاهد مدعی اوانی
اوزره مضبوط جریده حیاة الحیواندر (ولفظ کلاب مفاعله بایندن مکالبه نک مصدری دخی
اولور جمع معنای ملحوظ اوله رق بر رجله عربک کلاب تسمیه سی شجاعته زباده و شدت
قصدینه منیدر و قبائل عربده اولاد لینه کرک مفرد و کرک قصد مذکور ایله جمع صیغه سیله
کلب و کلاب و ذنب و اسد کبی سیاح آذر بنی وضع ایتک معناد در حتی ابوالدقیس الاعرابیدن
ابنا کزه اشوب شر اسمایی تسمیه ایدوب عیدیکزه مرزوق و رباح کبی احسن اسمایی نیچون
وضع ایدر سکر دیو صور قلمنده * انما تسمی ابنا نالاعدا ننا و عیدنا لانفسنا * یعنی بزم اوغلار بزمه
شر آذر لری و ضمیر اعدا من ایچون و جا کر لیمزه احسن اسماء و ضمیر نفس لیمزه ایچوندر
دیمشدر که بونده یعنی تسمیه مزبوره اولادده مقصود لری مکالبه و فخر عدوده تغال دیمشدر
(و کلبک دیشبنه تا ایله کلبه دینور که بونک جعی کلابات کاور (قلت) قاموسده کلب

هر طایفه جانور و اشوب نایع یعنی اوروجی اولان کلبه غلبه ایدنه دخی دیرل دیو بیان اولمشدر که
مقصود شوکلبه دیش بکوره مینله یعنی غالب کلبه جکره کلب دیمشدر دیمکی اشعاردر فتامل (پس
اشوب کلب شدید الریاضه و کثیر الوفا بر حیواندر و کویانه سبع ونه بسمه اولوب خلق مر کب ایله
مخلوقدر ز بر اطباع سبعتا کر کلبده تمام اولسه ایدی ناس ایله الفت و استئناس ایدمه مزایدی و اگر
بسمه طبیعتلری کند و سنده تمام اولسه ایدی حیوان اتی یه مزایدی لکن دمیری حدیده اصکا
بسمه اطلاقی واقع اولدی دیوب مسلمان بر حدیث شریف نقل ایشدر نظر اولنه (حیوان مذکور
ایکی نوع اولوب بری اهلی و دیگری سلوق ایله موصوفدر (سلوق فتح سین و ضم لام ایله یمن اقلینده
بر بلده نامیدر سلوقی بلده مزبوره نسبتدر (قلت) اورابه دروع یعنی زرهرلر دخی نسبت اولنوب
درع سلوقی دیرلر (و بویله جه نسبتله ذکر اولنان مصنوعات و اشیا یا منسوبک جیادت و یار دانت
شقرندن بر یله و الحاصل بر خاصه ایله سائرندن امتیازی و او امتیاز ضمیمه ترتب اید جه جک
بر حکم و جل و فضیه ایچوندر حتی مثلاً بویه فروش اولان سوقینک اسکدارده نابت اولان اوزمک
جیادتنه بناء سائر اوزمی صائسه دخی اسکدار اوزمی دیوندا ایلدکری نسبت دروع امیر لری
امتیاز مذکور ی ناطقدر و اهالیسنک طبیعتلری مدخول اولان بلده به نسبتله فلان شورالیدر
دیدکری دخی قصد مذکور دالدر (مالا بسعه کلب بری و مائی و اهلیدر و اهلی ایکی صنفدر
صنفک بری صیدیدر و بو صیدی یه سلوقی دیرلر و صنف دکری غیر صیدیدر که بو کا عوام
ناس عکب دیرلر دیو تعریف و تقسیم اولمشدر فتامل (ذکر اولنان ایکی نوع سکان طبیعتده
یکساندر یعنی اهلی و سلوقی نک طبعده فرق لری بو غیش (حیوان مر سوم بنی آدم کبی اختلام
اولور و دیشبسی حبض کور ایمش و کبه لکی الشمس کون سورر و اقلده دخی طوغورانی اولور
ایمش و مشاهده اولندیغی کبی باور ولری کوز لری قبالی اولدقلمی حالده طوغارلر و اون ایکی
کوند نصکره آچیلور ایمش (وارکی دیشبسندن اول قزار و بر یاشنه کبد کده کلبه به اشار و کاهجه
اقلده دخی اشانی اولور ایمش (اگر کلبه به کلاب مختلفه الالوان آشور لری ایه ولدنده لونلرندن
بر ر شبه بولنور ایمش (کیرلو ایز یولقی و دور دن رایجه بی شم ایتک ایله سائر حیواندن تمیزی
وارد در (و جیفه بی و لاشه بی سومه سی و عذره و نجسی و قو صموغنی فارتنه طولدرمه سی
طبع مر دارنددر (کو پکله ضیع یعنی صر تلان میانلرند عداوت شدید طبعیه و ضدیت
و خوف و نفرت وار در حتی مهتابده کو پک بر مر نفع برده بولنوب ظل قرده کور یلان کولک سینه
صر تلان با صر سه کو پک کندیغی مخدولا صر تلانک اوزرینه آثار و اودخی طونوب بیر و کلبه
ضیعک شخصی سورسه جنون کنورر یعنی قودورر و بر انسان لسان ضعی طاشبسه اوزرینه
کو پک اور مرز و عوعوه فتاز دیو دمیری ذکر ایمشدر (کلبک صاحبی حراستی و حرمنی یعنی
دائرة سنی مالکی حاضر و یا غائب و ذا کر و یا غافل و ناظم و بیدار اولسون یعنی جیع احوالده
کور و ب و کوز نمک طبع مطبوع و مقبولنددر (و حیوان مر سوم وقت حاجتده یعنی اشوب
حراست دمنده اویقوسنده ک ایقظ حیوان اولوب کوزینی قیامز و انجیق اویقوسی حراستندن
چندان استغنائندنه یعنی کوندز غلبه ایدر (واویقوسنده فرسدن و عققندن اسر ع و احذر در
واو بودیغی زمانده کوزینی تمامیه قیاموب اجفانی اراقی پراقه رق اوپور و اشوب وضعی
خفت نومنددر و نومنک خفیف اولسنه سبب دخی انسانه نسبتله دماغنک بارد اولسیدر (واجله
ناس و اهلی جاهه احکرام و تعظیمی یعنی بو مقوله ذواته عوعوه ایتوب قور یغنی تحریک
خفیف ایله تحریک ایدرک غلغی و بولندن صاوشمی و اما ادانی ناسه و بیایی که نلره وضعیف
الحاله عوعوه سی عجیب طبعانددر (قلت) ایتک اله جق و نائل کسره کرمی اوله جق ذواتی نظره

اولاده طایب و ضحکه شبیه صوت مخصوص ایل به نیاز و استرحام اشعار ایدن وضع و اهتزاز برله
استانبولک اکثر برلنده و بتخصیص فرن قریبلرنده مرور ایدنلری برطاق اریلی و اوافاقلی بجر کسر
همچنسلریله استقبال کلاب تیز رفتار چوق کره کورلشدن (مطلقا تبصص یعنی قور یغنی
صالح حالیه تعلق و تودد و تألف و ضرب و آزار ایتدکد نصکره چاغرد قده فی الحال اجابت و طرد
اولد قده رجوع و مالکی اولان کیمسه ملاعبه ایتدکده آژوری طاشه صاپلنور حیثینده قوتلو
ایکن ایلام ایتمک و اجتماع کیفینده اصرمه سی و تریه و تدریجی سهولته قبول طبیعتندرجی
تریه بی قبولی شویله ایتمک باشنده باغله لبالب طولو یا قلمش قندیل قوسه لر رأسنده قندیل موقدملو
مذکور اویله جه طور ایکن اوکونه یه جک قورل ایش اقمشای تعلیمی اوزره درجه سز
آج اولسه دخی قندیل دوشمسون دیو بار قندیل سرندن قانقجه دك طعامه التفات ایتز و قندیل
تیه سندن اندیغی آند کال حرص و آزار ایله ماکول اوزرینه اتیلور ایش (قلت) حیوان مسفورك
بعض دیارده تریه ملکه لولندن بومقوله اوضاع غریبه و دقیقه لری و حتی امور بیوتده استعمال
و استخدا ملری ایشیدلمکده در حیوان مرسوم زمان مخصوصده امراض سوداویه اوغرار
جمله عوارضدن بری فتح لام ایله کلب دیدکلی جنونه شبیه علت و ادراکه او حالنده قودز اولمش
دینلور کلبک کوزلی قزارمق و قولاقلری و دل صارقوب چیمق و صالبه سی چوغالمق و بورنی سیلان
ایتمک و باشنی اوکنه دك و ارقه سی قانبورلای و صلی برجانیه اعوجاج ایتک و قور یغنی بیماقلری
اراسنه صوقوب و صیقشدیروب هیچ چیقارماق و سرخوش قلقلی حیران و خائف صورتنده
کرمک و آچقوب صوصاش ایکن سیوب ایچمامک و کاهیجه صوبی کورد کده اندن فزع و فریاد
ایتمک و بعضا صوبی کورنجه خوفا من الماء هلاک اولق و برشیج و قرانی کورد کده سس سز
او قرانی به جه ایتمک و سائر کلابک کندوسندن قاجوب اوزاغندن تباح ایلری یناشمش بولند قلدن
اوکنده تبصص و تواضع قیللری علت مذکوره نک حیوان مرسومه عروض ایش اولدیغنه
علامتدر (واشبوعلته اوغرامش سک بر کیمسه بی العیاذ بالله تعالی طاله سه اول کیمسه امراض
ردیه عارضه اولور از جه صوصار و صوو برک دیو طلب مادن خالی اولدیغی حالده و یسه رایچه من
و بواسطه طریله حرارت و عطشدن هلاک اولور و بو علت یلشد کده بول ایدنجه اندن یعنی بولندن
غایت خرد کلاب صورتنده شیلر خروج ایدر ایش (فن طیده تألیف اولمش موجز مشهور
صاحبی دیر که کلب یعنی علت من بوره جذام کی برحالتدر که کلبه و ذنبه و این آوی به یعنی چقاله
و این عرسه یعنی کلنجکه و غلب یعنی تلکویه عارض اولور دیوب ذکر اولنان احوال کلبک چوغنی
دخی ذکر ایتددر (قلت) سابق الذکر موجز القانونک مؤلف ابن النفیس ایل شهر النیوزسکان
یدی مالی ارتحال ایدن علاه الدین نام ذات فضائل ایتددر (بعض اعلام دخی علت من بوره کلابه
اصابت ایدن جنوندر که سبب هلاکی اولور و اصردیغی هر ذی روحی بحکمته سبحانه تلاف ایدوب
فقط معالجه ایله انسان هلاکدن سلامت بولور و حار و ایله دخی عارض اولور اودویه عروضنی
اخبارده ثلاثین اوله رقی کلبت الابل و تکلب کلابد برلور قومک دوزنده و قوعنی افاده افعالندن
اوله رقی کلب القوم دیر (و علت من بوره سی اولیه رقی اکل ناس و اضرائی معتاد ایدن کویکه
دخی کلب کلب و استغناءلندن استکلب کلب دیر دیش انهمی (قزوینی عجایب المخلوقاتنده
حلب قرالینک پنده به کلب دینور بر قوی اولوب ایشو کلب طلبان کیمسه اوعلته دوجار اولد یفتندن
فرق کون مرورندن اول اوقوی صویندن ایچر سه قوریلور والا اولور بن اوح کیمسه کورد
ایکبسی فرق ایتدده ایچندن اوللری ایله شغایب و اوچجیبی قرقند نصکره ایچدیکنندن داخل
تراب اولدی (و کلب ساقینک کبکی اگر قریب و اگر بعدا و اسون کورمی و یا خود کیدری انلری

و دیشی آهوا یله ذکرینک بورو یشارینی و ناسک صاغنی اولمشنی یعنی علبل او اوبده العیاذ به تعالی
سکته دیدکلی حالتیه اوغرایوب جان واریکن کندوسندده مبت قیافتی و هیئت بولنانلرک
حالی فرق ایدر دیشدر (قلت) حی و متی فرقی تریه ایله اوکرمش اولدیغی اشارت معهوده
معلومه سندن ذکر اوانه جی اشارت معلومه سندن نمیز ایده جکی بیلتمک جائز و معقول و فائده سی
ظاهر در لکن غزالک مقبل و مدبری و نروماده سی فرقه نه فائده وارد بر تلک ایه ده فائده سی
اولد یغنی فرض ایتک دخی بوفرقی انسانه نه ایله یلادیر یشان ایلامشدر بونده بروجه محرر
بروجه معقول معتبر مطالعه اولنه مدی و ارایسه هامشه اشارت اهل دانندن مرچودر (بنه
قزوینی دیر که سک مذکورک ادراک و حس مرسومه بناء سکته روم مرده لری اوجنس کلاب
کورمدن الفای تراب ایتز ایش یعنی حیوان مرسومه متی ارایه ایدر و اودخی قوقلوب شمدن
استدلال ایتدیکی حیات و ممات شقارندن برینی اشارت معلومه سی نه ایه انکله اظهار ایدر ایش
و بونوع کلبه قرطی و قلطی دیر کله یا قلری و جرمی غایت قصیدر و بوجینی دخی نسیمه
اولنور ایتهمی (قلت) ذکر قلدی چند سطور قبیلنده دخی برنده جک یا زلمشیدیکه ایشو تعریفی
دلالتجه فینودیدکلی ایشو که حیوان دیمک کیدر (سلوقینک دیشی تریه بی قبول بوندن
ارککندن اسرعدر لکن فهد برنده یازلدیغی اوزره بونک عکسنه در و سیم سیاه سک صبر و تحمل
جهتندن سائر کلابدن اقدار (احوال مدوحه کلابه دار * کلب فضل الکلاب علی کثیر من لبس
الثیاب * کلام بلاغت النجم ایله ینام محمد بن خلف المرزبان خدمتترینک مولانی اولان ائزده
دمیری مرحومک بیانی اوزره مفهومی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم بر محلدن مرورلنده
بر رجل مقول مشاهده و لحکمه و مصلحه سبب قتلندن سؤال یور دقلرنده مقول مرقوم بی
زهره قبیله سنک رمة کوسفندینه و شه ایدوب برغم غصب ایتدکده کلب ماشیه اوزرینه صحرایوب
غاصب مرقومی تلف ایلدیکی خبر و یرد کلرنده رجل مقول مرقومی ذم ایله اتی قتل ایدن کلب اندن
خیر لودر مآلنده اولان مدحدن عبارت اثر محرر و جهت خبر بت کلب من بورنان و نمک حتی صایوب
مالکینک مالی حراست و صیانت قتلله سیله اوله جفی مفاد ائدر که مقول مرقوم تابس ثیاب ایدن
انسان ایکن جنایت مرسومه سیله مستحق عقوبت و لایق منعت و کلب مرقوم رعایت جانب حق
نعمت ایتدیکنندن متصف فضیلت اولمش او اوزر قنصر و کن من آخذی العیر (جمله نک معلومه دیر که
شرعا و عقلا ثابت اولدیغی اوزره انسان اشرف و ممتاز حیواندر لکن انسانیت شو به کلدن عبارت
اولوب بلکه فضائل و فواضل شرعیه و عقلیه ایله تحلیله و ذمائم و زرائل مشروعه و معقوله دن
تحلیله ایله تحقیق ایدر پس ایشو و جهله آب روی جنس حیوان سائر اوله یاور سه فیها و نعمت والا
جهله حیوانک دوزنده الحق بر شخص اوله جفنده اشیاء یوقدر و بو الحلق دخی کالی مشککدر
و مصلحت نعوذ به تعالی شر مطلق اولما مقدر توقیدر همان جناب دافع الکروب عز شانه
او مقوله شر مطلقک شرنندن عبادینی دور ایلله * بودعای فرح افزایه همین * دیه لم جان
ک و کلدن آمین * وینه کلب مرقومده ابن عباس رضی الله تعالی عنهما نک (کلب
امیر خیر من صاحب خون) کلامی مسطوردر که مالی صاحب امارت و جاهک حارس بابی
اولان سک کوتو و خائن مقارنندن خیر لو در دیمکدر (خون فتح خا و سکون و اویله قاموسده
* ان یؤمن الانسان فلا ینصح * تعریفجه امین اتخاذ اولنان کیمسه نک مخدعه مشروع
و معقول اولیان امورنده طرق متعدده مرعیه سنجه اولان نصیح و اخطاری ایتمک حالت
فاسده سندن عبارتدر و ذکر اولنان لفظ خون فعل و زننده صیغه زیاده در که زیاده خائن
دیمکدر و مطالعه اولندیغی اوزره بوراده یعنی مقارنت و اتمان حالنده خیانت کم و کفدن اعددر یعنی
خیانتک الحق عددی زیاده اولق مقصود اولوب بلکه شو و ثوق و اعتماد اوزر ینده دنی مرتبه ده و ادنی

شیده اخطاری ترك ایتش اولسه زیاده خیانت صایلو رفته امل * ومن الغرائب فیها * بالای مستطرفده
بعض ابوابه مسبوق بالذکر اولدیغی اوزده بر ذواتک پرورد ده نان و احسانی اولان بر بنده
نیکبختی اولوب اول شر بشر ناموسنه خیانت ایدن زوجة فاحشه سی ایله کوتو یوله سلو کده
میانه رنده نهانی سوزی بریره کنوروب فرجه فرصت کوزه درل ایش بر کون ولی آلا ری
بولیمه رق خانه تنها فالد قدده او غلام ملعون فراش مرادوت ملعونه مزبوره به کوروب درکار زنا
اولور لمر مریای درولی نعمتری اولان کلب حقوق پروری کنار باب یتیده زانوزن نیم خواب
ایمش او کار مرداری و او آمدش دراه نامواری کوردیکی آندسز او ار تفرین * لغت بیجان هر دو *
اولان او کافر نعمت و قاصر هوش و دیانتی یعنی غلام ماب خطا وزن زانیه بد فرجام بی حیایی
قتل و افتاو یو یاده حقا که قطیر اصحاب کشف آسا بر نوع عدل اوزره ملهم اولدیغی صداقتی
ایضا ایدرو قتا که صاحب خانه منزله رجوع ایدوب قضیه به واقف اولد قدده کلی استراحت
ایده جکی کافه خصوصنه اهتمام ایله قرین التفات و رعایت و * فیابجا للعبدی هتک حرمتی
* و یا عیبا للکلب کیف یصون * الی آخره نظم عبرت مداری بی یاد کار ارباب بصیرت
ایلدیکنی دمیری دخی ذکر ایلمش در رجح الله تعالی رجحه واسعه (ینه دمیری دیر که کلبک
غرائب و فاسدن بری دخی ابن جوزی خدمتک بعض مصنفاتندن مأخوذ اشبو نفلدر
سیاحلردن بری کیدر ایکن بر حقیقتک و قریه کنارنده کوزل و مستحسن یا بلش بر قبه و اوزرنده
اشبو قبه نک سبب بناسنی بتلک قصد ایدن اولور ایسه کویه کوروب سکنه سندن سؤال ایلسون
مأئده عباره کور و قریه به دخول و هر چند تحدیده سعی و دقت ایتش ایسه ده جله سی بو
یاده معلوما تمز یوقدر دبوب فقط بلکه شویله دیو یاشی یوزی یکمش بر پیر سانخورده و روزگار
دیده به ذلات ایدرل پیره کیفیت بنانی صور قدده اشبو عالم کون فساد ایچره تلخ و شیرینی طامش
و دنیایی ناچار پر یوله صائمش اولوب بقیه انقاس معدوده سنی صایم قدده اولان اول پیر باباسندن
روایت طریقه عهد قدیمده بو اراضی داخل دائرة تصرفی اولان بر حکمدارک بر کلبی اولوب
کلب مذکور سفر و حضرونوم و بقطعه سنده یاندن آرمز یعنی اعتبارنده ایدی و اول حکمدارک
دلسز و مقعد بر جابه سی دخی او اب اکادخی صدق طو یتنه بنا هر حجت و حرمتله رعایت ایدوب
دائرة خاصه سندن دور ایتمز ایدی بر کون تنزها بر تزهنگاه کتمک اراده ایدوب لکن نه مطالعه به
منی ایسه بوم مذکورده کلبی بر ابرکتور میوب قصرنده ربط ایتدیروب و طباخه خاصه سنه
سوددن بو نوع طعام طبخه قصر مذکورنده عودتندن اول آماده ایلمشی امر ایدوب مسیره به سیران
ایلدی و قتا که طباخه فی الحال طبخه شروع و بعد الطبخ کنوروب و قصره موضوع قلوب
صاوشد قدده العیاضه سخانه بلای ناکهانی کی رجحه عظیمة سیاه رنگ سوز یلوب قصره دخول
و خرسا و معقد اولان جابه مذ بوره دن غیری بر احد بولمیدیغی و کور مدیکی حالدده اوسودل
طعامی صوروب و در آن طباخه ایچدیکنی هضمندن اول قیافیتله بالتمام قوصوب یقیلوب کیدر
یعنی قفول ایدر بعده زهندن لدی العوده امر حکمدار ایله طعام مرقومی جواری پیشنهاده
ایلدیگری حینده هر چند بر با که دلسز و یا قفسر جابه مذ بوره دلسوزانه الیرینی بر پرینه
چر به رق و صاچلرینی بولوب چاک کر یا ایله عدم اکلی اشارت ایتش و بریکا دخی زنجیر ایله باغلو
اولان کلب مرقوم صبحه و نباح و عو عوه ایله طوقنده اولان ارضاع رفت الماعله راه اخطار
و اشعاره کتشی ایسه رده غشاوه غفلت عین تفهملردن صیرلیه جق صورتی ایکسی پردن
ادراک و حس ایتدکرنده و سملرنده اولان حرکت و صدق مزاد و خصوصاً کلب کندوی
اولدیره سی و پاره لیه سی مرتبه فریاد ایدوب و وار قوتنی کردن غیرته کنوروب اجل دخی کلبش

اولمافله زنجیرینی چکوب و کروب قوپارمه چالشمی ولی نعمته حیرت و یروب سلسله سکی
جوزک و جل اضطرابی اوزک دیو امر ایدر جوزد کیری کی طعامی الله الواب اغزیننه صوقه جفی
هنگامه راست کلکله ولی نعمتک بلا توقف اوزرینه هجوم و صحرایوب یدینه ضرر بله بدرمیوب
لقمه بی فرلدیجی سبدینه غضب کلوب یاننده طور ن تیری الوب کلبه انکله ضرر بی هم
وقصد ایتدکده کلب اناه طعامه باشی طال دیروب یلادیغی انده یانته دور یلوب کال تأثیر سندن
انلری دو کلکه باشلیوب بو وجهله افتدیبی بولنده جانی فدا ایدر ولی نعمت وقوع بولان اشبو
حالتدن و جابه معقد نک اشارتندن لدی الدقه کردار مردار ماره مطلع اولوب طباخه ظرف
طعامی قیاقسز بر اقدیغیچون تأدیب و کلبی دفن ایتدیروب اوزرینه کور دیکک قبه بی بنا
و کتابت مذکورده ایله امر ایتمش در دیو اخبار ماجری ایلدی دیو مسطور در (قلت) کتابت
مذکره بالکرقریه به دلالت ایدن عباره به منحصر اولوب ماجرای دخی ظاهر و احتمال اولدیغی اوزره
حاویه اولقی کر کدر لکن قیام سخت سهو یله نفل مذکورده طی اولمش تا ویلی عاجزانه مطالعه اولدی
و اشبو مطالعه اولتان احتمال خیلی اسله مقدره به جواب اوله رق دفع اعتراض ایدر دقتله تأمل اولنه
* ومن الغرائب فی وفاء الکلب ایضا * بغدادده بر کیمسه کلبی آلوب خانه سندن صیده چیقیشیدی
لکن خانه سنه یالکز کلبی دونوب کندیبی مفقود اولمش و فقدهانی رایکان اوله رق او عهدده
خلیفه بولنان راضی بالله طاب تراهک مسموعی اولمافله بولمنسه فرمان و دقت ایتلر بله هر نه قدر
تحریری اولمش ایسه ده بولنماش ایدی مکر صیاد مرقوم مفقودک پراز اشخاص عدوی جانی اولمافله
او آوه چقدیغی کون تنها یا قلیوب رنگ و بر میهر ک دآم تزویر و اغرا ایله ایچلردن برینک
خانه سنه صوقوب و فی الحال مرغ روحنی شکار یعنی بیچاره نک ایشنی پتوروب جسدینی بر چقوره
کوموب و اوزرینه طو براق چکه رنگ کم ایدوب کلبی طرد و بدرا ایتلر ایش کلب وفا دار
مذکورری افر باه مفقود قومش را بیده کویا مالکنک ماتمی ایدر بوللو قیوسی اشیکندن ایرلماش
ایدی بومامن الايام قیونک او کندن قتل مرقوم خانه لصوص آشیانه سنده دفن خاک هلاک
اولان شخص بکیر کن کلب ایاغنه صار یلوب و طلا یوب و دامنی دیشلرینه بکیروب عو عوه
و صباح و فریاد و نباح ایله بر هنگامه قوپارر و زقافه بر یکن مارین و سائرین تخلص شخص
مر قومه چاره بوله میوب نجهده قالورلر و او ائنده ضابطلر دخی طوبوب و کلوب و مفقودک
مادری و سائر افاری دخی طشره او غرایوب کلبک شخص مرقوم ایله اولان کلبینی کوردکرنده
کلبک شو شخصه صار یلوب فریادنده بر قصه وارد یعنی مفقودی بونک انلاف ایتشی کورندی
دیوب شخص مرقومی کلبه معا حکم شرعنه مأمور اولان ذات حاضر اولدیغی حالدده
مفقود و مرتب دیوان عدل خلیفه به کتوردکرنده مادر مفقود و سائر اقا رب منحصره سی
شخص مزبور دن مفقود ی قتل ایلدی دیو ادعا ایدر شخص مرقوم اول امر ده انکار
ایتمکله مصلحت تحقیق ضمنده مظنه فرار اولان شخص مرقوم حبسه کوندر یلور و کلب
و فادار مذکور دخی در خانه مالکدن باب حبسه انتقال ایدر یعنی سجندن شخص محبوس
کویا فرار ایدر بوللو شب و روز حبسخانه نک قیوسندن ایرلاز اولور بعد ایام خلیفه حضر تری
بره صلیت آیه ملاحظه سبله اطلاق شخص مرقوم ایله امر ایتمکله محبس قیوسندن چیقیدیغی کی
ینه کلب صار یلور و ناس متعجا جهده جهید ایله قورتاروب ماوقعی تنبیه خلیفه اوزره حضورینه
عرض ایلدکرنده بندکان خاصندن برینه نهانی اول شخص مرقومه کشاد و بر یلوب بعده
کلبی کیر زلیه جک صورتده یانکه آلوب شخص مرقومه یلدر میهر ک آردینه دوش و قولله و نره به
کیرسه عقبجه سنده کبر و کلبی صالیور کیفیت نره ده قرار و پر سه کوروب و کلوب حضوریمه

عرض ايله ديو فرمان و تعليم ايدر بنده مأمور بوجه بحر عمل ايدوب تا شخص مر قومك
 كبرديكي منزله كبروب در حال تفتيش اينديسه ده بر اثر كور. مزل كن كلب نباح و صيحه ايله
 مقول دفن ايتدكلى جاني استكه باشلر مأمور دخی متعجبا او پرى نيش ايلد كده رجل قتيلك
 جسدی ظهور ايتكله صاحب منزل یعنی شخص مر قومی دار الخلافه به اتیان و كیفیتی
 اخبار ايلد كده خليفه مشاراليه حضورنده قاضي القضاة ورثة مقولك دعواي مصححه
 شرعیه مقررينه مقارن شخص مر قومی استنطاق ايلد كده اول امر ده انكار ايتش ايسده تايا موجهي
 قصاص اولان قتل ايله قتل ايلديكني طایفا اقرار معتبر ايله اقرار وعونه سنی دخی اخبار ايتكله
 طلب ورثة منحصره سنك طلبيله مواجهلنده حدود كاه عدالته شرعاً قتل اولوب لكن رفقاسی
 قضیه قتل و اخباری ايشتمش اولمريله فرار ايدر رل اشته اشبو احقاق حقه او حیوان حقوق
 شناس بوجه بحر باعث اولمشدر (قلت) مشاراليه الراضی بالله محمد بن جعفر المقتدر او جیور
 بكر می ايكی سال هجره سنده خليفه اولان بكر منجي خليفه در نور الله تعالى روجه (عجایب
 مخلوقاته يازلمشدر كه اصفهانده بر كلب هر كون بر قبو باشنه كلوب نباحی التزام و بر شخص
 معلومی دخی كورد كده اوزرينه هجومده علی الدوام اقدام ايلديكي بين الناس شیوع بولدفده
 قیوی حفر و تحری ايتدكلى ايجنده بر مقول بولوب و شخص مر قوم دخی ضابط طرفندن
 لايقچه استنطاق اولدقده مكر مقول مذکور كلبك مالكي و شخص مر قوم دخی اقرار طایعي
 موجبجه قاتلي اولديغی ظاهر اولمقله بر نفع شرعی مر افعه سی كور بلوب قصاص اولنديغی
 دمیری بحر بر قتلشدر (احياء علومه بحر در كه بعض دل آكاهان ذواتن بر عارف بالله
 شویله روايت ايتمشدر كه بلده مزل اولان طرسوسدن براز اخوان تفرج كنن بركون خارج شهره
 چيقدنغمرده شهر دن باغزه بر كلب طاقش ایدی تزهنگاهه واروب اوطوردق و اوراك كنارنده
 بر فرس مته سی بولمشدری كلب مر قوم فی الحال شهره دونوب و چوقی يكمدن بكر می قدر
 كلاب طرسوس ايله كلدی كوردیكي كلاب لاشه بی كوردكلى كی قیولدير لكن كلب مر قوم
 محبوب و كارد اوطوروب انلك اكلنی تماشا ایلدی سكان تماميله شعبان اولوب صولاتغه
 كنكلىنده ذوقب سخوان مينده بولن لحم جزئی اكليله قناعت ايدوب اعدده متصرف
 اولديغی روايت ايتمشدر (قلت) طوغر یسی اوكلبك اخوانتی نفسك اوزرينه ايتار ديمك
 اولان شو حال و مروتی عبرت آنه جق بك عجب بر وفادار قیدر كه حجة الاسلام امام الغزالی كی
 ذات عرفان و كمالات صفاتك قدس سره احبا نام كتاب فاخر ارشاد مظاهرینه بحر بری دخی
 جای اعتبار اولديغنه دلالت ايدر (فائده) مناقب یعنی بیان احوال امام اجدده مسطور در كه
 امام مشاراليه ماوراءالنهر ده بر ذات شرط اهل حديث اوزره انجق اوج حديثك راویسی
 اولديغی استماع ايتكله اخذ بچون شد رحل برله بلده راوی به اصل و مجلسنه بالاستیذان
 داخل اولدقده ذات راوی بی كور كه بر كای اطعام ايله مشغول بر پیر كیمه در سلام و پر
 ورد سلامدنصكره امام اجدده ترحیب و قدومندن سؤال كی برنشه دیموب ینه اطعام مذکور
 شغلنده اولور اما امامه بووضع پیر کران كلوب قلباً اعتراض ايدر پیر راوی اطعامی اتمامدنصكره
 امامه التفات و توجه ايدوب (حدثني ابو الزیاد عن الاعرج عن ابی هريرة رضي الله تعالى عنه
 ان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم قال من قطع رجاء من ارتجاء قطع الله تعالى منه رجاء يوم
 القيمة فلم يلج الجنة) حديثی روايتنصكره زم مكافز اولان اشوارض كلاب يتاغی دكادر
 كلاب بولدفده و به انعام ايلديك باني كلب آج اوله رقی بنی قصد ايتش یعنی قارانی

و رجاء اولان عفوی قطع ايدر خوفيله كلب مذکورك رجاسنی قطع ايتدم یعنی مأبوما طرد
 ايتيوب باشقه ايشه باقندن انجق انك اطعامی شغليله مشغول اولدم معنامنی اشراب ايله اعتذار
 ايلد كده امام مشاراليه اشو حديث شريف بكا كفايت ايدر ديمشدر (قلت) صاحب مستطرف
 نهايت كلامده امام مشاراليه كفايت ايدر ديو بوطنه عودت ايلدی ديمش ايسده مأخذی اولان
 حیاة الحيوانده و طنه عودت ايلدی صحبتي بوقدر لكن كفايت ايدر تعبيرندن عودت مستفاد
 اولور و كفايت ايدر دن مر اد حديتك فائده عاليه سنه يالكر بو حديثك اخذ بچون شد رحل اولور ديو
 سرور اخذ بچون بيان ايدوب مطلبی اولان ديكرلر بی دخی اخذ ايله عودتی احتمال اغلبدروبو احتمال ايله
 مطالعه اولدقده صاحب مستطرفله صاحب حیاة الحيوان افاده لری توفیق اولنه بيلور تأمل اولنه
 (حكایه) عهد قديمده حجازده وقوع بولش اولان غریبه كلبدر كه بركون بر كیمه بر ادري
 و قوم مشوسى ايله متزها جبانه یعنی صحرايه جقمش و او كیمه نك حارس یت بر كلی اولمقله اودخی
 آردينه دوشمش و هر نه قدر ضرب ورمی سنك ايله اقدام ايتش ايسده ده اويته اواسكى سكى
 اعاده ایده مامش وقتا كه بر جای سایه داره واروب اوطوردقلىنده كلب مر قوم صاحبك قارشوسنده
 كویا بخار سه ايدر صورنده اوطوروب جواننه نگاه ايتكده اولش بس بوخلالده اول كیمه نك
 مكر مكر اندیش و خبانت كبش بردشمن حباتی اولوب فرصت بين اعدای اوله رقی طلب
 و تخر يسنده اولمقله اورايه كلكده اولديغی دوردن كوردیكي و خصم مر قوم قوی اولمقله خصمی
 یعنی قرتد اشی ايله بر اصوله سنی دفعه چاره بوله ميه جقلر بی جزمندن باشقه ناصیه رنده نك جبان
 مشاهده ايلديكي كی حیاتندن یأس ايله اوخلدده بر قوری قیو بولمقله رفیقلىنه امان بی شو عدوی
 بی امان كلوب كوروب طانیدن اول بو بژه یعنی قیو به قویك و تر ايله طولدرك ديو اهوون شر بی ناچار
 اختیاری ايتكله اویله جه ايدرل و شردشمندن بيله انلر دخی صاوشوب كيدرل لكن كلب نباح
 ايتك اوزره اوراده قالور وعدو دخی ینه دوردن بوجانی استمه رك یقلوب ديكر طرفه سوق
 سمنداد بار ايدر چون شبح دشمن بر طرف اولدقده سك نان شناس و وفا استیساس قیونك ترابی
 علی قدم الاستعجال سرمد فون كور نتیجه دك اشوب حیاتندن رفق قالمش اولان صاحبك
 تنفسنه امكان كنور و بواشاده لطف جناب پروردگار تقدس ذاته عن الاستنصار ايله اوراهدن
 بر كاروان كیه دوشمكله بچهار بی تماميله جیدن بچقاروب اهل و عیالنه اولاشد برلر و بو واقعه دن
 طولانی او بژه بین العرب قبر الكلب سمیه و انفس و بو وقعه غریبه وفاء كای مشعر اولان * تفرق
 عنه چاره و شقیقه * و ما حاد عنه كلبه و هو ضارب * شهرى نظم قلمش اولديغی مستطرفده
 پیرایه سطر اعتبار اولمشدر (مفهوم یت) بلایه دوچار اولان كیمه نك بانندن لایون بن قرتد اشبله
 همجواری نصرت و اعانه ايتمه رك صاوشمشرايكن كلب نعمت پروری اول كیمه كندونك ضاربی
 یعنی او كویكى دو كمش ايكن راه و فاستدن دوغوب باعث حباتی اولمشدر ديمكدر (مقدّمه ديمريدن
 نقله كلبك اون ايكيدن زياده ياوردلديغی يازلمش ایدی لكن مستطرفده اشبو تولىد نادرا اولوب
 غالب احوالده بش ياخودالتی و كاهيچه بر طفوروب و بلكنك سن طبعیسی اون بیل و نادرا بكر می
 اولديغی دخی منقولدر و متوكل عباسی خليفه به طاب راه كردستانده بر كیمه نك ارسلانه قارشو قور
 برسك بزرگ دلیری اولديغی اخبار اولدقده ككوردوب آج بر اقدردیغی آرسلان ايله مقابله
 ايتدر كده بر برله تمارش و توابلرند یعنی صواشدقلىنده انجای ايكیسی بردن بی جان اوله رقی
 خاك هلاكه دوشمش اولدقلىرى مر ويدر و قصاب دكانته ات امیديله كوز بی ديكوب طورن و نار
 حسمرت اوزره اوطورن كلب غنی جوارنده بولسان تهی دست غیر صابره تشیبه اولور
 زيرا و صفر الید بی شكيب غننك نعمتی كوررو بشم كبدی ديدن كدر ايله نفسی اوز ولوب و كاهيچه
 اولور فقره سی و دخی * قبل ما بال الكلب يشبل رجله اذ ابال * یعنی كویكه تولد بكه قبول ايتد كده

ایاغنی قالد بر دیوسوال اولند قدہ * قال خاف ان یلوث دراعته قبل اول الکلب دراعه قال هو یتوهم انه
 بدراعه * ربیسی جوابندہ کو پکک دیوارہ وقالدریمہ ایشرکن قیج ییاغنی قالد رمہ سی ییچوند
 دید کہ زرمی ملوث اولور قور قوسندندردیچک یا کو پکک زرمی وارمیدر دینلد کہہ بجیک کو پک
 کندینی زرمہ ایچندہ صانور اضیفہ سی دخی مستطرفدہ مکتوبدر (قائدہ آخری) کلب اصحاب
 کھف احوالی مستطرفدہ اسم ولون ایلہ ذکر ی آتی حیوانلرجلہ سندن اولہرق جنتہ کیرہ جکنہ
 دارا قوالدن عبارت اولان اوح سطرده غایت اجال اوزرہ محرر وحیاء الحیواندہ نہایت تفصیلدہ
 مسطر اولقلہ قلم قاصر فقیر لفظاومعنی بین بین یولندن کیدرک حسب المأمول نزد اهل انصافدہ
 قرین قبول اولور صورتدہ آچیق دیککاری لاقردی یعنی سهل المأخذ ایلہ یو ایلہ جہ تحریر
 ایدر * منه التوفیق الی سواء السبیل بالتحقیق * اهل تفسیرک چونگی کلب مذکور کلاب
 صوبندردیوب رنگندہ اختلاف ایتدیلر (ابن عباس رضی اللہ تعالی عنہما) من برروایجہ الہ جہ
 ومشار الیہدن باشقہ راوی نقلجہ قرل اولوب آدی قطمیردر دیمش (مقاتل صاری) وفرطی
 قرلہ مائل صاری (وکلپی دخی خلجی اللوند دیمشدر (قلت) خلج اوق معناسہ اولان خدنک
 لفظ فارسینک معر یسدر وتیری عربدہ اوانام ایلہ بنام اولان یعنی خلج دیککاری اغاجدن
 تصنیع ایدر لایمش اشتہرک مزبور ہرنہ ایسہ اغاجک رنگنہ نسبتدر (وعلی قول قطمیرک رنگی
 آسمانی) وبرقولہ اسود وایض واجردن مرکب اولان ابلق یعنی الہ جہ در (علی بن ابی طالب
 رضی اللہ تعالی عنہ) استنہ ریان (وازاغی تیر) وشعب حالی حران) وعبداللہ بن سلام رضی اللہ تعالی
 عنہ بسیط (وکعب الحیر صہبا) ووهب نقادر دیمشدر (ابن جریر) روایتی اوزرہ قطمیر کلابدن
 اولیوب ارسلان ایدی وارسلان ایکن کلب اطلاق اولور زیرا حدیث شریفدہ اسدہ کلب
 اطلاق اولقلہ اشبو اطلاق لغت عربیہ اولدیغی اوخبردن ظاہر اولوردیدی (واعلامدن برجاعت
 قضیر انسان اولہرق اصحاب کھفدن بری ایدی رفقا ستنہ طلبعہ یعنی حارس اولوق اوزرہ
 باب کھف یعنی داخل اولدقلری مغارہ نک قوسندہ اوطور مش ایدی ناسی محارسہ ملازم اولان
 حیوان محارسہ فعلندہ شبیہ اولدیفندن تسمیہ اولنوب بو وجہلہ لقبی اولمشدر تکیم انسانہ اتاع
 ایدن کلب آساجوزایہ تابع اولوب برادرورایدن نجم معلومہ کلب تسمیہ اولدیغی کی دیو استدلال
 ایشلردر (ودمیری دیرکہ طبرینک نقلجہ برقوم دخی قطمیر اصحاب کھفک آنجیلری ایدی
 دیدیلر ایسہ دہ اشبو نقلی مطالعہ اوزرہ اشجی بہ کلب اطلاقدہ حراست معناسی کی برمناسبت
 اولایقندن (وکعبہم باسط ذراعہ بالوسط) نص شریفدہ اولان بسط ذرا عین تضعیف
 ایدر زرا عرف عربدہ بسط ذراع کلبک وصفیدر (خالد بن معدان دواب جفستندن جنتہ اتجق
 اصحاب کھفک کلبی وعن برعلیہ السلام جاری وصالح علیہ السلام ناقہ سی داخل اولور
 دیمشدر این عطید (یدرم) بواجوہریدن درتوز الشمس طقوزستہ ہجر بہ سندن استماع ایلدیکی
 (ان من احب الی) کلامنی بکا روایت ایلدی دیمشدر کہ مفاد کلام مذکور برکیمہ اهل خبر
 وصلاحی سورمہ سبب الاسباب اولان باری تعالی وتقدر اول کیمہ فی برکتلرینہ نائل ایدر اشتہر
 کلب یعنی قطمیر اهل فضل ومقارنلرینی سومکلمہ حضرت رب العالمین بہرہانہ قرآن کریمندہ اتی اهل
 فضل وحیرہ سندن ذکر ایشلردر (اعلمہ) و یومہ مقامدہ دمیری ثعالبی وغیرندن نقلہ ہجرہ
 طریقلہ خلفاء راشدین رضی اللہ تعالی عنہم غار اصحاب کھفہ سفارت طریقلہ سلطان الانبیاء
 صلی اللہ تعالی علیہ وسلم طرف ہما یونندن باذنہ جہانہ وساطت ریح ایلہ ارسال یوریلوب واردقلندہ
 ایشانک بقدرتہ تعالی ارواحی بدنلرینہ رد اولنوب تبلیغ اولان سلامی وعلی محمد السلام مادامت السموات
 و الارض وعلیکم بما املعتم * کلامیہ احاطت سلام نبوی ایلہ قول دین مبین محمدی ایدوب

بعده * اقرأوا بحمدنا السلام * دیوب خوابکاہلرینہ باندیلر و آخر زماندہ ظہور ایدہ چک
 عہد مہدی بہ قدر او بورل و مہدی خروچندہ ایشانہ سلام ورحیب ارسال ایدوب ینہ
 ارواحلری قالدلرینہ رد اولنہ رق احسن تحبہ ایلہ مہدینک ہدیہ سلامنی الدقلند نصکرہ
 ینہ یاتوب تاقیامت قوبنجیمہ دکن او بورل اری وبعده خلفاء راشدین رضی اللہ تعالی عنہم
 مطیعہ ریح حضور سعادتہ اعادہ ایدوب استخبار یورلدقدہ ماوقعی بعد الاخبار (اللهم
 لاتفرق بینی و بین اصحابی وانصاری واغفر لمن احبنی واحب اعل ینی وخاصتی) دعائی فم
 سعادتدن صدور بولش اولدیغی اثر حیاۃ الحیوانہ درج ایشلدر وماذلک علی اللہ بمریز
 (ودخی اصحاب کھفک غارہ دخوللری * جملہ نک مقصودی براماروایت مختلف * یولندن یعنی
 قرآن کریمدہ ایشانک یعنی اصحاب کھفہ متعلق نص جلیلک مدلولنہ ربیسی مخالف اولدیغی حالہ
 برازاقوال اوزرہ یان اولمشدر (محمد بن اسحق دیرکہ و قناکہ اهل انجیل اراستندہ جن غیرہومن
 وسواسیہ قاریشقلق وزعم وقوع بولوب اصنامہ عبادتہ و طاغوت و بتلرہ قربان کسمکہ
 دورشدیلر وملکری بولنان دقیانوس دخی بت پرستلردن ایدی وایچلرندہ دین مسیح اللہ اوزرہ
 قائمکہ اللہ تعالی فی توحید یعنی شریکدن وندن تزیہ ایلہ عبادت ایدر بقایا دخی وارایدی
 (دقیانوس اولکاسنی دورہ جیقوب ایشانک یعنی اصحاب کھفک بلدہ لری اولان افسوسہ نزول
 ایتد کہہ خلقنی بتلرہ عبادت و قتل ینندہ تخیر ایتدیکندن بلدہ مزبورہ دہ اهل ایماندن ہرب
 وفرارہ امکان بولانلر قاجدی وقورتلدی وطوتیلانلردن حیاتیہ رغبت ایدنلر رخصتہ عمل ایدوب
 ظاہرا بتہ عبادت صورتنی کوسرتوب وقایہ نفس ایلدی وعریمتلہ عمل ایدنلر شہید اولدیلر
 (اما ایشان ذوی الاعتبار واصل زادکان رومدن سکر) نفر شباب ایدلر حکم انجیل غیر محرف
 اوزرہ صلات وصوم ونسیج ودعاہ اقبال ایلدیلر دقیانوسہ ایشانک بووضعلری غضبہ کتوروب
 احضار ونخیرہ مذکور ی تکرار ایتد کہہ ایچلرندہ اکبر لری بولنان مکسلیا بزم آلہ و برہر ملک
 السموات والارض اولوب ہر برشدن اعظم واجل ومعبود بالحق اولان ذات مقدس خدای
 واحد تعالی شانہ در بزباشقہ شبہ آلہ دیمہ یزدید کہہ دقیانوس بن سزی قتلدہ عجلہ ایتم زیرا
 کنج کیمسہ ل سکر سزی سورم و آجیرم براز زمان مہلت و برہم دوشنوب عقلکر باشکرہ
 کلسون دیوتعین مدتلہ امہال ایلدی ایشان دخی خانہ لزندن نفقہ لربنی آلوب خروج
 ومغارہ بہ واروب دخول وعبادت حق تعالی ایلہ کندولرینی باصفی بال مشغول ایلدیلر وبرکبیلری
 اولقلہ غارہ کیدر ایکن اتباع ایلدی (وکعب روایتی اوزرہ کلب کندولرینک اولیوب بولدہ
 اتباع ایتدی علی کلا القولین کلب اولومغہ باشقلہ مرارا طرد ایشلر ایسہ دہ دکلدی نہایت
 ایکی ایاغی اوزرہ قالقوب ودعا ایدن بنی آدم ہیئتندہ اللربنی کو کہ قالدیوب ونطقہ کلوب
 بندن قورقک بن احباء اللہ عرشانہ فی سورم سزاو یو یک بن سزی محارسہ ایدرم دیمکلمہ بو حال
 غریبی کور دکلرندہ حالی اوزرہ ترک ایلدیلر (ابن عباس رضی اللہ تعالی عنہ) قولجہ ایشان
 شہردن کیچہ صاوشدیلر ویدی ذات ایدی غارہ کیدر ایکن یاتندہ کلبی اولان برچوبانہ راست
 کلدیلر دین مینلرینی تصدیقلہ ایشانہ او یوب غارہ داخل وعبادت خدای واحدہ صدق
 درونلہ فی غش وغل مشغل ونفقہ لری خصوصتی ایچلرندن جلادت وجاللہ منجلی اولان
 یملیخایہ سپارش قیطاریلہ سائل انوابی کیوب یعنی تبدیل قیافتلہ شہرہ کیدر واشترای طعام
 ونجس اخبار ایدر ایدی براز زمان بو وجہلہ کذرانند نصکرہ دقیانوس فرارلرینی طوبیش
 اولقلہ طلب واخذ لری قیدینہ دوشدیکنی یملیخا خبر الوب افادہ قیلدقدہ فزع وحرن ایدوب
 غروب شمسند نصکرہ شردقیانوسدن خلاص جارہ سی مذاکرہ ستنہ شروعلری خلای بارادہ اللہ
 تعالی کللری ذراعینتی مغارہ قپوسنہ بسط ایلدیکی حالہ ایشانک جملہ ستنہ حال رقودکلدی

و دقبانوس دخی جبلده واقع غارده اولدقلربی طوبوب لحکمة القاء الهی ایله احکاب کھف
بیدارد رظیلہ آخلق و صوسزلقدن اولسونلر قصدیلہ مفارہنک قپوسنی محکم سدایله امرایمکله
اوردیلمروی اولدیغی اوزره بوالقاده حکمت آلهیه دخی ایشانه یعنی اصحاب کک هغه اکرام
وحالری قدرت ازلیه سنه عندالخلق آیت و علامت اولسیدرکه حق تعالی حضرتلری ایشانک
ارواحلری وفات نوم ایله توفی ایلدی و صاغدن صوله و صولدن صاغه تغلب ایچون ملائکه
کرام تعیین قلندی و دائرة دقبانوسده ایکی مؤمن کیسه ل اولغله ایشانک حال و شاننی واسمعلری
ونسلمری قیلایدن مصنوع برلوحه به حک ایدوب و باقردن برقاب ایچنه قوبوب بناء غاره اوردکلری
دیوارک ایچنه حالری کم و ضایع اولماسون دیو برتقریب برلشد بر دیلرالله تعالی و مؤمنان مومی
الیهما دن راضی اوله (عبید بن عمرروایتجه اصحاب کھف اول عبده اصنامدن کردنلری
طوقلی و ناصبه لری برچلی قبان یعنی دلی قانی دیدکلری شباب اولوب بیرام عبد ایتدکلری
کونلرنده معبود انخا ایتدکلری بتلری الوب کلب صید دخی یانلرنده اوله رق صحرایه چقدیلر
و عقب خروجلرنده رفیق توفیق قرینلری اولوب جناب هادی المصلین قلب خالصلرینه
ایمان الهام و انفا ایدوب حق تعالی و تقدسی شریکدن تنزیه و ذات مقدسنی توحید ایلدیلر
و ایشاندن بریسی وزیرملکلری ایدی لکن اشبوایمان و توحیدایله هربری شرف یولشارایسده
بر برینه آچیبوب ایتدای امرده سرایمان درمنورکی صدف صدرلرنده مکنوز اولدی صحرايه
ایکین ایچلرندن شایک بریسی یکانه سیر ایدر یوللو دائرة صحبت یاراندن چیهوب و برشجرک
کولکه سنه واروب قرار ایلدی بعده دیکری دخی کذلک رفقاسی مجمندن چقوب یاراندن اغاج
کولکه سنده اوطورن ذاتی کوروب کندنده اولان ایمان حالی اوطوراندن دخی وارد رظن و کانیله
حال صفا اشتغال بال و باطنی آچیه رق یانته واروب اوطوردی و آخرلری دخی بروجه محرر برر بر
کلوب تحت شجره اشتراح ثمره مذکورک التده جمع اولوب یکدیگره بورایه بویه جه برکامز
یوش برده کلدن یعنی امور اختیاریه دن اولغله البته بر مطالعه به و غرضه مبتد ر دیوب بعده
جمله سی متفقا ایکیشتر نفر بر قانقوب و برنهایره واروب سر و مکنوز درونلری اولان مطالعه
بر برینه قاندره رق آچسونلر و آب ناب اطلاع دفع سوزش اضطراب ایچسونلر وینه سائرند
مکتوم طوته رق بودرخت سایه دار تحت کلسونلر رفقارک آردی آلتدقد نصکره باقلم مطالعه
و ضمیر مرجع اخذده رجوع ایدرو ظاهر اولوری دیو بعدارای و القبول ایکسی قالقوب و خالی
بره ایدوب صحبتلری بتدکد نصکره بداشت وجهله دونوب سایه شجره کلورل پس بو طریقه
حرکت ایدرک عددلری نهایت بولدقده جمله سنک مضمری یکسان یعنی ایمانده بک وجود اولدقلری
آشکارو نمایان اولغله بوک اوندینه عقد ایچمن مذاکره و مشورت ایله قراررای و تدبیرلری ریان
رحمت رب متان و دنیا و آخرتده نائل جای امان لطف رحان اولق رجاسله کھفه رجوع
ودخول ایدوب اولوجهله کللری دخی برابر اوله رق کھفه کوروب اوچبوز سال و طغوز سنه دخی
زیاده ایله جها اوچبوز طغوز ییل نومه اولدیلر لکن ایشان ارایوب بوله مدقلری یعنی مفقود
اولدقلری و قنده اصل زاده و خاندان اولدقلردن باشقه غراب و قعله یل بنشاء ابناء عظام مردن
فلان بن فلان و فلان بن فلان دیو اسما و انسابلری یانیله اعتبار ایتدکلری سال و ماه هر نه ایسه
فلان سنه ناک فلان شهرنده فلان مملکتده مفقود اولدیلر مفهومده اولان کلامی لغتلری قنفی
ن ایسه اولسان اوند برلوحه ثابت قاله جق ککبیت اوزره نقش و قیدایله لوح مذکوری
کلر ناک خزانه سنه وضع و حفظ ایدوب یوقعه ناک البته عالمده برشانی اولور دیدیلر (قلت)
اسکی دیباده بومقوله غرائب و اعتبار و اعتنا به و اقتضایه شایان کائنه و واقعه و وقوعنده

اونود و لاسون غرضیلہ سنک مرکوز والواح مستحکمه به یازوب حفظ دول اولده اسکی عادت
اولد یغنه بعض آثار باقیه دلالت ایدر هله ابنه اوزر لرنده نظما و نثر منقوش و محکوک اولان
توارخ و نقوش سنک مزار شاهد مدعادر (علی المرتضی رضی الله تعالی عنه عهد عدل خلافتلرنده
منبر نشین خطابت ایکن بریهودی یاخود نصرانی کلوب ای امیر المؤمنین ذات علی الشانکره
برشی سوال ایدر حکم رخصتکن اولوری دیو بو معنایی افاده ده لازم کلان حسن تعبیر ایله
استیذان ایلدکده های های سویله مآلنده اولان کلمات علیه لریله رخصت یور ییجی سزکه
معاشر مسلمین سکر کتب منزله اربعه که تورا و وزبور و انجیل و قرآن در بونلر معاملاتک بعض
عبادتده بحکمته سبحانه و صفا بالافتضاء المحکمه زیاده و نقصان قلمسندن یعنی امر موقتک
انجامی کلدنر معنایه اولان اعمالدن ماعد اصول شرع الله و اخبار الهیه یکسان اولوب اصیلا
بر برینه خصوص دینده و معتقدانده مخالف دکلدر دیر سکر حالوکه تورا نده مدت رفود اصحاب
کھف انجیق اوچبوز سنه اولدیغنی ناطقدن قرآنده ایسه اوچبوز طغوز در دیدیکی آیدر جناب
مر کردار و ولایت اسد الله القاب رضی الله تعالی عنه تورات شریفک اوقاتی حکمت صمدانیه
اقتضا سنجه سنه شمسیه اوزره محسوب و قرآن کریمک حاوی اولدیغنی اوقات سنه قریه به دایر
اولدیغنی ظاهرا ولوب بو دخی مقتضای حکمت علام الغیو بدر بنابرین سنه شمسیه ناک اوچبوز
سالنده سنه قریه طغوز ییل دخی اتر و لهذا یته کابین مشارالیهما یکسان معنادر و ایلدیکک
قاعدت حساب تطبیق ایت و بو بویه اولغله اکلده ایشکد کیت مفهومیده اولان خطابتله جواب
و برده کلدنر مکرمات و معترض مرقوم فن حسابده استاذ اولغله خیالنده اولان قواعد
مر اجعت ایلدکده حساب سنین طبق کلام امیر المؤمنین اوزره اولوب نفس الامر یور دقلری کی
اولدیغنی جزم ایتدیکندن علی ملائع الجماعه العظمی اشهد ان لا اله الا الله و ان محمد رسول الله
دیوب و ادیان سائر دن تبری ایدوب شرف اب اسلام و ایمان و قصر اسایش دارینی آبادان ایلدیک
روایت آثار متعدده اعلامده منظور اسعد فقیر و امیر المؤمنین مشارالیهک یته خطبه ده ایکن
کسور نسعه ناک بلا کسر مخرجی اوله جق عدده در دیو سوال ایدن یهودی به فی الحال ایام هفته
ایام سنه به ضرب قبل حاصل اولان عدد مخرج کسور اولور دیو بر قاج عملده کاغده طولد بر جق
ارقامده حاصل اوله جق حسابی دفعه یسان ایله وقوعه کلان کر آمدن سائله یقین حاصل اولوب
مسلم اولدیغنی دخی مرسوم لوح آثار اعلامدر (سدی روایتجه ایشان بلده لرنن خروجلرنده
بولده بروجه محرره عیبه کلمی اولان بر راعی به تصادف ایتدیلر جو بان سبب خر و جارینی ییلدکده
بتدخی الله تعالی و تقدسه عبادتده سزده اتباع ایدرم دیو رجاء قبول دین ایلدکده بزمه کل یوری دیو
یالریته الدیلر کلب دخی پیورلری اولدقده ای راعی بو کلب اولور و بری طبور بزم اکا احتیاج
دخی یوقدر دیوب طردور جم ایتدیلر ایسه ده سنک ایا ایچوب لحوقه اقدام و نه ایتدنه داعی درگاه
آله عز شانه اولان آدمی کی دست برداشته اولوب انطاق الهی برله ای قوم بنی نیچون قووارونه دن
طاشلر وینه مبنی دوکر سکر بن خدایه قسم ایدر رم که علی الحق بقی الله تعالی و تبارکی سزک
عرفانکزدن فرق سنه اول ییلوب توحید و تصدیق ایشتم دیدیک کلامی استماع قیلدقلرنده تعجب
و بو خارقه هدایتلری زیاده و تآکید ایدوب ترک طرد ایلدیلر (محمد باقر رضی الله تعالی عنه اصحاب
کھف صیافله اولوب کھفک اسمی حیدمدر دیمشدر و اشبو قصه شریفه مشهوره کتب تفاسیر
و قصصده طویل الذیل اولوب بوراده مقدار محرره ایله اکشف اولندی (قلت) صیافله فتح
صاد و کمر فاف ایله حیدر و زننده اولوب قلیجی آچوب جلا و برن کیسه معنایه صیقل جعیدر
و اشبو صنعت اصل زاده لکه متاف دکلدر تأمل اوانه (و ذکر اولنان افسوس هنکام جاهلیتیه

اسم بلده اولوب بعد الاسلام طرسوس دیش اولدیغنی صاحب الخفہ نحر بر ایتمشد و اشبو سمیه به قاموس حلازون و زنجیه طرسوس حال بلده اسلامیه در دیدیکی اشارت ایدر (فائده اخری) زمذی قولجه آدم علیه السلام ارضه هبوط ایلد ککرنده ابلهس اغواسله سباع زمین حضرت ابوالبشر علیه السلامه اذا ایدر اولوب ایچلرندن کلب اداستنده اشد اولدی جبریل علیه السلام زول ایدوب یدر بنی کلبک اوزرینه وضع ایلملرین تعلیم ایلدی قودقارنده کلب فی الحال مطمئن اولوب والفت ایدوب حراستی خدمته مداوم اولدی واشبو الفت کلب روز قیامت قدر اولاد آدم علیه السلامه باقی اولدی آدم علیه السلامه نضکره نوح علیه السلام کلبی حراست خدمته استعمال ایدنلرک اولدیر زرا سفینه بی تصنیعه کوندز نسویه اولان شبنی کیجه قوم منکرین کلوبوزلر ایدی الهام حق تعالی ایلد کیجه کلبی حارس انخاذا ایلدی مقدر کلبیکی کلب اودر کده نوح علیه السلام صوبله او یانوب اومقد ملعونی طرد ایدر لایدی (خواص) کلبک فی ایچ یاغنگ اوستنده اولور قیون بونک خلافته ملاسدر که ایچ یاغنی لجنک اوستنده در اگر قیون کلبه امر زلر ایه اتی ایت اتی صفی اوزره اولور واشبو خاصه ارضاع کلبه خصوصنده جدقیله مقبوله عرب اولان ربیع و مضرایله انمار و یاده ینلرنده جریان ایدن برقصه فراست مختصه وارد که هر سوم صحایف اکثر محاضرات و منظور نظار باب معاومات و حیثیاتر (سباه رنگ سکک دلی کسلوب بر کیمسه انده امساک ایتمه اکا کوپک اورمز) کلبک قولاغنه یاپشان کنه بی بر کیمسه الوب یننده طونه کورن کلابک کافه سی اکاتلق و خضوع ایدر (ودیشی بر صبی به تعلیق اولنسه سنلری زخمیز بر و ازوسی کلب طاله مش کیمسه به اصلسه و جعنی تسکین ایدر و علت بر قانه دخی تعلیق نافعدر و کذاک اتی طاشپانه کلب نباح ایتمز (واو یقوسنده سوبیلن و صایقلیان کیمسه به اصلسه سنن کلوب صایقلر اولور (و کلبک ذکر ی قور یدیلوب او بلوغد تعلیق اولنسه باعی قباردر و قولجیدن شده ملاقی اولان کیمسه او یقوده بولنان بر کلی قالدیر و ب کلبک یا ندیغنی بره تبول ایتد اول ساعت زائل اولوب اما کلب کبرر بود میری قز و بنیدن نقلانحر بر ایدر و کو پکک سودی قلله سورلسه طراش ایدر و صوبه قارشیدر یلوب ایچلسه او کسور یکی تسکین ایدر و یا لکن شربنک محوم قاتله به نفی وارد و کوزه چکلسه تمام لیلده او بقوی قاچرر) و بولی ثالیله یعنی انده و ایاقده چیقن سیکله سورلسه قلع ایدر (وسراپاسیه رنگلو کلبک قیلی مصر و عه تعلیق اولنسه نفی وارد) و زیل کلب دو کلوب و ماه کسفره ایلد نجین قیلنوب حار اولان شبار سورلسه باذنه تعالی نعملورد (حکم) دمیری و صاحب الخفہ کلبک لخی اکی و سوزی یعنی ارنغی و اقتاسی یعنی بسلمه می و ما ذون یعنی تریه لوسی و غیر ما ذونی و کلب بدوی ایلد کلب حضری و جلدی یعنی در بسی و قبلی و صالیه سی یاک اولوب و اولماسی و لجنک نجس عین اولوب یاخود اولماسی و یه جک و ایچجه جکنی و بر محبوب پوشنه حبس ایلد اهلائی و طوندیغنی آودن اصر دینی برک طاهر اولوب و اولماسی و کعبیت تطهیری و بیع و شرابی و کرایه و برله سی و متلفنک نصیبتنه دائر و سائر شیرنده مذاهب متوتره اربعه ایلد مذهب داد و ظاهر ید و بجهت همدین عهدنده بولنان انمه ایلد سائر اعلامک اقوال و بیان ایلد کلبی احکامی ایلد لربنی سرد ایلد علی التفصیل حیاة الحیوان و تحفده بیان ایتمش اولوب لکن بزه بیلیمی لازم اولان امام اعظمک مذهبده اولان احکامی اولمغه احکام مذکوره علی و تبره الاجال ما خذل بنی کومتره ک فلفقیر ایلد بوجه اتی ذکر اولور (جمع انواع کلبک اکی حرامدر و این شخنه نک بسطی اوزره مذ هیزده اصح اولان قول اوزره کلب یوک اولسون و کر که صغیر و ما ذون یعنی تعلیم اولنش اولسون یاخود اولسون نجس عین اولوب هر نه قدر بعضیلری نجس عین اولدیغنی ترجیح ایتمش ایه ده

فتوی نجس عین اولماسی اوزرینه اولمغه البیوب صایلمور و کرایه و بر بلور و تلف ایدن تضمین اولور و دباغت اولنش در یسندن سجاده نماز و قیو قوغه سی انخاذا و اعلائی جائزدر و قیویه کلب دوشوبده اغزینک صوبی و صالیه سی قیونک صوبینه اصابت ایتمدیکی حالده دیری و حی اوله رقی اخراج اولور سه ماه بیزی افساد ایتمز سوموکی ایلد و یا لکن اصرمد سبله مادامکه اغزینک صوبی و صالیه سی طوقیه اتوایی و بدنی شرعا مریدار ایتمز و بوجهله طوقان شیرلی غسل لازم کلز (و بر کیمسه کلبی کرک یوک اولسون کر که کوچک اولسون قویته و جینه و یکنه و اومزینه و باشنه قومق و ارقه سنه ر بط و وضع کبی اولان احوالدرن بر یله یوکلنسه و اول حاله نماز قیلسه نمازی فاسد اولماز و لکن حلوانی رحمه الله تعالی مصلی حاملک کلبک اغزینی شد ایتمی یعنی باغلمانی شرط ایلمشد (و مذهب اما مرزد کلبک اتی نجس اولوب و شعری یعنی قیلاری یاک اولدیغنده خلاف اولدیغنی در مختار و قهستانیده مسطوردر (شرعی لالی دخی صحیح اولان کلبک نجس عین اولماسیدر دیمشد (کلبک اقتاسی یعنی حراست و صید ایچون بسلمی مباحدر اگر بر کیمسه نک کلبی اولسه اول کیمسه اتی یا طعامی و بر و یا طعام ایتمز ایه قیاسیلور بر و یا انتفاع ایدد جک کیمسه به و بر و دفع ایدر بوقسه هلاک اولسون و اولسون دیو حبس ایتمک جائز دکلد (حلینک منیه شرحنده کلب نجس عین اولدیغنی قول اوزره آنفایان اولنان صلات حامل کلب و دخی سوزی نجس اولان سائر حیوانی حامل اولنک نمازی نجاست اولان لعاب یعنی صالیه لربنی حامل اولدیغندن جائز اولماز اما مصلی اول حیوانک اوزرینه باصوب او یله قیاسه و یوکلنسه نجس عین اولدیغنی قول اوزره جائز دکلد لکن قول اول اوزره یعنی نجس عین اولما دینی حکم اوزره (بدنی) تعبیر بر یله جائز اولور دینوب زرا او مصلی نجاستی حامل دکلد دیو غالباً صالیه بی حامل اولور استدلالنک ضعفی اشرا ب ایتمشد (واشبو اشرا بی رضی الدین محیطنده اشبو قولنده ایضا ح ایدر یعنی دبر که بر کیمسه کلب اتیکی و یاخود ارتقیله وضوء جائز اولیان حیوان ایلد یعنی اوزرنده صورت مذکورده اوزره اوله رقی نماز قیلن علی قول جائز دکلد لکن اصح اولان قول اوزره اگر اغزی آچق ایه جائز دکلد که نجس اولان صالیه سبله یا کبی یعنی مصلینک یکی و یاخود ثوبنک آخر بری اصلانور و اصلان بر بر در هم جرمی مقدارندن اگر اولور سه مننجس اولمغه نمازک جواز بیه مازندر و اما اغزی صالیه سی ثوبه و اصل اولماز حیثیه مشدود و باغلوا اولور سه نمازی جائزدر زرا هر حیوانک ظاهری طاهر اولوب نجاست اولسی موتیه حاصل اولور و باطننک نجاستی معده سنده و اشکنه سنده در بویه مستور اولان نجاستک حکمی طاهر اولماز بوعینی ایلد مصلینک بطننده اولان نجاست کیدر انتهی (و بونده حکمک اشبهی و ظاهری تفصیل مذکور صالیه سنک سبلاتی غلبه شانندن اولان کلب حقنده در که حامی صلاتدن فراغندن اول صالیه سی مصلی به اصابت ایدر حیثیه اولان دیمکدر اگر بویه اولور سه صلاتی مانع اولمغه بونک اغزی باغلور سه خروجنی منع ایتمکله انکاه نماز جائز اولور و بویه اولماز یعنی غلبه سبلان مذکور کند و سنده بولماز ایه بونده بد ایدد مشایخ حنفیه دن مروی کلامدن طاهر اولدیغنی اوزره اطلاق جوازدر (دیگر شرح منیه مرقومه ده ابن امیر الحساجک یازدیغنی اوزره ذکر اولنان صور جواز کلبک مرجع اولدیغنی و جهله نجس عین اولماسی اوزرینه دائر در و اما نجس عیندر دینه نک قول اوزره مطلقاً و بر و جهله حاملینک نمازی صحیح اولماز خنزیری حامل اولنک صلاتی جائز اولما دینی کبی انتهی (قلت) فقهاء عظام حضراتی و قوعی امتناع عادی ایلد تمتع اولان شربلرک احکام شرعیه سی اصوله تطبیقه و بلکه اصولی ایضا و شرعا امتناع ذاتیسی اولماغله

براز مسائل متصوره تحریر بر سره شاردر واشبو تحریر بر زنده مصیلدر اشته کلی بو کلوب نماز قلی
دخی بو قیلدن کورینور والا بردای و سبب بو غیکن بو بارتکلی بو کلوبده کو پکی قوجا غنه
آلنی وقویننه صوفی و اوموزینه چقرمی ایله نماز قلی خاطره کلز ظن ایدرم و اما بونده ینه اعلامک
زجیحجه مسائل مذ کوره بی یلوب بعده کلی نجس عین عدایدربی او اوب نمازده و سائر احکامده
عدم مذ کوره ضالعه سیله عمل ایتمک عزیمت اولغله احوط و اولی اولدیغی ینه عبارات علمادن تراشیده
اولانه جفی ملاحظه اولمشدر (کلب انسانک عضوین برینی و یا نو بی اصره اکر اصرر دینی برده
بلل یعنی اوراده یا شلق بو لغاز ایه ملقط متنده یازدیغی اوزره متنجس اولماز و یا شلق بولندیغنده
شک بولنسه اول شک ایله تجسس تحقیق اغز واشبو اصرر ان کلبک حال تلاعیله حال غضبی یکساندر
یعنی انسان ایله او یارایکن و یا خود جانی آچیدیغی وقتده اصرر سون حکمی بردر که مادام اصلا قانی
متحقق اولیه یا لکن اصرر قی ایله تجسس ایتمز (بو قولی حلی دخی مختار اولان بودردیوب
واستدلال دخی ایتمشدر) و خزانه الفتا واده کلبک اصلتمش اولدیغنه علامت اصرر دینی محل
ال ایله طوندیغنه الک اصلتمشدر دیمشدر این امیر الحاج دخی علامت بودردیوب (و بعضی
تلاعب حالنده کلب اغز یله اصرر دین صلیه سی سیلان ایتمکله تجسس ایدر و غضب حالنده
دیشیله اصرر دیندن دیشی نجس اولما دیغنه مبنی تجسس ایتمز دیدیکنی ذکر ایدوب واشبو قولی
این امیر الحاج ایله حلی دخی یازمشدر) و حلی یا نیجه کلب اوزم صالتمشک برا زینی یسه
نجس اولان صلیه سی طوقان دانه لری اوج کوره یقامق لازمدر کذلک ایچنده شی ایچدیکی
ویلا دیغی قاب اوج کره غسل اولمق لازمدر و کذلک قوری اوزم صالتمشده دخی مسئله بویه در
انتهی (صاحب التحفه دیر که اشبو مسائل و اقوال مفصله محرره دن ذکر ی آتی مسئله نک
حکمی معلوم و مستفاد اولور یعنی کلبک صید ایلدیکی حیواندن اصرر دینی برنده صلیه سنک
یا شلقی ظاهر اولور سه اول محلیک غسلی لازم اولوب معفود کلدلر و الا یعنی اصلا قلی بللو اولماز سه
غسل لازم کلز دیوب بعده کلب اسودده و قتل کلب وعدم افتاء کلبده اولان اقوال ائمه عظام
و علماء کرامی و استدلال برینی بسطد نصکره مذهب ایله بعض ائمه نک دخی مذهبنده کلب
اسودایله سببک جوازی و قتل جائز اولان کلب صلیجی و قودوز کلب اولدیغی و خانه سنی و باغ
و تارلا سنی و قبورلر برینی حراست و صیاد ایچون کلب اتخا ذی جائز اولوب اشبو مصالحی
اولیانله شویله جه کلب اتخا ذی جائز اولدیغی و رحمت و برکت و استغفار ملائکه کرامتک
زیارت قصیده داخل اوللرینه مصالح مذ کوره ضمنده بولنان کلبلر مانع اولوب مصالح
مذکور ضمنده احتیاج مس ایتمه رک شویله جه بوشنه کلب اولان برل ایدوکی و حفظه
و قبض ارواحه موکل ملائکه کرام مأمور اولدقلرندن مطلقا کلب اولان محللر آشکار اولدیغی
و مطلقا کلبک یعنی تریه لو اولسون و کرکه اولماسون یعنی جائز اولدیغی شروح احادیث
و معتبران کتب فقهیه حنفیه مصر حدر دیو محللرینه اشارت ایله تحریر ایلشدر ه طالع اولنه
حرف اللام (لعل) لیلک دیدیکمز طبرم و قدر و فارسیده دخی اقلق دیدکلی لهجه ده یازیلور
صاحب المستطرف بو بیله غیر ایله یازمشدر (واکن دمیری غیر ایله دیرلر ایه ده جوهری
قافلر ایله (لقل) تعبر ایدوب اسم اعجمی و حیات اکل ایدن طبردر دیدی و اهل عراق
هندنده کینه سی ابو خدیجدر و جمعی جوهری دیدیکی اوزره لقالقدر دیمشدر انتهی (صاحده
لقلق صوت معنایه اولان لقالقدن قصر اولمشدر دیو محرر در (قاموس ایله صحاحده
نهاییه این الا ثیرده اولان (من و و فی شرف لقلقه دخل الجنة) اثری منطوقه فیه لقلق لسانه
دخی دیرلر دیو مظهر در) صاحب القاموس افصح اولان لامک فیه ایله اولان مرقوم لقالقدر

(ولغله طبرم مذ کورک عسویه هر بر اضطرر ایدر اولان صوت یا خود صوتک شدتنه دیرلر دیمشدر
(صاحب المستطرف طبرم مذ کور ایام شتاده مصره کلور و قسطنتی دوشرد کد نصکره بلادینه
کیدر دیمشدر) حیاة الحیوانده طبرم مرقوم فطنت و ذکا ایله موصوفدر قزوینی کتاب الاشکالنده
ذکا سنده ریئسدن یعنی رئیس حکما این سبندن نقل طریقله دیر که مرغ مزبور ایکی بووه اتخا ذ
ایدوب هر برنده سالک بعضی امرار ایدر و حدوث و یاده هوانک تغیر برینی حس ایتدیکی کبی
عش و مکانی ترک ایدوب او پردن فرار ایدر و کاهیجه بمرطه لرینی دخی برا غور قار طرد هوامه
کند و سیله توصل اولنور مرغ اولغله بر پرده لقلق اتخا ذ و استصحاب او انسه فزع و شمانه سندن
هوام هر ب ایدر و ظهور ایدر لایسه لقلق قتل ایدر دیو مرقومدر (خواص) برلکک یا وروسی
ذبح اولنوب قانی العباد به تعالی جذام علته مبتلا اولان کیمسه نک بدتنه سورسه لر نفع بین
و ظاهر ایله نفی اولور (هر مسدن مری اولدیغی اوزره بر کیمسه لقلق یکینی باندنه طاشیسه
هم و غمی زائل اولوب و عاشق طاشیسه تسلیت یاب او اور و صاغ کوزینک حبه سنی طاشیان
او یوماز و صوانی طاشیان باله کس او یورو او یا تمز یعنی او یغوسی آغر و سورکلی اولور دیمک
کیدر * ومن حل هیئه و دخل الماء لم یفرق وان کان لم یحسن السباحة (قلت) یعنی
بوزمکی ابو جهیمره مین ارکشی لقلق کوزینی بلکه ملاحظه فقیرانه اوزره جانی بانه الوب صویه
کیرسه یا تمز مآلنده اولان کلامی دمیری دیوب لم یحسن السباحة تمیزنده ظرافت ایتمشدر که
هیچ بوزمکی بتیلرله یوز ویرما مشدر زیرا اصلا سباحت بتلر مدمک تجربه به جکه جکی شی
دکلدر مکر که بلنه ایب باغلق و البته انسانی متحمل آغ اتوب طالبانجیلر کی اطرافدن کوزتمک
تکلفنی ایدلر (لقلق بوراده خاصه معنویه دیکری دخی حیاة الحیوانده مذ کوردر مر اجعت اولنه
(حکم) صاحب التحفه مرقوم دمیری مرقومک لقلق حکمنده اولان اقوال ائمه شافعیه بی
بیاند نصکره کتب معتبره حنفیه دن تحفه الملوکده (غراب زرع و عقیق و لقلق حلالدر دیو
محرر اولدیغی) و مضمرانده هد هد و لقلق و طاموس کی ذی تحلب اولیان طبرده بأس اولما دیغی
مضبوط اید و کنی (و قهستاننده نظم دن یعنی منظومه فقهیه دن ذکر ایله عقاب و لقلق
و فاخته نک مکر و ه اولسی مکتوب بولندیغی تحریر ایلشدر فلیحفظ * حرف المیم * مالک
الحز بن جوهری یا نیجه صوقوشلرندن بر قوشدر دیوب (ابن البری حواشنده بلشون دیدکلی
یوینی و ایاقلری اوزون طبردر دیمشدر و انقولیده ا کا بالقیل دیرلر دیو ترجمه اولمشدر) جاحظ
اشبو مالک الحزینک مالی اعاجیب دیناندن زرا دما قرب ماده و انهار و سائر صولک مبملرنده
طو رو ب جریان و ذهاب آبی کوردیکه محزون قالور و کاهیجه ایچر سم ازالور خوفندن شر بی
ترک ایدوب حرارتدن اولور کیدر ایمش و کیمجه ایچره ضیاء شعله کیم شعله کوسروب کوندن دخی
طیران ایدن جناحلی دوده خضر آه مساکه شیر و آتش بوجکی دیدکلی حیواندر بونک
حالی دخی اشبو طیرک حال غرابت اشغالنه قریبدر که غداسی اولان تراب روی زمبندن
دو کسور و بر خوفیه کرکی کبی بیوب جو عا هلاک اولور ایمش و بو حیوانک خواص کثیره
و منافع واسعه سی اولادیغی دخی جاحظ ذکر ایتمشدر (قلت) خواص دوده مذ کوره و طبر
مذ کور تجربه ایله بیلنور شلردندر لکن ذکر اولنان خوف حال غریبه لرینی اعتزاله نسبت
اولنان جاحظ نه دن یلادی و کدوسندن صورولسه نه دیه بیلوردی بلم (صاحب التحفه مدنی
دیمکله معروف عالم وزاهد طبر بونی محمد افندی رحمه الله تعالی رحمه واسعه * و هذان مثلان
لحرص ارباب الدنیا و بخلهم علیها * دیوب این آدمک ذهبندن ایکی وادیسی اولسه او خنجیسی
استر و بی آدمک جوفنی انجی تراب طولدیر و ثاب اولان قولنک توبه سنی حق تعالی قبول ایدر

ایران ایدز و هنگام اعمالی بهار ایل کوز فصلارنده در موسم بهار و بعد از اولان غسل اجود
والطهر و صغیری کبر از بدن عملده اکثر در و آب طائلسنی و صافنی ایچر و بویله آب زده ایسه
انی آرر و بالدن طویه جفاری مقداری یوب دو کمنندن احتراز ایدر و خلیه ده وقت شتاده
غدا ایچون ادخار ایلدکری بال از الدقه نفسارینک تلف اولسندن خوفله صوفانوب چوغالدرد
یعنی وقت محصول جدیده دک شربتله پکنور (حکمای قدما ی آتیه دن بر استاد شاکرد لینه
نصیحتده ای معنوی اولادم سزر قوائد اولان آر یلر کبی اولک دیمش شاکرد لری دخی نخلک
حیدر ده اوزن حار ی نه کیننده او اور دیو صور دقلرنده آر یلر قوائد بطالی البقوم بوب طرد
ایدرد و فی الحال قوارل ز براتنلری طرالدرد و بالی بوینه اولسون بوش بره بالی بتور و نشیطه یعنی
شوقله ایش کورر حارانه کسل یعنی خالیله بلکه اوشمز سه قالیله تنبلک اوکره در دیو
بطال کاغده جلی خط و اثونله یازمغه لایق حکمت طرد بطالی بیان ایلشدر * فیحفظ
ذلك النصح الاشمل * و لیعمل بمقتضاه فی کل مکان و عمل (قلت) بالادن پرو یاز یلوب و غایت
مطلبه قدر یاز یله جق احوال تحمل ملاحظه اولنسه حکمت عملیه به که معلوم اولدیغی اوزره
تدبیر نفس و منزل و مملکت ن عبارتند بر نمونه و اعتباره شایان براز قواعد و تدابیر و حکم
مشخونه اولوب (ع) آر ی باتفاق جهان میتوان درست * معناسنی نصدیقه اجبار ایدر
* اللهم وفقنا لمرضااتک آمین فی كافة اعمال و فی کل دین * اشبو حیوان مبارک دخی حبه لری
در یسینی دک دیر و اتار و اصوات لذیده و نعمات موافق مزاجیدر و سوس یعنی کووه دیدکری
بوجک آر ی به مضرد و بونک دواسی یعنی مضرت مذ کوره نک دفعی قوائیه براوج طوز قومق
و آید بر که قوان آچیلوب اخفاء بقری یعنی او کوز تره کی ایله توتسی و تخیر اولنق ایله اولور
(وقوائدن اوچوب عودتده اصلاخ غایبیه رک آر ی کندی مکاننی بولنق طبعنلرنندر) (اهل مصر
قوانلری قایلر قویوب چیچکللی و اغاجلی بره کنور و ب و آچوب صالور بر لری ایدر کندن نصکره
هر بر ی یشیرینه کور ایش اشته بویله جه تجدد و اغرضله بویله کرد بر لر ایش (امام احمد و حاکم
ونسائی راویسی عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه اولان اشبو حدیث آتی بی روایت ایلشدر
(نه قال کان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اذا نزل علیه الوحی سمع عنده دوی کدوی النحل
فنزله علیه یوما حکمنا ساعه ثم سری عنه فاستقبل القبلة ورفع یدیه فقال اللهم زدنا ولا تنقصنا
واکرمنا و لاتهننا و اعطنا و لاتحر منا و آتنا و لاتوثر علینا و ارضنا و ارض عنا) ثم قال صلی الله علیه وسلم
لقد نزل علی عشر آیات من اقامهن دخل الجنة ثم قرأ صلی الله علیه وسلم فدا فلیح
المؤمنون الذین هم فی صلاتهم خاشعون * امام احمد اشبو حدیث صحیح الاسناد دیمشدر (شرح
بیانجه مفاد حدیث شریف جناب فاروق رضی الله تعالی عنه وحی الهی و قوعنده نزد سعادت
پیغمبری علیه الصلوة والسلام ده آر ی سسی کبی بر سس استماع اولنور اولدیغنی و یوما
من الايام مشار الیه حاضر بالمجلس الشریف ابکن اول علامت وحی ظهور ایدوب براز زمان
مکرم نزد نصکره حال وحی ذات رسالتیه علیه الصلوة والسلامدن منکشف اولدقه قبله توجه
و متبع استفاضه و افاضه اولان مبارک و مسعود دست شریف لرین برداشته در که معنوی اله عز شانه
یوب و یوب محرر اولاندعای استزاده احسان و تشکر رب متانی ایفاد نصکره اول آیات اول قدا فلیح
سوره شریفه صی اولوب بعده صره سبله مصاحف شریفه ده مکتوب اولان آیت کریمه نزول
ایلدیکنی و هر یکم آیات مذ کور بی افامه ایدر جسته داخل اولور یورد قمر بنی جناب فاروق اعظم
رضی الله تعالی عندهک یانیدر (کبار مفسریندن نحاس (من افامهن) لفظنی (عمل بمن
و لم یخالف ما فیهن) کا قول فلان یقوم ! (مله) یعنی آیات مذ کوره بی افامه و انلرک مقتضال یله عمل

و ایچلرنده اولان احکام الهیه به مخالفت ائمه دیمکدر و یوما نجه لفت عرییده شو کیسه ایشنی
افامه ایلدی دیو مستملدر دیو شرح و تفسیر ایلشدر (ابن ماجه نعمان بن بشیر رضی الله تعالی
عنه روایت ایلدیکنی (ان یماذ کرون من جلال الله تعالی من التسبیح و التمجید بن عطفن حول
العرش اهن دوی کدوی النحل تذکر صاحبها الایحب احکم ان یكون له اول یزاله من ید کرله)
حدیث شریفنی عنده روایتله تخریج ایلشدر و حاکم دخی روایت ایدوب شرطه مسلم اوزره صحیح اولدیغنی
مسلمدر دیوب و دوی لفظنی و الدوی صوت لیس باله الی دیو شرح ایلشدر (قلت) و انقلیده دوی
دالک فقی و یانک تشدید یله برسنه نک اواز یکه اندن و یزلی ایله تعیز اولنور یقال دوی الریح
لحقیقهها و حقیف الریح جاء مهمله ایله و فاء ایله روز کار اوازی (و كذلك دوی النحل و الطائر یعنی
آری قادیکنک آواز یینه و قوش قادیکنک آواز یینه دخی دیرل دیو مفسردر (و مستدر کده عبد الله ابن عمر
رضی الله عندهما روایت ایلدیکنی ان الله لا یحب الفاحش ولا المتفحش ولا سوء الجوار و لا قطیعة الرحم
ثم قال انما مثل المؤمن کذل النحلة وقعت و اكلت طیباً ثم سقطت و لم تفسد و لم تنکسر کذل قطیعة الذی
الاجر ادخلت النار فنفخ علیها و لم یغیر و وزنت فلم ینقص فذلک مثل المؤمن) حدیثی مضبوط اولوب
و صحیح الاسناد در دیمشدر (قلت) جامع صغیره جابردن رضی الله عنه مروی اولان (ان الله لا یحب
الفاحش المتفحش و لا الصباح فی الاسواق) حدیث شریفنده اولان ناحشی مناوی قول یاخود
فعلنده فحش صاحبی اولان و متفحشی فحش مذ کورده تکلف و تعمد ایدن ایله و صباحی چار سورده
اهل سوقة و دلالر کبی کثیر الصباح اولان دیو شرح ایلشدر و اقتده فحش برامز ایش فاحشه
معناسنه هر برامر فعلکه حددن تجاوز ایدر کا فاحش دیو فحش برامزاق دیو بیان اولشدر (و اسناد
حسن ایله معجم اوسط طبرانیده ابو هریره رضی الله عندهک روایت ایلدیکنی (مثل بلال مثل النحلة
غدت تاکل من الخلو و المرمم یمسی حلواکله) حدیثی ضبط ایلشدر (قلت) اشبو حدیث لطیف
جامع صغیره دخی مسطور در لکن مناوی شارح بلال رضی الله تعالی عنه مؤذن رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم اولدیغنی و نخله نک هر نه قدر قرینه صارفه و ارایسه دخی غالباً معجمه ایله نخله ظن
اولنسون مطالعه سبله (بحاء مهمله) قیدیه تمیز ندن باشقه شرحنه دأر برسنه نقل ایتوب
فقط شرح مناوید نصکره تألیف اولنان السراج المنیر نام شرحک صاحبی جهت اعراپنده
کله لفظی مرفوع یمسی نک رفعه تا کیدیدر دیوب و بلالک رضی الله تعالی عنه نخله تشبیهنده
وجه شبهته شر احدث تعرض ایدن ذاتی کوردم وجه شبهته نخله دن خروج ایدن و بلالدن صادر
اولان شبنک طیب اولمسی احتما ایدر و الله اعلم براد نیده دیمشدر یعنی اریدن طیب اولان بالک
ظهوری کبی بلالدن طیب اولان اقوال و افعال صادر و واقعدر دیمکدر (و ینه امام احمد و ابن ابی
شبهه و طبرانی (المؤمن کالنحلة تأکل طیباً و تضع طیباً وقعت فلم تنکسر و لم تفسد) حدیث طیب
تعبیر بنی (و شعبیه قیده مجاهدک عمر دن رضی الله تعالی عنه روایت ایلدیکنی (ان مثل المؤمن
کالنحلة ان صاحبته ینفعک و ان شاورته نفعک و ان جالسته نفعک و کل شانه منافع و كذلك النحلة
کل شانه منافع) حدیث بشارت تور شعی مفید اولوب راوی مشار الیه مجاهد مکرمه دن مدینه
منوره بر عمر رضی الله تعالی عنه معیتنده بر کشته انشای راهده جهت حدیثدن انجق اشبو حدیثی
استماع ایلش ایدم دیدیکنی دخی محرردر (ابن الاثیر محقق نمایه سنه) مؤمن ایله نخله نک ینلرنده
وجه مشابهت نظافت و طنات و قلت اذی و حقارت ایله منفعت و قناعت و نهاده سعی
و مبر دار و سخندن تر و اجتناب و طیب اکل که غیر ینک کسینی ییوب کیدیغنی ایله یکنمک و امیر
و ریه طاعت و اتقبادده در و دخی نخلک براز آفاتی واردر که عملی اجراه مانع و قاطع اولور
و آفات مذ کوره دخی ظلمت و غیم یعنی هوانک بولانقلنی و روز کار و دخان و صو و آتشدن کذلک
مؤمنک دخی آفاتی واردر که عملنه فتور و پر و و انلردخی ظلمت غفلت و غیم شک و شبهه یعنی

نصیر و جب شیده شبهه به دوست و ریح و روزگار فتنه و دخان حرام و سعه حال و زهروی
و موسی بن آقندر دخی وجه شهید مآلنده شرح ایشلر * جعل الله الجنة مثواه * وینه
مستدرکه علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه * کونوا فی الناس کالخنزیر فی الطیر الا وهو
یتضمع فیها و لم یعلم الطیر ما فی اجوافها من البرکة لم یفعلوا ذلك بها و خالطوا الناس بالسنک
واجسادکم و زایلوهم باعمالکم و قلوبکم فان المرء ما اکسب وهو يوم النقیمة مع من احب * کلامی
مضبوط در که مفاد کلام ارشاد ارتسام مذکور ای مؤمنین دقت بین سر خلقده و خود
و عملده و خبرده آری کی اولک آری او یله بر حیواندر که جرمی خرده اولغله سارقوشلرانی اگر چه
ضعیف و حقیر عدا یشلر در لکن اوظاهر نظر اولان قوشلر نخلک اجوافنده و باطنده اولان بر کتی
ادراک اینده لایدی او یله ایتزل یعنی نظر حقارتله باقرزل ایدی سر دخی انسانیت سیرت حسنه
باطنیه اولدیغنی ییلوب اقتصاد و قناعت سوخته سرمایه اعمال خیره ظاهریه و افعال
و اخلاق حسنه باطنیه ایله کسب تجارت سلامت آخرته سعی ایدک و اکاه اولک که عظمت
ظاهریه و مال و جاه دنیای فانیه کال دکلدر هر کیم انلری کال و شان انسانیت عدا یدر ایه و مجرد
صمیمی میل و رکون ایدر سه طوبور کی حیوان غیر ناطق طاقندن معدوددر و اشبو عالم اسبابده
بهر حال ناس ایله اختلاط لازمدر اختلاطی السنه و اجسادیکز ایله ایدک یعنی قولا و فعلا استخدام
و خدمت ناس و عقد معاملات و اخذ و اعطا ضمیمه الجاه مدینت ایله الفت و صاحب ایدک
لکن اعمال عبادات و افعال قلبیه اعتقاد و اخلاق جهتلرندن ناسک کلندن و ذمائم اخلاقلرندن
کند و کرمی ازاله ایدوب اوجهتلر ده ناسه قلبا اتباع ایتیک و قلبا او مقوله اوضاعده اولان
کسانی سو محبوب انلردن کسک و باطنا انکارنده سعی و غیرت ایدک زیرا کونی ایله اختلاط
و مقارنت کوتیلکی جلب و جذب ایدر چونکه امور ضروریه موجبجه اختلاط لازمدر اشته
او اختلاط ضرور یدر کندیگری بوجه تحرر و قایه ایدک و دنیاده کسب ایلدیکز اعمال خیره
و اعتقادات حقه آخرته مدار سلامتدر و انسان سودیکله حشر اولور سودیکز مسلمان و اعمال
صالحات که سبب سلامتدر بوم قیامتده سزه قرین اولور و عکسی دخی بویه در یعنی کونی بی
قلب سور سه کز اکاتباع بالخاصه لازم کلکله انکله حشر اولور رسکز او ایه منتج نداندر دیمک
ملاحظه اولمشدر (وینه مستدرکه مسطوردر که ابن عباس کعب الحبردن رضی الله تعالی عنهم
نورات شریفده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم افند یزک نعت و وصف سعادتلرینی
نه کیفیه تحریر بولک یعنی کتب منزل سماویه سابقه ده لطف ظهور خاتم الانبیاء علیه الصلاة
و السلام و اوصافنه آیات و دلالات اولغله تورانده اولان وصف نه کونه در دیو سوال ایلدکه
که بدخی محمد بن عبدالله علیه الصلاة والسلام مکده تولد و ملیه به یعنی مدینه به هجرت ایدر
و ملک و تصرفی شامده اولور یعنی اورای اولاقهرا امنی فتح و تصرف ایدر * لبس بفاحش
ولا خفاف فی الاسواق * یعنی فاحش دکلدر و چار سو و بازاده اکل و شرب ایتز و سبیه بهینه سبیه ایل
مکافات ایتز و لکن سبیه به عفو و صفح ایله مقابله ایدر و انی حامد لدر الله تعالی به هر سراه
و ضراجه یعنی جمیع احوالده جدا یدر لواطرافلرینی تطهیر ایدر و واسط اقرانلرینه و بر برلرینه
تجلی طانه ایدر و امر دینده اولان قنائلرنده صف اولدقلری کی صلاتلرنده دخی صف اولور
و مساجد و معابد لنده دوی نعل کی دوی لری وارددر و جوهاده منادیلری ندا ایدر
مآلنده اولان کلامله و صوف اولدیغنی بولدی و کوردک دیمشدر (ابن خلکان و فایانده
یعنی تراجم اعلامنده دمبرینک باب جمیع حیاة الحیوانده بمجلا بیان ایلدیکی عبدالمؤمن بن علی که

اندلسده تصرف ایدن موحدین دینکله معروف اولان دولتک اولدیرانک ترجمه سنده یازمشدر که
مشارالیه عبدالؤمن قبل سلطنته صباوتنده کیچه ایچره او یورایکن بیاسی علی او یانقی و ابشیه
مشغول اولدیغنی حالده سماجانبینده بر دوی استماع ایدوب باشی قالدیروب نظر ایلدکه هواده خانه سنک
اوزرنده کویاسقف صورتده سیاس بولوت شکنده نخلدن بر هیئت مجتمعه کورر و اونخلک بر بلوکی
ارعلی صبی عبد المؤمنک اوزرینه ایشوب برانطور دقلرند نصکره اصلان بیلری اولیه رق و صبی
مرقوی او یاند رمیه رق قالقوب اوچارلر و بوماجرانک ابرته سی کونی مفریده اوتار یخنده رمل
و بومقوله فنی یلور معروف بر کیمسه اولغله علی او کیمسه به واروب قضیه بی خبر و برکده الله
تعالی اعلم سنک و غلک مقتدای اهل مغرب اولسنه علامتدر دیمکله بارادته سبحانه او یله چه
اولمشدر (علی المرتضی رضی الله عنه و کرم وجهه ذات دینیانی تحقیر او بالذات و بحیثیه تهاد و دست امل
و اعتبار ایله صار یله حق نسنه اولدیغنه تنبیها * اشرف لباس ابن آدم فیها العباء دوده و اشرف
شرابه فیها رجیع نخله * یعنی دنیاده کیه جک اثوابک اشرفی ایشکدر که بوجک صالبه سندن اولور
و دنیا مشروب و باتک اشرفی آری زبیلدر دیمشدر (دمیری دیر که اشبو کلامک ظاهری ابن عطیه نک نقلی
اوزره عسل خاک غیردن اولسنی اقتضایدر لکن ینه حضرت حیدر کراردن معروف اولان روایت
اوزره * اما الدنیا سته اشباه مطهوم و مشروب و ملبوس و مرکوب و منکوح و مشغوم فاشرف
المطهوم العسل و هو مذقة ذیاب و اشرف المشروب الماء و یتوی فی البر و الفاجر و اشرف
الملبوس الحریر و هو نسج دوده و اشرف المركوب الفرس و علیه تقتل الرجال و اشرف المنکوح
المرأة و هو مال فی مبال و اشرف المشغوم المسک و هو دم حیوان * کلانندن مستفاده اولان عسلک
غیر قم نخلدن عدم حصولیدر (و اما تحقیق اولان عسلک نخل بطندن خروچی اولوب لکن
تخریجی اغز یمیدر یا خود اغز ینک غیر یمیدر یلنه مدی حتی ارسطاطالوس کیفیت تصنیع نخله
اطلاع مظالمه سبیه شبدن بر قوان بایدیروب آریلری ادخال و نظر کاهنه نهاده ایلدکه در حال
شبدن بی ایچر و سندن بالحق کنوروب و سرابا بالحق ایله صوابوب کیفیت تصنیع لریینی بوجهله
عین ناسدن ستر ایله سر ایشکدری حکایه بی غزنوی و غیر یلری تحریر ایلشدر فسیحان الله الملهم
(تفسیر اوسط کواشیده عسل سعادن نازل اولوب روی زمینک اما کننده نند ایدر و آری کلوبانی
ایچر بعده خلیفه کلوب شمعندن عسله آماده قیلدقلری برله القایدر بوقسه بعض ناسک توهیمی کی
فضلات غداء نخلدن معده سنده عسله استحاله ایدر صورتده دکلدر دیو مر و یدر و الله تعالی اعلم
(فائده) معلوم اوله که عسلک لغت عربیه ده اسماء کثیره سی اولوب تنور و سنور و زرننده اولان
(سنوت) اسمای عسل دندر (علیکم بالسنا و السنوت) حدیثنده اولان سنوت بال دیمکدر (سلوی
دخی اسمیدر هر حلودن طاعنی فارغ و منسلی و مستغنی قیلدیغنی مطالعه ایله سلوی دیمشدر
و شمرا ی عرب العربیا دن خاند بن زهر الیهذل شعرنده سلوی اسمنی بال معناسنه اوله رق
کنورمشدر (و شهده حافظ و امین دخی اسملر اولمشدر زیرا باله وضع اولنسان شی محفوظ اولور
شویه که اگر میت بال ایچره قونسه بوزلبوب و نفعن ایتوب دائما طورر و لحم قونسه اوج آی
و فاکهه یعنی باش یمش قونسه النی آی تر و نازه قالور (کتب سته معتبره ده ام المؤمنین عایشه
صدیقنه نک رضی الله تعالی عنها روایت ایلدیکی (ابن النبی صلی الله تعالی علیه و سلم کان یحب
الحلواء و یشرب العسل) حدیثی مضبوطدر اعلام دین حلودن هر بر شیرین و طانی مراد
اولوب اندنصکره عسلک ذکر ی یعنی هر حلوده عسل داخل ایتکن ینه بعدد الحلو ذکر ی
عسلک شرف مزیننه تنبییه ایچوند که علماء معانی بوتعبیری ذکر الخاص بعد العام دیو بنام
قنائلردر و لفظ حلواء الف ممدوده ایله حراء کی اولوب سلوی کی مقصوره دکلدر (دمیری
شافعی دیر که اشبو روایتده طامدن هر لذیذک و رزقندن طیبانک اکالی جواز ینه دلیل وارددر

و کل از رزق و مرافقه به منافی دیگر است که کتباً اتفاق سفره اطعام خوانده تصادف
اولنه (و تاریخ اصفهانی ترجمه احمد بن الحسین ده ابن عمر بن رضی الله تعالی عنهما روایت
اولان (اول نعمة ترفع من الارض العسل) اثری محمدر (قلت) اشبو فائده مسطور در
اول لطیفه و فائده عنوانیه دمیری مر حوم عسل وصفند اولان * فيه شفاء للناس * نصه
و تحله و عسله و طب نبویه علیه الصلاة والسلام عود هندی و حبه سوداء و عسلک خاصه در
دائر برزاق و احوال لطیفه و بعض اجانبک اعتراضه جوابده اذله قاطعه طیبیه یازمشدر که طوغریسی
مطالعه می و حفظی لازم مسائل شرعی و عقیده دندر لکن بویه درجی خصوصی اختصار
ملزم صاحب المستطرفه نظرا دایره ترجمه به صغیه جفندن بمنه تعالی سابه احسان وایه
لطف پادشاهیده بوفیر آلاء رب قدر وقت و سبع مر هو فی اختلاس و خامه کونا قامه سی
دو قرین مداد و دوات ایله تدارک جای سر استیناس ایند کده دعا و ثنای خدایکان اعظم
و شهنشاه ام حضرت عبد المجید خان جمال الله تعالی سبحانه دعایم سلطنته باقیه الی آخر
الزمان افندی عزی عنوان دیباجه سی قبله رق و شکر احسانتی تکرار ایدرک بعض مطالعه درجیه
دخی کرک مطلب عالی مذکور و کرک ابفای نام و شان دولت علیه زینه سبب اوله جق
آثار سازبی ان شاء الله تعالی خدمه للاخوان المؤمنین فله آلتی نیت خالصه سبله الحاله هذه
محلی و اخذی کوسریله رک یازیلان مقدار ایله اکتفا اولندی * رب انطق لساننا بالخیر *
بدفاع الموانع والضیر * آمین (خواص) عدل حار یاسدر مالا یسع صاحبی درجه ثانیسه
قیدینی کتورمش و حرارتی اقوا در دیمشدر و جیدی شهد یعنی موملی بال که کوچ بالی دیوتغوه
ایلدیکمز عسل مصفا در و بویه مطلقا بال مدر بول در و مسهل و مهیج فی در و معطش
یعنی صومسزاق و بر یجیدر و صفرا به مستحیل در و دم حادی مولد در اگر صوایله قینادوب
کوبی آلتسه حدی کبدر لکن حلا و فی دخی ازالور و غدائی و بولی مدر لکی چو غالور
واکل ایچون اجودی وقت بهارده صادق الحلاوه اولان صافی بالدر بعده صیفده و بعده
شاده حاصل بالدر و شویسی ارادی و اغلظیدر و احمره واسوده مانلاری و بیللمشی ردیدر
و بانک مضرتنی آبی لما کیده در و آب و آتش و دخان کورمه یان بال مسک ایله قارشیدر بلوب
اکتحال اولنسه نعوذ به تعالی کوزه نازل صوبه نافه در و بدنه سوراسه کهله بی قبر و اوقی
قودوز طلا دینی بره و مطبوخی سمومه نافه در و با او منک خاصه سی دخی استحباب و علی
قول اکل ایدن مغموم اولور لکن احتلام اصابت ایتمز انتهی مافاله الدمیری فلیراجع الی الاطباء
(حکم) صاحب التحفه و دمیرینک حکم نحله ده یازدینی اقوال بعد المطالعه خلاصه سی
و مذهمز ائمه سنک اقوالی شویله تحریر ایدر که (هر نه قدر عسلک اکل حلال ایسه ده
نحک اکل حرامدر انساک لمی افضلیننه بناء حرام اولوب لکن حلال اولدینی کی) و بعض سالف
جرادک اکل کی نحک اکل اجتهدل فیجه مباح فیلشرا ایسه ده مذهبه بوجه ضعیفه در زرافتنه
ذهبی نبوی علیه الصلاة والسلام متعلق اولشدر و اشونهی حرمتنه دلیدر (امام ابو حنیفه
نحک و زبورک و سار حشرانک بی صحیح دکلدر دیدیلر) و مذهب شافعی از بابی بیع نحک
صحیده اختلاف ایدوب به ضیلری فعل حیوان طاهر منفع به در دیو طهارت و انتفاع ایله
استدلال به بیعی شاه کی جائزدر لکن زبور و حشرات بوتک خلافتنه در دیدیلر (قلت) اسم
زبور نحله دخی علی ائمه اطلاق اولور ایسه ده بوراده نحل مراد اولوب بلکه مراد یه آری
چند ایری و منطیل الجسدینی بیت فعل کی اوله رق تراب ایچنده ترابن نصنع ایدن و غداسی
سید بیع ایچون اولان حیواندر (صاحب التحفه در که ملتی و تحفه الملوکده کل زبورک

عدم حلی مصر حدر و فقه سنانید دخی بویه محمدر اولوب لکن بعده دود زبورک قبل فسخ الروح
اننده باس بوقدر زبور قاضیچانده اولدینی اوزره روحی اولیان مینه تسمیه اولماز دیمشدر
(و فتاوی هندیه و ملتی ایله شرحنده کواره سرنحلی بیع امام اعظم ایله امام ابو یوسف عندینده
جائز دکلدر لکن امام محمد عندینده اصکر نحل محرز ایسه بالکن بیعی جائزدر و ائمه ثلثه یعنی
شافعی و مالکی و حنبلی دخی قول محمد اوزره قائل اولدیلر و دخی دود قزایله بیضه دود قرک
بیعلری امام اعظم عندینده جائز اولوب اما امام ابو یوسف عندینده قزایله اولور ایسه دود قرک
بیعی جائز اولوب بیضنک بیضده ابو یوسف عندینده ایکی قول وارد قولک بری جوازی و دیگری
عدم جواز پدر لکن امام محمد عندینده دود قرک و بیضه سنک مطلقا بیعلری جائزدر و مختار
اولان قول دخی بواولوب ائمه ثلثه مشار الیههم دخی معتادی اعتبار ایله بوقول ایله قائلدر (و بحر
رائفده نحک و دود القرک بیعی انجیق تیهما منعقد اولور دیو مسطوردر (قلت) کواره کافک
ضمی و واک قح و تخفیف ایله هنوز شمع ایچنده اولان بالدر * یقال کواره النحل لعلها فی الشمع (و علی
القاری رحمه الله السندی الخفیک منسکی شرحنده هوام ارضنک یعنی حشرات ارضنک قتلنده
برشی بوقدر یعنی حل و حرمد انلری قتل ایدنه کناه بوقدر حبه و عقرب و زبور و بونلر
کیلری حشرات ارضنددر و زبورک مطلقا قتلنده یعنی کرکه بالی اخذ ایچون اولون
و کرکه غیر ایچون اولسون و اولماسون اتلافنده ام بوقدر دیو محمدر و حشرات دخی تعداد
اولمشدر (نمل) نوک قحبله و علی لفته ضبله معروف اولان قارنجه در که فارسسی دور
وزنده مورددر (نمل مفردی تا ایله نمله در جعی قتال وزنده نمل کلور و قارنجه سی چوق بره
نوک قحی و میک کسریله ارض نمله ذیرلر که ارض ذات نمل دیمکدر و قارنجه او شمش طعمه
طعام منقول دینور منقول مقبول وزنده در و نم نمجه معناسنه دخی که کله بوم معاجه رجل نمل
دینور که رجل نام دیمکدر (و شاعر بلغث اشبوییت رنگین جناس رهینی برکوزل پنددر * افقع
خاتیق بلا بلغه * فلبس بنی ربك النمله * ان اقبل الدهر فقم قائما * وان تولى مدبرا ثم له *
یعنی ای باهوش سن پایکه دوشن رزقک هر یسه و هر نه ایسه یعنی کرکه مقارنت غیث و نم له
ربک سبر آسا نازه و زمین اواسون و کرکه تاب عوزایله قاورلش کیه کی خشکین اولسون قناعت ایله
مادامکه بودامکه حیانه دانه چین غدا سن بلغه سز یعنی حبه سز و لقمه سز قالماسن سنک ربک
ور بر عز شانه خرده سنک و ذره و غله سنی او نوغز سنک نحن قسمناس سفره احسانده تعیین یورلش
اولان روزی و رزقکه دخی لطفای و کرما کفیلدر یعنی احسان ایدر اگر در تقدیر خدا ایله سکا
اقبال ایدر سه همان قاتی و مقتضای اقبال شکر اجرا قبل و اگر فلک اصل کردار جبلی مدار
مخیلانیه سی روشنجه سندن روگردان اوله رق دوز و بوز چوپر رسه علی تخیل الشعراء کردون
دون پروردن مأمول اولان وضعی دخی ادباری اولدیفندن و عند التحقیق اقبال و ادبار شبهه
قدر اولمه اقبالده مسرور اوله رق وقوعه کلان اطوارکده ایسه مقعد یاسه اوطورمه دن اوطوردن
دو نمبوب و مکرر اولوب بستر آramه صفای بال ایله نام اول * و این نیز بگذرد * و تعبیر آخر
* بوده کیدر * و ذابو ح * موقظه سنی دوشون یات و سنک سنبه که چو کن سنک کران غمی
آل آن کلتای حل قطعه مذکور کیدر * حل النظم جهله نرا * و کنیه سی ابوالمشغول
اولوب دیشبسنک ام ثوبه وام نازن در و غله ایله تسمیه سی کثرت حر کیچوندر که نوک ضبله
نمله کثرت حرکت معناسنه اوله جقدر نمل تراوج و قریان ایتمز ایش و دیشبسندن ارضه سقوط
ایدن خرده شیلر نموبولوب بیضه اولور و او بیضه ردن تکنون ایدر ایش (هر بیضه
ضاد ایله اولوب نمل بیضه سی بویه جه ظا ایله در (قلت) هر ظهر دخی ظا ایله اولوب فقط

لا اله الا هو ولا معبود سواه) خبری کور مشدر که سر پا قدرت شامله صانع عالم عز شانه بی بیان و توحید معبود با حق و افعال حکیم مطلق بهر برهانه بی تبانی در عبارت در (خواص) قارنجه نك بمورطه سی النوب و سحق اولنوب قبل بتن پره طلا اولنسه نبتی منع ایدر اگر او مسحق بمورطه نك بر در همتی بر کیمه ایچسه اسفلنك زمام تصرفی الندن چقبوب اول کسه ضرطه غلبه ایدر (ماء سذاب قریه نمه صب اولنسه اتلاف ایدر ایش ماء مذکور ایله ماء سقاقدن پره ل دخی هارب اولورل ایش (اگر حاض عورتك خرقه سی یعنی بزی برنسنه نك یا نه اصلسه اولنسنه به قارنجه تعرب ایتمز ایش قندبر) مصری المسکن دمیری مرحوم اگریدی عدد اوزون قارنجه دهن زنبقه طلوب رشبه به قونوب و اغزی محکم شد اولنوب بر کون و بر کیمه بطن فرسه یعنی فشی به کوملوب و طور دیر بلوب بمده اخراج و وضع اولنان قارنجه ل د ن دهن مذکور تصفیة اولند قد نصکره احلیله یعنی آلت تناسله و ما فوخته سور لسه باهی نه بیج ایلدیگی و عمل چوغالدیگی و ماده جاعه قوت کلدیکی مجر بدر دیمش و ازاله قارنجه ایله قارنجه نك خواص آخر یی دخی باز مشدر که کور یله و طیب ایله سو یلشیه (حکم) دمیری و صاحب الحقه نهی قتل عمل حقند و وارد اولوب دار قطنی و حاکک تخریج ایلد کوری ابو هریره رضی الله تعالی عنیه روایت ایلدیگی حدیثی ذ ک کور ایله مو جنبه قارنجه نك قتل و اتلافی مکروه اولدیغنی (قارنجه نك اغزی و ایاقلریله یوکلندیگی و سور یکلدیگی شبنك اکل منهی اولدیغنی ناطق ابو نعیمک طلب نبوده تخریر ایلدیگی خبری و نمک اکل دخی قتلی ممنوع اولدیغنه بناء حرام اولدیغنی حیاة الحیوان و تحفه ده یاز مشدر در) و صاحب الحقه متن ملتقاده محرم یعنی احرام بند اولان حاجی قارنجه قیرنجه اوزر پنه رشی لازم کلز دیو مسطور اولوب و بو مقامه در مختار صاحبك تألیفی اولان ملتی شریعی در متفاده اذی و برین شبنك قتلی حلال اولماز دیدیگی و قارنجه اذی ایدر سه صویه القاتك غیر یله قتلی یعنی اهلاکی جائز اولوب اذی ایتمدیگی حالده قتلی مکروه اولدیغنی (و طریقت محمدیه ده سر اجه دن نقل ایله ایچنده قارنجه اولان خطبی و اغابی احراقده باس اولما دیغنی مقید ایدوکن تخریر ایله ارباب فتاوی و غیر یلرندن بخصوصه تخریر اکل نمه تعرض ایش بر احدی کوره میوب لکن ولو الجیده اولان * و اکل جمیع الهوام میایکون سکنه فی الارض حرام لانها من جملة الخبائث قولك عومندن نمک اکل حرام اولدیغنی مسئله سی اخذ اولمشدر (نسر) قح نون و سکون سین ایله فارسیجه کرکس دیدکاری قوشدر جمع قح الف و ضم سین ایله (انس) و جمع کزق ضمتله (نور) کاور (ابو الورد) و (ابو الاصبع) کنه لندندر انسانی کینه سی (ام قشمر) در (قلت) ام قشمر مونه دخی دیرل کامر طبر مذکور بر شبنی و لاشه بی قو پاروب اکل و بلع ایتمدیگیچون نسر نسیمه اولمشدر ز بر ل سر لغنده دتمک و طاغی و قو پارمق معنا سندر (قلت) مقدمه الادب زنجشری ایله شریعی اولان اقصی الارب ده کرکس پیریعی قوجه کرکسه و من کیمه به قسم دینوب جمعی قشام کلدیکی (ودخی میم قحی و ضادك سکونی و خاتك کسری و آخرند و یا ایله مضربی آق یا یا تعبیر ایلدیمز کرکس سپید یعنی آق کرکسه اطلاق اولندیغنی (و ناهض چوز کرکس یعنی کرکس یا ورسنك قناتلری کلوب اوچ ساغه قریب اولانه و هر قوشک بووجه اوزده اولان یا وروسنه دیندیگی مقید در) و قاموسه ذکر اولنان مضربی قناتلری اوزون اولان جاقره و هر شبنك یسا ضنه و قومک سیدینه و اوزون نسیمه اطلاق اولندیغنی مجر در (و بو طبر یعنی نسر عریف طبور در) امام حسن بن علی رضی الله تعالی عنه نمک قولجه اشبو قوش صبا حنده * ابن آدم عیش داشت فان الموت بلا فک *

سکا ملاقی اولور و اول شور یعنی بودنیانك حیاتی ثابت و شجر بقا بومر زعه آخرتده ثابت دکادر باری جانك تده ایکن فرصت عبس سه روزه ده اعتقاد صحیح و عمل صالحه اول که اول سکا سر مایه اولور و آخرند و بیه سنجه کیدر سن مألند و بر طوته جق و قفس روعه قویوب اوچورمه جق مرغ لطیف نصیحتدر (و دمیری مرحوم اشبو پندنده مرغ مذکور طول عمره مخصوص اولسنه مناسبت وارد دیمشدر که مرادی قول مذکور نسر کند و طبعده اخلاق حیده اولسنه و کوزل خوی دخی عدم اضرا غیره و بودخی جوق بشامه سنه و سائلدر ارتق بوندن حصه آله و بویه بر آب زلال نصیحت طالنه دیمک اولدیغنی عاجزانه ملاحظه اولمشدر باقی اهل دانش اعلمدر (بو فقیرك هنگام شباید بعض پیران خجسته صفات خویشاوند مدم استماع ایدوب مرزبانامه فارسی دهلوی لطیف و فوا که الخلفاء بلیغه عربیه و همایونامه ترکی السبک باغ معروف حکایات تمثیلات اشارتندن اولمق کرکدر که بر کرکس و شاهین بر بیه موانست و صحبت ایدرلکن انجرا کلامه شاهین تیرشکار کرکسه سزک عمر طبعیکر نه قراره پیوسته اولور دیو صور کرکس شوروز کار کهن سالد یك یشارزد یچک شاهین صفر کس نجب یعنی استغرابه بر صقلی یعنی اصلق چالار نوبت سوال کرکسه کلوب صورنجه شاهین بزم نهایت مراتب اعمار یز درجه اولای عشراته وار میوب نادرا بش سته به وارر کی اولدیغنی کورلمکده در دیو و پردیکی جوابه اوفوجان کرکس دخی بر کور و لدی صقلی چالقدده شاهین بنم صفرم پرند لکن بش سته یشامه جای عجب و یادی استغراب دکلکن صقلی اصلی نه در دیدکده کرکس بن کناره نشین ذروه جبل و قدید چین لقمه مطروحه مزبل ایکن سنك قوس آسمانن آتش تیر قضاکی بر کور تر کتر خرده پره قصد جانله نزول صاعقه رنگکی کور مش ایدم او وضع و روشه کوره بش سال یشامه بسیار و جنسك قدید و فورومش اوله رق مطروح مزبله بولنان کسره ل و لاشی مقوله لینه قناعت ایله جان آجتامقد مظهر توفیق حضرت پروردگار کائنات تقدس ذاته عن الاستنصار اولد قلمز دن درجه سلم عمر یز یك سنه قدمه سنه وارمی کثیر اولوب بلکه لطف حق تعالیك وسعته نظرا الف کواحد منزله سنده اوله جفی آشکار و محل استغراب اولما دیغنی بدیداردر دیمش حکایه سی مطالعه اولنان مراد دمیری بی تأیید ایدر (ینه دمیری طبر مرحوم بر وجه محرر عریوندن اطول طبور اولوب یك سنه معبر اولدیغنی یعنی کرکس ایکن وصف مذکور یله هزار بولندیغنی منقولدر دیمشدر (قلت) طبر مذکور یك یاش یشادیغنی نه دن بیه لم دینور سه بو مقوله اشیا با مطلقا خبرینك صدق شریعا و بیداهه مسلم اولان ذواتك یا بالذات و یا بالروایة المعتبرة اخباری و اقوالی ایله یلنور و یا خود امور مباهه دنیویه دن تصدیق مخالف شرایع حقه اولیه جق خواص اشیا و طبایعی دانا اهل و قوفك آثار و اقوا هیله بیان ایلدکاری بعض علایم مجرباتی علامت اوله بیلور و تحت امتناع حکمی ده دکل ایسه تصدیق و قبول اولنور فاما اخبار صادقۀ ایشان بحمده تعالی عندیمزده اجلا ی برهاندر دیو جواب و پرز * من آنچه شرط بلاغت باتومیکوم * تو خواه از مختم پند گیر و خواه ملال * و کرکس سائر برنجی قوشلر آسا مخلب یعنی چنگالی اولوب طاق و قارغه کی طرناقلری وارد لکن اظفاری مخلب طبور چارحه مانند حداد یعنی همرک سکین اوله رفی کسکین در (و بازی ایله نسر خروس کی سفاد ایدر) و بر قومک زعمی اوزده کرکس دن بر نوع دیشی اولور که ارککنک کند و به نظر مجر دیله بمورطه یعنی بمورطه سی چفتلشک استه من و دائما کونش کورر اما کن عالیه و مرتفعه ده بمورطه قارندن حضانه به یعنی بمورطه سائر طبور کی او طور مغه حاجت مس ایتمیوب حرارت

آذرب مقام حصه قائم اولغه بارور نسرک تخصیص سرخر و ح ایدر (وینه دمیری نقلجه نسرک حدث بصری اولغله درت فرسخ بردن جیفه بی کور و کذلک حاسه شمه سی یوقونده در لکن طیبی یعنی طبیب الایحه نسنه بی شمی آتند هلاک اولور و بو طیر طیران و جناح یونلرند ن اشد واقوا در حتی ر کونده سارطیوردن زیاد طیران ایدر ایش و بر میته وجیفه یه قوندقده اولاشه به مقدجه اولاشور و بیر بولور عقبان یعنی عقابلور بر بی قوشلر بولور سه چکیلوب نسر بیر اولدینی مدته کیر و لیوب طورر و اولشی اولشیر و اوزاقدن کدی حیران باصدر مه موقفند ه اوطورر (بوکینه غیر صالح و چرکاب آلوده عل طالح اعنی اسم عدد در منک چند سال اول * غیر التی بامر الناس بالتی * روش اضحوکه منشندن نظم ایلدیکی قطعه بی اشو محل مذکر اولغله عفو مر و ندانه مغرور در جته جسارت اولندی * مال دنیا بر منجس لاشه در که اوسته * نیجه یوزیک کر کس اوشمش بر بر یله جنگ ایدر * عاقبت جنگ و چکشله بولدن کله زمن * اوچدیلقالیدی برنده یننه لاشه سر نسر (ع) ان السلامة منه تارک مافیها * کر کس مال دنیا به عن صمیم البسال میل ایدن و دنیا به کله دن مقصود مال دار اولوق کان ایدنلر برنده اولنلر در بوقسه دنیا اصل سر و عبت نسنه دیمک دکلدر اگر اویله اولسه جناب حکیم بی علت علت حکمت و جلالت قدرته انی خلق ایلر ایدی اهل دانش و درایت باند ه آشکار اولدینی دنیا دار تکلیف و مکتب تکمیل ذات اولدینی اجلدن کتب شرعیه و عقلیه ناطق اولدینی اوزره عمد و حدر و جهت شرعیه و عقلیه دن درهم اولان درهم و مال کسب عبادات مالیه به سرمایه اولغله عز یزدر و اکابو یولده اولان مبله مساع شرعیه و عقلیه در کاردر وانی * راز جق بی راز جق دخی صافله * راز جق دخی و بر تگری بولنه * اوزره تقسیم اتمک عین فضیلت و السلام (و دخی هر بر بی قوش نسر دن قورقار و شره می و آزی چوق اولغله جیفه یه قوندقده شول مقدارده اکل ایدر و قارننی طولدر بر که طیران و پروازه طافنی قالمیوب صحرابه رق طبقه علی طبقه نفسی هوا به و جوه قالدیروب تحت ریحه کندینی هزار کدایله اولاشدیروب امداد روز کار ایله اوچار و بطنه و امتلاسی حالنده اولقدر کوشر که ناسک ضعیفی بلکه صبی الیه صید و ضبط ایده یلور و بو طیرک دیشبسی بمورطه ل و یاورور بینه خفاشک تعدیندن خوف ایدوب یووه سته خفاشک بالطبع نفرت ایلدیکی ورق دلب یعنی چنار اغایی پیراغنی فرش ایدر و دیشبسنک فراقته حزن ایدن مر غاک اشدیدر و دیشبسنک حالی دخی بوبله اولوب ایدمادن آخری فوئه بر بردن آبرسلر صاغ قلاقی * حزن و کد و کدرندن ناشی * فرقت همسرایله هلاک اولور (و ملهمات غریبه سندنر که دیشبسی حامل بیضه اولدینی هنگامه ارککی هنده اوچوب اورادن جوز جرمند بر چرکتورر که حجر من بور تحریک اولدقده ایچندن چنفرق سسته شیه تحریک حجر آخردن حاصل برسس حس اولنور اول طاشچیزی همسرنک یووه ده یا اوسته و یا الته وضع ایلدکده ظهور بیضه ارده عصر ننی کیده در (و عقاب مایلنده یوچر هندی خصوصنی قزوینیک بویله جه یازدینی دمیری ذکر ایشدر (و سباع طیرده جده می نسر دن اکبر بر طیر یوقدر و بومعناجه نسر ه ابو الطیر دیر (دمیری دیر که نسر ه سید الطیر دخی اطلاق اولدینی نغاث الازهار و لحات الانوار نام کایده مقید اولدینی وجهله علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه و کرم وجهه مک روایت ایلدیکی اشو خبر ناطق در (انه قال سمعت حبیبی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یقول هبط علی جبریل علیه السلام فقال یا محمد ان لکل شیئ سید فسید البشر آدم و سید ولد آدم انت و سید الروم صهیب و سید فارس سلمان و سید الحبش بلال و سید الشجر السدر و سید الطیر النسر و سید الشهور

رمضان و سید الایام الجمعة و سید الکلام العربیه و سید العربیه القرآن و سید القرآن سورة البقرة (قلت) سدر سنک کسری و دالک سکونی ایله عر بستانده کوردیکمز نبق دبدکلری اغاجدر (دمیری بو خبرک عقبنده نسر ه و بالنا سبه بخت نصره و نمروده دایر و دانیال علیه السلامه متداثر طیرانیک مجسم اوسطندن وسدی دن بعض روایت فوائد ماهیت ذکر ایشدر مطالعنه اولنه * اعرمن نسر * و دخی * اتی الاید علی لید * ضر و ب امثالند در (قلت) ابد فحشینه دهر معناسنه در که زمان طویلدن عیار تدر لکن مثل مذکورده علی الاطلاق وقت دیمک اولور و بوراده اولان لید لامک ضعی و حرف بانک قتی ایله قرآن کریمه قصه سی اولان قوم ماد دن عاد اصفرک اوغلی اولان لقمانه منسوب بدی عدد نسرک آخری اولان طیرک آدی اوله جقدر (لکن صحاح جوهری ایله قاموسده ل ب د ماده سنده اونسرک بدی اولدینی مصرح ایکن قاموسده ف رزغ ماده سنده سکر عدد در دبو محرر در تأمل اولنه (و مثل مذکور ترکیبک مفهومی زمان لیدک اوزر بینه کلدی دیمکدر که مقصود بلا حرف تعریف لیدله مسمی اولان علی قول بدینی و علی قول سکر نچی نسر لقمان بن عادک زمان هلاکی بشدی دیمک اوله جقدر و ضرب مذکورک سببی دمیرنک علی التفصیل یازدینی و تفاسیر و کتب لغات و امثال عربیه مضبوط اولان واقعه دن آشکار اولور واقعه مذکورک نک خلاصه موجزه سی حضرت هود علیه السلامه ایمان ایتیمان عاد و قوی من قبل الله تعالی مبتلا اولدقاری خط مطردن ناشی عاد اوغلی لقمانی اسسقادا سیچون اولدقاری اولکار بینه بر آیلق مسافده واقعه عهد ابراهیم علیه السلام دنیرو قیائل عربک کرک متبع ملت خنیفه خلیل الله اولنلری و کرک موحد اولیانی یعنی بیجمو عنک حرمت و تعظیم و زیارت ایلدکلری بیت مکرمه کوندر دیکندن کلوب و برماه قدر خارج شهر شریفده مقیم اولوب دعاء اسسقای قیاسیه ده نبوت هود علیه السلامی مصدق اولمادق لرندن عمل صالح اولان زیارت و دعا بر حکم شرع الله قرین اجابت اولیوب هود علیه السلام معیت سلام و نجات غایتده بولنلر دن ماعداری نجات بولمیب آتش ریز اولان صحاب عذابله مقهور اولدیلق فقط بحکمه اولقمان اوسر و صوسر طاغه براقبلان بدی رأس بقر عمری یعنی یاد فعه و یا متعاقبا اوبدی رأس بقرک حیوانلری مدتنده اولان عمر یله بدی عدد نسرک کذلک نهایت عمر یله قدر می و راید جک زمان بینلرنده یشامق شفلرنده تخیر اولندقده سوینوب و نسرلری ترجیح ایدوب و سوینوب هنوز بمورطه سندن چیغمش اولان بدی نسر یاوروسنی اخذ ایله بسامه سته دقت ایدر و سکسان سته ظرفنده نسرک التبیسی هلاک رسیده اولور و بتای عمرلر نیک التی اوسته دونوب یفلور کیدر و نوبت لید تسبیح ایلدیکی یننجبسته کلور اودخی نه قدر زمان ایسه قوجایوب و طیراندن قالدور و ایقداشلر بینه هلاکله اولاشدینی انده لقمان دخی هلاک اولشدر و غالباً عرب لقمانه بدینی نسر حرکتدن قالدینی هنگامه و فوعه کلان تلاشده * اتی الاید علی لید * دیمشدر در و مثل مذکور نمونه زوال و ادباری کورینانلر حقنده تعریفضا و یاخود اخطارا ابراد اولنق بمخلدر امثاله باقیله و واقعه مر سومه به اطرافیه تحصیل و قوف مراد ایدنلر حیات الحیوانه التفات ایده لکه انده کوزله بیان اولمشدر (تخیر لقمانی بیان ایدن عبارته حیات و سار فقیرک کوردیکی آثار ده * و خیر لقمان * دبو خیر بینه مجهول ایله واقع اولمشدر که ظاهر اولان امر تخیر بالوحی هود علیه السلام جانب شریفندن اونقدر لکن صحاب عذابدن ندای منادی وقوع بولدینی مرویدر تخیر مذکور اول منادی غیبی طرفندن اولنق دخی بمخلدر کرک بو خصوص و کرک لقمانک از اولسه دخی راز زمان ابقاسنه حکمت نه در او خصوص کتب معتبره دن تنع قبلیسه (خواص) نسرک صول فخذنده اولان ککی التوب اسکیش

و... من سحیح عشته مبتلا اولنه نعلیق اولنه نفی وارد و برؤکلور (قلت) اهل افت
سینک بعده حاه مهمله نك فنجی لری و آخرنده جمیله سحیح صیرق واطباقنده معروف برمرض در
* و به سحیح * دیمك انده صیرق یاخود مرض مذکور وارد دیمكدر دیونخر یا ایلشدر و نسرک
صاغ ساقی عقی یعنی او بجه سی ککی صاغ یاغنده تقریس اولنه وصول ساقی عقی تقریس صول
یاغنده اولنه اصلسه فائده سی اولور و تویله تذخین اولنان مکنده هوام قالماز و جکری احراق
اولنوب کولی ایچلسه باهه منفعت عظیمه سی وارد و یورطه لری النوب و بر برینه ضربله
قریلوب و ایچلری بر بره کتوریلوب یعنی یکدیگره قارشدر یلوب اوخلط اولنوب همچون کونه
اولان ماده اوج کون علی التوالی احلیله یعنی الت تناسل وعضو ولادته طلا اولنسه و ایچیریلوب
در یسنگ داخلنه برلشدر یلور صورتده ال ایله او وشدیرسه قوت عجبیه سی دست چوب آسا
در دست تحصیل و امساک اولور و مراره سی یعنی اودی بدی کره ماء باردا یله کوزك اطرافنه سورسه
چشمه چشمه نازل صوبی قطع و دفع ایدر و اوست جکه سنی بر رزه صاروب گردننه تعلیق ایدن
کیمه به هوام تقرب ایتمز و طوغور مقدمه عسرنکش اولان خانوک تختنه تویندن بری
وضع اولنسه سرعته مولود تولد ایدر و قلبك جلب محبت و مهلبته متعلق بعضی خاصه
معنویه سنی و کیفیت عملی دمیری نقل ایلشدر استکشاف استنباط حیاته حیوانه نگاه ایدر
(حکم) دمیری و صاحب الحفه بالمعیه نسرک استخباتی و جیفه اکلی ایچون اکلی
حرآمد در دیکلرند نصکره صاحب الحفه کتب مذهب حنفیدن والوالیه و فناوای هندیه
و قهستانیده و منسک رجه الله السندی ده دخی حکم بویه اولدیغی محرردر دیمشدر
(نعام) فتح نون و عین ایله معلوم اولان دوه قوشی و شتر مرغدر جام و جراد کبی اسم جنس
اولغله ارک و دیشینه اطلاق اولنوب مفردی تا ایله نعامه درو نعامه جمع فیلحق قصد اولنسه
نعامات و اناسنه ام البیض و ام ثلثین و جاعته بنات هبق و ذکرینه یعنی ارککنه ظلم دینور
و عند الحکیم نعام هر نه قدر یمر طر و قناتلری و ریشی واریسه ده طبایع حیوان اوزره اولوب
طیر دکلدر و الحال که خفاش هر چند کبه قالور و طوغور و دواذن بارزی اولوب ازاده ریش
و توی ایسه ده واذن خلق من الطین کهیسه الطیر * نص جلیلی افظنه رعایه طیردر دیدار
و دجابه طیران ایتمز ایسه ده طیر سمیه قیلدیلر (و بعضی ناس نعامه جل ایله طیردن متولده
اولدیفن زعم ایدیلر لکن بوسوز صحیح دکلدر) و جاحظ دخی ذکرینه ظلم دیرل و فرس ظلمیه
اشتر مرغ دیرل اشتر مرغك تاویلی بعیر و طائر دیمکدر و بعیرك یاغنه خف و منسم دیرل که
یچلری خفاف و مناسم کلور کذلک نعامه یاغنه دخی خف و منسم دیرل و ابلك اناسنه قلو ص
دیدکلی کی نعامك اناسنه ده قلو ص دیرل و بویه دویه اطلاق اولنان شلرک نعامه اطلاقنه
بیب بونلرده کوردکلی بعضی مشابهند و زعم عرب او زره نعامه ایکی بونوز طلبیه کشیدی
و برمدیلر و قولافلرینی کسیدیلر و لهذا ظلم نسبه اولندی دیمشدر انتهی (دمیری جاحظك
بوسوزینی مقام ایضاحده نعامك خواش ایندیکی قرینی و برمیوب قولافلرینی کسدکلی ظلم
اولغله ظلم دیمشدر و اشبووجه نسبه اعتقاد فاسدزینه منیدر دیمشدر (قلت) معلوم
اولدیغی اوزره ظلم صفت مشبهه اوزانندن فعیل و زندن مفعول معانسه اوله رق مظلوم
دیمکدر وجه مظلومنی کویا حکایه غیر مسلمه مذکوره ایش لکن اگر ظلم افظی دوه قوشك
ارککنه علم ایسه اعلامده چندان وجه نسبه اراغوب همان واضع معانی و اشتقاقی
دوشنیه رک وضع ایدر حنی اسم ایله معنی ینلرنده ضدیت درکار ایکن مطالعه اولنوب وضع
و تعین دخی قلدور تنکیم یلان صوفیه سلم و مهلمکه دن عبارت اولان صوسوز و اوتسز چوله

منازه و سیاه جار به به بیضاء دیدکلی آساهر چند وجهنده تغالدیر کی باقشور و یا قشمن و امر موهوم
و مصنعدن عبارت بویه شلر یا مشلر ایسه ده تعلیل اکثریسی تعلیل بعد الوقوعدر و اما القیده
ذات ملقبه مدح و ذم معنای ملحوظ اولور لکن اول معنار دخی بعد الشبوع علم نوعندن
اوله رق مهور قالور و الحاصل مطالعه عاجزانه به کوره حکایه ظلم هر قومك اصطلاح و ینلرنده
اولدیغی کی مزاح آمیز پرداخته و دوزمه مثل قیلندندر قبیل مذکور دندر که فقیر بعضی احبابله
و افرسال اول صحبت ایدر کن انحرار کلامه اسامی بلدانده لطائف اوله رق وجه نسبه
و اشتقاق مذاکره اولور ایدی یاراندن بری کوسنجده وجه نسبه نه اوله دیو سوال
ایدر و دیگری دخی غالباحین فتحنده بقیه السیوفدن بری نگارده در یسی شکست اولمش برکوس
حر بی بولغله ایچنه قاجش اولوب غراندن بری دخی دیگرینه باقك شو فراری به جای تحصن
بویه مبه رق شو کوسه کیروب میدانی خالی بولورسه قاجق غرضیه کاه و بیگاه باشی کوسدن
چقاروب اطرافه نگاه ایدر و حرکت حسنده بنه چکر و بو وضع کوسدن جه در دیمکله غازیك
اشبو لطفه سی شیع بویه رق کوسنجده دیمك کر کدر و حالامیان صبیانده دل و باش ایله اشاره جه
دیرل ایسه ده جائز که تاریخ فتح کوسنجده ده یوکلرک دخی قولند قلمی تعبیر و سوز اوله دیوب
و اسلامبول نسبه سنده دخی اوزون اوزادی بنه مطایبه آرا بروجه بویه رق قلب بارانه سروری
القا و خنده فرما اولمشدی و قس علیه (دمیری و النعامه صمعا * یعنی نعامه صمعا در دیوب
و اشتقاق و معنای ماده (ص م ع) ده بقال خرج السهم متصمعا اذا ابتلت قذذه من الدم و يقال
اننا بثریده متصمعة اذ ارققها و حذر رأسها و صومعه الراهب منه لانها رقیقه من اعلى الرأس
ورجل اصمع القلب اذا کان حیددا مضیا و يقال للرجل ايضا اذا کان قصیر الاذنین لاصقتین بالأس
اصمع والمرأه صمعا و بنی اصمع قبیله من العرب منهم الاصمعی الخ * دیمش و مأخذی صحاح جوهری
اولغله و انقولیک انی یانده یازدیغی کلامی قلم فقیر ایله بویه جه تلخیص و تهذیب اولمشدر
(صمعا صمعا مؤنیدر و او دخی احد وزنده اوله رق متبه و ذکی اولان قلبه دیرل که متیقف
القلب و ذکی اولنه هو اصمع القلب دینور) و اصمعی قولنجه قولانی کوچکه دخی اصمع دینور و مؤثی
صمعا در (و ثنیه صیفه سبله استعمال ایلدکلی اصمعا قلب ذکی و رأی عازمن عبارتدر
و صنایعو بوب هنوز چیچی آجلیسان همی دیدکلی دیکه دخی دیرل (و تفعل بایندن اوله رق
اسم فاعل بناسبله منصمع بری یعنی یلکی یاقان یاخود غبری نسته دن دوشملش کی اولان
حیثیه اصلش اوقه دیرل و بومعنائی یعنی قذذی یعنی یلکری دم و غبرندن اصلنوب بر برینه
منصم اولان اوقی خبرده * خرج السهم متصمعا * عبارت عربی سبله افاده ایدرلر) و اصمع کوچرک
معانسه ده کلور و بونک جچی ضم صاد و سکون میله صمع کلدیکی الکلاب صمع الکعوب ترکیبندن
ظاهر در که معناسی کو بکلر کوچک طو بوقلوردر دیمکدر (و تفعل بایندن اسم مفعول بنیه سبله
صمعه ایچنه و باشی سوری اولان ثریده و بیت النصاری یعنی نصاری او بنه باشی ایچنه اولدیغی
ایچون صومعه دیمشدر بیت مذکور اجار و اشجار و چادر زندن بنا و تصنیع اولنسه جمله سنه
صومعه اطلاق اولدیغی تختلدر و باشی ایچنه لکندن بروس دیدکلی لباسه دخی صومعه
دینور انتهی (قلت) جوهری ثریك صفتده مصمعه بی بوجه محرر تفعلیدن و دمیری تفعلدن
کنور مشلدر و بواتیان غالبایکی بایندن دخی جائز اولمشی اعلان ایدر لکن معلوم اولدیغی اوزره
ثرید و مشرود و فائش اتمکدر که بلساغزده تا ایله تریده دوند مشرور بوطعای ایچنه و باشی سوری
اولان دیمك ایله نمر یف قیصه جه کورینور مقصود اولنان نان بو حالده اولمق دیمکدر
یاخود ذره و باقصه و باطباق و جناق و نسی یعنی نه کونا قاب ایسه ایچنه ثرید سوری

و اینجه ده بی اوله رق طولش و کان صومعه ده سی کی اولش دیمکبدن تامله محتاجدر کی کورینوز
(ذکر اولنان اصمعی تک اسمی عبد الملك بن قریب در غول لغت و نحار بر نحو و شعر و نوادر
و کاندنر بصره ده ایکوزان الی سنه هجریه علی صاحبها افضل الصلاة والتحیه سنده
رنحون ایلمدر برد الله تعالی مضجعه (عاجیب نعمه دندر که بر طه لربنی طولا وضع
ایدر یعنی خط مستقیم اوزره بر صره دیزوب سائر طبور آسا بریره طولا از واستقامت وضع طولیسی
اول کونه در که خط یا خود پر کار و جدول ایله طرفین ترتیب طولا لای اوچو لسه ایچنده
بریمورطه تک ذره قدر جز کیدن خروج ایتدیکی کور یله من و حضانه ده یعنی اوزرینه اوطورمه
هر یضه تک نصیبی نه ایسه یعنی نه قدر اوطورمق لازم ایسه بالطبع اوعباری یلوب جستمک
اوطورده قده احاطه اید یله جکی بر وایکی دخی زیاده نه قدر بمورطه ایله ایدرایسه انلرده
صره سیله اوطوروب و بعده قاقوب دیکر لینه اوطور و بمورطه ده اوطوردینی هنکامده
عالمک ایچون قاقوب تحری طعام ایدرکن باشقه سنک بمورطه لینه تصادف ایدر یعنی دیکر
نعمه تک دخی طلب رزقه قالدینی وقتده بوش بولنان بمورطه ل کورر سه اویضه ل
اوطوروب کند و یووه سنده اولان ییضه لری اونودر و لهذا حق ایله موصوف اولوب انکله
حاجنده ضرب ایتملدر (منقولدر که بمورطه لربنی اوچه تقسیم ایدوب برینه یاورو ایچون
اوطور و بر قسمک صارول بئی کندویه قوت و غذا ایدر و بر قسمی دخی یاورولر غذا اوله جق
قوردن کونی ایچون بر طرفلرند دل و هوا به وضع ایدر ایمش او قرق بمورطه ل هوا به بعد
التعفن ایچلرند قوردل حاصل اولور ایمش (دمیری دیر که کفایه نام کابده ظلم صیحه ایتدکه
عار الظلم و اناسی صبا حنده زمار دیر ایمش (و این قنیده دخی * عریع لذر و زمر زمارا
للاشی * دیوب تأید ایتددر (و حریری نعمه مقامه سنده نعمه بی اسم صوتیه تسمیه ایله
مستله لغزیه اوله رق * مانقول فین اتلف زماره فی الحرم قال علیه بدنه من النعم * دیمشدر
(و نعمه حضانه وقتده اناسنه اعانه ایدن حیواندر (و هر ایکی ایاقلی حیوان بریسی شکست
اولمقد و حرکتده دیکر ایاختدن استعانه ایتمکله مدار حرکتی اوور لکن نعم مستثنا در که
بر بایی قبراسه جوعدن هلا کنه قدر اولدینی برده مکث ایدر که شاعر بومعانی غالباً ارسال
مثل طریقه * اذا انکسر رجل النعمه لم یجد * علی اختها نهضا ولا یاستها حیوا * یتنده
کتورمشدر (و نعمه حاسه سمع او لیوب لکن شم بلیفی یعنی قوه شامه سی اقوی اولمغله
اوشم قو سیله سامعه ایله ادراک اولنه جق مسموعانه بقدرته سبحانه و تعالی واقف اولور و شامه سی
شویله شدید در که کا هیجه دوردن راجحه قنایمی یعنی آوجی فوقوسنی طوبوب بخار و لذت
هرب * اشم من الذرة * کی * اشم من نعمه * دیوشمه سیله ضرب مثل قلمشدر (کتاب
ایستده ابن خالویه یازر که دنیاده ایستمز و ایداصو ایچمن حیوان انجق نعمادر هر نه قدر ضب
دخی ایچمزایسه ده ایشدر لکن نعم ایکیسی جمع ایتددر و نعماک مخی یعنی کککلرند و ایلکی
یوقدر و نعماک حقنددر که قنایمی کوردکده قوجه کوده سی کود و خارجه کورینه جکی
در کار ایکن قوم یفته و ده سنه کویا کند و بی صباد کورمز بولالی انجق باشنی صوقوب
استخفا ایدر و ترک ماده صبری قویدر و قلمت روز کارده زیاده سکر در و سکرتمسی شدت
عضوینه باغلو در و سخت استخوان و حجر و مدری یونار (جاحتد دیر که نعماک طاشی و قنی
ککی اریتمه سی فرط حرارت جوفنددر زعم ایدن خطا ایتددر لکن حرارتک مدخلی اولوب
اذا به ده انکله سیله بر غریزه دیکر یعنی بر قوت و سبب آخر دخی اولمالیدر و زرا حرارت مجرده
جبری اذابه ایله ایدی مدت مدیده آتش اوزره وضع اولنان طاشدن و طوبرا قدن ممول قدرل

اربر ایدی شکیم کو پکله قوردک جوقی عظمی اریدر ایکن خرما چکر دکنی اریده مز و دوه دخی
ام غیلان و صمدید کلری قنی دیکنلی جالیری اکل ایدر و غداسی دیکنه منحصر در و بعد
الاکل هضم ایدوب فضله سی روث اوله رق چبقرا یکن اریه بی بیرایسه عینله صحیحاً چبقار
دیمشدر (قلت) جاحتک اشبومذ کوراندن مقصودی بالکثر حرارت مذیه اولدینی بیاند
(ودخی نعم نیوری یونار و صوکی ایدر و برینک قولاغنده انجو و کوبه و حلفه کور سه قبار
و یونار و جره یعنی کور و سائر شیدن قب قزل یا تمش و شعله لیمش اولان شبنی یونار و جره بی
اطفاده جوقی عامل و مؤثر اولوب لکن جره جوقی احراقده عامل اوله مز (و نعمه ایکی عجیه
واردر که بری تغذی اولنمان شلری تغذی و آخری کوش کتورمکله هضمیدر و اشبو خاصه ل
انکاره کلز زرا ذکر ی تقدم ایتدیکی اوزره سمندل دیدکلری حیوان آتش ایچره بمور طر
و یاورولر (قلت) غایه مافی الباب بومقوله شلر خاصه و نادره اولوب هر ذی روحده بولمناز
لکن تحت امکانه اولدیندن و قدرت شامه الهیه به دلیل ایدو کندن اخبار صادقه اصحابندن
روایت اولدینی صورتده قبولند کتاب و سته مخالفت بولمندیی وقتده قبول اولننی مقتضای
ذیانت و درایتدر (ابو نعمه اشبو مستطرفک قرقنی بایند ذکر فی الجملة سی کن
خوار جدن و شجعمان غر بدن عهد اموید اولان جعونه قطری بن ما زن الفجاءه المازنی نام
مقدامک کینه سیدر که حریری مقاماتک النبی مقامه سنده اولان * تقلدوه فی هذا الامر اکثر
عالمه تقلید الخوارج ابا نعمه * فقره سنده ذکر ایتددر (قطرینک تفصیل احوالی و حجاجله
اولان بحار باتنی ابن خلکان و سائر مورخین یازمشدر (قطری شاعر بلیغ دخی اولمغله طوغر و سی
اجبن ناس و شخص خوف استنباسی استماعیه اشجع و دلیر ایدر جک نفسنه خطا با بلارویه
نظم ایمش اولدینی اشبویات حجامت پیرا و کفتار شجاعت آراسی درجه سزا کور یلوب
یادکار اهل دانش و دید و بر گذار روز کاران روز کار غرائب بدید قلمشدر * اقول لها
و قد طارت شعاعا * من الابطال و یحک لاتراع * لاک لوسأت بقاء یوم * علی الاجل الذی
لک لم تطاع * فصبرانی بحالی الموت صبرا * فانیل الخلود مستطاع * ولا توب البقاء بیوت
* فیطوی عن الخنع البراع * سبیل الموت غایه کل شی * وداعبه لاهل الارض داع * ومن لا یعتبط
بسام و بهرم * و تسله المتون الی انقطاع * وما لمره خیر فی حیاة * اذا ماعد من سقط المتاع *
(خواص) مراره نعم سم ساعه در و ایلکنک اکللی سل ابراث ایدر و ذرقی بعد الاحراق
و السحقی سعه اوزرینه اکیلوب سورلدیکی آند و بؤکلور (قلت) ذرق فتح ذال و سکون را ایله
قوش نجاستیدر و سعه فتح سین و سکون عین ایله جوجو قلمک باشند چقان چبانلردر (ودوه
قوشی بمورطه سنک ایچنده بولنان شلرک جله سی چبقار یلوب سرکه به قونسه حرکت ایدوب
بریاندن بریانه خل اوزرنده خود بخود کران ایکن بلا توقف کز ایمش * مثل النعمه لاطیر و لاجل *
اوزرینه خیر ایله شر شفلرندن بریسیله حکم اولنمان یعنی * بر قوری قالب اولان ذاتندن *
* خیر و شر دن بری پیدا اولماز * کیمسه ل حقنده اراد اولنور بر مثل اجل در (حکم) دمیری
و صاحب الحفه دیدیلر که * یحل اکلہ اجاعا لانه من الطبیات * و عنی الشافعی ان حزه رضی الله
تعالی عنه یوم بدر غر زرش نعم فی صدره و له اشعارا بقوه قلبه حال حربه و شده امره *
(و قهستانیده و لا بأس بما لبس بذی یخلب کالخطا ف الی ان قال و النعمه * دیو محرر در
(نمر) فتح نون و کسر میم ایله اولوب فتح نون یا خود کسر نون ایله اسکان میم دخی جائز
اولان ترکیه قیلان و فارسیجه پلنک دنبلان بریتیجی معروف جانور در هیئتی ارساله شبیه در لکن
اندن کو چرک در ریسی سیاه و بیاض نقطه ل ایله منقوطدر یعنی بنکاید (قلت) بومقوله

معروف اولان حیوان و سائر اشیا بی مؤافقت توصیف و تفسیر یفاری عبت دکلیدر دیوا اعتراض
اولنه جز بر اقصایف کتاب اهالی ربع مسکوندن بتلیانلری تعلیم و تربیه غرض صحیحینه پیوسته
اولور یکی دنیا و چین دکل ممالک قریبه مرده اهل بسنک صبیانی دخی ییلوب بزم بطلد یکمز بلکه
ایچلرنده بولند یغمز برلده بعضرک بطلد یکی شیر وارددر بهانه جوی اخطار اولدیغم حالده
یوراده صورت حشوده مشهود اولان اشو سیاهکاری تحریرده یعنی بویه غیر وارد اعتراض نایجا
توهمی دفعده واقع اخطارده هر نه قدر کتاب دیگر دن ناقل اولان فقیر حرف اندازلق وظیفه جه
جائر اولوب مکاره مناظره ایسه ده مجبور اولدیغم کیفیت ارباب انصاف و بصیرت عندنده
لدى التأمل آشکاردر حبیبنا الله تعالى و کنی والعذر عند کرام الناس مقبول انتهی (قبلان
ارسالندن اخبشدر که غضبی عندنده نفسی ضبطه مالک دکلدر حتی شدت غضبند کندی
اتلافه یناشر (و غمک جعی اثمار وزند اثمار والسن وزند انمرو و قور زنه سنده غمور و قتال وزند
نمار کلور و دیشنه نایله غمزه دینور (قلت) قاموسده نونک و میمک ضم ل بیه غم و مناره وزند
نماره دخی جملر بدر دیشدر که بوصورنده جمعا جعی الی او اور لکن صحاحده انجیق غمور واردر
و ینه قاموسده نونک ضمی و میمک سکونیه غمزه قنقی رنگدن اولور ایسه اولسون نکته به دینور
و نکته لغتده لفظا و معنی نقطه کبیر یعنی بر بره بر نسنه ایله نقطه قویوب نشان ایتمکدر (و انمرو
اسود وزند کند و سنده بری بیاض دیگر سیاه نکته اولان نسنه در اول صاحب نکته ارکک
اولور ایسه انمرو دیشی اولور ایسه مدایله حراء وزند نماره دیرل و نونک قنقی و میمک کسریله
غمزه صاحب پاره صغیره سنده برل که جعی آخرنده تا اولیه رق نونک قنقی و میمک کسریله غمکلور
(ابو الابر) (ابو الاسود) (ابو جلعند) (ابو جهل) (ابو خطان) (ابو الصمغ) (ابو رفاس)
(ابو سهیل) (ابو عمرو) (ابو مرسل) (ارککنک) و (ام ابر) ایله (ام فارس) دیشبسنک کینه ل بدر
(قلت) بعض ککای حیوانات دخی مستطرق فک اسم و کینه و لقب باینه قلم فقیر ایله
ضم اولند یغنه کوره ینه بویه جه یازمق بعض فوائد حاصله مطالعه سنجه زدا اصحاب عرفانده
زائد کور غمز فتأمل (اصمعی انمرفلان دیمک تنکر و تغیر ایتدی دیمکدر زرا قبلانه نه زمان ملاقی
اولنسه متکرو غضبان بولنور و معدی بن کرب بومعنائی شعرنده کنور مشدر دیشدر (و غمک مزاجی
درج سبع کبیر و غمک بکی سنندر بر منی عظیم الجمله و صغیر اندک و صنف دیگر لولک عکسند در
و هر دو صنفی قهر و قوت و سطوت صادق و نبات شدید صاحبدر و بر احدک سطوتندن
خوف ایتمو حیوانه زیاده عدود و نفسنه مجبدر یعنی متکبردر و طویدیغی دمه اوح کون او بور
و غمک رایحه سی کوزل قوقار سبع سارک فی ایسه بد بودر دیرل و مریض اولدقده صبحان بیر و انکله
ازاله مرض ایدر ایش (جا حظه ذکر یجه قبلان یاده سور و بر یده بولدقده و و برلکده سرخوش
اولججه دک ایچر و مستلکی بد اولوب اوصلو اوور و سکران ایکن صیدی سهولتیدر (و بعض
کسانک زعمیجه قبلان طوغوردقده یاورولی حبه ایله مطوق اوله رق تولد ایدر و الحصال که
حبل صوقار و نه شلرنک ضرری اولما زایمش و قبلانک منزله سی اسدن بر مرتبه اشاعدر حریمی
ضعیف و حریمی شدید حرکتده متبعضر حیواند رو طبعند اسده عداوتی مرکز اولمغه بر برل بیه
مقارنه ایدرل و طفر و غلبه ینلرنده سجاندر یعنی کاه او کاه بو غالب دوشور و غمزه زیاده طلا یی و قاجی
و بعید الوشده در و بعد و شبه سی شوبله در که صاعدا فرق آرشون بره صحرار و صحرادینی نسته یی
او شبه ده در دست ایدر مزایسه اکل ایتمو آخر سبعک صیدندن ییز و اکل جیفه دند دخی نفسی منزله در
(قلت) طوغر بی شور و شرافتسای شجاعت و حماست و شجاعتک لازمی اولان فضیلت سماحتدر

واجتهاد و سعی قبل دیوبندیه سوابقه جک کلام مذکور بریده ایراد و انور ضرب دندلر که
 مفهومی ساعد و ساقکی صفه وایش ازاریله ازارایله و قبلان در یسنی کی دیمک اولدینگی باهر در
 * فلان ایس فلان جلد التمر * یعنی فلان قلاعه قبلان در یسنی کیدردی مفهومی منسده اولان
 ترکیب مذکور عداوتده و عداوتی اظهارده قوللینلور ملدر (خواص) قبلانک باشی بریره دفن
 اولنسه اورایه چوقق قاره جمع اولور و مراره سبله آنکحال ضیاء بصری زیاده و چشمه نزول مایی مانع
 اوله جفتی و مراره مزبور مک بردانفتی ایچن ظاهر ادوا ایله چاره بویله جق صورتده سم قائل
 یدوکنی و قوققش اولان یینی قوققلندینگی آندره بره ملک سم اولدینگی ارسطاطالیس کتاب طبایع
 الحیواننده حکایه ایلشدیر (بعضی لری دیمشدیر که عمر جمجمه انساندن یعنی آدمی قفساسندن
 چار و لجنندن بش در همنی اکل ایدنه حیه لر زهری ضرر و برمز لکن فزونی قوایچه نمک جمیع
 اجزائی سم قائل عملی اعمال ایدر خصوصاً مراره سی (قلت) آرتق بویوله ایکن یعنی فزونی
 طوبی مهلکه دردینجه ضرر موهوم اولسه دخی اتنی ییین ضرر زهر حیه دن بری اولور سوزی
 یک دور قالور (و دمیری مر حوم دخی و هذا هو الصواب دیوب فزونی کلامی تصویب ایلدکن
 صکره ذکر طبع اولوب صوبی ایچله تطعیر بوله و اوجاع مثانه به نافدر دوا یئتتی یازمشدر
 و هو غریب جدا مکر مصلحی اوله خلاصه بوماده طیب ایله مشورت الیمدر و برمز تعالی شانه
 و تقدس یاسوره و پردره قوللر بی و مبتلا ایله مبتلارینه شقای عاجل احسان ایله یاسور خستلری
 بلا حائل قبلان پوسننه قعوده مداوم اولسه لر نفعی واردر (دمیری عین الخواصدن نافلا قبلانک
 شحم و جلدنده بعض خواص و تأثیرات دخی یازمشدر کور یله (حکم) دمیری شافعی و صاحب
 التحفه الحنفی اکل عمر سبع ضار یعنی مضر جانور اولدینگیچون حرامدر دیدکارند نصکره دمیری
 مذهب شافعیده کرک لجنک و کرک نجس عین اولدینگی اوزره اجزاسنک حرمتنه دائر اقولی
 و استدلالی سردایلمش (و صاحب التحفه مذهمز اولان مذهب حنفیه بو خصوصده تفصیل
 اولمغه ایراد و ذکرده باس بو قدر دیوب شو یله نمکر بر قیلشدیر که مذهمزده هراهاب ظاهر اولوب
 انجق جلد آدمی محترم و مکرم اولدینگیچون و جلد خنزیر نجس عین ایدو کیچون ظاهر و پاک دکلدر
 و قبل امامین عند لنده سبع کبی اولوب امام محمد عندنده خنزیر کیدر و ائمه حنفیه جلد دباغله
 پاک اولدینگی کبی ذکات یعنی برنج شعری اولان ذبحله دخی پاک اولور و لحمی حرام اولان حیوانلرک
 جلودی حکمی دخی بویله در و مینه نک قبی و ککی و اعصابی و طرناقری و یونیوزلری دخی ظاهر در
 و شعر و عظم انسان دخی بویله در که بونلردن بری اوزرنده بولنهرق نماز قنق هر نه قدر در همی
 تجاوز ایتسه ده جائز اولدینگی ملتقیا لبحر ده مصر حدر اورایه مراجعت و نقلده سهو واریسه
 تصحیح اولمق موجودر (علی القاری مختصر قاموسنده قبلان پوسننه رکوب اسباب کیدر اولدینغدن
 و یاخود شعری دباغت قبول ایتدیکندن منهیدر دیمش ایتسه ده تعابیل اخیر یعنی عدم قبول
 دباغت خصوصی بعینه شافعیده نک دلیلدر و اما عندیمزده یعنی مذهب حنفیه نمک شعری یعنی
 آندره اولان قبل قبل الدباغه ظاهر ایکن بعدها ظاهر اوله جفتی بلا شک ظاهر در و لواجه و فتاوی
 هندیه و قهستانیده حرمت اکل عمر مصر حدر و سباعک فهد و غیر یسی کبی کرکسه تریه لو اولسون
 کرکسه اولسون جواز یسی ایتسه مرور ایلشدیر اتههی ﴿حرف الهاء﴾ (دهد) هالارینک
 ضعی و ماینلرنده کی دالک سکونی ایله باشنده کاه آچوب و کاه قنادینگی چلنکلی اوزری الوان
 کتیره ایله ذوخطوط فارسیده پوپو و بوبه و پوبک و ترکیده بالحریف ابیک دیدکاری معروف
 فوشدر (افصی الارب صاحبی بعض نسخ مقدمه الادبده پوپولفظ فارسیسبله مفسر اولوب
 (بوشک) یازلمش ایتسه ده سهو اولمق ملاحظه اولنور زیرا فارسیده بوشک کر به یعنی کدی

معناست در دیو نسخه مذکوره بی در ایدر (ابوالخبر) (ابو غامه) (ابو الیربع) (ابو روح)
(ابو سجاده) (ابو عباده) کاسید و دمیری دبر که طیر مر قومه هدهد دخی اطلاق اولنور شاعر
معتبر القولک * که هدهد کسر الزماة جناحه * مصرای شاهد مدعادر (وقیح هاء اولی و کسر
ثانیه ایله هدهدک جعی هدهد کلور (قلت) قاموسه طیر مر قومه حرکات مذکوره اوزره هدهد
دیندیکی کی طیر جنسندن هر برقرره ایدن طیره دخی دیرل و هدهد ده علبط وزنده دال اولانک
قنچی و ثانیه کسر یله و علا بط وزنده دال اولانک قنچی و ینه هاء ثانیه کسر یله دخی افتردر
جمله سنک جعی فوانح وزنده هدهد و مصایح زنه سنده هدهد کلور دیو مصر حدر (و بعض
مقبول القول ذات هاشم قاموس صحیح فقیر و انما سمی الهدهد المعروف بصوته دیو قید ایلدر
و قرقره لغته بر نوع کولمک و کوکر جینک اوغسنه دیرل طیر من بور بالطبع کوتو قوقار بر قوشدر
زیرا الخوصه سنی یعنی یووه سنی فشفیده یار (قلت) اعجوبه وزنده الخوصه قطا بد کلری قوشک
اشنبوب یاندینی بر دیرل (و بونتن و بد بوهر جنسند و ار در و اوقوش حقدده انسانک شیشه ایچره
صوی کوردیکی کی باطن ارضه اولان صوی اوزرندن کوردیکی مر و یدر و بعض قول
ضعیفه کوره طیر مر قومی تفاسیر شریفه قصه سی مفصله اولان تفقد سلیمان علیه السلامه
سبب صویه دلایلری اولدیغیچوندر که مصلحت مذکوره یه بناء غیث طیر مر قومه تفقد یوردیلر
(قلت) قصه مذکوره یعنی واسطه خبر هدهد ایله بلقبس لدی الاستخبار وقوع یافته اولان
کیفای و احوال هدهدی دمیری مر حوم بوراده بسط لطیف ایله یادکار روزگار قیلدر تمامیه
تغلی صره سنده ایسه ده قصه مذکوره اشبو مستطرفه دخی فی الجملة ذکر اولدیغنه بناء تمامی
مطولاته و تفاسیره و سیما حیاة الحیوان مطالعه سنه حواله ایله عین فائده بر عائد دن عبارت اولان
عنوان قصه ک تغلی بقیضه و اقداره تعالی و شاح الصدر عقیقه حسنای اثر قلندی (شویله که
وقتا که سلیمان علیه السلام بناء بیت المقدس دن بعد الفراغ زمین حرم محترمه خروجی عزم
یوروب معسکر هابونلرینک عقد اول مرتبه ثالثه عدده بالغ فراستی محیط جن وانس و شیطین
و طیر و وحش دن مر کب اولان عسکری بد التجهر و الاستصحاب اردوی روح و روحان و سمن
بوی سهادت لری بقدرته سبحانه مطایای ریج بردوش ایدرک رسیده حرم مکة مکرمه اولدیلر
و هر کون طعام عسکر ایچون بش یلک نافع و بش یلک ثور و بکرمی یلک قیون نحر و ذبح
اولنور اولدینی حالده برازیمان اقامتند نصکره بمن جانبته شریف یوردیلر و قضیه صادقه
بلقبس اوجه تدره نتیجه پذیر وقوع بولدر اما مکة مکرمه هنگام اقامت لرنده سلیمان علیه
السلام بالوحی الالهی جل شانه بر کون دیوان فیض آشیانلری حضور یله شرفیاب
اولان اشراف قومه خطایا اشبو مقیم اولدیغیز مقام مبارکدن شوصفت و نعت اوزره بر بی
عربی مبعوث اولور که کندویه ندا و التجا ایدلره نصرت اعطا ایدر و هبیتی ظهورنده مسیره شهره
بالغ لولور و اظهار حق و عدلده کندویه قریب و بعید اولنلر عتدده یکساندر یعنی
اقر باسنه و متعلقاته میل ایدوب اجابک حقلرین ابطال ایتمز و امر الهی انفاذنده لوم لائمه باقر
مالی افاده رنده مستمعین یانی الله ظهورینی و صفاتی بیان یوردیغکرده بی عربی حضرت لری
قنچی دین ایله تدین ایدر دیو صور دقلرنده سلیمان علیه السلام دین حنی اوزره متدیندر عهدینه
بشئلره و اکا ایمان ایدلره مزده ل و بشارتلر اولسون معناسی بعد البیان ینه حاضرین یانی الله
عهدیمزدن بعثلرینه نه قدر وقت وارد دیکارنده یک سال مقداری سنین وارد اشبو پیامی
شاهد غایبه یعنی بدن استماع ایدلر استماع ایتملره خبر و یوروب بشیر ایلسونلر زرا اونبی عربی
سید الانبیا و صلوات الله علیه و آله و سلم و یوردیلر مکة مکرمه ده نسکی ادایه قدر اقامت

و بعد الاداهنکام صباحه ینه مطیفر بحله بمن جانبته بالین سیر و حرکت یوردیلر الی آخره (قصه
هدهدک آخرنده دمیری یازر که عکرمه دن روایت اولدینی اوزره سلیمان علیه السلام هدهد
حقدده حین فقتاننده ذبح ایله و عیدی اولش ایکن عفوی طیر مذکورک یود کده دخی و الدینی
زک ایتموب و طعما لرینی طاشوب بو وجهله یار اولدینی ایچوندر (و جاحظ قوانجه هدهد
و فادار و حفوظ و ودود بر طیر اولوب بوندن فضله اگر همسری غائب اولسه اکل و شربینی
و تدارک قوتی و هر حوائجینی ترک ایدوب عودتنه قدر فرهاد کی طاغلرده فریاددن خالی اولماز
ایتمش اگر تلف رسیده اولور سه من بعد دیگر انشی ایله مسافه ده ایتمز و عمری نه قدر ایسه
اولنجیه دکن صحیح اشتیاقی کسمز و طویلیجه یه دک ییموب سدرمق ایده جک غدایه قناعت
ایدرایمش (خواص) هدهد تو یله تخیر اولنان یتدن هوام هرب ایدر و کوزینی اونونغان کشی
یاندیه طاشوبه نسبان ایتدیکن تذکر ایدینی اولور و کذلک قلبی کباب یایلوب سذاب ایله اکل
اولسه حفظه و ذکایه نافعدر و آکلی کلی و جری برنسنه بی نسبان ایتمز (و دمیری قلب
مشوی مذکور حفظ و ذکا خصوص سنده حب الفهم دن انفع واسیل دیو یازمشدر (قلت)
حب الفهم حیوانی غیر در کلیدر و در دست بولسان مفردات طیه ده و لغاتده فقیر بوله مد م نه در
و عبارة حیاة الحیوانده سهو ق و خطای و ار در مطالعه ایدلرک تحریری و تحریری همتنه منوطدر
(و طر ناقلر دن بری صبی به تعلیق اولسه بد نظر لاحق اولماز و اوزرنده طور دغه عافیتده اولور
و لحنی مطبوخا اکل اولسه قولنجیه نافعدر و حار اولان دمی العیاذ به سبحانه عتده مارض ییاضه
طامد لسه دفع ایدر و اگر ایلکله کوکر چین کومسی تخیر اولسه موزیلر اوغرایه من و هدهد ذبح
اولنوب برخانه یه طاقبله تعلیق اولسه سکنه سی سحر دن امین اولورلر بخون هدهد چلنکی ایله
تخیر اولسه افاقت بولور (دمیری حیاة الحیوانده اشبو خواص و تأثیراتدن باشقه خبلی
تأثیراتی دخی یازمشدر بوراده طی اولندی اوراده * خدمت صفا دغ ماکدر * نظریله کور یله
* اسجد من هدهد * نه مناسبت مینی و مضرب بی نه حکایه یه منکی ایسه داء الثالب ایله متهم یعنی
علت ردیه معهوده شهوت معکوسه ایله مبتلا و متلذذ فعل اجنبی عبر محرم حقلرنده ایراد اولنور
بر قدیم واسکی مثل درو * ابصر من هدهد * دخی زیر زمینده صوبی مشاهده سندن طولابی
دینش غالباً اهل دقت حقدده ایراد اولنور مثلدر لکن ذکرری هدهدک بمنه تعالی قریباً ذکر
اولنه جق ضرب مثل اولان * اذ ازل القضاء عی البصر * مثلی بومثله در قفادر نگاه استگاه ایله
دقت اولنه و درگاه اجابتکاه معنوی اله عز شانه یه راه صدق قال و حال و تیره تصفیة بالدن بول
بولنه * باشقه زباند ریوری بول ترجان (حکم) صاحب الحفقه دیر که دمیری شافعی مذهبنده
واقع حرمت اکل و علی قول حلت داترا قوال و ادله بی یمان و علی قاری حنی دمیری یه تحریم ایله
اولان قولنده اتباع ایتمش ایسه ده کتب حنفیه ده اباحت اکل فتاوی هندیه نک * اکل الخطاف
و الصلصل و الهدد لابس به لانها ابست من الطیور التي هي ذات الخالب * عبارة سندن
مستباند و وظهیریه ایله قهستانینک تقایه شر حنده مضمراتدن نقل ایلدیکی مسئله دن
دخی اباحتی مستفاد در صاحب الاشباه والنظائر و البحر الرائق المول ابن نجیم فتوا سنده * مثل
عن اکل الهدهد هل یجوز لا * اجاب نعم یجوز * دیو جواز اکلله افتا ایلدر * حرف الواو *
(ورشان) و علی لغة و قول الف یرنده یا ایله ورشین ذکر ی سابق الحرنام طیردر و ارکک
قری دیو تعریف ایدن دخی وارد در (قلت) و انقولیده و رشان قری دیمکله معروف قوشدر
دیو یازر و مصباحه ابو حاتم دن نقل * الراشدين من الحمام * دیو محرر در و علی قول
فاخته ایله حامه دن تولد ایدر (صاحب المستطرف مر قوم بوقوله قصر ایتمش یعنی بوقولی

و ما جوج جیلدن یعنی قبائل انساندن بر طائفه دروغ غیر منصرف اولد قلمی اسم اعجمی اولمارینه
دالالت ایدر (وعلی قول عربی لر اولوب مدغم اولان آج دن مشتقد و آج اسرع معنایه در که
ظلم یعنی شتر مرغ سیرنده سرعت ایند کده آج الظلم دیر و اصلاری مهموز در عاصم مهموزا
قرائن ایدوب تعریف و تائید لری ایچون یعنی اسم قبیلتن اولد قلمدن معرفه و لفظ لری مؤث
سماعی اولمارینه عاصم صرفدن دخی منع ایشدر دیمشدر انتهى (صاحب القاموسک آج ح ماده سنده
یازدیغی عبارت موجزه یا جوج و ما جوجک ماده و هیئت و اشتقاق و معانیسه متعلق سرد اولنان
اقوال و کلی جامع اولمارینه اشبو مستطرفی مطالعه ایدناره ترجمه قاموسدن قطع نظر ایله اصلنه
الزم اولان مراجعته زجت کش اولماسونلر نیت خالصه سیله بمحمد تعالی شرفیاب استیعجابی
اولدیغیم یکن اصح قاموس فقیردن بعینه نقلی تنسب اولمشدر مافیه مطالعه و تأمل اولنه
* الا جوج تلمب النار کالتا جوج و ایچنه تائید جوجت و آج الظلم و یوج عداوله حقیف و الاجه
الاختلاط و شده الحروق و آج و تاج و ماء اجاج ملح و قداج اجوجا بالضم و اججه
و یا جوج کسیم و بنصرو یضرب موضع بمکه و الباء جوج من یا ج هکذا و هکذا یا جوج و ما جوج
من لا یهمزهما یجعل الالفین زائدین من یجج و یجج و قرأ و به آجوج و ما جوج و ابو معاذ یججوج
و الا جوج المضی النیر و آج حل علی العدو و انتهى (بومطلبه دمیری یا جوج و ما جوجک اصلارینه
و مکاتلرینه و کیات و کبیاتلرینه و خلفت و قیافتلرینه و مد منصوصه و هکام ظهور آتیلرینه
دأرو سائر احوالرینه متدائر ظاهر و ذائنده ممکناندن اولوب قدرت باری و فاطر تعالی شانه بی ناطق
اقوال کثیره نفیس یازمشدر لکن ترجمه سیله بیان خصوصنده خامه خام فقیر کوناه اولد یغندن
فضله تفصیله محتاج اولمارینه و اطاب غیر عمل و فوائد مستملی درجه محل تنک و مأمورین دار الطباعه
ایسه ضروری درنک بولنوب تحافت بال و بدن دخی بر طرفدن اختصار و استیعجابی دعوت
ایندیکنه بنا بلکه * علی تشبیط مقدار الزمان * سروری جنبشیه مع المذکورات خامه فقیر
نگاره کیرداره اکفا و زاویه نشین دوات بی ادوات اختفا و نیم نگاه اهل مجد و رشد و صدق و محمدت
ایله متسلی صباح و مسا اولمشدر * زمانی ان زمانی لا ابالی * فانی ذفته حلوا و مرا (یحسور) بردابه
و حشبه در دستزه کی ایچی طولو ایکی اوزون بو یوزلری اولوب عطش آلود اولد قده یعنی
صوماد قده انلر ایله شجری بچرو حیوان مرقومک قرینی ایله دوشق اولمش شجر لفرات نهرنده
کا هیجه بولنور ایش (ینه دمیری دیر که علی قول اشبو یحسور ذکر ایدنیکم یا مورك عیندر) قلت
یا موری صاحب المستطرف سائر طی ایلدیکی حیواننک قطارینه دیرمش یعنی یا مامشدر لکن فقیر
ان شاء الرحمن بعد ان ختام اجالا باشقه جه درج نیتده اولدیغیم اسامیده آتیانه موفق اولورم (یحسورک
اونی حجره مابلدر و ابلدن اسر عدد و بو یوزلر بن هرسته دکشدر و نازله و جوهری قولیجه
یحسور جار و حیدر (فائده نادره) ابوالفرج ابن الجوزی عراینده شویله یازر که قانون درس
اوزره طلبه یحیجه علومدن بذات تحصیل فنون داعیه خالصه سیله بلده سندن پای سیاحت
مطلبه سیله حقوق کیدرکن یولده بر شخصه قصاد قله رفیق ایدر قصد ایندیکی بلده به قریب
اولد قلمده شخص مرقوم طالب موی البه رفاقت تقریبیله بر بریمز اوزرنده حقلمر بر درکاردر
بن جن طائفه سندن او ایچی بر جا کر خدایم سندن انجی نیازم بودر که اشبو بلده به داخل اولد یغنده
منزلدن فلان رده و شو هیتده اولان منزله طاو قلم اولوب یحسورده مجرد بر خوس و ایدر و اورو سی
صاحبندن اشترا بله ذبحکدر دید کده بعد الوعد طالب دخی سندن بو فقیرده بر نسته رجا ایدرم
و اودخی بودر که اگر شیطان مار دینی آدمدن برینه مسلط اولوب و عزائمه بر طرف اولوبوب
اضرارده اصرار ایدر سه دواسی نه ابله اولور ایسه کرم ایدوب شوخیا و ششی بکا تعلیم قبل که

بده باد کارک اولسون دید کده جی مرقوم اودر دمسکل العلاجک دواسی یحسور در یسندن و ترقوس
قدر بر سجم کسوب مصاب اولان کیمسه نک ابهام یعنی باش پارمقربنی بر برینه کتوروب اول
و ترایله محکم باغلند قده نصکره سذاب بری دهنتدن یعنی فیحن دخی دید کلری سدقک بیانیسی
یاغندن مصابک بورنی دلکلرندن صاغ طرفنه درت طامله وصول جانینه اوح طامله اقبلد قده
داخل اولان مارده لاک اولور و بعد از بن اکا مارده دیرک مسلط اوله من دیوب و داعله غائب
اولمش طالب موی الیه دیمت که وقتا که بلده مرقومه به کیدرم و جنبک زهر یف ایندیکی منزلی
بولوب خروسی دخی کوردیم بر عجزک مالی ایش طالب اولدم اول امتناع قبلدی اضعا ف
ثمیله اطما عده طیانیه میوب ساندی و آلوب اله الیغیم کی رفیق اولان جی مرقوم بکا اوزا قدن
تمثل ایدوب و کورینوب الیه ذبحی اشارت ایندی خارج منزله بوغازلد یغیم آمده منزله بولنان رجال
و نسا طوبدن طشره به دو کیلوب بی ای ساحر دیوبضربه باشلدیلریندخی حاشا ساحر دکل دیغجه
یا نه دن ساحر دکلستکه سن خروسی بوغازلد یغیمه متعاقب بر بکر قمره جن مسلط اولدی او بردواسی
دشوارده اضالدر که طوند قده نصکره اصلا مفارقت ایتمز دید کلرنده بخوله تعالی بن علاجی یلورم
تیر بکا جلد یحسور دن و ترایله دهن سذاب بری بو اوب کتورک دیدم بولوب کتور دکلرنده بروجه
تعلیم جی ابهام شابه مصابه بی و ترایله قویجه باغلد یغیم کی طون جی صیحه ایدوب بن سکا مکر
مضرت نفسی تعلیم ایشم دیدی بعده دخی کیفیت مذکوره اوزره تظیر ایلدی کیده اول ساعت
هالک اولوب شابه مبتلا مذکوره شفا یاب و کندوبه من بعد ارواح خبیثه معاودت ایلدیکی منقول
اولدی انتهى (قلت) معتبرات مفردات طیبیه دن مالایع سذاب برینک خاصه مذکوره سنی
اشعار ایدر و عبارتیه سی بودر که بعینه نقل اولدی * و اذا سحق بعصارته داخل مناسا خیر
الصبيان نفعهم من الصرع الذي يسمى بام الصبيان (قلت) دیک مطلبنده کذا رشید بزقلم
نحر بر اولد یغی اوزره خروسل ارواح خبیثه استفسالنده خاصه معنویه سی اولد یغی و آدمی شکله
کیروب طالب موی البه رفیق اولان جنبک شابه به تسلط غرض فاسدی اولوب خروسی دفعه
تدبیر مذکور ایشم ایسه ده غرض فاسدک جزاسی ترتبیه کند و باعث اوله رق سر جزا
لا محاله تخلف ایلدیکی و جناب قادر و قیوم بهر برهانه نک اراده ازیله سی تعلق ایلدیکی
شبنک تحفیر و حبله ده ضرب مثل اولان جن دخی چاره بوله میوب * کالباعث عن حنقه
بظلمه * حفرة سته و طموره هلاک * فاول مایحی علیه اجتهاده * لکدیلده دوشه جکی بی اشتباه
اید وکی سوق حکایه مذکور دن مسافاد اید وکی عاجزانه ملاحظه اولدی خواص
یحسورک دخی یلسان دهنیله برابر اوله رق نعوذ بالله تعالی انسانک احد شقینده حاصل
اولان استرخاده یعنی عدم حس و حرکتده استعمال اولننه یعنی سورله باذنه سبحانه منفعتی
اولور (حکم) دمیری و صاحب التحفه کی ارباب معانی * الحل کیف مکان * دیو حل
اکتنده اجاع اولدیغین بروجه بدیع بیان قشدر در (بر بوع) صاحب المستطرف بو حیوانی
دخی یازما مشدر هر نه قدر فقیر مستغرق التقصیر مطویات صاحب المستطرفی آخر بابیه بته تعالی
بجمل الحساق و معنی ترجمه حیات الحیوانه حسب القدره شد نطق نیتده اولدیغمدن بو بر بوعک
او بر در جی سیاق کاب الجالیدر ایسه ده خلانده خیل فوائدی دمیری ذکر ایتیمکله بورایه بالتفصیل
تحریری تصویب اولندی وقوع بولان اوزانلق عفو یوزلق ارباب مر و ندن مستدعا و مفید
فوائد اولان سخن مختصر اوله میوب مطول دوشرسه ده نزد هوشده و میان اهل دانشده مقبول
اوله جی هویدادر (اسم مذکور فتح باوضم و مدحرف باایله ایاقلمی اوزون والری بک فیصه در
وقو برونی قانون الادبده موس بروا کر کتب لغاتده صحاندن بر نوع دیو معرف جرد دکلری

حیوانک قوبروغی کی اوایوب بر محله صعودنده او قوبروغی بوقارو دیکن کیک رکنده بر حیواندر
 و ذوالرح و دالک کسری و راتک سکونی این درص دخی درلر (قلت) و انولیده بر بوع عرب
 طوشانی دیومفسر اولوب و قانون مذکورده درص موش بچه یعنی صحنان یا وروسی دینوب میدانی
 امثالده * مثل درص نفقه * مثلی شرحده درص صحنان و بیان صحنانی و کدی کی بر جانورک
 یا وروسته درلر و نفق فاره دلوکیدر دیو شرح ایندیکی (وصاحب و سبط مثل مذکور مرادی
 تحصیل طریقه خطایدوب راه وصوله ظفر بولیان حقهده ایراد اولنور دیدیکی اقصی الاربده
 افاده اولمشدر) دیمیری بر بوع لفظنده یا ایله واوزاندلر اولدیغندن لایق و مناسب اولان بونی
 رب ع ماده سنه یازمی ایدی لکن بعض ناسه زیاده اولدقلری خنی اولوب یعنی ماده اصلیه
 کله دندر صانوب بوریه یاز دیلر دیمشدر (قلت) چونکه بویه ایسه دیمیری دخی زیاده
 اولدقلری یاده کتور میوب یاده یازمه سی ماده اعتراضدر جوابنده مکر ناسه یعنی حیوان احوالی
 یازنله اتباع ایتدم دیه (و مصباح منیده دخی بر بوع یفعول وزنده دینکله یا وواونک مزیدتان
 اولدقلری کوسرتمش و قاموسده دخی بر بوع رب ع ماده سنده یازنله زیاده مذکوره به
 اشارت قلمش) و صحاحده بر بوع رایعک واحدی یعنی مفردیدر و یا ایله وای زانده درلر
 زیرا کلام عربیده فعلول یوقدر و رایعی جوق اولان بره ارض مر بعه درلر دیو زیاده مذکوره بی
 تصریح و تعلیل ایلددر (قلت) خنی دکلدر که اهل صرف کله ده واقع اولان حرف زانده
 یا وواوایله اشارت ایدر لکن کیم اشبو بر بوع لفظنه یفعول وزنده در دیوب ف ع ل ماده
 اصلیه سنه زیاده قلنس حرفله یا وواوایله اشارت ایتلدر اما کله اصلا ووضعا مثلا جعفر کی
 رباعی اولسه انک وزنده فعل دیوب یفعل یا خود فعیل وزنده در دیمشدر اشته جوهرینک
 کلام عربیده فعلول یوقدر دیدیکی قاعده مذکوره به میندر (لکن بعض مترجم لغات
 بوقاعده دن غایب غفلت ایله یفعول یازه جوق برده فعلول یازمش و شکوفه استخراجی سنبل اوله جوق
 ایکن دیکن اولوب آزمشدر وقت اولنه یعنی اومقوله ترجمه به وخصوصا بوفعیرک سوزینه دفعه
 اعتماد اولتوب اصل ترجمه سنه یا خود سائر لغات معتبره به و محل نقله مراجعت اولنه فلج حفظ
 * عصمان الله تعالی وایاکم عن کل الخطاء فی الاملاء و الانشاء و الاعمال الظاهره و الباطنه آمین *

(دیمیری دیر که طبایع حیوانی یازان علماء و حکما هر دایه که حضرت خالق کائنات تقدس ذاته
 عن الجاهات انلرک اشبوعالم اسبابده ضرردن صاقلوب طول بقال بن اراده پیوره التریبی یعنی
 اوله ایقلری قبصه خلق ایدر زیرا برشیدن خوف ایندکده سیاع و مفترسک طرمنه مبه جکی
 ذروه جبال و صخوره سکر دوب بو وجهله بخار قوریلور (و بو حیوان بالطبع رطوبته مائل
 اولنله رطوبت ریش صو برینه قائم اولسون دیومسکنی درون زمینده انقاد و نسیمی سووب بخاردن
 نفرت ایدر بیتنی زمینت مرتفع رنده و هر جهاتدن روزگار طوقنه جوق محلهده یابار و یووه سنی
 متقاربا اوج عدد حقر ایدوب هر برینه بردلک آجوب برینی ظاهر و بر یوزینه قریب و دیکرلرین
 مکتوم ایدر و عرب بونلره نافعاه و قاصعاه و راهطاه نسیمه ایتلدر در صیاد کندوبی
 قاصعاه نام یووه سندن قصاد ایدر سه باشیله نافعانک سقفی دلوب طشره بخار (قلت) اغنده
 رهطاه بر بوعک یووه سنه درلر که فاز دینی طهرانی اندن چبقاروب جمع ایدر و دخی نفق
 برالنده اولوب آخر جانیه جعفر او و یووه به دخی درلر کامر اجالا و تنفیق و منافقه بر بوعک بروجه
 محرر نافعانه کیرمنه دیرلر و دینده نافعک اشتقاقی ذکر اولنان منافقه دندر یعنی اصطلاح شرع
 انورده منافق اطلاق اولنان شخصه منافق دیدکری دینده حیل و خدعه اوزره اولدیغنه بنادر
 بر بوعک (دیمیری مرحوم منافق وجهه نسیمه سی یانده دیر که بر بوعک ظاهر بینی
 در حیل و خدعه اوزره اولدیغنه بنادر) منافق دخی صاهری ایمان باطنی کزدر یعنی

باطنه تصدیق دین و نبوت اولوب ظاهر ده رداء اسلام ایله مرئیدر (و جاحظ و غیر بیری
 دخی اشبو وجهه نسیمه بی یانده یعنی معنای لغوی ایله معنای اصطلاحی مذکورک یتلرنده اولان وجهه
 مناسبی ایضا حده دیمشدر که هنگام جاهلیته کفری اسرار و کتم و ایمانی اظهار ایدن مناسبه
 اسم منافق یوغیدی یعنی بو حالده بر شخص اولمادیغندن منافق اسم مصطلحی وضع اولنماش
 ایدی ولکن باری تعالی و تقدس بر بوع نافعانندن مأخوذ اصلدن اشبو اسم منافق مشتق قیلوب صفت
 مذکوره ایله متصف شخصه کفری ابطان و ایمانی اظهارده و برشیدن شی دیگر ی نور به یعنی برشی
 دیگر شی ایله سترده و باب حیل به دخول و دیگر کیمسه به نفسنده اولیان شی اوشی ایله متصف
 صورتده ایه سامده یعنی کوسرتمکده بر بوعده شبیه اولدیغیچون نسیمه پیوردی دیمشدر (قلت)
 الحمد لله علی فضله انوار تصدیق و قبولیه از هر جهت منور و شرفیاب اولدیغیز آفات اسلام
 مطلق بعثت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلمدن آیات ینان و معجزات باهرات ایله ظهور
 قیلدقده بر منطق کتاب و سنت و علی الهام من ترهت ذاته و تقدست شعاردینیه الجاسجه بعض
 الفاظ موضع افتندن وجهه مناسبته یله موضع اصطلاحه نقل اولمش و آیین و اعمال هنگام جاهلیت
 ضمنت و مستعمل بولنان بعض الفاظ دخی شرع انور اول اعمال نهی و ابضال ایتکله و الفاظ
 دخی زائل اولوب استعمالی زک اولتوب کان لم یکن شتاند کورا حکمنه کرمشدر (و اشبو اصطلاح
 اولنلر ایله متروک و معجزات قلانلری اسحق خواجه سی دینکله بین اهل العلم و الادب مشهور اولان
 فاضل و ادیب احد افندی مرحوم سابق الذکر اقصی الارب نام اثر اخر معتبرینک مقدمه سندن
 بر فصلده مفصلا کوزل بیان قیلدله اورایه مراجعت اولنه (و حیوان مرقوم طوشان کی
 ایزی باقی قائمه جق بره بصار و کرسی و فک اعلی و اسفلنده اسنان و اضراسی یعنی اشکینه ایله
 اغرنده اوستلی التلی دیشلری و ازولری و اردر و اوزر) جاحظ ایله قزوینی نقلیه بر بوع فاره
 جنسنددر (و قزوینی بو حیوانک دخی نخل کی بالظیع متبوعاری یعنی تحت اداره و حکمنده
 اولدقلری باشلری و اردر و اوست و علربنک یووه سی بر مرتفع برده ایسه اندن و اولمادیغنی وقتده
 بر یوکسک قیبا اوزرینه جبقوب هر جانیه بولنان بوللره بقاراکر بر فورقوله جق شی کوزینه
 ایلشور ایسه اوزر و صدا ایدر صداسنی ایشدن بر بوعلر یووه لینه کیروب سلامت بولورل و طلب
 رزق ایچون چیقدرلرنده باشلری ایلرلرنده و اوکلرنده کیدوب نجسس مضرات ایدر اگر برنسته
 حس ایدر ایسه ینه سسیله نابعلربنی اخضر ایدوب قاجر دیمشدر (خواص) بر بوعک قانی
 کوز قیباغی ایچنده بن قبل قو پاریلوب برینه سوراسه باذن الله تعالی بعد از بن تمز (حکم)
 صاحب الحنفه دیمیری شافعیک مذهب شافعی ده اکلی حلال اولدیغنه متعلق قول و دلیلنی
 نقلد نصکره کتب حنفیه دن ملتی و نفسایه و وفایه و غرر و تحفه و قهستانی ایله شرح النقایه
 لعلی القاری و درر و شرح الملتی لمحمد الحلبي و واولجیه و ناناخانیه و هندیه کی متن و شرح
 و فتاوالرده بر بوعک عدم حل اکلی مصرح اولوب اصحاب آثار مسطوره نک بعضیسی عدم
 جواز بر بوع حشر ایدر و بعضیسی هوامنددر دیو تعلیل و استدلال ایتلدر در انتهی (قلت)
 (بوفعیر و قیرکی محتاج اظفر بجلیل متعان قدیر اولان راعه بی براهم بارکران ترجمه سی
 الشده بی تاب و توان اوله رق سزاوار اراحه و درمان اولان اشبو حیوانات مندرج الشمس ایکنی
 یابی صاحب المستطرف حضرتلری یا جوج و ما جوج ذکر کنده بتوروب آخر باب مذکورده
 (فوائد) عنواننده خواص حیواناتده علی الإجمال بر مطلب نفاست اشتمال و بر فذلک قواعده
 مال یازمغه اودخی بروجه آتی بالجزوالقصور ترجمه اولمشدر (ضبط ایله خنزیر ایدی دیشلرندن
 رننه القانلر قنامل (هر حیوان بالطبع عوم یعنی سباح ایدر و یوزلر لکن انسان ایدر

فرد مستدر (قلت) انسان و مایمون دخی طبعاً سباح اولوبده خوفی تر نشدن بجه مبوب
عرق اولاری حاضره کلور ز را هر نه قدر اعتیاده و ملکه تک مدحلی و اربسه ده اگر طبعاً لرند
غوم مر کوز اولسه هیچ بوزه مز رایدی دینله یلوری یلم بوقسه فقیرک بو خاطریم توهم میدراتی
دخی یلم (هردی هینک یعنی کوزی اولان حیوانک کر بکلری چشمک انجیق جفته اعلاسنده یعنی
اوست قباغنده در لکن انسانک ایکی قباغنده دخی کر بکلر واردر) فرسک طلاخی (و بعیرک
اودی) و دوه قوشنک ککنده ایلک (و میلانلرک دیشلری) و بالغک نفس المدیفچون یعنی
جلب هوا به محتاج اولدقلرندن ریه سی یعنی بحرای نفسی یوقدر (و هر حافری اولیان حیوان
یوینوز لیدر) و یوینوزی اولنلرک حافری یوقدر (و هر قولقلری ظاهر و اشکار اولان
حیوان طوغورر) و اگر قولقلری خافیه ایسه یعنی کورنمبوب کرلوا یسه بمورطر (ولوا طه ایله
منهم اولان حیوان یعنی حیوان غیر ناطق فرد و خنزیر و حمار و سنوردر) کیجه ایجه صبادار اولان
کوزلر اسد و نمر و سنور و افعی هیونیدر (و جنس حیواندن ادخار اقوات ایدن انجیق
انسان و قار و غراب و غل و نخل در) و حیواندن حبض کورن انسان و فرس و کلب و ارنب
وضع و خفاشدر و سمک نوعندن اولان رعاد نامنده کی حیوان دخی علی قول حبض کورر ایمش
اتهی (قلت) و انقولیده رفاص زنه سنده اولان رعاد دریا بالقلرنددر و بخان انسان اتی الیه
السه الی قولنه و ارنجه او یوشور ویری ایکن النده طور دجه یدی دتره مدن خالی اولماز دیو قاموس
و صحاحده محرردر * ثم قال جامع المستطرف فبارک الله رب العالمین و هذا آخر ما قصدت ابراده فی
هذا الباب والله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب و صلی الله علی سیدنا محمد و علی اله و صحبه اجمعین *
* يقول البانی اسعد الفقیر الی برره الصمد القدیر * اشبو احوال حیوانه مخصوص پابده
این الخطیب مر حومک مجموعه اسلوبنده اولوب ترجمه و طبعنه بالأموریه اشتغال قلنسان
مستطرفه القدن بابه دک کا و کیفا بالاختصار ذکر ایلدیکی مشهور حیوانات هر حرفدن
منتخبات لکن تحریر ایلدکلرینک ازم اولان کیفیاتلری مأخذندن یعنی حیاة الحیواندن اخذ ایلده
اگرچه بمحمد سبانه تکمیل خدمتده قلم قاصرم مستخدم دست کوتاه فقیر اولوب و ترک ایلدیکی
حیوانلک دخی یننه مأخذ مذکور ایلده تحفه به بالمراجعة مجرد اسملری و حکملری و ازم کور بنان
خاصلری یازلق اوزره جله سنی حروف نهجی ترتیبه رعایتله مستعینا بلطف خالقنا بوبابه
نذیلا یازمق امر صواب یعنی ولو بجمل اولسون حیاة الحیوانی تمامیه ترجمه صورتنده اوله جخی
مسلم اولی الالباب اولقله اول وجهله کلک بریشان تحریر شخزاده فقیر بسمه خوان ابتدا وجدله
کویان نعمت خدای ستار اولمشدر منه التوفیق (ابایل) قاموس و صحاحده مفردی اولیه رق
فرقه لر علی قول قوش فرقه لر بدر دمیری نقلجه مفردی علی اقوال مختلفه ابالة و عجول وزنده
ابول و کسر الف و تشدید با و یاخود تخفیف با ایله ابالة در (نص جلیله اولان طیر ابایلک
قیافنده و اعضا سنده اولان روایتلری دمیری تفصیل ایدوب و ابایل حرف سینده ذکر ایلده جکی
سنونو دیکلری و مساجد و معابدده یووه لین طبره دیرلر دیشدر (قلت) بالناسبه سنونو ایله ابایل
ترجمه لر بالارده قلم ترجمه دن کچمشدر و بعض نسخه ده صاد ایلده سنونو کورلشدر (ذکر اولن ان ایل
راهب نصاریه دینوب و عیسی علیه السلام نصاری ایل الایلین دیشلر اولد یعنی و کسر الفله اولان
اباله حزمة من الخشب یعنی بر قوجاق اودونه دیندیکنی دمیری یازمشدر و الله تعالی اعلم (اتان)
همزه تک کسر یله دیشی مر کیدر خواص و حکمی مطبیده کچمشدر (اخطب) بر قوله ارقه سی
خیچندن بو کسک اشکه و بر قوله ارقه سنده سیاه ایچرکی اولان خره دیرلر علی قول ان شاه المولی
کری آتی مررددر (اخضر) قره سنک مقدارنده بشل سنکدر خواص و حکمی ذبابده ساقلردر

(احیل) بشل رنگلور و قوشدر و قنارنده رنکته مخالف پارلق واردر و بر قوله بنده تعالی بیان اولنه جق
شقر اقدر اختریده بیون بوران دیکلری قوشکه سنک سنک بکلری واردر واری قوشی دخی دیرلر
دیو یازار (فائده) لفظ احیل حرف تعریف داخل اولیه رق برینه اسم وضع اولنسه غیر منصرفدر
لکن بعض نحاة تعریف و تکبیرنده منصرف قلمش و شاعر عربک * ذری بی و علی بالامور و شینی *
* قاطاری فیها علیک باخیلا * یدینه احتجاج ایلدر فتأمل (ارقم) رنکی بیاض ایله سباهدن
مر کب اولان میلاندر خواصی و حکمی حیده بمشینه تعالی یاز یلمور (ارنب بحری) قزو بی قولنجه
طوشان باشلی اوله رق بدق بالقی و این سینا بیانجه صدق بر حیوان صغیر سدر (دمیری اکلی سم
اولد یغندن حرامدر دیوب هر بر برده اکلی جائز اولان حیوانک در یاده بولنان شیهی جائز الاکلدر
قاعده شافیه سندن اشبو ارنب بحری بی شکلده برارننه بکره مبوب فقط اسمده موافقتدر دیو
اخراج ایشدر و حکم مذهب حنفی دخی سمکده باقداره سبانه کلور (اروبه) همزه تک ضمی و یانک
تشدید ایله اولان اضحیه وزنده و عولک اثنا سدر یعنی وعل دید کملری بیان یکجستک
دیشسیدر و وزنی افعوله اولوب اعلال اولمش یعنی اروویه لفظنک ایکنجی وای بابه قلب اولوب
و بو وادن مقلوبه یا ایکنجی پای اصلیه ادغام و واولانک ضمی یانک تقلدن سلا متیچون کسره به
تبدیل قلمشدر اوجه قدر جمعی افاعیل وزنده ارای و جمع کثری افعل وزنده یعنی همزه تک
فتحی و الفک قصر یله خلاف قیاس اوله رق اروی در و قاموسده بحر اولد یعنی اوزره اروی اسم
جمعدر و علی قول اروی طاغ قیونیدر طرائقی و بوینوزی تو زلی روغنه قارشد بر یلوب کثر
سیر اوزره اولان ساعی بانکتوبک اللرینه و یحافرینه سورلسه بورغونلغی کیدروب کو یا بور و مامشه
دوز (قلت) بر ساعی دخی واردر که اکاساعی بالفساد دیرلرک بورغونلغی اللرینه و یحافرینه
لایقجه قودقلری بو فانی دفع ایدر واکل لجمی و عولده کله جکی وجهله خللدر (اسار یغ)
دمیری همزه تک فتحیه قرمز ی بقلده واکل کی سیره ده اولور بر قوردر قابندن چیقوب فراشه
یعنی کله بک اولور دیشدر این سکیت اسار یغ لفظنک اصلی فتح بایله یسروعدر دیشلر ایسه ده
اولنک فتحیه بفعول کلام عربده یوقدر دیور ایدر و کفایه ده ابن السکیت اسار یغ بقلده یعنی
سیره لده اولور اوزون و بیاض بر قوردر و شعر اصابع نیایی اکانشیه ایدرلر مفردی اسروعدر
دیش و این قتیبه دخی ادب الکانینه زبلده اولور یومشقی و بیاض مشبهه اصابع نسا بر قوردر
و واحدی اسروعدر دیو یازمشدر و صاحب الارجوزة النحویه کندی شرحنده مهموز و غیر
مهموز اولسی لغت اولان الفاظ ذکر ی صره سنده یسروع و اسروع بقلده اولور بر دوددر که
انجاسنده بالانسلخ فراشه اولور دیوب و این سکیت ایله غیر یلری اسار یغ و یسار یغ باشلری
قرمزی و اجساد ی زبلده اولور مشبهه اصابع نسا در دیدکلرینی یازمشدر (لکن دمیری
این سکیتدن نقلنده نظر واردر زبر این سکیت اصلاح المنطقده بقلده اولور دیوب زبلده
دیشدر مکران مالک بقلدن تصحیف اولمش اولان زبل لفظنه اعتماد ایدر دیشدر و بعض
قوم دخی باشی قزل و کوده سی بیاض مشبهه مذکورات زبلده اولور دوددر دیشدر
(و بعض ناس دخی یعنی اهل لغندن بعضیلری اسار یغ باب شبنده کله جک شحمة الارضدر
دیشلر ایسه ده صواب اولان دیکر حیوان اولسیدر دیو دمیری تحریر ایشدر (اشبو دود
سحق اولنوب کسبلان اعصابه یعنی سکرله وضع اولنسه دران ساعت منفعت عظیمه سی کور یله
جکنی) و رازینک حاوی نام کاشندن یازدینی اوزره اسار یغ یقنوب و بعده قوریدیلوب
و اصلاد یله رق دو کولوب بعده شیروغنده یعنی شیر لغان دیکلری صوصام یاغنده بر کیجه
طوردلر قدنصرکه اول یاغله ذکر یاغله قائلشوب قوت بوله جغنی دمیری یازمشدر لکن شتاب

انسان دینور رجلاک تصغیرنده یا و خلاف قیاس اوله رق و اوزیاده قبلتوب رویجلی
دیندیکی کی و اهل لغتدن بعض قوم انسانک اصلی همزه نك کسر یله افعلان ورننده انسان
اولوب اسانده کثرت اوزره جاری اولدیغندن تخفیف قصدیله یا حذف اولدی و اما تصغیری
کثرت اوزره مستعمل اولدیغندن اصلنه ردیاء مذکوره اثبات اولمشدر دیوب و اشبو قوللری
ابن عباس رضی الله عنهما نك * انما سمی انسانا لانه عهد الیه قنسی * کلامیله استدلال ایدرلر قنذ کر
و تأمل (و اناس انسانده لغتدن و ناسک اصلیدر همزه سی حذف اولتوب ناس دیمکله تخفیف قلمشدر
(قلت) اشبو انسان لفظنه دائر سابق و لاحق یازیلوب و باقداره سبحانه یازیله جق اقوالی
حقا که بلیغه فذلکه و خلاصه ایدن قیومی فاضلک المصباح المتیر نام کتاب فاخرینه درج ایلدیکی
ان م ماده سنده کائن عبارت جوهرین عیار و اشاره آفتاب انواری علی فرض بوسلک
سطور ترجمه به تنظیمی مستدرک اولسه و خرمهره صره سنده دره دینک رنگنه دونه دخی
ایجاز جهتیه عنوان مقامات حریری اولغه جسیان و عیب پوش تقصیرات فقیر بی توان
برائش لطیف اولدیغندن تمیما للفوائد بلکه جبرا للتقصان اقوال مسبطوره فقیر مالا عبارت
فاضل مشار الیهک شریعی کبی دوشمکله بعینها نقل بزم نقل و تسطیر و عذبه ترازو یعنی
لسان میران آسمانیانه تعدیل کفین اقوال کونا کونه فخر اولتوب بلاریا دست تتبع مطالعینی
تقلب اوراق تکلف و مشقتدن قورناره جق بررکنار شجر اغ بها و بو ماده ده تدارک مصباح
منیر زجندن مفتی سایه استاد ده بر شمع قرلمه ابقادیه مجلس فوائد مجلس و انجمن عوائد
مجلس ششمه وار و برضیا قلمشدر الحمد لله علی فضله * قال المولی القیومی رحمه الله تعالی * انست
به من باب علم و فی افقه من باب ضرب و الانس بالضم اسم منه و استأنست به و تأنست به اذا سکن قلبه
و لم یفر و آنست الشی بالمذمته و انسته ابصرته * و الانس خلاف الجن * و الانس من الحيوان
الجانب الايسر و سابق تمامه فی الوحشی * و الانسان من الناس اسم جنس یقع علی الذکر و الانثی
و الواحد و الجمع * و اختلف الناس فی اشتقاقه مع اتفاقهم علی زیاده النون الاخیره * فقال البصريون
من الانس و همزة اصل وزنه فعلا و قال الکوفیون مشتق من النسیان فالهمزة زائدة و وزنه افغان علی
النقص و الاصل انسیان علی وزن افعلان و لهذا یرد علی اصله فی التصغیر فیقال انسیان * و انسان
له من حذفته و الجمع فیها اناسی * و الانس قبل فعال بضم الفاء مشتق من الانس لکن یجوز حذف
الهمزة تخفیفاعلی غیر قیاس فیقن الناس انتهى * و قال القیومی ایضاً باب الواو * و الوحش مالا
یانس من دواب البر و جمعه وحوش * و کل شیء یستوحش من الناس فهو وحش کان الباء للتوکید کما
فی قوله * و الدهر بالانسان دوازی * ای کثیر الدوران و قال لغارابی الوحش جمع وحشی و منه الوحشة
من الناس و هی الانقطاع و بعد القلوب عن المودات * و یقال اذا قبل اللیل استأنس کل وحشی
و استوحش کل انسی * و اوحش المكان و یوحش خلا من الانس * و حار وحشی بالوصف
و بالاضافة و الوحشی من کل دابة الجانب الايمن قال * و مالت علی شق وحشها * و قدر یع جانبها
الايسر * قال الازهری قال ائمة العربیة الوحشی من جمیع الحيوان غیر الانسان الجانب الايمن و هو
الذي لا یرکب منه الراكب و لا یحلب منه الحالب و الانسی الجانب الاخر و هو الايسر (و روی ابو العبد
عن الاصمعی ان الوحشی هو الذي یأقی منه الراكب و یحلب منه الحالب لان الدابة تستوحش عنده
فتفر منه الی الجانب الايمن قال الازهری و هو غیر صحیح عندی قال ابن الانباری و یقال ما من شیء
یفرغ الامال الی جانب الايمن و لان الدابة انما یؤتی للركوب و الحلب من الجانب الايسر فتخاف منه
و تفر من موضع الخافة و هو الجانب الايسر الی موضع الايمن و هو الجانب الايمن فلها قبل الوحشی
بالسبب الايمن و الوحشی الید و القدم مالم یقبل علی صاحبه و الانسی ما قبل و وحشی ظهرها

و انسیها ما قبل علیک منها انتهى (قلت) السنه ثلثه اوزره مؤلف کوریلان بعض قطع
و اصلاح قلم کاتب رساننده قلمک صبری جاننده اولان صاغ شفته انسی وصول شفته وحشی
دیدکاری یازمشدر که کلیده مذکوره نك افرادنددر (قلت) بیضاوی حضرت نلرینک سورة
شربغه بقره ده واقع * و من الناس من یقول الایة * آیت کریمه منی تفهیرنده ناسک
اصل و اشتقاقنه متعلق یازدیغنی تحقیقک مال و مفادینی قلم فقیر بحول الرب القدر بو وجهله
یازر که حال ورننده اولان ناسک اصلی همزه نك ضمیمه فعال ورننده اولان اناس اولوب الوقه
ایکن همزه سنک حذفیه لوقه قلان لفظندن حذف اولدیغنی کی همزه اناس حذف اولتوب
حرف تعریف همزه محذوفه دن عوض قلتوب الناس اولمشدر و لهذا اناس لفظنده سعه ده
یعنی نژده الفایله حرف تعریف جمع اولماز درجه سته یا قلمشدر و اشبو اناس رخال لفظی
کی اسم جمعدر زرا کلام عربده انیه جمعه فاک ضمیمه فعال ورننده جمع صیغه سی بوالدیغنی
محقق اولماشدر (و ناس نونک کسری و علی لقه قننی ایله انس دن مأخوذ در زرا
انسان امثالیله یعنی هجسیلیه استنباس ایدر لر یعنی لغتجه و انست ایدیبیلدر (و علی قول
انسان مفاعله یابندن اولوب ابصره معانسه اولان انس دن مأخوذ در زرا بنی آدم ظاهر و مبصر
و مشهود لدر و کذلک بشر نسیمه اولمشدر و بشرایسه ظاهریدن انسیاندر که انده معنای
ظهور روشن و آشکار در نته کیم بالعکس جنه اجتنان و استنار لردن و توری جن نسیمه اولدیغنی کی
انتهی (قلت) صاحب الکشف بیضاوی نك قول مذکور بی بالا جمال و الاختصار ذکر دن
صکره (بعضی اناس حرکت معانسه اولان انس دن مأخوذ در دیدلر) و بعض آخر نسی
یشی دن مقولوب اولوب یعنی (ن س ی) بالقلب ن س ی اولدقدن صکره یا لقه قلب اولتوب
(ن اس) اولمشدر دیدلر دیوب * و جوزنا اطلاق الجمع علی مثل اناس * تغییر یله اناس
لفظنک اسم جمع اولوب جمع اولدیغنی یعنی کلام عربده وقوعنی تجوز ایتمشدر (قلت)
یک یوز حدودی خولندن و تفاسد ن فن افت و علوم عربیه ده صاحب مائه دیمکه چسیان
ایدوی آماردن مستفاد اولان محمد یحیی بن شفیع قزوینیک کافه ابواب لغات عربیه اولان
جمع و مصدر لک اوزاننی جامع اثر معتبر نادرنده کشف ورننده اولان رخل لفظنک جعی رانک
ضمی و خاک قح و مدیله رخال کلور دیوبحرر اولدیغنی منظور فقیر اولمشدر (قلت) ی اس
ماده سنده دخی اشبو قلب قولی اولغه اسم مفعولنده اصله و قلبه کوره مایوس و میوس نسخه لری
بعض آثار خولده محرر در (قلت) راعب اصفهانی رحمه الله تعالی مفرداتند * بنی آدمه
انسان نسیمه سی علی قول بحکمته تعالی خلقنلری اوزره قوام و تعیش و دوام لری لاجاله بعضی
بعض آخرله انس ایتمک ضمنده حاصل اولدیغیچوندر و انسانیه مدنی بالطمع دیندیکی دخی
بعضی سنک قوامی بعض آخرله اولوب اسباب تعیش و قوامی بالکثر برکیمه خود بخود اقامه و اجرا
ایده مبه جکیچوندر (و علی قول افسان نسیمه سته سبب بشر هر برالفت ایتدیکی ایله انسیبت
قیلدیغیچوندر (و علی قول انسان لفظنک اصلی افعلان ورننده انسیاندر و انسیانله نسیمه
عهدینی اونوشدر داشته اونسیانندن دولابی دیمشدر (قلت) اول الناس اول الناسی * کلامی
معنای مذکوری تذکیر ایدر (هر چند باب حیوان مستطرفه تبدیل صورتنده اولان ضم فقیر اختصار
اولنه جق و لکن احوال اهم و اقوال و لزوم دوشد کده ناچار بسطی کلور کورینور دیو اشارت
معتذره سبقت اولان خصوص مذکورده اشبو اعتذارک کی دایره صدوددن خارج کوریتان بوقدر
اطناب نه دن اقتضا ایتدی و کتبت قلمک * لا طائل نفعه * دیدکاری کلام راهنه کندی
دیو اعتراض وارد اولور سه فی الحقیقه جایجا سلوک اولان بویول ظاهرا فضول من الکلام

کوریته چکی اگر چه مسلم و مقبول در لکن هر نه قدر او مقوله تفصیل با صره ده وظیفه ترجمه دن
دور مشاهد اول نور سه ده اصل مطلب مطالعه سه مانع و مضر اولامه التفات و خواست
و رغبت ایدن اهل بصیرت هم هفوات فقیری اصلاحه تریه ایده جکلری بکاء عائد بر فائده عظیمه
او او رو کد دور نه دخی مفا که فیلندن عدا و لنور ملاحظه سی و مطلبدن خارجه و معانی ثانویه به
مکاء ایتمیلر باقیوب یعنی خار صددی مالا یعنی عدله براغوب سد حاجر بحث اولدیفندن ورق دیگر
مانحن فی به که رک خدما صفا دع ما کدر بندیده عامل اوله جکلری باعث جسارت نحر بر فقیر اولمندر
شکسته و بسته معذور یاد (قلت) بیضاوی رحمه الله تعالی لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم
نص عظیم الشانی تفسیرنده واقع اقوال عظمای اهل قال و حال خلاصه خالصه سی اولوب هر بر
لفظنک بیان و تحشیه سی بر کتاب کیر اولغه منحل عباره موجزه ایله جنس انسانک احسن تقویمده
مخلوق اولسی یعنی خلقت انسانیه نک احسنت تعدیل انتصاب فائمه مخصوص یعنی قد و قانی
چار پا و مار و صفدع و سائر حیوان کی اولیوب منصوب و قائم اولسی و از هر جهت حسن صورتی
و کافه کائناتک خاصه لری ایله سائر ممکناتک نظائر لینی اجتماعیدر دیو بیان و نظائر سائر
ممکنات بعض محشین فطین رأس انسان سقف آسمانک و حواس کواکبک نظیر لیدر دیوب
و بعضی دخی جنس انسانک نظائر ممکناتک اجتماعی انسانک بر فردی ملک و بر فردی جن
و بر فردی سبع و جانور نظیر لری اولمندر و یا خود هر فرد انسان ملک و جن و سبعدن اولان سائر
ممکناتده بولسان خاصه لری و قوتلرک نظیره لری بی جمع ایتمیدر یعنی بر انسانده صفات و اخلاق
ممکنات مذ کوره وارد دیو شرح ایتمیلر (قلت) اگر خلقت و حقیقت انسانیه به اطلاع مقنع
مطلوب ایده تفاسیر کبار اعلام و آثار حجة الاسلام امام غزالی و شیخ اکبر و عبد الکریم جبلی و سائر
مشاهیر علما و مشایخ و مصنفات متکلمین و حکمایه قدس الله تعالی اسرارهم و روح ارواحهم
باقی لا بد ایدوی عیان و تحصیل یقین و عرفان مقدور مقصود ایدیه دست مرشد کاملدن اخذ
انابتله افاضه ذکر و سلوک و تصفیه باطنه توقف ایلدینی مستغنی بیان و معلوم وجدانی اهل
درایت استعداد نشاندر (دمیری) مر حوم دخی احسن تقویمی انسانک اعتدالی و تسویه اعضا سیدر
که جناب خالق فاطر عز شانه سائر لری مکباعلی و وجهه خلق ایدوب لکن انسانی سوا خلق
ایلدی یعنی انسان بخلقته قائم بودر لکن سائر حیوان یوزی زمینده اوله رق سیر ایدر و انسانک
تکلم ایدر لسانی و قبض و امساک ایده چکی اصابع و اناملی وارد و عقل ایله مزین و امر ایله یعنی
تکلیف الهی ایله مؤدب و تمیز ایله مهذب و ماکول و مشروبی ایله تناول ایدر و یدوب تعریف
ایتمیلر (دمیری) شافعی دیر که مر و یدر که موسی بن عیسی الهاشمی زوجه لری نه حب شدید
و مغرط ایله محب ایش بر لیله مهتابده موسی الیه ایله هم صحبت انست ایکن ای حبه صادقده
اگر سن شوقمردن احسن دکل ایسک ثلاثه ایله شویله اول دیو عنان عقد از دواجی عطف شرط
مذکور ایتمکله اول عقیقه دخی فی الحال وقوع طلاق ظنیله ستره پوش احتجاب و استار
اولوب یاندن صاوشمش موسی آتش عشق و افتراق ایله سوزان اوله رق صباحه طاربتشوب
صیحه دم خلیفه عصری بولنا منصور عباسی دوانی به طاب ثراه رومال ایدوب سوز و کداز
ایلده عرض ماجری ایلد مکه در حال فقهه کرامی یعنی مجتهدینی زیدیه دعوت ایدر ایشان
دخی خصوص شرط مذ کوره دایرینارند اصلین اصیلین دین اولان کتاب و ستندن اده
استنباط و استخراجی مصلحتیه شروع ایله اظهار الحق عقدیم بحث و مناظره ایدر و ایچلرندن
ایچق بری * لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم * نص جبلی اقتضا سنج طلاق واقع اولماز
دیو استدلال ایلد کده جمله سی و خایفه مشار الیه اصوله واقف اولمده اول دخی تعسین

و قبول ایدر لری یعنی انلرک دخی اجتهاد و افتاری عدم وقوع طلاقده فرار قیلد قدیه موسایی
فرح و شادان خانه لری نه ارسال ایدر و اشبو جواب شافعی دن مقولدر انتهى ما قاله الدمیری
(قلت) فتونه و بخصبص تاریخه آشنا حتی المشرب المذهب بر اهل دانش دمیرنک روایت
مذ کوره مثله طلاق حاکم اولان عباره سنده * الا واحد فقال لا تطلق * ایله * وهذا الجواب
ینقل عن الشافعی * تعییر لری به احتراز از الرد و الطعن کوشک افاده بی محتوی اولان تعصنی
جواب یعنی افتاری عدم طلاق امام مام اقدیم سراج الامه و کاشف الغمه ابو حنیفه
نعمان بن ثابت رضی الله تعالی عنهم افتاسیدر زرا ثقات مورخیندن ابن خلکان و سائر مورخلرک
اتفاق لریجه امام شافعی رضی الله تعالی عنهم و لادق یوز اللیده و خلیفه مشار الیه ک وفاتی ایدیه
امام شافعی مصرده سکر یا شنده صبی اولدینی حالدیه یوز الی سکرده و معاصر خلیفه مشار الیه
اولان امام مام اعظم مشار الیه ک وفاتی دخی سنه ولادت جناب شافعی اولان یوز اللیده ایکن
روایت تعلیق طلاق موسی بن عبسانک جواب مذ کوری امام شافعی به توجهله نسبت و لنور
یوز بر تعصب بارد در دیورده لری ایله رد ایتمیلر داشته فن تاریخک قدری جلیل و نفی کثیر
و جزیل اولدینی و اول علمه واقف اوللرک دخی دلخواهی ایدیه شایسته اولدقلری اوزره
مقارن التفات تسریر و تشویق نصاب ولدی الاقتضا موافق حکمت علیه اوله رق ایقاف موقف
استجواب اوللری جمله تدایر حسنه دن ایدیکی الزام تعصب مذ کوردن مستفاددر * القطره
تدل علی الفدیر * استطراد * و یستقونک فی النساء * نظم جبلی تفسیرنده زنجشیری بارمشدر که
خوارچندن عمرو بن حطان غایتله قاره قوری بر شخص قبیح المنظر اولوب لکن زوجه سی
مر قومک ضدینه نهایت مرتبه اجل تسا بر محبوه حسنا ایش یوما من الایام عمروک یوزینه
زیاده سیله اوزون اوزادی باقیوب الحمد لله تعالی دیو جد ایدر عمر شونظر طولینک اوزینه
زوجه سنک جدله سنی ایشیدنیجه سبب جد خدانه در دیو صور همسر حسنه مر قومه دخی سن
و بن اهل جندن اولدیفمر بادی جد مدر دیکده بونده دخی اسسکال و نجب برله اهل نعیم
و جنت اولدیفمر جزمک و ارمیدر بیچک های های وارد زرا صابرین و شاکرینه باری تعالی
و تقدس چنه وعد یوردی سن بنم کی حسنا ایله مر رزوق اولدیفکه شکر ایتمکده اولدیفکدن
و بند دخی سنک کی زشت رو مقدرم اولدیفنه عن صمیم راضیه اولوب صبر ایتمکده اولدیفندن
مظهر وعد الهی اولور زدیو استظراف ایتمیلر * آل یویه دن عضد الدوله امکداری اولان
زکستانی بر عبد عتقی چراغ ایدوب بیت عفتدن بر خاتونک قزی دخی البو بر لکله امر ایدر
بمدالتزوج و الزفاف دختر مذ کوره دن براونلی اولور لکن جو جو غی طوغوردینی انده اناسی
و جدیه سی سودانیه و یروب قطعه باپاسنه کوسر مزمل بالاخره عبد معنی زوجه و فاین والده سنک
اشبو و صغرندن شکایتی متضمن در عضد الدوله رفیع رقع ایدر خاتونلری احضار و ورای پردندن
عبد مر قوم دخی حاضر اولدینی حالدیه عضد مشار الیه استنطاق ایدیکک فاین والده سی دامادیمز
قولکره او غلنی عدم اراهه مرده اولان شکایت و قولی نفس الامر مطابقدر بزم ستریمزینه دامادیمز
خاطرینه رعایت و کدوی حزن و کدردن صیانت ایچوند زرا صبی مر قوم سرنندن سره سنه
قدر ایلق و ییاض و نافندن پائنه دک سیم سیاه بر لیله در دیو اعتذار ایلد کده حضور عضدده
بولسان عبد مر قوم ایلق لفظنی استماع ایدیکی ساعت فرخندن سیمیه ایله اوچو چوق صحیح
بنم اوغلدر اوغلدر زرا بنم جیدم دخی ایلق ایدی بن راضی و شاکرم کوسر سونلر کدر ایتمیوب
سوی نور و سورم دیو تشکر ایدر خاتون دخی اشبو شکران ختن ایله فرحان اولوب و دامادینی آلوب
خانه سنه کیدر او غلنی اظهار و دامادینک قلبی بزدن درگاه ملکه نایجا شکایت ایدک دیو بفضل

طهور جل ابله عدمی اماره لی قرن صحت اوادی دیمشدر والله تعالی اعلم (قلت) مالا یسعد
صنو بر صغیرک ورقی چکنه نور واوزینه نبذر یحانی ابله مضطه اولنور یعنی اغز جالفه نورایسه
مر مساق قوقوسی فمذن زائل اولوردیو یازر (قلت) صنو بر جام اغاجیدر (حکم) صاحب التحفه
دبر که در مختارده یازلدیغی اوزره انسان انک اکل اجاعا حرامدر و انسانک مکرم اولدیغیچون
در یسی دباغت اولمازا کر دباغت اولنور سه هرنه قدر استعمالی حرام اولور سه ده ذات دری طاهر اولور
حتی ککی حبو بادن بریله اوکنوب دقیق اولسه قول اصح اوزره اودقیق احترازا اکل اولمازا
انتهی مافی الدر (علی القاری نقایه شرحده اما جلد آدمی ناس حق تعالی انک تکریم
ایلدیکی شبتک اجزاسنه ابتذاله جسارت ایتسونلر دیو دباغته پاک اولمازا و انسان مکرم اولدیغنه
بناه جلدیله انتفاع جائز اولوب و انتفاع جائز اولیه حق نسنه ده دباغتنک تأثیری اولماغله پاک
اولماز دیمشدر انتهی (ومقاد عبارة شارح موی اله در مختار اشارت ایلدیکی اوزره چونکه جلد
آدمینک دباغت اولنسه ده استعمالی بوجه محرر جائز اولماز دیمشدر دباغتی عبث اولغله حکمده
دباغته طاهر اولسان جلد منزله سنده اولور دیمشدر والله تعالی اعلم (باب اول و ثالثن اوله رق
دری بی سببه مک معانسه اولان سبع و زنجیه دیغ و قیافتنه سی اوزره دباغت و قتال وزاننده
دباغ مصدر لدر که * دیغ فلان اهابه دیغ و دباغ و دباغ * دیرلر و حدیث شریفده دباغ
واقع اولمشدر (وامداد الفتح شربلالیده حکم جلد آدمیده یازدیغی دخی بسط اولسانی
مؤید در که بعینه نقل اولندی * الاجلد الخنزیر والادی * یعنی لایطهر بالدباغته لجناسه عین
الخنزیر و طرمة الادی وان حکم بطهارة جلد الادی بالدباغ لایجوز استماله و الا انتفاع به
کسائر اجزائه * بحر رائقه دخی اشبو عبارة امداد کبی یازلمشدر (ودخی ینه بحر رائق
حکم سن آدمی و عظامنده و جلدنده * و اما الادی فقد قال بعضهم ان جلدیه لایطهر
بالدباغ اصلا احتراماله فالقول بعدم طهارة جلدیه تعظیم له حتی لایجوز احد علی سلمه و دیغ
و استعماله (وفی التجنیس لا بأس بیع عظام الموتی لانه لایحمل العظام الموت و لبس فی العظام
دم فلا یجنس فیجوز بیعها الا بیع عظام الادی و الخنزیر انتهی * دیو محرر در و دخی حکم
سن آدمی و عظامنده (صاحب التحفه ظهیری و غیر یسند کلبک دیشلری یاش و اصلاق
اولوب قوری اولدقده پاکدر و اما انسانک استنان یعنی دیشلری نجسدر زیرا کویک
کسلدکده پاک اولور و کسلکله پاک اولان حیوانک ککلری دخی پاک اولور (یعنی کلبک اتی حرام
اولدیغی ذبحله اعضا و اجزاسی پاک اولوب استعماللری جائز اولور (لکن آدمینک حکمی بونک
خلافه در که ککلری پاک اولماز دیو تحریر ایلدکلری ضعیفدر زیرا بدایع و کافی و بونلر کبی
معنی بنده طاهر مذهب اوزره انسانک دیشلری طاهر در و قول صحیح دخی بودر دیو یاز بلوب
بدایعده زیرا سن آدمیده دم یوقدر و متجنس اولان نسنه دخی دمدر و دخی کلبک دیشی پاک
اولوبده مکرم اولان بنی آدمک سنی طاهر اولماق صورت محالده در لکن سن آدمینک بنی آدمه
احتراما یعنی جائز اولوب انکله انتفاع یعنی لمصلحة استعمال حرامدر ننه کم آدمی سنی یاخود
ککی خطه ابله بر ایدققی قبلنسه اندن اعمال اولنان ناک تناول مباح اولماز دیو استدلال و تعلیل
اولمشدر و بسط ابله نهاییه و مراجع الدرایده دخی بدایع و ککافیده اولدیغی کبی مسطوردر
* و علی هذا ما ذکر فی التجنیس * یعنی تجنيس نام فتاوی نفیسه اولان قول آتی دخی اووجه
اوزره در که انده * رجل قطعت اذنه او قلعته منه فاعاد اذنه الی مکانها اوسته الساقطة الی
مکانها فصلی اوصلی و اذنه فی که یجزیه لان مالبس یلم لایحله الموت فلا یجنس بالموت انتهی *

یاخود و شمش اولان دیشی ربط ایتدربوب و یاخود مضطوع قولاغنی و مضطوع و مضطوع دیشی که
قویوب و یایانه آلب انرا ابله نماز قبله جائزدر برالجم اولسان شبنه موت حلول ایتمز که موت ابله
متجنس اوله دیو محرر در (ینه صاحب التحفه بوراده صاحب التجنیسک سن خصوصنده یازدیغی
مسلمدر لکن اذند * مسلم دکلد و زبرا بدایع * حیدن یعنی دیریدن میان و منفصل اولان اجزا
و اعضادن بدواذن و انف کبی کندورنده دم اولان اجزا بالاتفاق نجسدر اما کندورنده قبل و بونک
و طرناق کبی دم بونلر اجزا لدرن اولور سه مذهب حنفیده طاهر در و شافعی خلافته قائلدر دیو
یازلمشدر دیمشدر (قلت) نه تحفه تحفه ده یازیلان صاحب التجنیسک نقلنده * بوجه محرر *

لان مالبس یلم لایحله الموت فلا یجنس بالموت * عبارة سی مسطوردر در لکن صاحب التحفه نک
بدایعندن نقل ایدوب مقادی ترجمه اولسان کلامده * ما بین من الحی من الاجزاء ان کان
المیان جزءا فیه دم کالید و الا ذلک الخ * عبارة سی یازلمشدر عبارتین مذکور بن مطالعه اولندقده
(یلم) دنصکره (فیه دم) اوللی یاخود تجوز کوزه دلی کبی خاطر لایح مفکره ماجرانه
اولمشدر تأمل و نسخ متعدده تحفه و بدایعه مراجعت اولنه بودر ویش یعنی فقیر ده بدایع
حق کتوره دولاب نیازنده در و تحفه دخی پردر * و الحمد لله علی کل حال و لبس فی قول هذا
بلا ریا بیان الانفعال * و ینه صاحب التحفه فتاوی قاضیخاننده اولان عبارة صاحب التجنیسک
کلامی مؤیددر دیوب عین عبارة سنی نقل ایتشدر کوریه انتهی ملخصا یعنی صاحب التحفه نک
آفتابحر رائقندن نقله ابتدار ایلدیکی محلدن بونلر دخی تلخیص و اختصار برله ذکر ایلدیکی اقوال بوراده
انتهای بولمشدر بعد * صاحب التحفه شرح تنویر اولان در مشهور دن متابع شرح * ولم یج
الارضاع بعددته * لانه جزء آدمی و الانتفاع به بغیر ضرورة حرام علی الصحیح شرح الوهبانیه
وفی البحر لایجوز التدای بالحریم فی ظاهر المذهب اصله بول الماکول * کلام مسائل انتظامی
نقل و تحریر ایتشدر انتهی (انسان الماء) یعنی صوانسانی اوله جقدر بوحیوان انسانه شبیه
اولوب ایتمز زائد اولور قوری و ارامش (قزوبی قولیج المردن زمان قزوینده انکله شخص
متعدده کنورلس ایش و بحر شامده یعنی بر الشام سواحلندن بعض اوقانده دریاده شکل
انسانده آق صفالی اوله رق حیوان کوریلور ایش و اشبو حیوانک کورلدیکی سنه ده
ناس اوجوزلری و قوعنی تجر به ایتلریله ر و یلرنده استبشار ایدر ر ایش (محبکد رکه
بعض ذوی الاقتدار اولان اهل همت بوحیواندن برینی حالتی استکاه غرضیله صید ایتدربوب
قابل تریه بولغله اولندر دکه برولدی اولور ولد مذکور ابونک کلامی تفهم ایتکلر برکون
باباسیله تکلم خلای نه سویلر دیو صورلدقده بابام بکا حیوانک قوری و قوری اسفله در بونلر
یعنی انسان بر یلر نه اولدیکه قوری و قوری یوز لنده اولور دیو صوردر دیمشدر (قلت) بوحیوان
بیاض صفالو دیو بوجه محرر تعریف اولمش ایکن و کندو هم صفالو و هم قوری و قلو
ایسه جای تعجب انسان برینک قوری و ارامش اولسان کورینور ایکن انسانک صفالرینه انسان
ما بینک تعجبی لویه اولسی و اشبو ادراکی و اگر ادراکی انسان کبی ترتیب فکر ابله ایسه خاتونلرک
صاچلرینه عدم تعریفی خلاصه قول مذکور صاچ کبی بر یشان و قاریشق سوز کورینور
والله تعالی اعلم (دمیری حیوان مذکورک قریبا یاز یله جتی ماده بنات ماده دخی براز احوال
یاز یله جقدر دیمشدر ر بتمه تعالی قلم فقیر دخی یازه جتی نسنه لی اوراده اشمار ایدر بورایی یازرکن
* جهان آراجهان ایچنده اربابی یلزلر * شوماهیلر که دریا ایچر در دریایی یلزلر * یت مشهور
میر خبالی مقامه مناسبتی وادی یاخود بوقی اصلا ملحوظ اولیه رق لایح خاطر قاتر اولغله خامه
تحریر دخی همان بلا رویه یازه دوشدی معذور باد (انقد) همزه نک و فافک فتحه لی

و بیت سکونیه فقه دخی دیدکاری جیواندر که کربی ارله جقدر وقتغده ذکر ی پکمشدر
جوان مذکور کیخه صباحه قمر او یومار و لهذا سهر اوزره اولنره یعنی تمام شیده او یومایلره
ضرب مثل اولوب * باث فلان بلیل انقد * دیرل که کربی کیخه سبله کیخه لدی دیمکدر
(مدایی انقد اسامه کی بی جنس اولنله معرفه در که اوزرینه حرف تعریف داخل اولماز دیمشدر و نقد
انقد حیوانک دیشلری بک معنایه دخی کلکله یعنی اضراسده حرکتیدن ناشی حاصل اولان قساده
دخی دینوب و بوفساد و الم سنه العیاضه مبالا اولان کیخه او یوماد یغندن سندن شکایت ابدنه دخی انقد
دیرلر (تلبس) همزه سنک قتی و کسری انقدر دیردی انقد اذیه به بکر بر بالقد و جیم و رانک
کسری و یانک شده سبله جری دخی دیرل که جیم مجملده ان شاء الله تعالی کلور اسم فارسی اولان
مار ماهی عریده دخی نام دیگری اوله رق مستعملدر بو اسم دخی صید مجملده باقدار الازی
کلور کافک برنده مع جواز القبح و الکسری فی الهیزه قاف اوله رق دخی مستعملدر و علی قول قافله
انقبس دینکده همزه سنی الحق مکسور اولور (زخمشری انقبس فحشینه بالفدر دیمش
(و ابن سیده بصره نهر رنده اولور بر کوجک مکدر که قویر بفتک باندنه قور بغه ایانی کی ابکی
ایانی وارد و آلری یوقدر و لفظ مذکور عربی دکلدر دیمشدر (قلت) بالی قفا یعنی بو غرتلق
واسفرو دیدکاری قوشدر (دمیری و صاحب الحفه علی المرتضی عماری رضی الله تعالی عنهما
صوفه کوندروب مکدن اولان انقبسی اکل ایچک دیو تنبیه ابلش اولدینی روایتی بخاری
صحیحده ذکر ایدر دیکارند نصکره صاحب الحفه (امیر المؤمنین علی رضی الله تعالی عنهما
اکلی کریمه کوردکاری ردی انقد اولدینی چوندر یعنی نهی طیدر یوقسه اکلی حرام اولدینی
ایچون دکلدر و مار ماهی ایله مسمی و زبازد اولسی تنبیه سی اسکی حلال اولدینده صریحدر
زبازد عصب حشیده اولان بطون متبیه متون صراحت حل اکل مار ماهی ایله مستحدر مائنی
تحفه سنه یازمشدر (قلت) بو صورتده قتی متن شریف دلخواهک ایله برای اطمینان قلت
ظنر ایله طورمه و صحت نقل حلدنه شک بره باکان مار ماهی دیو صورتده (ان) محکمه محرر اولدینجه
ایکی نون و ضم همزه ایله رنکی سیاهه چالار بر قوشدر و کردنده طوقی یعنی کوده سنی رنکده مغایر
رنکده کردانی و وارد و یاقلری قرمزیدر و حجامه آسا متقاری اولوب لکن متقاری سیاهدر
صوتی ایندر یعنی آوازی و آه و آهی اکدر بر ایش (انوق) قلت) قاموسده یازدینی اوزره
صورتزنده عفتاب و رنجه باخود باشی ایکی و علی قول اصلح و بورق صاری برقره قوشدر
دمیری رنجه در دیوب و رنجه صفاتی اولق هیئت مذکوره بی یازوب رنجهده ذکر اولان خصال
اربعی بوراده دخی یاد ایشدر لکن صاحب قاموس چار سرشت محرره الی دخی ضمه خصلتلی
اونه ابلاغ ایشدر و قوف مقصود ایلده اصل قاموسه قاموس الله بولمبوب ترجمه عاصبه باخود
ضمیمه موضوع سفره استصحاب ایلده اوراده ارانه حکمی دخی صاحب الحفه نک تنبیهی
و شارقی اوزره مفسر لی او اب سبقت ایدن اسملرده کور یله * اعز من یض الانوق * ایله
* بعد من یض الانوق * مثله دخی و کروا شبانه مافسر بده خلاصه با لارده تخری اولنه
(الفه) سعاددر که بناینه سجنانه مینده کلور (الق) همزه سی کسریله لقه و خواصا و حکما
سبق ایدن ذنب یعنی قوردر و دیشی نایله الفه درو جی همزه نک کسری و فتح لام ایله الق در
و علی قول الفه دیشی مایونه دیرلر بو معنایه ارککنه ذکر اولان الق دیشیوب قافک کسری
و رانک سکونیه قوردر و کسری و تشدید با موحد و حاء همزه ایله ریا ح دیرلر (اورق) لونی سیاهه
مائل اولان بیاض ایلندر جوهری قولجه لم یوشندن اطیب ایلندر لکن استعمال و سیر سمندن
عرب هندده چندان مدوح دکلدر خواص و حکم و سائر احوال ایل مجملده مرور ایشدر

(اوس) اسم ذنب اولوب لکن اسامی انسان اعرابدن دخی ا و لور واسم تصغیر صبه سنده
اویس ذنبه دخی اطلاق اولمشدر کیت ایله لجین کی و مکبر و مصغرا قورده اطلاقه شاهد اولان
بیت هذلی و بیت کیت حیاة الحیوانده مقیددر (ایم) فتح همزه ایله حیه در از روقی تاریخ مکمه مکرمه سنده
ارکک حیه در دیمشدر (ابن سکیت سوزنجه اصلی یانک شده سبله اولوب بعده تخفیف اولمشدر
این و هینده اولدینی کی و جی ضمتنه ایلومدر (ابن آوی) ترکیه سی فارسی اولان شغالدن محرف
اوله رق چقالدر جعی بنات آوی ایله تعبیر ایدرلر شکیم کلجک دیکلری ابن عرس و ابکی باشنه
بصان دوه ذیمک اولان ابن محاض و اوچنه کیرمش اوله جق دوه اولان ابن اللبونه بنات عرس
و بنات محاض و بنات لبون دیکلری کی (قلت) بونلرک دیشلرینه اگرچه ابن برنده بنت دینور
لکن جعنده اولان بنات ذکر و اناسنه شاملدر اخفش ابن عرسک جعنده بنو عرس دخی دینور
دیمشدر و ابن ماء دخی بویه در که جعنده بنات ماء دینور و ابن ماء قاز و اورلک کی صوده اولان
قوشدر یعنی صوقوشدر (باکی و زننده اولان مذکور آوی افعول وزن اوزره اوله رق معرفه
اولدینندن غیر منصرفدر قال الشاعر * ان ابن آوی لشدید المقنص * و هو اذا ما صید ریح فی
القنص (قلت) دمیری بیت مر قوی آوی غیر منصرفدر دبو ایلدینی مدعایه شاهد کتورمشدر
شهادتی دعوائه مطابق اولدینی و آوینک اصلی و اعلال یندوکی شبان اهل دانش و ینش
یانلرنده روشندر (چقاله ابن آوی تنبیه سی استیجاش ایدوب بالکر قالدینی وقتده انشاء
جنسک عوائنه یعنی اولومغه رجوع ایدر و ماوی و مرجع دیمکدر قنامل و عوائی ایچق
کیخه زده در و صیحه سی صبیان صیحه رینه شبهدر (قلت) حقی بنوت متصور اولیان
شیده اینک اضافتی ابن السبیل و بنو الدنیا و ساری کی مضاف الیه مائل و مواظب و ملازم
دیمک معنی و نکته سنه منیدر خلاصه مبالغه اعجاب قصدینه مقروندر یعنی تجوزه مجولدر
(خواص) اکل لم شغال جنونه و آخر شهر ده عارض اولور صرعه علته نفع و یرر اذن
باری تعالی ایله او حیوانک صاع کوزنی تعلیق ایدن خائف کدر و شر دیکردن امین اولور و عین
عاب یعنی بد نظر کندویه ضرر و برمز و قلی برکیمه به تعلیق اولنسه سائر سباعک شرنند
امین اولور (حکم) دمیری و صاحب الحفه دیرلر که اکلی عند الامام الاعظم و الامامین
الهمامین حرامدر امام اجددن سوال اولند قده نایله نهش ایدن یعنی آروسبله اصرن سباعندر
دیمشدر و مذهب شافعیده و جهان اولوب بری معتبر ایلرندن محروم و منهاج و غیر یلرنده یازدینی
اوزره اصح اوله رق حلی و دیگری مختارانی حامد غزالی اولدینی وجهه اوزره حرمیدر (حرف باح)
(بازل) کسر زای ایله ازودیشی بران ارکک و دیشی دوه در و اشو فطر ناب دوه نک طقوزینه
باصدیقنده و کاه سکرچی ییلده ده اولور ضمتنه (زل) و نوازل و زننده (بوازل) جهلمیدر
(و بازل مطلقا یکی بتن ازودیشنه دخی دیرلر بوند اولان خاصه و حل بمشوق صحیفه ایل اولان
سطورده داخلدر (با لام) فتح باء مدوده و بالام مفتوحه مدوده یعنی بادام و زننده در دمیرنک
علی التفصیل یازدینی اوزره بخاری و مسلم روایت کرده لی اوله رق بوم قیامته نزل و ادام اهل
جنته دار وارد اولان خدیبه با لام نور ایله شرح و تفسیر اولمشدر و لفظ با لام قول صحیح اوزره
عبرانیدر و بوراده دمیری خط سایدن منقول بالامه متعلق بهض توجیه دخی ذکر
ایشدر مراجعت اولنه (صاحب الحفه دیرلر که با لامک ادام جشندن اولسی حکمی بیاندن معنی
یعنی مشعدر (بیر) ابکی با ایله که بری مفتوحه و بری مکسوره در بر جانورک آیدر (برید)
و مقاصد و زننده (فرانق) دخی دیرلر (قلت) مرادف برید اولان فرانق پروانه دن معرب
اولدینی و بهره اطلاق پیش اسده انداز ایتدیک یعنی قورقو خبرین و بریدکی ایچوندر زیرا ذکر

و بنام منسوب به کاور دیو قلندر یازر (جوهری جمعی بیور کاور دیوبوب * یعادی الاسد *
تعبیر به دخی توصیف است و دخی یعنی تعبیر میسوی وانی مرحوم شول جانوز در که
ارسالنه قارشوقوردیو ترجمه قتلشدن لکن دمیری مرحوم * یعادی الاسد من العدولان العدوان *
یعنی یعادی عدوان و خصوصیت مشتق و مأخوذ اولیوب بلکه سیر و سکرتمک و تاجاوردن مأخوذ
اوله رقی اسدی بکرمیکردیمکه خصوص اشتقاقه تنوع و تأمل اقتضا ایدر کان ایدرم (وافظ
بیرافند هندی دن اوله رقی تعریب اولمش یعنی عرب دخی قولشدر و یو بیر قیافتده چقاله
شبهه در یعنی بکرز و روز کار کی سریع السیر بر حیوان اولدیغندن صیدینه بر احد قادر اوله مز
ایمش و لهذا یاورولرینی آوجیلر کندوسی یانده یولنفسن بن چالوب بر مناسب قاروره یه
یعنی شبهه به قورل و الوب زیاده قوشار آتله قوشه رقی صاوشلر ایمش ابوینندن بری اگر
طو یارسه و رازندن فی الحال اولاشور ایمش کادیکی کوردلکده قاروره ل دن برینی بره براغوب
ینه چارلر ایمش شبهه بی یاوروسی ایچنده اوله رقی کوردلکده اکانظرله مشغول بولندیغی
فرصتله صبادل یول آنورلر ایمش (دمیری یاورولرینی صید ده بعض حیل دخی یازمشدر
(خواص) بیک اودینی بر مقدار صوبه قارشدریوب سرسام و برسام کندویه اصابت ایدن
کیمسه باشه سور در سه نفع عظیمی کورر مراره مذکوره بی برخانون عیب الذکر عضوینه
یمه ایله ایلاج ایلیوب طور در سه من بعد ولدکتور من ایمش (قلت) لکن طیب ایله بالاطراف
سویلمشندن خود بخود ایدله جک علاج دکلدر (و بیک طو بوغنی زندینه یعنی بلکنه باغلیان
مادامکه حاملیدر یور و لماز ایمش و اوهر کون بکرمی فرسخ بر سیر ایدر ایسه ده دیو یازمشلر والله تعالی
اعلم (قلت) ساعی المکتوبه یو دخی صاغلق و بره جک برعلاجدر (و حب القرع علفنه مبتلا اولانلرک
جلدی اوزرنده اوطوروسی مزیل علت مز بوره ایمش (حکم) نایله نفدی ایدر حیواندن اولمغه کالی
حرآمدلر (بیضا) عیاب عیاره سنجه وسطی مشدد و طرفینی مفتوح اوج یاد نصکره غین والف
مفضوره ایله (دره) دخی سمیه اولنان یشل رنگلو حمامه مقدارنده اولان طیر لطیف معروفدر که
ترکیده طوطی و تحریفه بیغان و نارسیده تونک دیرل و سار آدرلی دخی واردلر (ابن السمعانی انسابنده
مفتوح و ساکن ایکی بایه قصر ایتمشدر و شاعر مشهور ابو الفرج فصاحتی و قضای قوتلجه لثقه سی
یعنی بخلقته تلفظه رای غین و یاخود لام و سببی نا او قود بیغی ایچون بیغایله ملقب اولمش و یونی
یازر کن عصبانی مرحومک منو یانندن * لکنی وارد دریمه سن بی وقوف * آریله من طائلی دلندن
حروف * بیت بلیغنی ترجمه به درجه حقا که ترینه قلم فیردم فرصت بولمشدر صد د دن زائد
سوز کورینور ایسه ده سخن آوران عفو ایدرل (دمیری دیر که دیاله ملوکندن معزالدوله ابن بویه به
منقاری و یاقلری سپاه و سار یرلی بیاض باشنده رنگ فستقیده ذوابه یعنی پرچم کی دپه لکی
اولان برده اهدا اولمش ایمش و طیر مرحومک انواعی ککرچه واردلر لکن حالا اخضرندن
ماعدلری معدومدر و انفس قوش انسان بدله ما کئی تناول قلدیغی کی بودخی پایله تناول
ایدر یعنی منقار به آلاز و دمیة الخلق و ناقیه الفهمدر یعنی صورت منقشه حسنه و صفوت حس
اوزده مخلوق بر حیواندر و بخلقه تعالی مطلقا اصوات حکایه ایدر یعنی تقلید دید بکرم استعداد
و قبول تلقین و تعلیم و تدرب قوی طبعنده واردلر و اشبو طیر زری مالوک حضراتی و کبار قوم
نعمه اخبار ایچون پیشگاه و امام قصر اعتبار لنده قفس زیب استحباب و اخاذ ایدرل و ناس
تعلیمده طرق عدیده ایله احتیال ایدرل یعنی مدار تعلیم اوله جق تدابیر واردلر و اشبو صورت
تعلیم ارستطالسه منسوبدر شو یله که بیغانک تعلیم بکلمی قصد اولندقدده پیشنه برآینه قونوب
و ن آدمی کندوسی بیغایه کوسرمیه رک او آینه نک سری جاننده یعنی وراسته مستورا

اوطوروب تعلیمی مراد ابتدایی کلامی فنی لغته اولور ایسه اولسون و منظوم و منشور و اغازله
واغازه سز اولسون تکلمه آغاز و بو وضعی تا طیرک ملکه سنه قدر ایدر و چونکه طیر می قوم مرآنده
عکس کوروب صورت منعکسه سنی حاسه باصره سنده کندی کی بریقا و کلام معلی عکس
مرقومک صوتی صاغفه تکرر ایله کلام مذکور کی صوتله صوت ایتمکی اعتبار ایدر (دمیری
دیر که مسالك البلدان صاحبی ابن الفقیه ایله شهیر نصرالله بن جزیره رانجده غریبه الاشکال
حیوانلر کوردلر ایچلرنده فنی لغت اولور ایسه اولسون بلکه تکلم ایدر احر و ایض و اصفر
بیقالر کوردلر ذیمشدر (قلت) علماء عهد آتی الذکردن سپاهی زاده محمد افندی مرحومک اول
فردوس آشیان سلطان سلیمان خان اول نور مضجعه الرب الاجل صدور مظاهندن ابراهیم
باشا مرحوم همته سبک عربیده تألیف بعده ترکی لسانله تصنیف ایدوب جنمکان سلطان مراد
خان نانت صب سجال الفخران علی تربته الملك الباعث خزانه الکینه صاحب الخیرات صدر
اعظم محمد پاشا مرحومک همته طهوز یوز سکان تاریخنده اهدا ایلدیکی اوضح المسالك نام
کتاب معتبرنده جزیره رانج بحر اخضرده جنوبه صوله طوغر و ایچنده جسم حیه ل و دوردن
کورینور دائما مشتمل الارجبال اولان یوک براطه در و بحر اخضر دخی بحر هند در که جهت
شرقیه سی بحر چین و شمالی بلاد هند و شرقیه سی بلاد یمن و جنوبیه سی هتوز تاریخ مذکورده معلوم
اولیوب خط استوائی بیکه رک جنوبه تمتد بر بحر اولوب اهل جغرافیا قولنجه خرابندن ماعدا
بیک یدیوز جزیره معموره واردلر و تألیف اولمش ربع معمور رسمی اطرافنه اشبو بحرک طولاری
و عرضاری اشارت اولمش ایسه ده باقوب بعضی بونی موافق یوله مدیمزدن اشبو اوضح
المسالکندن بحث ایتمک دیو مولانای مشارالیه یازمشدر (قلت) ریاضیات و طبیعیاته واقف
فرستوفولس قولونیس یعنی قواون نامنده اولان اهل فنک اولافردوس آشیان سلطان سلیمان
خان اول نور تربته دجل در کاغذ کلوب ذکر آتی امینک حصوانه اعانه دسده نه لربن نیز
ایلدکده خداوند کار مشارالیه اسخ الله سبحانه صیب رضوانه علیه حضرتلری مقدر احسان
بیکران و اگر امی قیاب لکن بعض رأی صائب و فکر ثاقب ملکدارانه لری اشارتیه طلبنه
مساعده مرآنده صورت شاهد حسن مشاهده بیور میوب یعنی مطالعه و قیسه لنده ملکا
برفائده زائده و منفعت عاذه بوله مدیغی واسطه ارکان ایله افاده اولندقدده دونوب بعض دول
آورو یا اعانه سیله الف کامل هجریه سنه قریب اولان تاریخنده علی صاحبها افضل الصلوة
والحجه بافی هیئت قواعدینه واقف اولمغه آفتابک بحکمته تعالی اول طرفلده زیر بر توتویه سنده
مری عمران و مکان و حیوان اولن ممکندر دیو اول فن قوی و علی قول اول جهاته مقدم مسافر
ایتمش اسپانول کی چپسندن خبردار اولمغه انک خبری اقدامیله سفر ایدوب بعده میلادک بیک
در تیوز سنه سنده آمار بقوس و سببوس نام قیودان نور تقال دینیلان دوات اعانه سیله کیدوب
کرکی کی کورمش و لهذا اول اقلیه و مشتملاته اسمندن اخذ ایله امار یقا دیمشدر (پس صاحب
مسالك البلدان ابن الفقیهک نقل مذکورندن دولابی بونلردن یعنی قوللردن مقدم امار یقاییه
آسیا و آورو یا و افریقادن وارلسی امکاننه دائر و اهل میران و منطق تحفه بقرنجه تحت امکانده
اولان اشیایی یعنی متعلق قدرت اولان مقدوراتی انبایده جواز کافی اولوب اتیان برهانه حاجت
مس ایتمه چکنه متدائر بعض مطالعات بغیضه سنجانه لایح خاطر قار و لدی المراجعة بعض
تحقیقات اعلام علوم شرعیه و عقلیه منظور دیده ناظر اولمشدر لکن صانکه اولماش کی تعهد
عدم تصویب کلامه بنسب بوراده عثمان کیمت قلم سمت طبع کتمشدر تأمل اولنه و مطالعه مذکوره
* من الاغاطر الدالة علی غیر معنی * ایله دخی تعریف اولنان نیرن کی معروف الاسم لا الجسم

مقوله سندن اولماقده خود بخود استخراج بول بولنه * ابواحق الفنائ نام بلیغ وصف
 به عاده به عاده ملقب ابو الفرح مذکور استابله مذیل * انعمها صبیحة ملبحة * ناطقة بالغة
 الفصیحة * عدت من الاطیاء واللسان * توهمني بانها انسان * تنهی الی صاحبها الاخبار *
 * وتكشف الاستار والاسرار * شكاه الا انها سمیة * تعبد ما سمعه طیبة * زارتك من بلادها
 البعیدة * واستوطنت عندك كالغریبة * ضیف قراء الجوز والارز * والضیف فی ایتانه بعز *
 * تراه فی منقارها الخلق * كاؤا وتلفظ بالعقیق * تنظر من عینین كالفضین * فی النور والظلمة
 بصاصین * تمس فی حلتها الخضراء * مثل الفتاة الغادة العذراء * حدید خدورها الاقفاص *
 لبس لها من حبیبها خلاص * بحبیبها ومالها من ذنب * وانما بحبیبها من حب * تلك التي قلبی بها
 متخوف * كسبت عنها واسمها معروف * یشارك فیها شاعر الزمان * الكتاب المعروف بالبیان *
 ذلك عبد الواحد بن نصر * نفسی تقیه حادثات الدهر * مشوبسی یازوب ابو الفرجه كوند مشدر
 اودخی شای ابواحق فقه دمبریده بعضیلری یازلمش اولان مشوی بی نظم ایله ارسال ایتشدر (قلت)
 * یتنه سودای شاشردی خامه * طولدی صد حشوا یله سطرنامه * لكن كرك بوو كرك باشقه برده
 یولمش سوزل حد اولسون بكده اصوات طبور قیلندن اولماقده مانحن فیه دن دكلسه ده
 تشبیط اذهان اخوان یتبیل یازلمشدر عفو اولنور بلكه دیده مر حمله باقیلوب بكنیلور املنده یم
 (خواص) طوطی دلی اكل ایدن كلامده فصیح جری اولور (قلت) لكن ابن الكمال حضر تلی یتنه
 منسوب اولان * كرك قرطاسی قزل رنكله تزیین ایتسك * قلبه تأثیر قیلوب لعل بدخشان
 اولماز * ابلسك طوطی به تعلیم ادای كلات * سوزی انسان اولور اما اوزی انسان اولماز *
 قطعه درر تعیرینك مفهومی اشارتجه بلكه منظوم فیه اگر انسانك ذاتنده استعداد خداداد
 یوغبسه و عنایت اكهمه فیضان قیلزسه یعنی * خدا قادر در ایلرستك خارادن كهر پیدا *
 سرینه مظهر دوشمن زیان یغما اكلی شونده طور سون ادنای نعلنده سكاکی درسته سكاك
 صنه حاضر وسعدین فاضلین صباح و مسا مذاكره جیلری اوله رق هر بری عین همته تحصیله
 ناظر اولسه بلاغت یا انجیام وفصاحت كلام قنده قالدی (زبان طوطی) جمله اضافیه سنی
 تلفظ ایدیه مرلكن جناب فیاض عزشانه تأثیر بی خلق ایدیه دعاسنی ایدرك ندا و یده بأس اولما دیغی
 و اوامر و نواهیسی * لا یسل عما یفعل * حصن متبینه مضمون تجاوز طعن * لحدین اولان
 باری تمالاك پیوسته سبب اولان اشبو دنیا ده كسب اعمال ایله مأمور اولدیغی اهل سنت
 و جماعت عندند * امر مجر و مدر و السلام و یفانك مراره سی یتنورسه انانی آغراشدیر و تركی
 فورنی صویفه فارسی بریلوب كوزمه چكلمه رمدله ظلمی زلاله ایدر (حكیم) صاحب
 التحفه حیاة الطیواندن مع الادله نقلله مذهب شافعیده ایکی قول اولوب بری اصح اوله رق
 یفانك حرمی و دیگرى حلی در دیدكده نصره مذهب حنفیه لك قواعدی قول ثانی بی
 یعنی یفانك اكلی حلال الجاید و قساوای و لواجیه دن ظاهر اولان دخی بودركه انده اما عقیق
 و تحلب صاحبی اولماقده عقیقه بكرز حیوانك اكلنده بأس بو قدر دیوب حلی كوستر مشدر
 (بحاق) غراب وزنده ارلك قورده دینور (بحوج) بقره وحشیه ولدیدر (بخت) دغیری
 دركهم ضم با ایله بخت ایل اجناسنددر و لفظ معربدر و علی قول بخت لفظی عربیدر و مفرد
 مذكری بانك شده سیله (بختی) و مفرد مؤنثی (بختیه) در و جمعی (بختانی) در یعنی فتح
 یا و خا و تشدید یا ایله و یو جمع جمع الجمع اوزانندن اولغه غیر منصرفدر و جوهری ایله این
 السكیت اصلا حنده یازلد یعنی كرك بو جمعك و كرك مفردی یا مشدده ایله اولان نظیرلینك
 نومه دخی - زرد (غوازی) (سرازی) (قلالی) (اواقی) (انافی) (كراسی)

(مهارى) و غیر بلری کی (قلت) قاموسده جمع مذكورك یاسنی بالكلیه طری ایله حالت جرور فعی
 لفظ ناقصك اسم فاعل صیغه سی کی منونا بحر و اوله رق بختات دخی مستملدر و ایل مذكور
 خراسانیه در دیوب بعضیلری بختی بی ایل عربی ایله ذوالسنامین اولوب فالج دیدكری ایلدن
 تولد ایدن ایل در دیوب تعریف ایتش (و و انقولیده بخت نصره منسوب اولدیغی چون بختی دینورده مشدر
 (حل ایله خاصه سی بکدی دوه ذككرنده (بدنه) فقتبیله بالا جاع حلال اولوب خاصه لری
 دخی یازلمش اولان ناقه و اینكه دینور و بدنه دیندیکی سمن و ضخامت یعنی سمنلکی و ایلرلکی
 مناسبته در نووی قولیجه مطلقا بعیر یعنی ارلك و دیشی دوه به دینور كه شافعیه لك مختاری دخی
 بودر و اهل لغت عندند و علی قول بعض افو بین نزدند بروجه محرر دوه و بقره دینور كه مختار
 ائمه حنفیه بودر (بذج) فتح یا وسكون ذال ایله قیون قوز یلندن درت آیلقی یاورودركه بکدی
 یاوروسنك درت آیلقی او اووب عتود دیدكری نك منزله سند درك شاعر عربك * قد هلك
 جاراتنا من الهجج * وان یجمع تأكل عتود او بذج * یتندن ظاهر در و جمع بذج بانك ضمیمه بذجان
 كلور جوهری همچون شاعرك مرادی معاشده سوء تدبیر در دیوب معنی و یر مشدر (برغن) فتح
 یا و ضم غین ایله و ادبقره وحشیه یعنی یابانی ایتك یا و و سیدر (برغن) فتح یا و غین ایله
 سوری سنكدر نرنو عدر (برا) ضم یا ایله بمنه تعالی سینه كله جك سمول دخی دینلان
 قوشدر یا لاده بكن یوقیره دخی سموله دیرل دیوب محرر در (برفانه) ابن سیده قولیجه رنك امیر
 اولان چكره در (برفس) سرجه قدر بر قوشدر كه اهل حجاز اكاسر سور دیرل (بركه) ضم
 یا و سكون را ایله صوقوشلرندن بیاض رنكلو بر قوشدر جمعی ضم یا و فتح را ایله رك در
 و اشبورك مفردی ارلك دوه دیمك اولان بارلك جمعی دخی كلور كه بو بارلك مؤنثه تا ایله باركه
 دینور (و ذكرا و انسان بركه لك ابن سیده قولیجه جمع الجمعلری (ارلك) و (بركان) در و علی
 قول بونلر دخی بركه جعلیدر (مفدعه دخی بركه دیرل (بشر) دمیری بشر انسان دیمكدر كه
 واحد و جفته و مذكرو مؤنثه اطلاق اولنور دیوب بعده حر كه سنی كوستریمه رك * و الجمع
 بشر * دیمشدر كه مطالعة عاجزانه اوزره الفاز قصد ایتشدر و الفاز مذكوری نقل ایدیه حكیم
 قول قاموس حل ایدر كیدر یعنی قاموسده دمیرینك و الجمع بشر قولندن ماعدالینی یازدقدن
 صكره علی قول بشر تنبیه و دخی همزه نك قتیله ابشار صیغه سیله جعلنور دیوب بعده * و ظاهر
 جلد الانسان قبل و غیره جمع بشره و ابشار جمع الجمع * یعنی و دخی بشر انسانك ظاهر بدنه
 و علی قول سائر شیلرك بشره سنه یعنی ظاهر یوزینه اطلاق اولنور و بشر بشره لفظنك دخی
 جمعی اولوب ابشار بروجه محرر جمع الجمعدر دیو حقا كه عبارة مذكوره ایله هم حل تعقید
 دمیری ایتش و هم ركوزل افز كوستریمه كمشدر (بط) دمیری دیرك بط صوقوشلرنددر و لفظی
 اسم جنس اولوب مذكرو مؤنث و جفته اطلاق اولنور و مفردی تا ایله بطه درك بطه واحد
 و بطه واحده دینور و عربی محض دكلدر یعنی لغت قوم آخر اولوب بعده عربلر دخی معنای
 موضوع آهنده استعمال ایتشدر و عند العرب بط كو چكرینه و اوزیوكری نه دیرل دیمشدر انتهی
 (قلت) و انقولیده بط قاز و اوردك معاشده ده كلور دیو بازار و اشبو نعمیه و دمیرینك بیوكنه
 اوز دینور دیدكی كوره قاز اوزدیمك یا قشور خاصه و حكم بط اوزده كچمشدر (بطین) بالقی
 انواعنددر صاحب المعطار قولیجه مركب آسایزی یاز یلور مراره سی واردركه یاز یلوب قورودقده
 یازو كوندز ضایسته نه صورته او قنورسه كیچه قرانلقنده دخی او قنور ایتش (بعصوه) ابو عبید
 و جوهری قوللرنجه بانك و صادق ضم لری و عیتك سكوتیله بر دویبه در ركو چرك جانواردر كه
 بیاض و برادر (بعیر) اكلی حلال اولان و خاصه سی یاز یلان ابلان ارلكنه و دیشسته
 شامل ناسدن انسان و رجلدن جل و مرته دن ناقه و فتادن یعنی كنج بکندن قعود و جاریه دن

[illegible]

مفردی جعفر در او تافته باشلوب قوتی کلام کده عز روض و عنود دیر که جعفری عرضان و عندان
کلور و یونلرک بوحالده تا برایشه باصنجه دیک ارککنه جدی و دیشسته عناق دیر که جمعی
عنق در و بریلاق یکینک ارککنه نیس و دیشسته عز دیرل وایکی یاشنده اولان یکینک ارککنه
جدع و دیشسته نایله جده دیرل دیوب و بوضورته شر احدث بعض ذاتک بر بوعده عناق
تعبیرنده خلل کور بنور دیوار ادا یشدر و لغات مذ کوره بی حاوی روایات دخی دیشدر مرا جعت
اولنه (و حکم بهمه با آله بهضا یکم ش و بهضا کله جکدر که جله سی حله دائردر (بهرمان) ابن
سیده قولنج عصفوردن برنوعدر (بهنه) ضم با ایل بهرق و حشبه در و حکمها حل کادر
(بهجه) دواب بر و بخردن هر بر ذات اربع یعنی چار پا و درت ایاقلی حیوانه اطلاق اولنور (قلت)
فاموسده ذکر اولنان اطلاقدن باشقه هر بر نمیر ایجان سی یعنی هر بر نمیر اشیایه مقتدر اولیان
ذی روحه دخی بهجه دیرل و جمعه بهسام یعنی علی کلام المعین جمعی قوایم زنه سنده بهامدر
دیو محرردر (بعض محشی) تفسیر بیضاوی نمیر ایده مین ذی روحه صبی دخی داخل او اوردیوب بعده
صبی بی ذکر اولنان ذی روح قابل نمیر اولیان یعنی نمیر اشیایانندن اولیان حیوان غیر ناطق مراددر
دیو اخراج ایش و کشفده دخی بو کونه یازمشدر (دمیری دیر که چار پایه بهجه نسجه سی نقصان
نطق و فهم و عدم نمیر و عقل جهتلرندن ابهاسی یعنی مغلق اولدینی ایچوند و مغلق یعنی
کلبدلو و قبالو قویه باب مبهم و زیاده قرانلق سیم سیاه کیجه به لیل بهیم دید کلری معنای مذ کوردن
ما خود در (و چار پانک مرعی یعنی اولنق و چار کاعده کزوب یورو لیانته فختبته نعم دیرل که
جمعی فتح همزه ایله انعامدر اشته بو نمیر یفده داخل اولیانلره بهجه دینور و انعام ایله بهامت فرقی
معنای مذ کوردن ظاهر در (و ابن عباس رضی الله تعالی عنهما) بهجه الانعام قول کریمنی ذبح
عندنده اناسنک بطندن ظهور ایدن جهتلردر دیو تفسیر ایدوب و جنب مذ کور ذبح سزا کل اولنور
دیو دمیری تحریر ایشدر (دمیری مرحوم) احلت لکم بهجه الانعام نص کریمنده بهجه نک
انعامه اضافتی بیانه دائر وینه قرآن عظیم الشانده اولان ثمانیه ازواجه و ایت بهجه به مناسبت اولان
بعض روایانته متداثر اقوال نفیسه یازمشدر مطالعاه اولنه (قلت) ذکر اولنان اضافت
ثوب خزکی بیانه در تقدیری (بهجه من الانعام) اولوب و علی قول اضافت مذ کوره ملاسبه
شبهیه یعنی اضافت یعنی اللام اولدینی بیضاوی نک انوار التزیلنده سوره انعام تفسیرنده یازمشدر
اورایه و حواشیه دخی باقیله * ما الانسان الا لسان الاصوره مثله او بهجه مهمله * ضروب
امثالند در که تکلمده اولان قدرنی مدح و ثناده ابراد اولنور هله شکل و انوایده کوزل و مخشتم نادان
کوراد بکجه درج خاطر ده ابتدای تحریرده فی الحال بولنور بر جوهره نفیسه و مذکره انیسه در
(بنیت) فیعل و زننده بر ستمک بحریدر (بیاح) جوهری قولنج پانک کسری و یله مخففه
و آخرنده حاء مهمله ایله برنوع بالقدر و علی لغه بایسی مفتوحه و یایی مشده ده در (بنات الروم)
ابن ابی الاشعث قولنج بحر رومده اولور لونلری اسم و نسوانه شبیه و بکرر کاکلی و ذی کس
بزرک و مملی و مفهومی غیر معلوم کلامله تکلم ایدرو کور و قهقهه قیلر برنوع سمکدر
کاهیجه بعض کی جیلرک دسنته کیروب بعدالتصرف ینه بخره صالو یرد کلری محکبدر بوجنس
حیواندن بر ارکی طویلوب بر آدمیه ایله جمع ایتدیرلد کده ابوینک سوزلر بی اکر بر ولدری
اولمش اولدینی حکایه با آله انسان ماء ذکرند بهمشدر العهده علی الراوی (بنات وردان)
و حیوانه دائر کلام ان شاء الله آخر باب و اوده کلور (ابو ریض) سام ابرص نسجه اولسان
(وزع) در که بوکا متعلق کلام ان شاء الله تعالی باب سین ایله باب دالده کلور (بوه) ضم با
و تشدید و اوایله ذکر کریم بکرم و اندن اصغر بر طائر در و دیشسته بوهه دینور

وامری الفسک * یا هند لانتکی بوهه * علیه عقیقه احسبا * یعنی ناطق اولدینی اوزره احق
کیسه بوههیه نشیبه اولنور و علی افه روز کارک قالدیروب اوچوردینی نستهله بوهه دینور و علی
قول بوه بومک باشلوسیدر بو بوهک خاصه سی و حکمی تقدم ایدن بومه مذکوردر باب الناء *
(تالب) وعل در که باقداره سبخانه باب واده بیان اولنور ووعک اناسنه نایله تالبه دیرل
(تبع) بقره یاوروسنه ابتدای سته سنده اطلاق اولنور ولفظ بقره مضاف اوله دق (بقره تبع)
دیمک یاوروسی یانده اولان بقره دیمکدر یاورودیشتی اولورسه نایله تبعه دیرل (دمیری و الجمع
تباع مثل افیل و افیل وقد تقدم فی باب الهمزة) یعنی مؤنثه تبعه دیرل دیکد نصرکه جمعی
باب همزه ده بکن افیل و افیل کی تباع کلور دیمکدر (اما و انقولیده تبعه نک جمعی تباع
و تبعه جمعی کسر تا ایله تباع و تباعک جمعیه فتح تاوکسر یا ایله تباع کلور افیل ایله انال
و افیل کی که افیل کوچرک دوه در دیمش و تباع جمع الجمع اولدینی ایما قیلشدر نسخ حیاة
الحيوانه باقیلوب تأمل اولنه (دمیری دیر که اناسنه تابع یعنی معینده کرن بوزاغویه تبع
باشی رسنه دن دون اولورسه اطلاق اولنور و اوچینی سنیه باصداقده سته دیرل (بعضیاری
التي آلتی بوزاغویه تبع و بر یا شنده اولنه سته دیدیلر ایسه ده غلط در دیمکدر (بشر) دمیری
دیر که ناو فتح باه موحد و تشدید شین ایله صفاریه دید کلری قوشدر و تاه مذکور زانده در (قلت)
یعنی اصلی (بشر) ماده سندن در و قاموسده دخی بشر ماده سنده کتور مکله تاه زانده اولدیفنه
اشارت ایش و حرکاتی دخی بانک ضمی و شینک تشدید یله دیو بعد البیان جوهری باه مفتوحه ایله
یازدی دیمکدر و محیطده دخی فتح یا ایله اعراب اولمشدر (دمیری اشبو طیره دار بعض کلام باب
صادده کلور دیو بوراده شیکه بند اخطار اولمشدر (ثقل) فتقذ و زننده یعنی ضم تاوسکون نایله تلکو
یاوروسیدر * و بونک تاسی دخی زانده در * بنه صاد ایچره کلور اوصافی (تدرج) حیرج زنه سنده
یعنی حاکم ضمی و سکون باو ضم را ایله دراج کی باغ و بوستانده اصوات طیه ایله دمسار اولوب
وصفوت هوا و هو بباد شمالده سن بولور و ضیدارنده ضد سنله متصف اولور و یووه سنی یوم شاق
طیراقده بیار و معروض آفات حیوانات اولسون غرض طبعیه کیجه وقتی وضع ایدر ایش
این زهر طیر ملج مرقوم ارض خراسان و بلاد فارسیه اولور دیمکدر (خواص) لمی اطیب
لحوم طیر و لعلله اللهم زد ولا تقال فهم و باهی زیاده ایدر و مراره سی اللهم احفظنا دماغنده
اختلال بولنارک و سواس ایله مبتلا اولنارک بورتنه چکلسه دخی نفی کور یلور و کباب لمی
دخی اوح کون صحاق صحاق ینور ایسه باذنه سبحانه تعالی علت مذکوره دن بری ایدر (حکم)
اگر دراجدن برنوع ایسه بایله یازیله جنی اوزره عدم استخائنه بناء حلالدر (تغلق) ذریج
وزنده عبادیه یازلدینی و جهله صوفوشلرنددر (تفه) شکل فهدده و کوچک کوک جرمنده
سباعدن عنای الارض دید کلری جانوردر اشبو فترسک حیوانی صیدی غایت جودت
و ملائکه در یعنی حیل و صنعت یله اوور ایش دمیری یوم طلبده تفه انظرتک و بالنا سبه نقل
ایلدیکی رفعتک اشتقاق اصلی خصوصارنده بعض فوائد لغت یازمشدر کور یلوب حفظ اولنه
(حکم) ذی ناب اولان سباع منهی الاکله داخل اولمغه حرامدر علماء شافعه دن بعضیاری
نفه و کدبی شکلنده و تلکوبه قریب طاع کدیسیدر و حله ایکی وجه اولوب وجهک بری فاره
اکل ابتدا کیچون اصح اوله رقی حرام اولسیدر دیدی (ثم) اوز قدر متقاری دراز و بوغازی
اوز عنقندن اطول طیاندن بر قوشدر (تمیله) ابن سیده قولجم حجازده اوور هر قدر بدویه
اولوب جمعی تملات کلور (تنوط) و انقولیده فتح تاونون و ضم و تشدید و او ایله و علی لفته ضم
تاونون و کسر و تشدید و او ایله بر قوشک اسمدر افاجده ایلر آصوب اول ایلر اوزره یووه بار

و فردی فتح تاونون و ضم و تشدید و او ایله تنوطه در دیو مضبوطدر اصمعی یووه سنی اغاجدن
اشاغی صالور دیکی خطبه باید کیچون طیر مرقومه تنوط تسبیح اولندی دیمکدر بر ایشتی
منهی اولان نوط اصمعی و بر سننه دن اصیلان شی مناسبدر و اشبو طیر کیجه کلد کده نفسی اوزره
اولان خوف طبعیه سننه مبنی یووه سندن جفوب تا اصح بلا قرار اطر افند دوار اولور ایش قزوینک
تجایب الخلو فائده یازلدینی اوزره تنوط سکین ایله بوغاز لوب سکرند عربده ایدن سته ایچر سیه
ایدا و احوالت عربده عودت ایش و ایش و اودی شکر ایله قینادیلوب صبی به ایچر سیه خلقی حسن
اولور ایش و ککی قمر نورنی تمام اولدینی هنکامده تعلیق اولنه هر چند که به الفا ایسه ده ناسه
محبوب اولور (قلت) یعنی خلق سورل و بعباره آخری اوزشت صورت چوچوغه عالم باسی کوز یله باقر
دیمکدر و بمنه تعالی باب صادده بایله یازیله جق صفارد در صافیدن برنوع اولمغه اکلی حلالدر
(نواب) بخش که اشک صبه سی اوله جقدر سیدویه سوزنجه فوعل و زننده اولمغه منصرفدر
و بونک دیشبسنه ام نواب دیرل و حکمی ان شاه المولی حاء خطی ده کلور (تیس) معزدر عولک
ار ککیدر و جمعی تاویانک ضمه ل یله تیوس و فتح همزه و سکون یا ایله انباس کلوب فتح و تشدید
یا ایله ارکک بکی صافینه و بسینه تیس دیرل (بکی صفاتی حسای ربی و باشی اغریبان
اوزرینه باغلسه باذنه تعالی ازاله ایدر و طلاق علت مبتلا اولان بکی طلاغنی ایله برندن قطع
ایدوب یاندینی اوطه و محله تعلیق ایله قورودنجه الم طحالی کیدر و رطوبت کیدی اغریبان
قولغه طاملدلسه و جمعی زائل اولور و طبعونک سفوفی صوایله ایچلسه باهی آرر و بولی
فائلسنجیه دیک فائادیلوب و منلی قدر شکره قارشیدر یلوب جامده او یوزه سور و اسده کیده در
و بره سی کیجه او بقوده بکا ایدن چوچوغک باشی الله قونسه ایدن بکا زائل اولور و لمی
بالاجاع حلالدر (دمیری مرقوم اشبو تیس مطلبنده فنون منقوله و معقوله دن مناسب آلدیر هر رق
واخر لائی احوال یازمشدر که یاقوب درج حافظیه درج ایده جک نفایسدر (حرف تاء) *
(تاغیه) ذکر ی بقیضه سبخانه کله جک نجه در (رمله) ضم تاویم ایله با آلام مذکور تعلیق یعنی
دلکونک دیشبسنه دیرل (تعاله) زباله و زننده یعنی ضم تا و فتح و تخفیف عین ایله دلکودر علم جنس
اولمه معرفه غیر منصرفدر (نجه) وزعدن برنوعدر (تبع) ابن سیده قولجم عقاب یاوروسیدر
(نفا) فا و الف ایله دلکوبه قریب و اولر کدبی شکلنده قیر کدیسیدر (تغلان) شویله جه نشیه
بناسیله ذکر اولند قده انس ایله جن مراددر (ثنی) فتح تا و تشدید یا ایله اولر دیشلرینی براغن
طواردر و اشبو القاء سن چتال طرناقلوایله بون طرناقلوده اوج یا شنده و ذی خفده یعنی دوه ده الشبی
یلنده اولور (ثور) فتح تا و سکون و او ایله بفرک یعنی صفرک ار ککیدر و دیشبسنه نایله ثوره دینور جمعی
کسر تا و فتح و او ایله (ثوره) و کسر تا و مدیله (ثیره) کلور و تالک کسر یله ثیران دخی کلور حیاة الحیوانه
یوما ده ده دخی بعض فوائد خصوصاً ثیره نک اصلی ثوره اولدیفنه و اعلا نه دار کلام اولوب
و انقولیده دخی ماده اشتقاقی ابو یازلشدر نظر اولنه (ثول) دمیری فتح تا و سکون و او ایله
بال آر یسک ار ککیدر و علی قول بر فرقه سیدر جماعت فعل معنایه و اصمعیدن روایه بونک لفظندن
مفردی یوقدر دیمکدر لکن جوهری بالکر جماعت فخلدر دیوب اصمعیسک روایتن دخی ذکر
ایشدر (ثیل) اعوالک یا شلو اولان ار ککیدر (حرف جیم) جاب) اسد و غلبه اولان جار و حشیدر
و جمعی جو بدر (جارب) ییلان یاوروسی (جارحه) تعلم صید شاندن اولان جانور ایله طوره
دینور و جمعی جوارح کلور (جاءوس) حیوان حلال معلومدر که صوصفری و مانده دیو یازدیمدر
دمیری ممر بدر و جهنده جوامیس دیمکدر دیمکدر که فارسسی کاومیش اولدینی ممر بایده
ممر در (جان) فتح جیم و تشدید نون ایله بیاض ییلان یاخود مار صغیردر (قلت) مصباحده

(و احسن من این) دخی دیمسدر (جبهه) خبله یعنی آنه دخی دیرل (جمله) فزه فارجه در (جمل)
 جیم دمه حایله ذکر اوله جی جری در (جهرس) مرضع یعنی امر کلی خاتون و مجوزون کرانجین
 و مقبله به دینور جمع امویسی جیم و نصمیری جیمسدر (جس) جمار وحشی و حار اهلی
 باوروزینه و بومزدن اول خوشه دینور جیمس و حسان جملر بدر و علی امة مهر دیدکری
 دوه باور و سنده دینور و هذیل قبیله سی کیت باور و سنده دخی دیرل (خندب) دمیری ضم جیم
 و خندب دال ایله دیکلر کلاوا قتری اوزون جی جناد اولان جندلردن یعنی چکر کاردن
 برنوعدر و جی جناد بدر (و عضة نوعدن یعنی کرت کله جمسندن برنوع به دخی دیرل که اکا
 ابو خندب دخی دینور دیمسدر (قلت) لکن و انقولیده خندب جعفر و زنده در و ضم حمله
 خندب دخی دینور و ابو خندب ذکر اولان چکر که نک اسمیدر و مرفددر نه کیم ارسلان ایچون
 ابو اطار دیرل و فرموده دوه به دخی دیرل خندب و جناد دیرل جی فتح حمله خندب
 کلور دیو یاز و آقا مد کور عضة و یاز یاده سبله عضا به دخی و انقولیده فتح عبله و زنده دیدکری
 کرت کله دینور جی جناد بدر که اسم جسنه فتح عین و الف مدوده ایله عضا دینور مائنده
 مسر و جدر (جدر) جملر دخی و اولکی دلت سکونی ایله چکر که به مکرر کیمه اوتن ذکر آتی
 صرار لیل دینور سیه فرود جمر و جی جیم حین ایله جدر (مدانی) دینور
 خندب دینور جی جناد بدر که اسم جسنه وقت یامه دلت صحرار زده صوت ایدر و بری آره کوره مر
 و بوله مر جی جناد بدر (جدر) جملر دخی و اولکی دلت سکونی ایله چکر که به مکرر کیمه اوتن ذکر آتی
 کیمه حقه ایدر و اوز دیمسدر (جدر) کسر و فتح جیم جاز اویه دق لنی آیلقی اولمش
 مضط یعنی ارکک و دیسی کیت باور و زینه دینور و عضا به دخی و انقولیده
 صمی دیسده دینور دیکر کن باور و الی آیلقی قیدی باور و مسدر (جدر) کپی باور و سیدر
 اوچه قدر جی جیم و کسری دال ایله اجدی و جمع کیری کسر جیم
 و مد نف ایله جدر (اوچه قدر قیدی اولمیر مطلقا جمع قلی اجدادر دیو بارلسدر و جدی
 رکک کپی باور و سی یعنی برتله ز دیو تخصیص ایدر در قنامل (لحم جدی حرارت و رطوبت
 دینور خرو و فتن زدر و هضم جهنم در معز دن یعنی قوز یلقدن حقمس کپدن سرعندن
 و جملر جودی و اعلای قزل ر کلاوسبله ازرقی دره خمی چاک منظم اولور لکن قوتیجه
 مضط در و بل طدی و مضطری دفع ایدر هله جیده العدا در و ارکک و دیسی جدریت یا علوسی
 که و و ح هضم اومعه ضمه مکر و هدر و امله کپی اتی جانی و فارجنی اولانله نافعدر و قس
 و قی کپی دیر ایدر اما صندیده جیدر و بهار و کور و سملری متوسطدر و دمیری اشومعز و جدی به
 در اخص کلام خرو و فتن کلاور دیمسدر (اجدل) مدت حصومت معناسنه فتحینله اولان
 جملر جیمس ماخوذ در صفت بکن صفره یعنی طوغاله اسم غالب اولسدر انجم برنده انجمی
 دینور کپی اجدل برنده اجدلی دخی دیرل (جذع) فتح جیم و ذال خندب ایله قیون و کپی و صفر
 و دوه دن و لعل علی اختلاف لاقون لغات و سی لغات و قهیه و حبه الحوانده و کتاب الاختیه
 مدعیه راعه متون و مشروحه از بیلان معلوم سندیه و کیمیده بولان باور و زینه اطلاق اولور
 و جندب جیمی جیم و سکون ذال ایله جندب و کسر جیم ایله جندبدر و دیشبینه جندبه
 دینور و ضلک یور و سنده جی سنده اولانله دینه دینور و طرانی حیلون اوچنده کسه و دومک
 سنده ایله جیم جندبدر و ایدر و جندبدر س مذکوره دن ناشی اطلاق اولسدر و یوخسه ثنی دن
 و لعل کپی دیشبینه سقوسی حلی ایله اطلاق دکادر (جدر) ضم جیم و فتح و ذال خندب ایله
 دینور جی جیم سنده جی سنده اولانله دینه دینور و طرانی حیلون اوچنده کسه و دومک

موشدر (جاحظ جرد ایله فاره نک در فی جوامیس ایله بفرک فرقی کیدر و انطا کبه جردانه
 کیدن ناشی برهه مقابل اوله مزایمش و بلاد حراسانده کیلار جدا قوی اولوب حتی ناعک قولاغی
 قوار دبعی ایشید لمسدر دیوب و س کوزله بر جرد کوردیم هر ایله مقساته و کدینک کوزینی کور
 ایدوب قاجدی دیو یاز مسدر (زخسرینک ربیع الا برانده یازد یعنی هر حیوان خصی
 قیلنسه یعنی حیادن و ارسته ایدلسه اولکی قوتی قانز لکی جردان بولک عکسنه اولوب خصی
 قیلنقه قوتی آرتوب انواع فاره بی اکل ایدر دیمسدر و یور جردانه متعلق بعض کلام فارده سفت ایدسدر
 (جرجس) بمنه عزشانه قافده کله جت خرده سوری سنک اولان قرقس ده برافتر (جزور)
 فتح جیم و ضم زای ایله بوغازلق ایچون اولان مذکر و مؤنث دوه به اطلاق اولانور و لفظی مؤنث
 سمعیدر و ضمینه جی جرد کاور کافاله الحوهری (اب سیده جزور جزر اولنور ناقه اولوب جی
 جزر و طرق و طرقات کپی جرد و جزرات کلور) و علی قول ذبح اولان موضعک نامی اولان
 جزره ذکر اولن جزره لعه اطلاق اولور دیمسدر (کتاب العین ده جزوری فتح جیم
 و سکون زای ایله قطع معناسنه اولان جردن ماخوذ قیون و کپی به تخصیص اولسدر) و حل
 جزور مستعن عن الیاند (جساسه) فتح جیم و تسدید سین اولی ایله این سیده قولیجه
 خروج دجله احبارت جیس ایدوب دجله احبار ایدن جزر ایدر ده اولور دایه در (و ایدود
 سجنه تیروایته قرآن کریمه اولان دابة الارض اشوب جساسه در وارض مذکوره دخی بحر فلهده
 بر جزیره در دمیری حبه الحیوانده یومضلمیده برار و ایات دخی یاز مسدر (جریث) کسر جیم
 و زه مسده مکسوره و تانخدا ایله در جوهری قولیجه برنوع بالقدر و قاموسه سکیت و زنده
 حینه سیه برکونه ماهدر که فار سیده مار ماهی دیرل دیو محرد در و ده بری دخی اشوب سمک
 دینه ذکر و جی جراری کاور انجیق صوده یاسر و کسر جیم و زه مسده مکسوره و آخری
 یا ایله ذکر آتی جری دخی دینور و مار ماهی اشوبس ذکرند کپی دیمسدر (و انقولیده
 برنوع بالقدر و مهندبه مار ماهی در دیو یاز مسدر و ترجمه مختارده قالان بالقیدر دینور و مسطوردر
 (اما حکمی دمیری تفصیلجه تعبانه یعنی ییلانه مکره یی سمک مذکور انجیق در یاده بشایوب
 قره به جقد قده هلاک اولان بالقدر بالانفاق حلالدر لکن هم برده و هم بحر ده تعیش ایدن حیلر عموم
 صاحبی اولان حیات اولمعه حرامدر (قلت) مسنده اولن دخی اوزره ماره اضافله ییلان بالخی
 دیدیکر سار یاقی کپی بوللو و قند او ییلان کپی اوزنجه بر بالقدر لکن در یاماری بیانجه قره
 ییلان کیدر و قره ده به سکا ده حرکت و سیر ایدر ایسه در یاده ده اولیجه بوزر یعنی مارمائی ایله
 مار ماهی فرقی آشکاردر (صاحب الخفیه در و غرر و حاشیه سی اولان وانی اژندن بعض
 بحث و قول غلند و صکره کتب حنفیه نک فتاوی و شروح و متونندن جریث مار ماهی نک غیر
 اودینی طهر در نامل اولنه دیمسدر (جریث اودی فرس مجنوبک بورنه تقطیر اولنسه جننی
 کیدر و لجمی صوته جیسات و برر (جوارس) فتح جیمه بال آر بسیدر و فتح جیم و سکون را
 ایله حرس صوت خفیه در (جعه) دمیری ساه در دیمسدر که ابو جعه ذبک کینه لردن اولغله
 ذبک ذکرند کیمسدر (قلت) لکن قاموسه فتح جیم ایله و سکون عین ایله جعه
 کشف و زنده یعنی فتح را و کسر خاء خدایله قیون قوز یسی معناسنه اولان و حل در دیو یاز مسدر
 (جعه) این سیده قواجه تعانه باور و سیدر (جفرة) فتح جیم ایله درت آباق اولوب اناسندن
 ایریلان کپی اوغلاغیدر ارککینه جفر دیرل جی اجفار و جفار کلور (جعار) ضع در (جلکا)
 دمیری دیر که مرصی و جزری و زلرنده حبه ایله سمک دینورنده متولد برنوع حیواندر که بوغازلند قده
 قانی حیفمز و کپی یومشادر اگر ککی لجمیه یینسه و جودی سمر در قنامل (جلاله) فتح جیم

و تشدید لام مفتوحه ايله جمله یعنی دوه و سائر حیوان فیه یلربی و نجسی دوشربوب و بطشه
 حولدیرن هر حیواندر که ائمه ینلرنده اولان حکمی دجاچده و نخلده بعضا کجندی (قلت)
 صاحب التحفه بوراده دخی کتب معتبره حنفیه دن اولان فتاوی هندیه و واولجیه دن مسائل
 نقل ائمه کلامه مراجعت اولنه و الحاصل دوه و قیون و صغر و طاوق و سائر طی حلال حیوانک جلاله سی
 کتب شریفه فقهیه به باقبلوب و دانالردن صور یلوب کفیتی اوکره نلجکه بردن به مردار و قوفو
 کسب ائمش اومقوله حیوان کلی امر مکر و هنه خسارت اولنماق کرکدر (جل) صغرلردن بو یو
 دیدکری نوعدر که باینده یاده کاهرک بالین الابدی بیان اولنور (جل) معلوم اولان ارکک دوه در
 فرادیمشدر که ابن مسعود رضی الله تعالی عنهدن جل ندر دیو سوال اولندفده جمیع ناسک
 یلدیکی شی صورلدفده سائک بووجهله اولان جهلنه نمر یضا * هو زوج الناقه * یعنی جل
 ریشی دوه نک زوجی یعنی قوجه سیدر دیو جواب ظرافت نصاب و برمشدر * جل جمعی جائل
 نه جالات و جال و اجال * علی قول جالاته جالات جمعی دیمشدر * واشبو رجال وزنده جال که
 جلات جمعی در جالات ده اولدیفنی کی جمع الجمع اوله رق جمالات ايله جملنسی تصحیح بناء
 کله ایچوندر فناءمل (قاموسده ممک سکونیه جل شاذ اوله رق دیشی دویه دینوب و یک فقه سبله
 جل خرمایه دخی نام اولدیفنی (وجامل و ضم جیم و سکون میم ايله جل و مقالة و زنجیه جالاته
 و اجامل دخی جمعی اید وکی (و صحاحده جالاته ایچلرنده دیشی بولنمان دوه قطارینه
 دینلدیکی (و نهاده جمل جمیل مفردینک جمعی و بر قولده * کذلک رساله ايله رسائل
 آساجل جمعی اولان جساله نک جمعی اولوب و بوبله اولسی اشیبه بولندیفنی مذکور در
 (جل البحر) دمیری و صاحب التحفه اوتوز ذراع بوینده بر بالی ائمش (جاخذ بیان و بیان
 نام کائنده ابو عبیده دن رضی الله تعالی عنه مروی اوله رق قره دوه سنه بکره بن دریا دوه سنک
 اکلی مأذون اولدیفنی مسطور در (جل اليهود) حربا در که یکمشدر (جملیل) دمیری
 فتح جیم و میم ايله ضبعدر دیو ضبط و تفسیر ائمشدر (لکن قاموسده خزعبیل زنه سنده یعنی ضم
 خا و فتح زای و سکون عین و کسر و مد با ايله هر شیدن جمع ایدن یعنی الوب طو بلیان کیمسه به دینور
 یلامد نصکره ها ايله جمعلیه ضبعه و قوجه مش یاخود شدیدة محکمه اولان و یاخود ارفلقدن
 به یا شوب یورو مکه در مان اولیه رق بالضروره صالیو بریلان دیشی دویه دیرل دیو یازمشدر
 (جملیل) اسم تصغیر صیغه سنده اوله رق بر قوشک ایدر جمعی جملان کلور کعب ايله که بیان کی
 و سبویه قولجیه بیلدر (جندب) دمیری دالک فحی و ضمی و کسری لغات اوله رق پرنوع چکر کدر
 و جمعی جنادیدر و سبویه نونی زانده در دیمشدر (لکن صحاحده جملرینک ضمری و دالک کسری ايله
 اولان یکی یعنی یازوب دالک کسری لغتی اجمال ائمشدر (اما قاموسده درهم وزنده جندب دخی
 لغندر دیوب اوجه ابلاغه مجرد معلوم اولان چکر کدر دیوب نوعدن اولدیفنی قیدینی کتورمشدر
 (جاخذ اشبو چکر که نک صحاحده بری قازوب ایچنه کومبلور و کاهیه شدت حرده ده اوجار
 دیمشدر (جندع) ابن سیده قولجیه قنفذ وزنده ابکی طویل بوینوزلی اولان جندب اسوددر
 و زباده برک و فنی اوله یینه مز (ابو حنیفه رضی الله تعالی عنه جندب صغیر در دیمشدر (قاموسده
 جندعه قنفذ زنه سنده مضر قطره شدن صوا و زنده پیدا اولان نفاخه در که حباب و قبار جق
 دیدیکمز در و جمعی جنادعدر و جنادع بر یو عارک یووه سنده اولان جنادعه دخی دینور دیو مقیددر
 (جنبر) ابن سیده قولجیه سور وزنده ذکر کی کله جک حباری یا ورو سیدر (لکن صاحب القاموس
 جنبر مفرد وزنده قال و قبسه جلددر دیوب بعده فرخ الحباری دخی جنبر در و سمار وزنده جبار
 و جیم و نونک کسری و حرف بایک تشدید بله جبار دخی دیرل دیمش و حرف بایرنده نغذائسی ايله

جمعه و قنفذ و زاننده (جنر) دخی قالن و سمر جمله دینوب جمعی جنادر کلور دیو قمر بر قلمشدر
 (جن) انسک خلاقی اولوب کتب متکلمین و حکما و لاسیا ابن سبنا تألیف ائنده اشکال مختلفه ايله
 تشکله و اعمال شاقیه به قادر عقول و افهام صاحبی اجسام هوایه در دیو تعریف اولنمشدر واشبو
 مطلبک بحثا تفصیلی بر کتابلق کلامه اربابنک افاده ایده جکی شیدر و یو عاجز بی وقوف اعلام
 علوم شرعیه و عقلیه نک ائنده اولان مباحثاتی بعض اورا فده حسب الطاقه بالترتیب و تهذیب
 حاطب لیل کونه ضبط و قید ایدوب تبییضی نینده یم باری تهالی سایه آسایش وایه ظلمینه ائنده انک
 و سائر مسوداتک قرطاس سفیده کشیده اولسن مبسر ایده آمین (خلاصه سی جن قومک
 وجودین کتب منزله و اخبار انبیا علیهم الصلاة والسلام ناطق و انبیای عظام علیهم الصلاة
 و السلامی مصدق جمهورار باب ملل ايله قدماء فلاسفه دن جمع عظیم دخی وجودینی معترف
 اولدیلر لکن اکثر فلاسفه خارجده وجودینی منکرل اولوب اجسام عافله خفیه در دیدیلر و خارجده
 وجودینی معترف اولانلر اجسام و اجسامده حال اولوب بلکه بانفسها قائمه جواهر در دیدیلر
 و سلبده واجب الوجوده مشارک کورنملری ماهیته ذات واجب الوجوده مساوات اقتضایتمز و وقوع
 رؤیت انبیا علیهم السلام معجزه در دیدیلر ایدر بر کیمسه که عجایب مقدورات و مصنوعات حق عز
 و تبارک اولان ارضین و سموات و مایندرنده اولان حدسز و حسابسز غرایب کائنات عرفانی احاطه
 و تفکر ایده ذات جنک خلقی محال اولدیفنی وانی خلقدن قدرت ازلیه قاهره و بی محال دکل ایدیکنی
 اقرار ایدر و جی بر ائقی ايله قواعد عقلیه دن بر قاعده باطله اولوب بلکه شمول قدرت الیهیه به دلالت
 ایدر مخلوق اولدیفنی و وجود دخی انکار اصول دینه دن بولنما دیفنی دخی اقرار ایدوب و وجود
 جی استبعاد ایتوب راه تأویله صایحه دن ظاهر ادله سمعیه نک مقتضایه عمل ایدر و غایبه
 مافی الباب وجودین اعترافده بر از اشخاصک بنمژده موجود اولد قلمری حالده * کورنملری
 شقی کلور کورینور بوشق ایشه یعنی کورنملری جنک وجودینی منع ایدر دلیل دکلدر اگر منع ایدر دلیل
 اولیدی جوهر و جسم و عرض اولوب و یونلرک احوالندن از هر جهت منز اولان صانع عالم عز
 شانه ايله ملائکه و حقیقه کائین کرامک دخی وجودی متمتع اولسی لازم کلوردی پس بر نسته نک که
 خطا شانندن اولان حسک نتیجه سی بولان و همده مسلم اولماسی ايله ثبوتی عندالعقل دلیل ايله تحق
 ایلد کده اول نسته نک محال اولسی موجب دکلدر و وهم عندنده محال کورینان شته بر شوشی
 معقول دکلدر دیه منوب بلکه موهوم دکلدر دیرز بر کیمسه که بر شبتک وجودی دلیلی عندنده
 عقلا ثابت اوله اول شته هر نه قدر وهم قبول ایتز سده اتباعا للادلیل اقرار لازم و هر کیم بوراده
 وهم او یارسه ضرر ایلر لکن وهم عقله مسلطدر اککا عقلک غلبه سی توقیفه موقوفدر
 کورلزمیکه شکل اول ادل منقطیدن مرتب اولودن قورقولز زرا اولو جاد در و هر برشیکه
 جاد اوله قورقولز اولودن دخی قورقولز حکمی انتاج ایدن قیاسی عقل عندنده مسلم و مجزوم
 و محقق ایکن وهم اولودن قورقولز نتیجه سنده طیانوب عقله قارشو قور یعنی قورقولور دیر
 و قورقار قار و صوابه طولو بالور بر کاسه ایچره منلاز بنون دانه سی قونسه حاسه باصره واسطه سبله
 اول دانه بی واهمه یو کدر دیو حکم ایدر حالبو که عندالعقل بینه دانه هر چند صوابیچره ییوک
 کور بنورسه ده مقدار اول معلومنده اولدیفنی جزم ایدر اشته و همک حالی بولنردن قیاس اولنه
 (اشبو جن مطلبنده دمیری مرحوم وافر فرائد فوائد و مسائل و احکام باهره العوائد نظم سلات
 سطر حیاة الحیوانی قلمشدر و کلیات جامعی ابوالبقاء الکفوی مرحوم دخی (جن ن) ماده سنده
 جنه متعلق خبی اقاوال اجال ائمشدر مطالعه اولنه (جنان البوت) کسر جیم و فتح نون ايله
 اکت و یاخود ایچنه و ییاض حبه دیمک اولان مارالیان جانک جمعیدر (جند بادستر) ذکر کی

آنی قدزك خایه سیدر (جنین) دمیری * هو ما یؤخذ فی بطن البهیمه بعد ذبحها * یعنی بهیمه
 بوغازلند قدغه بطندن چیقان شیدر یعنی طوغور مردن اول بهیمه شکنده اولان یا ورسیدر دیو
 زعریف ایشدر که اهل لغت بیانجه تعریف دمیری اصطلاح فقهیه کرامی اشرا بیک
 اولور (ومصباح فیومیده وقاموسده برولد که مادام اناسک قارنده اوله اکا جنین دیرل وجعی
 فتح همزه وکسر جیم ونون مشدده ایله اجنه در دلیل ایله ادله کبی وفتح همزه وسکون جیم
 وتغلیک تون ایله اجنن کلور وهر مستور اولان شیئه دخی جنین دیرل دیومفسردر (امام اعظم
 وزفر وحسن بن زیاد عندلنده اناسی ذیح اولند قدغ نصرکه میت اوله رق یعنی ذی روح بولنجه رق
 اخذ اولنان جنینک اکل * اشهر اولا * یعنی تو یلمش اولسون یا خود اولماسون حرامدر واما
 ائمه ثلثه واوزاعی ونوری واسحق عندلنده حلالدر و امامین یعنی ابو یوسف ومحمد * تم خلفه *
 یعنی خلعتی بطن مادر مذبو حده تمام اولش اوله رق بولنان جنینک اکل حلالدر واکر
 خلعتی هنوز تمام اولماش ایسه جائز دکلدر دیدیلر (ائمه حضرت تارینک ادله لری ملتی وشر حلرله
 نغایه شرعی علی القاریدن نقلله تحفه ده مر قومه در (جهیر) جعفر وزنده آتی نک دیشبسته دیرل
 طوغوره جفی هنگامده آسمانده بنات نعش صفرایه استقبال ایدرده سهولتله طوغور رایش
 ویاوروسی قطعه طم اوله رق طوغر دنیایه کلد کد نصرکه اعضاسی اوقات معلومه متعاقبه ده
 تدر یجمله تبین وتکون ایدر ایش وقطعه طم اولدیغی اوانده قارنجه هجومندن خوفله بریدن
 بر بره نقل ایتمکده اولور ایش وکاهیمجه یاور بلرین اونود بضع یا ورور بنی امزرایمش ولهدا
 عرب * احق من جهیر * دیو جفی حبل مثله بندا ایشدر حکمی دیده مسوقدر (قلت) اودیده
 حامل بنات نعش استقبالدن ایسه دب اصغر یا خود اکبره دونسه دخی جزالتلو دوشر لکن
 بوتاسب باشی ضرب مثل مذکوره باغلو حیوان بی فکر یادینه کلبه جکی اظهاردر (اطبفه خاطر
 کذار اولدی تکثیر سواد قیلندن اولغله عفورجا اولنور (جواد) فتح جیم وواو مفتوحه
 مخففه ایله جبادت وسرعت سبری اولان فرسدر آه وقسراغه دخی اطلاق اولنور جرینده
 جود ابتدا یکچون تسمیه اولنمدر جعی ضم وحرف علتدن اولان واو سکونی ایله جود در
 قرال ایله قزل کبی وشیاب وزنده (جباد) دخی کلور ودخی بوجع اولان جود جومر دلک یعنی
 سخاوت معناسته در (جراف) ضم جیم وراه مفتوحه مخففه ایله سمکک جیودندن اولیان
 برنوعیدر که مالک بن دینار حضرت تارینک دیناشو اکل وشرب وسائرتمه لندن عبارتدر تلخ وشرین
 هر نه ایسه فانی اولور آخرت مصلحتنه بافدل معناسی پیانده * اکلک رغیفا وراش جرافه
 فلی الدنيا العفاء * کلامندن بالغک ابوسندن اولمادیغی مسیاند رغفا اندراس ومحوثر وعلی
 قول تراب دیمکدر (جودر) دمیری تحریری وقاموسده یازلدیغی اوزره ضم جیم وسکون همزه
 مع الواو وضم ذال نخذ وعلی قول فتح ذال ایله (جودر) وفتح جیم وسکون یا وفتح ذال ایله
 (جیدر) وضم جیم وسکون وواو مجرده وفتح ذال ایله فوفل وزنده (جودر) یا خود فتح جیم ایله
 یعنی کوکب وزنده (جودر) وفتح جیم وکسر ذال ایله (جودر) ولدبقره وحشبه در (جوزل)
 فتح جیم ایله کوکرجین یا ورسیدر ودخی قطعه واناو ایدر جعی جوازل کلور (جبال) دمیری
 دیر که فیهال وزنده حکم وخاصه سبله بیان اولنان ضبعک اسمیدر شوبله جه یعنی الف لامدن
 یعنی حرف نعر یفدن معری اوله رق معرفه در (ابو جراره) اهل عراق عرب بارشجان واهل شام
 مصیر دید کلری قوشیدر لمی اذابه اولنوب بواسیره سورلسه نفع بینی اولدیغی دمیری یازر
 حرف حاء حطی ایله (حاتم) قره فارغیه دیرل عرب زعمجه فراق ایله حتم وجکم وقضا
 ابتدا یکچون تطیر اسمیه اولنمدر (حباب) ضم حالیه حیه کبی ییلان معناسته در و بوجبت

معناسته کلور جوهری حیهیه حباب تسمیه سنک وجهنده زیر اشیطانک برآیدیه حباب وجهیه نک
 دخی برآدی شیطاندر پس ایشود وشر اسمین مذکور ینده نامداش اولمدر * اللهم احفظنا من
 شرهما (قلت) مالا یسعه خنفسدن کوچک عقربی الشکل بندینجین دن غیری برده بولماز
 وانسانی صوق قدغه اوج کونی یکچدن افتایدر برسیاه مضر حیواندر دیو محرردر (حب) قوبریغی
 کسماش ییلانه دیرل (حبز) دلکودر (حباب) هداهد وزنده سنک کبی ایکی قنادلی اصفر اغیر
 بر حیواندر که کیجه ایچره اوچ قدغه کویا ناز کبی کورینور وفارسیده آتشیاره وکرم شیتاب دیرل
 * اضعف من نار الحباب * ضرب مثل عربدر وعلی قول حباب بخاری بن حفصه قبیله سندن
 یخل ایله مشهور اولوب ضیف ومافر خوفندن اوجاغنده تا که دوردن کوروب ضیف ایتمه ز
 دیو آزانش یقان شخصک آدی ایش ولهدا ضرب مثل ایشدر جوهری بالک * نازانی الحباب *
 قول منلدر دیمدر (مرصعه) انتفاع اولنجه جق آزاره وطار مذکوره ابو حباب دیرل دیو
 یاز یلور بو طار قطرب تسمیه اولدیغی ابن البطار و غیر یسی یازمش وصاحب صحاح قطرب طاردر
 دیش اولدیغی وحشر اتدن اولغله اکل حرام اید وکنی دمیری یازر (حباری) ضم حا
 وفتح باو آخرنده الف مقصوره ایله طوی دید کلری قوشدر واسم جنس اولغله ارککنه و دیشبسته
 ومفر دینه وجهنه جاری اطلاق اولنور جوهری ودهمیری اگر جمع ایش مراد ایدر ایش حباریات
 دیرسن دیدیلر اهل مصر بو طیره جبرج دیرل شدتله اوجار عنق طویل ومنقاری طویلجه رمادی
 اللون اگر توی بولنسه ویا نسه کج تمکله کندن یعنی حزن مکثوم ومبطونندن هلاک اولور ایش
 جاحظ قولجهدری قرینده اولان رقیق امعاسنده آماده ماده لینه اولوب طوغان وسائر پریمی
 طبور تسلطنده اوماده فضله بی مساطک اوزرینه صابغله هلاک ایدر وماده مزبوره کندوبه
 سلاح اولور ایش طیر مذکور تدارک رزقنده کوزل تدبیر ییلور حیوان ایش ومع ذلک اکثر
 تدبیر مروری سبب هلاک اولور ایش فسبحان القادر علی ما یشاء (ویاوروسنه نونک فقیله
 زهار در دیو دمیری یازمدر لکن وانقولیده یاور قیدی اولوب نهاریکیجه به وطوی قوشنک
 ارککنه ده دیرل اصمعی کتاب فرقه بویه یازدی دیمدر لمی بط لجنندن اخضر تسکین ریاحه
 نافع ایسه مفاصل وقولنجه معیندر وضربنی دارچین وزیت وخل دفع ایدر امرجه بارده
 صا حبارینه موافق در خصوص وقت شتاده تقویم النجوم مؤلفی اتی غلطتندن وعسرت
 هضمندن ناشی طبامکروهدر اگر ینورسه بوغازلنوب کوکسنه وافخاذینه برچوق صرمساق
 وفلفل قوبوب ایکی کون طوردر یلد قدغ نصرکه ابا زبر ایله یشیر یلوب یشمک کرکدر دیمدر
 (بودخی قبشه اوله ییلور زبر یازده بهر حال قوقارو بعد الهضم غذای کثیر دخی تولید ایدر و بعد
 الاکل اکل عمل واجب اولور قور صاغنده اولان حجر تعلیق اولنسه مادام طوره اختلاصه مانع
 وبطن اوزره باغلنسه اسهائی قاطع اولدیغی قزو بنی یازر طبیساتدن اولغله اکل حلالدر
 (جبرج) ضم حالیه حباری ارککنه و یجور یاوروسنه وعلی قول یجور صوفوشلندن باشقه سیدر
 جعی حبارج ویا یازده سبله حباریح کلور (جبری) فتح حا وحرف بانک دخی قتی وسکون را
 و آخرنده الف مقصوره ایله کنه در وزن مزبور اوزره زنی تالیله حبرکاتدر وبلغای عرب اللری
 قبصه کوده سی قالن ارقه سی اوزون کیمیه بی کنهیه تشبیه ایدر لکن بلغادوام اوزره اولان فعل
 مستهجن الذکره در کار اولنری کنهیه بکره درل قنغیسی اشیه در تدبر اولنه (حلیق) جوهری
 حاک و حرف بانک فقه لری ولام مشدده ایله یخلفته بیومز اولان خرده قیوندر ولامک بری زیاده
 اولنمدر دیمدر ز دمیری علی قول مطلقا قیصه واینجه ولاغر قیونه دیرل دیو یازر (حبیش)
 جوهری اسم تصغیر صیفه سبله برجنس قوشک آدیدر دیمدر (حدر) ابن عبیده روا ینجه

فرمانده بود و بفری و زور بر روی در (حجر) کمر حاکم سکون چیم ایله قسراک یعنی دای
 آن بی آید و بومعه به به آیت نیت احتیاج بود و زرا تا سز قسراغه موضوع
 و بومعه مدکر و جمع بوزنه اسک شریک اولم زار که نمیشد بوزن کتور به
 (قلت) اشتمه بعض اوصاف که انده مؤثنه مذکر شریک اوله مبه ککذک اندر ده دخی
 تا کتور لمز حائض و حامل و حامل کی که مرأة حامل دینوب مرأة حامله دینوب و دینبه حشو
 اولور مکر وزن و قافیه اقتضا ایده لکن حشو مقصد ککذر تأمل اولنه فلیحفظ (لکن
 دیمیری تا ایله حجرة لفضیله معنای مذکورده واقع روایت تا ایله استعمالی جوازینه دلالت ایدر
 دیمشدر (حجل) فتح حا و جم ایله ککذک در و مفردی مع النساء بینه فختنبله حجله در و جمعی
 حاکم کسر به حجل در و دخی کسر حا و سکون چیم والف مقصوره ایله حجل کلوب و وزن
 مذکورده یعنی فعلی اوزره جمع الحقیق بوماده ایله بد رایحه لو پردویه اولوب طاده یازیلان ظربان
 افشنتک ظری جعتدن غیری یوقدر طبرمز بوزن و باقلری قزادر و دجاج البردخی دیرل
 عر بستانه نچدی نسبتی ایله موصوف اوله رق برصنی بشل و نهایی نسبتی ایله موسوم اوله رق صنی
 بیاضله بشل رنگده اولور ایمش تر ایده طاوقلر و سائر طيور و حیوان معلوملری کیم ترغ یعنی یوارانوب
 و طو براغه بولانوب ریشلرینک اوزرینه صبله و علی قول ارککشت صوتی ایشتمکه حامل اولوب
 بمورطه ل و بمورطه ل رینک بالالهام ارکک اوله جفتی ارککی ایروب و دیشبسی دخی دیشبسی
 آیزوب هر ری جنسا بجنس اوزرینه یاتوت یاورول بنی چقار و زمان طبرانلرینه قدر بسلرل
 و تریه ایدرل ایمش و عمر طبیعی طبرمذکور بکرمی سال ایمش و ذکور و انثی بان بانه کدولرینه
 بر دیووه تصنیع ایدرل ایمش و طبعند دیکر ککذک دیووه سنی و بیضه لری ایدرله تخمین ایتک
 اولدینی کی یاورول دخی سر بیلدکرنده ابوینی بولوب اتباع ایتک طبعلرندن ایمش و قوت و شدت
 طبرانی اولوب بوحالتی بیلان کورسه صیاندن چقبوب و فرلوب سرعت سیری اولان حجرکان
 و بلکه کاندن چیقن تبریز پر اولدینن اتقان ایدر ایمش و انثی غیری شدتده اولسنه بناء
 ایکی ذکر ککذک بر حجله اوزره مقاتله ایدرل ایمش و قنفسی غالب کورسه ماده غوغا و منازع فها
 اولان حجله ذکر غالب حجله کاه مضاعفته کبروب تسلیم دکه انتفاع ایدر ایمش و کویا میانه لنده
 کالانسان محاسنه وارقلی بر برینی فرقرسی یعنی کولر کی اومه سبله الدادوب شبیکه بلا و هلاک
 اوغرادوب دوشورمک کردار طبعه پسندن اولوب حتی آوجولری صوت صفا صفته ایشای جنسی
 مغرور اولوب بر کون دیو داملرینه برینی ربطله اوندیرلر ایمش اومقید قید اسر دخی بکا اولان
 یو حال بلای اشتغال دیکر لینه دخی واسون دیو کویا تقاضای رشک یولولسان سرور ایله سرود
 تزویرمز یورینی مزمار متعارفله اجرا و اغازه اغرای فم ترغیله ایفا ایله بر سوری حیوانک بند کدکرنده
 اولسنه بادی اولور ایمش * اللهم احفظنا من مثل هذا الشؤ و بالصادر عن ابنه جنسنا آمین
 (لم حجل معذل جبدوسریع الهضمدر چکرندن صیاق ایکن یارم منقال مقداری بودلستده
 فرعه نفی وارد و اودی کوزه چکله غشاوه مظلمه چشمی کیده رروهر آیده بر کره بوره چکله
 ذنه حدت و نسیانه قلت و بصره قوت کتورر) اکلای بالاتفاق حلالدر و نغامده دخی بوکا
 دار کلام کلوران شاه الله تعالی (حذف) فتح حا و ذال مفتوحه نغذایله غم حجازدن خرده و سیاه
 رنگ و قیونلر در مغری حذفه در (حز) فرس عشق یعنی صوی آت و کورکچین یاوروسی و علی
 لغه کورکچینک ارکک یاورولی و کیک ویلان یاوروسی و صفر و یازی معنای پنه کاور (و این سیده
 قولنجه حر استرا بقیع و بومعه قبصه اومه وزلی و سری عنقبم و علی قولرینکی بشله جلار آوجی
 بر نوع قوشدر (حز و نه) کسر حا و سکون اوزال حجه مفتوحه ایله ضربه بکرز بر جانور در و بر قواده

ضیک ارککیدر ز براضب کی دو کیر صاحبدر و ممینلی بر حیواندر عمران مجبوره و خرابه زار و امکنه
 بی سکنده چوق بولنور اوج و اصابع و اناملی انسانکی کیدر و جلدنده برصی بوقدر لکن سام
 ابرص بونک خلافتنه در عبد اللطیف بغدادی حردون وول در دیمش ایله ده حق اولان وول
 اولماسیدر (ارسطو قولنجه شخم حردون ایله یاغلان کیمسه به تمساح اضرار ایده مزحسن
 و رایحه سنی شم ایلنه حذرندن ارقه سی اوزره دوشرایمش ودر یسی یا قیلوب کولی بر کیمسه نک
 بدند سورلنه و دو کوله و ییانی سری جسدندن آیرلنه ییله الم ضربی حس ایترایمش و عبارلک
 ضرر بلرنده نباتلری ظهوری ثمره طلای رما در مزبور ایمش (قلت) کرچه بو خاصه رمادی
 ارسطو به نسبت ایترا لکن خواص مغنوبه دن دکل ایکن چندان تصدیق اولنور نسنه به بکره مز
 و معاذ الله کونک یینور شی دکلدر که بخر به اولنه خلاصه بقرا اولایمیل به قیلنددر و حیوان مذکور
 عقر بی قتل ایدر ایمش و شخمی بر سیاه بز پارچه سنه قویوب جای ریع مبتلا سنه تملیق اولننه ازاله
 ایدر ایمش (مهرار یس قولنجه وضع و وصف مذکور اوزره قلبی تعلیفده دخی خاصه مرقومه اولور
 ایمش (ذوات مومدن اولنله اکلای حرامدر) حرشوف) جراد مهزول کیرالاکل یعنی ارقنوب
 بوغازی در دینه دوشن چکر که در واحدی خرشافته در دیدیلر (قلت) صحاح و قاموسده و اوسر
 حاکم و شبنک قنچه لیله حرشف وارد و دخی بالقی بولی و خرده قوشلر و دوه قوشی و هر شبنک و زرهارلک
 صره لری وضع قنچه و پیرل و پیاده و سلاحلر کند و سبله ترین اولان شیر و شاک دیدکاری اوت که
 فارسبسی ککر در بو معنایله اولوب تا ایله حرشفه دخی غلبه و قتی ارض در و حاوشبنک ضمه لیله
 حرشفه دخی بو معنایله در تأمل و تنیع اولنه (حرقه و ص) حا ایله قافک ضمه لری و رانک سکونی و آخرنده
 صاد و علی لغه صاد عوضنده سین ایله بره اسلو بنده بر بوجکدر که بعضا فتادی بوب و چار و زینور کی
 صوقار (حریش) کسر حا و ایله اوزرنده نقطه یعنی بنگری اولان بر نوع ییلاندر (و حریش
 ارسلان طرنفی کی طرناقلری و هامه یعنی دپه سنده بر بوینوزی اولان جانوره دخی دیرل کرکدان
 دید کلری جانور در دیو جوهری یازر (قلت) اصل مستطرفده ذکر دخی کین کرکدان اگر
 بروجه محرر بر بوینوزلیدر لکن چند سال اوله مردن دار الخلافه العلیه کوندرلش اولان کرکدانک
 بوینوزی ایکی ایدی سابیسی کی یاننده برابر اولنردن صورلدقه فی الحقیقه بو جانور مضبوط
 و مشهور اولدینی اوزره خلقی قرن واحد و مقروندر لکن مثلا التي پاره قی نادرا مخلوقده
 عضو زائد بولنور بونک بوینوزی ایکی اولسی اوقیلنددر دید کلری سؤال مقدره جوابا بوراده
 خاطر کلمکه قید اولندی (ابو حیان توحیدی بو حریش جدی قدر بر حیواندر و وسط سرنده
 ایچی طولو برقرنی وارد آنکله کافه حیوانه قارشو قور و سرعت سیرینه و قوت جسمته بناء
 صیادلری عاجز ایدر لکن بالطبع سود امر صیه به ارککی و دیشبسنک محبت طبعیه سی اولنله
 اوجیلر اوبله بر جوجوخی سمته براغوب کینکاهده کوزه درل کلور و ییانی سوی معامله سبله
 قوجا قار و کندویه باده دن حاصل اولان نشوه سرخوش کی بر کیفیت عارضه اولوب حسی
 مختل اولنله همان صیادلر کلورل و جوجوق یاننده ایکن یعنی حالت سر سامیده حرکت مجالی
 اولیه جق صورنده باغلبوب بو وجهله طونارل دیو یازمش و قزوینی دخی اشکالنده بویه جه
 قید ایدوب بلغار و سجنستان صحرا لنده بولنور ایمش دیر (قانی صوابله ایچلسه خنق فی الحال
 منتفخ اولور اتنی قولنچی اولان یسه بری اولور بر منوال مشروح ککرک حیات و کرک سباعدن
 اولسون حرامدر (حسبان) ضم حا و سکون سین ایله چکر که در واحدی تا ایله حسابانه در
 و خرده فارنجه به دخی دینور (حساس) ضم حا ایله بالقی نوعندن خرده سیدر که اکاهف دیرل
 مومده * سم صغار بجهف * دیمشدر که قوریدیلوب و صلا موره ایلان اوفاق بالقر دیمک اوای

(حسل) فتح حاوسکون سینه هنوز بمورطه شدن چپن کلر باوروسددر کلره ابو الحسل کتیدی
بومعاندن ما خود در کلرک دیشی اولجیه دیکدوشمیدکنند لا اناک من الحسل * مثل دعا مثل
قلنددر فتح همزه وسکون سینه (احمال) وضم حاوسینه (حسول) وکسر حا وسکون سینه
(حسلان) وکراک (حسله) جمع حسل در باباسنک حکمی بو که دخی انتقال ایشدر (حسل بقره یعنی
صفر باوروسیدر کند و لفظندن واحدی اولیوب دبشینه حسله دیرل (دمیری جوهری بوجه
محررافاده ایش ایه ده و همدر صواب اولان حسل اولاد بقره به دیرل واحدی یعنی مفردی تالیله
حسله در دیکدر که لفظندن واحدی ایشدنددر زیر کفایه کتابنده حسله بقره در جمعی حایل
کلور دیوبو محردردیوب جوهری به اعتراض ایدر (لکن صاحب القاموس تالیله حسله شوو شودیوبراز
مغال بی تحریردن صکره ولد بقره به دخی دیرل تاسر حسل جعدر و لفظ حسل بقره املی به دخی
دیرل و یونک واحدی یوقدر دیشدر که مطالعه اولنسه بونده جوهری به نصرت کور بنورسه ده
جوهرینک دبشینه حسله در دیرل دیدیکی بنه قید تعقید ده قالور تأمل و توفیق اولنسه
(حسون) قرمزی و صاری و پیاض و سیاه و کوك و بشل الوانله ملون بر طیر ظرف ایش
اهل اندلس یعنی اوجانیده بولسان عربیلر طبر مزبوره ابو الحسن و مصریلر ابو زقابه و کاهیه
زانی سینه تبدیل ایلله ابوسفابه دیرل ایش تریه و تعلیمی لایقوله قابل ایش حتی مالککنک
اجنبیسی بولسان کیمسه نک یاننده والنده بر شینی کورسه مالککنک اولدیغنی یلوب و آلوب صاحبنه
کتورر ایش و عصاره یعنی سرجه جنندن اولغله عصفورده ذکر اولنشد (حشی) ودخی
حاشیه ایشلرنده یوی بولنسان خرده دوه و کذلک ارالنده یوک کیمسه اولیان کوچک
کیمسه ره ده اطلاق اولنور (حشرات) دواب زمینک و هوامنک کوچکلر بنه دیرل واحدی
یعنی مفردی حانک و شبنک فیکه لری وائله حشره در (اشبو حشرات ارضه اضافتی بهام
وانعام کی شم هوا و شرب مایه محتاج اولیوب یوه و مکالرندن طلب هوا و ماغنمنده مفارقت
ابتد کلر یچوند * افاغی * حبسات * جرذان بریه و اهلیه * ربوع * ضب * حرذون *
فتقد * عقرب * خنفسا * وزع * نمل * حل * و انواع سائر لری حشراتنددر که بعضیلری
ذکر اولندی و بعضیلری ان شاء الله تعالی کلور (امام اعظم و شافعی واحد و داود مذهباند
حشرات ارضنک اکلی حرامدر و عدم نفعنه بناء یعنی دخی صحیح دکلر و امام مالک عندنده
خلالدر جلله الله انکه نکل ادله لری دمیری یازمشدر اوزاده مطالعه اولنسه (حصان) کسر حائله
صوی آه دیرل صو بی صو بسز قسراقدن صاقدیغنی یعنی کوفی جنبه آئند یچون
حصن و نحصندن ما خود اوله رق حصان دیشدر لکن بعده کثرت استعمال ایلله هر ابقر
آه دخی حصان دیدیلر (حضور) ناقه ضیفه الخرجدر یعنی بولی بولی طار اولان ناقه
دیمک و عورنله جاع ایتین کیمسه ودخی بخبله حصیر دیندیکی کی حضور دخی دینور (حضاجر)
بیرله جمع صیفه سبله ضیعلرک بطن و عضینک وسعنه بناء کرک ارککی و کرک دبشینی
اولسون واحدینه اطلاق اولنور معرفه اولغله معرف اولسون و منکر اولسون منصرف اولساز
ب * حجت قول او * حجت حجت جرمه منقول اسم عر ضیع اولدیغنه بناء غیر منصرفدر
(حضب) کسر حا وسکون ضاد ایلله حبه نک قالن اولان ارککنه دینور (انجیه حبه به اخود پیاض
حبه به دینور قوللری دخی وارددر صادمه ایلله حسب دخی لغندر و حضاطرطومه دیرل (حقان)
فتح حا و فتح فاه مشده ایلله دوه قوشنک ارکک و دبشیدن اعم باورولر بنه دیرل و علی لفظ جنبه
جهنیه کو جت دوه ره دخی دیرل (حفص) فتح حا وسکون قالیله ارسلان یا و روسنه
وانسانه دخی اسم اولور (حقم) فتح حا وسکون قاف ایلله طبر جنندن کو کرجه بکرز برنوعدر

و علی قول نفس کو کرچندر (حزون) دمیری بیاسنجد سواحل بحر و کارانه سارده اولور
انویه حجره ایشنده بر قوردر که اول انویه صدقه شدن یار بنه قدر بی جقاروب
نقدی ایلله جک ماده رطبه طلبنه صاغنه وصولنه یورر و رطوبت حس ایشدیکی برده منبسط
اولوب طورر و حشوت و صلابت حس ایشدیکی برده حشونه مؤذی خوفندن منقبض اولوب
جوف انویه سنه چکیلور و بعد اندهی مکانه کیدر (جوهری ترجمه سی و انقولیده فتحبنله
حزون مر عازده اولور بر بوجکدر که انی معده به وفودز ایت طلا دیغنی جراحنه نافعدر دیوب
نفسیل مذکور کوری کتورر مامشدر (لهجه ده سموکلی بوجک و سائر قابوقلی اولوب ایاقسن
اولان بوجکلرک بر و بحر بنه اطلاق اولنور دیشدر (کتاب طیه دن مالایسده بری
و بحری و نهری اولسون هر حیوان صدقیدر دیشدر (ابن سینا قولنجه حلزون جبهه به
طلا اولنسه العیاذ بالله تعالی عینی انصیاب ماده دن امین ایدر) صادده و دالده بنه تعالی
یاز یله جق ضرر سیددن بشقه استخانی اچون حرامدر (حل) جا و لامک فتحل یله قراد یعنی
کنه دیدیکمرک یوکلر بنه دیرل مفردی تالیله حمله در و فافده کله جک قراد مهزوله دخی دیرل
ودخی اصمعی روایتی اوزره قبونک ظاهر و باطنده اولان در بنه دوشن قورده ده دینور که
دری دباغت اولندقدده اوقورد دوشن برلری رفیق اولور و اوقوردک اکنه ایشدیکی بادن اوله رق
حلیم الادیم یحلم دیرل (بنه اصمعی دن مرویدر که کنه به صفرنده مقامه بعده جئانه بعده
قراد بعده حلیم دینور) ابن السکیت کتا بلری بین و کاغذلری پاره لری قوردر دیدی (کنه نک
استخاندن اکلی حرامدر و بوکه دار کلام دیکردخی بمشبهه سبحانه فافده ککلور (حلمکه)
(و حلمکا) دمیری بفتح الحاء و ضمه و کسرها دیو حانک حرکات ثلثه سی جائز ایدیکی تصریح
ایلله عظامه یعنی کرتن کله به بکرز رمله یعنی ما ثیلر نه صورتده صویه طار لرایسه بودخی قومه
طار بردویه در دیشدر (لکن و انقولیده ضم حا و فتح لام ایلله کرتن کله دن برنوعدر و بعضد
کوره قومه طار بر جانوردر دیوب صحاحک صراخ نام ترجمه فارسیه سی صاحبی عین عظامی
عین مجیه و طاء منقوطه بی طاء ساده صا نوب و غطا برشی کند و سبله اوریلان نسنه به
دیندیکندن حلکه بی * نوعی از پوشش * دیو ایلدیکی تعریفنده خطاسنه اشارت و تنبیه
ایشدر (حد) فرخ القطاه یعنی بو غرتلق و اسفرود دیدکلری قوشک باوروسی اوله جقدر
(امثالنده میدانی * حد قطاه یعنی الارانب * مثلی یازمشدر که مفهومی بو غرتلق باوروسی
طوشانلری طومق طلبنده اولور دیکدر و مثل مذکور ضیفک قوی به کید قصدنده اولدقدده
تویخا و هزلا ایراد اولنور (لکن بنه میدانی بزمنای مذکورده حدی کتب اهل لغتده کورمدک
دیشدر (حر) ضم حا و فتح و تشدید میم و را ایلله عصفور کی برنوع طبردر (و و انقولی بیانجه
باشی قرمزی قوشچغزدر که اکا قبا قوشی دیرل سرجه به شیمدر) و واحدی تالیله حره در
و تخفیف میم ایلله دخی لغندر دمیری دیرک جمعی یعنی جمع اراده اولندقدده حرات کلور (بونک
بالاجاع اکلی خلالدر زیر عصاره انواعنددر (عبادی بعضیلری نهاش در دیوب حرمنه
فائل اولدی دیدی (دمیری لکن یوقول شاذ و مردود در دیوب بر روایت اتیان و ایرادیه ردی
ناید ایشدر (حسه) ابن سیده قولنجه حانک و میمک فتحه ل یله دواب بحر دن بردابه در
وجعی تاسر حس در (حطاط) و الف یرنده و او اوله رق حطوط کسر حائله عشبده یعنی
اوتاق ایشنده اولور بردویه در (حک) هر شبنک کوچکنه دینور مفردی حکمه در لکن بواسم
کله به غلبه ایشدر و قطا و نعام باورولر بنه دخی دینور و ارادل ناسه دخی اطلاق اولنور
(حل) فتح حا و میم ایلله التی آبلتی قیون قوز یسیدر که فارسیده بری و بره دیرل و علی قول

ولد منان جدع در جمعی ضم حا و سکون میم ایله جلاندن دمی قح همزه ایله احوال دخی کلور
ایدیکنی اشبارت اینشدر (جل حر) قح جا اولی و علی قول کسری ایله برقوشدر (حسان)
ذکری وصفی آنفا کچن کوجک کنه به دینور واحدی حسانه و حینه در (جوله) جوهری
بیانجه حول اوزرنده یوک اوریلان دوه به دینور و کذلک قبیله یوک اوردقاری طواره دینور
کرک حصار اولسون و کرک غیری وصفیه فعل مفعول معنایه اولدقده ا کا تاء تأنیت ادخال
او مئی فاعله عربیه دن اولمه بونده دخی اول معنی در کار اولعله الحقی تا ایله جوله اولمشدر
باب فاده دخی بویاده اولان بعض کلام کلور ان شاء الله تعالی (حمیق) ابن سیده بیانجه
قطا و حناب و بومقوله ری صید ایدن برقوشدر و بعض علمادان استماعنه کوره بوطاریاشق
دیدکری آنجه در که تاریخ مکه مکرمه ده تعظیم حرم مطلبنده اولان ابن جریجک قولنده
حمیق باشق ایله تفسیر اولوب حمیق صقره عطفله * فانهما یاخذان جام المسکین * دینلوب
اهلاکری نیجو زاولمشدر (حنس) قحینه دمی ذکر کنده حیه در و علی قول افعی در
و علی قول احشاش یعنی حشاش ضرب و قنغ و بر بوع و غیر یلری کبی جمیع دواب ارض اولوب
بعده حش حیه به مخصوص اولمشدر و بعض کیمسه دخی حش ایله سمیه اولنور یعنی
معنای مذکور اوزره مطبوع شخص دیمکدر (و علی قول قالن و یضاض حیه در
تعبان یاخود اندن یوک و علی قول سیاه حیه در) و دخی حش کرک طیر و کرک هوام
وحشرات جنسندن اولسون هر صید اولسان حیوانه دینور (کتاب العین ده حش باشی حیه
باشی کبی اولان و سام ابرص و انک کبی به دینور دیو محرردانهی) لکن و انقولیده معانی مذکوره دن
انجق بر وجه محرر صید اولنان حیوانات بعده حیه و افعی و سمیه رجل یا بلوب ماعداری یوقدر
(حنطب) ضم حا و طاه معجه ایله چکر که نک ارککدر و طاهه قح دخی لغتدر جمعی خناس
وزنده حنطب در (خلیل قولنده حنطب خناس در و مفردی حنطب و حنطبا در (جره)
اصفهان حنطب مر کباتدن اولوب دلکرایله هره و حشیه یتنده بر حیواندر دیوب حسان بن ثابت
رضی الله عنه شعر یله اسنه هاد اینشدر (حوار) ضم حا ایله ولد ناقه به اناسندن انفسالنه قدر
اطلاق اولنور به دالافصال فصل دینور اقل جمع اولان اوجده جمعی احوه و جمع کزنده
حیران و حوران دینور (حوت) باضم حا بقدر جوهری جمعی کسر حا ایله حیواندر دیوب دمی
احوات و حوته دخی کلور دیمشدر بمعونه سبحانه خاصه و حکمی ذکر سمکده کلور (حوت حبض)
ابن زهرک بن رؤیت ایدن کیمسه دن اینشدر مکه حیوان مر قوم بجرده و دایه عظیمه در که سفابنی
سیردن مانع اولور و اهل صفاین اومضبرک تعدیدندن مشرف غرق اولدقلرنده اوزر بنه بالبحر به
معلوملری اوله ری احتیاطا مدخرلری اولان عورتلرک حبض برلرینی اتار و او دخی او مردار بدن
چار و حوت مر قومک بروجه آتی آدی فاطوس در و عجایب خاصه دندر که مارالذکر خرق حبضدن
قاجدینی کبی حایض خاتون بولنان سفینه به دخی تقرب اغتر (مراره مندن برجه آغری قدری
مصر و عت بوزنه چکله باذنه سبحانه صرعه سی کیدر و مجریدر و وسط لحم ظهرندن بر بارچه سنی
انسان افزنده چینه سه باهی تمیج ایدر و چکرندن فوریدیلوب و سحق اولوب دم سائل و جرح
جسمه اگله برو کلدیکی دخی نجر بدر کلور حکمی سمکده لطف حقله (حوش) نعم منحش یعنی
وتلیان و حشی طواره دینور و ابل حوشیه یعنی حوشه نسبت اولسان دوه زعم عربان اوزره
غل ابل جندر یعنی دوه بی جن چار پردیلر و اوبله چار بلش زعم ایندکری دوه اوله جقدر (حوصل)
حوصله عطفیه یعنی یوک قور صاغی اولوب کندو مندن کورک باید قاری طیر کیدر و جمعی
صلدن مصرده چوق اولور جمع و جل الماء و ضم کافله کی دخی دیر اسود و ایض ایکی صنفدر

اسودی بدبودر اجودی ایضیدر حرارتی قلیلدر دیمش ایسه ده اصمعی کثیر اولسیدر شبابه
وامرجه حاریه و صفر اسی غالبه صالحدر و اکل حلالدر (حلان) عمان وزنده و علی لقه نون
یرنده میم اوله رق حلام اناسنک قازندن یکی آلتش اولان نجدی یعنی اوغلا قدر (اصمعی خرده
غمغه دیرل دیمشدر (ابن السکیت نسک ایچون ذبحه یعنی قربانه برابان والورن غمغه دیمشدر
حکمی ان شاء ربنا کلور (حیدره) ارسلان آدلندن بریدر (حیره) بقره یعنی صغردر جمعی
ناسر حیدر وزنده حیرم در (حیه) معلومدر ارککنه و دیبسنه اطلاق اولوب تمیز قصد
اولدقده * هذا حیه ذکر و هذه حیه انشی * دینور میرد کاملنده ناجسندن بری اولدیه چون داخل
اولمشدر دیو نجر بر اینشدر (قلت) مقصودی افراد ایچون اولوب تاء تأنیت دکلدر دیمکدر و مع هذا
بعض عربنده یعنی بلغنا سندن * رأیت حیا علی حیه * کلامی منقولدر که ارکک ییلاقی دیشی
ییلان اوزرنده کوردیم دیمکدر که اشبو کلامده ارککنه ناسر سی دینلیدیکنی دخی افهام واردر
وحیه لک ارککنه یون وزنده (حیوت) دیرل که اصمعی اسنه هادا * و ناکل الحیه و الحیونا *
و تحیق الجوزا و موتا * یتنی انشاد اینشدر قاموسده حاک و یانک تشدیدیه حیوت کیر حیاته دیندیکی
وحیه نک تشدیدیه ایله جمعی حیات و اقوات وزنده حیوات کلور اولدینی نوشته در کیر الحیات تعبیرنده
نکته واردر تأمل اولنه و مارالذکر حیوانه طول عمر یچون حیه دیمشدر (صاحب القاموس بومعانی
* يقال لا تموت الا بمرض * عبارة طریفه سیله بیان ایدر حیه علی زعم یک ییل یا شایوب هر سینه
در یسنی آتوب تازه ملک ولدغ عقر به هلاک اولق و بعد الذبح براز وقت اولمامک و عریاندن قاجوب
و آتشی مشاهده سنده فرحناک اولق و سودی اوزبانکار زیاده سومک عجا یاتندندر (اکلی ضررینه
بناء حرادر (امام شافعی لم حیاته معمول تریاق اکلی نیجو زایمز مکر که اکل مینه ضرورتی
حالی اوله (قلت) اشبو تریاق مسئله سی کتب حنفیه دن نفهمه و تبهه محتاجدر (دمیری
حنفیه عندنده بیاض ییلاک جن طائفه سندن اولدینی تعلیلجه قتل و اهلاکی جائز دکلدر
دیمشدر (لکن طحاوی انواع حیه نک قتل جائزدر لکن قبل القتل کیفیت معلومه اوزره انذار
لازمدر دیمشدر و هکذا فی الحقه) حیه نک انوا عی اولوب بعضیسی یکمش و بعضیسنک
ذکری کلور و خواصی دخی واردر بوراده دمی به مرا جعت اولنه دینلوب نقلی تسلسل دن
رها قلی اول کورلیدی (حیوت) مر (حید دان) ورشان در (حیطان) قافک ضمیمه
در اجه نک ارککدر (حیوان) جاویانک قحله ربه جنس سی یعنی دیری اولان نسنه که
موتا نک مقابلدر (و دخی نفس دیرلک یعنی حیواندر و دخی جنده کائن اولان حالتدر که
زخمشی مدلول حضرت قرآن اولان اول حالی و کیفی * ان الدار الاخرة لهی الحيوان * نص
جلیلی تفسیرنده (ای ایس فیها الاحیاء مستمرة دائمة خالدة لاموت فیها و کانهما فی ذاتها حیاة)
عبارة سیله بیان اینشدر که اربابنک معلومی اولدینی اوزره اهل معانی و بیان ذات حیاتی آخیره
جلده اولان نکته * رجل عدل * قضیه سنده ذکر ایلد کلمی نکته دن عبارتدر محله مر اجعت
اولنه همان حق تعالی و تقدس سلامته جشده واروب اوحیاء دائمه بی مشاهده جله اخوان
مؤمننه میسر ایدر آمین (غریب اللفظه حیوان حیاة کفوله تعالی * ان الدار الاخرة لهی الحيوان *
ای الحیاء دیو تفسیر اولمشدر قاموسده حیات طیه * الرزق الحلال و الجنة * ایله تعریف فلنشدر
حیوان سی لفظنک مصدری اولوب اصلی حیوان اولغه اعلانی و حیات ایله یتلرنده له فرق
نیدیکنی و حیوان درت قسم اولوب هر برینک تعریف وصفی دمی ریده مفصلا یازلمشدر مختار
قولنده لم حیوان مخفی یعنی خایه لری جبقارلش حیوان فلندن یعنی ذی ذکر و خصیه لوسی فلندن
اردر و همین اولور ایسه لذیذ مرطب و طیب یعنی ملین و بطی الانحدار اولور و امامه رول یعنی ضعیف

و در آنورایسه سمینک ضربه اولوب اکن اندازی سرع یعنی استی اینه سی جالت اولور
واجود لم بریلانی معزدر که منه عتی سرعت هضمیدر و مضرق معده بی کوشیدر لکن مضرتی
دفع دخی قابض اولان فاکهه زک شرب میاهیه حاصل اولور (دمیری بونوردن باشقه خواص بازمشدر
اندن الله (ام حین) و انقوی یا نیجه ضم حا و فتح وسکون یا ایله برجنس جانوردن مهذبده اشارت
اولد یغی اوزره کرتنگله در دیمشرو بو صورت کینه ده اولان ام حین (ابن عرس) (اسامه)
(ابن آوی) (سام ابرص) و کسر قافله (ابن قتره) کی معرفه در لکن بونک تعری بی جنسی تهر یغدر
یعنی علم ماهیت و جنسدر و حیوانات مذکوره کلمه سبق و سیجی صره سیله (کلجک) (ارسلان)
(چقال) (کرتنگله) (برجنس خرده بیلان) دیمکدر حین لفظنه و اخوات مذکوره سنه لکنکته
معلومه کاهیجه حرف تعریف ادخالیه ام الحین دیرل حرف هر قوم تهر یف کسب ایتر یعنی
او حرف حذف اولد قده نکره اولماز و یا این محاض و این ابون عن اصل علم جنس اوله رق معرفه
اولد قلندن حرف مذکور ایله معرفه اولوب بعد حذفه نکره قالورل (حین) استسقا معانسه
اولوب حیوان هر قومک دخی قادی بونک اولق مشابهتیه ام حین دیمشدر و خلفتی حربا کیدر
فقط صدری بکره ایمش علی قول حربا ک دیمشیدر که ضیه بکره آوج قدر بردابه در دمیری
ام حین ده براز اقوال دخی بازمشدر دمیری امام شافعی عندنده طبیعتدن اوله رق اکللی حلالدر
و خلافت دخی اقوال وارد دیمکتنی صاحب الحنفیه بازمشدر (ام حسان) انسانک کنی قدر بردویه در
(ام حبیب) ضم حالیه ایقاری جوق برسیاه دویه در (ام حارس) فتح حالیه این الاثیر
تحریر نیجه غزاله در (خازن) ایکی کله ایکی زارک کسر اوزره بناسی ایله کله واحد
حکمتده اوله رق و اعراب ثلثه ده متغیر اولیه رق برجنس سنکه آد قومشدر (اصمعی قول نیجه
اصل سنک آوازی حکایت اولوب و بعضا نفس سنکده استعمال اولدی علی قول اونک
و بر روایت انسان و دوه بوغازینه عارض بر مرضک آیدر (خاطف ظله) جلله اضافیه اوله رق
سرچه جنسنددر کولکه سنی صوده کورد صکده فاعلی اوزره توجه طبیعتندن اولسی
سبب نسیمه سیدر (خاطف) قور د جانوریدر (خبهقی) فتح حا و فتح با و عین ایله
اخری الف مقصوره و یا خود ممدوده اوله رق اناسی و یا یاسی کولک اولان یاورودر (خثق)
فتح حا و ثاء ثخذه ایله رسطونک نعوته باز دیمشدر چین و بابل و بلاد ترکستانده اولور غایت
اولور یقوشدر و بر احد آتی صاغ اوله رق کورمبوب و حیانتده کورمک دخی مقدور دکلدر
و طبر هر قومک رایجه سنی شم اوله قورقنی و ترک و حسی کفک شاینددر (بعضیلری قول نیجه
او قوشک مشا و صیفنده و برینک دوزنده و یوقوشنده مسموم کثیره اولد یغندن شم ایله
هلاک اوله رق دوشرو جسته سی اول وجهله اخذ اولور ککندن اوانی و یحساق قبضه سی
یارل و یغیدر که ککی سم زنده یوانسه زل و یو کفیندن طسام مسموم یلنور و ایلمکی هر ذی
روحه سمد و ککندن بیلان بچار و تقرب ایتر (خداریه) ضم حا و فتح دال ایجد ایله عقابدر
زیاده سیاه اولد یغندن نسیمه اولمشدر که شدید السواد کیجه به لیل خداری دیرل (خدرنی)
خانک و دال ایجدک فتحه لیه اور و یجک اولد یغنی دره الغواص حریرده محرردر (خزب)
فتح حا و زای ایله ذکر یکن حباری یعنی طوی دبدکری قوشدر (جوهری جمعی اخزیک
مصدری اولان عصیان وزنده خزیان در دیمشدر (لکن دمیری جمعی خزاب و اخزاب
و خزیان طور دیمشدر نامل (خرشه) فحشیه برجنس سنک اولد یغنی جوهری یازر (خراطین)
علی قول فتح همزه و کسر و د رالیله اسمک کوکندن چیقان فدا لمر معانسه اولان اسارعدر
لکن آتی متردن عبارت اولان ثعنه الارض اولد یغنی صوابدر شبنده محرردر (خرشفا)

سنک بلظی در (بلظی فتح با وسکون لام وقع طسا معیه و آخرنده الف مقصوره ایله طواده
برقولاچه قریب بالی اولوب مفردی تا ایله بلظاه اولد یغنی محیطده مذکوردر (علی قول
بعض مواضعده بولنور اوزون و یوک سولکدر یو علی زیت یا غبله از یلوب یومشاق اوله رق
باسوره مبتلا سی محله وضع ایله نافه در (و برازی روغن زیت ایله بر قاب ایچنه قونوب
ودفن ویدی کوندن صکره اخراج اولوب و روغندن آریلوب روغنک رایجه سی کید نیجه دک
طور دیرلد قدن صکره نصی مقداری شقایق نعمان ایله برابر برشته یه قونوب ینه ید کون دفن
بعدنده سیاه قلره بو یا اور کی سورسه قلار کچ اغار ایمش (خرق) جاحظ قول نیجه ضم حا
و ضم و نشیدر رالیله سرچه انواعنددر (خرشه) حساندن بر طار کیدر ان شاه الله تعالی
کافده کاور (خرنی) کسر خا ایله طوشان یاورو سیدر خرائنی جوق بره ارض مخرقه دینور
(خز) ضم و فتح زای ایله طوشانک ار کیدر جمعی صردان وزنده خززان اولوب ادغام زاین
و تشدید ایله خزان اولمشدر صردان هر قوم کزکن دبدکری قوش آدی اولان صردنه نک جمعیدر
(خروف) فتح حا و ضم رالیله حل یعنی قوزی و بره به دینور و اصمعی قول نیجه کاهانی و یا خود یدی
ایلق مهره یعنی آت طابنه دخی دینور (خشف) جوهری قول نیجه ینه صرد زنه سنده یعنی
ضم حا و فتح شین ایله یشل سنک معانسه در (دمیری نقل نیجه شینک سکونیه کیک یاورو سنه
دینور (راموزده ایکی معانسه ده شبنده حرکات ثلثه نک جوازی و ولد طیه ذکور و امانه
اطلاقی محرردر (خسان) خفاشک نام دیکریدر (خشرم) جعفر وزنده زتابر اولوب
اصمعی قول نیجه لفظندن مفردی یوقدر و انقوله خشرم اوغول آریسی و سائر بال ار بلرینه
دینور دیو ترجمه اولمشدر (خصاری) ضم حا و کسر راوشیدر یا ایله ذکر یکن اخیل آدلو
قوشدر که آری قوشی دیرل و بعضیلر بنکاری اولان بیون بوران قوشیدر یدی (و مهذبده و قانونده
صورت اجالده سیاه رنگلو قوشدر دیمشدر (خضرم) ضم حا و فتح ضاد و کسر را ایله یعنی
علبط زنه سنده کلر یاورو سیدر (خلف احر قول نیجه ولد ضبک یعنی یجه سومبارک اولکی درجه سنه
حسل ایکنی مرتبه سنه مطبخ اوچنی مرتبه سنه خضرم و کالان بولد قده ضب دیرل (لکن
ابوزید خضرمی ذکر انبوب حسل دن صکره غیداق بعد مطبخ دیرل دیدی (واما خلف احر
خضرمی دخی ذکر ایتمشدر (خطاف) ضم حا ایله اولانی یکمشدر اما فتح حا و نشیدر
طاه ایله اولان ابو حامد اندلسی قول نیجه سبته صولنده کائن ارقه سنده ایکی سیاه قتادلی هواده طیران
ایدوب ینه بحر عود ایدن بالقدر (خان) رمان وزنده وزغه در (خلد) خاسته حرکات
ثلثه افکار اوله رق جاحظ قول نیجه صاغر و کور بردیه دراو کنده اولان شبنی شبله حس ایدر
و یووه سندن جبقوب طورر خرده سنکر اطرافنی الور او دخی نفسیه قمیتی اولانر بنی جوفنه
چکر و یووجهله تغذی ایدر فسبحان الله الزان (رسطو یا نیجه * کعبش السمک فی جوف الماء *
انجیق تراب ایچنده پکنور حیوان اولفله کوز دن مستغیدر (جناب حق عز شانه عوضا
حدث سمع احسان یورمه له دور بردن حرکت خفیه بی طوبار و مود بسندن زمینی حفر
اید رک بچار علی قول مبصراتی دخی سامعه سیله درک ایدر ایمش یووه سی سمته مائل
اولد یغنی بنی قورل ایمش اکللی قصیدیه چیق قده با صدر رمفه صید ینه حبله اولنور ایمش
و طبعده کوزل قوقودن ثمرت اولوب صوغان و براسه به زیاده مائل ایمش یونلری یووه سی قرینه
قورل و اسنم ایله چیق قده طونار ایمش (و انقوله خلد کوز سز کوبک و جانور موس دیو
ترجمه اولمشدر و مصاحده * و الخلد وزان قفل نوع من الجردان خلقت عیاء نسکن الفلوات *
ایله بیان اولمشدر اقصی الار بده موش کور ایله تفسیر اوانان خلد کور صبحان یعنی کوسنیک دیو

ترجمه اولمشدر (دمیری اهل تفسیر سد مار بی باقداره تعالی خراب ایدن خلد در دیدیلر دیوب
تفصیل ایشدر فارنوعندن اولغله اسکی حرامدر) اما امام احمد بن حنبل * لا بأس باكل الخلد
والحيات اذا ذكى * دیشدر کذا فی الحیاة والحفة (قانی کوزه چکسه آغریسن کیدرر قو پروغنگ
قانی سراجیه سورسه کیدرر جای ربیبی اولان کیمسه اوست طوداغنی باشنه آصسه کسر
دمای کل یاغبله بر شیشه قونوب بر آزجق طور دورلد قد نصکره او یوز ولکه ویدندن ظهور ایدن
یونک کی شیلره سورسه کیده رر) جاحظ علی زعم البعض خلدک یووه سندن طشره چقاردیغی تراب
آب ایله اصلدیلوب تقریس محله سورسه دفع ایدر (یونده دمیری حالومه قلقلی براز تاثیرات
دخی یازمشدر) (خلفه) که دوه اولوب جمعی خلفات کلور (خل) فتح خا وسکون نیم ایله
این سیده قولجیه بر نوع بالقدر (قلت) لکن قاموسده وسمک والصابو بالجیم محرکه وبالكسر
والضم دیشدر که بو کلامدن ظاهر اولان فتح خا ایله خل خطسا اولوب صواب اولان خا
برنده جیم مضموه اوله رق میمک کسره ویاخود ضم بحر که ایله اولمشدر دیمکدر که بوشرحده
ماخذ صاحب القاموس تهذیب ایله کتاب صاحبدر (ختیه) قنفذه وزنده دیشی دلکودر
(خندع) وزناومعنی جندب کیدر ووافق سیلانه دخی ذرر و بعض لغاتده خفاشدر (قاموسده خندع
بروجه محرر وزناومعنی جندب یعنی چکر که ویاخود خرده چکر که وقنفذنه سنده نفسنده خیسس
اولان شخصدر و یومعنا جده دال برنده ذال دخی لغتدر دیومسطوردر (خزیر بحری) ائمه ینلرنده
اولان حکیمی بریبی ذکرنده سبق ایشدر که امام اعظم عندنده حرام وائمه سائر اجتهادنده
اختلاف وارد (خیمور) فتح خا وناه قرشت ایله دمیری تحریرجیه اختلاف اقوال صورتنده تردید
ایله قورد جانوری وحاانده دوا می اولیان غول ووجه ماده اولوب بر پرده قرار ایتین دوییه وهوادن
یاض ایله باخود تار عنکبوت کی نازل اولان شی و دنیای داهی در لکن قاموسده او ایله تردید
اولمق * الخیمور السببه الخلق والسراب وکل مال ایدوم علی حاله و یضمیل وشی کنسج
العنکبوت یظهر فی الحرک الخیوط فی الهواء والذئب والفول والداهیة والشیطان والاسد والنوی
البعیدة ودوییه تکنون فی الماء ولا تثبت فی موضع * دیوانه مشرک اولدیغی تصریح اولمشدر
(خیدع) ودخی (خبطل) کدی آدل یدر که سینه ان شاء الله تعالی کلور بخود دال مهمله
(دیب) عباده ذکر اولمشدیغی اوزره جار وحشدر (لکن سبعة ابحر نام افنده دبیه فارنجه
نوعندن بحر وفدر دیشدر) وبحروف ضم عین ورا ایله برجنس کوچک جانوردر و عند البعض
ایاقلری اوزون فارنجه در دیو و انقولیده مفسردر (دیر) فتح دال ایچدایله جامة التحل یعنی اوغل
دینیلان بال آری طاقدر و سائر آریله دخی دینورا جمعی دیرمقدری اولیان جغلرندردیشدر
واحدینه حشرمه دینور لکن قاموسده واحدینه دیر دینور دیشدر وضمینله دیور لفظی دیر
جمیدر فافهم (و دیر آری جاعته دیندیکی بوروایتدن مستفاددر یعنی عاصم بن ثابت الانصاری
رسى سید علی عنده اعصابه شهد دخی ذوق ایدر دکلرنده اعضاسنی قطع قصد ایدر بحرق تعالی
وقدس اوخلالده اعدا اوزرلینه مسلمین آلوب دفن ایتسونلر حکمینه عظیم آریلر مسلط
قبلوب طاعتمله دفن ایلدیلر و بوسیدن شهید مشار الیه (جی الدیر) دیدیلر که دیر آریلر دیمک
اولدیغی ناطقدرو دخی بلغا عریک * جعلت کلامه دراذق * دیدکاری دخی بوندن مأخوذدر که
انک کلامدن اغراض ایدوب صاغر لسه اوردیم دیمک محله ذکر اولنور (وکسر دال ایله دیر
خرده چکر که به دینور) (دیبی) دمیری ضبطجیه فتح دال وکسر سین سغص و تشدید یا ایله
وعلی قول ضم دال ایله اولان دبیس رطب یعنی نازه دبسه منسوب اولان قوشدر وضم دال لغتی
نبتنه تغییرات جواز ینه دازدر در و سهل و فوه نبتنه دهری و سهل و نای اولدیغی کی که

یولده قیاس فتح دال وسین وضم فایکین اولکیرلر ضمه وفا فتحله مده تغییر اولمشدرر اشبو یاز بلان
دبیس رطب هر نقدر اوزمدن اولان بکمز دیدیکمز نه تخصیصا زبازدیغی ایدسه و انقولیده شول
نشته در که خرمادن اقرار دیوزجیه اولمش و سائر لغات عربیه ده دخی غیب ماده منه تخصیص
کورلیوب تعمیمده قالمشدر لکن جائز که افط بکمز شمدی اوزمک حلو معلومنده مستعمل ایدسه
اصل وضعنده خرمادن افنه مرادف اولوب بعده عیدر معموله علیه ایده و تأمل (وهمزنت
وحرف بانک فتحه لری ایله ادبیس رنک دبیس یعنی قره ایله قرمز ییئنده اولان خیل و طیره دینور
وخیل مرقوم طوری دیدیکمز در صحاحده دبیس انجق ضم دال ایله مضبوط اولوب * ومنسوب
الی طیر دبیس * دیو تفسیر اولنور قیاس داله تعرض اولمشدر لکن مترجی وانی مرحوم یحنا
(دبیس ضم دال ایله ذکر اولنان ادبیسک جسی اولدیغی نسخ صحاحک ظاهرندن اگرچه
متفهمدر لکن دبیس برینه حیره کی دبسه اولسه اولی اولوردی زبوانسبت بقای صیغه جمعه
مناسب دکلدر دیشدر فاعمل (قاموسده کسر دال وسکون سین ویا حرف سینک کسر یله دخی
خرما و آری بالربنه وفتح دال ایله هر شینک قره سته وکسر دال ایله ناسدن جمع کثیره دینور و بو
معناده فتح دخی جائزدر وضم دال ایله لونی بین السواد والجمرة اولان طیره دینیلان ادبیسک
جمیدر وضم دال ایله مع النسبه دبیس طیر سینه یعنی لون مذکور ده اولوب قرقره دینیلان
صوتنده اولان قوشه دینور دیو بحر وضم دال ایله دبسه رنک هر قومده اولان قبیلله دیندیکی
محیطده می سومدر (ادبیس مطلقا جام برینک یعنی بامک برنوعی اولدیغی وعلی قول ارککته
دیندیکی وطبا طبور بریه نک افضلی بو او او ب بعده شحرور وسمانی وچل ودرج و فراخ
و جام وورشان افضلینده مرتبدر کرلرینه اولمشدر وورسان مار دبیس اولوب وکسر دال
وآخرنده الف ممدوده ایله دیاسه چکر که نک انانی ایدوکی و دخی سائر فوائدی دمیری یازمش
(وقاموسده مفردد باسما تا ایله اولدیغی مرسوم بولمش) و تغییر دخی وقوع بولان اشبو تطویل
سراپا مورت صداع اولما غله ار باب مروتدن عفو اولنورم املنه دوشمشدر (دحاس) دالک
وحاء مهمله مشدده نک فتحه لری ایله تراب ایچره کیرلنور بر جانوردر (وانقولیده کسر دال وفتح
ومدخا نخذ ایله (دحاس) جار پایینی درت آباقلی حیوانه دخی دیندیکی مسطوردر (دخس)
دمیری ضبطجیه ضم دال و تشدید خا نخذ ایله علی قول ابن سیده بالی نوعندنروانشاء المولی قریبا
یازیله جق دلقندر (دخل) دالک ضمی و تشدید میجه ایله بر کوچک قوشدر (وانقولیده کنجشک کوهی
ویان سرجه سی دیوزجیه اولمشدر جوهری ودمیری جی مصایح و زنده دخالیلدر دیوب دمیری
اشجار وخرمانک باشلرینه اوشراغیر اللون وخرده قوش اولوب مفردی تا ایله دخله در دیو شرح
ایشدر (درص) کسر دال وسکون را ایله طوشان و بر یوع وکلر و صیجان و پی یا وروسی و بونلره
بکرزیرک یا وورل یدر اسم تصغیری یا ورو جق معنایسته اوله رق در یص در (قلت) یا وور لفظ
و تعبیری وضعاصغره دال ایکن مصغرا وارق لسانغزده غالبا تا کیدا یا ورو جق دیدیکمز استعمال
بلغایه موافق اولدیغی ایشدیکی ایشده عاجز و فرومانده فلان کیمسه ده ایراد اولنان * ضل در یص
نفقه * مثلندن مستفاددر که مفهومی یا ورو جق یووه سن یاوه قیلدی دیمکدر (اصحی
روایتجیه درصک جی همزه نک کسر یله ادراص در) ودخی کسر دال وفتح را ایله در صه در
(وایو ادراص) احقه و (ام ادراص) بر یوعه دیرل (دره) غره وزنده ذکر یی آلاده بکن
بغایه دخی دیرل (بوراده دمیری نطق طوطی به داز بر حکایت غریبه یازمشدر کور یله (دساسه)
دالک وسین مشدده نک فتحه لری ایله صاغر ییلاندر که زبزمیده اندساس ایدر یعنی کوماور
وکرانور واهذا دساسه دیشدر وعلی قول شحمة الارض در که ذکر یی ان شاء المولی کلیدر

لغته فرموده یعنی ضخماتی رجله دینور و بوصفته اولان ارکک جمله دخی دینور که مقصود
 او اولوب اناسنه دوسره دیر و نسبت صورتند او یله دویه دوسری دخی دیر که کویا ضخمه
 منسودر (دوبل) بیومکه خلفه مستعد اولیان اوفاق اشکدر که چو چوسی دیکدر (دبسم)
 فتح دال وسین و سکون یا ایله صحاحده ذنت یا ورو سیدر دینلشدر و ابو الفوت قولنجیه آبی یا ورو سیدر
 صراخده واقع (بچه خرکوش) ترجمه سی بچه خرسدن محرف سهو ناسخ اولمق کرکدر محکمه
 دلکو یا وروسی دینش (و جاحظ سوزنجیه باباسی ذنب و اناسی کلبه اولوب اوزری سواد ایله مزوج
 بنکلی اولان یا ورو دراکلی علی کل تقدیر مذهب خفیده حرامدر (دیل) دبسم و زننده توراج نام طیر
 حلالک ارککدر (ابن داید) دایه کردن و ایکو کیکدر که جعی یانک تشدید ایله کلور و بویه
 ابن اضافله ذکر یکن غراب بقعه دینور ز برابر حیوانک ارقه سنده و عنقده قرحه کورسه قونق
 و باز یلان عظام و فقراته قدر دلوب ییدیکی کثرت اوزره کوریلور (دئل) دالک ضمی و یا صورتند
 رسم اولنان همزه نک کسری ایله ابن عرسه بکرز بردایه در لکن صاحب القاموس بوجه محر
 ضم دال و کسر همزه ایله و همزه نک ضمی ایله دخی ابن آوی یعنی چقالدر و وحرف مضموذن
 صکره همزه مضموه اولان لفظ انجیق بوکا مخصوص اولوب افت عریه نظیری یوقدر
 و فتح دال و سکون همزه ایله ابن عرس یعنی کلنجک کی برد و به در دیمشدر فتأمل
 (ذواله) اسامه اسم جنس اسد اولدینی کی بوده ذبک اسم مذکور
 معرفه سیدر و مشبه خفیفه معنای اولان ذیلانندن مأخوذ در که قورده بو حالت واردر (ذره)
 خرده و سرخ قارنجیه مخلوقیدر مفردی تا ایله ذره در (تعلم ذره نک مقدار بینی پیانده یوز ذره یکدانه
 کند مدر یعنی بردانه بغدادیک یوز پابندن بریدر دیمشدر (ذراریح) جوهری پیانجه ضم ذال
 و فتح راه مشدده و آخری حاء حطی ایله و (دروح کذلک راه مشدده نک دخی ضمی ایله سیاه نقطه لو
 ذات معمودن اوچار پر بوجکدر مفردی ضم ذال و فتح دور ایله فعله وزنی اوزره ذرحرح در زیر
 کلام عربده فاء الفعلاک ضمی و عینک ضم و تشدید ایله فعل صیغه سی یوقدر حتی سبوح
 و قدوسی سبویه فتح فاء الفعل ایله او قوردی (ذرع) فتحین یعنی ذال و رانک اوستونلری
 و آخری عین مهمله ایله بیان صغری یا ورو سیدر که طوغور مسنه اذراع و کتدو به اسم فاعل
 صیغه سبله مذرع دینور (ذعلب) و تا ایله ذعلبه کسر ذال و سکون عین مهمله و فتح لام ایله
 سرعنی اولان ناقه به دینور (ذیح) کسر ومد ذال و آخری خاء ثخذه ایله ذکر ایلده یکن
 قیلاری جوق ضبعک ارککدر (ذیوخ) و (اذیاخ) و (ذیخه) جملریدر (ذره) مهمله
 (راجله) فاذله و زننده و (رحول) اوزدینه اثاثیت و سارندن بولک تحمیلنه الویرن ارکک و دیشی
 دوه در وناسی داهیه ناسی کی تا کید و مبالغه ایچوندر یوقسه ناه تأنیت دکدر و بعضا فاعل
 و فعل صغدری مفعول معنای مستعمل بلغا اولد یقندن بوراده دخی راحله هر حوله معناینددر
 (رال) فتح را و سکون همزه ایله دوه قوشی یا ورو سیدر و مؤنثی تا ایله راله در جبال و زننده (رنال)
 و کسر را و سکون همزه ایله (رنلان) جملریدر (رای) قزوینی قولنجیه و رشان ایله جام پیانده
 مولد شکل غریبه اولان طیردر (ربی) جوهری پیانجه فعلی و زننده یعنی ضم را و فتح باه
 ندده ایچد ایله یکی طوغور مشقبونه دیر (وکسر را ایله رباب ولادت زمانی یا فلتنقی
 معناینددر که ربانی ظاهر اولان قبونه شاه ربی دیر (دمیری دیر که یا وروسی اولمش اولان
 قبونه ربی دخی دیر و طوغور مسنه بکری کون و باخود ایکی آی قانجه شاه ربی دیر و ابو زید رباب
 نمیری یکی به مخصوصدر دیدی لکن غیر یلری شأنه دخی دینور دیدی و علی قول ربی معزضونه
 منی امزکلو یکی ایله امزکلو قبونه دخی دیر (قلت) جوهری رباب مذکور دوه ده دخی

مستملدر) و ذکر اولسان بکری کون و ایکی آی ظاهر اولدینی اوزره بعض امارات بحر به ایله
 نشانمش تقریبی بر تحید اولمق کرکدر (ریاح) ضم را و تشدید با و آخرنده حاء حطی ایله ارکک
 مایوندر یوزینه زمعناسنه (ریح) ضم را و فتح با ایله فصل یعنی دوه یا ورو سیدر و کویا که
 وزن و معنای مذکورده ربیع دخی لغتد و دخی زاغه شبیه بر قوشه دیرل و ربیع ایچ یاغنه دخی
 دیرل (ریه) ابن سیده قولنجیه فار ایله ام جبین پیانده بر دویه در و بعضیلری فاردر دیدی
 (وانقولیده اشبوضم را و سکون یا ایله اولان ریه حشرات ارضدن بر نوعدر دیو ترجمه اولمش
 و ضم را و الف مقصوره ایله جعی ربی در دینلشدر (رتوت) صحاحده ضم را و ناه قرشت ایله
 بیان خنز بر یینه دینور و مفردی فتح ایله رت در دیو یازیلور (لکن محکم پیانجه خنزیر بکرز
 بر جانوردر و جعی رتوت کلور و علی قول مطلقا ارکک خو که دینور (رتبلا) رانک ضمی و فتح ناه
 قرشت و لام و الف عمده و ایله و دخی الف مقصوره ایله (رتبلی) رتل ماده سنده واقع قاموس
 پیانجه هوامدن انواعی اولان بر حیواندر که اصلده ذکرری بالمناسبه یکمیش بمنه تعالی صیده
 دخی دام سطور قید اولنور قاموسده انواعی دخی تفصیل اولمشدر (و محیطده تصغیر صیغه سبله
 رتیل دخی دیدکری مسطوردر (رخل) فتح را و کسر خاء ثخذه ایله قبونک دیشی یا ورو سیدر
 و ارکک یا ورو سته حل دیرل کاسبق (رشا) قوتلنوب و تحرك ایدوب اناسیله کرن کیک یا ورو سته
 دینور و جعی ارشاه کلور مصباحده مهموز اللام اولوب جعی سبک اسباب اولدینی کی ارشاهدر
 دیو ایضاح اولمشدر (رشک) ضم را و اسکان سین ساده ایله ابن الجوزی قولنجیه فارسی اوله رق
 عقرب آیدر (قلت) یعنی عرب دخی بعینه عقربده استعمال ایشلدر (رفرات) فتح را
 و اسکان فایله ذکر یکن (خاطف ظله) و کله جک (ملاعب ظله) معناینددر در یینه ذکر یکن
 یکی ظلیه و ابن سیده قولنجیه بر نوع بالغه دخی دیرل (وانقولیده دوه قوشنک ارککنه دخی دیرل
 دیو هر قومدر (رق) جوهری ضبطنجیه فتح را و اکثرون پیانجه کسری و تشدید قاف
 ایله تمساح و دخی سلاحفک یعنی قیلو بغه نک یوکنه دینور جوهری اشبو قیلو بغه ایله یاز و یاز یلان
 یوقه در ی به دینور دیو بباشقه شی یازمشدر (رکاب) کسر را ایله ابل اولوب مفردی راحلهدر
 یعنی کندی لفظندن مفردی یوقدر و وانقولیده رکاب شول دوه لدر که اوزرینه بنوب سیر و سفر
 ایدر دیو ترجمه اولمشدر جعی رکابدر (وانقولیده جعی ضغبتله رکبدر کاب ایله کتب کی
 دیمشدر (رکن) ابن سیده قولنجیه فاره در واسم تصغیر اوزره (رکین) دخی دینور (راموزده
 رانک قحبله الجرذ و الفار دیمشدر (رمکه) ذکر یکن براذینک ارککنه دینور و رانک کسر یله
 (رماک) و (رمکات) و (ارماک) جملریدر (مصباحده رقبه و زننده اولوب جعی رقاب کی
 رماکدر دیو بایضاح ایشدر و دیگر جملرینی یازمشدر (رهندن) و (رهندن) رانک
 فتحل یله حیره به بکرز مکرمه مکرمه خصوصاً مسجد حرامده کثرت اوزره اولان قوشدر دیو دمیری
 یازر (وانقولیده رهندن جعفر و زننده سرچه مشالنده مکرمه مشرفه ده برجنس کوجک قوشدر
 و جعی فتح را و کسر دال ایله رهادندر و رهندن قبه قوشی دیدکری باشی قزلیه قوشه بکرز
 بر قوشه دخی دیرل لکن رهندن رنی دخی قو ییجه دروقیه قوشندن چنه ده دخی یو کدر دیو ترجمه
 و ایضاح اولمشدر (رثم) فتح را و سکون همزه ایله کیک یا ورو سیدر جعی همزه اولانک قتی
 و نایه نک مدی ایله آرامدر (وانقولیده آرام شول آهولدر که انزلک ییاضی خالصدر و اصمعی
 یوشول آهولدر که اکثر یا قومده ساکن اولور دیو شرح اولمشدر (امرتاح) هر صعه یازلدینی
 اوزره فتح را و ناه مخففه و آخرنده حاء حطی ایله اغبر و اجر الجناحین و الظهر غناب ییر بر قوشدر
 (ابوریا) کسر را و آخری حاء ساده ایله آخر ذیلده بمنه تعالی کله جک بو بودر (ذورح)

رج مرزاق و ذوق معلوم اولد یغی اوزره صاحب معنایه در که مرزاقی دیمک اولور این سیده سوزنجه
ذکر آتی بر یو عک خرد سید و روحی تشبیه افروغیدر و علی قول ایقلری اوزون بر یو عده دینور
مرزای * (زاغ) زری دیدگری منقاری و ایقلری قرمزی زیتون بیر حسن التکل
و المنظر کوچک فارغه نوعیدر (بعضی سیاه و کبر اولوب یک یلدن افزون یشارقارغه در
دیمش ایسه ده صواب اولان قول اولدر) غرابه یکدیکی وجهله ذکر زاغ صغیر موصوفک
امام محمد عنده انکده باس بوقدر اما سیاه ایله مطلقا کیرینک مکر و هدر (زانی) خروس اولوب
جشنه زواقی دیرل صیحه معنایه اولان زقبه دن مأخوذ در و هر صیحه ایدنه دخی زانی دینور
صایح معنایه (زیابنه) دمیری هر محتاج اولد یغی شبنی سرفقت ایدن قاره بریه در دیو بیان
ایمشر (اشبو بیاندن ظاهر اولان بوموشک اشیاء ساره به تعدیسی اولماز دیمک در قنامل
و جوهری فقط زیابنه قاره تمبا و صما یعنی کوزنر صیحه دینور وجعی از باب کلور و عریده
انکله ضرب مثل ایدوب * اسرق من زیابنه * دیرل جاهلی دخی تشبیه ایدرل دیمشر (زربز)
عباده کدی کی بردیه در دیو محردر (نارنج کامل ان الاثیرک اوچیز درت سال حوادثی سره سنده
بازمشر که بقادده خانه لک سطوح خرنده کیچه ایچره کز و خلق او یقوده ایکن سود امر
چو جوقلری بیروگاه رجل و مرأه الی و به سنی اصرر و قطع ایدر برمودی حیوان پیدا اولوب
ناس ضروری کند ولر بنی محارسه به مجبور اوله رق او بله برشی حسارنده صحن و لکن ضریله
اور کدور اولشرا و عهدده خلیفه بولنان ذات طاب راه طرفلرندن صونا له باد صیدینه امر شدید
ونا کید اولغله ضابطان کیچه ایچره ایقلری والری قبسه بر حیوان طوتوب قید و ربط ایتمشر
وزرب بود دیمشر و دفعه اهلاک ایتوب برای نجر به برای قدر توقیف ایلد کلرند اضرامه مذکور
سش و بعده بغداد کو پروسته آرام قلب ناس ایچون یافته سیله صلب ایمشر دیو مسطوردر
(زخارف) درت ایقلی وضو اوزره اوچار خرد سنک معنایه دخی مستعمل زای و رانک ضملری
وسکون خام مقوطه ایله اولان زخرف اسمنک جمیدر (زرزور) زایلرک ضمی و راوا و لک سکونلری ایله
صغیر جتی دیدیمک زقوشک ایدر (جا حظ دیمشر که زراز یرو عصاره کی صغیر الجناح و جید الرجل
اولان هر قوشک ایقلری قطع اولنه هیچ اوجه من انسانک یدی کلد کده سکر دوب
و قوشامد یغی کی هندیه اولد یغی اوزره زرزور سرجه دن اولغله اکل حلالدر (زرق) این سیده
قولجه بازی ایله باشقی میاننده آوجی اولان بر قوشدر لکن فراباز ایدر دیمشر و جعی زراز بقدر
و یو طیر باز بدن لطیف بر صغیر لکن مزاجی احروا و یسدر و اهلاک جناح و طیران و اخلاقی اشد
و اسیر و افوا در و کند یسند بالطم ختل یعنی خدعه و خبث و ارد و ارقه سی سیاه و کوی بیاض
و کوزی قرمزی اولانی جیدر (زرباب) ذکر آتی اوزر بقدر (زقبه) این سیده قولجه قاره به
بکر بر دوییه در (راموزده زای مضومه و غین مجسمه ساکنه ایله بر دوییه در دیو اطلاق اوزره
تحریر و حرف تعریف داخل اوله رق زغبه جریر شاعرک جار مشهوری آدی اولد یغی مقیدر
(زغلول) لغتده زای و لامک ضملری و غین مجسمه نك سکونی ایله مضبوطدر و ازغال قوش
یاوروسته اغریله غذا و یرمه دینوب بویله بسلیکی حالده بولسان یعنی مادام اناسی کند و بهیم
طاشی به اکاز غلول دیرل و دخی سودامن غنم و دوه یاورول پنه دینور وار کدکن خفیف اولان کیمیه به
و طفله دخی دینور (زغیم) قاموسده ز بیروزنده غین مجسمه ایله بر طیردر دیمشر (و دمیری ایله
صاحب الامور و عین مهمله دخی اقتدر دیمشر و یند دمیری این سیده دن نقل ایله ذکر
منصل زقد نك نام دیگر یدر دیو یازد (زقه) این سیده قولجه صوقوشلردن طالب دخی محلاک
بنا و از ایدن چقان بر طیردر (زالل) ضم زای ایله قار ایچنده مربی و قاره صیاری نقطه او

بر بارمغه قریب دوددر ناس برلندن الورل و جوفند اولانی ایچرل ایمش و لهذا ماء باردی زلاله
تشبیه ایمشر لکن صحاحده زلال طاتلو صدور دیو مفسرد و بوندن ظهور ایدن صوطه و زدر
(زماح) این سیده و غیر یلری بیانلرجه رمان وزنده هنگام جاهلیه ده یثربه یعنی مدینه متوره ده
طام اوزنده اولور و تفهم اولغازشی سوبلر بر قوش ایمش (منه و لدر که اهل بلده دن برینک باغچه سته
اینب اکل نمایدکن سهم و باجرا یله اوروب اولدر مشلرو لحنی اکل ایدلر سر ایا اولشرا (قلت) المهدیه
علی الراوی (زج) و انقولیده خرد وزنده یعنی زایک ضمی و ینک شده سی ایله بر قوشک ایدر که ا کا
فرس دلده ده برادران دیرل دیو جوهری قولنی ترجمه ایمشر (دمیری اختلاف اقوال ایله آوجی
طیرلندن اولد یغی و طبعنده غدر و قلت و فال اولوب تعلیمی بطائت اوزره قبول قلد یغی و عجملر
اکا صیددن عاجز اولد قده برادری یعنی همجنسی معنی اولد یغی چون دو برادران دید کلرینی و صیدی
بر یوزنده اولوب یعنی برده بولسان قوشی اولوب سارلی کی هواده شکار ایتدیکنی و عقابدن
بر نوع و علی قول عقابک ارکی اولوب جعی زماح کلدیکنی و اکل لحنی ادمان خفقان قلبه
نافع و مراره سنی انکچال غشاوه عین و ظلمتی مزبل و زبلی کلف و نمشه سورلسه دافع اید و کنی باز مشر
صاحب القاموس و الزاموز جوهر بنگ اون فردا شلر دیمک اولان ده برادران دیدیکنی و هم در
دیمشر در (قلت) اشبو وهم نکلده دخی و ارد و فرهنگ سروری ابرانی ده * دو برادران
مرغی باشد صیادرا مانند آله اما ازو کوجتر * دیو محردر در سباع طیرلندن اولغله حرامدر
(زج الماء) اهل مصرک نورس دیدگری جامه قدر بر طیردر که هوالتور بعده کند و بی صوا و زره
بر اغوب البی با قدر و ما کلی انجق سمکدر و اکل حلالدر (ابوزریق) قریب یاز بلان زرباب ایله
کله جک قتی در که بیضا دن زیاده تعلیم تکلمی قابل بر اطفاف قوشدر (بوزیدان) بر نوع قوشدر
(ابوزیاد) اشک اوله جقدر (کنیه مذکور) ایله مکنا مشهور آدمی بی هموده بوییت نک
معنیدار در * زیادست ادری من ابوه * و لکن الحمار ابوزیاد * و کبره دخی ابوزیاد دینور ایمش
* سین مهمله * (سابوط) این سیده قولجه دواب بحر دندر (ساق حر) فرینک ارکی
اولان و رشاند ذکر ایصلده یکمیش و قافده کله جقدر (سام ابرص) میک تشدیدله وزغک
بیوکنه دینور (دمیری کرک بونک و کرک ساق حرک اعرابی (حاز باز) و یاخود (خسه عشر)
کی اوله رق علم جنس اولد قریبی و ساق حر نسبه سی صیحه سنی حکایه طریقه اولد یغی
و سام ابرص ایسه سمبلو اولوب رنکی ابرص اولد یغندن ایدیکنی تفصیل ایمشر (ساق)
رانیک صایغ جابندن کلوب صول طرفه مر و ایدن ظی یاخود طیره دیرل که عرب بویله کورد کلری
حیواندن بین ایدوب وصولدن کلوب صاغه بکندن نشام و تطیر برله اکابارح دیرل (سید)
جوهری بیانجه سینک ضمی و فتح با ایله توبی غایت بومشاق اولد یغندن ارقه سته برایی قطره
صودر کله طور مز و آفر حیثیه اولان بر قوشدر وجعی کمر سین و سکون با ایله سیداندر
و عرب آتی ترلس اولد یغی حالده بوقوشه تشبیه ایدرل کافال طفیل * کاناسید فی الماء مفصول
(قلت) بوراده نظر و اردر تأمل اولنه (سبع) قاموس تصریح * بیخجه فتح سین و ضم و فتح
و سکون با ایله حیوان مفترس یعنی برنجی جانور در و حرف باده اولان ضم و فتح و سکون لغتدر
اولد یغی دمیری تصریح و حیوان مفترسه یدی معنایه سبع دن مأخوذ اوله رق سبع و دیندیکنی
بطن مادرده یدی آی مکنی و اناسی یدی اولاد طوغر دفند نکره تولید ایتدیکنی و ارکی یدی
باشنه کیمینجه دیشنه آشد یغی ایچون اولد یغی بیان ایمشر (وسبعک لحنی حرامدر
ور کو بی مکر و و اولد یغی و فهد و قبل و قرد کی نفی اولنرینک بیعی جائز و انتفاع اولنرینک بیعی جائز
اولوب علی قول در بیسی ایچون انلرک دخی بیعی جائز اید و کن صاحب القفه دمیر بدن نقل ایدر لکن

هر حال کتب معتبره حقیقه با قلم بجه و تصحیح اولند بجه اشبو تحفه دن یازیلان قول ایله کرک بوراده
و کرک سائر محله یازیلان ایله عمل اولمجه جائز که نسخه سقامت اوله (سندی) قاموس صاحب
نحر رنجه سین و حرف با قلم لری و نونک سکونی و الف مقصوره ایله و هر بر شیک جری
و جسورینه و نمره یعنی پلنک و قبلاته دینور و صحاح جوهریده طویل مذکور اولوب و دال برنده
تا اوله رق (سینی) دخی لغت اولدینی مذکور و جی قاموس وراموزده (سیاند) و دخی (سیاند) در دیو
مسطور در (و علی قول سیاند فراغ و اصحاب لهر و بطله یعنی هر راموز دنیو به لازمه و اخرویه دن
اوشمکه فارغله و وقتلری یونلره بکرن تیللزه در دیو مذکور در (سبطر) سینک و حرف بانک
فتخلری و بانک سکونی و فتح طاء حطی و آخرده راه مهمله ایله ان شاه المولی ذکر ی جائی عثیل کی
اکثر یادی یقین اولان صورده اولور ابو العیزار ایله مکنی بوینی غایتله اوزون بر قوشدر (سخته)
سینک ضمی و حاء مهمله نک فنی یعنی همزه و زننده خر بقدن یعنی سود امر یاورودن یو کسلش
و اناسنک با قلم سندن آبرش اولان تازه طوشانه دیرل (خریق خانک و حرف بانک کسری و میانه کی
راه خنجر شکک سکونیه طوشان یاور و سیدر کذا فی القاموس (سختا) سینک و حاء حطینک
فتخلری و الف مقصوره ایله خفاش اولوب مفردی بته مقصوره ایله سخته در (سخته) فتح سین
و سکون خاء نخذ ایله ارکک و دیشی اولان قیون و یکی یاور و سیدر و جی حذف نایله (سختل)
و خانک فتحه سیله (سخته) و سینک کسریله (سختال) در لکن صحاحده سخته جی مذکور دکلدر
و هم سخته هنوز طوغش یاورودر دیو مقیددر و یوقیدی دمیری دخی بوراده معز و غم یاورولر بنک
مراتب سنلرنده اولان آذر پنی پیانده قیون و یکی یاور و سنک ارکک و دیشی سنه طوغدینی آنده سخته
بعده درت ماهه قدر بهیمه و جفته ضم با ایله بهم و درده با صوب اناسندن آبرلقدده یکی یاورولر بته
جفار و مفردینه جفر و دیشیسنه جفرا و قوتلنوب اوتله دینی هنگامده عریض و عنود و ججه لرنده
عرضان و عتدان و یو حالد جله سنه یعنی یکی و قیونه تار یله دک جدی و بالکن یکی به عشاق و جفته
عنوق و بعد السنه ارکک یکی به نیس و دیشیسنه عز و ایکنی سنه سنده ارکک جدد و دیشی به
جدعه دینور دیوب تصریح قشدر اکلنک حلی و جلاله سنک حکمی یازلشدر دمیری خواصنی
دخی یازلشدر (سرحان) دمیری دیر که کسر سین ایله فلان و زننده ذنب اولوب جی فتح
سین ایله یعنی ثمان زنه سنده سراح و دخی سراحین در و اناسنه نایله سرحانه دینور دیوب و جج
سرحانه ده * و الجمع کا جمع * عباره سیله ظرافت اغشدر رجه الله تعالی یعنی مطالعه فقیرانه
اوزده جامعه و ججه لفظنک جی جیک ضمی و یک سکونیه جمع اولدینی کی سرحانه نک
جی دخی ضم سین و سکون را ایله سرح در دیمکی مراد ایدر والله تعالی اعلم (و سرحان هذیل
لغتی اوزده ارسلانه دینور قاموسده ذکر اولان مؤنث ایله جی مفقود و سراحین و ثمان و زننده
اولان جعاردن ماعدا ضیاع و زننده یعنی سینک کسریله بر جمعی دخی اولدینی و کلبه دخی
اطلاق اولدینی قولی موجوددر و نون سرحان زائد اولدینه صحاح و قاموس وراموزده سرح
ماده سنده ذکر ی دخی دلالت ایدر (و سرحانه اطلاق کسائی قوا ییدر دیو حیوانلر حکم
و خواصی یانی دخی یکمشددر (سرحوب) سرعوب و زننده حاء مهمله ایله اولان بواسم حیاة
الحیوانده یوقدر لکن قاموسده مطلقا (طوبله) دینلوب و صحاحده بره یقین و اوزون یعنی کر علی
اولان آه دینسوب لکن ارکی توصیف اولنوب بونکله دیشیمی توصیف اولنماز دیو مذکور
(و راموزده ارککله دخی وصف اولور دیو مسطور در (و قاموسده رجل طویل دخی سرحوب
دیو وصف اولنور و این آوی به دخی دینور دیو محرر در (حیوانه دار اسم اولد یقندن ضمه جسارت
ولندی (سرطان) سین و راوطاه مدوده نک فتخلریله بکنج دید بکمر حیوان معلومدر (دمیری

نشر یحیی و خلقنی و طبعنی و خواصنی تفصیلا یازمش و سیم صاحب القاموس خواصنی یاد کار
اراطینی ایلک در اطلاح مراد ایدر عالمه ایدر و یون نون دخی زائددر دیوب حتی لغتده سرحط
ماده سنده ذکر ایشلدر (مذهب حنی و شافعیده بکنج اکل حرامدر و مالکی نجوز ایشدر
کذا فی الحیاة و التحفة (سرعوب) سین و عین ساده نک ضملری و سکون را ایله ابن عرس در (و کفایة
المختفطده ذکر ی یکن نمده دخی دیند یکی مذکور در (لکن قاموسده انجیق ابن عرس مذکور در
(سرفون) سین مفتوحه و راه ساکنه مهمله و ضم فایله قرغین اولان کوز زجاجده تعیش ایدر
و یووه سنی نار مستمره دائمه سی اولان کلخن و فرن کی برده یاوروانده یورطر و یاورولر ردویه در
(قلت) مختدل و زلال کی کورلش شی دکل ایه ده تحت امکانه اولوب امتناع ذاتیسی یوقدر
و سرفون مطامعه اولیان لغتده کورلربوب انجیق دمیری حیاة الحیواننده کورلشدر (سرفه)
ضم سین و اسکاند ایلله و فتح فایله ذکر ی یکن ارضه نک دیکر آیدر و حشرات غیره ا کوله دندر
(سرمان) طاش کی یعنی قتی ردویه در و نونع اصغر زنبوره دخی دینور (سروه) کسر سین و سکون
را ایلله یضه سندن ابتدا ظهور ایدوب قوردر شکله کیرن چکر که به دینور واصلی مهموز اللام
اوله رق سر در و ناقص یانی اوله رق سری دخی لغتدر (سرایح) ابن سیده قولنجه چکر که در
(سعدانه) حنامه در (سقیج) ضم سین و اسکان فاو ضم و آخرنده جیم ایلله ابو عمرو قولنجه
ذکر ی یکن ظلمک خفیفدر و جوهری قولنجه لفظ مذکور تشدید حرف ثالث ایلله خجاسی به
ملحقد و عبادده مذکور اولدینی اوزره سقیج دیشری جوق بر قوشه دخی دیرل (سقب) فتح
سین و سکون قاف ایلله دوه یاور و سنک طوغدینی و فتنده آیدر و جفته سقوب و سقاب و اناسنه
سقبه دینور قافه الدمیری (اما جوهری اناسنه سقبه دینر سقب ارککله شخصه صدر و ناقصه نک
دیشی یاور و سنه حائل دینور سقبه اشک صیاسنک دیشیسی آیدر و طویل و سین اولان هر شیده دخی
سقب دیرل و کته دید بکمر قورده دخی سقب دینوب یو معاجه صاد ایلله سقب دخی لغتدر دیشدر
(سقر) قر و بنی قولنجه عجایبدن اوله رق حجم شاهینده بر صیاد طیر اولوب فقط محلی غایت
غلظدر و بلاد بارده ده ییش ایدوب ترکستانده چوق بولنور و اخذ طبره صالیو رلدکده طبرک
اطرافنی طبران مستدیر ایلله دائره ایچنه آله رق طولاشور و دائره به بدا ایلد یکی نقطه دن یعنی محلدن
طولاشه رق واصل اولدقده دائره مر بوره وسط و داخلده بولسان قوشلریک دانه دخی اولسه
خط مستدیر دانه دن خارجه ججه مبوب ککو یا حلقه دامه طوتلش کی قاور و کندوسی
کانه دائره بی زینه چکر صورنده آهسته آهسته ایندیکه قوشلر دخی اتباع ایلله برابر بره ایشوبد و کیلورلر
و صالیو برنلر دخی ایقلرندن با غلوشکلنده اولان قوشلری اللریله دوشلرلر ایش الیه علی
الزوی (سلفان) کسر سین و سکون لام ایلله ککلاک یاورولر بدر و مفردی ضم سین و فتح لام ایلله
سلف در که بردانه ککلاک یاوروسی معناسنه (ابو عمرو مؤنثه سلفه دیند یکی اگر چه مسموع اولادی
لکن ذکر ی آتی سلکه سلکانک و احدینه دیند یکی کی سلف سلفانک مفردیدر دینسه یک احسن
اولور دی دیشدر (سلیق) کسر سین و سکون لام ایلله قوردر جانوریدر و مؤنثی نایله سلفه در وزن
بی وزن سلفه یعنی حیاسن صورت و بازی دید کلری اونه دخی سلفه دیرل و مصیبت عتدنده صیحه سنی
بلند ایدن زنه سالفه دیرل (سلک) دمیری کسر سین ایلله (قطا یاور و سیدر و علی قول ضم سین ایلله
ککلاک یاور و سنک ارکی اولوب اناسی سلکه در (و بعضیلری مفردی ساکنه در دیش یعنی اسم
جنس اولدینه اشارت ایشدر دیشدر (لکن صحاحده قطا یاوروسی مذکور دکلدر و قاموسده
* کسر دفرخ الفظا و الخجل رهی سلکه * دیو قطا یاوروسی مذکور ایه ده یا خود ککلاک یاوروسی
نمیر بله معنای نانی زرد بیره ضعیف کوسرلش و ابکی معناده دخی ضم سین نمایان قلمشدر (سلوی)

دمیری در که ب سیده فونجه ذکر قریب البیان سمانی کی بریاض قوشدر و مفردی سلوا در
و بعضی ساری سلوی باله دخی در دیشدر و علی قول سلوی لجم در (قزوینی و ابن البیطار سلوی
سمانیدر دیدنار غیر یاری سمانیه یقین بر قوشدر دیدنار اخفش دیدیکه بواسطه مفردی اولوبوب
مفرد و جچی بر اچی اولک آدی اولان دغلی به شبیه در دیدی و بوقوش دانما درک صو و سطنده
تعبش ایدر و طیر بازوجع قلب ایله خسته اولدقده بالطبع طیر مر قومی نحری و صید ایله کبدینی
اکل ایلدکده شفا بولور و بنی اسرائیل نازل اولان سلوی قول مشهور اوزره بو قوشدر
خاله هذلی بالد ر دیش ايسه ده غلط در انتهی (صاحب الفاموس ضم سین ایله
سلوانه قبح سین ایله اولان سلوی کی بالد و دخی سلوی بر قوش اولوب مفردی سلوا در
دیدی (سلوانک اکل بالاجماع حلالدر و خواص نافعه سنی دمیری بازرمطالعه به شایاندر
(سمانی) زبیدی قولنجه ضم سین و فتح نون ایله حباری و زنده یعنی قاموس و صحاح و محیط
تصریح بر نجه دخی حرکات مذکور و تخفیف ميم یعنی می مشدد اولیه رق آخری الف
مقصوده ایله بر جنس قوشدر و جوهری و دمیری جچی ضم سین و فتح نون ایله سمانیات دیو بره
حدر یوب کن محله مفردی سمانی در بارش و قاموسه سمانی مفرد و جعند شالدر
و علی قول واحدی سمانا دخی کلور مش دیو تضعیف کوسر مشدر (ترجمه ترکیه قدیمه ده
سمانی یلدر جن در دیو ترجمه اولمشدر (و دمیری در که طیر مذکور به یادتی یعنی اورکو نجه
پردن آریلز و اوچاز بر قوشدر و کول کورله سنی ایشده کده هلاک اولمغه * قبل از عه * دخی در لر
و بنور طردن چقد یعنی آند طیرانی منقولدر و قبش و قتی رده ساکن و ساکت اولوب یازکده کده اوز
و سم قائل اولان یدش دیدکلی اونی بیر و کتدو به ضرری اولماز و قواطع طبور در یعنی زدن
کلبیکی بیلنر حتی بعضی طیر مذکور در یاده بر قنادی بلکن کی آچی و دیگری صوابچره اوله رق
کر دیکنی کورمکله دریادن چقر زعم ایشدر (قلت) هر نه قدر ذکر در خروچی تحت امکانده
ایسده دلیل مذکور غلط شاندر اولان حواس نخسدر بوراده مجرد حس بصیر غیر بدیهی به
مثنی اولمغه بهان اولیه رق مدلول یقینی مستوجب دکلدر و ستمنق و مناظره فلرینی یلنلرک
معلومیدر فلجفظ * فانه الزم لازم اهل الحس مجرد * یلدر جنک اتی طاوق اتیه یقیندر اکل
سنگ مثله به و پردن حاصل وجع مفاصله نافعه و مدر در لکن قلبده حرارت اولانله مضر اولوب
و مضر ترنی کفره و اخود سرکه دفع ایدر و قانی قولاغه طامله لسه و جعنی تسکین ایدر و قلبی
اکل قلبی بو مشادر و اکل بالاجماع حلالدر (سمع) حاد مهمله بهده جیم ایله خنجر و زنده
از قسی اوزون اولان دیشی اشکه دیرل و طویل الظاهر اولان قسرا غه دخی دینور بو هیئتده
اولان آت و جار ذکره دینر (سمع) کسر سین و سکون ميم و آخری عین ساده ایله سیم مر کبدر
یعنی ذنب ایله ضیع یکنده اولان یا و ربه دینور که بوجانورده شدت و قوت ضعیله جرات و خفت
ذنب واردر (بعضی ساری جانور مر سوم حبه کی علل یلنر و خنف انغه اولمز زعم ایشدر
و سر صند روز کار کبدر و قوت سامعه سنی واردر * اسمع من السمع الازل * و ترک افطازل ایله
* اسمع من السمع * مثلدر ازل صفاغریسی و بوداری خفیف اولان حیوانه دینور که جنس قورده
دخی بو صفت واردر قاله الجوهری (قلت) حکمی ابویک حکمند اولدینی در کار و بر معنی
* الحیة لاتلد الاحیة * مثلدر آشکاردر (سمع) عرص و زانده نکلور و بریرک دخی آیدر
(سمع) سبیلرک کسری و ميم اولان سکونیه غمله حراه یعنی قرمزی قارنجه در (سمور)
فتح سین و ضم ميم مشده ایله سفود و زنده کدی به بکزد بر حیوان بریدر بعض ناس سمور
س و ب کن برینک هوامی و مزاجی تأثیرندن نمده اولان رنگ تغیر ایدوب سمورده اولان

کبیت و اونی بولور زعم ایشدر (عبداللطیف بغدادی یا نجه جرئده سموردرن اجری بر حیوان
اولوب حتی حبله و ندبیر ایله اولر واتی طائلور در ترکستانه سائر لحوم کی بیرل انتهی (تہذیب
الاسماء و اللغات) سمورک طائر در دیو یا زلسی سبی و سهو قلم مقوله سندنر و بوسه و دن انجی فصیح
شرحنده سمور جن دن بر نوعدر دیو تخریر اولمشدر و مشهوره اولدینی اوزره جلدینک زمین
و خفیف و احسن و مرونی و کرانیه و خاصه سی و لمسی جهنلرند عظیم نس ف و ه انشاز
ایدلر (شعیبک) سموردرن قبا انخازینی مجاهد کوردم دیو روایت ایشدر (دمیری) شافعی ثعلبه
الحاقا اکل مذهب شافعیده حلالدر دیوب لکن صاحب التحفه امام اعظم و امام مالک ثعلبی
سیدن اولمغه تحریم ایلدیلر خصوصاً سمور جانوردرن اولان ستوره شبیهدر و الحال که قهستانی
و هند به و ولوالجیه صاحباری عدم اکل سموری تصریح قیلنلر قاغتم دیشدر (سمیع)
قاموسده یازلدینی اوزره فتح سین و ميم و ذال مفتوحه نخذو آخری عین مهمله ایله کرک جانوریدر
(سمیطر) عمیل کی بوی غایتله اوزون بر قوشدر نامد یکری اولان سیطرده و بالاده کین مالک
الحز بنده ذکر کی کمشدر (ستاد) بعض نسخهده قابله (سفاد) و بعضنده آخر ماده کورلشدر
لکن و انقولیده کسر سین ایله ستاد قوی دوه دیو ترجمه اولمشدر دمیری ایسه قزویندن نقل ایله
قبل صورتنده اولوب جشده اندن کوچک و او کوزدن بولک و منقولدر که مادری بطمنده ایکن نخر جندن
باشنی چیقاروب اوتلر و قوتلنوب بو سبتون چقد یعنی کی اناسنک دیکن کی اولان لسانیه باله سی
اضراری خوفندن فرار ایدر اگر باقه لبوب لحس ایسه کککریته قدرانی صیروب بادی هلاکی
اولور دیو یازلدی و الله تعالی اعلم سبحان الملهم الخلوقة (سنداوة) دیشی کرک در وار ککنده دخی
دینور (سنیه) دابه در (سندل) ذکر ی بالاده کین سمندلک مر ادفدر (سنونو) ضم سین و نونین ایله
خطا طیفندن بر نوعدر و مفردی سنونو در و صوابی سنبله در صادر ایله دکلدر دیو طیرک بعض
حالی و حکمی مناسبه بالاده خصوصاً خطا فده یکمشدر (کوزینک بری بریزه صار بلوب
و دوشکه تالیق اوانسه اوزرنده اولان او بو یامز و کوزی توتبستدن عصفورل فاجرل و حاسی اولان
نخیر اوانسه باذنه تعالی بری اولور (سودانیه) ابن سیده قولنجه اوزم میر بر قوشدر (دمیری) در که
ظاهر اولان ذکر ی کین زرزور در بو طیرک لخمی بارد یا بس در باه قوت و پر سه ده دماغه مضر در
و مضر ترن امراق رطبه دفع ایدر بر سارده اکل اصلدر و امز جه بارده و بیرانه مرا فقدر
(سود نیق) کفایه التحفه فطده یازلدینی اوزره صقردر (سید) کسر سین و اسکان یاء حطی ایله
ذنب آذرلندر (ابوسیراس) قزوینی قولنجه بوادی و صخره ارده بولنور بر حیوان ندر قصیه
انفنده اون ابکی دلک اولوب تنفس ایشده کده نای آسا هر برندن صوت حسن متناسب چیقوب
تأثیرندن اطرافنه حیوانات بریکوب سراپا ده بسته و حیران اوله رق استماع ایدرلر ایچلرندن
ککک ایلله مدهوش اولوب و اخذینه متناسب دوشنی صید و اکل ایدر و صید ایلده مز و مناسبی
یاقه لیه مز ایسه صخره صیحه هائله ایشده کده انک دخی تأثیر دهشت اندازندن جمله سی
متفرق و پریشان اولور و الله تعالی اعلم (قلت) بو حیوان مصطلحات فارسیه بی جامع دستور
خالصانام مجله معبره ده تفصیلاً مقید اولان ققنوس اولن کرکدر نظر قبلنه * شین مجله *
(شادن) کسر دال ابجد ایله بو بنوزلی یکی چیقن ارکک کبدر قدسب (شادهور) دمیری
نخر بر نجه اقصای بلاد رومده بولنور بر حیواندر که یتشیدی دلکلی ایچی بوش بر عدد بو بنوزی
اولوب روزگار اوزرنده اسد کده اندن اصوات مؤثره حسنه ایشدلمکله کذلک حیوانلر استماع
صوتیچون جوانیه جم اولور ایش (بعض ناس بکا او بو بنوز اهدا اولمش ایدی هیوب ریحده
بیشمه قو بدم انسان حین استماعنده نهایت تأثیرندن او چقی درجه سنه کلور صورتده اندن

صوت حسن مطرب خروج ابتدای پس منکوسا وضع ایلدی بکده اندن انسانی اغلدر مرتبه سنه
کتورچی صوت حزین جیفدی دیو ذکر و حکایه اینتندر (شارف) مسنه ناهقه در جعی شرف کلور
یاذن ایل بیل کی قاموسده کرم ونصر باندن کله رله ناله شارقه دخی دینوب جعی شوارف و کتب و رکع
و عدول و زنلرنده شرف و شرف و شرف دخی کلور دینتندر (شاه) قیون و یکینک ارکاک اولسون
کر که دیشی برداه سنه دینور واصلی شاهه درز را معیار اصل ماده الفاظ اولان اسم تصغیری
شو بهمه وجعی اونه قدره ایل شاه و اونی طاشد قد ایل شاه و اعداد کثرت و وفرت یولقد قد کثیره
ایل تا کید اولنوب شاه کثیره دینلور (قلت) اشبو تا کید شاه جعنه مخصوص اولوب جمع قلت
و کثرت اولان اسم ایل کثرت و قلت شامل بالکثر بصیغه ایل جعنه الفاظده معدود چوغالده
کثیره و صنی کتوراک اولکنده تاسیس و یکجیده تا کید مطالعه اوله رق شیه لسان عذب
ایسان عربیدر قائل (ودخی شاه تور و حشی به دیر له اسم منسوبی شایدر (قلت) قاموسده
یابرند و اوایل (شاه) و مساجد و زننده (شاه) و فتح شین و کسرومد و او بعد همن ایل (شوی)
و کسرو یا خود فتح شین و سکون یا ایل (شیه) و سید و زننده (شیه) دخی جملیدر دیو محرردر
قصی الاریده (شاه) لفظنک جعی (شوی) کلور دیو جمع الجمع اولسه اشارت اولتندر تامل
اولنه هنوز صوبلش قیون در یسی صیغی فلفلی اثری اوسنده ایکن قاجیه ضرب اولنش کیمسه
جسمه صار له نافع اولوب الم و وجعی تسکین ایدر و بو خاصه مشهور و متعارفدر (شاخک)
ملک الطرمه فهمنده اولان شاه مرغ معریدر که کج طاوغه مور طافه یا شاردن چند ایام مقدم اولان
وقته اطلاق اولنور و کینه سی ابو یعلی در (شب) یا شلر او کوزدر شوب و مشبب دخی دیر
(شبان) کسر شین قرشت و سکون بلاء ایجد و فتح و مد شه نخذ و آخری نون ایل این قتیبه نک ادب
الکاتبه یا دینجه قومده او اور بر دویبه اولوب یورودیکی شی اوزره تشبیدن او اسم ایل بنام
اولتندر (شب) شین و حرف بانک فتحه لی ایل کثیره الارجل بر دویبه در یعنی قرق ایاق
دید کلری بوجکدر و بو معناه شیده شین مکسوره اولماز وجعی کسر شین ایل شینتندر
خرپ ایل خربان کی دیو جوهری عباره سی و انقولیده ترجمه اولنش دمیری دخی ترجمه
مذکوره نک مفهومده اولان صحاحی تحریر قیلتندر (قلت) لکن قاموسده کسر شین ایل شین
یقله در و حرکه ایل اورجک و دخی دویبه کثیره الارجل اولوب جعی شینک کسریله
شینتندر دیو یاز یلوب این قتیبه نک صورت مفردده کوسردیکی شینان لفظنک معنای مرقومه
دائر برننه اشراپ ایتمشدر تامل اولنه و صاحب قاموس کسر شینی تصریح ایتمش ایل ده
مهدیده بنه یازدینی معنای شینانجق ضم طایله اولان طرور زننده در دینتندر قائل (قلت)
قانون الادیده (شینت) فتح شین و سکون با و ضم و مد و آخرنده نایله بر جانور اولدینی مسطور
و صحاح و قاموسده غرضنور زننده (شینت) آو جلی و یا قاری ایری اونه دینوب (اسد شینت) دیو
ارسلان دخی بو نکل صفتلندینی و ضم شین و کسریله (شراب) دخی بو معناده اولدینی محرردر
و انقولیده سبب به دن نقل ایل سده معنایه تغییر کلمه رک شینت و شراب و جرنفش و جرافش
نون الفه تبدیل اولنور و جرنفش بهلوسی یولک آدمی به دیر مألده کور یلوب ترجمه قول
جوهریدن عبارت اولان اشوباقعه لغویه بوراده محصلیه خدمت اراده سبله مشوق خامه فقیر
خادم اهل العالم اولدی عفو اولنه (دمیری شینت) بکده یازدینی اوزره الی قرائی و قرائی ظهور یله
ارق سی صاری قره باشلی و زرقاء العین بر دویبه در و علی قول پاری بسار اغزی واسع مؤخری
یعنی قیمی مرتفع بری ارشدیر شحمة الارض دخی دیکاری بوجک اولوب جعی اشبات و شبان
کلور دینتندر فلیطالع اشبو شبان و شین حشراندن اولقه حرمت اکنی دمیری و صاحب الخف

یازمشدر (شیدع) زبرج و زننده یعنی شین و دال ایچد ک کسر لیله عقریدر قاموسده
فتح دال دخی لغت اولدینی کوسر تلمشدر مفردی شیده در و جعی وزنا و معنی عقارب کی
شایددر (شیر بص) سفرجل و زننده جل صغیره یعنی خلقتی کوچک دوه به دینور (شیه)
جوهری و صاحب بن عباد و صاحب الامثال ضبط و بحر برلی اوزره فتح شین و و او و سکون یاه
منسوطه و آخرنده نایله اولدینی وجعی قتیبه شبات کلدیکی حالد صحاحده عقر ب اکنه سی
دیو محرر اولوب لکن دمیری و اوایل یازره رق و مطلق اوله رق شیه عقریدر دیو و صاحب
قاموس دخی (شیه) رسنده یازره رق هنوز طوغش عقر بک اسمیدر و علی قول صاری عقریدر
و عقر بک اکنه و هر شینک اوجنه دخی دینور وجعی فتح شین ایل شبات و شبات کلور دینتندر
(قلت) ازهری و اوایل شیه اذا معنایه در دیمش (و صاحب بن عباد شیه اسم للعرب الصفره
و كذلك الجارية الفحاشة * یعنی تعریف غیر منصرف اوله رق شیه صاری عقر بک نامی
اولوب جعی شیه و شواتر و زنا و فحشی زیاد چاقچی تازه یازره دینور دیو کلبه
یازمشدر بو صورتده قاموسده بوجه محرر و او پرند الف و دخی نامفرد کتوره رک (شیه)
یازلسی سدید اولماق کر که زبرج ذکر اولان مأخذ معتبره دن نقل ایتدیکم نصر یلخرجه شیه
شو یله جع عقر بک ایدر ایلدی صواب اولان تابی کتوره به رک شبات عقریدر و مفردی نایله
شیه در دیو و قاموسده فیروز آبادی فاضلک اشیر (ش ب و) مطلبنک باشند چند سطر اشاعده
ذکر ایلدیکی * وشیه العقر * تعریفی مکرر اولسون دیو ترک ایتسیدر کا لایحی علی القطن
* والانسان مأخوذ من النسیان (ش ب) جوهری کسر شینله آرسلان یا ورسدر وجعی
فتح همزه و ضم نایله اشددر دیو لکن دمیری صاحب قاموس کی شکاره ایریشور جیتند
اولور ایسه شیل دینور قیدینی کتوروب همزه و مدوده اولان بانک فتحه لی ایل (اشبال) و شین
و حرف باء مدوده نک ضمیر یله (شبول) و قتال و زننده (شبال) دخی جملری اولدینی قاموسده
مر سومدر (شبوط) دمیری سفود و زننده یعنی قدوس و تور کی فتح حرف اولی و ضم و تشدید
حرف نایسی ایل آخری طاء حطی اوله رق قور یغنی ایجه و اورنه سی عریض و سی یومشاق
وسری کوچک بر نوع بالقدر دیو و صاحب قاموس اوصاف مذکوره بی تحریر در نصره بر بطه
بکزر و فتح قافله دخی لغت اولان قدوس و زننده بانک تشدید و دخی تخفیفله لغتدر دیو زیاده
بیان قیلتندر (وینه دمیری لیکن نقل ایل شین هجه برنده سین ساده ایل دخی لغتدر دیو اشبو
نوع بالفک دیشبندن ارکی چوقدرو بوسیدن قلیل البضدر و آو جلیک بعضیستدن متقولدر که
آغه طوتو اب عدم خرو جینی حس ایتدکده آغک ایچنده کبر و لوب و طو یلوب قوت بولمغه هوا به
اون آرشون مقداری قافله رق صوبه آیلور و صبرامه سی شویله زور لیدر که آغه راست کلسه
پرت و بو یله جع شبکه دن قوریلور واتی چوق بر بالی اولوب دجله ده چوق بولنور دینتندر
(شجاع) دمیری یا شجه شینک ضمی علی لغه کسری ایل آنلو و پیاده به قور یغنی اوزره قافوب
آیلان و کا هجه فارسک باشی قور بران سیلندر که صحرارده اولور (شکور) دمیری دیر که ابن سیده
و دیگر قیولجه سخنون و زننده سرجه دن یوجک اصوات مشوعه ایل صوت ایدر بر سیاه قوشدر
(قلت) قاموسده شکور و اولوب فقط (ش ح ر) ماده سنده (شکور) قسور و زننده بر قوشدر
دیو یازمشدر قائل و اما وزن شکور اولان سخنون ذکر یکنیکی اوزره شینک فتح و ضمی
جائز اولمه اشبو جواز نظر اشکور و شینک دخی مفتوحه و مضمومه اولی جوار کورینور
و سخنونی دخی صاحب قاموس ذکر ایتمشدر لکن این خلکانه این سبب شونخی ترجمه سنده
بر طبرز برک اسمی اولان سخنون ایله ملقیدر و بونک سببی مفتوح و دخی مضموم اولور دیمش
و شافیده سخنونک وزنی ضم فاء الفعل ایله فعلولدر یوقسه فعلون دکلدر و اگر فتح صحیح اولور سه

حدوث کی وزنی فعلون اولور و بودخی علمه مخصوص در زیر قفح فاه الفعل ايله فعلول نادر در
یعنی آنده اولان نون اصلی اوله مز و صه فوق و خروب و ارایسه ده افه ضعیف در دیومس طور در
رأمل و بوکوز، لك دخی عفو اوته حکمی عصفور کبدر (شحه الارض) مناسبات ايله ذکر
یوقار ورده یکمیش ایدی دیمی دیر که بو بر بوج کدر که انسان یا بشد قدی بو نیجی کی طو پلنور
(و قزوینی قولنجی بو کا خراطین دخی دیر بر او زون و قزل دوده در که صولتی بر لده بولنور بیع
الابرار و مختصر یدیه سیاض بالق کی قرمری نقطه لو دوده طویله در که کف زنانه مشبه بهادر
دیو بحر در هر مسدن شحه الارض قوفوسی کوزل و نار کنند و بی یاقز و شحنی جسدینه مورنی
دخی آتیه کیرسه یله تأثیر اغیر بر دایه صغیره در دیومس قوالدر (بوجوان قور بدیلوب و دو کیلوب
سفوفیه و لادنده زحمت کش اولان خاتون اسقا اولنسه اول ساعت طوغور و قزوینی قولنجی
کباب اولنوب اتمکله ینسه مثانه طاشنی کیده در و قور یسنی طاشبان صاحب یقالک صفری
زانله اولور و کول دو کیلوب دهن ايله که سورسه باشنده قیل بتور مشورت طیب ینه رجا اولنور
بو حیوان دخی خیانت اولان دود حکمی تحتنه داخل ایدو کی تحفه ده یازیلور در (شذا)
قفح شین و ذال نخذ ايله ککوپک سنکدر و بعیر دخی قونار مفر دی شذاه در (شران)
بعوضه شیه خلقک یوز بنی قاپار بر نوع سنکدر (شرقی) شقراق آتی الذکر در (شرشور)
این سیده قولنجی و زنا و خلفه عصفور کی لطافت حیرت اوزره یوز بر قوشدر باده یکدیکی وجهله
بو بر قش بو قوشدر عوم عصفورده داخل اولمغه حلالدر (شرغ) خرده خلقت قور بغه در لکن
بو اسنک حیاة الحیوان نسخدر نده الیه بولانلارده حر که و انجمنده مخالفت کور لمکله جوهر یدیه مذکور
اولیوب خاموس و سارنده بولمغه انلردن نقل اولنور یعنی غین معجمه ايله شرغ که ضفدع صغیره در
قاموسده شینک قتی ايله لغت ایهده کسری افصحدر و راسنک حر که سی دخی جائدر و (شر نوغ)
زایک ضمیمه اولان زبور و زننده ضفدع در دیو بحر در و صاحب بن عباد محبطنده غین معجمه
وزایک تخفیف و تقبیل ايله ضفدع صغیره اولوب جچی کسر شین ايله شفران کک مور دیمشدر
(و سمعانی شرغ قفح شین و سکون را ايله بخار ایه درت فرسخ محله کائن جرج دیدکاری قریه نک
نام دیگر یدر دیوب لکن قاموسده قریه مذکوره اسننده دخی کسر شین و حر که را جواز ینه
اشارت و اردر ازهری دخی * الشرغ یخفف و یثقل و هو الضفدع الصغیر * دیدکد نصکره (شر یغ)
و مصفرا (شر یغ) دخی دیر دیمشدر (قلت) اشبو (شرغ) ترکی کتب لغته اختلاف اوزره
اولوب یوجیه بحر زهدیب ازهر یدیه قاموسده اولدینی کی غین معجمه و راه قرشت ايله مذکور
و محبط صاحبده غین وزای معجمه ايله مسطور و مختاحده ایه مطلقا غیر مزبور اولدیفندن
جای ناملدر (شرنی) دیمی نجر بر نجه خطی و زننده عرب یننده معروف بر قوشدر (شصر)
قفح شین و صاد ايله و دخی (شاصر) ابو عبیده قولنجی کبک یا وروسیدر لکن قاموسده شصر
و شاصر درن باشقه شومر دخی علی افه بو یوز ايله طوفشقی درجه سنه واصل اولان کبک
یا وروسنه و علی لغت بر آتی یا وروسنه یا حود هنوز سوددن باشقه شی اکل انجمنه و یا خود قولنج
ایسه ده ده حرکت ایدیه میانه دیر و جچی اشصار کک مور و زننده تا ايله شصره دیر و دخی
سرجه دن خرده بر قوشدر دیو مسطور در (شعرا) شینک قفح و کسری جوازی و غین معجمه
ساکنه و الف ممدوده ايله اشتر و خروسکه قونار و شیدا اذا ایدر ازرق و یا اجر سنکدر و علی قول
کوبک سنکی کی بر مکسدر (شغوا) قفح شین و سکون غین معجمه و الف ممدوده ايله بورنک اوسنی
التدن ایزون اولدیفندن اوتوری عصبیه دینور (شفدع) دیمی ابن سیده دن حکایه ضفدع

ضمیری و فاک سکونی و آخری عین معجمه ايله (وزغ خرد) دیو مضبوط و مفسر اولدینی منظور
فقیر اولوب محبطنده آخری غین معجمه ايله * الشفدع الضفدع الصغیر * دیو بحر ایهده بعض
اهل علم کار نسخه محبطنده غین معجمه به اعتراضا * هذا التركيب سقط من قبله * دیو ردایمشدر
(شفاری) و انقولیده شینک ضمی و فاک تشدید بیه شول عرب طو شایندر که قولقاری قبلی اوله دیو
مر قومدر (شفتین) کسر شین اعداددن ستین بحر و زننده دیمی بیانجه کسر شین و سکون
قابله یعنی نون مکسوره ايله ایکی نوع ما کول طیر یننده متولد بر طیر اولوب جاحظ کو کر جن
انواعندن عدا یمشدر و جچی شفتین کاور (قلت) صحاح و قاموسده یوقدر لکن تهذیبه اولی
مکسور الفاظه * شفتین مر غیبت جنس کبوتری منقار و چنگال ذی سرخ شفتین جمش *
دیو یازمش و محبطنده * الشفتین التدارج واحدها شفتین * دیو طیر قلمشدر و تدارج تذو رک
معرب اولان تدرج و تدرجه نک جمیدر (و سمعانی انبانده شفتینی ضم شین و سکون فاو کسر
نون ايله ضبط ایدوب عبید الله بن محمد بن عیسی بن محمد المعتصم ابن هرون الرشید ک لقیدر
دیمشدر و بعضیاری دیدیلر که عامه نک یمام نسیمه ایتدکاری یوقوشدر ترغده صوتی باب سازی آوازی
کبدر و صوتنده بحرین و اردر و اسوائی اختلاط ایدنجک کوزل اولور فاعل فیه (و بو طیر عزات مونس
بالطبع چفتندن جدا اولسه عدمنه قدر عرب اولور یعنی شوهری معدوم اولورسه همسر سز و بالعکس
همسر شوهر سز قالور کبدر و دشمنندن احتیاس و نفور دخی طبعشدر جامدن اولمغه بالا جاع
حلالدر لمی حار یانس در و لهدا یا وروسنک اکلی اعداد و دهن کثیر ايله طبع و تناولی تعدیل ایدر
و روغن زیت ايله بمورطه سنی طبخ و کل باهه قوت و پر و دمی کو کر جین قانی کی رمد عینه
و شیشه صیاق ایکن طامداسه و دخی بمورطه سنک آغی کل یا غبله فارشدر یلوب پنبه و وضعه
ککوز اوزر ینه قونسه نفی بحر بدر (دیمی بعض خواص معنویه سن دخی یازمشدر) و دیمی
نجر بر نجه طیر مر قوم سمر کده نویلری دو کیلور و اشنه آشدن قالور قندبر (قلت) صاحب
مالایس طیر مذکور مقدارده ناخته به قریدر واسطه ر بیده عراقده جوق بولنور و مصرده یمامه
دیمکله معروفدر دیوب سائر خواصنی و نفع و ضرر و مصلحتی یازدقد نصکره (شفتین بحری) نام
خفاشه بکر بری مذکور کی ایکی قنادی ولونی و فاره کی قور و غی اوزون در یا مخلوقندن بر حیوان
واردر که قور یفنک کو کنده بر ایکنه سی اولوب انکله لسع ایکنه شدید ایلان ایدر و بوجوانه
خفاش بحری دیمبوب شفتین بحری دیدکد ینه فحج ایدرم و اشبو حیوانک قشره سی اغریان
دیشک اوزر ینه قونسه تقیت ايله اخراج ایدر دیوب بعض خواص غریبه معنویه سن دخی یازمشدر
(شق) کسر شین و تشدید قاف ايله در (قلت) لغت شق بر شینک نصفیدر (دیمی قزویندن
ناقلا اشبوشق شیطا یندند و صورتی صورت نصف آدمیدر که انجق برالی و بر کوزلی و بر ایا قلی در
(و بعضیاری ز علم نجه نسناس ايله مسمی اولان نسنه آدمی ايله شفتن مر کبدر که بولجیلره کور ینور
(قلت) بوراده دیمی مر حوم شق و سائر اومقوله غریبه الخلقه مخلوقه دائر بر قاج صحیفه بسطه
سز و نجه اقوال یازمشدر اطلاع مقصود ایه حیاة الحیوانه باقیله (شفاطب) سفرجل
وزننده درت بو ینوزلی قوجه دیر جچی (شفاطط) و (شفاطب) کلور قاله الدیمی (قلت)
لکن قاموسده ایکی بو ینوزلی و علی قول درت بو ینوزلی کبشه دینور که او بو ینوزلک هر بری
شق حطب کی اوله دیو تفسیر اولنوب کذلک جمین مذکور ین نجر بر اولمشدر و جمین مذکور ینک
برنده مفرد ینک باسی و دیگر کده حاسی حذف اولنق قاعده سی فن صرفده صرف دقت ایدنلرک
معلومیدر و سفرجلک جچی دخی سفار جدر (شقراق) محکده یازلدینی و ابن قتیبه نک
ادب الکاتبنده اولدینی اوزره شینک قتی و کسری لغتدر (بطلیوسی شرح ادب الکاتبه

کسر شین قیاسه زیاده موافق در ز بر افعلان وزنده کسر نام مقولدر و این قیاسه غریبه دخی
 بو به او قودق و خلیل دخی بو به حکایه ایدوب شقراقه کسر شین و سکون قاف و فتح شین ایل
 و شقراق برنده شقراق ایل اوج لغات وارد دیمشدر انجی (ملت) و انقولیده شقراق شینک
 قچی و قافت کسری و رانک تشدیدیه و شینک کسری دخی لغتدر شول قوشدر که اکایون بورن
 دبرل ینکری اولور کاسکینه معناسنه (و شقراق شین و رانک کسریله پالوده معناسنه اولان
 سرطراط مثالی انده لغتدر مآئده نعر بف اولمش (وقاموسده و محبظده زبرج وزنده (شرشق)
 شینک و قافت کسری و رانک تشدیدیه (شقراق) معناسنه اولدیغنی بعد الیایان یانکز
 قاموسده شقراق شینک قچی و رانک تشدیدیه و کسری ایل دخی و قرطاس وزنده و فتح شین
 و علی لقه کسری و فتح را و سکون قاف ایل و دخی سفرجل وزنده حضرت و جرت و بیاض ایل
 مر قراطرض حرمده بو تور طبره معلومدر دیو ضبط و تفسیر اولمشدر (دمیری دیر که اشبوطیر کو کرجن
 قدر یکی غایت کوزل بشل فنادلنده سیاه رنگ و تنده بشل و قرل و قره نقطه ل اولوب عربک
 نسام ابتدکاری و اخیل دیدکاری قوشدر و بلاد روم و شام و خراسان و نواحیسنده چوق بولور
 و منب اولمشدر و اردو طبعده سه سره و شرارت و کسره قف باور و اینی سرفت اولوب و ناسدن
 تباعد و رؤس جبالده الفت ایلک و لکن یننه یووه سنی معور برلک ال دکسون دبو بو کسکرنده یاغی
 طبعنددر و یووه سنی غایت قوشدر (و شارح غنیه شافیه ایل جاحظ بو طیر قارغه جنسنددر
 و طبعنده سفاد دن عفت اولوب استفاه سنی کثیره در که بر قوش ایل اوجده اوقوشی ضرب
 ایسه ده کویا کندوسی مضروب کی صیحه و فریاد ایدر دیمشدر (قلت) بو یو به ایسه
 شمریت مز یوزه سته برهان کیدر (مراره سنی آق قبلی قرارتدیغنی و سائر خاصه غریبه سنی و لمجی
 حار ظاهر اولغله امعاده اولان ریاح غلیظه بی تحلیل ایلدیکنی و اکمل لمجی عند الشافیه
 حرام ایدوکنی دمیری ازوب تحفه صاحبی دخی * و قبل الشقراق لایون کل * قوانی و لوالجیه دن
 نقل ایشدر (شقیب) قفقد وزنده بر نوع قوشدر (قاموسده قنطار و وزنده شقراق دینلیدیکی
 مر قومدر (شه) شوبله جده اشرف طهور شکارکار و معتبر کبار و صفار و لاسیا مرغوب ملوک
 عظام اولان شاهینه بکزر و صید کوزه مائل بر طیر لطیفدر و معرب دخی دکلدر قاله ابن سیده
 (شهران) ایاقلری قیسه لونی ابلق لیلکدن کوجک بر نوع صوقوشدر (شهام) جوهری
 و غیر یلری قولنجیه سعلانددر (قلت) جوهری ارکک قنغده حیدر وزنده (شهم) دیدکار ینی دخی
 یازر بو اسمده نسخ مستحبه حیوة الحیوانده سهول و ولدیکندن جوهر یدن نقل اولندی
 (لکن صاحب قاموس دلده و ارکک کرینک دکنلری یوک اولاته دخی شهم دبرل دیمشدر (شوط)
 فتح شین و سکون و ایل و ایل جوهر ینک بر جنس بالقدر دیدیکی شبوطدن باشقه اولان بر نوع بالقدر
 (شوط راج) جوهری قولنجیه چقالدر و خانه ایجره ایجره و په کوه زندن کیرن ضیاء آفتابده
 کور بتان ذره و هایدکلری خرده نسنه ره شوط باطل دبرل دیدیکی دمیری جوهر یدن
 نقل ایدر (شوحه) فتاوی شافیه ابن الصلاحده سابق الذکر حداده اولدیغنی مسطوردر
 (شوش) کهله و عقرب و قارنجیه به دیندیکنی دمیری یازر (شوله) فتح شین و سکون و اووتا
 ایل یوقارو قاتمیش اولان عقرب قور و غیدر (قلت) و انقولیده (شایل) یانک کسریله ناسر
 ارککله جمع اولق ایچون قور یغن قاندرن و اصلا سودی اولسان ناقه به دینوب جعی ضم
 شین و تشدید و ایل و ایل رکله رک کی (شول) کلدیکی و ذکر اولسان (شوله) فتح شین و تشدید
 دبرل دیمشدر (شول) کلدیکی و ذکر اولسان (شوله) فتح شین و تشدید
 دبرل دیمشدر (شول) کلدیکی و ذکر اولسان (شوله) فتح شین و تشدید

دمیری یازر (قاموسده اسم مذکور شینک و یاسینک سکونی و صادق قچی و حرف یانک فتح و مدی
 و آخری نون ایل ارکک قارنجیه یاخورد یووه سنی و دخی جندن برقیله و اسم شیطان دیو مسردر
 (شعیه) بر حیان توحیدی قولنجیه قره زنی و پاریق بر نوع ییلانددر که کوزینه عی کسه مسرقه
 قارشو اولان دیواره چیقوب طلوع آفتابه متصلایدی کون حدقه چشمی توجیه ایل شماعنی
 اقتباس ایدر و تمام ایام مذکورده بصری عودت ایدر و سائر حیالک چشمه راز یاله اککا یله مداوات
 ابتدکاری کیمشدر (شع) یع وزنده ارسلان یا ورو سیدر (شیم) بر نوع بالقدر (شصادمه) که
 (صوابه) دمیری جوهری یا نجه ضم صاد و سکون و او و همزه مفتوحه ایل سر که دیدکاری
 بت یورطه سیدر (وجعی صواب و دخی همزه تک سکونیه صبان کاور و باب راهمدن * صنب
 رأسه * باشی چوق سر که لیدی دیمشدر (قاموسده صوابه غینک غمی و رانک فتح و مدیه
 اولان غریبه وزنده مضبوط و فسادن اوله رق باشد صواب چوغاند قدده * اصشب رأسه * دخی
 دینور دیو مسطوردر (و ذلک قچی و حرف یاسکونیه اولان ذیل یعنی بالق دینی دیدکاری طراقله
 طرائق بالخاصه سر که بی کیدر دیکنی دمیری و صاحب قاموس یازمشدر (مذهب
 شافیه حاجی عمر مک سر که قره سنی قلی قره حکمی آسدر که او بر لقمه اولسون تصدق
 ایتمی مستحیدر (و مذهب حنفیه حکمی ذل کیدر (صارخ) خروسه دینور کیمه ایجره صیحه
 کثیره سنی اولدیغیچون (صافر) دمیری دیر که یو حیوانه (صفار به) دخی دبرل که انواع عصاریدن
 اولوب کیمه اولد قدده اغاخ دالنه بیخا فزینی ضم ایله باشی اشاغی اوله رق آص یا ورو طایع و طهور
 نوره قدر صیحه ایدر (بعضیاری صافر ذکر یکن تنوط در دیدی (وص فردن زیاده قور قاقدر
 مضمومنده اولان * اجین من صافر * امشانددر و عربک * ما فی الدار صافر * قولده
 اولان صافر (ماء دافق) و (سرکاتم) کی مفعول معناسنه در که خانه ده صفاق ایلده جک
 یعنی اصلق جائه جق کیمه یوقدر دیمشدر و بعضیاری فاعل معناسنه اوله رق خانه ده اصلق
 چاله جق یوقدر دیمشدر دیدی (قلت) صفار امده ضم صاد ایله ضقاق دیمشدر و و انقولیده
 صافر صفاق ایلدیجی قوش دیو تفسیر اولمشدر اکای بالاجاع حلالدر (صدف) معروف
 اولدیغنی اوزره حیوانات بچردندر و فردی تالیله صدفة دریاغور یا غد قدده اغز ینی اچار و قطرات
 داخله انجو اولغله غلاف لؤنودر (خفصاتی کیدر مک و دم قلب و کیدی نصفیه فانی لؤن
 خواصنددر و اهنا سرمه یه قونور صوابله کیری کی حل اولوب بهقه سوراسه بر سور شده
 صاوشددر و صدنک دخی یا قیسی نقرس و مفاسل و جعنه نافعدر و سائر خواصی وارد حیاة
 الحیواندن کور یله سمک نوحندن اولمغله حرامدر (صوادف) نواصر وزنده حوضه یعنی
 جمع مایه صوابله کلاز دوه سور ینک اوزر یننه یند صوبه کلوب اول کان سوری صوبه یچیه دک
 اردلنده طوروب کتمکارتنه مشدر اولان دوه سور و سینه دینور (صدی) فتح صاد و دال و آخری
 یا ایله بومک ارککیدر دمیری جعی اصدی کور دیمشدر و و انقولیده یا قوشک ارککیدر دیو
 مترجدر (و عدیس قولنجیه صدی کیمه ایجره بریدن بربره قاقوب اوچان و اوتن قوش اولوب
 ناسک زعم ابتدکاری جندب دکلدر زبر جندب صدادن اصفردر و زعم اهل جاهلیتیه صداده
 اولان سوزل عادات عرب پاینده سبقت ایشدر (و حکمی دخی بوم ذکرند مذکوردر (صراخ
 کتاب وزنده خاه خفذه طاوسدر (صرار اللیل) شداد وزنده جندجده سابق الذکردر و جندبدن
 اکبردر و بعض قبله صرار اللیل صدی نسبه ایشدر (صرحان) دمیری حاء خطی ایل
 رمان وزنده عرب عندند معروف ما کول قوشدر دیو یازر (و صاحب قاموس فیروز آبادی
 وزن مزبور اوزره جندبه بکزر ما کول قوشدر دیو هیسته اشارت ایشدر (قلت) فیروز آبادی

طعمه حیوانات اولور ایش و الله تعالی اعلم و قدر (دمیری دیر که حریری باغ لفظ
صناجیه قرق النبی مقامده ذکر ایدوب و شراح مقامات معروف اولان طبل ایله تفسیر ایشدر
و نه صناعه تا کید الحاق اولمیشدر (قلت) مطرزی صناعیه بی صنیع صاحبی دیمکدر و ناسی
مبالغه یعنی تا کید ایچوند و صنیع فتح نون ایله آلت تلهیدر دیمشدر که معروف اولدینی اوزره
زیل دیدیکر توجده منوع برینه ضرب اولور مدوره ووز بقار آنلردن اوله جقدر (قاموسده
بنه چانور اوتاری آلت سازندگانه دخی دیرل و معر بدر دیو محردر (صوار) کسر صاد ایله الفطیع
من البقر یعنی او کوز سور بیدر جمعی صادق کسر و مدی ایله (صیران) در و مسک قابنه دخی
صوار دیرل (قلت) و تقویده و او برنده یا ایله صیار دخی لغت ایدوی و صوت و وضع معهودی
ایله چاغر یلجه اجابت ایدوب کلن سرجهیه فتح صاد و تشدید و او ایله (صوار) دیندیکی
یازلندر (صومعه) مجرد ده یازلدینی اوزره مقدور احد اولیان مکان مرتفعده اولتی جهندن
عقاب دینور (صید) مصدر در لکن اسم معامله سی اولنه رق صید اولمش حیوانه دخی اطلاق
ولور (قت) حیوان صید و صید و سرقت احکامی و کافه تدابیر دینه و دنیویه السنه
شونده مؤلف اولان کتب فقهیه مذهبه هم ائمّه دین و کرم قول دقایق بین ایله رضی الله
تعالی عنهم مضبوط و محردر همان مراجعت اولنه و مجموع اشکالات اصول مطالعه به رعایتله
یا قیاب و میران ازمانده کتب منقول و معقول برله طارطیلوب خلاصه کال روایت و درایت ایله
اداب مطالعه و مناظره به تطبیقا حل فله و السلام (بوقیر بعض اسفار مؤلفه ده عدل
ور آفتدن عبارت اولوب تحقیق عقاب بولمش تدابیر حسنه در دیو شرح و برلش اولان یکرمی بی
متجاوز فعه معاملات کورمن ایدم یحتمده تعالی قواعد مسلمة مذکوره بی متون مذهب منصور
حقیقده و جران توفیقده مظهر اولمه شرح مذکوردن توحش ایدم یعنی بوق دکلدر بلکه
توفیق اریوب بولمدر (صیدح) فتح صاد و دال ایله سسی شدید اولان آندر (جوهری بومک
ار ککنه دخی صیدح دیمشدر دیدیکر دیمیری یازر (قلت) فقیر صحاحده و ترجمه سنده (ص دح)
ایله (ب و م) مارتینده بولم جا ز که مواد دیگر ده بالمناسبه یازر (دمیری صیدح لغته
صباح کی مبالغه صبه سیدر که زیاده سالی اوله جقدر و سبب نسبه دخی بودر دیش و بوبله
اولدینی قاموسده (صیدح) و (صدوح) و (صیداح) و (مصدق) تشدید یازر ایله
صباح صبت یعنی صوتی زیاده اولنه دیو صر حدر صباح ایله صبت یازی مشده در (وذی الزمه
نام بلغ قدیم عربی کافه خصوصه سی آدی دخی صیدح اولدینی لغتده و حباة الحیوانده
وار در (صیدن) فتح صاد و سکون یا ایله داکودر (صیدناتی) فتح صاد و دال و آخرنده کی
یانت تشدید ایله جوق ارشده یعنی باب و کرانین بر دیویه در (قلت) دمیری اشبو
(ص دن) ماده سنی بوبله یازر لکن صحاحده صیدناتی چرچی دیدیکر باغ که فارسیده
آدی یلور در یونده صیدلانی دخی لغتدر و دخی صیدناتی برالتده یووه بابو نایدید ایدن
جانوره دخی دیرل و اسکا صیدن دخی دیرل دیو یازلش (و قاموسده صیدن و صیدناتی
نسب و نعلب و جانور مذکور دیرل دیوب چرچی یازلماش و ایکی معناده دخی شحر بولمش
(و هه زده میزی فروش اولان صیدلانی و صیدناتی جهلمری صیاده و صیدانه کلودیمشدر
صیر) صادق کسری و مدی ایله صحاحده اعلال اولان خرده بالفلردر و به خیاری صحاحده اطلاق
ایند بر فانه دمیری (قلت) صحاحده یووه معنی بلکه اصلنه نظرا ده ووزالین اوله رق
(من و) ماده می مذکور اولوب لکن قاموسده کسر ایله صیر صحاحده یاخود صحاحده شبیه
نشددر یعنی طوزل قانق و صحاحده کی می و صحاحده اعلال اولان طوزلش اوفاق بالفلردر (و صحاحده)

صادک قتی و کسری و حاء خطی نک سکونی والفک مدی و یاخود قصری ایله خرده بالفلردن
طوزلنوب صلاموره و صرد ایله دیدکری اوله جقدر که مشتهی و معدوی بر فانددر دیومذکوردر
(و صحاحده مفردی نایله صحاحده (جبریل بن یخشوع قولجه بعض معلوم و مستعمل اولان برز
و تخم ایله یابش صحاحده رطوبت فاسده و آغز قو قو سنی دفع و نگه بی تطیب ایدوب بلغدن
متولد وجهه و طلا سنک عقر صو قد بغی بره نفی وارد در (قلت) سنبل زاده و هبی
مر حومک نخبه سنده مندرج (ک ثقیل آدم ایش نجای روح * یخشوعه اوله ایشدر سنوح)
بیتی اشارتی و ناضل مشهور شارح الخفة الوهیه حیاتی افندی مر حومک نیلی سید شرف
افندیث فواند کثیره عربیه بی حاوی طبع و نشره شایان اولان شرح جدید نخبه سنده نصریحی
اوزره عضر فوط و زنده اولان یخشوع سربانی اووب عبدالمسیح معنانه در واشبو یخشوع
ابن جبریل هارون الرشید خلیفه طاب راه زماننده مشاهیر اطباء دن اقرانه قانق برطیب
حاذق ایدی که خلیفه مشارایهه برم کتابلر زده یعنی کتب حکما ده * بحلله النقیل حی الروح *
واقع اولمغه ثقیل کسان ایله مصاحبت یورمه دیو طبییانه خلاصه اخطار ایشدر (قلت)
در دست اولان نسخ حباة الحیوانده جبریل بن یخشوعدر لکن معربانک بهضنده طیب عهد
خلیفه مشار ایله یخشوع بن جبریلدر جائز که یخشوعک اوغلی دخی طیب اوله و بابایی آدینی
اوغلنه وضع ایده بو صورتده توفیق اولور * ضاده * (ضوضی) ابن سیده اخیلدر
دیوب لکن ابن درید توقف ایشدر (ابوضبه) ذکر ی یکن دراج در (ضرغام) جریال و زنده
ودخی نایله (ضرغامه) ارسلندر (قلت) بوماده صحاحده بوقدر و قاموسده جعفر و زنده
ضرغم و غین برنده ضاده ایله ضرغم دخی لغتدر اولدینی محردر (ضریس) ذکر ی آتی طیه و جدر
* ا کسل من الضریس * اعدال عامه دن اولدینی دمیری یازمدر که معهودی ظاهر اولدینی
اوزره ضریس دن زیاده نفلدر دیمکدر و حیوان مر فوم کسلان ناشی ز بلنی یاور و لری اوزرینه
القابدر ایش (ضغیوس) ضم ضاد و سکون غین و ضم بایله واد ثمله یعنی دلکو یاور و سیدر
(دمیری قاموسده اولدینی اوزره ولد ثمله در دید کدر صکره دلکو دیشنه دیندیکی بالاده
یکدی دیمشدر نامل اولنه (جمعی ضغایس کلدیکی دخی قاموسده یازلندر (ضوع) ضم ضاد
و فتح و او تخفقه ایله اشهر اولان هوام جنسندن بر حیواندر (جوهری یشنه هوامدن اوله رق
کیجه قوشیدر دیمشدر (بهضیلری بومک ار ککیدر و جمعی اضواع و ضعیان کاور دیدی (قاموسده
صرد و دخی غن و زلنده کیجه قوشی یاخود کروان و یا ذکر البوم و علی قول غراب کی اسود
و طب اللحم بر قوشدر و شداد و زنده (ضواع) داکودر (ضواع) ابناک ضوامر بدر (ضنب) دیو
مذکوردر کسر ضاد و سکون همزه ایله دمیری شحر بریجه دواب بردن هیش کلبه رشی اولدینی ابن
سیده دیمشدر (قلت) لکن قاموسده دواب بحر دندر و علی قول حب اولور در دیو یازیلوب (و قربان و زنده
(ضوبان) سمین شدید اولان جمله دیندیکی دخی مذکور در که صفات حیواندن اولمغه ضمی
ننسیب اولندی (ضیله) فنیله و قبیله و زنده حبه دقیقه یعنی اینجه ییلان اولدین جوهری
دیمشدر (قاموسده کورچک دیله و دخی حبه دقیقه دیرل دیو دیل ذکرده تقدیم اولنه رق تفسیر
اولمیشدر (قلت) دهان اهل افک و افرا و نفاق و حسده ده اولان لاهاه دخی داخل معنای کلی
اولمغه حبه دقیقه معنانه دخی اولان ضیله نک لفظ مشرک بولمشی لغت عربیه نک عین حکمت
اواریفته بر دابل جلبله در کالایخی علی الفطن (ضیون) فتح ضاد و اسکان یاء و فتح و او ایله
(قلت) شوبله جه اعلال و ادغام اولمیره رق ارکک کسی به اسم وضع اولمیشدر و جمعی فتح ضاد
و کسر و او ایله ضیا و ندر (قلت) مذهب و ساهی ده کریمه دخی یعنی یانی کدی دیو شخصص

مفسر اولوب لکن قاموسده خبر ورنده اولميرق عثمان فرخ الحباري وفرخ الثعبان وفرخ الحيه
وعلى قول بالكفر فرخ الحيه ديومحرر اولوب وصحاحده انجى فرخ الحباري مسطور در قنابل (عظم)
ينه حياه الحيوانده اسد در ديو مفسر اولوب اما صحاح وقاموسده عظم سفرجل ورنده ونايله
عظمه شديد اركك دوه در يازيلوب قاموسده دوهك طويل اولمى دخی مقيد در (صحاح حده
ارسلانه عظم ديدى يكي يره بك باصديغندن اوتور بدر تعليلي (ومحيطه فاطره دخی عظم ديدى يكي
وعظمه كك ججى عظمات كك يكي يازلمشدر (عشوخ) ايكي ناه نخذه بهر خنم فرموده يعنى
اتلى وجانلى توانا دوه در (ام بجلان) عطشان ورنده حياه الحيوان وصحاح وقاموسده بر فوشدر
ديوي اكر جنس كوستلشدر (بحروف) زبور ورنده يعنى ضم عين ورا ايله صاحب قوائم طوال
يعنى اوزون اياقلى بردويه وعلى افة طويله الارجل نمله در * قاموسده الحقيقه من النوق ودويه
اولمى الطويل الذى رفقه عن الارض قوايم * عباره طريفه سبله نون تقديم اولمى رقى نحرير
اولمى شدر (بحرف) فتح عين وجم ايله * ارب * اسد * بقره * نور * ذئبه * رخ * رمكه * ضبع *
* عقرب * فرس * هر * كلب * وعامة وحش جله سنه اطلاق اولمى (قلت) بوفقر الارب
قد بر اسد ناران بي كس لفظ مشترك اولان اشبو عجز اسمنده موضوع الشمس بش شئى جامع
علامه علوم عربيه جمال الدين محمد بن اصبح الازدى اللغويك غابت بلاغت وسهولت الفاظ
وحسن سبكده ورقعت معانيده اخلاق حسنه به ترغيبا نظم ايدوب بكرمى قدر عالمك وسما ثير الدين
ابن حبان النخعيك شرح ايلش اولمى دخی مشروح اولان منظومه سنى كورمكه موفى اولوب شيراز
بند انتخاب ايدى يكي نوادرات جفته مخصوص كسكول درويشانه سنه قيد ايلشدر نشيط ايام الجاسيله
صمى ممنونا خاوش اولان كسكول مرقوم استنطاق اولمى نوره يكان يكان نقر يابدر (عديس)
فتحيله زجر ايله سميه طريفه فاطره دينور يعنى حيوانه درست اشوب كنه سى واير كلمه سى ايچون
دهده ديوساقلرك قراند قارى وجهله بقله دخی استر كنان عرب عديس ديو چاغرر اولمى ليله
فاطر زجرينه دلات ايدر لفظ اولمى يفتدن نفس بقله دخی تسميه ايتلشدر (عذوفوط) ضم
عين وسكون ذال نخذه ايله يياض ويومشاق بردويه اولوب اصابع جوارى بي بهايه شبه بهادر
(عريد) بن سيدة وبن قتيبه قوللر نجه سلاخ ورنده يعنى كسر عين وسكون راو فتح باونشديد
دال ايله جردحل باند ملحق اولمى رقى بر حيه به دينور كه انسانه فتح ايدر ايسه ده يعنى قياروب
وقرور رسده اذى ويرمز (وعريده) سوء خلق معانسته در كه رجل مريد معنای مذكور دن مأخوذ
اولمى رقى عريده لى آدم ديمكدر (قاموسده قرشب ورنده يعنى بوجه محرر كسر عين وسكون را
وقح باونشديد دال ايله وحرف باه مذكور كك كسرى دخی جائز اولمى رقى هر شبك شديدته ودايه
وعاده واقعيك ارككته ورمثال مشروح مار البيان نفع ايدوب اذاسى اوليان حيه به
وبرقزل حيه حيه به دبر (ودخی زبرج ورنده يعنى دالى مشد اولمى رقى عريده حيه ايله خشين
اولان زبرج دينور ديو عجز در (قلت) فيروز آبادى مرقومك زبرج ورنده در ديمى عريده
رباعى به ملحق اولمى بقله اشارت بلكه صراحت در قنابل (ويته قاموسده كسر عين ايله (عريد)
واسم فاعل مبعغه سبله (معريد) حال نشوه وسكرنده نديم بزمه اذى ايدن بدسته دينور اولمى دخی
مر سومدر (عرياض) ابن سيدة قوللجه باه ايجد وضاد بجه ايله قرطاس ورنده (وعريض) هزير
يعنى كسر عين وفتح اوسكون بايله ككلى قوى بقره به دبر (قلت) ككلى عريده ورنده كوكس
يعنى سبله در (صحاحده بقر يازيلوب برنده غلبه شديد دوه در ديمش (وقاموسده عرياض
وعريض مرقومان * الفاظ من الناس ومن الابل والاسد الثقبيل العظيم كك العريض
كك مظهر فوهن الح * يعنى اسمين من يورين انسانك من جهة البدن غلبه وده وارسلاك ثقبيل

عظيمى ديو بلاقرايكي منباي ديكردخى درج اولمى شدر (عريض) كسر عين وسكون را ايله
ديشى ارسلان اولوب ججى فتح همزه ايله اعراس كلور (وبواعراس دوكون طماعى معانسته
سبله ايلان عروسك دخی ججى ايدوكى صحاحده مسطور در (عريضة) دميرى
بالصاد المهملة دويه عريضة كك ليل * يعنى جمل كى بردويه عريضة در ديدى متعدد
حياه الحيوانده كورلدى لكر صحاح وقاموسده ورتجند قطع مآخذ در فقير افظ مر سوم مد كورى
بمادته واملائه كوره ميوب لكر قاموسده عين وحرف باه ايجد وقاف وصاد مهملة دن مر كك جعفر
وعصفور ورننده (عريض) بردويه در ديو مسطور در قنابل وفتح قلعه (عريضة) فتح عين
ونشديد زاي ايله بنت طيبه دينور كه آهو بچه در (وشاعر مشهور ككلى معشوقه سى بونام ايله
بنامدر (قلت) اهل معانى وبيانك معلومى اولمى دخی اوزره ظي وطييه محبوب ومحروبه حقيقه
عريفه اولمى رقى اطلاق اولمى كه آهوه اولان اكثر مماثل حسنه بنى آمده ككلى جالدر * ككلى
فى وصف شادن محبوب مع مطايبة * سلبت محاسنك الفزال صفاته * حتى تخير كل ظي فيكا *
* لك جيدة والحظمة ونفزة * وغدا تكون فروز لا يكا * غالبا فبس مجنونك اولوب شوهده
كتب مائيدن اولان * لله يا طيبات القاع قلن لنا * ليلاي منكن ام ليلي من البشر * بيت
دلشبننى ترجمه ده بوند چند سال اقدم اسمده شيت البسال ومهجور الامثالك عاجزانه نظم ايدوب
پسنديده اهل نعيم اولان ينى بوراده خاطر فائز به ككلى نعيم ايسه ده نحرير به اجناسار اولمى
* لله اى آهوان جزا رسو بليك * سز ديمد يانوح بشر ديمى سوديكم (عسا) چكر كه كك
ديشدر (قلت) مأخذ كوريله مدى تنبع اولمى (عساس) فتح عين اولى وكسر
نايه ايله قسافده دبرل كيجه وقنى ككلى رتد رينه مبنى نعيم در كه عس كيجه ايجره كزك
وطواف ايتكدر (عساس) فتح عين و تشديد سين ايله قورد جانور ينه دبر (لكن قاموسده
قليل ورنده (عساس) و ايجد زنه سنده (عساس) و خنكاش مثالنده (عساس) دخی
اقترا اولمى دخی (ولول ورنده (عساس) سودى ازقان ياخود على لغة خلفدن اوزر نجه
سودو بر ميوب تنها يره ورن وياخود صاغق ايچون قالد برلده راز طولاشمده لبن ورمين
ودخی صاغيلور كنى بدخوى اولان ودخی اولمى دوه ككلى بى كورد كده انلره رفته خنن ايدوب
آجيان ودخی سودى وارميدر ديو صغوب بوقلان ناه ره دينور ديو يازلمشدر حيوانه دار ماده
(عساس) ده برافت اولمى ليله الحاق اولمى (عسايل) دميرى ايل مهرزوله اولوب مغزى
عجهولدر ديو نحرير ايدر (قلت) صحاح وقاموسده افرادينه ومهرزوله متعلق كلام اولوب
انجى * صحاحده عهيل الابل اى اهملها مثل اهلها والعين مبدله من الهمزة وابل معبلة الاراعى
اها ولاحافظ * يعنى چوبان دوه لرى كندو باشلرينه براغوب رعينده اهمال ايلد كده عهيل
الراعى الابل دبرل و بويله براغولش راعيسى وكوزه ديجيسى اوليان دوه له ايل معبلة دبرل
وعين رنده همزه ايله اهل اهل دخی لغت در بهنى همزه عيبدن مبدلدر ديو مسطور در (قاموسده
دخی تبديل مذكور اولمى رقى بر نحرير جوهرى يازيلوب فقط عيلاك فتحه له ايل عبايل
وهبيله دينلور كه همزه ديمكدر ديو عبايل زياده قلنش وايبكسك معناسى دخی يازلمشدر بو
صورتده دميريك يازدغى بالفت وياخود مهملة يازيله جق ايكن قلم ناسخ غلط ايدوب مهرزوله
يازمش مطالعه اولمى هله تنبع اولمى (عسبار) حياه الحيوانك بعضنده عييك كسرى وسين
ساكنه ايله ضبعك ذئبدن اولان ياوروسيدر وؤنى تا ايله عسبار اولوب ججى عسبار كلور
عباره سبله اكتفا اولمى (وعسبار) دخی ضم اولمى رقى ذئبك ضبعه آشوب اندن
ولدى اولمى دخی جوهرينك (عول) ماده سنده يازدغى كبت نام شاعر قديمك * كا خاشرت

فی حضرة ام عامر * لدی حیل حتی عل اوس عیله * بت سهدی ذیلند (منسبه بها اولوب
 قوردن ولدی اولان ام عامر که ضمه در طولند قد و ولد مذکور یونجه دك باباسی یعنی
 قوردن بیلر دیککی قول ايله استدلال اولمشدر (اکن انجیق قاموسده) عینک و حرف
 بانک ضمه و سکون سین ايله نمر در مؤنثی (عسره) درودخی (عسور) و او معدوده زیاده سیله
 ذبیدن اولان ولد کلدن و کذلک عسوره دینور و (عسار) عینک کسری و دخی تا الحاقی ايله
 عساره ذبیدن اولان ولد ضمه در و علی قول ولد ذبیدرو (عسره) ايله (عسوره) نافه سریده نهنجیه به
 دخی دینورو (عسجور) فتح عین و سکون یا و فتح سین و ضم جیم ايله نافه صلبه سریده
 و دخی سعلندر دیو تحفیق قلمندر (بعض نسخه قاموسده عسرمذ کور قنقدرد دیومفسر
 اولدیغی مشهور فقیر اولمشدر قنامل بالتمع (علق) حیاة الحوانده ابن سیده دن نقل هر سبع
 جری به وظایم و علی قول تعلیه اطلاق اولنور دیومفسر لکن قاموسده عسلی جعفر و زرج
 و علایط و عین ویم و لام شده نک فتحدر یله علس و زلرنده ماسرب یعنی ایچله جک شبنه و ذنبه
 و اسده و ظلیه و هر بر صیده جری اولان سبعة و کوتو خو بلویه و خفیه و بوبنی اوزون اولنه
 و تعلیه اطلاق اولنوب اشو موضوع اهلک انثالینه عند الوقف ها یاز یلان تا الحاقیله (عسقه)
 دینلور دیو شمولاً تحفیق قلمندر (عسج) آنفا مر قوم علس و زنده ظلمدر (عشره)
 ضم عین و فتح شین و اف ممدوده ايله که اولدیغی وقتدن اون و علی قول سکر ای یکمش
 اولان نغمه وسع جمله دکن اطلاق اولنور و علی له ساده نفساء کبی اولان یعنی تولید
 عقبنده اولان حاتی و قنده دینور که نسوانه اول حالتده نخوسه دینور و ثنیه عشره
 عشر اولندر و جعی ضم عین ايله عشر در قله الدیمیری و الجوهری و الفیروز آبادی جوهری
 عمره نایه و او قبله عشر اوات دخی جمیدر دیوب قاموس دخی بوجعی بالتقدم یازمشدر
 و صاحب الصحاح فعلا لفظی قتل و زنده فعال ايله جعلتمک عشره ايله نفساء لفظلرینه
 مخصوصدر یعنی کلام عربده باشغدری و قدر دیمشدر (قلت) فیروز آبادی آنفا یاز یلان عسلی
 شرابه یعنی ایچیک شاندن اولان شبنه دخی اطلاق اولنور دیمش ایدی لکن اهل دانشدن
 پریمی نسخه قاموس فقیرده مشارائیک قولی یازاش اولان سطرک کارینه (وقی التهذیب
 و السرا و هو لصاب و ککاته مقلوب عسل * عباره سنی یازمش و مضالعه عاجری اوزره
 اصوات ایتندرو عسقه ترع سرایدن قنامل و قاموسده کسر عین ايله عشر برازی طوغورمش
 و برارینک تاجی منظر اولان ناقدر سور یسنه دینور و سودی چوق دیشی دویه کسرمیم و سکون
 عین ايله نافه معشار دینلور دیو محردر (عضل) جوهری یانجه ضم عین و فتح ضاد منقوطه ايله
 جرد یعنی کن برنوع فاردر جعی کسرمیم و سکون ضاد ايله عضلان کلور جردان کی لفظلار
 و معنی (عرفوط) دیمیری تحریر یجه کسر عین ايله حیاتلک اکل ذریع ايله یدیکی بردویه در
 لکن صحاح و قاموسده نه وزن مذکور نه حیوان مسطور کوردی تنبع اولنه (عریقه) و دخی
 (عریقون) دویمیه و زعفران و زلرنده یعنی نصف برینه ل یله بردویه عریقه یعنی یصی
 برجاورد و هکذا فی الناموس (قلت) بعض لسان قدیم ترکی اوزره مؤلف کابلرده بسطه
 قریب شبنه یا یسی نه یازلد یعنی غالباً قافش مقابل اولان ایشده معنای بسط کور بنوب و نومده
 دخی بسط در کار اوله رقی یا تسونمازی دیدکلی افتضار یجه دوزننه قریبه و عین بسطه یا یسی
 دیمک معقول یاده الفدن نظری قطع ايله ترکیه حرف شد دیو عینک صاده شده ايله بصی یازلسی
 معناد اولمشدر و چاره سینه اویه جه یازلد لکن غلط مشهور در عریقه مناسبه قید اولندی
 (طار) قزوینک اشکالده اولان یانجه اشو حیوان اعجب دواب صد فیه دن او اوب بلاددهنده کاش

راکد صورده و ارض ابلده بولنور باشی و اذنان و عینانی و فی ظاهر بر مخلوقدر که فاندن یعنی بیتی اولان
 صدقندن چیقار و صدق ارقه سنده اوله رقی برابر ره سورینه رک یور و حکام صیفده قور اقلق
 اولدقدن قاینه طو یلنور و رایجه سی عطرا کدر صرع علته یاقبلوب و توسولنسه نفی وارد
 و رمادی دیشله جلا و بر (عطاط) فتح عین ايله ثبات و زنده اسددر (قلت) جوهری مرد
 دلیر و بهادرده دیرلدر (ابن الاثیر خطبه بلیغه حجاج شرحده ضم عین ايله عطاط و علی قول
 فتحله طبرنو عندن بر طبر معروفدر دیو ناریج کالمنده یازر (عطاء) جوهری قولنجه ظاء منقوطه و مد
 و فتح عین ايله وزغه دن اکبر بر جنس کر نکله در و عقابیه دخی بومعنایه در و مفردی عطاء
 و عطایه در (قلت) قاموسده فقط * و اعطایه دویه کسام ارض جهها عطاء * دیو
 مفسر در و نهضایه ابن اثیرده عطایه بردویه معروفدر و بر قوله سام ارضدر جعی عطایا
 کلور و عطایه دخی لغندر بونک جعی عطاء کلور دیو مضبوطدر (ازهری دیر که بو بر ارقه سی
 هم وار و ترد و سکرتمه سی اکسرام ارضه شبنه و لکن اندن احسن اذی ایتز بردویه در که
 شحمة الارض و شحمة الرمل دخی دیرلر و مصرده شحله نسبه اولنور ایض و اجر و اصفر
 اوله رقی انواعدر و جله سی سیاه ايله منقطه در و اشو اختلاف الوله تغایر مکن سیدر که
 بر آزی قولی برده و بر آزی صور قریبده و بر طاقی اولتی برده او اولر و رنگری او برلر طبعلندن
 آلور دیو و زنده بر نسنه یمیه رک درت آی طورق و کسب و صلب ایچون آفتابه میل و نوجه
 طبعنددر صاغ البله صول ایاغنی بزه صاروب یانده طاشیق مدار زیاده باهر و کندوسی صباه
 بزه صاروب طاشنسه جای ربع مرمنه به نافه در و قلبی اوزرینه تعلیق ایدن خاتون اوستنده
 طور دیغی مدنده حابل اولماز و بر یاغیه محو و تنجیه قدر یعنی زیاده بشیر یلوب عقر و وجه
 صوقشه سور لسه بر و بر (عضیه) وزنا و معنی نه لیه در (ططرف) بیوک افما در تنبع اولد
 (عفر) دیمیری تحریر یجه ارویه یازور سیدر * و اوفی من عفر * مثل عربدر و کسر عین ايله ارکک
 جیزیره و شخص خبث مادهه دینور و مرشد خبثه به دخی عفریه نفریه دینور عفریت نفریت
 دیندیککی (قلت) عفریه شرمه و زنده در و نفریه اتباعدر و اریقه ضم همزه و سکون را
 و تشدید یا یله بیان کچسنگ دیشیدر و اصلی افعوله و زنده اروویه اولوب و اونایه یاه قلب
 و ادغام و واول صیانه لباء مکسور قلمشدر قاموسده عفر کسر عین ايله اولدیغی و ذکر خنازیر
 معناسنده ضمه دخی جار اولوب عفر علی لفظه مطلقاً حیزره و علی قول ولدینه و عین و فاندک
 ضمدر یله صین و یاخود شهره اطلاق اولندیغی مصر حدر (عفریت) دیمیری یانجه شیطینک
 قوی ماردینه دیرلر و تاسی زانده در عفریت من الجن * قول کسرمیمده واقع عفریت
 لفظی ابورجا و عبسی الثقی (عفریه) قرائت ایلدیلر یعنی قرائندن و صدیق اکبر رضی الله تعالی
 عنه (فرقه عفر) قرائت قیلدیکه جله سی لغت صحیحده عربده در (قلت) قاموسده رجل عفر
 و عفریه و عفریت بکسرمیم و عفر کطمر و عفریه و عفرینه و عفریه بعضها بین العفارة بالفتح
 خبث منکر الخ * دیوالفات متعدده یاز یلوب جله سنک مدلول عفارقی ظاهر و آشکار اولان
 خبث منفور و منکر در دیناش و عفریت مذکور و دخی عینک و فاندک کسر لری و راندک تشدید
 ايله عفر بن النافذ فی الامر المدافع فیه معدهاه * دیو تفسیر اولمش و اشو (ع فر) ماده سنده
 بعض لغات و معانی دخی تفسیر قلمشدر فلیراجع (و واتی مرحوم ترجمه مطوعه سنده عفریت
 ابو عبیده روایتجه هر نسنه ده مبالغه اوزره اولان کیمسه در بقال عفریت نفریت و عفریه
 نفریه (نفریه تبعیله مذکور در و) عفاریه فتح عین و کسر را و فتح ايله عفریت کیدر و مفرددر
 خلیل قولنجه شیطان عفریه و عفریت و هم العفاریه و العفاریت دیرلر و بولنورده اولان یازی

مفتوح ایلدکری جنبه ها یعنی تأیید ایله استعمال ایدوب ساکن فیلدقلری وفتده های تابه
قلب ایدرل وعفریه بلا و آفت معنانه اولان داهیه ده اطلاق الخ مألده بیان ایشدر دمیری
مرحوم نص جلال مذکوره داروساز فوائد یازمشدر کور به بوقیرافته دایرینی فی الجملة اتیان
ایشدر خطاسی واقع ایسه اصلا حنه همت اولنه (عصر فوط) جوهری قولجه عینک
وراک قبی وسکون ضناد وضم فائله ارکک کارضم وفتح ضناد وکسر را ایله و بعدالاه المکسوره
اشباع یعنی یا ایله عضبرف وعضبرف تصغیر بدر (عقاب) ضم عین وفاق مخففه ایله
بالمناصبه یوقارورده کدیکی اوزره تراجم انسانیده قره قوش نوعندن طوشنجل دیو تفسیر اولمشدر
(مترجم قاموس عاصم افندی مرحوم شارح قاموس سید مرتضی قدس سره شرحندن اخذا
طیر مذکور شکاری آلدق نصرکه شکار افرایه تملب ایلمی باعث نسیمه در دیو یازمشدر جوهری
قولجه جمع قلی همزه نک قبی ایله اقل وزنی اوزره اعفیدر زیر عقاب مؤنث سمعی اولمغه
اومقوله مؤنثات سماعیه جمعیه وزن مذکور مختصدر عشاق ایله اعنق و ذراع ایله اذرع کی
وجع کثری عقابدر اتمهی دمیری جمع الجمعی عقابین کاور دیشدر (قلت) قاموسه قبو ایچره
قوغه بی برتن سوری طاشه وکارنده اولوب اوزرینه باصوب صوچکدکاری طاشه وطاق بوکرنده
زردبان هئنده اولان الحین قبايه وطوار ایاقلرینک برنده چیقار بادم رستمده اولان مهریه وکوپه به
طابقلان خطبه وحوضه صوکلار یوله دخی عقاب دیرل دیو محردر (ابوالایشم) (ابوالحاج)
(ابو حسان) (ابوالدهر) (ابوالهیم) ارککک و (ام الجدار) (ام الشعور) (ام کلبد) (ام لوح)
(ام الهیم) دیشینک کینه یدر و بین العرب کاسرایله توصیف اولوب العقاب الکاسر دیرل
وعقابک حدث بصری وارد رواهذا * ابصر من عقاب * ضرب مثل اولمشدر اسم عقاب مذکرینه
ومؤنثه اطلاق اولوب ارکی هذاعقاب و دیشیسی هذاعقاب دیشله رک اسم اشارتله وهی وهوا یله
تمیز اولنورودیشینه افوده دخی دیرل لکن خلیل لامک قبی وکسری لغت اوله رقی لغوه سر یه اولان
عقابه دینور دیشدر (یا آله ذکر اولنان عنقای مغرب قصد اولمغه رقی مکان بعیددن کلدیکچون
عقابه دخی عرب عنقاء مغرب دیرل (اشبو طیر ایکی نوع اولوب برینه عقاب دیگرینه
زح دیرل ایش (قلت) صحاحده ضم زای وفتح وشدید هم ایله قیر و زنده زح قصیر القامه
ومذمومه وقاموسه زح مذکور ایله زوح بونله و دخی ضعیفه واسود قبیحه و زمان و زنده زماح
صنی بی بشکدن قبان برطیره دیرل دیو مسطور در اما عقاب یشل و صاری وقرمزیدن باشغه
رنکله ده اوله رقی لون جهتله تنوع ایدر وعقابک بمضیسی جبل و بعضیسی صحرابو بعضیسی
میشه زارده و برنوعی کارانه سارده مسکن اتخاذله دخی متوع ایش (ودخی بمورطه سی اکثر یا
اوج اولوب اوتوز کونده یاورو چقارر وسائر جوارح طبورک بیضینی اولوب بکری کون اوزرینه
اوطورر وعقاب چقار دینی اوج یاوروی بسله کند و به کران کلدیکی و قلت صبری ایچون
برینی آتیش و طرح ابتدکی بیچاره یاورو جخی هر اناسز قالمش یاورورل ی بسلم معتادی اولان
بقیغه سبجان ذکری آتی کاسر العظاسم نام طیر مرحجت طبع تر یه ایدر ایش فسجان
الفادر علی کل شی الهم کل نفس هداها * و دخی عقاب شکارینی دفعه برینه کتوره بوب بر بدن
بر بره نغله کتورر ایش وطوشانی صید ایندکده یاورورلندن باشلر صکره ییوکارینی صید ایدر ایش
وعقابک حرارت وحرکت و پیوستی اقوی و قنادلی خفیف اوله رقی سر یه عه الطیر اندر حتی
برکونده عراقده تغدی ویمده نهشی ایدر ایش وفسادلی ریشه سن شتاده فروه می و صیفده
شمیه سی ایدر (حرکندن قالب کوزلینه می طریائنده یاورورل ایجه ایله قالدیروب زمین
هئنده سر جیلده بر صاف بکار آریوب و اوعینه طالدیروب و چقاروب برتو آفتابه قورل ایش

واشبو و معالجه اول ایله تو یلری دو کیلور و جدیدی بتر و بعده بنه طالدرد قلزنده کنج وتوانا اولور
ایش عجایب مخلوقاتده اول بکاره عین العقاب دیرل دیوب و بوجه محرر یاورورل ینک و کندیکن کیفیتی
دخی مسطور در عقابک جکرنده بر در پیدا اولدقده طوشان و دلکو جکرل بینی و حیه نک باشی براغوب
سائر برینی و طبورک جکرینی ترک ایله سائر ایلرینی اکل ایله تدویه ایدر ایش (ابن خلکان عماد
کاتب ترجمه سنده بالمناصبه یازر که جمیع عقاب دیشی اولوب انله آشن همجنس اولیان طیر دیگر
ایش و هر چند جای تعجب ایسه ده عقابه دلکو دخی آشر دیشدر اتمهی (ذکری آتی خاصه سی
اولان حجر العقاب دید کوری طاش که تحریک اولنه ایچنده برنی وارکی صوت ایشیدیلور
وقیرلنده بوش چقار ایش آتی عقاب عین مرتومد دن بووه سنه کتورر ایش برکیسه حجر
مذکوری قصد ایله بووه سنه بونلده کویا قصد مذکوری بیلور کونا اوطاشی اوزاقدن کوسرتوب
آل کیت یوللو آتیش دیو عجایب مخلوقاتده مفید در (خاصه حجر مذکور وضع جلدده عسرت
اوزره اولان خاتونه تعلیق اولنسه سر یه طوغور و دشمنیه مکالمه ایدن زیر زبانه قوسه
غلبه ده تأثیر ایدوب ایشی بتورر ایش (قلت) آغزینه طاش آلدی نمیری سکوندن اگرچه
کایه در مکر هر طاش اولوب بعض حجر سکونه و بعضیسی تکلم و تأثیر نطقه سبب اولور ایش
لکن بوقیریه قالسه تأثیر کلامه و امر مطلوب الزامه باعث متکلمده جوهر ممکنک وجودی
و خصوصاً لکن مختاطبه دانش ایله انصافک بیلنه سیدر هر چند حسن خطابت و نقدینه بلاغت
مدار تأثیر کلام ایسه ده و لکن * لاحیاه لمن نادى * حالتی کورلدکده کلام صرمباق سورلش
مقتا طبعه دوزر والسلام (نسرده دخی بوکونا خاصه یاد اولمشیدی نفس عقابک دخی صبرنام
نبات اولان مسهلدن قاجمق دنو یله توندولنان محله بولنان حیات هلاک اولمق و اودیله انکحال
کوزده اولان ظلمات ایله صوبی دفع ایتک خواصندن اولدیفق قزوینی یازر اشبو عقاب مطمینده
دمیری روایه و درایه و ادبا برخیلی فوائد یازمشدر مطالعه اوله برینی قوشلرک مذاهیده اولان
حکمی یوقارورده بیان اولمشدر (عقل) وصال و زنده قلوب فیه به یعنی تازه و کنج ناقه به
دینور و برسته کماله ده لازم کلان زکاة ایل و غمه دخی دینور (قلت) و دخی دوه نک دیرینی
باغندقلری ایبه دخی دیرل و فتح عین و تشدید قاف ایله عقاب طوارک ایاغنه عارض اولان آقسغه
دینور (عقف) قنجه عین و فافله دلکو و لغه عقف عطفدر * یقال عقفت اشی فانه عقف ای
عطفه فانه عطف (عقب) انجق تصغیر صیغه سیله مستعمل برطیردر (عکاش) زمان و زنده
ارکک اورجکدر عینک کسری وسکون کاف و کسر را و آخرنده شین معجمه ایله (عکرشه) دیشی
طوشاندن (عکرمه) عکرشه و زنده و ایلله دیشی کوکرچندر واسم رجل دخی اولور که ایچابدن
عکرمه رضی الله تعالی عنک آدیدر (علج) کسر عین وسکون لام ایله سمین و قوی اولان حار
وحشیدر و عرب مقابلی اولان یعنی عربستان اولکارندن ماعدا کافه اقالیم اهابلینه عموماً اطلاق
اولنا عجمک عظیماسندن و شجاعتندن اولنله دخی علج دیرل (قلت) جنه کان سلیم خانی طاب ثراه
حضرت نلری عهدنده قبودان دریا اولان علی باشا من حومه وصف و لقب فیلدقلری قلیج هر نفدر اول
غازی وزیر و صف لایق ایسه ده سیف دیمک اوله رقی ایتداه اویه موضوع اولوب بلکه اشبو علجن
غلطدر وزیر مشارالیه افریقیه جابنده بکلکنده ووزر اتنده بحر اوقوعه کان دایره غزواتده اهالی
جزایرونونس و طرابلس اولحوایلرده اولان اهالی عرب مقام ستایشده علج دیشلر ایدی بعده لسان زده
قلیجه چور یلوب اویه جه تلفظ و کتابت اولمش و شهرت دخی بولمشدر ارتق علج دیشله من و خلقک
لسانی قلیج سوزندن کسیر یله من (عل) فتح عین ایلله قراده هر زولدر (علجوم) فتح عین
وسکون لام و ضم جیم ایله ابن سیده سوزنجه ضفرع ذکر و علی قول بط ذکر در (قلت) فاه و سده

خرمائی جوق بستانه و جوق و کراه صوبه و موج بحره و فراده و کندم کون یعنی قره باغز کیکه
و ظله و کشته و وعله و تور مسنه و پریاض قوشه و دونه ک شدیده و علی قول خیارینه دخی
دینوب جعی علاجیم کلور دیشدر (علام) ضم عین و تشدید لام و آخرنده بم ابله ذکر یکن باشقدر
قاموسده ضم عین ابله (علکوم) دونه ک شدیده و دخی ار ککنه و دیشسته دینور ضم عین ابله علکوم
و علام و معلک دخی مراد فلریدر و ضله اولان علاکت جعی فتح عین ابله علام در دیوم مسطور در
مانحن فیهه دار اولاده ضم اولندی (علوش) ابن رشفک غرائب و شدوز گابنده یازدینجه
کسر عین و فتح لام مشده ده ابله سنور و زننده ابن آوی و دخی ذنب و دخی بردویه در و دخی
سباعدن برنوعدر (امام عربیه خلل کلام عربده بر کله ده شین ابله لام جمع اولوب
و اول لام شیدن مقدم اولق انجیق بکتا اوله رق اشبو علوش کله سنه فمحصردر یعنی نظیری
یوقدر دیشدر (قلت) لکن صاحب القاموس اذقام شین ابله (لش) و بروزن زلزله (لشله)
و لاج زنه سنجه (لشلاش) کله رین دخی ضم ایدوب و علوش خفیف حریصه دخی دیر
و علوش فتح عین و سکون لام ابله علشدن متفقدر دیوب ماده (ع ل ش) یازممشدر فلیا مل
(علهان) کروان و زننده ظلمدر (علس) فتح عین و لام ابله فراد ضخم یعنی بیوک و کوده لی
کنه در و کنه به ابتدا حالنده (فقامه) بعده (حنانه) بعده (حمله) بعده (علسا) دیر که اشبو
آخرده اولان حانند نصره نمویتموب آخر عمر بنه دک او وجودده قالور * ایجب فی العلس زکاء اذا
بلغ خمسة اوسق او اکثر منها قال لا وان علم بذلك الساعی اعرض عنها * کلامی امتحان اذ کیا
معرضنده اولان الفاز عتیق فقهیه دندر و حلی الفازات فقهیه بی مطالعه ایدن ذوات یلور
یوقیرک حصه سنه اول مقامه یعنی جلندن قطع نظره انجیق محله اشارت دوشدی فتامل والسلام
(علامات) ابن عطیه دیر که بحر هندده طوله و اینجه لکده و الوان و حرکانده حیانه بکر بر راز حیوان
یعنی بالقر و اردر بونلر علاماندر یعنی بحر مذکورک طول و وسعتیه بناء قطع مسافه دشوار اولفله
سفاینده اولان بولجیلرک جای خلاص مهالك اوله جق بلادهنده و صوللری قرینه ذکر اولنان
بالفارک کورلسی علامت نجاته دلیل و بشارتدرو بعض اعلام * و علامات و بالجیم هم بهندون *
نص جلیلنده اولان علاماندر مراد ذکر اولنان بالفاردر دیو تفسیر ایشدر و اوعلامانک یعنی حیوان
بحر مذکورده مشاهده ایدن عدد کثیر بکا کفیلر بی نقل ایشدر دیو علماء مشرقدن بر ذات پدریمه
و اولدخی بکا نقل و روایت ایلدی دیوب ابن عباس رضی الله عنهما نصد اولان علامات
کوندزده معالم طرق و کیمه ده ارشاد نچومدر دیو تفسیر ایشمش و کای علامات جبال دیوب
نص دیشدر که علامات و هدایت ابله تسمیه اولمش دیشدر دیو بان فلندر انتهی
قول ابن عطیه (علهن) کسر عین و اسکان لام و زایدن اول اولان هانک کسری ابله فراد
ضخمدر (علل) هدهد و زننده ذکر قنابر در (قلت) صحاحده اولدینی اور زه قنابر
طویفار معنایسته ضم قاف و سکون نون و ضم با و الف ممدوده ابله اولان قنبره اسمک جعبدر
لکن جوهری استعمال عامه حرکات مذکوره ابله الفسز قنبره اوزره در و بعض رجزده دخی اوله
واقعدر دیوب فیروز آبادی دخی * و لا نقل قنبره کفنفذ اولفیه * دیو صیغه تصغیر ابله تعیر
بله قنبره نک لغت ضعیفه اولدینی بلفانه بیان ایشدر (اشبواسمی ترجمه به درج قنبره به پاره
قوم کی فاده دن معدود در تأمل اولد (عروس) ضم عین و آخری سین سغفص ابله با لاده
یکن حروف اولوب جعی عاریس کلور هکذا فی حیاة الحیوان (علس) فتح عین و میم و تشدید
لام و آخری سین ساده ابله ذنب خبیث و کلب خبیثدر یعنی جنسین مذکورینک یک موزبیدر

والده اینته بویه خدمت ایلدیلر مثنویه منی اخطار * ابرمن العلس * مثلنی ضربه سبب اولان
ذاتک آیدر (دمیری مرحوم نصیح امیر اولان بر منظومه سنده مثل مذکورک سبب ضربنی
درج ایلدیک * و ضربوا الامثال بالعلس * فی البرکی به البون ناسی * یتنی یازمشدر (قاموسده
یورومکده قوی و توانا و جست اولان انسانه دخی علس دیرل دیو یازمشدر (عیمیل) اسد در
(قلت) قاموسده فتحه عین و میم و نا و سکون یا اشارتیه مضبوط اولوب عظیمندن ناشی هر بر
بطی اولان شیشه و ارسلانه و وعول و طباعدن ذنبی طویل اولانه و ضخیم شدید عریض اولان
شیره و نایله عمیله نافه جسمیه به دینلیدی و حیوانه دار اولیان رازمه ناری دخی بحر در و عیله
روایتکرده ابو زید در (مهدیده شیر و مردم کران جان و عیله حدیث مردم دیو یازمشدر
(صحاحده دمیرینک نقلی اوزره اصمعی قولنجه عیله الذیال بذنبه یعنی قوروغن سورویان و خلیل
قولنجه ابشنی بنور و بکتکی چرخمک احتیاجی قالمیه رق صالورین کیمسه کی اتکن سورویه رک
یورون بطی کیمسه به دینور دیو مسطور در (عناق) با لالده بالناسب یاد اولندینی اوزره یکینک
دیشی یاوروسیدر جعی اعنق و عنق و عنوق کلور (عناق الارض) شو یلمه ارضه اضافله
فهددن کوچک ارفقی طویل هر بر شینی یعنی صید ابله جکی حیواناتی حتی طبری شکار ایدر
بر دیویه در که بر نای دخی سبقت ایدن تفه در (فتاده نک نهاییه الفری بنده کلیدن اصغر و هره دن
اکبر جوار حدن بردیه و حشبه در و جعی عنوق در و منلده داهیه به اوغرادی معنایسته * اتی
عناق الارض * دینور و یوحیوان تریبه اولندقدده اوده اوده به صالور یلور او حیوانی اولور
مأئده مقیددر (عنس) اسددر و رجل دخی یواسم ابله تسمیه اولور و عوسدن مشتق اوله رق
فعل و زننده در (قلت) صحاحده بروجه بحرر تصریحدن باشقه کرک ائده و کرک قاموسده (ع ب س)
ماده سنده یازلسی نون عنسک زائده اولدینغه دلالت ایدر (قاموسده جعفر و علابط و زنلنده اسددر
و اگر اسم ابله تخصیص اولنور سه غیر مجری اولدینی حالده عنیسه دینور دیو مسطور در یعنی
عنس و صفتیدن اسمیه نقله دلالت ایدر نا الحاقیه اسم دخی اولوب یو صورنده غیر منصرف
اوله رق یالکر بولندقدده یعنی آخره مضاف یولنیز ایه مجرور یولماز دیمکدر (وقانون الادبده
عنس دایر و شیر سخت اندام و شیر دیو مفسردر (وقبیله) قریشدن امیه بن عبد شمس اکبرک
اوغلارینه عینک فتحیله عنابس اطلاق اولنور که بونلر (حرب) (ابو حرب) (سفیان)
(ابو سفیان) (عرو) (ابو عرو) نام الی نفر اسد دخی تسمیه اولنان فرنداشلردن عبارتدرو بونلردن
ماعداد اوغلارینه اعیاص دینور و هکذا فی الصحاح (عنبر) بر بیوک در یا بالغیدر که در یسندن
قالقان اجمال اولنور و یومنا سبیله ترسه یعنی قالقانه ده عنبر اطلاق اولنور (قلت) قاموسده عنبر
دعلوم اولان طیب در که بردیه بحر به نک روئیدر و علی قول در یاده واقع بر قبودن نیم ایدر و لفظی
مؤنث سماعیه دخی اولور و دخی بنی عیم دن بر قبیله نک آیدر و دخی بر سمکه بحر به به وزعفرانه و ورسه
یعنی بمن زعفرانه و او سمک بحر به نک جلندن بایلان ترسه اطلاق اولنور دیو تفصیل اولمشدر
باب یاده عنبره دائر کلام دخل تعرض و حرمتیه دائر احکام دخی بعض مناسبتله او محمله تقدم ایشدر
(عندلب) معلوم اولان بلبل و هزار در و جعی عنادل کلور یعنی آخرنده اولان یا و حرف یا حذف
اوله رق جعانور زیرا صرف قاعده سنجه درت حرفدن زیاده اولان و حرف رابی حرف مد
و حرف این یولنیز اسم جمع و یا خودده صفر قلمنی مراد اولدقدده رباعی به بعد انقل جمع و تصغیر
اولور اسبو عندلب کی که نقل اولدقدده عندل قالور و بیه دلاک جعی عنادل ار اور اکن بروسه
اشارت حرفدابع حرفین مذکوریندن بری اولور سه نقل اولماز فتامل (قلت) عندل
لفظنی بعض ذات بلبل معنایسته قولنذقلری کاهیمه کورلشدر حتی شرح جدید نخبه و هی دیو

حیات زاده شرف افندی حافظ عینتایندک مستزادی اولان * فی جنتک عندل قلبی لیلای *
 * اروجھک یاورد * یاغده سنک بلبل کوکلم ایدر آواز * کوسر یوزک ای کل * مصراع
 مترجده قولندینی تخریر ایلد کوسر مشدر معتبرات متداوله لغاتده یوغیسه ده * حدث عن النخو
 واللغة فلا حرج عليك * وفقجده لغات عربیه بر بحر یکر اندر تنبع اولنه بلکه بولنور زیر بر بافتعلی
 استمالدر (مصراع مذکور ترجمه ده اولان بلبل کوکلم معلوم اولدینی اوزره مساحده واردر اگر * دل
 بایلی یاغده سنک ایتمده آواز * دینسه مساحده قافار کان ایدرم انجیق ترجمه صره سبله اولماش اولوب
 والحال بأس یوقدر لفظی دخی اصل وضعی اوزره رای غیر مزید اوله رق جعفر وزنده ابو عمرو قولنجده
 هر اوزون نسیه و ابو زید قولنجده باشی یوزک اولنه دینور هکذا فی الصحاح (لکن قاموسه نعم
 اولنجوب (عندل) باشی ضحاک تلو یمزیک ارککنه و دیشسته و دخی طویل اطلاق اولنور واشبوطویل
 معناسنده مؤنثی نایله عندله در دیومفسر در (و دمیری دخی * عندل * البعر الضخم الرأس
 یستوی فی الذکر والانثی * دیونخر بر ایشدر (عز) یکی یاور و سنک دیشبیدر کامر جمعی
 اعتر و عنوز کلور * لاینتطخ فیہ عزان * امثالنددر که مفهومی بونده ایکی عزن طوقوشه مز
 دیمکدر (اشبو منلی میدانی او خصوصده یعنی بو مصلحت و امرده تغییر ایلد تکی یوقدر یعنی
 بوماده آروضعیف شی ایلد بوزلماز و انکار اولماز معناسنده در دیوشرح ایدوب اشبو منلی عربک
 * لایحقی فی هذا الامر عنان * قوللری مألده در دیمشدر (لکن دمیری مثله اولان فیہ برنده
 ضمیر غائب مؤنث ایلد فیها ایلد کتوروب و اثر در دیوب طوقشمنی نکه و قوح شاندن اولوب
 عز غیر قادر اولدینغه بنا بوراده عز شی ضعیف دیمک اولمله معنای مثل مثل اولان مصلحت
 مقتضیه و واقعده یعنی قضیه مخصوصه هر نه ایسه انده خلف و زراع جاری اوله مز دیمکدر دیو
 شرح ایشدر که میدانی و دمیرینک شرحین مذکور ینلری مألده برلشور تأمل اولنه (عزک اودی
 بوشدر ایلد قارشدر بر یلوب بندن قو پار یلان قیام برینه سورلسه من بعد قبل بنز) رسطو قولنجده
 براسه ایلد حلط اولوب سورلسه بنه بتور من (پاچه سی صوایله ییقتوب سلس البول اولان اول
 صوی ایچسه قورنیلور) سودی ایلد قرطاسه یاز یلان خطابات او اور و لکن کورنیز قرائت قصد
 اولندفده اوزرینه کول سلکد کده ظاهر او اور (بولنردن باشقه بعض تأثیرات معنویه سین دخی
 دمیری یازمشدر (عنس) ناقه صلبه یعنی محکمه و قویه در (قاموسه فتح عین ایلد مع سکون
 السین عفا به دخی دیندیک و (عایس) جل سین نام اولوب بونک مؤنثی نایله عایسه اولدینی
 (و صحاحده علی قول عنس قو بروغنگ قیلاری چوق اولان ناقه به دخی دیندیک مقیددر (عنظب)
 ضم عین و ضم طاه منقوطه ایلد چکر که نک ارککدر فتح ظاد دخی اقتدر کسائی قولنجده ضم عین وظایله
 عنظاب و عنظوب دخی لغت اولوب مؤنثی عنظوبه در و جمع مذکری فتح عین ایلد عنظاب
 و جمع مؤنثی عنظوب و کتاب سبویه ده مد و ضم ایلد عنظاب مؤنثدر دیو مجر در (قاله الدمیری
 (عود) فتح عین و سکون و او ایلد یاشلو ایلد دیرل که یاشده بازل و مخلفی یکم و زیاده
 اوله بازل قابل وزنده سکرند و مخلف مقل وزنده طقوزنده اولان دوه لدر و جمعی کسر عین و فتح
 و او ایلد عوددر و مؤنثیه نایله ناقه عوده دیرل (صحاحده طریق قدیم و سود قدیم یعنی اسکی
 بوله واسکی او اولقه یعنی خاندانلق و اصلزاده لکه دخی عود دیدکاری مر قومدر * زاحم عود
 اودع * مثلد میدانی اسالده و جوهری صحاحده شرح ایشدر و وانی مرحوم دخی ترجمه
 ایشدر مر اجعت اولنه (ینه صحاحده * ان جرجر العود فزده و قرا * دخی امثالند اولدینی
 یازیلور که و انقولیده (یاشلور دوه جاغردنجه بوسکن زیاده ایلد دیو ترجمه اولمشدر * العود
 المطافیل * عود ضم عین و سکون و او و آخرد زال نغذایله بالای باب عینده مذکور عائدک

جمیدر که دمیری یاشنجه ناقه طوغوردیقتدن اون و علی قول اون بش کون کچنجه به دک واقع
 اولان ایامنده یعنی اوخسه لعهده اطلاق اولنور اون نس کوندنصرکه باوروسی کندیلد یله اولان
 کرک ناقه به و کرک آهویه ضمیم و کسرافایله مطلق دیرل که جمعی مساجد و مصایج و نلرنده
 مظافل و مظافیل کلور و بصورتده العود المطافیل یاورونی دوه دیمک اولور (قاموسه عائدک
 ضم عین ایلد (عودان) دخی جمعی اولدینی و عود * حدیثات النبی من الطباه و کل انثی *
 یعنی تازه طوغورمش کیکار ایلد هر جنسک اوخسه سنه اطلاق اولدینی مذکور در (عوسه ابو عیبه
 روایتنجه فتح عین و الف ممدوده ایلد حامل اولان خنفسا در (عوس) عینک ضعیف و مدی یعنی
 سکون و او و آخرنده سین مهمله ایلد قیون جنسندن برنوعدزو بونوعه مذوب قیون بنه ضم عین
 و یاه نسبتک شده سبله عوسی دیرل (عومه) عینک ضعیف و مدی ایلد بر قورنچوزدر که صوده یوزر
 و فص اسود یعنی یوزک قاشی کی مدور و صبر یحقی اولور هکذا فسر الوانی (و جمعی حذف نایله
 عوم در (علا) قضاة در تنبع اولند (عوهق) دمیری یاشنجه فتح عین و سکون و او ایلد حصار جیلدر
 و علی قول غراب اسود در و علی افة عبر اسود جمعی در و بواسمه مذکیر و تأیث مساویدر (صحاحده
 طویل و خلیل قولنجده زمان اولدن دوهک اعلا سنه منسوب ایلد اولان بر طاعه اطلاق اولدینی
 و کاهنجه اون عوهق ایلد سیاه رنگ و علی قول سیاهه مائل رنگ مراد اولدینی و جوهری بنی سلیم دن
 برینه مالعهوق دیو صورتدیمده ر بددن اوزون اولانه دیرل دیدی دیدیکی مسطور در و ضم را ایلد
 ر بدوه قوشلیدر (عیشوم) فتح عین و ضم ناهنجه ایلد جوهری قولنجده دیشی قیل و ابو عیبه
 روایتنجه ضب در (عیر) جوهری قولنجده غیر وزنده علی الاطلاق حصار و حشی ایلد اهلبنه
 دینور و مؤنثی حیره در فتح همزه و سکون عین ایلد اعیار و فتح عین و سکون یا و الف ممدوده ایلد
 عبوراه و ضمینه عبوره عیرک جمیدر فل ایلد حیره کی (قاموسه عیرک حصار و حشی به اطلاق
 غلبه ایشدر و جمعی عینک کسر ایلد عیار و ضم عین ایلد بلا تا عبور دخی کلور و جمع الجمعی
 کسر عین ایلد عبارات در دیو مجر در (عیر) کسر عین ایلد ایل و جمعی عیران در (عین السراة)
 حانه هیننده برضدر (عیس) کسر عین و آخرد سین سانه بی صنه سفره فارشی اولان
 ایل ایض در مفردی اعیس و مؤنثی مدایله عیساء در و علی قول عیس کرام ایلدر (قاموس
 نخر رنجده جرادک مؤنثیه دخی عیاء دیرل و کذا فی الحیاة (دمیری بوراده شاهد لغت اوله رق اشبو
 قطعه رنگینی * وما احسن قول الاول * دیونخر بر ایشدر * ومن المجایب والمجایب جة *
 * قرب الحییب و مالیه وصول * کاهن فی البیاء یقتلها الظما * و الماء فوق ظهورها محمول *
 (الترجمة المارحیلة لاسعد الفقیر * جهسان عجایب ایلد طو بطلودر ازجمله * تقرب الله ایکن وصل
 بار او اور دشوار * بونک مثالی شواشتر که آبی طاشر ایکن * عطشله چولده او اور چاره سز هلا که دوچار
 (عیم) و دخی (عیلام) دمیری یاشنجه عینلرک فتحله ارکک ضبعدر و بولنردن اولان با و الف زاندر در
 (قاموسه ضفدعه دخی دیرل دیو یازمشدر لفظ مشترک اولان (عین) رقه سی بشل و فارنی صاری قری
 مقداری بر قوشک دخی آدیدر (عیهل) ابو حاتم قولنجده عین و هافتحمل یله ناقه سر یعددر لکن ارکک
 دوه وصفله جل عیهل دینز (لکن قاموسه نایله سرعت سیری و علی افة دیشی و نیجید شدیده
 سنه تا ایلد عیهل و دخی ضم ها ایلد عیهل و عیهل دینوب ذکر اولنان عیهل ایل ذکره
 دینور دیو مجر در فتامل (عیهلوف) جمعی ایلد حیر بون وزنده قرآن کریمه مذکور غلک اسمدر
 (عیدسوق) بنه وزن مذکور اوزره بر دویه نک آدی ایدوی قاموسدن بورابه نقل اولندی
 (ام عجلان) جوهری قولنجده طبودندر (این الاثیر قولنجده سیاه بر قوشدر) و علی قول رنگینی
 بیاض ایلد سیاهدن مرکب قو بروغنی تخریک ایدر بر قوشدر (ام عریف) یا آله ذکر ی

وصفی که در دو بیت صبره در (بو عیار) فتح عین و سکون باو آورده را ایله سیطر سابقدر
 غرضین میگوید (غرض) دان بهر ایله عراب و زننده غراب قبضدر و جعی کسر غین ایله
 عراب در (علی قول غراب کبره و این فارس قولنج عراب ضخمه و عبد ری شافعی قولنج
 کون را کسیده اولان غراب صبره درل و نسر کثیر از بیه دخی علی قول خداف دینور) قاموسه
 تشدید فا ایله اولان هجف و زننده غداف ارسلانه دخی درل دیو محرر در بالخاصه بعض
 تأثیرینی دمیری یازد (غذی) با تشدید یا غنی و زننده ذکر یکن سخته در لکن سخته و انقولیده
 هنوز طو شمش قوزیدر جعی فصل ایله فصا ل کبی غذاء در (غریق) ضم غین و فتح
 نون ایله جوهری و زنجشیری قولنجچه بوینو اوزون ورنکی بیاض بر قوشدر (نهایه الغریبه
 صوقوشنک ارککیدر و غرنوق دخی لغتدر و علی قول کرکی در دیو یازد (ابن خبزه الاعرابی قولنجچه
 غریق تمیحه سی بیاض اولدیغیچوندر و انسان تمیحه اولندفده مفردی غینک کسری و نونکینه
 فتحی ایله غریق و غرنوق دینور و ایکسندده ضم نون لغتدر (و علی قول غرائیق و غرائقه بط
 قدر بر سیاه طبردر) صحاحده کسر غین و فتح نون ایله مذکور اولان عرس و غرنوق بوینی اوزون
 رجل در (و غینک و نونک ضمه لیل غرنوق و ضم غین و کسرنون ایله غرائق شاب ناعم یعنی نازه
 یکت معنانه در و فتح غین و کسرنون ایله غرائق ذکر اولسان غرائق جعیدر نازه
 و تریکنر معنانه در و اشباعه غرائق و دخی غرائقه جعیدر دیو یازد (طبرانی نونک
 سعید بن جبر رضی الله تعالی عندهن استاد صحیح ایله تفریح ایلدی یکی روایتده غرنوق قبطیه
 رنگنده بیاض بر طبر اولدیغی و علی روایه خلقت غرنوقده دیگر طبر اولدیغی مصر حدر
 (قلت) لغه قبط کسر قاف و سکون با ایله فی الاصل مصر سکنه سی کندولندن عبارت
 اولان قوم و طاقه ک آیدر و قبطی بنه قافک کسری و سکون با و تشدید با ایله طاقه مذکوره به
 منسوب کسبه به درل (و قبطیه ذکر اولندیغی اوزره صیغه نسبت ایله آق ایچجه کلندن مصر ده
 ایشلتور و طوقور یابدر (جوهری و فیروز آبادی شاپ مذکوره معنانه اولان اشبو قبطیه قافک
 کسرنون و یابدر (اما انسان و غیر بیسی اولان شلرده مناسنه و ساری کبی نسبت اولندفده
 تغییر جازدر دیوب باعث تغییر بیان ایچمدر که همان علی غریق قیاس تغییرات نسبتدر دیمشدر
 (قاما فائده دمیری بسطی اوزره شاپ معنانه اولان قبطیه ده کسرقاف جوهری و فیروز
 آبادی کبی کوسر لیب فقط سبب تغییر ثناب ایله ناسی فرق ایچوندر که قافک ضمه قبطی
 و قبطیه یوب و یابدر) اما انسان و غیر بیسی اولان شلرده مناسنه و ساری کبی نسبت اولندفده
 اصلی اوزره کسر قافه نسبت یعنی اجراء قیاس اقتضایده چکی اشبو نقولدن مستفاددر (قزوینی
 دیمشدر که زعم هنگام جهالت اوزره غریق غراب و بوم کبی طبور قواطعندر طبر مذکور
 تغییر هوایی حس ایلدکده بلادی سمته قولافوز و حارس اتخاذله رجوع ایدر و طبرانه تعرض
 سباع طبور خوفندن غایت بو ککه قانقار و غیم هواده و کچید ده واکل و شمریده به ایزل و خوف
 مذکور دن ناشی سارینی کسرل و او بود قارنده باشلرین صدمه به باشه نسبتله اهون دوشن
 بو صبر اولان جناح لری تحت صوفارل و رأسک ایچنده اشرف اعضا اولان چشم و مدبر بدن
 اولان دماغ اولدیغی با دلهام بیلوب بروجه محرر ضرردن وقایه ایدرل و ایقولری ثقیل اولسون
 دیو یابدری اوزره او یورل اما حارساری اصلا او یوماز و سربینی قنایده صوقوز و داغ اطرافنه نظرده
 اولوب برننه حس ایلدکده اعلا صوبله فی الحال سارلرینی ایقناط ایدر قنم الحارس (قلت) با لاده
 اوصاف مذکور کرکی ده کرکی کبی ذکر اولمشدر (بعض ترجمه افتده غریق قوزو دیدکدر یدر
 دیو کورمشدر (زبل غرنوق صوابله محق و انکله بر فته ایلدی لوب بورونه صوقله انده اولان

کافه فروجه نافعدر (دمیری) شافعی غرائیق طبیعتدن اولافله حلالدر دیمشدر (صاحب التحفه
 دیو که بن مذهب حنفیده بوکا دائر بر سهله صریحه کوره مدم لکن قواعد و اصول مذ هب حنفی
 آبی دکلدر خصوصاً اگر غریق کرکی ایله تفسیر اولنور سه حلی ظاهر در (دمیری اشبو مطلبده خیلی
 فوائد و سیاهیسی سیرنده سلك اللال تحقیقه چکیلان غرائیق مجتبی فصل ایله ویسی مرحومی تأیید
 ایتمشدر نظر اولنه (غاق) و غافه طبرمادن بر نوعدر (غر) ضم غین و تشدید را ایله صوقوشلندن
 سیاه بر طبردر قاله ابن سیده (غراء) فتح غین والف ممدوده ایله باشی بیاض بر قوش اولوب ارکک
 و دبشسته اطلاق اولنور و جعی ضم غین ایله عر در نقلته من القاموس (غارة) تشدید را ایله
 بر طولیل سلك اولدیغی دخی قاموسدن نقل اولندی (غزال) بوینوزلی ظهور بنه دکن کیک یا ورسنه
 دینور جعی غله و غلمان کبی غزله و غزلان در دبشسته ابن سیده و غیر یاری قولنجچه غزله درلر حتی
 حریری آخر مقامه خامسه در محرر * فلما ذکر قرن الغزله * طبر طبر و الغزله * سجعنده استعمال
 ایلشدر که اولکی غزله دن شمس و ایکسچیدن انندی اولاد طلبا اراده ایلدی (هر نه قدر
 به ضیلری حریری) بلخی تغلیط و تخطئه قلمش ایلده عدم تغلیط صوابدر زبانه غزله
 اطلاق عرب عربانک نظم و نثرده واقعدر قاله دمیری (تحریر شافعه ده تحریر اولندیغی
 اوزره غزال بوینوزی طلوعنده ظبی و غزله ظبیبه تمیحه اولنور (حکم غزال ظبیبه یکدی
 (مراره غزال قطران و طوزه قارشدر یلوب صحاق صوابله ایچلسه دم و فحی قذف ایدوب
 او کورکی کسرسار منافع شحم و دماغی و فوائد آخری یادکار دمیر یدر کور یله (غرائق)
 کسر غین ایله بر طار اولدیغی ابن سیده حکایه ایتمشدر (قاموسه) غرنوق (زبور و فردوس
 و زنارنده سیاه و علی قول غریق و غرنوق مذکور کبی بر طبر مابدر دیو محرر اولوب جوهری
 بو حیوانی غریق باشقه دکلدر دیو و هم ایدوب (غرق) ماده منده قوش معنانه اوله رق
 ذکر ایلدشدر دیو اعتراض اولمشدر (قلت) وزن قسطاس اوزره ابن سیده دن محکی اولان
 اسم صاحب قاموسک از دیغی او اوبده قلم نسخ و او برینه الفبی یازمشدر یا خود اوده باشقه میدر
 توهمی در کاردر زیر احساح و قاموسه غرائق بو قدر تنوع و تأمل اولنه (غضاره) فتح غین ایله
 ابن سیده قولنجچه قطعه در کذا فی القاموس (غضب) ضم غین و سکون ضاده میجه ایله نور
 و اسددر قاموسه (غضوب) فتح غین و ضم ضاده ایله بو معنارده لغت اولدیغی و حیه خیشنه به
 دخی غضوب دیدکری مذکوردر و غضوبده معنای حبیبی دمیری دخی مستفاددر (غضفه)
 غین و ضادک قحطیه قطای جوندر (واقولیده فارسیده سلك خارء سیاه دیندیکی مصر حدر
 (قاموسه) بر قوشدر و دخی قطادر دیو دیگر قوشه دخی دیندیکی کوسر لشددر (قلت)
 جون لون و زننده سیاهه مائل بشل رنگدر (غضبض) شدید و زننده ولد بقره و حشیه در
 (قاموسه) فتح غین و تشدید ضاده ایله غض دخی بو معنایه اولوب یکی طوغش اولاد بقدردر دیو
 مفسر اوله رق و حشیه قیدی بو قدر (غطریف) دمیری یا نیچه فردوس و زننده طاء حطی ایله
 سلك و دخی بازی یا وروسی و دخی سید و شریف یعنی اولو و عالی نسب و دخی سختی معنارینه در
 و جمع الجمعی غطار فده در (و به ضیلری بونده تسخیف اولوب صحیحی عین مهمله ایله و ظاء
 میجه ایله غطریفدر دیدی انتهی) اما قاموسه اعتراض مذکوره دارسوز اولمدیغندن فضله
 غطریف کسر ایله سید و شریفه و دخی سختی سری شایه درل و بو معنارده عینک کسر یله
 غطراف دخی لغت اولوب بونلرک جمعی غطار فده در یاز یلوب جمع الجمع قیدی یا زلدیغی و بعده
 ذباب و فرخ البازی به وحسنه یعنی کوزله دخی درل و بو معنارده ضم غین ایله غطروف دخی
 لغتدر و فردوس و زننده شاب ظریفه درل دیو مضبوط و مفسر در قنامل (سری مذکور و زنا

و معنی سخن دیگر عبارتست از قاموسه معنی لغظنه صفة ذکرى تأکید و ایضاح همچون اولمسی
ملاحظه اولندی قنامل (غطلس) عملس وزنده دیندر قاموسه ابو القطاس کنیه سی
دخی اولدیغی مذکوردر (غطاط) جوهری قولنج سحاب وزنده ارقه سی وقارنی نقطه لی
وقنادر نیک ایچ جانبی سیاه ایقلری و بوبنی اوزون متناسب الاعضا و لطافت اوزره اولوب و جنسک
سورینه قارشیمبوب نهایت ایکبسی اوجی بریده کر ز بر نوع قنادر (و ابن سیده قولنج
غطاط مطلقا قنادر و علی قول غطاط ایکی نوع اولوب ربیسی ایقلری قیصه و بوبنلری
صاری و صهب الخ و افیدر که کدر به وجوبه دینور (و دیگر نوعی ایقلری اوزون وقارنی بیاض
و کوزلری و اسودر که غطاط دینور (و بر قول غطاط نوعدن اولیان بر نوع قوشدر قاله الدمیری
(قاموسه غطاط قطایه دیندیکى و علی قول جوهر نیک ذکر ایلدیکى نوعه دینوب مفردی
غطاطه اولدیغی مذکور و (غطاطه) دیشی «خله» واحده دینوب جمعی غین اولانک قحی
و ثابته تک کسری ایله غطاط اولدیغی مسطور در (لکن ازهری غطاطه غین «جهه ایله
نصف اولوب صوابی عین مهمه ایله عضطه در دیشدر (غفر) ضم غین و سکون قاف ایله
ولد الارویه بیان یکسک اوغلاغیدر جمعی فتح همزه ایله اغفار در (و انقوابده ضم هم و سکون
غین و کسرا ایله (مقفره) ذکر اولان اوغلاغک اناسیدر یعنی یادرولو بیان یکسیدر دیو ترجمه
اولمشدر و جمعی مفورات کاور دیشدر (قاموسه غفر مذکور اولان فتح غین ایله کوسریلوب
همه ضمی اکثر و جمعی عینه وزنده غفره ایله قبور وزنده غفور دخی کادیکى مضبوطدر (غفر)
کسر غین و سکون فایله واد بقره و حشبه در لکن قاموسه و حشبه قیدی یوقدر و دخی بر دیو به آیدر
دیو محرر در (غمسه) دمیری یا نتیجه فتح غین و تشدید هم ایله صویه جوق طالار بر طاردر و اهله طیر
مادن عد اولمشدر و جمعی به تشدید ایله غمادر (لکن قاموسه طبور مادنر دیو تفسیر اولمش
و مهدیده غطاطک صویه جوق طالانی در دیو یازمشدر (وینه قاموسه عبوس وزنده (غموس)
* و اناسقه الی لابن انان جلهها و الی بشک فی مخهاار بر او قصید والی فی بطنها و الی و هی لا تشول
قیین * یعنی که لکی بالا و اولیان و دخی خنی و سمر لکی کدوب آرقفتدن ایلمکی آرمش و فاسد
اولمشی یا خود اتی قور بمشیدر دیوشک اولنان یعنی ایلمکی فاسد اولوب بالکز آچلقدن
انی قور بمشی دیو اشباهده قلان و دخی قارنده ولدی اولوب قور یغنی قالدردق علامت حل
اولدیغی حالده کهه لکی تبین ایتمسون دیو قالدرد میان ناقدره اطلاق اولنور دیو محرر در لکن
محاحده غموس الحق طرغورمسی یا قلمشجیه قدر حل ظاهر اولیان ناقدر دیو تفسیر اولمشدر
ترجمه قاموسه و او عطفه ایله سرد اولنان معانی مذکوره و غموس (او) ایله ترجمه اولوب یا خود
بوو یا خود شودر دیندیکى برنده مبدتأمل اوانه (مخ ایلمکه دیندیکى کبی دونه ک سمره سنه دخی
دینور قنامل (غنادر) ضم غین و کسرا ایله قبللری جوق اولان ضمیلدر (غنم) فتح غینله معلوم
اولان قیوندر و محکمه بیان اولندیغی اوزره غنمک کندی افطنندن مفردی یوقدر یعنی غنم شاه
لفظنک مد الفله جمعی اولان شاه معنا سنه اولوب بر غنم دیک اراده اولند قده غنمک مفردی
اولامه شاه دینلور و غنمک جمعی اغنام و غین و نونک صمه لایله غنوم کاور و افعال بایک اسم
مفعول بنیه سیله «غنه» لفظیه غنم توصیف اولنوب (غنم مغمه) دیمک غنم کثیره دیمکدر و بو غنم
اسمده جوهر نیک وانی مری حومک ترجمه ایلدیکى قولی مأل بودر که غنم لفظی مؤنث سماعی
اوله رقی قیون جنسه موضوع نوع ذکر بنه و نوع انناسه یکان یکان و مختلط اولدقارنده جله سنه
اطلاق اولنوب تصغیرنده ها یعنی تاه تأیث الحاقیه غنمه دینلور ز بر اسم جمعه آدمینک غیرنده
استعمال اولند قده اناره تأیث لازم اولوب تصغیری بوجه محرر تا ایله اولور و کذلک هر نقدر

قیون ارکک و قوج اواسده مثلا خمس من الغنم دینیلوب عدد تأیث و تذکره معنادن قطع نظر
ایله لفظ اوزره جاری اولدیغندن عدد تأیث اولنور که اوجدن اونه قدر نحو قاعده سنجه
معدود مذکره مثلا خمسة دینیلوب مؤنثه خمس دینلور که اشبو عدد ماده سنه تأیث و تذکر
عکسند در سبب و تعلیل کتب نحوه دن کوریه و غنمه ذکر اولان اشبو احوال لفظیه بعینها
ایل اسمده دخی جاریه در انتهی (و صاحب الفاموس اغناظم وزنده اغنام دخی جمع غنم و غنمک
تشبیه سنده قطیعین یعنی منفله ایکی سوری اراده اولنه رقی غنمان دخی دینور و افعالدن غنم
مغمه دیندیکى کبی تغیلدن دخی مغمه دینور که بر منوال مشروح غنم کثیره دیمکدر دیشدر
اشبو حیوان حلال مبارک مطلبنده دخی دمیری فاضل نیجه سنابل فوائد و مسائل زب کشتراز
اوراق حیات الحیوانی ایتمش و امام همام شافعیک روح الله تعالی روحه پیوردیغی بر قطعه
نفسه سنی ثبت ایله معنی کلمه روزگار راهنه کتشد در رحمه الله تعالی همان استفاده اولنه (غواص)
برقوشدر که اهل مصر غطاس دیر و بو طیر بمنه تعالی ذکرى آقی قرلادر قزوینی دیر که بو قوش
انهارا طرافنده اولور و قوت و طعمی صید ابتدیکى ماهیدر و کیفیت صیدی شویله در که صویه
معکوسا قوت شدیده ایله طالور و یث سمکه قدر صوده طور و کوردیکى کبی طوتوب صعود ایله
بیردرون ماده زباده طورمه سی عجایب دندر وارض بصره ده جوق بولنور و غریبه ک کوردن
منقولدر که بر غواص یعنی طیر مرقوم طاوب صید ابتدیکى بالفله چقد قده بر قارغه غلبه ایله
بالغنی آور تکرار طاوب بنه شکاری ایله طوعنده غراب بنه قار اوچنی دفعه ده بنه بالفله
چقوب و قارغه بنه اگرچه قار لکن غراب بانق کلیله مشغول ایکن غواص شدله صحر یوب
و قارغه تک یاغندن یاغ لبوب فی الحان بر بر صویه طار و قارغه تک هلاکنه قدر صوده طور و بده
چقار که حیوانه کوره بر عجیب انعام در ذکره الدمیری (دمیری و صاحب الخفه قزویندن نقله
اکلی حلال اولدیغی رافعی شافعی غیر یسک مفهوم کلامیدر دیشدر و بوندن
باشقه نحوه در حکم مذهب حنفی یازلامشدر دمیری بو طیر کفانی قور بدیلوب بعده انسان شعر به
سحق اولنسه طحاله نافعدر و ککنده دخی بو خاخره وارد دیشدر لکن شراله «حقنک صورتی
و کیفیت استعمال هم حال ار بایله محبته توفع ایدر چکی ظاهر در (غونا) جرادر و با لارده
بالمناصبه بوکا دار کلام یکمشدر (غیداق) فتح غین ایله ضب یاور و سیدر که حسلدن اکبردر
و خلف الاحر قولنج غباد قی حیدر در قاموسه عید ق کریمه و حبیک طوبیله دخی اطلاق
اولند یعنی مذکور و غیداق مرقومه حیات معنانه اوله رقی اشباعله غیداق املا سیله
مسطوردر (وینه قاموسه (غبول) زنبور زنه سنده بر طر ایدوی (غبیل) فنغوزنی اوزره عناق
الارض اولوب نجی کادیکى وزنبور وزنده حقیقی معروف اولدق بر دایه اولدیغی مقیددر
(غبطله) بنه فتح ایله بقره و حشبه در کفایه ده جماعت بقرو حشی به باین موجدین وراثین
مهملتین ایله مع سکون الباء الاولی ررب و کذلک همزه نک و جیک کسر به اجد دخی دیرل
ایدوی مذکوردر لکن قاموسه اجد زجر للابل دیو تفسیر اولمش و جماعت بقرو حشی برنده
القطیع من بقرا و حش دیشدر تأمل اولند (غیل) دیل زنه سنده سلاحک ارککیدر (غهب)
اعلام عربیه دن سهیلینک غزوه بدرده مکرر بن حفصک شعر شرحنده یازدیغی اوزره نعمات
ارککنه و دخی عقلسره دیرل «فاه» فاک ضمیله فعال وزنده جمع چندا حرفدن عبارت اشو
فرار اول احرفدن یعنی کلمه در دندر نقلنه من الصحاح (غازر) رادن اول زای ایله کد و سنده حرت اولان
قاره قارنجیه در قاموسه دخی بویله در لکن صاحب الفاموس (فرز) ماده سنده یعنی رادن صکره
زاید نار زجد السود من النمل دیشدر قنامل و دخی فاک کسری و زایک سکونیه (فرز) ضأنک

اون کونلکندن فرق کونلکند و علی لغة اوچندن اونته قدر اولانته وجديه و ببرک ارکک
 باوروسنه دینور و دیشی باوروسی قرره در و اناسنه سخابه و زننده فزاره دیرل و مطلقا دیشی
 پردخی فزاره در دیو قاموسه محرردر (فاشیه) و زناومنی ماشیه در که مال جنسندن ابل و بقر
 و غنم ساعه کی ارضه منشر اولان حیواندر بر کیمه نک مواشیهی چونانده * افشی فلان * دیرل
 (فاموس) جاموس و زننده حبه و وعلدر قاموسه کره یعنی آلت تناسل باشنه و داهیه به دخی دیرل
 دیو مسطور در ائمه عربیه دن ابن الاعرابی مقام اسنشهداده اشعار عرب عرب بادن * قدیهلک
 الارقم و الفاعوس * و الاسد المدرع النهوس * یعنی بعد الانشاد کلام عربده فاعول و زننده لام الفعلی
 سین مهمله اوله رق اشو فاعوس و سودا مرصی معناسنه (بابوس) و غیر معناسنه (رابوس)
 و وسط در یا معناسنه (قاموس) و جبل معناسنه (قابوس) و کندوسبله تشام اولنان دابه معناسنه
 (فاموس) و (جاموس) معلوم واکول معناسنه اولان (جاروس) دن غیری یوقدر دیمشدر
 لکن ابن درید انسانه او بقوده واقع نسته و حال معناسنه اولان (کابوس) ایله صاحب الخیر
 معناسنه اولان (ناموس) و صاحب السریعنی سرداش و محرم دیمک اولان (خاطوس)
 اسمعزین دخی کتورمشدر (صحیحین بخاری و مسلم) واقع اولوب سیر شریفه رده تفصیل اولنان
 بدأ وحی کفیننده مذکور (ان ورقه بن نوفل قال هذا الناموس الذي ازل علی موسی بن عمران
 علیه السلام) روایتی شارح مسلم نووی و دخی غیر یسی اشو ناموسدن مراد جبرائیل علیه
 السلام و سبب تسمیه دخی جناب حق عزوجل جبرائیل علیه السلامی خصوص وجه تخصیص
 بیوردیمشدر دیمشدر (فاموس) حوت الحیضدر که باآده یکممشدر (فالج) دهانج که ذکر ی دال
 ایچده یکممشدر (فایله الاناعی) بمنه تعالی و اوده ذکر اولته حق نبات ورداندر (فتاح) عین مهمله ده
 ذکر ی مرور ایدن ام بجلان ایله مکئی اولان طائر در لکن قاموسه کان و زننده بر طائرک علیدر
 وجعی مفتاح کلورو (فتاحیه) ضم فا و کسر طاء حطی و تخفیف یا ایله طیر آخر اولوب * نافه
 مفتاح * و یاخرقی تون اوزره مقدم اوله رق * اینق مفتاحات سمزده لر دیمکدر و صبور و زننده
 (فتوح) احلیلی واسع نافه در دیو محرردر (فتح) ابن سیده قولنجه دود اجر اولوب مفردی
 فتوح در تنع اولنه (فدوکس) کذلک جعفر و زننده (دوکس) اسد دیمک اولدینگی و انقولیدن نقل
 اولندی (فدش) ضم ایله عتکبوتدر وجعی قرده و زننده فدشه در (خل) ذوی الارواحندن
 طرناقلی و جنال طرناقلی و دوه ایاقلی اولان مخلوقک ارککته دینور وجعی فتح همزه ایله اغل
 و ضم فایله خول و کسر فایله خال و خاله کلور جاله کی (فرا) فالت و راک فتح ایله بلامد
 حار و حشیدر وجعی جبل ایله جبال کی کسر فو و الف ممدوده ایله فراده در * کل الصید فی جوف
 الفرا * مثله در که مفهومی آشکار اولدینگی اوزره هر شکار شکم فراده در دیمکدر و مثل مذکورک
 اصلی براز فقا صیده چقوب بری کبک و دیگر ی طوشان طونوب رفیق ثالثه نفاخرا کوسر زل
 او دخی فرایعنی جسامتلو اولان بر بیان اشکی یاقه لبوب قول مذکور ی ابتداء تفوه ایتمکله مالی
 سزک مظهر اولد بفرکظی و ارنب بنم صیدم اولان فرامک ایچنده در سزک آویکز و سار صیدلردن
 اعظمدر دیو افتخار عظیم دیمش بعده معنای مذکوره مناسب برلده استعمال اولمش و * یقولون
 کافات الشاة کثرة * و ماهی الا واحد غیر مفتر * اذا صح کاف الکبس فالکل حاصل * لیدک
 و کل انفسی حوس فزاره دیمشدر اولدینگی کی اعظم و بر شعرا و علماء عربده قولنمشدر
 (اورمده) نایب اشک صیدت فتح ایله * ایچدینجه عاشق اساطوره بوب دایم اوچوب * کندینگی
 بعد آویزله در دیو و زننده در * یعنی کاد کدر وجعی فتح تهنه فراشدر فیدل و مومه کندینگی
 و یاخرقی تون اوزره مقدم اوله رق * اینق مفتاحات سمزده لر دیمکدر و صبور و زننده

حیوان شبه نکام شوخ و سرچی کورد کده کو یا کندینگی بیت و محل مظلمه و شمعه فی او بیتده
 کان بر کوه یعنی خارجه آچیش دلک و بیخیره صانوب طلب ضیایله نفسی ناره الفسادن خالی اولماز
 یعنی اول صالدر دینگی آتشدن قاجرو بنه فرا کرلنی کوروب کوه به سداد اوزره اصابت ایلدم
 کانیله مرید مد اخیری احتراقنه قدر آتشدن دوز و اشو حال پروانه فی حجه الاسلام غزالی قدس سره
 صلاحه ترغیب باینده یازدینگی کلامه توطئه و تمثیل اوله رق ذکر ایدوب دیمشدر که (اشته فراشک
 بو کیف هلاک نقصان وجهلنددر و معلوم اولسونکه افسانده معاصی به انکسای و آتش
 شهواته نهافت و دوشمک اوزره ارنکابی اولانلرک فراشک جهلنددر اعظم اولار جهالت ایله اجهل
 اولستنددر نیجه اجهل اولسونکه العیاذ بالله تعالی هلاک مؤبد ایله هلاکنه دکن کندینگی
 شهوات و معاصی به مک اوله رق خود بخود الفا ایدر و راه ضلاله کیدر کاشکه جهل آدمی جهل
 فراش مقدارنده اولدیکه اوبیچاره نادان حیوان ظاهر ضوئه اغترار ایله محترق اولوب فی الحال المدن
 واضطر ایدن خلاص اولور کیدر آدمی ایسه عبادیه تعالی ابدی و یاخود مدت مدیده دوزخ
 عذابده قالور و انذلک رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم (انکم تهاقون فی النار نهافة الفرائش
 و انا آخذ بحجزکم) بیورمشدر انتهی (دمیری و حکمه تحریم الاکل دیوب صاحب التحفه دخی
 ولوالجیه دن نقل ایله دمی اولیان مخلوقنددر و دمسر حیوانک سمک و چراددن ماعداسی حرامدر
 دیمشدر (فرافصه) ضم فایله غصنفر یعنی ارسلاندر و فتحیه نامدر چلددر * و کل فرافصه فی العرب
 بالضم الافرافصه ابی نائمه * کلامی منقولدر که مالی مطا ائمه عاجزانه اوزره فواعله وزنی بنی آدمده
 مستعمل اولورسه فانک فتحیه اولوب سائر حیوانه اطلاقده ضمیمه در دیمکدر فتامل (صحاحده
 ضم فا اول و کسر ثانیه ایله اسددر و بوسیددن رجالدن بعضی اسم مزبور ایله تسمیه اولنور
 دیو مزبور و قاموسده ضم ایله فرافص و فرافصه اسد شدید غلبه و وسیع غلبه و رجل شدید البطش
 و فتحیه رجلدر دیو مسطور اولوب حیوانده انجق ضم و آدمی ده ضم و فتح مشرک اولدینگی تصریح
 اولنوب لکن صحاحده بواسرک مسکون عنه در فتامل (فرخ) فایله راک فتحیه لر و آخری خامه اخذ ایله
 فی الاصل قوش باورولرینه موضوع اولوب و حیوان و نبات جنسندن هر بر صغیر و خرده ده
 استعمال اولنور یعنی هر بر ذی روح ایله نامی نک سنا و نبات و فاغنه اگرچه باورودینلور لکن اطلاق
 اضافته اولور مثلا انسان باوروسی و طواق باوروسی و آت و مایمون باوروسی و آسمه باوروسی
 و منبل باوروسی کی بوضوئده سوق کلام مذکور دن بالکری باورودینمکله قوش باوروسی
 اکشلاز اوله جتی مطا ائمه فقیر در و فرخک مؤنثی فرخه و جمع فاتی افرخ و کثری افرخ کلور
 (فرش) دمیری یسانی اوزره فتح فاوسکون را و آخری شین مجمه ایله ذبحدن غیر شیه صالح
 اولیان خرده و اوافق دومیه و بقره و غنم اطلاق اولنور * و من الانعام حوله و فرشایک
 قول کریمنده واقع فرش لفظی معنای مذکور دندر و حوله نک فرش اوزرینه تقدیمی حوله نک
 انتفاعی انتفاع فرشدن اعظم اولدینگی ایچونددر که اکل و حمله انتفاع حوله در کارددر
 (امام فراجه الله قولنجه فرشک جعی عرب بدن استماع و انمبوب مصدر اوله رق انکه حیوان تسمیه
 اولمشدر و مصدر اولدینغه بلغانک * فرشها الله تعالی فرش * دعال بنی فراشاهد کتوروب
 * بهابنا * ایله تفسیر ایتشددر (قاموسده دخی الفرش المفروش من متاع البيت و الزرع
 اذا فرش و الفضاء الواسع و الموضع یکر فیہ النبات و صغار الابل و منه * و من الانعام
 حوله و فرشایک * والدق الصغار من الشجر و الحطب کل ذلك لا واحده و البيت و البقر و الغنم
 و انی لا تصلح الا للذبح و اتساع قلب فی رجل البعیر و هو محمود و الکذب الی آخره * دیو محرردر
 فلیحفظ (فرز) هدهد و زننده کو کر جن جنه سنده طيور مادن بر طائر در (فرفور) عصفور

زنده سنده بر قوشدر جوهری * و امله الذي قبله * یعنی فر فرور ذکر اولنان فر فرده لغندر کان ایدرم دیمشدر
قاموسده ده فر فرهدد وز برج وعصفور و زانلند * بر طائر در دیو مفسر در (فرع) دمیری
تحریری و نقلی اوزره فحشینه یعنی قابله را اوستون اوله رق ناقه نك اول طوغن یا ورسیدر یعنی
الکبدر که وقت جهالتده اتی معبود باطلر یچون بوغازلیوب و بیجوب اناسنک کثرت نسلیچون
تبرک قصدا یدر لدی و بوکار باطل (لا فرع ولا عترة) حدیث شریفی دلالتیجه بمنوع حضرت
شارع در علیه الصلاة والسلام (وعترة فتح عین ايله بر ذبیحه در که اتی اول یوم شهر رجبده ذبح ایدر
ورجیبه دخی دیرل ایدی (جوهری العترة وهی شاه کانو اید بچونها فی رجب لا کهنتم) دیوزمان
جاهلیته بترا یچون ذبح ایدلکاری قیون ايله تفسیر ایدوب لکن دمیری مر حوم ذبیحه بی اطلاقه اول
رجب قیدینی کنورمش و وائی مر حوم دخی عترة بی دوه در دیو ترجمه ایتش و صاحب القاموس
فرع مذکور اول ولد ناقه و یا خود غنم در که اکه باطله ل یچون ذبح ایدر لدی و علی قول بر نك
دوه سی یوزر اسه وارد قدده اول مالک مائه کامله بر بکر دوه بی صغنی یانه تقدیم ایدوب بوغازل
ایدی اشته فرع اول دوه در که صدر اسلامده یونلر نسخ اولندی (وعینک کسر ايله عتر دخی
عترة مر قومه زمان جاهلیته بتله ذبح اولنان قیوندر دیو ابضاح و بلکه توفیق ایلشدر فتأمل
(حکم اول شهر رجبده عادت هنگام جهالتیجه تغاخر طریقه ايله اولیوب مجرد لله تعالی ذبح
ذبیحه مستحب ایدوی دمیری ايله صاحب التحفه نك یوم قاسمده کنوردکاری آثار و اقوالدن
مستفاد در مراجعت اوانه (فرعل) قنفذ و زننده عین مهمله ايله ضعیف یا ورسیدر و جچی فراعل
کلور (فرقد) جعفر و زننده او کوز یا ورسیدر و (ابو فرقد) ثور و حشیدر (فرنب) کسر فافله
ابن سیده قولیجه فار یعنی موشدر و علی قول بر بوعدن اولان فار یا ورسیدر و هکذا فی القاموس
(فرهود) جلود و زننده ولد سبع یعنی برنجی حیوان یا وروسنه و علی قول ولد وعله و جنه سی
ایری غلامه یعنی خدمت ایتکه قابل صبی به دیرل و سمرن کیسه به تفعیل یابندن اوله رق تفرهد فلان
دیرل قاموسده ضم فاوها ايله فرهد و کذلک فرهود یجمع الاعضای طولو و دخی ناعم و تار یعنی
ز و ملا یوم تلی کیسه به و دخی ارسلان یا وروسنه و معنای مذکور اوزره اولان تملی و کوزل غلامه
دینوب فتح فایمی جلود و زننده دخی لغندر دیو مسطور در (دمیری) یا نجه قلیل و زننده (فربر)
و فاک ضمه (فرار) نجه و ماعزه و بقره اولادی یعنی دیشی قیون و یکی و صغیر یا ورسول بدر
و علی قول کوزی خرده اولان یکی یا ورسیدر ابن سیده قولیجه فریره فرد و جچی فرار مذکور در
(ترجمه صحاحده اشو فریر ايله فرار طویل ايله طوال کی بر معنایه در یعنی ایکبشیده بیان صغری
یا وروسی آدل بدر بعضی فرار جمع فریر دیدی و اشو قول ابو عبید دخی ذکر ایدوب لکن کلام
عریده عینک ضمه فعال و زننده جمع بر فاج کله دن عبارت او اوب بر سیده بو فرار در دیو در تنی
کوستر مشدر دیو محرر در (و فرور آبادی دخی فریره لغات اوله رق امیر و غراب و صبور و زنبور
و هدهد و علابط و زنلند * کلوب نجه و ماعزه و بقره و حشیه یا ورسول به دینور دیو بقره بی
وحشیه به تخصیص ایدوب و علی قول خرفان و جلانه دیرل و جچی دخی نادر اوله رق غراب
و زننده کلور دیو بالایماز صحیفه قاموسده یاد کار فواید تحقیقات عوائد ایلشدر علیهم الرحه (فروج)
فتح فایله فتای دجاسدر یعنی طاوغن نازه سیدر و حیاتی روایتیجه ضم فادخی لغندر و جچی
فرار یحدر قاموسده تنور و دخی سبوح و زنلند فرخ الدجاج دیو ضبط و تفسیر اولمشدر (فرانس)
غربال و زننده و (فرانس) ضم فایله اسده و رطل شجاع شدیده دخی دیرل نفلته من القاموس
(فسافس) ابن سبنا قولیجه خفافس و زننده زیاده بدبوی قراد کی بر حیواندر مالا بسده عدسی
الشکل در دیو توصیف اولمشدر (قر و بی بو حیوان نخته بی اولمه شبهدر که سختی اولنوب

آت تناسل ثقیه سنه یعنی دلکنه وضع اولنسه عسر یوله نافعدر دیمشدر فتأمل مالا یسمده
بو خاصه و سائر خواصی محرر در بقایله (فصیل) اناسنک امزومه سندن مفصول اولمش یعنی کسلیش
و آیریش اولان دوه یا وروسنه دیرل که قنیل و جریخ مقبول و محروح دیمک اولدینی کی بودخی
مفصول دیمکدر یعنی فعیل بمعنی المفعولدر و جچی ضم فایله فصلان و دخی کسر فایله فصال
کلور که مر سابقانهایه ده * ما فصل من اللبن من اولاد البقر * دیو مفسر در قاموسده * و ولد الناقة اذا
فصل عن امه * دیو مفسر او اوب جچی ضم فاو کسر فادخی لغت اوله رق فصلان و کاب و زننده
فصال دخی کلور دیو محرر در تأمل اولنه (فلس) انجس و زننده قوجه مش کاب و دبدر قاموسده
شخص حر یص دخی فلشدر دیو زیاد قلمشدر (مهدیده) مر دحر یص وزن لاغر سربن و سک
فلاحس جعش دیو محرر در (فلو) فاک حرکات ثلثه سی لغت اوله رق مهر صغیر یعنی اوافق
طایدر و جچی همزه نك فتحی و الف ممدوده ايله افلاء در جوهری فتح فاو ضم لام و تشدید و او ايله
ضبط ایدوب ضم میم ايله ولد فرس معنایه در و مهره فلودیدکاری اقتلا اولد یغندن یعنی اناسنک
مه سندن قطع اولند یغندن اوتور یدر و مؤنثی تا ايله فلوته در جچی عدو ايله اعدا کی افلا در
دیمشدر اما قاموسده فتح فایله فلا و دخی ینه فتح فاو مد الف ايله فلاء سود و برماک و یا خود
سود دن کسمک معنایه در و افعال و افعال یابارندن افلا و افلا دخی یوم معنایه در و کسر فا
ایله فلو و دخی عدو و سمو و زنلند سود دن کسلیش و علی لغه بر یاشنه با صمش بخش ايله مهر اولوب
جچی بر وجه محرر افلاء و دخی فتح فاو الف مقصوره ايله فلاوی کلور دیمشدر (و محطده) جچی
کسر فاو الف ممدوده ايله فلاء اولدینی مقید در (وجع اولان مذکور فلاوی لفظنک اصلی
خطایا کی فعیل اولدینی و ابوزید بیاتیجه فلوک فاسی مفتوح قانسه و او تشدید و مکسور قانسه
تخفیف قنلور و ثلاثی اولان فلو قطع معنایه اوله رق عن ايله تعدی ایتکه فلوته عن امه دینوب
و افعال دن سود دن کسمک معنایه اوله رق بنفسه تعدی ایتدیکندن افلیته دینلوب و فلو
اولان فرسه فرس مغل دینوب مقلبه دیمک دخی جائز ایدوی حیاة الحیوانده مکتوب در و اشبو
تفصیل قاموسده عبارة موجزه ايله طو یلمش اولدینی البایه روشنادر ذکر اولنان مقلی و مقلیه
حامل ايله حامله نکتیه سی کیدر تأمل اولنه (فتاة) فتح فایله صغیر اولوب جچی فتحینه فتوات
کلور (فک) عسل و زننده کورکی آلتور بر دیو در ابن سبطار بیاتیجه صفایه بلادنده او اور
بر حیوان در یسیدر که کور کلرک ایلیدر و بعض اماره ايله اتی طائلی اولن کان اولنور و مزاجی
سمور دن ارد واعدل و سنجاب دن احرا و لغه امزومه معتدله اصحابه صالحدر (دمیری)
شافعی طبیبان دن اولغله اکللی حلالدر و تمهیدنده ابو عمر و امام ابی یوسف سندن سنجاب و فک
و سمور ثعلب و ابن عرس ککی سیدن اولدینی نقل ایلشدر دیو تحریر و صاحب التحفه
دخی قهستانی فکی سباع ذوی الانبایدن عد ایتدی دیمشدر (فتیق) عرب میباندده
مکرم و محترم عدیله ثیوب و اهانت ایتدکاری خلل در و جچی فتق و افساق کلور (و انقولیده فتق
ضمینه جوان و سمر اولان ناقه به و دخی ناز و نعیده اولان عورته دیرل و فتح نا و کسر و مد تون ايله
فتیق مکرم اولان یعنی اکرام و حرمت اولنان ارککه دیرل و ابوزید قولیجه فتیق مذکور صفت
اولیوب بلکه خلل مکرمه دلالت ایدن اسلردن بر اسمدر و جچی ضمینه فتق در و ابن درید روایتیجه
جچی فتح همزه ايله افساق در دیو مفسر و مفصلدر (قاموسده) الفتیق کامیر و وضع
قرب المدینه و الفحل المکرم لایو ذی لکرامته علی اهله و لایرکب جمعه ککشب و جمع جمعه افتاقی
دیو مفسر در که ترجمه سنده خلل مکرمی عاصم افتدی مر حوم شول بهور دوه به دینور که بقایت
کرم و نجیب اولغله کند یسته تحمیل ککی حائله رنج و اذا اولنلوب و اوزر ینه ر کوب
اولیبه دیو شرح ایتشدر لکن یونده بر دقت بری وارد در تأمل اولنه (فور) ضمه طایفه یعنی آه و لر در

و انچه در مفردي بود قدر (قلت) مهذب و صحاح و تهذيب و محيطه دخی بويله مضبوط و مفسر در
اگر قلموسده فور ضمله ظباد که قارک جه بدر وها ايله دخی لغتدر دیو مسطور در تأمل اولنه
(قول) ایاقلری قرمزی و باشی بویال صقال رنگنده بر طاردر و این سیده قولجه باشی سیاه
و ساریری اغبرنوی دخی واردر (قبصور) قبصوم وزننده حصار نشیط یعنی آیشه و حله طبعاً
میلی اولوب نسل اولین اشکدر (فویسغه) نصغیر بنیه سبله فاره در که بوکه و سار فویسغانه دایر
تفصیلات با لارده گذران ایلدی (فباد) صباد وزننده بومک ار ککدر (قلت) صاحب بن عباد
فانک ضمله و وارک تشدید ببله فواد فبادک جچی اولدیغنی ذکر ایشدر (فینه) فتح فاوسکون یا ايله
این سیده قولجه عه باه بکزر بر طاردر که اولدیغنی بیه برکله جکی قبیلنده بمن جانینه مخدر اولور
یعنی اینز ککدر و فینات ساعات یعنی اوقات معانسه در که * فینه الفینه بعد الفینه * دیمک لغتیه
الحین بعد الحین دیمکدر و فینه الف لام سزاقینه فینه بعد فینه دیمک دخی جازدر انهمی (قلت)
دمیری و صاحب الفاموسک جوازینی کوستر دکری تجرید عن اللام ده اولان نکته بی صاحب
الدهایه * و هو معانقب علیه التعریفان العلمی و الانامی * عبارة لطیفه سبله کوستر مشدر تأمل
اولنه پس اشبو قش بر جیده یمنه مخدر و بر جیده دیگر محله ذاهب اولغین اسم حین و زمان ايله
مسمی اولمشدر (ابو فراس) اسددر و فرس سکون را ايله لغتده عنی دق یعنی پیوستن شق معانسه
موضوع اولغله فرس الاسد فرسته یفرسها فرسا و فترسها دیمک عنق صبدنی شق ایندی
دیمکدر آشته اصلی بو اولوب بعده مطامع قتل معانسه استعمالی شوع بولمشدر (قلموسده فارس
و فتح فایله فروس و فتح و او تشدید ايله فراس اسددر و فرس فرسته الخ معانسی دق عنقه ایدیمک
اولوب بهر قتل فرس در و فرس قتل معانسه در که جچی فتح فایله قتل و زننده فرسی کلور
و ابو فراس کتاب وزننده اسدک دخی کنیه سیدر بالا یحی زتحقیق مقام اولمشدر * قاف * (قاده)
دود یعنی قوردر و جوهری قولجه قدح فتح قاف و سکون دال ايله دبشی قوردر بیکه دخی دیرل
* و قدح الدود فی لسان و الشجر قدحاً و هو ناکل * قولی قوردر بیه و اناجه دوشود بتدلیدر بوقسه
حقیقه کلی دلددر یعنی دیشک و اناجک فسادینه وقوع دود سیدر که قلموسده العاده الدوده
دیرتفسیر و انوب و قاده شجرده و دبشدرده اولان علت و زحدر و عود ده اولان شقدر دیو حقیقه
اکل دوده اولدیغنه اشارت و بلکه صراحت و اقددر (قاره) دبشی آبی در (قاریه) جوهری
سار به وزننده یعنی تخفیف یا ايله هر یک نمین ایدوب مرد سخنی وجوا نموده مشبهه ایلدکاری
ایاقلری قبصه و مقاری اوزون یشل ارفدل بر قوشدر و عامه تشدید ايله استعمال ایدر دیو بلف
قصیده اولدیغنی اشرا بایشدر (لکن قلموسده تشدید بیه قصر اولمشدر تأمل اولنه یاسی
مخفف اولایغنه دمیری اشعار حاسه فصحاء قدیمه دن اولان * امن ترجیع قاریه ترکیم * سیایم
و تم بالعمان * یعنی یمنه ایشدر (بوراده عنای خبیث معانسه در (قلت) قلموسک قصرینه
نظراً اشبو بیه و اقع تخفیف ضرورت وزن ايله اولاق بمخملدر و قواری فتح قاف و کسر و مد
را ايله جه بر هکدانی الصحاح (بطلیموسی شرح سابق الذکر نه دیر که عرب طیر مذکور دن برینی
آسمان غیم و مخایدن خالی اولدیغنی هنگامه کورسه تطیر بیه خوف و رجوع و الحال که اشبو
وجهله کورلمسی مظره علامت اولدیغنی بیلرند * تجربه اولمش اولدیغندن بئش ایدوب حتی
سخنی بی بو طیره اشبو و جهدن ناشی تشبیه ایلر بیه نمین دخی ایدرل خلاصه هم تطیر و هم نمین
ایدرل ایدی (این سیده قولجه قواری نادر و شاذ اوله رف متع و مستقری معانسه اولان قاری
اسمک جچی در (دمیری) شافعی طیباً تذکر دیمش و صاحب التحفه بر حکم نقل ایتوب نقل
دمیری بی یازمشدر (قاف) حال وزننده صوفی شیر واکلی جلالدر (قنب) ضارب وزننده

ذنب عواء یعنی جوق اور و جی اولان قوردر (و غناب دثاب ضاریه یعنی آوا و کرن قوردر دیکدر
(قیح) فتح قاف و اسکان با و آخری جیم ايله کککک اولوب مفردی تا ايله قیحه در یعنی قیحه
اسم جنس اولغله مره بعد آخری امثالنده بیان اولدیغنی اوزره ذکر و اناسنه اطلاق اولنوب ارککته
بعقوب اسمی مختصدر و بومقوله اسم جنساره الحاق اولان تا نای وحدت اولوب نایث دکدر
و کککک ذکر لری یکس دراجه و بومد و جباری و نعامه و محله دخی امثاللری اسم جنس اولوب ارکک ايله
دبشدرینه بواصلر اطلاق اولنور و دراجه مک ذکرینه حیطان و بومه ذکرینه صدی ايله فباد
و جباری ذکرینه خرب و نعامه ارککته ظلم و نخله ذکرینه یعسوب اسملری مختصدر یعنی
بونلر دبشدرینه اطلاق اولنور (و صاحب مهذب جباری اسمی حوز ماده دیو ایلدیکی تفسیری
مخالف لغتدر فلیحفظ (کرع بیانجه فیج فارس مبردر زیر کلام عربده برکلهده جیم ايله
کاف مجتمع اولماز جوالق و جلق و اشبو فیج و مکبال صغیردن عبارت اولان کبلجه کی که بونلر
معر بلردر و فراخ قیحه ذکر کی یکس فراریج کی مورطه دن توبلی خروج ایدوب اون مورطه یور طر
وار کی خروس و سرجه کی قوت سفاد یعنی کت اوزره چیفتلشک طبعی ايله موصوفدر و شدت
میل سفاده بنادبشدرنک مورطه لی برنی قصد ايله بیضه ل بی قبر و لهذا دبشی دخی اخراج
فراخ هنگامی ارکککدن قاجوب بویه منی کرا و یرده بایر دبشدرنک بوجه محرر فرار لری هنگامنده
ارکککاری کال شهونلرندن بر بیه مشاجره به باشد ب صیحه بی چوغاندلر و قاهری مقهور بی
تحت تصرفه اور یعنی قویسی ضعیفی سفاد ایدر (و طیر مذکور صوتی حاجتی قدر بجه
انواع مشابه تغییر ایدر و عرطیه بی اونش بیلدر (قلت) بحل مطالبده دمیری اکثر انماست
عمری بکری بیلدر دیمش و بعض اوصافن دخی بازمشدر باقیله (فرو بی قیحه صبادک قصد بی
حسده کویا کندنی سباد کوره من صانوب نمینی باشی قاریچنه صوفه قویوب اولوجهله تستر ایتمی
جای نمین بریدمشدر (قلت) اکن جبر نیجه تستر بیه اولغله جای عجب دکدر اگر انسان بیه
اید رسه عجب انده اولور (و ظاهر حال فعلیه دال ایکن بو مقوله تستر قافیشانلر قیحه به
تشبیه و اندر قی مثل اولسه * دویه بتوب جالی به صافلمش * دبیلان مثله عدیل اولور کان ایدرم
(و قیحه مک نائنه عبرت شدیده سی در کاردن کامر ذکره فی الحبل) و اناسی بلا سفاد مجرد رایحه
ذکر بیه ماده بیضه بی پیدا ایدر و ککک هر نوعی تغنی و اصوات طبعی بی صوب حتی بویه سی فر بنده
نعمات ایشدرنکند تأثیرندن بی محال طیران ایدوب زحمتسز طویلور ایش نمینی شبر مادر کی حلال
اولدیغنی متفق علیه در (حکمان عبدالمک بن زهر قولجه ارکککک اودی ايله اکحال اولنه
نزول مادن چنمی وقایه ایدر اگر راز یانه صوبیه کوزه چکله کیجه کورمین عینه نفع عظیمی
وارد و شحمی انقه چکله سکنه و اوقه علتلرینه نافعدر (ارسطو قولجه مراره مزبوره زتیق
یاغیله فارشد بر بلوب محمومک طوتدیغنی حینه انقه چکله بر کبدر (زیه اونی باده ايله بوغری بلوب
اول خبر بویولری سخته وضع اولند قدیه بوب و سرخوش اولغله سهوتله طویلور اولدیغنی ارسطونک
تعلیمدر (قلت) اول حکیم شهیرک اشبو تعلیمده خیلی دقت یری وارد که بر طاش ايله ایکی
دککل بلکه بر سوری طوری صیده بیاغیجه بر قاعده وضع ایشدر فتأمل (قبعه) ضم قاف
و حرف باء محففه ايله و عین مهمله مک قیحه ل بیه سرچه قدر له جه بر قوشجفدر و جردان یعنی
بیانی فاره ل بو قوشک بویه سنه قریب یرده اولوب حان او صیجان برشدن قورقه بویه سنده
انقباع ایدر یعنی کربوب کرانور * انقع الجرذ فیها * دیمک این سکت قولجه فاره قبعه
بویه سنه کربوب کرانور دیمکدر فلیحفظ (قیط) حجر وزننده بر قوشدر (فتح) ضم قاف
و نخر ناسیه افاجی بر بر قوردر و مفردی تا ايله در (فراد) ضم قافله بالنسابه مذکور اولان

کنه در وجهی کسر قاف ایله فرد اندر و تفعل بایندن صیغه امر ایله * فرد بعبرك * طور کدن
کنه بی نزاع ایت دیمکدر (دمیری حکیمه دایر کلام تقدم ایندی دیوب) اما صاحب التحفه قهستانی
شرح نقایه ده کنه بی حشر اندن عدا بدوب وار باب متون معتبره فقهیه حنفیه ایسه حشر اناک
عدم حل اکتی تصریح ایلدیلر دیمشدر (فردوح) ذکر اولنان کنه نک کوده لیسیدر (قاموسده
فردوح ضم قاف و ذال ایله مضبوطه اولوب ضم قاف و فتحی دخی افت اوله رقی (فردح) دخی اول
معنایه اولدیغی مسطور در (قرش) کسر قاف و اسکان را ایله و آخرده شین معجمه ایله
دواب بچردن بردایه عظیمه در که کبیری در یاده سیردن الی قور و یوار و ضربه سیله کسرایدر
(زنجشیری شویله نقل ایتشددر که بزمکه مکرمه ده باب بنی شبه ده اوطور رکن یانزده بولسان
نجاردن بری قرشی وصف ایله دیدیکه حیوان مر قومک خلقی مدور واشبو اولدیغی بچردن
کعبه معظمییه وارر حیثیتده عظمی عظیم اولوب سفن کبیره به تعرض ایدر و جاره خلاصی انجق
مثله ل یا قیلوب یوزینه طوغروا امر ایلله اولور الاکیلر کرداب اضرائنده باریکدر و برشیدن باکی
اولوب فقط ناردن قورقار دیو حکایت ایتشددر انتهی (حکم) دمیری شافعی دیمشدر که
استوسی شافعی قرشک حل اکیلله افتا ایندی و محب الدین طبری ایلله ابن الاثیر دخی حلی تصریح
ایتدیلر و ابن عباس رضی الله عنهم * انه یأکل ولا یؤکل * دیدکلرندن مرادی قرش حیوانات
بحر به بی اکل ایدوب حیوان ساره سیانی اکلله قادر اوله مز دیمک اولدیغی مضمونمزدور و بو حیوان
سقفور مطلبنده اشارت اولندیغی اوزره بحر قلزمده عقبه الحاج منزلی عتندده و فرعونک غرق
اولدیغی محل صورلنده بولنور خلاصه امام شافعی قوی و جمهور شافعیه اطلاق اوزره قرش
سمکدن اولوب و انجق صوده تعیش ایدوب یعنی قرده باشه مدیفندن اکتی جائزدر و نووی مذهب
شرحنده بچرده اولان حیوانات حلال اولوب ایچلرندن استثنائولنلر قرده ده دخی تعیش ایدنلریدر
یعنی هم بچروهم برده یوزوب و کزنلری حلال اولوب ساری حلالدر دیمشدر (صاحب التحفه
اشو دمیری تغلی سرد ایتدکد نصرکه بن علماء حنفیه دن قرشک بخصوصه انی و اثبات حلنه
دایر کلام تصریح ایدن بر ذاتی اگرچه کوردم یعنی کتب مذهبمده برنقل بوله مدم لکن بحر
حیواناتی حکیمده قاعده و ضابطه سمک تسمیه اولمقده در یعنی دکرده حلال اولان حیوان
سمک دینلان مخلوقدر و سمک تسمیه اولنن حیوانک اکتی جائز دکلدر و علی هذا قرش مذهبمده
حلال دکلدر زرا قاموس و ناموس و نهایه و حیاة الحیوان و عین الحیاة کبی معتبرات کتب لغاتده
قرش دایه دیو تفسیر و انوب سمک دینلامکله اشبو تفسیردن قرشک سمک اولدیغی معلوم اولور
و آنفا دمیرنک قرش سمکندر دیدیکی اگر صحیح ایسه یعنی اقلنده سمک اطلاق اولنور ایسه
اکلک جوازینه دلالت ایدر لکن قرشک سمک اطلاق افت اولوب جیع حیوانات بحر به به
شافعیه نک سمک اطلاق ایلدکلرینه منیدر یعنی اصطلاح فقهاء شافعیه در (امام مذهب حنفی
اصطلاحنده سمک کافه حیوان بحر دیموب بلکه بهض حیوان بحری به اطلاق اولنور دیمشدر
انتهی (قلت) اساس و محمل وسیع البحر و راه وزده دخی قرش دایه ایلله مفسر اولوب فقط
کتاب العینده * القرش سمک بالبحر یقال له کلب البحر * دیو بحر ایسه ده دقت بری وارد
تأمل اولنه (قرش) کسر قافین ایلله بعوضدر (قرشام) و (قرشوم) و (قراشم) قراد
خنجشیری فی مود و کرد او کنه در (مخاحده و قاموسده قرشوم عصفور وزنده مضبوطدر و انجق
قاموسده قرشام کسر قاف و قراشم ضم قاف و کسر شین ایلله مضبوطدر (صاحب القاموسک
بو مقامده اولان * القرشوم عصفور الفراد العظیم کالقرشام بالکسر و القراشم و شجرة
تاوی البها القران و القراشم من الرمث مثل الطبقتین یکون فی دایه یضاهم تفسیر قراد الواحد

قراشمه بالضم و الفتح الخ * عباره سنک مضموم قرشوم و قرشام و قراشم مذکور یوک کنه به
ودخی کنه لک ماوی ایلدیکی شجره به و علی اناه مرعای شوره زارده اولان اولنردن اولوب ایچنده
اولان دایه یضایغی بریاض حیوان و بوجک اوله رقی بکون و پیدا و بعده کنه هویدا اولان اوتنه
دینور و بوقریشمک مفردی قافک ضم و فتحی جائز اولان قراشمه در دیمکدر (واما ترجمه قاموسده
* وشجرة تاوی البها * قوی الی آخره و قرشوم برشجرک آیدر که مېون قسمی انده ابوا ایدرلر
و بعضیلر دیدیکه قراشم خباشیم وزنده شول کنه ره دینور که رمث دیدکلری اوت نوعندن
برنوع اوت واردر که ایکی قات طبق طرزنده اولور و انده برآق بوجک ظهور ایدوب کیدرک کنه
اولور مفردی قراشم در قافک ضمی و فتحیه دیو ترجمه و طبع اولمش لکن عینله نقل اولسان
عباره مذکورده قاموسی استخراج ایدن ذواته نظره اولاده معلوم اوله دخی حیثیتده غرابت اوزره
بر ترجمه و تصرفدر زرا * وشجرة الواحد قراشمه * قرینه سیله قرینه اولان القراشم اوزرینه
معطوف اولوب القرشوم اوزرینه معطوف دکلدر و قدان بحساب وزنده کنه معانسه اولان
قرادک جمیدر و قافک ضمی و راک فتحی ایلله مایمون دیمک اولان فرد اسم جنس اولوب مفردی
نایله قرده در یوقسه قرده نک جمعی قدان دکلدر و یوندن باشقه شجرک مایمون یا واسی اولقی
غیر مسموع بلکه خلاف معقولدر و او القراشم شجرة اوزرینه معطوف اوله رقی داخل
اولان حرف تعریف ایلله قراشم لفظ واسمه اشارت اولمش ایکن ترجمه مذکورده ده عهد
خارجی معین صورتنده القراشم لفظنه اشارت اولمشددر و دخی عباره قاموسده تفسیر اولنان
رمث مشروحدن عبارت اولان قراشم ایکن ترجمه مزبوره ده کنه دیو تفسیر اولمش و (مفردی
قراشمه دیمک اقتضایدر ایکن نامز قراشم دیمشدر اگر بوراسی سهو من الطابع دیو تاویل
اوانه یلورسه فهما والا بودخی نهایت دایره غرابته قالور (پس بو خطا کار فقیرک انطایق
الهی ایلله یازدیغی اشبو اخطارده غرض صحیحی اهل مطالعه به برخدمندر لا غیر فالمرجومن
المنصفین اصلاح خطائی کذلک مع الدعا حسبه لله تعالی (قرعبلانه) جوهری یانچمه
فتح قاف و را و بنه فتح با و سکون عین مهمله ایلله بریوک یاصصی جانورددر و اصلی قرعل اولوب
اوزرینه اوج حرف زباده قلمشدر زرا اسم اصل وضعده بش حرفلو اولوب زیاده و لماز و تصغیر
قرعبلانه قریعه عینک کسریله (قرعوش) دمیری قراد عظیم در دیو تفسیر ایتشددر
(لکن قاموسده قرعوش زنبور و فردوس و زلارنده ایکی سناملی جبل و دخی ارسلان
یاور و سیدر دیو محرردر تأمل و تتبع اوانه (قرقف) هدهد وزنده برطیر صغیر در (قرقفنه)
دمیری ضبط عباب اوزره نون مشدده ایلله در دیدکد نصرکه روایت آتیه بیازمشدر دیو
قرقفنه اول روایتده اولان طائر اوله جقدر (روی الدینوری فی المجالسه و الزنجشیری و ابن الاثیر من
حدیث وهب) اذا کان الرجل لا ینکر عمل السوء علی اهله طائر یقال له القرقفنه فیقع علی
مشریق بابه فیکت هنک اربعین یوما فان انکر طار و ذهب وان لم ینکر مسح یجناحه علی عینه
فصار قیدعا دیو ناقلور ای الرجل مع امرأته لم یزال فیها فذلک القیدع الدبوث الذی لا ینظر
الله تعالی الیه انتهی) یعنی دینوری و زنجشیری و ابن الاثیر و همدن روایت ایلدکلری نقل مذکوردر
بر کیمسه بحریم و عیالک اجنبی ایلله در کار اولان سوء عملی کوروب انکار ایتسه یعنی سکوت ایتسه
قرقفنه دینلان طیر طیران ایلله کلور و اول کیمسه نک مشریق باینده یعنی خانه سنک کونش ضیاسی
کیرن برنده قرق کون مکت ایدر اگر او کیمسه اشبو قرق کونک ایچنده حال مذکور عیالنی انکار یعنی
دفع ایدر ایسه طیر مذکور اوچار کیدر و الاقرق یکده کده قتادر بی اول کیمسه نک کوزرینه مسح
ایتمکله قیدع اولوب اجنبی ایلله قاریسنی پردوشکده کورسه دخی اول امر منکرک قبحی کورمز یعنی

انفعال ایترو سلسله وار ترقی اول کیمسه قیدع یعنی دیوٹ اولغله حق تعالی اکا نظر ایتمز یعنی
راضی اولماز مالی مستغاد در (دمیری مرحوم ابراهیم الحزلی دن ناقلا دیرکه مشرق باب مدخل
مستدر و قیدع غیر تلمیحان یعنی محرمانه غیرتی اولیان کیمسه در و بو معناده هر وی دخی دیگر روایت
کنور مشدر (قلت) طبر مذکور امر معنوی اولوب ظاهر کوریلور اولمادیغی مطالعه
اولمشدر تأمل اولنه و کتب احادیث و لغات و شرح حریته و سیما نهاییه ابن الاثیره مراجعت
قدسه بنوعیه زانی مستصحب فیہر ولان نسخه مصححه قدیمه قاموسده قرفند و افلک
وفلک ونون مشدده نک قبحدری ایله مضبوط اولوب کره معهوده یه و دخی روایت مذکور
منظوم قبحه قیدع دیوٹ کوزلینی مسح ایتکله یومثاقفنی یعنی اودیوٹ قاریسی یانته کیرن
چقان کسزه منعی اولیمرق ملائمتی ارتن طائر دیرل دیو تعریف اولمشدر (قرلی) قافک ضم
و کسر و فنی جائز اوله رقی ذکر ی پکوب و کله جک ملاعب ظله دیدکری طیردر (جوابی معرباننده
خارسی) معربدر دیدیکن و میدانی امشاند یوقرلی طیورمادن صغیر الجرم حیدد البصر سریر
الاختلاف برقوش اولوب دائما چبلاغک مطلقا طیرانی کی جانب روی آیده مرفوع کور بلوب
کزینک بری ایله طبعاً قمر مایه و دیگر ایله حدرا هوایه نظردده اولوب اگر صوده یونه جتی
یاخی کورر سه اوق کی اینوب قمرمادن قاهر و اگر هواده برطیر جارحه کوزی ایلشور سه روی زمین
وسعه طوغری بخار و بو معناده * کن حدرا کالقرلی ان رأی خبراندلی و ان رأی شرا تولی *
فقره زری هند بنت خنس نام یاقه قدیمه نک سجع لرننددر و ازهری بواسطه عربی اولمادیغنی رأی ایلدم
دیو ایلدیکی یانی. دمیری یازمشدر لکن بعض ایضاحات دخی ضم ایتشد (قلت) احذر
من قرلی * ضرب مثلد و احذر برنده احزم دخی نسخه در (معربات انطافیده قافک و رانک
کسر لری و لامک شده سبله مضبوط اولوب * خاطف ظله * نام طیره دیرل و فارسیدر و علی قول
ذی حزم اولان طیره دیرل دیو مید اینتک تعریفی و شاعر عرب شرباک * یامن جفانی و ملا * لبث
اهلا و سهلا * و ما ترجمت حتی * رأیت مالی قلا * انی رأیت شکی * بما فعلت القرلی * نظمی
مسطور در و دمیری دخی یوشعر تغزل افرانی پیرایه حیاة الحیوان قتلش و جرّه مید اینتک اشبو
تفسیرینه راوه نسب مخلف ایدوب قرلی دیدکری عربدن طعام اولان مخلدن اصلا تخلف
ایتمز یعنی هر سفره قریه و ولیمه و ضیافت شهر و قریه کیدر و اکل ایدر و فنی بولده بر خصوصت
و جدل کور سه فی الحال اول طریق ترکله دوز یعنی غوغا ن بخار و مطعمه طمعندن قوش بر رجاک
اسمیدر که * اطعم من قرلی * مثلی اول رجل حقنه در دیمشدر و نیم عندمه و جل مذکور طیر
مرفومه تشبیه اولوب اسم طیر ایله تشبیه اولمشدر دیدیکنی دخی یازمشدر (دمیری یعل اکل
لانه من طیر الماء * دیمشدر صاحب الکف اشبو قول دمیری بی * یحل اکل لانه من الطیبات * دیو
نسخه سنده نقل ایتشد قنامل (قرمل) دمیری بیاتجی بختی دیدکاری دوه یاور و سدر و (قرامل
ذوات سنامین یعنی ایکی اوی پکی اولان دوه لردر * ذلیل عاذیقرمه * مثلد که مفهومی شود ایلدر که
قرمل اناجینی پناه ایدمشدر دیمکدر یاردم ایتکه قادر اولیان ضعیفدن استعانه ایدنلر حقنه
ایراد اولنوره (قرمه) خلی اولوب بر ساق اوزده اولان شجره یه دینور انتهی (قاموسده قرمل
جعفر وزنده شوکی یعنی دیکنی اولوب اوزدینه باصلد قدده یعنی چکند کده متا را اولان شجره یه
دینور و واحدی تا ایله قرمه در و * ذلیل عاذیقرمه * مثلی بوندن مأخوذدر و زرج وزنده
قرمل ولد بختی و علی لفته بعبر ذوالشامیندر و دخی خاتونلرک صاحب بینی باصلد قرلی باغدر
و قافلرک کسر بله قرمل و زبینه قرملیه اوباری یعنی بوکری چوق اوفاق دوه لردر دیو مسطوردر
(قرمود) ابن سیده قولجیه ذکر الوعول یعنی بیان یکبسی اوضلا غیدر و انفعولیده قافک

و میسک ضمیر بیه مضبوط اولوب جعی فتح قاف و کسر میم ایله فرامید کلور دیوبازمشدر
(قرنب) موش اولدیغن * بدب فی الیل لجارانه * کضون دب الی قرنب * بیی ناطقدر قاموسده
قند و زننده بوش بوکره و دخی ربوعه و علی قول فاره به و علی لغه ربوعدن اولان صحیان
یاوروسنه دینور دیو محرورد (ربوع مستفلا آخر ذیل فقیده کلور (قرنب) دیمیری بیانجه قصر
الفله ابافلری اوزون خنفسا مقدرده بر دویه در و علی قول خنفسادن براز جوق اوزوندر مبدائی
امثالنده قریندن زیاده یا شیخی و صوفو لاجی مفهومده اولان * لایق من قرنبی * مثلنده قرنبی
فاک و رانک فتحه لری و نوک سکونته اشارته جهده خنفسا تک فوقده بر دویه در بودویه ایله
جمل بر کیمسه لغوط قصد ایندکده آردینه دوشر و مثل مذکور بر کیم به استکراه ایتدیکی شخص
لوق ایدوب یعنی آردینه دوشوب و او دخی دائما اندن بخار اولد قده اشته اول مقوله کیمسه
حقنده ایراد اولور و مثل مذکورک اصلی صحراده بیتوت ابدن کیمسده جمه ک او کیمسه غائطه
قاندجه اتباع و ملازمت ایتسیدر دیوبازمش و بومعاده براز ایات دخی تحریر فیلشدر (و ادب
الکتاب ابن قتیبه ده دخی قرنبی خنفسادن اکبردر دیومقیددر (قرهب) و دخی و او ایله (قوب)
ثعلب و زننده نور مسن یعنی یا شلو او کوزدر (قاموسده قرهب علی قول یوک و کوده لی
او کوزه و دخی تو بلی یکی به ده و سید یعنی اولو ذاته و یا شلو کیمسه به ده دینور دیو مسطور در
(قرم) فتح قاف و سکور ر ایله ابدن خل کریم یعنی معزز و مکرم اولوب اوزر یته یوک ادر میهرق
و تلمیه رک مجرد دول ایچون حفظ اولسان دوه در و جعی فاک و رانک ضمیر بیه قرومدر و دخی
دیمیری بیانجه مجرب امور اولان سید عظیمه یعنی اولو ذاته دخی قرم دیرل (جوهری و ابن لایث
بیانرجه خلقک اولوسی اولوب معزز و مکرم اولان ذاته قرم مقرر دیکاری ذکر اولسان دویه
تشبیهادر (فیروز آبادی فتح قاف ایله قرم خلدر و علی لغه کندی و سنی جبل مس ایتامش دوه در
و بونلره اسم تفضیل بنیه سبله اقرم دخی دیرل و سید معناسنه ده کلور دیوب جوهر ینک بعیر اقرم
کلاننده اقرم افت مجهوله در دیدیکی خطاسدر دیشدر (ازهری ابو عبیددن روایه ابو عمرو
* لا اعرف الا قرم و لکنی اعرف المقرم * دیمش دیو مؤید جوهری اولس ایسه ده ابن الاثیر
زنجشردن روایتله جوق کره فعل و افعل التقا ایدر یعنی بر بر ینک یرنده استعمال اولنورل
یعنی معنای زائد ملاحظه اولتماز فعلده و جل او جل و اسمده خشن ایله اخشن و کدر ایله اکدر
کی دیوب صاحب الفاموسی تأیید ایشدر (قرز) دیمیری نقلجه قاف مکسوره بعده زای
و آخرنده ر ایله سباعدن ربوع اولدیغی خطیشک حضرت عمر فاروق رضی الله عنه یحیی حبس
ایتدکده محبیدن استرحاما نظم ایله حضور لینه تقدیم ایلدیکی شعرنده واقع * فامتن علی
صبیه فی الرمل مسکنهم * بین الاباطح یغشاها به القز * بیتدن مستفاد در (قره) جوهری
قوانجه ضفدعه در (و قاموسده ضم قافله ضفدع یعنی قور بغه به دینور و فاک حرکات ثانی سی
دخی افاندر دیومقیددر (قسوره) کانهم حرم مستفره فرت من قسوره * قول عظیم الشانی
منظوقجه اسد در (دیمیرینک تفصیلا ذکر ایلدیکی روایتلرده اسد معناسنه اولدیغی مفسر
اولوب و ابن عباس رضی الله عنهما ارسلانه لسان عربده اسد و لسان حبشه ده قسوره و لسان
فارسیده شیر و لسان بنطده ارنا دیرل دیکاری روایتی دخی ذکر ایشدر (علی قول قسوره فعلوله
وزننده اولوب قهر معناسنه اولان قسردن مأخوذدر و اسد سباع سائر بی قهر ایتدیکتدن
قسوره نسجه اولمشدر (ابن جیرنص جلیله اولان قسوره بی رجال القنیص ایله تفسیر ایشدر
(و قنیص صید معناسنه اولفله اوجیلر دیمکدر (و علی تفسیر شدید اولان رجالدر (ثعلب
قسوره بی ظلت لیل ایله تفسیر ایدوب و بوجه لفظ قسوره غله و قهر معناسنه اولان قسردن

ما خود در دیمشدر (قصیرا) صبغة تصفیر ایل افاعیدن بر نوعدر (قشمان) جوهری ضبط
 فافک و عینک ضمیری و سکون شین ایله عقربان و ثعلبان و زلزلنده تسرد در دیمیری تحریر
 نسری یعنی کرکدر لکن جوهری جنس کرکسدر ارکک و یولک اولاند در دیمشدر (قشه) جوهری
 قولنج کسرفاف و فتح نون مشده ایله مایوندر وجهه سی کوجک صغیره قزه دخی دیرل (اصمعی)
 قولنج مایونک صغیر باور و سینه دینور کذا قاله الدیمیری (قط) فافک کسرفافله قطاطه در
 ارکک کدی یعنی بی در کربه زمعنا سینه و دیشیسی تا ایله قطه و جی بنه کسرفافله قطاطه در
 (دیمیری) این درید لفظ قطی عربیه صحیح در کان ایتم دیمش ایهده آرده وقوع بولدیغدن
 صحیح در دیوب و اثری تحریر ایلشدر (قطا) فافک و طاء مخففه نک فتحه ایله بالمناصبه ذکر
 کین بوغرتلق دیدکری قوش که فارسیده اسفرو در و مفردی تا ایله قطا و جی فتحه بنه
 قطوات و دخی قطیات کلور (قلت) اشبو و او و یا ایله جی تجوز ایدن کسایدر و وجهه نک
 خلاصه سی دخی بودر که قطانک فی الاصل الی کویک دبل معناسنه اولان لهانک جی اولان
 لهیات کی و او اولوب بعده یاه منقلب اولشدر و یونر مشتق فلسفه رق چندان تصرف اولند یغدن
 یعنی غزا کی یغزو و غزوت دیندیگدن اصلی اولان و ارک ظاهر اولسی نادر در و لهذا یا ایله
 قطیات دینور و اصله اشارتله قطوات دخی دیمک جائدر و اما غزا ماده سی غزوت و اغزو
 دیو و او ایله استعمال اولتی کلام عربده معروف اولغله جمع قلند قدده اصلی اوزره غزوات دینلوب
 یا ایله غز یا ب دینلزار اتمی (قلت) لکن قاموسده جی فتح فافله قضا و دخی قطوات یا زیلوب
 قطیات ازلامشدر و دخی تفعل و سائر ایدن تصرفاتی معانی دیگر یله کوسر یاوب حتی ثلاثیدن
 قطا نقل مشبه دیمکدر دیمشدر قنامل (جوهری) قولنج ضم فاف و فتح طاء و تشدید یا ایله
 قطی قطانک تصفیر دیر (دیمیری) دیر که قطانک حجام جنسندن اولدیغنه فقهاء شافیه دن
 رافعی و اهل لغدن این قنیه دخی قائلدر (لکن بطایوسی موی الیهما نک شاهد لری اولان
 این نابغه یغدن قطانک حجامدن اولدیغنی مستفاد دکلدر دیو بحث ایلشدر یتنه و تفصیل
 بحثه اطلاع اراده اولتور سه حیاة الحیوانه مراجعت اولنه (قلت) مصباحده و صحاحده و طبریده
 دخی حجام جنسندن دیمش ایهده مشهور اولان خلاقی اولدیغنی صاحب الحنفیه یازمشدر قطانک
 اکبر بیضه لری اوح اولدیغندن (امثالک) ایله مکنا تدر و قطا ایله حجامک انواعنه امهات
 الجواز دخی دیرل جوازل جوزلک جمعیدر و جوزل باور و دیمکدر و بو طبره قطا تسمیه سی صوتی
 حکایه طریقه در که صوتی قطا قضا لفظی اسکدر (دیمیری) حجوم بو طبرک انواعنی
 و طبع و اوصافی و ضروب امثالنی کوزل یازمشدر نظر اولنه قطانک تجر به کرده این زهر طیب
 اولدیغنی اوزره کلکری یا قیلوب کولی روغن زیتله اغلا تدر و نو یسز باشه و داه ثعلبه قلری
 دو کبلن بزه سورله نویلری بتور دیمشدر و بعضی اعضا سنک تأثیرات معنویه سی دخی وارد
 کذلک حیاة الحیوان کور یله (قطا) بالاجاع حلالدر (قطا) تشدید طاء ایله بر یولک بالقدر قزوینی
 قولنج ایله کیردر که ضلعندن بمناس اوله جی کورری اغاذ اولتور (قلت) مکنا تدر و لکن
 المعهده علی از اوی (بنه قزوینی) قولنج شخم سمک مذکور برص علتله سورله از ایدر
 (قطا سی) فافک ضمیمی و فتحی جائز اوله رق صقر یعنی طوغاندر (قلت) مک کسری
 و یانک تشدید مضبوط اغادر (قاموسده) مخاب و زننده قطام دخی لغت اولدیغنی و صفرک
 لحنه دخی اطلاق اولدیغنی (وخط طده) بیه مشده سی نسبت حقیقه اولوب صورت نسبتده وضع
 اولدیغنی (و صحاح) یله قاموسده قطای ثعلب قبیله سندن اولان تصفیر صغیر یله عمر بن شیم نام
 عرک آدی ایدو (و قاموسده) کاب ایله ملقب قبیله به منسوب بنه بنه تصفیر ایله حصین

ابن جال ابوالشرفینک دخی اسمی اولدیغنی بحر در و محیطده دخی انجیق اشبو حصین مسطور در
 (قطرب) ضم قاف و را و سکون طایله سرایای شیده او یومیبو طبران ایدر بر قوشدر و اعلام
 علم نخودن تلمذ خاص سبویه مثلثات و سائر آثار صاحبی محمد بن المسنیر دخی قطرب ایله ملقبدر
 و سبب تلمذ دخی حضور سبویه سائر تلامذه سندن اول علی الصباح کلدیکندن بر کون
 استاذی سبویه مشار الیه سن قطرب لیل سن دیمکله قطر یله ملقب اولدی (قلت) قطرب
 ایدر زائیده و فات ایشدر (ابن سیده) دیر که قطرب و دخی اشباعله قطرب ذکر یکن سعالانک
 ارککدر (و علی قول طائفة جنک خرده سیدر) و بر قوله قطارب صفار کلابدر که مفردی
 قطرب در (و علی قول سی و حرکندن ناشی و نند زنده مستریج اولیان بر دویه در اتمی
 (و محمد بن ظفر قولنج قطرب با لاده لدی المناسبه مذکور اولان غول و سعالی جنسندن صید
 مصرده اولوب کاهجه بولده انسانه تعرض و او طایله اهلک ایدن حیواندر) و توبی دوکاش
 کلب ایله قارهیه و سفیه و ماخولیاک بر نوعدنه قطرب دیرل (دیمیری) دیر که عند التحقیق این سهودک
 رضی الله تعالی عنه کلامی اولان * لایقین احدکم جیفه لیل قطرب نهار * قول حکمت اولانک
 معناسی کیجه ایجه جیفه آسار یکز بانو یده بعده کوندز ایجه مجرد امر دنیا ایچون قطرب کی
 اولسون که یعنی کوندز زده کندینی و عهده سنه انفاق و اکسانی شرعا و عقلا کسی واجب امور
 ضروریه سنی تنظیم ایچون مقدار کفایده اولان نقددن ایلر و داعیه طمع و سرف ایله تحصیل
 تمتعات زائده و تملذات شهوت عائده ایچون کثرت حرکت و سعی ایله یور یلوب و یتاب اولوب
 کیجه اولد قدده جیفه کی حرکت بحالی اولما دیغنی حالده صباح قدر او یوب قالمسون دیمکدر
 (قعبد) فتح قاف و کسر عین ایله هنوز قتادی برابر اولیان چکر که در و دخی آوچینک آردندن
 کلان صیده دیرل که نطیحک ضدیدر (یعنی نطیح حرکات مذکوره ایله او کندن کلان شکاردر
 (قفع) دیمیری) دیر که جوهری قولنج لعل و زننده صوفو شلرندن کوده لی و ابلق و منقاری
 طویل بر طائر در (ابن سیده) رنگی پیاض و سیاه ایله آبیخته در دیمشدر (لکن صحاحده طیرما
 تغییر اولوب الیه جه و بورنی و ایاقلری اوزون بر جنس قوشدر دیو اطلاق اوزره در و ترجمه صحاح
 اولان ترجمنده لفلقد دیو مفسردر و لکن وانی مرحوم صحاحده لفلقه مفسر اولما دیغنی طیر
 آخر اولسی مشردر دیمشدر (و قاموسده) دخی قفع هده و زننده عقق و علی لغه مقاری
 و ایاقلری اوزون ابلق بر طیردر دیو مفسر اولسی ماید صحاحدر (قلقانی) جوهری و غیر یلری
 قولنج فاخته کی بر طائر در (وانی) مرحوم قافلرک ضمیری و ماینده اولان لامک سکونی و آخرنده
 یانک تشدید ایله او یک دیدکاری قوشه شبیه بر قوشدر دیو ترجمه ایشدر (قاو) کسرفاف
 و سکون لام ایله خفیف الوجود یعنی جاک اولان جار در (قاموسده) هر ششک حقیقه و کنج
 اشکه دیرل دیو مفسردر (قلوص) بالارده ذکر کری مناسبتله کین کین دیشی دوه در که
 نسوانه نسبتله لغتجه اولان جاریه منزله سنده در (و جی جوهری) بیانجه ضمیمه قلص و فافک
 فتحی ایله قلائص کلور قدوم ایله قدم و قدائم کی (قدوم کسرفافله اغاج یوندر قلی آلندر که
 کسر دیدیمکدر در (دیمیری) جوهریدن نقلله دیر که عدوی قولنج قلوص یوقار و ده و اشاعیده
 ایکسر یعنی درت دیشدن عبارت اولان بنیه بنیجه دک ابتدا بذلان ذیلی دوه در و بو حال
 و صفنده اولان ارکک دویه قعود دیرل و بوارکک دویه ذکر اولان دیشلری ظهور دینصرکه جل
 دیرل و علی لغه ایاقلری ناقبه قلوص دیرل و دخی قلوص دوه قوشی باور و سینه دخی دینور (قلب)
 سکین و زننده و کذلک خنوس و زننده قلوب قوردر جانور دیر (خنوس) کسر خایله خسز
 باور و سیدر (قری) طائر مشهور حسن الصوتدر انسانه قریه دیرل و ارککی ساق حردر کلام

جعی غیر منصرف اوله رق قاری در (ابو زکریا) ایله (ابو طلحه) کنیه سیدر (طبر مذکور
جام چندن اوله حل اکنده اجماع اولمشدر) قع (فتح قاف ویم ایله هوا زیاده اسحاق
اولدقه دوه ویکک اوزرینه قونار بر سنکدر * قمع الحار * اشک باشی تحریک ابتدی دیمکدر
(قلت) اشبو قمع تفعل باینددر (جاحظ قع کلاب ذبابدن برنوعدر دیر) کفایه ده ذباب
ازرق عظیم دیومفسر در (قل) فتح قاف و سکون میم ایله عالمک یلدیکی بت و کله در و مفردی
نایله غله در (ابن سیده قولنج واحدینه سحاب و زننده قال دخی دینور وجعی قل در * قل
رأسه فلا * عباره سنک قل باب رابعدن اوله رق باشی بیلندی دیمکدر (ام عقبه) و (ام طلحه)
دیشی نیک و (ابو عقبه) ارککنک کنیه لیدر وجعنه (بنات عقبه) و (بنات الدروز) دیرل
ودروز خیاطات معناسنه در و کله دیکش برلرینه ملازمت ایندیکنندن یعنی بت مینی دیکش
یولاری اوار یقندن بنات الدروز نسیم اولمشدر (وجوهی قولنج) غله الزرع چکر که کبی
اوجار بردوید اولوب یونک جعی قمل کلور (قاموسده * قمله النسر * یازیلوب بردوید در
دیو تفسیر اولمشدر) دیمیری تفصیل ایدوب دیر که اما قمله النسر بلاد جبلده اولوب فارسیده
دره دیرل که کله دن یونک اولوب اصغر قمل قتل ایدر یعنی مهلکدر و نسر دن سقوط اینکله نسر
مضافدر انتهی (و قملک باش قیلک رنگنه کرمسی غریبه طبیعه در یعنی موی قزل ایسه
بت قزل و قره ایسد قره و آق ایسه آق اولور و بت امانی کثرت اوزره اولان حیوانلردندر) بند
دیمیری دیر که بت ترایله و سخندن تولد ایدر یعنی بونلر اویاه و باینده و یا خود صفاله و صاجه
و صائر قیللر یزه اصابت اینکله اورالده بر عفونت پیدا و اوارده کله هویدا اولور لکن جاحظ
دیمکدر که بالحکمه بعضی انسانک طبع بدنی سبب تگون قمله اولوب دائما بدنی تطهیر و قمله
و نباتی تیر تیر تبدیل اینسه ده بدن مخلیص کر بیان ایدوب اوزرنده یته بت ثابتدر (نص
جلیلده قمل بقدایدن چیقان قورد و علی تفسیر جراد طبار ذی جناح و علی تفسیر قنادسز خرده
چکر که و علی قول بنات جراد و علی قول قراک برنوعی اولوب حیان دیدکری حیوان و علی
قول خرده و سیاد و اب و دخی براغبث و علی تفسیر قل معروف اولق اوزره اختلاف اولمشدر
و بو اختلاف جله سنک یکان یکان یا خود مجموعی بدن تسلیط اولملری احتمالیله توفیق ممکندر
و قملک بونلره دخی اطلاقی جوازی اشبو تفسیردن مستفاد در واکل قمله بالاجماع حرامدر
انتهی (صاحب التحفه در که قمله بی قهستانی حشر ایدن عدا اینمشدر (قلت) حیاة الحوان ایله
تحفه ده اشبو قمله به داخیلی مسائل و فوائد تحریر اولمشدر مر اجعت اولنه (مقام) قافل قحی
و همیک سکونیه اوفاق ککنه به و قیللرک دینه زیاده یا بشوب طوران کله نوعنه دینور مفردی
قمامه در و عوام ناس طبع دیر (قندز) حیوان پری و بحری در یعنی قره ده و در کرده تعیش ایدر
انمار عظامده اولوب کار نهرده ایکی قبولی بووه انخا ایدر و طعمی لم سمکدر حصیه سی باب جمیده یکن
چند بادستر در (قناب) سحاب و زننده و عولک عظیم سمینه دینور (قنفشه) کسر قاف
و قنابله ابن سیده قولنج بردوید در (قاموس بیانجه احشاش ارضدن بردوید در و دخی جلدی
سیدر بردوید در و بودوید به منقشه دخی دیرل که فارسیده ترک و ترکیده نسج بوجی
دیکلر بدر (قهبا) فتح قافله عنکبوتر (قهیه) جهینه و زننده ابن سیده قولنج نهاده
اولوب بیاضله یشل رنگلر ککک نوعندن اولان طبر در (قراقر) ضفا ضعدر (قواع) ضم
قافله طوشانت ارککدر (قوب) باور و دیمکدر (وقایه) یورطه قابوخته دیرل (قویع)
ضم قف و فتح باه مو حده ایله آخر باب عینده یکن کدو سیاه و داغما تحریک ایلدیکی قویرونی
بیاض بر طر زدر قوقی) عیاده یازلدیغی اوزره یونی اوزون بر صوفوشدر (فوقس) زمین هندستانده

کائی بر طر زدر قزوینی نقلجه طبر مذکورک حال غرابت اشتمانی شویله ایمشکه بر بریلرله اجتماع
عندده یووه سنه بر جوق حطب برکدربوب و چغشلدکلرند نصکره ارککی و دیشی متقارل یی
دقی طاش و چافق کبی حکم و ضربه باشلیوب آتش چبقارلر ایمش و ظهور نارایله حطب
اشتعال اینکله ایکسی دخی یا نوب کول اولورلر ایمش و حاصل اولان رماده مطر سقوط ایتدکده
رماد مذکورده قورد تولد ایدوب و کیدرک قنادلری چیقوب طبر اولور و ایلر دخی بروجه محرر
کندولر یی بقارلر بوو و جهله تناسل ایدرلر ایمش (قید الاوابد) فرس جواده دینور
سرعت سیرینه بناء و دخی حیوانی فرار دن منع ایتدیکندن یعنی راکبی اولان یشوب صید
ایتدیکندن فرس قید الاوابد ایله تسجید و توصیف اولمشدر (و اوابد و دخی حیوانلر دیمکدر
(قیق) قافک کسر ایله ناسه الوف و تعلیم و زبیه یی قبول و ادراکده سریع عمامه قدر بر طر زدر که
اهل شام ابو زریق نسیم ایدرلر (ام قشم) فتح قاف ایله نسر و عنکبوت و ضیعه و لبوه به
و نیه به و داهیه به و حر به و دنیا به اطلاق اولور (ابو قیر) ابن الاثیر و غیر یلری قوللرنجه
ذکری یکن طار معروفدر (ام قبس) عجلده مذکور اولان بقره بنی اسرائیلک ککنه سیدر
حرف کاف * (کاسر) عقاب دینور و کسر طبر بر یخی قوش شکاره و قوع و سقوطی
قصد ایتدکده قنادلر یی بر برینه ضمه سوزلدیکی حالده دینور که بوندن عرییده کسر الطیر بکسر
کسرا و کسورا ایله تعبیر اولنور و کسر و کسور مصدرلر یدر (کاسر العظام) ذکری بمنه تعالی
بیان اولنه جی مکلفه به اطلاق اولنور (ککفان) ضم کاف و سکون نایله ابتداء طیرانی
اواننده چکر که به دینور مفردی ککفنه در (کع) کافک ضمی و ناء مثناه فوقه نک سکونیه
دا کو یاروسیدر و جعی کسر کافله کتکان کلور (کدر) ضم کاف و سکون دال اینجده ایله
رنگنده کسورت اولان یعنی قرا مطراق لونلو بر طبر در (قاموسده کدزی تری و زننده قفا یعنی
بفر تلی قوشک رنگی یوز و ارقه سی نقشلو و بوغازی صاری اولان نوعنه دینور (قلت) قطبا آاده
کوسر ادیکی اوزره بری کدزی مزبور و بری قاری و قنادی سیاه اولان بخونی و بری دخی ارقه سی
و قاری یوز اولان عطاط اوله رق اوح کوبه در و دیمیری ایله صاحب القاموسک کدرایله کدزی
دیدکری بریدر دکلیدر تنبع و نامله موقوفدر کان ایدرم (کر کر) جعفر و زننده قزوینی قولنج
بحر صیده اولوب جامه قدر خرشنه نامنده بر طبرک تختنده طیران ایدر بر قوشدر و بوکر کر قوشک
غداسی خرشنه نک القا ابتدیکی زبلی ایمش و خرشنه دخی دائما زبلی اوجار کن دوکر ایمش
کعبث) ناء مثنات فوقه ایله مصفر اوله رق بلبله دیشدر جعی کشاندر (نکم) ارض طبر ستانده
اولور کوزلری غایت کوزل و لونی منقش بر قوشدر و ککم ایله نسیم صجه سنی حکایه طریقه در
یعنی سسی گکمی اکدبر و تعیشی طاملرده وصولده اولان عصافیر و صغار طبری صید ایله در
و کیفیت اصطیادی دخی شوبله در که انجی هنکام بهارده اول نهارده صوته باشلر و اومقوله قوشلر
اطرافنه بر یکوب اخشامه قدر استماعنده اولورلر و اودخی بر یسینک سرینه طوقمیب و قنایه آخر
نهار اولدقه ایچندن برینی قاپوب بیرتا انقضاء ریمه دکن بو حالده اولوب بعد الانقضاء سستی
کسر و یانه کلان قوشلری ضرب و طرد ایله قووب انلردن بقار (فردوس الحکمه مؤانی علی
ابن زید الطبری ذکر اینمشدر که اشبو طبرک ایکی ایانی بردن برده اولدیغی کورلر بوب علی طریق
المبادله برابغ اوزره طورد (و جاحظ ذکر نجه کرکید و مالک الحزین ده یازلدیغی اوزره بودخی
کویا انخساف ارضدن خوفله برده بر پای اوزره بر پادر و الله تعالی اعلم و ملهم بالصواب (کلثوم)
زبور و زننده ابن سیده قولنج قیل در (کلکسه) بر طائفه ابن عرس و طائفه اخری ابن عرسک
سری به و ایدر دبیلر (ذمه فراطسک کتابنده اغیزندن یور طر بر قوشدر و زبلی صحق اولنوب

خل ایله حل دن صکره موضع غله ظاهره به سورسه نفع بینی اولور (قلت) ترجمه قاموسه
عاصم افندی می حوم علت غله فی تفصیل ایله شویله ترجمه ایدر که (غله انسانک جنبیده ظهور
ایدر برکونه یاره اسمیدر غل دخی دیر کذلک بدن انسانی به عارض اولور برکونه خرده سبوجیلره
دینور که ابتدا آتش کی احتراق و التهابه و جزئیچه شش ایله ظهور ایدوب بعده قرنیچه کی
اطرافه یورویوب یا یلور سبی حد تلوصفرادر که دقیق طمر لک اغزلندن خروج ایدوب حدتندن
شدت لطافتندن ظاهر بشیره ک داخلارنده بحس اولوب طشره اورر کتب طبیعه ده یوایی
علت شی واحد اولوق اوزره می سومدر اکثری انسانک جنبیده محدث ایدر اگر صفراده یک حدت
شدت یوق ایسه بنزل ظهور و قرنیچه کی اطرافه سیر و سربان ایدر و قرنیچه اصغر کی اجدر
یو کا طشره ترکبند سیر جک و اصغر غی تعبیر اولور و اگر غلیظ و حاده ایسه بر محل قرنیچه
یووه سی کی او یوب متفرح اولور اگر قرنیچه یووه سی و کوسیک یووه سی تعبیر اولور و کتب طبیعه ده
جاور سیه و ساعیه و رطبه استمرله انوعی مر سومدر و حیات الحیوانه رفیه سی می قومدر انتهی (کبت)
ضم کاف و فتح میم ایله حرق زیاد اولان فرسه صیغه تصغیر ایله موضوعدر دیمی بیانجه
قور و غلبه غره می سیاه اولد بقه کبت دینلوب اگر ذنبه الی قرمزی اولور سه اشقر ورنکی
کبت ایله اصغر یکنده بولنور سه وردی دیر که جمعی وردان در و کبت باده نک اسملندن (جوهری
کبت قمر اغه و آنه دخی اطلاق اولور دیمشدر (قاموسه) لفظ کبت تأیث دخی اولور دیمشدر
سماعی اولد یغی کوسر لشد (کنداره) کافک کسر یله اور یکی اولان برنوع بالفدر (کنجه)
دیمی نافه عظیمه یعنی عظیم الجثه اولان دیشی دوه دیو یازلد یغی چند قطعه حیات الحیوانه کورلدی
(لکن صحاحده (لا عر) و قاموسه (لنر) ماده لند عظیم کافک فقی و نونک سکونی و رانک فقی
و آخرنده تا ایله (کنعرة) نافه عظیمه در و جمعی کاعر دیو یازلبوب (عکب) ماده لند اشو کنبه
بولندی بو کنبه او او بدنه نسخه حیات الحیوانه سهومی اولمشدر یا خود لغت دیگر میدر تبغه توقف
ایدر (کنه) جوهری قولجه جعفر و زنده برنوع سمکدر قاموسه سمک بحری دیو سمک بحر مالخ
اولد یغنه یعنی طائی صوده اولد یغنه تلجم مایح اولمشدر (کنس) عه قدر (کف) جاموس
منه دینور (کودن) کافک و دالک فخیله برزون بطیدر صحاح مترجمی و فی مرحوم سمر
اور بلان بار کبردر که گاهیجه بلید اولان کیمه بی اکانشبه ایدر دیو جوهری قولی ترجمه ایشدر
(قاموسه) کردن و کودنی فرس هجین و فیل و بغل و بزونه اطلاق اولور دیو محرردر دیمی
بنه دخی اطلاق اولد یغن ابن سیده دن نقل ایدر (و معربات انضاتی ده یازلد یغی معرب
ا و لمسی مفید در و عریده استعمانه ابن عباس رضی الله تعالی عنهما نک روایتند اولسی
دلالیت ایدر و یور وایت حیات الحیوانه و معربات مذکور ده می سومدر نظر اولنه (کوسج)
یعنی کی خور طومی اولان سمکدر و مفترسدر و گاهیجه بنی آدمی دخی ایکی بحر و علی قول ذکر
یکن قرشدر و تخم دخی دیر ضم لامله یو بالقی کیمه صید اولند قدده فارنده شخه طبعه جبقوب
کوندن طوبیلور سه ظهور ایتمدیکی غریبه دندر (قرنوبی قولجه کوسج برنوع سمکدر که دکرده
شری اسد که قرمه اولان شردن اشدر صو حیوانلری دیشله شمشیر قاطع کی قطع ایدر
و دیشلری سن انسان کیدر حیوانات بحریه بوندن قاجرل و ظهوری وقت معینه در و دجله
بصره جوق بولنور قرنوبی دیر که بن کوردم بر باخود ایکی ذراع مقدارند بر بالفدر (قلت) آنفا
ذکر اولنانه مر بانه کوسج کوسه دن معرب اولد یغی و کوربه و دیشی اونوز ایکنن ناقص اولنه
دخی اطلاق اولد یغی مذکور در دیمی دیر که امام احمد یو بالفک حرمت اکمله قائلدر و امام
مشار الیه ک ایکنن ابو حامد مساح ایله کوسج نامی اکل ایند کلرینه و ذی ناب اولد فلرینه بنا

حرامدر دیمشدر و مذمومک یعنی اجتهاد امام شافعیک مقتضایه حلال اولوب اما قرشه
قیاس ایدر حکم کوسجه دخی اجرا ایدر انتهی (کهول) کافک فقی و هانک ضمی ایله ازهری
بیانجه عنکوند دیمی دیر که خطابی و زخمشری باشقه و جهله ضبط ایدوب عنکونه دخی دیر
دیمشدر (قلت) صاحب القاموسک * و کپرو و صبور العنکوبت * تعبیر بنه نظر ا کافک
فقی و هانک سکونی و و اوینک فقی ایله کهول دخی لغت اولغه خطابی و زخمشریک ضبط
دیگر لری اشو لغت اولسی و سوق افاده دیمیدن معنای آخر دخی یازمش اوار قلی مطالعه
اولمشدر آثار لری تتبع اولنه * حرف لام * (لای) لغی و زنده یعنی لامک و همزه ک فقی و آخرنده
صورت یاز بلان الفک قصر یله بیان صغیردر و جمعی جبل ایله اجبال کی فتح همزه و سکون
لام و مد الف ایله الاء کلور الغاء کی و مؤننه لامک و همزه مدوده نک فتحه ل یله لاء دینور افاده کی
(قلت) لغی و لغات حر یص و حر یصه دیمکدر (دیمی دیر که اهل لغتدن فارسی لائی ک الف
مقصوده می یادن منقلب اولسی جائزدر دیمشدر یعنی ناقص ایدر و محکمده ناقص وای اولسنک
جوانی مذکوردر یعنی اصلی لا و اولوب وای الفه منقلب اولمشدر زیر اثور قوتله توصیف اولور
دیو می قومدر (ابن انباری قولجه سلطان انبیا علیه الصلاة والسلام افندی مرک جدری اسمی
اولان لوی اشو نور وحشی معنانه لغی و زنده لائی نک اسم تصغیردر و علی قول لائی بتره در
(قلت) لکن قاموسه سعی و زنده فتح لام و سکون همزه و آخری یا ایله لائی و دخی لغی و زنده
لائی ابطاء و احتیاس و شدت معنایند و لغی زنه سنده لائی نور وحشی و علی لغت بقره در و لامک
فقی و همزه نک سکونی ایله اولان لائی اسم اولوب تصغیری لوبدر و غالب بن فهرک نجلی اولان
ذات موی الیهک اسمی بوندن مأخوذ در دیو بحر را اولمشدر تأمل اولنه (لادی) ضم لام ایله
زییدی قولجه ارضه تلبد یعنی کوکبی زمین ملاصق ایدن بر قوشدر که اور کونه بجه اوچاز
درجه سده قریدر قاموسک ضم لام و تشدید با و فتح دال ایله و علی لغت تخفیف با ایله لادی
بر طاردر که کور یلوب * لادی البدی * ترکیبی مکرر یاسونلند که به یا بشور و قولایله طویلور
دیو ترجمه اولمشدر و (بدی) ضم او کسر و مد دال ایله مضبوطدر (لد) ذکر ی باب نون اصلده
یکن آخر نسر لقماندر (لایه) فتح لام و سکون با ایله مهموز اللام اوله رق دیشی ارسلاندر ابن سکیت
قولجه ناقص وای اوله رق لبوة دخی لغتدر و دیشی ارسلان عرس دخی دیر قاموسه دخی
(لب و) ماده سنده علی قول ابن السکیت عنوة و زنده وینه وای اوله رق لامک کسر یله لبوة
و دخی سمره زنه سده مهموز اوله رق لبوة و قناه و زنده لباه و حرف بالک تشدید و تخفیف جارا اوله رق
(لب و لب اسده) دیو می سوم و (لب) ماده سنده لامک فخیله مهموزا لبته و سحابه و زنده لباه
و سمره و همزه و زنده لبوة و وای اوله رق فتح لام و دخی کسر یله لبوة و دعه و زنده لبه و لامک فقی
و علی لغت کسری و حرف بالک ضمی و واول فقی ایله لبوة و قطاه زنه سنده لباه دیشی ارسلان معنانه
اولوب جمعی فتح لام و فتح با و الف مدوده ایله ابأت و ضم لام و مد با ایله لبوه و فتح لام و ضم با و فتح
و او ایله لبوه و ضم لام و فتح با و فتح و مد و او ایله لبوات کادیکی مؤیداً بالتفصیل می قومدر (لجاء)
لامک و جیک فخیلری ایله برده و مجرده نمش ایدر برنوع قابلو بغه در و لجاء بحر به نک کوکسده
لسانی او اب اصابت ایندیکی حیوانی انکله اهلاک ایدر و قوش و سائر حیوانی صیدده بر حبله سی
واردر شویله که صویه طالوب و بعده تراده یوارانوب اوزر بنی طین آود ایدر و طیر و حیوانک
صوایجه جکی برده کبر تنوب حیوانلر موضع مایه کادیکی کی طوبوب بر بر صویه طاله شکاری غرقله
هلاک اولد قدده اکل ایدر ایش و بیضه سنی بره وضع ایدوب نظر یله حضانه ایدر ایش

(ارسطا طاليس نعوته يازمشدر كه بلاه بمورطه سنك بحره استقبال ابدى بحره و بزه مستقبل
اولانى بزه كيدوب لكن اشبوري بحرى كى اصلى مائى اولديغندن بحره دخی تهبش ايدر وجهه سى
ييلان پر ايمش ورسطو قولجه چكرى تازه اوله رقى اكل اولندوره داء كیده نافعدر و سركه ايله
طبخ اولنان اتك صوبى شرب اولنورسه اسنقايه نافعدر و قلبه قوت و پرور ياج سوداويه بى
سورر كيدر درميرى شافعى بغوى و نووى شرح مهبذه تحريم اكلى يازمشدر ديو ب صاحب الحفه
دخی ملقى و تحفه الملوك متلرنده و ساركتب حنفيه ده سلخسانك عدم حل اكلى مصر حدر ديو
ذكركر ايتشددر (حلكه) لامك و حاء حطينك و كادك فتحه لى و الف مدوده ايله و همزه و لمزه
وزنده (حلكه) و ادب الكاتبنده ابن قتيبه يك يساتجه فتحه حاء همزه و اسكان لام و الف مدوده ايله
(حلكه) و دخی ازهر ينك تهذيب اللغة ده بياني اوزره ضم حا و فتح لام مشدده و قصر الفله (حلكه)
طبرك صويه طلديغى كى قومه طلار شحمة لارضدر (و ابن قتيبه يك غير يسي تايله (حلكه) در
ديشدر جوهرى قولجه همزه وزنده (حلكه) كرتن كله دن برنوعدر و على قول بوجه محرق قومه
طلار برجانور در (و حلكه) على ظن الجوهري اشو حلكه دن مقلوبدر و ابن الصلاح مشكل
الوسطننده ازهر ينك يساتجه مفصور اولسى موثوقدر و بو حلكه حرة مائل شحمة كى
برهموار دويه در همزه وزنده حلكه دخی دينور و عرب حسته بناء اسلك پارمقلى بى بوجوانه
نسيبه ايدر در ديشدر (و ابن السكيت اصلاح منطقتده ديشدر كه حلكه عطايعنى كرتن كله به شبه
كولترنكلو برق اورر يعنى پارلدار و قو بروغى كرتن كله ذنبى كى اوزون دكل و اياقلى خرده و كبرلو
حشرات ارضدن برجانور در انتهى (وصيد لاني ايله رويانى حلكه پارمق قدر و قومه طلار
برجواندر ديشدر در (دميرى مر حوم اشو لغاتى و اقوالى بعد الذكر بخدا دير كه ابن السكيت قولى
ازهر ينك قولندن احسندر و جوهر ينك حلكه حلكه دن مقلوبدر ديديكى مؤيد و مقويدر زيرا
جوهرى قومه طلار حيواندر ديو اب السكيت روشنجه تفسير ايتشددر لكن ازهر ينك تفسير يسه
و نسيبه مر قوم عرب به اشتقاق مساعد ديكدر كه حلكه عربك * اسود حالك * قولندن
ما خود در و حلو كه ضميمته سياه اولقى و حالك كسر لامله زياده سياه اولان شيدرو بوجوانك
بوزانسته شدت سواد اولعله اسم مذكور ايله تسميه اولنشددر انتهى و حيوان مر قوم انواع
وزغدن اولفله اكلى حرامدر (نظم) ذكرى و حكى كى كوچك نام ماهيدر (لعوس) جرول
وزنده ذيدر كه سرعت اكليچون تسميه اولنشددر (قلت) قاموسده لعوس * الذئب و الرجل
الخفيف فى الاكل الحر يص * ديو تفسير اولنوب و وانه و ابيده لعوس حرصدن خفيف اولان
كيسه كرك اكده و كرك غيرى نسته ده بوسيدن قورده دخی لعوس دبرل ديو ترجمه اولنشددر
فأمل (لعوه) فتح لام و سكون عين ايله كلبه در كه * اوجع من لعوه * بو معنا به اوله رقى امثال
عربيه دندر (قلت) ميدانى كلبه حرصه در و جعى لعاء كاور و * نموذ باقه من لعوه الجوع
و اوعنه * ديو دعا اولنور كه بونده اولان اوعه حدت ديمكدر و لعو حرص جشع يعنى زياده حرصلو
كيسه ديمكدر ديو تفسير ايتشددر و قاموسده لعولامك فحيله و اعى صفا وزنده سبى الخلق و فصل
يعنى دنى و ناكس و شره و حرص كيسه در و مؤنثه تايله لعبه دينور ديو تفسير اولنوب جمع
مذكور لامك كسرى و الف مدوده ايله لعاء ديو ضبط اولنشددر (فتحه) ناقة ذات اللبن يعنى صاغلور
دوه در لامك كسر و فتحى لغت مشهور لاولوب لكن كسر اشهر در و جعى كسر لام و فتح قاف ايله
لفقدر قر به ايله قرب كى (دميرى دير كه على قول لفتح طوغورده سى يككمش اولمان دوه به دينور
(و افقوح) سودينى نادور بون دوه در انتهى (قلت) صحاحده مذكور در كه لامك فتحى و سكون

قاف ايله (فتح) و قحجته (لحاق) دوه حامله يعنى بوكلو اولقى معناسنه باب رابعدن لفتح الناقه
لفقا و افقا دبرل واركتك خرما دن آلتوب ديشى خرمايه يمش و يره ديو اصدقلرى نسنه به دخی
لحاق دبرلو (لافتح) بوكلو ناقه در و لامك فتحه (لغوح) صاغلان دوه در ديتوب جعى لامك
كسر يله (لحاق) در صاغلان دوه در معناسنه قلو ص ايله قلاص كى و ذكرى يكديكى اوزره قلو ص
كنج ناقه در طوغورون دوه به ايكى اوج آبه ك لقوق و بعده ليون دبرل و لفاق جمع ايكى عربك
نسيه ايله لفاقان اسودان ديدكارى سوري اعتبار يله در كه ايكى سوري دوه در ديمكدر و اعتبار
مذكور اوزره لفاق جعى برعدديله دخی توصيف اولنوب لفاق واحد دبرل انتهى (و به
صحاحده ذكر اولنان لفتح ايله لفتح جعى معنای مسطور لرى اوزره مر قومدر (لكن قاموسده اطلاق
اوزره اولانك و وزنده لفاق ايلدر مفردي صبور وزنده افو حدر ديو تفسير اولندقد نصكره و دخی
ناقه حلوب يعنى صاغلان دوه و على قول لقوق طوغور ديقندن ايكى و على افه اوج ماه پكوره مش
اولان ناقه در كه وقت مذكور به دنده اكالون دينور و دخی لقوق نفوس معناسنه اولوب مفردي
لامك كسر يله لفتح در نفس واحدة معناسنه و دخی اركتك دوه ك مائدر يعنى متبسيدر و لامك
كسر و فتحى جائز اوله رقى لفتح لقوق معناسنه در كه جعى برمنوال مشروح لفتح و اما حدر و لفتح
عقاب و غرابه و امز كللى خاتونه دخی دبرل ديو مر سومدر فتأمل (و به قاموسده ضم ميم و كسر
قاف ايله (ملقح) دخل يعنى اركتك دوه در و جعى فتح ميم و كسر قاف ايله (ملاقح) در و ضم ميم و فتح قاف
ايله افعالدين اسم مفعول مؤنث بنه سيله (ملقحه) فارنده و لدی اولان خاتوندر كه بونك دخی
جعى ملاقح مذكور در و ثلثيدن اسم مفعول صينه سيله (ملقوحه) مادر در و دخی امك بطشده
اولان جنين و على افعار كلك ظهرنده اولان نسنه در فتأمل و بونك جعى اشباعله (ملاقح) در
انتهى (قلت) و اى مر حوم ذكركر اولنان ملاقى حامله قليخيلر قول معناسنه و فارنده
ياوروسى اولان ناقه در (و ملقح) اسم فاعلى ملاقك مفرديدر معنای اول اوزره يعنى بوكلو قليخى
دوه در معناسنه ديو ترجمه نصكره (ملقح) اسم مفعولى ملاقك مفرديدر معنای ثانی اوزره يعنى
بوكلو اولمش دوه معناسنه در ديشدر (لقاط) تشديد قافله طير معروفك آيدر حبوباتى
دوشدر يكچون تسميه اولنشددر (قلت) اكثر طيورك اشتقاق حبوبات شاتندن ايكى طير مذكوره
صيفه مبالغه ايله لقاط تسميه سى بااكلى حبوبانه مقصور اولديغى و يابرنوع حبه به كيفت
مخصوصه ايله ملازميچون و يا خود اشتقاق مطالعه اولنيدرق شويله جبه وضع اولمش
احتماللى ملاظه اولنشددر تأمل اولنه (دميرى مر حوم مقتضای مذهبي اوزره بخنا و تحقيقا
حل و عدم حل لقاطى بيان ايتشددر و اكتساب علم و كمال و وقوف علم و عرفان و حكمت اعلام دين
باهر الافضال ايجون مطالعه سى الزمدر مطالعه اولنه (و صاحب التحفه ملاعلى القاريدين
نقلاء لقاط حلالدر ديشدر (للق) لكلك ديدكمر طير معروف و قافلرك برلنده عينلر ايله تلفظ دخی
اولنور لكن جوهرى قافلر ايله تعبير ايدوب اسم اعجميدر ديشدر (قلت) لكن قاموسده تعريته
دائر اشارت يوقدر و معربات انطابقده افلغ ايله ذكر ايدوب لقلق و على قول لقلق غيرى
برقوشدر ديو تفسير اولنشددر فتأمل (اهل عراق عندنده) (ابو خديج) كنه لقلقدر و جعى مفاسد
وزنده لقلقدر و طير مذكور اكل حيات ايدر و صوته لقلقه دبرل و كذا كه هر برصوده كه اضطرار
و حر كرت اوله لقلقه دينور و قاموسده لقلق اسانه دينور و دخی طاردر و على قول افصح لقلقدر
و لقلقه شدت صوته دخی دينور ديو مفسر در (و نهايه ده * من و فى شرتلقته دخل الجنة) خبر يله
اسانه لقلقه اطلاقى اسنهاد اولنشددر (و بو طير فطنت و ذكا ايله موصوفدر (قروينى ابن
سبنان نقاء دبر كه لقلقك ذكاستندر كه ايكى بووه يابوب هر برنده موسم بموسم ساكر

صاحب ایله صحب و تاجر ایله تاجر کی و مؤنثی تا ایله ما عزه در و ما عزه نك جعی مواعز در
و بر طائفه نك یکپسی چوغالدینی اخبارده * امغر القوم * دیرل و کینه ما عزه (ام السحال) در
(یکسی در یسنه دخی ما عزه دید کاری صحاحده مسطور در) (موقوس) اسم فاعل یسینه سیله
رنکی سیاه ایله بیاضدن مر کب و کردنی طوقلی کو کر جن مقدارده طائر هرو فدر (مکاه)
ضم میم و فتح و تشدید کاف و مدایله باغچه لده اوتر فارسیده شبان فریب و ترکیده چویان الدادن
دید کاری قوشدر و مکوی یعنی اصلنی ایچون نسیمه اولمشدر و مکاه تخفیف کاف ایله لفته صغیر یعنی
صفتی در و مکوفتح میم و سکون کاف ایله صفتی چالمقدر هکذا فی و اتقوی (دمیری دیر که
مکاه خطاف کی ضم فاء و فتح عین ایله فعال و زننده در وزن مذکور اکثر یا کند و سندن اصوات
کلور فعل لده مستعملدر بکا و صراخ و رغا و نباح و خوار و سائر شبیهلری کی و جعی میم قحی و کاف
نایه نك کسر و مدی ایله (مکاک) در (طیر مر قوم اوتر واصلق چار (تفسیر بغویده نص
جلیله اولان (مکاه) صغیر ایله تفسیر و افته مجازده اولور و صغیر ایدر بر بیاض قوشدر دیو
تغریف اولمشدر (ابن السکیت) مکاه الطائر و مکاه الرجل یکو مکوا دینور اللری بی جمل
اصلق چاندینی و فته و بو اسم صیاحدن مأخوذ در زیر مکاه صوتدن عبارت صغیر در دیوب
و (المکاه و تصدیقه) نظم جلیلی ای صغیرا و تصفیفا دیو تفسیر ایشدر (تصفیق ال
جرع قدر) (ابن قتیبه تخفیف کاف ایله صغیر و تشدید یله ریاضه اینز و قوز بر طائر در که مکو
ایدردیوب شاعر بلیغ عربک * اذا غرد المکاه فی غیر روضه * فویل لاهل الشاء و الحرات *
یتیلله استشهدا ایشدر مفهومی مکاه باغچه نك خبرنده تفر دایلد کده یعنی صوت حسنیله اوتد کده
قیون و حارل صاحب لرینه و بل و هلاک حاصلدر یعنی اولان یت حکمت ارای بطلیوسی شرحده
دیر که باغ و بوستانده سکون و صوته مألوف اولان مکاه فیرج بر لده اوتد کده صفاسندن
اولیوب بلکه افراط جذب و عدم نیای کور مکاه ازهار و سبز به حسرتندن ناشی آه فریاد ایدر
اشته بو حسرتله اوتوشی دمنده قیون و خردن باشقه مالی اولسان کیمه لده و یل وارد (وینده
اولان حرارت ضم میم ایله حرک جعیدر و حردخی جازک جعیدر کاب ایله کتب کی و حرق لیل
وزنده اولان حرک جعی اولق دخی جائدر قضیب ایله قضیب کی (وهلی قول جیر جعینمبوب
لکن اسم جعیدر عید و کلب کی اتھی (قلت) اشبو عاجرانه خدمتده اولدیغ مستطرف
ترجه سنک یوقار و زنده اشارتی سبقت ایتدیکی اوزره سیوطی و سائر اعلامک یانلریجه عبدک خیلی
جعی اولوب بر بسی دخی عینک فقی و حرف بانک کسر و اشباعله عید در دیشدر لکن
بطلیوسنک اشبو نعلیجه اسم جمع اولسی احسن کور یوزر بر اوزن مزبور صفت مشبهه اوزانندن
اوله رق صیغه مفرد اولغه اسم جنس اولغه مناسبدر و علی کلا التقدير ین مقام انفرادده یعنی (بنم
طرف عیدانه مه پیام کلدی کی اولان تغییر لده عینک قحیلله اوقونمبوب ضم عین صیغه
تصغیر ایله اوقونق (و یزم طرف عیدانه امر نامد سامبلری وارد اولدی کی مقام
جعده اولان سیکلرده قحیلله اوقونق لغه واجبدر * التکرار حسن * این عطیه دیشدر که
مکاه و تصدیقه قبل الاسلام قدیم عبادت زعمیه افعال عربدن ایدی حتی اقویای عربدن برینی
کورد مکاه صفای مکاه مکر مده تصغیر ایلدی و صفایه درت میل بعدنده اولان جبل حرادن استماع
اولندی (و غزوه بن قیس بن عبد منافک اصلنی دخی کذلک حرادن ایشیدلیدیکی محکبدر
مولد حضرت رسالتناه علیه الصلاة والسلام افند یزدن مقدم قریش یت مکر می صراة اوله رق
یعنی ستری لازم برلر نك ماعداری جبالق اولدیغی حالده صغیر و تصفیق ایله طواف ایدرل
ایدی (قرنوبی دیر که اشبو مکاه طیر یادیده دن اولوب عجب یووه سی وجهه ایله میانه لنده عداوت

وار در حیه بیضه و فراخی اکل ایدر (هشام بن سالم حکایت ایشدر که بریلان مکاک
یمور طرل بنی یکله مکا اخذ ناز قصیده باشی اوچنده طولاشمغد باشلر مکر حیه نك اغز بنی اچدیغ
کوزده در ایش اچدیغی کی باقلا شوب دهانه برکسکین دیکن آغش دیکن حیه نك بوغازینه باغله
هلاک اولمشدر (قلت) بو حکایه خصمک فارنجه ایسه حردانه بیل دید کاری مثل ایله بومعناده
اولان امثال عربیه و فارسیه بی طوغروسی تأیید ایشدر (مکلفه) تفعل باندن اسم مفعول
بنیه سنده در عقاب ذکرند یازیلان طیردر که عقاب چقاردینی اوج یاور و سندن برینی ائق معنادی
اولغه مطرودی اولان یاور و سنی بسلمین طیر خبر در وانی بسلمه ده من قبل الحق عز شانه مأور
صورتنده اولغه مکلفه دیشدر (عقابک اشبو فعل قبیح القاسنده عقاب نشریحی اقتضا سنج
ایکیدن زیاده سنی حضانه ایده مامک و یا اوج یاور و بی اطعام کند و یه کران کلک و یا خود نفسا
اولان نسوانک وهنی کی حضانه وهنی در کار اولغه اوجی بسلمکدن کند و یه ضعیف کلی کله جکندن
صید و شکارینه فتر کلامک و یا خود ولدی تریه جل ثقیل صبره توقف ایدوب عقاب ایسه سنی
الخلق اولدیقتن اشبو صبر خلق حسنی تمامله اختیار ایتامک و یا خود اکل حرمی زیاده اولوب
اولادینه نفسی ترجمه ایتامک و جو هار بنی مطالعه ایشدر (قلت) بو فقیرک مطا لعم
حیوانده انسان کی فکر اولدیقتن بالالهام آلهی افعالری طبعارنده مر کوزدر اشبو عقابک طردی
و جنسندن اولیان حیوانک او مطرودی استیحایی خلک مطرودی - قی تعلاک مطرودی
اولیوب و مخلوقنک رزقنی مامل اولیان یردن احسان ییوردینی قولار نك مشهودی اولق
اوزره بر علامت بدیهیه در لاغیر (مکله) یته تعلیلدندر بر فارش و دخی اریجی بویده باشی بیاض جز کبلی
بر نوع حیه در که سور کلندیکی بر لده بولسان اوتلری اومقوله اشبابی یاقر و باشی اوچندن اوجان
طیوری تأثیر سمی دوشور و طهورنده کافه دواب دورندن فرار ایدر ناسه ظهوری قبل برشر
محضدر (قتل ایدن کیمه نك حاسه شمنی فی الحیل بر باد ایدوب من بعد علاج پذیر اولمه جعی
خواص غریبه سندندر (مناره) ابو حامد اندلسی یا نتیجه مناره شکلده بر سه نه بحر یه اولوب
کند و یی سفینه یه رمی ایله کسر و سکانی غرق ایدر و ظهور ایده جکنی اهل سفاین حس
ایتد کلر تده وانی نجاسیه و بوری ایله اور کودوب تبید ایدرل و بحرده بر محنت عظیمه در (مختفه)
ایب ایله بوغوب یتد کاری حیواندر قبل الاسلام عربک دمه حر صلیندن ناشی اجرا ایتد کاری
فعلری ایدی زیر ایدی یرل و آدینه فصد دیوب الحمد جامددر دیرل ایدی جناب حق تعالی
قرآن کریم ایله مختفه بی حرام قشدر (منشار) عجایب مخلوقاتده یارلدیغیجه بحر زنجده اوور
جبل قدر بر بقدر دبه سندن قور و غنه نك انبوس کی سیاه کلکدن ایکبشر ذراع دیشلری اولان
بحقیسی و اوز ذراع کلور باشنده ایکی عظمی وارد عظیمین مر قومین ایله عینا و شمالا بحره ضرب
ایتد کیمه صوت هائل استماع اولنور و اغز یله اوفوردیکی صو آسمانه طوغری فرلایوب رشاشه سی
کبلر اوزره مطر کی دو کلور و تخته کبردیکی سفینه بی زیر و زبر ایدر مبتلا اولان اهل سفاین
حیاتلرندن و تثبیت اسبابدن یاس ایله انجق حول و قوت حق تعالیه التجا ایدرل (مها) فتح میم
ایله بقره و حشیه معانسه اولان مهانک جعیدر و جعی مهوات دخی کلور و علی قول مها بقر
و حشیدر و مها حامل اودقده بقردن بخار و اجتماعه افراط میل طبعندندر و ارککی فرط شهوتله
ذکر آخره بزایش و بوجوان معزاهلیه زیاده شبیه در و بونوزلری زیاده قشیدر (بقر و حشی ده
حکمی مسئله سی یکمشدر) (مخ مها طمی قولیجه نافعدر بونوزندن بر پارچه سن طاشبایندن سباع
بخار قرن و جلد و ظفرندن بخیر اولنان یردن حیات هارب اولورلر و رماد قرنی یعنی بونوزنک کولی
قور دین دیشه لکسه و جعی ساکن اولور و قبل نوب و سندن فاره و خنفس فرار ایدر و قرنی باقلموب

حای ر بع مبتلا سنك طعانه قوفسه ازاله ایدر و شری باهه واعصا به قوت و بر روانف
 راعفه یعنی قاناقان بورنه چکاسه دمی کسر و قرینی یا قلوب سکول اولدقدنصرکه سرکه ایل
 قارشدر یلوب کوفته قارشو موضع برصه سورلسه زائل اولور (مهر) ولد فرسدر جعی امهار
 ومهار کلور و اناسنه مهره دینور و جعی ضم میم و قح ها ایلله مهرودخی مهرات کلور (موق)
 ضم میم ایلله قناد او قارنجه در (موقوده) ثلاثیدن اسم مفعول بناسیله در زجاج دیمشدر که
 عرب برنور برنور و ایدر (مون) مین منی و مدینه عکونه روه فردی مولددر (ملاعظنه)
 ذکر لری بکن قری و خاطف ظله و رراف دن عبارتدر (ابومزن بنه) رجل صورتند بخر ده
 اولور سکدر قزوینی نقلجه اسکندر به مصر و براس و شبدده جلدی زوجتی و جعی منشا کل
 صورت بنی آمده اولوب ناسک دست صیدینه بکده اغلر و عویل ایدر بخر دن بر مخوق
 جعیش اولد یعنی محکدر (ابوالملیح) کینه صفر اولد یعنی مرور ایلدی (ابنالمطر) کتاب
 مرصعه مر قوم اولد یعنی اوزره بر فرمزی بوجکدر که یاغور رد بجه ظاهر و صوی بر جکد یکی کی
 تلف اولور (ابن ما) بنه کتاب مر قوم افاده سنجه صو قوشلردن نوع مخصوصک ایدر رجعه
 (بنات ما) دیرل یوزک یک صویه طالبوب و ملازمی اولان هر طیره حسب اللغة شمول ظاهر ایلده
 ما یعنی الف لامسز استعمال ایدوب نوع مخصوصه علم قاشلردن و شمول مذکور اراده اولدقد
 حرف تعریف ادخاله ابن المادیر اما (ابن عرس) ایلله (ابن اوی) ده شمول مذکور اولد یفتدن
 عرس ایلله اوی به الف لام داخل اولاز فلجیظ (قلت) لکن عین الحیانه علی قول ابن مانوع
 مخصوصه دینوب کافه نواع طیور مایه اطلاق اولنور دیو مذکوردر (ابن مقرض باب افعال دن
 اسم فاعلدر سورمه رنگار ارقدسی اوزون درت عدد صاری بجا فلی قاره دن خرده کوکر چنه
 دشمن و ثوابی قرض ایدر یعنی کسر بر دو بیه در که واقولیده سکسار دیو متر جدر رافعی شافعی
 یا آله یازیلان دلقدر دیوب حلی اشعار ایتشدر لکن ابن عباسدن رضی الله تعالی عنهما حرمتی
 روایت اولمشدر (تحفه ده ابن مقرض عباره سی بونمدی کتب حقیقه تنبع اولده) حرف نون
 (ناب) جوهری قولجه ناقه ناک یا شلوسی اولد یعنی * لا اقل ذلك ما تحت التنب * مثلشدن
 مستفاددر و تانک جعی کسر نوله نیدر و بونور فتح ایلله اولقی اصل ایلده یانی صیانه مکسور
 فلنشدر مفهوم مثل شواشی ایشلم ناقه یاوروسنه شوقله صوت ایدیکی مدتیجه دیمکدر و ناقه به
 ناب سمیه سی نابی یعنی آزی دیشی اوزون تلف بچوندر و ناب لفظی جل یعنی ارکک دوه به صفت اولوب
 ناقه به خصوصدر (وقومک سیدینه یعنی اولوسنه دخی ناب دیرل (ناس) ذکر ی بکمشدر
 (ناقه) دیشی دوه در جوهری ابن سکیتدن نافلادر که ناقه ناک اصلی و اولو حرکه سبله نوقه در
 زیرامواد و حرکات اصلیه فعلی آشکار ایدن جعی ضم نوله نوقه بدنه ایلله بدن و خشبه ایلله
 خشب کی و جمع قلیتی فی الاصل فتح همزه و سکون نون و ضم و او ایلله اونیق اولوب بعده و او اوزره ضم
 نقل کورد یکنندن و اوی نونه تقدیم ایلله حرکات سابقه سی اوزره اونیق اولمش و جمع الجمعند فتح
 همزه و کسر نون ایلله ایا نوق دیمشدر که نیجه بلوک ناقه دیمکدر و طی قبیله سندن به ضیلری
 اونیق مذکور و اونیق بیه قلب ایلله اینیق دخی دیرل و دخی ناقه کسر نون نیساق ایلله جملنور ثمره ایلله
 غار کی و بونک اصلی نواق ایلده و اوینک ماقبلی مکسور اولد یکنندن اوتوری بیه قلب اولمشدر
 و نیساق یوکسک طاغ معنانه اولوب کسر و مد نوله مضبوط نیق اسمک جعی دخی اولور
 (ام حائل) (ام حوار) (ام السقب) (ام مسعود) کینه ناقه در (بن الفحل) (بن الفلاة) (بن
 الخداب) دخی دیرل (حکم ناقه ایلده مذکوردر * لانا قتی فیها ولا جلی * * استنوق الجمل *
 انشالدر که اولکبسی امائن و ظلمدن نیریده و ایکبسی فعلند و قوانده ثباتی اولوب برایشی

تورمه دن دیگر بنه انتقال و بر سوزی دو کتمدن آخرینی خلط ایدن کسان حقلرنده استعمال
 اولنور و بونلرک مفهوم لری ظاهر در (ناهظ) عقاب یاوروسیدر (نباح) رمان وزنده هدهده
 دینور قرقره سی کثیر اواد بچون (نیر) کسر نون ایلله کنه به بکر لکن اندن اصغر بعیرک کردیکی
 برلرینی قیاردرد و بیه در و جعی نونک کسری ایلله نیار و دخی فتح همزه ایلله انبار کلور (ابن سیده
 قولجه انبار ساعدن برنوعنه دخی دینور (انجیب) ایل و خیل و انسانک کریمه دینور جعی ضم نون
 و فتح بابله (نجبا) و فتح همزه ایلله (انجیب) در و مؤنثلر بنه نیجیه دینوب بونک جعی (انجیب) کلور
 (نحام) ضم نون و فتح حاء مشدده ایلله اوز خلقتند بر طاردر و واقولیده اوردک شکله انددر که
 فارسیده سرخ اوی دیرل دیو زجه اولمشدر نک و جفت اولورق طیران ایدرل و رفلر کی برلری دیشیلری
 باشقه وار ککلری باشقه اولورق اتخاذ میت ایدرل دیشیسی ذق ذکر ی ایلله سقادسز حامل پیضه
 اولورنق ائنده فتح زای و نشدید قاف ایلله قوش آغریله یاوروسنه خدا بیدرمکدر (مورطه لری
 اخر اجد نصرکه دیشیسی فرار ایدوب وار کی قلوب پیضه لری زلی ایلله اورتروادخی صاووشور
 مدت حضرت نصرکه زبل الشده یاورولر کند و زنده حرکت اولیه رق چقارلر و بو اولنده
 اناری کلوب برنولر بنه فتح ایتمکله بچکمتنه و قدره سبجانه اونفخه سبب عادیسیله جانلورل
 و بوجنده بابلری دخی کلوب انا ایلله معا تریه ایدرل لکن ارککنک طبعند غلظت و وفاسند
 قلت اولمغه یاورولر ینک بالذات طعمه قوتلری بدایتلرنده ضرب و طرد ایتمکله نازی یاورولری ایلله
 قاور و هنکام سفا ده قدرار ککک سمته وار مز و دیشیسی ارککندن نفرت ایدر سه دیگرار ککله
 ازدواج ایلر طریاندن اولمغه اکللی حلالدر (نحوص) نونک قتی و حاء مدوده نک منی و آخری
 صاده هممه ایلله اتان حائل یعنی یوکللی اربیان و کبه قالمیان اشکدر که جعی نخص و دخی نخاص
 کلور (نساف) ابن سیده قولجه بونری یوک برطرا قواموسده زنا روزنده خطاطیف کی بر طیردر
 و جعی نساف کلور دیو مفسره مضبوطدر (نسوس) باشی یوک و ما و اسی جبال اولان بر طاردر
 بعض نسخهده نسوس کوردی تنبع اوته (نضو) کسر نون و سکون ضا ایلله بعیر همزول
 یعنی ارق دوه در وارق دیشی دوه ناقه مهرزوله دینور و جعی قح همزه و الف مدوده ایلله انضادر
 و افعالند افضهها لاسفار بوللر ناقه بی مهرزوله ایتدی دیمکدر و باقیه بو بایدن معنای مذکور جه
 متضاده دینور انضی فلان بعیر اهرال ایتدی دیمکدر (نعب) تشدید عین ایلله غرابدر صوت ایتدکه
 و جاغردقه باب ثلثدن اوله رقی * نعب الغراب نعبا و نعبیا و نعبانا و نعبابا * دینور (دمیری
 دیر که علی قول نعب غراب بونوق اوزادوب و باشی اکدیکی حالنه دینور (ابن الصلاح فتاوی
 شافیه سنده نعب لقلقدر دیمش ایلده دمیری معروف اولان غراب اولمشدر دیر * بارزق
 النعاب فی عشه * داود علیه السلامک دعاری اولد یعنی احوص بن حکیمدن مبرو یا بحالسه
 دینور ینک جزه عاشری اوائلنده محرر در و راوی مشار الیه اشبو دعانک وجهنده یعنی جنساب
 خالق تعالی رزاق کافه مخلوقات ایکن نعبه مضاف رزقی تخصیص ایلله داود علیه السلامک
 دعاسنده نکتمینی یسانده شوبله دیمشدر که چونکه غراب بمورطه دن بیاض اوله رق خروج
 ایتمکله ابو بنی یاورولر بنی او حالده کورد کلرنده اور کوب قاجرل و یاورولر دخی اغزلر بنی بقدرته تعالی
 آچی طونارل بالهاسمه سجنه خرده سنکدر یا نلر بنه بریکور و آغزلرندن ایچرو کیملری ایلله
 یاورولر قرار نیجه قدر غذا اولور و اسودادلر بنی ابو بنی کوروب یا نلر بنه کلسد کلرنده ذبابلر
 بچکمتنه تعالی صاووشور و وقت طیرانه دکن ابو بنی تربیه ایدرلر انتهی بو نفلی صاحب الحجه
 و غیر یلری دخی مجاهددن روایت ایتشدر و بو حال غرابده با آله دخی اشارت سبقت ایتشدر نیاز
 مزبوری حریری دخی اون اوچنجهی مقسامه ده * یارازق النعاب فی عشه * و جابر العظم الکسیر

شبهه اصحابی اولان طوره سر آمد در دینور سه سزادر و نغبت شده کند و دخی طرب ایدر (نوب)
ضم نون و سکون و اوایل بال آر بسیدر و لفظ نندن مفردی بود قدر لکن علی قول واحدی نائب در غوط
غایطک و فره قارک جعی اولد قلی کی (ابو عبیده قولجه نخله نوب اطلاق رنگری قره بی
چالیدی ایچوندر و علی قول اولتاغه واروب کلدیکی ایچوندر و اصمعی قولجه قختنله قرب
معناسه اولان نوبدن اوله رق وقت معروفده خله قریب اولد قلی ایچوندر (نورس) ذکر
تقدم ایدن زح الماء نام طوره ایدن بر بیاض قوشدر (نوص) قتح نون ایله حار وحشیدر (نون)
حوت یعنی بالقدر جعی حوت و حیوان واحوات آسانان وانوان کلور **حرف ها**
(هالغ) نعام سریمه دینور و مؤنثی هالعه در (هامه) دمیری بیانجه تخفیف بم ایله مشهور
اولدینی اوزره صادق قحی والک قصریله کیجه قوشی اولان صدی در و جعی هام وهامات
کلور و ذکر کیچیک اوزره بومک ارککته صدی و صیدح درل خلاصه نه قدر کیجه قوشی واریسه
جمله سه بطریق الاشتراك صدی و صودی دیرل و لغته صدی عطش و صادی عطشان
معناسه اولوب وزعم عرب قدیم اوزره طیرمر قوم عطشان اولوب بنی اسقایدک دیو چاغریفتندن
صدی تسمیه اولمشدر و دخی صدی اغردن ظهور ایدن صوت طاغله و طاغله شبهه یرله لدی
العکس اورازدن جواب صورتده ظهور ایدن صوته بکتر استماع اولان سه دیرل و * اصم الله
صداه * دعای عربدر که مفهومی صداسی صاغر اولسون دیمکدر و بونک مفادی بر شخصه
دل طولسون دیو بدعادر اتشی (لکن جوهری مفاد بدعای مذکور هلاک اولسون دیمکدر
زیرا بر کیجه قوت اولد قده صدی دیدکری شی ایدن برشی اشدیه مکه جواب ویر دیو تحقیق
مقصود عرب ایچوندر (بنه دمیری دیر که صدی دماغه دخی دینور زیر صورت صداده مصور در
و صدی کیرال اس اوله رق و صدانک باسی کبرده سر آدمی به شبهه اولدیفندن انسانک باشنه دخی
هامه دینور و هامه ک هیامدن مشتق اولسی دخی جائز در که ضم ها و تخفیف یا ایله هیام دویه
عارض بر مر صددر که دوه اومر صده ایچدیکی صودن قائمز و **حرف ها** فشار بون شرب الهیم *
نص عظیمی بو معنا در که * کالابل اله طاش * ایله تفسیر اولمشدر (وهم مسطور کسر
ومد ها ایله اوله رق احر و زننده اولان اهیمک جمیدر و اهیم علت مذکوره اصابت ایدن ایلدر که
جل اهیم و ناقة هیاه و ابل هیم دیرل (و علی قول هامه به مصاص یعنی امیجی دخی دینور که کیجه
ایچره کلور و کوکر جینک فائز مص ایدر و امر) و جنس هامک بعضیسته بومه دیرل که صیحه سندن
بوم و بومه حرفی مسموع اولور و بعضی قاف و واو ایله صیاح ایدر که اکا قوقه و ام قویق
دیرل (قلت) بو مقوله طوره دائر اقوال بالارده یکم کله بو راده اولان سائر اقوال دمیری طی
اولندی (همع) ضم ها و قتح با ایله وقت تشاجک آخرنده طوغن دوه یاو و سیدر (هجاء) ابن سیده
هم و لار بع * دیرل و بع وقت ریعه اول تناجده طوغن دوه یاو و سیدر (هجاء) ابن سیده
قولجه ضفدعدر لکن معروف اولان جمله هاجه در (قلت) قاموسده دخی جیم الفدن مؤخره
اوله رق هاجه ضفدعه انشی اولوب جعی هاجات کلور دیو تفسیر و مقلوب اولدیفنه اشارت بلکه
تصریح اولمشدر (هلع) درهم و زننده ابن سیده قولجه کلب سلوق در یعنی یتنده سبک
فتی و لامک ضم ومدی ایله اولان سلوق نام قریه به منسوب کلدیر (هجرس) دمیری بیانجه
کسر ها و او سکون جیم ایله دلو یاو و سی اولوب جعی هجارس کلور و علی قول ولد زید و ابو زید
ما یوندر دیمشدر (قاموسده) فرد و نعلب و علی قول ولد نعلب و لیم و دب و جته ده نعلب ایله
بر بوع یتنده اولوب کیجه کزن حیوانه دینور دیو مفسر در (سجاحده) فرد و ولد نعلب و لیم و دب
بو قدر (بجمله) انجق و لد نعلب اولوب (مذهب ایله سامیده) بچه روباه دیو مفسر در (هجرج)

درهم و جعفر و زنارنده ابن سیده قولجه کلب سلوق حقیقه در (هجن) خیل ایله انسانک
پدری عربی و مادری عربیه اولمایدن و هجان بیاض دوه در و بونده مذکر و مؤنث مسا بدر که
بعیر هجان و نافسه هجان و ابل هجان و مرأه کریمه به امرأه هجان دیو حل و توصیف اولور
(هجن) علس و زننده قاموسده * ظلم اقرع و به قوه بعد و هی بهاء و من اولادا بل مایوضع
فی حارة الغبط * دیو تفسیر اولمشدر قنامل بلامر اجمعه الی الترجه (هدی) قتح ها و سکون
دال ایله یانک تخفیفی و تشدید لعل اوله رق نعم جنسندن حرم شریفه یعنی کعبه معظمه به اهدا
اولسان و کویدر بلال قریبدر و مفردی تا ایله با تخفیف هدیه و بالثبید هدیه در (هدیل)
قتح ها و کسر و مد دال ایله کوکر جندر و اوازینه دخی دینور که باب تأییدن اوله رق هدیل القری
به هدیل هدلا دیرل (ودخی) اهل افت هدیل عهد نوح علیه السلام ده شول کوکر جن یاو و سی
ایدیکه اتی برنجی فوش الدقه کافه حام بکا و نوحه ایلد کار بن اهل لغت یازدیلر یعنی او یحکی
اولان یاو و جفک مخصوصا آیدر (هر بع) عصفور و زننده اصوص و ذبابک خقیقیدر دیو
قاموسده یازمشدر (هرماس) کسر ها ایله ارسلان اسمدر دیرل و علی قول سباعتک شدیدنه
دینور و (هرمس) یتنه کسر ها ایله ابن سیده عندنده ذکر مارگر کدندر که فیلدن اکبر در
(هر) کسر ها و تشدید را ایله کر به و بیسی در و جعی قرده و زننده هرره در و دیشی بسی هرره در
(هر فصانه) کسر ها و سکون را و قتح و مد صاد و آخری نون ایله سرفه دیدکری ذکر
سابق دوده در (قاموسده) بوروم سه قتح ها و نون و صاد و سکون را ایله هر نصة دیرل دیو مقیدر
(هر نع) عصفور و عصفور و زنارنده خرده کله و کسر ها و نون ایله هر نعه و یتنه عصفور و زننده
هر نوع یوک کله و بت در نقلته من القاموس (هر هر) هالک کسر یله سمکدن بر نوعدر
میردیر که اشو حیوان سلخه ایله اسود ساحلدن مر کیدر یعنی ایکسک خلفتی جامعدر
و پر شده الی آی او بود یعنی برندن حرکت ایتمز بعده حرکت ایدر و سلیمی سالم اولماز یعنی هر
صوقدینی هلاک اولور (دمیری دیر که اشو قهر یفدن ظاهر اولان حیه ایله سمک یتنده مشترکدر
(هر زون) و دخی (هرزان) ظلم در (هرعه) قتح ها و سکون را ایله کله در (قاموسده)
سکون را و جواز قتح ایله قله در و قتح را ایله پردویه در دیو مذکور در (هرار) دمیری بیانجه
صادده کیچیک اوزره قتح ها ایله عند لیب در (لکن صحاح و قاموسده استعمال عرب ضم ها ایله
اولدینی مصر حدر یعنی قتح ها ایله اصلی فارسی اولوب لدی التعریب قتحه ضمه به بدله اولمشدر
(هرزیر) کسر ها و قتح زای و اسکان یاو آخرنده را ایله اسددر علی قول الجوهری و آخر ینک قولجه
شکل و جسد سنور و حشی ده بر حیوان اولوب لکن لونی بیان کدیمی اونته مخالفدر و انیابلور بلاد
حبشه ده جوق بولور (قلت) معربان انطاقیده هرزیر حاکم مجوس و خادم نارددر و جعی هرزیره
و هرزیر کلور دیو بحر در یعنی معنای مذکور در دخی مستعملدر (هشمشه) هانک و شبنلرک
قحیه لری ایله اسد معناسه اولدینی قاموسدن نقل اولندی (هف) قتح ها و ادغام فا ایله خرده
سمک جنسندن سابق الذکر حساسدر (هفل) کسر ها ایله نعمانک کیجه دینور (هفلس)
علس و زننده ذنبدر (همج) ها و جیمک قتحه لریه بعوض کبی خرده سنکدر در که قیون
و حارک یوزینه و کوزینه اوشرل و صوفرل و مفردی هجیه در (و همج) آج اولقی معناسه دخی
کلور و نا کید ایچون اسمندن مشتق قیله رق همج هاج دیرل که زیاده اجلق دیمک اولور و انجق
معنای زیاده قصیده لیل لائل و صیف صائف و وند وانه و یوم ایوم و جاهلیه جهلا دیرل
(ذات) بوراده دمیری مر حوم کلات علیده حیدر کرار رضی الله عنه و کرم و ججه دن لفظ همجی
جاوی بر کلام کرامت انسجام یازوب شرح ایچوندر مر اجعت اولنه (همع) قتح ها و یم ایله

پوشد و ایچنده خنه کی ردویه وارد دیومر قومدر (ورد) ارسلاندر اوی شم اولنورکله شبیه
 اولدیفندن تسمیه اولمشدر ورنکی کیت ایله اشقر ییئنده اولان فرسه دخی ورد دیرلر جمعی ضم
 واولیه ورد در چون ایله جون آسا (وردانی) راه مهمله ایله سابق المذکر و رشان ایله حمام ییئنده
 متولده برطاردور و غرابت و ظرافت طبعیه ایله متعصمدر (ورل) ابن سیده قولنجه فتح و اوور ایله
 خلقت ضیده بردابه اولوب لکن ضی بن اعظمدر جمعی ارل و رلال کلوب مویشی و رلندر
 (قره بیی دیر که یوجوان وزغ و سام ابرصدن بولک و ذنبی طویل و سر یغ السیر و خفیف الحر که در
) عبد اللطیف بغدادی قولنجه ورل و ضب و شحمه الارض و حر با و وزغ خلقتده بر برینه
 متناسبه در اما ورل که حر ذون دخی دیرلر جهت سفاده اندن اکثر بر حیوان یوقدر ضب ایله
 ینارنده عداوت طبعیه اولوب لکن ضبه غالب کلوب اهلک ایدرو بیمن حیدیه ایادیکی کی (جا حظ
 حر ذون ورلدن باشقه بر حیواندر دیوب ناحیه مصرده اوور کوزل و الوان کثیره ایله منقش
 و مویشی بردابه در و کفی کف انسان کی اووب اصابع انامه مقومه در و حیاتی قهر و اکل ذریع ایله
 میرو دلکندن چیقاروب کند ی کیر اظم ظالم بر حیواندر دیو تعریف ایشدر (فائده) اهل
 لغت بیانی اوزره لفظ عربیده رالیله لام انحق ورل مذکور و بر جملک ادی اولان ارل و قلفه معانسه
 اولان غرل و برنوع طاشدن عبارت اولان جراده التفایاتلر در و حرفین مذکور بن بر برینه متصل
 الفاظ دیگر یوقدر فلیحفظ (دمیزی ورلک حل و حرمنه اقوال مفصله آیان ایش و صاحب
 الحنفه مذهبی ده اولان حکم حشرات و هوام مقتضا سنجه ورلک اکل حرامدر دیمشدر (لحم
 و شحم و راده بدنه بانی دیکنی جذب فوق واردور و در یسی یا قیلوب رمادی زیت دردی یعنی طور توسی
 ایله قارشدیر یلوب رعشی اولش اعضا یه سورله صاوشدیر و زلی کلف و نمسه طلا اولنسه
 نافعدر (وزغه) و اووزای و غینک فتحدر یله ذکر ی مرارا یکدیکی اوزره کرتی کله دیدیکمزه
 دویبه معروفه در بو و سام ابرص بر جنس اولوب لکن سام ابرص بیوکیدر و حشرات و ذیات
 فویسقا دن اولدینی متفق علیهدر جمعی ابن سیده یاننجه وزغ و اوواغ و وزغان و بدل اوزر
 ازغان کلور (بو مقاصده دمیزی کامل خبی موائد شرعیه و ادویه و بعض مطلب طبعیه یازمشدر
 جلوه که مردمک مطالعه اوله (وصیله) ذکر ی عادات عرب بایئنده کچن نفقه موصوفدر (وضع)
 فتح و اوو ضاد ایله ذکر ی تقدم ایدن صعو در (وطواط) مار الذکر خفاشدر (دمیری قتلندن نهی
 اولمغله حرامدر دیمشدر) تحفه یازلدینی اوزره فتاوی هندیه ده و اما الخفاش ففد ذکر
 فی بعض المواضع انه یوکل و فی بعض المواضع انه لایوکل لازله نابا * دیو مرسوم (وقهستانیده
 * ولا باس باکل الخفاش فی رأی کافی المحیط * دیومر قومدر (قلت) اشبو اختلاف
 اقوال و لا باس تعیری اکلنی خدا نکرده حالت ضرورته براهه سن اقتضا ایدر مطالعه
 اولمشدر کالابخی علی الفطن (وصوع) مذکور اولان ابن اوی در الود دخی دیرلر قاموسه
 عینک تشبیه (وع) و دخی و اولرک فتحه زی و عین اولانک سکونی ایله چقال و ثعلب دیومر فسر در
 (وعل) فتح و اوو کسر عین ایله همزه ده ذکر ی کچن اروی در جمعی فتح همزه ایله اوعال
 و ضم و اوو عین ایله و عولدر (وقواق) قضا ط زنه سنده ابن سیده قولنجه بر طبردر (دمیری فافده
 کچن فاق اولقی کر کردر دیمشدر و الله تعالی اعلم) بنات وردان (ذکر ی بالناسبه کچن فاعله
 الافاعی دخی دید کلری ذویبه در که صوتی بر زده و اکثر با جاملرده و سابقه زده تولد ایدر
 و الوان مختلفه ده اولورلر (حرف یا) (یامور) ابن سیده سوزنجه اعاول چنستنددر
 و علی قول جنس مذکوره شبیه بر بو بنوزلی و بو بنوز بنک و سطندن بو فاروسی منشعب بر حیواندر
 (و بعض اخر قولنجه ابلک ذکر بدر و ابل مرقومک بحق شکنده ایکی بو بنوزی واردور و اکثر

احواله بقروحشی به شیهدر و اشجاری بر بری بنشمن مواضعه یعنی اوزمان و باقنده ماوی
طورو صوابچد کده نشاطی کلوب بین الاشجار و نیز و صحرار کاهیجه بوینوزی اغصان اشجاره
ایلبشر قورززه منجه صبحه به باشل و ناس صباحی ایشد ککرند و اروب طونار ایل آسا
حلال الاکدر و یوسنته جلوس دافع بواسیر در (بحبور) حبارنک ارککدر (بحموم) الوان
حسنه ایله ملون برطیردر ارض حجازده حله ده جوق بولنور (دمیری طیر مذکور بمقابیل و حجل
توغندن اولغی ظن ایدرم و مستطاب اولغله اکلای حلالدر دیمشدر (ودخی بحموم ملوک
عریدن نعمان بن المذکر آتی ایدر و دخان اسوده دخی دیرل بعض اعلام مکره و حجل و ظل
من بحموم * ده اولان بحمومدن مراد دخان اسوددر زیرالسان عربده سیاه نسنه به * اسود بحموم *
دینور دیمشدر (وعلی تفسیر بحموم جهنده و لا بارد ولا کریم * حالیه متصف یعنی بارد المنزل
و کریم المنظر اولان بر جلددر که اهل نار انکله استظلال ایدر (وعلی قول بحموم اسماء ناردندر
نعوذ بالله تعالی منها ومن سببسات اعمالنا ونسئله السلامة من شرها والتوفیق لما یحب و یرضی
(راعه) فتح با ایله بر کوچک قوشدر که کونزد او چد قده طیردر و کیجه او چد قده شهاب ثاقب یاخورد
مصباح طیاره دور (ابوعبیده قولنجه راع مفدارده بعوض ایله ذباب میاننده اولان همج
سابق الذکر در و راعه نعمانه به وقصبه به یعنی قامشه دخی دینور و جچی راعدر یعنی مفرد
یراع تا ایله راعه در قتأمل (ربوع) فتح با ایله ذکرری یکن (درص) ایله ذور میحک باه دیگر بدر
حبوان مر قومک زیاده سبله یاقلری اوزون والری قیصه در احوال ساره سی و حکمی دخی
یا زلشیدی کور یله (دم ربوع خدانکرده کورده بتن قبل بواوب برینه طلا اوانسه باذه بهجانه
من بعد بنز (رفاء) ابن سیده رجه الله تعالی قولنجه زرعه اولور قوردر در بعده انسالخ ایدوب
پروانه اولور زرعه قوردر دند قده * زرع هیرق * دینور (یسف) ذبابدر (یمر) نبح و با سکون - بین یله
زریه اسده و ماوای ذبه یعنی ارسلان و قوردر دوزاغنه با علقدری جری یعنی کچی بوزاغی سیدر
و * فلان اذل من البعر * مثلی بوندن مأخوذ در (قاموسده زریه اسده و علی قول زر یسه ذبه
و علی قول ایکسک دخی زریه مل یته باغلانان جدیدر و تا ایله بهر دخی دینور دیوبه - طوردر قتأمل
و حر اسانده او اوب کد اوزره یعنی حرکت ایشد که و زجت چکد که سمر بردابه به دخی بهر دینور حزه
و غیر یلری قولرنجه اشبودابه معناسنه اولان بهر غین - هجه ایله بهر در و غین ایله * سمر من بهر *
امثال دندر (یعقور) خشفه و ولد بقره و حشبه به دینور و عضیلری به عافیر بتوس ظ یعنی ارکک آه واره - دینور
دیوب بشر بن حازمک * و ملده لبس بها انیس * الا الی عافیر و الا العیس * یستبیله اسنشه دیشلردر
(ملت) اشبوشاهدک قبول اولنه جفتده شبهه واردر مکر ذکر اولنان یاور و جفر امداد ایدده قتأمل
(یعقوب) ارکک ککلکدر (جوالینی معربانده ذکر حجل معناسنه اولان یعقوب عربیدر) و اما
اسم نبی اولان یعقوب و یوسف و یونس و البسح کی علیهم السلام انجمیدر دیمشدر دمیری قول
جوالینی اقتضا سنجه معنای اولنده اولان یعقوب غیر منصرف اولوب اولنده اولان بامزیده اولغله
وزن فعل اوزره در دینلر و لکن معنای ثانی اوزره یعنی اسم انسان اولان یعقوب الف لام داخل
اولسه دخی بنه غیر منصرفدر و غیر منصرف اولدیغنه علت عجب بهر کی ایله علمیدر دیمشدر
(قلت) لکن قاموسده مطلقا یعقوب عربی اولوق جانبی رعایت اولنوب یعقوب علیه السلام
عبصوا یله بر بطنده اوله رقی عبصونک عقیبه متعلق اولدیغی حالده تولد ایلشدر دیو یعقوب
اسمنک عقیبن اشتقاقی بیان اولمش (و معربات انطاقیده یعقوب اسمی انجمیدر معرفه ده
منصرف اولماز و اشتقاق مذکور تعسفر دینلوب قول صاحب قاموسه اعتراض رونمون اولوب
معربات جوالیده بمنوال مشروح توفیق بولمشدر (شهاب خفاجی مرحوم دخی ارواه الغلبنده

* یعقوب و یونس والبسح کلها معربة و یعقوب ذکر الحجل عربی وان وافقه لفظا * دیو
جوانی معنی طوطی در (عمله) فتح باو میم و لام و سکون عین ایل به بالطبع سیر و حرکت و حله مائل
نافه نجیه معمله اولوب جعی عملات ککلو و انقلیده عمله ایشلکن اولان نافه که اندامی
خوب و عمله متحمل اوله دیو مفسر در (وقاوسده و لعملة نافه النجیه المعمله المطبوعة و الحجل
عمل ولا یوصف به ما انما هما اسمان و نافه عمله کفر حقه بینة العیالة فارغة * تعیر بلیغیه عمله نک
صیغه سی و بنامی و اسمیتی رنگین بیان اولمشدر نامل ایله کسب نشاط اولنه (و تهذیبده دخی جمع
مذکور * و یجمع الیهمه من النوق عملات * دیو مذکور در (یمام) اسمعی قولنج اویانی
کو کر جن اولوب مفردی یمامدر و اما کسائی قولنج و حشی اولیان او کو کر جیندر و باب حاده
یکبکی اوزره عربده برمر املک اسمی دخی یمامدر (یویو) مدهد و زننده مهموز اللامدر و ذکر
حکیمه بکن حلم نام قوشدر که ابوریا ح کیه سیدر و یویو بریتی قوشدرن باشه بکزر
قوشدر و انقلیده به ضیلر دلوجه طه اندر دیرل دیو مرقومدر و جعی بلبل ایله بلابل کی بانی کلو
(دمیری جوهری جعی بانی ککک کن شعر ابونوس ایله استدلال ایش ایهده مولد اولغله اینه
قولیه اسنهاد اولمزدیورد ایدر (بن حبان دیر که یویو لفظی بنا غریبدر و وزن مذکورده انجیق
بش کله حفظ اولندی بری یویو مذکور و بری اصل معنایه اولان ضوضو در که فلان ضوضو
الکرم دیر اصل الکرم معنایه و بری دخی صدر سفینه یعنی ککی کوکسی معنایه اولان جو جو
و دو دو و لو و در (ولو و لوده درت اغات و در که هر بری سیده قرائت اولمشدر اولکسی بروجه
حرر هر تین ایله ایکجیسی بلا همزه و اول ایله اوچنجیسی اولی همزه و ثانی و اوایل در نجیسی بالعکس
یعنی اول و او و ثانی همزه (یویو) کدماغی فورید بلوب و سکر طبرزد ایله دو کیلوب و ایچنه برضرب
فاتیلوب کوزه چکله نموده نالی عینه کلان آق صوبی ازله ایدر و مراره سی شهید صوبیله نافه
چکله باده سحانه صدغه نفی وارد (بوصی) فتح باو و او و کسر صاد مشده ایله قادری باشدندن
اوزون عراقده او و در ذکر مع حکمه بکن صید جهندن اخبث حر دیکلری بریتی قوشدر
(یعسوب) الفاظ مشتر که دندر درت قنادلی اولوب دأما انلری آجق طونان و ایدر و دیکی کورلیوب
یانمان درخته واقف و احوط طر مشهور اولان جراده قدر طرزه دخی دیرل (جوهری جراده دن
اولمشدر و قنادلی قیامز دیو بعد التعریف با یعسوب زانه در دیشدر (المنقلة تعالی و تقدس اشبو
ذیل اسعد فقیرک نسویدی رجب المرجبک اون ایکجی کونی فاکلیجه قریه سنده کائن کایه فقیرانه ده
ساعت بش قرار لنده اختتام بولمشدر همان رب قدیر عز شانه اجمال مرقومک تفصیلی فیضنه
توفیق احسان بیوروب عبادی اوزره ظل ظلیلی و شرع شریفک خادم و یاری اولان و بحر
فقیرک * عبد المجید خان مجدد نشانه نک * اواسون همیشه جله بداندیشی مضحل * بالنعنه
حدیث صحیح خلافتی * اولدی وجود حضرت عثمان متصل * اسکندر ایل سیدی تماشای نظامی
در حال اولوردی حکمتی دعواسته خجل * قدر آشادر آرتق اثر نشری و قنیر * ای کاک
لب گرفته کلدن بتر کسل * متایش حقیقه بنک تمامله مظهری اولان بادشاه زراد الله
سبحانه نصره و اوصل الی یوم المیزان مع وجوده عصره حضرت تریک توجیهات کرامت
ایاتلری جامع انواع علوم و فوائد اولان حبوة البیون آسا کتب فاخرک علی التمام ترجمه سنه و نام
و شان شاهانه لربن تخلص ایدن سائر آثاره بیکتر قولی موفقی ایله آمین بالنبی الکریم
صلوات الله و سلامه علیه و علی سائر الانبیاء و المرسلین و علی آلهم و اصحابهم اجمعین

بسم الله الرحمن الرحیم

اشو انش اوچنی باب عجایب مخلوقاتن نبذه قبله ذکرنده در (قلت) کافه مصنوعات اکلهید

طوق سر ادر اکندن عاجز اولدیغی حیننده مجبدر که فکرنده عقول بشره و نفوس ناطقه به
حیرت کلو بو بویه ایکن عجایب مخلوقات بازنلرک مقصودی هر اولکاده اولیان شیلری کوره یلره
تعریف ایلک معنایه وارر و بویه طلبده تألیف کتب ایدنلر عظیم الجئه اولان حیوانی و مخلوقی
اگرچه عجایبیدن عد امتسدر لکن کاشیجه صحایف و اوراق اوزرنده ظهور اید و ب حاسه
باصره کوجه کورر نفطه موهومده هند سه آسا دویده و اردر که ذی روحک شامل اولدیغی
اعضاء داخلیه و باطنیه بی مشتملدر ایشته بویه خرده بولسان حیوان و سائر یونک کی مشهور
اولان مخلوقک جای تعجبی فیله اولان نجیک صد هزار مرتبهده ایلر و سنده اولدیغی اهل هوش
زنده عیان و صانع و حکیم و مختار اولان پروردگار عالمک جل جلاله و حدائیتیه و قدرته برهاندر
(و تحت قدرت ازلیه الهیده اولان اشباهر نه قدر تادر او و ر و معنده خائف کور بنور سده مادامکه
امتاع ذاتیسی اولیه انکاره کلز و تمتع بالذاته متکلمین و حکماک یانلری اوزره قدرت قدیمه نک
عدم تعلقی کاله مثاقی اولدیغی کتب کلامیهده مفصلدر و امامعاشا و معادا شرع انورک هر بر خیر
و یردیک امورک دلیل و مدلولی مبرهن اولغله مصدق متدینین و عاقلین در (صاحب المستطرف
مرحومک یعنی مؤلفک اشوبایده یساقی اوزره (هر بر عاقل که جائز و مستحیل یعنی ممکن و تمتع
معلومی اوله هر مقدور قدرت الهیه به اضافت اولندقدده قلیل قالد یغن یلور و جائز الوقوعی
و امر ممکن استماع ایتدکده علی الخصوص که حضرت شارع خبر و یره تکذیبیه جسارت ایتوب
فی الحال تصدیق و استحسان ایدر (قلت) حضرت شارع مبرهن الصدقک خبرینی تصدیقه
عاقل اولان اصلا تردد ایتدیر ایا لک عقل اشبا بی میدان وضوحه خود بخود کتوره یلیدی
حکما لا خلا و لا ملا دیمزل و بقاء ابدی وجود و شباهه چاره بولوب موت و فنا و اجلک اوکئی کسدر لر
و جذر اصمی تحقیق ایدر و وجه خلقت بعض اعضا و اجزای بدننه حیران قالمالزل و غاططیعت
دیمزل ایدی و فنون طبیعیهده و ریاضیهده بعض مشکلات و حکم حل اولنه یلوردی اتههی
و اما جاهل ممکنی تمتعندن عدم تمیز ایله کورمدیکی شئی ایشدکده تکذیب قائل و تزئیف نافله
جزم ایدر و اوچچاره نک اشبو انکاری قلت عقلندن و عدم عقلنه بناء اکتساب معلوما تده
عدم توفیقندن ناشی منصف اولدیغی جهالت و عقلندن و جاهله اولان عدم عقل
* ام تحسب ان اکثرهم یسمعون او یعقلون * نص جلیله ثابتدر ایمدی مرد بصیره لایقدر که
باری تعالی و تقدس حضرت تریک آفاقد اولان عجایب مصنوعاتده ابداع ایدوب و کائن من آیه
فی السموات و الارض یرون علیها وهم عنها معضون * آیت کریمه سی منطوقجه هر بری
ذات و صفات قدیمه ازلیه سته دلالت ایدن شبلره دقت ایده و اشودقت و نظرک مأمور بها اولدیغی
* قل سبرو فی الارض فانظروا * قول کریمی ناطق در خلاصه اشیا عجایده اولان آیات و علامات
حق تعالی منکر اولماق و اجبه عهده اهل دیانت و درایندر و معنای مذکور * و فی کل شیء آیه *
* تدل علی انه واحد * و * علی قضب الی برجد شاهدات * بان الله اهل شریک * و یت بلیغ
قدیملری و * هر کس باهی که از زمین روید * وحده لا شریک له کوید * قول اطینی کوزل افاده
ایتمشدر بر کیمسه که مفناطیس ایله حدید جذبی و حدیدک کسرندن عاجز اولدیغی الماسی
رصاصک یعنی فلاک کسرا یتدیکی و کذلک یاقوت و یولاد رصاصی دلدن عاجز اولدقلری حالده
رصاصک انلری دلدیکنی کوره اشبو سر جاذب و کسری ابداع ایدن حق تعالی هر شیء قادر
اولدیغی درک و جزم ایدر پس ای مرد مکلف وجه حکمتی پیله مدیکک نستنی فعلا کان او قولا
صافن انکار ایه و راه ضلاله کته که بموقوله منکر لری جناب رب فاطر عز وجل بل کذبوا بآلام
محیطوا بعلمه و لما یأتهم تاو یله * آیهله ذم بیورمشدر و بومده و ملر اید عاجلا و آجلا سزای

جزای سوه اوله جنی دخی منصو صدر (قلت) استطرادا اسرائیلیات دیدکاری احبار سابقه دن
منصوص اولیای این تصدیقه مکلف اولان مجبور دکلدر (و معلوم اوله که صاحب
المستطرف عجایب مخلوقاته دارو جغرافیه متدائر بازوب و فقیرک وظیفه مترجم اولدیفی اوزره عینی
ترجمه به مجبور اولدیفی شلر نهایی سکر بوزحدودینه قدر اکثریا مسافرن و سیاحین اخبارندن جمله
مؤلف اولان اسفاردن منقول اولکن اندکسکره لری * لبس الخبر کالعیان * قاعده سنه رعایتله تألیف
اولوب ونو بنو تألیف اولمده اولان اسفاره تطبیق اولمق و تأویل قلمق لازمدر کالایخی (فلنشرع
بترجمه الاصل مؤلف مرحوم مسعودیدن نقلله دیر که منقوله در که حق تعالی و تقدس آدم علیه السلامی
خلقتن اول خلقت واتواعی مختلف یکرمی سکر امت خلق ایلشدر از جمله برنوعنک فنادلری
اولوب کلاملری صوت حام کی فرقه در (و برنوعنک بدنلری ارسلان و باشلری قوش کی اوله رق
تویلی و قورقلی و کلاملری دوی و فشدیدر (و برنوعنک ایکبشر باشلری اوواب بری اوکارینه
و دیگر آردلرینه ناظر و یاقلری چوقدر (و برنوعی طولدن نصف انسان کی اولمده چفت اولان
اعضاء انسانیه انلره پردانه در و حركتی صیحه امده در و کلاملری صیاح غرائیق کیدر
(و برنوعنک یوزی بنی آدم وارقه لری قیلوبغه کی اوواب باشلرینه بر بونوزلری وارددر و کلاملری
صعوه ذیاب کیدر (و برنوعنک دخی قیللری بیاض و ذنب بفر کی قورقورلری وارددر (و برنوعنک
دخی خنجر کی انیاب بارزه و ظاهره لری و اوزون قولقلری وارددر (و منقوله در که اشبو ام تا کح
و تامل ایله یوزیکرمی امده و قومه بالغ اولشدر و باری تعالی و تقدس ام ایچره انساندن افضل
واحسن و اجل بر امت خلق ایلماشدر و اشبو قول عربین الخطاب رضی الله تعالی عنده منسوبدر که
حق تعالی یک یکرمی امت خلق بیورمشدر انلرک التیوزی بخرده و در تیز یکرمیسی برده در
و انسانده ام مذکور خلقتن بر خلق نسبی وارددر بانه علی ذلک مجموع خلق انسانه مسخردر
و انسانده جمیع لذات جمع قلمشدر رجح آلات و ادواتی ایله تصنیع ایدر لطق و ضحک و بکا
و فکر و فطنت صاحبی اوواب اشیایی اختراع و علومی استنباط و معادنی استخراج ایدر امر
و نهی و وعید و وعید و نعم و عذاب انسان اوزره واقع اولشدر و انسان مخاطب الهی و قرب
معنوی ایله مقرب خدادار و حق سبحانه تعالی اسرافیل علیه السلامی صورت انسانده خلق
یغیر و حق تعالیه قرب معنوی ایله اقرب ملائکه در صاحب المستطرف یعنی مؤلف دیر که
(لا تضر بالوجوه فانها علی صورة الانسان) وارد اولشدر نتیجه کلام نوع بشرده ایت قدرت
الهیة اکثر من ان تخصی در حق تعالی احسن الخالقین * تحفة الالبابده شیخ عبدالله دیر که
ناشر قد نام خله و ازوب انده قبور قوم عادی کوردم انلردن برینک بردیشی یکی من وزنده کلدی
عرضی ایکی فارس بولندی و برینک انده اولان یان دیشلردن یارم قالمش بردیشی چیقارتم یک
ایکیوز مشغال و حالایانده در و او عادیکن چکه سی دوری اون یدی ذراع و برینک بازوسی ککی
سکر ذراع و هر برینلری عرضی اوج فارس ایدی وینه دیر که سیاحنده بشبوز اونوز سنه سی
بلغار دیارنده نسل عادی دلی آنده بر کیمسه کوردم طول یکرمی یدی ذراعدن افزون ایدی
و بر فرسی بر کیمسه قولننه صبی بی الدینی ککی زجنسز اولدیدی و قورق شویله ایدیکه فرسک
ساقن ایله قیر و اعضا و در یسنی قطع ایدر و قورقور و باقله کی سهولته ازرایدی ملک بلغار
انکچون برزه ایله بر یسنه یعنی سلاح تأثیر انسون دیونوردن مصنوع باشه کیدکاری نو غلفه
باید رمش ایدیکه بر صریه تک یوکی ایدی و بر عدد پلامود اغاجنی عصا کی النسلور ایدیکه اگر
بر یله چار پسه هلاک اوله جنی در کاردر و مفرک بلغارده بر یوک حام اولمده انجق اکا کیره
یلوردی و خوی غایت کوزن خبر و متواضع ایدی و کندویه راست کلدیکه بکا سلام و پر و حال

و خاطر می صورر ایدی و الحال که بانه وارد یغده باشم دیزینه دخی بشن ایدی و هجته
بر همشیره سی دخی اولوب دفعاتله یوله کر رمش ایدم (قاضی بلغاریه قوب بن نعمان نام ذات بکا
اشبو صرأه عادیه تک اقوای اهل بلغاردن آدم نام برزوی و ارایدی بر کون اوادی میل و مجتله
قوجا قلوب صدقه اضلاعی منکسره اولمده وفات ایلدی دیو حکایه ایلدی انتهی (قلت)
بعض تراجده مذکوردر که و بیسی مرحوم اسکوب قاضیسی ایکن قبورک برنده خبلی یوک پردیش
بولوب و دیشی آستانه به کتور رمش ایدی غریبه اولمده بلغاری عصری * و بیسی دیش کتوردی *
فقره سنی تاریخ دوشور دیر (عوج بن عنق) (قلت) صاحب القاموسک ضبط و تفسیری اوزره
عنبرک ضملری و واولرک سکولری ایله عوج بن عوفدر و بورجل آدم علیه السلامه زمانده
طوغوب زمن موسی علیه السلامه قدر یاشه مش دینور و عظم خلقتنه شاعت ذکر اولشدر
انتهی (صاحب المستطرف بیانجه و هب بن منبه عوج حقه * کان من احسن الناس واجلهم
الاله لا یوصف طوله * دیشدر که مفادی عوج ناسک کوزلی و متناسب الاعضای اوواب لکن
طول و صفدن مستنددر دیشدر (قلت) مراد و هب باعوجک طول غایت زیاده در دیمک و باخود
بعضیلرینک دیدکلری کی وصف اولماز یعنی وصف منور درست دکلدر دیمک احتمالی
مطالع اولمشدر قنامل (قلت) وینه مستطرفه عوج هنکام طوفانده صودیز
قیانته چقمیدیفی حاره کزرایدی و علی حکایه هنکام مذکورده صوا طول جبال فرق ارشون
کچمشکن انسانک اینجه صورار غنده کر دیک کی کرزدی و عمری اطول اوواب عهد موسی علیه
السلامه یشدی و افعالنده جاوا اولمده بحر ورده کرز و ایستدیک فساد ایدر ایدی بنی اسرائیل صحرای
تیهده ایکن اردول بنی محیط جبل قدر بر قیاسی باشه آلب انلری اهلاک قصد ایش ایدی بالالهام
بر قوش منقارینه بر جر مدور آلوب باشه الدینی جره وضع ایتدکه دلوب عوجک عفته بکدی
و بالوحی موسی علیه السلام عصارای اوجیه ضرب یله قتل ایلدیلر قد موسی علیه السلام ایله
قد عصارای اوز ذراع اوواب و هوایه و ثوبلرینه دخی اون ذراع قالفوب یووجهله جما اونوز
ذراع اولمش ایکن عوجک عرفون یعنی اوکجه سی اوزرنده چکلش اولان سکرینه محل ضربلری
واصل اولمادی دخی اشباغینه اصابت ایدی دیو یازمش ایسه ده تاریخ لاری ترجمه سنده
حواجه سعدالدین مرحوم طولنده اولان روایت اهل حدیث بیانجه استانده نظر اولان
روایتن اوواب موضوعات و اخبار جهله احبار بنی اسرائیلدن منقول و عقل خلافته شاهد
اولان بحازفات باطله دندر دیو تحقیق ایشدر (و منقول اولان بحایدن بری دخی بو عوجک اناسی
اولان عنقدر که آدم علیه السلام قرتدا شمسز یاکنز قوغش اولان قزی ایش خلقی قبیح
اولدیفندن باشقه ایکی باشلو واللری اوزر باره قلی و هر بار ماغی ایکی طرفا قلی ایش علی رضی الله
عنده نسبت اولندی دخی قول اوزره روی ارشده ابتدا زنا و عمل بخور و مجاهره معاصی و استخدام
شیاطین ایله انلری اسباب سحره صرف ایدن عنق مر سومه ایش و استخدام شیاطینه سبب
دخی قبل معنوی باری تعالی و ته دسدن آدم علیه السلامه شیاطیندن احتراز ایچون اسماء عظیمه ازال
و حوایه تعلیمی دخی امر اولمش ایدی عنق حضرت حوا رضی الله عندهای اغفال ایله اوکرنوب اسم
اعظم تأثیرله شیاطینی استخدام و که ائله تکلم ایدر ایدی عنق اوغلی عوجی طوغوردیفندن ایکی
سنه مرورنده دسپسه سنه آدم علیه السلام واقف اولمده عنقک علیه دما ایدوب و حوا دخی
آمین دیوب سهم بدما رسیده هدف اجابت اولمده تسلط الهی ایله فیلدن اکبر براسد عفته
هجوم ایله قتل ایلشدر انتهی و العهده علی الراوی (ومن العجایب) بعض اهل موصل بن جبال
موصله اولان بعض اکراد ایچره بر آدمی کوردم درجه احتلامه بالغ اولماش صبی ایکن طولی

طغوز ذراع ایدی ورجل کک بر قوی بی الیه فاندربوب ارقه سنه نارایدی موصل حکمداری
استخرا منی قصدا بتمس ابدیه عدم عقلی خبر و بر لکله ترک ابدی دیو حکایت ایشدر والله
تعالی اعلم (ومنها) امام شافعی رضی الله عنه دن منقولدر دبدیلرکه اوان تحصیل حدیده بلده
منه واروب نده و سندن اسفله قدر بدن مر آده و و سندن اسفله قدر بدن مر آده و و سندن اسفله قدر بدن مر آده
وایکبشر الی بر بدن مفترق ایکی بدنی بر انسان کوردم بیرل و ایچرل و قنائل و تلاطم و تصالح
ایدرل ایدی و اورادن کدوب ازمدته عودت ایندیگمه بر شقی قوت اولدیغنی خبر و بر دکلرند
شق مبتی نه پایدیلر دیو صور دیغمده جیلله صاغ قلان شقه ربط اولندی و قورده لئجه دکل طوردی
بعده قطع اولنوب صاغه ضرری اولدی حالا بر حیا ندر دبدیلر و فی الحقیقه جسد آخری
چار سوده ذاهبا و راجعا کوردم دیشدر (ومنها) حکمداران ناصرا دن بری ناصر الدینیه
ایکی کیمسه کوندر دیکه جسد واحده ایدیلر یعنی بر برینه متصل ایدی ناصر اطبا بی احضار ایلله
بر بدن انفصالة تدبیر لینی اراده ایلدی اطبا مر قومله بر بری ایچیر و صوصار سکن دیو سوال
ایندیلر مر قومله نعم دبدیلرند یعنی جوع و عطش لری معا اولدیغنی خبر و بر یچک فصلی امکان
پذیر دکلدر دبدیلر ناصر با یار بی دخی جلب ایدوب حالر بی صور دقده تفصیل ایدوب حتی
کاهیجه بر برینه مخصوصه دخی ایدرل و بن یندر بی اصلاح ایدرم دیو خبر و بری (ومنها) منقولدر که
منصور خلیفه ایکی یونوزل بر فرس وایکی قنادلو بر دلوکواهدا و لئشیدی که دلکویه انسان تقرب
ایتد که قنادل بی اچار و بعد اولد قده قیار ایش مر ذکره (صاحب الشفاء قاضی عیاض علیه رجه
الرب الفیاض دیشدر که بر مولود تولد ایلدیکه بر جاننده (لا اله الا الله محمد رسول الله) کله منجیه سی
قدر بدن مکتوب ایدی و اشبو خصوص بعد دکلدر زیر استور و بری ده چوق کره بوقدرت اکهیجه
مشاهده و لئشدر اتههی (مصر قاهره در دریا قلی والی بر غلام تولد ایلدیکه مذکور در مادرت
یونوزل قوح و درت ایا قلی طاوق و خزیجی بر اوله رق ایکی باشلی بر حیوان کبر الو قوعدر (ودخی
منقولدر که متصرف مصر دن بر ینک طاقط و نامنده بر معنی اولوب اعمال صعبدن قوصی تولد ایلله
کوندر مشیدی طاقط و اوراده نزوج ایدوب ایکی ولدی دنیایه کلد که نصکره مر آیه منقلب
و عروس اولوب ایکی ولد دخی طوغوردی دیو کذلک صاحب المستطرف یازمشدر والله تعالی اعلم
(و عیایدن بری دخی (انسان ما) ایلله (بنات ما) در که بونلر علی التفصیل باب سابقده مذکورلدر
(ابو العباس حجازیدن محکیدر دیشدر که تجارتدن بری بکا نقل ایتدیکه سنه من السنین در یاده
بر یوک بالی جته سی کور یلوب قولاقلرین نعلیه بره و ساحله جرایلدیلر بدن ایچنده کو بکنندن
ذصف ساقلرینه قدر ایچجه پیرهن شکنده پیش و پستی ساردری اولدیغنی حالده غایت درجه ده
کوزل بر قر ظهور ایلدی و الحال نسا آسا صیحه ایده رک یوز بی اثر یله لطمه و شعر بی تنفه
باشلیوب بو حاله قوت اولد قده مینه سنی در یایه الف ایلدیلر (فر وینی بعض کیچیلردن حکایت
ایشدر که قنضای ریحله انهار و اشجاری چوق بر جزیره کارینه واروب بر از مدت موافقت هوا
انتفسار یله لئکر اندازمکت اولدی و کیچیه اولد قده جزیره دن اصوات و ضحک و کبفت ملاعبه
استماع و حس اولور ایدی و سکان سفینه دن بر ازل جرأت استکا ایچون جزیره نه بره کبر لنوب
کیچیه لیلر و قنا که کیچیه اولد قده مکر اصوات ذکر اوانان بنات ما اوللر یله عادت لری اوزره
در یادن چیقارل و کین اولانلر صحرایوب ایکی سنی طونارل و هر برینی بر کیمسه نزوج ایدر
و قاجسونلر دیو بر بطلرینه تقید ایدرل بری بر از جک طور و ب اعتماد کان ایچکله قید بی الدقده
فی الحال ایتد بی در یایه انار اما دیکر یوزاری کور بیک اصلا رطدن رها ایتد و بو حالده
له ده بر کیم و سنی بر یولد بیدر آسمنی وجوده کاور و تولدندن بر از زمان گذران ایتد که میل

و محبته و ولدنی شفقت مادرانه ایلله فدایتز مطالعه سنه وثوق ایلله زنجیر بطدن ازاد ایتد کده
بعض اطوار اعتماد اشعار ایلله زوجنی کرکی کی اغفالدر نصکره اودخی بحره آیلوب ملاح مر قومه
* انجینی طوریه * مثلثی تذکیر و دریای تأصف عظیمه القا ایلله تکدیر ایدر و بعد ایام
بحر دن ظاهر اولوب و مر که یناشوب و زوجنه دروار بر صدف انار در یتیم مر قوم اولقدرا اعلای
چبقر که مرد مر قوم صانوب نمیلله نبحار کباردن اولور اتههی (ابن زولاق تاریخنده بو حکایه به
نظیره اولان شو حکایه بی یازمشدر که اندلس طرفنده اولان جزیره خضر اهل بسندن بر جلاک
الینه بنات بحر دن بر دختر آفتاب لقا کیرمش ایدی و یاننده معشوقه ملتفه سی اوله رق چند سنه اقامت
ایدوب اندن بر اوغلی دخی اولدی بر سر دت یاشنه با صدیغنی اوانده رجل مر قومک بر جانبیه
عزیمتی اقتضا ایچکله مر بوره بی اوغلیله استحباب ایدوب سفینه به سوار اولدی و میانه ده اولان
محبت و ولده نظر اعتبات ایدوب نظارتنه تقید ایتد ایدر و قنا که انکته صالوب کیدر ایکن چو جوغنی
الوب نفسنی عمان ییکرانه انداخت ایدر و بیچاره بابا کال شفقتدن اردلری صره کندی بی آتقی قصد بی
ایدر اهل سفینه اکلیوب ربط ایدرل اوج کون بکد کده ظهور ایدوب در آلود صدف کثیر القا
و زوجنه سلام و ترجمان ایلله آخر صحبتمزد در دیو دای ایلله ینه بحر طار والله تعالی اعلم قنبارک الله ما اکثر
عجایب خلقه و عالم نشاهده و نسیم به اکثر فسیحان القادر علی کل شی لا اله الا هو و لامعبود سواه
اتتههی (تحفة الالباب مؤلفی عجایب البلدان بلده سودانده باشسر بر امت و قوم اولدیغنی
یازمش (وسیر الملوك نام گایدن ناقلا جهت مغرب زمینده سر پان نساء آدمیدن اوله رق بر امت
واردر که بر لنده ارکاک تعیش ایده مز و سبب تولد لری دخی بو گونه ایشکه اوراده بر صو غدیری
اولوب غدیر مذکوره طلالر و کبه فالورلر و اولاد لری دائما بنات اولور ایش (منقولدر که ملک
بن تبع اول ذوالقرنینک و اصل اولدیغنی جای ظلمات طلیله سفر ایلد کده او اولکای نسیایه
داخل اولوب بر شهر ینا ایدر و فریقین نام اوغلی اولغله اکانسته افریقیه نسیمه ایشدر اورادن
وادی سینه واروب لکن وادی مر قوم قوم در یایی اولوب مروری دشوار و حیوانات با صدیغنی
کی کومولور و هلاک اولور کبفته اولدیغنی تبعه آشکار اولد قده اورا دن رجوعه استعجال
ایشدر (قلت) سپاهی زاده بیانجه بوملک تابعه یمندن ذوالنار الحیری دبدکلری ملکدر اتههی
و اما ذوالقرنین وادی مر قومه واروب دخولی قنخی کون ایشه یوم السینه قدر سکون ایدوب
یوم مر قومه قومک جر یانته سکون کله کله او وادیدن عبور ایلله ظلمانه و اصل وادی والله تعالی
اعلم و ذکر اولنان امتی سرک کوزلری اوموزلنده و اغزلری کو کسرنده و بونلر ام کثیره اولوب
یهام کی تناسل ایدرل و بر برینه اصلا مضرت لری یوقدر و ملکلری عظیم و عدلی کثیر
اولوب اولکار ی نعم جزیره ایلله مشحون و تدابیر حسنه لری در کار اوله رق دائما رخا و امن اوزره
اولوب اصلا جور و ظلم و غدر دن خوف لری یوقدر (واهل بلاد هند و صین یعنی چین علم طب و نجوم
و هندسه ده اعلم ناسدرل و صناعات عجیبه ل ینک صینی اتیانیه اقالیم دیکر اهلنده قدرت یوقدر
و دیار و جزایر لنده عود و کافور اشجاری و قر نفل و سنبل و دار صینی و کبابه و بسباسه کی
انواع عقاقیر و ادویه و انواع طب و حیوان مسک و زیاد نابت و حاصلدر و انواع یواقیت دخی
واردر و یاقوتک اعلاسی آدم علیه السلام هبوط ایلدیکه جزیره سر ندیدن چیقار و زیادک
راجه سی بلاد مغربده زیاده اولور دیشدر (قلت) مسک و زیادک کیفیتی با لال ده یکمشدر
(محکیدر که بایلدی شهر اولوب هر رنده بر انجویه واردر اما برنده روی زمینک تمثالی و صورت
بحسبه سی اولوب ملکه بر برک اهل بسی اطاعت ایتد کلرند و محکک انهار بی صورتند اوزر لینه
جور نجه ذوال صورتک انهار لند دخی صور بلده لینه یوزر و سد و بندینه عاجز اوله رق ضروری

انقباض ایدر ملک دخی نمائند سدايدر معنی سدملك اولد بجه انهارلى اهل بلده بی غرق ایدر
ایمش (قلت) صورتده اولان اذه سارلنده دخی رصد وضع اولمش کبی کورینور خلاصه مع
غرامه الحکایه بوصولا یقبه تصور اولنه مدی نامل اولنه (وایکنجی شهر ده برحوض واریمشکه
ایچنه اشربه متنوعه دوکلده هرنه قدر شر بنلر برینه مختلط اولورسه ده دوکلردن هرکیم
اندن طولدر بلوب اسقا اولنسه کاسه یه اوکیمسه کنور وب دوکدیکبی شر بنی نه نوع ایسه
طولوب اتی ایچر ایمش (واوچنبیسنده برطبل اولوب اقربا و متعلقاتی طشره ده بولنان کیمسه ل
حال غائبی بملک اراده سیله کلوب او طبلی ضرب ایدر لایمش اگر حیاته ایسه طبلدن صوت چیقر
ومت ایسه مس چیقر ایمش (ودردنچیبسندن برآینه اولوب ینه حال غائبه اطلاع قصد ایدنلر
کلوب بقارز ایمش واوغائب نه حالده ایسه اومر آنده مشاهده ایدر لایمش (ویشنبیسنده باقردن
براوردک تمثال اولوب شهرل ینه غریب الدیار کیمسه کیرد کده اوزره آواز ایتمکله صوت مزبوردن
دخول غریبی اها لیبی یلور لایمش (وانچنبیسنده صواوزره جالس ایکی حکم اولوب ترافعه
کلان خصمین کارمایه وارر ایمش ادهماتک محق کیم ایسه صوده یورو بهرک نزد حکمین هر قومینه
وارر و مبطلی سیره قادر اوله مز ایمش (قلت) بولک دخی اصلی وار ایسه مصرح دکلسه
دخی سباق کلامدن او حکمین تمثال اولق کرکدر فتا مل فیه مافیه (ویدنبیسنده
بر بلند و عریض شجره اولوب اگر ز برینه ییک نفر او طور سه سایه سی جله سنی احاطه ایدر
ایمش و اگر ییک نفر دن برنفر دخی ارتق اولسه سایه سی بر طرف او اوب جله سی شعله آفتابده
قالور لایمش والله تعالی اعلم (وؤلف و جامع هر حوم اشبو عجاایانده بسط کلام اینسک
کایمزه صغیه جفندن مذکوراته قصر ایتدک * والحمد لله رب العالمین علی کل حال * کلامیه
انعام باب ایتددر (قلت) بروجه اشارت منصوص اولمیان اخبار ممکنه بی تصدیقه
عقل مجبور اوله ماز و بویاده و جغرافیا به متدائر باعبانها ترجمه اولنان و ادیلرک اطلاع نام
ممکنی سیاح مردمک مطالعه تک اوفته دائر موافات متأخره ده سیر و سفر یته توقف ایدر

باب الرابع والستون

اشبو الشمس در دنجی باب بر فاج فصلده اوله رق خلق جن و صفتری ذکر کنده در (قلت) (جن ن)
ماده سی استار و اختفا معناسنه دال و دائر شیلر ده مستملدر یعنی ذکر اولنان اشیا ده استار
ملحوظدر و انک مقابلی اولان جن طائفه سنک وجود یته کاب منزل و انبیا علیهم السلام خبرلی
دلاله ایدر و انبیا علیهم السلامی مصدق اولان جهور ارباب ملل و قدماء فلاسفه دن دخی
جمع عظیم وجود جنه اعتراف ایتملردر (وجود جنه قدرت ازلیه تک تعاقی محال اولمادیقندن باشقه
اضرتی قواعد عقلیه دن بر قاعده بی ابطال ایتمز و بویاده ظواهر ادله سمعیه ایله بلاناً و بی عمل
میان دلیل عقلی دکلدر غایه مافی الباب اعتراف مذکورده کوره مدیکمز براز اشخاصک بیتمزده
بولمشی لازم کلور بو ایسه ممنوع دکلدر لکن بویله حس بصیر ادراک ایده مدیکبی اشخاصک
واشباتک بیتمزده بولمشی وهم قبول ایتمز و عدم قبول وهم ایسه برشی دکلدر زرا طور وهم
طور عقله و بالعکس طور عقل طور وهم خالفلردر شعله جوالده ظاهر اولد یخی کبی که واهمه
اوداره جواله بی آتشدن دائره و حلقه در دیو حکم ایدر عقل ایسه اوداره تک اصلی بر جوب باره
اوچنده اولان جره در که سرعت اداره دن حس بصیرده دائره کبی کورینور دیو بالا صابه یعنی
نفس الامر مطابق اوله رق حکم ایدر وهم و عقلک سار احکامی دخی بوکا قیاس اولنه (لکن
جنی سوریه شریفه جن تفسیری و حواش یضای ناطق اولد قلمری اوزره حضرت نبی الثقلین
صالحین و امیرالمومنین صلوات الله و علیه و علیهم اجمعین اقدیرک مشاهده ییورد قلمری

نایددر (و حقیقت جنی اعتراف ایدنلردن مجرداته یعنی موجودات غیر متخیزه به قائل اولمیانلر
طائفه جن اجسام هوا یه در و علی قول ناریه در که اشکال مختلفه ایله تشکله قادرلردر و عقول
وافهام اصحایدرو اعمال شاقیه قدرتلی واردر سلیمان علیه السلام انلره بنایتدر دیکبی محاریب
و تمایل و جفان و قدور کبی دیدیلر (و مجرداته قائل اولانلر طائفه جن مجردات ارضیه سفلیه در
زیرا مجردات یا تدبیر اجسامه مأمور اولمیان مجردات عالیه در ملائکه مقربین کبی حکماء مشایبون
انلره عقول و اشراقبون انوار عالیه قاهره نسیمه ایتملردر و یا خود تدبیر اجسامه متعلقه در که
بونلره دخی نفوس سماویه و اشراقبون انوار مدبره دیرل و ایشانک اشرف قلمری بیان اهل شرع
اوزره جله عرضدر که الان درت اولوب یوم قیامتده سکر او اورل و بونلرک حولنده (ملائکه حافون
بعده ملائکه کرسی بعده طبقه علی طبقه ملائکه سماوات بعده ملائکه کرة اشر و هوا و طمع
نسیمه اولانلر بعده ملائکه کرة زمهریر بعده ملائکه بحار بعده ملائکه جبال بعده اجسام
نباتیه و حیوانیه ده متصرف ارواح ارضیه در که موجودلردر و اشبو ارواح ارضیه تک بر طائفه سی ارواح
مشرقه الهیه خبردر که انلره صلحای جن دیرل و بر طائفه سی ارواح کدره شریره در که انلره شیطاین
دینور و ظاهر و راجح اولان شیطاین ابلیس ایله اعوانندن عبارتدر و علی قول شیطاین
الانس و الجن * نص جلیلی مدلولیجه شیطان انس و جنندن هر بر مژد و عاقی و جاده
مستقیمه دن مضل و منحرف اولان اشخاصدن عام اولد یخی تفسیر فائحه محقق فناری ایله
روح البیانده محرردر * مؤکدا و مشدودا بحیل التکرار حسن انتهى (صاحب تحفة الالباب
شیخ عبداللهدن مرویدر دیمشدر که بعض کتب متقدمه اهل علمده کورد مکمل خلقی چر اراده سنده
نار سموم خلق و انوب و مارح ناریه یعنی دخان سز ناردن بر قوم خلق و انوب انلره جان نسیمه اولد بکه
و الجان خلقانه من قبل من نار السموم * ایله * و خلق الجان من مارح من نار * قول
کریم لری دالدر (ودخی منقولدر که ملائکه کرام نور ناردن یعنی ضیاء ناردن و جن لهبندن
یعنی آتش یا لکندن و شیطاین دخانندن مخلوقدر (و خبردره کلاشدر که نوع جن خلق آدم علیه
السلامدن اول اروی زمینه ساکن اولوب پروچر و سهل و جلیله چوغالمشرایدی و میالرنده
نبوت و سلطنت یعنی نبی مرسل و سلطانیلری اولوب قوانین دین و شر یعت ایله عمل و سمایه
طیران ایدرلر و ملائکه کرام ایله صحبت ایدوب انلردن سماواتده اولان احوالی استماع
ایدرلرایدی و کندورنده نعم الهیه تکثر و تزیید بولدی و قشاکه بغی و طغیان ایدوب انبیارینک
اوامر و تنبیها ت و وصایای نبی ترک ایتدکلرنده اوزرل یته ملائکه کرام مأمورلر اولوب
طوائف جنی قتل عظیم ایله مقهوره و مغلوبه قیلوب اطراف بخاره طرد و تبعید ایتدیلر
(مسعودی ذکر یجه بر یوزنده جن براز قبا یله منقسمدر که بر طاقی آسمانندن استراق سمع ایدرلر
و بر طاقی لهب نار آسا او اورل و بر طائفه سی طائرلدر و هر بر قبیله تک حاکی و ارایدی و ابلیس
دخی سر کرده لیدن اولوب سمایه صعود برله ملائکه کرام ایله اختلاط ایدرایدی و بش ییک سنه دن
صکره افتراق ایتدیلر و بو حال ایله دخی سکون اوزره مدت طویله طوروب بعده سر کرده لری
میسانده داعیه تحاسد و طمع ایله بر بر یته اغاره و هجوم ایدرک وقایع و حروب ظهوره کلدی
پس ملائکه کرامدن اوزر یته جیوش مأمور اولوب و جنی منهزم قیلوب خلقت آدم علیه السلامه
دکین فرشتگان مدت مدیده ارضی تملک ایتدیلر بعده احوال معلومه آدم علیه السلام میدان
ظهوره کلوب و روی زمینه عبوطلرنده شاقی عظیم اولد قده ابلیس بحر تحبطه کیدوب انده مأوی اختار
ایتدی و ابلیسه قوت شهوت سفاد القا اولندی و تولید ایتدوب طیر کبی عمور طله و هر بر عمور طه سندن
التمش ییک شیطان چبقار اولدی و بعض خبر مدلولیجه جناب حق تعالادن ابلیس مسکن

و مأكلا و مشربا و مصایب یعنی طوزا فطر طلب ایند کده بال حکمه بودار امتحان اولان دنیا ده اسواق و بازار و بسمه سز بدأ اولنان اطعمه و هر بر سرک و طائفه نساء هر سومه مسکن و ماکلا و مشربا و مصایب تخصیص اولدی **فصل** بو فضل ابلبس مطرود کیدری ذکر نده در (مکایدن پری بنی اسرائیل عابدلندن بر صیصایه اولان کید معروفیدر که قوم شوسن بر کوزل قزی وارایدی و او دختر خسته اولدی همجواری باباسنه قزی یکی بر صیصایه کتور که دعاسیله شفا بوله دیدیلر ابلبس ملعون قزدن اول صورت آدمی ده بر صیصایه واروب قوم شوحنه رعایت لازم اولدیغی معلوم کدر جار ملاصفک بر خسته وضعیفه قزی وارد خانه کلک بر جانینده اسکان ایله اعقاب عباد آنکده درگاه حق تعالادن شفا یاب ولسنه دعا ایدر ایسک مأمولدر که سنک کی عابدک نیازینی حضرت چاره ساز قبول ایله قزه افاقت ویره و بو وجهله منده حق جاری ایفا اید سن دیو بر صیصایی ظاهر اخطار خیر ایدرک اغفال ایندی وقتا که دختر ایله باباسی وارد قده اوجارینه بر صیصا قزی یکی خانه مده براف و سن کیت دید کده ترک ایدوب منصرف اولدی فی الحقیقه قز برکات دعا سیله چند ایام ظرفنده عافیت بولدی یوانسانده ابلبس ینه کلوب و القاء و سوسه ایله قزی بر صیصایه و طی ایندر مکه قز که قالدی و وضع جلند نصکره قزی و ولدینی اتلاف و اخفا ایت تا که بین الخلق مفتضح اوله سن دیو یننه اضلال ایند کده بر صیصا هر قومانی قتل ایله دفن ایندی و بو جینه ابلبس مطرود قز و ولدی و افراسنه واروب قضیه خبیثه بر صیصایی بیلدر کده بر صیصانک منزله واروب مدفن دختر و ولدی کشف ایله جسد قتلانی اخراج ایدر و ماجرای بر صیصا دخی ترا فاعلر نده اقرار ایتکله اجرای قصاص ایچون افارب دختر ایله میدان قتله کیدر لکن ینه ابلبس بر صیصایه کور بنوب اگر معبود اتخاذ ایله بکا سجده ایدر ایسک سنی قتلدن رها ایدرم دیچک اودخی سجده ایدرو بو حالنده بر صیصا دن تیری ایله صا و شوب بر صیصا دخی العیاذ بالله تعالی بلاقوبه بلای ابدی کفر ایله کبر کیدر اللهم اعصمنا من الشیطان و قنایم کیده و دسائسه بر حنک یا ارحم الراحمین (ومن کیده) بنی اسرائیل اهل طغیانی بر شجره بی معبود اتخاذلنده عابدلندن پری بر بالطه الوب شجره مر نوره بی قطعه کیدر کن ابلبس اوکنه جیفوب اولی اولان عبادتکی ترک ایله شجره بی کسمکده معنی نده در دیو ترک قطعه سنی ایدر لکن عابد ابلبس ایدوکن یلوب دکل مد کده ابلبس مقابله به قاتلار و مصارعه ایدر لهر برنده عابد غالب کلوب ابلبس ارقه سن بره کتوره رک سینه بر کینه سی اوزره چیقاروی تاب دوشمکله صومعه سنه کلوب کیجه ارامد نصکره فرداسی ینه قطع نیتله کیدر کن کذلک ابلبس معارضه و مصارعه ایدر و بو وجهله اوج کون عابده شرکیر اولور بالاخره ابلبس وجه محرر اوزره مانع قطع اوله جفتدن یا سله جهت اطماعه کیدوب ای عابد اگر شجره ترک ایدر ایسک سکا هر کون ایکی التون و بریرم دید که ده عابده میل کلوب برینه دوز و واقعا چند روز تحت وساده سنده ایکبشر التون روز ایدر لکن بش اون کون کچد کده التونی ابلبس قطع ایتکله ینه عابد فاسی یعنی الت قطع جی دمنه الوب قطع درخته روان ایکن ابلبس معارضه ایدر یعنی بولده پیشنه چیقار و محاوره و مجاذبه ایدرک عابده غلبه ایله صدر ینه چو کر و قطع شجره دن رجوع ایترا ایسک سنی قتل ایدرم دیو عابد ایدر عابد کفیت غلبه بی حر و بر ایسک بندگی شجره بی عدم قطعه نه هدا ایدرم دید کده ابلبس دخی سینه عابدن قاتلوب سن بکالله غضب ایندیکده غالب کلدک اما نفسک ایچون غضب ایندیکده بن سکا غالب اولدم یعنی اولکی غلبدرک نصرت دین ایچون اولان غضبکه مقارن و مصارعه اخیره ده اولان مغلوبیتک نصرت مذکور بی اونودوب ایچون نفسک ایچون اولان

آمین جواب و برسد در (مؤلف هر حوم در که کید ابلبس دن اشیاء کثیره وارد لکن بو مجموع محل استیفا سی اولمافله ترک اولندی و وا ذقنا لللائکه اسجدوا لا دم فمجدوا الا ابلبس کان من الجن ففسق عن امره به افتخذونه و ذریته اولیاء من دونی و هم لکم عدو بئس للظالمین بدلا) نظم جلیلی ناطق حال ابلبس در دیو ختم فصل ایتشدر (قلت) اشبوفنک مدلول شر بی تفاسیر و سبیا تفاسیر امام بغویه کور یله **فصل** بو فصل مشیطنه بیاننده در (انلرک بر نوعنه دکهان دیور که صورت انسانده اوله رق جزایر بخارده بولتور بعض مسافرین بخردن محکیدر که انلردن پری نعامه به رکو به سفینه به هجوم ایدوب صبحه عظیمه ایدر و اهل سفینه حیرت ایله یوزری اوزره قیاقورلر و ایچلرندن بعضی الوب کیدر (و مشیطنه نک بر نوعی دخی باب سابق حیوانده ذکر یکن سعلاتر که انلردن بر صنی زنی نسا ده تزی ایدوب رجاله کور بنور (حکایت اولمشدر که بر کیمسه انلردن برینی انسان ظنیه بیلیم رک الور برازیام تحت ازدواجنده قالوب اندن ذکور و انات اولادی اولور ایسله من لیالی بر ابر سطح خانه به جیفوب صحبت ایدر لکن صحرانک نهایشنده بر آتش کور بنور و نوجه ناری کوردیکی کی طرب و رقعه باشلوب زوجنه نیران سعلائی کوردیکی دیوب و اونی تغیر ایدوب بیتیمی و اینا و ینائی سکا خیر اوزره کوزنگی وصیت ایدرم دیوب آتش طوغر و طیران ایدرو من بعد عودت ایترا (وانلرک بر نوعنه دخی مذهب دیور که بونلر عباد وزهاده خدمت ایدرلر و بو خدمتدن غرض فاسد لری عباد وزهادی عجب نفه وریایه القادر محکیدر که بر کیمه سلوک قصدیله بر زاویه به زول ایدوب عبادنه مشغول اولور چوق بکمدن ذکر اوزره ایکن انلردن بری صورت درو یشده قندیل و طعام ایله ظهور ایدوب سالک هر قومک قدما قویوب غائب اولور سالک نهجب کلوب زاویه ده بولنلنلردن برینه یا خود شیخ زاویه به حال مذکور ی عرض ایند کده عرض ایندیکی ذات عارف کامل اولمافله شخص آتی هر سوم مذهبدر که سنی حین سلوک کده بو بنم کرامتدر دیوب ضلاله و ارامک و ترقی و فو ضدن کبر و قالمک ایچون اضلالیدر و بنم مجزوم اولدیغی اوزره او خبیث شیطان مضلدر انتفات ایتمه دیو ارشاد ایدر (و بعض مشایخ عظام بیانجه مذهبک اصنافی اولوب بر صنی شیخ باخود درویش کیجه ایچره کیدر کن بوجه محرر فانوس و فز و بونلر کی ضیا ویره جک شلرایله ناکاه جیفوب اوکننده کیدر و بر صنی طعام و صوکتور و بر صنی دخی انشاد شعر ایدرلر و اصناف دیگرلر ینک دخی دسبسه مشوعدری واردر (بعض یوچلردن منقولدر که دیشدر عیدم ایله بر طرفه کیدرم بر هر حله ده غلام اباق ایندی یعنی قاچدی نحر بسته جیفوب آر ایکن درت شخصه راست کلدکه اوطور و بفرزدق و جر رک اشعارینی انشاد ایدرلر ایدی یا نلرینه واروب سلام و یردم بکا حاجتک نده در دیو صور دیلر حاجتم بوقدر دینم لکن بر ایسک غلام کی ار سن دیچک ینم غلام اراد ایسی نده در بیلدک دیدیکمه بالتر یض جهلکی بیلدیکم کی یلدم دیدی یان جاهلیم دیدیکمه های های هم جاهل و هم احقسن دیوب غائب اولدی و غلامی مقید اوله رق کتوردی بو حال کوردیکمه خبر تمدن بکاغشی عارض اولمافله دوشوب یاندم و وقتا که افاقت کلدکه غلامی کتورن شخص بکا غلامک بدینه اوفور دیدی نفخ ایندیکمه قیدی فی الحال چوزلدی اوزماندنبرو قتی قیده ووجه نفخ ایتسم چوز یلور و صاحب الوجع خلاص بواور (قلت) کلاه مشایخک بیانلری اوزره هر شد کامل سر سلوکده خطر ضلال درکار و هر بر خارق عادت کرامت اولمادیغی اشبو نفلاردن آشکار اولوب کال ایله کرامتک محکم تیزی دخی شرع انور و ادبیغی بدیدار در اشتهی (و مشیطنه نک بر نوعی دخی عفر یتدر که ناسی اختطاف ایدن یعنی قاپوب کتورن موذیدر (قلت) اشبو عفر یت دخی باب سابقده هر ورا یتشدر (عهد عریده رضی الله تعالی عنه بر ازرقفا ایله سیاحنه چیقمش

اولان بر ذادن اشبو حکایه منقول در ذات مشارالیه دیشدر که رفقام ایله کیجه کیدردک بعض سبب ضروری ایله رفقامدن آیریلوب بولک بر جانینه کتدم و دنوب انره بشمک اوزره ازلرینه طوغری کیدرکن دوردن برخیمه کوردمکه باندده شعله سی بلند آتش ایقصاد اولمشیدی یانه واردم و ایچنده بردختر حسنا بی او طور بولدم و حالندن صوردم بن فلان قبیله دیم بنی صیغه تصغیر ایله ظلم نام بر عفریت قابوب بورابه کتوردی کیجه لری غیبوت ایدوب کوندزلی یانه کلوردیدی کل بمله کیت سنی قبیله که کتوره یم دیدم سن و بن اتباع عفریت مر سومدن هالک اولورز زیر ازه یتشوب بنی آکورو سنی اولدیریدی بحوله سیمانه سنی اخذ و بنی قسله قادر اوله مز دیدم و بو وجهله خلی امتناع و ابرام و فوعند نصرکه راضیه اولدی ناهه مه ردیف ایدوب طلوع قره قدر سیر سیر ایله کندک آئی طوغدینی انده ایافلری بری لمس ایدر اولدینی حالد بهر شخص مهول و مهیب راکب اوکزه چیمه کلدی دختر بکاشته عفریت بودر که بزه سوء قصد ایله کلدی دید که فی الحال دوه می چو کردوب اطراف زده الله قوم اوزره برداره جردم و جناب قادر قیومه نهوذ ایله قراندن داخل دایره قرائت آیاه آغاز ایدم عفریت کارداریمه کلوب * یا ذا الذی للبحین بدعوه انقدر * خل عن الحساء رسلا ثم سر * انی امره مالک خیر فاصطبر * رجز بنی انشاد ایندیکه مفادی ظاهر اولدینی اوزره قزی طائلوله برقی بنم سکا خیرم اولور دیکدر (ذات موی الیه دیر که عفریت یوقولی بعد الانشاد بندخی * یا ذا الذی للبحین بدعوه الحق * خل عن الحساء رسلا فانطلق * ما انت فی الجن بول ماعشق * رجز یله جواب یاس و بر دم بعد عفریت مارسیاه شکله کبروب و بنی ذنبه صاروب دایره دن خارجه جذبه بر ساعت قدر جالشدی قوتله غلبه دن ما یوس اولدقده ذیل بر طبله و اطماعه تشبث ایله شواوچ خصوصدن قفسینه راضی اولور سن دیدی و خصوصه در دید کیده * یکوزر آس دره و یریم و ابادام الحیاه خدمتکده اوله یم و یا خود شمدی بیک دینار صایه یم بونلرک بر بنی اختیار ایت و دختری بکار اغوب سن بولکه کیت دیدی بندخی دیمنی دنیاه دکشم و سنک خدمتکه بنم احتیاج یم یوقدر زره دن کلکدک ایسه اوسمه طوغرل دیمیک نفهم ایده مدیمکم بهض کلمات سولیه رک ییقلوب کندی و بن دختری الوب افریاسنه اولشدر دم و تزوج ایدوب اودختر دن اولدم اولدی دیشدر انتهی (منقولدر که جناب حق تعالی سلیمان نبی علیه السلام جتی مسخر قیلدقده جبرائیل علیه السلام * اینها الجن و الشیاطین اجیبوا نبی الله سلیمان بامر الله تعالی * دیو ندا ایلدی و عفرینه جن و شیاطین طاغر و کھفلر و مغاره لر و وادیلر و صحرا لوز و زو لردن چیه وب فوجا لیک لیک دیو ورارندن سوق ایدیمی ملائکه کرام اولدینی حالد دیوان سلیمان علیه السلامه طایع اوله رف کلوب طور دیر که یکرمی درت فرقه ایدیلر سلیمان علیه السلام علی اختلاف الالوان و الاشکال یعنی سیاه و اشقر و بشکلو و بیاض و صاری و یشل رنگلر اوله رف جیع حیوان صورتلزده یعنی بعضی سی ارسلان باشلی و فیل بدنلو و بعضی خرطوملو و قوروقلی و سائر انواع حیوان اوزره صنع عجیب باری بی مشاهده ایلدکه تعجب و شکر الله تعالی سجده ایدوب * الهی البسی هیة من عندک * مناجاتی عرض درگاه اله عز شانه قیلدقده نصرکه فرق مذکور دن ما کل و مشربلری کفیلرین سؤال ایدوب بیان ایلدکندن مسکره قطع اشجار و احجار و غرض بحار و بناء حصون و قلاع و استخراج معادن و سائر صنایعه نفر بق ایله استخدام ایلشدر قال الله تعالی * و هذا عطاؤنا فامتن اوامسک بغیر حساب * (جامع و مؤلف رحمه الله تعالی بویابی دخی * و مکنی بذلك التز السیر و الله المسؤول فی تسیر کل صیر * دیو ختم کلام ایشدر و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه اجمعین

الباب الخامس والتون

(اشبو التمش بشی باب فصول عدیده اوزره در بار و انلرده اولان عجیبلر و نهرلر و قبول ذکر کنده در الفصل الاول * بویابی فصل بحار و عجایبه و جزیره و بونلر مناسب شیلره مختصر (قلت) بولدیغیز اگر چه ترجمه اولدی لکن اشارتی مکررا سبق ایدن وجه اوزره کرک بویابک و کرک باب آتینک حاوی اولدقاری مواد مبصر ایدن اولغله بوجه ایضاح تفهیمی متأخرینک تألیفینه و کاتب چلبی مرحومک فن هیئت بحر و برده اولان آثارینه و لایما مشارالیهک اطلس مینور ترجمه سنه مراجعتله حاصل اولور (مؤلف و جامع المستطرف مرحوم یوقصل اول اولنده اشبو قول ابن عباس رضی الله عنهما بنی بحر بر ایشدر * انه قال لما اراد الله تعالی ان یخلق الماء خلق باقوته خضره لایعلم طولها و عرضها الا هو ثم نظر الیهما بنظر الهیة ذنابت و صارت ماء واضطر بت فخلق الرج و وضع علیها الماء ثم خلق العرش و وضعه علی من الماء و علیه قوله تعالی * و کان عرشه علی الماء * انتهی (قلت) یوقوله اولان کیفیت خلق ما حضرت مسبب الاسباب بهر برهانهک قدرت ازلیه سی تعلق ایدن نمکاندنر و هو علی کل شیء قدیر فلیصدق (طغوز یوز طفسان بدیده وفات ایدن سیاهی زاده مرحومک * اوضح المسالك فی معرفة البلدان و الممالک * نام عرفی العبارة اولان کتاب معتبر مختصر نده یازلدینی اوزره (بحر مالخ عناصر ار بهمهک بری اولوب و بحار عظیمة مشهوره دخی بشدر که (بحر محیط) و (بحر صین) یعنی چین و (بحر الروم) یعنی اف دکز و (بحر نیطس) یعنی قره دکز و (بحر جزر) دن عبارتندر و کتاب مر قومه بحار کبار مز یوره نک جهاتی و طول و عرضلری و بعض مشتقاقی و اندلسدن سکر نقرک سفینه ایله بحر اوقیانوسه سفر ایدوب کوردکاری احوالی یازلشدر نظر اوله (ینه مؤلف اعلم ایله بعد التصدیق بحر ظلماته شمس و قدر داخل اولماز یعنی اکثر اوقانده اوزردن ظلمت زائل اولماز و بحر هند ایله بحر لازقیه و بحر صین و بحر فارس بحر ظلماتدن برخلیج یعنی بر بار چهره در اصللری بحر اسود در که اکابر محیط دخی درلر (قلت) اشبو بحر اسود متأخرین اصطلاحیجه اولان قره دکر اولوب سوق کلامدن مستفاد اولدینی اوزره متقدمین اصطلاحیجه اولان بحر ظلمات و محیط دیمکدر انتهی (و اما بحر جزر و بحر خوارزم و بحر ارمیه و مدینه نحاس عندده اولان بحر ایله سائر بحار صفار بحر محیطدن منقطعدر یعنی انصالاری و محیط بحراری یوقدر و بو بحر لر ده انقی جزر اولوب مد یوقدر دیمش و بو محله مد و جزر حقتده یازلدینی برارک دخی سبب ظاهر یسند علوم عقلیه اربابنک ذکر ایلدکاری اقوال اثر مر قومه * بیان اولوب اثر مذکور مخدوم خادم عقل بولمشدر (سیاهی زاده مرحومک بیانی اوزره بحر محیط غریبه نهاریک او چینی ساعتدن ساعت ناسمه به قدر مد بعده التي ساعت جزر بعده التي ساعت مد بعده التي ساعت جزر ایله کوندز بر کره و کیجه دخی بر کره مد و جزر واقع اولور و یونک سینی اشبو بحری اول ساعت نالته نهاده روزکار نهیج ایدر و آفتاب افق دن طلوع ایندیکه زیاده ریحله مد واقع اولور بعده آخر نهاده آفتابک غروبه میلندن ریحله نقصان کله رک جزر اولور و کذلک کیجه اولنده ریح بحری نهیج ایتکله مد و آخرنده ریحه رکود کله جزر حاصل اولور و بو صورته مد و جزر بوجه بحر ریح شدت و خفتدن اولمش اولور انتهی (وجهها نماده مد و جزر ده اسباب سائر دخی یازلش و مستصحب فقیر اولان بر کتاب مستفله حکمته تطبیقه کوزل و معقول و جوه دخی کورلشدر خلاصه جله سی قدرت الهیه راجعدر (ینه مؤلف بحر محیطه اسود نسیمه منه سبب کوزه سیاه کورنیدر و الحالکده ذائره آب در یا بیاضدر که انسان زجاجدن کاسه به وضع ایتسه بیاض صافی کورلر لکن صبردن زیاده اچی و طوزلو داشته بویله اولان در یا صوبی بحر رومده زنجار کی یشل و بحر هند ده دم کی احمر و دیگر بحر ده اصفر و آخرنده بیاض کور بنور دیوب تغیر الوانک

سین الله تعالى وتقدس یلور (وعلى قول غیر لون بحر زرنده اولان برینک اونی اقتضا سبیل در
دیمشدر) وینه مؤلف بوراده بحردن چقان عجایبک بری باب سابق ذیلنده یاز بلان عنبر نام بالغی یازوب
جابر بن عبد الله رضی الله عنہک عنبر مزبوره بورا یبانی حیاة الحیواندن اخذ ایله یازمشدر که
مالی بالاجال بودر که سال هجرتک سکرزنده ابو عبیده امارتبله مهاجرین وانصار دن اوچوز
نفر دن عبارت بر سر به رضی الله تعالى عنہم جهینه قبیله سندن ساحل بحرده ساکن بر طاقه
اوزرینه مأمور اولور و ذخیره لری اولان نمر بولده دو کفکله جوع شدید مبتلا اولدقلری
حالده ساحله وارزلر و لب بحرده عنبر دیدکاری دایه عظیمه نک مینه سنی بولورلر حالت ضرورت
تحقیق ایتکله بدأ امیر مشاریه رضی الله عنہ ایله اومینه بی برما قدر اوراده توقفلرند کندولرینه
طعام ایدرلر صفقری زائل اولدیفندن فضله بدنلرینه سمن دخی کلور بعده لمجندن ترود ایدوب
یعنی یالرینه اتندن زاد آلوب و خالوب تاب تامله جهت مأمور یلرینه روان اولورلر جابر رضی الله عنہ
عنبرک و قب عنبره یعنی برکوزی دلکنه اون اوج غازی صفدی و اضلاعندن برضلعنی بره رکن
واقامه ایلدک بر یوکسک دوه نک اوزرنده بری قائم اوله رقی طوروب ضلع مرقومک التندن قیامی
حائده یکدی دیمشدر (منقولدر که بحر محیطده برسمکه عظیمه بی اندن اعظم بر بالی بلعی ایچون
آردینه دوشوب قوه له مش چان چان بالی ینه بحر محیطده و غمش و الحالکه مجمع البحرینک عرضی
ایکی فرسخ ایش (سابق الذکر صاحب تحفه الالباب یازر که سیاحتده برسفینه ایله کیدر ایکن مجمع
البحرینه داخل اولدم ناکاه طاع قدر بر بالی چیقوب بر صیحه ایتدیکه عمرمه اوله اهل و اقوی
صیحه ایشندیکدن اودم قوه یازدی بن و سائر راکب کشتی یوزی قیون دوشدک بعده کندوی
بحره الفایندی و بحره شویله اضطراب و حرکت و یردیکه اهواج عظیمه سی سفینه بی غرقه
یفتلشدر دی هله فضل حق تعالی ایله نجات بولدق و بعض ملاحین بغل دیدکاری بالی بودر
دیونامنی تعین ایلدی دید که نصکره ذیل باب سابقده یازدیغیز منشار ایله مناره نام بالفقری دخی
ذکر ایدوب بعده بعض مسافرن بحر دن مسووم اولدیکه در یاده کیدر ایکن بر جزیره به
کیلری یناشوب اتوا بلرینی غسل ایچون اوزرینه چیقملر و غسل و استراحتدن نصکره برآی طبع
طعام ایچون آتش یاقلر بوخلالده جزیره حرکت کلوب باقمه باشلر مکر اوچریره سمکه ایش
یلدکاری کی کندولرینی سفینه لینه آتشلر فسبحان القادر علی کل شیء لا اله الا هو دیوب وینه در یاده
کیدر ایکن براطیه یناشوب چقدق و بر قیادن اوزری سیاه نقاطلی بر ذراع مقدارنده برصاری
حیه قوریغنی چیقملر کوردن و یاغنی صارمق صد دنده اولدیفنی جسمده تبعاد ایتدم برده قیابک
انشتن باشنی چیقاردی و طوشان باشنک عینی ایدی میانده خنجر اولقله سل ایدوب صوقدم
خنجریمی قورنارمدن باشنی ینه ز بر صخره صوقدی و قبضه خنجر خارجه قالمغه پایشوب سعی
ایتدم ایسه ده قوتاره میوب قبضه بی دودستله طوتوب جر ایدرک بحردن ابرمه چالشم حجر
حرکت کلوب باشنی چیقردی برده کوردمکه رأس واحدده بش حیه ایش جزیره مذکوره خالیه
اولوب سکاتی اولقله به ضلیرینه صور دیمده بوجه به ام الحیات دیرل آدمی بی صوده ایکن
قبض ایدر و مونه قدر طوتوب بعده اکل ایدر و بر سرده اولان بش حیه نک هر بری بکر مشر
ذراع اولجیده دکن یور و یاقلری تقلب ایدوب ایچنده بولنوب در یابه دوشلر دن کیمی طوتارسه
اکل ایدر و در یی غایت ایچیه ایکن حد بدیلله تأثیر ایغز بدیلر و الله اعلم دیو بو حکایه بی و دخی برکه
بحرده بر صخره کوردمکه اوزرنده کثرت اوزره ترخ طری طور ایدیکه کانه اغاچدن قوبوب زینه
دوشمش صورته ایدی و فکرده غالب بومیه ل برکیده بولنوب کی غرق و شکست اولقله امواج
بحر ایله بو صخره به القا اولمش اوله دیوناویل ایتدم و واروب بردانه سنی اله حق اولدم برده

کوردمکه حجره ملاصقدر طوتوب و طرملد یغمده حرکت واضطرابه کلکله یلدمکه حیواندر ثوبک
یکله برینی قبض ایله صفد یغمده برچوق ماده مائه چیقاروب بعده اغزینی ضم ایتدی وهرنه قدر
جد ایتدم ایسه ده یرندن قلع ایدم میوب عاجز اوله رقی ترک ایتدم اشبو حیوان اغزندن غیر عینی
و جوارحی یوق عجایب خلق حق تعالادن اولوب لکن قنغی شبنه صالح ایدوی یعنی حکمت
خلفی علم الهیده در دیمشدر (وینه صاحب التحفه دیر که جانب بحرده وقت شتاده اوچانلرده
اصلا صمه یعنی کرم عنبر نابت دکل ایکن دانه سی بسیار ورنکی سیاه اوزوم صالحی کوردم که
کویا هنوز اصمه دن قورلش ایدی اکثی اراده ایله بردانه سنی طوتوت دفعاتله جذب ایتدم
قوتده آهن کی اولقله قورلش ممکن اولوب فقط قیوغی صیرلدی و ایچی بعینه عنبر ایچی ایدی
و رایحه سی سمک بو ینده ایدی سؤال ایلدم بحر عنیدر بدیلر (وینه موی الیه دیر که شیخ
ابوالعباس الحجازی هرون الرشید نسلندن هارونی نسبله معروف اولان ذاتن روایت ایتشدر که
او ذات بحر هنده سفر ایدوب کیدر ایکن در یادن طاووس یریدن احسن والوانا اجل بر طاووس
چیمشکه کال حسنی کورنار تکبر ایتشلر و طاووس دخی بالتسبیح قنادرلینی آچوب کندوی
و ذنبی بر مقدار تماشا دن نصکره در یابه طالمش ایش انتهى (موی الیه بوراده غریق بحری
قورنارن مار الذکر بالی و مؤلف دخی ینه ذکر لری باب سابقده مرور ایدوب دیشندن قبضه
سبف و طراف و بونلره شبیه شلراعمال اولان سمک کیرایله رعاد نام بالغی ذکر ایتشلر در (وه ولفک
نحر برنجه علی زعم البعض سمک مرقوم تعنی وصوت حسنه مائل اولوب استماعیچون محل ضرب
سازه و اوازه دقرب ایدر ایش حتی بعض صیادین انواع سمک صوت رعدی استماعلرند قهر
بحره چارلر دیمش و علی قول خیل برصفقنده اولان ذکر آتی نیل مصرده بولنور و تمساحی و کاهیمه
قریه چیقوت مزروعانی دخی اکل ایدر ایش و اهل مصر یاغنک اثری بولنان محله قدر آب نیلک
طلوع ایلدیکنی استدلال ایدرلر ایش (بحر محیطده حصون کی روی آیده ارتفاع ایدر و کندوسندن
صور کثیره ظهور ایدوب بعده غیبت ایدر برشی کورینور ایش اولدیفنی محکدر (و عجایب بحر
محیطدن بری دخی بودر که انده یاغوری کثرت اوزره اولان اوح شهر معموری حاوی جزیره اولوب
قلت طلوع شمسه بناء اهالیسی اکثرینی قورومادن یعنی چورومدن بچوب تصنع ایشدکاری
محله وضعله اطرافنه آتش ایقادله انده قورودرلر ایش و جزیره مزبوره حایه کلز عجایب
دخی و ارا ایش (منقولدر که اسکندر بحر ظلمته سیروسفر ایتدکده بر جزیره اوغرامشکه اهالیسی
کوپک باشلو اولوب اغزلرندن آتش علوی چیقار ایش کیلرینه چقوب محاربه ایتشلر انلردن
قوریلوب صور متلونه شتی و طولی یوز ذراعدن برتر و کثر بالقلر کورمشلر (وبعض جزایرده دخی
محکم البنا برقلعه اوزره بلوردن مصنوع برقصر کورمشلر که قصر مرقومک المحاسنه اصلا سوغز
قنادرل و ارا ایش (و جزیره قردخی جزایر بحردندر و بونده طولی یوز و سانی یوز یکرمی ذراع
برشجره اولوب موز و رفته شبیه لکن اندن نرم و رقی اولدیفنی و اهالیسی بدنلری عریان سودان اولوب
ورق شجر مرقوم ایله الخاف یعنی اور توندکاری و جزیره مزبوره نیل مصرک فر بنده ایدوی و اهالی
مزبوره مذهب شافعی اوزره امر معروف و نهی منکرده غایت لطافت و نهایت دقتده اولدقلری
و قور بلرنده معدن ذهب و باقوت و جزیره مرقومه ده قبل بیاض و وحوش و غیرندن مختلفه
الاشکال حیوانات و عود قساری و ابنوس و طاووسلر و برچوق شهرل اولدیفنی منقولدر (قلت)
سیاهی زاده مرحوم جبل قردیو ذکر ایدوب دیر که بعضیلری فتح قاف و هم ایله ماه سیمایه مضافدر
دیمش و مشرک ادلو کاب یا قوتده ضم قاف و سکون میم ایله مضبوط اولوب و اقصای جنوبده
کائن جزیره زنج دخی جزیره القمر ایله مسمی بونده فرضم قافله در دینلوب و این مطرف دخی

جزیره مزبور بی یازوب لکن قرا اعراب ضبط ایتموب قرالطربدن مشتقد دیوب و قول مذکور بنظر قح قاف و بم ایل اولق اقتضایدر زراحیحاج جوهریده قارلی هنگامده اولان مهتابده کوزخیره لنور واهذا بر کیمه نلجده کورمه یعنی قار کوزینی السه قرالرجل دیر دیوب مسطوردر و جبل مزبور خراب جنوبیده کائندر و عرضی جنوبی خط استوا اوله قی اون بر درجه در و نبل مصرک منبعلری بونده در که اون ایکی عیندن منحددر اولور و بورایه بر کیمه نلجده دخولی ثابت و متحقق اولوب بلکه دوردن کورینور دیوب اوراده وقوع نلجده و عدمند اترطوسی اقوالی اوزره بحث دخی ایتمندر انتهی (قلت) مؤلف دیر که عجایب بگردن بری دخی جزیره و قواف در و بو جزیره داخل بحر جنوبیده واقع اصطفیون نام جبلک خلفنده کائندر و بو جزیره بر حکم ایدن مرأه اولدییغی و بعضی سبب حین جزیره مر قومه به واروب اول ملکه بی سریر اوزرنده باشند التوندن تاح و اطرافنده در تیوز جوارای ایکار پابرجای قیام اولدقنری حالده مشاهده فاش ایدوکی و بو جزیره ده ذهب کثرت اوزره اولوب حتی اترینک و کلبلرینک سلاسله اطوائی التوندن اولدییغی منقولدر (ذکر یکن شجره و قوافی دخی مؤلف بوراده تخریر ایتش) و عجایب دخی جزیره صین در دیوب بمجلا بویه تعریف قیلندر (بو جزیره قری و اطرافندن باشقه اوجوز شوقدر شهر واردر و اون ایکی قیوسی واردر و بونلر بخرده جبالدن عبارتدر که هرایکی جبلک ییننده فرجه اولوب بو و جهله اولان جبال کبلریدی کونده مرور ایدوب ابواب مذکور بی نیجاوردنصکره اراده ایتدیکی موضعه قدرطانی صوده سیر ایدر و صید و صنی ممکن اولیه حق صورتده ادویه و اشجار و اثمار واردر انتهی (قلت) سیاهی زاده ییانبجه صین جهت مشرق اقلیم غریبی سیدرتحمفه الادایده صین بن یافت بن نوح علیه السلام ایله نسبه اولندیغی بحر در و صین جهت مغربده کئند و ایله هند ییننده اولان چول جنوبدن بحار و شرقدن بحر محیط شرقی و شمالدن اراضی یا جوج و مأجوج ایله احوالی و اخباری منقطعه و مجهول اولان اراضی ایله محاط و محدود در و ملوک صین سیاست یونندن اعتدالدر و اهل صین صناعت و تقوش و تصوبرده اهل ارضک عاجز اوله جغی صورتده حد افاقت و مهارتلی واردر و بویلی قیصه و باشلری یوکر و مذاهب مختلفده اولوب کیمی مجوس و کیمی اونان و اصنامه و کیمی جبال و سائر اشباه طایر و صین الصین که شرقده و نهایت عارتنده اولان و وضعدر که بوتک و راستنده نیقی بحر محیط واردر الی آخره انتهی (خداوند کار اسبق جنتکان و پادشاه قدردان سلطسان محمدخان رابع طاب ثراه حضرت نلرینک مصاحب خاص معتبری و منجم باشی محقق هرقن الشیخ احمد المولوی قدس سره نک بین الانام منجم باشی تاریخی دیکله معروف جامع الدول ایله مسمی تاریخ معتبره ییننده یازدیغی اوزره طول بلاد صین مشرقدن مغربه طوغروایکی آلیق مسافه اولوب عرضی شمالده بحر صیندن سد یا جوج و مأجوج کیدر که علی قول عرضی طولدن اکثر اولوب اقالیم سیه بی مشتملدر یعنی انتردن حصه مندر و بلاد صین ایکی قسمدر که برینه صین خارجه و دیگر بنه صین داخله و دخی صین النصین دیرل و بو ایکی قسمک و ازانده بر حاجز واردر بر جبلدر و بو جبلده قاپور واردر و شهرلی کبر اولوب علی قول اوجوز بلده در وهراللی بلده بر اوکا اولوب ملک مستقلاری واردر و اعظم بلادی خانقوایله خندانر و بویلیزه اقرب اولان خانقودر باب صین و فرضنه سی یعنی اسکله سیدرو بو بلده نک طول قرق فرسخدر اما خندان بلده ملکدر و بو بلده ایکی به منقسم اولوب یینلر بلده طویل عریض بر اولوبول واردر قسمک برنده شاه و اشکری و آخرنده نیمه و ربع سی یعنی اصناف و تیار ساکنلر و اسواق دخی بو قسم آخرده در و خانقوایله خندان یینلری ایکی آلیق و اسیرونی و مناهذایه ای احمد و اوی زمانده بولنده و اکثره واضح صین تیار اسبلا سندن

خرابدرلر و مواضع کثیره سنک حکومتی دست نآردده در و تصورده مهارت اهل صین شوصورنده در که صورتده ضحک مستهزی ایله سیای شامت و منجوب و مسروری نفر بی برله کوسرلر و زعمارنده صنعت تصور بر عبادتدر و معربات انضاقیده مذکوردر که مصوری بر نقش ایلد که قصه ملکه بنده تعلیق ایدوب تمثال مر قوم بر سنه طور و حذاق تصویر طرفلرندن خالی اولدییغی دایره بر اعتراض وقوعه کلز ایه یعنی بو و جهله امتحان اولدقدنصکره ملک نقاشنه خلعت کیدرر و احسان ایدر ایش و بر کره جانب رومدن ادعا ایله بر مصور کلوب بریشل سنبله حنضه نقش و رسم ایدوب اوزر بنه دخی بر سر چه بندر مش و کتوروب باب قصه مر قومه لوحه تصور بر مزبوری آغش و ملک دخی پسندایش لکن امتحان مزبور بر بی بولدیغندن اکرامی تأخیر اولمش بر بر مصور کلوب بونده قصور و خلل واردر دیو دخل ایتد که ملک اوجه بی کتوروب نقاشی و بره متضی حضور بنه احضار و خلای کوسر دیو امر ایدر پیری الحقه یقه بالکر سنبله و عصفور و جای وضعی قاعده مزه موافق و هندسه سی اوزره در لکن ای ملک ذیشان سنبله اوزره سرچه قوندقه ضمهف ساقندن سنبله دن اشاغی میل ایدر و معوجه اولور بو تصورده ایه اماله کوسرلر و بساق سنبله دیمدیک طورر صورتده رسم اولمش اگر بودخی اوایدی وضع و حکمتک نهایتنده اولوردی دید که ملک و نقاش ناچار تسلیم و قبول ایتش انتهی (قلت) بو فقیرینک ایکوزاللی ایکی سالی خلای سفارته دولت علیه مؤیده جانب و جلیل المنافیندن طهرانده بولندیغی اوانده معتبران مصورلرندن بر اترانی فقیرک تمثالی ابواب دیوانه ایله یعنی بیوک تلالی عمامه و یاقه سی صرمه لی بشل فرجه ایله دست راستده مسجحه وید یسارنده صدریمه محازی اولنه رقی مطالعه اولور صورتده آجق اوله رقی بر کتاب طوندیغی حالده رسم ایدوب ادعای کال ایا ایدرک فقیر کتوردی واقعا بکرش و اولدجه هندسه سنده کورش ایهده وضع مذکورده اصول الحقیق ابهای صحیفه کتابک آخر طرفنده شیرازه اوزر بنه طوغرو کورینوب سائر انامک کورلما سی لازم ککاور تصویر مذکورده ایه تمام اقتضای سنجه ابهای و نصف کفمی کوسر دیکینک اوزر بنه سبابه و وسطی و حصر سیمک اوچلرنده اولان بر مفصللر بی صحیفه اولانک اوست طرفندن ایچروقبو پروب کابی اوج پاره قی ایله طوندر مش اوله رقی رسم ایتش فقیر کور دیکم کی ای نقاش ظریف هنرمندین و فایع نکاردولت علیه ابد بقیام ایهده خامه مومین رسمی عمرمه دسته المدم یعنی رسام دیکم لکن سنک شوقصو بر کده بنم هر بر قلم انکشم خلقت مطبوعه انسانیه منافی دوشر یعنی نقش ایلدیکلک اشبو تمثالک اندازه و مقیاسی نسبتنجه تمثال دسنک بر شیرندن زیاده اوله سنی اقتضایدر بوایه خللدر الحال که دست ییمنده بوخلل کوسرلماش و اشبوخللک دفعی دخی انامل مذکورده بی بالای صحیفه دن کوسرلما مکله خاصلدرال دیو الی سایه شاهانه ده نقدند ایدرک کندیبه و بر دم رسام حناد ایتموب تسلیم برله اصلاح ایدرم دیو کال جبابله آوب کتوردی و طهرانده بین المصورین بو اعتراض فقیر تحسین اولنه رقی شوع بو ابوب و رسام مذکور رشک ایدن هم صنعتلرینه سر رشته طعن اوله رقی سائر هنرمندانده قول فقیرانه می قبول ایتدردیکم کی نقاشلرینه دخی قبول ایتد پروب بو و جهله خدمت اعلان شان دولت علیه اولدم و تخریر اثر ایله دخی اعلان ایتد که یم الحمد لله علی ذلک (منقولدر که کسری سیدی بنادن فارغ اولدقدنصکره حق تعالی به حد و ثنا ایدوب او یقویه واردری و بگردن ناکاه بر خجوان بزل و بلند چیه قوب افقی سدایدر مر تبه دیو کسلدی و زد کسراده اولان حارسلر و قراوللر کئندولر بی اوجوان ابتلاع مراد ایدر کانیله دتره دیوب فزعه باشلدیلر کسری بو کور و ایدن او یا نوب سیزه فولدی دیو صورتده حیوانی کوسر دیلر کسری اجلی کلد که بر احدی اخذایده مر بنی دشمندن وقایه ایدن بگردن چیقن حیوانلری بکانتسلیط

بجمله بروج بحر در دخی دیرل ذکر اولان یدی شهر دندر و بعض خلق سد مذکوره سد
 با جوج و ما جوج دیرل لکن روایت ضعیفه در واصلی بوقدرالی آخره (عجاییدن پری دخی بتمده
 ایکی جبل میاننده بر شهر دن عبارت اولان جزیره النستاس در که باراندن باشقه صوبی و المبوب
 طولی التي فرسخ قدر باغ کروم و بوستان و نخل و اشجار ایله پر بر بلده حصنه در ایچنه دخول
 مراد ایدن انسان یوز بند تراب سور منجه کبره مز و اگر سور مددن کبرسه بابو غیاور و یا صر عدلی
 اولور ایتمش علی قول سکنه سی طائفه جندر و علی قول نسناس خلقندندر (ورج عقیه ایله هلاک
 اولان قوم عاد بقایاسندن هر بری شق انسان اولدینی دخی منة ولدنر) محکبدر که ایکی یولچی
 کیدر کن کیجه اولوب پروا دیده ینوت ایدرل صباح اولدقده اغاخ اوزرندن بقاتل * یا با مجیر * الصبح
 قداسفر * واللیل قدادبر * والقصاص قدحضر * فالخذر الخذر * ففرات بلیغه سنی اوقود یغن
 استماع ایدرل مالی ای ابو مجیر ایله مکنی اولان صباح اغاردی و کیجه کندی و صیاد حاضر اولدی
 صاقن صاقن طوتوله دیمکدر وقتا که آفتاب ارتفاع ایتدکده یانارنده بولتان کلبرینی شجر مر قوم
 سمته صالیور مشلر یوخ لالده * ناشدک ناشدک * دیو شجر دن ینت بر صوت ایشمشلر که مالی
 یلوار مددن عبارتدر رفیع بن مر قومیندن بری آخر ینت شجرده اولالری ترک ایله یعنی ملوقمه کیده لم
 دیمش شجرده اولانلره بولکلادن اعتماد حاصل اولمه اغاجدن اینوب جای فراره یوز طوطوشلر لکن
 کلبر آردل ینت دوشوب و جریده جد ایدوب انلردن بر شخصی صیدا ایشملر یولچلره طوتیلان شخص
 * الویل لی عماد هانی * دهری من الهموم و الاحزان * قفا قلیلا یها الکلبان * الیکما کم ذاتجار یانی
 * قول نیاز ایشمالی اوقود یغن حالده ینت شجرده یخدا ایله ینوت ایتدکاری بره دوشملر رفیع بن مر قوم
 و کباب ایدوب اکل ایش و دیکری ترک ایدوب دانماش (قلت) ایشو حکایه اخیره چند قطعه
 مستطرق بزمه بواندی فاما صیدم یوز نه جفسدن اولدینی تصریح اولنوب شخص ایله تعبیر
 اولمش ذبح واکله نظرا حیوان اولن و تکلم ایله عدم اکل دیکر هر چند موهوم ایهده انسان اولمش
 کوسر لکن غرائی حیوانیت ترجیح ایدر ابو مجیر کینه سی باب حیوانده و سائر برده ککور یله
 فصل ثانی * نهر و قبول و بکار ذکر ینت مخصوص صدر (قال الله تعالی) * الم تر ان الله ازل
 من السماء ماء فسلک ینابع فی الارض * جامع المستطرف دیر که مفسرون کرام بو آیت کریمه ده
 اولان ماء مطر در (سلک) نیک معناسی مطری ارضه ادخال ایله مایه ارضه جسدده اولان طهر لکی
 عبون و مسبله و بجزال قلسیدر دیدیلر که فادی یا غوری سحابدن ایندیر برده کی عبون و بخاری به
 ادخال ایدر دیمک اولدینی بیان کرده اهل تفسیر در (انهار دنیالک بعضیلری امطار دن بجمعه در یعنی
 یا غوردن حاصل اولور بنا برین ماده سی اولان باران انقطاعنده یعنی نعوذ به سبحانه خط و قوعنده
 قورور و بعض انهار یرده اولان بکار دندر و اطول انهار یک فرسخ و اقصری اون فرسخدن ایکی
 و اوج و بونلک ینلرنده دخی اولور و جله سی جبالدن بدأ ایدوب بخاره منتهی اولور و بمرلرنده
 شهرلی و کویلی سقید نصکره فضلری طوزلی دریاه دو کیلوب انکله مخلط اولور و انهار
 دنیالک تعدادی ممکن دکلدرا لکن بزیمه تعالی بعضیلرینی بوجه آبی ذکرا ایدر (نهر النیل)
 انهارده یعنی دنیاسده معلوم اولان نهر لده نیلدن اطولی بوقدر زیر بلاد اسلامده بر آیلن و بلاد
 سائرده ایکی و خراب آبادده درت که جماعیدی آیلن مسافه مسیره سیدر و مباحج الفکرده یازلدینی
 اوزره منبهندن واصل اولدینی بحر رومه دکن مسافه سی یک یدییوز قرق سکر فرسخدر و موقت
 اوله رقی زیاده اولسک سببده اختلاف اولنوب حق سبحانه و تعالی حضرتلری زیاده اولسنی
 اراده ایلدیکي وقتده انهار و عبون امداد ایله آرتدیمشدر (واهل اترك نیل انهار جتدندر
 دیدکاری دخی امتاعده دکلدرا فنامل) قلت) سیاهی زاده مر حوم ابن سبادن نغلا نیل مصر

بجمله بروج بحر در دخی دیرل ذکر اولان یدی شهر دندر و بعض خلق سد مذکوره سد
 با جوج و ما جوج دیرل لکن روایت ضعیفه در واصلی بوقدرالی آخره (عجاییدن پری دخی بتمده
 ایکی جبل میاننده بر شهر دن عبارت اولان جزیره النستاس در که باراندن باشقه صوبی و المبوب
 طولی التي فرسخ قدر باغ کروم و بوستان و نخل و اشجار ایله پر بر بلده حصنه در ایچنه دخول
 مراد ایدن انسان یوز بند تراب سور منجه کبره مز و اگر سور مددن کبرسه بابو غیاور و یا صر عدلی
 اولور ایتمش علی قول سکنه سی طائفه جندر و علی قول نسناس خلقندندر (ورج عقیه ایله هلاک
 اولان قوم عاد بقایاسندن هر بری شق انسان اولدینی دخی منة ولدنر) محکبدر که ایکی یولچی
 کیدر کن کیجه اولوب پروا دیده ینوت ایدرل صباح اولدقده اغاخ اوزرندن بقاتل * یا با مجیر * الصبح
 قداسفر * واللیل قدادبر * والقصاص قدحضر * فالخذر الخذر * ففرات بلیغه سنی اوقود یغن
 استماع ایدرل مالی ای ابو مجیر ایله مکنی اولان صباح اغاردی و کیجه کندی و صیاد حاضر اولدی
 صاقن صاقن طوتوله دیمکدر وقتا که آفتاب ارتفاع ایتدکده یانارنده بولتان کلبرینی شجر مر قوم
 سمته صالیور مشلر یوخ لالده * ناشدک ناشدک * دیو شجر دن ینت بر صوت ایشمشلر که مالی
 یلوار مددن عبارتدر رفیع بن مر قومیندن بری آخر ینت شجرده اولالری ترک ایله یعنی ملوقمه کیده لم
 دیمش شجرده اولانلره بولکلادن اعتماد حاصل اولمه اغاجدن اینوب جای فراره یوز طوطوشلر لکن
 کلبر آردل ینت دوشوب و جریده جد ایدوب انلردن بر شخصی صیدا ایشملر یولچلره طوتیلان شخص
 * الویل لی عماد هانی * دهری من الهموم و الاحزان * قفا قلیلا یها الکلبان * الیکما کم ذاتجار یانی
 * قول نیاز ایشمالی اوقود یغن حالده ینت شجرده یخدا ایله ینوت ایتدکاری بره دوشملر رفیع بن مر قوم
 و کباب ایدوب اکل ایش و دیکری ترک ایدوب دانماش (قلت) ایشو حکایه اخیره چند قطعه
 مستطرق بزمه بواندی فاما صیدم یوز نه جفسدن اولدینی تصریح اولنوب شخص ایله تعبیر
 اولمش ذبح واکله نظرا حیوان اولن و تکلم ایله عدم اکل دیکر هر چند موهوم ایهده انسان اولمش
 کوسر لکن غرائی حیوانیت ترجیح ایدر ابو مجیر کینه سی باب حیوانده و سائر برده ککور یله
 فصل ثانی * نهر و قبول و بکار ذکر ینت مخصوص صدر (قال الله تعالی) * الم تر ان الله ازل
 من السماء ماء فسلک ینابع فی الارض * جامع المستطرف دیر که مفسرون کرام بو آیت کریمه ده
 اولان ماء مطر در (سلک) نیک معناسی مطری ارضه ادخال ایله مایه ارضه جسدده اولان طهر لکی
 عبون و مسبله و بجزال قلسیدر دیدیلر که فادی یا غوری سحابدن ایندیر برده کی عبون و بخاری به
 ادخال ایدر دیمک اولدینی بیان کرده اهل تفسیر در (انهار دنیالک بعضیلری امطار دن بجمعه در یعنی
 یا غوردن حاصل اولور بنا برین ماده سی اولان باران انقطاعنده یعنی نعوذ به سبحانه خط و قوعنده
 قورور و بعض انهار یرده اولان بکار دندر و اطول انهار یک فرسخ و اقصری اون فرسخدن ایکی
 و اوج و بونلک ینلرنده دخی اولور و جله سی جبالدن بدأ ایدوب بخاره منتهی اولور و بمرلرنده
 شهرلی و کویلی سقید نصکره فضلری طوزلی دریاه دو کیلوب انکله مخلط اولور و انهار
 دنیالک تعدادی ممکن دکلدرا لکن بزیمه تعالی بعضیلرینی بوجه آبی ذکرا ایدر (نهر النیل)
 انهارده یعنی دنیاسده معلوم اولان نهر لده نیلدن اطولی بوقدر زیر بلاد اسلامده بر آیلن و بلاد
 سائرده ایکی و خراب آبادده درت که جماعیدی آیلن مسافه مسیره سیدر و مباحج الفکرده یازلدینی
 اوزره منبهندن واصل اولدینی بحر رومه دکن مسافه سی یک یدییوز قرق سکر فرسخدر و موقت
 اوله رقی زیاده اولسک سببده اختلاف اولنوب حق سبحانه و تعالی حضرتلری زیاده اولسنی
 اراده ایلدیکي وقتده انهار و عبون امداد ایله آرتدیمشدر (واهل اترك نیل انهار جتدندر
 دیدکاری دخی امتاعده دکلدرا فنامل) قلت) سیاهی زاده مر حوم ابن سبادن نغلا نیل مصر

اوج صفتله انهار سازه دن ممتاز در (اولکبسی اطول اولمیدر که طولی کثرت جریانی
و جریانی کثیر دخی لطافتی مستلزم در (ایکجیبسی قومال و طاشلفدن جریدر که ماده غظلت
آب اولان و جیدن یعنی صول باخندن سالم اولور (اوججیبسی طاشلری یوسون طوماز که
صفوتنه دالدر) و زیاده اولسی زیاده اولدیغی حکامده نیک بواندیغی دیارده امطارک وقوعیدر
ونقصی وقتنده عدم وقوعیدر (نهر الفرات) مؤلفدیر که اشبو نهر اراضی ارامنده در و فضائی
کثیره در و ییل خلوت جهندن فراتدن اصدقدرو ییچنده اولان ستمک ایضدن قطار دهمشی ابله
بری بر قطار کور باقی بوانور و طولی ملاطبه دن بغداده قدر التیوز اوتوز فرسخدر و وسطنده اعمال
قراندن مدود جزیره راز شهر واردر (جیحون) کندویه انهار کثیره اتصال ایدن بر نهر عظیم
اولوب خوارزمه واصل اولمجه دك مدن کثیره اوزره مرور ایدر و خوارزمین غیرى برک اندن
انتفاعی بوقدر زراعت حوازم جیحونک اسفند در و نموده اولان سائر محالیر بوسکندر نهر
مرقوم خوارزمین یکوب الی کونک مسافده واقع بر بحیره دوکیلور و وقت شتاده بش قارش
طوکرو صوخت جیدن جریان ایدر و اهالی خوارزم بوزی قیوب لازم اولان برلرینی سقی ایدر
شتادست بولدقده انجماری قائلشوب و ارض ابله نهرک بینارنده فرق قالمیوب و اوزر بنه تراب
بریکوب قوافل ایل و یکلور عرابل مرور ایدر و بحالده ایکی ماه قدر طور ایش (سیحون)
بودخی نهر عظیمدر علی قول میدانی ترکستان حدودی اولوب اندن جریان ابله بلادفرغانه
متصل اولور و بعضی برلر ده کاهیمه جیحون ابله اجتماع ایدر (قلت) قطار باطوبده جیحون
و سیحون نام ایکی نهر دخی واردر کیفیت و جهنلری اوضح المسالک و سائر هیئت ارض اسفانده
کور یله (دجله) نهر بغداددر و بوندن باشقه آدری واردر و آبی نیلند نصره اعذب میاهد
و کندوسندن زیاده انتفاع اولنور و علی قول مقدار طولی اوجبوز فرسخدر و کاهیمه شویله طغیان
یمنه عریق اوزر ددن حینت اولنور (قلت) سنه حایه تسوید نرحه فخر هر یرده یعنی
(غره نو) تاریخنندن چند سال اقدم طغیان اید و ب بغدادک بعضی محلاتنه ضرری وقوعه
کشدرو بر مبارک نهر اولمجه ایچنه دوشنک اکثری غرق اولمیوب قوتیلور (محکدر که دجله دن
کندوسنده روح اولدیغی حایه بر غریق چقا مشرانافت تامه بواقده حالتدن صور مشلر
اوکیسه بن دوشوب و یاس حایه کندمدن یک یکمد نصره عقلم باشمکدی و نفسمه بنی کویا
بر یسی بولکبوب صو اوزر نده طوزکی بر حالت مشاهده ایلدم دیو خبر و بر مشدر (مر و پدر که
یازی تعالی و تقدس دانیال علیه السلام عبادتک انتفاع جیحون بدن حفر ابله صواخر اجنی امر
بورمقه دجله ابله فراق اول نبی علیه السلام حفر ابله اجر ایشدر (مؤلفدیر که اما انهار
صغار عالم یک چوق اولمجه بوجمعه رازینک بر وجه آتی ذکرى ابله اکتفا اولمشدر
(نهر آذر بیجان) علی قول قرب آذر باجیاده بر نهر اولوب بر ییل صوبی جریان ایدوب سکر
ییل منقطع و طقوزنجی ییلده عودت ایدر ایش و علی قول جریانند نصره نخبز اتمکله اندن
کریغ بابوب بنارنده استعمال اولنور ایش و علی قول ارض اذر باجیاده سکی یوق بر بحیره عطیه
اولوب بر ییل صوبی طوبد ویدی ییل قور و بعد بنه صوبی کلور ایش فبارک من بیده الماک
وهو علی کل شیء قیدر (نهر صقلاب) اشبو نهرده صوهفته برکون آقوب الی کون ککیلور
(نهر عامی) ررض حایه و حصه کان نهر مشهوردر و بعضی بلغای متأخرین نهر مذکورى
اشبو * مدینه حص کعبه القصف اصبت * بطوف بهالدانی و یسی بهالقاصی * لهاروضه
من حسنهمند سیه * تعلق فی الکاف اذباله الهامی * قطعه سنده کونل نوریه ایش (قلت)
ارض حایه دخی * دولاب الفات منار جمعی * عامی صوبنده اشد دازد کلدی * بشتی رنگین

نظم قشدر (اوضح المسالکده یازادیغی اوزره نهر مذکوره نهر ارنط و نهر قاقوب و نهر حایه
دخی دیرلر عامی نسیمه سیه سبب اوزارده اکثر انهار جنوبه متوجه ایکن بونک انهر مخالفله شماله
توجهیدر و علی قول انهار سازه بالذات سقی اراضی ایدر لکن بونهارکت دولاب ابله سقی
ایتدیکندن عامی دیمشدر و اولاب بعلیک سمند بر نهر صغیر اولوب نموده بعضی نهره التفایله
بحیره قدسه دوکیلور و اندن خروجله حص و حایه و سائر برلر مسیری اولوب و دیده یاننده بحر
رومه واصل اولور حایه آبی اجرا ایدن دولاب کبیر دولاب محمدی ابله مشهوردر بونسته وجه
و سبب تنوع اراضی (نهر عامود) مؤلفدیر که بونهر هندستانه در اوزر نده حدید و یاخود نحاسدن
بر شجره و یاننده نحاس و یاخود آهنن فوق الماء اون ارشون طوانده و بر ذراع ارضنده باشی اوج
شعبه مستویه متحد ده لی بر دیرک و دیرکک یاننده انده برکاب طونوب * یا عظیم البرکه طوبی لمن
صمد هذه الشجرة والی بنفسه علی هذا العامود فیدخل الجنة * کلامی اوقور بر رجل دخی
وار ایش و اول طرف اهل سندن بعضیلری کلام مذکوره امتشالا که معادی مرده اولسون
شول کیمسه به که اشواناجه حقیقه و کندوبی شود برک اوزر بنه اتمله جسته داخل اوله دیمکدر
بر وجه بحر جیقوب و اتوب تقطع ایشدر انتهی (قلت) اشته بوحکایه بی دخی تصدیقه
مجبوریت بوقدر زراعت اوزره عادت الهیه به بلاقتضا مخالف و شرعه دخی عبادته راجع
اولدیغندن غیر مطابق بر سوزدر فتأمل (تحفة الغرایب صاحبی قولمجه یتنده بر نهر واردر که
طلوع شمسده سمت مشرقدن مغربه وغروبنده مغربدن مشرقه جریان ایدر) بلاد حبشه
و سودانده جهت مغربدن جهت مشرقه حازی ارتوب اکسمره نیله شبیه بر نهر واردر و مسیری
اولان برلر برکتلور و کارلر نده ارا که بکزر براغاج برک قار پوز شکلنده قند آسا حلاوتلو و بهوسی
اوار لکن فی الجملة حوضتی واردر و بلاد مذکوره سکر آیلن مسافه بی طولاشوب بحر محیطه
دوکیلور فسبحان من در العالم با حکم التدبیر لاله الا هو جل و علا فصل ثالث * ابار یعنی
قبول ذکر نده (قلت) مؤلف مرحوم بوفصلده اولابتر ایل بازوب عقبنده هاروت و ماروته داتر
اولان حکایه مصنوعه بی اطلاق اوزره اشعار ایشدر لکن بدلات نص روی زمینه هاروت و ماروت نام
ایکی ملکک حکمة مفسرة ازال و علی تفسیر ملک ابله موصوف هاروت و ماروت اسمنده ایکی
صالح کیمه زایدوی صحیح و تأویلی موافق قواعد شرعیه و عقلیه ایدوکی صریح اولوب
فاما بوملکارک عصیانلری ابله سیاراندن زهره نک اسانده روایت اولنان قصه نک اصلی اولوب
اذک و نصیغ یهود اولدیغن اعلام علوم مشروعه و معقوله دن و اهل کشف و عرفاندن قاضی
عباس و فخر رازی و ابن الجوزی و بیضاوی و جلال دوائی و متأخریندن ابن حجر و شیخ
عبد الفی نابلسی و ابو السعد و سائر ذوات کرام و محققین عظام تصریح ابله تزییف
ایتمایله ترجمه سی مالا یمنیدن عدیر اطمی اولمشدر (و بابل عراقی عربده عهد قدیمه بر شهر اولوب
نارغرو دك ایقادی انده اولمشدر لکن حالا خراب اولوب بر نده برقریه صغیره واردر دیو اوضح
المسالکده بحر در (بئر رهوت) حضر موت قریبده در که مجمع ارواح کفار اولدیغی مأثور
و علی المرتضی رضی الله عنه دخی حق سبحانه و تعالی حضر تیرینه بقاعک ابغضی بئر رهوت
و بئر مذکورک صوبی سیاه و منن و ارواح کفار مأودر مألنده کلام ابله ذم ایتد کیری مرویدر
(بئر ضاعه) صوبیله اسنفا اولنور بر مبارک قبور رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم
آب دهان روح بخشار بی او بتر مسعوده القا ایلد کیری و توضیلری مقولدر (اسماء بنت ابی بکر
الصديق رضی الله عنهما مر ضای انک صوبیله یقه دیغمزده شقایاب اولور ایدی دیمشدر
(ارض حایه دخی برلر واردر که مکبوب یعنی قودور مش کاب طلایه سبله عایل اولان کیمسه

قرق کون که من صوبیدن ایچره افافت بولور (وینسا بولور اولکه سنده دخی فیروزجه یعنی فیروزه جوهرینه معدن اولان براز آبار و اردر اندر ده عقر بک کتقی اولدیفتدن اوجوهره دسترس اولان آرز بولور) ارض فارسده دخی بره بولور و اردر که صوبو برسته ظرفنده برکه طاش و براز جق جریان ایدوب اولاندک مدت جریانده سقی ارض منفعتی حصولیه یته کسبلوب اولدیکی حالت عودت ایدر ایش (بولک کی عجایب صنع الهی غیر متناهی اولوب حصردن دور در لاله اهو و لامع بود سواه

بسم الله الرحمن الرحیم

بوالشمس النبی باب ارضک و انده اولان جبال و رمان ایله بلدان و بنیان و عجایب و غرایبک براز فصول ایچرینده ذکرلرین حاویدر * فصل اول * زمین ایله مشتمل اولدیغی عمران و خرابی محتویدر (جناب قاطر السموات و الارض عز و جل اون سکزیلک عالم ایجاد یورمشدر و عوالم مذکوره دن برسی عالم دنیا اولوب خرابی ایچنده اولان عمران برکجه نك اوجی ایچره بولان خردل دانه سی کیدر یعنی اوجک دائره سنه نسبتله بر خردل دانه سی قدردر خلاصه خرابیدن معموری آردر مآلنده اولان اثری و هب بن منیه روایت ایشدر (رواه اثر یعنی علماء حدیث دیشدر که باری تعالی و تبارک علم ازلیستنده اولان چراگاه مخلوقنک برنده بر دایه خلق ایشدر که سراسر پای عالمک رزق مقدارنده اولان رزق ایله اول دایه بی بهر کون مرزوق ایدر و دنیا در تریک بشیوزالی التي مداین یعنی شهرلر و اردر و عدد آخر دخی منقولدر) و عالمک مأمون عباسی عهدنده تعداد اولوب اوجبوز قرق شهره جیقمشدر که اوسعلا بیک اراسی اوج آیلای و اضطرانک مینای اوج کونک مسافه در (اهل هیئت خط استوا عینده فصول اربعه بریلده یکسر کره اولور و بعض بلادده برسته نك التي آبی کیجه والی آبی کوندر اولور و بعض بلادده برسته نك التي آبی کیجه والی آبی کوندر اولور * فصل ثانی *

جبال و رمان بیاننده در (منقولدر که جناب مسبب الاسباب تعالی شانه عن الغرض والاریباب زمینی خلق ایلدکه زمینه اضطراب کلکله جبالی خلق ایله ارضک اضطرابی انزلله طوردر و بوب مستقر قیطشدر و اقالم سبعده معروف اولان یوز تیش سکر طاعدر و جبال مذکور نك طولی یکرمی و یوز فرسخدن بیک فرسخه بالغ اولانلری و اردر (جبال مذکور دن ناس میاننده مشهور اولانلرینک ذکر ایله اکتفا اولندی (جبل ابی قیس) آدم علیه السلام اورا دن اقتیاس نار ایچکه کتبه مذکور بی وضع ایشدر (و سبب تکتبده وجه آخر دخی منقولدر (جبل القدس) بر جبل شریف مبارکدر و ایچنده کیجه ایچره سراجسز ضیادار زیارتگاه ناس اولان برغار و اردر (جبل روند) همدانده در ذروه سنده بر قیادن چقار عین و اردر که برسته ایچره ایام معدوده ده اقرار افرادن مر ضار کلوب شریله اسشفای ایدر (شامده دخی اونی کومر کی سیاه ورمادی بیاض بر طاع و اردر که رماد مذکور ایله اثواب آغردر (اندلسده دخی براز جبال اولوب برنده برغار و اردر که ایچنه یاغلمش قیل ادخال اولندقدده موم کی بنار و بر جیلنده دخی ینلری بر قارش مقداری فرجه ده برندن ماه بارد و دیکرندن آب حارنج ایدر ایکی بکار و اردر که آب حار جریان ایدن عین زینق و کبریت و زنجفر معدنی اولدیغی منقولدر (جبل سمرقند) بوندن بر آب قساطر ایدر که هنگام صیفده جلید یعنی یوز اوور و ایام ششاده حرارتندن احراق ایدر (جبل الصور) سکر مانده در بو طاعنک طاشی قیلدقدده ایچنده قائم و قاعد و مضطجع هیلاننده بنی آدم صورتلری نمایان اولور اگر محقق اولوب حاصل اولان غباری صوبه طرح اولنسه روی آیده دخی صور مذکوره کورینور (جبل ارجان) طبرستانده در بوندن بر آب قساطر ایدر که هر نقطه سی

قدس سره صاحب المواقفک * و ینقلب فی بعض المواضع الماء حجرا صلبا * قوی شرخنده موضع مذکور می اغفرالزندن سیاه کوه نام قریه در که انده اولان عین حجر می مره منقلب اولور دیشدر (و مشارک البهک قول مذکورندن جغرافیا کتابلنده اولان جبل سیاه کوه که بحر طبرستان ماننده در قریه مذکوره نك غیری اولدیغی منقهم اولور و مؤلفک یازدیغی بوجیل ارجانده اولان آبک شکل مر قوملده بحجری قول سیده مابین دوشمن فئامل (جبل هرزد) بوندن بر صوجی قوب برونده یه یعنی جفوره دو کیلور اگر برکجه جریان ایدر ایدر کن صیحه ایدر ایسه اوصو طور اکر صیحه بی تنیه ایدر یعنی بر دخی صیحه ایدر ایسه جری ایدر ایش (جبل طبر) اقلیم سعید مصرده بر طاعدر که هر سنه برکه زندده قوشلر جمع اولوب و انده برکوه یعنی پنجه کی دلاک اولمغه کوه مذکوره به طور کبرلر و ایچلرندن اکر برینی کوه امساک ایدر ایسه سائر لری طبران ایدرلر ایش و بوامساک سنه نك اوجوزلفنه علامت اولدیغی بحرب ایش (قلت) بویکیت طبر باب سابقده دخی مذکوردر (مؤلف مر حوم پوراده جبال بیسانده مذکوراته بر قصر ایتدک مجموع جباله و قوفاراده ایدنلر مر آله زمان نام نار یخه مر اجعت ایتسونلر دیشدر ففیر دیرمه اطلاع نام تألیفات متأخرینی دفته مطالعه ده حاصلدر (و مؤلف فصل مر قومده رمالک ذکرینی و علامت کن انحراف ایتدک وجهی بولده سی * فصل ثالث * مینای عظیمه و عجایب و غرائب بنا بیاننده در (اهل اخبار و تواریخ روی زمینده ابتدا وقوعه کلان بنا غمروا الاکبر این کوش بن حام بن نوح علیه السلام یاددیغی صرح نام بنادر که بقعه سی ارض بابله اولان کوشانام موضعده و عصر یمن یعنی زمان مؤلفه قدر بناء مذکورک طاعلر بو کک کلکنده بعض آثار ی باقی ایش و صرح مذکورک طولی بشیوز ذراع اولوب بنه طوفان اولورسه کسندینه و قومنه جای نجات اولسون فکر ایله حجر سخت و رصاص و جذب آبه و وهنه مانع اجزایله بنا اولندیغی و جناب قادر قیوم عز شانه بر کیجه ایچره صیحه واحده مأمور ایله خراب ایدوب صیحه مذکوره سندن بین الناس تبیل یعنی اختلاف و تغیر السند ظهوره کلکله ارض مذکور بابل ایله تسمیه اولمش اولدیغی منقولدر (قلت) جامع الدول بحر بر نیجه باقی صرح مذکور غمروا بن ماش بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام یعنی بو غمروا نسل حام بن نوح علیه السلام دن دکلدر و بابل مقررده بشیوز یل تملک ایشدر و تبیل و تفرق اسان زماننده طوفان دن التیوز یل کک کدنصکره واقع اولوب و سام ایله حام نسللرنده اسان اون بدیشر و نسل یافته او تونلر لسان پید اولدی و سبب تسمیه ده شویله روایت اولمشدر که نسل نوح علیه السلام ازوب مره اخراجه بجی طوفان دن خوفله تحصن زعمیه یه یتمش ایکی بزجلی اوله رفی صرح بلده مذکور ی یادیلر لکن انتقام الهی وقوعه لسانلری امان شتایه تفرق ایتدی و عابر بن صالح بن ارفخشذ بن سام طاعت حق تعالاده مقیم اولمغه انک لغی اولان عبرانیه تغیر ایتوب ابقا اولندی و بنی نوح علیه السلام عند التبیل اطراف عالمه منتشر اولوب یتمش ایکی شعبه یه متفرق اولدیلر و اقدم لغت سریانی اولوب آدم علیه السلام و اولادی تبیلله قدر لسان مذکور ایله تکلم ایدرلر ایدی انتهی (ارم ذات العمد) بو بناده مؤلفک نقل ایلدیکی حکایه نك وظیفه مترجم اوزره لسان غرجه مالی بودر که جمیع عالمه حکم ایش اولان شداد بن عاد اولی که قوت و مکنفی فی الحقیقه مذکور صدرانی و قومنی توحیده بعث الهی ایله دعوت ایدن هود علیه السلام اطاعت ایتوب بکاسنک اطاعتنه دعوت قیلدیغک حق تعالی یه انقیاده نه فائده حاصلدر دیوسؤالنده هود علیه السلام اکر امرینه امتثال ونهیندن اجتناب ایله نفسکه و عباد حق تعالیه ظلم وعدوان ایتزایسک آخرنده سکاذهب و یواقیت و اولو و انواع جواهرله بنا اولمش جتی اعطایدر یوردر قدده اول جبار عنید بندخی او یله بر یایدیر یرم دیوب و جباریه قومندن بیک و علی قول یوز نفر

سیر کرده از که هر بری بیکر نهر که مدیریت ایدیلر محل مناسبی تخری به مأمور ایدیلر طولاً و شوب
جبل عدن قریب بنده بر مناسب ارض واسعة طيبة الهه او ابواب مهندس و بنار معقلر بله هر ضلعی
اوز فرسخ اوله رق مربع الشکل در تیز ذراع فاشنده بر حائط بنا و اساس حائطی صو حقیقچه دله
حفر ابله جباره جزع بمابیدن اساعار وضع و دیوار مذکور یال دیزلی صفایح فضه ابله قایل دبلر که
اشراق شمسده لماعی کوزی قاشد بر ایدیلر و شداد مأمورل تعیینبله معادن عالیدن جواهری
چهار دوب و دست ناسده بولان جواهر و ذهب و فضه بی تمامبله غصب برله طاشیدوب و درون
سوره رؤساء مملکتی عدد نجه پادشاه اولدیغی یوز بیک قصر که هر قصر یوز ذراع اولان
یوزر عماد اوزره انشا اولمش ایدیلر انلری جواهر و فضه و ذهب ابله تربین و وسطنه دخی بر نهر
عظیم اجرا ایدیلر و ب قصور و منازل نهر مر قومن صور آقندروب و بیوت و منازل دیوارلر بی
مسک و عتبر ابله طول دیزوب و بر بانه دخی انشا ابله ایچنه اوراق و اناری جواهر که ونا کوندن
نصنع اولمش اشجار معموله د کدروب و اقفاص مر صعه ابله بر بطور مفرده و مغنیه آصدروب
و دنیایک اشته نفیسه سندن فرش و پرده و بساط ابله و اوانی سم و زرایله قصور بی زینته با صدروب
و او شهر مزینک اطرافته حراستی چون یک مناره بنا ایدیلر دی وقتا که امر بنا و انشا تکمیل اولدقده
شداد مفری اولان حضر موتدن ارم ذات العباد قصدبله ارکان دولتی الوب خروج و کمال
کوکبه ابله قریبته و اوج ابله شهری کورد که اشته بکا هود علیه السلامک بعد الموت کور می وعد
ایدیلر کی جنتی دنیاده تحصیل ایدیم دیوب پادشاه عزیم ایدر ایکن بر ملک مأمورک صحیحه واحده
غضبیه سیله ملک الموت فی طرفه امین روحلر بی قبض ایتمکه یوزی اوزره دوشدیلر بعده مدینه
ارم ذات العباد اعین ناسدن اخفا اولندی و مدینه مزبوره بی بریه مزبوره ده ذهب و یو اقیبت
لمعابله کیجه کورنلر کوندن کورد دگری ستمه واصل اولدقلرنده برشی بوله مازلر ایدیلر الی
آخر الحکایه (قلت) سوره شریفه بخبرده اشبو هلاک قوم هود علیه السلام قصه سنی ناطق
و الم ترکیف فعل ربک بعد ارم ذات العباد الی لم یخلق مثنها فی البلاد کی نظم جلیلنده
اولان عاد اهل تفسیر یا نجه هود علیه السلامک مبعوث اولدیغی عاد ابن موص بن ارم بن سام
ابن نوح علیه السلام قومیدر و قوم مذکور جدلی اولان عاد مزبور ابله نسیمه اولمشدر بی هاشم
هاشم ابله نسیمه اولندیغی کی وارم بر قولده ارم بن سام مذکور در که من حیث الاعراب مضاف اولان
سبط تقدیر یله عادده عطف ییاند که بعد بسط ارم تقدیرده در و بر قوله اوقول صحیح اولدیغی
صورته ارم قوم مر قومک بلده لری اسمدر حکایه مذکوره ده کورنلر دیک کی (و علی قول
عادم بطور عاد اول او ابوب جدی اولان ارم ابله نسیمه اولمشدر و عاد دخی ارم اسم بلده اولدیغی قوله
نظر اشته رفیع وارم بن سام نامی اولدیغیجه قوم مذکورک طویل اولان قدری و رفعت و ثباتلری
ابله تفسیر اولنه رقی ارمک من حیث الاعراب صفتدر بو صورته مفساد نص سبط ارم اولان
اولاد طاد اول که مثلی سائر بلادده و لمبان ابذه و اسطوانه رفیعده یا حود قدود طوال و رفعت و ثبات
اصحاب اوله بی قوتله مشتهر قوم ایکن هود علیه السلامی تصدیق ایتدکلرندن آیت اخیری
تفسیر نجه معادن بر صیحه ابله دفعه مجموعی بدن هلاک اولدیلر دیو که فار حفته سابقده وقوع
بولان قهر الهی بی ییاند (و اما حکایه مذکوره ده اولان تفصیل یعنی عادک شداد و شدید نام
دنیابه مالک و قاهر ایکی اوغلی او ابوب شدید اولد که نصکره شداد مستقلا مالک مهوره دنیابه
ملوک مقتدا اولدیغی حالده ذکر جنتی استماع ایتمکه بعض صحارای عدنده دارالنعیم مثالنده
بر جنت یا بوب وارم نسیمه ایدوب و اهلبله عازم او ابوب وصولنه بر کیجه و بر کونلک مسیره قالدقده
معادن بر صیحه ابله دفعه مجموعی بدن هلاک اولدیلر دیو که فار حفته سابقده وقوع

عبد الله بن ابي قلابه رضى الله عنهم هجرتد فریبا اوتوز سنه مروند نصرکه ضایع ایلش
اولدینی ایلنی ارارایکن ارم مذ کوره بی کوردیکی روایتدن بروجہ محرر صیحه ایله هلاک قوم عاد
صحیح ومنصوص اولوب بلده موضوفه مذ کوره ارم دیده دن نهان اولسی وصحابی مشار
الیهک کورمسی جامع دول ده یازدینی اوزره خرافانه اشبه قصص موضوعه دندر ارم نامنده
اولان شهر مزین مذ کور موجود دردینلره رؤینده دایرزه برخیزنقل مقبول ایله نقل اولمیدیندن
باشقه یالکز موجود اولدیننه متعلق خبردخی واصل اولمیشدر دیوجواب ویرلدکده بعضیسی
ارم حس بصر دن اگرچه غایبدر لکن اهل ریاضت اتی کورردیو ویردکری جواب ظاهر اولدینی
اوزره واهیدر خلاصه بعضیلرینک ذکر ی مجرد نقول واهیدیه اعته ده مبنی اولوب ونص جلیلدن
مستفاد اولان ایسه مطلقا بر بناء رفیع اولسیدر فتأمل (قصر خورنق) منای عظیمه دندر
حیره نام محله ملوک عربدن نعمان اکبر یکر می سنه مدله بنا ایندر مشدر وقتاکه قصر مذ کور
سیده ختام اولدقده نعمان ملنی دیگر بنه انشا ایتمسون دیو سمار نام معمار بی بی لای بنادن آند یروب
بو وجهله اتلاف ایتمکله بین العرب (جزاء سمار) مثل المشر (قلت) احسان مقابله سنده
اسائله بحازات کورنلر حقارنده بو مثل کامیجه قیامته قدر اید اولنور اماروزر ستا خیبرده کی
بحازات الهیه سر ابا عدل واطف محض اوزره اجرا اولنور والسلام (و بب بناسی دخی بودر که
اول عهدده اعظم ملوک اولان یزدجرد بن شاپور نام شاه بجمک اولادی ممر اولماز ایدی اوغلی
بهرام نواد ایندکده تربیه واسکان ایچون هواسی جیدر موضع نحر ی ایند یروب سمت حیره مناسب
اولدینی اطباسی بالذبح بواب خبر ویردکلرنده فرمانبری اولان نعمانه اوغلی کوندروب واوراده
خورنق یعنی بقصر و دایره انشاسی امر واوراده ایتمکله اولدخی بنا ایندردی و بهرام پرازدت
تربیه نعمانده بولمیشدر (جزاء مذ کوری متضمن عبد العزیز بن امری القیس کلینک نظم
ایندینی قطعه در * جزائی جزاء الله خیر جزائه * جزاء سمار و ما کال ذ ذنب * سوی مرصه
البیان عشرین حجه * یعل علیه بافرامید و السکب (سلط بن سعد دخی * جزی بنو
ابو الفیلان عن کبر * و فیح فعل کابجری سمار * سین انشا ایتمیشدر (اتلاف سماره سیده
بودخی منقولدر که قصر مذ کور تمام اولوب استعسان اولدقده سمارا کر بنم مستحق اولدینم
اجری ویره جککری واهلیتی بیله جککزه واقف اولدم سزه بر بنا انشا ایندر مکه آفتاب نه جانبه
دورایدرا یسه بنای مذ کور دخی اوستمه دوز حیثیتده اولوردی دیدکده نعمان چونکه سن بو خورنقدن
افضل بنا تصنیفه قادر ایمش سن نیچون یزه دور فلک کبی دوز اینده انشا ایتمک دیو غضب ایدوب
اعلا ی قصر دن انفا ایله امر ایدوب اینی بنور مشدر بو حکایه یوقاروده ابواک برنده مناسبته مرور
ایلدی (حائط عجز) فرعون زمانده اعیان قوم قبط مصریه دن دلوک نامنده اولان مرآت
سبب آئی ایله یایدربنی بناء عجیبدر یعنی مزبور نک بر اوغلی اولوب طالع ولادند ببلغ
تمساحله تلفته دایره علامت بولدر یغن مجمین عصر خبر ویرملر بیله حکم طالع مرقوم خوفدن
هر یشدن بدأ ایله جانب شرقی کوره مصری مشتل اولدینی حالده حائط مرقومی یایدردی
و صورت تمساحی دخی شکل مهابت نما اوزره یایدروب ولد مرقوم هنگام صساوشده کوروب
تمساح خوفله سمت نبه و ارمسون دیو داخل حائطه وضع ایند یروب اخافه ایله تمساحدن
تغیر ایندردی لکن حکم قضایرینی بواب ینه اوغلی تمساح ببلغ ایلدی (قلت) مؤلف
حائطک یعنی سور مرقومک هیئت بناسنده و سبب انشاسنده بعض سوزل دخی یازمشدر
نظر اولنه و بالنباسه یوقارورده دخی فی الجملة بو حکایه کوستر لمیشدر (اینه عجیه دن بری دخی
مصرک جانب غربی سنده الا ن مرقی اولان اهرامدر مؤلف دیر که اوج عدد هرمدن هرم اکبرک

هر چندی بشر یوز و ارتفاعی دخی بشوز ذراعدر مامون عباسی طاب تراه مشاهده اهرام قصد به
 بغداد در مصره کلد کده هر ملک برینی آجدر ووب وبنامی کیفیت نجیب ایتدی که هر حجری عرضه
 اونوز و طولده اون ذراعدر وور بر رینه الصق و تسویه و امتزاجی شول صورتده مصنع و همواردر که
 اغاجدن اوصنع و تسویه ده مثلی تجار ماهر تصنیع قادر اوله مر (قلت) اوضح المسالکده یازلدیغی
 اوزره اهرام ملک ایکسی بیوکدر وقر بلزده انلرک مقدارنده اولیان اهرامات کثیره دخی واردر
 و ابو الهول آندده حجرن مصنوع بر شخص منصوب دخی واردر الخ (اشبو ابو الهولده یازیلان
 صفات ایله اهرامک سائر تفصیلاتی جغرافیایارده مضبوط اولدیغندن طی اولوب فقط مؤلفک
 نقل موجودی ترجمه سته قناعت اولندی مؤلف نقلیجه بحایب بنادن اولان مناره اسکندرک بانیسی
 ذوالفرنین در سراپا رصاصه کوهش طاشدن بیک ذراع طولنده بحره اوزاد اش طاقه لی
 اوجوز اوطه بی مشعل وهر راطه به یوکلوده زمیندن اشیا ابصانه قابل واوزنده نحاسدن مصنوع
 نمائیری اولان بنادر که نمثلک بری ایله دریاه اشارت ایدیچی صورتده بر رجل در که دشمن
 اسکندر به به بر کجه لک مسافه قلان محله کلد کده هیکل مذکوردر بر صوت ایشید لملکه اهابسی
 اوسدن اعدا کلشنی یلوب مدافعه سته دارشیلری آماده ایدرلر ایش و نمثلک برندن دخی کجه
 وقتی بر ساعت مرور ایتدیجه ایچندن بر صوت مطرب گوش اولنقله آنکه وقتی یلورلر ایش
 و نمثل آخرک دخی پالاسنده یولاددن مصنوع بدی ذراع عرضه سته بر آینه اولوب آینه قبرسدن
 کورینور ایش و علی نقل بلاد و مر سای رومدن بحره خروج ایدن کافه سفاین ایچنده مشاهده
 اولور کیفیتده اولقله سفاین اعدادن اولدیغی کورند کده آینه بی ستر مخصوصه ستر ایتوب
 علی حاله ترک ایدرلر ایش وقتا که کی محل معلوم نایره کلد کده مر آتی آفتابه توجه ایدرلر و آفتابک
 بر توی مر آته عکس ایلدیکی حانده کی جهته نحر یک ایتدکلرند محترق اوور ایش (قلت)
 حاصل کلام آینه اسکندر فی الحقیقه امثالند لکن اصلی و کیفیت و تأثیر مذکور و مؤلفک
 تفصیلجه امو به دن ولیدین عبدالمک عهده سته قدر موجود و تأثیر مر قومی روغود اولوب طرف
 دیار رومدن نجات سفاین و تجار ایچون عهده سلم ایله امو به طرفته سال بسال کلیتو مال و برهش
 اولدقلری و بالآخره غلبه ندر بحیه غیره وحشه ایله انواع حیل و دسایس به آینه مر قومه بی
 امو به دولته هدم ایتدکلری کذلک تصدیقه مجبور اولدیغیز امو ردن اولماغله اعلی عند
 رینه المال دینلوب اختصاری بلا غندن عد اولمشدر (بحایب بسدن بر دخی سلیمان بن داودک
 علیهما السلام طاقه جنه اسکندریه ده تصنیع ایتدردیکی صفه یعنی بحفل صورتده اولان بنادر که
 بناء مذکور جزع یمانی دن مصیقل و بحلی در کلر اوززنده ایش و صفة مز بوره نک وسطنده دخی
 یوز ذراع طولنده رخامدن بر در یک دیکی ایش که طلوع شمس ایله شرقا و غربا نحرک ایلدیکنی
 ناس مشاهده ایدرلر و سبی نیدو مکنی بیلزلر ایش (قلت) بودخی مأثور اولسان حکایات
 امرای بلانددر فلیحفظ (شهر مسکون حصک تختده حص کی بیوت و غرف و محلاتی حاوی
 و طرقلرندن هر طریقه صوبی جاری بر شهر غیر مسکون و ارایش العهده علی الراوی (و حوران
 دیدکلری رده حیاه آندده هر داری بر برندن مغزو و غیر ملاصق ابواب و بیوت و سقف و کافه
 مشتملاتی طاشدن او یولش و یونش و هندسه و استحکامانی زبان بلغا و عقلا و صفدن عاجز
 ایکی بیکدن زیاده اوی حاوی بر بلده و ارایش که اونوا حبیک خلقی اغاره بدخواه و اعدا رندن
 خشنده اولاد و عبال و اشبا و حیوانات و اموالیه اودارلر کیروب دورای ابوابی طاشلر وضعیه
 احکام پذیر ایدرلر ایش که بر احد فتنه قادر اوله مر و ایچنه دخوله امکان بوله مز ایش و بولده نک
 بانیسی فتنی ذات ابدوی بر کجه نک معلومی اولوب عرب قبائلی هنگام خوفده ملجا ایتدکلرندن

بجاء نسبه قتلشدر و الله تعالی اعلم (قلت) حوران یکی دنیا نک هنوز کشف اولمقدی برلری
 واقصای چین کی دور و مجهول محل اولدیغندن ترجمه اولان بلده مز بوره صوریه اگره و افک
 یازدیغی کی موجود ایه نه کوزل و الاقل ترجمه معذور طوبیه * مبانی شهر نکبر بحیه دن بری دخی
 ایوان محقق کسرای عجمدر که سابور ذوالاکاف یکرمی و شوقدر سته ده بنایتمشدر طولی یوز
 و عرضی الی و هر کشره سی اون بش ذراعدر اهل اسلام دام غالبالی بوم القیام مداینی عهد عمری
 رضی الله تعالی عنده قح و استیلاده بالایجاب احراق ایدوب ایچندن بیک کره یک دینار اخراج
 ایشلدر (منصور خلیفه بغدادی بنایه شروعده ایوانی کلها هدم ایله انقاضی استعمال اراده
 قیلدقه عقد مجلس مشورت ایله مصرف هدم نقضی اتماسنه عدیل اوله مز دیوار کان دوات
 عباسیه رأی ایشلرایسده خلیفه اصفا ایتوب شرافه سندن برینی یققدردی و صرف هدم
 دیدکلرینه مطابق دوشمکه ترک ایتدی و علی قول سبب ترک ارکانسندن بر ذات آثار ایوان
 علامت ظهور اهل اسلام ایکن هدی مناسب دکلر دیمکه هدمندن و از یکمشدر (قلت)
 کتب معتبره سیره یازدیغی اوزره حین ولادت انجاز آیت سلطان الانبیاء علیه الصلاة
 والسلام افندیغیزه ظهوره کلان وقایعدن بری دخی ایوان مذکورک بعض قبه مستحکمه سنک
 دفعه هدمیدر و ذات مشار الیهک علامت ظهور اسلام دیدیکندن مقصودی
 هدم اولسان برلری طور دیغی حالده اطلال ایوانک بقاسیدر (قبسار به نام شهرده
 بر آینه و ارایشکه همسرند افعال فاحشه توهم ایدن کجه نظر ایتد کده ماده
 قهمت برنده ایه زانیسی صورتن ایچنده کورر ایش و سائر کردار مر دار اربانی دخی
 کوستر ایش قتل نفسه جرأت ایش اولان بر شخص ولی قتل صورتن کورمسون خوفیه کسر
 ایش دیوه مؤلف بویه جه بازو و العلم عند الله سبحانه و تعالی (قلت) قبسار به ارض فلسطیندن
 ساحل شامده عکابه اوتوز ایکی میل مسافه سی اولان محله فی الاصل عظیم و حالا خراب اولان بلده در

بجاء نسبه قتلشدر و الله تعالی اعلم

بو باب معدنلر و حجرل و خواص جواهر بیاننده (معدنلر لکشی اولوب لکن بعضیلرینی ناس یلور
 و بعضیلرینی بیلر و جنس معدن ایکی قسمدر که بر قسی اریمک شاندن و قسم دیگر شاندن
 اولیان یعنی آتش کنندویه تأثیر ایتدیر و خلق یننده مشهور اولان معدن یدیر که (ذهب)
 و (فضه) و (رصاص) و (نحاس) و (حیدر) و (خارصنی) و (اسرب) دن عبارتدر اما ذهب یعنی زر
 و التوتک طبعی علی قول حارط بقدر و اجزاء مائیه سنک اجزاء ایه سته شدن اختلاطه بناء اجزاسنی
 نقر یقه نار قادر اوله مبه رق باغماز و چوریمز و باسلمانز دینمشدر و بوه شاق و یراق و حلواطهم
 و اصفراتون اولوب صا بلقی نار ینندن و بومشاقلغی دهینندن و برافلغی صوبنک صفوتنددر
 (خواص) التون قلبه قوت و یرر و تعلیق علت مصرعینی و فزع و خفقاتی (قلت) سیاعات
 افلاسی دافعدر التون بل ایله اکحال چشمه قوت و جللاو بر التون ایه قولا ق دلتسه ثقبه سی
 انلغز التون ایه داغ اچلسه یاره سی ازماز و اغزده طومعه سی بحری کیدرر (فضه) یعنی سیم و کوش
 طبعده التونه قریبدر لکن باسلنور و بنار و تراده چورر و کندویه رصاص و زینق رایچه سی طوقسده
 منکسر اوور و کبریت قوقوسی اصابت ایتسه قرارر (خواص) بودخی فده طوقسده اغز و قوقوسی
 در دین کیدرر و زینق یعنی جبوه ایله اذابه اولنوب بدنه سورلسه او یوزاغی و قاشمنه و عسرت
 بولی ازاله ایدر (قزدر) فضه نک معدننده ایکن زمیندن آفت رسید اولان صنفیدر که طنجره به
 قوقسه ایچنده اولان نسه نصیج انعامک خاصه سندنر (قلت) قزدر مز بورر رصاصدر که بعض
 کاف فی کیمیه صا ایه قصدر یازمشدر (نحاس) یعنی مس و باقر طبعنده فضه به قریبدر لکن

زیاده یابس و اغلظ در پاشی اکثی شی طلاسبله کبدر و آینه سندن یعنی باقر قایدن اکل طعام دواسی
مشکل مر ضلر تولید ایدره صلی قلایدر (حدید) یعنی آهن و دموور کثیر القانده در زیر بر صنعت
یوقدر که تصنیعه حدید مدخلی اولیه (قلت) مبدأ فضاء حاجات بحکمته سبحانه ذهب و فضه
اولدینگی کبی مدار حراست ملک و حراست ملک دخی حدیدر که بومعانی ~~و~~ وازلنا الحدید فیه
باس شدید و منافع للناس ~~نص~~ حکمت فسی ناطقه در (خواص) تعلیق حدید غطیظ فاعلی یعنی
او یقوده اولان خردمی بی کیدر و یاننده طاشیه سی قلبه قوت و خوفه و افکار و احلام ردیه به یعنی
قورقو لور و پایه زوال و نفسه سرور و یرر پانسدن بایلان سرمه نک کوزه چکلمسی مر ضلرینی
دفع ایدرو طاشیق بواسیره نافع در (اما خارصینی) یعنی خارجینی مؤلفک یعنی جامع مستطرفک
تعریفه لونی جرته مائل برسیاه طاشدر که ایدن تصنیع اولنان مر آنه باقلسه لقویه نفعی واردر
و ینماندن بایلان ملقط یعنی جبر ایله قو بار یلان قبل برندن من بعدتمز لکن برینه زیت طلا
اولنسی مر آنده محرودر (قلت) فرهنگ شعوریده خارجینی اول طبر اقدر که اندن صرجه سن آوب
آینه و کاه ایدرل آخرینده یانسی در و دخی اوق دمرنی ایدرل هر کیم طوفنده اول ساعت هلاک
ایدرد یوقسیر اولنشد و صاحب مر آة العوالم خارصینی لون و صلابنده اسفهدروهه شبهدر
لکن صفوقی سواد ایله بیاض اراسته مشکوکر و جواهر فلزنده بونک صورتی کبی صوت
اصنی اولان خصوصاً که بوندن اجراس طبر و یا خود جرس کبیر انحاء اولنه دیوب و خواص
مذکوره سنی دخی یازد قد نصکره خارصینی بلاد صینده متکوندر که جابرین حنان کتبند
خارصینیک تکوننی ذکر ایتشد (امام غزالی قدس سر ع) حایب المحلوفاتده خارصینی ترجمه سنده
الذو لا د هو الخار صینی دیو ایراد ایندی دیو تعریف ایتشد و سنبلزاده و هی مرحوم دخی
نخه سنده (روی توبانی معاندن ایدوب هم تعداد * خارصینی دیو بهرینه هب اولدی مجبر) دیو
بیان ایدر فاعل (اسرب) جامع المستطرف بواسرب رصاصدر و الماسه نایب ایله کسری خاصه سندن
الماس رصاصه ربط ایله خناز برعلته یعنی سر اجه به و غنده مبتلاره تعلیق اولنه بر و یرر
دیو تعریف ایتشد (قلت) لکن معادن سینه بی ذکرند رصاصی و اسربی باشقه باشقه یازوب
و آنفاد ذکر اولنان قصصیری ایضاح ایتمامش ایکن بوراده اسرب رصاصدر دیمکه معادن مذکوره
سی به یرر ~~سینه ریبوب غسیر~~ یعنی ~~تزریر مذکوری~~ فضه صنفنددر دیمکه یننه حساب
النی ده فالور و الحال که قاموس و سائر لغاتده اسرب الفک مدیله قورشون دیمک اولان (آلک) ایله
و فخر ایله رصاص قلعی یعنی فارسیده ارز و ترکیده قلا دیو کلری معدنی که انکله قاب قلا یلرل
دیو تعریف اولوب هر بری باشقه اولدینگی کوسر ایتشد فایوق (اجار جوهر به) جامع المستطرفک
کلامندن مستفاد اولدینگی اوزره اجار جوهر به دن انجوبی اراده ایله دبر که جوهرک اصلی یعنی
جای نکونی نقل اولدینگی وجهله وقت مطرده فخر بچردن ساحله صعود ایدر بر جیواندر که اذنی
فتحه مطری دیو شربوب و قبار و قمر بچرده مفر یننه اینوب اخذ ایندیکی مضر جوفنده نضج
ایدنجه دکن اذنی قیامندن خالی اولانرا که اجزاء بحر ایله ماده در اختلاط ایدوب ردی و فاسد
اولیه اگر اخذ ایندیکی قطره صغیره ایه دره دخی خرد اولور و اگر کبیره اولور ایه کبیره اولور
وقبل النضج بطنده آب در یادن برنی بولنور سه دره سی بوله نق اولور و بولنور ایه صافیه
اولور (اما رطوبه قویله انجوب فخر بچرده بتر یناندر که نمره سی دره در و قطعک وقتی اولوب
اولننده قطع اولور سه دری ملج و رنگین و غیره اولننده کسب لور سه رنگسز و قیج اولور * اولان
دو شربیلان میوه کبی * و واضع در جزیره سمرندیب ایله دیار عماندر (به مؤلف در کبیر و صغیر
اوله قی یکی نوع اولوب کبیر ینک دانه سی بر مثال وزنده کلبیکی منقولدر دیمشدر (قلت)
کبی برینه نسبتله جریده اولان ~~و~~ (قال تفریح و انسی) ط و و جی

نحسین و دم قلبی تصفیه و سرمه قاتیلوب چکمک ایله اعصاب عینی تشدید خواص اولور
(باقوت) سرآمد جواهر در اصول الوانی در تدر که قرمزی و صاری و کونک رنگ و آسمانجونی یعنی
بیاض مهتابی رنگر بدر و الوان مذکوره دن حصه آلهرق و اختلاط متفاوت ایله اختلاط ایدرک
انواعی تکثر ایتشد یعنی الوان اربعه مذکوره نک هر بری جنس عالی کبی اولوب تختنده انواع
والوانی واردر لکن اعدل و اعلا سی قرمزی و شفاف نار دانه سنه شبیه اولان اجر خالص اولنده
اولانیدر که بهرمانی دینور و یاضه مائل اولان اجری زمانیک دوننده اولوب بعده دردی
و خوری و عصفر سی صر سبله بر یرینک وزنده اولوب یک ردیسی سوسام چچکی رنگنده اولان
ازرقی و قیمت جهتندن اقلی بیاض خالص اولانیدر بولاد و الماس و نار یاقوته نایب ایتشد
خواصنددر لکن آنشده قیرز و صوغور یعنی بوز و لیوب اولکی حالی اوزر یننه فلان یاقوندر (قلت)
مستطرفده بوجه ترجمه * لایعمل فیه الفولاد و لاجر الماس * دیمش اینه ده مر آة العوالمده
یواقینک جله سی اجاری اکل و قهر ایدر و یواقیه برننه کار ایتز الاجر الماس کار ایدر دیوب
و بعض جوهر شناسان دخی بوقولی تصدیق ایتشد * یاقوت طاشی طاشیه مهابت و وفار
ایراث و قضاء حوائجی تسهیل ایدر و فیه وضعی ربی آقیدر و حرارتی کسرو جبع انواعندن
قنفسی تعلیق اولنور سه سحری و صر عینی دفع ایدر و قلبه قوت و یرر و بیاضی نفسی بسط ایدر
و نقل اولدینگی اوزره صار یسک بردانه سی اوتوز مثقال وزنده بولنور ایش (مر آة العوالمده
بهرمانی یاقوندر و انکی مثقال و اندر اولهرق یکرمی مثقال وزنده اولانی بولنور ایش (بلش)
(قلت) لعل بدخش دیدیکم جوهر در (مؤلف در صکه حجر مذکور قیتمده یاقوته قریب و شرفده
ایک دوننده در و اجر و اخضر و اصفر اولهرق اوج نوع اولور (خواص) قبض نفس و سوء خلق
و حزن ایراث ایدر (قلت) جوهر من بورعهده اسلامه قریب زمانده بدخشانده زلزله و قوعبله
جبالده شکاف واقع اولقله ظهور ایتشد بنابرین کتب متقدمینده بوقدر دیو مر آة العوالمده
محرودر (بنفش) یرنوعی حرقی یک اچق اولان قرمزی و یرنوعی زباده قرمز یدر و یرنوعی سرخ ایله
سیاه مباننده بنفشجدر و نوع رباعی اچق صاری ایله اصفر در (عین الھر) بوجر یاقوت معدنده
تکون ایدر و لونی اشراق مفرط و مائیه رقیقه شفافه ایله بیاض ناصع و خالصی غالب کیفیتده در
و بوجرک مائیتشده بر سر واردر که حجر صاغه تحریک اولننه مائیت مذکوره صوله و باله کس
صوله تحریک اولننه صاغه حرکت ایدر (تعلیق کوزی جدی یعنی چچک ضررندن کوزه در
(الماس) مؤلف تعبیرنده الف لامنی کله دن عد اینجوب بالکرماس اراده ایلدینگی اشعار ایتشد
و بوکا داتر کلام بالارده کجشمش و لغاتده دخی واردر نظر اولننه و علی کلاله قدرین لسانزده
معرف اولهرق الماس مستعملدر بوصورنده ماس دینبله من جوهر مر قوم هندستانده جسامتلو
حیالنه مشحون پروادیده بولنور و اخذی اراده سنده اولانرا اوادی به کلوب بیوک آینه وضعنه
جد و جسارت ایدوب بعد الوضع صا و شورل حیات عکوس و خیالاتنی آینه ده کوردکارنده
بالطبع نفرت ایله اوجانیدن فرار ایدرل فرارل ین کوزده کیمدل حس ایتدکلرنده همان کلوب
اوطاشدن قسمتلری نه ایه اکورل و علی قول وادی مز بورده دول بوغازلیوب انلرینی اوادی به
ایلر و انلره زبنده بولان الماس و دیگر اجبارک بهضیلری یا بشور پس قوشلر کلوب و انلری
نجه و متفاربله قلوب اطرافنده اولان طاغله چیقوب انلری اکل ایدرل و یا بشمش
اولان حجرل متروک قالمغه اولراره وار یلوب دیو شربلور ایش و بعضیلری حیالک سنه ده آتی آی
مشتا و آتی آی صینی اولقله مشتا دن مصیغه چکدکارنده حیدر خالی فلان مشتا و کذلک مصیغه
وار یلور و الماس لور دیمشدر و الله تعالی اعلم بحکمته ذلك (مؤلف یازر که الماسک کسری قصد

اولند قده بر قاش بو غومنه قونوب ضرب اولنور سه تفت ايدر ومنكسر اولور ايش كه غريه دندر
وكذلك الماس بال مونه صار يلوب و يا خود بر شمشيه قونوب او زرينه ارلك كجى قانى وضعيله
آنسه تفریب اولند قده اريدیكى غریبدر (الماسك خرد پاره سی و لوسوسام مقدارنده اولسون
سم قاندر كه جوف ذی روحده بولنسه باغرسنى پاره لكه اهلاك ايدر ومطلقا الماس يانده
سم بولنسه یعنی كرك طعامده و كرك شوبله جه عینا سمه مقارن اولسه ترلسی خواصنددر (ذمرد)
هولف دیر كه ذمرد ز برجه دخی دیر اخضر و جنكاری و صابونی رنگرایله تنوع ايدر و بش
منقال وزنده ودخی اقلده بولنور (بد نظری دفع ايدر و قلبه فرح و بصره قوت و ذهنة صفوت
ونفسه بسط و بر (فیروزه) پیروزه معریدر ایکی نوع اولوب برینه اسحاقی دیر (قلت)
لكن ابو اسحق دن مخفف اوله رق ابرانیان اسحاقی دیر و اجودی ازرق صافی اولان اسحاقیدر
ونوع دیگر بنه خطنی دیر (قلت) مرآة العوالمده فیروزجك معدن نحاسدن تصاعد ایدن
بخار دن تگونی مرقومدر (خواص) فیروزجه نظر چشمه جلا و قوت ونفسه انبساط و بر
واندن خاتم انخاذایده قتل و غرق کبی آفت اصابت ایتمز جعفر صادق رضی الله تعالی عنه
* ما افتقرت بد نخفت بفروزج * پیور مشدر كه مالی فیروزه بوزك طاقنر صفر الید فقیر اولمازل
دیگدر معدنندن خروچندن یکرمی سال یکد كده رنکی نزله باشلوب کیدر اصل اولونی قانز
درجه یه وار ایش (عقیق) معدنی ارض صنعاء یمده در و الوان متعدده ده اولور اوزرنده
بررقی پرده یعنی بمورطه زاری کبی جنسندن زاری اولدیغی حالده بولنوب بعره ابل آنشله
قردیروب صوغودقدن صکره اول پرده یه سهولت ککله قوپار و آیرر علی قول هندده دخی
بولنور لكن یمبسی اجوددر (خواص) نخفتی و طاشیه سی حلم و رأی صواب و سرور نفس
و وفار و حسن خلق و خصومت عندنده سکون حدت ابراث ايدر (من شتم بالعقیق لم یزل
فی برکة) اثری حقه ده وارد اولشدر (قلت) عقیقندن خاتم انخاذاینه و خاتم دایر بعض
مسئله قام فقیرایله بالارده نحر بر اولشدر (جزع) جبک قنچی و زایک سکونیه بنه یمندن ودخی
چندن کلور بر حجر در (قلت) مولانا الوانی و جزع شول یعنی بونجقه دخی دیر كه
مك آغی و قراسی اولفین شعرای عرب محبوه مك كوزینی اكانشیه ایدر دبو صحاح ترجمه سنده
یازمشدر (و بو حجر الوانی کثیره در خلق بونك استعالی استخوان اغزل زرا کثرت همی
وسوه خلق و قورقولی دوشاری و عسرت قضاء مطلبی و کثرت بکای صیبانی مورشر و دخی
سحق اولنوب صوبه و ضمه شرب اولند قده سیلان لهابی و نقل لسانی و بر قومك بیادگیری
حانده ینلر بنه براغله میانلرنده عداوت پیدا ایدر لكن تعلیق تسهیل ولادت ایدر دیدیلر (قلت)
صاحب مرآة العوالم بو حجر بر نیجه صنفدر بر صنی بقراندر و بر صنی مروی فارسیدر و بر صنی
حبشیدر و بر صنی شمعدرو بر صنی عسلیدر و بر صنی زیتیدر و بر صنی معرقدر و بقرانی
صنی اوج طبقه در اچردر و ایض در و بلوریدر دیوب و اوصاف اصناف مذکور بی تفصیلدن
صکره عصاره حاسیدن نقلله جزعك ییاضی قرنورایله طولدیجه زیاده اولور و اکسلدیکه
اکسلور و ککندوده کتورمک صبیانندن شرعی ازاله ایدر و بوندن مصقله ذهب اتحاد اولنور
و اکا کثرت نظر مردم بالغه غم و پریشان مناملر کتور و اطفاله کریمه ابراث ایدر دیمشدر
فلجفظ (بلور) هولف دیر كه بلور زجاجدن بر صنفدر محکیدر كه بلاد ترکستانده ایکی جبل
اولوب بری بلور ایش اندن قطع اراده اولند قده کیجه ایچره کسرل ایش زرا کوندز جبل
مذکورك شعاع عظمی اولور ایش (یعنی مرآة العوالم نحر بر نیجه ترکستانده اسفرد ناحیه سنده
موضع بلور ایکی جبل برقی اولوب نهاده حرارت شمس نایبندن عمده بلورك لباسلرین آتش کبی

بقار حیثیتده سوزان اولملر ایله کیجه کیدوب کسرل ایش (مرآة مذکورده یازلدیغی اوزره) (بلور)
ودخی (مهسا) مك ایکیسی ایض و شفاف ماه صافی را كده بکزر حجر اولوب بلور مهادن اصنی
و شفافدر و بلور معالجه یعنی بعض اجزایله ایدر و بونك دخی اوزرنده ایچره زاری اولوب صوبلد قده
ماه مقطر صافی لوندده چبقار واجود بلور برینه مغربدن و بندقیه دن کلور ایش یعنی اورالده
دخی معدنی وار ایش و بوزن وزنده قطعه سی بولنوب ناحیه مرقومه خلقی اندن برایی قله
آب صواسنعب ایدر آینه تصنع ایدرل ایش (دیش اغریسنی تسکین و بسط نفس خاصه
بلور در (مرجان) نبات ایله معدن یمنده واسطه در زیرانشجرده نبات و نچجرده معدنه شنبه در
و معدننده ایکن دائمالین یعنی بومشا قدر معدنندن مفارقتده نچجر ایدر و قاتلشور (خواص
نضری صدری تشریح و نفسی منبسط و کربی تفریح و عینده محتبس دانی ازاله و رمدی تسکین
ایدر مسخو فی سر که ایله فارشدیر یلوب دیشه سورلسه پاستی کیدر و یاره ایه اگلسه تنفخ ایتمز
یعنی تسکیندن منع ایدر و مر جانك انواعی اولوب ازرق و ایضی دخی وارد و اصلی یعنی منبی یخردر
علی قول بچرده بترشجر و علی قول حیوان بچردندر والله تعالی اعلم (قلت) مرآة العوالم صاحبی
مرجان یانده بسد دیوب بر حجر دخی یازوب و بویکی حجر نبات مقوله سندن اولوب بسدیج و مرجان
شاخدر و بونبات حجری خلقتده نبات ایله حجر ینلرنده متوسطدر كه شجر و قواقل اول حیوانانده
و آخر نباتانده و غولك اول انسان و آخر جانده و صدقك اول معدن و آخر حیوانده و انسانك اول
ملك و آخر حیوانده و قورقولی یعنی توسطاری کبی واقف و متوسطدر دیوب ایضاح و حجر بسدی ذکر
ایش و خواصنده ذکر اولتان خواصی یازدقدن صکره براده مرجان دیشه سورلسه جلا و پردیوب
سر که به فارشدیر پاستی یازمامشدر و داء محتبس چشمی دخی ضربله کوزه کلان قاندر دیوب شرح
ورمد عینی صاوشدر مسی کوزه مرجانی ر بطله حاصل اولور و یمنده ضربدن اولان بره بی
ازاله ایدر و بسد و مرجان خاصیتده برابر اولوب ایکیسی دخی رعانی و دی امساک و عسرت
بونی حل و مصروعه مفید و باغرسنی یاره سنه صحت و پردیوب بیان رز یاده فیلشدر (حجر الطامس)
حجر هندیدر كه حدید کندیوبه تأثیر ایتمز و قنچی خانه ده بولنسه سحر طوناز و جن کبرمز و لهذا
اسکندر حجر مذکوری عسکر بنه یانلرنده طاشیدر ایدی (قلت) مرآة العوالمده حجر نابطس
دیوب مضبوطدر تنبع اولنه (حجر الماهاتی) اشبو حجر دن خاتم اولان روع و غم و حزن و همدن
امین اولور لونی ایض و اصفر یعنی ییاض اولوب صفرته مائلدر و خراسانده بولنور (قلت) سکنه
علته دخی مفید و محروق باسوره نافعدر دیوب مرآة مزبوره ده یازمشدر (حجر مراد) بو حجر
جانب جنوبده بولنور و حاملی اولان کیسه یه جن نایع و مطیع اولوب اراده ایتدیکی ایشلرده
استخدام ایدر كه اکا خادمه مالك دیر (قلت) بو طاشه لغت یونانیه ده سر و طاباس دیر كه سنك
طیاره مناسنه در آفتاب فوق زمینده اولدیجه هواده طیران و پرواز ایدر و زیر خا که کندیده
روی ارضده طورور و اونی اخضر در بحار بخارك لطیفندن هواده منعقد اولور و حد جنوبده
اولور و حامل حجر مذکورده شیطاین متابعت ایدوب هر نه دیر لسه اکا تعلیم ایدر دیوب مرآة ده
مر سومدر والله تعالی اعلم (دهنج) حکا که سی یعنی براده سی اگرچد سمدر لكن سم ایچیش
کیجه ایچرلسه نفعی وارد و وصولش پر سورلسه تسکین ایدر و خفقان قلبه نافعدر و ینه
حکا که سی ییاض برصه طلا اولنسه ازاله و حجر مذکوری حامل اولان کیسه مك باهی غلبه ایدر
(سج) بو حجره کبرسندن و یا خود نزول مادن ناشی ضعف اوزره اولان عین صاحبی نظر
ایسه چشمی قوت بولور و ادمان نظری و دوکشنك اکحال بصره حدت و جلا و بر و طاشیه سی
عصر بوله نافعدر و تعلیق صداعی ازاله ایدر (قلت) حجر مذکورك لونی زیاده سیاه و برقی

وسر یغ الانکسار اولوب هندده بولندیغی و بروجہ محمر آنکالی چشمدن نزول آبی دافع ایدوکی
وزول مرقومه کوزک اوکندہ برعکس بران تصویری علامت و نشان اولدیغی مرآئیه مرسومدر
(سج جیم ایلہ حرج وزندہ شبہ معریدر سیاه و براق و خفیف و سر یغ الانکسار برطاشدر اندن
مصنوع میل ایلہ آنکال باصرہ بہ عین وحلی اصابت عین دافع و باشہ تعلیق صداعہ نافعدر و حجر
مزبور ہندن جلب اونور (مقاطبیس) (قلت) مناطبیس و مفیطبیس اختلا اولدیغی معربان
انطافیدہ مضبوطدر (بحر ہندہ بولنور و اوصولہ کرن کیلردہ حدید اولماز و بلاداندلسہ دخی
چبقار و اعلاسی حجرہ مائل اولان سیاہیدر (خواص) مسکو فی سرمہ قبلنسہ ککھنک محبت ایتش
اولدیغی یا ریلہ الفی مزید اولور و تعلیق تسہیل ولادت ایدر و اندن خاتم اتخاذ ایدنلرک
مطالی حصول یولور یعنی رجاسی مؤثر اولور و کردنہ تعلیق ذہنی زیادہ ایدر و مسکو فی مسومہ
ایجرلسہ تأثیر معی قطع ایدر و سرمہ ساق رایجہ سی خاصیتی اولان جذب حدیدی ابطال ایدر
لکن سرکہ ایلہ یقنسہ حالت اولانہ عودت ایدر و یارم منقال حدیدی جذب ایدر سہ اجودیدر
یعنی اعتلا شنگ امتحانی و محکی بودر (قلت) مناطبیس خراسان اولکاسندہ بر ناحیہ دہ
دخی بولندیغی و اوح نوع اولوب برنوعی حدیدی جاذب و دیگر کی آہندن ہارب و نوع ثالثک بر جانی
جاذب و جانب آخری ہارب اولوب افضلی یعنی جذبہ اقواسی اشبونوع ثالثی ایدوکی و صوغان
دخی تاثر برینی قاطع اولوب بکی قابلہ دخی یقائنہ خاصیتی عودی و مسومہ شیر ایلہ ایجرلسی و حاملی
وجع و مفاصل و تقرسدن ایمن اولسی و قارنچہ اوشن برہ وضع اولندقدہ فاجر مسی و صائم صفر اوی
ربیع دخی تاثر برین نوم و وصل کی باطل قبلدیغی مرآئیه مشہوددر (حجر الخطاف) باب حیوانہ دخی
قلہ فقیر ایلہ یازلدیغی اوزرہ طیر خطافک بوہ مستندہ ایکی حجر یوانور کہ بری قزل و بری بیاضدر بونلرک
تعلیق نومدہ اولان فرعی مزیدر و خصوصاً بیاضنی تعلیق صرعہ بی دافعدر (حجر الزاج) سخاقہ سی
یعنی مسکو فی ایلہ بخیتر اولان بردن فارہ و ذباب فرار ایدرلر مرآئیه اجزاء محترقہ مایہ وارضیہ
بر پرینہ شدیداً اختلاط ایدوب و قوت حرارت شمس دخی بواجزادہ تاثر ایتکلمہ دہشت و لمبت
و کبریت پیدامیلہ زاح اولور دیوب سبب تکنونی بحر دردر (حجر النجف) اصلی جبوہ اولوب اندن
استحالہ ایدر و خاصیتی جراحاتی اوکدیر و وات بتوردر (حجر الملح) یعنی نمک و طوز بونک انوائی
وارددر و اجود و اعلاسی بحیرہ اوط نزدندہ کائن ارض سدومدہ اولان معدندن حاصل اولانیدر
و جناب رزاق مخلوقات اشبونلمی دینانک قوامی ایشدر و ثنائسدہ علی المرتضایہ رضی اللہ عنہ
خطابا (یا علی ابدأ بالمح و اختتمہ فان فیہ شفاء من سبعین داء) اثری وارد اولشدر دیو مؤلف
اتیان ایدر (نمک ابدن اجزاء ارضیہ محترقہ و بابسہ اختلاطہ بونک ایدوب اختلاط قوی اولور سہ
ملح اجاج یعنی تلخ و معتدل اولور سہ ملح خوش طعم اولور کہ طعامہ ادخال اولنور و ارض سدومدہ
اولان طوزلدہ کی خوش طعم اولاندر کہ (اندراکی) دیرلر ونہ کفیلہ کسر اولنسہ مربع الزوایا
اولور و بونوعک اجودی رایجہ سی شبہ بوی بنفشہ اولان ایشدر (ورنوعنہ دخی ملح ہندی دینور
ایض و صلبدر و بوندہ منافع اولدیغی کتب طبیہدہ مذکوردر (ورنوعی دخی ملح شخبدر کہ درت
دراو اولور یعنی ایض و احمر و اصفر و اخضر بخاریدر و بونک معدنی اصفہان و خراسان و سجستان
اراضبندہ اولور و برنوعی دخی بحر یدر کہ برادہ غلبہ کیدر و بونوع سلانیک و اورفا طر فلرندہ
ساحل دربادہ اولوب ایام باخوردہ ساحلدہ چغورلر فاندلر و بحر دین اوچہ ورلرہ بچہ بوللر آچرلر
دریادن صوچغورلدہ او بوللردن واروب بر یکور و شدت حر شمس او برکش صوی برازایام طبع ایلہ
کثافت ماء بحر او حفرہ زدہ منہقد اولوب آبی ہوا یہ انقلاب ایلہ قورودقدہ ملح اولور (ورنوعی
دخی بحر یدر کہ معدنی افلاقدہ در معدندن بونک پارچہلر اولہرق اخذ اولنور (ورنوعی دخی
بلور یدر کہ ملح ترکی دخی دیرلر و عامہ ناسا کا حاجی بکاش طوزی دیرلر کہ طوزلرک بک کوزلی

ب طوزدر (و منافع ملح لا تحصار در جملہ احجار و فلزات طوز ایلہ مصفی و اغلب اغنیہ انسان
ملح ایلہ لذت پذیر اولور کہ اہل نحوک * الخو فی الکلام کالمح فی الطعام * دیدکری کلامدہ
نحوی طعامدہ ملحہ تشہیلری مؤید مدعادر (قلت) بلکہ مدعای لذتک بدیہی اولدیغی ہویدادر
قروحدہ پیدا اولان فساد ی ازالہ خاصہ ملحہ دندر و جرب قوی و عرق النساء قدیمی دخی دافعدر نقلتہ
ملخصاً من المرآة (علماء نحوک مثال مذکورینہ وارد اولان سؤل مشہورک جوابی سپردہ عہدہ
اصحاب ذوق سلیم و ذہن مستقیمدر (حجر الاطرون) (قلت) مؤلف بویلہ یازلر لکن مرآئیه
(نظرون) دیو مضبوطدر و مرآئیه دخی بویلہ در (ارسطو قولنجہ رطوبتی غلبہ ایتش رجارہ
نافعدر کہ رطوبتی آلب قوت و برور و عجین یعنی خیرہ قونسہ کوزل ایدر یعنی تشبیف ایدر و اغاردر
واجر و ایض اولہرق ایکی نوعدر (مرآئیه بحر در کہ مصردہ اولان طرائہ معادن نظروندر کہ
ایچندہ ما و موالید ثلثہ دن ہرنہ القا اولنسہ اندہ اولان نظرونیت قوتی مائی و سائر لینی نظرونہ دوندر
و نظرون بوزق یعنی بورہ جنسندندر و علی قول دیار ارمنہ منسوب بورہ ارمنی درو بو بورہ اجسامی
و سخندن تطہیر و تنظیم ایدر و قولنجہ و کوز قرار منہ و فلج و جربہ نافع در اما زہقہ القلوبدہ
یازلدیغی اوزرہ خارج بندہ استعمال کر کدر یعنی اکلی جائز دکلدرو لحوم قسمک ایچنہ طبعندہ نظرون
قونسہ زنی الحال نضج و برمی شریبدر مصردہ قلت حضیدن ناشی لحومی نظرون ایلہ طبع
ایدرلر فاما طعم مطبوخہ تغیر ما عارض اولور دیگر مضر فی محسوس دکلدلر لکن دیار مصریہ دہ
کثرت اوزرہ اولان علت فنک مورث اعتقاد عامہ جہ نظرونلی طعام اکیدر (حجر اللازورد)
مشہوردر ارسطو قولنجہ اندن خاتم اتخاذی صاحبیتی اعین ناسدہ نیل ایدر یعنی ذانالابضاعہ
فضیللوا و اولور و علت سہرہ دخی نفی وارد و اللہ تعالی اعلم (مرآئیه اجودی و معادنی بالتفصیل
ذکر اولندقدہ ذکرہ بسط نفس و تقویۃ بصر و دفع سودا و صرعہ خاصہ سی اولدیغی مذکوردر
(جامع المستطرف مرحوم یوزایدہ بزم معروف اولان احجار و معدنی بازرق نفی ارادہ ایدن
بو خصوصدہ مخصوصات صنیف اولش کتبہ مراجعت ایدر دیو ختم ایشدر (قلت) ہیئت
ارض و سما و ما فیہما بی و فن تشریحی حاوی اولوب کا ہیچہ قم فقیر ایلہ بعض اقوالی درج اولنر مرآہ
العوالم مذکوردرہ معادن سبعہ و احوال فلزات و احجار معدنیہ و حیوانیہ و وائیہ و ترایہ و مائیہ و بونلرہ
متعلق شلر سبک ترکیبہ کوزل افادہ اولنملہ اول اراضی مطالعہ دہ کسب فوائد شکار و معلومات
آشکاردر همان با فہستہ ہمت اولنہ کہ واحد کالف اولملہ سائر دین اسائنہ حاصل اولور

باب الثامن والستون

فی الاصوات والالمان و ذکر الفنا واختلاف الناس فیہ و من کرہہ ولای شیء کرہہ
و من استحسنہ ونحو ذلک وما ذکرک ذلک الا لانی کرہت ان یکون کتابی ہذا
بعد اشتغالہ علی فنون الادب والتحف والذوادر والاشغال عاطلاً من ہذہ الصناعۃ الخی
مراد السمیع و مر تع النفس و ریع القلب و یحل الہوی و مسلاۃ الکشب وانس الوحید وزاد الرکب
اعظم موضع الصوت الحسن من القلب واخذہ بجماع النفس * یعنی شافعی المذہب اولان
صاحب المستطرف روح اللہ تعالی روحہ چونکہ اشبونہم کایم فہر سندہ بحر فنون کثیرہ بی
حاوی ایکن صوت والحان و تغنی دن و بوضوح منظم حسن و مسئلہ بختہد فیہادن اولملہ
جوازی و عدم جوازینہ دثر و مدار حکم لریئہ متداثر بختہدین دینک اقوال لریئہ خالی قالمسی
مناسب اولدیغی مطالعہ و بویلہ برسامعہ و روح و نفسک مقصود و معشوقی اولوب قلبک بہاری
و سوزش و محبتک جولانکامی و مکدرک مدار تسلی و ووحید و غریبک اتیسی و بوجہلرک زادی
اولان و قلبدہ مقامی بولنن شیء لطیفک ترکی لایق اولدیغی ملاحظہ برلہ اشبو الشمس سکرچی بانی

خصوص مد کوره تخصیص ایله نامی تکمیل ایدم مانی قول مذکور به تمهید ایتد
(فت) کتب معتبره حنفیه ده دخی تصریح و سارت اولدینی اورده مطلقا یعنی و الحان منهی
یعنی حرام اعینه اولیوب زمان و مکان و نیت و اشخاص و آلات و الحانله قرائت اولسان
کلام اختلافیه احکامی مختلفه اولور بر مسئله در و مؤلف مرحوم اشارت ایتدیکی اوزره احکامته
و جواز و عدم جوازده اولان استدلالله متعلق اقوال یازمش ایتده المستطرف فی کل فن مستطرف
نامده اولان اشبو مجموعه سی تمامیه جوهره نفیسه مسئله شرعییه چندان ظرف اوله جق یعنی
احکامی استیعاب ایده جک محل اولدیندن و خصوصاً شافعی المذهب اولوب مقتدای دولت
علیه اولان مذهب منصور ائمه حنفیه دلایلرینی تفصیلاً ایله یازموب بو وجهله بزه نسبتله ناقص
بولوب بحر مسائل مذهبی دخی درج اولنسه ترجمه جسامت کسب ایدرک قلم کترانه از هر جهت
تحمل ایده مبه جکندن بوقیر آله رب محمد سید محمد اسعد فقط شاه نقشبند حضرت تارنیک سماع
خصوصنده اولان کلام دقایق العجایلی بنی عنوان ترجمه قبله رفق بو ایده مؤلفک یازدینی اشعار
و حکایات و اقوال حکیمانک حسب المقدور متوکلا علیه سبحانه و تعالی ترجمه لینه قصر و تعریف
فن موسیقی و سائر فوائد لازمه مستنبعه دخی الحاق ایله خدما صفا مقتضاسنه حصر ایتد
تفصیل مسأله اطلاع اراده ایدن ذوات کتب فقهیه ده اولان حظرو اباحه و استحسان
طرفلرینه و بالخصوص تألیف اولمش فرح الاسماع برخص السماع نام رسالهیه و برکوی فاضل
متورعه منسوب اثر منصفانه به و سیمای عظماء صوفیه دن قشیری و حجة الاسلام غزالی و صاحب
عوارف المعارف و عبد الفتی النابلسی الخ فنی قدس سرهم حضرتانک سماع و غناده یازدقاری
تألیف محققانه به مراجعت و تصحیدن قاجوب تصلب ایده ل و السلام (موصول عرفان اولان
طریق حقه صوفیه ک اکثرده مریدانی تریه مصلحتده باب سماع و غنا مفتوح ایتده ده طریق
علیه صدیقیه یعنی اصولی سنه سنیه به کمال رعایت و اعمال اربابی پیوسته رابطه عزیمت اولان
طریق نقشبندیه ده سماع و اقوال و ناشد و دوران بوقدر حتی امام الطریق و غوث الخلفه الفض
الجاری و النور الساری الشیخ محمد بهاء الدین الشهیر بشاه نقشبند قدس الله تعالی سره و افاض
علیانه حضرت تری * این کار نمیکیم و انکار نمیکیم * دیوب یعنی سائر طرق مشایخک سماعی
و ذکر جهر یلرینی انکار ایتموب کند و لری سماع و ذکر جهری ایلد کک لری بیان ایتد
و بویاندن قصدی دخی خاطر عاجزانه به سایه افاضه ایشانده لایح اولدینی اوزره طریقت
نقشبندیه نک نسبی اوله بر نسبت شریفه تیر تأثیر تصفیه در که قلب مریدی بر نوجهله پاک
و انوار عرفان املاسه تابناک ایدوب تعلق کونیه بی ازالده سماع و سائر تدابیرکی تکلفه محتاج
ایمز دیمکدن کایت و غیر محتاج ایله اشتغال ایتده عبثه اشتغال اولمغه اشبو اشتغال بی فائده
منعندن عبارتدر (معلوم اوله که تغنی مطلقاً حلقوم انساندن خروج ایدن صوت اولیوب بلکه
نفسه تأثیری جهشتدن اولان درجه سنده بولسان نظامی یعنی اصوات و نغمک بر رینه اولان
نسبی و عدد ایلد اولان تقدیری اعتباریه ظهور ایدن صوند و بوکامتعلق اولان علم علم موسیقی
دیرلر و موضوعی صوت مذکوردر و علم مذکور فقط ذهنده ماده دن تجردی جائز و دردن بحث ایدن
علوم ریاضیه دندرو حلقومدن جیقن صوت انسانیه به ضروری کاهیجه ضعیف و قرفلقی کله رک
نظام نعماتی اخلاص ایتکله کرک بوجهشتدن و کرک صونده طبیعت انسانیه ده بولیمان حالت
مناسبه عدمی مناسب کورلدیکندن آلات مصونه موسیقیه یعنی انواع ساز دخی ایجاد ایتد
و بوهلمک منفعتی ارواحی تشبیه و تعدیلدر و دخی احیاناً انقباض و بر مکدر زرافعات مذکوره
ارواحی یا مبدانندن و یا خود مبداننه تحریرک ایدر مبدانندن تحریرکده روحده سرور و لذت و کرم

و شجاعت و بونله بکزر حالات حدوث ایدر و مبداننه تحریرکده عواقب اموره فکر و اهتمام
و بونله شبه احوال حدوث ایدر و لهذا نعماتی کاه افراح و حرویده و خستله علاجه و کاه
ماتم و جای عبادتده استعمال ایدر (و اما نفسک نعمات و الحانندن متأثر اولسی الحانک نفس عالم
اولی یعنی عالم ارواحی تذکیر ایتدیر که بوالحان ایلد حرکات افلاکدن استماع اولنان الحان یتدنده
مناسبات وارد و بویلد ککری استدلالده علی ظاهره نظره ایدر ز بر اکتب حکمییه ده بحر اولدینی
اوزره صوتک پیدا اولسنه سبب اولان قرع ایلد هوا افلاکده بوقدر که صوت حاصل اوله و استماع
اولنسه و بونک تحقیق یعنی تذکر مذکورک وجهی افلاکده اولان حرکات باذنه سبحانه مؤثرات
افلاک و لطیف و مجرد غیر کشف اولان عقوله افلاک کمال شوق و عشقندن ناشدراشته نفوس
افلاک اوامر لطیفه نه صورنده عاشق و مائل ایتده نفوس انسانیه دخی امور لطیفه موزونه مائل
و عاشق و حیران اولوب صورت حسنه کورد کده و صوت حسن ایتد کده عالم عقولی تذکر ایدوب
او ایدلن نفوس انسانیه به انبساط و انشراح و افلاکک امر لطیفه ارتیاحی کبی ارتیاح کلور
خلاصه لدی الملاحظه الصائبه مطالعه اسبابدن نظری قطعه له نعماتک بحکمته سبحانه مطلقاً
حیواناته و فقیهک نقیضدن استماع ایلدیککی تیر به جدیده مشهوره به کوره جادانه دخی نوعاً
تأثیری وارد و علم موسیقیه فارابی و ابن سینا و صفی الدین عبد المؤمن تألیف کتب ایتدیردر
و کتب کثیره دخی وارد لکن جمله سی افاده علم ایدر و علی سماعه موقوف اولوب طالبی اولانرا ولا
استاد حاذقندن استماع و بده مسموعندن تمرن انتفاع ایتک کر کدر و بونک فروع کثیره سی وارد
(شرعاً لی ترجمه مانقله المؤلف علی وظیفه المترجمین فصل فی الصوت الحسن
بعض اهل تفسیر یزیدی الخلق مایشاه نص جلیلی صوت حسن ایلد تفسیر ایتدیر
(و عن النبی صلی الله تعالی علیه وسلم انه قال ایدرون منی کان الحدائق الایاتنا و اما قال ان اباکم مضر
خرج فی مال له فوجد غلامه قد تفرقت علیه ابله فضر به علی یده بالعصا فعدا الغلام بالوادی
وهو یصیح و ایداه فسمعت الابل صوته فعطفت علیه فقال مضر او اشتق من الکلام مثل هذا
لکان کلاماً جامع علیه الابل فاشتق الحدا) حداد ضم حا و مد دال ایلد و دخی فتح حا و سکون
دال ایلد حد و دوه بی تغنی ایلد سوق ایتک یعنی سور مکدر که عادت عربدر و مؤلفک یازدینی اشبو اثر
شریف حدانک وضعی مبتدیر شویله که اجداد پاک نژاد نبویه دن مضر مانی یعنی دوه لرینی
بحری به جیقوب و راعبسی اولان غلامی دوه لری اطرافه طاغیلمش اولدینی جالده بالکر طور
بولدقد تسبیحون غلامک النسه عصاسیله ضرب ایتد کده بوجعندن وادی به و آیداه یعنی
حیف الایمه دیوا غازه ایلد استغسانه و فریاده یاشلدوه ل غلامک اشبو صوت موزونی و حزینی
ایتد ککرنده همان غلامک یانته دونوب بریکورل مضر بو حال کورد کده من بعد جمع و سوق
ابل متفرقه و سائر ایچون بویه مطرب کلام مشتق قلنسون یعنی وضع و اجرا اولنسون دیمکله
حداد صوت مذکوره وضع اولمش اولدینی احکاب کزینته بیان مألنده در والله تعالی اعلم) و قال
النبی صلی الله تعالی علیه وسلم (لانی موسی الاشعری رضی الله تعالی عنه لما عجبه حسن صوته)
یعنی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم صحابی مشار الیه ک حسن صوتی استخسانده (لقد اوتیت
مزمراً من زمایر آل داود) (قلت) ایتده مزممار کسر میله ساز قیمنندن اولان دود کدر و جچی
مزمیر در و عطادن مروی اولدینی اوزره داود علیه السلام مزماری اولمغه زبوری قرانده
اناری چالز و انس و جن و طیر و وحشندن اطرافته جمع اولان لری آغلدرلر و کند و لری دخی آغلدر ایدی
لکن میرد قولنجه مزمیر مذکور الحان و انانیلرندن عبارتدر و بعض اعلام حقیقه مزمیر اولیوب
بلکه حسن صوتی و طب نغمه سی مزمیره تشبیهدر دیدی و نهایت بن الاثرده مزمیر داود علیه

السلام ايله حسن اصوات و حلاوت نغمه انده تمثیل اولور که فی الحقیقه قرائته حسن صوت داود علیه السلام منهیدر یعنی کمال اوزره ایدیلر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ابو موسیٰ کمالی قرائتی استماع یورد قلزده (اعطیت من مارا من مزامیر آل داود) یوردیلر که تمثیل مذکور معنایه در و بوحیثه اولان آل علی قول ذات معنایه در دیو مسطور در (منقولدر که داود علیه السلام بیت مقدسه هفتده بر کون صحرا به جبقوب و خلق حضور عالیترینه جمع اولوب زبور شریفی قرائت رخیه یعنی رفیع و مؤثره ایله اوقورل ایدی و بدن شریفترینه شول صورته و جدکار ایدیکه خد متلرند کوجلی و قوتلی ایکی رأس جاریه اولمغه اوجاریه ل جسد شریفترینی اگر ضبط ایتمه ل مفصل شریفترینه انفصال کلور ایدی و اول کیفیتده صوت حیات بخشاری مؤثر ایدیکه استماع قرائت یچون وحوش و طیور اطراف دیوانترینه جمع اولورل ایدی (مالک بن دینار در مر ویدر که باری تعالی داود علیه السلامی یوم قیامتده ساقی عرشده اقامه ایدوب) یاد اود مجدی الیوم بذلک الصوت الحسن الرخیم (مدلولیله امر یورد مغل اول نی مکرم دخی صوت حسنیله ذات الوهینی تمجید و تقدیس ایدر) محکدر که حداسی مشهور و مثل اولان سلام حادی بر کون منصور عباسی خلیفه ای امیر المؤمنین امر یورد که بر اذنه لری صومر بر اقسونلر و کال اوزره حرارتلری کلد کده جانب مایه صالیر سونلر تاکه کیفیت حدام منظور یکن اولسون دیو عرض ایدر اولوجهله امر ایدوب وقتاکه عطشان دوه لری کوزلری اوچنده حوضه عرض ایلد کمری حینه سلام حدایه آغاز ایتد کده سر ایا دوه ل نهایت تأثیر ایله باشلرین با آله دیکوب صوفی ترکد حیران و سرگردان اولدیلر (اهل طب قولجه صوت حسن جمعه سر بان و عروقده جریان ایدوب دمی نصفیه و نفسی نغمه و قلبی منشرح و جوارحی متحرک و حرکاتی خفیف ایدر و اهله اطفالک بکالی عقیده تنوعی کر به کوروب رقص و تطریله او بودلرینی رأی ایتدیلر) اشته مهد متحرک و صالتی ایله نئی نیک اصلی یوتدیلر (و حجاج معروف نسوان بلیغات عرب بدن لیلی اخذیه معروفه نیک شاب مؤدب ولدینی کوروب و تریه سنی استحضار ایدوب یونچل نجلی نه کیفیتله تریه ایتدک دیو صورده * انی والله ما حلتها سهوا * ای امیر قسم ایدر مکه بن بولدی سهوا یعنی بقایای حبضده یو کلندم * و لا وضعتہ یثیسا * و دخی مسکنه قومدم یعنی طفل شیر خواره ایکن بره یارتمدم یعنی مهده و یا صانعده تحریک ایله او یوتدم * و لا ارضه نه غیلا * و دخی بن او غلومه فاسده سودا یچر مدم * و لا تخنه شفا * و دخی بن انی مستوحش و بای اولدیغ حالد یازم یوب بلکه نرم و غنی و بالیلی تنسی ایله او یوتدم دیو بلیغانه جواب حکمت نصاب و بر مشدر (و قول فلاسفه اوزره یعنی حکما قولجه ایتدند اولان نعمه ل منطقدن یعنی قوه ناطقه دن باقی فعله کتور مکه قادر اولدیغی بر منطقدر که طبیعت انسانیه اوفضل منطق ترجیع و تکر بر اوزره اولان الحان ایله قوه دن فعله اخراج ایدر و لدی الظهور و ح و نفس انسان اکانت و نغمش و میل ایدر و بدیهیدر که کافه اهل صناعات بیلرینه ملال نام و قوتور بطالت ارتسام کلندن خوف ایتدیلرند یعنی یو حال خشیت عارض اولدقه با طمع نرم و اغاز و بلبل زبانی نغمه ناله دمساز ایدوب یووجهله نفسلری کسب راحت ایدر ز بر ایدر یوقدر که کند و سندن طرب ایتجه وطنین سرندن اوصانوب عدم ترکی یوانه کتیه صوت هم یووجهله فضیلتی اولمه اکاشبو شرف یترکه انانه ماکل و ملبس و مشرب و قربان و شکار و سار جهتلرله اولان لذت دنیویه نیک جله سنی اجراده بدنه زحمت و جوارحه مشقت بدیمی الظهور و قوتور شفاعیه اجلی من البدور اولوب لکن سماع و نغمیده ایدانه مذکورلده اولدیغی کی زهب کلدیکی مستغنی استملالدر (و بوراده مؤلف دیر که الحان حسان و نغمات عفر و نه الاستحسان ایله خیر دارینه توصل اولور شووجهله که الحان روح انسانه نصفیه بخش

اولمغه مکارم اخلاق صا حی ایتمه افعال مدوحه فی ایفاده اولور و صله ارحام یعنی اقر با و متعلقانته از هر جهت رعایت و انعام و اغراض فاسده بی ترک و قیاحت دیکری عفو ایدر و الحانله انسان خطا و کثرت اغلرو نغم ملکوتی تذکر و ضمیرنده تمثیل ایله فعله و نیت جازمه سنه کتور مش امور نفسانیه فاحشه سنه ندامتنه بورکی داعلر و اهل ریاضات عهود قدیمه فی نعمات و الحان ایله تمجید ایدوب خط سبازی اوزرلرینه بکا و نغم آخری تذکر ایله رجایدرل ایدی و حسن صوته قلوب انسانک تحن و شوقندن باشقه طبر و بهایم دخی ماثلر در و فلاحات صباحی جنس نخل سائر حیواناتدن زیاده تغنی اوزرینه طرب ایدر دیو ب شاعر قدیم عربک * و الطیر قد بسوقه الموت * اصفاهه الی حنین الصوت * یشیله استشهاده ایتدیلر که مالی آشکار اولدیغی اوزره طبر جنسی جای هلاک اولسه ده سمع صوت حسنه کند و بی انار و تلف اولور دیمکدر (و بعضلرینک زعی اوزره دریاده بعض دایه و حیوان و ارایمشکه اندن اصوات طریقه و لحون مستلذه صدور ایدر ایشکه سامعینه حلاوتدن غشی حالی کلور ایش و هر چند موسیقی شناسلر الحان اوصوت حیوانه تشبیه قصدند اولمشلرایسه ده لایقیه بکرده مشلر) و ینه زعم بعض اوزره بلاد یونانده بر مرغ و ارایمشکه صوت ایتدکده انواع طیور امتلذذ ایتنه جمع اولورل ایش و کاهجه صوت حسن دماغه لطافت ایله وصولندن و قلبه نماز جتندن سامعینه غشی ابراث ایدر که ولد مادرینک اغاز سنی سمعیه قبول ایدوب بکاسنی ترکی و دونه ک حدایله نشاط و قوتی مزدا اولمغه قولالترین دیکوب و صاغنه وصولده بخت ایله باشی دوندلرک بوریمه سی و علی قول فیلی آلات طرب و ملاحی اجر اسبله حیرت و یره رک شاشردوب صید ایتدکاری شاهد مدعادر (و یحار باینده کوسزلدیکی اوزره ینه علی زعم اطراف عرافده اولان بانفجیلر جوف ماده کیرن الباقی حقیقه من صورته برل یایوب بانلرند اصوات شجیه به باشلد قلزده بالقلر تأثیر صوتله جمع اولوب او برله دوشلر ایش و رای و چوبان براعه سنی یعنی قامش و یا قوالی او فور دسکده قیونلر اذان تأثیر ایله اصفا ایدوب رعیلرند جلدی و دایه به تمامیه صوفی صفر ایله ایچر دکاری ظهردر و الحاصل مستلذاته مؤنه جهتندن سماعدن اخف بر نسته یوقدر (افلاطون حکیم * من حزن فلیسمع الاصوات الحسنه فان النفس اذا حزنت خدت نارها فاذا سمعت ما یطرب بها و یسرها اشتعل منها ما خدت و ما زالت * دیمش یعنی حزن و غم قلبک آتشی ساکن قلبه رق علیل ایدر اولمغه اول درده آواز خوب و نعمات انتظام اسلوب دوا اولدیغی بیان ایتدیلر (و ملوک فارس یعنی شاهان یشین نجم اشبو خصوص موسیقی به اهتمام ایله علت حزن و سائر علل ایله مریض اولانلر سماعله معالجه ایتدیلر و اذهان خستکانی فکر در بدن بو طریقه و قایه ایدرل ایدی و قوم عرب و اهل حجاز تغنی بی عجمدن اخذ ایتدیلر که بودعوا به شعراء قدما عربدن ابن غبلة الشبانی نیک * و سماع سمعه نعلنا * حتی ننام تناوم النجم * بنی کواهدر (محکدز که منصور خلیفه نیک طاب ترا بعلبکی نام مؤذن خاصی بر کیجه دار الخلافه سنده اذانه ترجیع ایدر ایدی و اوخلالده خلیفه مشار الیه توفی ده بولمغه صود و کن جاریه سی تأثیر ترجیع ایله دتره مکه باشلیوب بلا اختیار الله کی ابریق دوشدی بس خلیفه مشار الیه حزمه سارلندن جاعنه جبقوب اقامه نماز نصرکه مؤذن موی الیهی ای بعلبکی سکا بر جاریه و یره یم من بعد شو ترجیع کی ترجیع ایتد دیو جاریه مزبوزه بی احسان ایتدیلر (قلت) اصطلاح فقه شریفده اذانه ترجیع کلین شهادتینی اولاصوت خنی ایله دیوب بعده رجوع ایله یعنی تکرار شهادتینی صوت بلند ایله اتیان ایتدیلر و اشبو وضع یعنی اولا خفیا و بعده رفعله تکرار مذهب حنفیه مکروه و مذهب شافعیده جائزدر (مؤلف مرحوم بوراده عبدالرحمن بن عبدالله بن ابی عمارة نام بلیغک برقیته

یعنی سازنده زن حسنا و صفته نظم ابتدایی قطعه در دیو * الم تر لا بعد الله دارها * اذارجعت
فی صوتها کیف تصنع * ترف نظام القول ثم تزد * الی صلصل من صوتها یترجع * یتنی
بازوب بعده * و بعد فهل خلق الله شئیا اوقع بالقلوب و اشد اختلاسا للعقول من الصوت
لا سیما کما قال الشاعر * و سماع حسن * سمعه من حسن * مقرب
من فرح * مبعث من حزن * لا فارقالی ابدا * فی صحه من بدن * وهل علی الارض من جبان
مستطار الفؤاد یفنی بقول جریر * قل للجبان اذا تآخر سرجه * هل انت من شرك المنيه ناجی *
* فحصرکت به الاشاش و شجعت نفسه وقوی قلبه ام علی الارض یخجل قد نطعت اطرافه
لوما یفنی بقول حاتم الطائی * یری البخیل سبیل الماء واحدة * ان الجواد یری فی ماله سبلا *
الا تبسط اماله و رشحت اطرافه * دیوب * و اختلف الناس فی الفناء فاجازه عامه اهل الحجاز
و کرهه عامه اهل العراق الی آخره * قولیه ادله و طرق جواز و عدم جواز تغنی بی بسط ایتمدر
(قلت) مؤلفک مفاد قول مذکور صحت حسن قلوبده اوقع و عقلی قایمه ده اشد و لا سیما که
اوصوت حسن ثم وجه حسن و محبوب مستحسن دن صادر اوله شاعرک نظم مذکور منطوقه
فرخی تفریب و حزن و کدری تبید ایدر و روی ارضده قورقا قلند دن قلبی اوجار بر بدیل یوقدر که
جریرک موتن قورنولش و ارمیدر نیمون معر که ده صوله ایتر سن دیو جانه سولیک و تشجیع ایدک
مفهومنده اولان قول مذکور یله تغنی و ترنم ایدر البتہ اوجانک سرور و نشاطی تحریک ایدر و قلبی
قوی اولورده دشمنه صالد یر و کذلک عالمده بر یخجل یوقدر که بخلدن ناشی قولی و قتادی مقطوع
یعنی دست بذلی مکسور و لوم اولد یفتدن اطراف و متعلقاتی و هر کس کند و سندن نفرت ایتمشکن
حاتمک جودی مشوق اولان بیت مر قومیه دمساز اوله انامل بذلی متبسط اولور و سماحت الیری
ترشح ایدر یعنی آب سخاسی جریان ایدر دیوب تأثیر صوت حسنی بلیغانه بیان ایتمشدر (لکن
مر حوم موی البهک اشبو محبوبدن صادر صوت خوبک ستایشی اطلاق اوزره اولوب هر نه قدر
اقتضای فن ریاضی اوزره مسلم ایسه ده بو بایده نابلسی مشارالیه ایضاح الدلالات فی سماع الالات
استند اولان رساله سی فذلکه سنده احباء علومدن نقله یازد قلمی حکم حفظ اولنه مالی انشاد غزل
اوصافی محبوبه ایلہ تغنی و ترنم حلال اولان زوجه و امه نک غیر یلری حقیقه نظم اولنور و تغنی
یونلرک غیر یسی اولان اجنبیه دن صدور ایدر ایسه حرام اولفله اجتناب ایجاب ایدر و مؤلف مرحومک
غنا حکمنده یازد یغنی اقوالک ترجمه سی اشارت اولنابن مطالعیه بقاء ترک اولنوب فقط تغنی نک
عربده منشائی یانده یازد یغنی قول یجل آتی نک ترجمه سنده خدمت اولندی معذور باد (اصل
القنا و عده * هشام ابوالمنذر یمشدر که غنا اوج وجه ایلہ در که نصب و ستاد و هر جدن عبارتدر
امانصب کجملرک و رکبانک تغنیدر اما ستاد تغناتی کثیر اولان تغیلدر یعنی تغیل موسیقیدر و اما هر ج
حلمی نهیج ایدن غناء خفیفدر و فی الاصل غنائک معدنی و منجی امهات قرا دینلان مدینه
طائف خیر فیک وادی القری و دومه الجندل یمامه در که اشبو بلده ل عهد اولده مجامع اسواق
عربدر (خود نامنده اولان سازی لامک بن فائز بن آدم علیه السلامک اختراع ایلدیکی
منقولدر که اتی جار و فوات ایتمش اولان اوغلی فراقده اغلرایدی و علی قول صانع
عود فن موسیقیده کتاب المحون الثمانیه نک مصنی اولان بطلمیوس حکیم در انتهی السباب

الباب التاسع والستون

اشبو الشمس طموزینی باب مغنیلر یعنی عربده عهود سابقه ده اولان سازنده ل ایلہ اخبار لری
مستند اولان نوادر و لطائف جلسائی یانده در (علی قول عربده ابتدا تغنی ایدن
عربده قرا در که جرادانان ایلہ بناملردر * الی باقی و یحکم ثم فہیم * لعل الله یصلنا

غما * یتنی غنا لندندر که خط مطر و قوعنده یونکله ترنم ایتمشدر در (و عربده قینه به کر به
و عوده کمران و بر بطه مزهر در ل (و عربده هنگام جهالت بر طرف اولد قد نصکره ابتدا
غناء رفیق ایلہ تغنی ایدن ابن سریح و دلال و نومه الضحی و ابو عبد النعم ایلہ مکنی و ملقب اولان
طویس بن طنبوردر و اولاشبو ییلہ آغازه ایتمشدر * قد برانی الشوق حتی * کدت من وجدی
اذوب * و طویس دن صکره خائنده مشهور یعنی الاصل اولان (نجم) در که غناسی اخف
واهرج ایدی * و فنیان علی شرب جمیعاً * دلفت لهم بیاطبه هدور * فلا تشرب بلا طرب
فانی * رأیت الخبل تشرب بالصغیر * قطعه سبله تغنی ایتمشدر و مشاهیرک یری دخی حکم
الوادی ایلہ ملقب اولان کیمسه در که * امدح الکاس و من اعلمها * و اهیج قوما قتلونا بالعطش *
* انما الکاس ربيع باکر * فاذا ان لم نذقها لم نعلمش * ایلہ تغنی ایتمشدر خلیفه عباس هارون الرشید
طاب ثراه خائند کان خاصه لری و ارایدیکه ابراهیم الموصلی و ابن جامع السهمی انلردندر و صوما
نامنده بر زامری دخی و ارایدی لبراهیمک فن موسیقیده تصرفی زیاده اولوب ابن حاتمک نیمه سی
طانی ایدی خلیفه مشارالیه صوما به بر کون ابن جامعه نه دیر سن دیو غیابنده صور قلندره بن
نه حبیبته ذوق لولنسه یعنی طانلسه طبیب اولان غسل و صفنده نه نفوه ایدر یم دیو ثنا و ابراهیم موصلی بی
دخی کذلک سؤالده موصلی کافه ثمار و ریاحینی جمع ایتمش اولان برستاندر دیو ستایش ایتمشدر
(قلت) اشبو قراوند ماه خلیفه موسیقی شناس اولد قلندرن باشقه حکمت عملیه علمده دخی کامل
اولد قلمی اشبو سؤل و جوابدن مستفاد در قنامل (و عهد مذکورده ابن محرز دخی مشهور
خائنده ایدیکه طباع ناسده اولان مشتهای درک و هر کسک میلنه و مزاجنه مناسب مقام ایلہ
تغنی ایدر و کویا هر انسانک قلبنده مخلوق بر ذات ایدی (ابن الکلبیدن مر ویدر که عصر
تابغینده ابن عایشه نام بر ذات وار ایدیکه ناسک تغنی جهنندن احسن و انبهی ایدی لکن ضیق
مشرب اولفله اکبر تغنی ایدک دیو رجاده اولسه ل بنم کی کیمسه هیچ تغنی و ترنم ایدری اگر
یو کون تغنی ایدر رسم بر کوله ازاد اولسون دیو عتفه تعلیق ایدر و اگر تغنیدر نصکره کوزل ایتدیکر
دیر ایسه بنم کی کیمسه به احسنت دینوری اگر یو کون اخشامه دک تغنی ایدر رسم یتنه شوبله اوله
دیو تعلیق عتق ایدر ایدی (سبلان وادی عقیق موسنده بر کون هواده لطافت بولنه رق بدینه
منوره اهل بسندن رجال و نسامیره مذکور به جقمشدر ایدی و ابن عایشه دخی رداستک اتیکله
باشنی اورتوب و قورانه مسیره به کیدر ایدی وینه اومسیره به کیدن حسن بن الحسن بن علی المرتضی
رضی الله تعالی عنهم ابن عایشه به خلال راهده تصادف ایدوب رکابلرنده یو یان اولان ایکی
رأس دیرک کی بلند اندام عباد سول یتنه ای غلاملر شمدی سول یلیجکم امری اگر اجرا ایتمسه کر
سری قسم بالله تعالی که نکدر ایدر رم دیدکده غلاملر یاسیدنا امر ایدک بحری پوشالدوب
دو که رز دیو اراده سی صدور یتنه منظر اولد یلر مشار الیه شو فضل ردا سبله متعجب اوله رق
کیدن زانه واسطه کرایله سولیه جکم شئی اگر اصفا ایتر ایسک سنی سبل عقیقه اثارز دیک دیو
ارسال ایدر و عقب غلامینه حسن حضرت لری دخی دوشور و فتاکه غلاملر تنبیه سبد اوزره این
عایشه نک طو یمدیغنی حالده علی غفله اوموزلرندن یاقه لدقلمی کی ابن عایشه کیمدر یونلر دیو
حایر قدده جناب حسن بنم ای ابن عایشه دیو خطاب ایدر ابن عایشه لیک و سه دیک مراندک
ندر امر ایلہ بابام و انام یولکه فدادر دیجک حضرت حسن سوزیمی طوتز برا غلاملر کیدنده اسیر سن
یوز نوع صوت ایلہ یعنی مقامات متنوعه ایلہ تغنی ایدر جکسک و الا بو غلاملر سنی عقیقه طرح
ایدرل دیدیلر ابن عایشه یونکلینی ایشدنیجه و او یلاه و اعظم مصبتاه دیو صبحه لره باشلر حسن
حضرت لری قوری صباچی براق و بزه نغنی اولان نغمانه باشله دیدکده سمعا و طاعة دیوب همان

بولده سر آغاز آغازه ايديجك كافة ناس سمعت عقبى ترك ايله اطرافنه اجتماع وجان و دلدن صوتنى
تمام يوزن و نوحه وارنجيه دك حيران قاهره قى اجتماع ايدن ناس لسان واحد
اوزره شوبله برتكيبر ايتديلكه صداسى طافلى و طاشلى طوتوب حركته كنور مكه ياقلى دردى
وحسن حضرت نرينه * صلى الله تعالى على روحك حيا و ميتا فاجتمع لاهل المدينة سرور قط
الابكم اهل البيت * يعنى باري تعالى و تقدس معاشا و معادا سنك مقامكى عالي قبلسون
الاهل بيت سوت سكتل مديديه سرور نينى سرك ذنكر ايله حاصل اولور ديو دعاو - بديبار
بعده حسن حضرت نرى اى ابن عايشه به اى ابن عايشه سكتل بيم بو معامله م متصف
اولديك اخلاق شكسه كه يعنى چتن خويلو اولديك ايجون بر نوع ترينه در ديو
تلطيف ايديلر ابن عايشه دخی اى سيدنا بكا بوند اعظم بر شدت مرور ايدلى يعنى بن بو آندك
بو به شدت كوردمكه اعظام متفرق اولور صورته وارمشيدى ديوب بو ترينه كندويه مجاهده
اولديقى بيان ايله ممنونيت اظهار ايدى و ابن عايشه به سنك اوزر كدن روز كاره مرور ايتش
اولان شدت نذر ديو سوال ايدر اولدقه يوم العقبة اولان شدت در ديو ماجراى حكايه ايدى
(سعيد بن محمد الجلي اصمعي دن شو حكاية بنى روايت ايتشدركه عصر امويده ابو الطحان
ديرل برقي يعنى خاتمه زنلره فن موسيق اوكره در سخناز بر كيشه وار ايديكه فسقه دخی متوخل
ايدى قينى مر قوم بر كون يزد بن عبد الملك دار الاماره سنه واروب حضورينه دخوله اسيدان ايدى
و چند ايام طوردى لكن رخصت ايله بوب بالاخره معتزلدن برينه اشبو قطعده ايله حضور
اميرده تغنى ايله ناظمى كيدر ديو صور رايسه بنم قوسنده طوردى قى خبر و رظهور ايدى عطيه بنى
بالمناصفه تقسيم ايدرز ديوب * يكاد الغمام الغر بوعدان رأى * بحيا بن مروان و بعد بارقه *
* بظلم قيت المسك فى رونق الضحى * تسيل به اصداغه و فارق * نظمنى اليه و ردى وقتا كه
مغنى مر قوم اشبو شعراى الطحان ايله الحان ايتدكه يزد طرب پرز يذ ايدوب ناظمى بر خوردار
اوله كيمكدر ديو صوروب و مغنى دخی حالا باب الاماره رخصت حضور اولان ابو الطحان كدر
ديو خبر و رد كده يزد بن او شخصى بيلورم ديمكده جلب اسندن برى بامير المؤمنين صاحب الدبر ايله
معروف اولان آدمير ديديكده يزد كنورك كورهم وقصه دبره در صورلسون ديو حضورينه
احضار ايدركد كده قراندن برى اى ابو الطحان ادناى بخورك ندر سويله امر اميردر
تعبير ايله استنطاق ايتدكه مسؤل مر قوم ليله الدبر در واد دخی شوبله اولمش ايديكه بر كيشه
اقبه نام ديره يعنى مناسرده نهاده هميان و هميان و خم خوك و بقلوا اكليله پشمش طيشلى يعنى مر جك
شور باسنى اكل ايله شككى ملان و بنت الهى يعنى ياده سيله كندى سكران و زبا بوندن آند بولان
دختر ايله قربان ايدوب بعده دخترك اتوا بنى سر قله صاوشدم ديدكه يزد دخلى كواوب و وافر عطيه
و ربوب السون و بعد اداره اماره دن دور اولسون ديو فرمان ايدر ابو الطحان احسان يزدى الدينى
آند مغنى مر قومى حصه موعوده نصفه دن محروم ايدرك او قبودن دخی صاوشوب كيمكدر
(مؤلف مر قوم بوه فامده خلفاء عباسيه و اقربا و متعلقات و اركانك الحان مننده وقوع
بولمش بعض حكاياتى و مكارم اخلاق برن دخی نقل ايتشدركن لکن اطباب عمل عد و ترجمه لى ترك
اولوب فقط اشبو حكاية آتبه اخشاب اولمشدر (هرون الرشيدك وز بر فاخذ مستقلى جعفر بن يحيى
البرمكى تك بعض احبا سندن اولان براهل تعبدن متولدركراوى حكاية دبركه هنگام اقبالنده
بركون كندوداره سنده خلوت نشين ذوق و شوق اولق ايجون خليفه دن اسيدان ايدوب رخصت
ياب تعطل اولدقه يوم مذكوره بنى ار كندن و ريم اوزره دعوت ايتشيدى پندى بكور غراب
كبريكه يعنى زمان كاذبه سر ايتدك نيم نوع نوار افشان و راه فدومه مكران اولديقى

حاله وارد بيمده قارشولوب وقت ضحاياه قدر اطيب عيش و صفاييله بعد المصاحبه افخر طعام
و انفس ادام ايله مرتب اولان مائده آماده اولدى يوب واليرى غلى و عطر ياب ايله تطيبدن
صكره نقاباس افشده دن كيمكده لك ايسه سى كنور لكه كيوپ و جعفر اقتضاي سحبه سحبه سى اوزره
حاجب بانه بوكون زيارت قصديه هر كيم كار سه مانع اولوب بزم بزم سرور بزم كنور و اولد كرى
آنى صلاح ايله مشتهر اولوب داره وادن دارانسه چان تم خليفه اولور سه دخی همان كنور ديو
تنبیه ايدوب مجلس طرب و مناديه دخول و وراى پرده ده زانوزن مقام الحان اولان مقيده و سازنده
جاريه لك اغارل بنى استماعله مشغول نوشانوش و غم دهرى فراموش بولنه عز يمتزده مقارن كال
ورع و تقوى و نهايت زهد و ازرواسى سبيله هيت و جلال و رفعتى قلوب كبر صغير و كبر اولوب
حتى نزد خليفه ده دخی بووقى معتبر و اجل و نه ظلمى ملتزم اولان خليفه ك عميمه سى عبد الملك
بن صالح كيمكده اتفق جعفرى بعض افادانى ضمنده كورمك قصديه كلكاه ناچار حاجب
مزبور پيشروى اوله رق مجلس خلوت و جاي مستور عشر عمره ناكاه كنوره دوشدى كلبى كنى
كورد يكمز كنى عقلن و نشوه مزياشمن دن كيدوب ادوات طرب و جنبش و مزه لر پيشان و فرط
حيادن حيران اوله رق صحرابوب استقبال و اجلاله پراو بوب حضورنده طوره قالدق عبد الملك
بزي بو حاله و عقلنى اختلالده كورد كده * لابس عليك كمن كمن و اعلى ماتم عليه * يعنى صفلك
دختر رزى كورهم * اوسر كمن يا الكز دكاه * كرجه هميشه مر دكاه بزم * باسن كده حلال كز دكاه *
مناسنى اشراب و يا غلام ديو چاغروب غلام راچرو كيرد كده آرقه سندن بالا پوشنى يعنى فراجه و بنش
كبي كيديكى اوروبه سنى چقاروب بزه توجهله مستلذات نفس كز نه ايسه بوز محبوب اجرا ايدك ديو
خلاف ماملول مساعده كورمكده فى الحال اكاد دخی امتعه نفيسه زربندن معمول ثواب آرم كنور لى
صوبنوب و كينوب و مستقلا كنور لى لان طامام و مدامدن اكل و شربه باشلوب و رزله سى باران اشو آب نلخ
غم شيرين و بنت الغن فاحشه آيين ايله الفت و منادى مام او لما فله تخفيف ايدك و عدم ابرام
نكرارده سمعت مسامحه به كيدك ديو رجاده اوليحق جعفر ك غايت ممنونيت و سرور رندن بوزى
كواوب در حال دست و پاى عبد الملك صالحى تقبيل ايله فندم جام بولكده فداسون بنى بومعه ايله
كر يمانك ايله قيو كده آزاد قبول ايتز قول ايتدك لطفا و تواضعا بوادنى چاكر بركك دار كز نه سنى
نشر يرف باهر التلطيف لى امتالى باعث افتخارى اوله جق برامر و فرما لى مننده اولق
ملاحظه اولور هر نه ايسه شمدى بيان يور و اجبه ذمت اولديقى اوزره خدمت ايديم ناكه فكر
تسويه سى مزاجم حضور و آرام منعمانه لى اوليه و بو بوزدن بنده كزى بر قاندى احيا بيور سه
ديو تشكر و نيازده اولدقه صالح مشار اليه بلى بنم براز ايلم اولوب اولقلب خليفه ده طرفه داتر اغبرار
مخاطر اولدقه اتى ازاله ايله رضيه امير المؤمنين همت و ثانيا اون يك دينار دينم اولدقه خزانه دفعه
الاحزان خلافتنا هيدن نأديه سى باينه بذل مكرمت و ثانيا و غل ابراهيم طهر بنى سهارت امير المؤمنين
ايله توشيق و تشبده يعنى غالبه نام كر يمدل بنى بجل موى البهمه عفته اولان لطف مز يده شفاعت
و رابعه بجل موى اليه از هر جهت مستعد اداره امور و شاب داناي فنون موفور اولدله سر رفعتده
رفع الويه و لاينه يعنى براولكايه والى اولسنه موهبت قلم كز دلخواهم دريد كده جعفر نشاط ضرورى
و اختياري ايله و كالت مطافه سنه بناء تحقيق و وقوعند اشاره صيفه ماضويه ايله * قد فعل امير المؤمنين
مثل ذلك وولى ولدك ابراهيم بالمصاهرة مصر والدنا نير حاضرة لك من مالى لك من مال امير
المؤمنين مثله * يعنى حضرت خليفه التماسلر بركزى ججعا اجرا ايله حفاكده صفع جيل و جا
ولايت مصرى دامادى نيلكز ابراهيم توجيه و التونلر مالدن و رلد كد نصكره بر شلى دخی كنج
حايه دن اعطا اولدى ديدى بعده عبد الملك اداى سلام و وداعله بانسوه سرور حصول مطلب

استغفر نال منصرف اوادی وراوی دیر کین اسو، الاستیذان قبولده اولان اقدام جعفره منجیب
 قنوب کوکبان حلیفه رشید رضی و مال و تولیسه بی اگر چه تنفیذ ایدر بکن عقد خصوصه آیا
 معاصیه سی نه کونه اولور دیمش ایدم وقتا که صباح اولدوقده علی السحر دار الخلافه به واروب
 خصوص مرفوض ظهور به رفیده اولدم برده جعفر دخی فانوب وکلوب حضور خلیفه دخول
 وجوق طور من قاضی الحفصه عهد جناب رشید امام هم ابو یوسف حضرت تریله ابن عم حلیفه
 مسرینه ابراهیم بن عبدالمک صلیح و سائر اعلام و ارکان دعوت وانوب حضور خلیفه منعقد
 مجلس حافله کریمه محترمه سائر ایهایی ابراهیم جناب لرینه امام مشار الیه عقد شرعی ابله بعد
 العفو و لایت مصر خلیفه اناسیه حضور دن جعوت دائره سنه مجلس عقدده بولان ذواندن مرتب
 ای و آدی ابله خلیفه عزیمت ایلدی بعده جعفر یانقره کلوب کان ایدر مکه حضرت
 حلیفه ابله بوقضیده وقوعه کزان کیفیت استیعی مقصود بکن اولوق کر کدر دیدی های هی
 کاکر کیدر دیدی کمر زده (وقتا که دائره مدن علی انصاح خاکای خلیفه رومال ابتدیکیم کی
 ای جعفر دوکی کون مجلس کر نیجه اولدی سوبله بیوردیلر ماجرای نقه باشلوب کلام عبدالمک
 دخول به نه کلام که خلیفه حضرت تری کال انبساط لریدن و سادله نه متکی ایکن طوغر بلوب
 یاکر رحمت سکا نه دیدی و نه استدی امان سوبله بیوردیلر بندخی اولارضای عا لکری
 رحا بادی دیدی کمد نه دیدی بیوردی * رضی عنک امیر المؤمنین دیدم دیدی * و قدر ضیبت * بیوردی
 بعده دخی نه دیدی بیوردی * و علی عسره لاف دینر * دیدی دیدی * فیم اجبه * بیوردی
 * و قد فضله امیر المؤمنین عنک * دیدم دیدی * و قدر ضیبت * بیوردی * و قد دیدی بیوردی
 * و احب ان اشد طهرانی ابراهیم مصهره من امیر المؤمنین بینته العالیه * دیدی دیدم دیدی
 * فیم اجبه * بیوردی * و قد فعل امیر المؤمنین ذلک * دیدم دیدی * قد اجبه لی ذلک * بیوردی
 اس دخی نه دیدی بیوردی * و احب ان تحق ان لوبه علی رأسد * دیدی دیدی * فیم اجبه *
 بیوردی * بولیه امیر المؤمنین مصر * دیدم دیدی * و قد وایته * بیوردی * اول ساعت کافه سنه
 مع بعد بیوردی دیو حلیفه ابله اولان تحبیبی حکایت ایلدی راوی حکایه دیر که عبدالمک بزم
 مادیه به قعودی و عمرنده فیه کتور مدیکی شئی اجرایی ابله جعفر کلا استیذان نکلمات
 مد کوره ده قوله اصنامدن و خلیفه حضرت لریدن توجیه جعفری تنفیذ و امضایندن قفسی
 اکرم و محب اولدی یعنی به مدم یعنی برینی آخرینه ترجیح ایدم مکارم اخلاق اولور ایسه
 بیینه اولور دیمش در (قلت) معاصیه عاجزی اوزره جعفر کلا افسدای دیر کندن العجب
 و بجزر زینا توجیه ولایت و اعطاء مال بکمیک نزد خلیفه و لان اعصارینه و صدر
 و نه مکین اولدینه بطر اجرات دیکلر لکن هر نه قدر کفویت برنده ایسه ده خصوص
 عقد دخی حلیفه بی ملا رحمت نههد جلی دسواردر حتی محاضراته متبع بر ذانن فقیر بو
 حکایه بی ازما نقد استاده جعفره عقد مذکور مصلحتده جبارتک درایتکه مافیدر دیو
 معصر لرین بری اعتراض ایدم که جعفر مرحوم فی الحقیقه نم بونده اولان جرتم غفلندر
 حتی عبدالمک نهوه نصکره آیا حلیفه فید ایدر می دیو مکانات کلمدی سر رسته اقدام
 مسووم اولان مع بعد ایلم ایدی زبا خلیفه حضرت تری بکن و بر کینک نکا حضور لریدن
 دور اوبه فی حله مده انجمن به طرب اولم کال شمیلرینه کوره عادنا محال ایدی بوباید
 مساعدت علیدر ایدم مساعدت سنی کوردیکمده ایلر می دخی اویه جمنی جرم ایدم دیو وقوعواس
 اولان اعتدال ربه بر ایدل ایمن ایدی فاما اصل مدار افراط غفلت نیدوی اشراستز نامل
 ابله نود اولان استاده ظاهر در (حکایت که عصر نبع نه بینه بر ذات جریده العربده اولان

ملادن دن ماده منوره و ایسی اولوب ماده شریفه مشار الیه دخی و ایلر دن خاندن و اشرف
 ملاده نیر یملر بند و ارب ابتدای ملاقات مذکورده بوقام مبارکه منع تعیدن احرری و اولی بر علی
 اولدر همن یساع به دیو اخضر و اتس ایدر اودجی اصده و اوج اوندک بو ماده اولان به یلر
 طور بیوب کسولر و ایلر دکره صکره نوز و نرسه نرسه اوم ایلر یو دیرر روی حکایه
 دیمش کوالی سسار ایهت و ره دی خلاصه مفسرده بی اتس اولوب ماده اضربه سنه عزیمت
 اتس اولان بر دخی تعین و در یکنار ذات باغ نهی مزبوری هنوز طوغر عاده حله سنه دخی
 اولر حلی و ماده اولان معیندن منت سینه سی اولان سلامت لر فیه ماده ایلر قیوسده
 حصه دخی دعوت طوغری ایلر تریله ارایه ایتوب سنه خلیفه دستر جمع ایلر و نسکا کدم دیو
 عرض اسبقی ایدر صاحب لایت معرجه بیور بیوب زحمت و کراهی و فی حال ماضیه نه در
 حلیفه عار به جفا کرک نورادن مشرفه کرکد کدر در ایلر حلیفه بی طوغر کرمی بیوب
 یسانی و علی انصاح رفیق ملاده احرری ایدر کین خرو بر صکره ذات مرمی ایدی
 سلامه بیولی بی کورده بکن سن حرکت ایدر و نال و بیوب بر حلیفه کمد دیوب و ذکر کی او
 سبلی دخی تعلیم ایدوب والی نوز و شریک زکری فسیلر کلام بولل و کانت ابله باسقه
 ده سی اولم یخی صورتی اشرا بید صکره مفر و بکن اولان اسو شهر مدرکه مساهلات
 و ناله نهی به روح کادی افضل ایلر بی معرجه بیور بیوب نهی ابله انحصار ایدر کده والی
 اخوان کر یعنی اشرف واعیان ماده اوخ و صی سیردن اول مکاشرات و بی ایلر به بادجی
 یساع و خاندن کاز سز کانت جبره سنی بیوب کسولر یوند ایلر دم کفایه درلر با مسووعا
 اولمسن دیمش ذات بدونی موی ایدی لی ایلر قیوسده جافش ایدی بوا مرده سیز و اخضر
 ایدر موق اولمسن کز جو ایلر مرده اولور معین اوندک دل رده سی بره یون و زدر عاره سی
 مدایح مقوله قیلندندر نهی من استعجم کورده بی تعزیه نوبه ابله مسجر جماعه مزارت و نه
 عبادت ایدرم دیمش ایس دیدی ولی دخی جو که بو یکه دریا کرکی ایلر بسلام دیدم که موی ابله
 بر کره حضور بکنه جلب و سیما و حل و فیه مضر و دوت ایلر سنی بیور ایدر سه کز ترک
 اولمسن عله قیل اطلاع زکی جازده در دیو خلیفه دخی بیوب حلیفه بیوب بیوبه سمور
 اولوب رضایت سیار به احضار ایلدی سلامت مده دخی زی صلیحه تری و دیمش بر حلیفه اوب
 موی ابله حاضر ایلر کن حضور بنده شول ایدوب ما راب و خلدی نفیله تمیزت ایلر ساد ابله باشلوقده
 والی او مرته قوائمت فصاحتی استخسار ایلر بکنه مع ذلک موی ایدی ای سلامت مسووم
 اولدینه مضرا سن حافظه قرأب عظیم الی اس سن حضور امیرده قرأت قبل استماع ایدم لم
 دیدی ولی غایله قرآنی تحسین و شاس و آفرین ایدر سرته به جسم شغلله نکاه ایلر بکنی
 موی ابله کوریش ای سلامت حدای عرب اسلوب ده بر مباحات دخی دیدی اوقوب بیجق والی به وجد
 کلامیکی کی موی ایلدی والی و الا شرا یساع ایدر کمر صنعتی ابله کفیه ایس یلسک اولمزی
 دیدم که والی تعنی قبل ای سلامت کوزه لم و نجر به صمدیه بر صفاتی سورده لم دیو امر ایلر که
 سددت خصائص الخیم لما دخلته کل من و اسح و جمن به بیت تغزل فیه آغاز آواره
 ایدم که جله مزه حات عجیه الوریب والی سر برندن زیل و سلامت او کتدر چوکوب و صحت کی
 دره نازره مک ملاده مزدن خروجی ممکن دیکدر دیوب خیه سنه صدای خاطر یله او طور سون
 دیدی ذات موی ابله چو بکه سلامت مک مقصوده یعنی فاقده سنه اذن و بر دیکر خاقا اکا اذنه
 و سائر هم صنعتلر بکن عدم اذنه معسار و بیوب اود ایدرل و اراجیف پدا اولور بکنک و کوبه
 دخی برچار لازمدر دیدم که والی جله سنه اذن و بر دم فاسولر دیمکله ذات طریف بلغ موی ابله

سایه و نهی فده بوجه بحر حسن تدبیر باشد نسیا و الله تعالی عن سبب تهم و سببنا آمین

باب السبعون

اشویمشقی باب انبساط نصاب انجیق قیبات و اغانی یعنی تفتی ایدن و ساز جان جاریه لر ذکر کرده در
(به عادن علی بن الجهمدن محکدر دیمسدر که شرفیاب خدمت مناده سی اولدیغم برهلمای انامه
خراسان و البسندن هدایای جلبله کلوب طائفه تریه اولمش جبال و کمال و اجاده شمرده
و موسیقیده جلبله فائقه محبوه آندده بر جاریه دخی جلله هدایادن ایدی متبوع عظیم یعنی ولی
نعمتم جاریه به کماله عشق و بر آن یانندن آرماییدی لکن ینلرنده شکرایی شیوه سی وقوعیه
دائره سنده بر بلوکه قوبوب براز ایام محبوه به بی مهجوره ایلدی راوی دیر که اشو انفعال خلای
مابین دائره ولی نعمته بر کیجه بن او بورکن نصف لیلده ولی نعمت باشی اوجه کلوب ای علی قاتی
دیو بنی یدار بیوردی لیک یا حلیا الانام دیو القلوب طور دیغمده بن رؤیامده محبوه ایلده بار یشوب
راضی اولدیغمی کوردم دیچک افندم خیر اوله اوسنک جاریه کدر رضا و جفا ذات دولنکرک
یدسه در نظهار رضا ایلده جاریه کری مسرور بیورک دیدم و بزبوتکلمده ایکن ماینده نوبتی
بولسان زنجی خادمردن بری کلوب یا امیر ناداره محبوه به دن برعود سازی آوازی ایشتم دیو خبر
و بردکده ولی نعمت ای علی هاید کیده لم ونه ایشلدیکی کوره لم دیوب بنی یانه الوب قبوسی
یانه اصوله واروب و پرده ده کز لوب محبوه به بی الله عودنام سازی الوب کنندی نظم مر بچلی
اولان * ادور فی القصر لاری احدا * اشکو الیه ولا یکلینی * کائناتی قدایت معصیه * وایسلی
توبه تخلصنی * فهل شفیعنا لنا الی ملک * قد زانی فی الکری وصالنی * حتی اذاما الصباح
لاح لنا * عاد الی هجره وصادمینی * تحسری ایلده تفتی ایلدیکنه واقف اولدق که رؤیاسنده
ودخی بارسمه بی کورمس اولدیغمی مفید در وقت که ولی نعمتم عشق حلال ایلده نعمتی ایدوب لغاسندن
خیلی زمان دور اولدیغمی معشوقه سندن صوت حسن ایلده اشو تحسیر اشعاره هر جکر سوزی کوش
ایندکده ضروری آه و فریاد ایدر و محبوه به دخی کذلک آوازه آه ایلده سکر دوب ولی نعمتم را باغنه قنار
یس ولی نعمت * ماهذا * دیو کیفیت رؤیاسنی صورده قده یا مولای بو کیجه عفو و رضای مناده
کوروب و او بانوب نظم مذکور ی انشاد ایلده تفتی ایدرکن صبحه ولی نعمته لادن تشریف احیاء
ردیفه یید منتظر طوردم دیدکده ولی نعمت بندخی اوبله کورده ایدم ای دلی اشو اتفاق رؤیالردن
اعجب بر نسته کوردکی دیوب کان سرور ایلده جاریه لیتک البینه یا شوب خلوتسرالینه داخل اولوب
و بنی خادم الوب ماینه چقار دیلردی شد (حکایه) ملوک قدیمه عربدن بر ذات بزم مناده و صحبتده
او قوسی کلدکده همان ایوب صوبتوب جامه خوابه کیم تکلفنده اولوب ندم او معنی و سازنده لردن
دخی او بور بولانلری حضورندن چقار مزایمش بر کیجه به الاکل و الشرب او بقوبه وارمش و مغنیه
جاریه لر دخی رفود ایدوب لکن مغنیلردن برینک او بقوسی بوغیکن تراقد ایدوب یعنی او بورکی
یا توب فالش وقتا که مجلس یدار لردن خالی خالده قده متراقد اولان معنی بلیغ نومده بولنان جوار ی
مغنیانندن برینه عاشق اولمغه طوغر بلوب جبال معشوقه نائمه تماشا ایلده بلندن دواتنی چیقاروب
مالی معنی وصال ایلده بن منامده سنی ایکن بریتاقده اولدیغمه زو سیکلرک اوجده و ساعدم زبرو یکده
زالل بارد آسا اولان آب دهانکی صورده هم حانده کوردم دیمک اولان * اتی رأیتک فی المنام
ضجعی * مستر شفا من ربی فیک البارد * وکان کفک فی یدی وکاننا * بننا جیجا فی لحاف
واحد * ثم انتهت و منکبک کلاهما * فی راحتی و تحت خدک ساعدی * شمر بنی نظم و برورقه ید
نظم قدس او انسون قدس ایلده جاریه مذکور نک اوزرینه حظلیجه فرلدر مکر جاریه نک
دخی نظم قدس او انسون قدس ایلده جاریه مذکور نک اوزرینه حظلیجه فرلدر مکر جاریه نک

طهرینه بالیده بونک دخی مفادی حیرل اوله حاسده رعناقریا املک اولان وصاله نائل اولورسن
و ایکن بر پرده کوزه دیچی قورقوسندن امین اولدیغمز حالده ینتوت ایدر زدیمنک اولان * خیرا
رأیت وکلا املته * مثاله منی برغم الحاسد * ویتیت بین خلاخلی و دمالجی * و نحل بین مراشقی
و مجاسدی * و تکنون انعم عاشقین تعاطیا * ملع الحدیث بلا مخافه راصد * نظمی نجر بر ایلده
رقعه بی عاشقنه آتفه طور اندیخی و قدده ملک مشارالیه یدار بولمغه جاریه نک الدن الوب
بوندر دیو عنف ایلدکده ایکیسی دخی صحرایوب و یاغنه قبانوب قسم و عین ایلده بوندن اول
ینلر یزده نه کلام ونه مذاکره و مخاره ونه واسطه ایلده معامله فاحشانه وقوعه کلوب علت عشق
بزی مست و حیران ایدرک شوه شاعره مزبووجه شمدی ظهور ایشدر دیو استرحام ایلدیلمر ملک
دخی فی الحال جاریه بی ازاد و معنی مر قومه عقد و وافر احسان و جهاز اعطاسنه دخی امر ایلده
الزوجه کی دمن ایلکزدخی سرایمه او غرامیک دیو هم احسان و هم حسن سیاست ایشدر (قلت)
سزده ملک یمینده اونیسان جاریه غیر حره حکمنده دکلدر یعنی شهوتدن امنبنده باشنه و بوزینه
و کوکسته و بازولینه و بالدرلینه نظر جائز اولوب سائر لرینه نظر حرامدر و شهوتدن عدم
امنبنده آخرک جاریه سنی لمس حرامدر و عند الاشرار لمسی شهوتدن خوف اولنورسه دخی ضروره
لمس تجوز اولمش ایسه ده اختیارده یازلدیخی اوزره فی زماننا تجوز اولنماشدر المنة لله تعالی
و تقدس دولت علیه عثمانیه ده کافه جواری بیوت حتی زنجیلره دخی سزده حرار معامله سی
اولوب حرملردن سلامغه چقما دقلری و اسواق و بازار و مسیره و نفر جکاهلره قادیلر کی
باشمق و فراجه ایلده مستوره اولدقلری حالده خر و جلری جلله مستحسنات دوات علیه
آل عثمان ایدها الرحمن و باقاها الی آخر الدور اندر و بواصر مستحسن در مختار و در متنی استحسنانده
اولان مسئله زمانیه مطابقدر فتامل (حکایه) ابوزید الاسدی وقال * ادباء عهد بنی امیه دن اولان
ابوزید اسدی حکایت ایدوب دیرکه * دخلت یوما علی سلیمان بن عبد الملك بن مروان * امویه دن
عبد الملك بن مروانک اوغلی سلیمانک حضورینه برکون وارمش ایدمکه * وهو جالس فی ابوان
مباط بارخام الاحمر مفروش بالیدیاخ الاخضر فی وسط بستان ملتف قد امر و اتبع * اشجار
باهرة الاتمار بربرینه بقمش بر باغچه نک اورطه سنده کائن طاشلری قرمزی سماقی دن
و وساده لری یشل دیادن دوشمش بر ایلانده اوطورر * و علی رأسه و صائف کل واحدة منهن
احسن من صاحبها * و باشی اوچنده برندن کوزل جاریه لطورر * و قد غابت الشمس و غت
الاطیار فجاوبت و سفت الراح علی الاشجار فتمایات * و آفتاب جامه خواب اغترابه کروب
یعنی حرارت هوا بر طرف اولوب مرغان شب خیز بر برینه قارشولق و بررک ترنمده و باح اطیفه
دستگاه اشجارده قاش طوقیوب یعنی ترادفله موزونا اسمکله درختان نمایلده ایدی * و قلت السلام
علیک ایها الامیر و رجة الله تعالی و پرکانه * همان نجیه و سلام سنن برینه کنوردم * و کان مطرقا
فرقع رأسه * سلیمان ایسه ابوان مذکورده سرینی اوکنه طوغرو اکوب تفکرده یعنی دریای
حیره طالوب دوشمکده ایدی سلامی استماع ایتدیکی کی باشی قالدیروب * وقال ابوزید فی مثل
هذانصاب حبا * ای ابوزید بونک کی جای صفا ایچنده ایکن حب و عشق ایلده مصاب و مبتلا اولدم
دیوب * آه کیم ایدمده سیر بهشت * برنهانی عذاب واردلده * سوز شنجیه جکریم ککباب
و دموع چشم همزک شراب و فراق یار ایلده کوکام پراضطر ایدر معانی اشرا قبلدی (قلت)
اصلى الله الامیر و قامت القيامة بعد * بندگی یاری تعالی و تقدس امیری صلاح و فلاحده ایلسون
عشق و محبت نصکره یعنی عاشقک اوزرینه قیامت قوباری و سوکی و عاشق اهلک ایدری دیدم
* قال نعم علی اهل المحبة * های های اهل محبت عشق اوزرینه قیامت قوبار دیدی * ثم اطرق

می و رفع رأسه فذل ایازید ما بجنب فی یوم هذا بعد زباده سبيله اطراق رأس عقیقه
طوغر یلوب ای ابو یزید اشبو کو غزده کوزل و مناسب شی نه در دید کده * قلت قهوة حراء
فی زجاجة یضاء تناولها غاده هیفاء مضومة لغاء واشربها من کفها و امسح فی یفها *
بندی اشبو سوز و کد از آلود عشق اولان کونه مناسب شی ساغر بلاور بن سفید ایچره قوش
آب سرخ رنگ یعنی می در که اود واده دوی عشق بر سیمین سیمین رنگ تازه و دلنواز و شکم و اعضای
متناسب بر بنت خوش آواز صونه و بر برینه متعاقب اوله رق سر عتله صونیه ده بندی اوساقیه
حسانک التندن آلوب نوش و همی غنه سوروب اودم ایله کدرایمی فراموش ایدم دیدم * فاطرق
سلیمان ملیا لارد جوابا تکدر من عینیه عبرات بلا شهیق * وقتا که بوسوزی بن سو بلنجه یعنی
معشوقه سنی اکدر نجه سلیمان جوابه یعنی کلامه تصدی ایتمدیکی حالدیه بنه سر بر پیش
ایدوب و راه حیره کیدوب هر دو چشمندن سس سر و صداسر باشلرد و ککه باشلدی * فلما رأین
الوصایف ذلک تخین عنه * و حقان سمع سر نده طوران جوارى دراری بو حال حزن مال سلیمان
کوردلر نده یاندن اوزاغه چکلدیله * ثم رفع رأسه * بهد مکث کک شرباشنی فالدیروب * فقال
ایازید حضرت فی یوم فیه انقضاء اجلک و منتهی مدتک و تصرف عمرک و الله لا ضرر بن عتقک
او تخیر فی ما اشار هذه الصفة من قلبک * کمال شغب و دردندن سر سام اولمغه ای ابو یزید
بر کونده یا نه کدک که او کونده اجلک انقضاسی و مدت حیاتک انتهای و رشتن عمر یکک تقطعی
او ککه در قسم بالله که اگر اشبو صفنده یعنی بنم در دیدمک دوا سنده قلبکک یعنی عتقکک اشاره
و رأینی بکا خبر و یرمز یعنی بر چاره بولمزایسک بوشکی اورورم دیدی * قلت نعم اصلح الله تعالى
الامیر کنت جاسعا عند باب اخیک سعید بن عبد الملك فاذا انما بخارجة قد خرجت الی باب القصر کانهما
غزال انفلتت من شیکة صیاد فبندی بندی های های چاره بولورم و تسلیت و یرمی اولورم حق تعالی
همان امیری صلاح و عافیتده قیلسون برادر یکر سعید جنابلرینک بکنده دایره ای باینده او طور
ایدم ناکاه باب قصره ایچرودن بر چاره خروج ایندی بکم کویا اوجینک طوزاغندن فورنش بر کیک
ایدی یعنی ایچرودن تلاش واضطر ایله کزیران اولمش کبی حیرت مأثر و بریشان خاطر ایدی
* علیها قبض سکب اسکندرانی بین منه بیاض بدنس وند و بر سر نهها و نقش نکتهها *
* او زنده بر پیرمن رقیق اسکندرانی و ارایدیکه بدن سیم رنگی و دائرة نافی و اوچقور بنک نقشی
سجیل و صورتده اینجه ایدی (قلت) غالبا او عصرده اینجه کوملکک بزاسکندریده نسج
اوانورایمش که اورایه نسبت ایتمشدر * و فی رجلها نعلان صراران قد اشرق بیاض قد هاعلی
حرة نعلها بدوین تضرب حقو یها * و ایاغنده ایکی یوکسک نعللری و ارایدیکه بیاض قدی
اوسرخ رنگ اولان و طبانه کلان بری از رینه طوقنان نهلیفته اشراق ایدوب الماس کبی رنگلر
کوسر ایدی * لها صدغان کانهما نونان * و نونلر آسا فورلمش ابی زانی * و حاجبان قد قوسا
الی خارج عینها * و ابی چشمتک بکارلری اوزره قوسلمش یعنی جورلمش فاشلری * و عینان
ملونان صحرا * و سحر یعنی قوه جاذبه ایله طولو کوزلری * و انف کانه قصبة بلور * و کویا
بلاوردن مصنوع بیاض بورنی * و فم کانه جرح فطر دما * و کان فان تقاطر ایدر باره کبی
فی و ارایدی (قلت) رنگ فم و لبانی و کچکلکنی قطره دمه تشبیه ایتمش ایسه ده بکده
مضوع کوریه و شاهراه اولان غنچه بکزنسه اندن رنگین دوشردی ملاحظه اولمشدر
* و می تغزل عباد الله من لی بدواء مالا یسعی طال الحجاب و ابطاء الجواب
قال قلب حار و العقل غارب و النفس والهمة و الفؤاد مختلش و النوم محتبس رجعت الله علی قوم عاشوا
تجلا و ماتوا کما و اوکان الی الصبر حيلة و الی العزاء سبیل لکن امر اجیلا * و دخی اوجاریه
و صوفیه کد زبانه ای عباد الله شکایت اولماز در دمه و تشبیه اولنجه جتی یعنی آدی سو بلنجه جک

علمه یعنی عشقه بنم ایچون دوا و علاج ایند کیدر که بشوب معالجه ایده ز راجحاب یعنی افزاق
و هجران اوزادی و جواب بطائت ایندی یعنی معشوق مفقود اولمغه نیام بککدی و لهذا قلبم
حیران و عقلم بریشان و نفسم واله و قلبم فانیش و خوابم حبس اولمش یعنی اویقوم کم اولمشدر باری
تعالی و تقدسک رحمتی شوطانده اوزلرینه یعنی عاشقانه اولسونکه مجاهده عشقه دلبرانه باشه یوب
و کدر فراتی چکه رنگ قوت اولدیله بنم ایچون اگر شد اند صبری تحمله تدبیر و تعزیه به طریق اولیدی
کوزل شی اولور ایدی لکن صبرم جکریم کبی باندی و کارداستخوانه طیانندی دیوب * ثم اطرفت
طویلا و رفعت رأسها * بعد اطراق و جوق طور قد نصرکده باشنی فالدی * فقلت ایها الجاریه
انسیه انت ام جنبه سماء ام ارضیه فقد اعجبتی ذکاء عفتک و اذهالی حسن منطقک * بندی بو حال
و قالنی کورنجه ای جاریه حسنا و بلیغه زیبا آسان اسمیسن یوقسه جمنی و حور سماء بمیسن یا خود
ارضی ز براد کاکوت عتقک و حسن نطقک بکا تعجب و ذهول و حیرت و یردی دیدم * فسترت وجهها
بکمه کانهالم ترنی * بنم بوسوزی می ایستدیکی آندروینی بیکله اورندی و بو وضعندن ظن ایدر مکه
ایچرودن یانه رق چیقوب بنی کوربه رنگ اغیاردن خالی یردر کانیله حسب حال سوزش مال مذکور
دیوب و کورنجه حجاب ایلمشدر * ثم قالت اعذر ایها المتکلم فا اوحش الساعد بلا مساعد و المقاساة
لصب معاند ثم انصرفت * بعده بکای متکلم بو اضطراب و انحرافده بن معذورا و امامله عذر می
قبول قبل که مساعد و مساوی اولیان مساعدک یعنی بیچاره عاشقک و بوانی شاشرمش عاشق
مشافک و حشنی و شد اندی عظیم و جسیم اولور دیوب منصرفه اولدی * فوالله اصلح الله الامیر
ما اکت طیب الاغصصت به لذكرها ولا رأیت حسناء الا سمع فی عینی الحسنها * ای امیر من
ایدر مکه جاریه مزبور شو کونه شیرین و کوزل ایدی که اطعمه دلذیده خوشکوارا کل ایدر ایکن تذکر
و تفوه ایسم بو غازمده طور و کوردیکم کوزلر امک حسنی باینده کوز به چرکین کورینوردیدیکم
* فقال سلیمان ایازید کاد الجهل یستغفر فی الصبا و یعود فی العظم یقرب عنی لشج و ما سمعت اعلم ایازید
ان تلك التي رأيتها هي الدلفاء التي يقول فيها الشاعر * اما لدلفاء يا قوتة * اخرجت من کبة
الدھقان * سلیمان ای ایازید سنک اشبو تعداد ایندک محاسن جبیله ایله دل مشتاقده حاصل
اولان غم و غصه سبیلله هنکام شباب احکامی بنی صحرا نغمه قریب اولدی و صبارت جنبشی بکا
عودت ایندی و حلم و وفار بندن دور اولدی ای ایازید معلومک اوسونکه او کوردیکک جاریه
صباحت و بلاغت و حسن صوت و تغنیده شهرت کیر نام اولان دلفا نام زن زیاده در که وصفنده
شاعر عرب * اما لدلفاء الخ * یتنی نظم ایتمش و بر کبه دهقانه یعنی کویلی طغارجنده بولمش
و چققی النده طوغان مثلنه مظهر دوشمش یعنی حرزاده خاندان دیکسه ده ریا قوتنه نغمه
و فائده حرار بر دره یتیمه در دیمشدر * شراوها علی الخی انف الف درهم و می عاشقه لمن باعها
والله ان مات من يموت الا یحزنها ولا یدخل القبر الا بفصتها و فی الصبر ساوة و فی توقع الموت
نهیة ایازید فی دعة الله یا غلام نعلیه بیدره فاخذتها و انصرفت * اوجار به نک شراسی برادریمک
اوزرینه بیک ککره بیک درهم یعنی ثمن مزبور ایله شتر ایندی و باجی اولان جوانه عاشقه در
دیوب مکر جاریه به عاشق اولوب لکن ملک بزمین برادر می اولدیغندن باشنه مطلقا قابله وصال
دیگر اولماد یغندن برمنوال مشروح جاریه نک حال و قال سوزش اشتیاقیه کباب آتش علاقه
و هوامی اولدی یعنی بعد الاشرب ای ابو یزید آرق سلامتیه فانی کیت دیوب غلام خازنه ابو یزیده
بر بدره کتوردیو امر ایدی غلام او اون بیک درهم سه سیمین عبارت اولان طوبره بی کتوردکده آلوب
حضورندن چقدم دیدی * قال فلما نقضت الخلافه الیه صارت الدلفاء الیه فامر بفسطاط فاخرج
علی دهناء النعوطه و ضرب فی روضة خضراء مونة زهراء ذات حدائق بهجة تحتها انواع الزهر

من بین اصغر فاقع واجر ساطع وایض ناصع * راوی ابو یزید دیر که وقتا که سلیمان دولت امویه ده
بیعت اولنوب سریر خلافته قعود ایلد کده * مشوقه سی اولان دلقایه مالک اولدی و سلیمان
هنگامنده یعنی موسم بهارده غوطه شام زهنگاهنه خیام ایله نقل ایدوب برروضه ازهار آلوده نصب
ایندرمش ایدی * وکان سلیمان معنی یقاله ستان به بانس والیه یسکن فامره ان یضرب فسطاطه
بالقرب منه وقد كانت الدلقاء خرجت مع سلیمان الی ذلك المنزله فلم یزل یومه ذلك عند سلیمان
فی اكل سرور واتم جیور الی ان انصرف من اللیل فاتی فسطاطه فنزل به جماعة من اخوانه *
وسلیمانك ستان نام استبناس ایندیکی بر معنی ندیم خاصی دخی اولوب آنک خیمه سی دخی امر یله
بارگاه خاصی قرینه قورلش ایدی و دلقا دخی خیمه حرمله سلیمانك معینده ایدی ستان برکون
مهربانی کیجه نك برمدته قدر اکل سرور واتم جیور ایله ندیمك ایدوب او یغو زمانی جادر بنه کلد کده
احساسندن بهضی کیمسه ل ستانی زیارته کلوب * فقالوا له نرید قرانا اصلحک الله تعالی فقال وما قرانکم
قالوا اکل وشرب وسماع قال الاکل والشرب فاحضران واما السماع عرفتم غیره امیر المؤمنین
ونهبه عنه الاما کان فی مجلسه * بعد الترحیب والدعا عبس ونوش وسماع یعنی سفره عشرت ایله
تغنیستی نیاز ایلدیلر ستان دخی اکل وشرب آماده بزم احباب اولوب لکن امیر المؤمنین حضرت نریک
قسقامه خوئی و تغنیدن یساعی معلوم کن در حضور لردن باشقه محله تغنیمی یساع یوردیلر
دیو اعتذار ایلد کده * قالوا لاحاجتنا بطعامک وشرابک ان لم تسمعنا قال فاختاروا صوتا واحدا
اغنیکموا * انلر دخی بزم سماع ایتمز و غدا ی روحزی و یرمز ایسک سنک طعام وشرابکه بزم احتیاج جز
یوقدر دیو التجای تغنی ایلد کارنده ستان صوت واحدی یعنی بر مقامی تعیین ایلد ناکه تغنی ایدیم
دیوب فصل دیدکری اسلوبده ترنم ایتمه جکنی اشراب و بنده لکنه اغترار یساع ایهده التزام
خاطر احباب ایلدی و تعبیر ایلد کری مقامده اوله رق مهتابی و دلقایی وحسن لقا و صوتی
وعشقی آکیرن * محجوبه سمعت صوتی فارقهها * من آخر اللیل لما نبه الشجر * فی لیله البدر مایدی
مضاجعهها * اوجهها عنده ابهی ام القهر * لم تحجب الصوت حراس ولا غلق * ودمعها الطروق
الصوت منحد * لومکنتم لست تحوی علی قدیمی * نکاد من اینها لشی تنفطر * ایاتیه آغازه
ایلدی * قال فسمعت الدلقاء صوت ستان فخرجت الی صحن الفسطاط فسمعت شبا فجعلت لانسمع
شبا من حسن خلق واطافة قد الارأت ذلك کله فی نفسها و هیئتها فحک ذلك ساکما من قلبها
فجعلت عیناها فانبه سلیمان فلم یجدها معه فخرج الی صحن الفسطاط فرأها علی تلك الحالة فقال
ما بعد دلقا * حتی قصد ابو یزید دیر که وقتا که دلقا ستانک صوتی کوس ایلد کده خیمه صحنه
یعنی پرده خارجی یانه استماعه جعوب وایات نغزل اشمال ستانده بهبوط حسن خلقت واطافت
قدی سراپا ذاتنده مشاهده ایتمکله یعنی نظم اولنان صفات و احوال خوئی و عشق کند و سنده
کورینوب و او صوت حسن و وصف مستحسن دلقانک قلبنده کامن اولان آنش عشق تحریک
ونهیج ایدرک دودیده سی یاشلرد و کوب و یوغیلور کی اغله سی غلوا بتمکله بو حال نومده بوانان
سلیمانی او باندردی سلیمان بیدار اولوب دلقایی یاند بویاجی صحن فسطاطه جعوب حالت جعرت
وبکاده کورد کده ای دلقا بو حال کدر مال نه در دیو صور دقده (فصالت) الارب صوت رابع
من مشوه * ففتح الباب وامن وامن * یونست منه صوت واهله * الی امده یری * ماوالی عید *
او وانی و یوئی جی این و اب و جدی الخانی ستانک استماع ایدن جاربیه و عدی الخانی ایتمکله
بهره و اور صوت بانی حسن * مادی بویو حاله فودی * مناسنی الماع ایدر نظم مذکور یاساد
بندی * قال سلیمان دخی من هه کاه فوالله انک من قدامک منه ما حامر باعلام علی ستان *
سوی * مناسنی الماع فاتی دخی و فاتی الیه برسان ایدر دیوب خادم نرد

برینه مکاسنی کنوردیو امر ایدر * فدعت الدلف خادمات ان سفت رسول امیر المؤمنین الی ستان
نخزته فذلک عشره آلاف درهم وانت حرا وجه الله تعالی * دلقا دخی احضار ستان نغزیر و نکدر
ایچون اولدیفنی درک برله آجیوب کند و خادمه اکر امیرک خادم مرسلندن اول ستانه یتشوب فاجر
یلور ایسک سکا اونیک درهم و برروسی آزاد ایدرم دیوب کوندر * فسبق رسول سلیمان * لکن خادم
سلیمان سبقت ایدر * فلما آتی به قال یاسنان الم انک عن مثل هذا * وقتا که خادم ستانی کنورد کده سلیمان
ای ستان بن سنی بونک کبی شیدن یعنی تغنیدن نهی ایتمدی دیوب تو بیخ و عتاب ایلد کده * قال یا امیر
المؤمنین جانی الثمل وانا عبد امیر المؤمنین و غرس نعمته فان رأی امیر المؤمنین ان یعفو عن عبده فلیفعل
* ستان ای امیر المؤمنین بی اشبو کیفیت عصبانه کنورن نشوه عفاردر بن افندیرک مر بی قول
و غرس نعمتی بم اگر قولنک کتاهی عفونه اراده یورر سه اجر ایورسون دیو استعفا ایلدی * قال
عفوت عنک و لکن اما علمت ان الفرس اذا سهل تودقت له الحجرة وان الفحل اذا هدر ضبعت له النافقة
وان الرجل اذا تغنی اصفت له المرأة * سلیمان دخی صوجکی عفوا یندم لکن یتلز به ستنکه آت
کشد کده قسراق آکه یناشور وارکک دوه کورلده کده دیشی دوه سمع وصاله قولنی اوزادر
وارکک تغنی ایتد کده مر آه کلام مر امرجلی جان قولاغبله دکلیوب رام اولور * ایاک والعود
الی ماکان منک فیطول غمک * صاقن سنده اولان حاله من بعد عودایتمه یعنی بعددا جالوب چاغر مه
زیرا غم و کدرک اوزار یعنی سنی تعذیب ایدرم دیدی (مؤلف مستطرف دیر که سلیمان ستانک خایه
و آت تناسلی قطعه نفی ایلدیکی و مدینه منوره ده مغنیلر چوغا لدیفنی خبر و یرملر یله انلری دخی
اخصا و نفی ایتک اوزره و البسنه امر کوندر دیکی دخی منقولدر (محکدر که جزیره العربده
اولان بلادانک برنده کائن بر خاندانک رشا و جودر ناملرنده ایکی قینه مغنیه طریقه ایدیه لری و ارامش
واولنده ده مزید آندده بر مضحک کیمسه دخی او اوب محالس ظرفادن چیمنز و فنده که بر بزم باران
اولسه البته او انجمنده بولنور ارامش کیجه نك برنده او خاندان دازه خاصه عشرتند معتبر کبرا
اولان او مضحکی سخریات و مضحکایله اکتمک ایچون جلب ایش کلد کده سفره عشرته
اوطور ووب ذکر اولنان مغنیلرک فصل لری استماع و مطایباته محبتیه و شقایه باشلر مکر صاحب
دازه تک اولجه تنبیهی ایله مضحکه صوند قری نبیذه مسهل قومش اولغله تکرر دور سیاله دن
معه سی فارشمغه باشلر دیفنی خاندان کورد کده تناوم ایدر یعنی کوزنی قیساوب او یور کی یانار
جاریلر اوستنی اورتوب بنه تنبیه مقدم اوزره مغنیلر آغازه بی که نزل مضحک کشدنی بخلافه آتق
درجه سته واروب مضطر اولغله غالبا بومغنیه لریمده تربیه اولمشه بکرر دیو ملاحظه ایتمکله
یمنده کتفاره مراخیص دیکله مضحک قزلره * یا حیبتی این بیت المراحیض * یعنی ای بنم
سوکلیلم مر خاص زره ددر کوسرک دیو صور دقده * فقاتل احداها لصاحبه ما یقول سیدنا
قاتل یقول غنیانی * قزک بریسی ایاقداشنه نجاهل ایله مسافر افندیم زره تغنی ایلد دیو امر ایدر دیوب
* رحضت فؤادی فخلینتی * اهیم من الحب کل وادی * یتبیه تغنی ایدوب مضحکی اذعاج ایدرل بعده
مضحک ایچندن غالب بولنر مرات مکه دندر دیوب اهل مکه اصطلاحجه * یا حیبتی این المخرج *
دید کده بنه یکریکه تغنی دکر استر دیوب * خرجت بهما من بعد مکه بعد ما * اقام المادی
بالعشاء فاعتما * شعر یله دمساز اولوب مضحکک طلبنی قومه بیدر لر پس مضحک بنه سوزیمی
فهم ایدم دیر ظنمه کوره شامده بیومک کرکلردر دیوب اصطلاح شایجه * یا حیبتی این المذهب *
ای سوکلیلم محل ذهاب زره سیدر یلمدیرک دید کده کذلک باشقه نغم استور دیوب * ذهب من
الهجران فی کل مذهب * ولم یکن حقا کل هذا التجنب * نظمینی آغازه به الوب بنه قول مضحکی
کم ایتدیلر بعده مضحکه غضب کلوب لاحول بنه مطایب اکل مدیلر کان ایدر که بو فیدل مدینتی

بهر چهره که در دهر علی اصطلاح هم آسوی کوزلاریت الحلا فغنی برده در دیو
 صورجه بنه بسته آخرا به تغنی طلب ایدر دیوب * خلی علی جوی الاحزان اذظعنا * من بطن
 مکه و التسهید و الحزن * کفتار به غنا ایدوب بنه مطلوب مضحکی بشارت دیر بوکره * مضحک
 انفعالی آرتوب استرجاعله شوقا سقل قورقار مکه مصرقار یارینه مفار نه در دیوب قول درشت ایل
 مصری * یزیت حس * دیر که کربت معیه لریته تغنی دخوا ایدر دیوب * و حسونی
 و عز صبری فیه * ما احتیالی و ما یكون فعالی * یتنی اوقویوب قصد مضحکی کورولدی به
 کور دیر بهر مصر که کوفه ده یستدر دیوب کوفه ایله * این سکیف * دید که
 بنه بری آخریته طوغریسی شومسافر افتدیز کی صاحب طبیعت و قریحه بر ذات کورمدک
 غدای روح اولان غنادن کندویه قور کلیوب بنه آواز خوش استر دیوب * نکتنی الهوی
 طغلا * فشیقی و ما اکتھلا * سوزیله تغنی به باشد قلمی کی مغنیه لک سؤلرندن متنی
 کاتله یتلر نظم ایدرک تجاهل ایل دفع نقلته یول و برمد کلری طورل بنه و امسالک اذابه ضحک
 تحملی قالمیوب * و او یلا و اعظم مصیبتا * دیو فریاده باشد قدقه یورغان التندن ما جرابی
 تماشا ایل تبسمده اولان خاندان چاتلبسی مرتبه ده ضحکی طوندرد قدقه مضحک ایاغه قالمیوب
 مغنیه بهی زانیه لرا کر بنم مقصدیمی بیلدیکز ایسه اشته سزه بیلدیریم دیو همان اتکنی در میان
 و او طور دینی مقعدی و مغنیه لک اوستلری تلویث ایدر و خاندان ایسه قهقهه دن بایلور مرتبه به
 واروب ای مزید حبسک و ادیک یوقی مفروشات قصریمی بر باد ایتدک دیو عتاب ایدیک بنم
 حیات نفسم سنک و طاور مفروشات کنکند غنیمده اعز در بهی سقیه دیو حایقردیغه دخی ضحک ایل
 منبسط او لب عطایای کثیره نائل ایلشد (قلت) مؤلف مرحوم یو بانی دخی اشوماده حکایات
 کثیره اولوب اگر جمله منی بسط اراده اولور ایسه مجلدانه احتیاج در کار اولمغه همان * مافل و جل
 خیر من بل * طریقتدن برازیله اکتفا اولمش دیمش و فقیر دخی مؤلفک اتیان ایلدیکی حکایاتک
 چوغی امویه اها بستان لهو و لایله مائل یولنلره ان صحیح و ان کذب عز و اسناد اولان هوایی شیردن
 عبارت اولمغه عباره سی بلیفه و مفهومی اهن اولانلری انتخابه ترجمه ایدوب سارلری نقل و ترجمه ده
 بیخ بانه دیمش و غایت بهر ویری زک ایتدیر * کورمک اسرار ایسه اصلنه باق و اطراف

بسم الله الرحمن الرحیم باب الحادی والسبعون

اشویش برنجی باب برافصل ایچره عشقک ذکر و عشقک افتخاری و عشق سبیله فوت اولانلره
 متعلق احادیث یاننده در * فضل اول * جاحظ قولجه عشق محبتدن زیاده اولان
 حاکم و غیره روایتلر ایسه سرف دیوب کی یعنی نصاب جود شری و عقلی بی طاشقن
 اولان اعطایه سرف دید کلری کی محبت معتدله بی یکن جبه دخی عشق دیر * قبل اول عشق
 النظر و اول الحر بق الشر * یعنی بر فو لیم اول حریق اولدینی کی یک نظر دخی عشقه بادیدر
 یعنی عشقک اول سهولتله اولان نظر واحد ایسه ده سوک دشوار اولور (اعرابدن برعاشقه
 مکه مکرده ده معشوقه تک حبیده نه مرتبه به بالغ اولدک دیو صورلد قدقه حالا مکانی طاشقندر
 حاکم و غیره روایتلر ایسه سرف دیوب کی یعنی نصاب جود شری و عقلی بی طاشقن
 * الا وقد کنت کاکان * لکنه باح بسر الهوی * وانی قد ذبت کمانا * اشویش لایلا عامریه نکدر
 و قبس بخون حقدقه نظم ایتدیر که مفادی بخون نه حالد ایسه بندخی انک حالد اولورم لکن
 اوسر عشق اشاعه ایدی وین کام اوادیم حالد ایدم دیوب طرفین بر برینه عاشق اولوب
 حاکم و غیره روایتلر ایسه سرف دیوب کی یعنی نصاب جود شری و عقلی بی طاشقن
 حاکم و غیره روایتلر ایسه سرف دیوب کی یعنی نصاب جود شری و عقلی بی طاشقن

المعذب صابر * فی خطبایخی الهوی مغفور * زفره فی الهوی احد لذب * من غزاة و حجة مبرور *
 اشو قطعه صاحب المتوکل فتح بن خافک نظمدیر که مالی ای عاشق معذب صبر ایل زبرعاشقه
 ملازم اولانلرک خطاری مغفور درو عشقه اولان زفره یعنی عاشقک آتش درون ایل اولان بر آهی
 ذنبی غزاة و حجاجک سعی مبرور زدن زیاده محو ایدر دیمکدر (قلت) بحث آیدن منغم اوله جخی
 وجه اوزره بو آهده عفت شرطدر * وانی لیرضی المریبایها * واقع منها بالشیمة و الزجر * اشو
 بیت دخی احمد بن عثمان نام خطاطکدر که مالی بن معشوقه مک قیوسندن یکمکه راضی و شتم
 و زجر بنه قانعم یعنی معشوق جور عاشقه لطف و قرب مکانی مشاهده سنه بلکه عاشق صادق
 زدننده و صالته عدیلدر دیمکدر * لوجز بالسیف رأسی فی محبتها * لطار یهدی سر یعنوها
 رأسی * بودخی شعرانی هنکام جهالتدن شبیان عذر یتکدر که مفادی عاشقک معشوقه مک مجذبه
 ایکن سبیله باشی کلسه او باش بر هوا اولوب یا خود مجذبه اوله رق سر یعا جانب معشوقه
 او چاردی دیمکدر (قلت) اسکرییت مذکور غزله اوله رق رأسی قافیه سنده اولوب مفرد
 ایسه مطالعة عاجزی اوزره (نحوها رأسی) رنده (نحو مسکنها) اولسه عیب نکرار قافقار ایدی
 (یحیی بن معاذ حضرت لری عذرا عاشقی یانده و عشقک عذاب درون اولدینی افاده ده اگر تقسیم
 عذابه ما مور مستقل اولسه ایدی عذابی عاشقانه تقسیم ایتدیریم دیمشدر * فصل ثانی *
 عفت ایدن عاشقرا ایله افتخار لری ذکر کنده در (روی عن بن عباس رضی الله تعالی عنهما قال قال
 رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم من عشق فمات فهو شهید و قال صلی الله تعالی علیه وسلم
 عفو انعم نساؤکم) اشو خبر لری مؤلف یازمشدر (قلت) شیخ ابو بکر کلابادینک معانی الاخبار
 نام کتاب فاخرنده بحر اولوب راغب پاشا مرحومک سفینه سنه بالانتخاب قید ایلدیکی نقل منطوقیجه
 حدیث شریف مذکوره عاشق کاتم عقیف شهدا سلکنه مندرج اواد یفته حکمت هر نه قدر
 عشق شایع و بعض ناس غنیمده وصف فطیم ایسه ده حصولنده اختیار عید اولوب غلت کی
 انسانه عروض ایدر بر کیفیت اولسیدر شهدادن اولان مقتول فی سبیل الله و مبطون و محروق
 و مفروق و سارلرینه عارض اولان سبب ضروری کیدر لکن کتم و عفت شرطیدر و افلاطون
 دخی هوانک یعنی عشقک ماهی بنی بلم لکن جنون الهی اولدینی و مبتلاسی نه مدح نه مذم او انور
 دیو افعال اختیار به و کسبیه دن اولدینی اشراب ایتدیر خلاصه عشق محبتک حدیثی
 تجاوز یدر زیر محبتک بدایت و نهایی وارد ایتداسی (موافقت) اولوب (میل) و (ود) و (حبت)
 و (هوی) و (وله) نمر تبدیل بنه بالترقی صره سبیل واره رق (عشق) ده قرار ایدر (واحد بن عبسی
 المصری شویله تعریف و تقسیم ایدر که محبت دیدیکمز رشیه اقبال و توجده و کاطاعت و انکله
 استیاسدن پس محبت معانی مذکوره ده کمال بولد قدقه اندن وده نشأت ایدر وود محب ایله محبوب
 یتنده و حشدن اولان وسائطک زوالیله حصول القدر بودخی معانی سنده کمال بولد قدقه هوی نشأت
 ایدر که محبوبدن غیری شیدن قلبک فراغیدر بودخی تمام اولد قدقه اندن صباه نشأت ایدر و صباه
 کاسه قلبک رحیق حب ایله طولوب فیضان ایتسیدر ایدی اشو فیض تحکم ایدوب قلبه مستولی
 اولد قدقه عشق پیدا اولور و عشق دخی محبوبک قری راحه روح و صفاسنی تنسم ایدر و روح
 مذکور قلبه جریان ایتکله قلب طارلشوب شغف نشأت ایدر و شغف قلبک احتراقیدر و قرآن
 کریمده اولان * لقد شغفها حبا * عین مهمله و دخی مجمله ایله قرائت اولمشدر و علی قول
 مهمله ایله شغف رأس قلب و مجمله ایله شغف قلبک و عاسی و یازاری و یا جلدی و یا خود وسطی
 و یا سویداسی اولق اوزره اقوال وارد و محبتک رأس قلبی تقشی ایتسی شغف و وسطشدن
 تقشیشی مجمله ایله شغف و حسن مصری حضرت لری شغاف حجاب قلب و شغاف سویداسی

وسوید اجوف قلبه بر علقه سیاهدر و قنایه محبت شفاف مر قومه یعنی سوبدایه و اصل اوله
نفس تلف اولور دیمشدر و ابو عمرو بن العلاء **ع** قد شفها حبا **ع** قول کریم **ع** ای حرق حبه
شفاف قلبها و هو حجاب القلب **ع** دیو تفسیر ایلشدر انتهى قول ابن عبسی (و بعض ادبا دخی
بومقامده شویله دیر که عشق ابتدا نظر واستحساندن تواد ایدر بعده قوت بولدقده و دوت اولور
و دوت سبب خلندر و اشبوخلت بین المحب والمحبوب تکلفی و سر آری کشف واسقاط ایدر بر کفیندر
و بودخی قوتلند که هوی حالتی ایجاب ایدر و بوحال دخی محبت زمام اراده سنی دست محبویه
تسلیم ایدر و بودخی تقوی ایلد **ع** کده عشق اولور (و بعض متکلمین عشقی تعریفده بویله
دیر که عشق قلبه تولد ایدر و آنده حرصدن بر از مواد مجتمع اولور بر طمعدر که قوت بولدقده
مبتلا سنده هیجان واضطراب و اوقوسر لقی مر داد اولقله صفر اسی تلهب ایدر و دمی محترق اولور
و دم و صفر دخی بالاستحاله سودایه صبرورت ایلله سودا غلبه و طغیان ایدر و بو طغیان دخی
فکری افساد ایکنکه اولبان و بولیمان شیرینی نمی به باشلوب جنونه وودی اوله رق عاشق کاهیجه
طغیان سودا بالذات نفسی قتل ایدر و کاهیجه غم ایلله قوت اولور و کاهیجه عاشق نفس الدفنه نفسی
غلاف قلبه بو غیلب یعنی صقشوب و قلبی دخی اوزرینه منضم اولقله انفرج بولیمه رق قوت اولور
و کاهیجه دخی محبویه زیاده سیه تشوقده اولوب اوخلالده محبوباته کلدیکی آند نفسی خفاة چقار
کیدر و الحاصل علماء متکلمین و فلاسفه ک اخبار لجه عشق فساد طابع و احتلاط امشاج و انضمام
و انفرج سببیه اولان حرکات قلبدن بادی تلف عاشق و اسباب مذکوره و ذات عشق افعال
اختیاریه دن اولما فله علما و ادبا و حکما اشبو بلا ایلله مبتلا رفیق و رقت ایتمشدر و شهادت
عاشق دخی بومعایه مبنی بر عشق مبدائی نظر غیر اختیاری و کفایتی دخی معق و اولان
هانجس و خاطر و هم مرتبه لنده کوریتان احوال قلبیه دن اولوب افعال فعلیه اختیاریه جوار حدن
اولد یفته بناء بو بولده فوت اولان حکم شهادتله مبشردر لکن آنده ایکی شرط وارد که بری
عفت و دیگر کی کم محبدر و عفت دخی ایکدر که بری امر فاحش و ارتکاب ممنوعدن مقتدر و امر
فاحشه عاشقده میل از بولور و ذکر اولناب اوصافده اولان عاشقده شهوت نفس و حرکت طع
کم اولشدر یعنی یوقدر و عفت ثانیه محبوی کور مکدن و محالسه سندن و صحبت ایتمکدن و برنوع
تاویل ایلله مع المحبوب مواضع استراحت و تنهاده بولمقدن نفسی حبسدر که بولور محظورده بولمقه
سیدر انتهى النقل ملخصا (منقولدر که بعض اهل عرفان دیمشدر که کعبه مکرمه استقبال
ایتمش ضعف بدن و مخافتی غایتده بر مرأه کوردمکه اللربنی فالدرمش اولدیغی جالده دعا ایدر بکا
رقت کلکله ای خاتون بر حاجتک و ارایه سوبده دیدم نیازم **ع** تزود کل الناس زادا یقیمهم **ع** و مالی
زادا والسلام دلی نفسی **ع** نظم ایلله موقوفده ندا اولمقدن دبدیکه مالی هر کس نفس لربنی اقامه
و ایضا ایلده جند زود و ذخیره ادخار ایتدیلر لکن بنم زادم اولما فله نفسه سلامت اوله یعنی بقا
قیامه وار دیمکدر (راوی دیر که قنایه امر مرأه اوزده یت مذکوری میان حجاجده ندا ایلدیکمده
ناگاه نجل الجسم رفی بکا طوغره کلوب زادنم دیدی بندخی اوزاد ائنده اولان نجف یکدی آلوب
مرأه نایانه کتوریم **ع** فازد علی النظر والبکاء ثم قالت انصرف بسلام **ع** بر برینه نگاه و بکادن
برش زیاده ایتمدیلر یعنی تکلم و فوع بولیمه رق بر از طوردلرند نسکره مرأه اوفایه سلامتله کیت
دیمکله منصرف اولدی و بن بوحال عرابت اشتی کوردیکمده مرأه ای همشیره شوملا قانکرده
نظر و بکایه قصرک سری نه اولدیغی بیلله مدم دیدیکمده **ع** امسک یا هذا اما علمت ان رکوب
الارود دخول النار شدید **ع** موص می کیمه عاره رکوب و ناره دخول شدید اولدیغی یعنی نظردن
ایلر و دار بنده حیالونه جق کازی ایدویده نار حیمه کیمک فنی کوچ ایدوکنی بیلر بسن دیو
عاشق عقیف صادق اولدیغی اطهار ایلدی **ع** کم قنایه فرت بن اهو فیمنی **ع** منه الحیا و خوف الله

والحذر **ع** کم قد خلوت بن اهو فیمنی **ع** منه الفکاهة والتأییس والنظر **ع** اهو الملاح
واهو ان اجالسهم **ع** وایس لی من حرام منهم وطر **ع** كذلك الحب لاتیان معصیه **ع** لاخبر فی اذنه
من بعد ما سقر **ع** اشبو قطعه محرره ابراهیم بن محمد الملهلی الواسطی نکدر که مقادی بن معشوقه
واصل اولدم لکن باری تعالادن حیاء و خوف و حذر بنی خشیاتدن منع یتدی و سوبدیکم ایلله چوق
زمان خلوتش بن او اوب ملاطفه و موانسه و نظری بنی قانع قیلدی بن کوزلری و مجالسه لری بنده
حرامه میل اولدیغی حالده سورم اشته محبت مقبوله بودر یوخسه معصیتده بولمده دکلدر
و برلنکه صوکنده جهنم اوله آنده خیر یوقدر دیمکدر (بنی کتب بلغاسندن بری دخی نظر ایلله
قناعتی افتخارنده **ع** ان اکن طامح اللعاط فانی **ع** والذی یملک الفؤاد صغیف **ع** یتن نظم ایتمشدر که
مالی بن کوزله زیاده باقیجی وز زیاده طالب ایه مده تقلیب قلب یدقدرنده اولان ذات اجل و اعلایه
قسم ایدر که بن ناظر عقیف و عاشق صلاح البقم دیمکدر و افتخار عفتده اشبو **ع** فقلت بحق الله
الا آتیتنا **ع** اذا کان کون اللیل شبه الظیال **ع** جئت و ما فی النوم یفقدان غیرها **ع** وفقدانم عنها
کل واش و حارس **ع** فتننا بلیل طیب نسلده **ع** جیعا ولم یلق لها کف لاس **ع** نظمی
دخی کوزل دیمشدر که مالی بکامعشوقم رنگ شب طبلسانله دوندکده یعنی سیاه رنگی اولان
باش اورتسی کی قرار دقده آند ایچدرک خانه سنه و میشته دعوت ایلدی بندخی کشته وسندن غیر
بیدار اولدیغی و فوغلیجی ایلله کوز دیمشدرک جسمی آندن غافل اولدیغی حالده کلدیم و او کیمه نابصباح
نظر و صحنه لند ذابدرک لمس ایدمی کف اتی تقلیب ایلدیکی یعنی نته طوفندیم حالده برابر
یتنوت ایتدک دیمکدر (محکیمدر که بر فراری کیمه یار آندن برینک خانه سنه فاجوب امان برادر
بنی دشمن تحری ایده بورل صافله و جائمی قورنار دیو الجسا و دخالت ایدر اودخی طشره کیدر
بولمقله زوجه سنه **ع** اوصیک بضی هذا خیرا **ع** یعنی اشبو مسافری صافله و کیمه به طورمه
دبوتیه ایلله بولنه روان اولور و طشره ده برای طرفنده ابشنی بنور و بعودت ایدوب همسرینه
مسافریمز نه کیفیتده درد بوسوردقده خاتون **ع** ما اشغله بالعمی عن کل شی **ع** هر شیدن کورلک
مسافری عجب مشغول قیلدی دیو جواب و بر یعنی مکر مسافر مر قوم خانه صاحبی کندیکی کی
کوزل بنی قیابوب دویشته قدر اچما فله نه خاتونی ونه منزلی اصلا کومش امش (قلت)
اهل بخور و خیانت کورلک اوله رق متبصرانه بر عفتدر **ع** عربده عقتله مشهور اولانردن بری دخی
عمر و بن ای ریمه در بخون کی مشاهیر عاشق عربدن جیلاک معشوقه بی بینه اصلحه اویهدن
عبد الملك بن مروانک حضورینه کلش امش عبد الملك ای بینه عاشقک اولان جیل شاعرک
سنک حقه کده نظم ایلدیکی اوصافدن سنده بن برشی مشاهده ایده مدم دیدکده اولدخی **ع** یا امیر
المؤمنین انه کان براتی بعین البسنا فی رأسک **ع** ای امیر المؤمنین جیل بکا اوایی کوز ایلله یعنی
نظر عاشقانه ایلله نظر ایدر ایدیکه او کوزل سنک باشکده یوقدر یعنی سرک نظر یکر عشقه دکلدر
دیدی بعده عبد الملك **ع** فکبف رأیت فی عشفه **ع** جلی سنک عشفکده نه کیفیتله کوردک یعنی عشقی
صادقانه میدر یوقسه دکلدر دیدکده بینه **ع** قالت کان کما قال **ع** جیلاک بکا اولان عشقی اشبو
شعرنده دیدیکی کیدر دیوب **ع** لا والذی نسجد الجباه له **ع** مالی بمانحت ذیلها خبر **ع** ولا یقیها
ولا هممت بها **ع** ما کاب الا الحديث والنظر **ع** نظمی اوقودیکه مفهومی اود ذات مقدس
ذی الکبریا به عین ایدر که ذات اجلته مخلوقاتک جبهه لری **ع** جبهه ایدر حیمه مک زیر دامنده
اولان شیرنده خبرم یوقدر یعنی تبیل دخی وقوعه کلامشدر و **ع** قصد شهوتم دخی واقع اولوب
خلاصه صحبت و عاشای جالدن ماعدابر حال شهوت اشتیال یتلیمزده برده براند از ظهور اولدی

دیمکدر (اشبو قطعه جیل بالنامه یا لاده ده یازمشدر (ابو سهل ساعدیدن منقولدر دیر که
جیلک روینده ارموت اولدیغی وقتده یعنی حالت احتضارنده یانته وارمش ایدم بنی کورنجه
* یا باسهل ان رجلا یلقی الله ولم یسک دما ولم یسرب خرا ولم یأت فاحشه اترجوله الجنة *
ای ابو سهل بر کیمسه که بغیر حق قتل نفس ایتمه و باده ایچمه و زنا و انک امانی افعال فاحشه بی
کنورمه یعنی ارتکاب فحشیات ایتمه و بو حالده لقاه الله ایله مشرف اوله یعنی جانب بقایه
انتقال ایده انک حقده جنت مأمول ایدر مبین دیدی بندخی * ای والله فن هو * های های
امید دخول جنت ایده رم اول کیمسه کیمدر دیمیک * انی لارجوان اکون ذلک * جیل اورجل
بن اوله جفمی رجا یدرم یعنی بدن ذکر اوانان منهیات صادره اولدی دیونشکر ایلدی بعده
یوقولنک اوزرینه معشوقه سی بنینه بی تذکیر ایلدم * انی فی آخر یوم من الدنیا و اول یوم من الآخرة
لانالتی شفاعه محمدان کنت حدثت نفسی برینه قط * جیل دخی اونذ کبرمک عقیده بن ایام
دنیاک آخری و آخرتک اولکی کوننده یم یعنی اصلا امر دنیا ده علاقه م فالیوب ریایده جک کوشه
یوقدر دیوب کاذب ایسه حضرت محمد علیه الصلاه والسلامک شفاعتی کندو یم و اصل اولماسته
تعلیق ایله بنینه یم داثر خواطر قبیلندن اوله رق دخی بدن اصلا سوء نیت صادر و بادی نهمت اوله جق
حالت اولدیغنی بیان ایلدی رجه الله تعالی (مرویدر که اب محترم حضرت رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم عبدالله بن عباس المطلبی بر بغه یعنی نفس پروران نسواندن بر جیله خاتون
مشار الیهک اومهر سپهر رسالته مطلع اوله جفته کهندن بالاستماع مطلع اولوب و نور نبوی عینی
بیننده دخی مشاهده ایتمکله و آیت رحمت کند و سندن کلک املیله بالخادعه عبدالله پاک دامنی
خلوتخانه مراد نه جلوه سعی بسیار ایلدی مشار الیه دخی خصیصه سلسله الذهب اجداد پاک نهاد
اولان عفت اوزره نکاح حسن وصالدن امتناع و ابا ایدوب * اما الحرام فالحمایم دونه * یحیی
انکریم عرضه و دینه * یتنی نظم ایله او خاتونه ارسال ایتشددر که مفادی بن نکاحله اولور سه
راضی اولور اما حرام ایله وصال مطلوب ایسه کرمک عرضنی و دینی بو باده و قایه ایدن مرک
و موت بکاسر اولمشدر یعنی بنی اولدر سه ده وصلت حرامی استم دیمکدر * و عفت فخرنده
بر شاعر دخی * واحور تخضوب النان محجب * دعانی فلم اعرف الی مادعا وجهها * یخلت
بنفسی عن مقام یسبها * ولست مریدا ذلک طوعا ولا کرها * قطعه سن نظم ایتشددر که
معنوی بنی برسیاه و سپید چشمنی غایتده اوله رق زیاده کوزل کوزلی و قتالی پارمقلی محجب یعنی
پجه و زار او تولی بتدیکم بر فرد دعوت ایلدی لکن نه ایچون دعوت ایتدیکنی بتدیکم اکلشین
و یمه جک یمه بولتسون دیوب یخل نفس ایتدم یعنی کتدم و بن بکا و دیگره شین و یمه جک شبنی طوعا
و کرها اراده ایتدم دیمکدر محبو به یمه بو نظیده صیغه مذکر ایله اسناد فعلی شخص اعتبار یله و یا خود
استعاره در قنامل (لبلا ای خبلیه شاعره بی بر شاب مراده یعنی وصلتنی نمئی ایلدکده اشعراز ایدوب
* و ذی حاجه قلنا له لاسمع بها * فلبس الیهما ما حییت سبیل * لنا صاحب لابتغی ان نخونه *
* وانت لاخری صاحب و خلیل * قطعه سن نظم ایله جواب یأس و برمشدر که مالی بزدن وصال
امل ایدن کیمسه به مادام الحیاة ارامضلاله یم ایچون طریق یوقدر و یم صاحب یعنی زوجم وارد
اکا خیانت ایتدمن دخی دیگر بنه صاحب و دوست سن یعنی سنک دخی زوجم وارد اوسکا
زنا ایله خیانت ایسه راضی اولور مینک دیمکدر (وقال آخر * انس حرار ما هممن برینه *
* کتباه مکه صبدن حرام * یحسبن من لین الکلام فواسقا * و یصدن عن الحنا الاسلام *
مالی عربک اویاک دامن کوزل قزلری موانسته وجهه شایان حره در درک کتولک کندورندن
صادر اولمشدر و انحر حرم مکه مکره ده اولان آهول کیدر که صیدری مؤمنله حرامدر کلات

شیرین و زمین لردن فاسقه لردر کان اولنور لکن انلری اسلام خندان یعنی فاحش سوزدن منع
ایتشددر دیو عفتلری بنی نادر (عباس بن اخفک تحسینکرده اصمعی اولان قطعه سیدر * اناذنون
اصب فی زیارتکم * فعدکم شهوات السمع والبصر * لا یضر السوء ان طال الجلوس به * عف
الضمیر و لکن فاسق النظر * مالی ضمیر و قلبی عزیمت سوء دن پاک اولان عاشقه طول قعود ایله
بمجرد تماشای جمال و مصاحبت صفا اشتغال ایتک ایچون زیارته اذن و برر مبسکز بو محبو بلره
خطابدر قندبر (منقولدر ابراهیم بن المهدی عباسی مأمون خلیفه دن فراری هنگامده
همشیره عی زینب بنت ابی جعفرک خانه سنه قاجوب کیر لشمش ایدی مشار الیهما دخی حرمده
بر او طه ده صاقلیوب خدمته حسن و ادب و کالده فریده زمانی اولان ملک نام جاریه سنی تعیین
ایلمش ایدیکه بشبوز یک درهم سکه سیمله شرانته طالب و ارایکن صانماش ایدی بوخلالده ابراهیم
مختنی ملک مذکور به یه چار پلوب عاشق حیرانی اولدی و بالنفس طلبده حب ایدوب برکون
باشی اوجنده خدمته قائمه ایکن ارتحالاً نظم ایلدیکی * یا غزال الی الیه * شافع من مقلته *
* اناضیف و جزاء * الضیف احسان الیه * شهری تغنی ایله طالب متاع وصالی و عاشق جمال
مشئت الی الی اولدیغنی اشعار ایلدی جاریه دخی ظاهر اولدیغنی اوزره ابراهیمک اراده ایلدیکی
ماده بی تفهم ایله سیده سنی زینبه شهری قرائت و ماجرای حکایت ایلدکده مشار الیهما فی الحال
جاریه به ابراهیمه کیت و سنی اکاهیه ایلدیکی افاده ایت دیو اعاده ایلدی و قناکه جاریه غنچ
ودلال و پیام استبشار و تبسم وصال اشعار ایله زینبه وارد وده ابراهیم شهر مذکور کوری کدک تغنی
ایله تکرار ایلدیکی انده ماده هبه بی سو یلدن در آغوش معامله سنی اجرا ایده دوشیمک * کنی
فلست بخائن * یعنی ای جاریه چکل بن خائن دکم دیو استنکاف وصال ایلدی بعده جاریه
* یاسیدی قدوه بنی لک مولاتی وانا المرسل * یعنی ایتدم ملک جاریه کزی سیدم سره هبه ایتمکله
انی تبلیغ ایچون بنی کوندرمشدر دیمیک * اما الان فتم * اشته شمیری های های مجتبی ثمرات
بوستان وصال اولورم دیوب خلوتخانه حل طیبده ذوقیاب وصلت و تمتع مرادوت اولمشدر
(معنای افتخار مذکورده مبرد دخی * ما ان دعانی الهوی لفاحشه * الانهانی الحیاة والکرم *
* فلا الی فاحش مددت یدی * و لامشت لی زلله قدم * قطعه سن دیمکدر که مفادی عشق
و محبت افعال فاحشه به بنی دعوت ایتدی که حیا ایله کرم بنی اجابندن نهی ایتدیله بن امر فاحشه
مدید ایتدم و ایا قلم دخی سورچه جک یمه مشی ایلدی دیمکدر (وشاعر آخر دخی احکام فضایی
شهریه دن اوله رق بلکه تأویله مساع اولفله او یولدن * یقولون لا تنظر فتلک بلیه * بلی کل ذی
عینین لابد ناظر * وهل فی اکمال العین بالین ریه * اذاعف فیما بینهن السرا * دیمکدر که
مالی حلالک اولیمان کوزله باقه که بر بلیه در دیرر بلی او بر بلیه در لکن هر صاحب چشم اولانک
نظر دن افتراقی یوقدر و آیاعینی عین ایله اکمالده یعنی جلا بخشش بصیر اولان عین مکمل دلره
ینلرنده اولان سرارده یعنی قلبده عفت اولدیغنی و سوء نیت بولما دیغنی وقتده نظر ده بر نهمت وارمیدر
دیمکدر (محمکدر که خلفادن بر ذات حبیب ما یله شعر انشا و انشاد ایتمکله تعهد ایدوب نه زمانکه
بر بیت اوقوبه عشق رقبه ایده یم دیو نذر ایلمش ایدی واشبو عزیمتی ایچنده بیت مکرمی طواف
ایدر ایکن و جهلری خوب و تکلمری بلاغت اسلوب بر جاریه یعنی بر تازنه یاشلی قزایله بر شابی
عاشقانه موانست و صحبت ایلدکلی حالده مشاهده ایدوب شاه خطایا * با هذا اتق الله انی
مثل هذا المكان * یعنی ای آدمی حق تعالی دن انقضا ایله یونک کبی مبارک مکانده فحش آلود
سوز اولوری دیو عتاب ایدر شاب دخی * والله ما ذلک لحننا و انما انبه عی و اعز الناس علی وان
ابغضهم من زوجه الفقری و فاقی و طلب منی مائنه فاقه و مائنه و قبه من الذهب ولم اقدر علی ذلک *

خدا به سو کند ایدر مکه زم اشبو محبت خشیانه دایر اولوب سوزو کد از حمیرت عاشقانند صادقانه در
و بو حاره بنم عم قری و عنده مد اعز ناسدر یعنی معشوقه عاشقه مدر او بنی و بنی استزل لکن
بیایسی فقر و فاقه مه بناء محاله به ایق صور تنده مهر اولق اوزده یوزدوه و یوز اوقیه التون طلیله بکا
ترو یچدن امتناع ایدر و الحال که یونلری ادایه بنده قدرت یوقدر دیدکده خلیفه حضرت نلر بنده
رقت قلب کلوب فی الحال مطافه قرک و الدینی احضار و طلب ایلدیکی دوه و التونلر شمدی و براسون
دیو امر ایدوب عقد خبری کلمه بورادن حرکت ایتیم شمدی و ارقه دایت تنبیهله و الدینی کوندر
والد دختر حیوان و التونلری الوب و عقد ایدوب خبرینی حضور خلیفه به کنور حضرت خلیفه
باهر الاحسان روح الله تعالی روحه الی یوم المیزان موفق اولدیغی احسان مذکوره شکران ایلله
بعد الطواف سرورل بنده بناء دایره حرملر بنده بریت شهر ترغیله داخل اولور جواری
خاصه زندن بر جاریه مقبوله بلیغه نذر مذکوره واقفه اولغله * یاه ولای تشد شعرا انست
ماندرت ام ناک قد هویت * ای ولی نعمت افندیغی شمری انشاد بیورر سر نذر شر یفکری
ونو تدیکر می باخود بر دلقرب کوزله علاقه ایدوبده رمام اختیاری الدغی کیدر دیکر دوه طایفه
ایدیچک در حال بالار تبحال * تقول و لبدی لمار ایتی * طربت و کنت قد اسلبت حینا * اراک
الیوم قد احدثت عهدا * وجدلک الهوی داء دفینا * بحکک هل سمعت لها حدیثا * فشا فک
اور ایت لها حزینا * فقلت شکی الی - اخ محب * کذل زماننا اذ تعلینا * فذا النجی و القديم وان
نعزی * محب حین بلقا العاشقینا * ایسانی نظم و قرائت ایلدیکه مفادی جاریه مز بوره خلیفه نل
مطایفه سنی و ما جرای طواف و عقدی بیاند ر حضرت خلیفه نظر مذکور قرائتدن
صکره تعداد ایتدکده بش یت اولغله هر بر یچون بر جاریه آزاد و جهاز بسیار ایلله بر بنده ل بند
تعداد ایلله چراغ و نائل مراد ایدوب جاریه مز بوره بلیغه به * لله درک من خمسة عفت خمسة
وجعت بین رأسین فی الخلال * ای جاریه خدا نل عزوجل خبر بنه نائل اوله سین بش یت انشاسیله
بش نسج نل عتقته و ایکی رأسک حلالده جمع اولسته یعنی معتقلک ذات زوج و مال اولسته سبب
اولدک دیو تحسین ایلشدر (قلت) اوقیه همزه نک ضمی و مدی و فاک کسری و یانک تشدید ایلله
قرق درمدر شکیم حدیث شریفده واقع اولشدر و زمان قدیمده دخی اوقیه یوه عتابه در و اما
بوزمانده خلقک اصطلاحنده و اطبانک تقدیرنده اوقیه اون درت درهم و بر درهمک دخی بش
سبعیدر کذا فی و انقولی اما حالاناس استعمالنده نزه و ارسک اوقیه در یوزدر همدر (عثمان ضحاکدن
منقولدر دیمشدر که حج شریف اراده سیله کیدر کن مر حله ابواده برخیمه به قونی اولدم و خیمه نل
قبوسنده و طور بر تاره دختر حوری منظر کوردمکه کمال حسن و جمال بکا حیرت آور اولوب
شاعر عرب نصیب مشهورک معشوقه سی زینب حقنده نظم ایتدیکی * زینب الم قبل ان یرحل
الرب * و قل ان تمیلنا فاملاک القلب * یتنی تمیل ایتدم اود دختر بیینی استماع ایتدیکی آنده بکا
* یا هذا اعراف قائل هذا الکمر * ای طورن ذات بو شهرک قائلنی یلورمسن دیدی بندخی ناظمی
نصیب دیدم * فیه زینب * بک زینب دخی یلورمسن دیدی * یا هذا یحکک نم دیدی
حیک الله و حبک دیو دعا ایتدم بش (اما والله ان الیوم موعده و عدنی العام الاول بالاجتماع فی
هذا الیوم له لک التبرح حتی تراه * نفعه بقی بو کون کین سنه کین و عدی اوزره ملاقاتم کونیدر ظن
ایدرمکه نصیبی کورمدن بورادن زائل اولماز سن یعنی کمدن کور رس دیدی و بز یو صحبت اوزرنده
ایکن و ادینبرو بر سواری کلکده اولدیغی نمایان اولدی زینب بکا شورا کی کوردکی دیدکده
نعم کوردم دیدم ظن ایدرمکه نصیبدر دیدی فی الحقیقه نصیب اولغله بزی اسنیه رک کاوب و خیمه به
قریب بره انوب جانمزه اقبال ایلدی و سلام و پروب زینب قریب محله و طور دی زینب انشاد

شعر ایلمسن التماس ایتکله انشاده باشلدی بندخی ایچمدن مدت مدیده بر برندن افتراق ایدن محبار
میاندن البته بر حاجت و نهانی عرض ایده چک حالت اولور دیو قالدوب دوه ملک یانته کیدوب شدینه
شروع ایلدی بکده نصب ای رفیق راهم اوله جق ذات * علی رسالت انی معک * عجله ایچمه بن سنک
معبتکده بم یعنی بر بکده حکم دیوندا ایلدی بر ارجق توقف ایتدم زینب و داعله کلدی و بر لکده
کیجه مسامره ایدرک بوله روان اولدق و بدایت حر کتمده بکای رفیق ایا خاطر بیکه طول زمان ایلله
هجران اوزره اولان محبار التقا ایتدیلر احد همانک آخره سو یلیه چک بر حاجتی اولق ایلدر
معنایی کلدیمی دیو صور دقدده اوت کلدی ایدی دیدی بکده اشویت مکر مک صاحبیه عز شانه
قسم ایدرمکه زینب ملاقاتمه اشبو کوردیکلک محلدن اقرب بره قعود بندن واقع اولدی دیو بیان
عفت ایتدی راوی دیر که نصیبک نصیبی اولان نصاب نام استقامتدن بکا تعجب کلوب * هذه
والله هی العفة * دیدم دیمشدر یعنی * نشته عفت اولور ایسه بویله کرک * نوله یو عاشقه
دینور سه ملک * ما لکجه اولان فسملی کلامله شاپاش و تحسین ایلشدر (اصمعدن منقولدر
دیمشدر که بر اعرایسه دن سز زده عشق نه عد ایدر سز یعنی معامله عشا فکرتدر دیو
صور دیمشدر اومر نه بلیغه عقیقه بزرده معامله عاشقین قوجاقله و سقشدر درمه و او بعه در یعنی
انجق بونلره منحصر اولوب بود اتردن خارج کر یوه غیر نافذه نخطی یوقدر دیوب یوه معناده اولان
* ما الحب الا قبله * و غز کف و عضد * ما الحب الا کذا * ان نکح الحب فسد * شعر بی انشاد ایلدی
(منقولدر که بر عاشقک معشوقه سی عجمه سی او غلبه زفاف اولدیغی کیجه ده عاشق مرقومه
بو کیجه معشوقه که ظفر یولسک ایدی مسرور اولورمیدک * نعم والذی امتعنی بجهها و اشقانی بطلها *
بنی حب معشوقه مدده متع و طلبنده شق ایدن یعنی وصالنده بد بخت ایدن ذات اجل و اعلا به قسم
اوانونکه مسرور اولور دم دیدی و بو ظفر ده معشوقه که نه کونه معامله ایدرک دیدکرنده
* کنت اطیع الحب فی شهما و اعصى الشيطان فی انهما و لافسد عشق عشرين سنه فیما بین
ذمهم عاره و یشرفیج اخباره فی اذا لایم لم بعد لی اصل کریم * حب و عشقه یعنی زور محبتمه
انجق تقبیلده اطاعت ایدوب ایلر یوه تجاوز ایتیم و اوتجاوز ایلله حاصل اوله جق اتم و کاهده شبهانه
عصیان ایدرم یعنی ابلبک سوز بنی و اغواستی دکلله مز و بکرمی سنه لک عشق صادق باقی
قاله جق مذمت عار و نشر اولنه جق فیج اخبار ایلله افساد ایتیم اگر بویله جه افساد ایدر رسم بی اصل
زاد کادن معدود اولیان لایم اولش اولورم دیو عفتنی بیان ایلدی فصل ثالث *
اشبو فصل حب و عشق سبیلله وفات ایدنلر ذکر کرده در (محکدر که عهد اموبه ده طیده
طیده ده وجه و ذکا و ادب جهتلرنده احسن و اکمل و اکثر قرآن کریمی قرائت و علوم عریسه بی
زه لم ایتیم بر جاریه ممتاز و ار ایدی جاریه مذکور بی عبد الملک او علی زینبانی استماع ایتکله
بالاشتراک متاع تملکنه و صلت بولش و مجامع قلب یزیدی ضبط ایتکله عاشق شیداسی اولش ایدی
بر کون خلال و وانسته ای دختر هیچ سنک افر بک و صاحب اولکک اجاسی یوقدر که ایلری
سک خاطر بیکه رعایه مظهر احسان و اکرام ایده بن دیدکده جاریه بر او پوب ای امیر المؤمنین بنم
اقر بام یوقدر لکن سید اولک مدینه منوره ده اوج یفر اصدقا ی وارد ایلرک سایه امیرانه کرده نائل
خبر و کرم اوللری ایلدر دیو استرحام ایدیمک مدینه منوره ده اولان عامل و ولی به هر بر بنه اوزر بیک
درهم خر جراه اعطاسیله جانب شامه یعنی دار الاماره به ارسالی یچون امر کوندر و فنا که ذکر اولنان
اوج کیسه خر جراه لری الوب و مال سروره طالب باب دار الاماره واصل اولدی الامیدان
حضور یزیده داخل اولدقننده زیاده سیله اکرام و مطالبکن هر نه ایسه سو یلیک تسویه
اولسون دیو احسان نام ایلدی ایکیسی حاجت لری عرضله بکام او اوب لکن ثانی اولار فتی بالمر المؤمنین
بنم مقصودم یوقدر دیو استغنا کوسزدی یزید و یحک نه در املاک اولیه آیان سک حواشیکی

رویته فادر دیکیم البته سوبله دیو ارام ایدیک ای امیر المؤمنین بلی ایضاً به قادر سکر لکن قوفار مک
بنم مراد می قضا بیورمه سز دیو اذار ایدر یزید بنه تعبس ایله و یحک نیز سوبله بر حاجتک
تغنی و سنده اوله یعنی محال اولیه اتی هر آینه قضا و ریت ایدرم دیدی فنی دخی ای امیر المؤمنین
امان و یرمنجه سوبله هم دیوب امان امیری الدقدن و مجلسی تنها قبل در دقدن صکره
ای سر بر نشین امارت کبری بو قولر یزیری حسن تعریف و تربیه سبله مقارن
انعام و احسان یو دیفکر جاریه کرک اوح نوع مقامله تغنسی استماع اخص آلام و مابه
الحیاء بالدر دیوب نظر بر قدم حیا و ادب اولدی امیرک اگر چه بو استرحامده وجهه تغیر
یعنی کندیویه غضب و تهور کلوب لکن تعهد ایتش بولند یغندن و عهده و فادخی
ملز می اولدیغندن همان قاقوب و حرمة کدوب ماجرای جاریه به سوبله جاریه دخی
مکر عاشق فنی و جلبدن مراد فوادی مشاهده معشوق اولغله ای ولی نعمت بو خصوصک
مساعده بیور سه کز ذات دولتکزه بر ضرری یوقدر دیو نیاز فتایه مساعده رجایمکله جاریه بی
ماینده سس چقمیه جق بر تنها اوطیه و فتای دخی اورایه کنوروب کندوسی سر برنده قعود
و جاریه ایله فتای بر رصندالی به اعداد ایدوب فتایه ای بیکت املک نه ایسه سوبله دیدی فنی دخی
ای امیر المؤمنین جاریه به تغنی ایله امر املدر دیچک جاریه به تغنی قبل دیو فرمان ایلدی اودخی
اولا * لاستطیع سلوا عن مودتها * اوبصنع الحب فی فوق الذی صنعا * ادعو الی هجرها قلبی
فی سعدنی * حتی اذا قلت هذا صادق ازعا * شعر مر تبحله عاشقانه تحسیرانه سبله دمساز مقام حجاز
اولدیکه ما لی بن معشوقه مک عشق شدیدندن ناشی چکد یکیم مشقته تسلیت بولمده مقتدر
اوله هم ای عشق بکا ایتدیکی اشبو مشقتک فوقنده مشقت دیگر ایدر ییلوری یعنی مشقت و بلایه هم
نهایی بولدی و هجران یاریمه قلبی دعوت ایلدیکیمه بکاسعاد و مطاوعت ایدر یعنی مهجور
تجوری اولدم لکن ای قلب سنک اشبو مطاوعتک صادق قدر یعنی صمیمی هجران و افتراق یاری
استر بسن دیدیکیمه تسلیم روح یعنی وفات ایتکله مطاوعتک صادق اولدیغنی اثبات ایدر
دیمکدر (اشبو تغنی بتدکد نصکره سوبله ینه امر امیر ایله فتانک تعیین ایلدیکی مقامده جاریه
* تعزیت من نعمان عود اراکه * لهند ولكن من بیلغه هند * الاعرجانی بارک الله فیکما *
وان لم تکن هند لار صکما قصدا * نظم عاشقانه مشتاقانه سی تعبیه دفع غم عاشق ایدر که مالی حجازده
کائن مرتفع و هوادار و مسیره کاه اولان جبل نعمانک برنده نابت اراکه اغاچندن هند یعنی معشوقه هم
ایچون بر نازه دال ارادم و بولدم لکن اوتازه نهالی هند یعنی لفظاً یاخوده معنی دور اولان مکان مشوقه
یکم ایصال ایدر ییلور آگاه اولک و کرم ایدک ای یکی جبل الله تعالی سزلی دانا مبارک و مسعود
ایدی بی دروه کزه چیقارک هند سزلی کورمک و تنزها کلمک قصدنه دکل ایسه ارضکر مقدما
مقدمه کسب سعادت ایتش اولدیغندن ینه بکا آتی مشاهده ایتش صورتده انبساط حاصل اولور
دیمک کبیر و ملاحظه اولمشدر هند تانی منون اولدیغندن هندستان اولمق بمحلمدر و هند و ایللی
و هند و سبک و سبکی کی معشوقه مسهوره غریبندر که هر بری مطلق معشوقه معناسنده
استعما لکرده بلغادر فتامل نعمان طائف بولنده پروادی لطیف درانده ایکی مرتفع طاغ و اردر که
تقر جکاهدر و جبل نعمان دیو مستعمل شعری هر بدر (و یوتغنی تمامند نصکره امر امیر ایله
حاریه * منی الوصال و منکم الهجر * حتی یفرق بیننا الدهر * والله لا اسلوکم ابدا * ملاح بدر
اوبداغیر * سخن سوزنک شعور ریاسبله آغازه باشلدقده هنوز تبیین قرار بی بولدن و عاشق صادق
یکت متدلیدن مفت باعلیه یوزی اوزری دوشوب یاندی امیر بو حال کوردکده جاریه به * قوی
انظری ماحاله * یعنی قاتی حال نه در کورمک دیدکده قاقوب فخر یک ایلدکده وفات ایتش یواور

امیر بو کیفیت کوردکده آجوب ای جاریه بو بچاره ایله و یورک داغله دیچک جاریه بلیغه * جد
اوله سن صاغ ایکن بن اغله هم دلداریه * معناسنده * لایکیه وانت حی * دیدی و یونک اوزر ینه
امیر مشقی * فوالله اوعاش ما انصرف الیک * اغله تحقیق اغله اگر اوفتی فوت اولمسه ایدی
حضوره دن سنکله برابر کیدر یعنی او جوانه اولیله اجدد کدوسیم لافه کردیم ایکن اگر بر حیثات
اولسه ایدی سنی اکاهیه ایدر ایدم دیو امیر و جاریه بکاه شدد ایله بکا و نیم بیلدر و فتای امر امیر ایله
تجهیز و تکفین و بر مقام زیارتگاهده تعظیم ایله او کتبی کتج کی رفیق و یار و ماحاریه سنی ایام قبله
مرورنده در عشق ایله انتقال ایدوب جوار قبر جوانه دفن اولمده دارالقرار مغرورده بر برینه
رفیق اولدیلر حشر هم الله الغفار مع الارار (قلت) مال فظم اخیر ای یار و کسار بندن
تمنای وصال آشکار سندن ایسه هجران بیدار اولوب بوخنده بتمری دهر نرفیق ایتدی یعنی
سن عالم قراره کتدک و بن درد وصال ایله بو عالم فایده حسرتنه نازیم ارق بدر لایح اولدیکه
و غیر طلوع ایتدیکه یعنی قیامت قدر سکایتن کله جک تسلیت بر طرف اولدی دیمکدر (قلت)
اشبو یزید بن عبد الملك امویه ک طقوز نجیبی الغفار بصنع الله ایله ملقب و ابو حامد ایله
مکئی یزید نایدر یوز بر رجیده کندویه بیعت ایلدی و یاز ایدم بدر سنک بن عمی عمر حضرتلری
سیرتنده اولدی و حبابه نام بر جاریه عملو که سنه زیاده میلی وار ایدی جریه نک و قتی موجب
کدری اولورق سل مر ضبله خسته لوب سواد ایدنده جاریه نک فوتندن اون یدی کون صکره
یوزیش شعباننده انتقال ایدوب دمشق الشامده دفن اولمشدر (محمکدر که عبدالله بن جعفر
ابن ابی طالب رضی الله تعالی عنه مدینه منوره دن عبد الملك بن مروان لمصلحة کورمک قصد ایله شام
قدوم ایتشدی دار الضیافه سنده هجران عزیز ایدوب بر کیمه صحبت ایدر لایکن عبد الملك ابن جعفر
عشاقه داتر مشاهده ایلدیکک بعض عجایب و ارایسه حکایه ایدک که تلذذ ایدم دیدکده اودخی
اوبایده تصادف ایلدیکم غریبه بودر دیو شوبله حکایت ایله دیر که ای امیر المؤمنین بنم اون یک
درهمه اشترا ایتش اولدیم بر جاریه مولدهم وار ایدیکه غایت ماهره و مطبوعه ایدی حتی یزید
ابن معاویه حسنی و کانی ایشیدوب یاهیه و یاسع طریقله بکا کوندر دیو یازمش ایکن ملکندن
چیرمه ماهه عزم ایدم دیو جواب بازمله سکوت ایتش ایدی و یوما فیوما جاریه به حب و شفقت
زیاده اولدیغنی حالده بر کون بخار داره مدن بر مجوز قاری بغم کلوب یاسیدی خبک واره یزید که
سنک سو کلی جاریه ک ایلله اعراب مدینه دن برینک میالرنده رشته علاقه و محبت ارتباط بولورق
بر برین کورمکدن خالی دکلدر یعنی اعرابی هر قوم بهر شب یوز ینه نقاب طاقوب هیت
متکره ایله حرم جانبی دیوارینک کارینه کاور و جاریه دخی شه نشین پنجره سی قفسی دلکندن
کورروس پرده دن جاریه تغنی ایدر و اعرابی اغلر کیدر اشته حالاری بودر دیو افاده ایلدی
بندخی جاریه به ییلدرمه رک بعد المغرب احبایمندن برینک خانه سنه کیدر بوللو طور کوسرتوب
وقت مذکوره بر کبر لو بردن انتظارده اولدم فی الحقیقه اعرابی باشی اورغش اولدیغنی حالده
کادی و جاریه دخی پنجره و واروب بر برینه اصلا ایچنده خشیات اولیه رق عناب عاشقانه دن
عبارت کلماته فجر کاذبه دیکلمده اولدیلر بعده مینمه کویا طشره دن کلورکی واروب در آن
مریخ جوار ی اولان جوار ی مستاندر برینی چاغروب و ارفلان جاریه بی یعنی جاریه عاشقه بی
شمعی کیمه طویمدن همان همامکن تزیین ایله یانمه جایک کتوردیم تزیین ایدوب کتوردکده
روی التفاتله الندن طوئوب و حرم قیوسندن برابر چاقوب اعرابینک یانمه واروق مدهوش یاز
بولغله ای اوغلم قاتی دیو یدار ایدم مدعورا قالدی لاس علیک قورقه اشبو جاریه بی سکا
هید ایدم دیدیکیمه بر آه بکاه بکوب مدهوش اوتی و کتا سرحول و پردی دولاننده اکابوب

ای فنی حق تعالی سنی مرادیکه علی وجه الحلال واصل ایلادی شکر ایل و آل بوجاریه بی مز که
 کونوردیدم ینده جواب و برمدی تحریک ایلدم برده کوردیمکه تسلیم روح ایلش اشته ای امیر
 المؤمنین عشق خصوصتده بوندن انجب شی کوردمدم دیدم عبدالمکک تحقیق شی عجیب تحدیث
 ایلدیکن فنی قوتندن صکره جار به نه پایدی دیدکده ای امیر المؤمنین فتساک اوزرینه اولان کند
 ووجد ایلده فی الحال خسته لوب وچوب کی تحول پیدا ایدوب ایلد قلیله دنصکره فوت اولدی دیدم
 دیمشدر (منقولدر که عبدالله بن عجلان الهندی نام عاشق معشوقه سنک اثر کف و آیه سنی زوخ
 معشوقه سنک تو بنده کوردیکی انده فوت اولمشدر (محمد بن واسع الازدی ذکر ایشدر که عبدالمکک
 بالاستقلال عراقده والبسی اولان حجاج معروفه بر امر کوندر مش ایدی که امر مذکور بودر
 * من عبد المکک بن مروان الی الحجاج بن يوسف اما بعد اذا ورد عليك کتابی هذا وقرأته
 فیرنی ثلاث جوارم ولدات ابکارا یكون البهن المنتهی فی الحال فاكتب لی بصفة کل واحدة
 منهن وبلغ ثمنها * وبقاد امر مذکور ابو بنی رقی اوله رقی سواد اعظمده طوغش وشر یلرکی
 تربدا وشمس غایت حسنده اوج جار به بواجوب بهار بنی ووصافلر بنی بعد الاشمار طرف عبدالمککدن
 قبول جوابی کاد کده ارسال اولمق اوزره حجاجک عبد المکک ایچون اوج رأس بکر جار به
 اشتر ایلشی امردر (وقتا که امر مرقوم حجاجه واصل اولدقده اسیر جیلری چاغروب مبالغ
 کثیره اعطاسیله اقصای بلادی دور و سیر ایلده جوارمی موصوفه مذکور بنی بونالمرین تنبیه وولات
 و عمل بلاد دخی خصوص مذکورده سعی و تتبع ایللری باینده مکتو بلر ارسال ایلدی فخالر بلده
 ییلده واقلم باقلم طولاشوب عبدالمکک اراده سنه مطابق نظیر لری نایاب اوج رأس جار به
 بواجوب نزد حجاجه متور هو دجلر ایچنده اوله رقی و خادم لمر کوروب کوزه درک کتوردیلر حجاج حر نه
 خادم لری ایلدیروب سفک دماده نه قدر کسکین ایلده بلاغته دخی او قدر کسکین ایدی حرمنده
 اولان عمر لری واسطه سبله جار به مذکور درک اوصاف فی صور و واکوب برنده جقدقده فی الحال
 دیوان کائناتی چاغردی و بر طریقه املا حضور عبدالمکک بوعرضی یازدردی (بعد الشاء الجلیل
 * وصلنی کتاب امیر المؤمنین امنی الله تعالی ببقائه * امیر المؤمنینک حق تعالی بقاسیله بنی متبع
 ایسون فرماتی بکا واصل اولدی که * یدکر فیہ ان اشتری له ثلث جوارم ولدات ابکارا وان یکتبل
 بصفه کل واحدة و ثمنها * دروننده ذات عالی لری ایچون وح بکر جار به مولده اشترامی و قبل الارسال
 یکتان یکتان صفتری و بهاری اشعاری امری شحر ایدی * فاما الجاریة الاولى اطل الله
 بقائه امیر المؤمنین فانها جاریة عبیلة السوالف عبیلة الرواف کلاله العینین حلوة الوجتین
 قد انهدت نهداها وانتفت فخذها کانهما ذهب شهب بفضة وهی کافیل * بیضاء فیها اذا
 استقبلت سادغ * کانهما فضة قد شابه اذهب * و ثمنها یا امیر المؤمنین ثلاثون الف درهم * املا
 نلامر العالی اشتراری خدمتده بولندم اما جاریة اولانک عجیز دانه بند کانه اخبار لریجه قولاغنک
 مسمی اوزونجه و سر بنی سمین و کوزاری قدرندن سورمدی و یکافلری طائلی یعنی کوزل و مملری
 هنوز قوش و فخذین معلومینی ملننه یعنی طولغون کویافضه ایلده مختلط برالتون طوی او اوب
 شاعر لیت مذکورنده اولان وصفه ماصد قدر و فنی دخی اوتوز بیک درهمدر * واما الجاریة
 ستون لاف درهم * واما ایکنبنی جار به جالده فائقه و فائق اعتدال و کالده رقی و ملازم اولان
 کلای خسته به شفا و بر بکر او اوب نمنی دخی ای امیر المؤمنین التمش بیک درهمدر * واما الثالثة
 ...

او چخبسی باری تعالی و تقدس بقا امیر المؤمنین دراز ایلده خسته چشم نازک کف رد فی طولغون
 قلیله شاکره دوسته یا خود زبجه مساعده جلالی بدیع کویا آهو یا و روسی بر جار به اولوب نمنی
 دخی سکسان بیک درهم دیوا و صاف و انماقی بیلدیروب و عریضه سنی شکر و نای فراوان ایلده
 بتور و بختم اور و باسبیر جیلرند ارکات راهی کورک و بوجار به لری سلامتله کوروب و کوزه درک
 دارالاماره به کتورک دیوتنبیه و خالمر ترفیقه جانب شاهه تسمیر ایدر لکن کتورن فخالر دن
 بری کبر سننی و اولکی سفرندن دولای حاصل اولان ضهف بدتی بیانه اعتذار و برینه جوان اوغنی
 اذن حجاج ایلده وکیل ایش اولمغه اولوجهله عازم اولور وقتا که قافله اری یوله چاقوب کیدرار ایکن
 مرحله اولالرنده سایه دار برره قونوب جواری مذکورده شمسیه اری نحتنده نومه استراحتله
 طلدق لری حاده ایچلرندن بریک یعنی مکتوم نامنده بولنان جار به کوفیه نک نافنی اسن روز کار
 کشف ایش بولنور و بایلرندن کیف ماتفق جوان مرقوم کرایکن ناکاه مکتومک اوساطع انور
 ناف آینه صافی کوزینه البشوب نظر قیلدقده در آن ساعت مقنون جمالی و عاشق آشفته حالی او اوب
 وزمام اختیاری الدن کیدوب و راحده طویورمدن یانه واروب * امکتوم عینی مائل من البکاء *
 * وقلی با سهام الاسی بترقی * امکتوم کم من عاشق قتل الهوی * وقلی رهین ایت لاتعشق *
 نظم علاقه انیاسنی مکتومک باشی اوچنده بالانشا قرائت ایدر قزدخی او یانوب و آئیده آتش
 علاقه جوان ایلده یانوب * اوکان حقا مانقول لرینا * ابلا اذا هجعت عیون الحسد * نظیله
 یعنی ای جوان اگر دیدیکک حق ایلده وعشقت صادق ایلده حساد و اغیارک کوزلر اندیخی دمه
 کیجه ایچره بری زیارت ایدرک قول و عهد اشعار یله جواب و بر وقتا که کیجه اولدقده جوان
 مرقوم راه یارده جانی فدا و سبغی قلاده کردنی ایدوب جانب مکتومه وار و کوردر که جوانک
 قدومنه انتظار ایلده ایاقده طور همان دسنی طوتوب برابر قاجق اراده لنده ایکن حراس و خادم لمر
 طویوب و طونوب جوانی قید و بند ایدر لرو بویه پای و کردندن مقید اولد یعنی حاده راحله جواری
 شاهه واصل و حر مسرای دارالاماره به داخل اولور جواری حضور عبد المکک قائلات ایکن
 عرض حجاجی قرائت ایدکده جار به لک ایکسینی یازیلان صفاته موافق و ناته سنک یعنی مکتومک
 صفتی غیره ضابق بولدیغندن باشقه رنگنده دخی صفت و بدنده اتحال شاهده ایتکله مقامنه
 چاقوب نخاسلره جار به ناله نک حالی نه در که حجاجک یازدیغنی وصفه او نماد یغندن باشقه اصفرار
 و اتحال و هزار ایلده متصفه در دیو سوال ایلدکده جوایلرنده یا امیر المؤمنین امان احسان
 بیورسد کز سوزیلر دیوب طلب امان ایدر عبدالمکک طوغروسو یار سه کرامنده و الا هله کده سکر
 دیوب ستور و یرمکه ماجرای جوانی نقل ایتدیلر و امر یله اسیر جیلرندن بری چاقوب جوانی مقیدا
 حضوره کتوردی وقتا که جوان تعذیبی انسان ایتدکده شدتلو بکایه باشلوب اغلیه رقی * البک
 امیر المؤمنین ایتد رغا * وقد شدت الی عنی بدیا * مقربا لقیح و فعل سوء * ولست بمارمیت به
 بریا * فان تقتل ففوق القتل ذنبی * فان ته فوفن جود علیا * ایات استرحام ارتسامنی نفم
 ایتدیکه مفهومی ای امیر المؤمنین بن حضور مر احظ ظهور یکره الارم یو یخه باغلوا وله رقی و یوزم
 خاک مذات و استحقاره سور یله رک کتوردم و بن کار قبیح و فعل سوئه مقروم و مغر و خبر و پردکاری
 نگاهدن بری دکلم اگر قتله امر ایدر ایلک برنده در که بنم ذنب قتل ایلده جزامک فوقنده در یعنی اشند
 سیاستله اعداده شایم یوق عفو ایدر ایلک تحضا بکاچود و احساندر دیمکدر (عبدالمکک شعر
 مذکور ای استماعه نصکره تازه لک نه آجوب و طبعی بکینوب * یافنی ما حلتک علی ما صنعت
 استخفافا بنا ام هوی للجاریة * ای بیکت بری صایمه رقی اشبو ایشلیدیکک شبهه سنی قنخی
 آینه سب اولدی آجار به به علاقه می ایتدک دیو عتاب امیر استخفافا بلکه تلقین جواب ایتدکده

جوان بلاغت نشان دخی * وحق رأسک یا امیرالمؤمنین وعظم قدرک ما هو الا هو الجارية *
ای امیرالمؤمنین سردولت وعظم قدرک حقیقون بنی بوورطه هلاکه القاومجنون شیدایدن عشق
مفرط جریه وسبول سبباً راه فرهاد ده جاریه دریدیکی آند عبدالمملک او لجه اشراب
ایلدیکی ونبی اوزره * هی لک بماعد * ای جوان جاریه بی طاقله سکا هبه و تملیک ایلدم
دیو حفا که برری اوسنته سماحت ایلدی جوان دخی اعداد و آماده قلنان حلی وجواهر یله
جاریه بی الو فرحا و مسرورا بلده سی جانینه کیدن کاربان ایلده روان اولدی و کار بانک اول
مر حله سنده هنگام شب بر برته صار یلوب خیمه لنده یاندیلر برده صباح اولوب خلق قافله
حرکت ایلدکلرند * بولرک خیمه سنده بر حرکت اولدیفندن قالد رمق اوزره وار دقلرند
یاندیلری برده متعانفا وفات ایتمش بولملریله ککافه اهل کاربان اشک چشملری ریزان
ایدرک تجمیز و تکفین و غار زاری قیلوب اودو عاشق یک تنی کار طریقده دفن ایدوب ماتم ایدرک
چککلر یلر یو خبر کسر مخبر سمع عبد المملکه رسیده اولدقده وافر آغلیوب نجب ایلدی (نجب
اوله جق حکایات عشاقدن بری دخی ثوریدن منقول اولان اشوغریه در دیر که اصح پیران
واصدق رأی اهل عرفان اولان جبلة بن الاسود دیمشدر که * خرجت فی طلب ابل لی ضلت
ومازلت الی ان اطم للیل وخفت لطریق فصرت اطوف واطلب الجادة فلا تجدها اذ سمعت
صوتاً وحسناً یعدو بکاء وتنهذا فشیخانی حتی کدت اقع عن فرسی * ضایع اولمش اولان دوه می
بولقی اوزره وادی به چقوب اخشامه دک ارا بوب بوله مدم لکن کبرمش بولندیغم چیمز بولرک
مضرتدن خوفه شاهراهی بوله یم دیو کزدم وجاده بی دخی بوله مدم بوبو حالده اوزاق بردن
برصوت وحرکت و بکا و فریاد استماع وحس ایندم و بکا و آه بکا تأثیر برله قلبی صقوب ووقت
کتوروب بندخی کوزلمدن یاش دو ککه باشلیوب شول کونه متأثر اولدیمکه راکب اولدیم فرسدن
دوشه یازوب * فقلت لا طلیق الصوت ولولت نفسی * ودر و نمدن تحریده روحم بد نمدن چقسه
دخی بی بوسس و آه صاحبی البته ارار بولورم دیوب * غارلت اقرب الی ان هبطت وادی * سه
یا قلنه رقی پروادی به ایندم * فاذا راع شاب قد ضم غمالة تحت شجرة وهو یترنم بهذه الایات * وکنت
اذا ما جئت سمدی ازورها * اری الارض تطوی لی ویدنوا بعیدها * من الخفرات البیض
ودخلها * اذا ما انقضت احدیة لو بعیدها * برده برجوان چوبان فیونلر بی را غاجک
سایه سی الله جمع ایدوب اشبو یترنم ترنم و غارزه ایدر اولدیفنی کوردم * فدنوت منه وسلمت علیه
فرد علی * فی الحال یاندی اقلک وبسلام و یردیکمه سلامی آلدی * وقال من الرجل * و سن کیمسن
دیو بی صورتده * فقلت منقطع المسالك اناک یستخبرک و یستغنی * بن دخی بولرکی کسلش
یعنی بولنی غالب ایتمش و شامرمش بر آدمی یم سندن جاده بی خبر آلفه و بورا هده یاردم طلبنه کلدیم
دیدم * قل مر حبا و هلا ازل علی الحب والسعة فعندی نطاء وطی و طعام غیر بطی * اهلا
وسهلا مر حبا صفای خاطر ایلده تزل ایت بنده یومشاق یتاق وهضم اولنور طعام آماده اولمقله
دیوب و ایچوب استراحت قبل بن سکا بوله دال و ستمکه خجسته صراع وصال اولورم معناسنی الماع
ایندی * فزلت * بویله ترجیب و تسلیم و روی انفات کوسرتجه بنده فرسندن ایندم * فترع
شملنه و بسطها فحنی تم اتانی بقر و زید و لبن و خبز * در حال بورندیکی شمله سنی نیمحه یایدی
همده کیدوب خرما و قاقق و سود و اتمک ایلده کلوب اوکه ییورک دیو قوبدی * ثم قال اعذرنی فی هذا
الوقت * و بوندار کک مضرکه بکاوقت تنک بولمقله اشبو آما ده قبلد یغم طعا مک قلتنی
عنویور دیو اعذار ایندکده * فقلت والله ان هذا الخبز کثیر * بندخی حق تعالی دانادر که
یا کز جندان عز را و سده کرم کثیر در دیو تشکر ایندم * فذل الی فرسی فر بطه و سقام و علق علیه *
همده فرسک جانینه میل ایلده باغلیوب و صو و ارب اوکته اوت دوشکدی * فلما کلت توشأت

وصلت وانتکت فانی لبین النائم والیه فذان اذا سمعت حس شیء فاذا بجارية قد اقبلت من کبد
الوادی فضحت الشمس حسنا * وقتاکه اکلمنصکره توفی ابدوب و نماز قیلوب او یقوم دخی
ککله وساده نومه طیاندم و بن او بوروا و یانق * باینده ایکن برشی حرکتی حس ایندیکمه مقارن
و ادینک اورطه سندن بروحسن جهندن آفتابه خجالت بخشا بر نازه قرطر فمره طوغرو کلدیکی
کورندیکی کبی * فوثب قائما علیها فما زال یقبل الارض حتی وصل الیهها وجعلایتحادنان * راعی
جوان قره قیاماصحرا بوب برری او به رک باینده واردی و محبته باشلدیلر * فقلت هذا رجل اعرابی
و اعلها حرمة له * وضع مذکور ایلده قرزی استقبالن کوردیکمه بو کیمسه اعراب بادیه دن
اولمقله عادات جاهلیه دن بر نوع تعظیم اوله دیو تصور ابدوب * فتاومت و ما بی نوم *
میانلرند نه معامله و قوعه کلور کوره یم دیوب او یقوم قاجش ایکن کند مده صورت نائم
کوستردم * فما زال فی احسن حدیث والذمه مع شکوی وزفرات الا انهما لایهم احدهما
اصاحبه بقبح * علی الاتصال افزا فدن شکوی و آه لرحکه کک سوزو کداز هو ی ایلده فبحره قدر
کوزل و طانی عاشقانه و صادقانه محبت لرایتدیلر و میانلرند اصلا امر فبحره دار قصد و قوعه کلدی
* فلما طلع الفجر تماثقا و تنهد الصدا و بکا و بکت ثم قال یا بنیة الهم سألتک بالله لا تطی علی کا
ابطأت الیل فقلت یا بنی الهم اما علمت اننی انتظر الواشین والقباء حتی یتاموا * وقتاکه فحیر طلوع
ایندکده بر بیلده قول قوله اولوب بو حالده وادی به دک حرکتله و داغ ایلدی و هر بری آغلشدقندن
صکره جوان الله نه لی ایچون سندن ای غم دخیزی بو کیمه اولدیفنی کبی غرطا و رغوب کچ
قالماقی اقصای مراد مدر دیو نیازو * یارم کیمه کلدی یمه یارم کیمه کندی * هیچ غریبی یتلم
نیمه کلدی نیمه کندی * معناسنه و ارمه بوب سر پای شیده هم صحبت اولقی املنی ابراز ایندکده دختر
دخی ای ارمه بنی بیلر مینکده قوغلیچیلرک و رقیلرک او بقویه طالمهلر به انتظار ایدرم کیکدی کیمه
سبب بودر دیوب * و دعت و سارت و کل واحد منها یلنفت نحو الآخر فیکفی فیکت رجة لهما *
پس بر بریند دونوب باقدقلری و اغلدقلری حالده قرزدخی و داغله سمت حی و قبیله سنه سیر و حرام
ایلدی * و کندی طوبی بریکا سرودلار بریکا * حالی نمایان اولدی و بندخی افزاق هوش ربار بقی
کورنجه انلره شفقتدن یاندیغم برده رنگ و برمه رک آغلدم و قفس تندن بران ایدده جک مرته به
ککلان مرغ روحی رسته محکم صبر ایلده باغلدیم * و قلت فی نفسی والله لا انصرف حتی استضیقه
اللیل و انتظر ما یكون من امرهما * و کولکده حاللری نه کونه کوزرایده چکنی بیلک ایچون لبله آتیة
موعوده ده درویش زاویه مسافرت اولسنی جواندن استرم و حاللری نه اولور کورمدیکه کتم دیوب
یمین ایلده بو غم می تأکید ایندم * فلما صبحنا قلت له جعلنی الله فداک الاعمال بخواتیمها و قد نانی امس
نعم شدید و احب الی ارحه عندک الیوم فقال علی الحب والسعة فلو اتممت عندی بقیة عمرک ما وجدتنی
الا کما تحب فعمدالی شاة فذبحها و قام الی نار فاججها و شواها و قد مه الی فاکلت و اکل معی الا انه اکل
من لا یرید الا کل فلم ازل معه فهاری ذلک ولم ارشفق علی غمه ولا لین جانباً ولا احلی کلاماً الا انه
کالولها من ولم اعلمه بشیء مما رأیت * و جوق کجمدن وقتاکه صباح دقلر برده جوانه تلطیفه
حق تعالی بنی سکا فدا ایتسون اعتبار هر شبتک آخرینه در بکا دونکی کون چوق بورغونلق
عارض اولدی یعنی دوه ارامه سی دردینه دوشوب وافر چیمز بوللره صایمقله خبلی یتاب دوشدم
سایه کریمانه کده بو کون راحت تمام دلو و اهدر دیدیکمه کشایش و راحت اوزره مهمانم اولک
اگر بقیه عمر کده یانده اقامت ایتسک بنی استه دیکک و سودیکک طورده بولورسن دیوب و آئیده
برقیون آکوب و ذبح ابدوب و کار آتسه کونوروب و ناری یارلدوب و ککباب بشروب پیشمه
قودی یدم او دخی بخله او طوروب طوق اکلکی کبی استراسته من یندی یعنی ضیفه رعایت معناسنه
اکل ایلدی و او کونمده دائما بخله برلکده اولدی غمه شفقت و اخلاقده و نواز شده و کلامده

الایها الیث الخ قطعه مرتجله حکمت مفید مستفی نظم ایلدی (مقاد قطعه ای جائه دال اولان
یعنی * کالباحث عن حقیقه بطلانه * مفهومیجه کندی هلاکنی ارین آرسلان آسته هالک اولوب
تحقیق سکا سزا اولان شری جراتدک یعنی مستحق اولان مکافاة قتل نفسی بولدک و بنی بالکتر
تک ایتدک یعنی یاریمی اتلاف ایله بنی بالکتر براقدک والحال که بن انسبت ایدیچی ایدم یعنی بن یارمله
اودخی بمله انسبت ایدر ایدک او کندی بن تک و تنها قالدیم و یاریمک عدمه نصکره ایام صفر
اوله رق عودت ایتدی یعنی یارم بکا اولمغه ارتق دنیا بکا یاردن خالی قالدی دیمک اولد یعنی
عاجزانه مطالعه اولندی (قلت) کرک بویه مطالعده و کرک اشوترجه مجموعه مستطرفک مطلعندن
مقطعنه دیک بالاقدر الازل یازیلوب و یازلمغه اولان مطالعات و تحریرات اسعد فقیده مرتجات
دهر یوق یوق قلت مرتجاة مستوجبة الصریحه وقوع یافته اولان خطاره تسویه و تحشیه اولمقی
مثنویه سی و مرتجی اهل مروت و کرمدن اقصی المأرب حقیر در * ثم قال بالله یا بنی الایما قبلت ما
اقوله لک فاناعلم ان المنیة قد حضرت للاحالة فاذا انامت فخذ عباتي هذه فكفني فيها وضم هذا
الجسد الذي اهامني وادفني قبر واحد وخذ شو بهاني هؤلاء وجعل بشر اياهم فسوف تأتيك
امراة عجوز فهي والدي فاعطها عصا هذه وثيابي وشو بهاني وقل مات ولدك كذا بالحلب
فاناعلم انها سموت وجدا فادفنها الى قبرنا وعلى الدنيا منا السلام قال فوالله ما كان الا قليلا حتى صاح
صبيحة ووضع يده على صدره فأت من ساعته فقلت والله لا صنعتن به ما اوصاني فغسلته وكفنته في
عباءة وصليت عليه ودقنته ودفنته ودفنته الى جانبه وبت ليلة عظيمة يا كيا حزيننا فلما كان
الصباح اقبلت امراة عجوز وهي كالواهبانة فقالت لي هل رأيت شابا يرعى غنما فقلت لها نعم
وجعلت اتلطف بها ثم حدثتها بحديثه وما كان من خبره فاقبلت على البكاء وانا لاطفها الى ان
اقبل الليل فشهمت شهقة فارقت الدنيا فغسلتها واصلتها عليها ودفنتها الى جانب قبر ولدها
وبت الليلة لرابعة فلما كان الفجر تفت وشدت فرسي وسقت الغنم وجعتهنم واذ بصوت هاتف يقول
* كاعلى ظهرها والدهر ذو غفل * والشمل مجتمع والدار والوطنى * ففرق الدهر بالتفریق الغشا *
وصار يحمى عناني بطنها الكفن * قال فاخذت الغنم ومضت الى الحى لى تهم فاعطيت الغنم وذكرت
اهم الفصفه في كواعلهم اهل الحى بكاء شديدا ثم مضت الى اهل وانا تنجب مامرلى في طريقى * راوى
دير که جوان مرقوم * الايه الیث المدل لفقد * الخ شعر بن قرائند نصکره بکای برادر الله تعالى
ایچون البته شوقلمی ووصیتیمی قبول ایله که بن لاحاله موت شمیدی حاضر اولدیغنی ییلورم اولدیکم
وقده اشو عیای آل و بنی ایچنه وضع ایدوب بنی آنکله تکفین و بوجسد معشوقه می دخی یانه ضم
وقبر واحد ایکیمری بردن دفن قیل دیدی ودخی ایله اشارت برله شواشیاءنا چیریمی دخی آل وقریبا
سکارمسنه خاتون کلور که اونم والده مدر اکا بنم عصا و ثوب و اشیاء مذکور می وروب اوغلاک
حزن نهانی محبتله فوت اولدی دی و بن ییلورمکه اودخی حزنله همان فوت اولور آتی دخی مرقیده
کوموب دنیا به بزدن سلام ایله دیوب بوسوزندن چوق زمان یکمه دن بر صیحه ایدوب و دستنی
سینه سنه قویوب اول ساعت ارتحال ایلدکده اوزریمه و صیغنی ایفا لازم اولدی دیو غسل
و دیدیکی وجهله تکفین و صلاة جنازه بنی بعد الادا کندی بنی و باقی جسد مد کوری جنبه دفن ایدوب
اولیه عظمتی لیله ده باکی و حزن اولره رق میتوت ایتدم و قنا که صباح اولدقده حیرت غمون
بر مسنه خاتون کلوب بکا آیا غم کوردر بر جوان کوردکی دیو صور دقده اوت کوردم دیوب لکن
ماوقعی سونلوب تلطیفه آغاز ایله خلال تلطیفده اوغاره خبری آچوب صره سبله تسلیت آمیز
کلامه افاده ایلدیکم آندهینه تلطیف ایلدیکم حالده چشمه سار دیده لرندن یاشلر آقتمغه باشلوب
اخشامه قدر اغلدی و آفتاب غروب ایتدکده شهقه یعنی صیحه موت ایله بر صیحه ایدوب دنیا دن

سن کیمسن بر حجت الله دیونوار شله صورر اودخی کشرم دید کده ینه فرزدق کشره عره دید کلوری
سر بسکزد دینک ناس اولد بذر و سز دخی کیمسکزد دیو صور دقد ما نافرزدق بی غالب النجسی
دیو کدنوی یلدر بعدد کشر یارک افتراق ورحلی دمنده سو یلمش اولوب اشو بمقامه مناسب
اولان فرزدقک نظم ایتمش اولدیغی * وحدت جلالهم بکل اسبله * ترک فتادی هانما محبولا
* لو کنت املکهم اذالم برحلو * حتی اودع قلبی المتبول * ساروا بقلبی فی الحدور وغادروا *
* جسمی یعالج زفرة وعویلا * نظمینی اوقیوب ناظم قول مذکور. سزمبسکزد بیجک فرزدق نعم
دید کده کشر نظام مذکوری فرزدقه ملاقاتن دولابی نذ کرایدوب وحالنه غایت مطابق دوشهرک
متأرا ولد یغندن * والله لولایاتی بالیت الحرام لاصیحن صبحه افزع هشام بن عبد الله کتلی سر بر
ملکه * یعنی اگر یت محترمه اولسم وانک حرمتی منی مانع قلمسه بر صیحه ایدر دمه که شامده سر بر
نشین سلطنت اولان هشامه دعتت و برر وصوت و شدتم بورادن اورابه واصل اوله جغندن
قیامت قوبدی صانوب فزع ایدر ایدی مضامنی افاده ایلدی فرزدق دخی اندا یجوب ای کشر سنک
یوقولکی البه هشامه یلدر بر دیم بر برینه وداعله افتراق ایتدیلر (قلت) کشر فرزدق
معاصر اونوب مشهور آفاق اولان اشعارلر بی لایحاله کوروب احد هما آخری پیاور ایه ده
اجتماع وقوعد کلوب اول ملاقاتلری اشو جده اولقی اشو حکایه دن مستفاددر (وقتا صکه
فرزدق دمشقه واصل وحضور هشامه داخل اولوب کشر ایله اتفاقی واقع ارلان ملاقاتنی و کیفیت
جاریه بی نقل ایند کده هشام فرزدقه بر تدبیر وارضایله عزیزی زوجه تطبیق ایتدیروب کشره
ترویج ایدر زهمان زدیعه کلسون بویه یازدبو امر ایدر فرزدق دخی در حال جیغوب او اوجهله
برورقه نحر بر و صوب کشره تسیر ایتکله کشر فرح کشر ایله قبله سندن قصد دوشق و قصد
تشکری مشق ایله جیغوب یولک براز جغنی قطع خلائنده بان اغاچنک بنده قلی ایدر یعنی بتلنور
و بتلنور کن ریشی قساقط ایدر اولدیغی حالنه بر فارغه کورمکله تطیر ایدر بکزی صرار و قبله
فورقو دوسر و سیرده جدا بر و کبر کن راحه سن صوارقی اوزره یو دن صابوب زجره طبردن
اوناسنی دهد قیامه سنه اوعرار و ایلمدن بر بر کشری کوروب سیماسندن استلال ایله یابن اخی
طر افکده سنی فورق و تمس برخی کوردکی دیو صورر کشر دخی نعم باغم به اوزرنده نقلی و نف ریس
یعنی نوی یول بر غراب کوردم دیو نقل ایدیمکک پیر بدسخن دخی غراب اغتراب و بانه بین و فراق
و نقلی فرقتدر دیو جاهلیت زعمی اوزره شرع شریفک اعتقاد بی نهی ایلدیکی معنای بدی و پر
کشرک یو فال بدی ایشیدیمکک حزنی آرتوب وصوله سرعت ایله دمشقه کلور و ابوانک برندن
کیرد کده ناسک بر جنازه نمازینی قیلد قلی بی کورب اودخی بر ارقیلار نماز تمامند نصکره جاعندن
بر ذات صیحه ایدوب * لاله الا الله ما اغفاک یا کشر عن هذا اليوم * یعنی بقای خدایست
و ملک ملک خدا ای کشر بو کوندن سنک غفتمکک نجب اولنور بدی کشر دخی یاسیدی بو کون
نه در و جای غفتم زه سیدر دید کده صایح مر قوم عره فوت اولدی و بو جنازه سیدر دیدیکنه
معاقب کشر ایلوب دوشر و فتاکه افاقه ما کلد کده حال تطیر مذکوری مبین اولان * ما عرف
التهدی لادر دره * و ازجره للطیر لاعز ناصر * رأیت غرابا واقفا فوق بانه * یتف الی ریشه
و بطایره * فقال غراب اغتراب من النوی * و بانه بین من حبیبه اشره * شعر بی او حسرتکش یار
عینتی چشمه ساراشک آتش تشار ایدرک نظم عقیده بر شقه جان و با ایله اول ساعت قرین
رحلت و یوم واحدده معشوقه عاشقه سی عره ایله دقین مرقد مقبرت اولمشدر (اصحی حکایت
ایتمشدر که بر کون بادیه ده کرر کن بر حجر کو رکه اوزرنده * ایا مشر المشرق بالله خبروا * اذا حل
عشق بالنی کف بصبح * بی یارمشدر و آل بیت ای عاشق بر عشق بر جواته - حوال ایلد کده او جوان

نه پادشاه یعنی درد عشقه نه ایله دوا ایستون بوجه حسبی سویلیک دیمکدر اصمعی بلوغ دخی التمه
 او عاشق اولان بیکت عشقه مدارات یعنی صبر ایدوب حالتی کم وهر برآمورده یعنی جانب معشوقدن
 جورا کان واطفا هر نه ظهور ایدرسه خشوع و خضوع ایدوب قبول ایده مفادنده اولان * یداری
 هواغم یکتم امره * ویتشم فی کل الامور ویتخضع * یتنی یازوب صاوو وشر وایرته سی کونی اوستنک
 یانندن ینه کچوب زیر جوابند قائل فتی اولان عشقه صبر اولنوری فذلکه سنده اولان * فکیف
 یداری والهوی قائل الفتی * وفی کل یوم روحه تقطع * یتنی یازلمش بولوب بونک دخی التمه کم
 سره صبر ایده مین عاشقه موت انفع و دافع غدره مناسنه اولان * اذا لم یجد صبرا لکتمان سره *
 فلیس له شیء سوی الموت انفع * یتنی اصمعی یازوب اوچنی دفعه ده ینه کجکده حیرک یاننده میت
 اوله رقی رشابی مانی کورمشدر * مؤلف مرحوم تلفکرده عشق اولان عشاق حکایاتی چوغبسه ده
 ازینیه استقفا اولندی دیوب فقیر او آزه دخی طمع ایتوب کلبه ینه قناعت ایتشدر

باب الثاني والسبعون

اشویش ابیکچی باب راز فصل ایچره (اشه ررقیه) (موال) (زجل) (دو بیت) (کان کان)
 (حاج) (قومه) (الغاز) (مدح اسماء) (مدح صفات) ایله بونلره اشیه اولان طرق اشعار عربیه
 بیانده در * الفصل الاول فی الشعر * (قلت) اهل عروض ومعانی واهل منطق
 شعری تعریف و تحدید وبحث دقیقه ایله نه اولدیغنی تحقیق ایتشدر که بونلر هر بری بلطفه
 عزشانه لسانجه بالاخصار ترجمه وشرح اوانسه دخی اوج بش جزء استعجاب ایدر بر کتاب
 اوله جغنی بی اشتباه و بودخی چونکه خدمت ترجمه سنده اولدیغمن مستطرف هر چند نویب
 اولمش ایسه ده فنون متنوعدن اولان بایلرینه یازیلان شیلر متون فنونده اولان ترتیدن نظری قطعه
 مجموعه اسلوب و طرزنده فقره فقره مقید اولوب متون سائر آسام موضوع و غایت وفائده سنی بالهر بر
 تمام مسائل فن صریحه سبله کوسر تلمش اولدیغندن هر فقره شعریه و نثریه سنک مقدمات لازمه سی
 شرح و بیان اولنسه بهر حال اطباء مؤدی اولدیغنی حالده مجموعه اسلوبندن چیه جغنی مسلم
 عرفای دقت کتاه اولدیغندن ماعداهر برسانک کرک مشور و کرک منظوم اولسون اولسان اهلی
 زنده استعمالات مخصوصه سی اولوب اواستعمال مذکور دیکر لسانده اولان مراد قبله
 تعریف اولنسه لطافتی کیده چکی معلوم و مفهومی نقل و ترجمه اولنه جغنی لسانله ادا اولندیغنی
 تقدیرجه تفصیل اولندیغنی لطافت و معانی ثابته سی یلدر یله میوب تفصیلی ایسه منظوم بلی محتوی
 اوله جغنی امر مجزوم و لفظیه ذکر اولان تعریف شعرک استفاده سی شجره الهیه و سبحة المرجان
 و مقدمات خلدون و بدایع الصنائع و بدایع الافکار و سائر کتابلرک مطالعه لرینه موقوف و لاسیما
 شعر علی الاطلاق فیهام کرام عندنده منهی اولوب بعض حبشیات ایله بمدوح و بعض جهاتندن
 منموم اولوب بونک مسائلی دخی بطون معتبرات کتب شرعیه ده بتخصیص سبحة المرجان
 مرقومده مسطور اولدیغندن ظاهر اولدیغنی اوزره انلره مراجعته توقف ایلدیگی معلوم اهل
 وقوف اولوب وهلی هذا بو عاجز نهی * میانک قلم شکسته فم مشروح الصدري مؤلف مرحومک
 بو باید یازدیغنی و انتخاب ایلدیگی اشعارک کدک شرحی معصوبته علیه مطول و اطول اولسبله
 تعویض ایله باغبانها یازوب ذکر ایلدیگی موال و سائر انواعی فصلارنده تعریف قبله رقی ترجمه
 مبرمه سنده مستعینا بحوله سبحانه ابتدا ایتشدر مؤلف مرحوم اشو فصلک اولنده * قد قسم الناس
 الشعر خمسة اقسام مرقص و مطرب و مقبول و موزون * یعنی ناس شعری اشو بش
 قسمه تقسیم ایتشدر دیوب هر برینک مثال آتیلرینی یازمشدر (قلت) بدیهه قدیمه رده و کتب

معانیده اقسام مذکوره یاز بولوب تعریف اولندیغنی کورلدیگندن ناس تعبیری اشرا بجه ادبای
 متأخرین هر برک بلکه عصره و لفظه کی بلغای مصرک یک بکند کبری شهره مرقص یعنی رقصه
 کتور یچی و انک دوننه مطرب یعنی سرور و یریحی و اندن اشاغی به مقبول و اندنده دونه مجموع
 و یاغبسنه متروک ادلرینی و ضمه لیه ینلرنده اصطلاح خاص اولدیغنی ملاحظه اولمشدر اصطلاح زده
 دخی یک پسند ایلدیگمن شیشه مثلا کورده سی و حسنی و سنی و فصاحتی بی رقصه کتور دی واورنه حاله
 شیشه مرقص دینور که اصطلاح مجرد در خلاصه دکانه ییلور لفظا و معنی شومقوله اولان شعر در دیوب
 تعریف اولمش نوع مخصوص معلوم اولوب مطلقا بلاغت و فصاحتی حاوی اوله رقی انتخاب
 اولنسان سخن دیمک اوله جغنی ایسه ده مطالعه اولنسه * وللناس فیما به عشقون مذاهب * و فقیه هر
 کس بکند یکی فقهیه بو تعبیری اطلاق ایده ییلور و نفس الامر ده ابلغ اولان کلام دخی بعض مزاجه
 کوره مجموع قسمته تنزل ایدر و لهذا تذکره شعرالرده و منتخبات مجموعه لرنده اعلا سی سخن دیوب
 بعض ایسات یازمشدر که نفس الامر ده وسط دخی اوله مزمر ایسات منتخبه طرق بلاغندن
 بر طریق پیوسته اولوبده و تبریه مذکورک اعلا سی دوشه فثامل * مثال مرقص * والشمس
 لا تشریب خیر الندی * فی الروض الایکونوس الشقیق * اشو بیت انداس نصرف اهل اسلامده
 ایکن ملکی بولنان ذاتک وزیری غالب التیوز حدودی بلغاستندن اوجه فرط لجه نام فاضلکدر که
 کونش کی آشکار اولدیغنی اوزره مفهوم نشو و بخش میهر اتور باده شبنمی انجیق لاله ساغر لیه
 ایچر دیمکدر ولسا نمرده باقی وویسی و نغمی مر حوملرک شعری مر قصدر دینلور (قلت)
 سبحان ربنا الفیاض بو فقیر باهر انقصیر ایله سنه آتیه ده یعنی بیت ایکیوز التمش اوج محرمی
 غره سنده مدینه منوره مولوینی ضبط ایتک اوزره حالا عازم سمع مجاز اولان عصمت یک افندی
 زاده فضلالی مخادیم فخر ایدن السید عبدالله رأفت یک افندی و سروری مر حوم ایکیوز بکرمی سکر
 سائنده برتعطیل درس کونی همیزم انیسیت و اجتنای غمرات سخن ایله مکسب لذت ایکن میر رأفت
 افندی سلمه الله تعالی فقیر بر مصرع ازاده نظم ایلدم هنوز نضیمنه صورت و پرده مدم دیوب * زاله بی
 مهره صونوب لاله قد حکار اولدی * مصرعن او فودقه فقیر دخی * صبحدم مجلس کلشنده
 صبح استه یجک * مصراع اوائی بداهه نظم ایتش ایدم سروری مر حوم معانی مبراع میری
 و تضمین فقیری غایت پسند ایدوب دعا لایتمش ایدی او نار یخه دک فقیر مستطرفک مالکی و منهج
 مطالعه سنک کلا و جزا سالکی اولسه و یاخود محایف دیکر لره کورسه ولسان اهل دانشدن
 ایشنه ایدی اوقنوب میا نمرده یتیم مر قو مینک حسن افاده معناده قنیه سی راجدر
 مذاکره سی اولور ایدی اشته بعد زمان کثیر اشو خدمت ترجمه و سبله سبله کورلدی لکن هر نه قدر
 ظرف طریف اولان مصراع اولی فقیر عاجزانه تنظیم ورقاص اندیشه بی ترقیص ایتش ایسه ده
 بو فقیر اصحاب ترجمندن اولماقوله بو باید مسود ورقه اولقدن اجتناب پرله مطالعه ایدن عارف
 دقایق فنون بولنان ذوات کرامک رأیه و قول حکمت اولنه حواله اولمشدر * مثال مطرب *
 زاه اذا ماجشته متهللا * کأنک معطیه الذی انت سائله * اشو بیت زهیر قدیمکدر که مالی
 ای صاحب امل سن حضور ینه خوفله واره جفک ذاق سن اندن طلب و نیاز ایلدیگک شبنی
 کو باسن آکا و یریحی اولور صورته کوررسن یعنی سکا التفات و کرم ایدر و مطلبکه در حال ابر کورر
 دیمکدر که فی الحقیقه معنای اظیفدر ندیم مر حومک سخن بو مطرب روشن آکدر * مثال مقبول *
 سیدی لک الایام ما کنت جاهلا * و یا تیک بالاخبار من لم تزود * بو قول طرفه نکدر که قلت
 سکا بیلد یکک شبری سکا قریبا کوسرر و آماده قیلدیگک خبر لر ایله سکا بر کپسه کلور

و حبران اولور * یاغاذلی ان تکی عن حسن صورته * اعی فانی عما قلت اطروش * ای بنی
عسقمده لوم ایدن بی بصیرت اککر سن او محبوب ک حسن صورتدن اعی ایسک یعنی حسنی
منکرایسک بن سنک اوسوز کدن صاغریم یعنی اصفا ایدوب محبتدن دوغم * کم لیل بات یسقی
المدام علی * روض له بذات الغیم ترقیس * او محبوب وافر شبت غیم یعنی فیض باران ایل
آجلس چچککر وچن صورت حسنه کتورمش باغچه اوزرنده باده ناب ایل بی سقی ایدر اولدیغی
خانه برتوت ایسی * و بیت کاتیک برنج بوجوده * و برق رایت و الزعد شاووس * اشبو
بیت اثبات نبات مجازا کندویه استاد اولنان باران صاحب شوکت ووجود برملک کبدر که علمی برق
وچاوشی رعددر یعنی غیث نشو و نمونباته سبب عادی اولدیغی نمودار اولغله او باغچه و برمش
و سخی زیت و حسن صورت اسماذ اولمزماسده اولدق حسن روضه بی تا کبدر فاعل
فی شمس سحرکت رجاوه طریبا * لانه بدیع الزهره فرس * او محبوب ایل همیم عبس
و عشرت اولدیغیم باغچه بر مجلس ایدیکه اطراف طرب و سرور ایل کولش یعنی پرایدی زبرا بدیع
و لطیف ازهار ایل مفروش و ساقی کلروی دستبله دهانم مستغرق نوشا نوش ایدی و بر مجلس که
بو حانده اوله نه دن دافع غم اولماز و نیچون صفا و سرور هر طرفه طولماز مفهوم لرنده در (اشبو غزلده
ترصیع و برفاح نوع جناس محسنات افطیه سی و مذهب کلای و اوج نوع استعاره اولدیغی اربابنه
غیر سیرد و غزل مذکورده اولان تراکش ترکش جعی اولغله ترکشی و جعی شبه تبدیل ایل چاوش
اسمعی مولد بن تعریب برله استعمال ایلد کلمی دخی استفاده اولمشدر * غزل محمد الدین
این مکانس * اهدی نحبته و جاد بو عده * افدیه من قریب دی فی سعه * بدر جری ماه الحیاة
بنفیه * و ترددت فضلاته فی خده * اسکنه قلبی فاعدت خده * نیران استجانی علیه و وجده *
* من لی به حلوا التماثل اهیف * ردت العواذلی عن مسقف قده * یاغاذلی فی عشقه لو ابصرت *
عینک فوق الردف مسبل جمعه * لعذرت کل مقيم فی حبه * و علمت ان ضلاله من رشفه *
* فو حق موق فی هواه صبا * و حیاة مسمیة الشهی و برده * ماجاد غیث الدمع الاعن هوی *
* خلج القلوب ببرقه و برعه * قم یار صولی و ابلغ العشاق ما * القاء من جور الحبيب و بعده *
* و اذا سألک ان تؤدی فی الهوی * خبری فصف فعل الغرام و ابد * غزل عزالدین الموصلی *
* نفس عن الحب ما اعفت و لا غفلت * پای ذنب و قال الله قد قتل * دعها و مد معها الجاری
فقد لقیت * ما قدمت من اسی قلنی و ما علمت * افدیک من ناشط الاجفان فی تلنی * و السحر
یوهم طرفی انما کلت * و واضح الحسن لوشات ذوائه * فی الافق وصل دجی الضلالم
لا تصلحت * معسل بنماس فی الواحظه * اما تراها لی کل القلوب حلت * من لی بالحاظ ظنی بدعی
کلا * و کم تباب منی حاکت و کم غزلت * و سمره فوق خدی و مرشفة * هدی ترق حواشیا
و ذی ذبلت * اما کفانی تکبیل الجفون اسی * حتی المراف من بالما کحلت * استودع الله
اعطافا شوت کیدی * و کما رمت تجید الوصال قلت * و مهجة لی کم الفت بمسماها * الی الملام
ولا والله ما قلت * و لاخر * شریح الشباب بحکم افبته * و العمر فی کاف بکم قضیته * و انا الذی
اومر لی فحکم * داع و کنت یحفر فی لیته * کف التعرض للسلو و حکم * حب بابام الشباب
شربته * لانه داه فی القواد اجنه * یزداد کسا کلا داوینه * قالوا حبیبک فی النجی مسرف *
* قاس علی العشاق قلت فدیته * ااروم من کانی علیه تخلصا * لاوالذی بطحاء مکة بیته *
* و اواستطعته بکل اسم فی الوری * من لذه الذکری به سمیه * غزل شیخ بدرالدین الدماینی *
* سل سیفا من الجفون صغیلا * مذنصدی الی رحمت قنبلا * صح عن جفته حدیث فتور *
* و هو مارال من قدیم غلبلا * منه ابدی لنامن الخصر ردا * فارانامع الخفیف نقیلا * ذوقوام

کانه الغصن لکن * بالهوی نحو وصلنان یبلا * کامل الحسن وافر ضل و جدی *
* فیه یاغاذلی مدیدا طویلا * فاکت الجفن ذاجال کثیر * اتلف العاشقین الا قلیلا *
* قلت اذا لاح طرفه و لاه * قار اللمحظ بکرة واصیلا * کیف حال و هل لصب الیه * من سبیل
فقال لی سلبیلا * بوغزلده جمع صمدین و بحور عروضدن توریة درت بحر آدینی جامعدر
* غزل شاعر * اوان قلبک لی برق و برجم * مابت فی الم الهوی اتالم * و من الحجاب انی لاسهمی *
من نظریک و فی فوادی اسم * یا جامع الضدین فی وجناته * ماء بریق علیه نار نضرم *
عجی لظرفک و هو ماض لم نزل * فعلام یکسر عند ما یتمکلم * و من المروء ان توصل مدنقا *
والدهر سمح و الحوادث نوم * غزل دیکر * تصدق بوعدان دمی سائل * و زود فوادی
نظرة فهو راحل * فخذک موجود به التبر و الفنی * و حسنک معدوم لدیه المماثل * یا قرا من
شمس طامة وجهه * وظل عذاریه الدجی و الاصال * تنقلت من طرف لقلب مع الهوی *
و هاتیک البدر المنیر منازل * جعلتک للتمیز نصبا لحاطری * فهل رفعت الهجر و الهجر فاعل *
(قلت) اشبو غزلده اولان بیت نایبک مفهومی ای دلبر سنک رویکده تبر و ثروت موجود در
و حسنک زنده مائل معدومدر یعنی حسنه سنک نظریک یوقدر همان اراده ده بلکه تقبیلنده
صنعت ایچوب جوامع دلک قیل دیمکدر و تبر مذکوردن مراد دخی کفدر یعنی مسسم دانه سی کی
بوزه عارض او اورنسنده در که صفت ممدوحه محبوب اوله رق ایچ استعمال کرده بدغای عریدر
لب نمکین یعنی طوزلی دوداق ایچ وصف مستحسن عجم اولدیغی * کی که یونلری به نقل
و ترجمه اولنسه مستعمل اولدیغندن طائلی دوشمن خلاصه * لکل قوم اریصطلم * و فقیحه
هر لسانک بر تعبیر خاصی اولغله لسان آخرده اکایم ادفه افتخا اولماز و اشبو مدعای ازاد الهندی
نام فاضلک سیحیة المرجان ایله مسمی کتاب نفیسنده (بن اهل هندک اخترای اولان صنایع بدیعیه دن
بعضی عربیه به نقل ایتدم و بعضی لسان هنده مخصوص اولوب عربیه به نقل قبول ایتدیکنندن
ترک ایتدم بدیکی اثبات ایدر فلیمحفظ و غزل مر قومک بیت اخبرنده اصطلاح نحو اوزره توریه
اولدیغی معلوم اهل دانشدر * لاین صابر * قیل و جته قافت جیده * خجلا و مال بهطفه
المیاس * و انهل من خدیبه فوق عذاره * عرق یحاکی لطل فوق الآس * فکأنی استقطرت
ورد خدوده * بتصاعد الزفرات من انفاسی * اشبو فکأنی الی آخره بدی معنیدار اولغله
قلی روزه داره اهتر از معنوی کتورمکله بووجهله ترجمه قیلشدر * صامعه تردد روی دل با اوزره
مکر * قطره قطره آتشین آهمله دو کیکه کلاب * لاخر * و غزال کل من شبهه * بهلال
اویدر ظلمه * قال اذا قیلت و هما فیه * قد تعدیت و اسرفت فیه * مالی بنم یارم بر آهوی
ملاحتدر که هلاله و یاخود بدره تشبیه ایدر ظلم ایتدیلر یعنی برنده وصف ایتدیلر زبرا یارم
او مشبه به لادن اعلا دروین و بارک سهوا و جسارة و یاخود دهنی غایت خرده اولغله محلی درک
ایتدیکم حانده تقریبا تقییل ایلد یکمده فی الحال بکا خطا با تحفه ق سن بو خصوصده تعدی و خطا
ایتدک بردخی ایتده دیو بنی تو بیخ ایتدی دیمکدر (مه) اسم فعل امر در ایتده و فراغت قیل دیمک
اولور و فیه ایل اشبوفا ایل اولان فیه ینلرنده جناس اولدیغی هویدادر * لاخر * بابی غلام
لست غیر غلامه * مذجادلی بسلامه و کلامه * ذو حاجب ما ان رأیت ککونه * ایدا
و صدغ مارأیت کلامه * مالی بابام بولنده فدا اولسون شوکر کیدن هنوز فور توش محبوبه که بن ملک
سلام و کلامیه سخاوت ایتدیکنندن پرواز اذقوی اولدم و او غلام و نازه برقاشی کوزل و صدغی سر رشته
امل محبوبدر که ملک تونه شبه اولان قاشی و حرف لامه بکرز کبسوری کی قاش و کبسو اصلا کورمدم
دیمکدر بونده دخی ایکی کلام ینلرنده اولان جناس هلال مرده ک آسما شهود چشم اهل دانش

و دید در بحر جمال الدین بن مطروح * ذکر الجمی فصبا * وكان قد ارعوى * صب على عرش
الفرام قد استوى * تجرى مدامعه ويخفق قلبه * * هما جرى ذكر العقيق والاولى * واذا تالقي
بارق من بارق * فهناك بنشر من هواه ما انطوى * فخذوا احاديث الهوى عن صادق *
ماض في شرع الفرام وما عوى * وبهيجتي رشاء طلت عدلى * فيه اعلام وقد حوى ما قد حوى *
قالوا اقيه سوى رشافة قد * وسواد عنيه وهل مقي سوى * ما ابصرته الشمس الا واكنست *
تجلا ولا غصن النعلا لا تنوى * برى الاراك محسنا عن نوره * ياطيب ما نزل الاراك وما روى *
اشو غزلك محصول مهجور ومشتاق اولان عاشقك دار يارى ومسير كاهل بنى ياد وعذل واوامك
جاي طعنى ردابه قامت وحشم وندداني وصفه اظهار سوز شدن عبادت اولوب جاي جانوع
اقتباسي دخی حاویدر کاری * * * * * عبت انفسهم بقده فتأودا * بادنسيم نازه نهال قد
محبوب ايله اويذ قد اكلدى وميل ايتدى * وسرى الحياء بنوده فتوردا * وحيا رويته سرايت
ايدوب كلندي يعني يوزي قزاردى * رشاء تدر قد قايى بالهوى * لما غدا بجماله متفردا *
واوا هو بجه كمال جمال ايله نفايدايديكي حالمه صاحب قد بعهى كافة محاييد چونكه فائق اولدى
بنم قلبم دخی عشقيه تفرد ايتدى يعني عشق مفرط سر آمد عشاق اولدم * قاسوه بالفصن
الطيب جهالة * تالله قد ظلم المشبه فاعتنى * * * * * اكر چه او محبوبك قانتى جهالت جهتندن
ترو تاره نهاله قياس ايتديلر لكن انى بويله تشبه ايدن رنده قياس ايتيوب تجاوز ايتدى * حسن
الفصون اذا كست اوراقها * و تراه احسن ما يكون مجردا * * * * * زير نهال اشجارك حسنى اوراقتى
اكناسنده حاصلدر يعني ورق سبز نهالده حسن اولد ز اما او محبوبى ايسه ثوب و پير هندن ساده
وعارى اولد بغي حالمه احسن كور رسن بوضو رنده وجه شبهده اتحاد بولنامه قله تشبهه مذ كورده
حسن معنى اولماز (قلت) خيلي سال اول بوفقر ابن هلال صاينك كرك اخذ طر بقله اولسون
كر كه توار قبيلدن بولسون ييتن اخبرن مذ كور بن معناسنده بقطعه مدنى كور مش اولوب * سكا
اي روح مجرد نيجه تشبه ايدم * بوعيك وجه شبه نازه نهال چنى * او بولور كه سوزن ورفله
رواق * سن ايسه احسن اولور سن چيقاروب پيرهنى * نظم ساده معناسيله ترجمه جرات ايتشيدى
مناسبتى دوشدى ملاحظه سيله بورايه دخی قيد اولوب تكشير سواد اولدى مذكور اوله * لغيره *
* يا حسنا مالك لا تحسن * الى قلوب في الهوى متعبه * رفت بالورد وبالسومن * صفحة خذ
بالسا مذهبه * وقد ابى خذك ان اجتنى * منه وقد ابى عفره * يا حسنه اذ قال ما احسنى *
* وبالذك للفظ ما عدي * قلت له كلك عندى سنى * وكل الفاظك مستعذبه * ففرق السهم ولم
يخطنى * ومذرائى ميتا اتجه * سرا انظم سلبس وحسرتكشانه عكسار وانيسدر كا لايتخى
عليك ايها الخليل * غزل * * * * * باب غزال غزالته مقلتي * بين العذيب وبين شطى بارق * وسألت منه
ز ياره نشنى الجوى * فاجابني منها ابو عد صادق * بنا ونحن من الدجاني خيمة * ومن اليوم الزهر
تحت مرادق * عاطيه والليل يسحب ذيله * صهبا كالسك الذي عاشق * وضعته ضم الكمي
سيف * وذوانه جائل في عاتق * حتى اذا مالت به سنة انكرى * وخرجه عنى وكان عاتق *
* ابعده من اضلع نتفه * كى لا يامدلى * ساد خاقى * لما رأيت الابل آخر عمره * قد شاب في
لم له ومفاتيح * ودعت من اهوى فقال تاسف * صعب دلى بان ارك مفاتيح * بوغزل بي بدل
مد كور مذ كرفقه وذ كاسي مشهور ومطايقي محض ايله مظهر قاضي الفضاة عهد مامون
يشيد و مستشار خليفة راقت * بيد فاضل بي مامل شفى بن اكنه منو بدر كه برى تشييد
ذهن عالم معتاده قوردينى موصلت محبوبه بنا * بل نظم ايت كركدر ومشار اليهك سلمى وعزه
دلى تشييد ايله محبوبه دار اخه اربى مردك معاصه اسفار ايتده كور ومشددر فندبر

(لبن نباته) كبد اوردت لوا حظه دلالا * فابهي الفزالة والفرز لا * واسفر عن سناقر منير *
* ولكن قد وجدت به الضلالا * صفيال الحد ابصر من رأ * سواد امين فيه تحل خلا * ومنوع
الوصال اذ ايتدى * وجدت له من الالفاظ لا * تجت بفره البسام ايدا * لنادرا وقد سكن
الزلالا * شهدت لشهد رفته لاني * رأيت على سوا لاله لا * فبا ابيهم حسن قد حواه * وقد
اهدى الى قلبي الوبالا * سأشكو الحسن ما بقيت حيا * واشكر من صايبه الجمالا (لغاضي فخر الدين
السابق ذكره وفيه تورية) يا غصنا في ارباض مالا * حلتني في هوال مالا * باراجابه دماسباقي *
حسبك رب السماء تعالى * وجه توريه بك تخيلد رفتا ل * * * * * ابرك الله قدرت لي *
* مما لا في عدا وحسد * وعاذني مذراى ضلوعى * تعد سقمابكا وعد * ترجمه بالمأل للفقير *
* آجوب مرثيه ل ايلدى آماده بكا * كور بيجك پسترد در بجره اهل حسد * عشقه طعن ايدن
اغيار صايوب اضلاعم * سر تسر آغلديلر دشمن ايكن بكا مدد (لشيخ رهان الدين بن رفاعه)
ووردى خد ترجمي لوا حظه * مشايخ علم السحر عن لحظه رووا * * * * * دارات صدغيه مكن
عقربا * من المسك فوق الجلسار قد التووا * ووجته الحمراء تلوح بكجرة * عليها قلوب
العاشقين قد اكنووا * وودى له باق ولست بسامع * لقول حدود وانعاذل ان عروا * ووالله
ما اسلو ولو صرت رمة * فكيف واحشاق على حيه انطووا (لبرهان الدين الفيراطي) شبه
السيف والسنان يعني * من افغلى بين الانام استخلا * غاي السيف والسنان وقالا * حد نادون
ذلك حاشا وكلا * * * * * باني اهيف الما طاف لدر * حد الاسمر المثقف قد * زوجفون
اورمت منها كلاما * كتنى سيوفهن بجمده * * * * * لشاعر آخر * تملك رقى شادن قد هويته * من
الهند مغول الما اهيف القد * اقول ليحيى حين يريو بطرفه * خذوا حذر كم قد سل صارمه
الهند * اشعار آيه زن زيبا وبات حسنه دائر لر در كه فائز ايتنه نظرا عنى * * * * * دخی
اصطلاحا ناطقه اوله بيلور * * * * * الشيخ شمس الدين بن البديرى * خيال سلمى عن الاجفاس لم يغب *
وطيفها عن عباي غير تحجب * وذكرها انس روى وهى نايبة * واقلب مازل عندها غير
منقلب * لم اصغ فيها للاح راح بعذلى * ولالواش خلى راح يلعب بي * عذابها في الهوى عذب
الذبه * ومر هجرانها احلى من الرطب * فان ثأت اودنت وجدى كاعلت * تشب فيه اللبال
وهول يش * دعها خامر هو المحبوب متعب * وغير طاعته في الحب لم ينج * اشو غزلك بشنى
والنخى يتلرى لفظا ومعنى غابت ركنين وديقدر كه عشق عذاب ايكن عاشق صادق عذب والذ
وفرقت آجى ايكن اولمش خرما دن طائليدر ومعشوق غائب اولسون كركه حاضر بنم وجد
وعشقم يلد بيكي كى برقرار ويك رنكدر كه وجد م فوجه ماد بغي حالمه اروجده كيجه ل فوجار
تا بصباح وجد بجه فتور كيه رك بن عشقه متصلا قريتم يار بندن دور ارا سده عشقم زائل اولماز
مألنده در خلاصه غزل مذ كور تماميله فتاق المعشوق حالى ميندر * * * * * وله ايضا * غزل طويل
الذبل دخی سراييك رنكى ويكانكى * عاشقني مفيد بر سخن دلشين اتحاد بيددر * سفاطلا
حبه سلمى معاصه * وحياء من دمعى مذاب وجامد * فر بعه سلمى مصيف ومرع * وارض ثأت
عنها فقار جلامد * وحيث ثوت ارضا فاعذب مورد * ولو كدرت منها على الموارد * رعا الله
دهرا سالتني صروقه * وصلت لباليه بسلى يساعد * وقد غفل الواشون عنا ولم ازل *
ويقظان طرف العين عن راقد * واما بنا بالقرب بيض زواهر * واوقنا بالوصل خضر امالد *
* واروا حنا بمنز وجه وقلوبنا * ونحن كاتافي الحقيقه واحد * وكم قد زجنا في مروج صبايه *
* ولم بطردقنا من بين طارد * نجر ذبول اللهو في قص الهوى * تلوح علينا للفرام شواهد *
* ولم يخطر التفر بق مناخاطر * ولم تحسب الايام فينا تعاند * فهل انت يا سلمى وقد حكمت الهوى *

* كما كنت لأم حاد بالقلب حائد * وهل ودنا باق والافتقير * على عاة الايام منك العوائد * وهل
 محبت آثار رسم حديثنا * وانساك حفظ الود هذا التباعد * وهل تذاككرين العهد اذ نحن
 باللوى * وقولك لا عاش الخون المعاهد * وهل انت غيرت الذي انا حافظ * وهل انت احلات
 الذي انا عاهد * وهل بدلت منك المودة بالجفا * وفيك بقيت بالوفاء منك شاهد * واني ما بدلت
 امدك في الهوى * ولا نقضت فيما علمت لقواعد * ولا مت مسرورا وعبتك لينة * وكيف
 سلوى والحب مباح * فان كنت حبل الود امرمت طرفه * فودي طريق في هوالك وناله *
 * وان قلت ان الحب غيره الهوى * لعمرى وجد بالخشاشه واحد * وان اوردوا بواصبه عاشق *
 * في يضرب الامثال من هو وارد * فاشئت كوني اني بك مدنف * صبور على البلوى شكور
 وحامد * ومنك تساوى الوصل عندي والجفا * وفيك لقد هانت على الشدايد * ولورمت اني
 عن هوالك اعني * لقد زمامي نحو جيك قائد * نصبت شرك الحب صدت حاشتي * فكيف
 خلاصى والهوى منك صائد * بعدت وقلت البين بسلى اخا الهوى * وهل بنيت الاحباب
 الا التباعد * وما غير التفريق ما تعدينه * وشوق سلوى في المحبين كاسد * وجل منى القرب
 منك وانما * اذا عظم المطلوب قل المساعد * وله ايضا * تهديني بتبريح وبين * وتوعدني
 بتفريق وصد * وتحلف لي لتلبسني سقاما * نهى جلدي به وتهين جلدي * وتزيني بئيل من
 جفون * فتصميني وتضيقني وتردي * وتحرقني بنار الصد حتى * تذيب حشاشتي كذا وكدي *
 * فقلت لها ودمعي في انسكاب * بفيض دما على صفحات خدي * ومن لي ان ينال قبيل
 وجد * واذا كرفي هوالك ولو بصدى * وله ايضا * سلوى عنك شي ليس بروى * وحي
 فيك سارمع الركاب * ولم يمر رسواك على ضميري * ووجدى فيك ايسره عذابي * ومالك عن
 سواد العين يوما * ولا سوداء قلبي من حجابي * وما خطررت دواعي الشوق الا * هزنت اليك
 اجنحة النصابي * وله ايضا قدس سره * فقاتبك دارا شط عنها مزارها * وانحلنا بعد البعاد
 اذكراها * فقد نابها ريمنا من الانس ان رنت * بمقلتها بصمى القلوب احوارها * تصيد قلوب
 العاشقين انيسة * ويحسن منها صدها ونفارها * وعوجا باطل تحتها يد النوى * فانظروا بالاني
 المثلث نهارها * ويهزؤا بالاعصان لين قوامها * اذا مال فوق الدعص منها خجارها * وليس
 ليدرا تم قامت قدما * وما هو الا جليها وسوارها * منازلها منى القواد وانما * عن العين منوها
 في القلب دارها * يمثلها بالرهيم فكري لا نظري * واكثر ما يقى النفوس افتكارها * ويحج دعي
 حرار صبايني * وما اخذت بالدمع مني نارها * وساعدني بالايك لبل حاتم * تهاشمن لبل لا يفر
 قرارها * بكين ولم تسفح لهن مدامع * وعيني فافضت بالدموع بخارها * اشبه غزل آتى مؤلف
 مستطرف من حومك زاده طبعي وسقاطه خامه دست فضل فتون نبي اولوب هرنه قدر تواضعا
 وهضما عنوانده * وهو قول ضعيف على قدر حاله لكنه يسأل الواذف عليه من افضاله ستر
 ما برام من عبوبه وان يدعوله بمغفرة ذنوبه بازوب يعني من حومك حال قدر نجه ضعيف اولان اشبو
 سخن مطالعه ايدنارك فضلا وكرما عبوب نظمي ستر وقائلتك مغفرته دعا اليلاري نيازيله
 درج وتحرير اولندي ديمش ايسه ده قوه عليه ايله دبشي وصفنده اوله رق درر كي منظم اولان
 سوزك ارككيدر فتامل (مشار اليك بالآده اولان بابلرك برنده دخي بهض ذواتك غفلة امام اعظم
 حضرت نرينه نسيته شرح ايلدكاري * باسمه السعادات جئتك فاصدا * الى آخره نعمت شريف
 و بر قاج قطعده سي دخي ز بورمت طرفدر كه شعره جايجار غلرينه دال اعذب مقالدر اللهم اغفر
 ذنوبنا واملأ من الرحمة ذنوبنا آمين * نسيم الصبا بلغ سلمي رسائي * بلطف وقل عن حال
 صلبك اسائي * فقد صار بالاسقام واه معذبا * قريح جفون من دموع هوامل * صبور على حزن

الغرام و برده * حاييف ضنالم بصغ يوما المعازل * بيت على مثل القسام مقلبا * يئن غراما فارحيه
 وواصل * الا يا سلمي قد اضرب الهوى * وما جئت بتبريح الغرام بلابلي * رمت بسهم من
 الحائط قاتل * فلم تحط قلبي والحشا ومقاتل * كنت غرامى في هوالك ولم ابح * بسرى فباحث
 ادمعى رسائي * سلمي سلى ما قد جرى لي من النوى * فقد عادلى حاله رق عاذلى * فهلا
 تجودى للكذب وتسمي * بوعده وبعد الوعد ان شئت ما طلى * عسى تنطق نارى من
 الوعد واشتفى * وبالسقم اعضاي دعت ومفبا صلي * خفيت عن العواد لولانا وهى
 * وعظم انيني لم ار اسائلي * ففى فقد رقت عداى لذنى * وقاضت على حالى عبون
 عواذلى * قطعت زمانى في عسى ولعلنا * وما فرقت من الايام منك بطائلي * فآان ان ترضى على
 وترحى * ضنا جدى فالوجد لاشك قاتلي * بوغرك آخر نده جبارى حاوى بريث دخي واردر
 لكن فقير ناو يلنى بوله مديفدن اسلوب تشبيه يعنى اسلوب تشيب قصيده به چندان تطبيق
 ايدم مديفدن تحريرينه جرأت ايدم مدم * وله ايضا * يارب الحسن من بالصد
 اوصالى * حتى قتلت بفرط الهجر مضناك * ويا فتاة بفتان القوام سبت * من ياترى في الورى
 الغفل افتناك * لقد حنيت غراما اذ رأى نظرى * فى النوم طيف خيال من محياك * ومذراه
 جفا طيب المنام وقد * شاكى عليك حزننا لمزل باكى * عذبتني بالجنى وهو يعذب لي * فعل
 ان تسمي يوما برؤياك * ان كنت لم تدكرينا بعد فرقنا * والله يعلم انا ما نسبناك * ما آن ان
 نه طفي جودا على فقد * اضحى فؤدى اسيرا فظ عينك * ما كنت احسب ان العشق فيه ضنا
 * ولا عذاب تفرس قل هوالك * حتى تولع قلبي بالغرام فما * امسى اسيرا سوى في حسن مفناك *
 * رقى رفق جودا واعطى وزرى * ولا تطبل بى بحق الله يكفلك * ياهندز فقا القلب ذاب فيك اسي *
 * ومهجه تلاف ياهند ما قدك * رق العذول بحالى في الهوى ورنا * وانت ياهند لم ترقى
 لمضناك * بالله لومت لم اسلاك يا املى * واوقبت غراما است انساك * لابن الساعى * قاتلها
 ورشفت خرة ريفها * فوجدت نار صباية في الكور * ودخلت جنة وجهها فاباحني *
 * رضوانها المرجو شرب السكر * لشاعر آخر * بكت للفراق وقدراعها * بكاء المحب
 لبعده الديار * كان الدموع على خدها * بقية طل على جملار * نظم ديكر * قالت منى البين
 ياهذا فقلت لها * اما غدا زعموا ولا فبعد غدا * فامطرت لولوا من زبحس فسفت * وردا وضعت على
 العناب بالبرد (قلت) مال مفهوم قطعه كاربانه متهى سفر اولوب ده شوقه مدوداعه وارديفنده اظهار
 حزن وكدايله افزا فزنده زمان اوله جق ديوسوروب بندخى يارين وياخود او بركون اوله جق ديرل
 ديد يكمد تركدن انجو يا غدير ب وكلى صوواروب طولو ايله عتابى اصردى يعنى تأسف ايله
 اوجى قالو بارمغنى اصيروب كوزندن ياش چيقاروب او ياش روى اوزره جريار ايلدى ديمكدر كه
 بيت نايده بش شيشي بش شبه تشبيه واردر كه كوزى تركسه واشكى انجويه وروى كل احره وفتالى
 بارمغنى عتابه وددانى طولوبه تشبيه دن عبارتدر (هؤاف مر حوم بوقطعه نك عنوانده * الوأوأ
 الدمشقى تضمن عباره من يازمش اولوب وسباق عباره به كوره بيت مضمن آخر وأوك وتضمن
 يمنى بيت اول شاعر آخرك اولميدر و فامطرت قاسى دخي اولنده بر كلام اولغه دلالت ايلديكدر دن
 باشقه معنى دخي كلام آخره مر بوطيقن الجايدر وكلام مزبور دخي سلبقه اهل عشق وطبيعت سلبقه
 اقتضا سلبقه ياكه اولان دخترده دخي عشق اولديفنى مشهراولميدر واواوجهله ما قبلنده اولان
 كمان عشق وسوزمبانى بى وايضاح معانى بى قصدايدنلر آثار خطيب دمشقى به بيت اخير مر قوم
 حريرينك حلوانه نسبت ابتديكى ايكنجى مقامه ده دخي مندرج اولغه شروح مقامه مر اجعت
 ايدلر (وياوأ تشبيهانده بدطولاسى اولان ابو الفرج عبدالقاهر بن عبدالله الدمشقى كلقيدر

لوأوا ايضا * يامن نفت عني لذيق رفاذي * مالي ومالك قد اطلت سهادي * فباي ذنب
 اوباية حالة * ابعديني واقدس كنت فؤادي * وصددت عني حين قد هلك الهوي * وروحي وقلبي
 والحشا وقيادي * ملكك لحاظك مهجتي حتى غدا * قلبي اسير ماله من قادي * لا غروان
 قتلت عيونك مغرما * فلكم صرعت بها من الاساد * يامن حوت بكل المحاسن في الوري *
 * والحسن منها عاكف في بادي * رفقا بمن اسرت عيونك قلبه * ودعي السيف تفرق في الاغداد *
 * وتعطني جودا على بقلية * فقيم بمسك شفاء الصادي * مات اطل الله عرك سلوقي *
 * ولقد فني صبري وعاش سهادي * ومن المني لودام لي فيك الضنا * يا حذا الازالك من عوادي *
 * واجبل منك نواظري في ناصر * واقول ما شئت اصنعني يا منيني * مالي سواك ولو حرمت مرادي *
 * لا مدح المصطفى هو عدي * وبه سألني الله يوم معادي * اشبو نظم بلاغت جزم وأولغاى
 عرب عرابا اوزره قصيدة برده يعني بانت ساد و بره كبي وصف معشوقه ايله تشيب اولمش يعني
 غزل عاشقانه ايله باشلشم برنت شريف اولديغي بيت اخبرندن مستبان اولغله تمامنه مظفر اولان
 اصل مطالعته كاره نثر راياله مشاب اولمري اخطار اولمشدر * لبها زهير * اذا جن لي لي هام
 قلبي بذكركم * انوح كما نوح الحام المطوق * وفوق سحاب بمطر الهم والاسى * ونحني بحار
 يا بهوي ترق * سلوام عمرو كيف بات اسيرها * تفادي الاسارى حوله وهو موثق * فلا نانا مقول
 فني القتل راحة * ولا نانا من عليه فيمقي (قلت) اشبو نظم ازهر زهير نفحات الانس جاي
 قدس سره الساميه سيدي احمد بن ابي الحسن الرفاعي قدس سره نك اشعارندن اولديغي تحرير
 اولدقدنصكره على رواية ابيات المذكوره في قول وناشدن رفاذي حضر نلري بعد الاستماع ارتحال
 دار بقا البديكي دخی محرردر كه بهازهيرك اولسن اشعار ايدر * لمجنون ليلي * وقد خبروني
 ان تيماء منزل * ليلي اذا ما الليل الى المراسيا * فهذي شهور الصيف عنا منقضي * فما لنوري
 يرى بليلي المراسيا * نعد الاليال ليلة بعد ليلة * وقد عشت دهر ااعد الاليال * واخرج من بيت
 لعلي * احدث عنك النفس بالليل خاليا * الاياها الركب اليماني عرجوا * علينا فقد امسى هو انا
 عانيا * يمينا اذا كانت يمينا فان تكن * شمالا ينازعني الهوي عن شماليا * اصلي فما ادري اذا
 ما ذكرتها * اثنتين صلبت الضحى ام ثمانيا * خليلي لا والله لا امالك الذي * قضى الله في ايلي
 ولما ضي ليا * قضاهما لقبري وابلاقي بحبها * فهلا بشي غير ليلي ابتلايا * ولو ان واش بالامامة
 داره * وداري باعلي حضر موت اهتدي ليا * وددت على حي الحياة لو انه * يزاد لها في عمرها
 من حياتيا * على اني راض بان احل الهوي * واخلص منه لاعلي ولا ليا * اذا ما شكوت الحب
 قالت كدبتي * في اري الاعضاء منك كواسيا * فلاحب حتى تلصق الجلد بالحشا * وتفرس
 حتى لا يجيب الماديا (قلت) قبس مجنونك اشبوليله برويله هجران ليلي سوزشني كويا اولان نظم
 عاشقانه سنك * اصلي فا ادري الى آخره * بيني خليلي مجلد زيرامفهوي وقت هجرانده ضحى
 نمازين قبلار ايكن ليلاني تذكر اينديكمده حاصل اولان وجد واستغراق سيبيله اونمازي ايكي
 ركعتي قيلم ويا خود سكر ركعتي قيلم يله ميمكدر و يوم مفهوم ايسه يعني عدد ركعات ضحى درت
 ايكن شبي سكر وايكي به تخصيص ظاهرا كرجه مشوش كورينور فاما عاجزانه لدى التأمل سياق نظم
 اقتضاه من مفهوم بيت مذکور چونكه مجنون عاشق اد البديكي ركعات عددل بيني بيلكه بارمقلربني
 بر برينه ضم ايكي ويا خود بر برندن منفصل قلبي اكرجه مقدما ذهنده علامت تعيين البديكي
 حاده نماز شروع ايدوب وقتا كه قعده ده ايكن ديزلي اوزر زنده اون عدد درن عبارت اولان بارمقلربندن
 ايكي يا ما غني منضم وسكر بني كشاده كورديكي خلالة نذكر ليلي ايندكده تعيين مزبوري شامشروب
 منضم بيله كشاده زندن فنه ليري اد اولسان ركعاته علامت اودايغن بيله مدم ديمكي مراد انمشدر

ديومطالع اولنوب و بويله معني و بر ملكه حل اولمشدر كان اولنور بوتدن باشقه هه بروجدموج
 وحل غبرموه و ارايسه تحشبه بيورلي اهل فطانتندن مستعاد * اشاعر آخر * قالت لطيف
 خيال زارني ومضي * بالله صفه ولا تنقص ولا تزد * فقال خليه لومات من ظماء * وقلت قف
 عن ورود الماء لم يرد * قالت عهدت الوفا والصدق شيتيه * يارذ ذاك الذي قالت على كبدى *
 * لكمال الدين بن النبي * اما وياض بمسك النقي * وسمره مسكة العيس الشهي * ورماني
 من الكافور يعلو * عليه طوالع الزند الندي * وقد كالفضيب اذا ثني * خشيت عليه من ثقل
 الحلي * لقد اسعيت بالهجران جسمي * واعطشني وصالك بعد ربي * الى كم اكتم البلوى
 ودمعي * يوح بمضمر السراخني * وكما اشكو للاهية غرامي * فويل للشجي من الحلي * لوصفي
 الدين الحلي * ابث الوصال مخافة الرقاء * واتك تحت مدارع الظلماء * اصفك من بعد الوصال
 مودة * وكذا الدواء يكون بعد الداء * احبت بزورها النفوس وطالما * ضلت بها ففقت
 على الاحياء * ايت بليل والجو كائنا * درياطين خيمة زرقاء * امست تعاطيني المدام وبيننا
 * عتب عنت به عن الصهباء * ابكي واشكو ما نقت فتفتي * عن در الفضاظ بد ربكاه *
 * اومت الى جسدني لتظروا انتهم * من بعد فيه يد البرحاء * الفت به وقع الصفاح
 فراعها * جزعا وما نظرت جراح حشاء * امصية ما بلبل لحاظها * ما اخطأ نه اسنة
 الاعداء * اعجت بما قد رأيت وفي الحشا * اضامني ما عابنت في الاعضاء * امسي ولست
 بسام من طعة * نخله اومن مغلة نخله * وله ايضا * فني وادعنا قبل وشك الفرق * فما انا من
 يحبي الى حين تلقي * قضيت فيما دري الحمام بمهجتي * وشيت فيما حل المشب بمفرقي * فعتت لنا
 بالذل في مذهب الهوي * ولم تن في مين المدم والنتي * قرنت الرضي بالسخط والقرب بالذوي
 * ومزقت شمل الوصل كل ممزق * قبلت وصايا الهجر من غير ناصح * واحبيت قول النهي من
 غير مشفق * قطعت زمانى الصدود وورثتي * شبة زمت للترحل ايتي * قضى الدهر بانفريق
 فاصطبري له * ولا تدمي افهاله وترقي * وقال ايضا * جائت انظر ما ايت من المهج *
 فعطرت سائر لارجا بالارج * جلت علينا محيا لوجله لنا في ظلمة الليل اغثننا عن السرج * حورية
 النور تحسى ورد وجتها * يحرس من نبال الفج والدمع * جزت ساءة افهالى بمغفرة * فكان
 غفرانها يفتني عن الحج * جادت لعرفانها الى المريض بها * فماعلى اذا ذنت من حرج * جفوتني
 فرأيت الصبر اجل لي * والصمت في الحب اولي من الهمج * جارت لحاظك فبا غير راحة *
 ولذة الحب جور الباطر الفج * لان نيانه * عذول لست اسمع منه فولا * على غيداء مثل البدر نما *
 له طرف ضرر عن سناعا * ولي اذن عن الفحشاء صما * لا حرج * ورب ليل هو اها سهرتها *
 اراعي نجوم الليل فيها الى الفجر * حديثي عال في لساع لاني * رويت احاديث السهاد
 عن زهر * للسراج الورق * يادعني في هونها * اسرفت في اللوم جهلا * ما يعلم
 الشوق الا * ولا الصباية الا (قلت) اشبو نظمك مفهوم ومالى اى عشق معشوقه ايله بنده
 اولان حال شدت وحررت مأل ضروريه مي اوم وطعن ايدن كيمه سن اولومده جهلك جهشتدن
 عبث ايتدك زيراعشق شدتي درد عشق چكندن غيري براحد بطرز يا خود درد عشق فيج
 عاشق ومبتلا يلور ديمكدر كه بونده التفات ونوع تضمين اولديغي ملاحظه اولمشدر فتأمل
 * لاخر * وعدت ان تزور ليليا قالوت * وانت في لهار تسحب ذبلا * قلت هلا صدقت
 في الوعد قالت * كيف صدقت ان ترى الشمس ليليا * لعز الدين الموصل * قد سلوا عن الغزال
 بخود * ذات وجه بهما الجمال تنن * ورجعنا عن النهك فيه * ودفعناه بالنهي احسن *
 * لاخر * قالت واولتها سواكا * ساديفها الازالك * سوك ما ذاق طعم ربي * قلت نعم ذاقه سواكي

لا آخر * سألتها ان تعبد لفظا * قالت محب دعوه بمذر * حديثها سكر شهى *
 واحسن السكر المكرر * لا ينبت له * وملولة في الحب لمان رأت * اثار السقام بحسبي المنهاض *
 قالت تخبرنا فقلت لها نعم * اناب السقام وانت بالاعراض * وله ايضا * رقت لنا حين هم السفر
 بالسفر * واقبلت في الدجا تسعى على حذر * راض الهوى قلبها القاسي فجادلنا * وكان يخل
 من غموز بالمطر * رأت غداة النوى نار الكليم وقد * شبت فلم تبق من قاي ولم نذر * رشقة اوتراها
 عندما سمرت * والبدر ساء اليها سهوه منذر * رأيت بدرين من وجهه ومن قر * في ظل جنحين من
 ليل ومن شمر * رشفت برد الحيا من مقلها * اذ بهتني اليها نسمة السححر * رنت نجوم الدجى
 نحوى فانظرت * من برشف الراح قبلي من فم القمر * راق العناق وابدتل نواهدا * باليلة
 الوصل يا غرة * اهر * لا ياتي الطبيب المتني * باي الشعوس الجائحات غواربا * اللابسات من الحرير
 جلايسا * الناهيات عيوننا وقلوبنا * وجناتهن الناهيات الناهيا * الناعمت القابلات الحيات *
 المبيدات من الدلال عرابيا * حاولن تعذبي وجفن مراقبا * فوضن ايديهن فوق ترابيا
 * وبسمن عن رد خبث اذيه * من حران قاسي فكنت الذائبا * يا حذر المحملون وجبذا *
 وادلت به اغزالة كاعبا * كيف الرجاء من الخطوب تخلصا * من بعد ان انشبت في محالبا * يتبين
 آيين دخی متبينك بعض قصيده سندن متخدر * ولما التفتنا والنوى ورقينا * غفولان عنا
 ظلت ابكي وتبسم * فلما بدر اضاحكا قبل وجهها * ولم تر قبلي ميالتكم * للشر يف الرضى *
 وتمس بين مرعفر ومعهصر * ومعتبر وممسك ومصدل * فيفاء ان قال الشاب لها انتهمضي *
 قالت روادفها اقمدي وتهملي * واذا سألت الوصل قال جالها * جودي وقال دلها لا تفعل *
 لاين اسرائيل * وعدت بوصل والى * نسوانه صهبا منهل ثغرها * درر ورقتها
 سلاف قرقف * تختال بين البدر منها والنقى * غصن بمس به النعيم مهفهم * لاحتبين الخلف
 شية مثلها * وعدت ولكن الزمان يسوف * يا بانه قد اطلمت اغصانها * ورداجنيا بالواحد
 يقطف * وغزالة يحكي الغزالة وجهها * ويغير ناظرها الحام الاوطف * مانا ممرين لمفرم
 تسطوبه * اجفناك لمرضى ولا تستعطف * اأما دوجهمك وهو صبح مشرق * وسواد شمر
 وهو ليل مدف * ويهر غصن البان منك على النقى * مالى الى احد سواك تشوف * جامع مستطرف
 مرحوم بومحمده غزلياتي يعنى محبوب ومحبوبه به دأروا صافله نظم اولمخس اشعارى بعد الانتخاب
 والتحرير ولذكرا ان شاء الله تعالى في هذا الباب من ملح النظم ودقائق الشعر من غير تبويب ولا
 ترتيب ديوب مخنهاى شيرين معاني بديع البيان شتاني بالانتخاب اطائف الخيال اسلوبه
 بوجه آنى ذكر اينشدر * للشيخ شمس الدين بن البديري * ولما أتت سلمى وشط بها النوى *
 وايقنت انى بالقرام اذوب * عاقت باخرى غيرها تلاها * لبطى صرام فى الحشا والهيب * فكان
 هيامى والهوى وصبايى * لمن هو فى الاول الى حبيب * وله ايضا فى ذلك المعنى * تلاه بيت عنافى
 انغرام بغيرها * وقلت اقلبي هذه هي زينب * وقبلت فاهامبر الصبايى * فاضمرت نارا فى الحشا
 شاهب * فكنت كن اضنى فربما لجة * تمسك بالموج الذى يتقلب * وله ايضا * سألت القلب
 دل من بلى * وهل عند الفؤاد لها انفسان * فقل لا لاسكن ثاى * فقلت الصب فـه
 قلبان * وان الحب يهجم بعد ياس * ويمتداد الحب تغيرات * فلا تظن ظهراها يوما سلوا *
 ففضحك الصباى الواردات * وترى بالصدود وبالجنى * وتتحلك الوعود الكاذبات * فكان
 جلدا ولاتك ذالجاح * فاقبتك ان فات الفؤاد * لعبد الله بن الدمين * ولما ابى الاجالا فؤاده *
 ولم يبق من ليلي بمال ولا اهل * تسلى باخرى غيرها فاذا التى * تسلى بها تعزى بليلى ولا تسلى *
 للبطار * فاولون هذى ام عمرو وقرية * دنت بك ارض نحوها وسما * الا انما قرب الحبيب وبعده

اذا هولم بوصول اليه سواء * فاعبره * وقالوا بع حبيبك وابيع عنه * حبيبا اخر انجى سعيدا *
 اذا كان الحبيب هو المضاف * وخان فكيف تأمن الجديدا * لا آخر * لم انس اذ قلت من وجدى
 لها غلطا * ووجهها مشرق فى خندس الظلم * ساوت عنك فقالت وهى فى حق *
 لفرعن على السن من ندم * لا آخر * امن المروة ان ايدت مسهدا * قلعا بل ملابسى بدوعى *
 ونبت ريان الجفون من الكرى * وايت منك بلبلة المسوع * لا آخر * الى الله اشكو جورا هف
 شادن * وقعت فى من يديه خلاص * جرحت بعنى خده وهو جارح * بعينه قلبى والجروح قصاص
 لا آخر * قد كنت اسمع بالهوى فاكذب * وارى المحب وما يقول فاجب * حتى ربيت بحلوه
 وبمره * من كان يتهم الهوى فيحرب * لا آخر * سأنتها الثقيل فى خدها * عشر او ما زاد يكون
 احتساب * فذتلا قينا وقبلتها * غلظت فى العد وضاع الحساب * لا آخر * يامن سقامى
 من سقام جفونه * وسواد حظى عن سواد عبونه * قد كنت لارضى الوصال وفوقه * واليوم
 افنع بالخيال ودونه * لا آخر * صبحته عند المساء فقال لى * ماذا الصباح وظن ذلك مراحا * فاجبته
 اشراق وجهك غرقى * حتى توهمت المساء صباحا * اشبهه فناده اسمك فقيرك قطعه سيدر *
 عجمى روى جوانى فتاده شبد كوروب * دبر ابيه اوله صباحك اى آفتاب سعيد * شاشوبه
 طلعت يارك غياسته يعنى * شبه صاح ديسه عاشقان اولورمى بعيد * بالكرزيت اول قطعه فقير
 * صبحته الى آخره قطعه سنك تحيل اوله رقى * كلك مصرع ثاى ترجمه سى اوله يلور زعم ايدى رم يعنى
 آزادى در فليصح * لاى عبدالله الفواص * من عذبرى من عذول فى رشا * قامر القلب هوا فقير
 * فم يبق منى حسنه * وهواه غير مقلوب فر * وقال آخر * حادتها والى تحب عقربا * من فوق
 خدمت قلب العقرى * وطفقت التمر لها فتجيت * وتسترت عنى بقلب العقرى * فأت عقرى زائف
 وكبسوى حسنا وقلب عقرى بدن مراد برقع وياشمقدر * وقال آخر * لومت من كثره لاشوانى
 وابدت * مدامعى بدم من كثره السهر * ما اخترت عنك سلوا لا ولا نظرت * عبنى لغير محبا
 وجهك القمر * لاى ابراهيم بن العباس * غم الصبا صفا بجانب ذى القضا * ويصرع قلبى اذ بهب
 هوها * قرية عهد بالحبيب وانما * هوى كل نفس حيث حل حبيبها * لا لى * اذا اختلجت
 عين رأت من تحبه * فدام لعنى ما حبيت اختلاجهما * وما ذقت كاسا مذلعت بحبها * فاشربه
 الاودمى مراجعها * وقال آخر * يا ذا الذى زار وما زارا * كأنه مقتبس نارا * قام يسياب الدار
 من تيهه * ما ضره لود خلت النار * وقال آخر * ولقد جعلتك فى الفؤاد محدثى * وابحت منى
 ظاهرى الجلبى * فاجسم منى للجلبى موانس * وحبيب قلبى فى الفؤاد انيسى * لاين نباته *
 اناشده الرحمن فى جمع شملنا * فيقسم هذا لا يكون الى الحشر * اذا ما عدا مثل الحديد فؤاده *
 فوالعصر ان العاصقين لى خسر (فتى) اشبه نظمه اقتباس بحوز واردر (لامين الدين بن
 ابى الوفا) يا نازلا منى فؤادا راحلا * ومن الجباب نازل فى راحل * اضمرت قلب منيم اهلكته *
 وسكنته قاتار منوى القاتل * يقول اسمع الفقير فى ذلك المعنى * اى سفر براولان آفت نه عجبكم
 قبلدك * بايكه دوشمش اولان كوكلمى آرامده بر * قاتل اولد بى ايجون سر جزا اوزره مكر *
 دل دوزخ منش عاشقه كيردى دلبر * لا آخر * يا عاذلى فى هوا * اذ ابد كيف اسلو * بمرى
 كل وقت * وكلامى يخلو (قول الحاجي) ملأت فؤادى من حبة قان * اميل اليه وهو كالظبي
 زابغ * وقلت اقلبي فم شغش شادنا * سواء فقال القلب مانا فارغ (وقال ديك الجن) ولى كبد
 حرا ونفس كأنها * يكتفى عبو ما يريد سراحها * كأن على قلبى قطاة تذكرت * على ظمء وردا
 فهزنت جناحها (لعبد الله بن طاهر) اقام ببلدة ورخلت عنها * كلانا بعد صاحبه غريب *
 اقل الناس فى الدنيا سرورا * محب قدناى عنه الحبيب * وقال آخر * ما اخترت ترك وداعكم

يوم النوى * والله لا ملأ ولا الخشب * لكن خشيت بان اموت صبا * فبذل انت قلته فيقاد بي
(وقال ابن المعتز من آل عباس) هب لعيني ردها * ونف عن سهادها * وارحم المقله التي * كنت
فيها سوادها * كن صلاحا لها * كنت دهر فسادها * وقال آخر * وقالوا دع مراقة الثريا * ونم
فالليل مسود الجناح * وقلت وهل افاق القلب حتى * افرق بين ليلي والصباح * وقال آخر *
ولي فؤاد اذا طل الناع به * طار اشتياقا الى انا معذبه * يفديك بانفس صب لو يكون له *
اعز من نفسه شي فذاك به * لا آخر * وما هجرتك النفس يامي انها * قتلتك ولا ان قل منك
نصيبتها * ولكنهم يا احسن الناس اواموا * يقول اذا ماجئت هذا حبيبها * وقال الحارثي *
اذا انت لم يوقن بما صنع الهوى * باهل الهوى فافقد حبيبها * وجرب * ترى حركات
يلدغ القلب حرها * بانضج من كي انضج الملهب (وقال الاقرع بن معاذ) اقول لفت
ذات يوم لقيته * بمكة والانشاء ملقا رحا لها * يحفك اخبرني اما تأثم التي * اضرت
يجمعي منذ حين خيالها * فقال بلى والله اوسببها * من الله بلوى في الزمان ينالها *
* فقلت ولم املك سوابق عبرة * سريع على جيب القميص انها لها * عني الله عنها كل
ذنب واقيت * منها وان سككت قليلا نوالها * وقال آخر * بالله ربكما عوجا على سكتي *
* وعاباه لعل العتب يعطفه * وعرضاني وقولا في حديثكما * ما بال عبدك بالهجران تلتفه *
فان تبسم قولاعن ملاطفه * ماضر لو يوصال منك تشفه * وان بدالكما من سيدي غضب *
* ففعلطاء وقولابس نعرفه * لعبد الله بن ابي الشبص * ومعرضة نظن الهجر فرضا * نخل
لحاضها لاضف مرضي * كاني قد قتلت لها قليلا * فيما مني بغير الهجر ترضي * للحسن
بن الضحاك * بغضى بنار الوجد مات حريقا * والبعض مني بالدموع غريقا * لم يشك عشا
عاشق فسمعه * الاظنك ذلك المشوقا * لابن رومي * واجبل فكري في هوا * لك بلالسان
ناطق * ادعوك عليك بحسرة * من غير قلب صادق * لا غير * يا ويح من خيل الاحبة قلبه *
* حتى اذا نظروا به قتلوه * غروا وما ربي الهوى فاذله * ان العزيز على الذليل بنيه * انظر الى
جسد اضربه الهوى * لولا قلب طرفه دفتوه * من كان خلوا من تباريح الهوى * فانا الهوى
وحليفه واخوه * لا جد بين ابني طاهر * تقول العسا ذلات تسل عنها * وداو عليل صبرك
بالسلو * فكيف ونظرة منها اختلاسا * الذعن الشمامة بالعدو * لا سحق مول المهلل *
* هيني يا معذني اسأت * وبالهجران قبلكم اسأت * فابن الصبر منك فذلك نفسي * على اذا
اسأت كما اسأت * وقال ابو العتاهبه * يقول اناس لو نعت لنا الهوى * والله ما درى لهم كيف
انعت * سقام على جسمي كثير موسع * ونوم على عيني قليل مفوت * اذا اشتد ما بي كان افضل
حيلتي * له وضع كني فوق خدي فاسكت * وقال بشار * اقره العين شاني ان اسميك * اكني
باخرى اسمها واعنيك * اخشي عليك من الجارات حاسدة * اوسهم غير ان يرميني ويرميك *
* لولا الرقيبان اذ ودعت غادية * قبلت فاك وقلت النفس تفديك * يا اطيب الناس ريقا غير
مخبر * الاشهاد اطراف المساويك * قد نرتما مرة في الدهر واحدة * بالله لا تجمه ليها يضة الديك
* وفرأنا * الما نعتي بالحسن ليس اني * احبك حبا مستكنا وبديا * احبك ما لو كان بين
قبائل * من الناس اعداء لجر النصاريا * لا آخر * اقول لشادن في الحسن اضحي * يصيد
بطرفه لحظ الكمي * ملك الحسن اجمع في نصاب * فاد زكاة منظره الشهى * وذلك بان تجود
لمستهام * برشف من مقبلات الشهى * فقال ابو حنيفة لي امام * يرى ان لازكاة على الصبي *
* وقال آخر * سقاها وقتا كنت اخلو بوجهكم * ونهر الهوى في روضة الانس ضاحك * اغنا
زمانا والعون قرية * واصبحت يوما والجفون سوافت * وقال جيل * الم نعلمي يا عذبة الماء انني

* اطل اذا لم اسق ماءك صاديا * وما زلت في تأنين لوانني * من الوجد اسبك الحمام بكاليا *
* لابي العباس * باراحلا وجبل الصبر يتبعه * هل من سبيل الى اقبالك يتفق * ما انصفتك جفوني
وهي دائمة * ولا وفي لك قلبي وهو محترق * لا آخر * لا عذبن العين غير مفكر * فيها بكيت بالدموع
او فاضت دما * ولا هجرن من الرقاد لذيدة * حتى يعود علي الجفون محرما * هي اوقعتني في حبال
فتنة * لو لم تكن نظرت لكنت مسلما * سفكت دمي فلا سمكن دموعها * وهي التي بدأت فكانت
اظلا * لا نبي * انجحت نجدي للدموع رسوم * اسفا عليك وفي الفؤاد كلوم * والصبر محمد
في المواطن كلها * الاعليك فانه مذموم * للرفاء الاندلسي * وههههه كالغصن الا انه * تحير
الالباب عند لقاءه * اضحي بنام وقد تكلل خده * عرقا فقلت الورد رش بانه * لا آخر *
اخضر واصفر لا عندال * فصار كالزجس المضعف * كأن نسرين وجنيه * بشعر اصدافه
مغلف * يرشح منه الجبين ماء * كأنه لؤلؤ منصف * لا آخر * مازال ينهل من فرط الطلاقى *
حتى غدت وجنته البيض كالشفق * وقام يخطر والارداف تنقله * طورا وحاول ان يسبحي
ولم يطق * شمائل فعلت فعل الشمول به * فعل النسيم بغض البانة الورق * حادثه لعناق
فانثني خجلا * وكالت وجنته الخمر بالعرق * وقال لي يفتور من لواظفه * ان العناق لا ثم قلت
في عني * لا آخر * باركان هذا البيت اني اطائف * وفي الكون اسرار وفيه لطائف * رعى الله
اياما وناسا عهدتهم * جيا داولكن الليالي صيارف * وبني ذهبي اللون صيغ لحنني * ير بدامحانابي
وما نازف * يذيب فؤادي وهو لا غش عنده * قياذ هي اللون انك خائف * لا آخر *
اسني ليالي الدهر عندي ليلة * لم اخل فيها الكأس من اعالي * فرقت فيها جفني والكرى * وجعت
بين القرمط والحلال * رقيباه واخياريه دائر جند نظم منتخب نوادر در * لوان لي في الحب
امرا نا فذا * وملك بسط الامر في التعذيب * لقطعت السنة العواذل كلها * ولكنك اقلع
عين كل رقيب * لا عرابي * لسهم الحب كلم في فؤادي * ولا كانكم من عين الرقيب * تمكن
ناظراه به واضحي * مكان الكائنين من الذنوب * ومن حذر الرقيب اذا التقيا * تسلم كالغريب
على الغريب * واولاه تشاكينا جميعا * كانتكوا المحب الى المحب * لديك الجن * من عاش
في الدنيا بغير حبيب * فبانه فيها حياة غريب * عين الرقيب غرقت في بحر العما * لا انت
لا بل عين كل رقيب * اشك چشمه دائر بعض نظم ابدار متخدر * لابن عيينه * ابكي عليك
اذا الجمامة اطربت * باحسن ذلك الى من تطرب * واما الغريب فلا الام على البكا * ان البكا
حسن بكل غريب * وقال آخر * وما فارقت سعدى عن قلاها * ولكن شقوة بلغت مداها
* بكيت نعم بكيت وكل الف * اذا بان حبيبك بكاه * لا آخر * وقائلة ما بال ذمك ايض *
فقلت لها ياعلو هذا الذي بقى * الم تعلمي ان البكا طال عمره * فشابت دموعي عند ما شاب
مفرق * وعما قليل لادموع ولادما * ولم يبق الا لوعتي وتحرق * لا آخر * ولم ار مثلي غار من
طول ليلة * عليه لان الليل بعشقه معي * وما زلت ابكي في دجا الليل صبوة * من الوجد حتى ايض
من قبض ادمعي * لا آخر * رجوت طيف خيال * وكيف لي بهجوع * والذار يات جفوني *
والمرصلات دموعي * لا آخر * يازح الدامر نومي يعاودني * فقد بكيت لفرط النار حين دما
* اوجبت غسلا على عيني يادهمها * فكيف وهي التي لم يبلغ الحلا * لا آخر * ارحم رحمت
لوعتي * وابعث خيالك في الكرى * ودمع عيني لانس * عن حاله يماجرى * للصفي شارح
لامبة الهم * املت ان تعطفوا بوصالكم * فرأيت من هجرانكم ما لا يرى * وعلمت ان فراقكم
لا بد ان * يجرى به دمي دما وكذا جرى * وله ايضا * ان عيني مذغاب شخصك عنها *
يا امر الشهد في هواها وينهي * بدموع كائن الفؤادى * لانسلي ما جرى على الخد منها *

* وادع العيب في السلاخ * اظن ايلي بغير شك ذنبا يكي على الصبح
 * اشعار خجريه يعني باده وشرايه دائر نظم متخيلد كه اصطلاح روشندان اوزره خجركش
 * حقيق به دخي اطلاق اولندي يعني خجريه لاياله دواوين اهل قلوب وساقينامه عاشقانه لردن
 * مستبندر * واصفي الدين الحلي * بدت لنا الراح في تاج من الحب * وخرقت حلة الظلماء باللهب
 * بكر اذا زوجت بالماء اولدها * اطفال دره على مهد من الذهب * بقيه من بقايا قوم نوح اذا
 * لاحت جلت ظلم الاحزان والكرب * بعيدة العهد بالمعصار لوظفت * لحدثنا بما في سالف
 * الحقب * باكرتها برفاق قد زهت بهم * قبل السلاف سلاف العلم والادب * بكل مستنح بالفضل
 * متر * بذلت عقلي صداقا حين بت بها * ازوج ابن سحاب باينة العنب * بتنا بكا سانهاصرا
 * ومطربنا * بعيد ارواحنا من خفة الطرب * لشرف الدين بن موسى القدسي * اليوم يوم
 * سرور لاشرويه * فزوح ابن سحاب باينة العنب * ما انصف الكاس من ابدى القظوب لها
 * ودفرها باسم عن لؤلؤ الحب * لاخر * قد قلت اذا ضحى يدهش كذا * دارت عليه بالمدام
 * الاكوس * تالله ما انصفها باسبدي * تأنيك باسمه وانت تعبس * لعز الدين الموصلي * ان
 * شبه الساقى المدام بعبيد * فقد مال بالثبته عن صنعة الادب * ولكن رآها جوهر سميت
 * اطلاقا * فوما حملت الكاس بالذهب * افا زاد * وشمة كرم رجهها قاع دنيا * ومضاهها
 * الساقى ومغربها فني * مدام كثر في انا كفضة * وساق كبد في نداهي كالجيم * لاخر * كان
 * النديم والسفاة ودنا * وكاسا تنافى الروض على ونشرب * شموس والماء وفلك وانجم * ونور
 * ونواء وشرق ومغرب * لاخر * فكأنها وكان حامل كاسها * اذ قام يحلوها على الندماء
 * * شمس الضحى رفقت فنقط وجهها * بدر الدجا بكواكب الجوزاء * لكشاجم * صدح
 * الديك في الدجا فاسقنا * خرة تترك الحليم سفيها * لست ادرى من رقة وصفاء * هي في كاسها
 * ام الكاس فيها * لكبال الدين بن النبيه * قم يا غلام ودع مقالة من نصح * فالديك قد
 * صدح الدجا لما صدح * خفت تباشير الصباح فاسقني * ما ظل في الظلماء من قدح القدح *
 * صهباء مالمعت بكف مدبرها * لمقطب الاتمال وانشرح * تالله ما مزج المدام بمائها * لكنه
 * مزج المسرة بالغرح * وضحت فلولها انها تروى الظما * قلنا سراب اوشراب قد طفع * هي
 * صفوة الكرم الكريم فامرت * سراؤها في باطل الاسمح * من كف فتان اللهاظ بوجهه
 * عذر لمن خلعت العذارا وانضج * لغيره * وليلة اوسعتني * حسنا واهوا وانسا * ما زلت اثم بدرا
 * (بها واشرب شمسا * اومجد الله بن العطار وقبل ليزيد المرموز اليه * وكأس ترينا آية الصبح
 * في الدجا * واولها شمسن واخرها بدر * مقطبة مالم يزها مزاجها * فان جاءها جاء التيسر
 * والبشر * فواجبا للدهر لم يخل مهجة * من العشق حتى الماء بعشقه الحمر (ابن تميم) وليلة
 * بت اسنى من غياها * راحا تسل شباني من يد الهرم * ما زلت اشربها حتى نظرت الى * غزالة
 * الصبح ترى نرجس الظلم * للشبح شهاب الدين الحجازي * نزل الطل بكرة * وتوالى تجردا
 * والنداء ما تبعه * داخل كاسي على اندا * كاس في الظل صرعا * حابت بين
 * النداما * لم نجد ماء لمزج * فقنعنا بالنداما * واصفي الدين الحلي * كيف لا تخضع العقول لديها
 * وهي قهار سائر المنكرات * القوا في الحياة اذ مزجوها * بين ماء الحيا وماء الممات (قلت) فيه
 * تغير بمزاجه فتأمل (ابره) صهباء في الكاس صرعا * غلبت ضوء السراج * ظننا في الكاس نارا
 * * فطفاها بالمزاج * ليجد الدين ابن تميم المذكور * نديمي لانسقني * سوى الصرغ فهو الهني *
 * ودع كاسها اطلسا * ولانسقني مع دني * نقي الدين بن حجة * حياها عاصري كاسها * مشرفة
 * باسمه كاسه * وقال هذي نخفة في عصرنا * قلت اسقيها يا امام العصر * لاني الطيب المنبي *

* وادع العيب في السلاخ * اظن ايلي بغير شك ذنبا يكي على الصبح
 * اشعار خجريه يعني باده وشرايه دائر نظم متخيلد كه اصطلاح روشندان اوزره خجركش
 * حقيق به دخي اطلاق اولندي يعني خجريه لاياله دواوين اهل قلوب وساقينامه عاشقانه لردن
 * مستبندر * واصفي الدين الحلي * بدت لنا الراح في تاج من الحب * وخرقت حلة الظلماء باللهب
 * بكر اذا زوجت بالماء اولدها * اطفال دره على مهد من الذهب * بقيه من بقايا قوم نوح اذا
 * لاحت جلت ظلم الاحزان والكرب * بعيدة العهد بالمعصار لوظفت * لحدثنا بما في سالف
 * الحقب * باكرتها برفاق قد زهت بهم * قبل السلاف سلاف العلم والادب * بكل مستنح بالفضل
 * متر * بذلت عقلي صداقا حين بت بها * ازوج ابن سحاب باينة العنب * بتنا بكا سانهاصرا
 * ومطربنا * بعيد ارواحنا من خفة الطرب * لشرف الدين بن موسى القدسي * اليوم يوم
 * سرور لاشرويه * فزوح ابن سحاب باينة العنب * ما انصف الكاس من ابدى القظوب لها
 * ودفرها باسم عن لؤلؤ الحب * لاخر * قد قلت اذا ضحى يدهش كذا * دارت عليه بالمدام
 * الاكوس * تالله ما انصفها باسبدي * تأنيك باسمه وانت تعبس * لعز الدين الموصلي * ان
 * شبه الساقى المدام بعبيد * فقد مال بالثبته عن صنعة الادب * ولكن رآها جوهر سميت
 * اطلاقا * فوما حملت الكاس بالذهب * افا زاد * وشمة كرم رجهها قاع دنيا * ومضاهها
 * الساقى ومغربها فني * مدام كثر في انا كفضة * وساق كبد في نداهي كالجيم * لاخر * كان
 * النديم والسفاة ودنا * وكاسا تنافى الروض على ونشرب * شموس والماء وفلك وانجم * ونور
 * ونواء وشرق ومغرب * لاخر * فكأنها وكان حامل كاسها * اذ قام يحلوها على الندماء
 * * شمس الضحى رفقت فنقط وجهها * بدر الدجا بكواكب الجوزاء * لكشاجم * صدح
 * الديك في الدجا فاسقنا * خرة تترك الحليم سفيها * لست ادرى من رقة وصفاء * هي في كاسها
 * ام الكاس فيها * لكبال الدين بن النبيه * قم يا غلام ودع مقالة من نصح * فالديك قد
 * صدح الدجا لما صدح * خفت تباشير الصباح فاسقني * ما ظل في الظلماء من قدح القدح *
 * صهباء مالمعت بكف مدبرها * لمقطب الاتمال وانشرح * تالله ما مزج المدام بمائها * لكنه
 * مزج المسرة بالغرح * وضحت فلولها انها تروى الظما * قلنا سراب اوشراب قد طفع * هي
 * صفوة الكرم الكريم فامرت * سراؤها في باطل الاسمح * من كف فتان اللهاظ بوجهه
 * عذر لمن خلعت العذارا وانضج * لغيره * وليلة اوسعتني * حسنا واهوا وانسا * ما زلت اثم بدرا
 * (بها واشرب شمسا * اومجد الله بن العطار وقبل ليزيد المرموز اليه * وكأس ترينا آية الصبح
 * في الدجا * واولها شمسن واخرها بدر * مقطبة مالم يزها مزاجها * فان جاءها جاء التيسر
 * والبشر * فواجبا للدهر لم يخل مهجة * من العشق حتى الماء بعشقه الحمر (ابن تميم) وليلة
 * بت اسنى من غياها * راحا تسل شباني من يد الهرم * ما زلت اشربها حتى نظرت الى * غزالة
 * الصبح ترى نرجس الظلم * للشبح شهاب الدين الحجازي * نزل الطل بكرة * وتوالى تجردا
 * والنداء ما تبعه * داخل كاسي على اندا * كاس في الظل صرعا * حابت بين
 * النداما * لم نجد ماء لمزج * فقنعنا بالنداما * واصفي الدين الحلي * كيف لا تخضع العقول لديها
 * وهي قهار سائر المنكرات * القوا في الحياة اذ مزجوها * بين ماء الحيا وماء الممات (قلت) فيه
 * تغير بمزاجه فتأمل (ابره) صهباء في الكاس صرعا * غلبت ضوء السراج * ظننا في الكاس نارا
 * * فطفاها بالمزاج * ليجد الدين ابن تميم المذكور * نديمي لانسقني * سوى الصرغ فهو الهني *
 * ودع كاسها اطلسا * ولانسقني مع دني * نقي الدين بن حجة * حياها عاصري كاسها * مشرفة
 * باسمه كاسه * وقال هذي نخفة في عصرنا * قلت اسقيها يا امام العصر * لاني الطيب المنبي *

قعدى صار شفا لاشاعلا * وكسرت بن الرحل قنيد * هرب اذا ما كنت تاسع مجلس * وتى
 نيت به فاستر به (قلت) اشبو قنيد ردر ولان (اولى) ر (حير لفظ من فقه ابيه اولى
 اوله رق مبدل دراحلى اولسه دخى طاتلى دوشرفنا مل * فنجار عشرتك عسرتده ديشدر * ثمرت
 مع اتجارو كان يوما * جعلت حضورنا فيه وداعا * فذلك يقول كم اطلقت يدا * ووفيت الذى
 بعث الذراعا * وقال هذا عندى كل شى * ولكن لا بيع ولا اباعا * ولا تجعلهم ابداندا * فنكسب
 من مكاسبهم صداعا * بزم عشرته مجردا كل ايدن حفته در * وندمان اذا الكاسات دارت *
 بغير الاكل ارتعدت يدا * نديم دأبه فى السكر اكل * فلا يبقى على شى راء * فقل فى قدح * غرامى
 ووجدى بالذى كان فى الثرى * مها تافضى فى المجالس حاكما * فضى ما عليه من ورود جهنم *
 فصار لجناات النعيم ملازما * بزم عشرت باغه دعوى متضمن مجدىن جعفر ك بعض بارائه
 كوند رمش اودبغى نظم شيريندر * بساط الارض مسك او غير * وزهر الارض وشى او حرير *
 وقد ضنى الزمان الحمر حتى * لقد عادت لدينا وهى نور * ومن برد السرور بهش هبتا * اذا العيش
 الهنى هو السرور * وعندى اليوم فتان كرام * وجوههم شمس اوبدور * وقطب الامر
 انت وهل لامر * بغير القطب فيه رضى تدور * فراكى فى الحضور حتى يومى * عليك وقد دعيت له
 الحضور (قلت) زهر الارض * وصنى الزمان * زهر الارض * وصنى الزمان * اولسه لى
 ول اوله جنى كما كرده فقير در ولاعت نظمه نذرا مدعوا ولان كسبه نك ندى قنيد الذين
 اولقى كركدر * لآخر * باكر صباحك واشربها مشعة * واهنا بهش جيد غير
 مذموم * جراء اول ما احرت مودة * طافت علينا فسرت كل مهموم * كان فى كاسها والماء
 يقرعها * اكارع النمل ونقش الخواتيم * لاصاحبني يدم نفن الفيد * ولم ترد الفناخر الحياشيم
 * بادريجودك بدر قبل عائقه * فان وعد الفتى عندى من اللوم * ساقى وصفته سبف الدولة
 ابن جده انكدر * وساقى صبيح للصبح دعوة * فقام وفى اجفانه سنة الغمض * يطوف بكاسات
 العطار كاتجيم * فن بين منقش علينا ومنقش * وقد نشرت ابدى الجنوب مطارفا * على الجو
 دكا والحواشى على الارض * يطرزها قوس السماء باصفر * على احمر فى اخضر تحت مبيض *
 * كاذبال خود اقبلت فى غلايل * مصفغة والبعض اقصر من بعض * لابلان النبى فى ساق كذلك *
 * ساقى صحيفة خده ما سودت * عبا بلام عذاره وبنونه * جد الذى يمينه فى خده * وجرى
 الذى فى خده يمينه * لآخر فى ساقى * وساقى كالهلال سعى بكأس * وباقة ترچس فسقا
 وحيا * فقلت تأملوا بدراميرا * سقا شمس وحيا بالريا * فى جارية ساقية * نديمى جارية
 ساقية * وزمنى ساقية جارية * فى وصف مجلس الانس * ومجلس راقى من واش بكدره *
 * ومن رقيب له باللوم ايلام * مافيه ساع سوى الساقى واهس به * على النداما سوى الريحان
 تمام * لاصنى الحلى فى العود * وعود به عاد السرور لانه * حوى الله وقدا وهو ريان ناعم *
 * يعرب فى غريده فكانه * يعيد لنا ما لفته الجائم * لغيره * وناطقة بالنفخ من روح ربها *
 تعبر عما دونها وترجم * سكتسا وقالت لا لقلب فاطربت * ففحن سكوت والهوى يتكلم *
 * فى القانوس لابن نعيم * انظر الى القانوس تاقى * ذرفت على فقد الحبيب دموعه *
 * يبدو تلهب جسمه لنعوله * وتعد من تحت القمص ضلوعه * فيه لابن قزل * وكانما
 القانوس فى غنى الدجا * دنف براه شوقه وسهاده * حبت اضالعه ورق اديمه * وجرت
 مدامعه وذاب قزاده * ولما سن النوى فى شجرة يعنى مومده اولان حالت عاشقانه بنى حاكى
 رفاضة بلاغت لمعددر * حكنتى وقد اودى بيا السقم شعة * وان كنت صبا دونها متوجعا *
 *

وازهار ونهر وحوض ايله بونله مناسب اشعار منجسة بلاغت شعاردرد * لآخر * هذا الربيع
 وهذه ازهاره * متجاوز فى ايكه اطيابه * وبدا السفسج والشفيق مؤرق * والورد يضحك
 يندها وبهاره * فاشرب على وجه الحبيب وغنى * هذا هو الك وهذه ازهاره * لغيره * غدونا
 على الروض الذى طله الندى * سحيرا وادواح الاباريق تسفك * فلم اربنا كان احسن منظرا *
 * من النور يجرى دمه وهو يضحك * لآخر * اما ترى الارض قد اعطتك زهرتها * مخضرة
 و تسابا لور عار بها * فاسمى * كما فى جوانها * ولربيع ابسام فى فواحها * لغيره * ان
 السماء اذ الم تيك مقلتها * لم تضحك الارض عن شى من الزهر * والارض لا تغنى انوارها ابدا *
 * الا اذا رمدت من شدة المطر * ايا حسنها من رياض غدى * جنونى فتونا بافتانها * مشى
 الماء فيها على رأسه * لتقيل اقدام اغصانها * لابن قرناص * انظر الى الاغصان كيف
 تعانقت * وتعارفت بعد التعانق رجما * كالصبا حول قيلة من الفه * فرأى المراقب فائى
 مترجعا * لابن نعيم * وحديقة يذاب فيها جدول * طرقى برونى حسنها مدهوش * يبدو
 خيال غصونها من مائه * فكأنما هو معصم منقوش * وله ايضا * لم لاهيم من الرياض
 وحسنا * واطل منها تحت ظل ضاف * والزهر حياى بغير باسم * والماء وافى بقلب صافى *
 * لآخر * قد سمعنا بنى زياره دوح * قد حيانا بالمطف والاكرام * ناولنا ايد العصون ثمارا *
 (اخرجهما لنا من الاكام * فى وصف الورد * لغيره) يار اقداسم الصبح منبه * فى رقة
 القصف والاطيار تنحب * الورد ضيف فلا يجهل كرامته * فهاتنا قهوة فى الكأس تلهب *
 سقباله زائر لحنى النفوس به * يجود بالوصل شهرا ثم يحجب * لآخر * طاب الزمان وجاد
 الوصل * صطحا * مادام ناورد ابوار وزمار * واستفلا عينا بالكأس مترعة * بطوات
 للثام الناس اعمار * لغيره * اشرب على الورد من جراء صافية * شهرا وعشرا وخسا بعدها
 عددا * واستوف بالكأس من لهو ومن طرب * فلت تأمن صرف الحادثات غدا * لآخر *
 * اشرب على ورد الخلد ودقاتها * ايام ورد والصبح بطيب * ما الورد احسن منظرا من وجنة *
 خراء جاد بها عليك حبيب * لآخر * ولقد رأيت الورد يلطم وجهه * وتقول وهو على
 البنفسج يحنى * لا تقربوه وان تضوع تزه * من بينكم وهو المد والازرقى * فى البنفسج
 لابن الممتر العباسى طاب راء * ولا زوردية وافت بزرقها * بين الرياض على زرق البواقيت *
 * كأنها فوق طافات ضعفت بها * اوائل النار فى اطراف كبريت * لغيره * للورد فضل على
 زهر الربيع سوى * ان البنفسج اذى منه فى المهر * كانه وعيون الناس ترمقه * آثار قرص
 بدا فى خدنى غنچ * لآخر * يامهد بالى بنفسج ارجا * زناج صدرى له وينشرح * يسرقى
 عاجلا محبته * بان ضيق الامور تنفسح * مما قبل فى النرجس * ارايت احسن من عيون
 النرجس * فى روضة مطلوفا ومجلس * احداقها من عسجد وجفونها * من سندس وجفونها
 من سندس * لآخر * وقضب زمرد يعلو عليها * عيون لم تذق طعم اعتماض * توهمت
 الغمام لها رقيقا * فنكست الرؤس الى الرياض * لآخر * انت يا رجلة الرو * ض لزهرا لروض
 ست * ودليل القول فيه * ان ادراكك ست * لآخر * اقول و طرف النرجس الغض
 شاخص * الينا وللتمام حول المام * ايارب حتى فى الحدائق اعين * علينا وحتى فى الرباحين
 تمام * لاصنى الحلى * لما تادى الورد فى زهره * وراح من انجابه براس * تلون الما مشور
 بما به * واصفر من غبضته النرجس * مما قبل فى النياوفر * للامير تميم بن المعز المصرى و بركة
 زهو بذاوفر * نسبه يشبه نسر الحبيب * مقح الاجفان فى يومه * حتى اذا الشمس دنت
 اللعب * اطلق جفنيه على خده * وعاشق فى الحديقة جوف رقت * واهنا

رأيت في البركة نيلوفرًا * وقلت ما شانك وسط البرك * فقال غرقت في ادمي * وصادني ظبي الغلا
بالشرك * فقلت ما بال اصفار بدا * فبك وما هذا الذي غيرك * مما قيل في البان * قد اقبل
الصفير وول الشنا * وعن قليل نسأ الحرا * اما ترى البان يا عصانه * قد قلب الفرواى برا
مخوف * وقال آخر فيه * اما ترى البان لذي زهر وعلى * كل العصون بقدره المباس * دافا يسر بالريح
وقربه * تحتال في السحاب والقرطاس * مما قيل في الشقاق * حبيته بشقاق في مجلس *
ورأى الرقيب فشق ذلك عليه * فاحمر من جمل فانت خده * اضاعف ما حلت يدي اليه *
وفيها آخر * لولم اعانق من احب بروضة * احداق نرجسها البنا ينظر * ما انشق جيب
شقيه ما حسد اول * بات النسيم بذيله ينعثر (قلت) وانقوليد نعمان نام كيميه اضافله شقاق النعمان
كلنجك جيحكي ديمكلمه معروف اولان جيحكدر كه اكالة كوهى دخى ديرلواحدى وجعى برادر
ديومفسر در وسبب اضافتى دخى مذكور در * مما قيل في المشور * يعنى اجلس جيحك اشعار بدر
* تحال مشورها في الدوح مترا * كما صيغ من در وعقبان * والطير ينشد في اغصانه سحرا *
* هذا هو العيش الا انه فان * لاخر * قد اقبل المشور ياسيدى * كالدر والياقوت في نظمه *
* شك لا زال كانفاسه * ونح من يشاك مثل اسمه * لغيره * ولقد خلوت مع الاحبة مرة *
* في روضة للزهر فيها معرك * ما بين مشور اقام وزجس * مع اخوان وصفه لا يدرك * هذا
يشير باصبع وعيون ذا * زوال الى ونعثر هذا يصحك * مما قيل في الياسمين * والارض تبسم عن
تغور رياضها * والافق يسفر نارة ويقطب * وكان مخضرار يا ض ملاء * والياسمين بها
طراز مذهب * لاخر * رأيت القال بشرى بخير * وقد اهدى الى الياسمين * فلا تحزن فان
الحزن شين * ولا تئس فان الياسمين * مما قيل في السوسن للاختل الا هوازى * سقيا لارض
اذا ما تمت تبهى * بعد الهد وبها فرغ النوافس * كان سوسنها في كل شارقة * على
الميادين اذ ناب الطواويس * في الاخوان اعد القادر ابن المهنا المعرى * افدى الذى زارتى
سرا فاحقنى * بالخوان يحاكى نغم تبسم * فبت من فرحى افنى مقبله * لثما وارشف من ريق له
شيم * في الجلتار * وجلتار مشرق * على اعالي شجره * كانه في غصنه * احمره واصفره *
* قرصه من ذهب * في قرفة مصفره * مما قيل في الاس * اهديت مشبه فذك المباس *
غصنا نضيرا ناعم من آس * فكنا نأجحك في حر كانه * وكنا نأجحك في الانفاس * في الريحان *
* وغصن من الريحان اخضرنا ضر * نعى بين نرجس وشقاق * يرك اذا كف الصبا
عشت به * شمائل معشوق وذلة عاشق * وقال الاخر * قضيب من الريحان شا كل لونه *
اذا ما بدا العين لون الزرجد * فشبهته لما بدا متجعدا * عذار ابدى في سوا الف اغيد (قلت)
اخوان باياديه وسوسن جوهر وزنده بالخير يف صوصام ديدكلى آسمانكون جيحكدر كه زنبق
برنوعدر جلتار ضم جيم وفتح لام مشدده ايله كلنار فارسى معر يدر كه نار جيحكدر ريحان فسلكن
ديدكلى خوشبوى نباته رو على قول مطلقا كوزل قوقولى نباته وعلى قول او جليينه وباخود بيرافرينه
دينور آس ناس وزنده مر سين ديدكلى شجره ملومدر كه مفردى تا ايله آس قدر فواكه وثمار يعنى
مبولرى منضمين درخت آرى باغ و بستان انتخاب واجتناب اولان نظم آيدار در * مما قيل في الاترج *
* حياك من تحوى باترجه * ناعمة مقدودة غصه * جلدها من ذهب اصفر * وجسمها الناعم
من فضه * لاي الروى * كل الخلال التى فيكم محاسنكم * تشابهت منكم الاخلاق والحق
* كانكم شجر الاترج طاب معا * حلاوت شراب العود والورد * مما قيل في اللبون للحسن بن
رئيس الرواس * يارب لبونة حياها قمر * حلوا المقل الى بارد الشب * كانها كره من فضة خرطت *
واسود عودها خلا فاصبح من ذهب * لاي المهنا المعرى * وصاحب ناديه * والطير لم يورد *

* انمض الى الراح ولا * ترض بعيش نكد * واشرب سلافا قرقفا * من كف ساق اغيد *
* قد اكنت تلها * من خده المورد * ولاندع مجتهدا * لذة يوم لغد * اما ترى اللبون في *
* غصن من الزرجد * كاكرم فضة * ملطوخة بمعجود * مما قيل في التارنج * لعبد الله
ابن المعتز العباسي * نظرت الى نارنجة في بيميه * كحجرة ناروهى بارد الملس * فقر بها من خده
فتألفت * فشبهتها المريح في دارة الشمس (قلت) اصل الفت نريه ده اترج اتاج فاونيه ديرل
ونارنج معرب نارك در كه نورنج ديد يكمن ميوه در و پورتقاله دخى اطلاق اولنور فارسيد تونجه
و پورتقاله بالنك ديرل * مما قيل في التفاح * ولما بدا التفاح احمره شرقا * دعوت بكاس وهى ملا
من الشفق * وقلت لساقها ادرها فعندنا * خدود الفواى قد جعن على طبق * لاخر *
* ونفاحة من سندس صيغ نصفها * ومن جلتار نصفها وشقاق * كان الهوى قد ضم
من بعد فرقة * بها خدم عشوق الى خد عاشق (قلت) سندس (سوسن) برنده (سوسن) نسخته سى
دخى كورلشدر * لاخر * نفاحة كسبت لونين حلتها * خدا محب ومحبوب قد انصفا * تماثقا
وبدا واش فراعهما * فاحر ذا خجلا واصفر ذا فرقا * وقال الاخر * ونفاحة وردية ذهبية *
نجلى عن المهوم ليل همومه * كان سلاف الخمر روى اديمها * بخمر نفاقت باحرار اديمه *
تذكرنى شكل الحبيب وحسنه * ونور يد خديه وطيب نسجه * في التارنج * ونارنجة بين
الرياض نظرتها * على غصن رطب كقائمة اغيد * اذا اميلتها الريح مالت كاكرة * بدت
ذهبا في صولجان ذمرد * وفيه ايضا * ونارنج بلوح على غصون * ومنه مارتى كالصولجان *
اشبهها ثديا ناهدات * غلا بلها صيغ زعفران * لاخر في التفاح * حرة التفاح في خضرته *
* اشبه الالوان من قوس قزح * فعلى التفاح فاشرب قهوة * واسقبنها بنشاط وفرح *
* وفيه لاخر * اهدى لنا التفاح من كفه * من لم يزل نجنيه من خده * وخط بالمسك على بعضها *
قد عطف المولى على عبده * مما قيل في السفرجل * سفرجلة صفراء تحكي بلونها * محبا
شجاء للحبيب فراق * اذا شمها المشتاق شبه ريحها * ريح حبيب لذ منه عناق * وطيبة عند
المذاق فطمعها * كرىق حبيب طاب منه مذاق * وفيه لاخر * حاز السفرجل لذات
الورى فعدا * على الفواكه بالنفضيل مشهورا * كالراح طعما وشم المسك رائحة * والغبر اونا
وشكل البدر تدورا * مما قيل في الشمس * بدا مشمس الاشجار يد كوشها * على غصن
اعتناق من الروض ميد * حكى وحكت اشجاره في اخضرارها * جلاجل تير في قباب زرجد *
* مما قيل في الكبرى * وكثرى لذى الطعم حلو * شهى جاء من دوح الجنان * مناقير الطيور
اذا انثا * مفيرة بلون زعفران (قلت) كثرى ضم كاف وفتح ميم مشدده وقصر الفله كثرى
امرود دردهان ناسه ارمود اوله رق دوشمشدر * مما قيل في الاجاص * انظر الى شجر الاجاص
قد حلت * اغصانه ثمرنا هيك من ثمر * زاه في خضر الاوراق مسترا * كما احشى الريح
في خضر من الازر (قلت) اجاص كسر الف وتشديد جيم ايله ارك ديد يكمن ميوه در ومعرب در زبرا
افت عر بة اصله ده بر كه ده صاد ايله جيم جمع اولامشدر ومفردى تا ايله در * مما قيل في الخوخ *
* اهدى لنا ذلك الزمان خوفا * منظره منظر اتيق * من كل مخصوصه بحسن * معناه في ثلها
دقيق * حمره صفراء مستغير * لهجنها التبر والعقيق * كوجنة مسها خلوق * فزال عن بعضها
الخلوق (قلت) خوخ قمع خاوسكون واوايله شفتالوه ميوه سبدر بودخى واوكي مقلوب مستو يدرك ذاتى
داماد * مما قيل في الفستق * تفكرت في معنى الثمار فاجد * بها ثمر ايدو بحسن مجرد * سوى الفستق
الرطب الجنى فانه * زهى بمعان زيت تجدد * غلالة مرجان على جسم فضة * واحياء ياقوت
وقلب ذمرد * مما قيل في البندق * ولقد شربت مع الغزال مدامة * خراء صافية بغير مزاج *

ففضل الظبي البهي يندق * شبهته ينداق من ساج * فكسرتة فوجدت صوتا احرا * قدلف
فيه ينداق من عاج (قلت) يندق بانك و دالك ضيله اصل لغته هر شيدن مدور او اويده آله
اكا اطلاق او انور فندقه يندق دينديكي تدويرندندر * ما قبل في النبق * وسدرة كل يوم *
من حسنها في فنون * كانما النبق فيها * وقد حلا في العيون * جلاجل من نصار * قد علفت
في الغصون * (قلت) نبق لغته نوك فقي وسكون بايله كتابت معنائه در وسدره نامنده
عر يستانده نابت اغاجك بمشبهه دخی دينور و بونده بانك كسرى دخی لغته در * ما قبل في اللوز يعني
بادام * ومهد البنا لوزة قد بضعنت * لبصرها قلدين فيها تلاصقا * كانهما حبان فازا بلخوة *
على رقة في مجلس فتعانقا * دوسته اهداي انكور اوزره ديمش نظم صاف در * هدية شرفنا
من اخي ثقة * نعم الهدية اذ وافك من يده * نوحان من عنب جاء على طبق * كان طيبهما
من طيب محته * فايض العين يحكي لون ابيضه * واسود العين يحكي لون اسوده * ما قبل في
قصب السكر يعني شكر قامشي * ورماح لغير طمن وضرب * بل لا كل ومصلاب ورشف *
كلت في استوائها واستقامت * باعتدال وحسن قد واطف * ما قبل في البطيخ الاصفر *
انا غلام قاق حسنا على الوري * بطيخة صفراء في عاشق * شبهته بدرا يقر اهله * من الشمس
ما بين النجوم ينداق * الاخر * و بطيخة واقابها فوق كفه * اليا غلام فاق كل غلام * خلله
شمس الاصيل اهله * يقطعهما بالبرق بدر تمام * ما قبل في البطيخ الاخضر * وطبي اتي في
الكف منه بمديته * وقد لاح في خديه شبه شقيق * قال اليا بطيخة ثم شقها * وفرقها ما بين كل
صديق * شبهتها لما بدت في كفههم * وقد علمت فينا كوس رحيق * صفايح بلور بدت في
زبرجد * مرصعة فيها فصوص عقيق * الاخر * و بطيخة خضراء في كف اغيد * انا لها
فارتاح ذو الهم وابتهج * و اقبل يقربها بمديته وقد فرى طرفه الساجي القلوب مع المهج
(قلت) بطيخ كسريا وتشديد طايه لغته فاوندر و يشل رنك ايله توصيفي دخی معنای مذكوره
دالدر وترجة قاموسه بطيخ قار بوزه دخی شامل اولوب فرق ايجون قار بوزه بطيخ شامي
و بطيخ هندی درلر وقار بوزك آدی عريده فيج در تشديد جميله (و بيان مصباح اوزره فتح بايله
بطيخ عاميه در زيرا اوزان عريده قح قاه ايله فعل يوقدر و اهل حجاز طايي تقدما بطيخ درلر
ما قبل في الفتاة * انظر اليها انا ييا منضدة * من الذمرد خضر امالها ورق * اذا قلت
اسمه بانت ملاحته * وصار في عكسه ابي بكم اتي (قلت) قنا كسر قاف وتشديد تا ايله
خياردر مفردى فتاة در وفاقك ضمي دخی لغته در * في الباذنجان * و كانما الباذنج سود حاتم
* وكاره حلال الرياض الاخضر * نقر مناره الذمرد مسمما * فاستودعته حواصل من غير
ما قبل في الانهار والبك والنواعير ونحو ذلك * (قلت) بانك كسرى وكافك فتجمله بك يته
كسريا وسكون را ايله حوض معنائه اولان بركه نك جميدرو وواخير كافور و زننده اولوب
صوبي چكر كن آوازي اولان دولاب معنائه موضوع ناعونك جميدرو * في البركة * بان
رأى البركة الحسنة رؤيتها * والآفات اذا لاحت معانيها * فلم تمر بها بلفس عن عرض *
قالت هي الشمس تمثيلا وتشبيها * كانما القضة البيضاء سائلة * من السبايك تجري في بحارها
اذا علمتها الصبا ابدت لها حبا * خاجب الشمس احبانا بضا حكاها * وروني الغيث احبانا
بيا كها * اذا النجوم ترائت في جوائها * لبالحسبت سماء ركبت فيها (قلت) هي الشمس
يرنده (هي الصرح) نسخه سي كورلدي تأمل اوانه * فيها ايضا * اما ترى البركة الغبراء
قد لبست * نورا من الشمس في حاتمها مضمعا * واليهومن فوقها يلهمك منظره * كانه ملك
في ملكه ارتضا * من لغته في السماع على * خلا سماعة ذارح وانما كاله السيف

مصنولا بقلبه * كف الكمي الى ضرب الكمي سعا * لاخر * وبركة لاهيون تبدو * في غاية
الحسن والصفاء * كانها اذ صفت ورفت * في الارض جزء من السماء * في النهر * لمحمد بن
ساره المغربي (النهر قد رقت غلالة صفة * وعليه من صغ الاصيل طراز * تترق في الامواج
فيه كانها * عكن الحضور نهرها الانجاز * لاخر * في نهر تسبح فيه غلمان (يعني درون
آينه شونده دليران سيمنان جنبش اراي سياحت وشاوري اولان جويبار وصفته نظم اولمش
قطعه ابدادر * خليج كالحسام له صفال * ولكن فيه للراني مسرة * رأيت بها الملاح تجيد
عوما * كانهم نجوم في المجرة * لاخر * ونهر خالف الاهواء حتى * غدت طوعاله في كل امر *
اذ اسرقت على الاغصان القف * اليه بها فباخذها ويجري * في النيل لشاعر * النيل قال
وقوله * اذ قال ملا سامعي * في غيظ من طلب العلي * عم العباد منافع * وعيونهم بعد الوفا
قلعها باصابعي * وفيه ايضا * كان النيل ذو فهم واب * لما يبدو لعين الناس منه * فيأني
عند حاجتهم اليه * ويمضي حين يستغنون عنه * وفيه ايضا * وقت اصابع يلنا * وطففت
وطافت في البلاد * وانت بكل مسرة * هاذي اصابع ذي ابادي * في الناعورة * وكريمة
سقت الرياض بدرها * ففدا تنوب عن الغمام الهامع * بلسان معشوق ودمعة عاشق * ومسير
مشتاق وانه جازع * وفيه ايضا * وحنانة من غير شوق ولا وجد * يقبض اهاد مع كسندر العقد
احن اذا حنت وابكي اذا بكيت * فليس لنا من ذلك الفهل من بد * ولكنها تبكي بغير صباية *
وابكي بافراد الصباية والوجد * وادمعها من جدول مستعارة * ودمعي من عيني يفيض على
خدي * وفيه للخطيري * رب ناعورة كان حبيبا * فارقتك فقد غدت لي تحكي * ابا هكذا
تأب بشجو * وعلى الفها تدور وتبكي * لاخر * وناعورة قالت وقد حال لونها * واضلعتها
كادت تعد من السقم * ادور على قلبي لاني فقدته * واما دموعي فهي تجري على جسمى *
سبدي ابو الفضل ابن ابي الوفا * وروضة دولابها * الى القلوب قد شكا * من حين ضاع
نشرها * دار عايه وبكا * لابن تميم فيد * تأمل الى الدولاب والنهر اذ جرى * ودمعها بين
الرياض غزير * كان نسيم الجو قد ضاع منهما * فاصبح ذا يجري وذل يدور * فصل *
اشبو فصل هر صنف وهر اهل حرفتك محايبي وصفته اولان اشعار متخيه به مخصوص صدر
* لابن العفيف في قاض مليح * ورب قاض مليح * يعرب عن منطق لذيد * اذا رانا باسمهم
لطف * قنانه دائم النفوذ لا جرفي فقيه مليح * وبهجتي طبا غدا متفهما * وهو المهذب في الرضاقة
والحور * امسى بسبط الشعر منه مطولا * لكن وجير العصر منه مختصر * لاخر في محدث مليح *
علفته محدثا * سرد عن جفني الوسن * حديثه ووجهه * كلاهما عندي حسن * لابن الرومي
في مليح عروضي * بي عروضي مليح * موتني فيه حياه * عاذلاني في هوا * فاعلات فاعلات
* لاخر في مليح مؤذن * وموذن اضحى كريما وجهه * لكنه بالوصل اي * شجيج * ابا
اموت بهجره لكنني * من بعد ذلك اعيش بالتسبيح * وفيه لاخر * وبفسي مؤذنا قد سباني
* لم يقدني شكوى الغرام اليه * كيف يصني لما اقول حبيب * واضع اصبعه في اذنيه *
* وفيه لاخر * ومؤذن في حسنه * انا مغرم لا اصبر * لما طلبت وصاله * اضحى علي بكبر
(قلت) كبرت عليه تعبير عريده مؤذن كتابت ومقادى تكبير صلات جنازه دن عبارتر
ف تأمل * في امام صبيح الوجه * جاء يسعي الى الصلوة بوجه * ينجل البدر في ايام السعود *
فتمت ان وجهي ارضا * حين اومي بوجهه للسجود * في مر يد مليح * مراد قلبي مر يد
* تحيا في الزوايا * ولبس ذا بحبيب * في الزوايا خبايا (قلت) مصراع اخيرا نالندندر كما
* في مليح فقير * بي فقير كفتي * بسنا وجه منير * لا تلني في افتضاحي * وفراحي في الفقير
* لابن دنيال الحكيم في امير شكار * بي من امير شكار * وجد يدب الجوانح * لما حكي انطبي
حسنا * حنت اليه الجوارح (قلت) سياق نظم من مستفاد اولديني اوزره صيد معنائه اولان

شكارا فظ فارسي يا معربا عريده مستعمل و يا خود دول سابقه اسلاميه ده علم جاء اولي كر كدر
فتأمل ﴿ في ملى معن عواد ﴾ غنى على العود شاد سهم ناطره * امسى به قلبى المضاع على خطر *
دنى الى وجست كفه و ترا * فراحت الروح بين السهم والوتر ﴿ في ملى كانب ﴾ بروحى كانب
كاليد رحنا * بديعا ما رأينا منه اجل * على ربحان عارضه المفدا * بوجته خدا دمعى
مسلسل (قلت) اصطلاح بلغاده كانب لفظى خوشنويس اولان خطاط معناسه در و بونظم
بعض انواع خط اسلمى بنى مشتمل ر فليحفظ ﴿ في وراق ﴾ وراقنا ذا المفدا * فيه ترديد عشق
ولو يجود بوصل * لكان مالك رقى ﴿ وفيه لبعضهم ﴾ يا حسن وراق ارى خده * قد راق
في تفصيل عدى ورق = تميل في ادكان اعطافه * ما احسن الاعصان بين الورق ﴿ وفيه
السيد صلاح السيوطى ﴾ فديتك ايها الوراق روى * لمطالك بالوصل يكاد يلا * وقد طلب
الوفاء وغير بدع * محب يسأل الوراق وصلا (قلت) وراق كاغد بنى معناسه اولديغى ظاهر
ايسه ده اصطلاح بلغاده كاغد فروش ايله مجلده دخى اطلاق اولنور كه مصراع اخبرده اولان
وصلا لفظى اصطلاح مرقومى موميد ر ﴿ لابن ابى حنبله ﴾ في ملى صيرفى ﴿ يا سائلا عن حالى
ما حال من * امسى بعيد الدار فاقد الفه * بنى صيرفى لا يرق لحالى * قدمت من جور الزمان
فصيرف (قلت) صيرفى صراف اوله جفدر يعنى انجق اخذ بوزن ديمكدر فتمكدر ﴿ لابن الوردى
في ملى فرا ﴾ قلت لفرا فرى ادمى * وزاد صدا وطال هجرا * قد فر نوى وفر
صرى * فقال لما عشقت فرا (قلت) فرا كوركى ديمكدر ﴿ لابي الفضل بن ابى الوفاى مزين ﴾
حي لمزين و افا * بعد البما د بنشطه * وفش دمل قلبى * بكأس راح وبطه (قلت) مزين
حلاق يعنى بربر ديمكدر ﴿ لابن الوردى في ملى صباد ﴾ ومولع بفخاخ * بمدها وشراكى *
قالت له العين ماذا تصيد قال كراكى ﴿ لآخر في رامى بندي ﴾ واهب القذى دلال * طائر
قلبي عليه واجب * كالشمس في كفه هلال * برى الى البدر بالكواكب ﴿ في رامى ﴾ افديه من راع
كدر الدجا * قوامه فوق الفصون الرشاقي * ضيعنى بالجدى نايته * ما القصد بام ولاى الالعناق
﴿ لافراطى في ملى طحان ﴾ حسن طحان سباني * بلحاظ وبقامه * خاف من واش فاضحى
يجعل القمر علامه ﴿ ليد ر الدين البلقينى في تراب ملى ﴾ رب تراب ملى * اورث القلب
عذابا * قلت لما ان بدال * لبني كنت ترابا * (قلت) حسب الله تراب طور ابقى ديمك
اولوب لكن مراد خا كله مشغول اكفى وباعبان اولي كر كدر فليراجع ﴿ وفي معنى ذلك ﴾
كسر الجرة عدا * وسقا الارض شرابا * قلت والاسلام دينى * لبني كنت ترابا ﴿ لابن نباته
في ملى حبشى ﴾ بروحى مشروط على الحد اسمر * دنا و وفا بعد التجنب والسخط * وقال على
التم استرطنا فلا تزد * فقبلته الف على ذلك الشرط ﴿ وله ايضا ﴾ ومن عجب تدعى لطيفك
سبلا * ونشرك كافر و ذكر كرهت * وسعدك اقبال وحسبك مرشد * وخلفك ربحان
ولفطك جوهر ﴿ لآخر في ملى بوجهه صفة ﴾ قالوا به صفة شانت محاسنه * فقلت
ما ذاك من عيب به ترلا * عينا مطلوبه في نار من قلت * فليست تلقا الا خائفا وجلا
﴿ في ملى ارمد ﴾ شكارمدا فقلت نساه كلت * لواخذه من التفكات فينا * وقالوا سيف
مقلته نصدا * فقلت نعم اقتل العاشقين ﴿ وفيه لجد الدين بن مكاس ﴾ تورمت مقبله المحبوب
من رمد * وبات يشكو لهيب القلب والا لما * وبات برى محبيه باسهمه * فيا له من حبيب
قد شكا ورما ﴿ لابن ابى حنبله ﴾ في ملى اعور * ماشان من اهواه عين اصبح * مقلو حد
بمعاسن مترابده * لولا استخف العالمين باسهم * ما بات بنظرهم بعين واحده ﴿ في ملى
راهب ﴾ رأيت به ضرب الناقوس قلت له * من علم البدر ضرب الناقوس * وقلت يا نفس

اي الضرب يولى * ضرب النواقيس ام ضرب النواقيسى ﴿ لابن ابى حنبله ﴾ في ملى اسمه بدر ﴿
سموه بدر او ذالما * ان فاق في حسنه و تما * واجمع الناس منذرأوه * بانه اسم على مسى
﴿ في ملى اسمه حزه ﴾ متى يبدو لمزة ما يقلى * ويرثى لي وينظر في بلاى * واشقا بالمبرد
من لاه * واجمع بين حزه والكسائى ﴿ وفيه ايضا ﴾ كلفت به ولم ابلغ مرادى * غزال قد تحكم
في قيادى * فتصيف اسمه في وجته * وفي مغسول فيه وفي فؤادى ﴿ في سروجى اى السراج ﴾
فتنت به سروجيا بديعا * به قد ذبت وجدا من ضيحي * اذا جذب الغرام له عناق * يلذلى
الركوب على السروجى ﴿ في ملى ﴾ اسمع مقالة حق * وكن بحقك عوى * ان الملى ملى
يحب في كل لون ﴿ فيمن حم ﴾ يعنى محبوب محومه داردر ﴿ قالوا حبيبك محوم فقلت لهم
* انا الذى كنت في جائه السبب * عانقه ولهيب النار في كبدى * فأثرت فيه تلك النار والهيب
﴿ لابى نواس في النخ ﴾ ومهفف دنف الصبذى لثغة * تصبوا اليه ذوى العقول الرجى *
قلت فاه فقال لي مخوفا * من كاشح يتذلل بثنائى (قلت) لثغه ضم لام وسكون ثا ايله
راحر فى تلفظه غين وبلاام ايمكه وياخود سبى ثاء ايمكه ديرل ومفاد نظم دخى كمال عقل ايله
تمتاز ناس اولان لرى حسن وملاحتى صبيان مشرب ايدن بر صاحب لثغه طفل شفاف جمالك
شفه سنى او يدكمد وصال خواهندن قور قار اولديغى حالده تواضع اوزرم بكا (بث انجى)
يعنى بتراوته صاوش ديدى ديمكدر كه لفظ بث بس ايكن سبى ثا ايمكدر (وطوغر وسى عطاسى
مرحوم مشوياتك برنده محبوب الكن وصفته * لكنى واردر ديمه سن بنى وقوف * ايريله من
طائلى دلندن حروف * يتنى شيرين تلفظ ايمكدر (نسخه) لكنى واردر ديمسون بنى وقوف
لكنى كلامى ادا ده عجز وكلام فهم اولما مق معناسه در ﴿ في خباز ﴾ ان خبازنا الملى المفدى
* في حشا الصب من جفباء كلوم * خلت دكانه البديع سماء * وهوبدر واخبر فيها نجوم *
﴿ كوزله ﴾ جى دبر تصور بيله فقيرك نظم ايتش اولديغى يندر ﴿ برشوخ سوق ايمكدر صانار
تازه كوزله * سير اول جاني ايله دكر تازه كوزله ﴿ في حائك ملى ﴾ وحائك باصاح ابصرته *
كاليد في كفيه ماسوره * فلم ارح الا وروحى لما * عانيت في كفيه ماسوره (قلت) صاح صاحبيدن
مرخدر وحائك جوليه ديمكدر ﴿ في لاعب شطرنج ﴾ لعبت بالشطرنج مع شادن * رشاقه
الاغصان من فده * احل عقد البند من خصمه * والتم الشامات من خده (قلت) بتد معرب
فارسيد ر ﴿ وفيه ايضا ﴾ لاعبت بالشطرنج مع من احبه * فتاد منى حتى سكرت من الوجد
* وانشدنى مالى اراك مفكرا * تطوف على الشامات وهى على خدى ﴿ في خباط ﴾ خباطنا
القائن المفدا * بديع حسن فريد شكل * فصل للجسم ثوب سقم * لما جفاني وكف وصلى *
﴿ دبش چكدر ملك قصد ايدن محبوب وصفته * صنى الدين حليتك نظم در نظريد ر ﴿
لخالقه الطبيب لافندي * وجاء لقلع ضرر سلك بالحال * اعاق الطبي في كلنا يديه * وسلط كلبتين
على الغزال ﴿ آهويه تيراتار دليروصفه * بنه حلى * مشار البهكدر ﴿ وظي بقفر فوق طرف مفوق
* بقوس رعى في النقع وحشا باسهم * كشمس افق فوق برق بكفه * هلال رعى في الليل حسنا بانجم
﴿ بودخى عود نام سزى چالارد لبر وصفته در ﴿ فن الانام بعوده و بشده * شاد نجمه عت المحاسن فيه
* حتى كان لسانه يمينه * اوان ما يمينه في فيه ﴿ لآخر فيه ﴾ واغرابدى من مواجب عوده * نعمما اصح
به القلوب وامرضا * يدا اذا خبطت على اوتاره * نال الرقاق بسخطها عين الرضا ﴿ وفي ناي ﴾
يانافخ الصور بل ياباعث الصور * من رقدة الشكر لامن ظلمة الحفر * قرنت حسنك بالاحسان
فيه لنا * فكان فيه مراد السمع والبصر * ضمنت للصحب اقبال السرور بكا * ضمنت نايك ناي
الهم والكدر * صوت بسطيه ارواحنا البسطت * اذجت في اللفظ والمعنى على قدر (قلت)

نای لفظ فارسی سبک عربیده ممر بامستعمل اولدیغی بونظمدن ظاهر در * فی ساق مایح *
 * وساق من بنی الاترك طفل * اتیه به علی جمع لرفاق * املکه قبادی وهورقی * وافدیه یعنی
 وهوساقی * فی رسول ملیح اتاه من عند من تعبیه یعنی یاردن سلام وکلام ورودایله وارد اولان دلیر
 وصفده در * من کشت انت رسول * کان الجواب قبوله * هو طلعة الشمس الذی * جاء
 الصباح دلیله * لم یبد وجهک قبله * الا ارتقت وصوله * فلذا اذا واجهتی * بل الفؤاد
 غلبه * فی ملیح قاری * روحی الفداء لشادن شاهدته * يوم الزیارة قارنا فی المصحف * فتن
 الانام بیهجة وبلهجة * تسبی وتغنی کل صب مد نف * فنی ملایا جل سورة بوصف * وجلی
 بحیا مثل صورة بوصف (قلت) بوبیت صنعت ترصیعی حاویدر * فی مکمل العذار *
 * وکامل العارض قبلته * فصدنی وازور عن قبلتی * وقال کم انماک عن فعل ذا * وانت
 مانفکری حتی * عذار کنار رویده اولان مویدر ونظم مرقوم وصف محبوب مرثف اوله جقدر
 * فی ملیح حجام * کفی بحجام تحکم طرفه * ففدا علی سفک الدماء بواطی * اضحی کثیر
 الاشتطاط ولم تکن * منه اللحاظ کایله انشراطی * بطرس نام نصرانیک ختمت عاقبه بالخیر
 (العین سرافقه) مثانی متضمن انشاد ایلدیکی قطعه در * وشادن تحجیل الاقمار طلعت * فی نغره
 الدر وضاح ویراق * لا تعجبوا ان بکطرفی له دررا * اذا تبسم ان الطرف سراق * اسعد فقیرک
 تشطیریدر * وشادن تحجیل الاقمار طلعت * ولبس من ضوئه للشخص اشراق * فی خده
 الورد ضحاک علی شفق * فی نغره الدر وضاح ویراق * لا تعجبوا ان بکی طرفی له دررا * وان
 بدما من دماء الدمع اهراق * فی حالة الاذن لتقبیل من فیه * اذا تبسم ان الطرف سراق
 * لاسعد الفقیر * ظنی ترک قد دعانا * وجهک قد حاز خالا * عه قد سد بابا * قال لازوار
 لالا * لعلهما مرا * فصل فی الالغاز * معلوم اوله که لغز و معنی الفاظک مقصوده
 غایت خفیه اولان دلالت ایله دلالتدن عبارتدر لکن خفاء من بورده اذهان سلیمه تک نفرت الیحبوب
 واتقالده متعجب اولیوب بلکه استحسن ایدوب منشرح اولسی شرطدر اگر طبع متفراولورسه
 معتبر و مستحسن اولاز پس اگر مراد بر شبتک اسمی اولورایسه اکامه مادیر واکرمه اداسم اولوبوب
 کرک مطلقا ذی روح و کرک جادادتن اولان شبارک ذاتری اولورسه اکالغزدر لکن بلغای مولدین
 عرب اشوب فرقد چندان رعایت الیحبوب یعنی لغز لفظی معمای مرقومه دخی اطلاق ایدر ورعایت
 من بوره بی عربه قابلی اولان بحج بلغانی ملزمدر (وبوفن لغز و معمای علم بیانک فروغندندر زیر
 علم بیانده معتبر اولان لفظک معنایه دلالتی واضح و آشکار اولقدر لغز و معمایه ایسه بروجه محرر
 حبیب استحسن مرقوم ایله اولان خفاء دلالت اولقله واضح الدلاله اولان اصل علم بیاندن
 اولوبوب علم بیان ایله لغزک و معمایک غرض و غایتی بر برینه مغایر اوله رق فروغ بیاندن اولشدر
 (وبوفنک مبادی اهل الفاز و معمایک کلامی تنیع و مطالعه دن مأخوذ و دخی احساب
 درایتک ادواق سلیمه وافکار مستقیمه ایله اعتبار واستحسن ایدنکری امور تخیلیه در وجیع
 ماثیری هرنه قدر سالف البیان بحج بلغانک متأخر لری فن معمایه براز قواعد وضع ایشدر
 ایسه ده قواعد من بوره منحصره اولوب دال الیله مدلولات خفیه بیاندره ذهن سلیم وطبع مستقیم
 قبول ایدر جکی مناسب ذوقیه و وجدانیه به راجعدر یعنی الی غیر النهایه اسلوب مرقوب
 مشروحه رعایتله انواعی اختراع مکندر و معمایه بلغای مرقومه بحج اکثر یا تور به صنعتی الزام
 ایشدر در مثلاً حسن اممی نعمیه صنده * لب حبیب بدنان کرفتم وکفتم * زهی حلوت لب
 لاله الا الله * یشده اولدیغی کی که بیت من بورده بری قریب و دیکری بعد ایکی معنی اولوب
 بویسی * ب یعنی باریک بینی دیدنم ایله طوئیل کمال استحسن ایله نه کوزل طنبلی دوداق دیدم

دیکدر (وایکی معنای معمایسی حبیبک لی که حادردندانک عربیسی اولان سن افطنه بالاحاق
 مقصود اولان حسن اسمی رسمی ظاهر اولقله تور به تبیین ایدر (لکن بلغای قدما ی عربده تور به ملزم
 دیکدر) وبوفن اظیفک منفعتری اذهان وافکاری تریه وریاضت و تقوی و تشخیز وفهم دقایق
 امتحاندر حتی شقایق نعمانیه مؤانی طاشکو بری زاده مرحوم موضوعات العلومنده (بن هتکام
 شایعه سید شریفک قدس سره مطالع حاشیه دقیقه سنی قرائم خلانده علم معمایه سعی و ورزش
 ایدم ایدی بوعلم لطیف مسیله استخراج دقایق حاشیه مرقومه ده خیالده تفاوت بین وذهنده
 زیاده ادراکته بن اولوب شرکا و احباب دخی بنم بوحالی مشاهده بیلدیرد بوشخیز مدعاسته شدت
 ایشدر وبوفن منظومه منحصرا وایوب کلام مشورایله ده اجرا اولنور (جامع مجموع مستطرف
 مرحوم هر چند همان لغزلی و معمای یازوب شرحنه دایر بر سنه قید ایتماش ایسه ده اسعد فقیر
 انجیق معمارک معمایینی کذلک تحریردن صرف نظر ایله بحوله سبحانه اجالا کاهیه حلی کوسرمکی
 نیت ایشدر خطابی و اقامه تحسینی موجودر انتهی * لغز یعنی معمای اسم غزال * اسم من قد
 هوته * ظاهر فی صروفه * فاذا زال ربعه * زال باقی حروفه * یعنی غزال لفظندن غین اسقاط
 اولنسه زال لفظی ظاهر اولور * لغز فی کوز فاع * و محبوس بلا ذنب جنه * له فی السجن ثوب من
 رصاص * اذا اطلقت و ثب ارتقا * یقبل فاک من فرح الخلاص * کوز ضم کافله بردا قدر
 و ففاع ضم فائه اتمک ایله ایچنده کی شبنی ایدنکری قادر * لغز فی طاحون * و مسرعة
 فی سیرها طول دهرها * تراها مدى الدهر تمشی و لا تلب * و فی سیرها لا تقطع الاکل ساعة *
 * و ما قطعت فی سیرها خس اذرع * و لا تلت ثمن من ذراع و لا تقرب * لغز فی دواة *
 * و مرصعة اولادها بعد ذبحهم * لهابن بالذقط لشارب * و فی بطنها السکین و اللدی رأسها *
 و اولادها مذخورة للنواب * و فیها ایضا * و ما یجاءعها اخوها * و لبس علیهم یجب
 الحدود * کانهم اذا و جراحشاه * افاع فی اماکنها رقود * لغز فی قلم * و اهیف مذ بوح
 علی صدر غیره * یترجم عن ذی منطق وهو ابکم * تراها قصیرا کما طال عمره * و یضیی بلغای
 وهو لا یتکلم * و فیه ایضا * بصیر بیاوی حی الیه و ماله * لسان و لقلب و لاهو سابع * کان
 ضمیر القلب باح بسر * الیه اذا ما حرکتها الاصابع * و فیه ایضا * و اصفر عاراجک السقم
 جسمه * یشت شمل الخطب و هو جوع * حبا الی ش مقطوما کما کان یحتمی * به الاسد
 فی الغابات و هو رضيع * و فیه ایضا * و ذی فحول ساجد راکع * اعنی بصیر دمه جاری *
 یلازم الخمس لا و فاتها * یجنه فی طاعة الباری (قلت * فیه لقنال زاده * ما امرد
 منه القوام مقوم * و الرأس متکس کشخ * فان * ابصرته فرأیت فیه تجایب * حدث یتزعزع
 سنه اثان * و فیه لنادری * و طائر فی وکره نام * یوقظه المره لا و طاره * یکرع فی مساقع
 الفارکی * یاخذ بالنقار من منقاره * معنی فی اسم السلطان حسن لابن ابی حله * ما اسم
 محب للقلوب لانه * حسن الحروف یجود بالا حسان * تصحیفه امسی حبیبی کما * صحفت احرفه
 بکل بیان * اوجادلی یوما برؤية وجهه * نلت المراد و عشت بالسلطان * فی لغز الشبایه *
 * و ما صفراء شاحبه و لکن * ترینها النظارة و الشبایه * مکتبه و لبس لها بنان * منقطة
 و لبس لها نقاب * بصیغ لها اذا قبلت فاها * احادیث تله و تستطاب * و یحلو المدح
 و اللشیب فیها * و ما هی لاسعاد ولا الارباب * و فیها ایضا * و مقروحة الاجفان ملی شحیه *
 * ثناء ت عن الاهلین و انابها البعد * تزوجها عشرا و ذلک محرم * و لا حرج کلا و لا واجب
 الحد * اذا ما وطئها القوم تصرخ صرخة * بلین الیه القلب لو انه صلد * و فیها ایضا *
 منقبة مهماخلت مع محبها * یزودها لثما و ینظرها شزرا * و تصحیفها فی کف حاملها فقل *

اذا شئت في البني وان شئت في البسري * لغز في دملج * الى النساء بلجي * وعندهن يوجد *
الجسم منه فضية * والقلب منه جلد * دملج ضم دال ولا م ايله معضد يعني باز و بند در
* لغز في خجل * يا عجب من صابر صامت ولم * بيه بكلام قط في ساعة الضرب * اقام ولم يرح
مكنا ثوى به * على انه اضحى يدور على الكعب * لغز في كتاب * وذى اوجه لكينه غير نوح *
بسر وذو الوجهين للسر يظهر * تناسجك بالاسرار اسرار وجهه * فتسمها بالعين
مادمت تبصر * لغز في شعر اللحية * وذى عدد كازمل سام محله * جمل على كل الملاح
له حق * يحاذر من موسى وبرهب بأسه * وفي قلب هرون الهلك والمحق * هرون لفظي
قلب اولند قد نوره اولور كه قبلي ازاله ايدن اوت ديد يكر شبتك آيدر وعلمرده الف زائدك حذف
قاعدة املاء عربيه در مثلاً صالح كي كه صلح صورتند باز يلور هارون دخی برقاعده هرون باز يلور
فليحفظ * لغز ومعاني التين * اى شئ لذت طعمها * ناعم الياس ولين * كيف لا يبد ووضوحا *
وهو في التصحيف بين * تين لفظك نقطه لري تغير اولسه بين اولور و تصحيف بعض
وباهر تقاطعي وكذلك حركاتي تبديل وياخود مطلقا حذف وياساده بي منقوط ايتك صور تيزدن
اعجد ر * لغز ومعاني موز * ما اسم لشيء حسن شكله * تلفاه عند الناس موزونا * تراه معدودا
فان زنته * واواونوا صار موزونا * موزع بستانده حاصل ومشهور موبوده * همي في اسم حزه *
من لم يعتدل القوام مهفهف * ازرى بفصن البان لينة قد * في فيه تصحيف اسمه ويخده
* وبقلب عاشقه لشدة صده * تصحيف حزه جره در * وفيه ايضا * اسم الذي انا اهواه
واعشفه * وطول دهرى اخشى من تجبه * تصحيفه في فؤادى دائما ايدا * بيد ووق خده
ايضا وفي فيه * لغز في ساقيه * وجارية لولا الخوافر ماجرت * اشاهد هاتجى ولبس لها رجل
* وترضع اطفالا ولاهى امهم * ولبس لها ثدى ولبس لها بعل * وفيها ايضا * وبأية تيكى
اذا الليل جنها * بلاليم فيها ولا ضرب ضارب * عليها رجال صلبوا بعد حرقهم * وما كان
صلب القوم الا بواجب * ساقيه حيوان ايله اداره اولنان صوچرخى و چشمه سارله دينور
* لغز في زروعوه * وما اخت يجامعها ابوها * ولبس عليهم فيه جناح * يرى يجوزاه الحكم طرا *
وفي اعتاقهم ذاك النكاح * زروعوه ايلك و دوكه در * لغز في راويه * وسوداء تشرب
من رأسها * وان شئت نسبك من فرديد * ولون لها مثل لون اختها * ونسبتهم واحد
في العدد * ونجل في الوقت هي واختها * وفي ساعة بضعان المدد * راويه صوچك كركى
ظلم و اكاشابه شبله اطلاق اولور * لغز في شطرنج * يا ذا النهى ما اسم له حالة * يحار فيها
الذهن والفكر * له حروف خبيثة انما * ثلثة منها له شطر * لغز في مرمله * معشوفة
الذوات العز قد صنعت * خزانة مازها قط تبسم * كانما من صروف الدهر خاتمة * تيكى
دماء على ماسطر القلم * مرمله ريكداندر وقان اخلمه سي عربستانده قزل رنك استعماله ميندر
* معما في اسم يجمع * ما طار في قلبه * بلوح للناس عجب * متفاره كبطنه * والعين منه
في الذنب * يجمع ذكرى باب حيوانه يكن جسم المتعار قوشد ولفظ مذكورك قلب مستوي
عجب اولور وعين حرفي آخرند در قنامل * لغز ومعما في قبل * ايما اسم تركيه من ثلث *
* وهو ذواربع تعالى الاله * حيوان والقلب منه نيات * لم يكن عند جوعه برعاه * فبك
تصحيفه ولكن اذا ما * رمت حكا تكون لى نشاء * قبل اوج حرفدر وياقلى دوردر تصحيف قبل
قبل در وعكسي ايف اولوب ثلثا نيكه لام ايله يادرى اولور * لغز في نار * وما اسم ثلاثي به
النفع والضرر * له طلعة نفخى عن الشمس والقمر * ولبس له وجه ولبس له قفا * ولبس له
سمع ولبس له بصر * يمد لسانا يغشى الريح بأسه * ويهز في يوم الضرب بالصادم الذكر *

* يموت اذا مائسقيه عامدا * ويأكل ما يلقي من الثبت والشجر * فيا قارى الايات دونك
شرحها * والا فم عنهابونه لها عمر * وفيها ابضا * واكلة بغير فم و بطن * لها الاشجار
والحيوان قوت * اذا اطعمتها تعشت وعاشت * وان اسقيتها ماء تموت * لغز في هاون *
* خبروني اى شئ * اكبر ما فيه فقه * وابنه في بطنه * برفصه و يلكمه * وقد علا صراخه *
* ولم يجد من يرجه * في كوز زير * وذى اذن بلا سمع * وذى قلب بلا لب * اذا استولى
على حب * فقل ماشئت في الصب * معما في اسم على * اسم الذى اعتقه * اوله ناظره *
* ان فاتني اوله * فان لى اخره * اولى عينيدر كه چشمه دخی دينور وعين طى اولند قد نوره باقبسى لى
اولور * لغز في يد هاون * قل لى فاشئ يرى ناعما * منتصب القامة طول الزمان * اطول
من شبله جرو * مقبلس الرأس قوى الجنان * يسمع في القعر له رنة * ويظهر الصفق
يا على مكان * لغز في خشخاش * وماقبة مبنية فوق شاهق * لها علم يحكى الملاحه بالظرف *
* واولادها في بطنها في جماعة * يكونون الفاويزيدون عن الف * وياخذها الطفل الصغير
يجهله * يقبلها عشقا على راحة القلب * لغز في موس للصفدى * وما شئ له حدود *
* يكلم من يلبسه بحقه * وكل حلقه من تحت رأس * وهذا الرأس ضارب تحت حلقه *
* معما في اسم حلب لابن الفارض قدس سره * ما بلدة بالشام قلب اسمها * تصحيفه اخرى
بارض الجحيم * وثلثة ان زال من قلبه * وجدته طير اشقى النعم * حلب قلب اولند قد نوره يلح اولور
ويلح حرمانك بسر اولم ازدن اول اولان حالته اولانيدر ويلح نقطه انسه توران اقلينده اولان بلده يلح
اولور ومقلوبك ثلثي كدسه يح قالور وياخود لفظ حلك ثلثي اسقاط اولسه يالب وياحب
اولور و يولر يك طير اولسى مطالعه اولنه مبوب فقط ايجلر دن لب قبلي نصف بلبل در تأمل اولند
ويلحى شامه تخصصى حلب مناسب معلومه سي وياخود ضرورت وزن ايجوندر زير اخر ما بانواعه
عربستانك هر رنده واردر * لغز في سمرقند يعني معماها * وما اسم سداسي اذا ماتحت *
* ترى فيه اجزاء تدم وتشكر * له ثلث ياتي به الموت فجاء * وثلث مع الكتاب يضوى وينشر *
* وثلث رعاك الله يا صاحبي له * على مدد الايام نشر ماطر * وفي نصفه لم تحرك بعضه * حديث
شبهى في الليالي تذكر * وفي نصفه الثاني اذا ما اعدته * الى النار والتحليل والعقد سكر *
* ففسر لنا ذا اللغز ان كنت ذا حجبى * فلبس على ذى الفعل لغز معسر * ظاهر اولديغى اوزره
سمرقندك حروفي التيدر اجزاسندن سم مذموم وساررى ممدو حدر ثلثي سم در كه ماده موت
فجاءه در وثلث ديكرى رقى كه ورقدر وثلث اخرى طبیب معلوم ياخود غير معناسنه اولان ندر
ونصف اولى كيجه باران ايله صحبت معناسنه اولان سمردر ونصف ثانيى قنددر ككه شكردر
* معما في اسم كون * ايها العطار اعرب لنا * عن اسم شئ قل في سومك * تنظره بالعين في نقطة
* كازى في القلب في نومك * عكون قلب اولسه نومك اولور هويدا * لغز في قالب طوب * وما آكل
في فعدة الف اقمه * ولقمته اضما فاضعا ف وزنه * اذا نزل الماء كول جنبه لم يقم * سوى لحظة
اولحظتين بطنه * وانقولىده طوب ضم طابله اهل مصر لغزى اوزره كرمه معناسنه در ديو محرر در
لكن مطلقا يوارق نسه اولمى دخی سياق نظيدن تفهم اولور قنامل * لغز في العين * وباسطة
ابلاغضب جناحا * وتسبق ما يطير ولا تطير * اذا التفتها الجرا طمأنت * ويخرج ان يباشرها
لحرر (جامع المستطرف مرحوم بوراده اشعار الغار به يى بتوروب بالاى بايدى ذكر بى وعدايلديكى
قنون سبعة شعري على وجه الاختصار يانه اغاز ايله در كه سبعة مذكوره (شعر قرىض) و (موشج)
و (ذويث) و (زجل) و (مواليا) و (كان وكان) و (قوما) دن عبارت اولوب وعلى
لاختلاف بعضبارى حاق دخی سبعة مر قومه به الحاق ايتديلر وكافه محققين عربيه قنون سبعة

من بوره دن شعر فریض و موشح و دویت دائم معربه اولوب بونلر اعرابنده اصلان اولماز یعنی
ملعون فلنزلن زجل و كان وكان وقوما اید الموحنه یعنی اعرابه مخالف اوله رق مستعذر (و ایچلرند
موالیا برزخدر که هم اعراب ایله هم اعراب سز اولور دیدیلر (و بعضیلری موالیانک اعراب و لحن
شکلینی متحمل اولسی نظم موالیانک بعض الغاضی معربه و بعضی ملوحنه اولقی دکلدر زبرا
بواسلوب اقبح عیو بدیلر لکه سرابا ایاتی معربه اوله رق و یاخود کذلک ملوحنه اوله رق یا بلسی
جائر دردی بکدر دیدیلر و فنون مذکور هک قواعده و امثله سنی (ابو المحاسن صنی الدین الحلی * العاقل
الحلی و المرخص الغالی * تسمیه ایلدیکی دیوانده ایضاح ایتشدر دیوب محله مراجعتی ایما
قلوب شعر قر یضدن اولان ایاتی برمنوال مشروح فن اول عدیلر بعد البحر رسائر لیک ایاتنه
شروعله ﴿ الفن الثاني الموشح ﴾ دیوب موشحدن باشلشدر ﴿ قلت دیوان مذکور نایاب
وتداری دخی پیوسته امور صعب و اقله بعض آثار مطالع سندن عاجزانه تراشیده اولتان تعریفات
و ایضاحات فنون مر قومه هک بعونه سبحانه بین الایجاز و الاطناب قلم فقیر ایلر محل بمحل یسانته بالیه
ذکر لینه ابتدار اولمشدر (بعض محققین مقدمه کتابلرند و رساله لرنده ذکر ایتد کتری اوزره شعر
قر یض اهل عروضک یازد قری مجورده حیثیات معلومه ایلر اولان منظومات عرب العربا و فصیح
اولوب فنون سائر مذکور بی متأخرین ایجاد ایتشدر که موشح غرب اعلامندن قاضی
هبة الله بن سنا الملک اختراعیدر و موشح عند البلغا اعتبارده باقیلرند ن مقد مدر ز برامعرب
اولمده قر یض یعنی شعر کی اولوب فقط بوجه آتی اوزانده شعره مخالفی وارد که کاه اوزانی شعر دن
زیاده و کاه موافق اولور و موشح دیندیکی مثاللرندن مسلمان اولدیغی اوزره کثرت اغصان و قوافی
و اسماط و اجار یض مختلفه سندن اسماط مذکور حلی معلوم و شاحه تشبیهها نظم مر قوم
موشح ایلر موصوف اولمشدر (و موشحد ه اولان ایات هک عدد قوافیسی هریت واحد اصلنده
آخر نظم و قطعه یه قدر ملتر مدر لکن اصل اولان یتلره کتور یلان اوچر اغصانک یعنی
مصارعک قافیه لری بر برینه موافق اولور ایسه ده اصلاره موافق اولوب مختلفه اولور که
مثالده ظاهر در (و موشح اکثری بدی یتنه منتهی اولور و موشحدن هرنوع انشا
اولور یعنی غزل و مدحیه و مرثیه و سائر اغراض نظم اولنور انتهی

﴿ موشح لابن سنا الملک ﴾

(قد انحل * الجسم اسمراکل (و اوچل * القلب فیه مدخل (امیل * له فلا یبیل (یحول *
* وعنه ولا حول (اقول * انزادنی فی التحول (اما حل * عقد الصدور یحل (و ارحل *
* عن نجمی المرحل (کم ابعده * و کم ایت مکده (و یعمده * بهجره لافقد (و اجهد *
* لار تصاد من قد (یحل * و الحاسد و ن دخل * (معجل * و الوعد منو احل *
* متوح * بالحسن هذا الابلج (مسج * عذاره البنفسج (مفلج * و طرفه ذا الادعج *
* مکحل * و نقره منحل (یحل * بضمیر مفلج (برغی * من یسبح ظلی (و یری * بحر به لسی *
* و جسمی * من التزام سقیمی (محل * وقد عدا من حل (فن حل * سفک دمی و ماحل *
* (فلانی * و اشتط ذا الفلانی (غزانی * بطرفه الیانی (تانی * انشد لمن یرانی *
* (قد انحل * الجسم اسمراکل (و اوچل * القلب فیه مدخل (اشبو موشح غزلدر
ورد العجز علی الصدر صنعت بدیهه سنه دخی رعایت وارد زبرا مطلعله مقطعی بریتدر
﴿ و نه ایضا ﴾ (کالی * یا محب نیجان الیایالی (و اجملی * سوارک المنعطف الجدول *
* (یا عما * فیک و فی الارض نیوم و ما (کلهما * اخفت نیجا اظهرت انجما *
﴿ و نه ایضا ﴾ (نهضل الیایالی و السما (ما هطل * علی قطوف الکرم کی تملی (و انقل *

للمن طعم الشهد و الفوفل (تنقد * کالکوب الدرری لیرتصد (یعتقد * فیه الجوسی بما یعتقد *
﴿ فائتد * یاساقی الراح بنا و اعتمد (واملی * حتی ترانی عنک فی معز (قلل * کالاشق ان تردنقل *
﴿ خذ منی * و اعط کأسی مثل کأسک هنی (و اسقنی * علی رضاب الفطن المحسن *
﴿ و الهنی * یبعض ما صیغ من اللسن (لوتلی * مدح ثناء مع رشاکل (لذی * علی سنا الصیه و السبل
﴿ ازهرت * لیلتنا بالوصل اذا سمرت (اظهرت * بزوره المحبوب ما اضمرت (اخرت *
﴿ فقلت للظلمه اذ قصرت (طوی * یالبه الوصل ولا تبجل (و اسبلی * سرک و المحبوب فی المنزلی *
﴿ من ظلم * فی دولة الحسن اذا ما حکم (فالالم * یحول فی باطنه و الندم (من ظلم * فی دولة
الحسن ولم یعدل (یعدل * الاعیون الرشاه الاکل * ذکر اولتان فن موشح اشبو غزل مر قومدن
اشکار اولدیغی اوزره موزون اوله رق بر قافیه ده اولان اوج و بش ویدی قدر ایات اولور و ایات
مذکوره مصراعرینک اولرنده یتنه قافیه ایات موافق اوله رق بر رکله و ترکیب و یا مثال فی الذکر اوزره
بر کلام کتور یلور مستزادک آخر یتنه کتور لیدیکی کبی و هر یتنه دخی اراده اولتان باشقه قافیه لده اوچر
مصرع دخی الحاق اولنور و بوالحاق اولتان مصراعرک دخی اولر یتنه کذلک قوافی مصارع ثلثه
مذکوره ده بر رکله کتور یلور و آخر ایات اصلیه مصارع لمحفه دن آزاده اولور یعنی کتور لیوب
اوبله جه بیت اوله رق قالور (و موشحک بر نوعی دخی اول مصارع اصلیه ایلر لمحفه ذکر اولتان
کله الحاقات اولیه رق نظم اولنور (و بونوعک مثال دخی اشبو موشحدر که ذکر اولنور
﴿ غزل موشح آخر لفره ﴾

* تری هل یشتی منک القلیل * و یشی من صبا یتنه العلیل * لقد اسرفت فی هجری
* و صدی * بلا کلف سوی کلفتی و وجدی * و ما ذانی سلوی عنک یجدی *
* خضاب الوجد لبس له ذصول * و اسیاف الهوی فینا تصول * لنن شجبت عنی بالسلام *
* و طبیقت قد جفا لحفا المنام * فقد جادت باربعة مجسام * جفون بالکا کادت تحول *
* علی خد اسفبه الخول * لقد ارسلت فی طی النسیم * حدیث هوی عن الوجد السقیم *
* فعدت وهی عطره التمیم * تخبران طعنهم تزول * بدارلم یزهازیل * تلقت الموالی و الموالی *
* بالحاسط و زرق من نصال * و اعطاف و سمر من عوالی * فکم بطل هناك و کم قتیل *
﴿ موشحک بوجه اشارت کذلک مسقط اولان یعنی اول مصراعر یتنه کلام کتور یلان نوعک
مثالی دخی جامع المستطرفک قید ایلدیکی اشبو موشحدر

﴿ کم ذا تعفتی * بامدعی الصلاح * لی رب یرحنی * معروف بالسماح ﴾

﴿ قل لی فا ذنبی * یاذا الذی کل ﴾

﴿ ان کان لی ربی * قد خیب الامل ﴾

﴿ فا نعد کبی * و العلم و العمل ﴾

﴿ قل لی و حدثنی * فاعلیک جناح * تقدر یجنبنی * افعالی الفباح ﴾

﴿ العشق ماسلک * بازهد و الرقا ﴾

﴿ ولا الشفا بدرك * بالعلم و النفا ﴾

﴿ کم عالم اهلك * بالذل و الشفا ﴾

﴿ سلم و خلصنی * و اقی له السلاح * البیض ماتنی * کلا و لا الرماح ﴾

﴿ دعنی فبا عالم * فلی قد اکوی ﴾

﴿ ولا تکن ظالم * بالحکم للهوی ﴾

﴿ ان کنت لی راحم * و فی بدک دوی ﴾

﴿ بالله فطنی * قلبی به جراح * اولافا عدنی * یاسعد بالنواح ﴾
 ﴿ کم ذقت یا فقیه * فی العشق من غصص ﴾
 ﴿ وکم رفعت فیه * بالشوق من قصص ﴾
 ﴿ فاحذره وانفیه * ما فیه من رخص ﴾
 ﴿ والسقم یلزمی * یقول لایراح * دعنی فواخرنی * دعنی سفح وساح ﴾
 ﴿ العشق لایروق * الا لمن خلج ﴾
 ﴿ واخلق الخروق * فی الحب واتضع ﴾
 ﴿ فم فاخلع الدلوق * واطرب وطب ودع ﴾
 ﴿ واتقل وقل منی * ان الطرب مباح * انت الذی اعنی * یا من سکر وصاح ﴾
 ﴿ ارجع الی الصبا * یا شیخ واسترح ﴾
 ﴿ وقل لمن صبا * فی العشق یفضع ﴾
 ﴿ واستشق الصبا * هنالك ان تصح ﴾
 ﴿ یا برقی حدثنی * عن نسمة الصباح * کرر علی اذنی * اخبارک الصباح ﴾
 ﴿ فی ذلک المقام * دار علی انسی ﴾
 ﴿ العشق والغرام * فی سرها القدسی ﴾
 ﴿ والذکر والمدام * فی حالها درسی ﴾
 ﴿ بالله فذکرنی * فی الروض والافاح * وناد عن اذنی * حیا علی الفلاح ﴾
 ﴿ فم فاسقنی وحدی * مدامه القلوب ﴾
 ﴿ لو کنت فی لحدی * عنها فلا اتوب ﴾
 ﴿ ما وجدکم وجدی * قلبی هو الطروب ﴾
 ﴿ فباندیم غنی * وامزج کؤس راح * واشرب وزودنی * فقد دنی الرواح ﴾
 ﴿ فی الحان یلمانی * من یجهل الصواب ﴾
 ﴿ وروسی وریحانی * فی الکأس والشراب ﴾
 ﴿ والذکر عیدانی * هذا هو الثواب ﴾
 ﴿ والناس یعرفنی * باللهو والمزاح * لکن لی ظنی * ارجوه النجاج ﴾
 ﴿ نادیت نجاری * لما دنی الرحیل ﴾
 ﴿ خفف من اوزاری * یا سیدی قبلل ﴾
 ﴿ فقال غفاری * یا عیدی الذلیل ﴾
 ﴿ فتم وفد سنی * عن شبه الملاح * وحد وکن منی * وما علیک جناح ﴾
 ﴿ الفن الثالث الدویت ﴾ (قلت) روض الازهار ودقیق الاشمار مؤلفی عبدالرحمن
 ابن اقبای یاتبعه دویت معربدر یعنی بلغای عجمک وزن واحد مخصوص معلومه اولاً
 اختراع ایلدکری نوعدرکه ایکی یتندن عبارت اوله رق مصراع اولنده دخی قافیه یتنه رعایت
 اولنور وکاهیجه مصراع اربعه قافیه واحده اولور وبنوعی بوجه بحر اول بلغای مرقومه
 اختراع ایدوب دویت ودوشان نسیمه یتنلدر لکن صکره عجمده درت مصراع اولوب
 خافدری یکسان اولدینی جهندن رباعی دینکله اشتها بولشد رو بعد بلغای عرب دخی
 اقتفا وینه عجمک استعمال ایلدکری وزن اوزره نظم وورزش ایدوب دویت دینلدر

و بنوع هر نه قدر وزن مخصوص عجم اوزره ایسه ده موزون اولدیندن موالیا ایله سائرینه
 تقدم ایتشد ر (مؤلف مشارالیه ذکر اولسان موشع ایله اشبو دویتده حروف عاطله یعنی
 بی نقط حرفلر ایله دخی نظم اولنور دیوب حروف ساده و بی نقاطی اگرچه بونلره منحصر کی
 کوسرشد لکن حروف ساده دن تألیف کلام ایسه محسنات لفظیه دن اوله رق نثر و مطلقاً
 نظمه واقع وشاید رو بومد عابه فیضی هند یتنک تفسیر شریف بی نقاطی شاهد و مقارنده
 و بونجه دواوینده اولان بی نقاط شعر فریض ایاتی عین دعوائی منوردر مکر مؤلف عربیده
 موشع ودوینده کثرت اوزره استعمال اولنغی قصد ایتش اوله فتأمل ﴿ دویت لشرف
 الدین ابن الفارض قدس سره ﴾ اهوی قراله المعانی رق * من صبح جینه اضاء الشرق
 ندی بالله مایقول البرق * ما بین ثنایه و بین فرق * بوربا عبده مصراع ثالثه دخی قافیه به
 رعایت اولنشد ر ﴿ وله ایضاً قدس سره ﴾ اهوی رشاء کل الهوی لی بعثا * مذ عینه
 بصری مالینا * نادیت وقد فکرت فی خلقته * سبحانک ما خلقت هذا عبثا * بونده رعایت
 من زوره اولبوب مصراع ثالث قافیه سز درو (کل الایسی) نسخته سی واردر ﴿ وله ایضاً قدس
 سره ﴾ ان جرت منی لی علی الابرق سی * وابلغ خبری فانی احسب سی * قل مات معنا کم
 غراما وجوی * فی الحب وما اغناض عن الوصل بشی ﴿ وله ایضاً قدس سره ﴾ عرج بطوبیلع
 فلی ثم هوی * واذا کر خبر الغرام واسنده الی * واقصص قصصی علیهم وابلک علی * قل
 مات ولا یخظمن الوصل بشی ﴿ وله ایضاً قدس سره ﴾ یا محبی ویا محبی ویا محبی کانی عساک
 ان یکشفها * عین نظرت الیک ما اشرفها * روح عرفت هواک ما لطفها ﴿ وله ایضاً فاض
 الله تعالی علینا بره ﴾ روحی لک یا زائر فی اللیل فدا * یا مونس وحشتی اذا اللیل هدی * ان کان
 فرقنا مع الصبح بدا * لاسفر بعد ذلک صبح ابدا ﴿ لفاضی برهان بن خلکان ﴾ یا شمس ضحی
 جینه وضاح * ساعات رضاک کلها افراح * عشاقک لو فعلت ماشئت بهم * ما تواکدا
 ویا لهوی ما باحوا ﴿ لافیه ﴾ اهواه مهفهفا تقبل الردف * کالدیر یجل حسنه عن وصف
 * ما احسن و اوجدغه حین بدت * یا رب عسی تكون واو العطف ﴿ لالتعفری ﴾ قلبی
 ذهبت لبعدم راحتہ * ما الصبر علی بعدکم عاده * بتم فرقی لمایه شامته * لاسکان فراقکم
 ولا ساعته ﴿ لیسف الدین المشد ﴾ احسانک طول الدهر لا انساء * لا اذ کر بعد خالق الا هو
 * ان ابعدک الزمان عنی جدا * مولای خلیفتی علیک الله ﴿ لآخر ﴾ ان جئت رباً الخوا لاحت
 نجد * فاذا کر واهی و ما جناه البعد * قد کنت افاقی الصد حتی رحلوا * یا لبهم عادوا وعاد
 (الصد) ﴿ الفن الرابع الزجل ﴾ (قلت) زجل لغتده فتح زای وجیم ایله صوت
 وآوازدر وفتح زای وکسر جیم ایله صوت صا حی یعنی سسلی اولان شیدر که رعدی و سسی
 اولان بلوته سحاب زجل دیرل (واشبو نوعک زجل ایله اسمیه سنه بادی جامع المستطرفک انتخاب
 ایلدیک زجلاردن ظاهر اولدینی اوزره مقاطع اوزانی و لزوم قافیه سی سهل الفهم اولدیندن اصول
 موسیقی به اوفق دوشه رک انکاه تقنی وصوت اولندیغدر (ونوع مرقوم مفهوم ولفظ جهتلر ایله
 بش قیسمه متفصیلر یعنی مفهوم نظم غزل و بهاریه و خجریه و شکوای عاشقانه اولورسه زجل
 (ومفهومی هزلیات و خلائع اولورسه بلیق) وینه مفهومی هجو اولورسه فرقی (و بعض
 الفاظی اعرابی و بعضی ملون اولورسه من یلع) و حکمت و موعظه بی ناطق اولورسه تفصیلدن
 اسم فاعل صیغه سبله مکرر دیرل (ونوع مرقومی مارالبان موشع اندلده شیوع بولدقد نصکره
 عامه اهل امصار اصطلاحات بلده لیله موشع منوالجه اعراب و بنایه باقیه رق نظمدر دوزوب
 و نامنه مناسب مذکور به یتنه زجل دیوب انکله اغاریه باشدیلر که دیار یزدده قهوه خانه ل

ومسیره زده افلی درت واکزی اون ابکی سبب خفینی حاوی مصر اعلا ابله چارسو و بازارده
جاری اولان لافردیلر و غلطات اوزره بوزوچیلرک دوزدکلری وانکله چالوب چاغردقلری دیش
وماتی و ترکیلری و شرقی دبدکلری انک نظیریدر و شرقی شهنی عرییدن غلط اولق کرکدر و بو
دیشلری ملکه برله بالدهه بوزوچیلرک بربرله مشاعرلری دخی اولور که غریبه دندر (وقتاکه
اندلسه بین العوام اسلوب مزبوره رغبت اولنه رق شیع کلدکه اولاه اعلامدن ابوبکر بن
قرمان القرطبی حسن صورت و بروب معانی لطیفه بی نظم مرقوم عوامه تنزل برله کاه ملحونا
وکاه تجویز ایند کلری اوزره معربا نظم انشا ایلدی بده زجله عربستان و سیمای بغداد ده
رغبت اولوب لغت مستجمه ابله ابکار افکاری مرآت زجلده کوسزیدیلر (واشبو زجل ناسک
ماخذی قبله قلمی موشح کی زجل آتیدن ظاهر اولدیی اوزره بش ویدی و طهوزینه قدر
قافیه واحده ابله ایات اصلیه اولوب هرینه قوافی مطلوبه دیکرده اوچر مصرع الحاق
اولنور و اقصر اوزانده دخی نظم اولنور (و بعضیلری زجلده بوزن اختراع ایشدر که وهله
اولاده سامعی آتی بر قافیه لو و یاخود ابکی قافیه لو بریت صانور ولدی التفطیع آتی الی قافیه لو
مطلع و بیت کورر (واهل زجلک حروفی زیاده قلی و نقصان ایتک و معرب سبب جزم اولدیی
حاله مجزوم ایتک اصطلاحلرنددر خلاصه شعر قریضه ممنوع اولان اشیا بونده جائزدر
حتی ابوبکر مشارالیه لحن زجل اعتراض وارد بنه جواب اوله رق (لقد جردنه من الاعراب
کما تجرد السیف عن القراب) دیوب یعنی بن نظم زجلده اول نظمی اعرابدن چیه قدم سبب
قتندن چقارلدیی کی کلامیه لسان اعتراضی کسمش آتشد (لکن دائما ملحون و اعراب سزا و لمسی
شرط دکلر یعنی اشارتی بکدی اوزره قریض کی اسلوب وزن زجل و عدد مصارعی اوزره معرب
و فصیح اوله رق دخی نظم اولنور (ولهذا بونده دخی ایطایی یعنی یدی بیت آشرو تکرار
قافیه بی شعر آسا تجویز ایشدر در لسان بلغام زجه دخی موزون اوله رق شرقی دبدیکمز نظم
زکی زجل فصیح الالفاظ فارشولغیدر دینلسه یا قشقی آور فلیحفظ (وزجلک ما بعد ند اولان
قنون ثلاثه آیه به عند الیفا تقد منه سبب کثرت اوزانی و صعوبت نظمیه و موشحه اغصان
و خرجانی جهتیه قریب اولنور (لکن ملحون اولسی جهندن موشحه مخالفدر و فی الحقیقه عوامک
استعمال ایلدکلری زجل نظمی مصورک شکل افیح و زشت ولاغری تصور ایلسی نه صورتده
کوج ایه عوام ناسک ملحون و غلط لافردیلر به معنای دقیق بیان کوجدر که هر استنادک
الندن کلز و نفایس اطعمه ابله فارنی طو بورمه الشمس ذاتک بلا ضروره نان قد بد و بصل
خام تناول و هضمی دشواردر مکرکه معده سی قوی اوله اشته بلیفک دخی غیر فصیحی استعمال
بوقیلدندر و حقیقتده بو بویه درکه سوزیمزه بر جوق یاردیمنی اولان عربی و فارسی بی ارادن
چیقاروب لسان اولوب لکن چوغینک ترکیبی متروک اولغله بوله مدیغمر الفاضلی کتوررک لفظی
از معنایی جوق لافردیلری کوزجله مبدانه قومق و بلاغت و فصاحتی بو بویه صوفی و بو
قاله یرشد درک طوغروسی بر یوک ایش و بنون خلفک بکند کلری واکلد قلمی قولایلفه
ککدش درکه سهل متمتع دینکله ثنا اولنسه سزادر (خلاصه یازد قلمی اوزره فصحاء عرب
و فضلاء اهل ادب نظم زجل ابله امتحان اولنور ایش ولدی الامتحان بعضیلرینک صحت
لسانی حیران میرانه موادی اوله رق و زنده خطا ایدرو بعضیلری صحت اعرابی التزام
ایزد قایدینسه اوشدر یعنی ورطه خنه ضروری دوشرو بعضیلرینی لفظ قوی نخریسی
بود ایش ایهی زجل فی نعمه صلی الله تعالی علیه و سلم بانتزاع خلف العبار
وقل اعلان وادی مصر و الشام بقصر و اذا التفار لهم اجعل حشاشی مرعاه و فوادى قفار

مصر و الشام فیها ملاح امار * بالحاس من لکود *
ذا ایض احمر وذا ملج اسمر * لوعیون نجل سود *
ذاغزل صار یفوق علی الغزلان * ویصید الاسود *
ذاغصین بان اهتف قوام فدوا * وقد لاغصان چهار * وذا بدر الکمال ظهر فی اللیل وذا شمس النهار
تدر بالله اش قالت ملاح الشام * بعد ذاک الصدود *
قد سمینا بصحه الابدان * واعتدال القدود *
و تخضب تفا حنا الاحمر * فوق بیاض الخدود *
واتوا یعشق لکم قلنا * والحسوم فی الغبار * لکم اتوا التفاح * و ما یصد منکم الخیار *
و ملاح مضر قالت * احن اصحاب الوجوه الملاح *
والخلا واطیبه الاخلاق * فی الخلا بق مباح *
احنا الاقاروا حنا بدور الایل * وشموس الصباح *
و فی الافاظ والظرف والمعنی * ما لنا حد حار * وورث ذاک الحسن من یوسف * واکسینا الغفار *
حسن حبی الفرار حبی فرجه * بدر فی السعد لاح *
فرخ نایج اخرج من قشری * فاق ملاح الملاح *
کل ما عمل رضا یفسد * یحنا الصلاح *
ومن البیضه قد خرج نافر * رد جفتی جفار * ولحاق وجد بیاض جسمی * خلفوا بالصفار *
وقع الظل خط بالایض * فی اخضرار الطروس *
قم باساقی علی بساط زهری * تحت ظل العروس *
هاتم اشمس راح شمول ترف * بکر عذرا عروس *
اهالطف النسب وضوء الماء * وانهاج الثمار * قد جلوهافی کاس زجاج ایض * اناسا باحرار *
خرفیه سراو جعل فی اشیاف * رد الاعی بصیر *
قطع القطف اسود تحال اللیل * شفق احمر بصیر *
یا زری ذاک السر فی کرموا * او نقول فی العصر *
و ذاک النورانی علیه یلع * ذاک من ایش استار * و ذاک الکاس اتی بحال اسمین * من کاه جانثار *
فی ریاض صفوت من الاغصان * قابلهما صفوف *
کیف لافرقص والرج بهاموصول * وورقها دفوف *
ولا تعجب للنهر اذا صفق * لومن الموج کفوف *
والغیوم نقطت وحين جاء المطر * طالب اعلامطار * باختلاف الالحان یبحر فی الروض * صاح
علی عود وطار * احد الشمرع بین الاسلام * والهدی والضلال *
والشرايع والحق والباطل * والحرام والحلال *
نبی من بین اصابعوا تحقیق * نبع الماء الزلال *
ولوان النبات جیع اقلام * والمداد البهار * والخلا بقی تکتب مدیحوا * تا کل کاتب و حار *
خلف استاذ فی الفن ما یطاق * ذاق عداة المنون *
ما یقبسوا بالشکل غیر ناقص * عقل زائد جنون *
شیخ مصدر رادیب لیب قیم * فی جمیع القنون *
یا ذاعوام الصغار مرفوع * فوق رؤس الکبار * واهل الاداب یجری * للغاری غبار *
(اشته اشبو زجلده زجل لیرک ذکر اولتان مسامحات و غاضات ملزمه لری ظاهر و آشکار در که

اكثر اسم وفعله اعراب وحركة اولوب ساكن ساكن كتنور لشد و ضمير جمل (هم) ايكن
 املاده (هموا) (ونحن) (اخوانا) و (اخوان) و (له) (او) يازيلوب (اش) و (قدو) و (قوام) كي
 كلمات سوقيه ايله دوزلشد و زجل ربيعي لنا صر القبطي
 كتر روضي طالباي سمد * يا خلع قم في دجا الاسحار * تلتقي در النديار هج * فوق قصو ص غرائب النوار
 كتر روضي نزه للضال * جوهر واين الورق بر هج *
 و لجين الما يتكسر * يا خلع هيا سعا انفرج *
 بين عنابر تلتقي الخلع * كل اخذ مع القوادرج *
 و احن في غرس الرضا نزع * في نعيم واغصان وما واطيار * فوق بساط دمر دوقضبان *
 * كل ورد حكت لنا دينار *
 و اعل في الروض سماع باكر * بين الاغصان والزهور انعام *
 شب الريح والغدير صفق * والخلع من كثر وجد واهام *
 و الخيل باكا مهسا ترقص * و اقبل الريحان بحال انعام *
 و رفصوا مكشفين الرؤس * من سحر وقت الاستغفار * والعصا فير شيخهم ريق *
 * لو طريق بين الازهار طار *
 و كذا الباسمين بحال فضه * ضربت لاهل النزه صلبان *
 و الشكارير لا بسين اسود * بفلوسات كنهم رهبان *
 و كذا التكان وهو مصفر * بعمائم زرق للناس بان *
 و انجلت بين القسوس في * و عليا دارها الخمار * والقطيع الراهي يحكي شخص * والتنويح عليه زمار
 و الفراق نار والواصل جنة * والخلايق بعضهم يمشق *
 و ذا حبيب قلبه عليه غضبان * و ذا محبوبه عليه يشفق *
 و اهيب الهجير يتوعد * و نعيم وصل الملاح يمشق *
 و المنيح عندي دنانير اطمان * وسط روض زهره معطار * في نعيم بين حور و ولدان *
 * والعدو مسكين صبح في نار *
 و ناصر القبطي صحبت انسان * انكر الصحبا وعاداني *
 و بفضلي حين بقيت مسمي * والاله بفضلوا سمان *
 و في بلاد قبلي وفي ارض الشام * يشكروني سائر اقراني *
 و النجيب الشاطر المذكور * في جميع البلاد لودنكار * والباطي يوقع و او انطلق * ما يصل مراتب الشطار
 و له ايشار جهه الله تعالى *
 و جار حبيبي فقلت ذا الحجاج * جاء بجور ويزيد * او عدل كنت عشت به مسرد * ويكون الرشيد *
 و اقلع القلب في هوى العشاق * والدموع في انعدار *
 و بخار الهوى اذاهاحت * لبس لها من قرار *
 و كنت احسب قلبي معي رايس * غرقوا ذا البحار *
 صحت لما رحلت بالمحور * بحر عشقك مديد * خفت فيه الفرق فقال افرح * من غرق مات شهيد
 و انا في الفوق يا نفرج * على شط الغدير *
 و انا انا بشخص بنفرج * شب صياد صغير *
 و نظرت مقلتي الى منفر * ما لحسنو نظير *
 و بعين ... بالجل ... في ... عشق ... و كراكي يصيد *

من محبوب حبيب قلبي * يوم صدق وصدق *
 و قلت لين باقاسي لمن دمعوا * سال وصاله وقف *
 و دار وقال لي ما لاسم بالانجيل * قلت سمي خلف *
 و قال عليا يكتب ومن يسمع * ذا الكلام يستفيد * في الحق قاسم لا يكون داود * ما يلين لواحد يد *
 لك عوارض في الخلد مرقوم * لبس لها من مثال *
 و جفك صار حاق * و باب وصلك كان وكان ياغزال *
 و وانت ذويت موشح * القا ما يعزير الدلال *
 و لك الفاظ صارت مواليا * بالزجل والنشد * و بشرك متوج القاما * وانت بيت القصيد *
 و عن محرم شرابنا صما * و نفطر التمار *
 و حين وجدنا سفر جل البستان * يذهب الاصفرار *
 و غنا الطيريه الجاد بطرد * وكذا الجلسار *
 في ربيع حين راى النمر عاف * فيه نه البق عقيد * حسب الروض النص من شعبان * صار يقبده وفيد
 و من اهيب دمعي جرى الطوفان * للهيب ما طفي *
 و انا هو الغبار في العشاق * ما جرى كني *
 و حين عليا بالصد والهجران * والبعاد والجفا *
 و جار حبيبي فقلت ذا الحجاج * جاء بجور ويزيد * او عدل كنت عشت به * ويكون الرشيد *
 (قلت) ديدة اهل ديدة بديد اولديني اوزره اشو زجل من جهة المعنى برعزل ربيع يضار تدركه
 مطالعسي صفاي روح و مستجلب نشوة صبح اولوب الفاظ عاي ايجره شاهد معنای
 اطلاق بلاس بوش دلبره يا خود حلقه رصا صده اولان كراتيها جوهره بكر دلسه سزادر وايكي
 بندي مشهود اولديني وجهله فنون سبعة مرقومه اسا ميسن ايهام طريقه حاو يدرك
 و قطعه زجل لابن رجة الجموي *
 و حين سكت القلب يا عيسى * امس من بعد الحزن فرحان * و تقدس بك واكنو *
 * ما جرت فيه يا ابن عين سلوان *
 و عارضو لما عشقو خدد * غرت من وجدتي بقيت حار *
 و جئت الى طرفو ناديت لو * احرسو وكن عليه ناظر *
 و بعد حين نظرت في خدوا * النقي العارض وهو دار *
 و عليه قدوب بالمرقة جئت * اطرفو قلت يا كسلان * هكذا هي حالة الحراس قال لي *
 * اعذرني انا نعان *
 و بدر شعبان منبني لما * في بروج السعد للاح بنمو *
 و شلت اوقصه يفيض دمعي * اطلقوا واجزاء على رسمو *
 و قلت اودام الله اطلاقك * فالحزين قلبي المشوم قسمو *
 و ايش قد اذنت حتى فطرتو * زاد يغلط قولي بالبهتان * قال صوم عن الوصال ناديت *
 * لبس بصوم يا بدر شعبان *
 و حين تدبج احرار خدو * باخضرار العارض اسبان *
 و ضحك ابيض شبيبي وابسم * على اسود شعري ابكاني *
 و حين اضحيت باصفرار لوني * اشعث اغبر في هواء غاني *
 و قال اوني قد رجعت حائل * وقد ابصر مدمعي ملوان * ذقت تدبج لفرام ناديت *
 * في هوال ذقت الهوان الوان *

واقسم ما بضار عني * كم ذابصد استرحواكم بصدعني * ان كنت انا هو المطلق لا براعني
 * وله هجو * قطع قفا ابن اخت خالك وابن اخو عمك * والكلب بضفع ابوبتك وابن
 امك * وان تكلمت نصف بياضك دمك * وان سكنت فايرانك في فمك * وقال آخر في السلية *
 * ان ردت تسليط طول الدهر ما برح * لا تياسن ولا تنقط ولا ترح * واصطبر وقض ولا تحزن ولا تفرح *
 * وان ضاق صدرك ضحا اقرأ الم نشرح * غيره فيها * ان كنت عاقل وريك بالتقارب *
 * ادفع اذاك ومات جبرك ودع شرك * وان ريت حسودي بالحسد شرك * ناديه يا ايها الانسان
 ما غرك * لغيره ايضا * يا قلب ان خالك المحبوب لا تدبر * عنوا وقصتك بالسوان لا تخبر *
 * واستعمل الصبر دائم للهدوء وتبر * فان والله ما خاب الذي يصبر * الفن السادس الكان
 وكان * وله وزن واحد وقافية واحدة ولكن الشطر الاول من البيت اطول من الشطر الثاني *
 يعني صاحب المستطرف مرحوم ذكر اولئان فنون سبعه دن بين الادبا * كان وكان * ايله معروف
 اولان قسبي قيد ايلديكي نمونه آتيلردن هو بدا اوله جني صورتله بوينده مصراع اول صورتله
 اولان شطر اول صورت مرقومه اوزره اولان شطر تانيه دن اطول اوله رق كان وكان اهلك
 ييلرنده موضوع ومعهود وزن واحد اوزره قافيه واحده سي اولان اسلوب بدر يعني مطلعني قنني قافيه
 ايله باشلشم ايله مقطعه دكين اول قافيه ده اولور ديوموجن ازسيم وتعرف ايدر (قلت) سالف
 الذكر روض الازهار صاحبك ايضا سي اوزره اسلوب مذكوره يعني كان وكاده نظمتك قافيه سي
 بر اولديغدن باشقه آخر قافيه ده اولوب اهل عروضك حرف روي ديدك لري حرفك ما قبلنده
 يولسان حرفك حروف علتدن برسي اولوق ملتر مدر وبواسلوبه (كان وكان) ديدلديكي
 چونكه استعما المزدحمة حكاياتي مشوي ايله نظم و بيان ايلديكي بركي بلغاي عرب دخی حكايات ومنه
 وقصه لري بواسلوبه بيان ايدر لرو حكاية ايله كان كذا وكان كذا يعني ثوبله اواري وبويله اولدي
 ايدي ديمكدن عبارت اولفله معنای حكاية بي مبین اولان لفظ نظم مخترع مرقومه دخی كان وكان
 ديمكدر وبوصورتله كان وكان لفظ واحد حكمنده او اور قنامل (وبوصفي فضلاء بغداد دن
 ابن جوزي وشمس الدين كوفي كي عظما پسند ايدوب واسلوب مزبورده مواعظ ودقايق وحكم
 نظم ايلديلر ولي الان عربستانده شيوخ واتساعی اوله رق مدار بحال مسذاكرات ومحاضرات
 وشمع شوق لم انجمن مسامرات اولمكدر (وقوما اوزره تقدمي بعض الفاظي معربه ونهض يلري الحزبه
 اوله رق قرين نظم ودخی اهلي يئنده موضوع وزن واحد منحصر اولفله مار الذكر زجله دخی
 خالفدر
 * من الكان وكان من الوعظيات *

يا قاضي القلب مالك * تسمع وما عندك خبر * ومن حرارة وعظي * قد لانت الاجار *
 * افبت مالك وحالك * في كل ما لا يفهمك * ليتك على الحالة * تطلع عن الاضرار *
 * تحضره لكن قلبك * غائب وذهنك مشغول * فكيف بامتخلف * تحسب من الحضار *
 * ويحدث نبيه بافتي * وافهم مقال واستمع * في المجالس مجالس * يحجب عن الابصار *
 * يخصي دقايق فعمك * وغر لحظك بيله * وكيف تعرب عنه * غوامض الاسرار *
 * تلوت قولي ونصحي * لمن تدبر واستمع * ما في النصيحة فضيحة * كلا ولا انكار *
 * ومنه *

صرح بذكر المحبة * ما في المعنى فائده * وقل نعم انا عاشق * صادق بلا تمويه *
 * ودع حديث العواذل * لبس الخبر مثل النظر * انا عشقت حبيبا * كل المعاني فيه *
 * من اين ليدر حسن * يحكيه او شمس الضحى * حاشا لذلك المنظر * من شبه بكفه *
 * ان غبت فهو ابدي * وان حضرت منادى * وان شربت مداي * فالكاس هو ساقه *

فقه روي وراحي * اذا سكرت وراحي * وفيد عزي وذلي * بنهجني اغديه *
 * قولوا لمن قد لحاني * في الحب قصر واعتبر * هذا الذي قد عشقو * قد حار وصني فيه *
 (قلت) نظم اولده (يا فتى) برنده (لنفسك) و (و فعلك) برنده (افضلك) ونظم تانيده
 (يكفيه) برنده (يحكيه) نسخه لري اكرجه مستطرف نسخلرنده كورلدي فاما قيد اولئان
 نسخ اولي اولوق كر كدر قنامل ونظم تانيده ابطا يعني (فيه) قافيه سي اوج ايتاند نصكره
 دريجه تكرار اولمكدر و اشارتي كيديكي اوزره اكر يديجي يئنده شعر قريضه بيله تكرار اولنسه
 عيب عروضدن رها يولور لكن شعرده جائز اوليان شيلر بونلرده مجوزدر
 * للصني ابي المحاسن الحلي *

شمرت طيرا في ابدى * وقت حتى انصب شرك * مائل صيد يحصل * يفرح الصياد *
 * طيري الذي اتني * لورمت ملو ما حصل * وهو عليا معقود * وانا عليه معتاد *
 * قد كان شرطي وخلقى * لبرج غيري ما عرف * كائنا في الصحبه * جينا على ميعاد *
 * من قبل ما بصبص او * يحي ويدخل مصوري * وانا اراصدوني مطارو * وخاف لا ينصاد *

ما ذقت عري جرحه * امر من طعم الهوى * الله بعين قلبي * على الذي يهواه *
 * الناس تعلم مني * حال الجلادة والقوى * ما اطبق انجلد * على اليم جفاه *
 * لي حب مثل الخوخه * لولون وطعم وراجه * ما اكثر معاني حبي * وما اقل وفاه *
 * اذا عرفقو حظي * الى من احسن لويسي * لو كنت اعشق ظلي * ما كنت قط اراه *

باساده هجروني * وهم نزول بخاطرى * لا اوحش الله منكم * في سائر الاوقات *
 * اوحشتم العين مني * وانكم في خاطري * فالقلب في النور منكم * والعين في ظلمات *
 * قد انتهى البحر مني * وما بقى فيارمق * هيهات اتي احيا * من بعدكم هيهات *
 * لم يبق غير خيال * بلوح كالشيخ الخفي * اعد بين الاحبا * وانا من الاموات *
 * ودعوتوني وسرتم * والقلب يتعرك بكم * ايش كان لو كان جسمي * من جلة التبعات *
 * ما مر ما ريت ضدي * يقول لي من فرحته * هو ناشق المزار * وتسكب العبرات *
 * اولم اسلم روي * واروض نفسي بالانسا * لكان قلبي تقطع * من بعدكم حشرات *
 * وقفت لما رحلتكم * جيران بين اضعاكم * اخفض جناح المذله * وارفع الاصوات *

طوال ليلي اسهر * كني اريد الكيا * اقطر الدمع مني * واصعد الزفرات *
 * ما اطول ليالي جفاكم * ساعاتها مثل السنه * وما اقصر ايام وصلي * كانها ساعات *
 * ما لي اري حسناي * بالبشاشات تبدلت * وبشاشات الاعادي * تبدلت حسناي *
 * خالفتموني وغري * ما زلت اتبع امركم * كذا العبيد تنايع * اوامر السادات *
 * نسكت ونصبر عنكم * ويفعل الله ما يشاء * والدهر من عادانو * يقلب الحالات *

(قلت) اشبويازلان (كان وكان) امثله سنده قصر شطرنجى وجدانده دقت يعني رقاس
 انديشه ايقاف ارامكاه ساكن قلنمبوب او قصر قصره وقوف ايچون شاهد مفكره نك حركته همت
 قلنه قندير * الفن السابع القوما * (يقول اسعد الفقيه) فنون مذكوره دن
 اشوقوما فمك اربابك التزام ايلديك لري ايكي وزن مخصوصي واردر كه اوليكي وزنده اولان
 قومالك درت قفلي يعني فقره سي وبندي ونسبطين اولوب افعال مذكوره نك درج فقره لري وزنده

وقافيه بر برينه مساوي اولوب لكن اقبال او بعد مرقومه دن بر يسي وزنده سازلندن هم اطول
وهم قافيه سز يعني قافيه ده سازلندن موافق اولوب هر دورلو حرفه انشا جائزدر (وايكخي
وزنده اولان قومالك وزنده مختلف وقافيه مختلوج اقبالي اولوب اول قفل ثابدين اقصر وثاني
دخي ثابدين اقصر اولور) واشو قسيمي عباسيه عهدنده اهل بغداد شهر شريف رمضانده
اعلان زمان سخور ايجون ايجاد ورسم ايتلدر و بواسلوك قوما ايله نسيه سنه سبب دخي
مؤذن ومفيلرك به نسيه بهضنه (نسخر قوما) يعني قالفك ناسه وجاعته وقومه وقت سخوري
اخطار ياخود سخور تناول ايله لم ديمش اولد قلندن ثنيه امر حاضر اولان (قوما) لفظي غلبه
ايله نظم مرقومه اسم اولندر ديمشدر وفي فقير ايله بوترجه عاجزي ده يازلديني و ذكرى كيديني
اوزره لسان عربيده مخاطب بر اولسون و كرك زياده اولسون صيفه ثنيه ايله خطاب اولمق
معنادر (وقوماني ابتدا ابونقطه نام مفتي آل عباسك اوتوز در دنجيسي او اوب اون ييك مجلد
كتب ايله مشخون دارالكتب ومحال كثيره ده افطار فقرا ايجون خانه ل بنا و اهل حرمينه تعيين
معاش وكليه معظيه سياه ديبا لباس و اهل علم وهنه احسان كي بونجه خيراته موفق اوله رق قرق
يدي سال خلافتد نصكره النبوز بكرمي اوجده سعيه يمش بلكه بكمش ايكن ارتحال ايدن
الناسر لدين الله خليفه به طاب راه ايجاد واخترع ايدوب انكاه اغازه وخليفه مشار اليه اخطار
هنگام سخور قبلد قد محظوظ اولوب واستحسان ايدوب ابونقطه به ضم معاش كلي و هر بار انكاه
تغني قيسن نسيه ايتشدي وقتاكه ابونقطه وفات ايتد كده معاش مرقوم قطع اولندي ابونقطه نك
نظم قوماه ماهر اولان ولد صغيري بي بهر قلوب هرنه قدر اقامه رسم قوما كنندويه معاشيله
احسان اولمسي نياز اولد بيه ده ذات خليفه دن رجا واسترحامه بر شفع مشفق بوانه ميبوب شهر
رمضان حلولنه قدر والده سيله برار صوم صبر طوديلر شهر مبارك مرقوم داخل اولد قد ايتدا كي
كيجه والدينك ايتاعي صغير من بوري الوب دائرة خلافتك قر بنده طر در ديلر صبي مير ذكي صوت
رفيق ايله قوما به باشلد قد خليفه مشار اليه قصر لندن كال ميل ايله تمامه دك استماع وتأثيرندن
طرب ايله ارانته حال سماع قبلدي وصغير پيرتد برونش ضمير انصرافي قيلنده (باسيد السادات *
* لك بالكرم عادات) انا ابن نقطه * تعيش انت ابى قدمات) دنيك او جوجو قد ن
درايت ايله بويه بر مختصر حسن طلب و بلاغت ظهورينه كال تعجب و نهايت استحسان ايله
في الحمال حضورينه احضار برله خلعت كيدربوب و معاش سابق ايكي فات قلوب باباسنك
خدمته تعيين و اهل خانه ابن نقطه بي احبا و كام بين ايتلدر (روح الله تعالى روحه) وار باب
طرز مرقوم قوما ده معاني رقيقه البته اهل سوق وعامي كلاه بيله نظم اولمق وجهت معناده كان و كان دن
ارق اولق لا بقدر و بواسلوك قون مذكور ده مؤخر اولسي عدم اعرايي ودخي وزني ايكي بي
تجاوز ايتديكي ايجوندر ديديلر ايتهي * القوما في التفرل للصق الحلي *

(من كان يهوى البدور * ووصل ييض الخدود * بالبيض والصفر صيغو * وقد جلس في الصدور *
(من حب ييض الخدود * ورام زوم الصدور * بسبح والافيني * من يتهم مهدور)
(كم بين سخف الخدود * من عاشق مصدر * يرعى الكواكب لعلو * برى جمال البدور)
(بين الكنان والحدور * وجوه مثل البدور * اشراقها في المعاجر * وغربها في الصدور)
(فركنت فوق الصدور * بين الظبا والبدور * قد صرت احدهن ابصر * خيامهم والحدور)
(نواب المقدور * مثل الكواكب تدور * من بعد طيب الخواطر * يقضي بضيق الصدور)
(غيري يلز الصدور * وانا عليكم ادور * واصلم الضد وانا * من يتهم مهدور)
وله ايضا *

(من كان يهواه مستور * بخطى رفع الستور * ومن هتك سترجيو * يحى من الدستور)
(ايدل ليض النحور * اموال مثل البحور * ان ردت تظفر وتملك * ولد انهم والحدور)
(قم وايدل المدخور * وفي العطلا تبحور * يريد هذا المحبه * قلوب مثل الصخور)
(كم حول تلك الحدور * من عاشق مهدور * مثل الدواب تجري * دموعها وتدور)
(من بركب الحدور * هو في الهوى معذور * يظفر يحبو ويبلغ * قصدو ويوفى النذور)
(كن بالهوى مسرور * ولا يبت مغرور * واجعل تراب عتبههم * لاجفان عينيك ذرور)
(طرق المحبه وعور * كم بينها مذعور * من فك ييض السواف * على سواد الشعور)
(كم عاشق مودور * في حب ييض النغور * يفار قلبي ولكن * مدامعو لا تغور)
(كم بينهم يعفور * كالظي انس تغور * من اهل بدر فديتو * ايش ما عمل مغفور)
(قلت) جامع المستطرفك اشبو انتخابه قيد قلد يني قوما لرمونال اشعار فقرا اقبال ار به سندن
بر يسي يعني فقره ثلثه سي قوافي فقرات ثلاثه مطابق اوليان صورتده نظم اولمشلدر كازي
(واولجه في الجملة بيان اولنديني اوزره قوما ودخي شعر قريضدن ماعدال يك بعضيلنده وقوع
بولان لحن اعراب وغلط املا مثلا املاي صحبي (فديت) اولوب قاعده املايه مخالف اوله رق
واوايله (فديتو) وضمير متصل مثلا (جنايه) كذلك واوايله (وبعضا مضموم (نحن * نحنا)
كي الفله يازلق وخلال مصارع و شطروقه فلنده بعض كلمات تلفظده ساكن قلمق و حرف مفتوح
مكسور اوقونمق خلاصه حر كات تغير اولمق عوام ناسك تلفظ غلط اشتغالرينه اتباعا ملتزم
اولديني اگرچه كورينور (لكن چونكه بونلر كفته نقي ومقام اولديندن وضع طبيعي
اولوب لكن قاعده تحتد اذخال ايلد كيري نسبت وصوت مخصوص موسيقى مقتضاستدن اوله رق
الفاظده اشباع وقوعه كلور بوسورتده تقطيع عروضي ييلدرمك ايجون خط عروض وزنه تابع
اولوب مثلا (له شان واجزل * كضوء الشمس لا يخفى) بيتي وزني ييلدرمك ايجون (لهوشان)
مفاعيلن (واجلالن) مفاعيلن (كضوء ششم) مفاعيلن (س لا يخفا) مفاعيلن صورتنده
يازلديني كي بونلر دخي ضرب ترغي ييلدرمك ايجون او املا لده يازيلور دينور سه بك بعيد
دوشميه جيكي مطالعه اولمشلدر وفي الحقيقه مصحف شريفك يعني رسم عثمانينك خطي واملاسي
ايله خط عروض املاسي مخصوص اولوب مقبس عليه اولد قلر يني فن املاده وعروضده (خطان
لايقاس عليهما شي خط المصحف وخط العروض) ديوبازمشلدر درمر اجعت اولنه ايتهي
* يته صفي حلي نك بعض خلفايه شهر رمضانده مهورده اوقونمق اوزره نظم ايلديكي قوما در *

(لازال سعدك جديد * دائم وجدك سعيد * ولا برحت مهنا * في كل صوم وعيد)
(في الدهر انت الفريد * وفي صفاتك وحيد * فاخلق شعر فتق * وانت بيت القصيد)
(يامن جنا بوشد يد * واطف رأبو سيد * ومن يلاقي الشدايد * بقلب مثل الحديد)
(لازات في انتايد * في الصوم والتعبد * ولا برحت يهنا * بكل عام جديد)
(نحنا لذكرك نشيد * بقولنا والنشيد * ونبعث اوصاف مدحك * على خيول البريد)
(ظلك علينا مد يد * ما فوق جودك مزيد * وقد غمرت بفضلك * قريتنا والبيد)
(لازات في كل عيد * تحظى بجد سعيد * عمرك طويل وقدرك * وافرو ظلك مديد)
(لازال قدرك بجيد * وظل جودك مديد * ولا برحت موفى * كما يوفى الوليد)
* لا زال ظلك مديد * دائم وبأسك شديد * ولاعد منا نوالا * في صوم وفطر وعيد *

وله ايضا *

(الاما عبوري الحمام * فسمي حتى ينظف * اذ لمع جاري * على الماء ولا يتوقف)

وذلك الجحاري بحري * ودهي تسابقها * تقول الانام في الحمام * فدا احباب وفارقه *

منه *

ترى كل من فمشقو * عليا يقيم انفو * فاسلا * واترك هواه * وسد الطريق خلفو *

وان زاد عليا عشقوا * وزاد في الهوى والذل * تركت لوانه يحيى * اهل القبور والكل *

(يقول الفقير اسعد) جامع المستطرف مرحوم باب اشعاره اشبو حيا قلده بتورب فنون
سبعه دن نفوسه نشاط وصفا وعيون مطالعته تاب وانجلا ويره جك نظملى توفيق منزل
الفران عز شانه عن النقصان ايله غايه اختصاره جمع واتخاب ايلدم ديونخر برنده تشكر ايتش
وفي الحقيقة قيدايلديكي اشعار متوعده في لسان عرب المر ياوكلام بلغاني يلوب ووزرش وملكه ايدار
زنده اشكار اولديني اوزره انتقاد واتخابه راه صوابه كمشد رو بو فقير دخی اولا قامت فلم
قاصرمدن دوبالا اولان شرح اشعارمذ كوره بي بالتدقيق بازمق المدن ومعاينتك بيان بدیعی
دلدن كلمه جكندن باشقه زنجشری بعض آثارند واین خلدون مقدمه سنك علوم مطلبند
یازدیغی اوزره اشعار عربیه وهر اسانك بلاغتني واسالیني يلوب وپلدرمك او لسان اهلنك
خواص ترا كیب كلامرینه ممارست واستماع وتفطند نكرر یعنی قوم لسان ايله مدت كثره ده
الفت بله تحصيل اولنه حق ملكه موقوفه ولهذا بلا ملكه بالكر لغاني كتنبدن اوكرمك ايله
وسار فنون ادبيه بي كتابلرند استخراج مجرد بضاعه سبله يلوب وپلدرمك ممكن اولماد بختند
قوت مجردة مذ كوره ايله شرح اولنسه دقایق كلام بیان وذوق اولنیه جفتند و تركی لسان
مادر زاد دن غیری لسانی بیلانلره شعر عربی لایقيله ترجمه دخی اولنسه كندولرند ملكه مذ كوره
اولد بختنه بناء فاده مذاوله ميه جفتند وملكه مذ كوره به مانكر اولنرا یسه ترجمه به محتاج
اولد قلدن طی لومار ترجمه ايله سلك سطور مستطرفه دزیلان جواهره نقصان كلسون دیو
یاكز اشعار مذ كوره بی قید ده قلم شكسته رفم خادم اولمشدر (والعذر عند كرام الناس مقبول)
* وبقول الفقیر ایضا * جامع المستطرف حقایق مذ كوری فن موشح ذكری فیلند (بعضیلى
حاق فنون سبعه دن یعنی اقسام شعر دن عدايتد یلر لکن بونده اختلاف واردر دیو بمجلا
یازوب اشتقاقه وسبب تسمیه سنه دائر برنسه كوستر بوب فقط آخر فنون سبعه ده قید اولنان
ایكى منالی یازمشدر و فقیر دخی مقدمه مذ كوره ده بر اشارت جزیه كوزوب سار برده تفصیله
ظاهر بولامشدر لکن محیط نام لغته (ح م ق) ماده سنده طعام رخص اولدقه یعنی اوجوزلدقه
وجوزالدقه حق الطعام دینور دیو واقع اولان نفسیره كوره بزم دیارلده ناسك مانی دیو چاوب
چاغردقلى كی عربستانده بو حاقك دخی سوقه وعای اسانلرند ویا خود زبان حقا ده كترت
اوزره دوران ایتسی سبب تسمیه اولق جائزدر دیو مطالعه اولمشدر تفصیله مطلع اولانلر دن
هائمه اشارت رجا اولنور (ومثال مذ كورلده كورلدیكى اوزره حاقا كچه قومایه ظاهر ابكر
كیدر لکن درت ییندن عبارت اولق وهر ایكى ییئت قافیه لری باشقه باشقه اولوب غصن
وقفارند قافیه اصلا ملزم اولماق ايله قومایه مفار كور بنور انتهى

باب الثالث والسبعون

اشوبش اوچنی باب نساك وصفاترینك ونكاح وطلاقرینك والفترنده مدح ودم اولنه حق
حادثرینك ذكر ویا ننده فصول عدیده اوزره مرتب بر مطلب كزیندر ﴿الفصل الاول﴾
بوفصل اول نكاح ايله فضیلتی وترفیب نكاحی حاویدر (نكاح امر مباح وسبب بقای نوع
انسان اولوب درده قدر یعنی بر كیمه نك درت خاتون نكاحی جائز اولدیغنی قوله تعالی (فانكحوا)
ماطاب لكم من النساء منی وثلاث رباغ الايه) وقوله سبحانه وتعالى (واكحوا ذریكم

والصالحین من عبادكم وامائكم) وقوله عز وجل (ولا جناح علیكم فیما عرضتم به من خطبة النساء
اوا كنتم فی انفسكم الایه) نص شر یغلی ناطقد (قلت) عهد آدم علیه السلام دن الى الان
باقی مشروعه وجنده دخی مستر اولان عبادت ایمان ايله نكاحدن غیری اولمادیغنی در مختارده
مجردر ودخی نكاح زناده وقوی الجالیدن توفان عتندده فرض وقول اصح اوزره حال اعتدالده
سنت مو كده وخوف جورده مكروه وثیقن جورده حرام وسار احكامی وشروطی وركنی كتب
شرعیه ده نكاح مطلبند بیان اولمشدر مراجعت اولنه (ومؤلف مستطرف احادیث
شریعه دن) بامعشر الشبان من استطاع منكم الباءة فلیتزوح فانه اغض للبصر واحصن
لافرج ومن لم یستطع فعليه بالصوم فانه له وجاء) ودخی (استوصوا بالنساء خیرا فانهن عوان عتدكم)
(ودخی تزوجوا الودود الودود قانی مكاتربكم الامم يوم القيمة) ودخی * سوداء واولدخیر
من حسناء عقیق * ودخی * اعظم النساء بركة احسنن وجها ارخصهن مهرا * ودخی
* انظر فی ای نصاب تضع ولدك فان العرق دساس * ودخی * ایاكم وخضراء الدمن قالوا
وما خضراء الدمن یارسول الله قال المرأة الحسنة فی المنبت السوء) خبر لینی یازمشدر كه تكثر مسلمین
وشهوت مفرطه سی اولانلری حرامدن وقایه ایچون نكاحه رغیب و بكرك تزوجی مستحب واولد
اولان ثبكت تریجی عقیقی تزوجدن اول اولدیغنی مفاهیم شریعه زندن مستفاد در (ثم قلت)
خبرده وارد اولان ولود طوغوری خاتون وعقیق طوغور میان خاتوندر (ایاكم وخضراء الدمن الحديث
امثال میدانیده دخی مجردر كه نسبی الحق اولوب صلاح حال اوزره اولیان خانه دن هر نه
قدر حسنی وارا یسه ده نسب فاسد اولسون دیو تزوجدن تحذیردر ودمن دالك كسر یله قیون
زبلی در كه انده كاهیجه منظری كوزل چیچكلكر بزلكن منبى فاسد اولقله زبور سز قلمغه یعنی
تزوجه شایان دكدر مألنده شرح الممشدر (وحديث اولده كتب فقهیه نك استخسانده یازیلان
اداب طعام وتنا وله رعایتله افطار اولنان صومده كسر شهوت وریاضت حكمتی نما یاندر
و (اعظم النساء الى آخره) خبرنده حسن مرأه ایچون مهرده افراط وطمع اولنما مغه تنبیه
وازمهره قناعت ایدن خاتون حسنا حسن خلقله متصف بولنه جفتدن شایان خطبه اولدیفته
اشارت واردر والله تعالی اعلم (خانه سوهدن تزوجی ترهیده * اذا تزوجت فكن حاذقا * واسئل
عن الغصن وعن منبته * ودخی * واول خبث الماء خبث رابه * واول خبث القوم خبث المناكح *
قدیما نظم اولمش اشعار بلغانددر (جامع المستطرف اشبوايات واحادیثی یازد قد نصكره عقیقه
(فینبغی للرجل اذا اراد التزوج ان يرغب فی الدین وان یختار للشرف والحسب) یعنی تزوج
مراد ایدن كیمه اولان خاتونك دیانته باقه بعده شرف وحسبته نظر ایدوب یاكز شرف وحسب
ماده رغبتی اولیه دیوب اشبو حكایه ايله تنویر مدعا ایتشدر (محکیدر كه عهد قدیمه فضل
وكالی مشهور مرزوقاضیسی نوح بن ابی مریم دختری بی تزویج مراد ایتد كده برمجوسی قومشوسی
اولقله انكله امشاره ایدر مجوسی دخی سبحان الله بو غریب شی دكلمدر كه ناس مشکلا تنی
سز دن استفسار ایدرلر سزایسه اهم مصلحت اولان تزویج بنت خصوصنی مایند مفاربت
دینه وار ایكن بدن استفسار ایدر سز دیواسنكاف ایتد كده قاضی مشار الیه بوی خصوصده
بكأ اشاره ویرشی رأی ايله دیو ابرام اید یچك مجوسی بزم اولومز كسری یعنی ملك عجم تزویج
ماده سنده مالی وملك قیصر حسب ونسبی اختیار ایدر اما سزك رئیس ومقدار كز محمد دینی اختیار
ایدر صلی الله تعالی علیه وسلم ایدى ایها القاضی بونلردن قنیه سنه اقتدا ایدرسن نظیر وفكر ايله
دیو كندوسی بی دین ایه ده قبول اولنه حق قول حق بیان ایتكله قاضی دخی متدینی بحری
ایله كریه سنی اكأ تزویج ایتش و اوجوسی دخی دین ختم نبوت صلی الله تعالی علیه وسلمده

ایوب بیکدر مامکدر زرا زیاد آخلق نارنهوړک تلېهې یعنی شعله لښی یری ونومک حرکني جای
غضبدر که خدمت مذ کورمده قصور ایدرسک معارن غضب وتکدیری او اورسن (واما السابعة
والثامنة فالاحتراز بحاله والارضاء الى حشمة وعباله) واما دینی وسکرني خصلت مالي تلفدن وقابه
واحتشام و شاق ايله معلقاته رعایت ایتکدر (واما التاسعة والعاشره فلا تعصين له امر
ولا تنفسين له سرا فانك ان خالفت امره او غرت صدره وان افشيت سره لم تأمنی غدره) واما
طغوزني واوتحي خصلت امرينه اصلا عصيان وواقف اولديفک سرني قطعا افشا واعلان
ایتماکدر اگر امرينه مخالفت ایدرسک صدرني کينه دار ایدرسک یعنی سندن صفوت صدرني
کیدروب کندوک دشمن ایدرسن وسرني افشا ایدرسک غدرندن هیچ امین اوله که البته سکا
غدر ایدر دیوب (ثم ابانك والفرح بين يديه اذا كان مهتما والكأبة بين يديه اذا كان فرحا) بعده
انی مهموم ومهموم کوردیک وفتنه زنهاریاننده فرحلو طور مبوب سندخی کندیکي محزون
کوستر واکر فرحناک کوررسک حضورنده محزون طور مبوب کندیکي فرحلو کوستر یعنی عن
صميم البان ايك سرور يله مسرور وکدر يله مکدر اول وسنک سرور وکدرک صميمي دکلسه
دخی ظاهرده کندوک انک حاليله همزک کوستر دیدی (فقلت وصبة امها فانجبت وولدت له
الحارث بن عمرو جد امري القيس الشاعر) في الحال کریمه مذ کوره دخی والده سنک وصبت
ونصبت مرقومه سنی عن اقصى الفواد قبول وموجلي يله عمل ایدوب عبش طبي ايله بربريله
کذا رنده ايام اولوب شاعر بلیغ معروف امری القيسک جدی اولان حارثی زویجی عمرو
موی البه طوغور مشدر (قلت) لسان وطیبت عربده اولان حکمته دقت اولنه که تدبیر
مترک حسن معاشرت زوجینده حکمت عملیه ده یازیلان اخلاق حسنه بی برخاتون عرب
نطق ایتکدر ارتق لسان مذ کور اوزده اولان وحی متلو الهیه یعنی قرآن عظیم الشانده اولان
حسابه کلز حکمتلرک درجه علیاسی زه ده ایدوکي بوندن تفهم اولنه (هيم بن عدي الطائي
کندی کي کار تابعیدن اولان شعبیدن اشبو حکایه بی روایت ایتکدر شعبي دبرکه برکون
ابو امیه ايله مکني قاضي شريح تابعی ايله صحبت ایدرکن مناسبت دوشمکه مشارالیه بکای شعبي
زوج قصدر ایدرسک بی تمیم قبيله سندن فرزال زرا بن انلرده عقول ودرایت کوردم دیدی
شهودک نه وجهله اولدی دیو صورديغده بن بوندن اقدم وقت شبایمه خارج بلدهک دورنده
واقع قبرستانه برخانزه ايله کیدوب دفن متوفاد نصکره قبل الظهر منزله هودنده بی تمیم
قبيله سندن بولنان دارلرک اوکلرندن بکرکن کوردمکه بردارک قبوسی یاننده برعجوز اوطوروب
باننده آفتاب منظر پنازه دختر طور ایدی که اکا بکر برحسانی عمرمه کورممش ایدم اودختر
ری پیکر تحمل سوز اولغله حرارتم یوغيکن یاننه وارمغه بهانه اوله رقی بولدن عدول ايله واروب
عجوز دن صواسته دم عجوز بکا قننی شرابی سورسک سوبله انی کتوره لم دیدی بندخی
قولایلقد نه وارايسه انی صوندر دروغه شربت انيسون اولسون مألني اشراب ايلدم عجوز
ويك اي دختر بوفتايه سودکتور زرا بونی بن لایق الاحسان غریب الدیار کان ایدرم دیدی
فر واروب سودی کتوردی ایتکدر نصکره (فقلت للهجوز من هذه الجارية قالت
هي زينب ابنة جري احدي نساء بني حنظلة) عجوزه بونازه قز کپک کریمه سیدر دیدم عجوز
یوفزنی حنظله نسا سندن جریک قزی زینب در دیدی (قلت هي فارغة ام مشغولة قالت
بل فارغة) بوشیدر طولیدر یعنی زویجی وارمیدر یوقسه یوقیدر دیدیکمه فارغه در یعنی ذات
زوج دکلدر دیدی (قلت زوجيتها قالت ان كنت لها كفأ ولم يقل كفأ وهي لفه تميم) بکا
تزوج ايله دیو خطبه ایلدم اگر کفی ايسه ک اولور دیوب واوله کفوی دیدیکمه مهموزا

کفا تمیم لقبدر (فترکتها ومضيت الى منزلي لاقبل) بعد برغوب قبیلوه ایچون منزله کندم
قبیلوه اوله وقتنده او یومقدر (فامتعت مني القائلة) لکن بندن قائله یعنی قبیلوه امتناع ایتدی
یعنی او یو ایدم (فلما صلبت الظهر اخذت بايدي اخواني من القراء الاشراف علفمة والاسود
والسبب ومضيت اريد عها فاستقبلنا فقال اباميه ماشانك فقلت زينب ابنة اخيك فزوجيتها
فلما صارت في حبالی ندمت وقلت اي شيء صنعت بنساء بني تميم وذكرت غلط قلوبهن) وقالقوب
اوله نمازینی قیلدقد نصکره اخوانم اولان اشراف قراء یعنی تابعین باهر العرفان ومفسرین قرآنندن
علفمة واسود ومسبب حضراتک اللربنی طوتوب یعنی انلری آلوب برابر دختر موی البها نک
عمی کورمک قصد یله خانه سنه وارنق عم موی البها بزی اگر اما فارسلیوب فی الحال بکایا ابامیه
شانک یعنی اراده که نه در دیدی بندخی فراند اشک قزی زینبی خطبه در دیدیکمه در آن
برنهج شرعی حضور رفقاء مشار الیهده اگرچه عقد ایلدی لکن بعد العقد نساء بی تمیم
غلظت قلوبلرین تذکرایله قلیاندامت ایلدم وواهمه یومقوله نسادن اولان قزایله نسلیه جکسر
دیو اعتراض ایلدی (فقلت اطلقها ثم قلت لا ولكن ادخل بها فان رأيت ما احب والا كان
ذلك) بندخی واهمه مه اتباعله بوشارم دیدکد نصکره شمدی بوشه م لکن زناف اولورم اگر
سودیکم معامله بی کوررسم یقورم والا تطلق ایدرم دیو توطین والزام ایتدم (فلما دخلت علي
فقلت لي ان من السنة اذا دخلت المرأة على زوجها ان يقوم ويصلي ركعتين فبئس الله تعالى
من خيرها ويهوذ من شرها فصلبت ثم سلمت فاذا هي تصلي بصلاتي فلما قضيت صلاتي اتبني
جوار بها فاخذن ثيابي والبسني ملهفة قد صبغت بالزعفران فلما خلا البيت دنوت منها فحدثت
يدي الى ناصيتها فقلت على رسلك اباميه ثم قالت الحمد لله احده واستعينة واصلي على محمد وآله
اما بعد فاني امرأة غريبة لاعلمي باخلاقك فينبى ما تحب فانيه وما تكره فانجبه فانه قد كان لك
منكح في قومك ولي في قومي مثل ذلك ولكن اذا قضى الله امر اكان وقد ملكك فاصنع ما امر الله اما امساك
بمعروف او تسريح باحسان اقول قولي هذا واستغفر الله العظيم لي ولك) وقتا که دخترک متعلقاتی
اولان نسوان تزین ايله کتوروب بیت العروسه ادخال ایتدکلریده دختر موی البها اول کلامده
زوجه بیت زفافه کتورلدکده زوجک قالقوب رضاء لله ایکی رکعت نماز قیلدقد نصکره زوجه سنک
خبرینی درگاه رب ذی الکبر یادن نیاز وشرندن استعاذه قطعه سی ستنددر دیدی بندخی های های
اوله در دیوب در حال نمازی قیلدم وسلام ویردم وکوردمکه دختر دخی بنم قیلدبیم نماز کي
عاز قیلار ووقتا که صلاتی ادا ایلدیکمه جاریه لی کلوب واوزمده کی اتوایی چیقروب بکا
زعفران مسک آلود ايله بویامش کیجهک جامه سی الباس ایتدیلر وخیله کاه عروس نخله
اولندقد یاننه واروب ناصیه سنه دستمدی مدایدیجک عجله یورمه ای ابو امیه دیوب بوخطبه به
اغاز ایلدی یعنی حمله وتصلیه بی سرددن نصکره ای ابو امیه بن برمرأه غریبهیم اخلا فکدن عم
وخبرم بوقدر یعنی خویک ومزاجک ندر بيلم سودیکک وخشود اولديفک هر نه ايسه بیان قبل تا که
برینه کتورهیم وکر به کوردیکک شیلری ییلدر تا که انلردن اجتناب ایدیم سن خاندان قومکدن المنی
وبن دخی کذلک دودمان قومدن برخاندانه وارنمی قصد ایتمش وبلکه نصابلمش ایکن سوق
قدرله بریمزه نصیب اولدق و بکا عقد شرعی ايله مالک اولدک آرنق پروردگار عالمک عز شانه مباح
اولان امری ايله عامل اولکه بالطف وکرمله بی امساك ویا خود تسريح یعنی تطليق ايله احساندن
عبارتدراشته بوسوزی بویله ویرم وبنم وسنک ایچون مولای عظیم الشانندن مغفرت طلب ایدرم دیدی
(قال فاحوجني والله يا شعبي الى الخطبة في ذلك الموضع فقلت الحمد لله احده واستعينة واصلي
على محمد وآله اما به دفاك قد قلت كلاما ان ثبت عليه يكون ذلك حظك وان تدعيه يكون حجة عليك

احب كذا و كذا و ما رايت من حسنة فبنتها و ما رايت من سبته فاستز بها فقالت كيف محبتك
ريارة لاهل قلت ما احب ان يملئ اصهارى قالت في نحيب من حيرتك يدخل دارك اذن له ومن
نكرهه اكرهه قلت بنوا فلان قوم صالحون و بنوا فلان قوم سوء قال و بت معها يا شعبي يا نعم ليله
و مكنت معي حولا لا اري الا ما احب فلما كان باس الحول جئت من مجلس القضا فاذا انا بالعجز
في الدار يا مرويهي قلت من هذه قالوا فلانك جئت قلت مرحبا و اهلا (راوي حكاية شعبي
ديركه قاضي مشار اليه دخترك خطبه سني حكاية فرشته نصكره بكاديديكه و الله اي شعبي دخترك اشبو
بليغانه و حكيمانه كلامي بني دخي رخطبه انشاسنه مجبور ايمكله بهدا الحمد و الصلوة اي خليله بكابر كلام
سويلك كه اكر اوسوزك و نهديك اوزينه ثابت اولورسك سنك حظ و سرور يكي مستلزم اولور
اكر ترك ايدرسك بكاسني تكديره برستدر التماسك اوزره شوني و بوني سورم ايشله و بوني و شوني
دخي سوم ايشله و سندن مشاهده ايدم جكم حسنه زى اثبات ايله يعني ترك ايمه و كوره جكم سبته زى
سترايله يعني انردن و از كج ديد يكدمه اهل و اقربا يك ني زيارت ايللرني سورم بسن ديدى و اصهارى يك
يعني اقرباى زوجه مك ني اوصاندرمه زى سوم يعني صفجه صفجه كج و نلر ديدم قوم شوردن
قتيلري خانه كه داخل اوله يعني قنغيرني استرمن ييلدر كه دخوللرني اذن و برهم و قنغيرني
كربه كوررسن سويله كه بندخي اكره ايدم ديدى فلان خاندان قوم صلحادر و فلان طاقم قوم
سودر ديونعين و بيان ايدوب سرور عمر دن معدود اولان اوليله ني و بله رفاقي تا بصباح صفاي
باله بگورد يكمر ك اوزينه برسته كامله ده دخي محبت اتر ديدني معامله سندن باشقه كند و سندن
بر دلشكلك وقوعه كليمه يك يا غده مكث و قرار ايلدى وقتا كه رأس سال داخل اولدني خلاصه
بركون مجلس قضاء و حكومتدن اخشامه قريب منزله كليمه يكدمه صاحبة البيت و مديرة الدار
اسامه و نهى ايدرسر بست برعجوزه ملاقات ايدوب بو كچر ديو صورديغده حبله كز قريبانندن
فلانه خاوند رديو تعريف ايند كلرنده اهلا و سهلا ديو تر حيب و نكرم ايلدم (فلما جلست
اقلت العجوز و قالت السلام عليك يا ابا امية فقلت و عليك السلام و اهلا بك و مرحبا قالت كيف
رايت زوجتك قلت خير زوجة فقالت ان المرأة لا يرى اسوه حالها منها في حالتين اذا ولدت غلاما
او حظيت عند زوجها فان رايت مريب فعليك بالسوط فوالله ما حازت الرجال الى بيوتها اشرف
من المرأة الورها المدللة (و وقتا كه برهمه او طور ديغده خاتون يائمه كلوب بكاسلام و بردي
بندخي رد سلام و تر حيب و اكرام ايندم همسر يكي نه كيفتده كوردك يعني خوشنوده بسز ديدكده
خير لو خاتون كوردم و رضامده در ديد يكدمه عجوز زنان قسمي بو كورد يكك خالدين كوتو خالده انجق
ايكي حالت ايجره كورينور كه برى اركك ولد طوغور رسه خوئي دكشديروب كبرور عونه باشلر
و ديكرى زويي ياننده دائما حفظ و صفاده اولور رسه بدخوى اولور يعني اوائل احوالده رضا
جويانه حركاتي جملي اولاق محملدر لکن مدار رحمت اولان تولد و حرمت زويي كوردكده خوئي
بد ايسه ميدان ظهوره چيقار و نازل توب و قاضي آرتيررسنك زوجه كده اشبوا اراه ايلديكي حالت مرضيه
جعلي اولوب مدارم كورده تبديل اخلاق ايله كربه كورد يكك اندن وقوعه كلور ايسه همان قاضي
اليكه الوب تزيه سنده قصور ايمه و تحت قهر يكه آل خدايه قسم ايدرم كه رجال خانه رينه خوشنولي
و نازل فار بدن اشرف سنده جمع و ضم ايمز ديدكده (فقلت والله لقد اديت فاحسنت لاهل و رضى
فاحسنت لى يا صدى) بندخي خدايه قسم كه اي خبر او پيره زن دختری تزيه كده كوزل تدبير ايتش سن
مر باه و مر ضاندر ديوراضى اولدني يان ايلدم (قالت كيف شبع ان تزورك اصهارك قلت ما شاؤا
مكانت تاني في رأس كل حول فتوصيني بذلك الوصية فمكنت معي يا شعبي عشر سن سنة لم اعب
عليها شئ و كان لي جار من كنده يقرع امرأته و يضربها فقلت في ذلك * رايت رجلا يضربون

نساءهم * فقلت يعني يوم اضرب زني يا * اضرب بها من غير ذنب انت به * فوالعدل هني
ضرب من ليس مذنب * فذنب شمس و النساء كواكب * اذا طلعت لم يبد منها من كوكبا * انتهى
بعده پيره زن موى اليها بكازوجه كك حضلري يعني بن و ساري سني زيارنه كلكه رضى بسن يعني
كلمه لمى و يا خود نه كونه كلمه لم ديدكده خاندان دخترك اخلاق مرضيه زى مجرم اولد بقدن
رايلرينه محولدر ديش ايدم او پيره زن دخي هر ييل باشنده كلوب بكاز و زينه نصيحتلر ايدر ايدى
اشته اي شعبي زيب يكرى سنه همسر اولوب بومدته كندني تعيب ايدم جكم سنه سني
كوردم و بنم كنده قبيله سندن بر همجوارم اولوب زوجه سني خو بسز اولغله دائما قرع و نوبخ
و ضرب ايدر ايدى انك حالى اشبو نظم تنكر جزمك انشاسنه بادى اولدى ديوشم زى قومي
او قودى ديوشمى ختم حكاية ايتشدر (مال نظم) برا كيمسه زى كوردمكه نسالرني ضرب
ايدرلر بنم ايسه زيني دو كديكم كونده در حال صاغ الم جولق اولدى يعني يار كره اقتضا سنجده
دو كش ايدم منتهيه اولغله من بعد سندن ضرب واقع اولدى و يا خود بي كاه ايكن ظلم دو كش ايدم
نادم اولمه ترك ضرب ايندم و يا خود زيب بدخوى دكلدر كه دو كيم و صوجسزى بن ييجيه
ضرب ايدم ييلورم اكر ذنب كند و سندن وقوعه كليات نفسى دو كيت بدن صادر اوله بن اجرائى
عدله مأمور قاضي القضاة ايكن عدل ايتش اولور ميم خلاصه زيب اخلاق حيدره بي تمام
منجمعه اولغده كوش كيدر سائر نسا ايسه صفات حسنه بي سراپا جامعه اولماد قلري جهتن
سائر يلدزلر كي ضياري متفاوته و شمسه نسله ناقصه الضياله در كه زيب كورنديكي كج كواكبدن
يعني نساء سائر دن بر بسى ظاهره اوله زى يعني كم اولور كه و اخلاق رديه زى كوستم ليله ناچار
كاهيجه دو كودر ديكدر و اشبو نظم اولان كليات و محازات و استعارات غايته بر زنده اولدني
اهل دانشك معلوميدر (محكيذر كه حجاج مشهور ثقفى نجل جعفر طيار عبدالله حضرت نرينك
رضى الله تعالى عنهما كرمه زى ام كاشوى سرا ايكي يك كره يك و علانية بشبور درهم مهر
نسمه سبله كندويه تزويجني قصدايله يازوب شاهد ليله و كلبى مدينه منوره به كوندردى مشار اليه
دخي اجابت ايله مشار اليهاى حجاجه عقدايدوب عرافه ارسال ايلدى مشار اليهاك نزد حجاجده
اقامنى سكر ماهه رسیده و لدينى اوانده لمصلحة عبدالله بن جعفر عبد الملك بن مروانى قصدايله
دمشق الشامه كيدوب نزول ايلدى و فى الحال عبد الملك زحيه اوغلى وليدى كوندردى وليد
قازينه بنوب خدم و حشميله مكان ابن جعفره و ازرقده ابن جعفر چيقوب تر حيب و نكرم ايله
فارشوادى وليد قازندن ايندن ملاه ناسده (لكنت انت لامر حياك و لا اهلا) يعني سن تر حيب
و نكره لايق دكلسن ديوعت ايلدى ابن جعفر بخله ايمه اي فرنداشم اوغلى بومقاله و عتابه
سن طورر كن بن اهل و سزا دكلم ديوردايدكده وليد بلى هم اهل و هم دهاز ياده به لايق شرمن
ديدى ابن جعفر آبا بومصامله نه دن اقتضا ايندى ديورصوردقده وليد ياسن عقيله نساء عرب
وسيده نساء حيدره تافى تحقير ايله عبد ثقفى نفخه يعني هم آغوش اولسون ديونفر ايش ايلدك يعني
هاشميه قزى يكي حجاج ثقفى به و بر دك ديميك ابن جعفر اى ابن اخ سن بني بونك ايجومنى عتاب ايندك
خدايه قسم ايدرمكه ناسك احق و منصفى بوماده ايجون بني اصلا لوم ايجون ايجون سنك و باباك كنى
انصاف سز لموم ايدرلر زراسر دن اول اولان و لاهى ايمه صله رحم ايدر و بنم حقمى برينه كتوب
قدريمى ييلورل ايدى اماسن و باباك عبد الملك بيت مال مسلميدن معين اولان معاشدن بنى منع
ايتكز يعني معاشمى قطعه كز ايله ديون كشره بارى اوزر يمه چوكدى و الله كه اكر بورنى كسلس
بر عبد حبشى عبد ثقفىك و يرد يكي مبالغى بكاورسه ايدى قزيمى او حبشى به تزويج ايدر ايدم
بن فرمله رقيه مى ناردن قور تاردم يعني كرمه م الدينى مهرى بكاز و يروب بندخي اصحاب ديونه

نفسم اینه انك روز جزاده اوله جق مطالبه لندن قور تولدم دیوب * انكه شیرازا کند رویه مزاج * احتیاجت احتیاجت احتیاج * مناسبه اعتذار ایلدی پس ولید برکله ایله دخی جواب و برمه رک یعنی ملزم اوله رق ایندن قاترینک عنانی پایا سی جانبته عطف ایله طوغری عبد الماکه واروب کنیه سبله (مالک یا ابوالعباس انک سلطنت عبد تقیف و ملکنه حتی تفخذ نساه عبد مناف * یعنی سکا تولدی ای پدر که بجای خلیفه تسلط ایله صاحب نفوذ ایتکله خاندان عبد مناف کریمه ل بن زبیر طافنه الدی دیو تشیع ایلدی و بوتقریع عبد الملکی غیره کنور مکله در حال حجاجه بر فرمان یازد دیوب دروخته اشو امری الکن الکن برافدن کریمه ابن جعفری تطلیق ایله امر بن درج ایتد دیوب هجان ایله سر یما کک و ندردی لدی الوصول امثال ایدوب اگر چه تطلیق ایلدی لکن حجاج فوتیه دکن کریمه مشار البهابه ترتیب و تعیین قیلدینی رزق و تکریمی قطع ایتدوب ابن جعفره دخی سال سال اموال و کسوه و تحف هدایا سبله بوکلو قطاری کلور ایلدی (ذکر اولمشدر که مغیره بن شعبه کوفه و البسی نصب اولند قدده اول اولکله ده دیرهند دیوم معروف اولان دبرده اوهند تاریخ مذکورده صاغ اولوب کوزلرینه عاطر یانله تهرب و ازواده ایلدی خاتون مر فومه بی کورمکه واردی ولدی الاسیدان یانته کیردکده هند سن کیمسن دیو صوروب او دخی مغیره بن شعبه الثقیفی بم دیو کندی تعریف ایلدی هند حاجتک ندر دیدکده مغیره سنی خطبه در یعنی تزویج قصد ایدرم دیدی هند دخی (انک لم تکن جتتی لجمال ولا لکمال ولکنک اردت ان تشرف فی محافل العرب فتقول انکنت ابنه النعمان بن المنذر والافای خیر فی اجتماع عبا واعور) یعنی سن بکا جالم و کالم ایچون کلبوب و بونله مطلوبک اولوب بحر د مجالس عریده بکا خاندان ملوک عربدن نعمان بن المنذر ک قزی نکاح اولندی دیو تاخرا انک ایچون بی استرک اسکر غرضک بو اولسه ایکی کوزی کورمز ایله یکچشمک اجتماعنده خیرا ولور دیو بلیغانه جواب و برمشدر (و ذکر اولسا ن نعمان ایتدای بمشندن در بیوز سال مقدم اوله رق اولکسی جفته اولوب شامده تسلطن ایدن ملوک غساندن او نجیبسی نعمان ثالثه و یو آل جفته ک آخری حبله در که قصه سی فلم اسعد فقیر ایله اوائل کاید یازمشدر (ناسک وجهها احسن اولان عبد الرحمن بن ابی بکر الصدیق رضی الله تعالی عنهما اجل نساء قریشدن اولان حبله لی عاتکه بنت عمرو بن نفله افراط ایله محب اولوب بو حالد حسب القدر طلاق رجعی ایله تطلیق ایتکله قبل المراجعة مشار الیهک نظم و قبس اسا صحرا نورده اوله رق انشاد ایلدی شاعر دلسوز بلیغدر * ایاک لاناسک ماذر شارق * و ماناح خری الحمام المطروق * فلم ار مثلی طلق البوم مثلها * ولا مثلها فی ای تطلق * لها خلق عف و دین و محند * و خلق سوی فی الحیاة و صدق * بعده مراجعت الیملکه مشار الیهک شهادت لرینه قدرینه عاتکه رضی الله تعالی عنها پیرایه حرامسرای ازدواج و عفت لرینه اولمشدر حین شهادت لرینه مشار الیهک نظم ایلدی یکی مرثیه بودر * فالب لا ینفک نفسی حزینة * هلیک ولا ینفک جلدی اغیرا * فناء الله عمری لم اری مثله فنی * اکرواخی فی الهیاج و اصبرا * اذا شرعت فیہ الاسنة خاضها * ال الموت حتی ینزک الرح احرا * محکدیر که حارث بن عوف اوس بن حارثه بن لام الغسانی ک قزلندن برینی خطبه قصدیه قیله سندن و احباسندن خارجه بن منانی کدویه رفیق ایله مطبه سوار اولوب اوسک بلادی جانبته کیدرل و اوسی منزلک حوایسند بولورل حارثی کوردکده (مر حبابک یا حارث ما جابک) خوش کلک ای حارث مشکله نه کادی یعنی نیچون کلک دیو سبب و رودنی صور قدده حارث (جنت خا طبا) قز یکی تزوج قصدیه کلدیم دیدی اودخی (لست هناك) سن بوراده دکلسن یعنی داماد لسه قبول ایتیم دیوب ده برننه سو بلیه رک

فصله زوجه سنک یانته کبرر زوجه سی اوسک غضبی ک وروب او و جل و مسافر کیدر که کلدی و سلام و یردی سن ایسه انکله اوطور دیوب و اطالک کلام ایتدوب غضبه بویه صاوشدک دیو سبب غضبی صورر اوس دخی اورجل عربک سیدی و اولوسی حارث بن عوفدر دیدکده زوجه سی تولدی سکا که ایتد دیوب اکر ام ایتدک دیو تر یض ایدر اوس یا اول بنی احق صاندی دیدی زوجه نه کفیلته سکا معامله ایلدی دیچک خطبه یه کادی دیدی یاسنک قزل یکی تزویج مرادک دکل دیو کده نعم مراد مدر دیدی یاسید عربیه تزویج ایتدوب کیمه و بره جکسک دیدکده استنقال حارنه نادم اولوب سکوت حیرته وارد قدده زوجه سی سندن صادر اولان بو او یغونسزانی تدارک ایت و تبر حارثه بشتوب چور کتور دیدکده یا بندن حارث حقدده صادر اولان فرط کیر یعنی تقصیر عظیم ایله یوزینه نه وجهله باقمه یه ایله عذر دیله بم دیدکده منزلده برننه ایچون غضب ایلدی کم حالد بکا ملاقات ایلش ایدک بندن حق کزده بلاشه و ز واقع اولان قصوریمی عفو و منزل فقیرانه می تشریفده و قدم رنجه پیور هر نه یه میل و محبتکن و ارایسه اوراده اماده در دیو رک اعتذار و دعوت ایله دیو کلات مصلحت آمیز روشی معقول اولدینی زوجه درک ایتکله اول بولدن معذرت مذکورده بی تعلیم ایله بند دیوب ارسال ایلدی (ناقل حکایه مذکورده رفیق حارث خارجه بن سنان دیمشدر که براوس اوندن او استنقالی کوروب راه معاودنده کیدرل و غم یاس ایله صحبت ایدرل ایکن برده ارفه مزدن یا حارث خانه مه عودت قبل نداسبله اوس کورینه دوشدی توقف ایتدک و وصولنده یته پیورک دیوب و عذر مذکوری سرد ایدوب و او کومره دوشوب اجازته مسرور ایزی منزلده مسافرا و طه سته ازال ایدوب کندی زوجه سنک یانته کندی راوی خارجه دیمشدر که صکره دن استماع ایتدیکم اوزره اوس زوجه سنک یانته وارد یعنی کی تیر یوزل قزیمزی کتور دیدی کلدکده ای قز جفرم اشو حارث بن عوف یعنی مسافر سادات عربدن بر سید در بکا خا طبا کلدی سنی اکا تزویج قصد ایدرم نه دیرسن دیچک دختر (لانه ل) یعنی تزویج یتیمه دیدی یا سنی اباسندن سوال ایتدکده (انی امرأة فی خلقی رداة و فی لسانی حلة لست یانته عمه فیرعی رجعی و لاهو یحارک فی البلد فیسکحی منک و لا آمن ان یری منی مایکره فبطلقنی فیکون علی بذلك سبة) بن خلفنده ردائت و لسانده حدت اولان برمه نیم و حارثک عمی قزی دکلم که بندن نفرت ایتسده خصم لقی غیر یله تحمل ایدوب ناچار پو شاهیه رق بی بلیه و اودخی سنک بلدکده قالمز و یا خود بورالی قومشو دکلدیر که سندن اوتانوب بوراده بمله برابر ضروری اوطوره و بن دخی حارثک استکراه ایده جکی ایتده نفسک بولیمه جفته امین دکلم پس بندن ردائت مزاج تقاضا سبله غضب ایده جکی برننه وقوعه کلدکده بی در حال تطلیق ایدر و میدانده بی کس براغوب کیدر بوا یسه بکابین الناس اواناه جق برشی او اورد دیو اعتذار ایتدکده اوس (قومی بارک الله فیک) دیو اعتذار بی بکنه رک قاتل کیت دیوب یانندن اخراجدن صکره اورنجه قزینی چاغردوب کادی ایله سنه دیدیکی سوزی سرد ایلدی و اودخی احتشک اعتذاری کی اعتذار ایله جواب و یردی بعده هنبسه نامنده اولان کوجک قزینی کتور دیوب خطبه حارثی یلدردکده (انت و ذاک) یعنی سن و حارث بیلور دیو ضمیرنده مستر اولان میلنی ضمیر مخاطب و اسم اشارتله اکد دیوب رضا کوسز دی حارث هنبسه یه مشیره لرنک و یردکری جواب لرینی ذکر ایتیه رک ای هنبسه بن بو خطبه بی قزنده اشارتیکه دخی عرض ایتدیم استنکاف ایتدیلر دیو استنطاق سبب رضا ایتدکده او کاسید روضه بنات یعنی هنبسه زکیمه عارفة التکات کو یا پیو کلرنک جواب لرینی استماع ایتش کی ادا ت استدر اکل (لکنی والله الجمیلة وجهها الرقیعة خلقا الحسنه رأیا فان طلقنی فلا اخلف الله علیه) لکن بن خدایه قسم که وجهه خوب و خوی بالایی

محبوب و رأی حسن و تدبیر مستحسن ایله منصف اولمه حارث بکاجت ایدوب ترك ایتز یوق
اگر بوشار ایسه کند و خو یسر لغدن قدردان اولماسدن بوشا مش اوله جفی هندالناس
معلوم اوله جفندن بن ملوم اولمه که حجاب ایدیم بلکه اوهم مذمت اولنور و هم الله تعالی اکاعوض
و یرمزی بنی بنم کی همسر بوله میوب پشیمان اولور و جزاء غدیرینی یولور دیچک اوس (بارک الله
علیک) دیو دعا ایدوب بعده یاغزه کلدی ای حارث هنبسه ناملو قزیمی سکا تزویج ایتدم
واودخی قبول ایتدم دیوب عقد و اشهاد ایتدی وزفاف و دخول منزلده اولقی املبله در حال اناسه
لوازم عروسی تهیه ایله دیو امر ایدوب وعادت عرب اوزره برخیمه مستوره عروس قوردریوب
وحارثی درونته اقعاد و عقیده ترین اولمش اولان کفی بلکه بوستان نسلک کفی اوصفه صفایه
ادخال ایله خانه سرور حارثی اباد ایلدی (راوی دیر که وقتا که هنبسه بچه کاهده حارثه ایسه
اولدقه حارث مدت قبله لید نصکره بیت غبروسدن چیقوب یاغزه کلدی و بن (افرغت من شانک)
یعنی مصلحت وصال اولدی بتدی می دیدیکمه (لا والله) دیو غنچه نکشده قالدیغنی و هنوز
ذوقیاب عسلیه سی اولدیغنی بیان ایتدی و سبب تأخیرینی صورتیغمه ای برادر وقتا که کلنه مد
دست محبت ایتدی کیده ایوبن و اخوه ملک یاغزنده موصلت تامه اولورشی دکلدر دیوب بخله و طمعه
زفاف تامک اجر اسنی عزم و التماس ایتدی دیوب وقاین پدرینه دخی ییاد یروب هنبسه بی هودج
سوار اوله رق الوب سمت و طنه روان اولدی و براز جق کتد کد نصکره حارث تحمل ایده میوب بکا
کرم ایله چرنیجه بکله و طور دیوب هودج هنبسه بی کنار راهده کورلیه جک برده و راسنه چکوب
و چوق طور ممدن بنه بوله کنوردی و کذلک (افرغت) دیدیکمه یوق دیکله وجهنی سؤالده
صاحبه الهودج نیاز وصالده سن بکامه جلیبه سیبه اخذه یعنی اسیر جاریه به اولان معامله کی
معامله می ایدرسن بو اولور نسته دکلدر تا که جزو روغنم ذبح و خاندان عرب دعوت اولوب
ولیمه عظیمه ترتیب و سنک و بنم کی اصلزاده رعادت اجرا اولمده وصال محالدر دیو جواب
و یردی بندخی تحقیق منده همت و عقل مشاهده ایتدم ان شاء المولی سن بکا همسر نیجه اولورسن
دیو دعا ایتدم دیدی بعده بوله چیقوب و دوزه لوب بلده مزه کلدیکمز آنده حارث بر مکمل ولیمه
یانوب بیت الزفافه کیردی وینه فی الحال چیقدی کذلک حکمت قلت مکئی استفسار مده و قنا که
داخل اولوب استه دلخواهک اولان ضیافتی اجراء و استدیک مال آ ماده ایلدم دیوب معامله
مباحه بی رجامده (لقد ذكرت من الشرف بما یس فیک) مکر سن سنده اولیان شرفله مذکور
ایمش من یعنی خلقک حقکده سماحت و حاجت و سائر شرف آرا اولان صفاتله انصافکی اعتقاد
و ذکر ایدرلر بو اعتقاد و اشتها را یسه استاد الم بکن ایمش دیدی بندخی نیه بناء بوله درس
دیدیکمه یا حالا عرب میانه قتال درکار و بربرلرینی قتل و سبی ایلدکاری آشکار اولوب
بی اخلاصه شرفله اشتها ری اولان مردار نکاح نسایه یعنی قربانه مشغول اولور می دیدی
بندخی (فاذا قولین) یعنی ای برکزیده زبان زمان بو خصوصده نه رأی بیورر سن دیچک
(اخرج الی القوم واصلح ینهم ثم ارجع الی اهلك فلن یفوتک ماترید) قوه بن یعنی متخاضمین
عزای قصدا یله بورادن چیق کیت و ینلرینی اصلا حد نصکره اهل ینتکه رجوع ایت و مرادک
اولان وصال بو اراقده اصلا سنی فوت ایتز یعنی مرادیکه بنه ابرر سن دیدی بندخی بنه سنده
عقل و رأی کوردم دیدیم دیوب در آن ساعت چیقوب و واروب مقاتلینک ینلرینی اصلاح و عقولینک
اوح ینک بعبره بالغ اولان ینلرینی ورثه قتلایه و یردیوب و اجل ذکر و ثنا قازانوب عودت ایتدک
بعده حارث دازه وصاله صفای بله داخل و ذوق شهسور و واصل اولوب چوق وقت زوجان
عیش طیب ایله امر از زمان ایتدیلر و حارثک هنبسه دن بنین و بنات اولادی دخی اولمشد و ذکر اولان

مهر که یوم حرب عبس و ذیشان دیو بن العرب مسهور اولان قتالدر (مقلت) خانه سنده
یوز ینک ایش اولوب تسویه لنده شاشرمش اولان کیمسه نک هنبسه کی برزوجه عاقله مدبره
مدبره سی اولسه خانه سنک امور مشکله ششاسنی سهولتله تنظیم زده قالدی اول کیمسه حلال
مشکلات انام اولور (فضل بن محمد الضبی بعض احبابندن روایتله حکایت ایتدیر که بنی سعد
قبیله سنک معتبر ایتدن یوانان و جیل الوجه اولان بر کیمسه نک اوکندن برکون امیه بن عبدالله
ابن خالد بن اسیدک صاحبه ظرف و جمال اولان جاریه بلیفه سی مرور ایدر اول کیمسه شجاع
و جسور اولمده جاریه کیرایکن سنک کی برزوجه سی اولان کیمسه به طوغروسی (طوبی له) دینلور
و غبطه اولنور دیو حرف انداز ملاطفه اولوب و طاقیلوب و عقبنجه زوجی و ارمیدر وار صور دیو
بر اوشاغنی کونددر اوشاق و اروب سؤل ایتدکه سنی کونددرن ذاته صور که حرفتی یعنی مدار
نعبشی و جهت افتخاری نه در بکایلدر سن دیو اعاده ایدر اوشاق کلوب دیدیکئی تبلیغ ایتدکه
* و سائله ما حرفتی قلت فنی * مقارعة الابطال فی کل شارق * اذا عرضت خیل لخلیل رأیتی *
* امام رعیل الخیل احی حقایق * و اصبر نفسی حیث لآخر صابر * علی الم البیض الرقانی
البوارق * شعرینی نظمه او اوشاغه او کردوب جاریه به اوقود یو اعاده قیلدی که مضمون نظم حرفتی
و مابه الافتخاری شجاعت اولدیغنی بیاندر پس اوشاق جاریه به اولاشوب اوقود قده جاریه دخی
کیرودون سنی کونددر نه (انت اسد فاطم لفسک لبوة) یعنی سن ارسلانسن نفسکه بردیشی ارسلان
آرمیددی دی و یو ایاتی دخی اوقود یو اعاده ایلدی * الا ایات * الا انما بی جواد ابله *
* کریمایم حبا کثیر الصدائق * فنی همه مذکان خودا خبریده * یعانقها باللیل فوق
النخار * و بشر بها صرافا کینا مدامه * ندما فیهما کل حره و افاق * خلاصه جاریه
بلیغه مرقومه برمنطوق کلام مرصوم و ایات و قرینه سوق مقال بن اگرچه ذات زوج دکلر لکن
بنم بهلوانله البشم و ویشم و ویشم یوقدر ارتق او ارسلان انما نفسنه کندی کی بردیشی ارسلانی
اش ایتسون و بن جالتک اوزرینه مالی اولان ارئ ارارم و شول جوابر دی استرمکه صدقه و صله
و احسانلری چوق و سیماسی کریم اوله و اوبله اولان جوانمرد جوهر فرید کی بر جاریه بی الدقه
او جاریه انک اسیر جالی اولوب کیمهل ایچره بنه دوشکر اوزره انکله معانقه ایدر و اودخی مدامه
یاده صافی جاریه عشقه مزبوره سنه نوش ایتدیوب نشوه سرور و عقار ایله ذوق و صفال
سورور و اوکریمه کیمه سنده هر حره موافق و ظریفدن شرطجه دونیم بلیغ منادمت ایدرلر دیو
جواب یأس و برمشدر (یحیی بن عبدالعزیز ذکر ایتدیر که برجل زوجیه واحده سنک اوزرینه
بردیگر مرأه تزوج ایدر زوجیه جدیده سنک جاریه سی زوجیه قدیمه سنک ینتی یعنی اوطه سی
قبوستندن * و ماتستوی الرجلان رجل صحیح * و آخری رمی فیهما الزمان فسلت * ینتی
انشاد ایله بکوب و عودتده بنه کیرایکن * و ماتستوی الثوبان ثوب به البلی * و ثوب بایدی
البایعین جدید * ینتی اوقیوب * اسکی خانونه اولور حرف انداز * مال ینتین مرور زمان ایله
عملانده اولان ایاق ایله صاغ و سالم اولان ایاق یکسانمیدر و ایکی اوروبه که بری جورک وردی
و دیگری بایعده جدید و جید اوله بکدیکره مساومیدر یعنی ایشه برایان رغبته شایان اولان پای
درست ایله ثوب جدید دردی کدر (وزوجه قدیمه نک جاریه سی دخی معارضه به آغاز ایله جدید نک
یاب ینتی یشندن مرورنده * نقل فوادک حیث شئت من الهوی * ما الحب الالحب الاول *
* کم منزل فی الارض یا لفه الفنی * و حنبه ابد الاول منزل * قطعه سنی اوقومشدر که مالی
عشق و محبت نحر یکله قلبکی استه دیکک یرله نقل ایده طور لکن محبت انجق ینه اولسکی دوسنه
مقصود اولوب صکره دن اتحاد اولسان یارانده حب و واد ایدر اولماز و روی زمینده بکیت بر چوق

مزن بله نکرجه رفت بدر لکن شرف و ارزویی ابتدا الفت ابتدا یکی منزل بچون اولور
 دت کر (قلت) وقف اول زمان بچنده اولون شیره نوایدی صمد بوقاعده به و بودستور
 اسناد ایل * اسکی عمخوارلین ایلله خاطر دن دور * یکی بارانلریک باشی ایچون سلطانم *
 * رجاسی اولنه کیدر * عمرو بن العلاء دیمشدر که ناسدن نسانک حالنی اعلم اولان یعنی نسوانک
 مشوار و مزاجلرین ابوجه بیان ایدن عبده بن الطیب ایش که * فان تسئلونی بالنساء فانی *
 * بصیر باودا انسا طیب * اذا شاب رأس المرأ اوقل ماله * فلبس له فی ودهن نصیب * قواني
 نظم ایشدر (والمال) اگر بدن مدار محبت زنانی صور سکرانی تحقیقه بن مرد بصیر واکاه
 و اودرد درونی تشخیصده طیب حاذق اولمله سزه شو به یلدریم که اگر مردک یعنی زوجک
 یعنی آرد دونه خود مالی از لد دونه او مرد ایچون فار بک سو کسندن نصیب و پای بوقدر (قلت)
 و بلکه سب و دشنام و پای چوقدر یعنی نسوان یاقریان استر و قرانه قدرت قالد دونه درجه ثانیه
 اوله رق اجه استر دیمشدر و فی الحقیقه بر طوغری کلام حکمت ارشامدر (مغیره بن شعبه دن
 صدات نسوان اولد دونه جوابده عجمه قزلی مواساة بوندن یعنی مردک بولد اش و حال داش
 ایدوب کند و به برابر ایتک جهندن احسن ناسدر و اجنبه لایچندر (وما ضرب رؤس الاقران من
 ابن السوداء) و اقران و حرک باشلرینی ضربده و احداث سودا کی اولدی یعنی زنجبه نوعی زنانی
 و حوبدر دیمشدر (مرد مات باشی صرب سو حلقک ایدر قدر لک اوغلری بوله و ایچون قرلی
 دخی اند اولور دیکر دیمشدر عجمه عجمه اسمد فقیر سودا لرو قدر (عبد الملک بن مروان
 بر کیمه فریاب قصیده نسری مراد ایدرسه جاریه بر بر به آسون و نواید اراده ایدرسه فارسی
 السون و خدمت اراده سنده اینه رومیه آسون دیمشدر که جواری من بوره مصالح مذکوره به
 تقسیم مذکور اوزره مخصوص و زیاده اهل اولد قزلی بیاندر (قلت) عهد عبد الملک
 اوائل فتح الاسلام اولمله جواری اولکاهای مرقوم سبی طریقله اولور ایدی و براره قاموسده
 یازلدی اوزره مغرب زمینه بر قوم و دخی حبشله زنج میانده کائن بر قوم دیکر در که آلت تناسل
 ذکوری قطع ایدوب او ذکر مقطوعی نسیاه مهر ایتک عاتلری ایش و بر براره عربده قیس
 خیالان اولاندنر و علی قول جبر صنهاجه ایلله کاهه دن ایکی بطن و قبیله اوایب افریقس نام
 ملک افریقیه بی ضبط و اسبلا ایتدکه بر بر جانیته راششاردر (مجمع البلدان بیانجه بوقوم
 دیکر ز بلع مذکور در عادت مرسومه نك صورتی دخی بودر که طائفه مرقومه دن بری بر مرأ بی مکتوب
 کفوی اولدی یعنی حالد تروح قصد ایتسه شویله جه خطبه ایتسه نائل مرام اولمه جفندن استدیکی
 مرأ نك بااسی و باخود دیکر و اسی صفر لندن بر که صغری ارارو بولد دونه قو پروغنگ بر مقدار بینی
 کسب صالو بر و کند بیسی ایچلندن کوی بیته چکی کیمه بی بولمغه سعی ایدر و بولد یخی کی
 او کیمه نك التي قطع ایدوب قاچر و فنا که چو بان بقره نك قو پروغی کسلیکن مرأ نك بااسی
 و فریاد حیر و بر دونه غمی نخری به قافسار و اگر طفر بولور سده قتل ایدر و عدم ظفرده
 و ای مضمونی نسیس ایدر کر بفره التي کسکه طفریدن اول طوغور رسه خطب غیر کفو
 و قیوم غمی نسیس ایچون اولمله لده سن زکاه بولمه حفری و حمری منقطع اوله جخی
 و یور اسر و اگر ایشیه دونه جت اولور و باخود اولدی بری ضو بارز بسد اولد برلر و اما
 و نیت ذکرینی کسب اولدی بیچاره بی صفر ضو و نور مازدن مقدم بولور رسه خطب قطع
 من بوره ناچار مرأ بی کیم قری اولور ایه اولسون کفوی دکلکن و برلر و منع عاتلر نجه لرنندن
 کلر و اش و عادت باطنه دن ناشی اجداد بلع و طنلرینی ترکاه عادت مرسومه بولمغان مغربده غربی
 و ایچون دیمشدر (قلت) و ایچون دیمشدر (قلت) و ایچون دیمشدر (قلت) و ایچون دیمشدر (قلت)

ایتمش اولدی یعنی مرأ حصوصنده اسنره ایلدی بندخی ای ای الاخ (اقصیرة النسب ام طویلته)
 یعنی ترویجی اراده قیلدی نك خاتونک نسی قبصه میدر بوقسه اوز و نمیدر دیدم لکن نظره اولاده
 بلا غلته انصافی ظن ایلله سولش اولدیغ اشو کایه طریقله موجر و قبصه دوشن کلامی
 دفعه نفهم ایده میوب مراد یعنی صور دونه (یا ابن اخی القصیرة النسب التي ذكرت آياها اكتفیت به
 والطویلة النسب التي لا تعرف حتى تطبل فی نسبها) یعنی قصیرة نسب اولان بابا سنی و سلسله
 نسبنی ذکر ایتدکه سکا کفایت کلن خاتوندر یعنی مضبوط النسب اولمغه تعداد ایدر و سنده
 یلور سن بوا یسه خاندانده اولور و طویلله نسب اولان سلسله و جندی صور دونه یله مدیکندن
 لافردی اوزالندن و طولاشدرین خاتوندر بوا یسه مجهول نسب حالدر (فالب که ان تقع فی قوم
 قد اصابو کثیرا من الدنيا مع دنائة فیهم فتضع نفسك بهم) ایدمی زنهار دنیا قلمری و ماللری چوق
 اولوب اکن کند و زنده دنائت اولان قبیله نك و او جاعک بچینه دوشمه یعنی انلردن قاری آله نکه نك
 ارالنده ضایع یاخود الحق و آلوده ذل و اود و دمانده کایا انوب کل اولمه دیورای و اشاره قیلشدر
 (منقولدر که اهل کوفه دن برقی عساکر ایلله غزایه چقمش اوایب معر که ده بر جاریه ایلله بر فرس
 اغتیا ایتکاه اعطای مال و مال ایلله مکره سی اولان غمی قزینه غیره لها * لا با لغوام البنین باننا
 * اغتیارا غننا البطارقة البجد * بعید منا ط النکیر اذا جری * و یضاه کالتلال زینها العقد * فهذا
 الايام العدو وهذه * حاجة نفسی حین یصرف الجند * نظیمکه وصف جاریه بی و فرسی
 بیان و شان عبارت و استفسار عجمت و اشعار غیردن کایتدر مرقومه به ترقیم ایدوب کورندردی
 وقتا که نظم من قوم منضود قره ورود ایلدکه خادمه سته دواتی کتور دیوب جوابده شو
 اینانی تنظیم ایلله ابن عمنه تقدیم ایلدی * الافر ده منا السلام و قل له * غننا و اغننا غزافه
 المرء * بمحمد امیر المؤمنین افرهم * شبایا و اغزا کم خوالفة الجند * اذا شئت غننا غلام
 مرجل * و نازعته من ماء معتصر الورد * وان شاء منهم ناشی مذکفه * الی کید مله او کفل
 لهده * فا کفتم تفضون حاجة اهلکم * شهودا فتفضوها علی الناقی و البعد * فجعل علینا
 بالسراج فانه * منانا و لاندعولک الله یارد * فلا فقل الجند الذی انت فیهم * و زادک رب الناس
 بعدا الی بعد * فبان اشبویات رسیده دست فقی اولد دونه مهب هوا نغزل و هو ی اولد بفتندن
 اصلا تو قف ایتوب شوقا و غیره اما فرس مرفوره سوار و جاریه من بوره بی ارداف ایدوب
 یعنی فرسده ارقه سی جانبده بندربوب و طولو دیز کن بنت عمنه اولاشوب بعد السلام ابتدا کلامی
 (بالله هل کنت فاعله) سؤالی اولدی و بوسوزی عربده ابتدا تکلم ایدن قتای مرقومدر که
 نا محرمه پراهن عصمتی کوسزدکی دیمشدر پس کلام مرقومی فنی دیدیکی کبی بنت دخی مرقومه
 (الله فی قلبی اعظم و اجل وانت فی عینی اذل من ان اعصی الله فیک) یعنی واجب الوجود عز شانه
 قلمیده و یقین و اعتقادده اعظم و اجلدر انک خوف و قهرندن دامن عصمته حرکت فاحشه
 کبری کتوردم بوقسه نك خوفک بکا سدراه فساد دکلدر زیر سن بنم عینده بر عاجز قول
 اولمک ایلله نك کی عاجزک خوفندن عصمتی التزام ایتش دکل (فکیف ذقت طعم القبره) ارنق
 سن طعم عبرتی نه کفیلله طندک یعنی مفسدک و ذل عصمت ایدر اولدیغ انک دکل مأل
 او کلام موجز بلیدله بیان ایشدر فنی سرعته کلوب و جاریه بی موی البهائده هدیه ایدوب
 بته غزایه عودت ایلدی سیاق کلامدن اکاشلدیغ اوزره موی الیها فتانک نشانیسی یاخود
 منکوحه بی بهای غیر مدخول بهامی اولق کر کدر و ایات مرقومه نك فحوا سی دخی غرای فتانی
 تبریک و ملاقاتی رجا و نکه بایم بوعیکن و مراد ایشم محایب ایلله عبش و عشرت و وصال ممکن
 ایکی سن غایب که ناموسی الله تعالی وقایه ایلارم دیو عفتی تبا و نصرت و سلامت و عودت

خبردار کا لا ینحی علی من طالع هذا الامن الابتداء الی الانتهاء

بوفصل صفت حسنہ نسا بیاتند در (حجاج معلوم امراء عرب بدن حکم بن ابوبه عبد الملك بن الحجاجه تزویج ایچون * اخطبله امرأة جبيلة من بعد ملیحة من قریب شریفة فی قومها ذلیله فی نفسها مواسیه لبعلاها * اوزاقدن جبيله و یقیندن ملیحه یعنی هر حاله خلقا و خلایقا کوزل وقوی ایچنده شریفه یعنی خاندان و نفعنده ذلیله یعنی متواضعه غیر متکبره و بعلمه مواسیه یعنی ارینه یار موافق بر مرئه اره و بول و خطبه ایدوب خبرینی طرفزه بیلدر دیو یازر اودخی (قد اصبتھا لولا عظم ثدیها) اوصاف مذ کوره ده بر مرآیی اگرچه که نسیاه بولدردم لکن مملری بیوک ایمش کاشکی اولمیدی دیو عیب عدایتدی کبر ندی کوسترک خبرینی یازد فده حجاج بلغ دخی (لا ینکل حسن المرأة حتی تعظم ثدیاها فتد فی الضجیع و تروی الرضیع) مرآه نک حسنی کامل اولماز مملری بیوک اولما فده که ندی کیره هم فراشنی اورتوب اصیدر وصبی شیرخواری سوده فاندیرر دیو یازوب رضا کوستر (قلت) بوتقد برجه نزد حجاجه مرآه حسنا و یورغان و سودی برکتلو اینک اعتبارده یکسان اولمق لازم کاور (وذکرا ولان جبيلة بعیده و ملیحه قریبه نک معناری قریب من مستطرفة بمنه تعالی کاور) عبد الملك بن مروان غطفان قبيله سندن بر بلیقه احسن نسائی بکا وصف و بیان قیل دیلکده (خذها یا امیر المؤمنین) ای امیر المؤمنین ال یعنی استماع ایت دیو بر وجه آتی تعداد ایدر احسن نسا (ملسنة القد من) ای اقاری اندامی (درماء الکعبین) طوقلری ات ایلله اورتلش (ناعمة الساقین) بالدرلی بوشاق (جاء الرکبتین دیز قیاقلری اتلو (لقاء الفخذین) او یلقلری بر برینه دورلش (ضحمة الذراعین) بازوری طواو (رخصة الکفین) آوچلری واسع (قاعدة الثدین) مملری دم دیک (حجاء الخدین) یکاقلری قرمری (حکلاء العینین) کوزلری قدرندن سورمهلی (زجاء الحاجبین) قاشلری اینجه (شعاء العینین) بورتک بالاسنده اگر بیک اولمه رقی رأس انی هموار و طویل الانف (شباء النفر) و دیشلرنده طنلوق یعنی بیاض و هموار (محلواکة الشعر) مو بلری زیاده سیاه (غبداء العنق) کردنی ناعم ولین (مکسرة البطن) نافه می حد اعتدالده ملجم (باینة الرکب) دیز قیاقلری آشکار (لباء الشفتین) طوداقلرنک قرمز بلغی معتدل یعنی قرمز لخی نصابنده (بلجاء الجبین) حاجینی بینی ضیادار اولان حسنا در دید بکنده (عبد الملك و یحک بواوصافده اولان حسنا فنده بولنور و او مقوله دره نادره به نه طریقه ظفر بولنور دیچک رجل و صاف مرقوم ای امیر المؤمنین سزاو حسناء مستثنائی خالص حرب و خالص فارسله یعنی خاندان عرب و عجمده بولور سرزد بوختم کلام ایتمدر (علیک من تربت فی النعم ثم اصابتها فاقة فآثر فیها الفی وادبها الفقر) معانی کثیره بی حاوی بر کلام اهل حکمت و تجربه در یعنی تأهل مراد ایدر سگ اهل ثروت خاندانندن اوله رقی ناز و نهم ایلله پرورده اولوب بعده کردش روزگار ایلله فاقه به دوچار اولمش مرآه بی تزوج ایت و التزام قیل زبیرا تمول مکنی ایلله مزاجنی هر وادی تمتعه قوللغله چوق شیده تحصیل وقوف بله ارزو کش اولدینی مجهول فالبوب بعده فقر و فاقه و ضرورت محکی نیک و بد اخلاقی کندوبه بیلدر برک بووجهله فاقه مؤدب و معلی اولمش اولدیفندن انی تزوج ایدن برکامله الاخلاقه و فاقه و صابریه مالک اولمش اوله جفتدن منزلی انتظام اوزره اولور دیمکدر و الله تعالی ایدم (بر مرد عاقل دانا اولنه جک اولوب خاطبته یعنی قلاغوزینه (ایغ لی امرأة لاتونس جارا و لاتوئل دارا) یعنی بنم ایچون برزن نول کیم قوم شولینه کتیز و قوم شولری دخی که کلز اوله و به باره اخیری خدرا تندن اولوب اصلا کیمه ایلله اختلاط ایتیه و اسواق و بازاره و مسیره به خلاصه خانه سندن خارجه بلا ضروره جعفر اوله دیو مبارش ایتمدر و بو معناده یعنی مخدره بی

شاده بر شاعر ماهر دخی * هیفا دخیها اذا استقبلتها بحف * غبطاء غامضة الکعبین معضار * خود من الحفرات الیض لم برها * بساحة الدار لا یمل ولا جار * قطعته سنی نظم ایتمدر که اصلا طشره چقمیوب خانه سنک ساحه سنده زوجی و بجزه دن قوم شوسی دخی کورمز مآلنددر (وقدمای شعرای عرب بدن اعشی دخی شای مذ کورده * لم تمش میلا و لم ترکب علی جبل * ولم تر الشمس الا دونها کلل * یتنی انشا قیلشد رکه بوزینی کونش دخی کورماشدر مفادنده در (وینه قدما دن بر شاعر آخردخی مستوره خیمه عفتی ستاینده * ایت الروافد والندی لقمصها * مس البطون وان تمس ظهورا * واذالر یاح مع العشی تنسمت * نهین حاسده و هین خبورا * شهر رنکین تخیلنی ثبت صحیفه روزگار و ملا حظة عاجزانه اوزره کایه طریقه سبله او تخدره لر سرین و بستلرینی یعنی ظهرا و بطنا ذاتلرینی کیمه ایچره که اختیار و شعوری سلب ایدن حالت نوم و هنگام عدم ضیا اولغله مانع رؤیت عالم در اوقت و حالده لاس وجود اولان پیراهنلرینه بیله یاشدر مرز فکیف که زمان یقظه و نه هارده چشم اجانب انلری کوره مآلنده اولان معنایی اشعار ایتمدر زبیرا مفهوم کنوی و معنای لازم نظم مرقوم اول مخدره لر اختیار لر بیله نا محرم دن کندولرینی کالی اوزره سزایدلر و کیمه ایچره او بود قلرنده افعال لرنده اگرچه اختیار لری کیدر وظلت شب مانع رؤیتلری اولور اشته بو حالده دخی انلر مستورات بیوت عفت و پستزار ای زهادت لردر که بدنلره ملاصق اولان فیصله ینه بدنی محیط اولان هوا و روزگار اسد که بدنه کوملکدن فی الحقیقه اقرب اولغله قضیه شعریه جه کویا کوملکک تقرینی چکه محبوب و قسقوط حاسد اولدینی حالده کوملکه دور باش یعنی اوزاق دور دیوتنی و غیرتی هیجان ایدرک تهدید ایدوب کوملکی بدنندن تبعید ایدر یعنی اسمکله کوملکلرینی روزگار قیارد و بوتقر بیلله کوملکلر بدنلرندن ابرلغله مخدرات مذ کورنه کلرندن و مدلرندن دور اولدقلرندن مس ایده مملری لازم کاور (اشته خاطر فاتر اسعد کتزه کلان حل بودر بوندن باشقه بر معنای رنکین بو لنورسه تسطیر بیله کناری ترین رجا و لنور (قلت) اشرف کافه قبائل اقالم عالم اولان عرب عرب بانک ناموس و غیرت لری اشبو نظلردن آشکار در که خیمه نشینان ایکن عرض و ناموسلرین زیاده کوزه دوب حتی اهل عرض اولان اهل یتلرینی بویله جه اشعار بلیغه ایلله مدح و ثناء قیللردر (مخکیدر که وجه جهتدن اقبح ناس اولان عمران بن خطانک اجل نسادن بر زوجمه سی و ارایمش زوجمه سی بومامن الایام عمرانه (انا وایاک فی الجنة ان شاء الله تعالی) سن و بن ان شاء الله تعالی جنتلکر دیدی عمران بوسوزی نیه بناء دیدک دیچک زوجة بلیغه (لانی اعطیت مثلک فشرکت واعطیت منی فصبرت و الشاکر و الصابر فی الجنة) یعنی سنک کی به بنم کیسی من قبل الله تعالی اعطا اولغله سن شکر ایلله و بن صبر ایلله متصرف شا کر و صابر ایلله بر منطوق فص و عد جنت ایلله مبشر لردر دیو سبب دخول نعمی شرح ایتمدر (اشبو مطایبه بی جامع المستطرف بالمنا سبه بو فاروده بابک برنده دخی بازمش ایدی (بعض سیاحین نقیل ایتمدر که بن طریق مکرمه ده بر اعزاییه به راست کلام ایدیکه احسن نسائی دی تحمل فالماقله او طوروب صنع بدیعنی و حسن و جمال منیعنی تماشا ایدرکن بر قصیر القامه پیرکوب و قولاغندن طوتوب کونوروب کندی همان بندخی ارققلرندن واروب قیره ای ماهرلقا بو پیر سانخورد کیدر دیدم حسنی کی نطقی دخی شیرین اولان او حسناء مستننا حلیل و زوجدر دیدی بندخی حیرتله سنک کی کوزل بو پیر کی آنغله همسر اولغله نه کیفیتله رضا داده اولور دیچک مکر شاعره دخی اولغله عقب سؤالده * ایایچیا للبحر یجری و شاحها * رف الی شیخ من القوم تسبال * دعانی الیه انه ذو قرابة * یعز عانیان من بنی العم و الخال * شهرینی نظم ایدوب منطوقیمه حسنده در فرید کی

اولوب و شاح و حلبی صارقوب سوریتان دخترک قومدن قبصد بویلی بره زفاف اولمیشی چی
عجب ایسه ده او پرصفت مذکوره حنده بولنه یعنی بکا عجمه زاده و دای او غلندن در
خصم ایسه بزه یعنی بکا ایلردن عزیز اولمیشی زوجہ سی اوله سنه اولمه بالتراضی سبب اولدی
دیو اعتذار ایتشد (وغالباً دخترک حنده او پیرک عزیز و محترم اولمیشی پیرک توانکرلکی سبب
اولتی کرکرد و یا خود پرمرقوم اقصای امال جنس نسا اولان شیء معلومه شهرت کیر اولتی
و یا خود اقصای کمال درایت دختردن ناشی پر سالخورد و زور کارشناس نزدیده معتبر اولمیشی
(شهر مرقومک مضمونی دخی نمائیلہ استخراج اولنه مدی نگاره اشارت بونده دخی سارلری کبی
مقتادر * ابن علقمه حضورنده بعض بلغا * و من لم یرد مدحی فان مدایحی * توافق عند
الا کرمین مراحمی * توافق عند المشتري الحمد بالندا * نفاق بنات الحارث بن هشام * نظمینی
انشاد ایتدکه که مفادی بنم مدحی کیم استقبوب دوندره بیلور که بنم مدحیه لم ا کرملر نزدیده
هدفه اصابت ایدن تیر خفیف راست سیرکپی یرند و در وندا و کرمه حد و نئادن عبارت اولان
مدحیم رغبت ایدنه نک نزدیده الحارث بن هشامک فرزلی نفاقته یعنی رواجته موافقت ایدر ده
اصلا رد اولتیوب قبول اولنور دیمکدر مفاد نظم مضالعه فقیرجه اگرچه بوجه محرک و سترلیدی
خطاسی واریسه اصلاح ایله مناب اولهل (پس بونظمی ابن علقمه استماع ایتدکه نفاق
بنات حارث نه صورتده در دیو کیفینی صورت او بلیغ دخی جوابنده بنات مذکوره احسن نسا ن
اولدقلرندن فضله بابازی انلری تزویجند کینلو مهر لیلہ یعنی جهاز کرانیه ایله برابر و جلرینه
سوق ایدر ایدی دیمک ابن حارثک بوفعلنی اگر برحمت فاسق بناتی حقلرندہ اجرا ایتش اولیدی
صومعه نشین اولان ریاضت کشلر انلری ازدواجده بربر لیلہ منافسه مناقشه ایدر لیدی دیو استظراف
ایتشد (قلت) اشبو غنیل فرضی ابن علقمی جرأت اولتماز صورتده ایدی انلری طی ایدوب
برلرینه بحث فاسق ایله ریاضت کشلر تعیری کتوزمکده جدا الله تعالی اسمد فقیرموفق اولمشدر اصله
رجوع ایله ملاحظه اولنه (براعرابی تزوج ایدوب زوجہ کی نه کیفیت بولدک دیدکارند
(وجدتها رصوفار شوقا اندفا) بولدم دیدم که عضو متورینی تنک و فم وایقنی پاک بولدم دیدم که
(مخکیر که ملک کنده عمرو بن حجر که امری القیس شاعرک جدیدر عوف بن محم شبایندک ذات
کمال و جمال اولان زوجہ متروکه سی ام ایاسی زوج مراد ایلد کده عقل و ثبات و ادب
صاحبہ سی اولان عصام نام خاتونی قلاغوز ایدوب ام ایاسه دقت و اذعان و نصاب شعورینی
افتمان ایله دیو ارسال ایلیدی عصام دخی اولام ایاسک اناسی امامه بنت حارثه واروب ییلدیچی
شبی ییلدردی یعنی عمروک خطبه سنی افاده قیلیدی امامه دخی قیزی ام ایاسه ای قزجهم اشبو
سکا کوندر دیکم سنک خاتنه کدر یعنی بنم عندمده همشیرم کی معتبره در سکا بعض شانکه یعنی
صفات و احوائیکه نظر و دقت و استکناه ایچون کلشدر نظرینی اراده قیلد یعنی شیلردن برینی
ستر ایتوب کوسر و استنطاق ایلدکده حجابله سکوت ایتوب سوبله خبر یله عصامی ارسال
ایلیدی وقتا که عصام ام ایاسه واروب بهجت و حسن و جمال جهاندن چشم جهانک مثالی
کورمیدی کالی ام ایاسه کوروب و میری الیهابی ناس مبانده خلقه احسن و عقلا اکل و اسانا
افصح بولوب در حال افاده حال ایچون حارثه رجوع ایدر جارت عصامی (ماوراک) دیو
ماجرادن استفار ایدیمک عصام (خبرک حقا و صدقا) یعنی ای حارث ام ایاسه مشاهده
ایلیدیکم اوصافی سکا حق و صادق اولدقلری حالده خبر و یریم دیوب (مارأیت جبهه کالمرأه
المصفوله بزینها شعر حالت کا ذناب الخیل المصفورة) ام ایاسه اولان جبهه کی برجهه کورمدم
زیرا که شول آینه بخلافه بکر که اوزرینه زیاده سیاه رنگو اولوب قوله انک مقبول اولان سیاه

رنگ قوروغی کبی دراز اولان موی یعنی کاکل عنب رنگ ریب و زینت و یرمشد که اگر کاکل
مر قومی صالیو بر ایاسک سلسله مصفوله خیل ایدرسن (قلت) بدویت اوزره اولان اصل عربده
کاکل طوبلی تشبیهده ییلرندہ نهایت مرتبه ده اعز مال اولان خیلک ذینندن باشقه مشبه به
بولد یغندن اکا تشبیه ایتشدردر والا حاضر یله ظهوره کلان تار حریر و سائر او مقوله نازک شیلره
زینتله تشبیه مذکور کور کیر و قالمش و بلکه موی غلیظه مشبه به اولوب حالا عرب و عجم و رومده
مقام ذمده صاحبی آت قور یغنه بکر قاری دیو هجو یه ده قولتیلور اولمشدر و حتی شعراء قدما ی
عرب اهل سخنی قیو قووه سنه بکرندکاری مایی صرف وجه شبهته قوه دن غیری برشی
کورمدرکریته بناء در فلیحفظ (ومع ذلك حاجبان کائما خطا بقلم اوسودا بحکم قد تقوسا علی
مثل عین العبرة التي لم تر فانصا ولم یروها قوره) واشبو جبهه موصوفه حسنه ایله یله انده
ایکی قاش وارد که کویا بر برینه کما و کیفامسا و نده و رفته بر قلم ایله یازلمش و جکلش و سیاه
اولمدرند کورایله یرلرینه تسوید اولمشدر و اوله بر قاشلردر که یاک متلی یعنی طو او اولان قبضه سی کبی
اولوب صیادی کورمین یعنی آوچیلردن قورقیان و ارسلان کندوبی اور کتیمان یعنی اسد دن دخی
قور قیوب و قیوب آفت دوران اولان چشملری اوزره تقوس ایدوب یعنی یایلنوب قور و لشلردر (یتهمها
انف کدر السیف المصفول لم یخس به قصر ولم یمن به طول) و بوقاشلر ارانسته سیف مصقول
تیر قطع منهاسی کبی اولوب کندینی قبصدلق و جھندن متأخر ایتش اولان یعنی قبضه اوله رق
اویجی بر مقدار بوکسک اولمیان و طول دخی کندینی حقیر و غیر معتبر قیلیان اننی وارد (حقف به
و جنتان کالارجوان فی بیاض ناصع یخطف العیان) ام ایاسه بیاض خالص ایچره کوزل
قابان و استیلاب ایدن ارغوان رنگنده اولان ایکی یکا ق الطاف افزا اولمشدر (شق فیه ثم
کالحاتم لذیذ المنعم) انده صنع قدرت حلاقم خاتم مقدارنده کولشی و یا خود ایچنده کور بنان
اولک دیشلری طائی برقم شق فطشدر (فیه ثایا کالدر یریم البک منه ریح الخمر اولمشدر الروض
بالسحر) و او فده اولان سنلرک جله سی انتظام و رنگده انجور کبی بیاض و هموار اولوب سکا
او فم اهل نشو مذاقده معتبر اولان بوی باده ده و یا خود سحر و قشده بوی بوستانده غمام اولور
یعنی بو بولری سکا ابصال ایدر (یتقلب فیه لسان ذو فصاحه و بیان یقلبه عقل وافر و جواب
حاضر) او فم اوله برقد که ایچنده فصاحت و بیان صاحبی لسان اولوب اولسانی ایسه عقل
وافر و جواب حاضر تقلب ایتدکه در (بلتی دونه شفتان جراتان کال بدیجلیان ربقا کالشهد)
او فک یانته قایم کبی طائی ایکی قره زری طودان الثقا ایتشدردر که شهد ناب کبی ربق و آب آقیدر
(نحت ذلك عنق کابریق الفضه رکب فی صدر یتصل به عضدان مثلثان لجام کثران شحما
و ذراعان لبس فیهما عظم یحس ولا عرق یس) زیر شفه مر قومه ده ساغر سیم آسا صدره
قونش برکردن براق اولوب صدر مر قومه دخی اننه طولو مجمع شحم یعنی شحمی و لحمی یرنده
ایکی بازو ایله کندولرندہ ال ایله بوقلنیلوب ییلنه میان عظم و مس اولنه جتی طهار اولمیان یعنی
طو او اولمیرله ککلری و طمرلری بلور میان ایکی ساعد متصلار در (رکب فیه کفان رقیق
قصبهما لینه عصبهما تعقدان شئت منها الانامل و ترکب الفصوص فی حفر المفاصل) ساعد
مر قوملرک هر یرنده ککلری رقیق و سکرلری این بر اوج یعنی دست ترکیب و وضع اولمشدر که
اوللرک بارمقنرندن استه دیکنه سراوار اولدی یعنی اوزره عقدا یله یعنی نسا باغله یعنی خاتم طاق
و بوغوملری چقورلرینه فصوص جواهر براسدر (قد ترع فی صدرها حفسان کانهما
رماش) کور دیکم ام ایاسک سینه سنه نازکی ایکی حقه یعنی مہ ترع اینس یعنی باغداش
فورمدر که بغدادی جله کک شانت وضع مخصوص معلومه اوطور یتبدلر اشو تعبیردن و ناز

میوه منه تشبیه ن همه يك بومرو اولسی و ديك طورمه سی صفت ممدوحه سندن در كه آنفاینه
 ندی مدحده (قاعده الندی) تركیبه تصریح اولمش ایدی و نفس الامرده دخی ممدك او هیئنده
 اولسی یعنی طورمه سی مطبوع و یا بوان اولسی غیر مطبوعه و لهذا ینیه آنفا محررا ولان (ایت
 الروادف والندی الخ) روادفله تدیک بقصی ظهر و بطنه لمسدن منع ایلاری معنای مخبلی اول
 عضولك خلی و ديك طورمه لری هیئندن لازم کلد یکی اشبو (قد ربع الخ) ذفره سنی
 یازرکن معلم اولفله بورایه درج اولندی بو صورته قطعه من بوره ك بیت اول مستقل پریت
 آزاده مدح و بیت ثانسی اولان (واذا الیاح الخ) آزاده برمدح دیگر و مقدا یازیلان مفهوم
 دخی وجه آخر اولور (من تحت ذلك بضن كطی القباطی المدحجه كسا عكنا كقرطیس الورق
 المدرجه) اوهمرك التندن قباطی کی قاتلمش و برشدرمش یعنی دوشبرمش برقارن روغوندر كه
 اوزرنده مسطر اوزره یاز و سی اولان كاغد کی بوكلرایله كسوه لشمش یعنی زینتلمشدر یعنی
 مقصود شكیم ایاس كاغد کی بیاض و لحم معتدل ایله اوزرنده اولان بوكلاری اوقالتلمش قماشك
 بوكلری ایله مسطر همواره و كاغده تشبیه ایله شادر (قباطی لغته) اینجه كاندن مصرده اسلنور
 توبدر دیو و اتقولیده یازیلودر (تجبط تلك العكن بسره كده هن العاج) عكن مز بوره شیرمای
 و فیل دیشندن مصنوع مدور كل باغی قوطبسی کی نافه سنی احاطه ایدر یعنی سره مركز دوات
 خضوط عكندر (قلت) مدهن اسم آلت اولوب باغ حفظ ایده جك شبیه و سائر شیدن یاسیلور
 ظرف دیمكدر اسم آتده اولان قاعده صرقیه اوزره میی مكسور وهاسی مفتوح اولق اقتضا
 ایدر ایكن بوماده ده شاذ اولورق میم و هامضوم اولورق مسوع و مستعملدروهاون معنای اولان
 مدق ایله قالبور والک مفهومده اولان منخل و دخی مسعط و مكعله و محرضه و منصل و برلغته
 مغزل میلرینك ضمیرله و مناره ایله منقل و علی لغة محمل الحاج میلرینك فمحلرله شاذ اولورق
 كاشدر (خلف ذاك ظهر كالجدول ينتهي الى خصر لولار حه الله تعالى لا تنخل تحت كفل يعقدها
 اذا نهضت و ينهضها اذا قعدت) ینیه عصام دیر كه او شكیم لطیفك ارقه سنده برظهر یعنی ام ایاسك
 برارقه سی واردر كه جدول یعنی نهر هموار مختصر کی بر اینجه به یعنی وسط رفیقته منتهی اولمشدر
 اكر مرحمت الهیه احسان قلمه ایدی او بك تختنده اولان كفل یعنی قیج و صاغری كیرندن و رفت
 خصرندن اوتوری ارتفاع ایده مز و بالایه قالفه ماز و كفل مذکور شویله در كه ام ایاس حرکت
 ایندكه موی البهائی افعاد و اوطوردقه اقامه ایدر (قلت) حسب الظاهر (كفل الخ) قولندن
 مستفاد اولان معنی كه قاتلنجه اوطوردور و اوطورنجه قالدیرر ديك اولفله اكر چه یازلدی لكن
 هر نه قدر كفلك معتبر اولدینی اوزره جسامت معتدله مقبوله سی صاحبه سنی آغر پاصه رق افعاد
 اینسون و بواقعا دایله لازم جسامت معتبر اولورق ثنا اولسون دیه لم فاما اوطوردقه اقامه سی
 نه نكته به مبنی ایدوکی خفاده قالمش و قننی معنادن كایه اولدینی و بادی حرکه نیدوکی مطالعه
 اولنه مامشد رتد برحرکه الفكر (كانه غص رمل لیده سقوط الطل) و اوبله بر كفل در كه گویا
 دگر می بریاض رنگ قوم بغنی اولوب كندینی سقوط باران خفیف اصلدوب رنگ بخش اطافات
 اولمش و مجسم قلمشدر (نحمله فخذان كانهما تضيد الجمان تحتها ساقان خدجان تحمل
 ذلك قدما كذا واللسان فتبارك الله تعالى في صفرهما كيف يطبقان حل ما فوقهما و اماما سوي
 ذلك فكر هت ان اصفه خبرانه احسن ما وصفه واصف بنظم و نثر) اوبله بر كفلر كه اقی
 تضید جانه بگزرایکی اویلق و او اوبلقری دخی تختلند بو لوب خدیج اولان ایکی ساقلر
 و ساقلری اند فتن زبان کی تنوایی قدم قالدیرر و اوقد ملرك مده رلایله مافوقلرنده كاش
 ذرا لسان السعدي و حوضه كفل كراتی تحمل ایلاری صنع بدیع قدرت ازله اولفله مقام

تجید در و اوصاف حسنه مذکوره ایله منصف اولان اعضا دن ماعدال ینك وصنی و یساق
 بو ادب برنده تصریح اولنور شیلردن اولیوب شوقدر وار كه انلردخی نظم و نثر ایله واصف اولانلرك
 و صفرندن احسن یعنی هر شاعر و منشی انلری لایقوله وصف ایده میه جکی روشندر دیو عصام
 بیان احوال ام ایاسی بلیغانه بیان ایله اتمام ایندكه عمرو بن جحر ام ایاسك بد رینه خطبه ایچون
 اتیاعندن بر معتبری ارسال ایله مصلحت عقدی دخی اتمامند صکره و لویه عظیمه ترتیبله زفاف
 اولمش و ام ایاسدن دنیا به اولادی دخی كشد و وز فائنده ام ایاسك خطبه سبیل خطبه سی و اناسك
 وصیت و نصیحتی کفیتی اشبو باب بالاسنده ذكر اولمشدر (خدیجه خاتك و دالك فنی و لامك
 تشبیدی ایله بالدرلری و قوللری اتلو و طولو اولان مرأیه اطلاق اولندیغی فاموسده محرردر
 (ونضید مرتب اولان نسبه در و جان انجوكی كشدن مصنوع دانه در كه عصام بلیغه آتی
 فخذ مطبوعه مشبه به قلوب و غالباً بومقوله شی حلی نساء عربدن اولورق فخذی جانندن مرتب
 برطوب کیدر دیمشدر (حذو اللسان) قولنده اختلاف نسخ اولدیغندن باشقه قدمه تشبیهند
 وجه شبه لایقوله مضالعه اولنه میوب اشتباهده قالدی حلی نیاز اولندی (الحسن اخر)
 دیو حسنی اجر ایله بلغای عربك وصنی وجه زن زیر پرده و سترده زیاده مكث و عطریات
 سورمكه صاری بی چلار حیثیته اولدیغنده مستعمل ایش (ودخی در بیسی اینجه و رکی صافی
 اولان وجه صاحبی اواندقهده تحمر ایندیكندن یعنی قرار دیغندن و قورقدقهده صار دیغندن
 اشبورقتدن ناشی حاصل اولان تلونه بلغا دیباج الوجه دیرر (علی بن زید تلون وجه حسنی
 و صفده) حیره خلط صفرة فی بیاض * مثل ما حاك حاتك دیباجا * یتنی نظم ایتشدر
 * و این عبد ربه دخی * بیضا تحمر خداه ادا خجلت * كاجری ذهب فی صفحتی ورق *
 یتیله * عطایل كالارام اما وجوهها * قدر ولكن الحدود عقیق * یتنی انشا قلمشدر
 (بلغاه عرب جاریه حسنا شمك تلونیه تلون ایدر كه وقت ضحاده بیضا و هنكام عشی ده صفرادر
 دیدیلر حتی بومعاده ذوالرمه * بیضاء صفراء قد تنازعا * اونان من فضة ومن ذهب * یتنی
 نظم ایتشدر (حسنا دوردن ناظرینك بصرینی تما میله اخذ ایدر یعنی تماشا ایدنلر حیران
 جالی اولوب و یا قلدشده دوردن کوریلان صفته بعینه بولنر سه احوالده اولان حسنا بی
 بلغا جلیله ایله توصیف ایتشدر و تکرار نظرده حسنی زیاده ده بولنور سه اوصفده اولان حسنا به
 ملیحه دیمشدر لکن فریده اوزاقدن کورایشی کی اولسان زن مذکور ده ینه اصل حسن
 بولندیغی حالده عرب عربا جلیله دیمشدر دیوفه اصطلاحزده كندیغی تریتندن ناشی
 اوزاقدن ناسی و یقیندن زوجنی یاقن یجوز وزن بدافا دیمك دكدر زرا اوبله اولان قارینك
 وصنی هر حالده یقینلغته و اوزاقلغته قبیحه در غفلت اولنجه حکمت شناسان عرب * اذا
 اردت ان یصلب ولدك فاغضب المرأة ثم فع علیها) یعنی صلابت و شجاعتی ولدی اولسنی
 اراده ایدن زوجه سنی اغضاب ایدوب بعده فریا ن ایلسون دیمشدر (قلت) بو کلام حین
 حالده اولان حال امك ولده بالحكمة تأثیری اولدیغی اشعار ایدر (واشبو معناه برشاعر عربك
 * من جلن به و هن عواقد * حبك النطاق فعاش غیر مهبل * جلنت به فی ایله مر دوده *
 كرها و عقد نطافها لم یحلل * نظمی زاده طبع حکمت تبعیدر (الفصل الثالث)
 اشبو اوچنخی فصل مرأیه سوء صفتی میندر (نعوذ بالله تعالى منها) (قلت) اشبو فصلده نسوانك
 کوتوخو یلری کورولوبده نسوانده ابو خویلی یوقدر ظن اولنسون زیرا مطلقا انسانده كرك
 ارلك اولسون و كرك دیشی اولسون اخلاق حسنه اصحابی ایله اخلاق سبیه اصحابی اولدیغی
 كوش كی آشكاردر و نسوانده اخلاقی حیده اصحابی نیجه ذوات واردر كه كوزل آدری

دخی انشاد ایله تشبیط طبع اهل عرفان ایتمدر که مفهوم قول مرقوم بر کیمه سکانونک و صادق
نصی یعنی اورتی باشلو بر خاتونی تزوج ایتمدم درسه ییل که اول کیمه نیک ایکی بولنش نسته نیک
شرطی یکنده قالمشدر دیمک اولوب مال و مفهوم نظم مرقوم دخی خطبه ایندی بیک خاتونی
نیمه کبدنر بعد التخری والسؤال کلوبده سکا اوخاتون نصفدر دیدکلرند و قارینک اطیب
نصی کبدن و یکمیش اولان زمانی اولدیغنی بیلش اول دیمکدر (مجامع العجوز من الملکها) یعنی
عجوز وقوجه قاریلر ایله مجامعتلر رجلی هلاک وتلف ایدن اشیا دندر کلامی اقوال حکمت
شناسان دندر (شعراء اولاندن زید بن عمرو برامه بی یعنی جاریه دیدیکری هجوده) اعابها
حتی قلت اقبلت * ابا الله الاخریها فتعود * فان طمنت قادت وان طهرت زنت * فهاتیک
تزی دائما وتعود * قطعه سنی نظمه کنورمشدر که مفهومی بن اومه به لایقجه ایلدی بیکم عتاب
غایتنه کل دیدیکمه اگر چه صورت اجابت کوسروب کلور لکن دائما خزی وخسرانده اوله
عقبجه خدمت کورمدن دوز و یقلوب کیدر و حبض کورد که دیانت و دم طهارتند زنا ایدر
خلاصه شومد زنا ایله بزه ونلک کارمر دارلرندن خالیه دکلدر دیمکدر (مرأه زوجنه بغض وعداوت
اوزره اولدیغنی علامتی زوج یاتنه کلدکه طرفی اندن مرته اولور یعنی باقوب کویا زوجنک
غیری اولان کیمه به باقر کی طورر اما محبت اوزره اولدیغنی علامتی کوز بی اصلا زوجندن
قلع ایتماسیدر دیمشدر (بعض شعراء زوجنه سنی ذم وانکسارده * لقد کنت محتاجا لی موت زوجتی *
ولکن قرین السوء باق ممر * فیالینها صارت الی القبر عاجلا * وعذبها فیه نکیر ومنکر *
نظمی انشا ایتمدر که مالی قرین سوء اولان زوجنه نیک طاقت کداز وعذاب قبره محسوب اولان
احواله بینه موته محتاج یعنی امور ضروری به کی اولسنی طالب اولدینم محقق ایسه ده اولوبوب
باقی معمر در تولیدی همان اولیدی وقبره کیدوبده بن فور تولیدم واکادخی مستحق اولدیغنی عذاب
قبره موکل اولان ملکین مشار الیهما حضراتی اجرا یوره ل ایدی دیمکدر (داود علیه السلام
مرته سوء بعثته یعنی زوجنه پیر کیر السن ضعیف اوزرینه بولکلش بار کران کیدر لکن مرته
صالحه زوجنه تاح مرصع کیدر که هر بار نگاه ایندی که قره عینی یعنی باعث سروری اولور مآلنده
کوه نثار بیان اولمشدر (اشام علی الازواج من عاتکه بنت القرات) ایله (اشام من ام حبیب
بنت قیس) مرته سوء وشوم حقنده اراد اولان مثلار ذر عاتکه مز یوره رؤ یاسنده سینه سنده
اوج دانه لوا کمر ایندی کربنی کورمش ایدی رؤساء عربدن تزوج ایدن اوج نفر کیمه ل وفات
ایندیلر و کذلک مز یوره ام حبیبک دخی ازواج عیدیه سی فوت اولدیلر حتی بذات اکرم مرقومه
ثانیه حقنده (من اراد الشهاده الحاضرة فلیتزوجه بها) کلامیله استغفراف ایلمشدر (ابوالحسن
المثنی نقل ایلمشدر که کبرای قبیله جذامدن زوجنه سینه غیری شدیده اولان روح بن زیباغ
حلیله سی هند ابنة النعمان بن بشیر ایله دازه حرمنده او طورر ل ایکن هند کوه یتدن روحه
سفارت طریقیله قبیله مرقومه دن کلش اولوب خارجیه دازه حولیسنده بولسان کسانه زیاده
نظر ایلمدیکنی کورمکه زجر و عتاب ایلمدیکنی هند (والله انی لا بغض الحلال من جذام فکیف
تخافنی علی الحرام منهم) یعنی بن علی التعقی قبیله جذامدن حلال اولان کیمه به زیاده
بغض ایکن سن نه کفایتله انلردن بکا حرام اولان کیمه ره نگاه ایندی دیوخی فور قوردر سن
دیدیکه حلال اولان دیدیکندن مرادی روح اولوب انی جان و کولکلدن سومدیکنی بوجهله
ضغبتک اوله رق سوبلیدی (وپنه هند بر کون روحه نعلیضا سن قبیله غیر مقبوله مرقومه دن
حلال اولور مرقوم ایکن اشو اوج حلیله نه کفایتله ریاست قومه انتخاب اولدی بوماده
حلال اولور مرقوم ایکن اشو اوج حلیله نه کفایتله ریاست قومه انتخاب اولدی بوماده

واصل زاده سندنم ورجلک حسبی قومک ارمه سندن اولسبله تحقق ایدر و اما قور قافاق بنم نفهم
بر اولدن یعنی متعدد روح و جان صاحبی اولامدن نشئت ایدر ولذا احتیاطا روح واحدی محافظه
ضمینده جیام اگر دیگر جیام اولیدی انی جیاسرتله فدا وجومردلک ایدوب بر سبله اکتفا ایدر ایدم
واما غیرت بر صحتدر که سنده آخرله شریک اولمامی اقتضا ایدر وسنک کی احق زوجنه سی اولان
کیمه به غیرت لازمدر که آخر کندی کی اشکدن قراندیغنی ولدی کنوروب او کیمه نیک قوجاغنه
و برمه دیوهندی انجام ایتمدر الفصل الرابع * اشبو دردنی فصل نسوانک
مکرو غدرو و ذملری ایله انلره مخالفت ییائنده در (حکمت داود علیه السلام دندر که) بن یک
رجلک ایچنده بر رجل کامل بولوب لکن جمیع نسا ایچره بر مرته کامله بوله مدم میورمشدر (لا شق
بامرأه وان بذلت لک ودها ولا تغربمال وان کثر) اقوال حکما دندر که هر نه قدر مرأه سکا ایچنی بذل
ایدرسه ده اعتماد ایتمه و مال هر چند جوق ایسه ده اکا مغرور اوله دیمکدر (عدم وثوق مرأه ده
بر شاعر بلخ بونظم نصیح آمیزی یادکار بر افشدر * تمنع بها ماساعتک ولا تکن * جزوعا اذا
یانت قسوف تبین * وخنها وان کانت تنی لک انها * علی قدم الایام سوف تخون * وان هی
اعطتک اللسان فانها * لغیرک من طلابها ستلین * وان حلفت ان لیس تنقض عهدها *
* فلیس لمخضوب البنان عین * وان سکت یوم الفراق دموعها * فلیس لمر الله ذاک بقین *
بر طریقه شرح عاجزانه اشبو نظمک مفادنی قیم فقیر شوبله یازر که تحت تصرفکده اولان زن
سکا مطاوعت کوسر دیکی مننده انکله بشرط التبصر تمنع قبل و سندن کندی طلیله
آیرلدیغنی وقتنه دوست وفادار صانوبده جزع وفرع قطعه که مزاج نسوانی و لازم ماهیتی اولان
سوء نیی بالآخره البه میدان مشاجر به کنورر اول حکامده سن اندن یتوته یعنی انی تطلیقه مجبور
واورسن بوسورتده اولکی صورتده وقوعه کلان جزعک عبت او اور و تطلیق ایتمه رک نسا
ایله آخر عمره قدر تبش ایدنلرک صبری و تحملی امله و لبب در بوقه هر نسا ده همان تطلیق
ایتمکی مستعدی احوال کر بهه بولنور و کمالات نسا وادردنر نادر ایله النادر کالمعدوم قضیه سنجه
قاعده کلبه بوزلاز و خلقت نسا ده حکمه ام القوی اولان قوه شهویه و غضبیه نیک غلبه سی وقوه
عقلیه نیک نقصان اقتضا سنجه جنس نسا سوء مزاجله متصرفدر و حتی حصه ارثیه لربنک از
اولماسی اشبو شهویه و غضبیه ده اولان سورتلری کسر حکمتنه مبنی ایدوکی اشارات نصوصدن
متفادرو الحال که اداره لایله حکمه رجال مکلفدر ایدی هر نه قدر سکا زن وفادار کور یورسه ده
مقابله لنده انلرخیانته اولنغه شایانلردر وفای حاضر لینه اعتماد ایتمه زیر او یله ابراز وفا ایدنلری
صکره خیانت اید کلشدر و اگر زن سکا کثرت اوزره ابن المزاج و مطاوعه اولورسه ده سنک
غیرک اولان طالبرینه دخی قریبا اوله اولور یعنی محبتی صمیمیه دکلدر و اگر سنک ایله اولان عهد
ودادی نقض اتیم دیویمین ایدر سه اینامه زیر پارماقلری قنالور ده یمین مجزوم بوقدر و اگر
طشره به کندی بیک وقتنه فراق و وداع کونی کوزینک یا شنی ایدر سه الحق که عن صمیم البال
اویوب ریاکارل بکاسی کیدر (عدم وفای نسا ده طاهر بن سبار الجلی دخی * رأیت مواعید
النساء کانهما * مراب لمر تاد المناهل حافل * ومتنظر الموعد منهن کالذی * یؤمل یوما
ان تلین جنادل * نظمی کوزل دیمشدر (ومفهومه) بن نسا ک وعد لینی سرابه یعنی طوارری
صوله می اوزر بیکار نجر یسنده اولان کیمه نیک مزعه لده دوزدن صوکی تموجده کورمکه
آب کان ایندیکی شی موهومه بکرز کوردم حال بویه ایکن ارتق نسواندن وعدری اوزره وعد
اولان شی ظهوره کور دیو متظر اولان کیمه بی کونلردن بر کونده طاشلر یومشار دیو امیده
اولان کیمه کیدر دیمکدر سرانی مر تاد مناهل کورر دیو و تخصیصی برادعادر زیرا انی دوردن هر کس

نخستین رسیده کرناظم و فای بی امل بدی دخی بوسنه چا سمزده مراد مکره سببه الشمس اوبه
(لانه مرأة عن شئ قطرة لافله) کلام حکمت در یعنی طائفة نسبهی اولاد شایلی اکرده
بصیرت مشهوره در دیکدر (وقد ماء شهراء عرب عربان طفيل العنويك * ان النساء مني
بهين عن خلق * فانه واقع لابد معول * ربي معني مدسك ورده واقدر) ان من اقرب
ان عطفة النساء) کلام نخعی در (قلت) ضاعتك نسايه اصافني فاعلته مضاف ايسه
معنای کلام نسائك رجاله یعنی زوجه نك زوجنه اطاعني قرب قيامته علامتدر ديك اولور واما
مصدرك مفعولته اضافتی شغدن ايسه زوجك زوجه سته اطاعني ديك اولور پس مظالعه عاجزانه
اوزره زوجه نك طاعني قسری و خلاف طبعی اوله رق غریبه دن اولفله شق اول اولی کور بنور
(اشبو نخعی حضرت نری تابعین کر آمدندرو بالکر طفسان بش منه سنده التحال دار بقا قیلندر
واسمی ابراهیم بن یزید در قومندن انتخاعنه یعنی بعدینه بناء نخعی دیمشدر) من اطاع عرسه
فقد اضاع نفسه) مشهور اولان کلام مسجع لندر (عرس کسر عینه لافه کلنه اطلاق اولور
لکن بوراده مطلقا مرأة ديك اولدینی ظاهر در که معناسی (المترجم الفقير) فارینک هر
سوزینی دکلین انسانک اولور * جوهر عمری تلفکرده دست بی هوش) دیمکدر (ذل من اسند
امر الی امرأة) نطق جوهر نصاب ابو بکر الصديق در رضی الله تعالی عنه خلیفه مشار الیه
حضرت نری بو کلامی عصر نده عجم طرفنده بر واقعه حدوثی استماع ایندکده بیورمش اولدینی بعض
نسخه منظور اولشدر (اکثر الوهن من قول لافان ام تغریهن علی المسئلة) اشبو کلام دخی
عمر الفاروق رضی الله تعالی عنه کلام حقانیت ارتسامیدر که مالی نسوانک هر مطلبه اولون
دینلوب لایعنی یوق دینلبدر تا که نعم کلمه سی انری مغرور لندر برویده طلبی چوغا تامل
دیمکدر (ایک مطاوعة النساء فان رأین الی افن وعزمهن الی وهن اکفف ابصارهن
بالحجاب فان شدة الحجاب خیر لهن من الارتباب واپس خروجهن باضر من دخول من لا یوثق به
عليهن وان استطعت ان لا یعرفن غیرک فافعل) کلمات علیه خلیفه رابع یعنی قول حیدر کرار
نشر المتافعه ندر رضی الله تعالی عنه و مفادی ای مؤمن رأیبری ضمه فکره وعزم وقصد
صمیمی و همت منتهی و پیوسته اولان نسایه مطاوعت و انقیاد ددن البه اجتناب و بصیرت بی ستره
و یامز لده امساک ایلانه و سبایشابه و بتخصیص تجملات نسوانه باقه لندر منع ایستزرا اهتمام ایلانه
انری مسنوره انک انلر حق لندر ارتیابدن یعنی ناموس لری شکره بر فقه جق ظهور لندر خبر اودر
ومز لده اوطور ملری شانلرندن اولان نسوانک بلا ضرورت مز لدن خروج لری و اعتماد اولنیه جق
نسوانک مز لده دخول لری مضرت لوشیلر لکن اعتماد اولنیه جق اویفونسلر لک دخول لری خروج لندر
زیاده مضرت در اکر مقدورک اوله بیلورسه همان مز لکده اولان نسوان سندن غیر بیستی بطاملری
مصلحت معتادها سته و ماده اهمیت سعی و کوشش ایده کور دیمکدر (وبعض نسخ مستطرفه
ینه اقول علیه دن اوله رق) لا تطیعوا النساء علی حال و لا تأمنوهن علی مال و لا تذروهن
لندبر الاموال ان رکن و ما بردن اوردن الممالک و ازلن الممالک بندن الخیر و یحفظن الشریعتها نفن
فی البهتان و یجادبن فی الضغیان) کلام بلاغت انسجامی مسطور در که عدم امنیت نسوانی
و اخلاق سببه لری معان و ناطق در (اعص النساء و هوک و اصنع ماشئت) بر حکیم کاملات
کلام اکال مال در نظر امیدر (قلت) چونکه ن ساده بوجه اشارت غلبه قوه شهویه و غضبیه
ایله دواعی سم افراط بسیار و تدنی قوه مدر که ایلانه ره مستقیم حد وسط و اعتدالی بولاق
ملکه سی نایاب اولدینی آشکارا و افله دار بنده حیا اولنه جق و اوامر و نواهی قوانین شرعیه به

مخلف دوشه جک شیره میل ور کونده بولند قلرندن و مظالمی اذاخلیت مع طباعها منهبات
اولدیفندن انلر زو جلیر نك عصبانلری یعنی مخالفتلری محضا درایت (وهو اکه بالکر شهوته
اتباع تمدن عبارت اولان رأی در اکه دخی مخالفت عین عدالت اولدیفنه بناء اشبو افراط
و تفریط یلنلر نده کائن حدمعبر منجی وسط و اعتداله اولان ذات عاجلا و آجلا مستدعی سلامت
اولان مقتضیات اخلاق مرضیه بی اجر اولوازم اخلاق سببه دن انقا ایلانه متصف اولور و هر نه
ایشلر سه افعالی درجه مدح و ثنایی بولور اولدیفندن حکیم دانلر اوامر ددستشادن امین اوله رق
ای بنم جکر کوشم نسایه و هوک عصبان ایلانه ده دیله دیککی ایشله دیوب بره طول کلبده مشروح
اولان حکمت علمک مسائل کثیره منی او مختصر سوزیله بیان ایشدر (منقولدر که بر یا نخعی عجب
الخلق بر بالی طو بوب ساسانیه نك یکری ایکنجیسی اولان پرویز خسروه عرض ایدر پرویز سمک
حسن و معنی استحسان و صیاده درت یک درهم اعطا ایلانه زوجه سی شیر بن مشهور به اهدا ایدر
وقتا که شیر بن کورد کده حظ ایدوب خسروه اکر صیاد حضور یکم یته بر سمک کثور سه اولکی سمک
ارکک و یادیشیمشدر دیو صور اسون دیشی دیر سه ارککی وارکک دیر سه دیشیسی طلب اولسون
دیو سپارش ایدر و جرق یکم دن یته صادمک لطیف دیکر ایلانه کلیجک بروجده سپارش اولکی
سمکی صور در دقده صیادالت یاننده کله جک امر دشوار دن غافل اولدینی حالده اوبالقی انی
ایدی دیر ارککی کثور دیدک لندر صیاد قضیه بی طو بوب بلوغ اولفله بی ملک عظیم الشوک طال
بقاک اوبالقی اکر چه انی ایدی لکن هنوز ازدواج اولنیه رق بکر اولدیفندن ارککی یوقدر
دیشک خسرو صیادک اشبو حاضر جواب یعنی (زه) دیو تحسین ایلانه سکزیلک درهم دخی
بخش ایدوب (اکتبوا فی الحکمة القدر و مطاوعة النساء یورن ان الغرم الثقیل) دیوب یعنی غدر
و دخی مطاوعت نسایه غرم ثقیلی یعنی کوح ایشلری ایراث ایدرلر ماننده اولان کلامی سوبیلوب
و بو کلامی دفتر حکمته قید ایدک دیو امر ایشدر (قلت) خسروک مطاوعت نسایه غدره
عطفی غدرک زحمتی انتاج ایندیکی کی مطاوعت نسایه دخی مستوجب امر دشوار اولدینی بیان
ایچوند ز بر تا مل اولنیه اشبو صیاد قضیه سنده حسب الظاهر غدره دایر بر سنه یوقدر و لکن
ملاک فرقی و اتیاقی محال عادی اولان سمک مظلومی کثور مکله صیاده امری غدر عدالونه بیلورسه
غدر مع المطاوعة المزبوره دیک اوله یلور فتأمل ﴿مطلب فی التفسیر﴾
(ابراهیم خلیل الله صلوات الله وسلامه علی نبینا وعلیه هاجری رضی الله تعالی عنها تسری
بیوروب مشار البهادن نجل جلیلی اسمعیل علیه السلام تولد ایشدر (منقولدر که آل بیت
عظامدن زید بن زین العابدین علی بن الحسین رضی الله تعالی عنهم امویه دن هشام بن عبدالملک
یانه وارد قدّه هنام توبیخا زید حضرت نری ایشدر مکّه سن خلافتی اکا صالح اولمادی نك
حالده ایچکده قورار ایش سن وعدم صلاحیتک دخی امه زاده اولدیفندر دیشک مشار انید
اما نفسک من خلافتی قورار ایش سن دیدیکک مغیبات اموردندر فلا یعلم الغیب الا الله و اما امه زاده
دیدیکک مانع خلافت اولان شیلر دن دکلدر ز بر اسمعیل علیه السلام ابن امه اولوب جناب باری
تعالی صلب شریفندن حضرت خیر البشری صلی الله تعالی علیه وسلم اخراج بیوردی و برادر
اسمعیل اصحق عقیقه السلام ابن حره ایکن نسلندن پروردگار عالمک عز وجل قرده و خنازیره
تبدیل ایلدیکی طائفة یهود خروج ایلدی دیو الزام و اسکات ایشدر (اصمعی دیمشدر که اهل
مدینه منوره نك از قدیم تسری به رغبتلری یوغیدی وقتا که اولاد امام اولان زین العابدین علی
بن الحسین و قاسم بن محمد بن ابی بکر الصديق و سالم بن عبدالله بن العباس کی علم وفقه
و ورع و زهدده اهل مدینه به فائق ذوات کرام نشأت ایلد کلر بنی کورد کلر ندر نصکره سراری به

رعبت نام به اعتبار ایلدیلر (قل الشاعر) لاسنن امره من ان يكون له * ام من الروم اوسوده
 بجمه * فانما هيات القوم اوعيه * مستودعات وللحساب اياه * اشبونظمك مالى حسبه
 اعتبار باباره در بوقه روميه وزنجيه وعجميه اولان مادرانچنه ودائع نقایس قوش ظر فلدر
 دیمکدر * مطلب فی الباه * باه چاه وزنده جاع معنانه در (امام مالک
 ابن انس زنده باهه دار صحبت اولند فده) هونور وجهک ونح ساقک فافل منه اواکر (یعنی باعث
 بحامهت اولان منی بادی رونق جبال ونح ساق یعنی بالدرک ایلکی وقوت بدن اولوب بوجهله
 ملک بدنده مادر استرسه کن تغلیل و دیلرسه کن تکثیر ایدک دیوتقلیلنه تنبیه ایلددر (عبسی بن موسی
 جاریه سنک اوطه سنه داخل اولوب برشته قادراولماده اسف یونندن * النفس تطمع والاسباب
 عاجزه * والمره یهلك بین البأس والطمع * شهر بنی نظم ایتددر که حال بشر غفلت مخبری
 یک یولنده سولشدر (واشوعبسی آل عباسدن برخانددر و مرز کره) تمامه جاریه سیله خلوت
 نشین اولوب میانه ده عجز کورندکده کویا مقام اعتذار ده (ویحک ما اوسع حرك) یعنی
 نهایت وسعت مدخل مانع حرکت و دفع اولدی دیچک جاریه بلیغه من بوره (انت الفداء
 لمن قد کان یملؤه * ویشکی الضیق منه حین یلقاه * یتنی علی الفور نظم ایتددر که فذلک سی
 قاحت جاریه ده اولوب بلکه قصور تمامه ده اولدیغنی اشعار در زرا مفهوم بیت سن شول
 کیمه یه فدا اول که اوکس سنک وسعتدن شکایت قبلدیغک مدخله ملاقاتنده انی املا دینکره
 طاشغنی قالدیغندن او طاشغنی املا ایدده جک بر بوله میوب تنکندن شکایت ایدردی دیمکدر
 * شهر قیلده الباه * شفاء الحب تقیل ولس * و سحر بالبطون علی البطون * وزهر
 تذرف العیان منه * واخذ بالناکب والقرون * مفهومه) محبتک شفاسی یعنی صفاسی
 اویمک ولس ایتک و شکمی شکم اوزره چکمک و کوزدن باش کنور یعنی کوزی قاشدر ضیا
 و یا حاجت معلوم و اموز باشلندن وقرون یعنی باشدن یاقهله مقدر که حین قربانده اولان حال
 وهیتی بیان برله جماعی شادر چکمک تعیری جاع فوقانی صورتی ایما ایدر (محکدر که ظرفای
 عربدن برینک پنه ظریفان زوج سی اولوب زوجیه من بوره برکون زوجک کندویه قلت
 ایتاندن شکایتی ایما ایلدکده زوج زوجیه سن و بن اراده آمره امثال ایدلم که آید برکره ده
 وقوعه تنبیه ایتددر دیدکده زوجیه کافه ناس او یساعه ایدلشوب انجق مثل ایکیز قالدی
 دیو ضدهغه نمر یض اید رزوج زوجیه نک دخی فروته لکن یعنی قابله قربان اولدیغنی بیانده
 * انا شیخ ولی امرأة عجوز * تراودنی علی ما لا یجوز * وقالت رقی ابرک مذکربنا * فقلت بلی
 قد اتسع الفقیر * والمفهوم) بن پیر سالخورده نک زوجیه سیکیم بوجوز پیره زن فوجه فار بدرخی
 لایجوز اولان شی اوزره مر او ده ایدر یعنی طباعک استکراه ایدیکی جماعته طلب ایدر و بوحالده
 دونوب قوجه دیغمن زماندن سنک کبرک رقی اولدی دیو نمر یض ایتدکده بندخی موضع
 مهور مستهجن الذکر بنی اراده ایدرک بلی بنده کی دیدیکک کیمه ده اولجک بوللندی دیدم
 دیمکدر (برکیمه نک دائما مشاجره و خاصمه ایدر بر زوجیه سی اولوب خاصمه یه فالقدجه او کیمه
 موقعه یعنی قربان ایدوب مشاجره سن دینندن قطع ایدر ایش قاری پنه عادی اوزره
 برکون معرکه به حرکت ایدر و او دخی شماننی قربانیه باصدیر پنه قاری قوجه سنه بهی لایقنی
 بوله جق کیمه زمانکه سنکله خاصمه به باشله سق اورنه به بر صلح ذات البین رجایی کنوروب
 قور سنکدن اوخیر خواهی رده اصلا قادر اولم دیوطوغریسی ظرافت ایتددر (ظرفای امرادن
 بر ذاته برکیمه مطایبه یونندن زوجیه سیله موقعه سنده آمدشدر ایدر کن زوجیه سی (قتلنی قتلنی)
 یعنی منی اولدرک مدد اولدرک دیوندا ایدر دیو حکایه ایتدکده اوامیر محترم (اقتلها بهذه القتله

و علی انهما * یعنی اشونوع قتل ایلده همان زوجیه کی قتل ایلده وزیر و والی اوزریمه اولسون دیو
 استظراف ایتددر فتامل (اقوال اهل طیدندر که برکیمه نک جماعی قلیل اولسه بدنی اصم
 و جلدی افوی و عمری اطول اولور و اشو حکم طبی به حیوانک ارککی حالتدن اخذ ایلده اعتبار
 ایتددر که دیشسنه آسمان قاترک عمری اطول و سفادی اکثر اولان سرجه نک عمری اقصر در
 الفصل الخامس * اشونیمش اوچنجی بابک بشخی فصلی طلاقه
 دار اقولی و حکایاتی میندر (اصمعی عجمه سندن روایتله دیمشدر که برکون عی هرون الرشید
 خلیفه ایلده صحبت ایدر لکن خلیفه عجمه عربدن بری برکون اینچنده بش عدد منکوجه خاتونی
 تطبیق ایش اولدیغنی استماع ایتدم بوا یسه نه کیفیتده اوله ییلور که درندن زیاده زوجیه نک عقی
 باطلدر دیو صورتی و توجیهنی سؤال ایلدکده عم دخی ای امیر المؤمنین رجل مرقومک درت
 زوجیه سی اولوب برکون مر بورات بر بر یله متازعه ایدر لکن یانلرینه وارر و شاطر اولغله انلره
 نیجه به نک اشونیمش عکر دیو عتاب و بعده ایلچلندن الکر برینه بادی نزاع سن اولتی کرکسن دیو خطاب
 و (اذهی فانت طالق) دیوب او مخاطبه فی تطبیق ایتدکده اورتاقلندن بریسی رجل مرقومی
 توبخا بیچاره خاتونی تطایقه عجله قیلدک طلاقدن باشقه شی ایلده تأدیب ایدله اصلح اولوردی
 دیچک (وانت طالق) دیوب انی دخی بوشار بونک اوزرینه اوچنجی زوجیه سی قبحک الله تعالی
 نیچون مر بورنان حقلرنده سکا محسنه ل ومطیعه ل ایکن بوغدری ایتدک دیو تقیج ایلدکده
 (وانت ایتها لعدده ایدیهما طالق ایضا) یعنی ای مر بورنانک احسانلرینی شمار ایدن سن دخی
 مطلقه م سن دیوانک دخی عقیقه عقد بنی چوزر پس دردیجی زوجیه سیکیم هلا لیه ایش ای
 کیمه سن که صدک طاراشدقده انجق طلاق ایلده تأدید می توسیع ایدر سن دیو مو ایدده
 قیلدکده انک دخی (وانت طالق) سوز یله رشته حلقی قطع ایدر و اشو معرکه فی مکر جار
 ملاصق بولنان برخاتون شکاف پرده یتدن زوجیه سیله استماع ایدر ایش طبانه میوب و رای
 پرده دن بهی قومشوم سکا و سنک قبیله که عرب یعنی ناس ضعف ایلده انجق سنده کوردکری
 و بولدقاری بوحاله بناء علیه که شهادت ایدر یعنی هر و نمر لککه حکمه بروقنده صره سیله
 زوجات اربعی بوشه مک ماده سی کفایت ایدر دیو عتاب و تحقیر ایتدکده رجل مرقوم او
 قومشوقادینه ای مالا یعنی ایلده منکله اولان خاتون سن دخی پوش سن اگر زوجک بکا اجازت
 و برسه دیدکده حاضر بولنان زوج جاره هیه قد اجزت دیمکده او دخی پوش دوشدر دیوب
 رجل مرقومک بش نسوه منکوجه بی برکونده بوشامش اولدیغنی بوضورتی بسط ایلده حل الغاز
 ایتددر (قلت) اشو لغز فقهی و کالت ایلده دخی تصویر اولده ییلور کرکسه درندن اصالت
 و برنده و کالت و کرک ایلکده ودها زیاده و یا خود نسوه خسد و کالت اولسون لکن صورت
 واقعه اولی اولادر فتامل (فائدة حررها الفقیر) لغتده ذکر اولنان شاطر طانک کسریله شول
 که دینور که خبانبله اهلی عا جز قبله و ازهری تحقیقجه شطر جانب معنانه اولغله صفت
 مذکورده اولان شخصه شاطر دینیکی مستقیم اولیان جانبی طوندیچوندر که فی الحقیقه
 خلق خوبدن تباعد ایتددر (وطالق لامک کسریله بوش اولان عورته دینور اینباری قولتجه
 انجق اناده صفت اولوب ذکر کوره صفت ونعت اولیان لفظلره تاء ثانیث کنورلر اشو
 طالق و طامث و حائض و کبه معنانه اولان حایل و حامل کی واعشانک شعرنده تا ایلده طالق
 واقع اولمش ایدده بعضیلر شعر مذکورده طالق لفظی طالق غدا دیوتاویل ایلدیلر و اما فاموده
 جواز بنه اشارت واردر و جوهری دخی نیچو ز ایتددر لکن بولنر دیمش و ایدر و بحث مذکور مصباح
 منبرده م سطور در مراجعت اولنه (محکدر که برکون مقبره بن شعبه بازعه نام زوجیه ثقیفه سنک

اوطه بنه کبر و باره بی صلات ضحای قبل از کور باره نماز در فارغه اول قد نصکره دیس بر
خزله آیه باشد مفره اگر سن اخامدن سنلر کده قالمش شیلری تخلیل اید یورسک بشه
اولمکی یعنی دینه کبرمش اولوب بوزیلان طعام لذیذی اکل ایدی اولمکی اقتضا ایدر بوق
یو صباح طعمندن کبرنلری تخلیل اید یورسک جشمه یعنی حر یصه اولمکی اشعار ایدر علی
کرانته دیرین منورهم اولمکه (کنت بنت) یعنی زوجه ایدک فراق ایتدک تعبیر معروفیه
یوشاد قد باره (والله ما اغضبت اذ کنت وما سفت اذ بنت وما خللات بشی) نماز کت و لکن استک
فخللات لاسواک) حق تعالی ییلور کدن زوجه لکده اغضاب اولمدم یعنی سندن راضی ایدم
و بوینو تمده یعنی بوش دوشمده دخی صوچم اولمادیقندن اسف ایتدم یعنی کدر ایتدم قدر
یو یله ایش و سگ ذکر ایتدی کک شیلردن ایچون تحال ایتدم لکن توشی ایلدی کده مساواک
طوتمش ایدم سوا کدن کبرمش اولان شیلری اخراج ایدردم دیدکده مغیره ایتدیکی ایشتمده
کندوی کسندن طشره آندی و خاندان ثقیف صدیق قدیمی یوسف بن ابی عقیله ملافا
ایوب ای برادر جان برارم شمدی بن معتبره نساء ثقیف سقندن زمین فراقه ایتدم و او یله بر خذره
عاقله عابده دن آبرو دوشدم دیوب ماجرای اساله دموع تا سف و ندامتله بیان و همان طورمه
امر حقله انی باری سن تزوج ایل زبرا قریبا کوتور ییلور یعنی اخیری قیار دیو تشویقه اقدام
یکران ایدر اودخی تزوج ایتکله یوسفک اوغلی حجاج مشهور بلیخی تولید ایلشدر (منقولدر که
اهل بیت عضامدن حسن بن زین العابدین بن الحسین رضی الله عنهم حبله ری عابسه بنت
طلحه به برکون رشیدن دولابی کوچندیکندن و یا خود محبتی انجمنان ایتک غرضندن ناشی
(امرک ایتدک) یعنی ارادهک الکده اولسون تعبیر یله زمام طلاق موی الیهانک دست اختیارینه
تسلیم ایلدی کده موی الیهها جوابنده بکرمی سنه دیر و امر طلاق ذات عالی کک ایتدک ایکن
حفظنده احسان یوردیکر شمدی بر آن ایچنده بوقه بکرمک الله دوشدی بن انی البه ضایع ایچوب
بنه سزه صرف ایدرم دیو امر طلاق بنه صاحبک الله و یروب کدوسندن ترع ایلادی مشارالیه
دخی استعسان ایله کاشانه ازدواج عالیرند کما کان اسکان ایلد یلر فتم الزوجان علی
مضجعهما الروح والیحان (بر کیمده زوجه سندن خوشنود و اودخی رضا آلود اولدیغی حالده
اقتضای قدرله ینلرنده مفارقت وقوع بولوب زوجه اشیا سنی آکوب کیدر کن زوج مفارقی
خافونه) اسمعی و یسمع من حضراتی والله اعتمدک برغبه و عاشرتک محبه و لم اجد منک زلفه
و لم تدخلنی عنک ملة و لکن انقضاء کان غالباً) یعنی ای بنی یا لکز براغوب کیدن مفارقتله لایق
اولیان سو یله حکم پیسوز سوزیمی دکه خدایه قسم ایدرمکه مدت زوجیتده سکا رغبتله یله
اعتماد و محبتله برابر سنکله معاشرت ایش و سندن اصلا بر سورجه و جنجه کورموب سندن
قلعه قطعا اوصافه داخل اولممش ایدی لکن حق تعالی ک قضا و حکمی غالب اولمکه اصلا
ا کافار شو قوتلر ولهدا سنی حکم قدرله اگرچه بوشا مش ایدمده سندن خوشنودم دیچک
خاوند دخی (جزیت من صاحب و محبوب خیرا فاستقلت خیرک و لاشکوت ضیرک و لانتبت
غیرک و لم اجدک فی الرجال شبهها و لبس افشاء الله مدفع و لامن حکمه علیا تمتع) یعنی احبا
و صدقا کدن خیر و وفا کورمکه مجازات بوله سنکه بندخی منزل نشین زوجیتک اولدیغده نبرو
دائما بکا ایصال ایلدی کک خیر و لیتفکی طمعا ازعد و مضرب کدن یعنی اصرار و تکدیر کدن شکایت
ایتدم یعنی ضررک وقوع بولدی که شکوی ایدیم یا خود بولدیسه ده سکا اولان محبت اصرار
اوزره اولان معاملده کی بکا کوزل کوسرمکه شکایت یری برافندی و محبتی سکا قصر ایدوب
سندن باشقه سنی سوون زوجم بولادی دیو قلمباغنی ایتدم وار ککله ایچره سکا بکزر بوله مده

یعنی عتدده سندن اعلا رجل یوقدر لکن قضاء الهی بی بوزه جق و جناب حق علت حکمت
اوزرینه نه حکم یوردیسه انی منع اید چک برشی یوقدر دیوب بوجه مشروح طرفین
بریدن شکران اوزره اولدقربی بیان یله وداع ایتلر در (قلت) اشبو حکایه دن مستفاد
اولدیغی اوزره شو صورتده اولان حسن معاشرت زوجان تواریح و محاضرات و اخلاق کابلرینه
یارلقد شایان اولور حیثه ناره روزگار و معاشرت مزبوره صورت محرره اوزره اولدیغی
حاله بردوام و پایدار اولوب باطلاق و یازوجهک ارتحالیه سورکلی دوشیمه رک ینسه حسن
معاشرت ناسی یوقدر دیوب به جت مزایه به نزول ایدر صورتده درداردن بد اوله جق
سیدار و او شکار و حست مبارک لکن قجه جق آشکار در (انته عریبه دن او عریبه
(طلاق معدل و طلاق او یس بین العرب مثل مشهور اولوب تطلیقه پشجان اولان
حقده ایراد اولور دیوب عربدن بر رجل زوجه سنی بوشابوب لکن تطایقه متمد اولمادیغی
بیانده * لقد طلقت اخت بنی علالت * طلاقا ما ظن له ارتدادا * ولم اک کالمعدل او او یس *
* اذما طلاقا ندما فعادا * قضعه سنی نظم ایلشدر دیوب شعر مرقوم ایله استشهاد ایتشدر
او مفهوم شعر ناظمک بوشادیغی زوجه طلقه سینه بوشابوب عقبنده ندامتله تجمید نکاح ایتکله
مشهور اولان معدل او یس کبی پشمانلیغی اولمادیغی اوده در (قلت) اغتدیه بنی علالت بر کیمه ک
متعد دسادن اولان اولادینه اطلاق اولور اما اصطلاح فقه شریفده بابا بر برادر و همشیره یه
دینور و بنوالعبان لغتده و فقهده بابا وانا بر مجموع قرنداشلر دینور و بنوالاخیا فقه
و لغتده انابر و بابازی باشقه اخوه و اخواتدر لکن نظم مرقومده اولان اخت بنی علالت خال
و خاله و عم و عه قزلرندن بری دیکدر و مصراع اولک و زنی جای نظر در تأمل اولنه (عبدالله
بن عباس رضی الله تعالی عنهما یله بر رجل کلوب بر رجل زوجه سینه عدد نجوم سماقدارنده بوش
ول دیش حکمی ندر دیو استفتا ایدکده مشارالیه جوابنده عدد مذکور دن اورجله
کوا کب جوزانک عددی کفایت ایدر دیمشدر (قلت) اهل نجوم و هیت میانجه برج جوزاده
طوز کوب رصد اولمشدر دخی زیاده و یا ناقص ایه اربابدن صور یله و مشارالیه حضرت نلرینک
مرادی رجل مرقومک تعبیر مرقومی اوح طلاق اولور دیمک اولوب و او اوچی زیاده سندن نظری
قضع ایله جوزا حاوی اولمکه سار کوا کبک عدد دینه حاجت مس ایچوب لغو اولور دیمکی
بلیقانه بیاندر و اشبو استفتا و جواب روایتی جامع المستطرف الشافعی مرحوم اگرچه یازوب
فقیر دخی بوجه وظیفه نقل ایلدم لکن بر کیمه زوجه سینه بویله کواک یوزی بلدرلی صابینجه
بوش اولسون دیمه قاج طلاق واقع اولور مسئله سنی کتب فقهیه حنفیه دن کورلمکه محتاجدر
(و روایت مرقومه دن فیضان فقه و علوم ایله مظهر دعای پیغمبری اولان صلی الله تعالی علیه وسلم
و علی آدو کیمه سار الیه کیمه در نه ایتدکده عن صحت ایله هات افلا و یجوده
طراخلری اولدیغی صاهر اوور کورمن طلق امرأه فیه هینا سده اشبو طلب
مستقل زوجه سنی بوشابوب و نفسی علاقه سنه بناء آردینه دوشوبینه تزوجی طلب ایدنلری ذکر
ایدر (امویه دن فاسق ایله ملقب اولان ولید بن یزید بن عبد الملك سعدی نام زوجه حسناسن تطلیق
ایدر اودخی دمشق الشامدن چیقوب دیکر قصبه ینقلله انده عدنی انقضاستده آخر اره وارلر لکن
ولید تطلیقندن نام و پشیمان و دیگره واردیغی دخی ایتدکده اضطراب درونی فراوان و دوزخ
بطنی منفعة آه و واه ایله علوفشان اولدیغی خلالده موتسلرندن اولان اشوب یاتنه وارد قدیمه محرمانه
الوب یا قلوب وای اشوب شعبذات دلفریب ایله شوشه دانک کواکلی طرفه جلب یله واردیغندن
بوشادوب بکا کتوره ییلور بسن سکا بر رجا نامه یازوب و دخی اون سیک درهم و یویم و کوندریم

دید که اشعب جرار مشرب طریف دخی هات المبلغ دیوب ایچہ بی وولیدک یا کندی نظم
ایندیکی ویا آخره پادردیغی * اسعدی هل البک لنا سبیل * ولاحتی القیامة من تلاق * علی وعل
دهرا ان یوانی * بموت من حلیک اوفراق * قطعه محرره سنی آلوب یوله روان وواصل دائره
سعدای بلاغت نشان اولوب لدی الاسلطان سرا پرده سعدی پیشکا هنه وارر وطور سعدی
اوزرینه شال بورینوب واسعه کورینوب ای کیمه زیارتیزی قصدیکه بادی نه در دیو
صورده اشعب یاسدنی ولیدنی برجانامه سبله سزه کوندردی دیوب قطعه بی صور سعدی
نام ولیدی ایشدیک کی اشعب سدايه ولید طرفدن شفاها افاده سی سپارش اولنان کلانه قولاق
اصمهدن همان جاریه لینه شو خبیثی اورک دیچک اشعب طباغی طو بدوغی آند لاقر دین
چو یروب کرم بیورک بکا ولید اون بیک درهم و یروب اطماع ایچکله جر ضمتده جرأت ایندم
دیو استرحام ایدر سعدی اگر بنم یازه جفم کاغدی دخی ولیده کوندروب ویرم ایسک البته سکا
اله کتوروب عقاب ایدرم دیچک اشعب ابن وقت ای سیده م بوخدمتک مقابلنده جعل یعنی
ایچہ و بوخچه استرم وهرچه باد اباد قهرندن قورقولان ولیده کوندروب دیدی سعدی دخی
اوطوردیغی کراتیها بساطنی جعل ایندکه اشعب لطیفه طرفیله اوزرندن قالفک دیدی
سعدی دخی قالفوب جاریه لینه ارقه سنه یوکلدک دیوب طباغیه ایندی بساطی اشعب قلوب
وکاغدی ویرک دیدکه * اتیکی علی سعدی وانت ترکتها * فقد ذهبت سعدی فانت ضایع *
ییتی یازوب ویرنطوق بیت سن سعدای ترک ایشیکن یچون فراقه اغلرسن و یورکی داغلسن
علی الحقیق سعدی کندی وسندخی ضایع دکلن یعنی سن صاغ وین سلامت دیو یاس
جوانی کوندردی وقتا که اشعب خبر باسله واردده روی زمین ولیده تنک اولوب وکند و بی
کظم و غضب قایلوب ای اشعب شو اوچک برینی اختیار ایت که قتل و یابو اوطوردیغم
قصردن سنی اشاعی به طرح ویاخود شو زنجیر ابله هر بوط اسده سنی القادن عبارت اولان
اهلا کدر دیدکه اشعب حیران قلوب براز زمان سر بزین اطراق اولد قدنصرکه (یاسدی
ما کنت لتعذب عینا رأی الی سعدی) ای سیدم سعدی کی ذاک چشمنی کورن عینی نهذب
ایدیجی دکلن تعبیر دانشبندی دیچک وحسن استغافی برینه کتور یچک غضبی کیدوب معامله
عقوبیله یانندن چقاردی (قلت) ترجمه ده ذکر جز واراده کل بولندن مرقی اشعب چشم
سعدی اولمق اوزره یازلدیفنک نکته سی دیده دقت دیده به آشکاردر و آتفا یا زیلان حلیل حاء
حطی ابله زوج معانسه در نایله حلیله دخی زوجیه اطلاق اولنور (بعد التظلیق زوجیه سنه
نفسی اتباع ایدن یعنی آه کشید فراقی اولان کیمه لردن بری دخی) عربده عربده آرای بلاغت
وچاپکسوار میدان سخن و طبیعت اولان شاعر شهرتیکر فرزد قدر که نوار نامنده کی همسرینک
عقده حلنی دست طلاقله حل ایندک قدنصرکه انکشت بردهان ندامت و پشت بدیدار حیرت
اوارب اشوا شعاری آتش درون ابله تنظیم و میرمشق اهل طبع سلیم قیلشدر * ندمت ندامه
الکسی لما * غدت منی مطلقه نوار * فاصبحت الفداء الوم نفسی * یامر لیس لی فیه خیار
(وقال ایضا) ندمت ندامه الکسی لما * غدت منی مطلقه نوار * وکانت جننی فخرجت منها
* کادم حین اخرجته الضرار * ولوانی ملک بها یعنی * فکان علی - لاقدر الخیار (بقول
القمیر اسعد) فرزدق اشوا شعارنده اشعار ایندیکی یعنی ندا منی ندامته تشبیه قیلد یعنی
کسی نک امثال میدانید محرر قصه طویل سنک خلاصه سی بودر که ندامتی ضرب مثل اولان
کیمه سنک اسمی محارب بن قیسدر وکیم کافک ضعی و سنک فقی ابله بمندن برقیله نک اسمیدر
محارب مرقوم اوقبله به منسوبد مرقوم برکون وادید ابلارینی روی ایدر کن عربده

یای باید قلمی به نام افاجده بر نازه نهال کوروب و یکنوب یکنوب به دیک بکلوب یای تصنیفه
قابل اولدقدہ کسوب اندن بریای و بونفهلندن بش عد دتیر هموار یار و کیمه ایچره
برکینکاهه صفوب مرور ایدن برکین سورینه قوس مذکور ابله تبرک بیرین آرتیر بر آهویه
بعد الاصابه اونه طرفندن چیقوب برطاشه طوفندقدہ آتش چیقورکسی ایسه خطا ایندی
و آهویه راست کلدی زعبله سهمک برین دخی دیکر سوریه آرکذلک کوروب و چیقوب سنکه
اصابتله نار کورینور و بوججهله بش رأس آهوی هر برتیر کوروب چقور اولدرمش ایکن خطا
ایندیار کابلله طار بلوب وهر برینک علی زعمه خطاسی عقیده * مالال سهمی بوقد الجاحبا
* قد کنت ارجوان یكون صایا * وامکن العبر وولی جانبها * فصار رأی فیه رأیا خایا * اربوزه سی
کی ارجوزه ل نظم ایدوب قوس مذکور دخی * ابعده خمس قد حفظت عدها * اجل
قوسی واریدرها * اخری الاله لینه اوشدها * والله لا تسلم عندی بعدها * ولا ربحی ما حیت
رفدها * ارجوزه سنی دیوب وطاشه چالوب کسر ایدر وقتا که صباح اولوب برده آهوی
اورولش اوله رق مضروح بی روح واسهم خمسی دم آلود کوردکده کسر قوسد
نادم اولوب ابهامنی دخی قطعه * ندمت ندامه لوان نفسی * تضار و عنی اذن لقطعت
خمس * بین لی سقاء الرأی منی * لمرایک حین کسرت قوسی * شعرینی دخی نظم اینشدر
واشبو ندامت و کسر دار غریبی مثل اولشدر (فرزدق شمرنده واقع اولان
(ولوانی ملک بها الی آخره) یعنی برده (و اوضت بها نفسی وکفی * لکان علی - لاقدر الخیار)
یعنی نخفه درومعول علیه فرزدق (ندمت ندامه الکسی الی آخره) ییتند نصرکه (وکنت
کفافی عینه جهلا * فاصبح لا یضی له نهار) یعنی دخی وارد رانتهی (عربده بعد
المفارقة ندامت ایدن کساندن بری دخی قیس بن دریمج نام شاعرده که باباسنک ابرامیله لینی نام
همسرین بوشایوب و آتش بشیانی وعثله * قتی صبری و عار دنی وداعی * وکان فراق لینی
کالحداع * نکشفنی الوشاة فازجرونی * فبالناس للواشی المطاع * فاصبحت الفداء الوم
نفسی * علی امر ولس بمستطاع * کمبون یعض علی یدیه * تبین غبنه عند البیاع * نظم
معنیدار نار انشارینی یادکار حسرتکشان قیلشدر (عنی روایت اینشدر که کوفه عالمی بولنان
عبد الرحمن بن الحکمه محاکمه قصدیه بر پیر کهن سال و سرایای بدنی کویا سیدن مصنوع
بر دختر بدیع الجمال کلور ل پیر مرقوم زوجه سی اولان دختر بنم باشمی یاردی دیو شجه سنی ارابه
ایله دعوی و دختر دخی یاسیدنایار لیدیه ده قصدا اولوب عود و کافور کی بعض طبیب شحق ایدر
یعنی دوکرکن دستنده بولنان هاون الی بدمدن فرایوب سر پیره اصابت ایچکله شیخ ایندی والحال که
بدنمده اجرا ی قصاصه تحمل یوقدر دیچک عبد الرحمن جنابلری ای پیر بو حاده دفنصرکه
یچون طونارسن زمام نکاحنی رضا کله بالاطلاق صایو یرمک مناسب دوشردیدی پیر زبور دخی
یاسیدنایا مهری درت یک درهم اوله رق اغر اولدیفندن فراقته نفسنده طاقت یوقدر دیدکده
عامل موی الیه ای برعاجز مبلغ مرقومی سکا بخش ایتسم بوشارمسن دیوب و پیر دخی نعم دیوب
و عامل مار الذکرک علی الجملة حضور زنده اماده ایندر دیکر مبلغ مرقومی پیر عرشه دار آلوب
(هی طالق) قولیه دخترک عقدیه عقبنی چوزوب صدق مرقومنی اعضا ابله تحسیر کان داردن
بد راولورکن جنساب عامل دختره (احببنی علینا نفسک) کلام بلیقله ای دختر نفسکی بزم
ایچون حبس ایت یعنی عدتک منقضیه اولدقدنصرکه آخر ارمه که بن سکا خاطب بمنون
وطالب مرقوم مالتی دیوب بیچاره پیره خطایا * یاشیخ و یحک من دلائک بالغزل * قد کنت یاشیخ
من هذا بمعزل * رضت الصعاب فلم تحسن ریاضتها * فاعمد بنفسک نحو القرح الذلل *

نظمی انشا قیاس و بعد الاقتضا دختر ایل خجله نشین ازدواج اولشدر (قلت) عصر یزده
بر محکمه عالیله دخی بوقضیه به قریب تاریخه قیده شایان بر حادته عجیبه واقعه اولش یعنی
مرافعه زوجانه اتصال انفصاله بالانقلاب زوجه دار الحکمه سکونی بولش ایدی فقط
بوشایان بوشانان کی تازه و بوشانوب الن سالخورده افندی ایسه مقوس القامه کپازه ایدی لکن
خلوت زفافک سروری شب صفا چپکی رونقه دونوب فرداسنده الوداع موالیسی آغازه سبله
قبه کردون صدا و بری علیه الرحه (قلت) اشو کیفیات محرره اوزره نسیاه دار اولان باب
اگرچه بوراده غایت بولوب لکن حین ترجمه ده معبرات کتب فقهیه دن هدایه حاشیه سی نهاده
ندی الاقتضا کتاب النکاح عاجزانه مطالعه اولنورکن فضیلت و حکمت نکاحه متعلق بهض
تدقیقات مشهور اولغله فوئد مرثیه مذکوره بجملة و مترجمه بوجمله به قیدایله باب مرقوم مسکی
انجام اولشدر (نکاحک فضائل و محاسن دن بری ظاهر و باطن غایت انضمام ایل ذکر
و انک انضمامیدر زیر اشو عقد ازدواجده بینلرنده التیام بولند بقاء اولماز و بوالتماده
(ومن آياته ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً لکنوا اليها وجهاً لعل بینکم مودة و رحمة) آیت
مکرر سی دلالت ایدر (وبری دخی نکاح نهایت فنانسته دکن بقای عالمه بادی اولان حکم باری
تعالیه مسارعنر زرا جناب واجب الوجود عز وجل هر نه قدر بلا ازدواج تولدت قدرت
الهییه ایدر حکمه بقای عالمی تولد و تناسله تعلیق بیور مشدر و تولد و تناسل ایسه ذکر ایل
انک اجتماعیه تحقق ایدر و اجتماع دخی یا اختصاص شرعی ایل و یا اختصاص بولند سزین
اولور یعنی اشو ابکی شقن خالی دکلر و اختصاص شرعی سز اولان شقده ایسه ابکی فساد
وارد که بری اشرف حیوان اولان انسان ناطقک حیوان غیر ناطق و بی عقل اولان بهایمه
التخلفی فساد ایدر که بوندن عقلک ابا ایدر جکته بداهة عقل کواهدر و ابکی فساد که اساس
مفاسد و تهجج حقد و حسد اولان تعالی و تقابل یعنی اجتماع ماده سی و هی لمن غلب حکمی
تحت کبر و نظام تناسل مختل اولور بوسورنده شق اول تعین ایدر که نکاح شرعین عبارتدر
و بونکاح شرعی بر مرأه ده بعد الاجرا او مرأه ده آخرک عرق طهر معنی قاطع برسیف اوله رف
نظام عالمه خلل کلز (و حکمت و فضیلت نکاحک بری دخی اصل سعادت اولان مصالح عبادتک
انضمامه باعث اولسیدز و باعثیتی شویله در که چونکه اقامه عبادت انجق مصالح بدنی اقامه
ایل اولور و مصالح بدن دخی دارک داخلیه خارجیه تعلق ایدر و اشو داخل و خارج منزله
متعلق اولان مصالحک تحقیقی البتة ذکر ایل انک اجتماعه موقوفدر تا که احدهما دن بری
خارجک و دیگری داخلک مصالحی رؤیت و تسویه ایدر (و حکمت نکاحک بری دخی جلب
متفع و دفع مضار جهتلرندن زوجانک بالکن اولدقلری حیثیه کنندی وجودلری کافی اولد یعنی
حرکت و وضعده بر برینه اعانه لیدر (و فضیلت نکاحدن بری دخی اشارتی قلم فقیر ایل یازلد یعنی
اوزره چونکه نسوان غالب احوالده برداعیه غلبه قوه شهویه و غضبیه اغصاب ایل متصفدر
اولر ایل نکاحله اکل اخلاق حیده اولان صفت حلی استعمال وادمان و بوتقریله تریه نفس
ور یا صندیده بولندرق سرمایه عرفان و لاسیا خلق عظیم ایل موصوف اولان بی کریم حلیم علیه
افضل الصلوة و الله سلیم افندیمرک سنت سنبه لاله اسنان حاصل اولور و فی الحقیقه سوه خلق
مقتضیاتنه حمل و تحمل اخلاق ابرار و صنیع اخباردر و حمل و تحمل مرقومک صنیع اخبار اولد یعنی
بدهات عقلمه نبوت یافته اولوب دلیل سمعی دخی عایشه صدیق رضی الله تعالی عنهادن مروی
اولان خبردر که سوه خلق اولان بر جاریه لری فوت اولدده بکا بیور مشدر سبب بکاستندن
لیدی العجب سؤل اولدقدده جاریه مزبور دن سوه خلقته بناء صادره اولان افعال مغضبه سی

مت فتنه تحمل ایل اوله بقم اجر فوتیه بنی فوت ایدی او اجره تحسیر ابکا ایدرم بیور مشدر انشهی

باب الرابع والسبعون

اشو یتش درد نبی باب خیرک یعنی باده نک ذم و تحریم و نهینه دائردر (جامع المستطرف مرحوم
دیر که جناب حکیم مطلق عزشانه خیر حقنده (قلت) یعنی ذم و تحریمنده اوج آیت کریمه
انزال بیوردیکه بری (یسئلونک عن الخمر والميسر قل فیهما اثم کبیر و منافع للناس و اثمها کبیر
من نفعهما) نص جلیلدر که بونک تولد نصکره امت اجابتک بعضی خیری شارب و بعضی
تارک اولدیلر شول واقعه یکه که امتدن بر کیمه ایچوب نمازده شر و عد نصکره کیفیت نشو شربله
نماز بنی یوزدی بونک اوزر بنه قوله تعالی (یا ایها الذین آمنوا لا تقر بوا الصلوة و اثم سکاری)
آیت کریمه سی نزول ایلدی و اشو نهیدن صکره مسلمیدن ایچنلر ایچدی و ترک ایدنلر ترکرنده
دائم اولدیلر تا که امتدن بر ذات ایچوب داعیه سکاریله دوه چکه سی ککله عبد الرحمن بن عوف
رضی الله تعالی عنهما اوروب رأسی یاردیفندن باشقه بدر غراستنده مقتول اولان قتلا مشرکک
مرثیه سی اولوب اسود بن بعفرک نظم ابتدکی (قلت) و مفهومی حاشا هجو اهل دین اولغله
عینتی یازمه ده قلم فقیر انا مل کترانه مه یازم الکی چک بهی جسور دیو لایقجه جواب و بریدی
مهملات باطله ترغ ساز نوحه اولد یعنی درگاه ملائک پناه حضرت سرور کائنات علیه و علی آله
و اصحابه اکل الصلوات و التسلیات افندیزه واصل اولدقدده سعادت سرای همایونلرندن
رداء شریفه لری نک ذیلنی جرایله تحصیل رضای حق تعالی ایچون غضبک اوله رق خروج و دست
معجزه پیوست علایزنده بولسان شبی ضرب ایدرک (اعوذ بالله من غضب الله و غضب رسوله)
بیور دیلر و اشو حالک عقبنده (انما یرید الشیطان ان یوقع بینکم العداوة و البغضاء فی الخمر
و الميسر و یصدکم عن ذکر الله و عن الصلوة فهل اثم مشهور) نص جلیلی نازل اولدقدده
عمر رضی الله تعالی عنه و کدا (انتهینا انتهینا) دیو فرمانبر امر الهی اولدی (انتهی ماقاله الجامع)
چند قطعه نسخ مستطرفده شیخ رأس ماده سی و شرب شراب و نوحه فاروق اعظم رضی الله تعالی
عنهما اسناد صورتنده یازلش کورلدی لکن دست دسبده اهل رفض ایل درج اولدیفنه
اشباه اولنسون زرا ذکر آتی اقوال اهل تفسیرده امتاده مذکور بوقدر حتی صاحب الکشف
بیله شرب و شیخ و نوحه دیگرک افعالی اولد یعنی نصیر یچ ایتشدر اصل مستطرف نسخندن اشو
دسبده اوسی کورلده صاحب مستطرفه طعن اولنما فی نیت خبریه سبله اشو مخطره فقیرانه ضم
اولنمدر فلا تعقل (قلت) یضاوی و صاحب الکشف و محشون بیانلرنجه بر و تیره اجمال ابضاح
نقل یچل مذکور بودر که (وقتا که مکرمه ده مقام تعداد نعمده و امتان شایان الهی ده (ومن ثمرات
الفیض والاعصاب تتخذون منه سکرا) نصی نزول ایلد که مسلمون خیری ایچر ل ایدی یعنی حلال
ایدی بس عمر ایل معاذ و دخی اصحاب کر آمدن بعض ذوات رضی الله تعالی عنهم حضور سعاده
واروب یار رسول الله خیرک حکمنده افتا اولنسون کیم مذهبه عقلدر یعنی خیر کثرت اوزره جای
ذهاب عقلدر دیو بیان حکمنی رجا و نهینه یعنی ایتد کلرنده (یسئلونک عن الخمر و الميسر الا یت
نزول ایدیمک وازی (منافع للناس) قول کر بمنه نظرا شرب ایتدیلر و قوم دیگر (و اثمها
اکبر من نفعهما) قول جلیله نظر اترک ایلدیلر بعده عبد الرحمن بن عوف رضی الله تعالی عنه
براز کیمه لی منزله دعوت ایدوب اول کیمه ل ایچدیلر و سکران اولدیلر و حال سکرده ایچلرندن
بری امام اولوب سوره کافرونده بر آیت کریمه بی نماز یوزیلور صورنده بکاش او قودی و اشو
واقعه (لا تقر بوا الصلوة و اثم سکاری) نصک سبب نزولی اوله رف نزول ایلدی و بونک اوزر بنه
خیری ایچنلر اولدی شوکونه که بعض ذوات کرام برشی که بزمله نماز یتنه حیلولت ایدر یعنی نماز

ماذ اوله انده خير يوقدر بولگا اترك اينديلو بعضيلري اوقات صلواته ايجوب اوقات مذكوره نك
غيرنده ينه ايجرز ايدى شومورنده كه شرب استرسه يانسو نمازند نصكره ايجوب صباحلده
سكرى زائل اولقله صباح نماز ين قبلار وصلاة فجرى بعد الاقامه ينه ايجر واويله وقتنده عجو
كلكله قاقوب صلاة ظهري قبلار ايدى بوحالك اوزرينه برازايم هرورنده نصكره حبان بن مالك
سعد بن ابى وقاصى رضى الله تعالى عنهما وسائر بنى دعوت ايدوب خان حال سكر پرده كش
شعور اولد قد ه تفاخره وانشاد شعره باشلرر واول صره ده سعد دخی انصار كرامك هجو بنى
مشقل اولان شعر آخرى انشادنده يعنى اوقود قد ه هججلس اولان برانصارى ذكر اولنان
چكه ككيله سه دك باشى ياردى وسه دخی حضور سعادته واروب شكايه ايلدى اوشاده عمر الفاروق
رضى الله تعالى عنه حضور سعادته بولمله (اللهم بين لنا في الخمر بينا شافيا) ديودنا ايلكله
دعاى عمرى رضى الله تعالى عنه هذ ف اجايته رسیده اولوب في الحال (يا ايها الذين آمنوا انما
الخمر والميسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشيطان فاجتنبوه لعلكم تفلحون انما يريد
الرب ان يوقع بينكم العداوة والبغضاء في الخمر والميسر ويصدكم عن ذكر الله وعن الصلوة
فهل اتم متهمون) نظم صريح جليل جلى الدلائل زول ايلوب خرك ومذكورات سائر نك
حكم حرملى تبين ايلدى عمر رضى الله تعالى عنه املك حصوله تشكرا بعد الزول (انتهينا
يارب) ديودنا ايلكدر (قلت) اتم كبير بيان الهى سندن نصكره (فاجتنبوه) ذهى الهى سى
تزلته دك بعض كبار احكامك شرب خرا ايلكدر ينه داروارد اولان روايت اوزره اتم كبير تعبير نك
حرمت خره دليل اولسى خصوصنده محقق نيسا بورينك وبيضاوينك وبعض محققينك
بخبرى اولوب واشكالات كورينوب بالاخره بعض طالب علم روايت شرب اخبار احاددن اولوب
على تسليم وروده مطلقا دلالت نص كايه معارض اولماز و بصورنده حرمت خره (ويسئلونك
عن الخمر والميسر الاية) دليل اولوب (انما يريد الشيطان ان يوقع الاية) آيت كريمه سى
حرمت مذكوره دليل مؤكد اولد بغي تبين ايدر ديديكى دافع اشكالات اولور مطالعه اولمشدر
تفصيله اطلاق قصد ايدنر محللرينه مراجعت ايد ل (يقول الفقير ايضا) محققين اعلام
خرك بعد نصكره براز زمان اصلى اوزره درجه اباحه ده براغمسته بعده بوجه مشروح انكاه
ابتان اولمشه بعده اول اوقات صلواته شربى نهي اولنوب بعده متعاقبا ومؤكدا تدر بجله
ذهبنه دار بعض حكم ونكت يازمشدرر محللرينه مراجعتله نظر اولنه وشرع اطهره علوشانه
دقت قبله (كتب كلاميه ده تصريح و تفصيل اولنان بر آهين اوزره ذات وصفات مقدسه
الهييه زمان جريان ايجوب علم از بسنده اولان احكام الهيه سنده تغير يوقدر و بزه نسبتله اولان
امرو نهى الهى ده اولان نسخ وتبدل احكام امرو نهى موقت حكمنده در و بونك سر و كنهى
ادراكدن عقول بشريه قاصر اولوب همان خبر صادق امرينه امثال وحقايتن قصد يقدن
باشقه مأمور بغير يوقدر ايله سى حسه منتهى اولان علوم حكيميه ده دخی براز مسائل واردر كه
تحقيقندن نيجه افلاطون كى حكما عاجز قالمشدرر فكيفكه مسائل الهيتدن عاجز قالميه ل بونده
(ماللزاب ورب الارباب) ديمكدن غبرى سوز يوقدر والسلام (جامع المستطرف آيات مذكوره
برمنوال محرر تحرير و بيان نصكره) ومن الاخبار المتفق عليها في تحريمها (ديوب يعنى خرك
خريمه دار اهل حديث عندنده متفق عليها اخبارندن رد يو (لايدخل الجنة مد من خمر)
ودخی (اول مانها نى ر بى بعد عبادة الاوثان شرب الخمر وملاحات الرجال) خير بنى تحرير
المشدرر كه حسب الظاهر او كينك مفهوى (جته مد من باده كيرمن) (قلت) خبر ثانی مسند
دليله (اول مانها نى ر بى ونهاى عند شرب الخمر وعبادة الاوثان وملاحات الرجال) لفظنده

ام سلمه دن رضى الله تعالى عنها مروى اوله رق مسطور اولوب وملاحات الرجال طيت الرجل
اذالمته د بو اجتماع دن مشتق اولد بغي اشعار قلمشدرر واختريده ملاحات نزاع
ايد شكم دبو تفسير اولمشدرر بوصورنده مفاد خبر ابتداى عهد نهى شرب خمر وعبادت
اوثان وناس ايله نزاع نابجادن اولدى ديمك اولد بغي مقتضاي لغتدر (قلت) عند اهل السنة
والجماعة عمل ايمان دن جزء اولما د يغنه بشاء نص قطعى ايله حرام اولد بغي متحقق
اولان شيلري مادامكه حرمى ناطق اولان نصي انكار ايجبه او حرامى ارتكاب ايدن كافر اولماز كه
جته كيرمبوب جهنمه مخلد اوله اشته اهل حديث بو مقوله محرماتى مرتكب اوللر حققرنده
وعبدالوارد اولان احاديث نبويه دن مقصود ترهيب وتخويف اولوب كافر ك جزاسيله مجازاة
صورنده اولسى ترهيبى تاكيددر ديوب جامع صغبر سبوطيه مضبوط (لايدخل الجنة الارحيم)
و (لايدخل الجنة فاطم) و (لايدخل الجنة خب ولايخيل ولايمان) و (لايدخل الجنة
من لايمان جاره بوايقه) و (لايدخل الجنة سى الملكة) احاديث شريفة ل ر بى وبومقوله اولان
سائر اخبار وارده فى اصول كتاب وسنت اوزره يا بوجه محرر نص قاطعه اولان منهياتيه نصي
انكار ايدر سه جته كيرمن زو ياخود مد من خمر اوليان وصله ارحامى قطع ايجمن وخدعه كار
ومفسد اوليان ويخل ايجوبده زكائى ويرن واوزرينه اتقافى واجب اولنلري اتقاف ايدن و امتنان
ايد بغي اوليان وقومشوسى مضرتندن وداهيه سندن امين اولنر و قوللرينه سى الصنيعة والمعاملة
اوليانر حققرنده اماد اولان مقام مخصوصله ذكرا اولنان شيلرك خرقنده اولنر واصل
اوله منزل و ياخود مخافين مرقومه اولا جهنمه كيروب وكاهى مقدارى ياتوب بووجهله نار ايله
تظهير اولمشدرر اول امرده جته كيره منزل وكاهى اضرا جار كى تعدى مقوله سندن ايسد
تعدى ابتديكى كيميه عفو وحلال ايجد كيه بهشته دخول ايد من ديوتا ويل وتوفيق ايجمشدرر
(ذكر اولنان ايكنجى خبردن سلطان الانبياء والمرسلين افنديمن حضرتلري عليه و عابهم
الصلوات والتسليمات بعد البعث وقبل التحريم شرب خمر دن تنزيه الهى ايله مزة اولدقلىرى
مستغادر اموالات همايونلرندن بهشت سعادتلرينه قدرينه شرايع سابقه ايله شريعت لاحقه رنده
حرام قلنان كافه اشبادن ارهاصات قبيلندن اوله رق مصون اولدقلىرى اهل سربازمشدرر
بوصورنده (نهائى) تعبيرى ملك واسطه سبله دخی ديمك اولد بغي متبادر خاطر بعض طالب
علم رونبى اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم افنديمرك شرايع سابقه ايله عمله داراولان بحث كلى
اصولدن تحقيق تام شرحده مشروحدر مراجعت اولنه انتهى (قلت) عن على رضى الله
تعالى عنه لو وقعت قسرة من خمر في بئر فنبئت مكانها مثارة لم يؤذن عليها ولو وقعت في بئر
ثم جف ونبت فيها الكلاء لم اعره (قلت) اشبو روايت عليه فى صاحب الكشاف زنجشدرى
(انما الخمر والميسر الاية) تفسيرنده يازوب آخر روايتده (وهذا هو الايمان حقا) ديوستايش
ايجمشدرر وبو كلام على رضى الله عنه هك مفهوى خردن برقطره قيو به طامليوب بعده اوقبونك
برينه اكر برناره يابلسه اومناره نك اوزرينده بن اذان اوقوم وقطرة خمر بر بخره دوشوب بعده بخرم قوم
قوروبوبانده اوتلر بيه بن او اوتده حيوانى اوتلتمام ديمك اولور زنجشدرىك اشبو كلامى شاده اشته
الحق ايمان بودر يعنى مؤمنين مناهى الهيه امثاله بويله اولميدر ديديكى حسب الظاهر درست
قول ايسه ده ملا حظة عاجزانه م اوزره كشافنده معتقداته متعلق برلده اصلا فوت ايجديكى
روش ته صب اعترال مقتضا سنجه بوى اعترال استنمام اواند بغي كتب كلاميه فى مطالعة ايدنلره
اشكاردر (جامع المستطرف مرحوم اخباردم خمرى بعد التحريم هكلام جا عليه ده يعنى وقت فترده
تعاضى بنت عبيدن يعنى شرب خردن كف يدايدن مشاهير قوم عربى ذكر ايتكله عبارته سى شوبيله

ترجمه اولنور که (قریش قبيله مقبوله سی اولورندن وجوادلردن عبدالله بن جدعان برکون امیه بن
الصلت النقی ایله همیزم نوش شراب اولور و بخار سکر قبه دماغنه چقد قد امیه کوزینی
ضرب ایدر وقتا که عین امیه فان جناخته دونوب و دمع دیده سی یاقوت مذابه بکره یوب
ذهابندن خوف اولنور هیئته صباحلده بنی ابن جدعان کورنجه کیجه هنکامی اوردیغندن غافل
اوله برق ابن الصلته (مابال عینک) یعنی کوزیکه تولدی دیچک امیه سکونه وارنکرار ابن جدعان
الحاج ایچکله امیه یابو حاده ک صاحبی دون کیجه سن دکلیدک دیو اخطار ایلدکده یابنم شریع
بودر جمیه بانغ اولدیمنی من بعد ایچم و سکا ایکی کونلک دیتدر دیوب اون بیک درهم اعطا
و یوندن سکره خیری طعم بکا حرام اولسون دیوب انقا ایچمدر (و هنکام مرقومه خیری ترک
ایدوب ایچمیه ک بری دخی قبس بن عاصم و بری دخی عباس بن مرداسدر و قبس مرقومک
سبب تنفری دخی شویله اولشکه برکیجه زیاده مست اولغله قزینه یاخود همیشره سته شکر
و و و و و دخی فرار ایدر وقتا که صباح اولوب و صدوی کلوب فزانه زده دیو صورار
یاسن کیجه ایچره نه یایدیکی بیلز مین دینلوب ماجری اخبار اولدقده * کار تقوایه اهتمام
ایتدی * نفسنه باده بی حرام ایتدی (ابن عاصم دخی برلیله قراده یعنی مهتدیه زهنکاهه
حقوب سرخوش اولدقده (لایح حتی ازله) یعنی عین ایله قمری زمینه ایندرنجه بورادن
کتم دیوب متعاقبا صحرایه باشرو و نبات انسانی یوزی اوزره دوشوب لاشه کی صباحه قدر
قنوب صباح اولدقده صحرایه او یانوب حال سفاهت اشتاالی کوردکده بنم بودیوانه کانه حالم
نهدر دیو صورر ما جرای خبر و پردکرنده غایتله حیا ایدوب قسم مؤکدایله ارتق ایدی باده ایچم
دیو اند ایچوب ترک ایتشد (ینه مسکرادن ساغر ادمانی نهی ایدن اشرف قبيله سعد بن
سالمه در (لم لا تشرب النبیذ) یعنی خرما شرابی نیچون نوش ایچم سن دیو سوال ایند کلرند
(کت کتیه نه تعالی و قبيله لایس) دیمدر که مضافه عاجزه اوزره مفادی امتثال نهی
خود بخود ایچمکی قصد ایتدم لکن ابرام احبا اولورسه نه چاره خاطر لینه رعایتله کاهیجه
قولت اولور دیمک اوله بیلور و بو کلامک مفهومی که (نبذک چوغنی حق تعالی ایچون ترک ایتدم
و آرزینی ناسه ترک ایتدم) دیمکدر فقیرانه یازمش اولدیقم مفاد دن باشقه بر لازم ممانسی خاطر
اهل کماله کاورسه اشارت ایدر (شاعر ماهر مشهور نصیب برکون عضمای شامدن برینک
حضور ینه داخل اولدقده اوعظیم الجاه انشاد شعرایت دیو امر ایدر نصیب نغزم و انشاد
ایتدکده اشعار ینه غایتله محظوظ اولوب نصیبی صله کثیره ایله مسرور ایتدکده نصکره طعام
آماده قیلغله نصیبی سفره به آلوب برابر تناوله باشلر و صاحب الطعام (یانبیب هل لك
فیما یشام علیه) یعنی ای نصیب کند یله منادمه اولنور شیدن سنک ایچون نصیب وارمدر
یعنی نشوه بخش خاطر اولان مسکری ایچره بیس دیو تکلیف نوش شراب ایتدکده نصیب دخی
ای امیر (جلدی اسود و خلقی مشوه و وجهی قبیح و انما بلفنی بحالستک و موا کلنک عقلی وانا کره
ان ادخل علیه مایه قصه) یعنی بدتمک در بیسی سیاهدر یعنی زنجی بی و خلقتم و یوزم چرکیدر
بی حال نفرت الجاده ذات والا کزایله بحالست و سیما بو سیما ایله برابر طعام ایتک شرفنه منی عقم و شعورم
وامسل ایلدی بن دولته سبب اولان عقلی نافص ایدیچی شئی سوم و استه مم دیو اعتذار
قیلدقده او امیر اشبو اعتذار نصیبی کال اوزره استعسان ایله تکرار مظهر احسان ییکرانی
قیلشد (منقولدر که حجاج معروف لمصلحه عرافدن ولید کاور حضور ینه دخیولنده ولید
طعامده یولغله حجاجه (هل لك فی الشراب) دیو تکلیف نوش عفار ایدر حجاج دخی ای امیر
امیر یکدشته افت ایدم لکن بن مالک ه افده معینده اولالری وناسی اندن منع ایچم ایدم بن

جمع اولدیم یعنی ایستدیم ایسی حافی استیث دیو منع ایلمکی کر به عد ایدر مکه باری تعالی
ونقدس (ومارید ان اخذکم الی ما یمیکم عنه) ودخی (تأمر و ن لئاس بالبر و سون انفسکم)
پوره شد دیو اعتذار ایتشد (قلت) اشبو نصاریان اولنه چقی تفصیلی مانع دکلدر زیرا
مدلولاری نه دیمک اولدیغنی تفاسیرده واردر مراجعت اولنه (ثم قلت) واقعا امر معروف ونهی عن
المنکر که یازدقاری شرطلرینه رعایتله اقسام معلومه سی اوزره ایستدیمک شوشی شرعا حسندر
اشدک وشوشی شرعا قیچدر ایشدک دیمکدن عبارت اولوب یونلری دین کیسه دخی مکلف
وأمور اولغله امرایسه امثال ونهی ایسه اجتناب ایتک اوزر ینه فرضدر و لکن کندو متصف
اولدقده امر ونهیک تأثیری اولماز که حجاجک مقصود یاشته اون تأثیر دیمکد ر یوقسه بعض
اذهان تبادر ایدن معنی دکلدر که بعض کیسه امر معروف ونهی منکری متصف اولیان
کیسه دیه مزل درلر یوایسه شرعک وعقلک خلافت ملاسدرز بر معتبرات کتب حنفیه دن
(الحاوی القدسی) نام کابک استخسانده محرر اولان (ولایتک مرتکب النهی النهی عن المنکر
فانه اذا ترک فرضا لایجوز ان یتزک فرضا آخر و کذا من ترک العمل بالمال لایجوز ان یتزک فرضا
آخر) مسئله سی ایله معتبرات فتاوی حنفیه دن یزایه ک کتاب الکراهیه سنده محرر (رأی
منکرا وهو ممن یرتکبه ینهاه لان الواجب علیه شئان فلنک احد هب لایزک الاخر) عبار سنده
یازیلان مسئله مؤکده ناطق اولدقاری اوزره ایکی فرضک بری که مثلا یوزاده نجر نهی بی
ایچم ماکدر و بری دخی اونهی بی ارتکاب ایدن کیسه به شرطنه رعایت ایدرک ایچمه دیو
نمیدر اشبو ایکی فرضک بری ترک ایچکله دیگر فرضی ترک لازم کلز و کذلک ضروریات دینه دن
اولان علم متضایله عامل اولیان کیسه تحصیل فرض اولان علمه تحضیل و طلبی ترک ایتک
یعنی مثلا نمازی قیطان کیسه صلاه دار اولان مسائلی تعلم ایتماک لازم کلز فقط نهی اولان
شئی اشلیان کیسه ک نهی منکرده کلامی زیاده تأثیر ایدر و علیه عمل ایدن ذات فضیلتلوسه حلتو
بلکه دوللو و عیانلو اولور و تأثیر ایتم و نهی مانع امر ونهی اولماز و کابین مرقومین و سائر نده
اولان مسئله مرقومه بی فاضل برکوی دخی بعض رساله معتبره سنده یازمشد (وعند البعض
مستور بطون معتبرات اولان اشو مسئله نک مفادینی از بره سهولتله الله رقی نفی شامل
اولسون نیتله چند سال مقدم قلم اسعد فقیرک درجه نقطه موفق اولدیغنی * ترک ونهی
منکر اولشکن وجبیه ذمه * ناصح فاسق نه دن مدخول اولورای بو الفضول * هر دو واجبدن
برین ترک ایله ساقطی اولور * واجب آخر تفکر ایله بر حکم اصول * قطعه سی تحفه اهل
افصاف قیلندی و منه التوفیق (براعراب بلیغه) (لم لا تشرب النبیذ) دیو مداما قوللش
اولدیغنی قیلدی ترکنک سبی صورادقده (لا تشرب ما یشرب عقلی) یعنی عقلی محالطه
ایدیچی و قارشد ر بیجی ترکیه سی عقلی یوزان شئی ایچم دیمدر (جناب ضحاک بن مزاحم
برشارب نبیذ) (ما تصنع بشارب النبیذ) یعنی شرب نبیذ ایله نه یاپرسن یعنی عملی نه درونه سندن
خوشنورسن دیو صورر او شارب دخی بهضم طعامی بد یکم یکمی معده مده اوقالتور و کسر
ایدر دیمک سائل ناصح مشار الیه بر طریقه مشاکله (اما انه بهضم من دینک ومن عقلاک
اکثر) یعنی طعامی هضم ایتسون امدایتکدن و عقلکدن کسر ایتدیکی مقدارل هضم اولتان
طعامکدن اکثر در دیو مسکرک مؤدی ارتکاب منهیات و محرمات و باعث نقصان هوش اولدیغنی
بلیغانه بیان ایتشد (ابن ابی الوفا شرب خردن نهی اولتان قومنه یعنی متعلقانه خطایا * الا بالقوی
ایس فی الحمر رفقه * فلا تقر بوا منها فلست بفاعل * فانی رأیت الحمر شربا ولم یزل * اخو
الحمر لا تشرب الا بالاول * شرب الحمر کما شرب الخمر که مضافه ای قیوم * شرب الخمر کما شرب الخمر

شان و رفعت یوقدر یعنی ایچنی دنی و وضع و ذلیل ایدر صافک اکا بنا شیمک و بندخی اشلیچی
و ایچچی دیکم زیر این خجری شویله مشاهده ایتدم و جزیم و یقین شویله در که مداومه مداوم
و مواظب و خجری ملازم و ملازم اولانرا شراره زلزلرینه و خرابات و کارخانه کثرت اوزره ملازم
یا خود زیاده کونو مزلله ده حلول ایدیچی اولورل و دایما مذات و خسران بولورل دیمکدر
(حسن بصری حضرتلری) لو کان العقل یشتی لتغای الناس فی ثمنه فالعجب لمن یشتی
بماله ما یفسد لعقله یعنی اگر جوهر عقل و هوش بازار روزکار ده انور اولسه ایدی ثمنده ناس
تغالی ایدرل یعنی طالبلری بهاسنی چوغالدیرل ایدی یا خود زیاده بهایله آلورل اویله نفیس شبد ر
حال بویله ایکن اوشتی نفیسی و جوهر کرانبهائی عزت انیسی فساد پذیر ایدر جک شی خبیسه
یعنی عقلی مختل قبله جق خجری نقد و مالبه مشتری و خریدار اولان بد مشربله تعجب اولور
دیمکدر رضی الله تعالی عنده (جامع المستطرف بوراده) من بات سکرانا بات لاشیضان عروضا
کلامنی حدیث شریف اولتی اوزره قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم تعیر یله تسطیر
ایلمشدر اوکا قال علیه الصلاة والسلام (مفهومه) سرخوش اوله رق یانی یعنی اویویان کیمسه
شیطان کویکوا ولدینی حالد یامش و او یومش اوور دیمکدر وعهده بشرده اولان بلا غنک
مرتبه قصواسنده در کالایخی علی القطن البلیغ مناوی مرحوم (من بات علی ظهر بیت لبس
علیه حجار فقد برئت منه الذمة) حدیثده بات افظنی ای نام دیو تفسیر ایدوب اکثر یا نوم
کیجه ایچره اولدیفندن نوم یتوت ایلر تعیر یورلشدر دیو مناسبتی یان ایلمشدر (قلت)
کاهیجه یتوت و ظلل ایلر زمانک کلبسی ایلر تعیر و دوا مندن اخبار اولدیفنی یته مناوی (ایاکم
والوصال) الحدیث قول شریفی شرحنده یازمشدر (الخر داعیه الی کل شر) بوسکلام
عربی عبسی علیه السلام قولی ترجمه سیدر که خجری هر شره سبب اولدیفنی افاده ایدر (ذم
نیزده و شیوعنده بعض شعرا * بلوت النبیین فی کل بلدة * فلبس لاخوان الذیذ حفاظ
* اذا دارت الارطال ارضوک بالمئی * وان فقدوها فالوجه غلاظ * قطعه سن نظم ایتمشدر که
مالی و تقدیری هر بلده ده نبیذ جیلر و سائر مسکرات سکرانی اولانرا ایلر مبتلا قیلندم یعنی نبیذ
و سائر میان ناسده شیوع بولوب هر کس شرب مسکرایله مبتلا اولغله ناچار انلرله اختلاط
بلاسته اوغرام و بویلا دیکیدر که مسکرات شربنه مداوم اولاندره محافظه یعنی منهیاتن
مجانبت اولماغله بندخی حکم مقارنتله اهل بخوردن اولدم و انلر مخالفتده اولوب شرب نبیذ
ایتمه جک اولسم یوزلری قبیلر شوب چهره ل بن بدن و جو برلر و اما بجلسارنده رطل کران
دورایسته یعنی انلرله بولبول عبش و نوش ایتم سندن یعنی بدن مقصودلری اوزره راضی اولوب
التفات ایدرل لکن روش موافقت سلامت معاده سدرآه و طور مخالفت ایهه بوجه اعتیاد
سهولت معاشه مانع بر وضع مضایقه پناه اولغله اشبو و جهین ایلر نبیذ بر بلای دوبالادر
دیمکدر بلوت مجهول مخاطب اولدیفنی صورنده ارضوک خطابی حقیقت اوزره مستعملدر
و اما محتمل اولدیفنی اوزره نفس متکلم مجهول ایهه ارضوک تعیرنده التفات و تجرید اسلوبلری
کورندیکی معانی آشالره روشنادر (بر حکیم ذی فنون * ایاک و اخوان الذیذ قینا انت متوج
عندهم مخدوم مکرم معظم اذ زلت بك القدم بفروک علی شریک السلم * فاحفظ قول القائل *
* وکل اناس یحفظون حریمهم * ولبس لاصحاب الذیذ حریم * لئن قلت هذا لم افل عن
جهنم * وکسی باعده من عظیم * دیمکدر که مدولی قدح کس نبیذ و خجری صدفن که
حین عشرته یانلرنده معزز و محترم ایکن ایانک سورجیدیکی آند سنی سلم دیکنی اوزره سوروبوب
ایزانی قد حدیثد کویکوا کویکوا سبب سوره اولان مسکرات ایلر اولوب دوامه و خلوصه

مقارن د کادر سکامیل و رکونلری داعیه هوا یله اولمخن ثابت قدم میدان و فاولد قلدن کردش
روزکار ایلر انسان دوچار مرلقه اولور و بر بلایه گرفتار ایلر حالت یأس و اضطراب بولور ایهه
تخلیصه دامن درمیان غیرت اولماق قلدن باشقه همد ملرندن ادنی مرتبه ده طبع سفاقت
تعلیمینه مخالف از قضا و بلا اختیار یا خود حسب البشریه بر حرکت کورلر ایهه عفو و صفح
ایتمیوب و تحقیق امر ایهه باقیوب فی الحال حفره تنکب و تحقیر و نکدر بره او بیچاره بی اثر
و بنم بوقولمی ناطق اولان شوهر شاعر ماهر حکمت شناسی دخی از بر ایلر که مضمونی ارباب
نبیذ انسانک حیوانندن تمیزینه سبب اولوب هر کسک وقایه سنه چالشد قلدی ناهوسی محافظه قیلنده
اولمازلور و قوملرک و حالده اولد قلدی بن عن جهل بیان ایتمدم و هر نقد و نوش نبیذ ایهه ده میان
فساده کوردیکم معامله لیدن استدلال ایدرک تحصیل علم و یقین ایلدم دیمکدر (قلت) بوصورنده
اومه ولردن دور اولوب و اختلاط ایتمیوب همان سلامت دارینی موقظ و مروج اولان اهل
عقله مقارنت قبل و قوله تعالی (و کونوا مع الصادقین) نص شریفی امرینه ازجان و دل امثال
ایلر شرف کینونت اهل صدق و صفا و کسب فیض ارباب حب و ونا ایچون ایشان روشندلانک
دامن نبیلرینه دودست سعی وجد ایلر صابر مألده حکیمانه بر نصیحت مداله در (سلم فتح
سین و لام ایلر بادیه ده بترد کنلی اغا جک دخی آدیدر) اعرج طائی توبه میدر و ترک شعر بخواراده
* ترک الشعر و اسندلت منه * اذا داعی صلاة الصبح قاما * کاب الله لبس له شریک
* وودعت المدامه و التداما * نظم صلاح افراستی انشا فیلشدر * و من المجنون فی ذلک *
یعنی حالت مستی ایلر وقوعه کلان بر مسخره لقی حکایه در که برید مست شخص کیدر کن
دوشوب قالور و یاندیفنی برده استعانه یولندن نعره اوردنده باشی اوچنه بر کویک کلوب طودا قلدی
یلامغه باشلر شخص بی شه و رایسه کابی کند ی کبی انسان کای ایدوب قبیلر بلغا دن بولمغله
(خدموک بنوک و لاعدموک) اوغلرک سکا خدمتکار اوله و سنی معدوم قیلدر یعنی اولادک
یوغیه اوله و سنکله برابر چوق یاشه یلر دیو دعا ایدر پس سک شفتین لحس و راستده رویت
بول ایدیجک (ماء حار ایضا فکن فی البرکة) بوسودخی صحاق یعنی بویله صحاق صوابله
یوز یقه ماسنه نه دیمی همان برکنده دایم اول دیو بر قاندخی دعا ایتمشدر (قلت) دعای اولک
اعرابی (اکلونی البراغیث) ولا بارک الله تعالی اعرابلری کبی ماول اولدیفنی اهل نخوه هویدا
و یانی بنان فقیر ایلر بوارک یوقار و ستملرنده قرین املادر (بعض بلغا اقسام بد مستانی یسانده
(السكراری ثلاثة فرد حرك رأسه فرقص وکلب هارش و نیج و حیه زویت فذامت) یعنی کویک
قازل سرخوشلر اوج کونه صورته ملحه ارای رزالندر که بری مایموند باشی تخریک ایدوب
اویز و بری قزدیرلش کویکدر که حاور و اوور و بری دخی چور کلغش ییلاندر که او یور
یعنی احوالری و کیفیتلری بوحیوانلرک حاللر یته بکرر دیمشدر (عقال الناسک مرداس بن جندام
اسدی به واروب سود استدکده خجری سود خلط ایتدیروب کچوق ایچر و در حال سرخوش
اولوب اوج کون کیچملر یله یله با صدرمه کبی یام یا می باتور قالور و او یاندقده مرداس (سفیت
عقالا بالمشیه شریبه * قالت بهقل الکاهلی عقال * قرعت بام الخل حبه قلبه * فلم یتعش
منها ثلاث لیل * قولنی نظم ایتمشدر (جامع المستطرف اشبو) الخمر مصباح المرور و لکنها
مفتتاح الشرور) قول مشهور بلیغنی یازوب یعنی یاده قندیل بزم شب ارای مسرات عا جله
دنویه ایهه ده مد تک ابواب شرور عا جله دنیا ی فانیه و مفتاح مشقت اجله دار باقیه
اولد یغی بندینی کلام مذکور ایلر یلدر و بویابی دخی اتمام و (اللهم تب علینا
وعلی العصاة و المذنبین برحمتک یا ارحم الراحمین استغفار و نیاز یله ابراز حسن ختام قیلشدر

اشبوتش بسنجی باب مزاحده و مزاحدن نمی ده و رخصتده و انبساط و تنعمده وارد اولان
 اخبار واقوال و اشعار و فصل بفصل بیان ایدر (قلت) وادقوله فتح میم و سکون زای ایل
 اوچنجی بایدن اوله رق مزاح لطیفه ایتمکدر دیوب لطیفه دخی خورنه دیو ترجمه ایش و بیست
 ضمیمه مزاح اسعدر خورنه قنای و میم کسریله مزاح مصدر اولوب خورنه شقی معنایستدر
 دیمشدر (و شتمثل شرحده مناوی فاضل مزاح بر کیمسه نک دیگر کیمسه ایل اذاسم ایل ایل
 دیو تعریف ایدوب اشبو تعریف ایل استهزا و سخریه خارج قاور دیمشدر (الفصل الاول)
 اشبو فصل منهی اولان مزاح یا نندهدر (جامع المستطرف) المزاح استراح من الشيطان و اخذاع
 من الهوى (کلامی مقول ذات رسالتناه علیه الصلاة والسلام اولوق اوزره نحر را ایلشدر که مة ضاسی
 مزاحدن نهیدر (وعلى المرتضى رضى الله تعالى عنه قولی اولوق اوزره) (ما مزاح امره مزاحه
 الا من عقله حجة) و دخی (ایلا ان تذکر من الکلام ما یكون مضحکا و ان حکیت عن غیرک
 کلامیله) (عمر رضى الله تعالى عنه بلاده نصب ایلدکری و لاة و حکامته) (امنع الناس من المزاح
 فانه یذهب بالمرؤة و یوثر الصدور) دیوناسی مزاحدن نمی بایند امر نشر ایش اولدقربنی دخی تسطیر
 ایلشدر که یونلر دخی مزاحک عدم جواز بنی و مزاح مزیل عقل و سبب ضیق صدر و داعی غضب
 اولدیفنی ناطقه ر (نجنب شوم الهرل و نکد المزاح فانها بايان اذافحکالم یلقا الا بعد عسر) کلام
 بعض حکمادر که اذاقصد اولنان هرل ایل مزاح غیر مقبولک شامت و مضایقه تعیش ایل مجازاتلری
 متحقق اولدیفندن انلردن اجتناب ایل تنبیه و یونلر نفسک و هوانک میل ایلده چکی مستلذات
 شهویه سلفیه دن اولغله قبولی آجبله جق و یوزویر یله جک اولورسه یعنی تکرار ایل اعتبار
 اولندقدن فایقه لری یعنی ترکی دشوار اولدیفنی و صغیره ایکن کیره اوله جفنی تنفیردن عبارتدر
 (قلت) فی الحقیقه مزاح و هرله توغل اسایش تعیش مانع اولوب مبتلاسی دوچار بلا اولدیفنی
 توار میخ و تذکره شعرالده یازیلودر و عصر میرده دخی تخر به اولمش یعنی کورلشدر خلاصه افراطی
 خصوصاً غیره قبول و منتهی سی صافته جق شیدر (و بعض حکم دخی تنفیر مزاح غیره متبرده
 (لکل شیء یذو بذ العداوة المزاح) دیمشدر که هر شیک برنخمی واصلی اولغله مزاح یعنی
 شقا و خورنه دیدکری شی دخی عداوتک تخمیدر دیمکدر (حسن بصری حضر نلری) (ضحک المؤمن
 غفلة من عقله) دیمشدر که (قلت) بوقضیه حسنه ضحکه سبب اولان مزاح انسان
 مؤمنک غفلت عقلندن نشئت ایدر و غافل اولیان عاقل مؤمن ایسه کولمز زیر عاقل مؤمن دارینک
 حالتی و انجانی تفکر دن خالی دیکدر بر کیمسه که دنیانک بدیهی اولدیفنی اوزره تغیر بنی و فانی
 اولدیفنی و وقوعنه علی وجه البقین ایمان ابتدایی حال آخرت حقیقه نه صورته کورپنه چکنی
 یعنی ان شاء الله تعالی اهل نعمیدنمی و یاخود نعوذبه سبحانه ارباب جمیدنمی اوله جق یونلری
 فکر ایلده کولوب بلکه اغلر و محزون کزردیمکی انتاج ایدر رضى الله تعالى عنه (غروان بن غروان
 الرقاشی حضر نلردن مرویدر که مشار ایل دیمشدر که بن حضرت واجب الوجود و عز شانه ایل
 مشاهده ایدم یعنی یمین ایدم که قننی داره بنی ایصال یسوردیفنی بن کورمدیکه یعنی دارنیم
 و رضایه ادخال لطفنه مظهر اولوب العیاذ به تعالی دار بحیم قهرندن ازادیوردیفنی مشاهده
 ایتدیکه ضحک ایتیم دیوب و ارتحالنه قدر کولماشدر (بر کیمه اعراینک بری خیمه سندن چقبوب
 وادیده کزرن کن برتازه قره راست کلوب مروده ایدر یعنی شرکبر اوور قرایسه خاندان عفت
 و بلاغندن اولغله اعراینک بووضع حرامنی ردا (یا هذا مالک زاجر من عقلک اذا لم یکن لک واعظ
 من دینک) ای کیمسه فی الحقیقه سنک دینکدن واعظ و ناصحک یوقدر یعنی اگر دینک اولسه

ایدی علم ازایسی هر برشبی محیط اولان و ذات مقدسه برشی نهان اولیان پروردگار عالم
 عزوجل حضرت نلرینک قولرینه اولان امر و نهی یلوب بومعامله به جرأت ایتز ایدک لکن عقلک
 دخی یوغیش اولسه ایدی عقلک دخی نفسکه بوحاسر لانی ایتد دیوب سنی زجر و منع ایدردی
 مانده اولان کلام موجز بلغ مرقومی سو یلیجک اعرابی (والله ما یزانی الا الکواکب)
 زعی اوزره الزام ایدرم بوللویزی بلدزل دن غیر کیمسه کورده یعنی اوزره لقی تنهادر دیدیکه
 واقعا دختلک ظنی بلکه تحقیقی کی بتلسی ضروریات دینه دن اولان صفات ازلیه قدیمه الهیه بی
 بتلدیکنی و وجهانی کوستردی بعده دختدره فریده رابر (یا هذا فاین مکوکبها) ای شخص
 اشبو کواکب خالق و فاطری اولان باری تعالی زده در یعنی علما و احاطه حاضر و ناظر دیکلدر
 و اول عظیم الشان و باعز البرهان دن حیا و خوف ایتز مبسن دیمجک اعرابی بو کلام دردی النظام
 خجیل ایدوب و اعتذارده دیه جک سوز بنی کم ایتدیروب اعراینک وضع مذکوری هر نه قدر
 سعادت مقابلی شقاوت ایسه ده مزاح دیمک اولان شقایه بکررشی اولیوب خورنه اولسه ده
 تعریفی مرور ایدن بالکن انبساط دیمک اولان مزاح مقوله سندن دکل ایکن مقام اعتذارده
 (انما کنت مازحا) یعنی بن سکا وضع و قول مذکوری لطیفه ایدیفنی اولدیفنه حالده دیدم
 دیه دوشدکده اولیفنه فصیحه * فایک ایاک المزاح فانه * یجری علیک الطفل و الدنس
 التذلا * و یذهب ماء الوجه بعد اختفائه * و یورث بعد العز صاحبه الذلا * شعر بنی انسا
 و انشاد ایلشدر (قلت) دختر امیه رقومه نک بلاغت طبعیه منه دقت اولنه که کلام و نظم
 مذکورنده اعراینک احوالی خورده سال تفرس ایله محقق الوقوعده مستعمل اذالغظنی اتیان و مزاح
 معتبر و غیر معتبری بالطبع ادراک و رونق وجه و ناموسدن عبارت ماء الوجهک محافظه سی لزوی
 بدیهی ایکن بجزه نک عملیه بر باد اوله جفن بیان لفظی و معنوی ایل اعرابی بی الزام خلاصه
 معلوم اهل دانش اولدیفنی و جوه کثیره ایله اجرای بلاغت فیلشدر و اشبوهر اولکاده برکونه
 جاری اولان وزنه و تقطیعنه مختص اولیان طبیعت شعریه و بلاغته که حیواندن انسانی تمیز ایدن
 قوه ناطقه نک و علم و ادراکک حیادت و قوتندن انسانده و دیعه اولان بر جوهه غیبیه در که اشبو
 طبیعت ایله شرفیاب اتصاف اولنرده بر قوت ادراک و هییه و جبلیه واردر که انکله اشیانک
 ماهیتلرینه و کیفیت و احوالرینه و بررلرینه اولان نسبتلرینه و مراتب متفاوتده اولان ملازمه لرینه
 و سمع بشرده کائن اطلاق حاصل اولور (اشبو مدعا به طبیعت مذکوره ایله متصف اولنلرک تشبیهات
 و استعارات و مجاز و کایه و محاکات و تخیلاتلری مثلا وجه شبه و مشبه به یینلرنده اولان
 مناسبتی و لزوم بین و غیر بنی بطلک ایله اجرا ایلدکری شاهددر (ولزوی ادراک دخی قوه فکریه ایل
 اولدیفندن بر شیک شی آخره لزوی اوج درت و بش و دخی زیاده مرتبه ده قوت مذکوره نک
 جولایله یونلور و انسانک کالی دخی اشبو جولانک جو غالمسبیله یلنور شطرنج حسابی کبی که
 مات قرار بنی بولجیه دک فکرینک جولان متعددیدر اشته بویه دورلنی صیان کیمسه به صاحب
 منصوبه و کامل درلر (و مرتبه فکر مذکورده تفاوتک مثال آخری دخی اشبو اثرده مرور ایدن باب
 حیوانانک بر محله فم فقیر ایل یازیلان اجالده کوستر یلان مشالدر که بر کیمسه بر سقف بنا ایلده جک
 اولسه خصوص لزومده اولاد هنی اساسه بعده دیواره بعده مقصودی اولان سقفه کیدوب فکری
 اوج مرتبه ده کزرو بعض مقصدک حصولی ایسه فکرینک مراتب کثیره ده جولاننی یعنی
 مبادیدن مقاصده حرکتی اقتضا ایدر اگر قوه ادراکیه سی بالار و ایسه اسبابی ملازمه لر یله بولوب
 کار بنی اتمام ایدر یوقی ادراکی ضعف اوزره اولوب اصلا بوله مزایسه بووقنده مصلحت
 استشاره به طبانور یعنی جولان ذهن و فکری زیاده اولان ارانور و اسباب تمامیه بوانسه یله

استاد منک و اظهارا للواقع ونا کیدا للامر والمطلوب مذاکره نک ینته فائده سی انکار اولناز اخته
طبیعت مذکوره اربابی اشبوا سباب و ملازمه لری بولور ذواتن اولور وهر اعقلی یوقلسک نظم
ایتمزده انده بو طبیعت اولور و بو یوله ابکن شعر بالکن مثلا (مفعول فاعلان مفعول فاعلان)
وزنی مشتمل کلامدن عبارت اولمادیغی طبع سلیم نزدنده مسیور و فی الحقیقه بالکن بوا یسه یعنی
قضیه شعریه ده ارانه حق بسط و قبض یعنی تشویق و تشغیر طبع و خاطر یوغیسه واقعا بکنجه جک
شی اولور (رئیس حکماء اسلامیة فارابی و ابن سینا و امثال لری قضیه شعریه بی یعنی بافاضه
آثار ایشان و نحرار بر ما خود معانی ثانویه اوله رق فقیرانه حسن تعریفه بوجه محرر با احسان
ازلی موفق اولدیغیم طبیعتی باب مخصوص قبله رق خادم العلوم اولان فن منطقه درج ایشلر
(و حکماء عرب و یونان و افریقا دخی تعریف و تحسین ایدوب چونکه قضیه شعریه تعریف
حکما اوزره محاکات یعنی بر شباهی شی آخره تقلید و انک جنسینه بالاد عا تنزیل و طبیعت بشریه
دخی محاکاه الطبع مائه اولدیغندن تأثیر ده ادله خطایه دن زیاده مؤثر اولغله تدبیر نفس و منزل
و مملکتی قضیه مذکوره ایله مرتب کلمات برله اجرا ایتمک الزمدر دیو اول اسلوبه تألیف کتاب
ایتملر در (هر نه قدر بو اوزنجیه سوز بر معترضه زائده کور بنور سه ده ملاحظه عاجزانه چه
فائده دن خالی اولوب و تعریف مذکور و بعض مثال جدا لله تعالی موهبه اولدیغندن مناسبه ما
ایله تحذیر تلذع درج اولندی معذور باد (للفقیر) بوسوزی قویعوب همان عدده * کلام بمدارین
ینته صد ده (کثرة الضحك تذهب الهیة و کثرة المزاح تذهب المروة و من زم شبا عرف به)
اشو کلام احفکدر که * وارر سه کثره ضحك و مزاح بر کسده * مهابت ایله مروت قالور می
هیچ انده * ایو کونویه مشغول اولور سه مردم کر * انکله مشنهر اولور زبان دورانده * همان
عادت و صمت ایله ذکر قابله چالش * براقه عاقل ایسک راه حق بر آنده * قطعه فقیرانه سی
کویا ترجمه سی اوله جقدر (جامع المستطرف مرحوم اشبو فصل اول آخرنده) و ماری عن
السخا به رضوان الله تعالی علیهم انهم كانوا یخادثون و یتناشدون الاشعار فاذا جاء ذکر الله
انقلبوا حایة هم کانه لم یعرفوا احدا) دیوب (قلت) یعنی معنی مزاحک جهت ذمینی و مدار جوازی
کوستوب فصل آتی جوازه کلام مرقومی مقدمه صورتند کتور مشد ز برامقاد قول مذکر
(روایت اولندیغی اوزره اصحاب کزین رضی الله تعالی عنهم اجمعین حسب الخلقة البشریة
حاصل اولدقلری روحلری ترویج و تلذذ روحانیله تذویق و تفریبه قربانی اجرایه تشویق
ضمند بر برله حیل الله تعالی قطعا موهوبه ملرنده هوی و هوسه دار اشیا اولان اشعار بلغاته بی انشاد
و نظم شعر حکم امیر ایدرل و مزاح مقبول ایله بر برلرینه انبساط بخش اولور ایدی و اما نام خدای
یادده امور مباحه دنیویه دن اولان انشیایه نظر شدید ایله باقن و الثغات ایدن کوزلی فی الحال
مقلب اولوب کویا بر کیمسه بی بیلرله رتبه سنه واررل ایدی دیک اولوب و بوفه هومک فذلک سی
دخی صوفیه حضراتی و سیما مکتوبات امام ربانی ده قدس سره تفصیل اولنان فنا فی الله و بقاء
بانه ایله اصحاب کرام متصفلر ایدی و انلرک اشیا مباحه و علی الاطلاق ماسوا به نظر لری کرک
حال فنا و کرک حال بقا ده شرف باب اولدقلری شهود معرفته مزاح اولوب مزاحلری دخی
مزاح معتبر شرعی ایدی دیک اولغله بو وجهله فصل آتی به تهید اولش اولور اولدیغی تبیین ایدر
کلا لا یخفی **میر الفصل الثاني** اشبو فصل مزاحه وجه رخصت و بسط و تنم
و یونلره ممثل شیلر ذکرند در (قلت) جامع المستطرفک اشبو فصلده ذکر ایدیه چکی مزاحک
تعریفی فصل اولده کی منهی مزاحی اخراج ایتمکله بو وجهله حسب الظاهر خبر نهی ایله خبر
رخصت بنلرنده کورینان منافاتی دفع ایدر سه ده مزاح مستونک حکمتنه دار و توفیق طریفنده

کوریلان فوائد متذکره اوقوالک ذکر ی بالنسب قلم فقیرانه ایله شویله چه نحر بر اولنور که (قلت)
اول فصل اولده ذکر اولسان شرح شمائنده و بتخصیص سیر کبیر امام محمدک (باب الحرب
کیف یعیله) دیو معنون اولان یابنده یارلدیغی اوزره قلم فقیرانه انفاحر اولان تعریف کیفینده کی
مزاح شرعی که سنندر بو صورتده نهی امرنده جامع المستطرفک ذکر ایلدیکی (المزاح استدراج
من الشیطان و اخذاع من انهوی) دیو کتوردیکی خبر ایله ابن قتیبه محققک شرح مشکلات
الایات و الحلیه یازدیغی (ما نمان دودلاده نی) خبری که لهو بندن دکل و بن لعب و لهو دن
دکل دیو واتی مرحوم صحاح ترجمه سنده مفهومی یازمشدر مزاحک جوازین مانع اوله رق خبرین
بنلرنده مسافت کور بنور دینور سه ده منافاتی خط بی حضرت لری مزاح شرعی سنت اولدیغنک
حکمتنده چونکه مهابت جابله جلیله لری اولان ذات رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم افندیمزک وجود مرحمت اولدلی عالمینک رحمتی اولوب خلق عظیم ایله متصف اولدقلرندن
کمال شفقت و مرحمتلرندن ناسه دعا به و لطیفه ایله انبساط اوزره اولور ایدی تا که مهابت ذاتیه لرندن
حرمان قلدلر طبری رحمت نخته بولر دیو حکمت مزاحی بیان ایدوب * بتانی البدایه
صبح * و صدور القنا بوجه وقاح * و بهذا وذاتیم المعالی * طرن الجد غیر طرق المراح *
شعر اطیغنی دخی انشاد ایله توفیق اشعار بلکه اهل نحو و بیان و اضحا اظهار قبلدیغندن باشقه
مشار الیه ابن قتیبه بیانجه مزاح پیغامبری علیه الصلوة و السلام ایله نهی اولنان مزاحک
فرقلری بیانده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمزک مزاح عالبلری شو حکمتنه منبذر که
چونکه ناس هدایت و ارشاد لرینه اقتدا ایله مامور اولدقلرندن اگر طلاق و بشاشت وجهی ترک
یوروب نه بسه ملازم اولسدلر ناس و امت دخی اقتدایه جبر امر دینی ایله مجبور اولملری لازم کولور ایدی
نوا یسه یعنی عدم بشاشت وجه و تعبس دائمی جبلت انسانییه به مخالف اولدیغندن مشقت
وزجت امنی مستوجب اولور ایدی پس کمال کرم و مرحمتلرندن تعلیم للامه کاهیجه مهر مزاح
همایونلری شارقه آرای مطلع ظهور اولور دی تا که امت دخی مقبول اولان مزاحی اجرا ایله
مزاح بشریلرین ترویج ایدر (قلت) و انما لکه مزاح سعادت لری استهزا و سخریه و اذادن
و خلاف و اقدن آزاده صورت توریه وایه امد اولان مزاح اولدیغی سیرده مسطور در و کافه کلمات
و احادیث شریفه لرنده حاشا و صمه دروغ اولدیغی نص ایله ثابت و مقتضی و عایشه صدیقه
رضی الله تعالی عنهما دن مروی (انه کان یمزح و یقول انه الله لا یرد اخذ المزاح الصادق
فی مزاحه) حدیث شریفی مدحیه شاهد صادقدرشته نهی اولنان مزاح اشبو وصف اولنان
مزاحک خلافته ملابس یعنی کذب و استهزا و سخریه و هرزل اوله رق اولان مزاحدر دینکله
توفیق اولنور و السلام (شمائل شریفه ده مزاح مسنرنده الی حدیث شریف ذکر و روایت
اولمشدر مزاجت اولنه و مزاح رخصتله عمل قیلندن اولدیغنه دخی دقت قبلته فلیحفظ و مزاح
شریفنه دار بعض حدیث شریف منته تعالی بو باید دخی قریب ذکر اولنور انتهی (جامع المستطرف
مرحوم دیر که مادامکه مزاح صفا اولیه استعمالی لایس در زرا جناب حق تعالی شانه (والذین
یجتنبون کبار الائم و الفواحش الا الائم) آیت کریمه سی منطوقجه لمده تجاوز و عفو و عد
یورمشدر (قلت) سفیه اقدنه عاقلک مقابلدر و لم لامک و اتصا لنده کی میث فحکه لر ایله
و باله و کلاه قریب اولان فعل و دخی جنوندن بر خالدر و اشبو آیت کریمه بیضاوی تفسیرنده
یازلدیغی اوزره اوزرنده اولان (و یجزی الذین احسنوا بالحسنى) قول کوریمنده مذکور
اعمال حسنه لری جزا سننده احسان الهی به مظهر اوله جقلری وعد یوریلان مؤمنینک صفتیدر یعنی
اول مؤمنینک کاهلر دن و دخی او یوکاردن زنا و ناحق یره قتل کی فاحش اولان کاهلر دن

خداوند بر مردی بود و نام او سید است و منقطع است از دستار یعنی او کبائر و فواحش را اجتناب میداد
مؤمل را می مغفور در (و کبائر مخصوصه و عید اوزرینه ترتیب میداد کاهدر که بونک عقابی کبر
اولور و علی تفسیر کبائر حدی واجب اولان کاهدر و لم قلیل و ضمیر اولان کاهدر دیو تفسیر اولمش
و آخر آیت اولان (ان ربك واسع المغفرة) باریك تعالى و تقدس رحمتی و اسعه در کبائر
اجتناب میداد مؤمنك صفایرینی مغفرت میداد و تفسیر اولمش در هذا (اشبو تفسیر مطالعه اولند و ده
مرخص و مستون اولان مزاج شمائل شرحنده تعریف اولان معنایه اولوب صفایردن اولما فله
بوصورته جامع المستطرفك رخصت مزاجه آیت شریفه مرقومه بی دلیل مقامنده ذکر
محل تأمل و نظر اولدی لایح خاطر فقیر اولمش رفتا مل (مرویدر که یحیی بن زکریا عیسی
ابن مریم علیه السلام ملاقاتك برنده عیسی علیه السلام وجه منور یحیی علیه السلام
کوردیکی کی تبسم ایدر انلردخی نوالدیکه سزی لهو ایدینی کوردم آبا امین مبریزد بیک عیسی علیه
السلام نوالدی که بتدخی سزی تبسم ایدینی کوردم عجباً ما بوس مبریزد بوب و خصوصه وحی الهی
زولنه قدر بوراده طور و ب مراقب اوله لم دیدیلر ناکاه (ان احبکم الی احسنکم ظنابی) و عنی روایه
(احبکم الی الطلق البسام) مآلنده وحی الهی اولدی (قلت) اشبو وحی (سبقت رحمتی غضبی)
حدیث قدسی مضمونی مشعر در و بوروایت مأثور اولدی فی اختلاف روایت تعبیری اشارت ایدر
(بلغ معروف علی بن الجهم * ما حثت الکؤس بالانار * کتھا بالمخ القصار * ان الاحادیث
یانصار * اجلب للهو من العفار) فقره لر به لطیفه لر ستایش ایش یعنی بزم عبس و نوشه
بزم مضمون دیدیکم قبضه اضیفه لر شوقلندر مسی کی حکایات طویله شوقلندر و مزوقلندر
و هنکام شیده یاران ایله اولان مطایبه لر لهو و صفای باده دن زیاده جالیدر دیمشدر (و کان
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یمزج و لا یقول الا حقاً فمن مزاجه صلی الله تعالی علیه
وسلم انه جاء رجل فقال احلنی علی جل فقال (لا احلک الا علی ولد الناقة قال لا یطبعنی فقال
الناس و یحک و هل الجمل ولد الناقة) یعنی جامع المستطرف جواز مزاجی استدلالده دیر که رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم مزاج پیورلر ایدی لکن هر نه تکلم پیورلر ایه حق و صدق
اولوب قول شریفلرند اصلا خلاف واقع یشی وقوع بولدی (قلت) یعنی بالجملة انبیاء
عظام صلوات الله تعالی و سلامه علیهم اجمعین کذب محضدن معصوملر و اشبو مزاج
شرعی کی ابساط قلب و تسلیت کی مصلحت خیریه ضمیمه استعمال معارض ایدر که ایهام
و توریه ایله ایکی معالو کلام سو یلمکدن عبارتدر که بونده کزیدن مخلص وارد از جمله بوجه
نقل بجمل مذکور بر کیمه خاکبای همایونلرینه بوز سوروب بی پردویه بندر دیو جل نیاز ایلد که ده
سنی بندرم انجق دوه یاور و سنده ارکاب ایدرم پیور دیلر اول کیمه نیک ذهنی نکتة قول شریفلرینه
دفعه انفصال ایده مبوب بی دوه یاور و سنی چکه مز دیچیک استماع ایدر یاز فلر سکا جمله جل
دوه یاور و سنی د کلیدر دیوب تفهیم معنای مراد ایشلر در (اشته اشبو کلام نبوی مزاج مقبولدر
(وقال صلی الله تعالی علیه وسلم لامرأة من الانصار الحق زواجك ففی عینیه بیاض فسعت
المرأة نحو زوجها مرعوبة فقال لها ما دهالك فقالت قال النبي صلی الله تعالی علیه وسلم
ان فی عینک بیاض فقال نعم و سواد ایضا) یعنی بنه جامع المستطرف دیر که رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم انصار خاتونلرندن برینه زوجکه ملاحق اول و یش که کوزلنده بیاض
واردر پیور دیلر خاتون دخی فی الحال فورقه رق زوجی جانبیه سر عتله وارد قده زوجی خاتونک ده تله
کادیکنی کورد که سکا یو حال نه دن کلدی و نه اولدک دیچیک خاتون بی اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم بکا سنک کوزکده بیاض واردر دیو خبر و یروب یش پیور دیلر دیدی (قلت) زوجی

دخی اوت بنم کوزمده سواد دخی واردر دیوب نکتة شریفه قول لطیفی بیان ایلدی یعنی
مراد رسالت پناه علیه الصلاة والسلام هر کوزده بالخلفه اولان بیاضی اراده پیور و ب لکن کوزه
علت اوله رق عارض اولان آق صومعناسته دخی بیاضک احتمالی اولمله خاتون اول معنایی
اکلشیدی زوجی مقصود اولکی معنی اولدیغنی های های سیاه دخی واردر تعبیر به تفهیم
ایلد بکه بوسباهلق دخی کوزده بالخلفه واردر و علت اولان قره صوبه دخی احتمالی
واردر بودخی توریه اولور و بوندن غرض صحیح پیغمبری علیه الصلاة والسلام زوجان
بینلرند القای موانستدر لا غیر (وجاءته ایضا عجوز انصاریه فقامت یارسول الله ادع الله
ان یدخلنی الجنة فقال یا ام فلان ان الجنة لا یدخلها عجوز فقلت المرأة تبکی فتبسم صلی الله
تعالی علیه وسلم وقال لها اما قرأت قوله تعالی انا انشانا هن انشاء فجعلنا هن عرابا ترابا)
یعنی بنه مؤلف که جامع المستطرف در دیر که حضور سعادتیه مسنه برانصاریه خاتون کلوب
یارسول الله حقمده الله تعالی دعا پیور که بی جنة ادخال ایله احسان ایده دیو نیاز دعا ایلدی
اول رحمت عالین علیه الصلاة والسلام دخی ای ام فلان تحقیق جنة مسنه خاتون داخل
اولما زیور در قلندره عجوز انصاریه مشار البها بکا ایدرک دونیکم تبسم پیور و ب خاتونه اشبو
آینی اوقومادکی دیوب آیت شریفه مسطوریه تلاوت یعنی خاتون مراد همایونلرینی دفعه
تفهم ایده مدیکندن محزون اولمله کمال مر جتازدن صفت اهل جنت که برمدلول آیت دنیاده
مسن و مسنه اولان مؤمنین و مؤمنات حشرده کیم اولوب او یله جه بهشته داخل اوللرند
عبارتدر انی بیان ضمیمه بلطفه تعالی دخولنه اشارت و خاتونه بشارت پیور دیلر (وقال الفقیر)
شمائلده مزاج نبوی باینده اولان الی احادیث شریفه نک او جیبسی (عن ابی هريرة رضی الله
تعالی عنه قال قالوا یارسول الله انک تداعبنا و قال غیر انی لا اقول الا حقاً) دیو ابو هریره دن
مروی اولان اشبو حدیث شریفدر که شمائل شرحنده تداعبنا دال و عین مهملتین ایله تمازحنا
دیمکدر و دعا به زخمشری ییاتجه مزاجه معنا سنه داعب دن یعنی باب مفساعله دن مصدر در که
بر کیمه مزاج ایلده داعب فلان دیر و مصباح افاده سبجه دعب بدعب و زنا و معنی مزج یمزج
کیدر فاعلی داعب کلور و ضم دال ایله دعا به استملاح اولنان یعنی طبعته لذت و صفا و یرن
نسنتک اسمیدر دیو اشتقاقی بعد التحقيق طبی شرحجه حکمت تداعبی سؤال ایدرک اشبو
کلاملرینی تأکید ایچون اولان ان ایله یعنی انک ایله مصدر و معنون اولسی فاعده علم بیان
اوزره بر انکار و اعتراض سابقه دلالت ایدر شویله که کویا ذات معنی کر کی صدر نشین
رسالت مداعبه به رغبت ایدرمی و سز امیدر دیمش اوللر یله انلری ردا نم مداعبه ایدرم لکن
بن البتة و انجق حق سو یلرم پیور دیلر که بوصورته مداعبه کاله منافی اولوب بلکه کالات
ذاتیه نک توابع و تماتندن اولور زیرا کلام حق قانون شرعی به مطابق اوله رق جریان ایدر
انتهی توجیه الطبی (لکن ملاعصام مدقق توجیه طبی بی ردا ذات پیغمبریدن علیه الصلاة
والسلام لایق اولیان شبتک صدوری اصحاب کرامک قلبلرینه خطور دخی ابتزاز عراضه جرأت
ایسه ابعدا احتمالدر و بصورته مداعبه لردن سؤاللری آبا خصا بص نبوت اولوبده افتدا
اولنیه جق شیلر دیمدر انی او کر نک ایچون اولوب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
جوابلرند خصا بصدن اولمادیغنی و مزاج مشروع اولدیغنی بیاند که بن انجق حق سو یلرم
بر کیمه که قول حق و تجنب کذب و مهابت و وفار شرعی بی محافظه ایده انک ایچون مداعبه
جاردر و بر کیمه که مداعبه به دوام ایده یا خود چوق استعمال ایده یا خود مزاجی کذب مشتمل
اوله یا خود مهابت شرعی بی اسقاط ایده بوشلرندن بریسی اولدیغنی تقدیرجه ا کا جاردکدر

زیرا بویله اولان مزاج کثرت ضحکی و قسوت قلبی و ذکر الله دن اعراضی و غفلات دینییه
 دار تفکر ترک کنی برات ایدوب بلکه ایضا و حد و عداوت و آب و روی اذهاب و صغیر کثیر اوزره جرأتی
 اشناج ایدردیمشدراتهی قول العصام (قلت) دقت اولسه عصا مه دخی طبعی به ایندیکی اعتراض
 وارد در قنامل (اشته شمائک او خجی حدیثی مزاحک نهید داور اولان روایتله جواز بنه متعلق
 اولان روایتلرکین یئرلی توفیق ایدر (خلاصه بنه شراح شمائل بیانلریجه محذورات مذکوره دن
 سالم اولان مزاج که بوش شرط مشروحی ایل اولان مزاج مندوبد ر افعال نبویه دن علی صاحبها
 الصلاة والسلام اوافله علی مندوب اولوب مباحات درجه سنده قالماز زیر اودر ضروریه بنه
 بشریه اولیان افعال و اقوال نبویه به اصولیه دلیلنه کوره ماداکه دلیل مانع اولیه یا وجوب یا
 و یا ندیا اقتدا لازمد و اشبو مزاج مشروحده دخی مانع اولامه مندوب اجرا اولور (ومر ویدر که
 شعبی بر ولیمه به داخل اولوب خانه ده اولانلری سکوت اوزره کورد که جنازه ده مبرس دف
 و تنی زده در دیمشدر (قلت) شعبی مجتهد در لکن بزه اشارتی یوقا و ورده یکدیکی اوزره
 بو خصوصده دخی یعنی ولیمه ده اولان کیفیت دف و غنا کتب حنفیه به مراجعت اقتضا ایدر تا که
 امام اعظم حضرت تریک و یا ذونلریک اجتهدی نه ایسه انکله عمل ایدم (شارح آخر شمائل
 ابن حجر هیمنی بنه شراح بیانلریجه سقیان بن عبقه به مزاج هجتر دینار که بلکه ستدر
 آن انده به مقتضای حسن ارا نور و موضعنه وضع اولور یعنی شرط مذکور بنه مطابق اولی
 لازمد در دیوب و مزاج لطیف مصطفی علیه الصلاة والسلام ندرت طریقه اوب کندی و سنده
 موانست و نال ف کبی عامه امت حاکمیده بر مصلحت خیریه عامه و تاه اولدیغی حاکمه ایدی
 یعنی حضرت برگزیده کائنات علیه الصلوات و التسلیات افتدیمز ده بر مهابت ذاتیه اولوب
 و لاسیما تجلیات سبحانیه عقیده مهابت ذاتیه لری بر کمال اولمده امت مرحومه نک حضور بنه وارمغه
 و مصالح دینه و دنیو دینی عرضه طاقنلری مسلوب اولدیغندن تألیف قلوب و موانستلریچون
 نمازحه بیوریل ایدی و اهذا فخر نصکره زمینه اضطجاع سعادتلرینه و یا خود بعض ازواج
 طاهره لریله مکلفه بیوره جعفری زمانه قدر مهابتلی نهایتده اولدیغندن بر احده کور نمزل ایدی
 اگر عقب مناجات صمدیه و فیوض رحانیه ده کور نمش اولسه بر احدک رویتلرینه قدر تری اوله من
 ایدی دیوب حکمت مزاجلری تفصیل قلمشدر (قلت) و رایت مذکوره عجز شمائله حسن
 بصیردن مروی اولمده (ات عجز الی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم فقالت یا رسول الله
 ادعوا یتد خلنی الجنة فقال یا ام فلان ان الجنة لاید خلها عجز قال فقلت تبکی فقال
 اخبروها انها لاتدخلها وهی عجز ان الله تعالی یقول انا انشأنا هن انشاء فجعلنا هن ابکارا
 عربا اترابا) لفظلرنده مسطوردر و شراح بیانلریجه دعای دخول جنتی نیازیدن زیرک والده سی
 رضی الله تعالی عنهما صده در که حضرتک علیه الصلاة والسلام عمدلر ایدر و راوی حدیث
 امینی و استک مضاف الیهی نسبت ایتمکه اسم و علم دن کتایه مستعمل اولان فلان لفظله
 ام فلان دیوبتعبیر ایتشدر و بوتعبیرده ولدی اولیان ارکک و خاتون مکنیه اولمکنک جواز بنه
 اشارت واردر حتی عایشه صدیقده رضی الله تعالی عنهما صاحبیه الولد کل ایکن ام عبدالله
 کنیلری ایدی نم و فبی مشعر لفظندن سالم اولدیغی حبیلله اولان کتبه تعظیم ایچون وضع
 و انکله خطاب و ندا اولمقی قانون عرب عربا در و عجمه مشار الیهایی (ان الجنة لاید خلها
 عجز) کلام در بارله اولان خطاب سعادت مشار الیهایی ذاتی حین سؤالنده هیئت و سن
 و سایر مسلمین دخی حین و تالرنده اولان هیئت و سنلرنده حشر ایل او حاکمه داخل جنت اولور
 مخاطبه سنی جزم ایدر اولدیغی حالنده تفهم ایل آئیده یعنی آخرنده اوله جتی حاله مطابق اولیان

و همتک خلافت ارشادینی ازاده ایلدکاری حاکمه نمازحه بیورمشدر و دیوب توجیه اولمشدر
 و (تبکی وات) فعلتک فاعلندن حاکمه که ذهبت حال کونها یا کیه دیمکدر (اخبروها) بیلدیرک
 دیمکدر (انها لاتدخلها الخ) بوجه اختروانک مفعول ثانی مقامنه قائمدر (ولاندخلها) ودخی
 ما بعدنده اولان هی ضمیر لری یا صفة مشار الیهایی یا خود مطلقا مجوزه راجعدر لکن شق اول
 اقر بدر (وهی عجز) حال اولوب اشبو صفاته موصوفه اولدیغی حاکمه جنته داخل اولماز
 دیمکدر و (ان الله تعالی یقول الخ) قولله حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم مشار الیهایی
 تسلیه و خاطر بنی قطیبا یا خود عجز اولدیغی حاکمه دخولنی نفی دخولنی استشهاد بیورمشدر
 قنامل (انشأنا هن الایه) آئینی اهل تفسیر اشارتی قلم فقیر ایل یکدیکی اوزره من قبل الله تعالی
 جنتک اولان نسوه ولادت توسطی اولمقسن بن ابتداء بقا و دوامه حکمه مناسب اولان خلقله
 خلق اولور و بقا و دوامه مناسب اولان خلقت ایسه خلقتک کالنی و قوای جسمیه نک توفیری
 و سمات نقصک انتفاشی مستلزم اولور و انلر دنیاده بخار ایکن آخرنده بکر اولدقلری و زو جلرینه
 عایشه ل و تحبیل و سنلری نفس الامر ده نساء دنیا سنلریک افضل اولان اوتوز اوچر
 یا شلرنده اولانلره مساویه اوله رق خلق اولمش اولور دیو تفسیر ایتشدر (ابکارا) لفظتک
 دلالتی یوغبسه ده اثر ایل ثابت اولدیغی اوزره اهل جنت اولان خاتونلر جنتده هر بار زو جلریله
 جمع اولدقلرنده بکر بولور دیو بومقامده اهل تفسیر بیان ایتشدر در انتهی ما نقله الفقیه مزاج
 من شروح الشمائل و ماقاله (بنه جامع المستطرف رخصت مزاجی استدلالده عایشه صدیق
 رضی الله تعالی عنهما دن مروی اولان برخبری یازر که مقادی حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی
 علیه وسلم ایل سن مشار الیهایی از ایکن موانسته مسابقه ایلد کارنده سبقت مشار الیهایی طرفندن
 واقع اولور مش بدن ایمن مشار الیهایی سمن کلد که بنه مسابقه وقوع بولمده اول بالارو مقام
 علیه رسالت و صدر نشین منزله علیه انبوت علیه و علی آله و ازواجه و اصحابه الصلوات و التحیات
 ماصعدت الشمس من سل السماء و مازات مشار الیهایی یکد که مبارک کف کافی کریمانلریله
 مشار الیهایی طوقوب (هذه بتک) تعبیر بلیغ لطیفه آمیز لیه بوا کافار شوافر یعنی بدخی سنی
 یکممله اخذ نار ایلدم بیورمشدر (قلت) در مختار و سایر کتب معتبره حنفیه ده یا بکر بر جانیده
 جعل وضعله یعنی ایکی کیمسه قنغیر یکرسک شوشی انک اولسون دیو قودقلری شیدر که او کدل
 دیرلر بوشرطله و کرک او کدل اولیه رق اوق و فرس و ابل و بقل و حصار و ایاق ایل یارش ایتکده
 باس اولادیغی محرر در محل مذکوره نظر اولوب استیضاح قیلنه (ویند مشار الیهایی روایت
 ایتلر که حال صفرنده اقرانی اولان ائیه لری صبیبه ایل ملاعبه ایدر کن حضرت صلی الله
 تعالی علیه وسلم اولدیغی محلی تشریف ایدیک مونسلم قاجدیلر ایدی قاجوب و بندن
 کبر الخیوب اولدیغی حاکمه اولک دیو ملاعبه مزه رخصتی ایما ایلدیلر دیمشدر (و علی المرتضی
 رضی الله تعالی عنه) (لاباس بالمفا کهه یخرج بها الرجل من حدابوس) دیمشدر که مفا کهه دن
 مراد لری مزاحدر (تخعیدن احکاب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم و علی آله و اصحابه کورله ایدی
 دیو صورادقه های های ایمانلری قیلرنده جبال روایی قدر ایکن بنه ضحک ایدرل ایدی
 دبدیکه مادامکه ضحکده سفه اولیه ایمان و صلاحه منافی دکدر دیمکدر (قلت) سؤال
 مذکور دن برسر نهفته استسقام اولور که انکله انصاف عین عرفان و کمال ایماندر اللهم
 یسر لنا) (نعمان نام صحابی رضی الله تعالی عنه مزاحده اولع ناس ایدی یعنی لطیفه غایت مائل
 ایدی نزد پیغمبرده علیه الصلاة والسلام مشار الیهیک شهادتند نصکره ذکر کری یکد که
 (بدل الله و هو الضحک) کوله کتبه داخل اولور بیوردر (بدل الله و هو الضحک)

بری بوايد بکون حضرت عليه الصلاة والسلام برادر ايند برديناره اشترا ابلديکي براوغلق
طومي طلوسي علي هديه کنوردي واعراني دخی باب سعادته قدر کنوروب سن طورديوب
تقديمه نکره اعراني به ثمن علي بومحمدن آل ديوب کندي صاوشدي قضيه معلوم حضرت
عليه الصلاة والسلام اولدقده نعيماني احضار ايله (ماحلك علي ماصنعت) اي نعيماني اشبو
ايشلد بکک ايشه سني قنفي شي تحمیل ابلدي ديوسوال يوردقارنده خاکيايکره عرض عبوديت
وهديه بي قصد ايندم لکن يانده برشي بولنديغدن بجله مرك دارينده محتاج احساني اولديغدن
افنديرك باب قبول ايله سرور نعيماني دوبالا يورديلر (عطاه بن السائب نقل ايندركه
وهديه سني مريجه قبول ايله سرور نعيماني دوبالا يورديلر (عطاه بن السائب نقل ايندركه
سعيد بن جبير بزه مقام نکرده بعض قصص زواجر سويلر ايدیکه کال تأثيردن بزي اغلدر
ايدی واکثر باعقبنده بعض مطايبانه بزي کولدر مريجه مقام وعدن قالمز ايدی (وتاج الدين ايله
ملقب برنطوق واعظ وارايمشکه انک دخی دأبی اولاخلفي زواجرايله ابکابنده مطايبانه اشک
وتشيط قلوب اندوهناک ايش لطافتندن بری بودرکه برکون عادي اوزره وعيدات ذکر ايله
مستعيني ابکا دنصکره نصيحي قصد ايله شوبله ديمشدر (نصيفه توغلاريني يعني برکله نك
مرح تعبير رکن خطه زيني تعبير وياحود وضع نقطه ايله ذم تعبيرينه جعفر مقي صنعتکه
متأخرين بلاتک يديعه الحاق ايندکري صنعتدر) ايشه اول صنعته رغبتلرني کوردیکمده
بکا دخی ميل کلوب سوق صحافينه واردم والقدن برکاب الدم وکابي اچديغم کبي اولکي
صحيفه سنک ابتدا سنده سکباح لفظني کوروب لفظ مذکور نصيف اولندقده سک تاج اولقله
بونی کوردیکم کبي اوفن ايله اشتغال ايتيم ديوبمين ايندم ديدکده بردن بره بويله ديدیکي يعني
کندوبی فدا ايله تعبير صحف مرقوم تاج ايله ملقب اولديغدن کوبک تاج ديمک اولديغني اشراب
اينديکي و بلکه ناطقه سي سلاستلي اولسي جهته ايله ناسه نجب و برکله غشي مرتبه سنه وارنجبه دل
جله سنه ضحك عارض اولش ايش (قلت) لکن بوسوز ناسي غشي درجه سنه وار ديره جق
جای ضحك اولوب اولديغني بيلکده * ابط فکري غيظلمق استر * هج بوسوزله اغلياغي
کول * ديلور مکر براز جق بعيد ايشه ده (سکباح) (بنک تاج) صورته کيرد بريله بوفير
سفارته ايرانده ايکن تبريزده وبعده الموده و طبرستان اولان دارالخلافه العلية يعني اسلامبول جاها الله
تعالی و سائر البلاد المحروسة في العرض والطولده کور بيشوب صحبت اينديکم صفا خلص بليغ
سالم الاعتقادک سلمه الله تعالى (نيس بما زجر ست) کلامني استماع ايندمکه مفهومي نيش بزه
زجر در ديمکدر لکن کلام مرقوم نصيف اولندقده (پيش نماز حرست) اوله رق خنده
صفا ايراث ايد جک برسوز اولوب اما صفا افندي انجق بلده سنده کرانجان بولنان اخوندبني
غالب اراده قلمش ايش فافهم (اعمش مشهور دخی مراحمه مائل ايش هجه کندیکنده
دوه جبيله بر خصوصده چکشوب بالاخره عصا سبله اوروب اعرابنک باشني يار رفقاسي
نک هجدي اولق شکنده (اتمام الحج ضرب الجمال) يعني هجي اتمام دوه هجي ضرب ايله
حاصل اولور ديومراح آرا اولمشدر **الفصل الثالث** اشبو فصل
شطر نچک نهينه ودخی رخصتنه وانکله ملاعبه به متعلق اقوال وحکايه ري مشتملدر (قلت)
زديعني ضاوه ودخی شطر نچ قار اولديغني وقتده ودخی واجبک اجرامنه مغل دخی بولنديغني صورته
بيله کراحت شعر عيبه ايله مکروه اولوب (شطر نچ امام شافعي و بررواينده امام يوسف اصرار
بولنديغني يعني نادرا اولديغني حالده درجه اباحه ده درديدکاري وقار ايله اوورسه و مداومت

اولورسه و واجبي اجراه مغل اولورسه بالا جاع حرام اولديغني در مختارک کتاب الحظمر
والاباحه سنده مسطور در (جامع المستطرف ديرکه علي المرتضى رضی الله تعالى عنهدن
مرويدرکه شطر نچ و ينار بران ککسانک اوکندن بکر ل ايکن) ما هذه التماثيل التي انتم لها
عاکفون) ايله بالاقتباس منع ايندکري که عدم جوازينه ديلدر (قلت) آقا يازيلان
شرط ايله اباحه ده براغلدر منع مزبوري روايتي تسليم ايندکري نقد برجه شرط مذکور
موافق اولماديچون ديمک احتمالي ديمري اقتضا ايدرو الله تعالى اعلم (ودخی ابو القسم
الکسري شطر نچ اوزرنده برغني بي کور مدم که بخیل اوليه و برقه بري کور مدم که طفيلي
اوليه و برادره استماع ايندم که بارده اوليه ديوشطر نچ بازلي ذم اينددر (قات) بو تعبير دخی
ينه شرطنه موافق اولمان ديمک برادر ديمکله تاويل اولور (يا خود ابغض مباحدر ديمکي
موهمد ر قنامل) ينه جامع المستطرف دير که شطر نچ ايلک بري مختصر اولدقده نعوذ به تعالی
شهادت کله سي کنوره جک برده شاه مات ديونفسني نوکمش ايش (قلت) تأمل اولندقده
بودخی دليل منع اوله من) واما رخصتنه اولان اقوالندر که شعبي دن شطر نچ لبي جازمه بدر
ديوشورادقده اگر تقامر و تبال اولورسه لایاسدر ديمشدر (قلت) بوفول شافعي ايله ابو يوسفک
اجتهادلر ينه موافق دوشمشدر لکن يازليغني اوزره قاردن باشقه ايشاک نزدنده عدم اصرار
و واجبه مغل اولماسي دخی شرطدر (بعض اهل علمدن منقولدر ديمشدر که بن وضع روز کار ايله
ينه مجتهد مطلق اولان ابن سيرين ايله سجنده برابر بولندق بعض مجوسين ايله مضايقه بالدن
ناشي دفع کدر ايجون شطر نچ او ينار ايدم ابن سيرين يانزدن بکر کن قائم اولدقري حالده طوروب
شوطاشي قاندر شوخانه قوديو تعليم ايدوب بزي تعيب و منع ايلدي ديمشدر (وسعيد بن المسيب
دخی بن ظلم وغدر هجاجدن خوفله اصداقامن برينک خانه سنده اختفا اينديکم هنگامه شطر نچ
اويناردم ديمشدر که انجق تفریح قلب ايجون لعب شطر نچک شرط مذکور ايله بيله لایاس
اولديغن اشعار ايدر (ثنای شطر نچيده شاعر ماهر مشهور علي بن الجهم * ارض مر بعة
جراه من ادم * مابين حرين معروفين بالكرم * تذاکر الحرب فاخترالها منلا * من غيران
انما فيه بسفک دم * هذا يغير علي هذا وذاك علي * هذا يغير وعين الحزم لم تتم * فانظر الي هم
جاشت بمركة * في عسكرين بلا طيل ولا علم * نظم لطيفني سلاک سطره انجوكي ديمشدر
وعلي قول اشبو نظم مطبوع مأمون خليفه نك زاده طبع درايث نيبدر (جامع المستطرف
سبب ايجاد شطر نچ اولق اوزره ملوک هند اسلوب قتالي بچرم کارندن برکوره واولکه وملك
اوزرينه ييلرنده نزاع واقع اولدقده طرفيندن بررکيمه انتخاب اونوب انله شطر نچ اوينا درل
ايش سوزاويونده غالب کلان ومات ايدن طرفک اولوب بوجهله محل نزاع طرف غالبه
قاله رق نزاعلري فيصل بولق قانونلري ايش اشته بوخصوص ايجون حکماي هند شعر نچي
ايجاد ايش اولدقري منقولدر ديمشدر (قلت) لکن شطر نچک ايجادينه سبب اولان شي
معقول ايله موجدي اولان حکيمه دخواهنک نه در سويله که سکا اعطا ايله اکرم ايدم ديوملك
عصري طرفندن استنطاق اولندقده اول حکيم نطقک التمش درت خانه سي اولوب اولسي خانه
بر بغدادي جبه سي فونيلوب هر خانه ده کينک ضعي ياننده کي ديگر خانه يه فونيله رق نهاننده کي
خانه ده جمع اولان بغدادی احسان ملکدن نیازمدر ديدکده نظره اولاده ازشي ظنيله مع الانفعال
و راسون دينوب برده لدی الحساب دنياه صفماز مرتبه يه بالغ اولقله ملک بوماده ايجادندن
بالاهيز در ديوب مظهر کرم ايلديکي دشيشه نام لغتده مفصلا مسطور در اکامراجمته اطلاع حاصل
اولور (جامع المستطرف تحف روزگار دن اواق اوزره بعض ملوک فرسک ياقوت اچردن اوج بيلک

بر کره دخی باقوب باز ما غلبه دقیقه زی بش اون یکر می ده رک صایوب سزا و سوره لی تمام یارم
ساعت اولش دیند یکی کبی هر کس قهقهه قو پارهش و بیچاره ذوالحدث کم اولدی و طوبی بولدی
ز غلبه سوینور کنی اصحوکه بزم اولش ایش علیه الرحمه و امله مر (جاعده اسرافیه در کار
بر اعرابی به بعض یارانی کثرت جاع عمارات ایدر ندر نه بندرید کده (فدیت بصری علی ذکر ی)
دیشدر (بر جاهل اعرابی اگر اوزرندن بر غاشیه قایوب مسجده کبدر وصوله جهر به قیلنور
وقته تصادف ایدر برده امام بعد انفاحه (هل اتاك حديث الغاشية) نظم جلیانی
اوقوبه دوشمکه اعرابی نادان یافقیه نه سویلبورسون دیوبوب و (وجوه بومند خاشعه) قول
کریمنی دخی اوقود قده اوندان قرآن الک غاشیه کزی الک یوزم خاشع قلنسون دیوبوب
و آتوب مسجده دن خروج ایدر (بر اعرابی براز کیمسه رک اوطوروب عبادتله احیا و قیام لیل
فضیلتی یاد ایدر کن یالربینه وارر اعرابی مر قومه ای ابا امامه سندخی کیمه قانقار مین
دید کزنده اوت دیوبوب نه یار سن دید کزنده قانقار و ذکر ی مستهجن شیدن بویه شویه ایدر
و بعد ذینه یارم دیوبوب مسخره لق ایشدر (قلت) صفرت العبارة واشربت فتأمل (اعرابینک
بری جاریه اشترا سیچون بر شهره وارر واسر بازارینه کبروب بر جاریه بازار لشرور دلالی اولان کیمسه
اعرابی به دوستلق غرضیه نهانی یعنی رهزای اخ اعرابی اشوامه ده اوح کوچ خوی واردر
اگر راضی اولور ایستنه ابو والترك است دیوبوب اخضار ایدر اوخصال ثلث نه در دیوبوب ییچ
دلال (انها ربما غافات اباما تمعود اذا طابت) یعنی اما خصلتک بری جوق کره براز ابام غیوبت
ایدوبوب بعده استند کده به عودت ایدر دینجه اعرابی پرسوز کدن مرادک اباق یعنی قاچه سیدر
دید کده اوت اودر دید کثرت اوزرینه اعرابی بن خرده قانجه از بنی یله قومده یلورم امه زهینی
دیلر سه کنسون ایزندن بولور و کتور یرم (هات الشائیه) ایکجیسی کتور یعنی خصلت
تایه سنی سویه دیدی دلال (ربما ناست فتطرت منها قطرات) یعنی خصلت دیکر او بود یفتنه
جوق کره اندن طمله ل طمر دینجک اعرابی کویا سن بتاغنه بول ایدر دیمکی استرمن نه غم بنم
یائمه فراش بوقدر که خوف و پاک ایدم یم خیمه مده طو پراق طوب طلور دیلیدی کیفیت تبول
ایسون (هات الشائیه) او جیجی خوینی یلدر دیدی دلال (ربما عبثت بالشیء) یعنی کنیرا
پیشی ایله عبث ایدر دینجک اعرابی ظن ایدر مکه سارقه در دیه جکسن بنم یائمه قوت ایدم جکی
نعمه بی یله بوله مزجاله جفی شی زه ده قالور دیوبوب جاریه نک لندن امساک ایله چکدر کبدر
(بر اعرابی عرض حاجتله حجاج معلومک حضورینه وار دینجی هنگامه طعنه چیقمش بولنور
اعرابی بی دخی سفره به اوطوردر و بولانلرایله تناول باشلر براق قاب طعام ییند کدنصرکه حلوا
طباغی سنی به قولر اعرابی حلوان بر لقمه طاب دینجی عقبده حجاج اعرابی به طافلق طریقه
بو حلوان کیمکه بر لقمه دخی آلورسه بویتی اورورم دینجک حجاج ماده قتلده هزی
جده وار دینجی یعنی بهانه جوی قتل ناس اولدینجی مجرب اولغله مزاج اولدینجی ظاهر ایسه ده
غلبه و هر ایله جله آکین کفبد ایدوب طوردر اعرابی دخی الی چکوب کاه حجاجت یوزینه و کاه
حلوانیه باقه رقی براز طوردر قدن یعنی میانه دو مفتا طبسده ایه به دوند کدنصرکه (ایها
الامیر اوصبت باولادی خیرا) یعنی ای امیر اولادیمی خیر ایلله نعلانی کور کوزت دیوبوب طباغه
صالدر دقه حجاج و سائر حاضرین استلفا مرتبه منه دک کولوب اعرابی بی نیازینه مساعدنه دن
باسفه صله و فیره مسرت موصله به واصل ایدر (بر اعرابی اوغلنی شهره کتوروب نعل قرآن
کریم ایچون معلوم و پرو کندی قیلله منه کبدر براز مدت مرورند نصرکه کلوب قننی سوره قرآنینه
دخی ده ده صور و دخی سو کافیه اوقوبورم دید کده (نس الامه صفت فیه)

یعنی انلردن اوله رق سن نه کزنی صویسون دیوبوب یینه برینه دوز و بر مدت کیمیک یینه سواده
کلوب بو کونلرده در سن قننی سوره در دیوبوبه سوال ایتد کده اوغلی (اذا جاءك المنافقون)
سوره سنی نعلمه یم دینجه اعرابی بهی اوغلان سن انجی کفر قاز قری اوزره منقلب اولوب
دوشمکه سن ارتق غمکه ملازمت ایله کورت دیوبوب یعنی * من یینه اسکی خرواسکی بلان *
خان آدم اوله جقسن حیوان * معنا سنی اکبروب و مکیندن آتوب و قالدیروب احیاسی
جانبه چکر کتور (قلت) بوحکایه نک حسب الظاهر نادره اولدینجی کورنوبوب فقط کفر
و نفاقه دار نصلره اعرابینک تصادف کورینور لکن تأمل اولند قده اعرابینک شودیشلری پک
نکته لی شی اوابینجی عاجزانه ملاحظه اولمشدر تأمل اولنه (علی المرتضی رضی الله تعالی عنه
خلافتزنده اعرابینک بری خفیفه نماز قیلدین کوروب دره لری ید مویده لنده اوله رق یائنه
واروب ای اعرابی نماز یکی اعاده قبل دیوبوب و طوروب تکرار تعدیل ارکان ایله قیلدر بر اعرابی
فارغ اولند قده نصرکه اشبو تعدیل ایله قبلدینک صلاتی خیر لودر بوقسه اولکیمی دیوبوب
اعرابی اولکی خیر لودر دید کده وجهی نه در دیوبوب سوال ییورنجه اولکی نماز حق تعالی
رضا سیچون ایدی بونی ایسه قانجی خوفندن قبلدم دینجک اول امیر المؤمنین اعرابینک و پرد یکی
جوانی استظرافله خنده ییور دبلر (اصمیدن مرویدر دیر که بادیه ده ایدم کوردمکه بر مرآه بر قیر
یائنه اوطوروب بکایله * فن للسؤال ومن للنوال * ومن للمعالي ومن للخصب * ومن للخصاة
ومن للکماء * اذا ما الکماء جثوا للربک * اذا قبل مات ابو مالک * فنی المکرمات فرید العرب *
مرثیه سن اوقوردی مرثیه من بوره به اشو مرثیه منطوقنجه موئله صفات مذکور ایله متصف
اولانلرک موتلری تحقیق ایدن کیدر دید یکمده اغلیوب ابو مالک ایله مکنی ابومنصور دینلان
جواهه نک دامادید ردینجک اصمعی شعرند اولان اوصاف مذکور دلافتجه بن اوبلا سنی
بوله جتی حجاجی بی کبار عربدن براو کیمه کان ایتدم ایدی دیش (مفهوم و مفاد مرثیه
اخلاق کریمه ایله متصف فرید العرب اولان ابومالک وفات ایتدی دینلد کده بندخی انک
فوتند نصرکه ناسه طلب کرم واحسان ونوال و معالی وجسم امورل و صفاتی و کینکاهده اغاربه
و هجومه کرلنش اعدانک دفعی ایچون النجا و نیاز و استعانه و استمداد ده کیم قالدی و بوایشلری
کوره جک ابومالک کندی دیوبوب آجیدم و سوز و کداز ایتدم دیمکدر (موسی نامند بر جاهل
اعرابی و یردن صره نقد چایوب اوجنده اوله رق مسجده کبر امام صلا مفریده کیمه اتفق
(ومالک بیمنک یا موسی) آیتنی اوقودینجی کبی اعرابی کند و به خطابدر زغلبه امامه البته سن
ساحرسن دیوبوب و صره بی پیش امامه یعنی پیش نماز آتوب مسجده دن خر و جلله قاچشدر
(قلت) مستطرفده بولک کبی براق اعرابی نادان حکایه سی دخی واردر لکن فقیر ترجمه انعامه لینی
ترجمه ایدوبوب فقط بونی و آنفا باز یلانی بر نکته دقیقه اشاره یازدم تأمل اولنه (اصمعی حکایت
ایتمدر که را کب اولدینجی دوه سی غائب اولغله نخر سیچون وادی به چیقمش و چقدینجی کون
غایت صوق اولدینجی ماعدا یا غوره دخی طونلغله قبا تل عربدن بر قیلله خیانه النجا ایدر
وصلات ظهیری ادا ده اولان بر جاعتک فر بارنده شدت بردن ناشی بر کایه ییورونوب و دزه مکده
اولان بر یری کوردر که * یارب ان البردا صبح کالما * وانت بحالی عالم لاتعم * وان کنت یومانی جهنم
مدخلی * فنی مثل هذا اليوم طابت جهنم * نظمی انشاد ایتد کده در اصمعی او یرک فصاحتی بکنوب
مضاییه غرضیه ای بر آخر عربیکه وارمشکن صلاتی ترک کدن حیا ایتمز مین دید کده همان
* ایضع ربی ان اصلی عاریا * ویکسو غیری کسوة الیرد والحر * فوالله لاصليت ما عشت
عاریا * عشا ولا وقت المغرب ولا اوتر * ولا اصبح الا یوم شمس ضحیه * وان غیت قالوبل

للظهر والعصر * وان يكسني ربي قبضا وجبة * اصلي له مهما اعطيت من العمر * شرعي
نظم ايدر اصمعي برقاندني بونظم منجلی و بلاغتني تحسین و در حال قبض وجهه سنی چقاروب
و پیره بخش ایدوب بونلری کی و قالنی نمازی قبل دیر اودخی کوب بلاوضو اوطوردیغی برده
قبله به استقباله نمازی قبلاراصمعی ای پیرتیه ضمیر بلا وضوء آبدستک اولدیغی و اوطوردیفک
حالده نماز قبلنورمی دیدیکنده در حال پیر * الیک اعتذاری من صلاتی خاشعا * علی غیر طهر
مومبا نحو قبله * خالی بیرد اناء یارب طافه * و رجلا ی لا تقوی علی ثی رکتی * ولکننی
استغفر الله شایا * و افضیکما یارب فی وجه صبغی * و ان انا لم اقل فانت محکم * بما شئت
عن صفی ومن تنفی لحنی * دیوب یعنی برخواستی نظم بلاوضوء ایله خاشعا قبلدیغم نماز
بدنک ضعیفی و الیک تحمل ایده منه حکم مرتبه ده بارد اولوب او یله جه استعمال ایدرسم یعنی
تسخینک امکانی اولماغله برودتیه دوک و نورسم هلاک اولور ظن غالیله ترک ایلدم
عذرینی کوسرتوب یاز ایچره بونمازی قضا الیمک نیتده یم اشته شتاده عذرم بودر و حق تعالادن
مغفرت نیاز ایدرم حکم و اراده باری تعالانکدر صقالی بواذر مق و شمار لنتی اراده سنده در
یعنی دیلرسم مغفرت ایدر و دیلرسم عذاب ایدر حکمه راضی یم دیو اصمعی به عذرینی یلدرمش
(قلت) نظمه تصریح بوغبسه ده تیم ایله قتلش اولدیغی قوتلو احتمالد رزرا کا اعتذار
یوقدر بعده اصمعی فصاحت و اعتذارینی تکرار بکنوب و داعله صاوشمشدر (براز
اعرایلر بریره کلوب شرب نبید ایدرل ایش ایچلرندن برینه بیت اخلایه وارهق اقتضا ایتمکله
قر بلرند بولنان ممشای خیمه به کیرر و شرطه قویه چکر یارانی ایشدوب کولرل قواره چکن
اعرابی بلیغ خنده لرینه رنده اولهرق طاریلوب همان خلاده ایکن * اذا ما خلا الانسان
فی بیت غائظ * تراخت بلا شک تشاریح فقیحه * فن یک ذاعذر فبعذر ضارطا * فن یک
ذا جهل فی تحت سرته * قطعه سنی طرح میدان هجو ایش یعنی خلاده شرطه
وقوی ضروری صورتنده در غدیری قبول ایدن اهل درایت قبول عذر ایدرل و قول ایتمیلر
جاهل اوللر ایله اوضرطه انلرک فلان محللرینه اولسون (قلت) اصل نظمه (فنی تحت سرته)
ترک کبی رنده تسخه مستطرفه یازلدیغی وجهله محاسن انسانیه ده اولان واجب التوقیر
بر محلی مشتل ترکیب واردر بوفقیانی الزم اولدیغی اوزره یازوب صدر رنده تحت و لحنه رنده کوبک
دیلمک اولان سرته لفظلری لفظنی ترجمه ده بالکتابه فلان لفظی تحریرینه موفق اولمشدر نسخ
مستطرف الینه کچنلر بوجه تحریر فخر تصحیح ایلمه ثواب قازه نورل (اصمعی حکایتنددر که
برقصه فی قاصد عراق عرب اها ایلندن براز کچ بولیلرمر حله نک برنده آرام ایدوب نبیدایله طعام
ایدرل ایکن اعرایدن برنجوز انلره تصادف ایدر و مجوزه ترجیب ایله براز طعام و یروب و برقدح
نبید دخی ایچرلر مجوزک خوشنه کلوب تبسمه باشلر قدح دیگر دخی صورلر یوزی رنگ پذیرشوه
اولوب ضحکه انگاز ایدر قدح نالشی دخی طوئشد ردقلمنده ای بکلمر عراقده سزک نساکز
نبید ایچرلری (کرم ایدک بکا خیر و بریکز) دیو صورر نعم ایچرلر دیدکلمنده مجوز بلغه (زنین
و رب الکیمه والله ان صد قسم لافیکم من یعرف ابوه) مؤکدا قسم ایدرم که اوسزک
زنا یقلمر بکز البته زنا ایدرل و بوسوز بکز طوغرو ابسه ایچکزه باباسی یلنور کیمه یوقدر
دیوخنده فرمای فیتان اولمشدر (قلت) جامع المستطرف بوه فامده ایات کریمه و احادیث شریفه
ذکرینی مشتل اوج اعرابی جاهل و لا ابالی حکایه سی دخی یازمشدر لکن سنطوری خامه نک سنطور
ترجمه ده ترغماز اولماسی راست اولهرق بلافتندن عد و خواننده زبالک بوه فامده سکوتی موسیقیدن
اولدیغی ملاحظه اولهرق راه جسارت بونده دخی ایلرود کچنلر کی سد اولمشدر * استیلملر

نگاه ایدوب اصله * التفات ایتسون قصه قصله (براعرايه بلغه به نزدیکزده ایلر یعنی کبرک صفتی
و شانی نه کونه در دیو استفسار ایتدکلمنده) عصبة ینفخ فیها الشیطان فلا یرد امرها (یعنی
اوه وضو مستور برسرکدر که انی شیطان شبشمر مکله امری یعنی حکم و تنبیهی رد اولماز
اولور شیدر دیو من ماهیته الی نهایته ابو تعریف بیورمشدر) محکیدر که برکون هر و ن رشید
خلیفه طاب تراه معینه عیسی بن جعفر ایله فضل بن یحییای آلوب تبدیل هیئله قصد تفرجه
صحرایه چقارلر و ابتدا اعرابدن شهره مرکه را کبا کلور کوزی علتدن ناشی یا شلو بر پیره
نصادف ایدرل فضل خلیفه به شو قوجه کشی روزکار دیده در تشبیط عالیبریکر موجب اولور
کلام سوبله جکی سیماسندن دخی مظنون اولغله رخصت یوریلور ایسه حرف انداز اولیم
دیوب مرخص اولور و پیرک یاننه واروب سلامدن صکره دماه عینکزه بردوا تعلیم ایده یم دفع
ایدر دیچک پیرنه کوزل بندخی جوینده دوا اولهرق شهره کلور ایدم سوبله ایکی کوزم اوغلم
سوبله و همان دعای آل دیدی فضل هوا ایله ما غبارلری آل و برجوز قبوغی ایچنه قویوب
انکله اکتحال ایت دیچک پیر ظریف انتقر بر غرضی اکلوب و اکلوب فی الحال حصارک
اوسنندن بر شرطه قویه قویوروب اوغلم وصف دوا اجرنی اولهرق شمیدیک یفکله بونجه کزی
آل وصف دوا بی آرزدیجه بزدخی اجرنی آرزدیچک خلیفه بو لطیفه ایله شرطه پیره
برصورتنده کولمشدر که ظهر اسلری اوزره استلقا و پیری حیوبات زرناب اعطا سبله مقارن
سقا قیلشد (امر او کرمای عربدن مشهور معن بن زانده خواص اتبعا علیه برکون صیده
چقد قدح انلری قسطع ظبا اعتراض یعنی اوکلرینه بر سوری آهو چیمه کلور هریری بر آهو بی
شکار قصد یله فرسارین تسریع ایدرل معن دخی برینه پیر و اولوب اتباعتدن دور دوشر
وطوبوب ذبحله اولدیغی برده اتباعنه انتظار ایله مکث ایدر برده بریه دن بری پیر اعرابی قروی
حسارینه بنوب کلور اولدیغی معن کورمکله فرسنه بنوب فارشول و سلام و یروب (من این
الی این) یعنی زره دن کلور وزره به کیدرسن دیو پیره صورر اودخی قریه مده بکرمی سته دنبر و
بوز و خالی قالمش برمرز عهم و ارایدی بوسنه سوروب قناء دیکدم ایدی قبض باری تعالی ایله
موسنندن اول یتشوب اکلی مرتبه سته واره قدح اولغله طور فنده اولماق اوزره کوزلجه لندن
برازی الی الوب و آنه دک کورمیدیکم معن بن زانده نک کرم مشکور و فضل مشهور و معروف مأثور
واحسان مذکورندن حصه مند اولماق آرزوسیه اکا کتوره حکم دیچک معن ای پیر معندن
امیدک نه مقدار مبلغدر یعنی اگر معن سکا بندن هدیه ک غرضنده نه استرسن دیو صورر سه
نه درسن دیچک پیر اعرابی بیک دینار استرم دیدی باجوقدر در پرایسه دیدکده بشیوزه اینرم
دیدی یانی دخی چوقسنورسه دیدکده اوجبوزه تنزیل ایده رم دیدی بابو کاده کشر در دیرسه
دیدکده ایکبوز استرم دیدی یا اولماز دیرسه دیدکده بوزه دوشور برم دیدی یا بوز و برم دیرسه
دیدکده الی به تنزل ایده رم دیدی یا بوده چوقدر دیرسد دیدکده پیر هله اوتوز التوندن اشاغی
و برمز دیچک معن اگر معن اوتوزیده چوقسونه رق و یرمه چک اولور سه نه یارسن دینجه
پیره غضب کلمرک حاریمک درت ایاقلرینی امه سنک یعنی جاریه سنک ذکر می مستهجن محله
ادخال ایدر و خایبا و خاسرا اولاد و عیالم جائینه یونه لیرم دیدیکسته معن غایتله کولوب و پیره
سلام و داع و یروب کندینی اکلمیه رق اتباعنه بالالحقاق دائره سته سرعتله عودت ایدوب در حال
حاجینه شو هیئله حارسوار قناء یوکیله بر یریزی قصد ایله بولد اولوب کلکده در کوزت
و ورودی آند یاننه کتور دیو تنبیه ایدر وقتا که پیر بر ساعت نظر فنده باب امیره کلدکده حاجب
الوب حضور امیره کتور معن البسه صیدیه سن دکشد یروب اثواب متجمله ایله عین و یسار

و پاشنده ختم و حتمی قائما نظر بر قدم طور و کند و جلالتله صدرده او طور حتمیله ایتناو
اولفله پیر هر نه قدر یولده بوجه بحر معنی کوروب و صحبت ایتش ایسه ده یله مدی معن
پیر بویه مهیب اولدیغی حاده یا اخا العرب حضور یوزه و رودیکه باعث نه در ونه حاجتله
کدک دیدکده پیر رعایت ادایله امیرک کرمی بالامل سیم و چاپم و چیهلم ایله و قنشر یشمش
قشاده سی کوردم دیدی معن دخی بر مفهوم بحر (فکرم املت منه قال الف دینار قال کثیر قال
خمسائة قال کثیر قال ثلثمائة قال کثیر قال مائین قال کثیر قال مائتة قال کثیر) اشبو کثیر اخیر کد بوزک
جوابنده معنک دیدیکی کثیر در سوز بورایه کد کده پیر (والله لقد کان ذلك الرجل علی مشوئا) یعنی
یولده تصادف ایتدیکم کیمهک بکا شامته شهمم یوقدر که بوسوزی سولش ایدی نه بد
قال ایش که کدی جقدی دیوب (ثم قال خسین) بعده خسینه ایدی (قال کثیر قال فزافل
من الثلثین) یعنی بعده معن الیده چوقدر دینجه پیر او تودن اشاغی اولماز دیدکده معن کولمکه
اعرابی پیر یولده کوردیکی کیمه امیر اولدیغی بکولشدن یلوب افسدم اکر بو او تودن
جواب ویرماید کز حارم قیوده باغلو طور و امیر حضرتلری دخی سر مسند عزنده او طور
دیدیکنک اوزرینه معن اولقدر کولمکه ارقه سی اوزره دوشدی بعده امیر مدبر داره سته شو
اعرابی به پنده بیک دینار و دیگرند به شیوز و آخرند او چیز و دیگرند ایکوز و پنده بوز
و آخرند الی و پنده دخی او تودن دینار اوله رق بدی صره که ایکی بیک بوز سکین دینار ایدر
ر بط و آماده ایدوب ویر دیو امر دنصکره پیر ای اخ عرب ارتق حساری پنده برآق دیچک
اعرابی حیران اولوب و جیقوق و جیقیری مدبردن الوب دعای فراوان ایله روان اولور (قلت)
اشته کریمک دهرده ذکر یا خیری بطون اوراقه یا زیله رق بویله بقا بولور اکر امیر ارتق
جاری پنده قورنده حار بیک چار پانی بحر بک ایدرک سوار اولده منزلکه کوتوره و اوراده قولان
دیه دهها کوزل دوشردی فافهم فصل ۱۰ اشبو فصل بحر دقرا اولان یعنی
سائر علومدن بهره سی اولیان و دخی دیار ترکیه مزده باشریف ذمایلله لایق اولدیغی اوزره
یارم فقی و عربستانده ولو واحد اولسه ده بالکن فقها دیدکری کیمهک و دخی لطائفه مائل
بعض فقیه فاضلک نوادر و طایبات و ضحکاتلرینه مخصوصدر (قلت) فخر رازی و انک امثال
فخر و اعلام او مقوله فقها نه مفردی و نه جمعی فلسفه دان و حکم شناسان غیر متدین ایله
بحث و مناظره دن منع و حجر اولمقی لازمدر زیر جاهر اولوب سرد ادله دن عاجز او اور و تمام
بلدیکی کلام ایسه دلیل اوله میه جفتدن الیاذ به تعالی فلسفی مجردک دین متبینه طعنه بادی
او اور دیشلدر سینه راغب پاشای فاضله مراجعت اولدوقده صحت نقل فقیر اکر چه ظاهر او اور
لکن فی الجملة تفصیلی بمنه تعالی اشاعیده خامه فقیر ایله بر مناسب محله یازاق منویدر (محمد بن
عبدالله نام فاضل نقل ایتشد که ذکر اولتان قرادن عثمان بن ابی شیهه دیدکری ساده ضمیمه
بعض طرفا ایله و ارمشیدک حرمتدن جیقوق یا نمره کد کده (ن و الفلم) قنغی سوره ده در
دیو بزدن سؤل ایله خنده فرما اولشد (قلت) ظاهر اولدیغی اوزره (ن و الفلم) رأس سوره
شریفه اوله رق نام سوره ایکن قنغی سوره ده در دیو سوره سی جای نجب و ضحکدر (منقولدر که
ابوالعینا نام خاندانک منزلده براز اهل علم و بنگا و نر فاجع او اوب صحبت علمیه و شعر به ایله و اوست
ایدلر ایدی لکن میا پندره سنابل کندم ایچره کیه ییکانه کی متعبسا او طور و بصله اصلا تکلم ایتز
بر کیمه بولمش ایش یاران طورلندن حق و نادانلغی نفرس ایله ای برادر تفسیر قرآن عظیم الشانه
قدرت و حفظ و ارمیدر دیو سوره قلرند بلا توافع های های قرآن عالم دیو نادانلغی ایما بلکه
ایضاح ایدیچک ظرفیت بریسی برای امتحان خود بخود با نرسال بر کلام عیبی دوزوب

یاسیدنا و عالنا بواوقون یغم قول قنغی سوره ده در دیو سوره برز وقت یاشی اشاغی صار قیدوب
تفکر دنصکره جم الدخاند در دیوب یارانه انبساط بخش قهقهه اولشد (بر کیمه مار الیابان
فقهادن برینه کلوب یاسیدنا رمضاندر برکون بلاعذر شرعی اورچی بوزدم ایدی بونک حکمی
نه در دیو سوره فقی باشد دخی برینه برکون طوت و قضا ایله دیو جواب ویر سائل مرقوم برکون
قضای نیتله طومش ایدم لکن او کون سوجه جیقوق منزله عودت ایتدیکده اهل بیت
مأمونیه دیدکری حلوانی طبع ایش ایش الی طوتوب طباغنه صوقدی بتدخی طیانیه دیوب
ییدم دیدکده انی دخی یوم آخرده قضا ایت دیدی ینه سائل قضا ایتدم ایدی اوصاحبه سی
شمش طانلبسی پشمرش او اوب کالاول الی صوقدقه طاندم دیچک او دانای معظم
وعلی قول نصف ضد مقدم بنم رأیم سنک الک بوغازیکه باغلندیغی حاده صائم اولما کدر
دیشدر (قلت) جواب اخیرنده ایچمه ظرافت کوسرشم ایسه ده بلاعذر شرعی رمضان
اورچی بوزدم و طومدم دیو و او طایبه صورمش اولان شخصی برینه برکون طوت دیوب
کفارت اقتضا ایده جکئی بیاندن سکوتی فقیلغن بیلدرمشدر اکر سکوت ایتبوب دیسه ایدی
حاجت قنده قالور اطرف ناسدن دینله بیلوردی مکر بونده دخی نجاهل یولندن ظرافت ایش
دینله (لطیفه کور بوقبه فاضله بر کیمه کلوب بن حبلی المذهب توفی ایدوب نماز می قیلد قد نصکره
طومند بر باشلق حس ایدوب قوقلد یغمده رایحه سنی کر یهه و خینه بولدم دیچک هی کیمه
عافیده اوله سن سائر مذاهب اجاعیجه دخی کیفیت معلومه ایله سراویلا کی بر بادلش اولدیکده
شهمم یوقدر دیو استظراف ایتشد (قلت) لطیفه دن نظری قطعه اشبو قبص و سراویله
و اثواب بدند و فراشده بولتان یا شلق نومدنصکره و یا یقظه ده کورولمک و منی و منی و منی
اولقی و تذکر احتلام و قبل الزوم انتشار عضو معلوم شغلری اوزره غسلک و جوب و عدم و جوبینه
دائر اولان مسائل کورلمکه بلنکه محتاجدر و محاضرات کتا بارنده اولسون بالناسیه بازاش
اولان مسائلی تحقیقه کتب فقهیه به مراجعت لازمکله چکی وارسته اشعاردر و احتیاطا غیر مره
یعنی هر بار مناسبتی دوشد بکه بر مراجعتک اخطاری ملزم فقیر معذور باد (حقسادن
و یاخود اقوال و افمالده لاقید اولان زاز خواندن بری بر فقیه عالم خوشکویه کلوب
بن بر کیمه یم که دائما اثوابی حدثله شوبله طولدر یرم که اثوابم بد و کوتی قور او توب ایله
نماز جائزیدر دیدکده او مرد ظریف جائزدر (قلت) یعنی مادامکه اوزرینه دوککش اولان بول
و سائر صولونجس قوریوب اندن ناشی اولان بوی اولیه هر نه قدر تقوایه او نماز ایسه ده
اصل جوازه مانع دکلدر کند و قید ایتز ایسه مسلمنی بوی متأذی ایده جکی در کاردر صوغان
و صرمساق قوقوسی جاعته اذی و یره جکندن مسجدده او خالده دخول مسئله سی ملاحظه
و مطامه اولنه (لکن لا کن الله تعالی فی المساین مثاک) یعنی حق تعالی سنک کی بد طبیعت
کر به اشخاصی مسلمین اراشد و چونالمسون انکساریله طوغریسی ظرافت ایتشد (برکره
اعش ایله زوجه سی بینلرند و حش و قوع بولمش اولفله نسوان مبانده بالکن فقهالک
و عاطل اعتباری درکار اولد یغدن اعشک اصدا قاسی او یله برفقه هانک توسطنی رأی برله
نصح و پند ایله اصلاح مابین و رضیه زوجه و استراحت طرفین ایچون خانه اعشه ارسال
ایدلر وقتا که فقها وارد قد زوجه اعشه عینی اچهرق بلکه جائله رقی ای صالحه و عابده
خاتون ابو محمد یعنی اعش علم و سن جهنلر یله شیخدر انده کی اولان عین یعنی ضعف
بصر له کوزنک دائما اقان یاشی و بجا قلیرنک ایچمه لکی و دیز قیاقلیرنک ضعفی و قولتک
قوقمش اولسی و اغزنک بد قورمسی و او جلرنک قور یلغی سکا صوقلق و یرسون اشبو

دب و فبوی قیادوب لا فردیسی بوغازینه طقدی (قلت) بو فقیهه قالسه یعنی او بخند و مک
 رنده بی بونسم ایدی او صحف باده فروس عربی به یعنی نحوی مرقومه مک عباده ادا بندن بری عدم
 نجر مر یضه رعایت اولوب حتی خاله مر یضدن حالت اضطرار دکلسه صودخی اسلوب ایچمک
 اولماز ایکن وین والدک خدمته اولوب مرضنه مکدر و پریشان شعور ایکن مذهب قواعد
 نحو اولان ابو اسود دخی اولسم او حاده لحن ایده حکم معلوم و خصوصاً محاوره ده لحن
 را عیبی بین البقا امر سوم و سیمایه نثیه نک حالت جری یا ایله دخی لغت اولد بخی عرب
 عربادن بر بلغک (ان اباها و ابا اباها) مصرعیه ثابت ایکن نه در بو حشو محضک و تلحینه
 نثیا قاه شوب بنی باعث وجودم اولان پدریمک خدمت واجبه سندن البقو پوشک دیدکدن
 صکره هر طرفه اوروب مانند خبر و بلکه اغزنی یرتش و یا خود نسیم ایتد که نصکره قیوی
 قیاردم لکن غلامک اخلاقی دخی حسنه ائمه نحاسی بیلوب و لقبیری و یه لو اولان بخی تعداد ایتمی
 دلات ایدر (ظرفادن بری خسته نمش اولان بر نحوی معهودی ثوابه عیادت ایدر و شکایتک
 نه دند ر دیو صور نحوی دخی (حج حایه نارها حایه منها الاعضاء و ایه) دیچمک اومرد
 ظریف مقابله بالمثل ایله نحوی به (لا سقاک الله بالعافیه بالیه کانت الفاضیه) دیمشدر که نحوینک
 خسته ایکن علی اولان حسانی پیانده تکلفی سوزندن مرد مرقومه غضب کلکله دعای شقایه
 بدل عافیت بولم و حسانک سنی اولدرسون مآلنده بد دعا ایشدر طرفیک کلانده نوع اقتباس
 دخی وارد کالایخی (قلت) عباده ده واقع بر مطایبه یاد داشت فقیر اولغله بالاجال بورایه
 درجی تنسب اولندی (بر ظریف مسلم خسته نمش اولان قوم شوسی عباده ایدر و پریشان
 حال بولوب فی الاصل متصف اولد بخی حتی ترقیده ایکن استفسار مزاج تکرارنده جواب
 آله مبوب بخی بیلد کی دیو صور ریلی بیلدم کوشه با شنده کی انکیچی ارتین دکلشن
 ریت هی دلان بو سینه سن دلا می قاسم سن دیو یانندن ص و شور

بو فصل معینک یعنی مکتب حواجه لری نک نوادر بخی مبین حسباله سزا بر مطلب ضحک
 افزادر (قلت) بو طغفه دائماً صبیان ایله الفت و انسبت ایتد کلرندن حکم مقارنله جو جوق
 طبیعتده ابلهانه اطواردن خالی دکلر (حافظ دیمشدر که بر معمل صبیان کوردم یاننده براوزون
 و بر قصه عصا و بر صکره و حو لجان و بر بوری و ارایدی ای معمل بوعده وادواک زدکده
 ضرور معنی نه سببه مبتدر دیو صور دیمشده جوابنده بنم مکتبده او باش یعنی حشاری و برامز
 جو جوق لری چوقدر برینه اوقی لوحه کی ده چک اولسم سوزیمی دکلکه مز بدخی قبضه دکنک ایله
 بر کره اورورم بدن اوزار بیوک دکنکی یشدر دیکمه بخار بعه کره صو لانه قیویوب یعنی
 ایشدیوب انکله ضرب ایتدیکمه باشی شیج ایدر و او او باشک باشی بار یلجه ارقدا شاری اولان
 صبیان غیر تلنوب سریمه او شرلر و الواحلر لیه بنی هر طرفدن ضرباته باشلر بنده ناچار قاله رق
 ضلی کردغه حلقوب و بوری بی غه صوقوب چالوب و افورمه که اغاز ایدرم اهالی محله بو همکامه بی
 حویوب سکر دیک کلورل و بنی هلاکدن قورتلرلر دیمشدر دیو نقل ایشدر (قلت) لوحه سرابا
 عربستانده اطفال مکتبک هر نخته سی کی الارنده کرد دکلری صابلی بر خرده نخته در که اوزر بنه
 در سرنی هم یازوب وهم حفظ ایدوب و بعه سبلوب درس دیگر بنی یازلر و یوتقر یله یازوبی دخی
 نه ایدرلر (ینه جاحظندن منقولدر دیمشدر که یوام و دشمنکله بر خرابه زاردن کوردم که
 معمل صبیانک بری کار عرصه ده کائن بر منزلک دیواری شکافه کبر نمش طوز و کوپک کی اولور
 او حلالده ناکاه ستره مغزادن بر جو جوق چقه کلدی و هم باقه لدی بو حال معمل غایت غریب

اولغله یانه واروب ای دانا شو اولو بشکک و جو جوقی قبضکک اصلنی کرم ایله بکا بیلدر
 دیدیکمه اشو جو جوق تعلیمدن قاجوب و داخل داره داخل اولوب چیمدی و انک ملاعبه
 ایتدیکی برکلی وارد صومعی ایشد نجه کو پکنک صوتی صانوب چیقار دیو او اومش ایدم ظم کی
 ظن ایتدی و اشته چیمدی بدخی طوتوب مکتبه کوروریم دیو تقریر ایشدر (منقولدر که
 بزرن معمل اطفاله کلوب مکتبده اولان ولدندن شکایت ایدر معمل دخی جو جوقی اخافه غرضیه
 اوغلان من بعد برامز لقتدن و از یکم سنک انائی فلان ایده رم دیو ازارلدقده او خاتون کشی
 درایتکاری یوتدن معمل ای دانا مخاطبک صبی اولغله اکا کلام فائده و برمز بدیکک سوزی و وعبدی
 کوزینک اوکنده شمدی فعله کتور که نائب اولوب بدخی کتوایش ایشله دیمشدر (ینه جاحظ
 دیمشدر که معمل اطفالک بر بنی ضم کاف و تشدید تا ایله کایده یعنی مکتبه بالکر اوطورر کوروب
 ای معمل جو جوق لری ده در که نک و تنها اوطورر یورسن دیو استفسار تنهایی قیلدیمشدر کتایش
 ذهن ایچون عادت لری اولد بخی اوزره و رای باب داخل مکتبه کائن اچه لقه بر برلینه
 نوقات اوزرق اعیله مشغولدر دیدی اعبه صفی کوره یم دیچمک (ما اشیر علیک) یعنی
 کورمکری رای ایتم مناسب دکلر دیدی البته کوریم دیو ارام ایدیکک باب مرقومه یاننده باشکی
 آجوب طور و تخیل ایت یعنی او کسور که سنی بنی صانوب عکاکتور نجه دکل قفا که سله را وره
 اوزمان سبلی زن او بونی تولد یعنی طرسن دیچمک معملک سیه کلدیکی شماری یه دن صاوشدم
 دیمشدر (منقولدر که معمل اطفالک برینه ایکی جو جوق بر برله چکشه رک و چکه رک شکایت
 کلورلر معمل نزاعکرنه دندر دیو صور یچق بریسی بنم بو اغلان قولاغی اصردی دیدی و دیگری
 لا والله یا سیدنا بن عض ایتدم اذتی کندی عض ایتدی دیو انکار و امکانه اولیان نسنه بی
 شاکیسنه استنا ایلدی معمل کو یا حکیمانه تأمل ایدر قیلدی بر اوزمان تفکر دیکر انکار ایدن
 جو جوشک جوابی معقول اولما دیمشده تنبیها بهی ولدلانا بو جو جوق دوه میدر که کندی قولاغی
 اصره دیو یو دوه کوله جک سوزی سرد ایتدیکی کی مختصمان یله ضحک ایدوب و بر برله
 بار یشوب کک و لهرک و اویتا به رق رحله لری یانه کتیدلر (و معملک بریسی دخی کورمشکر که
 مکتبده نماز قیلارکن رکوعنده باشی زیاده جه اکوب فحشینی میانندن ارقه سی جاتنده بوانوب
 ملاعبه ایدن صبیانه باقوب ای بقال و خباز و قصاب اوغلاری باید قلیکر حیا سز افلری کوردم
 هله نمازی بنوریم کورلر بن سزه لایق اولدیمشدر جرالری کوسره یم دیو بعه سجده و واروب
 نمازینی صورنا بتور مش ایش (حافظدن منقول اولان اشو حکایه کاسید لطایف معیندر
 جاحظ متفق بر آل آبی در که بن نوادر تغفل معملین اطفالده برکاب تألیف ایشدیم لکن بعض
 ملاحظاتدن ناشی کتاب بر بوری قطع و عمر بقیه عربیت ایدوب بوقصد اوزر سیاحتیه جیقوب
 بر بلده یه واردم اوراده هبت حسنه ده بر معمل کوروب زیارته واردم و توقیر ایله سلام و یردم
 احسن وجهله رد سلام و ترحیب و تکریم ایلدی و انکله تفسیر قرآن عظیم الشانده بحث ایدوب
 او علم شریفده ذاتی ماهر یوادم بعه فقه و نحو و علم معقولات و اشعار عرب و اسباب و تاریخده
 مذاکره و مباحثه ایدوب هر برنده مکمل الادوات اولد بخی تبیین ایتدیمه موی البهک کالی غریبی
 یوزدی بولک اوزر پند یارتی بر اقیوب کاه و کاه مکتبه کیدر ایدیم بر کون ینه زیارته وارم ایدم
 مکتب قبوسنی قبالو بولوب صور دیمشده دانه سندن بر حازه چقه لیه محزون اولوب بر قاج کوندر که
 کاه مدی دیدیلر تعزیه ایچون خانه سنه واروب دق باب ایتدیکمه زنجیه جاریه سی و رای باب
 کلوب نه استرس دیدی معملی زیارته کادم دیدم طورک افاده ایده یم دیوب کندی و فی الحال
 کلوب (بسم الله) دیوب دخولی اشراب ایلدی یانه واروب جالس بولدم و (اعظم اجرک

دوبو تعزیه و تسلیم ایدوب بعد متوفی و اندیکر میدرد دیدیکمه لادیدی والدیکری دیچک لادیدی
 برادر یکزنی دیچک لادیدی یا کبدر سویلک دیچک (حبیبی) یعنی سودیکر زنده دیدی و بویه
 دیچک بنده درو غندن اشته نامبارک خویلک اوجی اولی کورندی دیوب بنده مقام تسلیم ده (یا سبحان الله
 نساء کثیر و نجه غیرها) یعنی نسا دیاده چوقدر اندن باشقه سنی بولور سکر دیدیکمه سن او حبیبی
 بی کوردیمی کمان ایدرسن دبه دوشد کده بنده قلمده هاها با قلم بوسوزی خنسه و نایه یعنی ایکچی
 مشرب معلومیدر دیوب یا کورمدیکر زنه نه کیفیتله عاشق اولدیکر دیدیکمه اراده سنجه گویا بکا کلام
 ملزمدر و بدیهیدر و سن غیسن بوللوا علم افضله باشلوب بن بومکانده کچنده او طور و ب طریق
 بنجره دن باقر کن اوزرنده پرده اولان بر کیمسه بی کوردم که * یام عمرو جزاک الله مکرمة * ردی علی
 قودی ایما کانا * لا تأخذین قوا دی تلعبین به * و کیف تلعب بالانسان انسانا * شعیری
 او قور ایدی بن بو نظمی استماع ایندیکمه نفسمه اکر نظم مذکور منطوقجه اشتیاق اولان
 ام عمرو ایله مکاة اولان زن دن احسن بر حسن اولیدی اشو ثانی مثل شعر حقنده نظم
 اولغزدی دیوب اشو وصفیه غایبده عاشق اولمشیدم وقتا که ایکی کون هرورنده اول پرده
 پوش بنوی بنه بورادن * لقد ذهب الحمار یام عمرو * فلا رجعت ولا رجع الحمار * بیتله تفتی
 ایدرک یکدیکنده بیت مرقوم ام عمری حامل اولان اشک تحفه بی کندی و بردخی نه ام عمرو و نه اشک
 دوغندیلر معنای فراقی مثل اولوب وعدم عودت معنای لازم موت اولغزین رحلتله انتقال ایله
 محزون اولوب تعزیه سبجون تعطیل مکتب ایدوب منزلده بویه او طور دم دیدکده او معلم
 خطا بتربقی بانه عزم او او ب سبک کی ذوات اوصافنده تالیف قلیدیم کابک ابفاسی امرنده جزمه
 باعث اولدیکر سبزی او کابه عنوان و ناظر مکتب اذعان ایدرم دیدم دیمشدر (قلت) اکر قالی معلم
 افضل اولوب ده خری اولیدی جاحظه ای قوجه اوستاد (والاذن تعشق قبل العین احبانا) یعنی
 انسان قولافدن دخی عاشق اولور نکته مسیله سنه نه دیرسن دیوب معارضه اولنه یلوردی لکن
 نه چاره ذیلی لاجورد ایله مسطور کروهدندر (اللهم اخفضنا من مجالسة مثل هذا الملم ومن
 سوء صنيعه اننا شی من بلادته آمین الف الف الف الف الف الف الف آمین)
 فصل ۴۰ بو فصل متبیلر نوادرند در (قلت) کاهیه صدر اول
 و نائی و نالنده وقوع بولان خنله مرقومه نک یعنی دعوی نبوت ایدن باطلارک حکایه لرندن
 مستفاد اولدینی اوزره غرض فاسد لری حقه بازلق بولنه کیروب جر غندن عبارت اولدینی
 بطوار واقع لرندن تبیین ایدرک مسخره عالم اولمشدر و قرن نالنده نصکره وقوع بولدینی
 توار بخنده آرکولمشدر (جامع المستطرف هرون الرشید و مأمون و معتصم و متوکل خلفار
 متابت تراهم عصرنده و بعض ملوک اسلامیه عهد قدیمه زمان لرندن اومقوله لرندن بر مسخره لقله
 قیاسوز خننده اولان جرأ نلرینی طوبیش ایسه ده چونکه مسخره لقلری بیانی ارا سنده
 افند شریف مجزه و ده ها معظم تعبیر او او ب تعظیلمی و تزاری واجب اولان انبیا عظام علیهم
 الصاوة والسلام اندیلر بری متنی حکایه لری خننده ذکر ایسه شان والال بنده غل دوشه چکندن
 بوقیه بلا ریا ترجمه اظلم بری روا کوره بوب ترک ایدم و شنبه لرنیک تفصیلی کورمک ایستلر اصله
 مراجعت ایدرلسه کندوری یلور دیوب فقط نمونه اواقی اورده براهونی ترجمه سنه بوجله
 آغاز اولمشدر (عهد خلافت هرون الرشید ده ادعا نبوت ایدن بر شخص طویاوب
 حضور بنده کورلدکده خلیفه ای شخص سنی نه نهمته اخذ ایدیلر و بویه دیدکده (اننی بنی کریم)
 دیدی بعد خلیفه دلائلندن سنده نه واردردیچک نه بی طلب یورر سکر صورت دیدی حضورنده

طورن ساده رو عیده باقوب بولری شمدی صفالندردیچک باشنی اکوب راز دوشنه کد نصکره
 قالدیروب افندم اشو امردری ملتی قنلق و صور حسنه لرینی تغییر ایتک جارمیدر دیوب بنه
 حضورده بولان ملتی بندکانه نکاه ایله اکرامر یورر سکر لحظه واحده ده شو ملخیری امر
 ایده رم دیوب مضحکه یه باشلوب مقصودینی اشراب ایدیکم خلیفه کولوب و توبه و یردیروب
 تعزیردن اغماض عین واحسان صله ایله دخی وارسته دین ایشدر (قلت) امر ایدرم دیدیکی
 اوسره و جنس جنبیدر فصل ۴۱ بو فصل نوادر السوال یعنی دلخیرک
 مضایق ذکرند در (بر اعرابی سائل بر منزلک پیشنه کلوب سوال ایدر منزلک بابی یاتده
 بر صغیر طور رایش سائله (بورک فیه) یعنی دلخیرک مبارک اوله دیچک سائل طاریلوب (فتح الله
 هذا الفم اقد نعلت الشر صغیرا) دیمش یعنی کوجک ایکن شری تعل ایدوب بنی بوشی حسبس
 اولان سائلک مبارک اوله دیو یا متهرا و یا خود سفاکتکن نائی خاستنده قالمای ترغیب ایله
 اغفال ایده بور سن شقلرینی ملاحظه ایله بدعا ایشدر (قلت) اکر سائلک شی غیر حسبس
 آخر ایله کسه اقتدار بنی صی و قوم تفهم ایدوبیده اندن و از یکسون بیتله تنفیرا بروتیره سخرید
 بورک فیه دیسه خیر ایله دعایه سزا اولور (سائلک بری بر منزل قبوسی یاتده طور و ب یا صاحب
 المنزل دیوندا ایدوب کلام طلبه باشله دن اول صاحب الدار (فتح الله عليك) یعنی خدا
 عز شانه در مطابکی آچه دعاء معلوم میذولنه مبارک ایدیکم سائل او او صاحبته خطا پای
 قرنان احتملی یوقیدر که بن سنی بلکه ولیه به دعوته کیش اوله بم بویاس جوابنه سخله که نه دن
 اقتضا ایدی دیوتو بیخ ایدر قرنان لفظی قلیان معناسنه در (ابو عثمان جاحظ نقل ایشدر که
 سائلک بری بر در دار ده طور و ب آجم و صدقه به محتاجم دیدکده اهل دار یلان سویلرسن دیوب
 جواب یاس و یردکرند بوقیه ایکی رطل خبز و ایکی رطل لحم ایله بخر به یورک دیمش و حسن
 طلب کوسترمشدر (وینه حاضر جواب کد انک بری بر خانه یه فارش و طور و ب ای خاندان بر پاره
 نان و برک دیونیا زبند کده قادر دکلز دیشلر غایت آز بویافول و یا شعیره دخی فانم دیدکده انلره دخی
 قادر دکلز دیر سائل باری دهن و یازیت و یا خولبدن مقدار اقل اولسون و برک دیچک ایلردن
 دخی خانه زده بر قطره بوله میردیر لکرا بر ایچیم صویه سوز بوغه دیدکده یا نمرده آب دخی یوقدر
 دیدکدرنده یا بویه خالی برده آج و محتاج نیچون او طور سکر همان قانلق و سائله باشلیک
 سزدیکم کباب حق و بر سکر دیدر فصل ۴۲ بو فصل نوادر
 نوادر بنی نادیدر (بر مؤذنه اذاعی رفع صوته ایتسک دخی استماع ایده میورز دیدکدرنده بن کندو
 صومعی بر میل بردن استماع ایدرم دیوب خنده بخش سامعین اولمشدر (بر ذات نقل ایشدر که
 بن بر مؤذن کوردم مناره ده اذان و یردکده نصکره ایتوب بوله طوغر و قوشوق و باریدی سکر تمه کرک
 اصلی نه یردیو صور دیده اذاعیه و اصل اولورسه اورادن استماعی سودرم دیمشدر (تکیدر که
 ایکی کیمسه نیک بر جاریه مشترکده نزاع و خصمه نری وقوع بو اور قبل المحاکمه اخشام اولقله جار یه بی
 او کیجه بر امین کیمسه نیک خانه سنده ایداعه و علی الصباح آلوب حضور حاکمه و ارمغه راضیلر
 اولوب امانتله معروف اولان مؤذن محله لرنه و دیعد ایدرل وقتا که صباح اولوب و مؤذن اذان
 صبحی مناره یه جوقوب او قودقده نصکره جامعه ایزوزد جماعته نیجا بعد انتهیل جیفا که ناس
 میاندن امانت کتمش و قانلقش و او امانت قوضی سنک مهری بوز یلوب آجلمش دیچک نه کیفیتله
 کتمش دیدکدرنده اشته بو کیجه امانت اوله رفی او یعه قودققری و ید عفته تسلیم ایتدکاری
 جار یه یه بکر دیشلر ایدی وقتا که یاتده وارد یمده سبب بولدم دیوب امانتکار اولدینی بو یوزدن
 کوسترمشدر (بر بلده ده مؤذنک اذاعی بر کاغده زوب کاغده باقرو و شودینی کورلدکده

افسان اذان شریفی از برینه المی کوچیدر دیوب حفظی تئیه ابتدکارنده بلده مزل قاضیسنه
سؤال ایدک دیونوع ظرافته اعتذار ایدراهای محله قاضی به حال مؤذنی بیان ایچون واروب سلام
علیکم دیدکارنده سلامرینی المدن بردفتر چقاروب وتقلب اوراق ایدوب بعده وعلیکم السلام
دییجک مؤذنی معذور طوندیلر که قاضی دخی وعلیکم السلام دفتره یازمه قله اندن اوقومشمش
(قلت) بویازشک اوزرینه قاضی بی مؤذنتک ودفتری قاضینک حفظنه الماش اولدقلری جای
تعجیدر (برظریفه خاتون بر مؤذن طلوع افتاب نصکره اذان جری اوقورکن (الصلاة خیر
من النوم) فقره سنه کلدکده (النوم خیر من هذه الصلاة) یعنی بویله کونش طو قدقدن
صلات جری وقسنن ادادن خیر اودر معناسنی افاده ایتمشدر (قلت) خاتونک کلامنده اولان
خیر معنای حقیقیسی اوزره اولوب الصیف ایدر من الشتاء قبیلندن اولدیغی معلوم اهل دانشدر
(بر بدست قوی دست یرسی ردی مؤذنی یاقه لبوب ویاغلتک التنه الوب دیمه سبله دوککه
باشمش بریکوب المذن الدقلرینه بهی یاران بونک کونی صوتندن بکارضرترب ایتمز لکن مسلمان
حقند یهود و نصارانک اشبه مؤذن سبله وقوعه کله جک شمتلری بنی غیرته کتوردی دیوبرا عذار
ضحک مدار ایتمشدر فصل ۴ بوفصل نوادر نواتیه ده در (قلت)
قاموسده نواتی بحره اولان ملاحون یعنی کمیچی طائفه سی اولوب مفردی بونک ضمیم وواوک سکونی
ویامشده ضبطله نونی در دیوبحرر و بعض معربانه کله معربه در دیتمشدر (جامع المستطرف
بوفصلده اول طائفه نک آحادندن برکیمه بر بلده نک سوق قدر ایله مدیری و حاکمی بولوب
وسوق حکایه دن حس اولندیغی اوزره یاصعبد مصرده کاشف دیار مراستی تونسده بیوک
ضابط اولوب لکن ملاحون میاننده متعارف اولان کلمات و مصطلحاتدن غیری تعبیرات بتلیدیکندن
بالاقتضا حکومت ابتدکده ناسه اوکلماته تکلم ایدر وخلقک بتلیدی سوزل اولمعه عباد الرب
حیران اولورلر ایشته اومقوله برخطابتی ناطق عرفای دیار یمزک اذهانی امتحان ایده کلدکاری
بر حکایه سنی ختم فصل ایتمشدر لکن چونکه دوات اسلامیه ده ظهور واستعمال سفاین حریبه
و غیر حریبه دست افرنجیده بولسان سواحل و بلاد مغرب فتح اولندقدن سفن افرنجیه ید امراء
عربه یکوب ودونغا ترتیبی دخی اقتضا ایتمکله سفینه متنوعه ل انشا اولوب محل انشا و ایقاف
ومشت اولان لیانله محرفی ترسانه در دیدکاری دارالصناعه تسیمه ایتمشدر در افرنج ملاحلندن
واقف احوال سفاین اولان مهندی و غیر مهندی اسرانی قوللمش و طائفه مرقومه نک لسانلنده
اولان اسامی ادوات مرکب و اوضاعی دخی بالضروره بهضاعتباو بعضاخرینافقواللمش که حالا
سفاین اسلامیه ده دخی منلاقره وترنکه وفونده وفوغه کی مصطلحات اساس آخر ایله رق مستعملدر
بعد زمان معربک قاضی یاقه سنه انشا کرده دول اسلامیه عرب اولان دونغایه کردش روزگار ایله
خلل و تدراس کلوب میان ملاحده بوجه بحر جاری اولان مصطلحات معربه مغرب زمین ایله
سائر اختراع کرده اولان مصطلحاتک اصکری یعنی هجور و متروک اوله رق مجهول قالمش
اولدیفندن جامع المستطرفک یازدیغی حکایه واحده ده مندرج اولان کلمات نواتیه بی هر نه قدر
دانشلو بعض اهالی غرب و عربدن بوقفیر استفسار ایلدیکمده برازی بنی تعریف ابتدکاریه ده
سائر بنی یله مدبر و توامی تحقیق اولندجه الفاظ مجهوله سن ثلثه و تخریر ایدرک ترجمه اولندقدن
اوقدرله استغنی حنذ اولندجه جفی ظاهر ایه ده حکایه مذکوره ده مجهول اولان کله ردفعه
نبین ایسون ملاحظه سبله طریفه قوسلر رسم اولنه رق بهار نه نقل اوانوب و ترک
اولندجی حکایه اولادیفندن من جهة الاعراب مستفاد اولان مفادی مجهوله لی باچاردرج
مهم اولان اصطلاحات معانیسی کوسر ایله رک ذیلنه تخریر تنسب اولتمشدر حل ایدنکارینه

اشارت ایدر رایسه مطلوب حاصل اولور (حکایه ان بعض النواتیه تولی احد الکراسی السلطانیه
لما ساعده الزمان الخیث فیما هو جالس فی داره اذ سمع صوتا یر الباب فقال لزوجته اری (عنایت)
فی البرخلی قلوئی واعلی (سفیرنی) علی جاموری وقدمی لی (اسقاله) الرجل و قیمنی بمدرة
فامثلت کلامه فزل و جلس علی مصطبه وقد علت مرتبه واصطفقت المقدمین بین یدیه
ووقفت الجلیه من حوالیه واذا بشیخ قد اقبل وثیابه مقطعة وعمامته فی حلقه والدم نازل من انفه
وهو یصیح بصوت عال انا بالله ویاوالی فقال له تعال یا شیخ مالی اری ارطموک فی حلقک
وشاویرتک مکسورة وانت (تبرلع) الماء المتغیر و نقیم الملالا فی الساحل دخل علیک علی (بواجیه)
(فقال الشیخ والله یاسیدی بعض نواتیه البحر عمل بی هذا فقال یا قیاد جیوا غریم هذا الرجل
فان شمر علیکم و ما عبر البر (بحسنوا) عدته وقطشوا کل شیء علی ظهره وجروه علی مقدمه
حتی بعبر البر فامثلوا کلام الامیر و جاؤا بالغریم فلما مثل بین یدیه قال له والک هوانت یا بغیروس بسفر
البحر انت الذی قلعت (الفلت) وخرجت فی (الشمت) حتی لقیته هذا الرجل نطحت
(مخطمته) وکسرت اسقالته لوانصلح ماکان عملک فی مدراره وعلقتک فی اشمال الصاری
فلما سمع الرجل کلام الوالی علم انه من اولاد المعبشة فقال له بهمة النواتیه والله یاخوند هو کازرنی
معاشی (احصطن) علی الوحل وانا نائم فی اللیل واذا بشردجائی من المشرق مکاتبه هز اطرافی
وکسر شا بوری و قطع لبانی وها هو بحمد الله علی بر السلامة وان انصلح فیه شیء انا بمرسوم
الامیر اجیب له القلفاط بسده فتحه واعیدله وسقه واخلیه بخرج بروح فی طریقته فقال له الوالی
اراک تقذف فی وجهی و تطرح مقادینک حتی تعبر علی الحجر یا رجاله الصاری سلسلوا اطرافه
وعروا مقادیفه وبلوا شیین لبان وازاوه علیه و اوسقوه حتی یلعب الماء علی (بروقه) (بطومسته)
هبا (قواسته) زوایا جنب برا جنب جواجن قدام جن وراء الصاری العروس اکل حلقه
من کعبه الی اذنه فقالت النواتیه یاخوند هو (دن حنفسه علیه الطیبه) البحریه فقال
مدارین نقیمه فلما قاموا باس ید الامیر وقال یاخوند سألک بهبوب الیاح وطیب التسم لایلیک
بحر اللبان فی الخلاف وانت حافی فی الصبائی رب لایلیک بالغطس بالار بعانیات فی الاندلیه قال فرق له
الامیر ثم قال له واما الاخر اقم من ضرب القلع عند حنفسه الیبح وفروغ الزاد وعباط الرکاب و قیام
الموجة و بعد البر فی ايام النیل لولا شفاعه الرکاب لامدک اسقاله واقعد فی زوانک واخلی ظهرک
جیفه فقال والله یاخوند ما بقی فی جنی محمل لهذا الوسق العظیم و لکن ان عدت من البوم
اعبر لهذا الوجه احسف بین اضلاعی لوح واغرفنی بالقائم فقال الحمد لله علی سلامتک اخرج
من هذه الطیابة وکتب له المرسوم و علم علیه علامة النواتیه الله لك الله لی یا حلات علی
ابوس انتهى * شرح الالفاظ * عنایت) مجهولدر لکن صیغه جمعده اوله رق اصطلاح
ملاحجه کورولدی وصیحه دیمک اولدیغی قرینه سوق کلامه مستفاد در (قلوغ) قلاعلک
جعبدر که یلکن در (اسفیره) مجهولدر (جاموره) سفینه نک باش مرفنده اولان ایلرو
اوزادلمش دیرکدر که جوادره دیرلر (اسقاله) اسکله دیمکدر (مدره) کتاره طیبوب قایغی
بورتدکاری صیرقدر (ارطمون) یا بافتنودیدکاری برده اولان بیلکن اولوق سابق کلامدن مستفاد در
(شابوره) اکثر یا بعض فایقردو بعض کیلدره دخی اولان باش طرفنه یا بدقلری مقوس شیدر که فایجه
باش دیدکاری در زورقده دخی اولور (سرع) بعض نسخنه بورسمده بی نقطه اوله رق و بعضنده
(بربع) رسم و نقاطنده و بعض آخرنده (برزع) نقطه لنده واقع اوله رق مجهولدر (بواجی)
مجهولدر لکن بوجه به بکر (ملالا) یدک جکدکاری ودمور الدقلری هنکامده ملاحلرک صوت
مخصوص لیدر (سرد) غایت صبحاقی و قوی روزکار در که صنی لدوس اوله جقدر عربی

قرینه سبله (بواج) مجهولدر (شمر) شمیردن دیوشمرک و طوبله مقدر و بورا ده یلکنی
تمامیه دیوشمرمبوب یارینه قدرر بطدر (بخنوا) امر صیغه سیدر لکن معنای مجهولدر
(قضوا) اسکی خلاط پارچهل بنی ارقه سنه یوکلک دیمک اوله جقدر (والک) و بلیک دیمکدر
(بغوس) مجهولدر (فلت) و (وشت) و (مخطبه) مجهولدر (مدرارة) شبکه یعنی
باق اغی (صاری) کی دبرکی (خوند) کیر و امیر دیمکدر (معاش) جرم دینکلری قایقدر
(و جانی) مجهولدر لکن بالقرینه باصدر دی دیمک کیدر (احصطن) مجهولدر (لبان)
قایقی قرینه باغلدقلری ایب و خلاطدر (وسق) کی به تحمیل اولان یوکلر (تقدف) مفرد
مخاطب مضارعدر و مقدر کورکدر که جمعی مقادیرقدر که تقدف سن کورک چکر سن دیمک اولور
(یارجاله) یارجال دیمک اوله جقدر (شبین) مجهولدر (قلفاظ) معلوم (پردق) و (طومسه)
مجهولدر (هیا) مجهولدر (قواضنه) و بعضی نسخه ده (قواضنه) نقطه زننده اوله رقی
مجهولدر (فن) و بر نسخه ده (جن) نقطه سنه مجهولدر (لکن) یو جن و خن جنب
دیمک کیدر که قره دن یاکه و دیرکدن یکاچور و دوندی دیمک اولدیفنی مقتضای سوق کلامدر
یاخودخن مذموم اوله رقی یقل کیت دیمک اولدیفنی محتملدر (دین خنفسه علیه الطیبة) بر نسخه ده
یوبله و نسخه اخرا ده (دس خنفسه علیه الطیبة) شکنده در و علی التسخین مجهولدر
(عروس) سیاع بگردن اولق محتملدر حیوة الحیوان نقلندن کوریه (مدرابین) آتفا یاز بلان
مدر که مدری اولق مطنوندر انک نشنه سیدر (جر اللسان) یک چکک (بعض نسخه ده
بروجه محرر) فی الخلاف وانت حافی فی الصبافی (و بعضنده) فی الحال فی اوانه الصبافی
و بعضنده دخی (فی الخلافی) واقعه در خلاقی غالباً فی دیمک و صبافی ایام صیف دیمکدر
(اربعانیات) صیفده اولان ایام شدت حر دیمک کیدر (یاخود از بعین شتادر) خنفسه (شدت
روزگار دنفکره لیمانلقدر) عیاض (صیاحدر) رکاب (یوچیلر) اخسف (بوراده) میخله دیمک
کیدر (قام) قایقزده اولان قانجه در (طبابه) جوک علامات ریاح شدیده دن خلوی
یعنی کدایش هوادر (یاجلات علی ابوس) مجهولدر و یاخود محفلدر و غالباً مدلولی مدعیانه
و خدمه طاعینک کیدر دیمکدر (خلاصه مفهوم حکایه) اوملان نشئت ایدوب اصطلاح
ملاحضات بنده معمولی اولین امیر دایره حرمنده ایکن خارجدن برش کی سسی ایندوب
سریه نواب خراجیدی کتور معنای کی ادواتی آذرلجه اسبوب کدکده کوب و عصا سنی
الوب مقام حکومتده حضرورنده ضابطان و خدمه سنی صف بسته قیام اولدیفنی حالده او طور دقدده
سنی حرمنده استماع ایندیکی کیمسه که بر پیرملاح امش صوت بلندایله اولاحق تعالی و ثانیاً
امیر عدل آرا دیواستغاثه ایدر امیر اصطلاح معلومه سؤال و پیرامیرک منشاکی کند و صنعتی
اولدیفنی طوبوب اصطلاح مرقوم ایله دیکر ملاحدن شکایت ایدر امیر امرنده و سؤالنده و خطاب
و تعزیرنده اصطلاحی بوزمه رقی پیرک مینی دوکدی قایم می شکست ایندی دیو خبر و یردیکی
دیکر ملاحی احضار و متداعین و امیرک ذکر اولنان کیچی سوزر یله بر برینه افاده و استفاده ایدرک
امیر پیرک قایمینی خصمی تعمرایمک اوزره بارشدیروب و خصمی دخی حبسبله امرایمیش ایکن
ضیمت اتحاد صحت و عصیت حرفت اقتضای طبیعه سنجه صوحنی عفو ایدوب بدینه ملاحق
نذکره سنی دخی اعطا ایدر خلاصه حکایه بودر که فی الجمله یاز بلان شرحلری مطالعه سبله
حکایه به نظر اولندقدده اهل دانشک تفهم پوره جقلری ظن غالبدر فصل ۱۰

اشبو فصل اخبر نوادر جامعه متفرقه یعنی صنوف شتاک لطیفه بی حاو بدر (مافدل خاتونک
بری جامعه کیدر و کرمی به جوق و بیدار ایند فضا صدن و بر کیمه حجب بر کون اوج طوایر

برسنه لک کاهی مغفرتنه سبب اولور دیدیکنی ایشدوب ایتسی کونی صاعه اولور و نصف نهار
اولدقدده اشته یو کون نصف سنه اولان الی ایلقی کاهم یارافاندی یار یسنی دخی یارینه اوبله به دلک
طونه جغم اورجه بخش ایندیر یرم دیوب اورجینی بوزمشدر (قلت) اشبو خاتون عربده حکایه لری
معروف اولان بختک زوجه سنی اولسه ایدی یک مناسب دوشر ایدی (برجوسی اسلامه کلور
وصوم شهر رمضان نفسند کران کلکله خانه سنده کاش قراکیلق مخزنه کیرلنوب اکله یاشره همتدی
مرقومک اوغلی مخزنه بر کیمسه اولدیفنی حس ایله کیدر یو دیوباب مخزندن صیحه ایندکده
باباک اوله جق کاهکار در که کند و اتمکنی یوب اخلاط ناسدن زهدایتمشددر دیو مضحکه
کواولش یعنی یو پرهیز نه و بولاخته تورشپسی نه منل ترکبسته و بلکه هم میدهد و هم تصوف
میگوید سوزینه مصداقیت بولشددر (عهد عباسیه ده سالم اسمنده لطیفه کوبرقصا ص
واریامش موی البهه بریسی دعا کز رجا اولنور دیو ففسسز یعنی طاشسز برخاغم و بریچک
یو کیمسه به جنده طوانسز برکوشک اعطا اولنه دیو دعا ایتشددر (اقوال و افعالی غراب
اوله رقی محاضراته یاز بلان حقا معنا سنجه مغفلین دینکلری طاقدن بریسی بر کیمسه ایله
علی الاشتراک السوی بر منزل بنا ایدر مغفل مرقوم یارانه شومزنده اولان نصف حصده
شایعه می یعه عرض ایلدم تا که صاتوب و ثمنیه بنم اولیان نصف آخری اشترایله تمام منزل
بنم اوله دیو قهقهه بخش اولشددر (قلت) یو فقیر دخی پدازده یکر می اوتوز سال مقدم علمادن
یکنان اوبله بر مغفل ایله براز ایام همصحبیت اولمش ایدمکه آن یان اندن صدور ایش اولان
اضحکه بر دفتر جسمه یازامش اولسه ایدی مشاهده قلنان بعض دیوان نظم و نثر قدر بر سفر
مطایبات اولور ایدی (از جمله سعود مخوس اقلیم حجاز فبوض نوازدن طرد و تنکیب یعنی اوقلم
جنت شمیم وجود و سحر الود قوم و هابی دن تطهیر و تطیب اولدیفنی فوز تبریکنده نظم
ایدوب (المنه الله تعالی و تبارک) ذیل دفتر بندکان صداقت نشان شاهانه لرینه قیدایله مستغرق
احسان فراوانلری اولدیفم و بنده موروث بارگاه سلطنتلری اولق شرفله سرمای افتخار و ترفه
بولدیفم حالا بالارث و الاستبهاال سریر آرای ساضنت و شوکت فرمایه دوات السلطان
ابن السلطان السلطان عبدالحمیدخان ادامہ الله سبحانه فی اریکه الشوکه بالنصر والفوز الی یوم
المیران حضرت تریک و الدخالد المحامدلی خداوندکار غفران اقتران و پادشاه محمود الخصال
فردوس اشیان جعل الله تعالی مضجعه مقاماً من الجنان حضرت نرینک رکاب شاهانه لرینه
تقدیم ایله مالک کجینه نگاه مرحمت و نائل جائزه و فیه عبودیت اولدیفم تاریخک بالاسنده اولان
ایات دلنشیندن اصول قصیده اوزره مقام خطایده * آفرین ای درکھی قبله منا اصحابه *
* ایلادی تطهیر یتنه سعی مشکورک صدور * یتنه مغفل موی الیه دخل ایدوب تطهیر تعبیری
اولماز زرا بنم خاطریمه کونوشی کتوره دوشدی دیدیکه مرادی ایهام فبیج دیمکدر فقیر دخی
چونکه موی البه دانش ادعاسنده اولغله (ان طهرا بینی للطائفین و العاکفین و الزکع السجود)
نص جلیله نه دیرسن که انده حضرت ابراهیم و اسمعیل علیهما السلامه خطایا یت مکر می
تطهیر ایله امر الهی وارد اشته مرتبه انجازده اولان حضرت قرأنده کعبه حقتده تطهیر
تعبیری طوررکن اعتراض یک بیوک خطا در و تطهیر اثیق نجاست حسیه دن اولماز و معنای
آخری دخی وارد تفسیره نظر قبل دیدیکمده جوابنده نص مسطور طائف حقتده در دیمک
حاصل اولان ضحک ضرور یدن طاقم قالیوب بایمق درجه سنه وآره رقی فقط علی زعمه العجیب
الباطل عاکف وراکع و ساجده نه یورر سز دیوب اوجهل مرکبله متصف احق مصور
معلومه سکوتدن غیر جواب الزام نصاب بوله مدم (و القطرة تدل علی الغدير) حال وقال

معقل مرقوم بوبله ابرو و (کنج قاری کورنجه کبجه دیوب) واجرت لفظنی الفک ضمه
اشارتند دیو و اوایل او جرت یازرکن و متعاقبا بوقوله اطوار ظرقای عصرک دام جههم
اکلجه میکن میان ناسده عمله مشهور اولوب بحالس و محافله کلدیکه صف النعالی صاوشوب
منصدی قعود صدور اولور ایدی علیه الرجه (عهد قدیمده جامع صیدلانی نام مغفله قز بکرک
عمری نه مقداره واردی دیو سوال اولدقدده ببله میورم فقط اناسی اتی پیره زمانی طوغوردی
دیمشدر (اشبو نادره خانه النوادر در شویله که هرون الرشید طاب ثراه بریکجه حرم سرای
دار الخلافه رینه مایشتند بعد الورود بعض فکر مصلحت اراحه عباد دن ناشی او یقولری
قاچوب بر طریقه نومی جلب اید میوب وینه مایینه جیغوب و وزیر اعظمی جعفر بن یحیی
البرمکی بی چاغردر حضوره منول ایلدکده ای جعفر شو فکر دن ناشی او یقوم قاجدی و صدرم
صفلدی نه یاه جفمی ببله میورم دیدکده جعفر بعض تسلیت آمیز کلامه آغاز ایش ابله ده
خلفه یه کشایش تم قلب کلجوب حیران طور دقلری حاده خادم خاص معتبری مسرور نام طووشی که
یسکاه نرنده فتم ایدی کوله دوشدی خلیفه اشبو اضطرابده ایکن مسرورک ضحککنه طار یلوب
ای بی ادب بی استهزا و استخفاف فی قصد ایدر سن دیو عتاب ایندکده مسرورک ضدا سمنه
دلفات جان داشته صحرایوب و بوزی خوفدن یم بیاض کسلوب سید المرسلین صلوات الله
وسلامه علیه افتد بزه اولان قرابتکن حقیقون ضحک بندن بالمد و القصد صادر اولوب بلکه
دیوکی کون طهر قصر خلافتدن یکا ضولاشد رف دجله جانبده وارمس ایدم ناس نقرجه کرت اوزره
چیمشدر ایدی واردیم جانبده بریکن ناشی اخما کله تعیش ایدن ابن المعزلی نام مضحکک
باشنه طویلنوب مسخره لقلریته ضحک ایدر ایدی سوزلندن بری شمندی خاطر یمه کلکله سبب
ضحکم او کلام اولدی و العفو یا امیر المؤمنین دیوب پایشه قیاندی خلیفه عفوایله مسرور
ایلد کد نصرکه ای مسرور تبر شمندی او مضحکی کتور دیو امر ایدر مسرور مسرعا کدوب
واوینی صوروب و بولوب ای ابن المغازلی امر امیر المؤمنین امثال ایت سنی شمندی استر دیچک
سماع و طاعه دیوب بوله طوغر ولد قلنده مسرور ای ابن المغازلی سنی حضور خلیفه شو شرطه
ادخال ایدر مکه مظهر اوله جفک احسانک ربی سنک وثله ارباعی بنم اوله دیدکده مضحک
مرقوم نصفیت اوزره اوله دیدی مسرور یا ایدوب ثلثی سنک وثثنانی بنم او اسون دیدی و بوقوله
طرفین راضی اولدیلر وقتا که مضحک حضوره سلام و ترجم معنادی آدابله ادا و انواع نکریماتی
ایضا یله داخل اولوب پیشکاهنده قائم اولدقدده خلیفه اگر بنی کولدیره یلورایسک سکابشوز
التون بخش ایدرم والا یانلنده بولمش اولان کبسه به اشارت ابله بونکله سنی اوج کره ضرب
ایندیر یم باشله کوله لم دیدکدرنده مضحک کبسه بی نهی اوله رفی ضرب ایده جک صانوب و نیل
ذهب فرحیله ایلروسنی دوشو غیوب کندو کندو یه اشبو بوش کبسه اوج دکل دها زیاده
اواسه ده تحمل اولماز سنه دکلدر کولدیر رسم زرغنا آوره نیل درکار و کولدیره مرسم کبسه ضربنه
سرفروغبردشواردر دیوب فملا و قولوسنی صرفله هر چند حجر کوله جک مسخره لقلریته اجرا
ایتد بیه ده جناب هرون الرشید اکلمه غرضیله صبر ایدوب ضحک دکل نیمه دخی یوزو برمدی بو حال
مضحک کورنجه کندوبی حیرت و خجرت و خجرت استعجاب ابله کله طباغدار فده وروب آماده اولدقدده
خلیفه رشید اشته پروجه شرط مستحق ضرب اولدک دیوب او بوش کبسه یه بیک درهم
مقداری درهم قود وروب انکله مضحکی بر ککره ضرب ایتد ردی وقتا که ضربنه
واحد رقبه سنه دوشیچک صرخه عظیمه ابله صرخه ایلدیکی خلالده مسرور ابله سبق ایدن
شرط خاطر بنه کلکله (اله فو یا امیر المؤمنین اسمع منی کلین) یعنی مرحت بیوروب بوقاج سوزم

واردی استماعنه رخصت بیوراسون دیکم مضحک مأذون اولمغه برمنوال مشروح مسرور
طووشی ابله ظهور ایده جک نعم امیر المؤمنینک و یاخود قلمری بیخزده چوغی انک و یک
ازی بنم اولمق اوزره شرکنه داتر مقالات و مسازعات وقوعه کله رله نهایت اوجده بری بنم
وایکسی انک اولمق اوزره عن صمیم البال قرار ویرلشیدی (والان لم یحصل لی غیر الضرب
وقد شرطت علی یا امیر المؤمنین ثلاث ضربات فنصبی فیسه واحد و نصیبه اثین وقد اخذت
نصبی وها هو واقف فادفع له نصیبه یا امیر المؤمنین) یعنی الان قولکره برضربدن زیاده سی
هنوز حاصل اولدی و الحال که شرط دولتری دخی اوج کره ضرب اوزره اولمغه ابله اولان حصه
واحد می بن اسیدفا ایتدم مسرورک نصیبی بولنا ن ایکی ضربیه کندوسی کی طور بیور امیر
المؤمنین ارتق اتی دخی دفع و اعطا بیور دیوب بولکلامه ضمنا شرط خلیفه اولان اوجی عدم
نجاوزده استرحام و خلاف شرط معامله بیور لما سنی افهام ایدیکم خلیفه مک صبره بحالی قالمیوب
استحسانا و تعجبا ضحککه آغاز و مسرور آل سنده پایکی دیو بالذات کولهرک کوله سی مسرور
کبسه کران وزن مذکور بی برکره اوردی کی مسرور دخی صیحه ایدوب ای ولی التیم زمان
حصه باقیه می ابن المغازلی به رضامنه هبه ایتدم دیدکده بوسوزه دخی ضحک ایدوب انشراح
قلب حاصل اولمغه مسرور و مضحکدن هر برینه بشر یوز التون احسان و وزیر اعظمی جعفر
دخی خدمت فاخره خاصه الباسله شادان ایلشدر (حق جله سنک روحلر بن ایلده مسرور

الباب السابع والسبعون

اشبویش بدیجی باب دعا و ادائی و شروطی مبین ایکی فصل ضمیمه بر مطلب ثوبات مأبدر
(قلت) بوفقیه الا رب قدیر اوتوزیدی سالی خلای نواثب نیابته مبتلا اولوب (برکیدن برکی یه
نیابته) (توبه ایلر یحی شرع شریف) بیتمی بحسب حال و حق تعالی قبول ایده حاله مشغول
اولدیم موفقیت توفیق عزیز عاسنی ورد غدو و آصال ایلدیکم اساده اعلام متقدمین ابو عبدالله
محمد بن ابی بکر الشامی نعمده الله تعالی بفرانه ما افتادن بر نسخه قدیمه نک استملا کنه اوراده
موفق اولوب بالبحر و القصور مطالعه سیله اکساب انشراح بال وحسب القدرة استفاده حل
بعض اشکال ایلدیکم کاب فاخر نادر مرقومده اشبو مطلب دعا به داتر بر فصل نفیس جامع الفوائد
مظفر اولدم ایدی فصل مذکورک مفهومی ابله جامع المستطرف مر حومک بو باب دعاده
جمع ایلدیکی اقوالک تفهمنه و بلکه بو باید نصرکه یازدیغی قضا و قدر بابنه برقاعده لازمی
بر مقدمه اوله جفتدن بعونه تعالی ترجمه سنه ابتدار و عنوان باب فیوضات مدار قلمشدر (مؤلف
مشار الیه ابو عبدالله دیرکه معلوم اوله که اشبو دعا مسئله سنده بر سوال مشهور وارد شویله که
اگر دعا و طلب اولمان شی ازله تقدیر اولمش ابله و وقوع بولور عبدالسترسه دعا قلسون
استرسه قلسون و اگر تقدیر اولما مش ابله وقوع بولماز و بوسورنده عیدک سوالی وعدم
سوالی مساوی اولور (بر طائفه اشبو سوالک صحتی یعنی صحیحها وارد اولدیغی اعتقاد ایدوب
درگاه معنوی اله ده عز شانه دعای ترک ایتدیلر و دعاده فائده یوقدر دیدیلر و اشبو طائفه فرط جهل
و ضلالر یله سیله تناقض اید یجیلر در زیر اشبو ذهاب جمیع اسبابک تعطیلنی ایجاب ایدر
و بوزعمده اولانلردن برینه سنک آجلکک و صوسر لک اگر مقدر ابله اکل و شرب اینسکده
و اینسکده لاحاله وقوع بولور و اگر تقدیر اولما مش ابله کذلک یسک و ایچسک یاخو دیمیوب
و ایچسک دخی واقع اولماز و اگر ولدک مقدر ابله اولور زوجه یه ملاقات معلومه بولنوب
و بولنمه مساویدر بوق تقدیر اولما مش ابله ولد اولماز و بونک اوزرینه تزوج و تسری یه
و علی جرا هیچ بر اسبابه حاجت مس ایتز بوا یسه بر مذ هب باطل درکه عاقل و یا آدمی اولان

کیمسه اولیه مذهبه ذاهب اولی از آدمی زده ده قنور حیوان بی عقل و بطریق دخی قوام و حیوانه
یاعث اولان اسبابه تثبیت و مباشرت اوزره مقطور در و حکمت الهیه دخی بو عالم اسبابه مسبک
سببه ارتباطه در هر نه قدر بلا سبب خلق تحت قدرت الهیه ده ایسه ده عادت الهیه تثبیت
اسباب اوزره در بوتقدیرجه (کالا نعام بل هم اضل سیلا) توصیفه سزا اولان طائفه مر سومه دن
حیوانانک اعقل و افهم اولمیری اقتضا ایدر (و بعضی طائفه جاهله سا بقه دن کیاستی
کورینوب دعا ایله اشتغال باب تعبد محضدر یعنی دعا بر نوع عبادت در که باری تعالی و تقدس
انی عبیدی اوزرینه حصول مطلوبه وجه ما ایله تأثیری اولمادیغی حاله تثبیت یعنی مأمور
اینگله اداسی عبادت اوله رق لازمدر و امر تعبدینک حکمتی اراغی لازم دکلدردیدیلر (واشو
کیاستی کورینان زمره تک زنده حصول مطلوبه اولان تأثیر خصوصه دعا یعنی ایله دعاغی
بالقلب واللسان امسالک بینده فرق اولیوب عندلرند دعا تک مطلوبه ارتباطی سکوت کی اولوب
بر پرینه مساوی لازم کلور بوا یسه خلاف بدها در (و برکرو و دخی اویکی طائفه ن زاده
کیاستی و عقلی اولوب دعا نه مؤثره تعبد در بلکه بر علامت مجرده در که حق سبحانه و تعالی
انی مطلبک حصوله اماره قیلشد نه زمانه عبد دعا به مو فوق اوله اودعا حاجت عبدک
قضاسنه اماره و علامت اولور و بوسیله قیوت شو مقوله دندر که قیوت وقتند بر سبب اولوت
کور دیگر زده انی یا غفور اوله جفته علامت در دیر و طاعت ثواب و معصیت عذابک حکمتی دخی
بویله در که بلوت بارانه طاعت ثوابه و معصیت عقاب دعا حصول مطلوبه اسباب اولیوب
بلکه علامت در دیدیلر و بو کروهک عندلرند کسرا یله انکسار و احراق ایله حرق و قتل ایله
از هاق روح احکامی بویله در که قرق قرقه و یا قرق قرقه و یا قرق قرقه و یا قرق قرقه و یا قرق قرقه
قضای سبب و علت اولیوب بوقول ایله انفعال یعنی فعلک اوزرینه ترتیب ایدن وقوعات بینلرند
هیچ ارتباط دخی بولمیبو انجق بر مقارنت عادیه در یوقسه تأثیر سببی دکلدردیوب شرعه
وحسه و عقله و فطرته و کافه طوائف عقلایه مخالفات ایدوب عقلانی بوسوزل یله کولدر دیلر
(ایمدی دعا مطلبه صواب و راست اولان معترض و سائلک ذکر ابتدیکندن باشقه بر قسم
ثالث و توجه حق واردر و اودخی بودر که مقدور انک وقوعی بر سببه مختصر اولیوب مقدر
اولان نمک اسباب متعدده سی او اور و اسبابدن بری دعا در و بصورتده مقدور سبب سزا اولیوب
بالحکمة الالهیه سببه تقدیر اولمشدر که عید نه زمانه سببه تثبیت ایده مقدور یعنی فعل
عبد وقوع بولور و تثبیت و توسل بجز سبب متنی او اور تنکیم طو قلق و فائق اکل و شرب ایله
و ولد اجتماع زوجان ایله و اکن تخم ایله و روحک خروجی ذبح ایله و دخول جنت عمل خیر
و دخول جهنم عمل شر ایله وقوع کلور پس اشبو قول حق و صواب ایکن معترض بوقول
ایله اعتقاد ایتوب توفیقدن محروم اولمشدر (قلت) اشبو حق سوزک خواستدن چونکه
تقدیر الهی معلوم بشر اولمادیقندن و بر مسبک اسباب کثیره سندن قنسی وقوعه مداردر
یعنی مسبک سببدر کذلک معلوم بشر اولمادیقندن اسبابی تحریر ترک اولمیبو البتہ توسل
لازم اولدیغی مستفاد در فاعل (ایمدی دعا اقوای اسباب اولوب مدعوبه یعنی مطلوب اولان
شی دعا ایله وقوع بولدیغی عین حکمت اولدیغی صورتده دعا فائده یوقدر دیمک اکل و شربیده
و جمیع حرکات و اعمال اختیاریه عیدده فائده یوقدر دیمک کبیر و بویله دیمک ایسه بروجه
محرم شرع و عقل و طبع و حسک خلا فیدر و الحال که حصول مطلوبه دعا دن انفع و ابلغ
پرزسته یوقدر و احباب کز بن رضی الله تعالی عنهم میان امت مر حومه الهیات و نبوات ایله
سزا اولمشدر و من تحت رحمتی کرم سلی الله تعالی علیه و سلم فائده و اعلم اولمشدر

اشبو سبب دعا به و شرائطه و ادبیه سائرلرندن زیاده اهتمام و اقدام ایلدیلر عمر بن الخططاب
رضی الله تعالی عنه اعدای دینه دعا ایله استنصار ایدوب عندلرند اعظم جند دعا اولوب صحابه به
رضی الله تعالی عنه سز کثرت ایله نصرت اولنور کاندلر اولمیک یعنی کثرت جند موجب نصرت
دکلدرد و نصرت انجق سعادن اولور یعنی وقوعی دست دعا بی درگاه عالیشان معنوی پروردگار عالم
عز وجل قبله رفع ایدوب نیاز نصرت ایتکه محتاجدر و بن اجابت جانبی دوشنبوب انجق
امر دعا به اهتمام ایدوب اگر دعا به ملهم اولور سم اجابتی یانده اولدیغی جزم ایدرم دیمشدر
حتی شاعر بلغ اشبو قول فاروق رضی الله تعالی عنه معناسنی اخذ ایله * لولم یزدیل مار جوی
و اطلبه * من جود کفیک ماعودتی الطلبا * دیمشدر خلاصه بر کیمسه که دعا به ملهم اوله انک
حقنه اجابت اراده اولمش اولور یعنی با طقه تعالی مقرون اجابت اولور زیرا که جناب واجب
الوجود سبحانه و تعالی قرآن کریمده (ادعونی استجب لکم) و دخی (واذا سألت عبادی عني
فاني قريب اجيب دعوة الداع اذا دعاني) بیورمشدر و سنن ابن ماجه ده ابو هریره دن رضی الله
عنه (من اطلب الله یغضب علیه) حدیث شریفی مضبوطدر که مفادی رضای حق تعالی
درگاه و الاسندن عبدک سؤل و نیازنده و طاعت و خشوعند اولدیغنه یعنی تحصیل مطلب
دارین خشوع و تذلل و افتقار دن عبارت اولان دعا ایله اوله جفته دایلدر و بر عبد که بر عز تعالی
شانه کند و سندن راضی اوله هر خیره رضای عالیه مظهر اولور و بر کیمسه که نعوذ به تعالی
مقارن غضب رب جلجل اوله هر بلا و مصیبه دوچار اولور (امام احمد کتب زهدنه) انا الله
لا اله الا انا اذا رضیت بارکت و لیس لیرکتی منتهی و اذا غضبت لعنت و لعنتی (السابع من الولد)
حدیث قدسی ذکر و روایت قیلشد که خدای اطیب رضای رب الارباب و مسبب الاسباب
تعالی شانه برکت بی انتهای مستدعی و العیاذ به سبحانه غضب قاهری یدی بیننده ک نسله سورر
لعنت و طرد بی بالحکمة الالهیه مؤیددر دیمک در و فی الحقیقه عقل و نقل و فطرتک حکمتی و بونجه ام
و ملل و نحل مختلفه تک تخریه ری اوزره حضرت رب العالمین جلت عظمته علت حکمت به عبادتله
تقرب معنوی و طلب رضای و مخلوقاتنه اولان بر واحساننی نیاز هر خیری جلب ایدیچی اسبابک
اعظمی (و بوعبودینک ضدیه حرکت هر شری جلب ایدیچی اسبابک اکبری اولمقله ارق
عاقل اولانلر ذکر ایلسونلرکیم نعم رب اکرمی جلب و تقمینی سلب طاعت و تقرب ایله او اور
و آیات قرآنیه دخی اشبو مدعا به شاهد صادقدر که جناب حق عز شانه و بهر برهانه کتب مزاند
دنیا و آخرتده حصول خیراتی جز انک شرط و معلولک علت و مسبک سبب اوزرلرینه ترتیبی کی
ترتیب بیورمشدر که قرآن کریمک چوق موضعنده اشبو حکمت مذکوردر و اهذا کتاب کریمه
کاهیجه حکم خیری کونی و امر شرعی کرک خیر و کرک شر اولان فعل عبد مناسب وصف
اوزره ترتیب ابتدکی صریحدر (فلما عتوا عما نهوا عنه قلنا لهم کونوا قردة خاسئین) نص جلیلند
اولدیغی کی که تفاسیرده تفصیل اولدیغی اوزره یهود دن بر طائفه نک وقت بنی اسرائیلده
طرف آلهی دن نهی اولنان شعی ارتکابلری بالقدرة الازلیة مایعونه تبدلرینه سبب اولمشدر
و دخی قوله تعالی (فلما آسفونا انتقمنا منهم) و دخی (والسارق والسارقة فاقطعوا ايديهما) آیتلری
ناطق اولدیغی اوزره ترتیب جزا و حد (عصیان و سرقت و صفلری اوزرلرینه ترتیبدر و دخی
(ان المسلمین و المسلمات) (والذا کرم بن الله کثیرا و الذا کرات اعد الله لهم مغفرة و اجرا عظیما)
قول کریمه نک اولان آیت کریمه ده مذکور اجر عظیم اسلام و ایمان و تصدیق و ذا کریت
و صفلری اوزرینه ترتیب ابتدکی خبردر که اشبو سیاقده اولان آیات جدا کبیردر (و کاهیجه
شرط و جزا جمله سببه مذکوردر) ان یتقوا الله یجعل لکم فرقانا و یکفر عنکم سیاتکم و یغفر لکم

ودخی (فان تابوا و اقاموا الصلوة و اتوا الزکوة فاخوانکم فی الدین) و دخی (وان لو استقاموا علی الطریقه
لا سقیانهم ماء غدقا) و امثال اولان آیات مکرر شده اولدیی کی (و بعضا تعلیل معنایه اولان
و بعضا کذلک معنای تعلیلده اولان کی و بعضا ظاهرا و محذوفا مفعول له ایله) (و بعضا فاء
سببه ایله) (و بعضا جزایه دلالت ایدن لما حریفه) (و بعضا ما بعدینک ماقبلته ارتباطی اولان
لوحرفیه) (و بعضا ان لفظی و عاملیه) (و تارة شرطیه دال اولان اولفظیه واقع اولمشد که
لیدبروا آیاته و لیدکر اولوا الالباب) و (لیکونوا شهداء علی الناس و لیكون الرسول علیکم شهیدا)
و (کیلا یكون دولة بین الاغنیاء منکم) و (ذلک بما قدمت ایدیکم) و (بما کتمت عملون) و (بما
کتمت نکسبون) و (ذلک بانهم کفروا بآیاتنا) و (فرجل و امرأتان من ترضون من الشهداء
ان تضل احدهما فتذکر احدهما الاخری) و (ان تقولوا یوم القيمة انا کنا عن هذا غافلین)
و (ان تقولوا انما ازل الکتاب علی طائفتین من قبلنا) که کراهه ان تقولوا ایله مفسردر و (فکذبوه
فعمروها فدمدم علیهم ربهم بذنهم فسوا بها) و (فصوا رسول ربهم فاخذهم اخذه رایبه)
و ذکر اولان (فلما آسفونا انتقمنا منهم) و (انهم کانوا یسارعون فی الخبرات) و (انهم کانوا قوم سوء
فاغرقناهم اجمیعین) و (فلولانه کان من المسبحین للبث فی بطنه) و (لوانهم فعلوا ما یوعدون به
لکان خیرا لهم) آیات مکرراتی طرق مذکوریه بی صره سبله ناطق در و بالجملة فرقان انجاز
بیان اولندن آخرینه قدر خیر و شر ایله ترتب جزاده و امور کونیه و امریه احکامی اسباب
و اعمله بیوسنه و مربوط اولدیی فی تصریح ایدر ایدی بر کیمسه که درایت کامله ایله بیان اولان
اشبو مسئله بی و قولی یله و حق تأمل ایله تأمل ایده غایت انتفاعله انتفاع ایدوب جهلا و عجزا
و تفریطا و اضاعة قدر بویله ایشد دیو توکل صوری و جهلی کوستریز و توکلی بویله جه عجز
و عجزی توکل اولماز و فقه تام یعنی عقل و ذهن تمام ایله فقه و عاقل اولان قدره قدر له چاره
بولور و انسانک نهیشی و بقیاسی انجیق اشبو و ضمه در که آخلق و صوسرائق و صوق و انواع
مخاوف و محاذیر و مخاطرات حالری که قدر اولدقلرنده شبهه بوقدر و خلق عالم اشبو قدر له قدر له
یعنی ینه قدر اولدیی بدیهی اولان قوت و صو و ثوب و سائرل ینک اسباب دفعی اولان شبرایله
چاره بولور و هر کیم که موفق و رشده ملهم اوله قدر عقوبت آخر و یه به قدر توبه و ایمان
و اعمال صالحه ایله چاره جوی اولور و معاده یعنی آخرینه دار اولان قدر مذکور معاشه یعنی دنیایه
دار اولان قدر مذکورک عندالحق تعالی ذاته و زاننده در یعنی انک عدیلدر و دار ینک ربی ایسه
و احدلا شریک له در عز شانه و حکمت بالغه سی دخی واحده در که بعضی بعضی نقض و ابطال
ایتم خلاسه اشبو مسئله و قول قدرینی یلنلرو حق اوزره رعایت ایدنلر زنده اشرف مسائل و اقوالدر
والله المستعان (لکن اشبو قولی تصدیق ایدن ذات اوزر ینه شیء آتی الذکره رعایت اهمدر که اگر رعایت
ایدرایسه سعادت و فلاحی تمام اولور و شیء مذکور بودر که مرد موفق کند و به بصیرت حاصل
اولق ایچون تفاسیل اسباب خیر و شری بیلکه سعی ایتک کر کدر و اسبابی بیلک و دخی عالمده
مشاهده ایلدیکی و ککند و نفسیه غیر ینده نجر به قیلدیغی و قدیما و حدیثا اخبار ایدن
استماع ایلدیکی و قوعات ایله حاصل اولور و اخبار اتم سالفه به اطلاع ایسه قرآن عظیم الشان
اکل و جوه ایله کفیل و ناطق در و اسباب خیر و شر جمعا بوجه تفصیل کند و سنده میندر
و بعدالقرآن سنت سنیه یعنی احادیث شریفه ده مذکوردر و سنت قرآنک شقی و وحی نایددر
بر کیمسه که عنایت و اراده سی کتاب و سنیه صرف ایده غیر شیه نظر درن اکاستفا حاصل اولور
و کتاب و سنت سکا خیر و شری شو صورتده کوسترلر که خبر و پردکاری و قوعات زمان و قوعات
بولوب کورمش کی اولور سن و کتاب و سنتی مطالعه و نصکره اخبار ایمی و حق تعالانک و طاعت

یا خود معصینده بکن ایام سابقه بی تأمل قیلدیغیکه کتاب و سنتدن اوکر ندیکک و یلیدیکک
احواله نفس الامری مطابقی بولور سن یعنی امر و نهی الهی بی حکمتیه موافق بولوب اصلا
اعتراضه بحالک قانماز و آفاده اولان آیات و علامتدن دخی قرآن کریمک و رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم افتدیمزک حق و صدق اولدقلرینه و حق تعالانک و عدینی انجاز بیوره جفته
دلیل قوی بولور سن و کتب تواریح و سیر اخبار کتاب و سنتک شرحی مقامده در انتهی ترجمه
الفصل المرقوم من الکتاب النادر المذکور (قلت) احیاء غزالی قدس سره دن نافلا علی القاری
حصن حصین شرحی اولنده دعایه دائر یازدیغی نقل فذلک مؤکده اولفله بجملا ترجمه اولنوب
بومحله الحاق اولندی لمنه تعالی و تبارک (معلوم اوله که دعایله بلایی رد فضاء الهیدر و دعای
بلایی رده و رحتی جلله سیدر قلفانک اوق و سینی رده و صونباتی بر دن چبقارمه و بتورمه سبب
اولدقلری یعنی قلفان اوق دفع ایله بر برینی تدافع ایدن کیری کی دعا بلایله قارشیشوب بر برینی
تعالج ایدرل و سلاح طاشیماق قضاء الهی به اعترافک شرطندن دکادر زرا که جناب خدا
عز و جل غزاة مسلبنه (حذوا حذرکم) بیورمشدر و تخم یره صاحب قدر نصکره صوارلیوب
و سائر اسباب انباته با قلیوب بتمنه قضاء الهی سبق ایشد بتر و ایشد ایشد بتمنل و اسبابی
مسیبانه ربط قضاء اولدر و تدریج و تقدیر اوزره اولان تفاسیل اسبابه تفصیل مسیباتک تربی
قدردر و تقدیر خبر ایدن واجب الوجود عز شانه سبب ایله تقدیر ایلدیکی کی شرک دفعنه دخی
سبب تقدیر ایشدر بوضوئورده صاحب بصیرت زنده اشبو امورده تناقض کورنم ایدی دعاده
ناثیر مرقوم اولدیقتن باشقه شوافده زده واردر که خدا عز و جل ایله حضور قلبی دعوت ایدر
و حضور و شهود معنوی مذکور ایسه منتهای عبادتد ر و دخی قلبی نضرع و استکانت ایله
درکات معنوی حق تعالی به چور و راه ذابلا انبیاء علیهم السلام و بعدهم اولبایه قدس الله تعالی
موکادر زرا که بلا قلبی افتقار ایله قبل حق تعالی به دوندبر و نسیان حق تعالی مانع اولور انتهی
(ثم قلت) اشبو مطلبده بالترجمه نقل اولان فصل کتاب ابی عبدالله الشامی باب آتی عنوانه باقم
فقیر بمنه تعالی یازلمسی منوی اولان فذلک مسئله اراده جزئیده کوستریلان معتزله و جبریه نک
توهم ایدن کیری اشکالات ینک دفعنه بر کوزل مسلك اولفله اوراده بوراسی تذکر اولنه و فصل
مترجم مرقوم بوجه محرر متقدمین ابو عبدالله نام تحریرک اثری ایکن مشار الیهک زماندن
تقریباً بش التي یوز سنه یکد کد نصکره دنیایه ککلان محشی تفسیر بیضاوی شهاب خفاجی
مرحومک طراز المجالس نام کتابه قائلنی بر وجهله اشراب دخی ایتیه رک و عباره بی نوعا دخی
تفسیر فلیه رق بعبارة درج ایلسی جای تعجدر کمالیغی **فصل الاول**
مستطرفه بولنان اشبو فصل اول دعا ایله آدابی بیانده در قال الله تعالی (واذا سئلت
عبادی عني فاني قريب اجيب دعوة الداع اذا دعان الايه) اشبو آیت کریمه ده اولان قرب اهل
تفسیر بیانجه باری تعالانک کافه افعال و اقوال و احوال عبادینه علم ازلسی محیط اولدیغی
تمثل علم بیان طریقه میندر که فادی حق تعالانک اشبو احاطه علمی حالی مکانی بر ینه قرب اولان
عبادت بر ینه اولان اطلاعی حالتیه تشبیه اولمشدر و (اجیب دعوة الداع اذا دعان) قول
کریمی قرب مجازی باری تعالانی تقریر و تأکید و دعایدن عبده اجابتله و عدددر (جامع المستطرف
اشبو آیت کریمه نک سبب نزولنده برفاح قول یازوب اخیرا حسن بصری دن روایت اولتان قولی
شویه باز شد که بوقوم نواهند انبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افتدیمز دن قرب و بعد حق
تعالانی بزه یلدر بیکر کیم قرب ایسه متاجتدزی ایده لم یعنی معناد اوزره اولان صوتله نیاز یمزی
عرض ایده لم بعد ایسه ندا ایده لم دیو استفسار ایلدکارنده آیت شریفه مسطوره نزول ایلدی

ایوب (حب درین دعا) یعنی (قل عباد من عندی) ایله تفسیر ایلشد زک
 مدنی روایت دینی قور و غم و کور اوزره دعا دت و ان ت فو ل دیت و نور (و هل
 تفسیر دن براذوات کرام آتده اولان دعا طلب و دیله ملک معنائه اولوب اجابت دخی مطلوبی
 احساند یعنی اجابت حق تعالی ک قول صدق اولمغه البته بروجه آتی تحقق ایدر یعنی بعض
 دعائک اجابت دیناده ظاهر اولوب طلب ایلدیکی نسته حصوله کلور و بعض اجابت دخی ظاهر
 اولوب لکن دعایده ک کاهمی دعاسی سببله مغفرت اولمغه اشته بووجهله اجابت تحقق ایدر
 و بعض دعائک دخی آتده رتبه و نور یعنی دینه نرسار اوزره دعایک ظهور ایلشد ده دعا
 سبب آتده رتبه یعنی اولوب احسان مخصوص اولور و شرف و کبره اوزره اولان اجابتلری
 ابو سعید الخدری ک رضی الله تعالی عنه روایت ایلدیکی (ما من مسلم يدعو بدعوة ايس
 فيها ثم ولا قطيعة رحم الا اعطاه الله بها احدى ثلث امانات يعجل له دعوته و امانا تدخر له و اما
 ان يكف عنه من سوء يمثله) حديث شريف ناطق و مفسر آیت کریمه مذکوره در (ودخی
 مفادی روز قیامت وقوع بولوب بعد الحساب اهل جنت جنته مستقر اولدقلرند نصکره هر عبد
 مؤمن قصور بی قصور زنده سکون آرای صفا ایکن ملائکه کرام قبل باری تعالاد اولان
 تحفه لاله عند معنوی رب العالمین دن کاد کلرند اول مؤمنلر لطفا و فضلا بزمستغرق احسان
 بی کران باری تعالی ایکن بوا احسان مزیده فضلا و کراما آینه عبودیتله مظهر اولدق دیومسرفرا
 حکمتی سؤال ایلد کلرند فرشتگان کز بن یاسر دیناده حق تعالی و قدس مجده کاعنده دعا
 قیلدی کز بی ایدی اشته بو ایلدی کز دعا در که سزک ایچون ادخار اولمشیدی دیرل معنایی افاده
 ایدر روایت دخی مؤید مدعادر (مرحوم مشارالیه اعلم لفظی قصد یرو سطر ایله دیر که دعائک
 اجابتده لایحاله براشر طر واردر یعنی دعائک داعیده و دعا اولنسان شیده سطر لری اولمغه انلره
 رعایت اولمغه اجابتی تحقق ایتز اما دعا ایدن مؤمنک کند و سنده اولان جناب واجب الوجود
 عزوجلادن غیری قادر اولوب اشیا و افعاله اولان وسائط واسبابک جله سی خالق الکائنات
 تعالی شانله ک قبضه معنویه تصرفده اولد یعنی و نسخیر بند مستخر بوند قلربی جزم و تصدیق
 ایتک ویت صادق و حضور قلب ایله دعا قیامدر زیر باری تعالی قلب لاهی صاحبک دعاسی
 استجابه یورمز و دخی اکل حرامدن اجتناب ایدوب و دعادن اوصاف محبوب شوق درون یعنی
 البته مطلوبم یو دعا ایله حصول بو اور حسن نظیه بوقدن وار ایدن خالق الاکوان عز شانه به
 یوار مقدر) و اما دعوقیه ده یعنی طلب ایلدیکی شیده اولان شروطدن اول شرطه مطلوبک
 شرعا طلب و فعلی جائز و مباح اولان امور دن اولماید که ابوسعید الخدری رضی الله تعالی عنه ک
 روایت قیلدی یعنی حدیث شریف مسطور ده واقع (ما لم يدعوا ثم ولا قطيعة رحم)
 قول شریفند یو شرط مصر حد و اشیا و افعاله هر برکاه قزائله جق ذنوب و رجده
 کافه حقوق مسلمین و مظالم لری داخل اولور (قلت) حقوق و مظالم دن مراد حقوقه
 رعایت و ظلمدن اجتناب دیمک اولدی یعنی ظاهر در (سهل بن عبد الله التستري قدس سره
 شروط الدعاء ان تضرع والخشوع و اكل الحلال وحفظ اللسان وحفظ العين عن النظر الى
 ما لا يحل وحفظ البطن من الحرام) یعنی تضرع و خشوع و اكل لقمة حلال وحفظ لسان
 یعنی و ملافا کز تو سوز سو بیامک و نظری حلال اولیان شیدن کوزی حفظ و حرامدن بطنی
 محفوظه شروط دعادند دیمشدر (قلت) (حفظ البطن عن الحرام) قول (اكل الحلال)
 دیدیکند نصکره ذکر اوافقی تا کید صورتده ایسه ده زبانی ایهام ایدرک کلام مؤسس اولوق
 دخی تحققلر (وابن عطاء دخی دعا ایچون ارکان واجتبه یعنی قنادر واسباب و اوقات واردر

اگر ارکانه موافقت ایدر سه قوت بو اور واجتبه سنه موافقت ایدر سه سنامه طیران ایدر یعنی سه هم
 دعا منزل رسیده اجابت اولور موافقت راست کلور سه فائز اولور و اسبابنه موافقت ایدر سه نجاح
 بو اور و ذکر اولنسان ارکانی حضور قلب و خشوع و خضوع واجتبه سی صدق و عیاقی هنکام
 اسخار و اسبابی صلات و سلام نبی مختار صلی الله تعالی علیه و سلمدر دیمشدر (دعائک لحندن
 یعنی اعراب و الفاظی غلط اولمقدن سالم بولنسی شروط دعادندر دینلوب بعض بلیغ قدیم اشبو
 شرطی * بنادی ربه بالحن ابث * لذلک اذا دعاه لا یجیب * شهرى مفهومیله اشعار ایتشد ر
 (عربیف و شرطی و جباب کار و عشارک و صاحب غرطبه ایله صاحب کوبه تک دعاری قرین
 اجابت اولماز دیمشدر جامع المستطرف غرطبه طنبور و کوبه اوزره سی ضیق آت تغیردر
 دیمشدر ﴿ و اما آداب دعا ﴾ دعا ایدن مؤمن قبله به بولنوب اللری بی
 معروف اولدی یعنی اوزره بوقاری قاندر مق آدایدندر که (ان ربکم حی کریم یستجی من عبده
 اذا رفع یدیه ان یردهما) قول حدیث شریف نبوی علیه الصلاة والسلام اولوق اوزره مرویدر
 (و دعا ختامنده اللری به دعا ایدن یوز بی مسیح دخی آدیدر که اشبو مسیح خصوصنده عمر رضی الله
 تعالی عنه بر خبر روایت ایلشد و بصری دعاده سنامه دیک متافی آدایدر که بونده یعنی مطلقا
 دعاده دخی جامع المستطرف بر خبر ذکر ایتشد (قلت) لکن جامع صغیر ده صلانه یعنی
 نمازده اولان دعاده قیدیه جابر رضی الله تعالی عنه دن (ایتهین اقوام عن رفههم ابصارهم عند
 الدعاء فی الصلاة الى السماء اولیخطفن ابصارهم) لفظنده اولان حدیث مضبوطدر و ازهار
 نام شرحده خارج صلانه اولان دعاده سنامه نظری بعضیلری مکر و هدر دیدیلر و سبب قوللری
 حاشا مکان حق مما اولسنی ایهام ایتسیدر و اکثر علما سه قبله دعا اولمغه اوجانبه دستی و بصری
 رفع جائزدر دیدیلر) و سیرده معاویة بن الحکمک جاریه سنه (ابن الله) سؤال نبویسته علیه
 الصلاة والسلام جاریه تک فی السماء و (من انا) سؤاللرینه (رسول الله) دیو جاریه جواب
 و یردکه (اعتقها فانها مؤمنة) روایتله اجتجاج ایتدیله لکن رفع بصری نیجو یزایدنلره
 نیجو یزایدنلر جاریه به ابن الله سؤالی مکاتندن سؤال دکلدر زیر باری تعالی مکاتندن متره ایدوکی
 عند النبی علیه الصلاة والسلام و عند المؤمنین متحققدر بلکه سؤال شریف جاریه تک توحید بی
 استغفار و تمیز ایچوند ز برامشکرین عرب ارضده اولان اصنامه رب در دیو اعتقاد ایدرل ورب
 ارض و سما (واحد لا شریک) اولدیقن اسکار ایدرل ایدی دیوتا و بل ایلدیله فاعلم (ودخی
 ادعوا ربکم تضرعا و خفیه) نصیحه مطلوبک حصو ایچون دعا ایدن مؤمن سستی حفظ
 ایدوب بلند ایتامک آدایدندر (عبد الرحمن انهمد ایتدن نقل اولمشدر مشارالیه بن ابی اسحق ایله
 صباح نماز بی قناش ایدم نمازی اقامه دن نصکره بر کیمسه تک دعاده جهر بی همدانی ایشدوب
 لکن ذکر یا (اننادی ربه نداء خفیا) دیدی دیمشدر (قلت) ذکرده امام اعظم حضرتلری
 قول اوزره طریقت صدیقه نقشبندی ده اولان ذکر رخن ایله طریقت جهریه اصحابک
 بحث و اجتهدلری مکتوبات فاروقیه و معصومیه ده قدس سرهما کوزل یازلشد مر اجعت
 و مطالعه اولنه و بعض کتب فقهیه تک استخسانده دخی ذکر خفی و جهری مسئله سی اولوب
 هر برینک حبیلته برلری اولدیغی و جواز لری یازیلور در کور یله (ودخی برخواهی اثر وارد دعاده
 تکلف و التیوب کلام مطبوع اولوق و سجهله طو بطوا و اوماق لایقدر یعنی آدایدندر) و اشبو
 آدابی بیانده (ادعوا بلسان الذلة و الاحتقار لا بلسان الفصاحة و الانطلاق) دیمشدر
 (قلت) اثرده اولان نهی مجمع دعایه بعض اهل دانشک توجیهی اوزره مطلقا کلام مسجعدن نهی
 اولوب ایکه دعاء مأثور ده وقوع بولدیغی کی بداعه عن قلب و خالصا صادر اولوب پده بالاترام

سخن دوشوب تأیید اولان منجبت دیکدروبو الزام یسه خاطری و فلی معنی وارسته
 خلوص وصفوت ایده جکندن باشقه ظاهر اظهار هنر دیکه جبقماغله واندن بری یا استقام
 اولمغله ارتق بومقوله سوزک درگاه حکیم علی الاطلاق دن جاب اجابت ایده میه جکی نزد وطع
 سلیمه مسیلمر (اهل عرفان و علم دعایی بدی کله دن زیاده ایتموب دخی نقصانده بیله ایفایه
 سبلیری اکثر اولوب بو وضعله سورة شریفه بقره که (ربنا لا تؤاخذنا) دن (فانصرنا علی
 القوم الکافرین) دعاسنه قدریدی جله دعایه ایله مسکی الحسام اولمشدر دعاده بواسلوب
 حکم صحیوب ایله قرآن کریمه اقتفا ایتملر در رضی الله تعالی عنهم (وعن سفیان بن عیینة
 لا یمنع احدکم من الدعاء یعلم من نفسه فان الله تعالی اجاب دعاء شراخلق ابلین اذ قال انظرنی
 الی یوم یمیثون) دیمشدر که بعض خدمه علم مطالعه سنجه مقادی برکیمه صلاح حال اوزره
 اولموبده درگاه حقه دعاه قبوله مقرون اولمز دیوالدیکی یاسی دعادن کندو بی اصلاح منع ایتمون
 یعنی ندامت و توبه ایله یته دعا ایلمون زیرا باری تعالی و تقدس شرمخلوق اولان ابلینک
 دعاسنی قبول ایله قیامت قدر احیا ایلدی دیک کیدر وجه آخری واریسه اشارت اولته (وعن
 النبی صلی الله تعالی علیه وسلم) (اذا سأل احدکم ربه مسئلة فقل الحمد لله الذی
 یعمته تم الصالحات ومن ابضا عنه ذلك فلیقل الحمد لله علی کل حال) اشبو حدیث شریف
 جامع صغیرده دخی مضبوطدر که مقادی مناوی بیانجه عبد مؤمن ربی ورمزدن تعالی شانه
 برشی بیاح طلب و نیاز ایلدیکی وقتده حصول اجابتی بیلنجه قدر اجابتک اماره سی ظهور یته
 دیکین طلب ایدوب ظهور اماره ده حق تعالیه شکر حصول اوله رق (الحمد لله الذی یعمته
 تم الصالحات) عباره سیله ندبا شکر ایده که مفهوم جدله مذکوره کرم و منبیه نعم حسان کامله
 اولان الله تعالیه جد ایدرم دیکدر و اما نعرف اجابه تاخر ایدر یعنی اماره اجابت کجکوب عبد
 مؤمنه سرعت ایتمسه یته ندبا (الحمد لله علی کل حال) دیکه و مفهوم (کل حال) حق تعالیانک
 تقریر ایلدیکی کیفیادن هر کیفیت اوزر یته یعنی کجکمل کیفیته دخی جد ایدرمکه حق تعالیانک
 مؤمنه قضا و حکم ایلدیکی کیفیاتک جله سی مؤمنک حقده خیر اولوب شویله که اگر پرده غفلت
 قانقوب سر قضا و قدر ظاهر اولمش اولسه ظاهرا حقده مضرت لوکان قبلدینی مقدره ظاهرده
 وقوعیله مسرور اولدینی مقدردن زیاده فرحیاب اولور او یله بر خیر محضدر (سلمة بن الاکوع
 رضی الله تعالی عنه علیه الصلاة والسلام افندیمزدن دعانده (سبحان ربی العلی الوهاب)
 تزییلده بدیه سور قلمربنی استماع ایدرم دبور وایت ایتمشدر (سلیمان دارانی حضرت نوری دیمشدر که
 برکیمه حضرت رب مانند هر وجل مرادینی سؤال ایدر ایسه دعاسنک اولنده صلی الله رسول الله
 صلی الله تعالی علیه وسلم و ختام دعاسنده یته صلات نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ایله نیاز
 ایتمون و مؤمنه شایان اولان دعاده سعی و جهد اتمک و اجابتده رجا ایدوب مرحت و عنایت
 حق تعالی دن قنوط یعنی یاس ایلمامکدر زیرا عبد مؤمن غنای مطلق ایله عالیدن مستغنی و کریم
 ذات مقدس ذی کبر یادن احسان خواهدر و اما اوقات دعا اکثر یا
 اجابته مقرون اولان اوقاتی سحر و افطار و اذان ایله اقامت مبانی و خضییک منبرده خطبتین
 یشنده اولان جلسه سنده سلام صلات جمعه به دیک اولان اوقات ایله یا غور یا غدینی و حق تعالی
 بولنده اولان جهاده جندک قتالی و قتلیدرو (ان فی الیل ساعة لا یوافقها عبد مسلم یسأل
 الله تعالی شئنا الا اعطاه) حدیث شریفی دلالتجه کیجه نک ثلث اخیری وینه (اقرب
 ما یكون العبد من ربه فی السجود فاکثروا الدعاء) حدیث شریفی اخبارنجه سجدده وقتی ودخی
 چهارشنبه کونی او یله نماز یله ایکندی نمازی اراسی واضطرار و کدر و حالت سفر یعنی

یوله جیقوب غریبه اولان زمان و خسته لك هنگامی اوقات اجابتدر که هر بری آثار ایله ثابتدر
 (قلت) هله کدرو غریب و مرصده اجابتک حکمتی ظاهر در که احوال مذکوره ده انسانه رقت
 قلب حاصل او اورور قله اولان دعا ک خلوصه و درگاه حق تعالیه صمیمی عوله مقرون اولدینی
 معلوم اوله (جابر بن عبد الله رضی الله تعالی عنه شویله روایت ایلمشدر که رسول اکرم صلی الله
 تعالی علیه وسلم مسجدده یعنی مسجد کاهده قح و نصرته بر بازار ایرنه سی کونی و ایرنه سی صالی
 کونی و فرداسی چهارشنبه کونی اوح کره دعایور دیلرایدی اثر اجابت چهارشنبه مذکوره بین
 الصلواتین ظهوره کیش اولدینی وجه مبارک و مسعود لنده اولان نور سرور دن بیلم بکا
 بر امرهم غلبه نازل اولدوقده یعنی کرب عظیم و قوعنده او وقتده یعنی یوم الاربعاء بین الصلواتین
 دعایلدیکمه اجابتی ادراک ایدرم دیمشدر (بعض کتب منزله سابقه ده) (یا عبدی اذا سألت
 فاسألنی فانی غنی واذا طلبت النصرة فاطلبها منی فانی قوی واذا فشتت سرک فافشها الی فانی
 وفی واذا اقرضت فافرضنی وانا ملی واذا دعوت فادعنی فانی حنی) مفهومده و حی متلو
 اولدینی مرویدر که مفاد ترکبسی کافه عبادی و حوایجنی خلق و ایجاد ایدن خدای غنی قوی
 عز شانه نک مسجد کاه کبر یاسنه روی نیاز سو رادکده احسان و اجابت یور یله جفنی
 ناطقدر (افنده حنی غنی و زنده حالی کثرت اوزره استقصا و سؤال ایله اکرام ایدن ذاتدر
 (عن ابی هريرة رضی الله تعالی عنه ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قال یزول ربنا کل لیل
 الی سماء الدنیا حین یبق ثلث اللیل وهو الاخر فبقول من بدعونی فاستجیبه من یسألنی فاعطیه
 من یستغفرنی فاعفله) جامع المستطرف بو اثری یازمشدر که منشاها ایدن اولدینی ظاهر در زیرا
 ذات مقدس ذی الکبریا نزول و صعود دن منزله اولدینی مبرهندر بومقوله منشاها نده اهل
 اصولک یانجه مجاز حد فی طریقله نزول رحمت و اجابت و شمول احسان کی وسائر جهات
 معلومه ایله تاویل و اتمن کر کدر و الله اعلم ورسوله بالصلوب و مقادی ثلث احیر وقت اجابت
 و قبول اولدینی ناطقدر (وهب بن منبه حضرت نوری شویله دیمشدر که بکا شور روایت بالغ اولدیکه
 موسی علیه السلام قائما بکا و تضرع طویل ایدر بر رجله راست کاورل و کوررل که اثر اجابتدن
 محرومدر متاجانه واروب یارب بوقولک اشبو تضرع و بکا ایله اولان دعاسی استجابت یورلدینی
 حکمتنه اطلاع نیازنده بم دیوب منتظر وحی الهی اولدقلرینه مقارن یا موسی اوقولم نفسنی تلف
 ایدنیجیدک بکا و عنان سمایه بالغ اولنجه قدر الرئی فالدرسه دعاسنی استجابت ایتیم مألنده وحی
 الهی وقوعه کلدکده یته موسی علیه السلام حکمتی پیانده لطف و حبه مترقت اولمغله بطئنده
 حرام ویتنده حرام اولسی بحکمه و مصلحه مانع استجابت اولمشدر مفهومده ایحایور لمشدر
 (منقولدر که ابراهیم بن ادهم قدس سره سیاحتلنده بصره به اوغرایوب بازار کاهندن کچر کن
 ناس زیارت و تعظیم قصدیله اطرافنه جمع اولوب یا ابا اسحق بر نه حال اولدیکه درگاه حقه
 دعایدرز استجابت و قبول ازی مشاهده ایدر مبرور بو خصوصده همکزی یعنی دعا کزی رجا
 و سببی استقصا ایدرز دیو یلوارد قلرنده بعد المراقبة استجابت اولمغدی قلوبکرز اون شی سببیه
 میت اولدیفیچوندر دیدی و اشیاء عشره بی صور دقلرنده (اولکبسی حق تعالیه عرفانکرز واریکن
 حقنی ادا ایتمکدر در) (ایکبجسی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمزی سورز
 ادعا سنده ایکن سنت سنیه سنی ترک ایلمکدر در) (اوچبجسی قرآن کریمی قرائت ایتمش ایکن
 احکامیله عمل فیلامکدر در) (دربجسی نعم الهیه بی آکر کن شکرینی ادا ایلمکدر در) (بشجسی
 شیطانه عدومزدن دیرکن موافقتکر در) (النجیسی جنت حقدر و واردر دیرکن ا کادخوله سبب
 اولان اعمالده بولنمکدر در) (بدنجیسی ناره و جهنمه دخی واردر دیرکن آندن هارب اولمکدر یعنی

گاه من عدم اجتناب کرد (سکن نجیسی موت حق و بدیهی ایکن اکا استعداد کسب ایما مکرر در
یعنی سهولت کجاست که سبب اولان تقواده بولنمکر در (بطور نجیسی او بقودن او یاندیفکر کی
عبوب ناس ایله اشتغال اید و بکنند و عبوب بکزی ترک ایکن در یعنی اقدام امور بکزی عبوب
نفسکزی اصلاح ایکن اقدامکر دایما نجس عبوب خلق و طعن اولمشر (اوننجیسی موتا کزی
دفتر نصکره انلرک حالنرندن عبرت المامکر در دیمشر (یحیی بن معاذ حضرت تری (من اقر لله
باسانه جاد الله علیه بمغفرته) یعنی بر کیمسه عصیانن درگاه معنوی آله ده عز شانه اقرار اید
حق تعالی مغفرتله جود واحسان ایدر (ومن لم یمن علی الله بهطاعته اوصله الی جنة) یعنی
بر کیمسه که حق تعالی طاعتله امتنان ایله انی جنة فضلا و کرم اذخال ایدر (ومن اخلص لله
فی دعوته من الله علیه باجابه) یعنی بر کیمسه که دعاستد حق تعالی به اخلاص ایده اجابت و قبول ایدر اکا
من واحسان ایدر (علی المرتضی رضی تعالی عنه) (ادفعوا المواح البلاء بالدعا) دیمشر در که مفهوم
بلاک طالع ایدر یعنی دفع ایدر دیمکر یعنی بلا نه قدر مضاعف و شدید و در یا کبی کثیر
و مدید اولسه ده اجابه مقرون دعا او بلا به بلا اولوب نحو ایدر مألند در (وانس رضی الله
تعالی عنه دعادن عجز کتور لمامک اوزره دعا ایله اشتغال ایدن هلاک رسید دکلدر آئند مرفوعا
بر اثر روایت ایدر (و جابر رضی الله تعالی عنه دخی مرفوعا مملوبند دعا ان اکثرا یدن
مطلوبی اعطا و یا خود منع اولسون برکت حق تعالی خالی دکلدر مفهومند بر خبر روایت
ایدر **الفصل الثانی** اشو فصل نفس ادعیه ده اولان اقوالی حاویدر
(قلت) تراجم ترکیه لغت عربیه به و ترجمه ده کافه لغات و منظومات عربیه و اشعار ترکیه
فصحیه کوردیکی و طوبی بطلو اولدینی اوزره (ادعیه) همزه نک فحی و دالک سکونی و غینک
کسری و یانک تخفیف ایله یعنی یا مشدد و مدغم اولیه رقی دعاء سمک ائله و زننده جعی ایکن
بین الناس غلط فاحش اوله رقی یاه شده و یریه رک استعمال اولدینی مسمو عذر اشته رفم
بیچاره سنک قاتی و قرینه نک یاسی دخی زبان اهل داننده ازاده شده ایکن زبان مادانه دوشد کیمه سنک
شده بیکده در (لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم) (قبل السجود بن عبه رضی الله
تعالی عنه ما حدیث روی عن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم) (افضل دعاء اعطینا انا
والتبیون قلی اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له له المملک وله الحمد وهو علی کل شیء قدير)
قال من ینکر من ذاتم حدث بقوله صلی الله تعالی علیه وسلم (من تشاغل بالنساء علی الله اعطاء الله
فوق رغبة السائلین) ثم قال هذا امیه بن ابی الصلت بقول لابن جدعان * اذکر حاجتی ام
قد کفانی * حیا وک ان شیتک الحیا * اذا اتی علیک امر یوما * کفا * من تعرضه الثناء *
فهذا الخلق بقول مخلوق فاطنک رب العالمین * یعنی سعید بن عبه رضی الله تعالی عنه در (افضل
دعاء الحديث) حدیثی واقعی در دیواستعلام اولند قد انی کیم تسلیم ایکن یعنی واقعه درید کد نصکره
تعالی الله ایله تشاغل ایدن ذانله حق تعالی مملوبلر ینک فوفند اولان یعنی خاوار ین
کدهش کرملر اعطا ایدر مغاننده اولان حدیث شریف مذکور دخی روایت ایدوب اشته
مخلوق حق تعالی اولان امیه بن ابی الصلت صکاری مخلوق نشاده (اذا کر الی آخر القطعه)
دیوب ابن جدعان مجرد ثنا ایله ثنا ایدن کیمه تعرض ایکن یعنی اسنه مدیکی و خاطر ین
کد یکی کرم ایله مکافات ایدر دیمش ایکن به منظور حدیث شریف مسطور رب العالمین جلست
قدرته و عظمت مکرمته حضرت تری نه ظنک نیجه در یعنی کرم واحساننده ظن و شکمی ایدر من
البته فکر عبده کبان احسانی ایدر دیمشر (قلت) جامع المنظر فی اشو روایت سعید د نصکره
بعض تابعین عظام و متابع متقدمین کرامک ادعیه یی و یونلرک خلاننده نادرا بعض ادعیه

مأثوره یا زمشدر لکن جامع صفیده اللهم عنو انلرله مصدر خاصه نبوت اولوب ورد صباح
ومساء ایدر جک ادعیه مأثوره لری پادشاه دوران و سلطان سلاطین جهان عبدالجید خان طال
بقاه و نال مایمنه الی آخر الزمان حضرت تری نک همت بلند مرتب شاهانه لریله وجه معلوم
سابق التحریر اوزره تألیفته موفقی اولدیمش اشو ترجمه به بلا ریا قصد ین و تبرک برله اخر لرینه
روایت و مأخذ لری اشارت و جایجا شروحه مراجعت ایله مفاهیم شریفه لازم الايضاح لری
نحر بر اولند رقی درج اولنق فائده سی مطا اعه اولنوب اولوجهله زبان و کک فقیر بسمه خوان
نقل و نسطیر اولمشر (قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم وبارک وکرم) (اللهم لا عبس الا عبس
الآخرة) (جم ق عن سهل بن سعد) رضی الله تعالی عنه بوحديثک تمه سی (فاکرم الانصار
والمهاجرة) کلامیدر مهاجرین و انصار غزوه خند قد ارقدر بله طیراق اخراج و نقلارنده
تعب و مشقت لرینی کورد کده بویه دعای یوردیلر که مفادی دنیا نک عبس و نعمتی زیاده اولسه ده
زائل و آخرتک نعمتی باقیه در ای باری تعالی انصار و مهاجر ین نه نعمت آخرت احسان ایله دیمکر
و یوندن مقصود امتک نفس لرینی رغبت دنیا دن قطع و آخرته رغبت حل و مشاق عبادته تحمه ایدر
(قلت) معلوم اهل دانند که خارج بخاری مولانا عینی و سایر اعلام در ین به یا نیجه (اللهم) لفظ
لطیفک اصلی (یا الله) نندای شریفیدر و حرف نندای حذف اولنوب حرف مذکور دن عوض اوله رقی
آخر لفظه جلاله به میم مشدد الحاق اولنوب (اللهم) اولمشر و نداده اشو حذف و تمویض
اسم جلالک حاصل ننددر فسمده تا قسمک الحاق و (یا الله) ننداستد الفک وصل اولنوب
قطع اولنمی خاصه لریدن اولدینی کبی و اهل عربیه نک بوترصرفدن یعنی حرف نندای حذف
ایدوب مخرجی آخر لفظه کتور دکلری نون کبی حرف علت مخرجنه قریب اولان یعنی آخر
اسم جلاله کتور مکرر نندن غایب مقصود لری اسم شریف باری تعالی نک ننداستدن اول امرده
ممتاز اولمشر و در (وحیة الحیوانده دمیری ذکر ابتدایی اوزره) (اللهم) لفظ شریفند
الف لامک حذف اولند رقی (لاهم) دیمک دخی لغت اولوب ابره بالذات هدم کیمه مکرمه
قصیده سوق قبل و عسکر ابتدایی هتکامده جدالنهی صلی الله تعالی علیه وسلم عبدالمطلب بیت
مکرمه فارشو طوروب ایلدینی دعاستد (لاهم) تمبر یله بدأ ایلدینی دخی یا زمشدر (اللهم
رزق آل محمد فی الدنیا قوتا) (جم ت عن ابی هریره) رضی الله تعالی عنه (ال زوجات طاهرات و دخی
تفه سی دائرة نبویه دن اولان مؤمنین بنی هاشم و مطلدر و دخی علی قول الی یوم القیام اولان انقیاء
امت اجابندر و بومعنا یخبر ایله اعمیه جل فی الدنیا طرفنه ففذر ائمه در و (قوتا) برنده (کافا)
روایتی دخی وارد کفاف لریمدن فضله فالیمان و قدر حاجتده اولان رزق در وقوت سد رقی
ایده جک مقدر در خلاصه بر رزق که سؤال مذلت و اردر میه دیمکر و کفاف و قوت اشخاص
واحواله مختلفدر و حدیث آخرده اولان طلب غنا بوحیدنه متانی دکلدر زیر اغندن مراد قدر
کفاف دیمکر (اللهم اغفر للتسیرولات من امتی) البیهی فی الادب عن علی رضی الله تعالی
عنه (متسیرولات) متسیرولک جمیدر که سر او بل کین نساء امت اجابندر کاندول بنی اجابندن
سترایله مأثور اولوب اول امری حفظ و یرینه کتور دکلر یچون مستحق دعاء غفر او اولر که
اصلی سترمعناسته در یعنی ستر عورات ایلد کلر یچون ستر خطیائندن عبارت غفران دعاسیله
مقابل یوردیلر (اللهم اغفر الحاج و لمن استغفره الحاج) (هب عن ابی هریره) رضی الله تعالی عنه
و لمن استغفره الحاج جله سی اوح کره تکرار یوردیلر (اللهم یا رب جبریل و میکائیل
و اسرافیل و محمد نعوذ بک من النار) (طبرک عن والد ابی الملیح) رضی الله تعالی عنه حرالی
یا نیجه ایل ملاعلا ده مراد لفظه جلاله اولغله جبریل عبد الله دیمکر و بوذات روح

امر حذف قدورده مایه لاجب سببه اولان روح الهی بسطه برید و واسطه و قدرند که روح
حیاتی بدقبضیه عزرائیل ایله حقه ارجاعندن اول شودار دنیا حقه ارجاع ایدر (و میکائیل
دخی اسم عبودیتد که اجسامده مقیم اولان ارزاقه بدسطدر) (اسرافیل دخی مایه الحیة
اولان ارواحی بسطه بدواسطه در) (جزولی شرح رساله ده) (اسرافیل تسبیح سی کثرت احبیه سندن
و میکائیل تسبیح سی مطرو نباتی تکیل و وزنه موکل اولدیغندن اوتز بدردیمشدر) (و محمد علیه
الصلاة والسلام روح الارواحدر دعاه اشوملائکه ثلاثی تخصیص بالذکر وجه اشرف ملائکه
اولدقلرندن ودخی جبریل بروجه محرد حیات قلوب اولان وحیه و میکائیل حیات ارض و حیوان
اولان مطرو نباته و اسرافیل حیات عالمه و روحک اجسامه عودینه سبب اولان نفخ صور
موکلر اولوب بووجهلر ایله اشو وجود کاشاک مدار نضای اولان حیاته موکل اولدقلر یحیون
اولوب و حیات مذکوره به موکلر اولان ارواح مقدسه ربویتله منصف اولان یاری تعالیه
توسلک حصول مطلبده تأثیر کثیری اود بیغی ظاهر در و اشبو وجه تخصیص ثلاثه مشار الیهائک
حق تعالیه کمال اختصاصلری و افضل ملائکه اولدقلر یحیون تخصیص اولمشدر قولندن اولادر
وقول اول ایله قول اخیر نایدن افضلدر و اول و اخیرک ینلرند که تفصیلده دخی اقوال وارد
اقوال مذکوره نک اوچنجیسی توقدر (و ختم نبوت علیه الصلاة والسلام ایله توسل ایه
سلطان و جوهدر و بونده دخی تعلیم امت آشکاردر) (اللهم انی اعوذ بک من علم لا ینفع و عمل لا یرفع
ودعاه لا یستجاب) حم حبک عن انس رضی الله تعالی عنه (منفعه سیر علم تعلی مشروع اولیان
یاخود مشروع ایهده عمله مقرون اولیان و اخلاق ربه بی تهذیب ایمان علمد رفع و قبوله
مقارن اولیان عمل اخلاصی اولوب رب یا آلود اولان علمدر و قبول اولیان دعا صاحبک صدردنه
غل اولان دعادر بود دعاه مأثور تعلیم امتدر (اللهم انی استلک من الخبر کله بما علمت منه
و ما لم اعلم و اعوذ بک من الشر کله بما علمت منه و ما لم اعلم) الطیالسی عن جابر بن سمرة
رضی الله تعالی عنه) اشبودعاه مأثور جوامع دعادر حضرت پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلمه قبل باری تعالاد ن اعطا اولان خیر و علم غیر یکرته اعطا اولما مش ایکن
بنه هر خبری و علمی طلبلری مخلوقات صفاتی زیاده و نقصانی قابله اولد یفته نظرا اولد یفتک
اوزربنه بونده تعلیم امتدخی وارد رفتأمل (اللهم احسن عاقبتنا فی الامور کله و اجرنا من خزی الدنیا
وعذاب الآخرة) حم حب عن بشر بن ارطاه رضی الله تعالی عنه (طبرانیک روایتده) (من کان ذلک
دعاه مات قبل ان یصبیه البلاء) کلامی زیاده قبلمشدر و بونده دخی امته تعلیم وارددر (اللهم
انک سألنا من انفسنا ما لا یملکه الا بک فاعطنا منک ما یرضیک عنا) (ابن عساکر عن ابی هریره)
رضی الله تعالی عنه (شرح حدیث (سألنا) لفظنی (کلفتنا) ایله شرح ایشلدردر) (اللهم انی
اعوذ بک من جار السوء فی دار المقامة فان جار البادية یحول) ک عن ابی هریره رضی الله تعالی
عنه (مقامه باضمیم بطن و طن ایله تفسیر اولمشدر) (اللهم اجعلنی من الذین اذا احسنوا استبشروا
واذا اساءوا استغفروا) ه ه ب عن عایشه رضی الله تعالی عنها (اشبو استغفار ایله اولان دعا
دخی امتک مواظبت ایللربنی ارشاد در که عمار بنی بکنوب هلاک رسیده و استدراجده مبتلا
اولسونلر دیو مرچتدر) (اللهم انی اعوذ بک من شر ما عملت و من شر ما لم اعلم) م د ن ه
عن عایشه رضی الله تعالی عنها (اللهم اعنی علی غرات الموت و سكرات الموت) (ت ه ک و کذا
الناسی عن عایشه رضی الله تعالی عنها) (وسكرات الموت یا عایشه نک رضی الله تعالی عنها و یاخود
المر دفصکره اولان رواندن برینک شکدر قرطبی ینا حجه انبیا علیهم السلامک تشدید موتلری
و الله رفع دعاه صاحبک لعلک یستجیب له) (اللهم انی استلک من الخبر کله بما علمت منه و ما لم اعلم و اعوذ بک من الشر کله بما علمت منه و ما لم اعلم)

ولا تمننا واعطنا ولا تحرمنا و آثرنا ولا تؤثر علینا و ارضنا و ارض عنا) (ت ک عن عمر رضی الله تعالی
عنه) (تمنا اصلنده تمهوننا اولوب اولک کسره حرکه سی اولند که هاء سا کنه به و یریلوب و او
حذف اولمشدر بو حدیث شریف زیاده علوم و مهارفه و عدم ذهابلرینه و اعدادینه و اعدادینه
غلبه و اعدادک عدم غلبه لرینه و قضایه اعطاء صبره و طاعت قلبه نک قبولنه دعادر و بونده
دخی تعلیم و ارشاد امت مندر جدر کما لا یخفی (اللهم انی اعوذ بک من قلب لا یخشع و من دعاه
لا یسمع و من نفس لا تشبع و من علم لا ینفع اعوذ من هولاء الاربع) (ت ن عن ابن عمرو بن العاص
(د ن ه عن ابی هریره الدوسی عن انس) رضی الله تعالی عنهم (مناوی بوحدینده دعاده سبحانه
جوازینه دلالت وارددر دیمش و حجه الاسلام مکروه اولان ضراعت و ذلته منافی اولان تکلفدر
دوبوب ابن حجر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمدن کلام مسجع قصده مقارن اوله رق دخی صدور
ایمشدر و اهذ غایت انسجامده اولور دیو حسن بیان ایشلدر (اعوذ بک من هولاء الاربع
استعاذه سنک اعاده سبله مذکوراندن مزید تعذیریه تنبیه اولمشدر) (اللهم ارزقنی حبک و حب
من ینفعنی حبه عندک اللهم ارزقنی مما احب فاجعله قوه لی فیماتحب اللهم و ما زویت عنی مما احب
فاجعله فراغالی فیماتحب) (ت عن عبدالله بن یزید الخطمی رضی الله تعالی (اللهم اعفر لی ذنبی
ووسع لی داری و بارک لی فی رزقی) (ت عن ابی هریره) رضی الله تعالی عنه (نبی اکرمک صلی الله
تعالی علیه وسلم استعاذه قبلدقلری ذنب لایق اولیان شی یاخود آیتده وقوع ذنب ایله تفسیر
اولمشدر و هر نه قدر حق تعالیه اقریت معنویه حبیب خدا علیه الصلاة والسلام ظاهر ایهده
جلال کبریا الله عز وجل به لایق عبودیت مقدور عبد اولما فله کمال قر به نسبتله بوقصوره مجازا
ذنب دیمشدر (هکذا قال المناوی شارحا) رزقک خیر اولسی مقسومه توفیق رضادر زق ایچون حق
تعالاد ن غیری به عدم التفاتدر ضیق مرافق دار صدری تنک و همی جلبه و اشغال بال و روحی
مغموم ایندیکیچون توسیع دار ایله دعا اولمشدر و یاخود داردن مراد حقیقه دارو به ضمه طار اولان
قبردر دیو مشروحدر (اللهم انی اعوذ بک من زوال نعمتک و تحول عافیتک و بقاءة نعمتک
و جمیع سخطک) (م د ت عن ابن عمر) رضی الله تعالی عنهما (زوال مفارقت شی ثابت) (و تحول
شبی تغییردر) (بقاءة بفته دیمکد رضم قاومد الف ایله اولوب قبح و قصری دخی لغندر قاله
المناوی (قلت) بوضوئده عمده و زننده فجأة غلط اولوب غلطدر دیمک غلط اولوب در تیوز
سکسن درت دکل در تیوز سکسن بشدر دیمک حسابی غلندر رفتأمل (اللهم انی اعوذ بک من
منکرات الاخلاق و الاعمال و الاهواء و الادواء) (ت طب ک عن عم زیاده بن علاقه) اخلاقک
منکراتی (حقدر) (حسد) (جبن) (اوم) (کبر) و غیر یلری کی اولان سبشادر و اعمالک منکراتی
(قتل) (زنا) (شرب خمر) (سرقت) کی اولان سبشادر اهواء شهواته میل نفس معناسنه مقصور
اولان هوی لفظنک جمیدر (بونلری عصمتلری میرهن ایکن ذکر تعلیم امت ایچوندر و منکرات ادواء
(جذام) (برص) (سل) (و استسقا) (و ذات جنب) کی مرضلدر اللهم احفظنا من نلک الامراض
و المنکرات المذکوره امین) (منکرات اضافتلری صفتک موصوفه اضافتی اولد یغن طیبی ذکر
ایمشدر (اللهم متعنی بسمعی و بصری و اجعلهما الوارث منی و انصرنی علی من ظلمنی و خذ منه
بشاری) (ت ک عن ابی هریره و البیهقی عن جریر رضی الله تعالی عنهما) (بروایتده متعنی دفصکره
(فی الدنیا) زیاده اولمشدر سمع و بصرک متعنی رضای حق ضمنده اولان مسعوعات و مبصرانده
استعماله موفقیبدر (مسعوعات و مبصرات خیر به نک ثوابی آخرت ذخیره سی اولوب اول خیراتی ثمراتی
اشلیمتک ارتحالند نصکره باقیه اولمغله وارثدن استعاره قیلنوب اجعلهما الوارث منی پیورلمشدر
هکذا فی الکشاف) (اللهم انی اسألك غای وغنی مولای) (طب عن ابی هریره رضی الله تعالی عنه)

ببراده مولی اقارب وعصبات واتباع وانصار واصهار دروغنادن مراد غنای قلب اولوب غنای مال دکلدر زیر حق تعالیه اعتماد ووثوق ایدن حق تعالیه افتقار ایله مستغنی مال اولور فتأمل (اللهم انی استلک رحمة من عندک تهدی بها قلبي وتجمع بها امري وتلم بها شعبي وتصلح بها غائبي وترفع بها شهادی وترکي بها عملي وتلهم بها رشدی وترد بها الفتی وتعصمني بها من كل سوء اللهم اعطني ايمانا وبقية البس بعده كفر ورحمة انال بها شرف كرامتك في الدنيا والاخرة اللهم انی استلک الفوز في القضاء ونزل الشهادة وعيش السعداء والنصر على الاعداء اللهم انی ازل بك حاجتي فان قصر رأيتي وضعف عملي افتقرت الى رحمتك فاستلک يا قاضي الامور ويا شافي الصدور كما تجير بين البحور ان تجبرني من عذاب السعير ومن دعوة الثور ومن فتنة القبور اللهم ما قصر عنه رأيي ولم تبلغه نبئي ولم تبلغه مسئلتی من خبر وعنده احد من خلقك او خير انت مه طبه احدا من عبادة فانی ارغب اليك فيه واستلک من رحمتك يا رب العالمين اللهم يا ذا الجلال والشدید والامر الرشید استلک الامن يوم الوعيد والجنة ذات الخلود مع المقر بين الشهود الركع السجود الموفين بالعهود انک رحيم ودود وانک تفعل ما تريد اللهم اجعل لنا دين مهديين غير ضالين ولا مضلين سلما لاوليائک وعدوا لاعدائک نجب بحبك من احبك ونعادي بعدا ونک من خائفک اللهم هذا الدعاء وعلیک الاجابة وهذا الجهد وعلیک التکلان اللهم اجعل لي نورا في قلبي ونورا في قبري ونورا بين يدي ونورا من خلقي ونورا عن يميني ونورا عن شمالي ونورا من فوقی ووراء من تحتي ونورا في سمعي ونورا في بصري ونورا في سمري ونورا في بشری ونورا في لحمي ونورا في دمي ونورا في عظامي اللهم اعظم لي نورا واجعل لي نورا سبحان الذي تطفئ بالعرس وقال به سبحان الذي ليس الحمد وتكريم به سبحان الذي لا ينبغي التسبيح الا له سبحان ذي الفضل والنعم سبحان ذي الجود والكرم سبحان ذي الجلال والاكرام (تد محمد بن نصر في كتاب الصلاة طب والبيهقي في كتاب الدعوات عن ابن عباس رضي الله تعالى عنه) اشبوه دعاء ما تورد به دخی مغفرت ونجاة دار اولان دعا ز تعليم وارشاد امت ايجوند (راوي حديث ابن عباس رضي الله تعالى عنه) غنيمت ديمدر که نبی رسول اکرم صلى الله تعالى عليه وسلم پدرم عباس کوندر مش ايدي اخشام او زری واروب خالته م ميمونه نک رضي الله تعالى عنها يتنده بولد م کيمه ايجره قالقوب قبل الفجر ايکي رکعت نمازی اقامه دنصکره اشبوه دعائي (اللهم انی استلک رحمة من عندک تهدي بها خاتمته اولان سبحان ذي الجلال والاكرام تزيينه قدر تمايله عرض درکا حق تعالی وتبارک ابلد بلر يو روايت ايلشدر (قلت) ميمونه مبارکه زوجات طاهر اندر رضي الله تعالى عنهم (وتصلح بها غائبي) قولنده می غائبي (ما غاب عني) ايله شرح ايدوب واندن باطن مقصود اولوب باطنک ايمان وخلاق مرضيه وملکات مرضيه ايله تعلما للامه صلاح پذير اولمسيه دعاد زديد بلر رکع ضم را وفتح کاف مشدده وسجود ضم سين وجيم ايله ذات رکوع وسجود اولان صلاتي کثرت او زره اقامت ايديجيلر معنا سنه اولديفن مفسرين ومحدثين تحرير قلملردر (اللهم لا تکلفني الى نفسي طرفة عين ولا تنزع مني صالح ما اعطيتني) (البرار في مستند عن ابن عمر رضي الله تعالى عنهما طرفة عين کوز قباغتي تحرير کدر قلنده کثرتي بيانده برنجيردر اشته بود دخی دعابه امتک هممتني تحريك اراده سيله دعادر زيرا حق قلنده اعطاء اولنان صلاح حک نزاع و سلب اولتمه جعني معلوم رسول اکرم صلى الله تعالى عليه وسلمدر (اللهم اجعلني شکورا واجعلني صبورا واجعلني في عيني صبورا وفي اعين الناس کيبرا) (البرار عن بر برة رضي الله تعالى عنه) حضرتک صلى الله تعالى عليه وسلم اعين نامده کير اولمسيه دعاسي يعني خلقک نظرند عظم تلر اولمري ريمز تعالی شانه دن استهباب ويازي حاشا کبرا اولوب بلکه خلافة الله تعالی في الارض اولان

امر عظيم في الجمله کندولر يته سهو تلر اولوب امر ونهي آلهي بي تبليغه تأثير مصلحت خيره سيجون اولديغني شراح حديث يازمشدر (قلت) وغرض صحيح يغمبري عليه الصلاة والسلام بويله اولديفن (واجعلني في عيني صبورا) تمير لری دخی ناطق در واشبو دعابه سجد کاه آله ده عز شانه واطبت امام المسلمين اولان پادشاهه غايته سزادر (اللهم انک استباله استجد ثناء ولا رب ابدعناه ولا کان لنا قبلك من اله نلجاء اليه ونذکرک ولا اعانک علی خلقنا احد فنشکرک فیک تبارکت وتعاليت) (طب عن صهيب رضي الله عنه) بعض نسخته ده هارک بدلارنده کاف خطاب ايله استجد ثناءک وابتد عناک واقع اولديغني شراح يازمشدر (اله ورب اسلم رب حرق ياک دخولي نفی تا کيد ايجوند ومفهوم شريفی بالله عز وجل سن عظيم الشان حاشا بوعينک حدوث وتجدد يکي طلب ايلديکمز آله واختراع ايتديکمز رب دکلسن يعني اويله محدث آله يوقدر اولماز اويله برآله يوقدر که سنی براغوب اکا التجا يده لم وعدم دن بزی ايجساد ايتکده سکا اعانه وباردم ایدن براحد يوقدر که عبادت والتجما زده انی سکا شريک ايد لم سن مثل وشريک وند وضد وكافة نقايص دن مقدس ومزده سن ديمکدر واوليه در حقا وصدقا اشبو دعاء ما تورد به نبی الله داود عليه السلام دعا ايلديکي دخی مرويدر (اللهم انک تسمع کلامي وترى مکاني وتعلم سرى وعلايتي لا تخفى عليك شئ من امري وانا البائس الفقير المستغيث المستجير الوجمل المقر المعترف بذنبه اسألك مسئلة المسكين وابتهل اليک ابتهاال المذنب الذليل وادعوك دعاء الخائف المضطر من خضعت لك رقبته وفاضت لك عبرته وذل لك جسمه ورغمت لك انفه اللهم لا تجعلني بد عائلک شقيا وکن في رؤفار حيا يا خير المسؤولين يا خير المعطين) (طب عن ابن عباس رضي الله تعالى عنه) حق تعالی انک استماعي مسموعات خنی دخی اولسه ذات مقدسه عز شانه غائب وکبر لو اولما مسيدر (لا تخفى عليك الخ) قول (تعل سرى وعلايتي) قولک مجاز وياخود تخصيص ايجون اولمق توهمني دفعا تا کيد ايجون ذکر اولمشدر (بائس ضرورق مشدده) (وفقر جيع احواله محتاج) مستغيث حق تعالی دن منتصر (مستجير عذابدن امانی طالب اولاز ديمکدر) (حضور رقبه تذله رضايه سرفرودر) (عبره فتح عين وسكون بايله کوز ياشي) (ذليل مستهاندر) (رغم انف بروني تراه الصاقد) (وادعوك دعاء الخالف المضطر ايله نبی مختار عليه الصلاة والسلام افنديمز عبدک رتبه سي هر نه دکلر عالی وبلند اولورسه دخی ينه اقتضاي ماهيت وحق يقيني او زره اضطراري دائم اولديغنه تنبيه وارشاد بيورمشدر زير عباد ممکن در وهر ممکن کندوبه مدد يعني امداد ايديجي به مضطر در (وذل لك جسمه) جيع ارکان ظاهره وباطنه ايله حق تعالیه انقياد ايله شرح اولمشدر (اللهم لا تجعل بد عائلک شقيا) تعبا خائبا ايله تفسير قلمشدر (اللهم اصلح ذات يدينا والفرق بين قلوبنا فاهدنا سبل السلام ونجنا من الظلمات الى النور وجننا الفواحش ما ظهر منها وما بطن اللهم بارک في اسماعنا وابصارنا وقلوبنا وارواحنا وذرياتنا ونب علينا انک انت التواب الرحيم واجعلنا شاكرين لنعمتک نثني بها وانعمها علينا) (طب عن ابن مسعود رضي الله تعالى عنه) سبل السلام آفادن سلامت طريق قاري ياخود تعلما للامه جنت اولان دار السلام بولر ي يعني اعتقاد صحيح وعمل صالحه دلالتی ايجون دعادر ظلمات ايله نور دن مراد ظلمات دنيا ونور آخرتدر ياخود ظلمات معصيت ونور طاعتدر (اللهم البک اشکو ضعف قوتي وقلة حيلتي وهواني على الناس يا ارحم الراحمين الى من تکلني الى عد وينجھني ام الى قريب ملکته امري ان لم تکن ساخطا علي فلا ابالي غير ان عافيتک اوسع لي اعوذ بنور وجهک الکريم الذي اضاءت له السموات والارض واشرفت له الظلمات وصلح عليه امر الدنيا والاخرة ان يحل علي غضبك او ينزل علي سخطک ولك العتي حتى ترضى ولا حول ولا قوة الا بك) (طب عن

عبدالله بن جعفر رضی الله تعالی عنہ (بی طاعت) (اللهم وافقه كواقبة الوايد) (ع عن ابن عمر رضی الله تعالی عنہما) ندوی مرحوم بیان ہے اشود دعا استسار وعانت مفہوم شریقی باری سندن طفل مولودك حفظی كی حفظ سوال و نیاز ایدرم دیمك اولوب و یاخود موسی علیه السلام قصه سنی مبین اولان آیتك برنده قول فرعون ذكردہ (الم نريك فينا ولدا) نصندہ ولید دن مراد موسی علیه السلام اولفہ مفہوم دعا باری سندن موسی علیه السلام حجر فرعونہ ایک شہر فرعون دن وقایہ ایلدیکك کی نم حقمہ دخی ایچلرنده اولدیغم قومك شرن دن وقایہ الہیمکی طلب ایدرم دیمكدر (معلوم اولہ کہ اشود دعا پیغمبری علیہ الصلاة والسلام دعا طائف ایلہ شہرت بولدی و پوشہر نہ سبب بودر کہ علیہ الصلاة والسلام افتدیمرہ ابوطالب خدمت حاجہ معلومہ سندہ ایکن اشرا مشرکین اولقدرد اذالرنہ ابوطالب دن حذرا جسارت ایدہ مرلردی وقتا کہ ابوطالب فوت اولدقدہ اذالری اشتداد بو نغله علیہ الصلاة والسلام افتدیمر اهل طائف دینہ نصرت واعالہ ایدرل امید خیر مفید ایلہ اولجانی تشریف یوردیلر لکن بحکمہ سبحانہ طائف طائفلرنك اذالری قومك اذالرنہ غالب کلوب حتی سفہاسی مبارک ومسعود قدم ہما یوننی رچی سنك ایلہ قنائلریلہ ذات سعادت لرینہ بو اذایچون اولوب بلکہ اهدا ایتد کلرنہ حزن کلوب ومکد مکرمہ یہ رجوع یوروب اوزمان اشود دعا ایلہ دعا یور دقلری و رجوع حینندہ باری تعالی وتقدس جبالہ موکل ملکی طرف رسالتناہلرنہ ارسال یوروب او طاعیلری یعنی اهل طائف باصد یوروب اہلاک الخلقین قصد ایدرسہ طاعلرہ خطاب ایلسون امر الہی ایلہ مطاوعت ایدرل خیر الہی سی واسطہ ملک مشارالہ ایلہ واصل اولدقدہ ملک مرسلہ اقتضای تخریر الہی ایلہ سیک و صغیرک اصلاح بندن ذات مقدس خالق لبر یابی توحید و عادت ایدر قوللر خروج ایدر مضاعف سی باعث تانی اولدی یور دقلری روایت اولدیغن شراح حدیث یازمشلر (قلت) توجہ بہ سیف شریعتہ دعوت اولان کفارک جز بہ فی قبول ایلدکارندن اوزرلندن سیف ن سیراب بحث برحکمہ دخی یا بلذات کندوزی اسلام شرفی برده غفلت و عباد اوزرلندن تشریف قندہ یوروب ایتدی و یاخود سہلرینت مسلم اولمیری مصلحتی اولدی یعنی اهل تفسیر وحدیث و اصول یازمشلردر (اللهم کما حسن خلقی فحسن خلقی) (حم عن ابن مسعود رضی الله تعالی عنہ) بعض اهل علم بیان ہے حسن خلقت یعنی اوصاف ظاہرہ فی مشیہ بہا یور دقلری تحدیث نعمت الہیہ در (مفردی خانک ضمی و لامک سکونی ایلہ اولوب جمعی ضم خا و لام ایلہ اولان خلق و خوی خوب کہ اوصاف باطنہ دن و مناط کالدن عبارتد رانی بنہ تعلیم للامہ طلبلری اتقال امور خلق و امتی تحملدہ و عبودیتی تحقیقہ و قضایہ رضا دہ و مشا ہدہ رویتندہ تقوی ایچون اولدیغن شراح کرام و بعض اعلام یازمشلردر (اللهم احفظنی بالاسلام فانما واحفظنی بالاسلام قاعدا واحفظنی بالاسلام راقدا ولا تشمت بی عدوا ولا حاسدا اللهم انی اسألك کل خبر خزائنه یدک واعوذ بک من کل شر خزائنه یدک) (ک عن ابن مسعود رضی الله تعالی عنہ) قیام و قعود و رفود ذکر ی جمیع حالاتی مشردر جمیع زماندہ حفظ اسلام شہلنی طلبدن مقصود ا کمال دین خدمت ربانیہ سبلہ نعمت الہیہ نک اتمامدہ طلب کالدرد دعا دفع شماتت فرح عد و وحاسدی مستدی بلہ فی دفع نیاز ایدر موضوعین مذکور بندہ (یدیک) روایتی دخی وارد اشو ید قوت متصرفہ دن تحسار و تشیہ ید عالمندہ تنوع تصرفدن عبارتد رقالہ المناوی (اللهم انا اسألك موجبات رحمتک وعزائم مغفرتک والسلامہ من کل اثم واعنیتہ من کل بر والفوز بالجنة والحياة من النار) (ک عن ابن مسعود رضی الله تعالی عنہ) کسر جمیع موجبات جمع موجدہ در و یومقامدہ موجبہ مقتضای وعد الہی ایلہ قائلہ رحمتی ایجاب ایدن

کلمہ در (عزائم یا موکدات و یاخود موجبندر یعنی بو کلامہ حضرت علیہ الصلاة والسلام مغفرت باری تعالی ہنہ و احسنہ باعث اعمل معزمہ و یجزمہ توفیق طلب ایلدردر) (جنتہ نیل و ناردن نیچو طلبلری بنہ امتہ منہاج تعلیم طریقلہ در زرا فوز ایلہ نجات نبوی محکومہ در (اللهم امننی بسعی و بصری حتی یجملہما وارثانی وعاقبی فی دینی وجسدی وانصرنی علی من ظلمنی حتی ترین فیہ ناری اللهم انی اسألت نفسی البک وفوضت امری الیک والجات ظہری الیک و خلعت وجهی الیک لاملجاء منک الا الیک آمنت برسولک الذی ارسلت و بکاکبک الذی انزلت) (ک عن علی رضی الله تعالی عنہ) (سمع و بصیر ایلہ تمتع اولمقی و وارث اولمیری حین ارتحالہ قدر صحیح و سالم اولمیری یاخود وقت کبر و اختلال قوتدہ بقای قوتلریدر) (ظلم ایدلردن مراد اعداء دیندر) (اخذ ناردن دینک ہلاک اولمیریدر) (تسلیم نفسدن مراد نفس ہما یونلری بحکم حق تعالی طایعہ و امرینہ منقادہ قلسیدر) (ظہری الجاحق تعالیہ طیا مقتدر ارقہ فی تخصیص انسان استناد ایلدیکی شہدہ ارقہ سبلہ اعتماد ایتد اوزرہ عادت جریانیچوندر) (رسول مؤمن بہ دن یومقامدہ یا ذات نبویہ علیہ الصلاة والسلام یاخود کافہ رسل علیہم السلام یاخود بنہ تعلیم امتدر) (کتاب دخی احتمالات مذکور اوزرہ در) (اللهم انی اعوذ من الجحیم والکسل والجبن والبخل والهرم والقصور والغفلة والذلة والقله والمسکنة واعوذ بک من الفقر والکفر والفسوق والفسق والافتقار والسمه والربا واعوذ بک من الصمم والبکم والجنون والجذام والبرص وسبئ الاسقام) (ک والیہقی فی کتاب الدعاء عن انس رضی الله تعالی عنہ) بو دعادہ تجز سکون حیمہ سلب قوتلہ تحلف توفیق (وکسل قوتلہ ییلہ لابی اولان امور دن تامل و تراخی یعنی اوستمت و آغرتورامنی (وجبن دم و جان اوزرہ قورقودن ناشی قتال دشمن دینہ شروعدن ضعف) (بخل حاجتدن ارتق مالدن سائل محتاجی منع) (هرم سقوط قوائی و ذهاب عقلی و خبط رأی موڈی کیر سن) (قسوت غلظت قلب و قیلغی) (غفلت قلبدن مہم اولان شیک غیبو بیلہ عدم تذکری) (ذات ناس میانندہ محقریت و ناسک عین احتقار ایلہ نظری) (قلت صبر و تحمل و کفایت مقدارندن دون اولان انصار و مال) (مسکت قلت مال ایلہ ییلہ سوزہ حالدرد) (فقر عند الاطلاق متبادر خاطر اولان حاجت ضرورہ اولیان فقر نفسدر زرا احتیاج مذکور جہ اولان فقر کافہ موجود و ممکنہ شامل اولوب ائدن انفکاک تمتع اولدیغنہ) (یا ایہا الناس اتمم الفقراء) نص جلیل اجلی دلیلدر فلا حاجہ لنا الی البرهان فیہ (کفر عناد و تجد و تدین و نفاقدن ایدر بعض اهل علم افادہ سنجہ تدین یورادہ حکم نسخہ ایمان ایتامک یعنی بعض احکام شرع موسی و یاخود عیسی علیہما السلامک نسخہ بعد نزول القرآن ایناحبوب احکام منسوخلہ عمل ایتکدر (فسوق استقامتدن خروج و جور در) (شفاق حقمہ مخالفتدر کہ متنازعینک ہر بری برشق وجانبہ بولنہرق مخالفت ایدن برشق اولش اولور) (نفاق حقیقی ایلہ مجازی بہ شاملدر) (سمہ ضم سین ایلہ خلق اششون غرضیلہ عمل برلہ قصد ارتقاع شاندر) (ربا ناس شاو حسن حالی اعتقاد اینسونلردیو عبادتی اظہار در کہ بوندن غرض جلب زخارف دنیادر) (سرور کائنات علیہ افضل الصلوات والتسلیمات افتدیمرک ذکر اولان خصلتلردن استہاذلری قبیح اولدقلریبی بیان و انلردن امتلری زجر وضع ایچوندر) (صم بطلان سمع و یاخود ضعیفی) (بکم خرس یعنی دلسز اولق) (جنون زوال عقل) (جذام قلی اسقاط ولحمی تقیت ایدوب کندوسندن ماء رفیق جریان ایدن حلتدر نعوذ بالله تعالی منها ومن کل الامر اض) (برص اعضادہ پیاض رنگلر احداث ایدن علتدر) (سبی الاسقام اللهم احفظنا ردی و فاحش اولوب مبتلا سندن

اللهم احفظنا ردی و فاحش اولوب مبتلا سندن

روح الله تعالى روحه اشبه دعاء مأثوری شرحه دیگر که حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
حی وصداع ورمد و امثال لرزیدن استعاذه بیورو بوب شفقه للامة و تعالیهم ذکر اولان
صمم و بکم و جنسون و جذام و برصدن استعاذه بیورد قلربنک حکمتی بود که بوعلتلک
ماعد الزنده انسان نفسی اوزره صبرایله تحمل ایلد سکده مؤثقی خفیفه و مؤثوبه سی عظیمه
اولدیفندن یا شقه ایامی و زوالی قریب و منتهی در اما مار الییا ن امراضک ایامی تمتد
و آثاری دائمه و نفسده موفقی جسم اولوب بروجه محرر مبتلا سندن جیم و موانس و قرپی
و مداویسی اوصانوب و برربی جهنم کبی اوصانوب فرار ایدر و شین ایله تعبیر هائی مورب
اولور (صمم که سمعک ابطال ایدر) و بکم که نطقی خرس ایدن یعنی دلسز ایدر که حال در شوار
و مستدعی مشقت بشمار در و چونکه عقلی ازاله و امنی سلب ایتمکله مبتلا سندن قتل نفس ایتمندن
امنت اولمز و جذام و برص ایسه قذارت و بشاعت اولد قلربنک باشقه صورتی مغیره علت
مرنه ل در و علم طبه متعاطی اولان حذاقک انفاقر لجه علتان معدبتان معقتاندر ل انتهی
(اللهم انی اعوذک من علم لا ینفع و قلب لا ینشع و دعاء لا یسمع و نفس لا تشع و من الجوع فانه بنس
الضجیع و من الخبایة فانه یبئس البطانة و من الکسل و البخل و الجبن و من الهرم و ان اردای
ارذل العمر و من فتنه الدجال و عذاب القبر و فتنه الحیا و المات اناسألك قلوبا و اوهة و مخبة منیة
فی سبیلک اللهم اناسألك عزایم مغفرتک و منجیات امرک و السلامة من کل اثم و الغنمة من کل بر
و الفوز بالجنة و النجاة من النار) ک عن ابن مسعود رضی الله تعالی عنه (بی منفعت اولان علم عمل
اولمیان یا خود کند و سنده دینجه حاجت مس ایتمن علم ایله مشر و حدر) (جوع معده خالی اولد قدده
ذی روحه عارض اولان المذن و جوعک کوئی اولسی راحت بدنه مانع اولسی و بلا بدل مواد
حیده بی تحلیلی و دماغی تشویشی و وسواسی مورث اولسی جهتلرنددر) (خبانت سرانقض
عهد دوستی ایله حقه مخافتدر) (قبرده عذاب غالب اولدیفنده بنا قبره مضاف اولمش ایسه ده
مطلقا عذابدن استعاذه در) (فتنه الحیا) محیا میبک قحیله اولوب و انک فتنه سی انسانه مدت
حیاتده افتتان دنیا و جهالات ایله عارض حالت رده در یا خود فقدان صبرایله بلیه به ابتلادر
(فتنه مات موت عنده کند ایله افتتان اولنان حالتدر و موته اضافتی موته قریب اولدیفنددر
(قلب اواء متضرع یا خود دعا و بکامی کثیر قلبدر) (محبت خاشع مطیع متقاد دیمکدر
(منیب توبه ایله حق تعالیه راجع دیمکدر) (عزایم مغفرت رحته نیلده اصلا ذنب ایتمن عبدایله
عبد مذنب تابک مساوی اولمیری کبفته مظهر بندر) (منجیات امر باری عز شانه عقاید نجات
و یرن و عذابدن صیانت ایدن احساندر) (کاهدن سالم اولمق و جسته فوز و ناردن نجات ایله دعاء
حضرت علیه الصلاة و السلام اشارت اولدیفنی اوزره تشریع امتدر) (اللهم اجعل اوسع
رزقک علی عند کبر سنی و انقطاع عمری) (ک عن عایشه رضی الله تعالی عنه) (انقطاع عمر
و فتده و سعت رزق انقطاعه اشراف و قرب زمانیدر که کبر سندن عبارتدر و بوهنکامده آدمی
ضعیف القوه و قلیل الکد و سعیددن عاجز بولور و اسباب دور قالوب انجق مسبب الاسباب
عز و جل سجده کاهنه رومال اولور) (بعض طالب دانش اشبو دعاء مأثور دخی انسانک بادی
عادی حکمت مبادی بقای وجود اولان اشیا بی کسب عهده سنه واجب اولدیفنده اشارت وارد
دیمدر فتامل) (اللهم انی اسألك العفة و العافیه فی دنیای و دینی و اهلی و مالی اللهم استر عورتی
و آمن روحتی و احفظنی من بین یدی و من خلفی و عن یمنی و عن شمالی و من فوقی و اعوذک ان اغتال
من نخفی) (البراز عن ابن عباس رضی الله تعالی عنه) (راوی دعاء مذکور ابن عباس رضی الله
تعالی عنهما اشبو دعایه حضرت علیه الصلاة و السلام ما و صباحده مداومت بیور قلربنی

روایت ابی لشدر (عفت یعنی عفاف حلال اولیان شیردن تتره در) دنیا و دینده اولان عافیتده
کافه مکاره دن وقایه مندر جدر (بعض اهل علم مطالعه سنجه ذکرده دینه دنیاک تقدیمی
سبک مسیه تقدیمی قیلندن اولسی یا خود دنیادن مؤخر اولان آخرت سلامتی اولمق ملاحظه
اولمشدر) (عورت عبوب و خلل و تقصیر ایله هر برظهورندن استخیا اولنان شیدر) (روعه فزع
اوله جقدر) (نخندن اغتبال من حیث لا یشعرنا کاه خسف کبی برهلا کدر که جهات سنی استیعاب
ایدر) (اللهم انی اسألك ایمانا یشرف قلبی حتی اعلم انه لا یصیبنی الا ما کتبت لی و رضی من المعیبة
بما کتبت لی) (البراز عن ابن عمر رضی الله تعالی عنه) (اللهم انی اعوذک من الکسل و الهرم
و المأثم و المغمرم و من فتنه القبر و عذاب القبر و من فتنه النار و عذاب النار و من شرفتنه الفی
و اعوذک من فتنه الفقر و اعوذک من فتنه المسح الدجال اللهم اغسل عنی خطایای بالماء و التلیج
و البرد و نق قلبی من الخطایا کما نقیت الثوب الابیض من الدنس و باعد بینی و بین خطایای کما باعدت
بین المشرق و المغرب) (ق ت زه عن عایشه) (استعاذه اولنان مغرم یا غرم ذنب و یا حلال اولیان
شیده اولان دین مغریدر و یا خود حلالده اولوب لکن و فاسندن مجز کله جک دیندر و یا خود
مطلقا دینه احتیاجدر بو استعاذه نبویه دخی تعایم امت یا خود اظهار افتقار و عبودیتدر
(فتنه القبر ملکینک جوابندن حیدر) (و عذاب القبر عامی خاصه عطفدر زریا عذاب قبر
بعضا جوابده حیرت اولان فتنه دن نشأت ایدر که حیرت مذ کوره عقبنده عذاب واقع اولور
و بهضا حیرت مذ کوره ایله اولوب حق ایله ملکینه جواب و یرد کدنصرکه مأور یا خود منهیده
و قوع بولان تقریض اوزره یعنی کاهلردن ناشی قبرده عذاب واقع اولور) (فتنه نار خزانه نک
سؤال و تو بخنریدر) (و عذاب نار افتتان مذکور و در نصرکه احراقیدر) (فتنه غنی و ثروت
بطرایله طغیان و معاصی به صرف مالدر) (فتنه فقر اغنیایه حسد و مالدارک مالتنه طمع و انلره
تذل و مقسومه عدم رضادر) (بوراده مسیح دجال دیدکری شخص اوله جقدر کوزینک بری
مسوح اولدیفندن و یا خود شخص مرسوم مسح اولدیفندن و یا خود زمان قلبیده ارضی
و مسافه بی قطع ایتمکندن مسیح دیمشدر) (دجال خلط و یا خود کذب معانسه اولان دجلدن
مشتقد بوندن استعاذه حضرت علیه الصلاة و السلام انی کوره جک امت مرقومه لری کفرینه
ملبس اولماق ایچون بین الامه خبرینک انشاری مصلحتی ایچونددر) (ازاله خطایایله دعاء حضرت
علیه الصلاة و السلام علی فرض اولان ذنوبدر) (صو وقار و طولو ایله تطهیرده تا کید اوله رق
انواع مغفرت دیمکدر) (قلب ملک اعضا اولوب انک استقامتی اعضا سائر نک استقامتی دیمک
اولقله خطایادن قلبک نقایه سنه اعتا اولمشدر) (مشرق موضع شروق و مغرب محل غروبدر
(و باعد الی قوله) (و المغرب) دعاسنک مالی) (یارب سن ذنوبمدن حاصل اولان شئی محو
و بنم ینم ایله وقوعندن خوف اولنان ذنوبک ینتی تحلیل قبل تا که ذنوبه بندن بانکله اقتراب
حاصل اولایه دیمکدر) (اللهم انی اسألك من الخیر کله عاجله و آجله ما علمت منه و ما لم اعلم و اعوذک
من الشر کله عاجله و آجله ما علمت منها و ما لم اعلم) (مشایخ و اهل حدیثدن حلیمی بیانجه
اشبو دعاء جوامع الکلم حضرت علیه الصلاة و السلامدن واجب الدعاء الی الله در و اجابت
جهتندن انجل اولان دخی جوامع الکلم بولنان دعا در) (اللهم انی اسألك من خیر ما سألک
عبدک و نبیک و اعوذک من شر ما عاذ به عبدک و نبیک اللهم انی اسألك الجنة و ما قرب الیهام
من قول و عمل و اعوذک من النار و ما قرب الیهما من قول و عمل و اسألك ان تجعل کل قضاء قضیته
لی خیرا) (عن عایشه رضی الله تعالی عنه) اولان هر قضانک ذاتلر ایچون خیرایله قضاستی حق تعالادن
طلب ایلملرندن مقصود طلب دوام شهود در یعنی قلبک هر بر قضاء واقعی خیردر دیوشهود

وعرفه ببرک بودن رضا دست ایدر یعنی بعض اهل دانش شرح بجهت بود مقدم شهود صاحبی
زنده ماجاء من المحبوب محبوب قضیه می روشن او اوب توحید حقیقی معلومی اولور بود دعایی
روایت ایدن عایشه رضی الله تعالی عنها رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بکا (یا عایشه علیک
بالجوامع الکوامل) پیوروب وعقیده اشواللهم دعا سنی آخر بنه قدر اوقوب دام قبل پیوریدلر
دیدیکی مرویدر (اللهم انی اسألك باسمک الطاهر الطیب المبارك الاحب الیک الذی اذا دعیت
به اجبت واذ لسألت به اعطیت واذ استرحت به رحت واذ استفرجت به فرجت) (عن عایشه
رضی الله تعالی عنها) بودعاه اولان اسم طاهر رب عز شانه اقدس وانفس وهرعب و تقصدن
مزه و (طیب نفیس و) ومبارک خیری زائد وفضلی عیم و) واحب جیع اسماء الهیه دن نزد
حق تعالاده احب دیوشرح اولنشد (اللهم انی اسألك الثبات فی الامر واسألك عزیمه
الرشد واسألك شکر نعمتک وحسن عبادتک واسألك لسانا صادقا وقلبا حلیم واعدو ذک من شرما
تعلم واسألك من خیر ما تعلم واستغفرک مما تعلم انک انت علام الغیوب) تن عن شداد بن اوس
رضی الله تعالی عنها (امر ده ثبات دینده دوام ولزوم استقامتدر) عزیمت رشد امرده حسن
نصرف و امر اوزره ذمه در (شکر نعمتی سؤال انعام الهیه شکر بنه توفیقدر) حسن عبادت
وجه حسن مرضی اوزره ایفاء بدر (لسان صادق کذبدن محفوظ اولسبدر قلب حلیم هجیان
غضبه قلنی واضطر ایده اولماسی حیثدر راشیو مطلوبیات دخی اشیرع امتدر (غیوب
ایندام علم الطیف خیر عز شانه دن غیری فردا فریده نک علمی نافذ اولیان اشیا خفیه در) اللهم لك
اسلمت ویک آمنت وعلیک توکلت والیک انبت ویک خاصمت اللهم اعدو بوجهک لاله الا انت ان
تضلنی انت الحی القیوم الذی لا یموت والجن والانس یموتون) (م عن ابن عباس رضی الله تعالی
عنه) (اللهم لك الحمد کالذی نقول وخیرا مما نقول اللهم لك صلاتی ونسکی ومحیای ومماتی
ولک رانی اللهم انی اعدو ذک من عذاب القبر وسوسة الصدر وشتات الامر اللهم انی اسألك من خیر
ما یجئ به الیاح واعدو ذک من شر ما یجئ به الیخ) (ت هب علی رضی الله تعالی عنه) (لك)
متعلقه (صلاقی الخ) مبتداسنک مقدم خبریدر وتقیدمی حصرا یچونددر که نمازم و سجده اولان
عبادتم یارب انی اتجی سکا اولوب غیری به دکلددر یعنی خالصدر و یادن وارسته در دیمک اولور
(محیا حیات) و ممات موتدر (صلاقی ونسکی ومحیای ومماتی) اقتباسدر محیای فتح یا و مماتی
سکون یا و اودخی فتح یا و ینی یال دخی سکون ایله قراندر (ثارت انسانک ورته سنه تخلیف
وترک ایلدیک شیدر حضرت علیه الصلاة والسلام (لك ترائی قولیله مال متروک لری ورته به قلوبوب
له تعالی صدقه اولدیفنه اشارت پیورمشدر (خیری سؤالده صیغه جعله ریاح وشردن استعاده ده
صیغه مفرد ایله ریخ تعبیر پیورلدیفنی رحت الهیه غضبی سابقه و واسعه اولدیفنه اشارتدر
(اللهم عافنی فی جسدی وعافنی فی بصری واجعله الوارث منی لاله الا الله الحکیم سبحان الله
رب العرش العظیم الحمد لله رب العالمین) (ت لك عن عایشه رضی الله تعالی عنها) عافیت بدن
و بصیر مکاره دن سالم اولمقد ر و عافیتک وارث اولمسی وارثک مورثه اولان لزومی موته قدر
بدنه ملازم اولوب ایرلامسدر (ومعنی الحمد لله) جیع صفات کمال ایله وصف بالکرانه تعالایه
محصور در دیمکدر (اللهم اقسمننا من خشبتک ما تحول بیننا و بین معاصیک ومن طاعتک ما یبلغنا به
جنتک ومن البقین ماتمون مصائب الدنیا ومتنا باسماعنا و ابصرنا وقوتنا ما احیتنا واجعله
الوارث منا واجعل نارنا علی من ظلمنا وانصرنا علی من عادانا ولا تجعل مصیبتنا فی دیننا ولا تجعل
الدنیا کبرهنا ولا یغ علینا ولا تسلط علینا من لاربنا) (ت عن ابن عمر رضی الله تعالی عنه)
حضرتک علیه الصلاة والسلام درگاه حق تعالای دن ینه ارشاد الامام دعا ایلدیک ماسب

دنیایی تسهیل ایدن یقین واعتقاد تحصیلی تقدیر الهی حکمت و مصلحتدن خالی اولمادیفی یعنی
قولاری حقارنده هر نه کیم ایشلرایسه انلرده قولارینک صلاحی اولدیفنی جزما اعتقاد مسهل
مصایب اولدیفن بیاند (اللهم انقذنی بما علمتنی وعلنی ما یمنعنی وزدنی علما الحمد لله علی کل حال
واعوذ بالله من حال اهل النار) ت لك عن ابی هریره رضی الله تعالی عنه (علمک نفعی مقتضاسیله
علددر و منفعتی علمی طلب تکبیر عمل مستوجب الثواب ایچونددر زیاده علم معلومات سابقه به
مضاف اوله رقددر (کل حال) احوال سرا و ضرادر (احوال اهل النار جهنمه و قبرده
وسا عذابکا علرنده اولان حالدریدر نعوذ بالله تعالی (اشو دعا دخی جوامع الکلمندر) اللهم
اجعلنی اعظم شکرک واکثر ذکرک واتبع نصیحتک واحفظ وصیتک) ت عن ابی هریره رضی الله
تعالی عنه (اعظم شکرده بولتمی شکرک تکراری و دوام استحضاری توفیق) و اکثر ذکر
قلبی ولسانی اولان ذکر دیمک (واتباع نصیحت رضایه مقرب و غضیدن بعد اعماله توفیق
امثال) و حفظ وصیت مأموراتی ابایه و منهیاتدن اجتنابه ملازمدر (اللهم انی اسألك
واتوجه الیک بنبیک محمد نبی الرحه یا محمد انی توجهت بک الی ربی فی حاجتی هذه تنقذنی اللهم
فشفعه فی) ت لك عن عثمان بن حنیف رضی الله تعالی عنه (شراح بیانجه مفهوم دعاء
شریف (یارب عالمیه رحت اوله رقی مبعوث قبلدیفنک محمد اسمیله صمیمی اولان نبی ذی شانکه
توسلا بن قولک سندن سؤال و درگاه معنوی رحتکه توجه و عول ایدرم ای محمد سندن دخی اشو
مرادم ایچون ربمه شفاعتکی رجا ایدرمکه حاجتکی حاصل قبله ای ربیم حقهده اونبی رحتک
شفاعتنی قبول ایله دیمکدر (راوی دعا رضی الله تعالی عنه دیرکه رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضور سعادتنر بنه براعی رجل کلوب ای نبی الله علیه الصلاة والسلام الله تعالی
بنیم حقهده دعا قبل که بکا عافیت احسان پیوره بدی حضرت علیه الصلاة والسلام دیلرسک
دعایی تاخیر ایده یمکه سنک حقهده خبر اولان بودر واسترسک دعا ایدیم پیورددقه تخیر پیورلدیفنه
بناء دعایی رجا یتمکه توفی ایدوب و ایکی رکت نماز قلوب بعده تحریر اولسان دعاء مأثور
اوقو پیوردرلر انتهى (قلت) بوضو رنده دعاء مذکور امت ایچون اولوب خاصه نبوت اولدیفنی
روایه دخی مستباند ر ومقام تواضعده اولمعه اسم محترم لری نصریح اولنشد ر واثای دعاده
ذات نبوت بناء علیه الصلاة والسلامک مخاطبت داعی اولمسی ابراهیم الحلیمی مرحومک شرح کبر
منیهده تحبانه واقع السلام علیک شرحنده اشارت ایشدیک اوزره سرارتباط معنوی به وتوسله
اشارت و بلکه صراحت واردر و اعلام واساطین دینک کینونت و رابطه ده و زیارت مراد
کلین دینده تألیف ایلدک لری آثار لری مطالعه اولتوب بو مسئله نک تفصیل و تحقیقنه اطلاع
حاصل اوله (اللهم انی اعدو ذک من شر سمعی ومن شر بصری ومن شر لسانی ومن شر قلبی
ومن شر منی) دك عن شکل رضی الله تعالی عنه (بودخی تعلیمادر) اللهم عافنی فی بدنی
اللهم عافنی فی سمعی اللهم عافنی فی بصری اللهم انی اعدو ذک من الکفر وال فقر اللهم انی اعدو
ذک من عذاب القبر لاله الا انت) دك عن ابی بکره رضی الله تعالی عنه (وفیه بعض ارشاد (اللهم
انی اسألك عبثا نقیه ومیتة سویه ومردا غیر مخزولا فاضح) البرار طرب عن ابن عمر رضی الله
تعالی عنه (نقیه زکیر راضیه مرضیه دیمکدر میتة بناء نوعدر (مرد فتحیم ورا و تشدید دال ایله آخرته
مرتبهدر) غیر مخزومیم و سکون خایله و پروایتده اثبات یاه مشده ده ایله مخزی غیر مذلل ولا موقع
فی البلاء دیو (ولا فاضح ای کاشف لساوی والعیوب دیو شرح اولنشد و فیه ایضا بعض تعلیم
(اللهم ان قلوبنا وجوارحنایدک لم نملکنا منها شیا فاذفعلت ذلک بهما فکن انت ولیهما)
(حل عن جابر رضی الله تعالی عنه) اللهم اجعل فی قلبی نوراً و فی لسانی نوراً و فی بصری نوراً

و بادشاه بدر (اللهم عافني في قوتك وادخلني في رحمتك و اقض اجلي في طاعتك و اختم لي بخير
علي و اجعل ثوابه الجنة) (ابن عساكر في تاريخه) عن علي رضي الله تعالى عنه (اللهم
اعني بالعلم و زيني بالحلم و اكرمني بالتقوى و جعلني بالعبادة) ابن الجار في تاريخه (عن ابن عمر
رضي الله تعالى عنهما رافعي دخی روایت ابوشمدر) اغناسی طلب اولئان علم علم امور آخرت در که
غنی الحق او علمدیز او علم مدار سعادت دارین اولان برقطبدر (اللهم انی اسألك من فضلك
و رحمتك فانه لا یملکها الا انت) (طب عن ابن مسعود رضي الله تعالى عنه) (اللهم حجة لاریاء
فیها ولا سمعة) (ه عن انس رضي الله تعالى عنه) (اللهم حجة) اللهم اسألك حجة تقدره در که
اللهم قرینه سبله اسألك حذف و لشمدر (اللهم انی اعوذ بک من خلیل ما کر عینا و ترانی و قلبه برعانی
ان رأی حسنة دفها و ان رأی سببة اذاعها) ابن الجار عن سعید بن ابی سعید رضي الله تعالى
عنه (شراح ینا تنجیه مفهوم دعا یاربی ظاهر ده محبت و وداد اظهار ایدوب و باطن امرده
مختال و خدعه کار اولان بردو شدن سکا صغورم که حداد و مدهان اوله رقی ایکی کوزی
حقی دوستک دوسته نظری کی بکا نظر ایدر و قلبی ایسه بنی ایدیه مراعی اولوب اذام ایچون
رصدگاه فساد ده کزوب اگر بنم ایشلد یکم برکوزل ایشی طوری یلور سه او قل حسنی
منی دخی کی کز و اور و اگر بنم برخطای طویار سه نشر و خبر بنی ناس میاتنده اظهار ایدر
دیگدر (بودعاک موردی بر قولده اخنس بن شریق نام منافق و بر قولده کافه منافقین
حققرنده وارد ایدو کی مرویدز و بونده دخی تعلیم امت و حال استقبالدن خبرده بر مجیزه حکم
اشارت وارد و علی القاری حزب اعظم نامنده ترتیب ابتدکی حزبه دخی درج ابشدر فتامل
(اللهم اغفر لذنوبی و خطایای کلها اللهم انعش و اجبرنی و اهدنی لصالح الاعمال و الاخلاق
فانه لا یهدی اصالحها و لا یصرف سبها الا انت) طب عن ابی امامة الباهلی رضي الله تعالى
عنه (راوی مشار الیه اقتدا ایلدیکی هر نماز ده بودعایی رسول اکرم صلی الله تعالى علیه و سلم قرائت
ایلدک برین استماع ایدرم دیو روایت ایلدیکی مناوی باز بونده دخی ارشاد وارد (اللهم بعلک
القیب و قدرک علی الخلق احبنی ما علمت الحیاة خیرالی و توفنی اذا علمت الوفاة خیرالی اللهم و اسألك
خشبک فی القیب و الشهادة و اسألك کلمة الاخلاص فی الرضی و الغضب و اسألك الفصد فی الغنی
و انفق و اسألك نعیما لا ینفد و اسألك قره عین لا تنقطع و اسألك الرضی بالقضاء و اسألك رد الهمش
بعد الموت و اسألك لذة النظر الی وجهک الکریم و الشوق الی اماتک فی غیر ضراء مضرة و لافتة
مضلة اللهم زیارینة الایمان و اجعلنا هادیه مبهدين) (ن ک عن عمار بن یاسر رضي الله تعالى عنه
(بونده منقطع اولدجق قره عین یعنی مسرت که حصولله دعا یور لشمدر کثرت نسل مهیدین
مستمر باخود نماز محافظه توفیقدر که قره عین نماز تخصص اولدیغی دخی حدیث آخر الیه
محققدر و موند نصکره رد عیش مطلوب نبلی ذاتی ابدی ایله اولان نور یعنی بر انکشاف در که
اندن اونه سده حجاب و ستر یوقدر و بودعاده دخی ارشاد وارد کما لا یخفی (اللهم رب جبریل
و میکائیل و اسرافیل اعوذ بک من حر النار و من عذاب القبر) (ن عن عایشة رضي الله تعالى عنها
امام احمد دخی روایت ابشدر و فیه تعلیم ایضا) یعنی بونده دخی تعلیم امت وارد (اللهم
انی اعوذ بک من غلبة الدین غلبة العدو و شمانية الاعداء) (ن ک عن ابن عمر رضي الله
تعالی عنهما) (غلبة العدو) مصیبه فرح و مسرت حزن ایدن بدخواه و شمانية الاعداء) عدو ک بلیه به
دخ بیدر و (شمانية الاعداء) بعود بیدر زعلی ادیه قدرت منقوده اولدیغی مالد مدیدر
و شمانية الاعداء) بعود بیدر زعلی ادیه قدرت منقوده اولدیغی مالد مدیدر
و شمانية الاعداء) بعود بیدر زعلی ادیه قدرت منقوده اولدیغی مالد مدیدر

ومن فتنه المسيح الدجال (قط في الافراد طب عن ابن عباس رضي الله تعالى عنهما) (بوار افنده
هلاک معنا سنه در واستعاره طریقه کساد ده دخی مستعمل در وایم کرک بکر ویت اواسون
وکرک مطلقه ویا زوجی فوت ابتس اولسون بووجهله زوجی اولیان خاتوند و انک کساد
یراحدک کندویه رغبت ابله نکاحی طالب اولماسندن عبارتدر (ومسیح آخر زمانده خروچی
اشرط ساعتن اولان دجال دینکاری کذابک دخی آیدر) (وفی الحقیقه اندن کران وباشع بار
فته و بلا یوقدر وفیه تعلیم ایضا) (بعض اهل علم اشبو دعانک ضمتند چونکه قوم اهل اسلام
هر جزء افرادندن مرک برکل و برهیت مجتمعه اولوب هر برینک معاد و معاشی اسبابنک انتظامنه
خلل کلسه جله سنه کله جکی مسئله حکیمه اولقله فعلی و قولی و تقریری و حتی رب عزت و عین
حکمت و مصلحت اولان حضرت برکزیده کائنات علیه الصلوات و التسلیات افندی مطلقا
نسادن کندویه رغبت آیدن بولمندیغی حالده حوایج ضروریه سنه خلل تطرق ایدرک هلاک رسیده
اولوب و بو هلاک دخی هیت مجتمعه لایحه طوقنه جفتدن او مقوله بیکس خاتونک کساد
دفته دعا و بودعا ابله تدابیر ملک اصولدن براس اعظمه اشارت یورمشدر که اندن کافه
تدبیر استخراج اولنور دبو حاشیه زیب اولدیغی برفیض و اسعد در که بتوفیقه تعالی کور بلوب
یورایه فلم فقیر ابله درجی تصویب اولندی (اللهم انی اعوذ بک من التردی و الهدم و الفرق
و الحرق و اعوذ بک ان یتخبطنی الشیطان عند الموت و اعوذ بک ان اموت فی سبیلک مدبرا و اعوذ بک
ان اموت لدینا) (نک عن ابی البسر رضی الله تعالی عنه) (اسم راوی مشار الیه کعب بن عمرو در
ابو داود و غیر بیسی دخی اندن روایت ایشدر (زدی) بو کسک بردن سقوط و دخی قبویه دو شمکدر
(هدم) سکون دال ابله نسلک انسان اوزرینه یقلمسدر (غرق) کسر را ابله فرح و زننده
غرقله موتدر و قحرا ابله دخی مر ویدر (حرق) فتح حاورا ابله نار ابله پارلقدر (اشبو وجهل ابله
موتده شهادته نیل و ارا یکن استعاذه سی برکوح یکیت اولدیغدن بعض بشریات ایده مبوب
یوتقریبله شیطانک اخلال دینه سر رشته سی اوور مصلحتنه بناء در (سبیل حقدده مدبرا
فوت شروع سبیل صواب ایتشیکن کیرودونک و یا خود اعلا ی دین ایچون صف جتکده
قام ایکن فراردر که حرماندر دیو شرح اولمشدر (لدیغ) فعل و زننده مفعول معنا سنه در که
صوقولمش دیمکدر ولدغ سملی حیوانک صوقند مستعملدر وفیه تعلیم کذلک (اللهم انی اعوذ
بوجهک الکریم و اسمک العظیم من الکفر و الفقر) (طب فی السنه عن عبدالرجن بن ابی بکر
الصدیق رضی الله عنهما) بوراده ذکر ی یکدیکی اوزره فقر فقدان مال و یا خود فقر نفسدر
وذا تعلیم الامة ایضا (اللهم لا یدرکنی زمان ولا تدرون زمانا لا یتبع العلم ولا یستجی فییه من
الحلیم قلوبهم قلوب الاعاجم و الستهم السنه العرب) (حم عن سهل بن سعد الساعدی
ک عن ابی هریره رضی الله تعالی عنهما) (بو دعاء انجاز وعا ذات حضرت رسالتنه علیه
وعلی آله و صحبه الصلوة و السلام ابله اصحاب کزینی رضی الله تعالی عنهم حضرتنه دثر بودعا
حکمت آرادر (اللهم انی اعوذ بک من فتنه النساء و اعوذ بک من عذاب القبر) (الخراطی فی کتابه
اعتلال القلوب عن سعد بن ابی وقاص رضی الله تعالی عنه) (فتنه نسا انزلله امتحان و محبتله
ابتلادر و استعاذه عذاب قبر کذلک تعلیم امتدر (اللهم انی اعوذ بک من الفقر و الغلة و انذل و اعوذ بک
عن ان اظلم و اظلم) (دنه هک عن ابی هریره رضی الله تعالی عنه) (فلت کسر فافله قلت مالدر
و بو حالده عدم صبر خلالتده شیطان تنعم اغنیابی القا بله تسلط ایتسندن فور قیلور یا خود
چند معین و امدادک قلتیدر اولکی اظلم معلوم صیفه ظلم و جور ایتک و ابیکجیسی بنیه
مجهول ابله ظلم اولمقلق یعنی مظلوم اولقدر بونده دخی تعلیم اولوب ظلمدن استعاذه مندوب اولدیغنه

دلالت وارد (اللهم انی اعوذ بک من الجوع فانه یس الضجیع واعوذ بک من الحیانة فانها یس البطانة) (دن ه عن ابی هریرة رضی الله تعالی عنه) (جوع یعنی آچلغک الم و شدت مصابه سندن استعاذه در) (وضجیع هم فراش دیمکدر) (جوع آجه ملازم اولوب یتافده دخی برلکده اولدیغندن ضجیع دیمکدر) (جوع مادامکه اسلوب ریاضت و منهج سلوک اوزر و اعتیاد اولمیه خلاصه مرشدک امر و تدبیر یله اولید حسب البشریه ماده ضعیف بدن اولوب عبادتک اقامته مانع در خیانت احوال قلبه دن اولمیه اهل و خاصه مرد اولان بطانه قلقلی قیلیمکدر و فیه تعلیم ایضا (اللهم انی اعوذ بک من الشقاق و النفاق و سوء الاخلاق) (دن عن ابی هریرة رضی الله عنه) (شقاق نزاع و خلاف و تعادلی و عداوت (نفاق) نفاق عمل دیوشرح و انوب (سوء الاخلاق) صاحبی بالاخره فاجدیغی مضوره کلاه البتہ دوشردیو تعلیل اولمکدر و فیه تعلیم ایضا (اللهم انی اعوذ بک من لبرص و الجذون و الجذام و من سئی الاسقام) (دن عن انس رضی الله تعالی عنه) (جذام) اشارتی یکدیگی اوزره شعور و حسن اعضایی کیده در و خمی تقویت و ثمر بقی ایدر مرض مشکدر و اسقام سببه سل و اسسقا و ذات الجنب و غیر یلری کی اولان عللدر علل ثلاث مذکوره اسقامده داخل ایکن نصریحی بین العرب ابغض امراض اولدیغیچوندر و یونده دخی تعلیم امت وارد (ابن ملک هر بر مرضکه مبتلا سندن ناس احتراز ایدر ل از لردن ناس و از لردن ناسد ن انتفاع ایدر م یوب و یوسیدن مبتلاز حقوق حق تعالی ایلر حقوق مسلمینی ایفایده بیه جبارندن اشبو مرضلریله سار علان استعاذه نک استجابی آشکار اولور دیمکدر (قلت) و ایضا ذکر اولتان حاشیه بهض اهل علمی بو بیان ابن ملک تأید ایدر (اللهم رب الناس مذهب البأس اشف انت الشافی لاشافی الا انت اشف شفاء لایفادر سقما) (دن عن انس بن مالک رضی الله تعالی عنه) (مرض ذنوب بدن کفارت دخی اولدیغی شفاء نظر ادر فیه دعا اشکالی مستعیدر سوالتنه چونکه نفس دعا عبادت اولمیه ثوابه من فی اولادیغندن باشقه مرض ایلر کنارتک حصولی ابتدای مرض و او مرضه صبرده تحقیق ایدر دیو جواب و یرشاردر تأمل اولنه (اللهم ربنا آتانی الدین احسنه و فی الآخرة حسنه و قنا عذاب النار) (ق عن انس رضی الله تعالی عنه حسنه دنیا سحت و کفاف و عفاف و توفیق و) (حسنه آخرت ثواب و رحمت و) (وقنا عذاب النار) سوء اعمال ایلر استحقاق اولتان عذاب ناردن عفو و مفرات ایلر تفسیر اولمکدر و یونده تعلیم دخی وارد (اللهم انی اعوذ بک من الهم و الحزن و الحجز و الکسل و الخلل و الجبن و ضلع الدین و غلبه الرجال) (دن عن انس رضی الله تعالی عنه) هم ایلر حزن برندن فرق وارد که اوتوقع اولتان و بوقوع اولان مکدر و بلیه ده وقاضی یه ضاوی بیانشجه حزن کجمش و هم کله جک شدت غمده و علی قول شدت لبسته هم وضعف اوزره اولانده حزن مستعیدر و (کسل) قدرت و سبیل یله برشی اجرا سندن اغر دوشمک (وضاد و لامک قتل یله ضلع اعو جاجدر دینک مدبونی اکری اجمه سندن یعنی اغرائی یعنی کمدی ملی یوکه سندن عبارتدر (و غلبه رجال خلقک بغیر حق تغلب و جدلی اوله جقدر) (یومقاسمه بعض اهل عرفان دیر که کلام حکم انجم نبوتک علی صاحبیه الصلاه و السلام فهمنده تحقیق و تخته مستر و مدبونی اسرارک معرفتده تدفیق ایلر ظاهرده توقف ایتامک و اجدر ایدر ذات تحقیق خلقندن حصول قهرک سببی تدوکنه نظر ایلر کده خلقی مقهورک قهرینه تحریک ایدن واجب الوجود عز شانه اولدیغی شهود و ادر که قهر ظاهری خالق اولدیغی حساب ایدوکنی بواقده اوچایدن یعنی فعلی خلقه استناددن دونوب درگاه معنوی آلهی به رجوع و عول ایدر لکن ظاهر قل و حانده کزن قهر مذکور کی حق تعالی دن شهود ایتیموب بلکه خلقندن شهود ایدر و بوشهود ظاهری ایلر قهر دن حالی منفک اولماز و اگر فعلی الله تعالی دن شهود

بدرسه قهر زائل اولوب حکم آلهی به راضی اولور و اشبو تقریر تحقیق مدار اووره استعاذه انجیق حجاب مذکوردن عبارت اولان سبب قهر دن اولش اولور فافهم (اللهم احببنا مسکینا و امثلی مسکینا و احشرنی فی زمره المساکین) (عبد بن جید عن ابی سعید الخدری رضی الله تعالی عنه) (طب و اضیا المقدسی عن عباده بن الصامت رضی الله تعالی عنه) (ابن جوزی موضوعدر دیو ادعایتمش ایسده دکلدر فقط ضعیفدر و قاله المناوی) (بوراده نیاز اولتان مسکندن مراد مسکنت معلوم فقر و لمبوب درگاه معنوی رب عزت عز شانه به اولان مسکنت قاید و علی قول رزق کفافی تجاوز ایتامکده دعادر (اللهم انی اعوذ بک من العجز و الکسل و الجبن و الخلل و الهم و الهم و اعوذ بک من عذاب القبر و اعوذ بک من فتنه الحیا و الممات) (جرق ۳ عن انس رضی الله عنه) بودخی امتک حق تعالی دن بوبله نیاز ایلرینه ارشاد در (فتنه محیا) فقدان صبر و رضا یله ایتلا بلادر و مماتک فتنه سی منکر و تکبر حضرتک سؤل لرنده حیرندر عجز امور داریدن فعلی واجب شئی ایتانده ضعیفدر و کافاله الشراح انتهى مانقلته عن الجامع الصغیر) اشبونقل و لئان ادعیه مأثوره ده صاحب الجامع الصغیر مولانا سبوطی نک روح الله تعالی روحه مأخذی اولان کتب احادیث رموزلینک ایضا حی کرک بوراده و کرک کور بلان دیگر کابلرده لازم کسلکله خدمه لاخوان الدین بومحله درج اولندی (خ) یالکرز ایکوز الی بیالی یعنی موافق عدد نور اولان سنه ده فوت اولوب صدق عدد دینه سیان سنه ده تولد ایدن محمد بن اسمعیل البخاری نک صحیح شریفه و (م) ایکوز التمش برده فوت اولان حسین بن الحاج القشیری التمش ابورینک صحیحنه (ق) مشار الیه مانک اتفاقینه (د) ایکوز التمش بشده قرق اوح یاشنده ایکن فوت اولان سلیمان بن الاشعث السجستانی الشافعیکن سننه (ت) ایکوز طقوزده طوغوب سیهینه تمش ایکن فوت اولان ابو الحسن محمد بن عیسی بن سورة لزمذینک سننه (ن) اوجوز اوچده طوغوب شکسن سکر سننده وفات ایدن احمد بن شعیب الخراسانی الشافعیکن سننه (ه) ایکوز التمش اوچده فوت اولان حافظ کبیر حدیث ابن ماجه محمد بن یزید الی بی نک سننه اشار لردن و ابن ماجه والدینک لقیدر و دخی (ه) ائمه حدیث مشار الیه هم حضرتک بیجو عنه (۳) ابن ماجه دن ماعدارینه (ج) ایکوز قرق برده سکسن یدی یاشنده فوت اولان ناصر سدت و صابر محنت امام احمد بن محمد بن حنبلک مسندینه (ع) امام احمدک اوغلی عبد الله نام خبر خلقک زوائد مستند والدینه (ک) حاکم محمد بن عبدالله بن جدویه الضبی که اوچوز بکر می برده متولد در اول ثقه نک مستدرک صحیحیندن ماعدار کابلرینه (خد) بخاری نک مستقل اولان کتاب الادب نام اثرینه (تح) مشار الیه ک تاریخنه (حب) اوچوز الی درت سالی عقد ثابنده فوت اولان ابو حبان محمد بن حبان النبی البستی الشافعیکن تقاسیم نام کتاب صحیحنه (طب) حفاظ معمر بن عالمیدن و ثقاتن سلیمان النخعی الطبریزیکن اسامی اصحابیه یازدیغی هم کبیرینه مشار الیه ذهی قولجده یوز اون یاشنده اصفهانده فوت اولمکدر (طس) مشار الیه ک غرائب شیوخنده یازدیغی هم اوسطنه (طص) بنه مشار الیه ک هم اصغرینه (ص) ایکوز بکر می بدیده طفسان یاشنده مکه مکرمه ده فوت اولان ثقاتن ابو عثمان سعید بن منصور خراسانی و علی قول طالقانینک سننه (ش) ایکوز اوتوز بشده فوت اولان ابوشبیه عبد الله بن محمد بن ابی شبیه العیسی الکوفینک مسندینه (عب) ایکوز اون بشده بغداد ده فوت اولان احمد علاندن عبدالرزاق بن نافع ابو بکرک جامعنه (ع) طفسان یدی یاشنده یکن اوچوز بدیده فوت اولان ثقاتن محدث اولکای جزیره ابو یعلی احمد بن علی بن المثنی الثمیمی القاضی نک مستدینه (قضا) تمش طقوزنده ایکن اوچوز التبتده فوت و معروف الکرخنی قبرینه مدفون اولان امام زمانی

علی بن عمر البغدادی الشافعیك افراد وعلل نام کابلرینه (فو) ابو منصور شهر دار بن شبرویه
 الدیلمی نك مسند فردوس نام کتابه (حل) طفسان درت باشند در تیوز او توزه فوت اولان
 ابو نعیم احمد بن عبد الله الاصفهانی الصوفی الشافعیك حلیه الاولیاء نام کتابه (هب) یتیم در دنده
 ایکن در تیوز الی سکرده نیسا بورد فوت اولوب یهقه نقل اولنان احد ائمه شافعیه دن حافظ
 کیرک عزیر الفوائد اولان شعب الایمان نام کتابه (هق) مشار الیهك سبکی علیه الرجه تهذیب و ترتیب
 وجودت جهتلرندن مثلی بر احد تصنیف ایتمشد در دیو شهادت ایدن سن کبراسته بر وجه محرر
 اشارت در (یهق) نیسا بورد و احبسته قرائی مجتمعه در * انتهى فلنشرع الی ترجمه مافی المستطرف
 من الاقوال فی الادعیه * جامع المستطرف مرحوم (اللهم انی اسألك الجنة بلا عمل علمته واعوذک
 من النار بلا ذنب ترکته) قاضی شریحک دعاسند در دیو تحریر ایتمشد و عمل سر جنت و پرگاه
 اوله رق مجانا ناردن خلاص نیازی اولغله محض رجا وانجی رحمت واسعه الهیه به اتجا دن
 صارت بر عبودیت در (براعریه) بلیغه بیت مکرم یاتنده (الهی لك اذل وعلیک ادل) دیو دعا
 قیلشد که مالی سجده گاه نیاز مغفرت حق تعالاه ذلیل و بوضع علیه عظمت خدای ذی کبریا به
 جل جلاله دلایل با خود بند عمل خیر و غیبه آخرک اهتدالرینه سبب اولدم دیمکدر قنائل (و عمر بن ذرک
 اللهم ان کا عصیانک فقد ترکنا من معاصیک افضها الیک وهو الاشرک وان کا قد قصرنا عن
 بعض طاعتک فقد تمسکنا منها باحبها الیک وهي شهادة ان لا اله الا انت وان رسلك جاءت
 بالحق من عندک) دعاسی ایمش که مناهیده نعوذ بالله تعالی شریک بالله دن مفروض معاصی بولمندیغه
 و او امرده کلین شهادتیک جز منده ثباتی بیان ایله استغفار در که اعتراف دن عبارت در (وسلام بن
 مطیع دخی بویه دعا ایتمشد) اللهم ان کنت بلغت احدا من عبادک الصالحین درجة یلاء
 قبلتها بالعافیة) ومقاد دعا یارب صلح اولر بکک امتحان ابتلا به تحمل وصیر ایله نائل اولد قلمی
 در جده بن قولکی عافیتله یعنی بلا بلا نائل ایله دیمکدر (فتح موصلی قدس سره به بزم ایچون
 جناب حق تعالای دعا ایله دیو رجا ایلد ککرده) اللهم هبنا عطاءک ولا تکشف عنا عطاءک
 دیو دعا قیلشد که مفادی یارب فضلکله بزه بخش عطیه قبل یعنی مغفرت ایلوب غطامری
 آجه یعنی بزی ستره عفوک اورسون اگر سبنا غمره با قبلورسه بر اصلا مستحق احسان اوله میر
 دیمکدر (مطرف بن عبد الله بن رجه یتگاه نیازده ناسک دعاده اولان ایکلدیسی و سوز و کداز بنی
 ایندیوب حق تعالی و قدس بویه آه وانین ایله مغفرت رجا ایدن قوللر بنی عفو اید چکی
 اقتضای مرحمت و وعد الیهبند در دیو غفرانلرینه عین ایتمکی هم وقصد ایمش ایدم برده بن
 دخی ایچلرند بوله رق بکایله فریاد ایدنلر دن اولد بفر خاطر به کلکله یمینه جسارت ایدم بیوب
 ترک ایندم دیمشد صلب الله تعالی علیه شایب الغفران (اللهم لا تخرم فی خیر ما عندک لشر عندی
 فان لم تقبل تعبی ونصی فلا تخرم فی اجر المصاب علی مصیبة) سلف صالحین دعا لندر که یارب
 خزینة غیبه غیر نفاذ که اولان خیر و احسانکدن یعنی غفرانکدن بنی بنده اولان شرو سبنا نه
 جز اوله رق محروم ونومید قلمه اگر عبودیتکده اولان تعب و مشقتم قبوله شایان دکلکه
 باری مصاب اولان قوللر بکه موعود اولان اجر دن بنی محروم ایله دیمکدر واشبو (اللهم
 لا تکلنا الی انفسنا فتجوز ولا الی الناس فتضیع) دعاسی بعض اسلاف نیازیدر که (یا الله بزی
 عبودیتکده ونعیمزده نعمزد می مکنتنه براقه که عاجز اولورز یعنی عبادت و حسن معاشه
 توفیق و بر و ناسک دخی ارشاد و ارزاقده اللرینه ترک ایتم که ضایع اولورز یعنی یارب اهتدا و امر
 معاد و معاشه لطف سنکدر دیمک اولد بنی عاجزانه اقدار الهی ایله مطالعه اولندی الامر
 لاهل العرفان (حسن بصری حضر تلمی بر کیمه قبرستانه زیارت و اردفده) اللهم رب الارواح

القابیه والاجساد البایة والعظام الخیزه التي خرجت من الدنيا وهي بك مؤمنة ادخل علیهم
 روحا منك و سلاما منی) دعاسی اوقوسه (کتب الله له بعدد من مات من لدن آدم الی ان تقوم
 الساعة حسنات) یعنی اول کیمه نك الله عظیم الشان دفتر اعماله عهد آدم علیه السلام دن
 قیامته قدر فوت اولوب و اوله جق موتای مؤمنینک اعدادی قدر حسنات یازدیر یعنی احسان
 ایدر دیمشد (قلت) سوق کلام اشبو قول حسن حسن وخیر اولمسنی ارانه ایدر والله اعلم (معروف
 قاضی حکایه قیلشد که برسال حجاج مسلمین عرفانده جناب حق عظم سلطانه و تعالی شانده درگاه
 اجاپناهنده دعا و نیسازده جهد تام ایدر کن ترک طائفه سندن بر حاجی ناسک عربی و لسان
 آخرده اولان ادعیه و منا جاتلرک قرائتنه قدری اولمادیقندن ساکت و حیران طور و ب و بجز
 وعیندن کندویه رقت قلب کلوب لسانجه اشبو (اللهم انک تعلم انی لا احسن شهادت من دعائهم
 فاسألك ما یطلبون منك لما دعوا) مألنده یعنی ای تکرم بیلور سنکه بن اشبو حاجیلر قوللر بکک
 سوزلر یله بلواروب استکلامی نه اولد یغن هم یلم هم سویله هم ارتق ای اولور دن اولو چلم
 یوجهلر دن یوجه اولان قاپو که یوزیم ی و کوزیم اشته سوردم اوفوللرک سندن دیدکاری سوزلر
 ایله نه دیلر سه بن قولکه دخی و دیلکاری باغشله مناسبده اولان لغتله اغلیه رق یوارمش
 ایمش اشبو نیساز ترکیک اوزرینه صلحادن برذانه رؤیاسنده بوسنه جناب حق تعالی حاجاتک
 حجتی بر ترکیک کندینی فقر وفاقده کردیدی یعنی عجز بنی درگاه رب عزنده اعتراف ایله افتقار
 ایلد بکی ایچون قبول پیوردی دیو افاده ایدر (مثل الذی یدعو بغير عمل مثل الذی القوس
 الذی یرمی بغير وتر) قول لسان ناسکینه داتردر که مفسادی (للفقر) * دعای بی عمل
 اولساز قرین استجابت هیچ * کان بی زهک تیری اولور می منزله واصل * یتسدر
 (عامر بن قیس هر صباح) اللهم غدا الناس الی اسواقهم ومعايشهم ولكل منهم الیک حاجة
 وحاجتی الیک یارب ان تغفر لی) دیو دعا ایدر ایمش یعنی یا الله عز شان ناس علی الصباح جارسو
 و مکس تیشلرینه کیدرلر و هر برینک براملی اوافله انلرک حصوللرین توسل سبیله بارگاه
 احسانکده استرل و بنم انجی مطلبیم بن قولکی مغفرتکدر دیو رجاده او اور ایمش (اصحی
 عبد الملك بن مروانک حین فوتنده تکلم ایلد بکی) اللهم ان ذنوبی جلّت عن لاصفة اللهم
 وانما لصغيرة فی جنب غفوک فاعف عنی) کله سنه یعنی دعا سنه بن غبطه ایلدم دیمشد که
 اصحی پسند اولسه ده باری عزوجل ذنوبیم چو غایوب مقدار بنی بیان هر نه دکلوطا قندن
 ایلر وایسه ده عقوبتک باند خردده درم و فو قبل دعاسی نفس الامر ده باقی استاذک * غرق
 ایدر در یاری برقطره آب مغفرت * وار قیاس ایت وسعت در یاری رحمت نیدو کن * بیت
 دلشین شیر بنی اشرا بنجه سعه رحمت الهیه بی بیانده بر کوزل مناجات در (ابراهیم بن ادهم
 قدس سره سیاحتده سفینه ایله کیدر کن فورتنه قوبوب سکنه سی هلاکار بن تیقن برله
 بکایه باشلر مشارالیه ایه بر کلیم باره به یورینوب ظاهرا او یقوده و باطنا استغراقده ایمش
 صحوایله قانقوب او طور در قلمی کپی نفس متکلم مع الغیر تعیر یله یاربنا قدرتکی کوردک عفو بکی
 دخی بزه کومر دیو مناجات عقبنده روزگار کسبلوب بحر سکون کلدیکی منقوا در (اللهم زهدنا
 فی الدنيا ووسع علینا فیها ولا تزدها عنا و رغبتنا فیها) دعاء سلف اولد یغن ثوری حضر تلمی
 حکایت قیلشد که مفادی و مالی مالی محبت و میسر و دخی غنای قلبی طلبدر (وقال علی المرتضی
 رضی الله تعالی عنه قد جعل الله فی یدیک مفاتیح خزائنه بما اذن لك فیها من مسائله فنی شئت
 استفتحت بالدعاء ابواب نعمته واستطرت شایب رحمته فلا یقنطک ابطاء اجابته فان العطیة
 علی قدر البنية و ربما اخرت عنک الاجابة لیكون ذلك اعظم لاجل السائل واجرل لعطاء الا مل

[illegible]

ذکر اولان اشترک وضدین احتمالیله اطلاق ایده میر اکر تفصیلنه اطلاع امنورسه برلرینه
باقیله (براعرابی یه ربک وریمز عز شانه یه دعاده حسن طلبه یعنی بلیغانه عبودیت شایان تعبیر
فادرمسن دیدکلمده نعم دیوب (اللهم انک اعطینا الاسلام من غیر ان نسألك فلا نحرمننا الجنة
ونحن نسألك) دیودعا ایتمدر که فساری یارب وقت فترده ارسال قبل دیوطلبیده اولمادیغمر ختم
الانبیاء علیه الصلاة والسلام ایله بزه اسلام احسان ایلدک وحالا طلبیده اولدیغمر چندن
بزی محروم ایله دیمکدر (قلت) اشو حسن طلب متأخرین علم معاینک فن بدیعہ درج ایندکلمری
صنعتدر و فی الحقیقه بالکزداعیه حسن تعبیر ایله مطابق نرد سرکارانده قضاسی صورت
بولدیغی انکاره کلورشی دکلمدر علمای اعلامک اقوانندن مستفاد اولدیغی اوزره هر نه قدر
نرد معنوی حق تعالاده اقتضای غنای مطلق ایله حسن طلب و تعبیر عیدک قبول واجابنده
حقیقه مدخلی یوغبسه ده والله المثل الاعلی عادت الهیه اوزره بین الخلائق اشیاء مباحده
حسن صورتده ودائرة ابدیه اولان اوضاع موافق رضاء حق تعالادر مثلا حضور عظمایه
ثوب بذله وخبسب ایله یعنی بالابوش وبنش وساروا و قوله حرمتہ منافق اتواب حرمتسز کیرلمدیکی
کبی مساجد ومعابده دخی ثوب زینت وحرمتسز داخل اولق مخالف عبودیت اوله رقی مکروهدر
(اما حجاجک احرام پوش اولمری دخی مستقل برنوع عبودیتدر که نکسته سی کتب شریعه ده بیان
اولمشدر (ایمدی روش عبودیت و حسن ادب کلام ودعاده دخی درکاردر (وامام ربانی و مجدد
الف ثانی احمد الفاروقی الحنفی النقیبدری قدس سره نک بعض آثارنده امام اعظم حضرت تریک
اجتهادلرنده امامک نمازده قرائتی جاعتک قرائتی برینه قائم اولدیغنی تمثیلده یازدفلری قول
مدعایری تأیید ایدر شویله که بر ملک اعظم دیوانه بر بلده اهللسی بر خصوص صبری ضمنند
کلمه البتہ ایچلرنده بریسی پیشوا ایدرر و ملک دخی بالکزد او پیشوایی اسنطاق ایدر و اودخی
باز اهاالی بودردیوسو بلیوب سائرری نظر بر قدم اوله رقی طوردر که پیشوانک کلامی اهلای اهاالیدن
عبارندر اشته امام جماعت پیشوای اهاالی و جماعت دخی اهاالی مقامنده اولور لکن پیشوا نیازی
تقریر ایدرکن اهاالی دخی هر قفادن سوزده باشلسه لر حاجت لری بی ملک اعظم قضا فتاویغندن
باشقه طرد دخی ایدر ولهدا امامک قرائتی جاعتک قرائتی رنده اولغله سکوتی اداب عبودیتدر
اولمش اولور دیمشدر فتاویل (منقولدر که سلام بن مطبوعه (حکمتی نه در که بعض مصاب بایه اولان
کیسه اوزرندن بلانک قالقماسته دعا ایدر سه ده اجابت تأخرایدر دیو سوال ایلدکلمده سلام
حضرت لری سمعه بر روایت واصل اولمشدر که حق سبحانه و تعالی بعض مبتلای مصیبت اولان
عبد مؤمنک بلیه سی آثار مر حمت الهیه دندر یعنی بلیه صبری باعث ارتفاع درجه آخر و به سی
اولدیغندن شایان احسان اولان عبد مؤمنک ارتفاع بلیه ایلدیکی دعاسی مانع درجه مذکوره
اولدیغنه بناء اجابت قرین اولماز دیمشدر (طاوس حضرت لری در که بن کیمجه بیت مکرمده حجر اسماعیل
علیه السلامه قائم ایدم کورد مکه علی بن الحسین رضی الله تعالی عنهما داخل اولدیلمنون اولوب
فلین اهل بیت خیر و کرماندن بویله بذات بومقام مبارک والایه کلدیلمنه کوزل تصادفدر دعاسی
استماعه تبرک و شمع فیضندن اقتباس انوار ایدرم دیوب آماده استماع اولدیغمه (عیدک بقنائک
مسکینک بقنائک فقیرک بقنائک) یعنی یارب منک قو لجفرك ومسکینک وفقیرک دائرة مر جتکک
فناسنده یعنی حولاسنده در تعبیر لری ایله مناجات ودعا ایلدی و بن نه زمانکه بو عالم کون و فسادده
برکرب و مشقته دوچار اولسه اشو تعبیر لری ایله دعا و نیاز ایلدی بکمه البتہ فرحیاب و فرجتصاف
اولورم دیمشدر (قلت) اشارتی غیر ضرره مرور ایندیکی اوزره عیدک فقیله مدید و زننده عید
عیدک جه لرندن در و بودعاده اولان عید عیدک ضمیمه اسم تصغیر مفرد در کالاجنی (اعرابینک

یری (لهم ان انبات نعمتك فلا تحبنا احصاء نعمتك) دیودعا یتشدر که برکلام موجز بلیغ اولدیفی
روشناو (الهی بزینات نعمت اودق) (بزی آخر حصاد نعمت انچه) کو یا ترجمه معنادر (سعدی
المسبب حضرت نری بن مسجد سعادته بین الروضة والمنبر بر ذلک) (اللهم انی اسألك عملا بارا
ورزقا دارا وعبشا قارا) دیودعا ایلدیکنی استماعله از برلدم ایدی انکله هر بار که دعا ایدرم خیردن
باشقه برشی کورمدم دیمشدر (موقف عرفانده بر اعرایه خاتون) (اللهم اسألك سترک الذي
لا تزيله الريح ولا تحرقه الريح) دیودعا ایلدیکنی منقواد که غایت بلاغده در تأمل اولنسه
(مجانیق الضعفا) بین بلاء العرب دعا مناسبده مستعمل ایمش (بر اعرابی باغ دخی) (اللهم
افرح مافی قلبی من کذب وخيانة فاجعل مكانه صدقا وامانة) دیودعا قلمشدر که قلبدن کذب
وحيات اخراج ویرلینه صدق و امانت ادراج اولنسنی رجادر که بشرده ایکنی صفتلرک
کوکله کوکلی اولدیفی اشراب ایدر قنامل (منقولدر که عبدالله بن المبارک حضرت نری بنک باندده
بر کیمه نماز قیلار ایمش نمازی بتوریدیکی کبی یعنی سلام و ردیکتنک عقیده قیامله عودته مبادرت
ایلدکده عبدالله دست مبارکله انکنی طونوب (امالك الى ربك حاجة) دیمشدر که مقادی ای
کیمه سنک ریمز تعالی و تقدسدن بر حاجتک یعنی مقصودک یوقیدر که دعای ترک ایتدک دیو
توبیخ نصیح امیر ایلشدر (سفیان ثوری حضرت نری بر اعرایندک اشبو) (اللهم ان کان رزقی
فی السماء فازلله وان کان فی الارض فاخرجه وان کان بائسا فاقربه وان کان قریبا فبسره وان کان
قلیلا فکثره وان کان کثیرا فبارک فیه) دعا سنی استماع اید و بتحسین ایلشدر و مفهومی
یارب اگر رزق سماده ایه ازال و زمینده ایه اخراج و دور ایه تقریب و قریب ایه در دست
وصول و از ایه کثیر و جوق ایه مبارک بیوردیمکدر که عمان احسان الهی بیکران و عبدیمکنک
جمع احوالده واجب الوجود عز شانه به احتیاجدن منفک اولدیفی نودعا بدیع بیان ایدر قنامل
اولند (اشبو) * احییت من شعر بشار و کلمه * ینتا لهیجت به من شعر بشار * یارحه الله حلی فی
منازلنا * و جاویرنا فدمک النفس من جار * قطعه سنک بیت ثانیه شاعر مشهور بشارک ویت
اولی ابو نواسک در که تضمین ایتشدر و رجه لله بر جاریه حسناء بصریه تک اسمی اولوب بشار
انکله تغزل ایدر ایمش و جامع المستطرف مرحومک (وانما کتبناه علی رجه الله التي وسعت کل
شیء فکل یتأول علی حسب همته وناوینا احسن) تعمیرینه نظرا بشار بیت مذکورده ابهام
قصد ایدوب یعنی رجه الله ترکیندن ایکی معنی مراد ایدر که بری هر شبهه شمولی اولان رحمت الهیه
و مراد دیکری جاریه مذکورده تک اسمی اولمغه مر قومه تک ذاتیدر لکن مرحوم منار الیه اسم
مذکوردن توریه بی فالدیروب بز انحق رجت الهیه قصدایده رز دیوب واقعا احسان ایلشدر
و مفهومی قضا من بعض شعر بشار و نوع کلامدن شو بیتی سووب انکله تکلمه حر بص اولدم
و شعر مذکور دخی (یارحه الخ) در که ترجمه سی ای رجه الله بزم خانه لیمزه حلول قبل یعنی
کل و تجاوز اول یعنی نائل اولوب دائما و طور و روح سنک اقامته فدا اولسون دیمکدر (قلت)
ابو نواس دخی کلامی اشرا بجه توریه و ابهامی قصد ایتشدر (مر ویدر که حضرت موسی
علیه السلام مناجاتده یاربی سن عظیم الشان بکا ممولدن افزون بذل عطید بیوررسن حکمتی
بیان نیازده دیدکده قبل رب عز ندن (لکثرة فو لک ماشاء الله لافوة الابالله) یعنی یا موسی سنک
ماشاء الله لافوة الابالله نمجیدینه کثرت مداومتی سبب کثرت اعطا فیلشدر مألنده وحی الهی
ایلدشدر فلیحفظ (یا حسن قد جاءک المسی ف تجاوز عن قبیح ما سئی بیکر ال ما عندک) دعا

بعض صلحا اولدیفی مسروع اولشدر (مر ویدر که علی المرتضی رضی الله تعالی عنه بر کیمه بی
کورمشدر که ستار شریفه کعبه معظمیه یا بشمش اولدیفی حالده اشبو (یا من لا یشفعه سمع عن سمع
ولا تغلظه المسائل ولا یبرمه الخاح المتخین اذ قتی یرد عفوک وحلاوة مغفرتک) دعا سنی عرض
درگاه رب ستار عز شانه ایدر ایدی جناب حیدر کرار کرم الله تعالی وجهه مناجات مر قومه بی
استماعلنده (ولذی نفسی بیده لوقلتها وعلیک ملو السموات والارض من الذنوب لغفرلک)
یعنی ای کیمه روح قوت نصرفنده اولان باری تعالی به قسم ایدرمکه اگر سنک سموات
و کافه ارض طلوسی کاهک اوله رق دیمش یعنی معروض درگاه واسع الرجه عز وجل قلمش
اواسدک ایدی مغفرب وانوردک دیمشدر (اللهم حسن وجهی بالبصار ولا تبذل جاهی بالاقتار
فاسترزق طالی رزقک واستلطف شرار خلقک وایلا بحمد من اعطانی وافتن بدم من منعی
وانت من وراء ذلك کاه ولی الاجابة والمنع) دعا بلاغت احتواسی و تمجید کرامت بیدی
مناجات علیه حضرت علی دندر رضی الله تعالی عنه (جامع المستطرف مرحوم ابن عباس رضی الله
عنه اذن مر ویدر دیو اشبو خبری نعر بر ایتشدر (ما انتهیت الی الرکن الباقی قط الا وجدت
جبریل قد سبقنی الیه بقول قل یا محمد اللهم انی اعوذ بک من الکفر والتغفر والتفاقة ومن موافق
الخری (قلت) فقیر اشبو نعل جامع المستطرف جامع الصغیر و در دست اولان کتب حدیثده
کورمدم و اثر اولدیفی فرض اولنسه بالاده اشارتلی یکدی یکی اوزره محضاً تعلیم و ارشاد
امت ایچونددر کالایحقی (و نورانی دخی مشار الیه یازمشدر (و هبط جبریل علی یعقوب علیهما
السلام فقال یا یعقوب ان الله یقول لک قل یا کثیر الخیر یا دائم المعروف رد علی انی فقال لها فارحی الله
الیه و عرق اوکانا متین لشرهما لک) یعنی جبریل یعقوبه علیهما السلام وحی ایلده هبوط
ایدوب (یا کثیر الخیر یا دائم المعروف رد علی انی) دیودعا اولک که امر باریدر دیو خبر و پردکده
یعقوب علیه السلام اولوجهله دعا ایلدکده باری تعالی و تقدس عزت مقدسه وحدانیته قسم ایلده
یعقوب علیه السلام خطایا اگر تجلین جلیلی عالم آخرته انتقال ایتش بولنسه ل ایدی نشر
و احیا ایلده یعقوب علیه السلام رد و ایصال اولنور ایدی مألنده اولان وحی ایلده تبشیر و مناجات
مر قومه تک بر کنی تبیین اولندی (قلت) دعا مذکورده اولان ابنی لهظنده اولان ابن مفرد
اولوب نشیه اوله رق ابنین در پای متکلمه اضافله نون نشیه ساقط اولوب ابنی قالمش و کند و سنده
یا متکلم ایلده یا نشیه بولمغه تشدید اقتضا ایدرک یا اخیر متکلم فتحله اوقونق لازم کلدشدر
و اینتدن بری یوسف و دیکری قصه مفصلة ما کنعانده تبیین اولسان اخ شقیق یوسف بنیامین
علیهما و علی اییهما السلامدر (داعی خلافت آل عباس مشهور ابو مسلم خراسانی بر مقصدی
اولدقده (یاک نعبد و یاک نستعین) قول کریمله تکرار یتکرار دعا ایدر ایمش (جعفر بن محمد
(ما المبتلی الذی اشدت بلاؤه باحق بالدعاء من المعالی الذی لا یأمن البلاء) یعنی بلا می مشند اولان مبتلا
بلادن امین اولیان یعنی بلیه به او غرامی امکانه اولان عافیت و اقبال و انصرام علت و ایدارده خنصره جمع
دعایه مستحق دکلدر دیمشدر که دوام عافیت و اقبال و انصرام علت و ایدارده خنصره جمع
احوالده دست افتقار و دعا برداشته درگاه اجابت خدا عز وجل قلمش مقتضای هبوطیدر
دیمکدر (زهري حضرت نری روایتدن و تدریس حدیث شریفه نصکره جامع انواع خیر و مراد
اولان (اللهم انی اسألك من کل خیر احاط به عنک فی الدنیا والاخرة) کلامله دعا ایدر
ایمش (دعوة فی السرافضل من سبعین دعوة فی العالینیه) عقیقه بن عبد الغافردن مر ویدر
(جامع المستطرف عن النبی صلی الله تعالی علیه وسلم (من فتح نهاره بذکر الله و ختم لیلده
بالاستغفار غفر الله ما بین ذلک) دیو نحر بر ایتشدر که اول نهار و آخر لیل یعنی هنگام خورده

ذکر الله وطلب مغفرت و دعا و کون ابله کجیحه سنده اولان سببناک عفوینه سبب اولدیغنی مشهور
(وینه مشارالیه) و اعلم ان التوحید والدعاء عند نزول الملائکة هو سفينة النجاة من الحوادث المهلكات
یعنی ذکر الله و دخی دعا درای شداید دینا ده بر صرصر صرصره شیده نزول و هیوینده او حادثه مهله که دن
قوتارینی بر سفینه در دیو توحید و دعائک سیر بلبله اولدیغنی شرح ایتشدر (و عن ابی الدرداء
رضی الله تعالی عنه قال صلی بنا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم العصر فربنا کلب
قابلفت بده رجله حتی وقع مینا فلما انصرف رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم من صلاته فقال
من الداعی علی الکلب انما فقال رجل من القوم انا یا رسول الله قال لقد دعوت الله باسمه الذی
اذا دعی به اجاب و اذا سئل به اعطی کیف دعوت الله قال قلت اللهم انی اسألك بان لاک الحمد
لا اله الا انت المان بدیع السموات و الارض یاذا الجلال و الاکرام (قلت) جامع المستطرف
اشبور روایت کرده ابو الدرداء اوله رفی تحریر ایلدیکی (لهم انی اسألك الخ) خبرینک هالی بز رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه سلم ابله ایکندی قلیور کن ییشدن یکمخس اولان کلبک علیه نه جاعتدن
بر ذات دعاء مذکور قرائت ایتکله تأثیر ایدوب کلب همان هلاک اولدی دیمکدر و دعا ایدن
نماز ده ابله دعاء مذکور صلاته دعا بر زینه تصادف الهمی اقتضا ایدر نامل (مرویدر که بصره
اهالبتدن برینک قولاغنه برخرده طش کربوب صماخنه قدر وارر و بونجه طیب علاج و تدبیر
ایتشدر ابله ده اخر اچنه چاره بوله منزل اول کیمسه تدبیر ظاهریدن مأیوس اولوب دوا روحانی به
توسل بر له حسن بصری حضرت تریک نبلذ زندن بر ذات کلوب حالنی عرض و توجه و دعاسی رجا
ایلد که ذات مشارالیه دخی علاه بن حضرتی نک (یا علی یا عظیم یا حلیم یا علیم) الی آخره دعاسیله
دعا بدر روی دیمکدر که صاحب داره قمرین سنه مذکور سرعت ابله اول کیمسه نک صمد خندن
جیقوب اوبله ذکر ره ابولشدر (و عن انس رضی الله تعالی عنه عن رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم انه قال لا تعجزوا عن الدعاء فانه لا یهلك مع الدعاء احد) اشبوخیری دخی جامع المستطرف
مرحوم تحریر ایتشدر که دعا دن عدم عجز ابله امر و دعایه مقارن اولان کیمسه عاهاتدن سالم و امله
نالی او اور ما لنی مشر در (و عن انس رضی الله تعالی عنه) اذا قال العبد یارب یارب یارب
یقول الله لیک عبدی (بو خبر انس رضی الله تعالی عنه دخی که ریمز تعالی شانک قولی یارب
یارب یارب دیو قلبا و لسانا تکرار دعا و نیاز ایتد که باری تعالی و تقدس لیک ای قولم در یعنی لغفا
و احسانا دعاسی قبول ایدر مفاد نه در دیو مرحوم مشارالیه تحریر قشدر (وینه مرحوم انس رضی الله
عنه) و عنه قال مر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم برجل وهو یقول یا ارحم الراحمین
یا ارحم الراحمین فقال له رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سل فقد نظر الله الیک (خبرینی تحریر
ایدر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بر ذاتک ابکی ککره یا ارحم الراحمین مناجاتی
استماع یورد قرتنه ای داعی و مناجی امکی و حاجکی حق تعالی دن طلب ابله زبرا الله عظیم
الشان سکا نظر ایتدی یعنی نظر معنوی مرحله ناظر و محسوسه اولان قول شریف مذکور
یورد مشدر (وینه مرحوم) و روی عن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اذا فتح الله علی
الدعاء فلیکثر فان الله یسجیه له (خبرینی یازمشدر که مالی اکثار دعاسی اجابت خدا عز و جل در
دیمکدر) علی بن زفر صالح و فاضل اولان قرتداشندن شوبله روایت ایدر که باری تعالی دن
اسم اعظم که انکله دعا اولند قد قرتن اجابت اولور بن قوله او اسم اعظمی اراه یورد یعنی بکا
یلدر دیو نیاز ده ارادیم حانده بر کیمه نماز قالدیغه اوطه طوانده بر قعقه یعنی شافردی
ایتشدر بعده بوزمه فارشو بر نور هبوط ایتدی کوردمکه نور ابله (یا رحن یاذا الجلال و الاکرام)
... (لهم انی اسألك الخ) من بک حوائج السائلین و یعلم صبر

الصائمین فان لكل مسألة منك سماء حاضرا و جوابا عنيدا و لكل صامت منك علما باطنا محيطا
اسألك بواعیدک الصادقة و ایدک الفاضلة و رجعتک الواسعة ان تفعل لی کذا و کذا
اشبو دعا ادعیه کر بدن اولدیغنی و هب بن منه رضی الله تعالی عنها دن روایت ایتشدر ابن
عباس رضی الله تعالی عنه دیمشدر که یورد دعا در که بن اتی منامده تعلم ایلدم و بر احد بونی
یلور دیور ایتم یعنی انجی اول امر ده بکار و یاده تعلیم ربانیدر بک مراد ایتشدر و الله تعالی
اعلم (وینه و هب روایت ایتشدر که الله تعالی و تقدس آدم علیه السلامی جتدن ارضه اهل باطنده
اصوات ملائکه کرامی فقد ائذن توحش قبل قد جبریل علیه السلام اذن الهی ابله هبوط
ایدوب یا آدم دنیا و آخرته انتفاع ایدر جکک نسته بی سکا تعلیم ایدر یعنی دید که بلی تعلیم ابله
دیو خواش ایدیک (لهم یمهلی النعمة حتى تهتبی المعیبة اللهم اختم لی بخیر حتی لا تضری
ذنبی اللهم اکفی مؤنة الدنیا و کل هول فی القيمة حتى تدخلنی الجنة فی عافیة) دعاسن اوقویوب
و اوقو دیوب تعلیم ایلدی (معروف الکرنی قدس سره دن مرویدر دیمشدر که قوم یهود
اخراهم الله تعالی عیسی علیه السلامی قتل زعیله اجتماع ایتدکرند حضرت رب احد عرشانه
قبلدن جبریل علیه السلام قنادیک ایج جانبده اشبو) اللهم انی اعوذ باسمک الاجل الاعز
و ادعوک اللهم باسمک الاحد الصمد و ادعوک اللهم باسمک العظیم الوتر و ادعوک اللهم باسمک
الکبیر المتعال الذی ملا الارکان کلاها ان تکشف عنی ضرما اصیبت و امسیت فیه) مناجاتی
مکتوب اولدیغنی حانده عبد الله اولان عیسی علیه السلامی آتوب مقام معنوی عالی به رفع
ایمک امر یله جبریل علیه السلام ازال یورد یلوب جبریل علیه السلام دخی وحی الهی و جیمجه
مأموریتنی اجرا ایتشیدی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم صحاب کزینلرینه سر بودعایه
ملازمت ایدوب اجابتی طائت و تراخسته نظر ایتک یعنی برامل خیر ضمنتده اوقوند قد اکر حصول
بولزایسه بچون قرین قبول اولدی دیمک که (فان ما عند الله خیر و انی للذین آمنوا و علی ربهم
یشکون) یوردیلر اتهی (جامع المستطرف در که اشبور وایتک اسنادی معروف کرخی
حضرت لرینه متصل اولوب کتدورندن ایلروده اولان ذوات منقطمدر یعنی مذکور دکلدر
اکن روایت مذکور ده اولان برکت انجی روایت مشارالیه اولسه ده قول ابله موجیمجه عمه
کافیدر اتهی (حدیث عبد الله بن ابان الثقفی) اشبو عنوان ابله جامع المستطرف تحریر ایلدیکی
روایتی شوبله بیان ایدر که راوی ابن ابان در که بنی حجاج مشهور ابن یوسف الثقفی انس بن مالک
رضی الله تعالی عنهی طلب و اخذه تعین ایلش ایدی و بن دخی ذهمنده مشارالیه بریره اختفا
ایدوب بکا کورغز کاندید ایدم و خیل حشمه قلوب خانه سنه وار دیمده کتدور بنی باب دارنده
اباقر بنی اوزاعش اولدیغنی حانده جالس بولوب قالک امر امیر اجابت ایدک دیدیکمه قننی
امیر دیو بدن ضروری ابو محمد الحجاج در بیجک قطعا چکیمه رک حق تعالی انی ذلیل قشدر
من اتی دمن یزاعز یزایده هم زبر اعز بر طاعت الهیه ده اولان ذاندرو ذایل دخی معصیت باری تعالی ده
ذلیل اولان شخص صدر سنک صاحبک یعنی سنی کوندن ایلسه بغی و طغیان و تعدی و کتاب و سننه
مخالفت ایتشدر و الله تعالی به قسم ایدر که الهه خدای قهار اتی انتقام ایدر دیدی بندخی
کلامی قیصه طوت و همان اجابت امر ابله دیدیکمه قلوب و بقله برابر حضور حجاجه واردق
حجاج فی الحال انس بن مالک سمبسن دید که نعم بنم دیدی بعده حجاج بر علیه همره بد دعا و سب ایدن
سمبسن دید که نه نعم دیدی یانه دن اقتضا ایتدی دید که یاسن ریمز تعالی شان به عاصبسن
و نبی کریمک علیه الصلاة و السلام سننه مخالفسن زبرا اعداء الهی تعزیز اولیاء الهی تذلیل
ایده یورسن دیدی بعده حجاج بن سکا نه یاه جهمی یلورده سن دید که یلم دیدی سنی شر قتل ابله

قتل ایدہ حکم دیجیک انس رضی الله تعالی عنه اگر بنی قتلک سنک ید کده اولدیفنی بیلدم
حق تعالی ایدہ حکم عبادتی سکا ایدر ایدم دیدی بعده حجاج بو عنقله بنی تو بیخه جرأت
و جبارنگه باعث نه در دیجیک رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بکا بردعا تعلیم و هر کیم
بودعا ایلہ هر صباح دعا ایلسه پراحدانک اوزرینه طریق غلبه بوله مزبور دیلر ایدی بنی بوسباح
دخی انکله دعا ایدم دیدی بعده حجاج بکا او دعای تعلیم ایلہ دیجیک معاذ الله سن ما دامکه
حیاتنه سن بنی ائی پراحدہ تعلیم ایتیم دیدی بعده حجاج سبیلنی تخلیه ایدک دیمکله انس رضی الله تعالی
عنه سلامت و عافیتله سمعت عالیترینه روان اولدیلر راوی دیر که انس رضی الله تعالی عنه حجاجک
یاندن چیقہ دیفته حاجب حجاج شوقدر کوندر بونک طلب واخذنه تکلف اولمشیدی شمعی
قابوب صالیو برلستده وجه نیدیکنی بیلہ مدم دیدکده حجاج بن اکانه دیه ییلورمه که یالرنده اغزلر بنی
آچش ایتی ارسلان طورردی دیدی و دعاء مذکور یودر که انس رضی الله تعالی عنه مختصر
اولدقدہ اصداقا و احبابنه تعلیم ایلشدر (بسم الله الرحمن الرحيم بسم الله خير الاسماء بسم الله
الذي لا يضر مع اسمه اذى بسم الله الكافي بسم الله المعافي بسم الله الذي لا يضر مع اسمه شيء
في الارض ولا في السماء وهو السميع العليم بسم الله على نفسي ودينی بسم الله على اهلي و مالي
بسم الله على كل شيء اعطاني ربی الله اكبر الله اكبر الله اكبر اعوذ بالله من الخوف و الاحزان و من لا اله الا الله
شيثا عز جارك و جل شاك و تقدست اسمك و لا اله غيرك اللهم اني اعوذ بك من كل جبار
عنه و شيطان مريد و من شر قضاء السوء و من شر كل دابة انت آخذ بناصيتها ان ربي على صراط
مستقيم اللهم كما اظفت في عضبتك دون الاطفال و علوت بفضلك على العظماء و علمت ماتحت
ارضك كعلمت بما فوق عرشك و كانت و ساو يس الصدور كالعلاية عندك و علاية القول كالسر
في علمك و انقاد كل شيء لعظمتك و خضع كل ذي سلطان لسلطانك و صار امر الدنيا و الآخرة
بيدك اجعل لي من كل هم و غم اصبححت و امسيت فيه فرحا و مخرجا اللهم ان عفوك عن ذنوبي و تجاوزك
عن خطيئتي و سترك على قبح عملي اطمني ان اسئلك ما لا استوجه عليك و ما قصرت عنه ادعوك
آمن اواسئلك مستائسا و انت المحسن الي وانا المسئى الى نفسي فيما بيني و بينك تتودد الي بالنعم مع غناك
عني و ابتغض اليك بالمعاصي مع فقرى اليك فلم ارمول كرميما اعطف منك على عبدك مني
ولكن اتقيت حوائجي على الجراة عليك فاستلكت بجمودك و كرمك و احسانك و طولك ان تصلي
على محمد و آله و ان تقف لي باب الفرج بطولك و تحبس عني باب الهم بقدرتك و لا تنكلي الى نفسي
طرفة عين فاجز ولا الى الناس فاضيع رحمتك يا ارحم الراحمين) قلت انس رضی الله تعالی عنه
حجاجه سن صاغ ايكن او دعای بنی برکیمسه به او کرتم دیوب عین ایشدر او کرتمه سنده عباد
مسلمینه نفع و ارایکن عدم تعلیمه سر و حکمت نه ایدوی ظاهر اتفهیم او انه مدی خلاصه تأمله
موقوف برنکته سر بسنه در (حافظ الحديث نسفي ابن شهاب زهري دن اودخی ابو سلمه دن
اودخی ابی هريره دن رضی الله تعالی عنه اشبو حديث شريفي روايت ايدر لر) قال ابو هريره
رضی الله تعالی عنه مر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم برجل ساجد و هو يقول
في سجوده (اللهم اني استغفرك واتوب اليك من مظالم كثيرة لعبادك قبلي فایما عبد
من عبادك اولم من امائك كانت له قبلي مظلمة ظلمته اياها في ماله او بدنه او عرضه علمتها
اولم اعلمها ولا استطع ان اتعلمها فاستلكت ان ترضيه عني بما شئت و كيف شئت ثم تهملني
من لستك انك واسع المغفرة و لديك الخير كله يا رب ان تكرمني برحمتك و لا تهينني بذنوبي
يا رب و ما علمك ان تعطيني الذي سألتك يا الله يا رب فقال له رسول الله صلی الله تعالی
عليه وسلم ارفع رأسك فقد غفر الله لك ان هذا الدعاء دعاء اخي شعيب عليه السلام

مقادی روایت مذکوره اشبو دعا ایلہ بذات مسجدہ ایچره دعا ایلدیکنی سرور کائنات علیه الصلاة
و السلام استماع یوردقلرنده اول ذاته مظهر مغفرت الهیه اولدیفنی تبشیر و دعاء مذکور شعيب
عليه السلام دعای اولدیفنی خبردن عبارتدر (اللهم اني اسئلك باسمك المكنون المبارك
الطيب الطاهر المطهر المقدس) صالح المري اشبو دعای او یقومه بکار قائل دعاء مستجابہ
اولدیفنی استرک بودعا ایلہ دعا قبل دیوتنییه و اوقوبوب تعلیم ایلشدر بندخی قننی شی مباحده
انکله دعا و نیاز ایتدم ایسه اجابتی تعرف ایتدم یعنی آثار قبولی بیلدم دیمشدر (بسم الله الرحمن
الرحيم اللهم اسئلك بالعزة التي لا تزل وبالمالك الذي لا يضم وبالعين التي لا تنام وبالنور الذي
لا يطفى وبالوجه الذي لا يبلى وبالحياة التي لا تموت وبالدعوة التي لا تنفى وبالصمود التي لا تنهز
وبالروية التي لا تستذل ان تجعل لنا من امورنا فرجا ومخرجا حتى لا نرجو غيرك يا ارحم الراحمين)
جامع المستطرف مرحوم اشبو دعاه اسم اعظم اولدیفنی منقولدر دیمشدر (سعيد بن المسيب نقل
ايشدر که يريله مفرده یعنی مہتابده مسجدہ واردم کیچد ايکن صباح اولدی ظن ایدوب نماز
قیدم و بعد الصلاة او طوروب دعایه مشغول اولدم برده ارقه جاتدن برهاتف هتف و ندا ایدوب
ای تکرر تعالی انک قول بنم دیدیکمی دی دیوب (اللهم اني اسئلك بآلک ملک و انت على كل شيء
قدير و ما شاء من امر یکنون) دعای او قودی اشبو دعا ایلہ قننی شی و مطلب ایچون دعا ایتدم ایسه
نجا حتی مشاهده ایلدم دیمشدر (شیخ کمال الدین دمیری یعنی مؤلف حياة الحيوان قاضي القضاة
عز الدين عبد العزيز بن جماعة دن روایت اودخی خطیب دمشق شیخ شرف الدين ابو العباس
احمد بن ابراهيم بن سباع الفرازيدن انبا اودخی قرائة عليه طریقه شیخ زين الدين ابو القحافة
ابن يوسف النابلسي دن انبا اودخی ینہ قرائة و سماعا حافظ الحديث ناصر السنة محمد بن الامام
ابو محمد القاسم بن الحافظ علي بن الحسين بن هبة بن عسا كر دن انبا و اودخی سنديني
تاخي جليل محمد بن سيرينه ايصال ایلہ روایت ايدر لر که ابن سيرين حضرت تری دیمشدر که بن
برمجه سير و سفر مده نهر تری دید کار ی مرحله به نزول ایلدیکمه اول منزلة اها ليسي
ككوب بو محلدن ارتحال ایدک زيرا بو محله نازل اولتلك متاعی اخذوا نور دیدیلر یعنی ما وای
اصوص و باغی و حرامیلر تاغیدر رفقام ایشدیچک قالفوب کندیلر و بن تخلف ایلہ قالدیم وقتا که
اخشام اولدقدہ لیل آخرینه وارمقسترن برطائفه سل سیقله ظهور ایدوب تقریبا او تون کره
جهنمه هجورده اولوب لکن واصل اوله میوب عودت ایلدیلر و صباح اولدقدہ قالفوب آمنا
وسالما یوله روان اولدم و کیدرکن الله قوس عریبه اولان برمن آتلوبکا ملاقات ایدوب ای
کیمه سن انسی مبسن باخود جنمی دیوبندن صورتی بنی آدم دیدیکمه یاسنک حال و شانک
نه در که بو کیچه یتش کره دن زیاده سنی صوبماغه هجوم ایشدیک هر هجسه مرده سنک ایلہ بزم
بیمزده دموردن بر سور حیلولت ایلدیکنی مشاهده ایتدک دیدی بندخی ابن عمر رضی الله تعالی
عنهما رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دن (من قرأ في ليلة ثلاثا وثلاثين آية لم يضره في تلك
الليلة لص طاري ولا سبع ضاري و عوفي في نفسه و اهله و ماله حتى يصبح) حديث شريفی
روایت ایشدر دیدم دیدی یعنی آیات مذکوره بی اوقومش ایدم و لهذا ضرر یکنر دن یاذن الله
تعالی امین اولدم معنای اشراب ایلدی که راوی مشارالیه ابن سیرین دیمشدر که وقتا که پیر
مرقوم بو حدیث شریفی استماع ایتدکده فرسندن اینوب و قوسنی قیروب من بعد او بدکاره
عودت ایتمکده حق تعالی ایلہ عهد یعنی عین ایدوب تائب و مستغفر اولدی و آیات شریفه
دخی روایت مذکوره اوزره بودر که ذکر اولنور (الم ذلك الكتاب لا ريب فيه) الی (و اوائك
هم المفلحون) و (آية الكرسي) الی (و هم فيها خالدون) و (آمن الرسول) الی آخر

السورة و (ان ربكم الله الذي خلق السموات والارض في ستة ايام ثم استوى على العرش)
الى (ان رحمة الله قريب من المحسنين) و (قل ادعوا الله وادعوا الرحمن) الى آخر السورة
و (والصافات صفا) الى (من طين لازب) و (يا معشر الجن والانس ان استطعتم) الى
ولا تنتصرون) و (لو انزلنا هذا القرآن على جبل) الى آخر السورة و (انه تعالى جدر بنا ما نتخذ
صاحبه ولا ولد اوانه كان يقول سفيها على سخطا) (قلت) بعض نسخة مستطرفة مذكوره
احد يوني (على الله سخطا) اني قوله (شهابا رسدا) و (والله من ورائهم محيط بل هو
قرآن مجيد في لوح محفوظ) روايتي دخی زباده قتلندر (راوی مشار اليه ابن سيرين) اشبو
حديثي بن شعيب بن حر به ذكر ايلديكمه بز آيات مذكوره به آيات الحزب سمع ايش ايدي
و بو آياته جذام و برص وغير يلري كبي بو درلودرده شفا اولديني من ولد ديدني ديمشدر (روايت
مشار اليهم من محمد بن ابى القاسم على دخی بن بوابي متعلقا تمدن بر بير مفلوحة قرائت ايتشيدم
حق تعالى و تقدس شفا و يردی ديمشدر (وابن عساكر دخی والد دم رحمة الله تعالى آيات مذكوره في
هر كيمه او قور ايدى و بند دخی مداومت ايدرايدم بو خلا لده رؤ يامده كرده كه بكا بر قائل اكر محفوظ
اولمى استر ايسه ك صباح و مساء قرائت قبل ديوب مواظبه تنبيه ايتكله بند دخی بر وجه تنبيه
قائل قرائت ايدرم ديمشدر (جامع المستطرف ديركه بعض متأخرين ديمشدر كه آيات شريفة
مذكوره ده اولان روايتي ابن مسعود رضى الله تعالى عنهم روايت ايلديكي (من قرأ لا يتين
من آخر سورة البقرة في ليلة كفتاه) حديث شريفى تحقيق وتأيد ايدر و بو حديث بخارى و مسلم
احاديث ندر و مدلول حديث شريف آخر سورة بقره دن بر كيمه ايجره ايكى آيت قرائت ايدن
كيسه به اوابي آيت كفايت ايدرلر ديمكدر واشبو كفتاه لفظ شريفى اعلام علامك تمام ليلي قيام
برينه قائم اولور و به مضبسي بضاية الله تعالى كافة شريفة سيرة اولور و بعض آخر اوكيمه
ايجره اولان آفاني دفع ايدرلو به بعض دخی جيجي آفاني محافظلر در ديمشدر و آيتين مذكورتين
ايسه اولري (آمن الرسول) دن آخر سورة بقره به قدر اوله رقى آيات متقدمة دندر و بو آيتلر
خاصة شريفة سى نيجه انكار اولند ييلور كه بارى تعالى و تقدس (و نزل من القرآن ما هو
شفا و رحمة للمؤمنين) يورمش و قوللر يند فضل واحسان و اسم اولديني ييلدر مشدر (و مشار اليه
يونى حضرت نرى دخی يونى يعنى) اشبو آياتك شرفى مشهور و فضلى مذكور اولوب علمده
قدى راسخ و قدرى شامخ اولان مشايخ تجربيه قيلميلرو آيات شريفة نك روايت و دراية اولى
فاتحة الكتاب بمده اول سورة البقرة الى آخر الايات رديع در فتأمل (ابو العباس احمد
القسطلاني رحمه الله تعالى شيخ ابو عبد الله القرشيدن انلردن دخی ابو زيد القرطبي دن سماع
طريقه روايت ايدر و قرشي مشار اليه ديركه قرطبي مشار اليه بعض آثارنده بر كيمه كه
يتش بك كره لاله الا الله ديه او يتش بك كره توحيد انك نار دن فداسي اولور ديوبازوب
و ذكر ايتشيدى بند دخی بركت وعده نيل رجاسيله اهل بيت يعنى اقربا و متعلقا بمك سلامتى ايجون
بركره عدم مذكور قدر تهليل ايدوب بركره دخی ايفايه نفسم ايجون ادخار ايلم ايدم و او ائنده
خانه مده ينوت ايدر بر شاب معتمده ايديكه بر جماعت كثيره اوشابك صغر سننده اهل كشف
اولوب موتلك ذميج و عذابه اولد قلميني مشاهده ايدر ديوب حقه حسن شهادت ايدرلر ايدى
نكن بنم قلمده هرنه قدر حسن ظنم وار ايسه ده كشي خصوصنده بر خاطر پيدا اولمش ايدى
و بو خاطر ده ايكن احبامدن برى منزله بنى دعوت ايلم ايدى شاب مرقوم ايله واروب احباء
سرد دخی مدعو و انلر به طعام ايدرلر كن شاب مرقوم بر صيحه ايدوب و كند و به غشى حال كلوب
و بند طور انوب صيحه ايله اى عمتشه بنم والدهم نارد در ديدى و صيحه و حال سو صورتده اولديكه

اشماع ايدن بو صيحه بوشده دكل بر امر عظيم فتمده در ديوب جزم ايدى جكي في شك اولور ايدى
وقتاك شابك اشبو ازماجنى كررد يكمده نفسمده بوكون توحيد مذكورك صدقنى تجرب به ايدى بم
ديوب بالانهمام مقدمانفسمه ادخار ايلديكم يتش بك تمايلي و اثر مذكور حقدرو بره روايت ايدنلر
دخی صادق در يارب اشبو شاب قولكك والده سنه فدا اولسون ديدم اشبو ذهاني قلمده ايلديكم
مطالع و مناجات تمام اولمفسر بن شاب مذكور باغم اشته والدهم نار دن اخراج اولندى الحمد لله
الحمد لله ديدى و خديبه حردوشا اولسونكه بكا بو واقعه دن ايكى فائده حاصله اولديكه برى اثرك
صدقته اعتقاد و ديكرى شاب حقه ده اولان خاطر ده دن رها و صدق شاه علمدر انتهى
(بر كيمه بر كيمه شك شردن خوف و زره اولسه اخشام نماز ينك فرض و سنتي قيلمده نصكره ايكى
ركعت نماز قلوب سلام و بر كيه نصكره التي بك ترابه وضع ايدى و بو وجهه سجده ايكى (يا شديد
الغوى يا شديد الحال يا عز يز اذلت به نيك جميع من خلقت صل على محمد وآله واكفى فلانا يا شامت)
دعا سيله دعا ايلسه شردن امين اولور ديوب جامع المستطرف باز مشدر (نسقى محمد بن على بن الحسين
رضى الله تعالى عنهم اسناد ايله روايت ايدر مروي عنه محمد رضى الله تعالى عنه بخلفه خطبا
اى او غلم بر كيمه به مصائب دنيا دن بر مصيبت اصابت و بر نازله نزول ايلسه اول كيمه
وضوء حسن ايله توضى ايدوب و رت و يا خود ايكى ركعت نماز قلوب بعد السلام اشد دعا آتى ايله
دعا ايدى ز بر قننى مبتلا كه بود ايله وجه مسرورخ اوزره دعا ايدى حنى تعالى اكا فرح
احسان يورددى ديمشدر و دعا مذكور بودر (يا موضع كل شكوى وسامع كل نجوى و يا شاهد
كل داء و يا عالم كل خفية و يا كاشف ما شاء من بلية و يا نجي موسى و مصطفى محمد و خليل ابراهيم
ادعوك دعاء من اشتدت فاقته و ضيق قوته و قلت حيلته دعاء الغريب الغريق الفقير الذى
لا يجد لكشف ما هو فيه الا انت يا رحيم الراحمين لا اله الا انت سبحانك انى كنت من الظالمين)
و بود دعا آتى على قول اسم اعظمدر (اللهم انى استلك يا ونس كل وحيد يا قريبا غير بعيد يا شاهدا
غير غائب يا غالبا غير مغلوب يا حى يا قيوم يا بديع السموات والارض يا ذا الجلال والاكرام استلك
يا معلى بسم الله الرحمن الرحيم الحى القيوم لا تأخذه سنة ولا نوم واستلك باسمك بسم الله الرحمن الرحيم
الحى القيوم لا تأخذه سنة ولا نوم واستلك باسمك بسم الله الرحمن الرحيم الحى القيوم الذى عزت له
الوجوه و خشعت له الاصوات و اقلقت له القلوب خشية ان تصلى على محمد وعلى آل محمد وان تطيق
كذا) على قول اسم اعظمى حاوى اولان آيات ابن جر طاشدر (انى لارجو عطفه الله ولا
* اقول ان قبل منى ذلك منى * لا يبدان بنشر ما كان طوى * جودا وان بمطر ما كان خوى *
ور بما يسر ما كان زوى * و بر بما قدر ما كان لوى * وكل شئ ينتهى الى مدى * والشئ يرجى
كشفه اذا انتهى * لئلا تفت الله وان طار المدى * كاحمة الطرف اذا اطرف رنا * كم فرج بعد اباس
قدانى * و كم سرور قدانى بعد الاسا * من حسن الظن بذى العرش جانا * حلوا الجننا الرابق
من شوك الشفا * من لا ذل الله نجما فيمن نجما * من كل ما يخشى ونال ما رجى * من يجزع غصص
الصبر يذق * حلاوة الحج وان طال المدى * سبحان من يفعل ما شاء بما * شاء و يقضى ما قضا
يمن قضا * سبحان من يغفر ويغفر دائما * ولم يزل همما هفا العبد عفا * به طي الذى بخطي
ولا يمنع * جلالة الخطا من العضا * (وينته اسم اعظمى شامل سهيل قدس سره نك نظميدر
يا من برى ما فى الضمير و يسمع * انت المعد لكل ما يتوقع * يا من رجى للشدايد كلها * يا من ابيه
المشكى والمفزع * يا من خزائن رزقه فى قول كن * امنن فان الخير عندك اجع * مالى سوى
فقري اليك وسيلة * وبالا فقار اليك فقري ارفع * مالى سوى قرى لبابك حيلة * فلئن رددت
خاى باب افرع * ومن الذى ادعوا و اهتف باسمه * ان كان فضلك عن فقيرك يمنع * حاشا لجدك

ان تقطع عاصبا * الفضل اجزل والمواهب اوسع * بودنی بعض صاحب المرقانك ورد
منظومدر * يا خالق الخلق بار العباد ومن * قد قال في معظم التنزيل ادعوني * انی دعوتك
مضطرا فخذ بيدي * يا جامع الامر بين الكاف والنون * نجيت ايووب من دعواه حين دعا * بصبر
ايوب يا ذا اللطف نجيني * واطلق سراحي وامن بالخلاص كما * نجيت من ظلمات البحر ذا النون
* جناب رب منجيتك جل جلاله بطن حوتك مظهر نجات يورديني بونس عليه السلامدر كه
محكم تنزيل يعني قرآن عظيم الشأن (وذا النون اذ ذهب مغاضبا فظن ان لن نقدر عليه فتنادى
في الظلمات ان لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الظالمين) نص مبين ايله متاجاني ناطق
* وانشد بعضهم * مازال لطفك منك بشلتي * وقد تجد دل مانت تعلمه * فاصرفه عني كما عودتي
كرما * فن سوك لهذا العبد رجاء * بودنی برمتا جند * يا من يفل بذكره * جعل النوايب
والشدائد * يا من اليه المشتكا * واليه امر الخلق عايد * يا حي يا قيوم يا * صمد تزه عن مصادد
* انت الرقيب على العباد * وانت ذو الملكوت واحد * انت المذل لمن اطاع * عك والمذل لكل
جاحد * اني دعوتك والهمو * م جبوش قلبي تضار * فافرح بحولك كبريتي * يا من له حسن
العوائد * مخني لطفك يستعا * ن به على الزن المعاند * انت المبسر والمسيب والمسهل والمساعد
* سبب لنا فرجا قريبا يا آهني لا تباعد * كن راجي فبقدياست من الاقارب والا باعد *
ثم الصلاة على النبي * واله العز الا ما جد * وعلى الصحابة كلهم * ما خر للرجن ساجد
* عاء عظيم مبارك مأثور * اللهم اني اشكوا لك ضعف قوتي وقلة حيلتي وهواني على الناس
انت رب المستضعفين وانت ربى الى من تكفى الى بعيد يتجهمني اوالى قوى ملائكة امرى
ان لم يكن بك غضب على ملائكي ولكن عافيتك اوسع لي اعوذ بنور وجهك الذي اشرقت له
الظلمات وصلح عليه امر الدنيا والاخرة من ان يحل بي غضبك او ينزل بي سخطك فلك العني
حتى ترضى ولا حول ولا قوة لنا الا بك بارب العالمين وصلى الله تعالى على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه
وسلم (قلت) جامع المستطرفك اشبه ونحوه بر ايلديكي دعاء مأثور فقيرك بالاى بابه جامع صغيردن
نقل ايلديكي ادعيه مأثوره صره سنده بعض الفاظي روايتي اوزره باشقه اوله رق مسطور در
نور ناسك بر برلينه اولان ادعيه بليغه ليدر كه ذكر اولتور * مسرك الله فيما ساءك ولا ساءك
فيما سرك * لا اخلاك الله من ثناء صادق باق ودعاء صالح واق * بر كيمه به اطعام ايلديكي
اعرابي (اطعمك الله الذي اطعمتني له في ايلة رساله فقداحيثني اقبل جوعى ودفعت عني مالم يكن
بمدفوعى) ديودعايتشدر كه مفهومي اى مطعم كسب رضاي بارى ايجون بنى اطعام ايلدك
حق تعالى سنى دخی رسوللر بنى جتده محققا اطعام ايله جكي شيلر ايله اطعام ايلسون تحفة
آجله منى قتل ايله بنى احبا ايلدك ودفعك چاره سى مقدورم اولميان شبنى يعني جوعى بندن قوت
اعطاسيله دفع ايلدك كه بنده تدارك قوته تقود مقفود ايدى ديمكدر (و براعرابى دخی برينه
(رحب واديك وعز ناديك ولم الم بك الم ولا طاف بك عدم سلك الله ولا سلك) (قلت) دعاده
ساده ده واردر ادرك (جامع المستطرف مر حوم بنم بعض عربدن استماع ايلديكم دعا در ديوب
بودعاى بازمشدر (سلك الله من الوهي والرهق وعافاك من الوجل والرجل سلك الله من
النار دات والواردات سلك الله بين الاعنة والاسنة) عبدالله بن جعفر الطياره رضى الله تعالى عنه
براعرابى (لا ابتلاك الله ببلال يحجز عنه حبيك وانعم عليك يحجز عنها شكرك وابقاك ما تعاقب الليل
والنهار وتناخض الظلم والانوار) قول بلبله دعايتشدر * دعاء آخر * زدك الله الامن في مسرك
والسعدى صبرك ولا اخلاك في شهر تستجده وخبر من خير الله تستمده (شيب بن شبر يهودى به
اعطاك الله على مصيبتك افضل ما اعطا احدا من اهل ملكك دعا سنى ايتشدر تأمل * اعدا

وظلمه حقتده بعض دعا عليه در * براعرابى بر ظالمه بد دعاده (لا ترك الله له سفرا ولا ظفرا)
ديمشدر كه جامع المستطرف شفرى عين وظفرى يد ايله تفسير ايتشدر (فته فتاوحته حتا واجعل
امر هشتا) اشبو كلا بدعا عربندر (قلت) فت فتح فاوتشديد تايله كسر وحت فتح حاوتشديد
تايله اغاجدن يبرانى ويزدن منى ي و بونله بكونه كه و ارايه انلرى قازيمقى ودخى عجله ايله
اورمقى معتازينه در وشت فتح شين و تشديد تايله طاعلى وطاغنى تسنه در وعلى هذا عبارة
مذكوره نك مفادى فلامك كندى وايشلرى كمال پرستانى ايله پریشان اوله ديمكدر (براعرابى
بر طرفه سفرى نيت يعنى طشره به عزيمتى قصد ايله زوجه سيله وداع ايدوب كيدر كن مزبوره نك
مرفومه محبت وسبلى اولاد بندن ارقه سندن نواه يعنى رخر ماچكر دكى اتوب (شط نواك) ونای سفر ك
نوجه ايتديك جانب و يولك ابراع اولسون يعنى دو نمبه سن ديوب بده رونه يعنى فشقى پارچه سى
آتوب (رثك اهلك وراث خبيك) يعنى اهلك سنى الف ايتدى خبرك ابطل ايتسون يعنى مفقود اول
ديوب بعده حصاة يعنى رخرده طاش آتوب (حاص رزقك و حص ارك) يعنى قسمتك تنك اولسون
ديوب بو وجهه بد دعا ايتشدر (قلت) حالاديار بمرزه خلق مياننده بر كيمه مك سومديكي كيمه
طشره به كند كه ارقه سندن اوج طاش آدم ديوب قولند قللى عربده دخی عادت ايدوكى بو
نقلدن مستبان اولوب فقط عربده چكر دك وروث رهشى زباده در (و براعرابى دخی آخره
(اطفا الله اره وخلق نعليه) ديوب دعا ايتشدر كه كور ومعقد اوله سنه دعادر (و براعرابى دخی
(سقاء الله دم جوفه) ديوب بر رجله دعاء عليه قتلشدر كه مفهومي حق تعالى انى جوفى دهيله
صوارسون ديمك اولوب و بوكايه دن غرضى اورجلك اوغلى قتل اولتوب ديتنى اخذوا وديتدن سود
آلوب ايجسون ديمكدر ديوب صاحب المستطرف يازمشدر (وبرى دخی) بعث الله عليه سنة فاشوره
تحلقه كايخلق الشعر بالنورة) ديوب بد دعا ايتشدر (قلت) قاشوره خط اولان ييله ديرل ومفاد دعائى
من بورفان قتل ييله اوغرايه دل ييل انى اوت ديدكارى نوره قبل نه صورته تراش ايدرسه او يله
تراش ايدى يعنى اموال و اشياى فالنجه دك بوغازينه صرف ايدى ديمك اولور لكن بوايكز بر كيمه مك
عليهته منحصر اوليوب خدا نكرده عالمه ساريدر واهل انصافك وعقلك تموه ايدى جكي دعا
دكادر بارى (بعث الله عليه افلاسا بحلقه الخ) ديسه انحصار اولور وناس بوانكساردن قور تيلور
وبرى دخی نظما * زال الله دولته سر يعا * فقد ثقلت على عنق الليالى * يثيله بد دعا ايتشدر كه
مفهومي الله تعالى فلانك دولتى سر يعا ازاله ايلسونكه كيجه لك كردنه يعنى دنياه وجودى كران
كلدى ديمكدر (وبنى ضيه قبيله سندن بر مرأه دخی زوجته * ومادعوت عليه حين العنه * الا
وآخر يتلوني بامى * قلبه كان ارض الروم منزله * واننى قبله حبرت للصلين * قطعه سيله
بد دعا ايتشدر كه مفهومي زوجه مرفومه دير كه بن كا يعنى زوجه لغت ايلديكم حالده عليهته
دعا ايتديكند آخرى يعنى استماع ايدن آمين ايله زوجه به نال اولور يعنى عافيه قبول اوله ديودعا
ايدر كاشكى انك پرى روم اولكه سى وزوجه چينده اوليدى يعنى يئلرى بويله دور دوشوب
زوجيت حاصله اولميدى ديمكدر (قلت) ارض روم بو نظم عربده عربستاندن اوزاق دوشن
ديار روم ديمكدر يوقسه بلده معلومه ملاحظه اولنماق كر كدر زيرا نظم مرفوم قديمدر مراد
اواسه ده يعنى بعيد دكلد رقتامل (حضرت فجر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم يوم الاخبار ابد
يعنى غزوه اخرايه خطبة شريفه رنده اعداء دينك عليهته (اللهم كل سلاحهم واضرب
وجوههم ومرفهم في البلاد عز بقى الرح للجراد) ديوب دعا يور دقلر بن جامع المستطرف يازمشدر
(اشود دعا دخی حق اعداده بر ذات بلاغت سمانكدر) اللهم اكفنا اعدائنا ومن ارادنا سوء
فايحفظ به ذلك سوء كاحاطة القلائد بترائب الاولاد ثم ارسخه على هامته كرسوخ السجيم سبلى

على هم بحسب اقبال وحيد الله وبعي الوكيل وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم (جامع المستطرف من حرمك باب دعائي بودعا مبارك ختم ايدلم دبوا خيرا يازدبني دعادر) اللهم لك عرفتنا برؤيتك وغرقنا في بحار نعمتك ودعوتنا الى دار قدسك ونعمتنا بكرك وانك ان ظلمنا ظلمنا لذنونا قد علمت وبحسب العفلة على قلوبنا قد علمت فالعجز شامل والحصر حاصل والسلام اسم وانت بالحال اعلم الهى ما عصبناك جهلا بعقابك ولا نعرضا لعذابك ولكن سولنا نفوسنا العاجزة الفقيرة الى حنك واعانتها شقوتنا وغرنا سرك علينا واطمنا في عقوبك برك بنا قالان من عذابك من يستغفركنا ويحب من ينصم ان قطعت حبلك عنا واجلنا غدا من الوقوف بين يديك وافضيتنا اذا عرضت افعالنا القبيحة عليك اللهم اغفر لي ما علمت ولا تنك ما سترت على اللهم انك عصبناك يجهل فقد دعوتك بعقل حيث علمنا ان ناربا يغفر ولا يبالى الهى تحرق بالنار وجهها كاللصا ولسانا كان لك ذا كرا وداعيا لابل نسلنا بالذى دنا عليك ورغبنا فيما لديك وامرنا بالخصوع بين يديك وهو محمد صلى الله تعالى عليه وسلم خاتم انبيائك وسيد اصفيائك فان حقنا علينا اعظم الحقوق بعد حقك كان منزلته لديك اشرف منازل خلقك صل يارب على سيدنا محمد وعلى آله وارحم عبادا غرهم طول امهالك واطمهم كثرة افضالك وذلو العرك وجلالك ومدوا ككفهم لطلب نوالك ولو لا هدايتك لم يصلوا الى ذلك اللهم اغفر لنا ولوالدينا ولكل المسلمين اجمعين وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

باب الثامن والسبعون

اشبو يتش سكر نجي باب قضا وقدر ايله احكاملرني وتوكل على الله الزاق عز شانه في ميين بر مطلب عاليدر (جامع المستطرف من حرم مطلب مذكور شانه اعتنا وقت اولنه جق مجت اولديفتدن اعلم تنبيهي تصدير به يعني معلوم اوله كه ديودير كه عالمه هر بر حر كت وسكون وخير وشر ونفع وضر ويمان وكفر وطاعت ومعصيت اتوا اعتدن اوله رقي جريان ايدن احوال وافعال حق تعالى وتقدس حضرت تيريك قضا وقدر ايله اولوب هر طائر جناحيله وهر حيوان بطن وباييله قضا وقدر الهى اولماد بجه طيران ودر ومشي ايدم مزار وبعوضه نك يعني خرده سنكك نطرق وحر كتي واشجار دن اورا فلك سقوطى انجق باري تعالىك قضا وقدر واراده ومشي ايله اولد بغي كبي كافة كائنات عوالمه علم ازل الهى سابق اولد بجه وقوعه كلز (ودخى معلوم اوله كه هر بر قضا وقدر الهى لا محاله كائن اولد بغي يعني وقوعه كلديكي كبي اوله جنى علم الهيد اولان هر بر شي انبه كائن اولوب بعض شبنك باري تعالى بغير طلب سكا وصولنى تقدرا يلمش ايله هر آينه مرآت ظهورده جلوه كراولور يعني سكا واصل اولور و بعض شى دخى واردر كه حق تعالى وتقدس سكا وصولنى بعد الطلب يعني كرك لسانا استه ملك سينه وكرك سارا سايدين برينه تثبت ايله تقدير ايلمش ايله البته طلبكدن وتشيك كنصكره سكا واصل اولوب قبل الطلب والتثبت حاصل وواصل اولن زو وصورته طلب ونثبت دخى جلوه قدر الهى دن اولوب بر شي تعسر ايدرايه صسرت مزبوره و تيسر ايدرسه بسر مر قوم حق تعالىك تقدريلى اولور وعلى هذا بر كيمه امور وافعال دن بر امر وفعل قضا ايدرايه انى تحصيله طريق باب سبي باغليب امر بنى قدره حواله وحصوله انتظار ايله طورى او ايوب مبدل تحصيل حق تعالى وتقدس حضرت تيريك شرع ويان يورديغى وجه اوزره طلبنه شروع ايلكدر يعني چونكه قضا وقدر علم ازل الهيد اولان شير راقى قول بيلد بكندن وجه مشر وع ميين ايله اسبابنه تثبت وتوسل ايتك لازم كلور استه حضرت شارح اعظم صلى الله تعالى عليه وسلم تثبت اسباب ميباني استه فعل وقول وتقرير به ككوسر وب تعليم وتشرع يور مشر كه جهاد ده

ايكى زره تلبس واحزاب غزا سنده مدينه منوره نك حواله دشندن محارسه ايجون خندق حفر وخالب بن وايد رضى الله تعالى عنه حرب عهد هتكامى هنوز شرفيا ب اهتدا اولمادله جانب اعداده بولنش ايدى انك هجمه سنى دفع ايجون رماه يعنى اصحاب كز يندن رضى الله تعالى عنهم كاكش اولان ذواتى جبل احده كائن شكافك يانه اقامه ولاهه حربي يعنى زرهى تلبس وعسكر مسابني نعيه يعني رلو يرنده نهيه ايدوب مصالح حربه اقتضا ايدن وضع وحركته امر ونهى وبالذات رقيه ودعاء خواص وتداوى ايدوب امته دخى استرقاء وتداوى ايله امر يوروب (انزل الداء الذى انزل الدوا) حديثه درك دواسنى حق تعالى انزال وخلق ايدى دبو بر وجه محرر اسبابه توسلى مشروع قبلدبر سوال اكر رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم (من استرقا واكتوى فقديرى من التوكل) حديث شريفى منطوقجه رقيه ايدن وباقي آجن توكلدن بريدر دبو بولرى منع يورملى به درد ايجون بو وجهه تداوى توسل سبي بمنوع در دبوسول اولورسه جواب جواب ايدنده اولايه نبي اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم (اعفها وتوكل) يوردى يعنى دوه سنى بغاندن توكل ايله صالوب يوروب ضايع ايدن ذوات حضوره سعادتنه دوه سنك بو وجهه كم اولديغى عرض ايلد كده هم بقله وهم توكل ايله بيورمغه مطلقا تثبت اسبابى منع يورملى دبو جواب وبرد كنصكره اشبو ايكي خبرك يينلر بنى توفيق نه وجهه اولور سؤاله دخى (من استرقا واكتوى على الرقية والسكى وان البر من قبلها خاصة فهذا يخرج من استوكل وانما يهله كافر يضيف الحوادث الى غير الله تعالى) يعنى بر كيمه بكا انجق رقيه وكى بره ويرر ودردى بالذات بولر صاوشد يرر دبوا اعتقاد ايدرسه استه بوا اعتقاد انسانى حق تعالى به توكلدن برى ايتكله نهى اشبو اعتقاد باطل اوزره داردر زيرا وقوعاى حق تعالىك غيبيه بالذات ايضاح وايجاد ايدر ديرسه غيره بالذات اسناد واضافه اعتقاد مشر كدر وجاز اولان استرقا واكتوى سبيه توسل قيلندن اولان شيلر دندر كه بركسب وتسييله مامورز يعنى حكمت الهيه اقتضا سنجه هر شى ومسبب سينه پيوسته قلمشدر وسبيه تثبت يعنى مانع ومعطى به حق تعالىدر اعتقاد ايله بر شبنك اولاسينه شروع اولنقى تشرع ورخصت الهيه دندر كورار ميبكه باري تعالى وتقدس والده محترمة تيسى اولان جناب مريمه عليها السلام (وهزى اليك يجذع الخلة) آيتى منطوقجه خرمالك انا جادن سطوقته سبب اولان تحريك نخته ايله بواسطه الملك امر يوروب بلا تحريك الشجر رطبي فم مريمه اسقاطه قادر اولان مسبب عز وجل سكون ايله امر اينا مشدر كه اشبو معاني بياندر باب كسبه ذكر اولنا * الم تر ان الله قال لريم * وهزى اليك الجذع نساقت الرطب * ولو شاء ادنى الجذع من غير رتها * اليها ولكن كل شى له سبب * قطعه سن انشاد ايتدبر و بحكمته تعالى شى مسبب مربوط سبب اولديغى باعث خلقت عالم صلى الله تعالى عليه وسلم (لو توكلتم على الله حق توكله لرزقكم كاي رزق الضير تفدوا خا صا و توفدوا بطانا) حديث شريفه اشعار بيور مشدر يعنى اشبو حديث شريفه طيورك انزاق طوره يورده رند و حل اولنخوب بلكه پروردگار عالم غدو ورواحده طلب طيره الهام بيور مشدر وطلب وكسب رزق دخى مانع توكل اولوب عين توكل اولديغنه حديث مرقوم دلالت ايدر (ودخى معلوم اوله كه علماء اعلام قدر ايله طلب وكسب يينلر بنى شوبله جمع وتوفيق ايتلر در كه قدر وكسب دايه نك اوزرنده اولان عذلين يعنى هكه كوزلى كبي برر نك كبي او اوب اكر اشبا بالكر او كوزل دن برينه زياده جه قونله وننده ديكر كوزل دن آغردوشمكه دايه به بوكلد كده بر جاني صارقوب لا محاله بولده كيدر كن اراقده ذوشر وانوب بوكلمك نكافى كلوب كورينه رك كرك دايه وكرك بولجى زحمتله ومشتقره دوچار اولور واما ايكي هكه وديكك بوى هم وزن

اولسه تكلف و مشقت بر طرف اوله رقی سفر هر چه تنه سهولتی او اوب داشته قدر و كسب نسبت
مزبوره ده اولسه مطلب تمام اولور دیوب بومد عابه بر مثال عجیب ضرب و ذکر اینست در
بو وجهله که فریه ده بری انگی و دیگری مقصد ایکی فقیر اولوب بونلرک قانده و حامی یعنی که بلرینه
یدیچی و بوکنجیلر دخی اولیه رقی سزاوار انفاق اوللر بله اهلای قریه دن بر کیمسه بر وجه
حسی مرقومانک قوتلرینی هر کون ایاقلرینه کشور مکه اول کیمسه نك حبانده منعم ایدیلر و فنا که
تیمشلرینک باغی اولان کیمسه فوت اولدقده بر قاج کون قوتلرین قانورل و اشناداد جوعدن مرتبه
املا که رسیده اولدقلرینده کسب قوتده بینلرینده مشورت بله رأیبری مقصد اعجابی ارقه سنه آلوب مقصد
بصریله انما فی طریق و منازل دلالت اینک اوزره قرار اینکله مقصد انمایه استغلا و بو بولدن
اهل قریه نك صدقه لر بله هر بری حوائج ضروریه لرینی رقت ابله کسب نمیش پیدا ایلدی
کر بویه ایتسه لر هلاک اولور ایلدی اشته قدر دخی بو یله در که سبی طلب در طلبک دخی سبی
قدر در که هر بری آخره معیند کورلریمکه ناسدن بر کیمسه زرع و ذخیره و وابه مطلوبی ایکن هر نه قدر
نحت قدرت اریله به داخل ایه ده قریانسر و تخم و زر عسر مکنند دبو منزلته اوطور ووب
یا کز قدره و ثوق و حواله ایه نارایه تخم اکسه و حلالی و طئی ایتسه اول کیمسه نك بو وضعی
عقلدن خارج و اسبابه توسل یابنده اولان امر الهی بی نارك اولمش اولور (و اسبابه تشبث توکله
مانع دکلدر حتی حجه الاسلام شیخ غزال قدس سره باب توکله صاحب عبال اولان کیمسه بر سنه لک
قوت اولاد و عیانی خانه سنده ضعف لرینی جبر و قلوبلرین تسکین اینچون ادخار ایلسه اشبو ادخار
اول کیمسه بی حد توکلدن اخراج ایلز که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم عبال کزینلرینک
رضی الله تعالی عنهم بر سنه لک قوتلرینی ادخار بیور دیلر و الحال ام ایمن و غیر یسنی رضی الله تعالی
عنهم شی ادخارندن نهی و بلال حبشی به رضی الله تعالی عنه (اتفق یا بلال ولا تخش
من ذی العرش اقلالا) بیور دیلر دیمشدر (قلت) امام غزالی نك اشارتجه جواز ادخار قوت
سنه جبر ضعف و تسکین قلب مصلحتی ضمیمه اولوب ادخاری نهی مصلحت مکرره ضمیمه
اولیان ادخار اولسی متفهمدر (قلت) جامع المستطرف مرحوم اشبو قول غزالی بی نقلی عقیده
بر وجه آتی چند عدد حکایت یازمشد که مطالعه عاجزانه م اوزره بوسؤال مقدره جوابدر و سؤال
مرقوم دخی وصف مقدسی (وهو علی کل شی قدر) اولان پروردگار عالم و مسبب الاسباب
عز وجل سبب مزبوره ایجاد قار و واقع ایکن عبادندن بری اشبو ایجاد اعتقاد ابله ترك تشبث
اسباب اینکله خلاف معقول حرکتده نه دن واقع اولور دیمکدر راشنه اشبو سؤاله جواب
مضامعه سبله حکایات مذکوره بی آیتان اینشدر که غایب امرادی توکل نام اینجابی یعنی قوه قدسیه
اربابی قیاسه کلز و انلر و شنده اولنلر سوز بوقدر که احوال لری خارق عاده در اول مقامه واصل
اولیانلر کوردر دیمکدر (منها) یعنی حکایات مزبوره دن بری بودر که عبدالله بن الفرج دیمشدر که
ایزاهیم بن ادهم قدس سره نك بر حال کرامت استغاثه مطلع اولدم که شامده بر بوسنانه ارقه سی
اوزره یاتورل ایلدی و بر حبه دخی یابنده طور ووب اغزی به المش اولدینی برزکس چچیکبله بوزینه
قوان سنکری قووار ایلدی اشته اول غلیم الشاک توکلی تفکر قبلسون نه درجه در که بو حالتی
مؤدی اولدی (ومنها) ابو عبدالله الهروی دن مرویدر دیر که فضل بن عباس ابله قدس سرهما
جبل بی قیسده برابر بولندق ایدی بکا ای ابو عبدالله بر رجل حق تعالی به توکله صادق اولسه
شوجله حرکت قبل دیمه حرکت ایدر دیدیکی انده خدایه قسم ایدر مکه جبل بی قیس حرکت
اینکده اولدی و بو حال ابو الفضل کورد که ای جبل سنک حرکتی قصد ایندم دیمشدر
ساکن اولدی (ومنها) قصص اسرار ایلانندر که بر کیمسه به بر صله ضمیمه نك التونه معادل

نقد استقراضی اقتضایدر و تمولیدن بر کیمسه و اروب ای برادر شوقدر مبلغ قضا ایلدی آلوب
فلان بلده به کیده حکم واوراده اخذ و اعطام و اله جفم اولوب بعد الرؤیه والاخذ کلور و بمنه
تعالی ادا ایدرم شوقدر زمان تمهل بله بکا اقراض ابله دیواستقراض ایتدکه متول مرقوم
ویریم لکن وقت امهال بتدکده کوندر مزایسه ک مطالبه اید حکم بر کفیل بالمال
کوسنمز سنک ویریم دیمشدر اول کیمسه الله تعالی و نبارک مالک کفیلدر و وفاده غفلت ایتجه حکمه
شاهد در اگر بو کفیل و شاهد باهر البرهانله اعطایه راضی اولور سنک ویریمش مقرر متول
موی البهلاک قلبیه مستقر سنک کلام خلوص ارتسام مرقومی اراث رقت و الفاء خشت رب
عزت قلوب مال مطلوبی توکل نام ابله اول رجله بالخلوص اعطایدر رجل دخی آلوب و قصد
ایندیکی بلده بحر اکدوب و مصلحتی تسویه ایدوب و مقرر ابله کندی یبنده اولان اجل دخی
تقریب اینکله دینی آماده و قصد عزیمت ابله سفینه سافریه متظار اولدی لکن کیدر کمی
بولنماغله مدت تمهل مروندن باشقه براز ایام دخی گذران ایدوب باعث غم و کدری اولدیفندن
دینی اولان یلک دیناری بر کوک اینجه دلوب و وضع و فلان ذانه واصل اوله دیو اینج جانیه نجر بر
ایدوب و رابطله صاروب (یارب علم محبطک شامل اولدینی اوزره سفینه بوله دیوب بالذات اشبو
مالی صاحبیه ایصاله سبیل بولمیدیم حالده ذات مقدسه کی ایصالته کفیل قیابوب منو کلا عابک بجره
طرح و القا ایلدم مالکنه لطفکله یتدر دیو دریاه آتوب کندوسی وجدان کشتی به قدر بلده ده
خیلی وقت دخی اقامه دنصکره مرکب ظهور اینکله یتوب بلده سنه کلدیکی کی منزلته وارمدن
ابتدا مقرر سنک خانه سنه واردقده مقرر اولان بنم اله جمعی شوهشده براغاج اینجه تعبیه و اوزینه
فلانه واصل اوله دیو نجر ایلله ارسال ایتدکی دیو صورر اودخی نعم دیمشدر حق تعالی و تقدس
نعم الکفیل اولغله بکا ایصال ایلدی دیو شکر و تمجید ایدر بعدد رجل مستقر خشته مزبوره
طرفکره نه کیفیتده واصل اولدی دیواستقراض مقدره مقرر اولان وقت مهلت یکدکه
یاسکا و یاخود سندن خبر کتوره جکه ملاقات امیلله اسکله بی بوقلمه دن خالی اولدم بر کونینه
لب بجره و اروب اوطوررکن خشته مزبوره اوطور دیمشدر نك کارینه کلدی و غلامه شو کوک
حطاب اولور دیو چقاردوب یاردردیمد اینچنده دنایر ایلله نجر ظهوره کلدی آلدیم و حق
سبحانه و ته الایه حق توکل ابله توکلکه بناء املکی تحقیق ایلدیکنی یقینا یلدم دیو صورت و صوانی
بیان اینشدر (منها) منقولدر ذوالنون المصری قدس سره نك سلوکنه باعث بو خارق اولمش که
شارایه بعض سواد مصرده آب و مرعادن بعد بر نعی طیز کورر و طیر مرقوم صوبینی و قوتی
آیانه صورته تدارک ایده یلور دیو تفکرده ایکن بدن بری التون و دیگر کوی کومش اوله رقی ایکی
سکرجه یعنی ظرف و قاب ظهور ایدوب طیر مرقوم منقاری یا ننه وصول بولور که برنده صو
و آخرنده بغدادی دانه سی و لغله صوبی اینچوب و قحی بوتار و بعده سکرجه لر غائب اولور
اشبو حال ذوالنون کوریمشک ناسدن قلبا و قالبا تقطاع ایدوب بالکله جانب واحد لا یزاله عول
و توجه و مرافیه اینشدر (انته الحکایات) (قلت) متأخریندن برعالی کعبه منسوب رساله
عریه ده صدر الشریعه حضرتلرینک توضیحده اولان مقدمات ار یعنی شرح و ابضاح
و قدرت و اراده کلیه ازایه ابله اختیار جزئی عبادی تعریف و اراده جزئی عباد فخی مقوله دن
ایدوکنی و بو مسئله ده اشاعره و ماتریدیه نك مذهب حقلرله مرد و اولان جبریه و قدریه
مذهبلرینی سکر فصلده بیان ایدرک کوزل تحقیق اینکله فصول مذکوره هر نه قدر معنی بر برینه
پیوسته اولوب جمله سنک نقلی اقتضا ایدر ایه ده طولنه بناء طی اولنوب صاحب المستطرف
مرحومک بو باید بیان قیلدینی قضا و قدری تفهمنه قصید عبد تمیز اولنوب سبب مؤاخذ

اولان اراده جزیه بی حاوی در دخی فصلی شرح کنی اوله جفتدن قلم کسیر اسعد فقیر ایله ترجمه
نجه سی بووجه نه تحریر اولنور (معلوم اوله که سبب مؤاخذه اولان صنع عبد عاجز اولدینی ایجاد
فعل ایله فعله محل اولدینی ایچون اولوب بلکه مدار مؤاخذه نه موجود ونه معدوم اولان برشی
ایچون اولور اول شیخ ایچق برنیت و اضافند رزرا قدرت عبدک مستعد اصلا تا ثیری
اولاد یقندن قدرت عاجزه سی مؤاخذه مدار اوله مزو بصورتده مدار فعل ایچق عبدک قصدی
اولدینی تعین ایدر واراده جزیه نسبه اولان اشبو قصد عبددر و بقصد دخی عبدایله فعل
و صنع یکنه برنسبت و اضافت اولد یقندن عبد جانندن اولدینی بی شک و شبهه در و علی هذا
قصد مذکور موجود و معدوم اولیان شیخ مقوله سندن ارلور و دخی قصد مذکور فعل و صنع
وجودینی موجب دکار و فعلک عدم انفکاک دخی ایجاب ایتر یعنی قصدنه زمانکه بولنه فعل بولنور
قیلندن اولوب بلکه انفکاک جائز در یعنی کاهیجه قصد عبد بولنورده فعل و صنع وجوده کلز
و عکس قصد عبد اولدق صنع تحقق ایدر واشبو ابکی شدن شق اولک یعنی قصد بولنورده
فعل وقوعه کلامک جائز اولد یقنک و دخی شق ثانی که بلا قصد العبد فعلک وقوعی جائز اولد یقنک
مثالری عهد سعادت قح مکرمه ده وقوع بولشد زکه مشرکین قتل و حرق قصد
ایتمش لایکن وقوعه کلوب و بعد غلبه المسلمین منهزمینک بعضیلری قبول ایمان و بعضیلری استیثانه
داخل دار الامان اولد قد نصکره علیه الصلاة والسلام افند یز بقیه سکان مکدن بعد و فور
القتل سیف رفع اولسون دیوار بیوروب و بوارزینی اصحاب کرامه تبلیغ ایچون برصحابی به امر
بیورشر ایدی صحابی مشارایله لسانندن ایسه قتل نمی بیورلش ایکن قصد و اختیاری اولادینی
خالده بقیه مرقومه به اجراء سیف ایله امر بیورادی کلای صادر اولمغه خیلی نفوس قتل اولدیلر
اشته قتل مذکور امری جارحه لسانه منسوب اولان فعل صحابی مشارایله در و قصد عندنه
صنع بولنق واجب اولادینی بالکز قصد عبد فعلنک وجودینه علت تامه اولد یچوندر رزرا وقوع
صنع اراده ازلیه ایله اولان قدرت ازلیه (فعله مصدر اولان ذات عبد) و بعد افعال عبد اولان قدرت
عبد (ومع الفعل اولان قدرت عبد) و عبدک صرف قدرتی (و عبدک قصد فعلی) و موانعک ارتفاعی
و بولنرکی راز اسباب و علل ایله تحقق ایدر (و یاکنز قصد عبدایسه اسباب مذکورده نک بر بیدر
(یعنی بوقدرجه یعنی صنع و فعلک وقوعه علت تامه اولان اشیا و اسباب مذکورده نک جله سی
علت تامه اولدینی وقتده اشیا مذکورده دن ایچق برینک وجودیله فعلک وجودی واجب
اولد و اشیا مذکورده دن قصد بولنمغه عبدک کندولنده اصلا مدخل و صنعی اولیان امور
سار مذکورده متوقف اولان صنع تحقق ایتر و بصورتده عبدک صنعی نه موجوددر و نه معدومدر
دیدیکر امر اولسی تعین ایدر و امر مذکور واجب الوجوده سندن اولان قدرت عبد و ذاتی ایله
دخی واجب لغیره اوله مزرا قدرت ایله ذاتک وجودنده عبدک صنعی بوقدر و علی هذا
عبدک صنعنده اتاردن راز بولنماز و الحال که عبدک بعض افعالنده صنعی اولدینی بالوجدان
تأیدر و صنع مذکور دخی بوجه تحریر لاموجود و لامعدوم دینیلان شیدر که اکسب اطلاق
ایندلر و بو تفصیل بجماک خلاصه سی و بویایده اعتقاد سالم بودر که کافه افعال عبادک خانی
ایچق حق سبحانه و تعالی اولوب عبدک فعلی وجودنده و تحققنده مؤثر اولان قدرت ازلیه باری تعالی در
و بویله اولمغه عبد فعلک ایجادنده مضطر و مجبور دخی اولماز زرا عادت الهیه جریانه قدرت
الهیه نک فعل عبده بلا ایجاب تعلق قصد عبدایله یله در و کاهیجه قصد عبد بولنمغه دخی
حق تعالی و تقدس فعل عبدینی خلق و ایجاد ایدر بقیه مسکنه مکانه ذکرا و انان قتلارنده اولدینی کبی
نکن بو خلق خرق عادت قیلندندر و بوجه اشارت عادت الهیه عبدک قصدنده یعنی قدرت

جزیه سی فعل و صنع تعلق ایدوب و عبد قدرتی دخی فعلی جانینه صرف ایدوبکی وقتده قدرت
ازلیه تعلق ایدوب فعل عبده ایجاد ایتمک اوزره جریان ایتمک در هر تقدیر ابراهیم علیه
السلامی نادرا و خارق العاده نار احرار ایتمد یسه ده ال اتشه یا شد قد یا تمق ایجاد اولدینی کبی
(و قصد عبدک مؤثر اولدینی بر متوال مشروح قصد مذکورده بر طاقم اسبابک اجتماعی علت تامه
اولوب اول علادن قصد عبد علت تامه اولد یچوندر و بالکز اول علت ناقصه ایله فعل وجوده
کلز و لکن فعلی کسبه قصد مذکور مدخلی وارد و مدخلی اولد یچون قصد مرقوم مدار
مؤاخذه اولدندر (و علی هذا بوراده عبدک قصد مجرندنک فعلنده و فعلی ایجادنده تأثیری اولوب
فعل عبد ایچق قدرت ازلیه نک تعلق جبتده حصوله کلیدی صورتده قصد مذکورده عبدک
فائده سی نه در دبو سوال اولنور سه تقریر سابق اوزره جوابده قصد عبدک فائده سی ایچق
عبدک قصد مذکور ایله کنندینی فعل ایله منصف قلمی و فعل خیرده ثواب و یا خود فعل شرد
عقابیه لایق اولمیدر که بوجهله قصد مذکور مؤاخذه به مدار اولور دیرز (واشبو صرف
قدرت و اختیار جزئی ایله مسمی اولان قصد عبد لاموجود و لامعدوم ایله موصوف یعنی موجود ایله
معدوم یکنده واسطه اوله رق نسبت و اضافت قیلندن اولمغه اکا خلق تعلق ایتر و مخلوق
دخی اولماز و عبد قصد مذکورنده و دخی فعلنده مجبور اولماز و اگر قصد مذکور مخلوق اولسه
ایدی عبد فعلنده مجبور اولقی لازم کوردی اگر قصد عبد مخلوق اولسه ایدی البتہ قدرت ازلیه
مخلوق فرض اولنان قصد عبده تعلق ایتمک اقتضا ایدر ایدی زرا قدرت ازلیه تعلق ایتمک سزین
خلفک تحقق محالدر و قدرت الهیه قصد مذکورده تعلق ایتمه ایدی بالضروره قصد مذکور
مخلوق و موجود اوله رق عبد قصد مذکورنده مجبور اولوردی (ایندی مذ هب حق ماتریده
اوزره قصد مرقوم عبد تعلق قدرت ازلیه ایله اولوب بلکه عبدک وصفی اولدینی وقتده قصد
مذکوری سببیه عبدک فعل اختیار یکنده صنعی تحقق ایدر و قصد مذکور کسب دینلور
فلهاذا صدر الشریعه و سائر اعلام ماتریده اولا عبده قصد و اختیار و ثابا قصد مذکور
لاموجود و لامعدوم قیلندن اولد یقن اثبات ایندیلر تا که قصد مرقوم اضطرار و جبری
ایجاب ایدر خلقه توقف ایتمه و بوقدریدن جیع افعال عباد تأثیر و ایجاد بولنندن قدرت
ازلیه نک تعلقیه موجود اولسی ظاهر اولور لکن افعال مذکورده نک اکثرنده هر نه دکلور
بعض افعال عبادی عبدک مدخلی اولیه رق باری تعالی ایجاد ایدر ایسه ده
بلا اضطرار عبدک مدخلی وارد و بلا مدخلیه العبد موجود اولان بعض افعال نار
نمودک احرار ایتمد یکی کبی خارق عاده و نادر اولمغه تکلیفده اول خوارقه با فیلز بلکه اعتبار
عادت ازلیه نوجهله جریان ایتمش ایسه اول جریانه در و جریان عادت دخی عبد فعلی هر بار
قصد و قدرتی اول فعل جانینه صرف ایدر پروردکار عالم عز شانه اول فعلی خلق ایتمک اوزره در
و عبدک قصدی اولمقسزین وقوعه کلان فعل مناط ثواب و عقاب اولز (و کذلک عبد بر فعلی
قصد ایدوب لکن اول فعله قدرت الهیه تعلق ایتر ایسه قصد مذکور فسق و فجوره دائر اولسه
دخی موجب عقاب اولماز (قلت) اشبو افعال قایبه دن اولان قصد و نیت عبد که اصطلاح
فقه شریفده اکا خواطر درر اشیا و نظائر و کتب کلامیه ده یازلدینی تفصیل اوزره بش
مرتبه ده در و هر برینک بر نامی اولوب بشنی مرتبه سنک نامی عز مندر و بوعزیم مرتبه سنده
انسان مثلا حسد کبی بوقدر منهی ضمتده اولور سه مؤاخذه اولنور و سائر زنده اگر فعل خیر
ایسه مجرد نیت ایله مئاب اولور و اگر سببه ایسه معفودر و بو خصوصک تفصیل و تحقیق (وان
تبدوا مافی انفسکم و تخفوه بحاسبکم به الله) نظام جلیلی تفسیر زنده دخی مذکوردر مراجعت اولنه

انتهی (قلت) بنه متأخریندن بر محقق قضا و قدر الهیه به دار تألیف ایلدیک رسله
مخصوصه سنک دخی بویه مناسبی اولغله بالاجال ترجمه ایل به بوجله درج اولدی * قضا * علم
الهی ازلینک موجوداته اولدقلری حال اوزره الی ایدالایاد وجه کلی احاطی ایل به تعلیقندن عبارتند
و قبضان موجوداته مبدائیت و مؤزینی اعتبار ایل به قضا مذ کوره قلم اعلی و ام الکتاب تسمیه اولنور
و عنایت سابقه و صفیه دخی توصیف قیلنور و اشبو معنی اقتضا سنجه قضا الهی رد و دفع
اولغاز قضیه سی تحقیق ایدر زیر اشباب و ماسوائی الی ایلد محیط اولان علم ازلنی تغییر قبول ایتز
اگر قضا دفع اولنسه ایدی حق سبحانه و تعالی به حاشا حدوث و جهل عارض اولوردی تعالی
الله عنهما و عدم قبول تغییر (جف القلم بما هو کائن) ماننده اولان اثر شریف دخی دلالت
و علم ازل باری تعالی کلت و احاطه سی (لا یعرب عن ربک من مثقال ذره فی السموات والارض)
نص شریفی منطوقنجه جزئیات مفصله نک علم ازل به انطباقی موجه در * و اما قدر * علم
ازل الهی مذ کورک هر بر موجوده سلسله علل و اسباب و شرائطه مرتبه خصوصیات
ضروریه مفصله لی اعتبار ایل به اولان تعلیقندن عبارتند مثلا فلان کیمه نک شو وقتده تولدینه
شو وقتده شو مرض و عارضه سببیه فوتنه و اعتقاد اسلام و شو عمل صالحدن داخل دار نعم
و نعوذ به تعالی فلان کیمه نک کفر و ظلم ایل به داخل نار اولنسه علم ازلینک تعلیق کی (واشبو قدرده
محکملرنده تفصیل اولندیغی اوزره بر قاج اعتبار یعنی نسبت و ملاحظه اولوب نسبت کی جزئیات
مفصله مذ کوره نک قضا و قدر اعتبار اولان کلت و احاطه به مؤزیت و احاطه اعتبار ایل به انطباقی
اعتبارندن عبارت (و نسبت کی بری دخی بعض جزئیات به ضندن وجودده کند و سته زمان و مکان
و هیئت و وضع و دخی مشخصاتدن بونلره مضاهی و مشابه اجواله ملائمتی کی تغییر و تبدیلی
قابل امور خارجه و لوازم عارضیه متمایزه ایل به جزئیات کلیاتنه انطباقندن عبارتند که بوقدر برجه
قدر موجوداته محو و انبسات و حیات و ممات و سعادت و شقاوت و مرض و شفا کی احوالی قابل
مقدردیمک اولور (واشبو جزئیات دخی لوازم تفصیلیه سببیه بیل به تخلاف و مراتب کلیاتنه
تخلف ایتز شکیم اشخاص انسانیه یعنی هر بر انسانده لوازم وجودیه و امور مشخصه نک تغییراتی
منافی اولوب افرادی نوعنه مطابق اولدیغی کی (و قدردن قضایه مطابق اولان اشبو مرتبه
و بوعتبار تغییر و تبدیلی قبول ایدر که بومقام رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم اقتدیمک (لا برد
القضاء الا الدعاء و لا برد البلیة الا الابر) و (الصدقه زک البلاء و تزید العمر) حدیث نبوی لری
و نص قرآن و حدیثدن ساری ایل به تغییرندن تغییر واقع اولان مقامدر (واشبو قضا و قدر تعریفندن
فلاسفمک علم ازل جزئیاتنه تعلیق ایتز سوزلی خاطر صفا مفاطره اصلا کد زو اضطراب
و برسونکیم اول سوزنه افلرده و سیمای محقق سیالکونینک رساله مخصوصه سنده سرد اوانان
براهین و ادله موجدلرنجه بطلان پذیرد ز بر ایزم سوزیم مثال آتیده ظاهر اوله جنی و جهله
تغییر قابل اولان مقدورانه واقع هر بر جزئی اعتبار و نسبت مذ کوره ثابته جه مرتبه
قدرده میر و تخصص و حد ذاتنده حق تعالی و تقدس حضرت تکریمه کلی کی معلوم و مقدور و جزئیاتنه
منطوق کلی افرادندن یفردد (و باری تعالی کافه اشبابی محیط اولان علم ازلینک جزئی به
مرتبه قضایه مرتبه قدرده تعلیق برنسنه نک مابه الشخص و التبعینی اولان شبهه تعلیق کیدر
و الحال که عقل الی غیر النهایه معلومات و مقدورات الهیه نک ینلرنده اولان رابطه و مناسباتی
نهایی اولمادیندن تخیل ایده مزایسه ده ذکر اولنان مرابطات و مناسباتنک نسبتی غیر
متمهی اولماده اشبو نسبتده مقدورانه حدوث متجدده و وقوعات کونیه کلنده تبدل اولمادیغی
حادثه علم ازل نک تبدل رنکنده تعیرات و تبدلات عروضی صورتی اهل درایت و فطنت مشاهده

ایدر (ایمدی استعبد بالله تعالی) و یضرب الله الامثال للناس لعلهم یتذکرون (نص مکرری
منطوقنجه معانی دقیقه بی طبیعت انسانیه مثال ایل به ادراک و تذکر ایدر چکی درکار اولدیغندن
سرد اولنان معنای قضا و قدرک سهولت تفهیمی ایچون قلم اعلام ایل به شو منالده کشیده سلاک
مقالدر که (مثلا عالم و قادر و مؤید اولان بر پادشاه یکرری نفر کیمه نک بر جنایت ضمیمه وضع
زندان اولغلرنی امر ایدوب اشخاص مرقومه محبوسلر ایکن پادشاه مشار ایل به خالصا و مخلصا
مفسدت مقابل اولان مصلحت خیریه عامه ملکبه ملاحظه سببیه وزیر اعظمه خطابا ایچلرندن
اون نفرنی قتل و اون نفرنی اطلاق قبل دیواجالایغی کرک اطلاق و کرک قتل اولنه جقلمرنی
باسامیه و اشخاصهم تعیین ایتیه نک بر خط همایون کوندر کده وزیر اعظم دخی امر شاهانه به
امثال ایل به ایچلرنده اولان اون نفرنک قتل و قهر لرنی مستدعی احوال لرنی ملاحظه و نصکره
قتله و اون نفرنک دخی ابقاء حیات لریله عفو لرنده و جوه مصلحه مراعات ایل به عفو و اطلاقه
تخصیص برله ضرورت تخصیصی عتبه شاهانه به عرض و تلخیص ایدوب پادشاه دخی عرضنی
نفر بر و تخصیصه راضی و تر تینی تحسین ایل به امضا و تفهید ایلدیکی وقتده اشته پادشاهک محبوسلر
حقنده علم اجالی و احاطی وزیرینه مرتبه اولان قدرنی اوزرینه مرتبه اراده سی و فقیحه صادر
اولان حکمی کند و سنده اصلاتبدیل اولیان قضا منزله سنده ده ز بر حکم مرقومی اون نفرنک
قتلی و اون نفرنک عفو اولوب وزیرک عرضنی دخی کذلک اون نفرنک قتل و اون نفرنک عفو ایدر که
هر رصنی زیاده و نقصان دکلدر یعنی وفق مقتضای اراده شاهانه اوزره در لکن عمل و تخصیص وزیر
حصول و صیانتدن نظری قطع ایلدی که بجه حکم مرقوم علم اجالی کلی اولوب تفصیلا واقع اولان
تخصیص وزیر اول علم اجالی کلی به جزئیات کلیاتنه انطباقی کی تطابق ایتشد (واشته
اشبو تطابق حصول و امضاء حکم و قضاء سابق پادشاهانه عندنه ابکی اعتبار و ملاحظه
کورینور که ملاحظه نک بری مطلقا وزیرک رأی و تعیین اوزره عفو اون نفرنده اولمقدر که اشبو
اون نفر زیاده و نقصانی قابل دکلدر زیر پادشاه بویه جه یعنی اون نفرنک عفوینه حکم ایتشد
وزیرک امثال دخی فعلا حکم مذ کوره مطابق دو شمشدر (و ایکنجی اعتبار و ملاحظه اول
یکرری نفرنک ایچلرندن مثلا احد سالم سعید خالد حمید صالح عابد و حمید سلیم و لیدنام اون نفری
وزیر رفتندن بر لرنه دیگر اون نفردن برری تعیین اولغی امر اجالی پادشاهی به مغایر دکل ایکن
و وقوع شفاعت و رجا و سائر مصلحت ملکبه کی اسباب و شرائط مخصوصه ایل به عفو و تخصیص
و ترجیح اولمقدر که بونده بوجه محرر تغییر و تبدیل محتملدر (و بوملاحظتین تفصیلیه وزیردن
واقع اولان فعلی پادشاهدن صادر اولان حکم کلی اجالی سابقه مطابقندن اخراج ایتز زیر
ملاحظه نک ایکنسنده دخی حکم ملطاتی به امثال حاصل اولوب بوسورنده حکم سلطانینک
وزیرک امثال و اجرا ایلدیکی فعله تعلیق قدر و مقدورانه اعتبارات منزله سنده در و مقدورات مذ کوره
دخی علم ازلده اعتبارین مذ کورین مثابه سنده در که علم ازل مذ کور فیما لا یزالده و معلومانده
طبق سنت حکیم علی الاطلاق عزشانه اوزرینه اولان سلسله وجوه مسببات و معلومانده علل
و اسباب و شرائط معتبره به مقارنت حبشیله اعتبارین مذ کورینه متعلق ایدر بونقدر برجه
اولا مرتبه قضا و ثانی مرتبه قدره و موطن و محل انطباقده قوی و قدره متعلق علم الهی ازل بالاعتبار
بر برینه مختلف و بالذات متحد در و لولا الاعتبارات لبطلت الحکمة و فقیحه علم الهی ده اعتبار
مدار تکلیف و باددر قنبدر (واذا کان الامر کذلک علم قضا اقتضا سنجه جاری اولان امر و فعله
رضاء عهده اهل دیانت و واجب اولور و بلکه بونده عدم رضاء شفی قضا متصور دکلدر زیر اقتضاده
اولان علم اجالینک ردی و اندن مخلص محالدر که سابق و از لیدر (و اما قدر علل و اسباب خارجه

اوزره مرتب و مقدوره مقارنتی و عدم مقارنتی ممکن اولوب قدرت و ارادت حادثه عبدکی مقارنت
و عدم مقارنت جائیزدن برنده استعمال ايله ترتيب اسباب و مسبباته مقتضای سنت الهیه ايله
وقوع مقدوری الجائیدن حاکم که بوند حذر و اتقا حکمت بالغه صمدانیه اقتضا منجبه جاری و واقع
و جائز در تنه ایم ری یعنی صوسزاق دفعی ایچون ما باری شربده و بقاء حرارت و عطشده ترک
شربده جریان ایلدیکی کی فایحفظ (لکن عبدک استعمال اراده محدثه سی حقیقه قضا و قدرک
اقتضاسیله ایسه دخی ترک تثبیت اسباب حکمت الهیه تک تعطیلی موجب و عبادک عجز نهاده
سر قدره خوض ایچوب یعنی اوبله عیان بی قدر و کاره طالیوب شرع شریفک حکم ناطفته
امثال برله توسل اسباب لازمدر (و اشبو آنفا جلوه ککراینه سطر بیان اولان شاهد مثال
مطالعه سبله قوله تعالی (من یمدی الله فهو المهند ومن یضال فلن یجد له ولیا مرشدا)
وقوله عز وجل (الله یسط الرزق لمن یشاء ویقدر) وقوله سبحانه و تعالی (ومنکم من یتوفی
ومنکم من یردالی ارض العمر) وقوله تعالی شانه (من شاء فلیؤمن ومن شاء فلیکفر) ودخی بومعنازده
اولوب ازل ازلده قلم قضائک جریانی و لوح محفوظده مسطور کفر و ایمان و ارزاق و اعمار و آجاله
متعلق تقدیر الهی تک تغیری امتناعه دائر آیات قرآنی و احادیث نبویه علی قائلها افضل
الصلوات و التسلیمات افعال اختیاریه عباد اسناد اوانوب ثواب و عقاب مکنتب عبد اولدیفته
متدارنصوص قرآنی و حدیثیه تک توفیق و تطبیق سهولتی اولور و السلام انتهی ماقاله البعض
من المتأخرین (قلت ایضا) اشبو قضا و قدر و افعال عباد یعنی اراده جزئیة مسئله غامضه سی
اهل سنت و جماعتدن ماریدیه و اشعریه ايله معتزله و جبریه و سائرری مبانده تعزیه باری غرضیله
مهر که آرا بر محبت عظیم در و بومطلبده خلاصه بحث اهل سنت دخی شوبله در که چونکه ستمه
درم می کی حرکت قسریه ايله قصدیمزله اولان حرکتک فرقلری بدیهی و ظاهر در و فرق ظاهر
مذکور یعنی عبدک قصدیله یدندن ظهور ایدن حرکت مثلا زید کلدی و اوردی دیو کلک و دیو کلک
فعلی زید حقیقه اسناد ظاهر حال ایسه مدار تکلیف اولده ده کافی و وافیدر و کسب دین کلدی
اختیاری فعلک مبدائی کورینان قصد دخی اراده جزئیة و بو اراده تک دخی مبدائی صورتده
اولان شوق و اتباع دخی درون حالی او اوب و بوحالندن بحث و تحقیق ایسه و طبقه مأموریت
بشر اولادیغدن باشقه دائره عقلی درن خارج سر قدر دیمک اولدیغی باهر و بعض فعل اختیاری
قصد عبده مقرون ایکن و جرد بولدیغی ظاهر اولمغه (ایمدی اشبو تقریردن مسئله دقیقه مرقومه ده
معتزله تک عبد فعلک موجودیدر دین کلدی ماقط او اوب و جبریه تک دخی عید جاد کی اوله رق
اصلا کند و حنده اختیار بوقدر و فعلی زیده نسبت محلته نسبت او اوب فاعلنه استاد دکلدر
زید کلدی دیمکله چو جوق بودی دیمک فرق اولان زید کلدی بر طرف و مردود اولوب
سلامت و سعادت (ما انا علیه و اصحابی) وصف شریفله موصوف اولان اهل سنت
و جماعت طرفند اولدیغی تین ایدر و معتزله اده اولق اوزره دید کلدی سوز زده اولان
ملازمه لری کتب کلامیه ده رد اولمغه همان بر وجه محرر تکلیف عبده ذکر اولنان امر
ظاهر کافی او اوب امر باطنی یعنی سر قدری تحقیق و ادراکله مأمور اولماز یغزیدن ماعبدا
عقلی دخی احاطه و ادراک ایده من (خلاصه کلام اراده جزئیة مسئله سنده و سائر احوال
اخرویه ده صدق و حق و مجز اولدیغی بونجه پراهن عقلیه و نقلیه ايله ثابت اولان
قرآن عظیم و کتبات ذمه و خبیثه صدق پراهن ايله تحقیق اولان بی کرم علیه
السلام و علیهم حدیثی شریفی و و هلم ازل ایدر شوبله کک کتاب و سننده واقع اولوب
نسخه ای قضا و قدر امدل و نهی دن اجتناب اولوب احکام الهیه ده و امر عبیده خاطر

کلان او هاهمه تابع اولمهرق و عقول قاصره تک کنهنی ادراک ایده میه چکی معتقدات و عملیاتک
حقیقی و حکمتی ایچوردی و اعراض اولمبوب اصلا بوجده محرر تحقیق اولان کتب و سنت و وجوبله
جملدن باشقه یبیل بوقدر (و حکمت امر و نهی بیلتما مکه فصوص مثبت انکار اولنق کار عقل
دکلدر که اده سی امر محسوسه طیان علوم حکمیه ده خلا و ملا و جذر اصم و حساب احاد
اعداد غلت دکل ایکن بعض کره میرانک تخلفی و وجود انسان و سائر حیوانده بعض اعضائک
یده کیفیت خدمتی و سر جذب مغناطیس و حکمت خواص بعض اشیا بی و کیفیت مد و جزر بحری
و سائر تری فن تحایل ايله پراز شلردن عبارت اولدیغی یلوب اول شلرک حقیقی حکمتی ایده محبوب
بحرلری اعتراف ایند کلدی کی سر قدر و سائر کتب و سنتک خبر و یرد کلدی موطن اخرویه
بکنهها بیلتن و لکن بیلتما مکه انکاره دخی کار و همان برمنطوق نصوص انسانک و افعالک
و کافه اشیا و ماسوای حق تعالاک خالق حضرت باری فاطر عز شانه اولوب و کسب عبادک
دخی بالاده محرر صورت تکلیفده مدخلی اولدیغی تصدیق ايله خاقانی مرحومک دیباجه تحلیه
منظومه سنده مندرج * متصرف اودر اشیا ده تمام * نه خواص آرده هر کزنه حوام * بحر
افکاره دوشوب چکمه امک * نکته جون و چراندن ال جک * کیمش آمد درانی ایتمه جمل *
* تیغ لایسل عما یفعل * آیات حکمت معانی معشیری سل ايله دشمن و همه فارش و طوروب
فلاسفه دخی بزک الحمد لله تعالی مدار تکلیف اولان عقل ايله متصف موجد سالم الاعتقاد
یزم مدلول صریح کلام قرآن و امر غیر صادق کافی اوله رق دلیل قویمزد قرآن و حدیث ثابت
الاصل ايله متحقق اولان شبتک کنهنی طور عقله ادراک ایدیه ممکنه صدق و حقایق انکار
اولماز و سترک مارالذکر حل ایده مدبکک مسئله لردن ناشی هم حساب و هیئت سما و فن تشریح
و سائر فنلری انکار ایده مدبکک کی دیوب خلاصه بر فک بر مسئله سی تحقیق اولمغه اوفتک آخر
مسئله سنک و دخی فن آخر مسئله سنک تحقیق اولنسی لازم کلز و بن شوم مسئله بی تحقیق ایندم تحقیق
و ادراک ایده مدبکک مسئله تک اصلی بوقدر دیوانکار اولماز دینله رک فن مناظره اوزره معارضه
و مکالمه و اجیدر (حتی رئیس حکماء اسلام ابو علی بن سینا عقاید جلالیه ده یازلدیغی اوزره کتب معاندده
معاد و حشر جسمانی بی انکار ایتمش ایکن کتب نجاه شفا سنده) (یحیی ان یعلم ان المعاد منه و ماهو
مقبول من الشرع و لا سبیل الی اثباته الا من طریق الشریعة و تصدیق خبر النبوة و هو الذی لیدن
عند البعث و خیراته و شروره معلوم لا یحتاج الی ان یعلم و قد بسطت الشریعة الحققة الی اثباتها
سیدنا محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حال الشقاوة و السعادة الی بحسب البدن و منه ما یدرک باله عقل
و القیاس البرهانی و قد صدقه النبوة و هو السعادة و الشقاوة الثابتان بالقیاس الی النفس و ان
کان الاوهام متناقضه عن تصورهما الان) دیو نقصان عقلی و کمال شریعتی یقینا تصدیق
ایلمدر کازی (ثم اقول) هر نه قدر افعال اختیاریه عبادک سر قضا و قدر متفرعاندن اوله رق
طور عقل انسانی ايله استکاهی دشوار ایسه ده ذکر ی جائی دنا لردن دخی اقتناع حاصل اولور
و بوجده اولان مذاهب آتی البیان انکشاف بولور یعنی سعد الدین تحقیق شرح مقاصدده
لعب نزدی که طارله او بونیدر مذهب جبریه و شطرنجی قدریه دیمک اولان معتزله مذهبه
مثال کنورمش و بعض اهل دانش دخی نزدی تحریر اولنه بحق مذهب حکمایه همرنک طومش
و برخادم علم شریف دخی ملاحظه دقیقه و تصور یردیکر ايله اشعری و بلکه مازیدی مذهب
منصوریه شبهه بولمش در واجالتک بیانلری بودر که اگر چشم حقیقه لعب زده دقت و تصور
اوانسه بر اویونی تمامه قدر اشبو عالم خلقه مثال یعنی دینامزه شبهه اولوب ککویا عمر انسانک
برسنه سی کیدر شول حیثیه که تخت سنک اون ایکی قبوسی برسنه تک آیلری و زلزله سیمه اوانوب

رحی اولان ایکی جسم مربع که اوزلرند ارقام واردر لوح محفوظ و ازله اولان مقدر منزله سنده در
و پول نسجه اولسان آلات که اعمالی و حرکتی زارلک اوزلرند بحرر ارقام حسابیه تابعدر خارجده
اولان افعال عباد منزله سنده در و اعمال دخی شول حیثنده در که اوینان کیمسه آلت اولی یعنی زارلده
یا بلان ارقامه مخالفته قادر اوله میوب آلات ثابته یعنی بوللری وضعده و تحریر یکه زارلک ارقامی
و قیجیه عله مجبوردر اشته عمل مذکور اوزره زدی عبدک تقدیر الهی به و حقیقه لوح محفوظده
اراده حق تعالادن هر نه یازلش ایسه اکا مخالفتده عدم قدرته رمز ایشلردر که زارلک
ارقامی قدر و بوللر افعال و بردانه پول قالمیجیه دك لعبك بمنی عمر انسان منزله زنده در لکن
مشهور اولدیغی اوزره زارشمس و قمر منزله سنده در و بوضوئیه زرد مذهب حکما اوزره ایجاد
اولمش اولور که حکماء عالم سفلیده منصرف قلم اول و شمس و قمر و سایر اجرام فلکیه ظهورات
عالم سفلیده بلکه امور واقعه و حوادث کونیه حرکات علویه به تابعدر دیدلر لکن تردی وضع
و ایجادده اشیه و اولی اولان سعدالدین حضرت نریزک قولی اوزره جبریه به مثال اولمیدر (و اما
شطنج که کند و سنده جبر اولیه رک مذهب اعتزال اوزره در که لاعی لعب مذکورده متبصر
اولونده بساط والاتک محافظه سنده و متعلقات الاتک نظرق مکر اعدا و خدعه خصماندن
ناشی تطرق حوادث و پریشانی بی اعمالنده اختراعات نافعه و افکار صائب ایله نصب منصوبه
تدبیر و ترتیب مقدمات ثاقبه ایله عاقلانه وقایه به قادر اوله انک ایچون بساط و انصارک هر برنوعده
انتظام حال تبسیر اوزره اولور اشته لعب مذکورده اولدیغی صورته هر بر کیمسه نک حقیقه
مدت حیثانده حادثه دهر دن کرک قائده و کرک ضرر شغلرندن بریمی کورندکده دفع مضرت
و جلب منفعت ایله دوام اقبال ایچون تدبیر و تصرفنده تبصر ایده هنکام زندگانینده قلمت و ذلت
مفلو ییتدن مصون و ضرورت مضایقه و انعدام تبعه و انصاردن خصمایه احتیاج قیدندن قورتلور
و بولعب شطنجی سهران قدیم تحمک محاربه سنده مغلوب اولنلر تسمیه دخی ایشلردر شولیه که
شطنجک انعام لعی خصمک شاه تسمیه اولسان الاتی اخذ ایله اولور و اخذ مذکوره حال غریمک
انجامده اشاره مات تسمیه اولمیدر (و اما بر خادم علمک طاووله بی نظر دقیق ایله مذهب منصور
ماتریدی به همرنک طوطی یعنی شوشکده در که مثلا اون نفر کیمه ل پوللریله بش عدد
طاووله تختلرینی بر برینه کوسرمدکلی حیثیله اوکلرینه قویوب و بش تحت نک زارلری دخی
بر اولوب یعنی اول زارلک ظهور ایدن ارقاملریله اقتضاسنجه اول کیمه ل اوینایوب و اوزارلری
دخی خارجدن یالکز بر کیمه زمینه انوب زارلده ظهور ایدن شکل ارقام مثلاً دوسه دوشدکده
زاری آن دوسه دیوندا و اول کیمه ل دخی اوکلرند اولان تحت لینه دوسه حسابیه هر بری
آخرنک صورته دوسه بی بابرینه و بر لینه وضع ایتدکلی بیلیله رک متعدد اولان برلندن برنجلی
اختیار به ترجیح ره وضع و بوجیهله نده مذکور اوزره جله سی اوینلری نهاییه کشور دکلرند
امبارلی مساوی اولوب تحتلک بعضیبنده سیاه جانی و بعضیبنده بیاض طرفی غالب کلور
اشته زارلک شکلی بر وجه بحرر قدر و بوللر بالاخبار وضع اولنه رفی وقوعه کلان لعبلر
افعال و کسب عباد و غالبیت خیر و مغلوبیت شرم منزله زنده اولور تا مل اولنه (و شارح مشارق این ملک
حضرت نری (من لعب بالنزد شرا الحدیث) خبرینی شرحده واضع لعب مزبور اول ملوک ساسانیه
شاپور بن اردشیر در که طاووله تحت منی روی زمینه و تقسیم باعی بی فصول اربعه به و اوتوز
پولی اوتوز کونه و سیاهلرینی کیمه به و بیاضلرینی کوندره و اون ایکی خانه بی شهر و سینه و وزارلری
انسانک اوزرینه جاری قضاء آسمانی و انسانک غرضی ضمیمه سعی ایلدیکی خصاله دانکله یعنی
تسمیه ایلدی دیوب و حدیثه شارت ایشلردر قائل (و دخی یوامی شرمک الهی ایلدیکی

عادت مجموعی احیاء اولدیغی دندر دیشدر (و بومسئله ده قول لطیف صوفیه قدس الله تعالی اسرارهم
و اعلام متکلمین روح الله تعالی ارواحهم حضرت اتک شو قوللریدر که ایشان (کل مبسر
لما خلق له) حدیث شریفی اشعارنجه عبادده استعدادات ذاتیه غیر محموله اثبات ایدر ل که
اول استعداد اقتضاسنجه عبد مخلوقدن خیر و شر و عبادت و عصیان و ایمان و کفر ظهوره کلور
مثلاً ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنک افعاله و اختیارینه علی فرض خلق باری تعلق
ایتمه اذا خلقی و طبعه استعداد غیر محمولی اقتضاسنجه تصدیق نبوت ایدر و ابو جهلک
استعداد مذکور عدم تصدیق نبوت و ارر که صورت ذی الصوره تابع ولد یعنی کبی علم ازلی معلومه
تابعدر دیدکلی مسئله کلامیه سی استعداد مذکور دن منتهی در قائل (و بونفر بر سابقا باری لان
لا موجود ولا معدوم و صفیه بر ارمطالعه اولنه و تفسیر فاتحه فتاری دخی کور یله (نتیجه کلام هر حالده
طریق نجات و صفای قلب و حیات امثال کتاب و ستندر (فذلک مذاهب مازیدیه و اشعریه
و جبریه و معتزله) جبریه عیده اصلا قدرت بوقدر فکیف که تأثیری اوله دیدلر اشعریه ایله
ماتریدیه عیده قدرت اگرچه واردر لکن او قدرنک وجوده منتهی تأثیری بوقدر و تأثیراتنجی قدرت
حق تعالاده در و عبدک فعلنه قدرنک نه قلنده برشی حاصل اولوب لکن قدرت عبد ایله فعلی کسب
و فعلنه قدرنک مدخلیتی حاصل اولور دیوب اشعریه عندنه قدرت و ارادت عبد مخلوق اولغه
مدخلیت مذکور مجرد عادت الهیه عبدک فعلنی قصدنده اول فعلی باری تعالی خلق ایتک
اوزره جاری اولغه بوجیهله حق تعالاک خلق اولان فعل عبدک قصدینه مقارن اولمندن
عبارتدر و اما ماتریدیه قصد عبد ماهیت اشیا کبی غیر محمولدر و فعلک تحققلنده علت نامه اولان
اسباب متعدده دن بری دخی قصد عبددر و مدخلیت مذکوره بوطریق اوزره در دیدلر و اشعریه نک
قولی اوزره مدخلیت قصد عبد مقارنت مرقومه دن عبارت اولدیغی تقدیرجه ظاهری اوزره
جبری اشعرا ایدر لکن اعلام اشاعره نک علوم مرتبه لری اولمغه عبدک قدرت و اختیارندن
مراد لری ظاهراً قوللرندن استفهام اولان معنادن باشقه اولوبده کمال دقتندن تفهم
اولنه مدی دیک اقتضایدر که بوجیهی حجة الاسلام غزالی قدس سره اشوقوبله اشعار ایدر
و دیگر جبر محض و قنا که بالضروره یعنی بالبداهه باطل و عبد فعلنی خالق اولدیغی دلیل ایله ثابت
اولدوره اعتقادده افعال عباد اختراع جهتیله قدرت الهیه ایله و اکنسب جهتیله قدرت عبد ایله
مقدوره در و قدرت عبد تعلقندن بر نوع اوله رق اکنسب تعبیر اولور و قدرنک مقدوره تعاقی
البته علی وجه الاختراع اولمده یعنی تعلق ایتدیکی کبی البته وجوده کلکده ضرورت بوقدر
زیرا قدرت الهیه ازله عالم و کونه بلا اختراع تعلق ایدوب اختراع عندنه دخی تعلقندن بر نوع
آخر ایله تعلق ایدر دیو صورته عبدک حرکت و فعلی خلق جهتیله قدرت الهیه نه نسبتی
اعتبار ایله باری تعالانک خلق و عبد نک و صفیدر یوقسه عبدک کسبی دکلدر یعنی حقیقه ایجاد
و کسب ایشلدر (قلت) جبر محض بالبداهه باطلدر ز بر یوکسک بره بالاخبار صعود ایله
یوکسک بردن سقوط یعنی دوشمک ینلرند فرق ظاهر در که مکان عالی به صعوده بر اختیار
یعنی بر صفت واردر که صفت مذکوره عقیده صعود بونوز و صفت مذکوره نک صعود فعلنده
مؤثر اولمسی کان اولور لکن علودن ساقط ایچون سقوطه قیاساً صفت مذکوره بوقدر (و اما
معتزله) عیده هم قدرت و هم تأثیرات ایله افعال اختیاریه عبادده قدرت الهیه تعلقنی فی ایله
تأثیر قدرت عیده مختصر در دیوب و اگرچه عیده بوقدرت اولسه افعالك شرعه مدح و ذمی
عبث اولور و محال ایله تکلیف لازم کلور دیو استدلال ایتدیلر و خواننده لزوم مذکور جبریه
مذهبنه کوره در یوقسه ذکر اولدیغی کیمیتده اولان اشعریه و ماتریدیه قوللرنجه لزوم مذکور

کودن و مدح و ذم افعال بحایت اعتبار به در بوقسه فاعلیت اعتبار به دکدر دینور و مذهب برینی
 مؤید در زعمیه کنوردنکری و خلاف اصول معنی و ردکاری ادله سمعیه مک بعضی اصول
 مآول و موفق و بعضی عبد افساله سبب اولمله اسناد ده مجاز اولی اوزره قاعده معاینه
 مستملدر دینکدر و یونجمل جواب و یجمل مفسلی شرح موافقه و سائرند و واردر مر اجعت
 اولنه (ثم قلت استطرادا) سعادت دارینه کتاب و سنت و موبلر به عملدن باشقه سبب اولملد یفته
 دارالتیوز تاریخی اعلامندن تاریخ حکما مؤانی جمال الدین بن الفطی نیک سارسائل اخوان
 الصفا و خلاف الوفا ترجمه سنده یازدینی اقوال بسلک جواهر نفیسه اولمله سایه رأفت وایه امام
 المسلمین شید الله دولته الی یوم الدین ده ایجازا قلم فقیر به اولان ترجمه سی یونجمله درج اولغی نسبت
 اولندی (در تیوز حدودی علماسندن ابو حیان توحیدی به دولت دیاله وزیر ی احوان الصفا کیمک
 تألیف در دیو باحریرات سوان ایندیکنده یازدینی جوابده دبرکه (زید بن رفاعه نام حکیم فطین
 ذی فنون بیانجه رسائل مذکوره بصره ده متوطن مقدسی دینکله معروف ابو سلیمان محمد بن
 مشر البستی (و ابو الحسن علی هرون الزنجانی) (و ابو احمد المهرجانی) (و عوفی) (و یونلردن باشقه بر قاج
 نکر کیمه رک تألیفی ایمنش که یونلر بر به حسن معاشرت و صداقت به ریاضت اوزره اولوب
 و یونلرنده بر مذهب نو پیدا ایدوب زعملرجه انکله رضای الهی به وصول و فوز حاصل اولور
 دیدیلر و علی زعمهم شریعت مظهره جهالات و ضلالات ابله مدنسه و مخطاطه اولدی و غسل
 و تطهیری انجیق فلسفه ابله اولور و فلسفه حکما و شریعت عربیه انتظام یو اور سه کمال
 حاصل اولور دیوب ککافه فنون فلسفه علمیه و علمیه بی حاوی اوله رقی الی رساله تصنیف
 و ایچلرینه ککات دینه و امثال شرعی و الفاظ موری و طرق موهبه دخی طویل دیوب و یووجهله تدایس
 ایدوب نامنی رسائل اخوان الصفا و دیلر و احملرینی کتم ابله نسخ متعدد یازدیوب اشخاص
 نیمه اوله یاز به اسواق محققین بلاد ده بیم و شوکه بو که عبه ابله شر ایندر دیلرید کد نصرکه
 موحی الیه ابن رفاعه بن رسائل مذکوره بی استاذم ابو سلیمان محمد بن بهرام مجستانی
 منطقی به دخی عرض ایندیکنده الوب بر زمان مضالعه د نصرکه یته بکار د ایدوب مصنفلری
 یور دیوب توانکر اولما مشلر و تنفی ایدوب رقص ایدو مامشکر کی تعبیر لایله تزییف و نجوم و هیئت
 رخص و معام و محطی و موسیقی و منطق و سائر علوم طبیعه بی وکیات و کیفیات شریعتیه دس
 و درج و شریعتی فلسفه به ربط زعمه دوشملدر بر یایسه بر مظاهر که نیلی دشوار و یونلردن
 اول کندولردن عظمتی و قوتی قوم یوسودیه فائق شلر ایدو ده مرادلرینه واصل اوله دیوب
 یونان ابن العباس بخاری (و ماذک ایها الشیخ) دیومدعای تزییفه دلیل طلبنده اولدیغی
 رابندی استاذم دخی ای ابن العباس تحقیق شریعت مظهره الله عزوجل دن ذات مقدسه خلق
 یتمده طریق و حیدن سفير اولان ملک و ماطنله و دخی باب مناجات و شهادت آیات و ظهور
 هجرات ابله مأخوذه اولوب کندوسنده کفایتدن بخنده و کاغوصه سبیل و مجال اولوب مدعو
 انبهده یعنی امرینه و نهی و تنبییه تسلیم و انقیاددن غیری به یول یوقدر و اوراده لم ماقط
 و صکت بطل و هلا زائل و اوزا هب و لیت برهوا اولدیغی هویدا در و مواد مذکوره شریعتندن
 دور و شریعتک جهله سی ایدو خیر بعضی اوادیغی اجلی من البدور و تفاسیلی حسن تقبل اوزره
 موصولدر (قلت) یعنی شریعتیه یعنی کتاب و سننه خلاف معقول بر سننه یوقدر که قولنده
 تردد اولنه رقی لم کیف دیوسکل منطقه احتیاج مس ایدو و الحال که کافه معلومات و معقولات
 کده سنده اصل اصاص و قاعده کاه الله دلالت واردر (کاه و اشهر بوا) نص جلیلی ابله اصل

طب اولان حیه به اشارت اولدیغی کی انتهی (شریعت یعنی کتاب و سنت نیجه قبول اولمیه که
 ظاهر حال بدیهی مکشف و فطریق و تاویل صحیح ابله معروف و افقت شایعه واضحه ابله ناصره
 و دابل ملزم بین ابله حامی و عمل صالحی مرشد و مثل سائر مؤثری ضارب و برهان واضحه راجع
 و حلال و حرامی مبین و اهل ملت یونلرنده مشهور اثر و خبره ملند و اتفاق امته راجع اولوب انده
 منجمک بالفعل و بالذات تأثیرات و حرکات افلاکده اولان قول و صاحب الطیبه مک آثار طبیعه به
 و حرارت و برودت و رطوبت و یبوسته و یونلرک فاعل و منفه لارینه و نماز و متافرینه دایر و مقادر
 اشیا و اواز بندن بحث ایدن قول مهندسه و مراتب اقوال و احکام و قیاساتدن بحث ایدن
 فن منطقه متاثر شلر یوقدر یعنی امر و نهی حبشندن انلره نه انلر محتاجدر و نه یانلری شرعلا زمر
 فعلی هذا اخوان الصفا به خود بخود نفسلردن طریق شریعتیه حقایق فلسفه بی جمع ایدرز
 دعواسی نه کفایتده جائز اوله یلور و مع ذلک اشبه فلسفه بی اولان اخوان الصفا و راستنده عزیمت
 و کیمیا و طلسم اصحابی و مبرور یاومدی سحر و مستعمل و هم کی بر طاقم جماعت واردر انلردخی
 (فانلرینه اعتنا ایدرلر کن شریعتیه فتلرینی فارشدره قی دعواسنه قانقما دیلر اگر فنون مذکوره نیک
 شریعتیه خدمت ایتلری جائز اولدی باری تعالی و تقدس اتی تنبیه ایدر و صاحب السریعه صلی الله
 تعالی علیه وسلم شریعتی انکله تقویم و استعمال لایله تکبیل و علی زعم اخوان المذکوره
 نقصانی غیریده بوا دیغی فلسفه مذکوره زیاده سبله تلاقی ایدوب و یاخود فلسفه جباری
 شریعتی فلسفه لایله ایضا حه تخصیص و شریعتی اتمام و طاقنلری حسب لریجه شریعتندن
 منعی لازم کلان شلری منع ایچون انلره تقویم و عرض ایدر ایدی و الحال که نه بالذات یو یله
 ایلدی و نه خلفاسی و دینله قائم اولنلری سز اهل فلسفه بی خصوص شریعتیه استخدام ایدر
 دیو صراحت و اشاره توکیل ایلدی و توکیل ایلدی کنندن ماعدا فلسفه به حوضی نهی و ذکر بی
 ناسه مکروه و توغل ایدنلری مظهر و عید ایدوب (من اتی عرافا و کاهیا و منجما یطلب غیب الله
 فقد حارب الله و من حارب الله حرب و من غالب غلب) و دخی (لوان الله حبس من الناس
 القطر سبع سنین ثم ارسله لاصبحت طائفة کافرین یقولون مطرنا بنوء المجذح) ییور مشدر و مجذح
 منازل فردن دیران دیدکلریدر (قلت) و دخی اصول و فروعده اظهارا تلحق امت مرحومه
 انواع اختلاف و احکامک مشکل و واضح و حلال و حرام و تفسیر و تاویل و بیان و خبر و عادت
 و اصطلاحنده یونجه تنازع ایلدیلر و مایه التنازعده بریسی اثبات مدعی ایچون اصلا منجم
 و طبیب و منطقی و هندسی و موسیقار و عزیمت و شعبده و سحر و کیمیا اصحابینه فزع و رجوع
 ایتدیلر زرا الله تعالی و تقدس و نبی سی علیه الصلاة والسلام ابله یتیم ایدوب وحی ابله واردا اولان
 ییاند نصرکه حبیبی رأی ابله موضوع اولان شبهه محتاج قیلدی اشبوامت مرحومه امور شریعتیه
 برشی صحنده اصحاب فلسفه به فزع و رجوع ایتدکاری کی ادیان سابقه دن امت موسی علیه السلام
 اولان طائفه یهود عهد شریعت مذکوره ده دینلردن برشیده فلاسفه به رجوع ایتدیلر و کذلک
 امت عیسی علیه السلام اولان نصاری دخی عهدلرنده (و یروفتنده حق اولمان بحوسی یله فلاسفه
 فتلرینلرینه مراجعت ایتدیلر) و دخی صاحب الشرع الانور علیه الصلاة والسلام حضرتلرینک
 عالم مقدسه ارتقا لایرنده نصرکه یته امت مرحومه من جهة الاعتقاد آراء و مذهب و مقالاتلرنده
 اختلاف ایدوب اهل سنت و معتزله و شیعه و مرجئه و خوارج کی اصناف و فرقی اولدیلر که
 (قلت) اشبو فرقه له معجزه و تفرقت امتی علی ثلث و سبعین فرقة الحدیث و پرروایه
 و سننلرین حدیث شریعتیه ییغمبر عزایه الصلاة والسلام اشارت ایتلردر فرق مذکوره

دخی مقاله رینی فلاسفه مک شواهد و شهادت علیه تحقیق ضمیمه رجوع اعتدیل و كذلك
فقهائک دخی احکام فروعه واقع اولان اختلاف فرنده فلاسفه اقواله تظاهر و استنصار
ایندکری و کورلما شد راتی فلسفه ایله ما خود رأی زائل زده و وحی نازل زده اولدیغی
تفکر اولنه (قلت) بجهتین کرامت اقواله دقت اولنه قواعد منطقیه و فن مناظره دن
خارج بولماز و امام اعظم رضی الله تعالی عنه حضرت تلمیذک سبیلک ما عدا سنده بدندن
ظهور ایدن دمک ناقض وضو اولوب اولما سنده اولان قول اشبو ترجمه کتک بالاسنده ذکر یکنیکی
اوزره فن تشریح مضایق در و الحال که عصر لنده منطق و تشریح دأ طرف اسلامده برکاب
مدون اولوب کرک بوفلر و کرک حکمیات مآثره مودوع عقل انسانی اولوب دینجه کند و رینه
احتیاج مس ایتمن مثلاً عروض و موسیقی بیلان اجرای ترنم و نظم شعر ایتمیکی کبی ایفا اولور
موهبه ر بانه در وحی عهد احد خان ثلث طاب راه علماسندن و مولیدن یانوی اسعد افندی
مرحوم لسان یونانن عربی به نقل ایلدیکی کبر الحکم منطق کابنده منطق طبیعی دخی اولدیغی
تحقیق ایلشدر مراجعت اولنه (اگر فلاسفه عقل ایله استدلال ایدر لر سه عقل دخی
هر قوله قدر نیجه بر موهبه الهیه در هر کس مقدار عقلک ما ذوقنی ادراک ایده من لکن وحی
الهی نور قدرت حق ایله منشر و بیانی متبصر اولوب هر قوله شاملدر اکر عقل عبد
کافی اولیدی یعنی سلامت معاش و معادی بالکزن انکله بولیدی وحید فائده بولماز و انکله
استغنا حاصل اول زایدی و عقلده منازل و مراتب ناس ایسه متفاوته در و جوهر عقلده
هر کرک حصه و نصیبی مختلفه در اکر عقل ایله و جیدن مستغنی اولساق ایدی
نمایه جعفری یله مزایدک زیر عقل نوع بشر دن یانکر یکمده مخصوص اولوب جیع ناس
ایچون حاصلدر یعنی هر کده حصه عقل وارد و هر عاقل دخی مقدار عقلده موکولدر یعنی
عقلی بکنور و رأی عقلیه علی استر و علی هذا عاقلک بری عقلی مقدار برسنه بی رأی و حکم
ایلدکده عقلده اندن ایلر بولان آخر کیمه حکم مذکور خطاسنی بولیمی سن بو حکمکده
جهل و خطا ایلدک دیولاخاله اکامه ارضه ایدر و او مقدار عقلیه حکم ایدر لکن نفس الامرده
حکمنده خطا ایدن کیمه چونکه (کل حرب بما لیهیم فرحون) نص شریفی دلالتجه عقلی
یکمشد بالاصابه خطئه ایدنی دکلوب حد ذاته اولان نقصانی معترض مصیبتن استفاده
باعتماد و باجهل غیر بسطندن ناشی تنزل ایتمز (قلت) و بوضو رینه اختلال نظام عالم و عدم
بقای نوع بی آدم کور کورینور زرا هر انسان جهت عقلده کامل اولوب دین و دنیاسی احوال
و دوا یجنک کافه سنی تدبیر و تسویه ده مستغنی اوله رقی غیری به محتاج اولسه عقل قوتیه دخی دین
و دنیاسنده اولان جیع حاجاتده مستغنی اولق و یانکر جیع صناعات و معارف ایضا ایدوب
بی نوع و جنسندن بر احده محتاج اولماقی اقتضا ایدر بولر ایسه دشوار و بلکه محالدر (قلت)
بالکزن معاد و معاشه یا خود بالکزن معاشه عقل کافی اولوب وحی و شریعت و مجزه و خارقه قوه
قدسه به حاجت به قدر دینک دینک زعم نیجه بر انسان معاد و معاشک و یا خود بالکزن معاشک
ایتمی بالکزن کویمک اقتضا ایدر بوا یسه بر وجه محرر محالدر زرا ضروری مدنی بالطبع اولان
انسان اول امور ضروری بقای نفس که (اکل و شرب و لباس و مسکندر) بولری اعانه
صنایق متنوعه ناس اولمده نیجه بجهت تدبیر و بولرک اجرا و ایفا عنک تدبیری ایسه بالکزن
چونکه عقل متفاوت اولمده اندن آخرک مشورت و تدبیری انضمامتد محتاجدر و او بالکزن بجزیرم
دین اعتدال ناس فرض اولوب خصوصات مذکوره ده تدبیر و رأی دیگره محتاج دکل ایسه
نک رأیه کیم سرفرو ایدر و سرفرو ایدر جکری فرض اولنه فنا بذر اولد قد نصکره حکمی

کیم طوتار و اذا کان الامر كذلك بالکزن امر معاشه عقل واحد کافی اولوب عقل دیگره و هیت
اجتماعیه احتیاج لازم کلور (واما معاده کافه عقل کافی اولوب سلامت معاش البتة و حیه
و وضع الهی اولان شریعت (وحسن معاش یله چونکه شرع اظهر اعدل احکام و کافه
عقول سلیمه عالمه نک کال قبول و انتقاد ایله تسلیم ایلدکری ابدع نظام اولمده انک تمامیه
مقتضیاتی اجرایه پیوسته در انتهی بونقد برجه قبول مذکور یعنی تحصیل سبب سلامت دارینه
عقلک مستقل اولسی ولی مر ذول و رأی مخذولدر قولیه مارالیان ابن عباس بخاری بی استاذم
الزام ایلدی دبو ساقی الذکر این رعا فقه قولی ابو حیان نقل ایلشدر انتهی (قلت) کتاب
ودخی سنت که (و ما یطرق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی) و (وما آتاکم الرسول فخذوه)
آیت کریمه لری دلالت بر نیجه اصل قوی تالی دیندر بر وجه اشارت سابقه رهین رتبه پدا هت
اولدیغی اوزره اعلام دین و اساطین محققین بیان نیجه فلسفه به احتیاج لری اولمده قلمی حالده
کامل و مکملدر و الحال که حدیث بطون معانی قرآن مطو فیه کافه علوم معلومه مدونه عالم
ایله قیام قیامت قدر صدور و اختراعی جائز اولان فنون عقلیه منجمده به (لارطب ولا یابس الایه)
نصی مقتضا نیجه کند و رنده اشارت و دلالت وارد و شویله که قرآن کریم و فرقان عظیمدن
و وضع الهی اولان شرع منبذن هر فن اربابی فنارینه دأ اشارات مسئله و قاعدیه استنباط
و استخراج ایتلدر مثلا (الم غلبت الروم فی ادنی الارض) قول کریمنده واقع ض حرفک اسمی
اولان ضاد عددی سکر یوز بش سالی عد دنیجه اولوب سال مذکوره حرب معلوم بولورنک
و وقوع بولشدر (ودخی سوره شریفه هود ده اولان) (ما من دابة فی الارض الا هو آخذ بناصبها)
آیت مکره سی معطاطر یقبله مخرج اسم هود اولشدر (وصاحب المفتاح سکاکی فن رد مطاعنده
یازدیغی اوزره قرآن باهر البرهانده هر بحر عروضده بلا قصد الوزن آیات شریفه بولشدر
ودخی (الحیة رأس الدواء) حدیث شریفی منطقیه رأس واس دوا اولان حیه بی (کوا
واشربوا ولا تمروا) نص جلیلندن استنباط ایتلدر (ودخی بعض معاصرینک لایح خاطری
اولدیغی اوزره (بأبی من بعدی) نص اعجاز فصنک عددی رفع عیسی علیه السلام زمانندن
ختم نبوت علیه الصلاة والسلام ولادت همایونلرینه کل نیجه دک گذران ایدن سنله قول اصح اوزره
مطابقدر (و محقق فنارینک ایساغوجی شرحی اوزرینه قول احمد مر حومک تألیف ایلدیکی حاشیه
سنده اهل منطقک صناعات خمس دیدکاری بش قیاس و دلیل که (برهان) (جدل) (خطاب)
(شعر) (مغالطه) دن عبارتدر و بوبنده معتبر اولان برهان و جدل و خطابه (ادع الی سبیل ربک
بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی احسن) آیت کریمه سنده اشارت وارد که حکمت برهانی
و موعظه خطابتی و امر جادل جدلی اشارت ایدر دینشدر و ذکر اوانان برهان شکست اولان علم یقینی
موجب قیاسدر که بدیهاتدن اولان (الواحد نصف الاثنین) یعنی برای یکینک یاربیدر و (والکل
اعظم من اجزیه) یعنی کل جزئندن بیکدر و مآ هادندن (الشمس مشرقه) کونش اشراق ایدر بیدر
(والتار محرقه) یعنی آتش یا قیچدر و بجز باتدن یعنی (السمیونیا مسهل الصفرا) یعنی سمنونیا
نامنده کی نبات صفرا بی مسهلدر قضیه لری و سائر لری کی (و جدل) لازم خصم و افتاع فاصر الادراک
ایچون مشهور اولان مقدمه لردن مؤلف قیاسدر (العدل حسن) (والظلم قبیح) یعنی عدل کوزادر
و ظلم قیچدر قضیه لری کی (و خطابت) ناسی دنیا و آخرتده کند و لره نفی اولان شیلره ترغیب
غرضیه خلقک معتمدی اولان ذوات شریفه کلات مقبوله لری مقدماتندن و یا خود منضماتندن
مؤلف اولان قیاسدر (و شعر اهل منطق عندنده نفس انسانیه به بانیط و یا نقیاض و یریحی
مقدماتدن مؤلف اولان قیاسدر (الحریر یاقوتة سبالة) (والعسل مرارة مهوعة) یعنی پاده اقبی

یعنی فایز و نور و بال قو و صولش اود در کبی که اولگندن طبعه انبساط کله جکندن بویه جه بسط و بیانی باده بی ترغیب و قو صمق تصور بویه طبعه نفرت کله جکندن بویه جه ذکری بالی تنفیر در (و حکما بانلرنده قیاس اشعرینک منظوم اولسی شرط دکلدرا کر منظوم اوورسه دها ز یاده مؤزدر و قیاس مزبور چونکه محاکات و تخیلاتدن مرکب اوله رقی نفسه تأثیری زیاده اولدیغندن بعض حکماء کبرایه نفعده بوقیاسی خطابه ترجیح ایتمشدر (و مغالطه حقه و باخود مشهوره شبیه اولان شیلردن و باخود مقدمات و همیه کاذبه دن مؤلف فیاسدر و بونی بیلکدن غرض (برای مارسیه خوشترست سنک سیه) بولدن متکرر معاندک بومقوله مقدماتدن ترتیب ایتمیکی قیاس باطلی رد و دفع ایچیندر (و مغالطه ماعدالردن بروجه محرر برهان وجدل و حدیثک استعمالی هر فن اربابی میاندده قدر مشترک اولوب لکن مستدله نظرا عمده اولان انجیق برهاندر که انکله عقاید حقه تحصیل و عقیده باطله تزییل اولوب خطا بت وجدلدن هر نه قدر علم حاصل اوورسه ده مرتبسی بقینده اولوب (لم لایموز) ایله یغنی جواز سندیه منع اولنه یلور (اما برهان ایسه امر بدیهی به مبتنی اولدیغندن انکار اولنه من و انکار ایدن یا جهل مرکبه جاهل و باخود غبی و مجنون اولق لازم کلدور) و علی هذا حقانیت و انجازه برهان قائم اولان حضرت قرآنده خارق عاده واقع اولان بعض حکم و بیان محال و ممنوع اولماز زیرا کتب کلامیه ده تفصیل اولندیغنی اوزره تمتعانه اراده و قدرت ازایه نک تعلقندن ذات مقدس باری تعالی مزه در و بصورتده بیان نص جلیل بروجه محرر خارق عاده ده اولدقده انکارینه محال یوقدر زیرا بیان و خلق و کون مذکور هر چند عاده مخالف بولنش ایسه ده محال اولوب دایره وسیع امکان ایچره داخل اولغله بوججهله اولان امر مبین منصوص قوی بی قبول ضروریات دینیه دن اولور و بویه اولدیغنی حالده اول عین منصوصی منکرک انکارنده یعنی طعننده ماده طعننده اقبیه دن شعری به و مغالطه به التفات اولنجه جفتدن انیان ایده جکی دلیل لا محاله یا خطابت و یا جدل اقبیه زنده در لکن بالاده فی الجملة یکدیکی اوزره بولنر ایله استدلال قطری جواز ایله ساقط اولغله طاعنه حکم منصوصک تمتع اولدیغنه برهان کنور دینک اقتضای قانون مناظره اولدیغنی کلور کورینور ممکنک تمتع قیلننده اقامه برهان ایسه بالبداهه محال اولغله یوقدر بجه حکم نص قرآنی انکار خلاف معقول و ضلالت دینک اوور و العیاذ به تعالی من ذلك (واشو و مجلا یازیلان سوزده امتناع و وجوب و بانواعه امکالک حکمجه تعریفلری کتب کلامیه و حکمیه و تعریفلرده مضالعه اولنسه اطلاع نام حاصل اولور (نتیجه مخزن خلوص ممکن) مطلقا کتب و سنک شانلرینه طعنی مشرب و معین نسنلردن وفایه ایله رعایت و تکریم لازمه یینه ذمت موحد اولوب اشکال وقوعنده اهل اصولک بیان ایلد کوری اصول و قواعد و طرق معلومه مسلمله ناویل و توفیق و شرح و بیان ایتملدر کورنر بیکه کتب منزله سابقه الهیه هر نه قدر قرآن کریم منظوم و قبحه بعض احکاملرین تعریف ایتمشدر ایسه ده شریعتیزده محضا کتب الهیه به تعظیما اهل کاتبه مخصوص امتیازات معلومه اولدیغنی مؤید مدعادر (وامامادامکه حکمت ریاضیه و طبیعیه مسائله و ارسته طعن اولان خصوصی مسئله ده مصلحت مباحه و نبویه و معاشیه درکار اوله آتی استعمال جله عباد الله ینلرنده و سیما قواعد اصول اوزره مستقیبین مسائل فرعیه اولان مجتهدین کرام حضرتانی میاندده قدر مشترکدر حتی اهل سیرک تفصیلا یازدقلری اوزره فن فلاحتین و زرعین اولان خرما آشی سنده اهل هنکام جهانک و قوفلری اولدیغندن ایله او خصوصیه هر اجتهله مذاکره سی انلر امور دنیویه بی یعنی حوائج تعیش بشری اولان

دینه مغایر اولیان ماده لری اعلی و درایت انکار ایغز و نیجه اولنه یلور که علم حسابکه او ریاضیه دندر فرائضک یعنی ارث شرعینک موقوف علیهمی اولغله تعالی فروض کفایه دندر و تقسیم میراث منصوصدر ارق بویکونه غلری و مسئله لری انکار مردود اولان تعصبد ریوقسه تصلب دکلدور و انکار ایدن یارم فنی دیدکلی جایه لدر که انلری مسئله سولدن منع و حجر لازمدر (سید شریف یانجه نه ساینی ادرا کات جزئیة حسیه به پیوسته اولان ریاضیات و طبیعیات قواعدی استعمالیه مبداء اختراعاتی قدیم اولان تصنیفات بدیهه و نفیسه تجربه مکرره کثیره ایله احتمالاتی ارانمده صرف نقود بی شمار و اوقات بسیار اوله رقی ظهوره کلوب و کلمه دراشته اومقوله صنایع بدایعی در تیروز تاریخی اعلامندن و حکماء اسلامدن صاعداندلسی طبقات ائمه یازدیغنی نکشته اوزره عقل و فکر و ترتیب مقدمات قیاسدن ساده و بری اولان زبور و ساری کتی خرده و وهوم الوجود مخلوق حیوانله حرکا نلر بیه انسانک عاجز اولدیغنی صورنده اعمال ایتدیرن پروردگار عالم عز شانه و بهر برهانه حضرتلرینک کتب منزلی احکامنه اینا نقدن غیر ی انسانه چاره سلامت یوقدر و اعتقاد اهل سنت و جماعت دنیا آخرنده انسانه زجت و مشقت و پر رنسنه دکلدور که نفس سلمیه قبول ایچیه فی الحقیقه (انفضل للمقدم) قضیه مسئله در که اگر ملائک رک رصد جبرینک صکره دن تلاحق افکار ایله اعمال اولنان کیردور بیلنر اللربنه یکوب مقوادن پائش خرده لری آتسه ل وهیئت اجتماعیه لینه دور فلک بریشانی و برهوب زمان وسیع و دخی ممکنک بولسه ل ایدی دایره امکان و ایجادده اولوب مشهود عالم و قرآن مینده اطلاق و صیغه جمع ایله مذکور اولوب صابی به تکلم و مخلوق حق تعالی اولان نجوم عالم اراستند برانسیاره دخی واسطه آلات ایله بولنر میدی یسلم (واشو مدایه حابه الکبیده یازیلان اشو ملزمه دلیلدر که بر صبی زکی مشهور ابو العلاء المعری به مولانا * وانی وان کنت الا خبر زمانه * لآت بما لم تستطعه الاوائل * بیتک قائل ستمسن دیو صورر معری ملی بتدرید کده صبی کبر الکلام اوئل بکرمی سکرو (لا) ایله بکرمی طقوز اولان حروف هیچاکه هر حرفی کلامه لازم و انلر سوز سوز تخیل اوله جغنی امر جازمدر اول حروفی وضع ایتمشدر سنک ایچون حروف مذکورده بر حرف زیاده ایتمک ممکنمدر که اوز یاده ایدم جکک حروف موضوعه سابقه کبی کلامه لاید و انصحر کلام تخیل اوله ! کر بویه حرف زیاده سنه قادر ایسه ک اوائلک کتورمد کوری شبکی کنورمش اوورسن دیچک ابو العلاء سکونه وارش ایش (قلت) اقتضای لغت و تخریج ایله زای و جیم و یا و کاف بعضی یینه تخریج زای و جیم و حرف با و کاف دندر یوقسه حروف تعجیدن خارج اوله رقی زیاده قیلنیدیغنی و ارسته اشعارد و السلام (قلت ایضا) الحمد لله تعالی علی الهامه التمش ایکی شوالی خلانده بوقفیر الا رب قدیر قاطعیه قریه سی کارنده کائن درویشخانه ده بعض احبباء کرام ایله هم صحبت ایکن انجرار کلامله نبوی منکر اولان بر اهمه طائفه سنه دایر سوز آچیلوب زعم باطللرینک ردینه متعلق عن قلب ادله عقلیه تفکری انساننده بو عید افکات خاطر فقیرانه سنه بعض مقدمات و دایل لایح اولغله همان یارانه تقریر ایش ایدم جله سی بسند ایدوب قلمه التمشق التماس و لطاح ایلدیلر ایدی امتتالا لالتماسهم تقریر و تسوید اوائلان مقاله دهی استدلال فقیر در تیروز تاریخی مخلوقدن ابو حبانک آنفا تخریر قلنان رد کفایت صقلده یازدیغنی استدلاله مضائق و متوارد اولوب یعنی تاریخ مذکور حکمای معاصره ده او بیجی کوزمدن اول و کتب سائر ده دخی او بیه بر قول مشاهده سندن مقدم صحبت اراستنده فی الخلل و الله و بالله بفضل الله المتعال (خدا قادر در ایلر سنک بخارادن کهر پیرا) موهبه شجیه صدقه صاحب الشریعه علی محسنها افضل الصلاة والتعبد اوله رقی ادله مذکور به تمامها مع الی یاده

ذهن کز ده آماده اولد یعنی نعمتی تحدینا والطف الیه نیک عبادی حقارنده الی الابد شامل
 ووسع اود یعنی تصدیقا اشعار اولدی لا لغرض آخر ومنه انتوفیق (معلوم از باب دانش
 اولد یعنی اوزره مارالبیان تعصب ایله تصلب ینلرنده فرق عظیم اوایوب یعنی تعصب جهل
 مطلق و غیرت جاهلیه و جرزه غیر مقبوله و کبر و عجب شغلند برینک تفاضا سبله عناده
 طایان حالت (و تصلب ظاهر اولد یعنی اوزره طوغری شیده لوم لایم و ترکیه سی خاطر و کولکه
 باقیوب و نکیر ایدرل دیو تردد ایتمیوب غرض نفسانی اولیه رق بوجه حسبی طایلی تعمیر ایله
 سونیک و انکار ایدنی فاند رمق باینده منانت و صلابتدن عبارتندر بو بویه ایکن تصلب ایدنی
 تعصبه جل ایله مباحنه ایدوب ملزم اولد قده تعصب ایدنی دیمک اهل فن مناظره و مکالمه
 بیانلرنجه غدر و مکاره در (و بومدعالت ایضاحی حجه الاسلام امام غزالی قدس سره نیک ذکر
 یکن تهاقت نام کتاب فاخرینک مقدمه سنده یازوب علی التفصیل صدرالوزر او بدر سماء الفضلا
 راغب پاشا مرحومک سفینه سنده درج ایدنیکی قولنک اشواجالندن مستفادند شوبله کیم حکما نیک
 بیانلجه فرق خسوفی یعنی ایک طوئلسی کری الشکل اوله رق مخلوق اوایوب هر طرفنی ینه مخلوقات
 قاطر السماء والارض عن شانه دن اولان سماء کروی احاطه ایدن ارض قرایله کونشک ینلرنه توسط
 ایدنکده یعنی قر نور بنی بقدرته تعالی کونشدن اقتباس ایدنکده اوله قله توسط مذکور ده خر
 ظل ارضده بولنه رق شمسنن اقتباس ایدنیکی ضیاء فرق ارضک ظلی مقدانجه منجمی اولسندن
 یعنی ذوالندن عبارتندر (و کونشک انکسافی یعنی طوئلسی دخی عقد یننده یعنی اهل نجوم و هیئت
 بیان ایدنکری رأس و ذنب عقده زنده دقیقه واحده اوزره کونشله آی اجتماع ایدنکری وقتده ناظر
 اولان یعنی زمیندن کونشله یاقن کیمسه ایله کونشک مابینه جرم فرق و قوفندن یعنی جلولندن
 عبارتندر (ایمدی بومقوله دن اولان اقوال حکمایی مادامکه اشبوحسوف و کسوفده اولد یعنی کبی
 خلاف معقولدن ازهر جهت سالم اولان نصه مخالف اولیه و اهر ضروریه دینه دن اولمامله
 ابطالنده بر غرض صحیح بولنجه مجرد ابطالنه جالسلق عبث اولدیفندن فضله ابطالنده مناظره
 ایتنک امور دینه دندر زعم اولنق بیایغی دینه جنایتندر و دینی ضعیف قتلقد زرا خسوف
 و کسوفک بقدرته تعالی وجه محرر اوزره وقوع بولسند شک و شبهه براقیه جق مرینه ده
 پراهن هندسه و حساب اقامه اولمشدر بر عاقل که پراهن مذکوریه مطلع یعنی عالم اوله و ادله سنی
 تحقیق ایدوب کسوف و خسوف در سنی طلبیه تدر یسده تقر یایده اول عاقل عالمه سنک تقر یرک
 خلاف شرعدر دینلکده ترتیب ایدنیکی پراهنده شک ایتمیوب بلکه شرع انورده نعوذبه تعالی
 شک ایدرو او بیچاره جاهل معترض اگر برخیزد مجهول الزویه کورمش و ظاهرندن معناسنی تراشیده
 ایدوب ایت ظاهر عباره سنی ادله شرعیه دن صانه رق روایت صحیحیه اولد یعنی او کرمندن و معنای
 صحیح و مقصودی اکلدن او بضاعه ناقصه بلکه عدم علم ایله دینه نصرت ایده حکم دیرایکن
 شریعت مظهره حکمت و مصلحت اشتماله خبری یوغیکن بر صورتده جنایت و طعن دعوت
 اغش اولور که وسع اعتراض نایمهای مرقومنی در بار پاك ایده مبوب (عدو عاقل خیر من صدیق
 مباحل) مثله مضرب دوشر (و اما خسوف حفته اولان حدیث شریفک آخرنده اولوب
 مفادی (وقوع بولان خسوف قره اولان تجلی الهی به فرق خضوعیدر دیمک اولان زیاده نیک
 نفلی صحیح دکلدر یعنی فرق خسوفه سبب تجلی مذکور در دیو سوال اولنورسه جوابنده زیاده
 مذکورمک حدیث اولد یعنی اهل حدیث تسلیم ایدلدر بوجواب و یزدیکمزدن باشقه صحیح تسلیم
 اولننه دخی بویه شریعت مخالف اولیه رق قطعی المفاد اولان مسئله حکمیه به ظاهر امتافی
 کورینن خبری طرق معلومه سبله تاویل ایتنک واجب اولد یعنی اهل اصولک قواعدندندر خلاصه

اول مقوله نادانی یا لکن معقولاتی بیان ایله بحث ایلدن منع و حجر واجیدر اگر منع اولنمسه باشنه
 عامه صاروب کرسبلره جبر و طبقات عالیات جنائی جوامع طبقه لری کیدر دیوب و نعوذبه تعالی
 براز یلان رویال دخی قانوب و اخبار آحاد مشکوک الروایات و واجب التأویل آثار و منشا بهائی
 اکثر اکابر استخراچی بونجه علومه موقوف ایکن یلندن ترجمه ناقصه باقره رق اعز ینمکدیککی بخلاف
 بداهت لافردیلری شریعت بودر دیو سویار و بوناقص سوزل بنی علی فرض و تقدیر طریق
 شری ابطال قصد ایدن پراهنه و بی کابلرا یشیدر سه اوکندینی ناصر شرع صان جاهل خان
 شرع اوایوب خصمانی سوبندیر و الحال که شرع شریفک عالمه بحثی قدیم و حادث اولق
 خصوصنده در حدوثی اثبات ایدنکده تصکره استرسه کری اولسون و استرسه بسط و کرک
 سماوات و تحتنده اولنلرجه احکمانک دیدیکی کبی اون اوح طبقه واسون یا خود دخی آز ودها زیاده
 اولسون و کیفیت طبقات نه وجهله اولور ایسه اولسون شرع انورک ملترمی دکلدر و ملترم
 و مقصود دینجه عالم حق تعالی نیک خلقی و حادث اولسند در انتهی مقاله الغزالی مجمل (واشبو
 نقل تهاقت بالا جلال کاتب جلی مرحومک مقدمه جهان نماسنده دخی محرردر (قلت) و فخر رازی
 دخی آثارینک برنده یازدیفن اهل تعصبک و نادانک جبر بنی یازمش اولدیفن کوردم ایدی لکن
 محلی اووندم کورنلرک کاره قید ایللری رجا اولنور و هله قهستاننک کتاب جبرنده قاضیانندن
 نقله جاهلی مسئله سوبلندن جبر لازم اولد یعنی یازمشدر مراجعت اولنه (و طریق جبرک
 کیمینی فقهده نحوی اولنه (و فی الحقیقه معقولاتی ییلوب مشروعاتی فی الجملة و بابا الجملة
 بطایر ایله مشروعاتی یایوب معقولاتی ایلانلرک مباحنه لری مقبول اولیوب فن مناظره علماسنک
 مکاره دیدکلرنه واروزراع لفظیدن عبارت اولوب بحث مسئله ده حق و صواب میدان چیمیز
 اولور مثلا غایبالارده دخی یازلدیغی وجهله نحو ییلوب فقه شریف بطیان برکیمه (استغفر الله)
 دیوب و اشبو ترکیده الله معقولدر دیسه و بوسوزی باینده بولنوب بالعکس فقهی ییلوب نحوی
 بطیان کیمسه دخی ایشیدوب سن الله تعالی به معقول دیمکد کافر اولدک دیو ینلرنده برزاع جبردر
 لکن ایکبسی دخی مذهب اولوب جدلری نزاع لفظی اولور که یکدیگرک مرادینی اکلایمندن عبارتندر
 پس اشبو نزاعی بر طرف ایتنک فقهی به نحوی و نحوی به فقهی اوکرتمه ایله حاصل اولور و فقهی
 استغفر نفس متکلم اوایوب تحتنده مستر فاعل ضمیری ایله فعل و فاعل و لفظله جلاله بحسب
 الاعراب معقول اولد یعنی و نحوی دخی فقهینک اصطلاح شرع اوزره معقول دن باب غسلده
 یاز یلان معنایی قصد ایتش اولد یعنی ییلدکلرنده اصلا نزاعه بر قالملاز و هرنه قدر دوات علیه
 ایدبقاده هر طریقده اهل دانش و دید کترهم الله تعالی الان موجود لایسه ده ان شاء الله تعالی
 قریبا مشاهده سنی درگاه ذی الکبر یادن عز شانه نیاز ایدنیکمزدانال یعنی پادشاهمز و ولی نعمتمز
 سلطان عبد المجیدخان افندیمزک عز نصره سعی همایونلری ایله تأسیس و تنظیم اولنمده اولان
 مکاتب شریفه ده از وقتده هر فنی وجه سهولته تحصیل ایدرک ککرت اوزره ینشه جک
 اهل دانش یعنی مشروعات و معقولاتی و علوم عربیه و السنه بی تحصیل ایدن افندیلرک مجلس
 مباحنه ده وظیفه جه بحثلرن استماع ایله فرحیاب اولدیفن ده مدعای فقیر جمله نزدنده
 کری کبی تبیین ایدر و مسائل تعصبیدن قوریلور و ماذلک علی الله بعز ین انتهی مانحفسه الفقیر
 صاحب المستطرف مرحوم کسب عبدک مدخلی اولد یعنی اشعارا اشبو حکایه بی یازمشدر که
 ابنای ناسدن بر رجلاک صنعت و مکسبی اولان صیاعه ده یعنی قیو بحیلقد بدحذاقت و مهارتی
 اوایوب اوهمزده اوحد زمانی ایش لکن کردش فلک ایله حالته تغیر کلوب بر توانکرز کرایکن
 فقدان اهل پرورایله مفلس در بدر اولقله بلنده اقامته عاراید و ب مفر سلطنت اولان بلدیکره

علی مزار * قد یصح الله امام الساری * شعر بنی اوفو دین است که * اذا كان الله
امام الساری فلامهرب منه * ديه رك متوكلا على الله تعالى كوفه رجوع ايمتدر (فذلک) شعر
منشود و کلام ابن ابی بر خصوص وامل ایچون کیدن کیمه نك سائق قدر الهی اولیحق البتہ قدر
استدیک بره کو تو وب سیر ایدن کیمه کندی طلب ابتدکی بره کیده مریمکدر (و بعضی بره معانی
مذکورده * اقام علی المیر وقد انجحت * مطایه وغرد حادیها * وقال اخاف عادیة للبالی *
* علی نفسی وقد القسار داهای * ومن کتبت منته بارض * فلبس یوت فی ارض سواها *
شعر بنی انشاد ایشلردر (کسرای عجم برز جهری اعدام ایلد که منطقه سنده یعنی قوشاغنده
چون کردند بره رقه جقوب ایچنده (اذا كان القدر حقاً فالحرص باطل) و (اذا كان القدر
فی الناس طاعاً فالدقة لكل احد عجز) و (اذا كان الموت لكل احد نازلاً فاطمينة لی الدنیا حق)
کلامی بحر ایدی که مفاهیمی قدر آهلی متحقق و ثابت اولدینی و قدر حرص باطلد و هیچ
فائده سی یوقدر که قدر دن زیاد بر نسته و قومه کلز و بشرده قدر و خیانت طبیعت ایه
هر کسه اعتد عجزدر و موت هر کیمه به نزول ایدیچسه دنیا به طیانق حاقندر دیمکدر (قلت)
فی الحقیقة برز جهر مشهور حکیم و اعقل ایشکه کافه اخلاق حسنه و انسانیت مأخذ اولان
کلمات مذکورده مرصع ساعت کبی یاتنده طاشیوب و کاه و بیکاه دقایقه باقوب کند و به مرشد
ایدرمش (قصه متصوفة موسی و خضر علیه السلام مذکور (و کان تحت کثر لهما)
نصند اولان کزنی ابن عباس و جعفر بن محمد رضی الله تعالی عنهم التوئدن بر لوح ایدیکه اوزرنده
(بسم الله الرحمن الرحیم عجت لمن یوقن بالقدر کیف یحزن و عجت لمن یوقن بالرزق کیف ینصب
و عجت لمن یوقن بالموت کیف یفرح و عجت لمن یوقن بالحسنات کیف یغفل و عجت لمن یعرف
الدنیا و تغلبها باهلها کیف یطمئن الیها لا اله الا الله محمد رسول الله) کلامی اولنده بسمه و آخرنده
کتابین شهادت ایلد متوش ایدی دیو تفسیر ایشلردر که مفاهیمی قدره ایمان و ایمان
ایده نك کیفیت خرنده و رزقه یعنی قسمت نه ایه کلوب زیاد و نقصان بولیه جفته موقن
اولنک کیفیت غفلته و دنیا نك زوالی و تغلبی یلن کیمه نك دنیا نك معامله اقباله اعتمادی کفته
یکان یکان تعجب ایتدم و ایدرم دیمکدر (طوطوشی سراج الملوکنده حکایت ایشلردر که اسکندریه ده
کوردیکم بوا مر غریبه تعجب ایدرم که قائم مقام نفر مذکور خدامندن بر یسی خدمتی ترکله مدت مدیده
غائب اولوب تحری اولمش ایه ده یونته مدی بوما من الايام صاحب الشرطة سی یعنی قواس
باشی یزنده بولان ضابط غایب مرقومه خارج شهرده تصادف ایلد اخذ ایدرم و قائم مقامه کتوررکن
غایب مرقوم قاجوب بر بطل قبو کوره کله خوفه بناء کند و بی بتره تارلکن اوتار یخده اسکندریه ده
ز بر زمینده سردابله و ارامش اوقیو سرداب بولمغه غایب ایچنده یورو به ركه ینه ضیادار بر بتر
اغزی کوروب اندن جفر و برده کور که او ایکنی بتر دانه قائم مقامه بولمش اولان بتردر
چقد بنی کبی قائم مقام طوتدیروب تأدیب ایدرم و غائب مرقوم بوحالنده (الفار من القضاء الغالب
کاقلب فی بد الطالب) مثل ساری ظاهر اولشدر (و بومعاده * قالوا نقیم وقد احا * ط بک
العدو ولا تفر * لانک خبر ان بقیة ولا عدائی الدهر شر * ان کنت اعلم ان غیر الله ینفع او یضر *

باب التاسع والسبعون

وینس منقوشی ب توبه و تداوت و استغفار و ارذر (جامع المستطرف من حومدیر که عبدک
و ربه توبه و حب من مرض اولدیمه دلائل کتاب و ست واجاع امت نفاظر و بر بر بنی
ایدر فلکدر و حدیث حق در و جل (و توبوا الی الله حبا اهل المؤمنین) بصله توبه به

امر و دخی قبول توبه به (وهو الذي يقبل التوبة عن عباده) قول کریمه وعد و باب رجا و نیازی
دخی (باعادی الذین اسرفوا علی انفسهم لا تقنطوا من رحمة الله ان الله یغفر الذنوب جمیعاً) نظم
جدلیله فتح پیورمشدر (قلت) یضاوی حضرت تری نص اول که کافه مؤمنینک یعنی مذنب
اولسون کر که اولسون توبه ایلد مأور یتر بنی نطقدر بونصی تفسیرده (اذلا یکاد یخلوا احد
منکم من تقریط سیمای الکف عن الشهوات) وقیل توبوا عما کتمت فملونه فی الجاهلیة فانه
وان حب الاسلام لکنه یجب التدم علیه والعزم علی الکف عنه کما یثکر (یعنی امتدن بر احد
نفر یطدن و علی الخصوص شهواتن کفه تفر یطدن خالی اولماز و اهذا تقریط مذکور دن
هر ایدره توبه لارم اولور و شهوات مباحیه دخی شامله در امتدن قیدی عصمت اوزره اولان نبی علیه
الصلاة و السلامی استغنا ایچوند (و علی تفسیر حکام جاهلینده ایشلدر کبری مناهیدن مؤمنین
مهدین مخاطبینه توبه ایلد امردر و اشبو تفسیر اوزره بر عید مشرک مسلم اولد قدده اسلامی حال
شرکنده ایشلدر بکی کافه آثامی محو ایدر ایکن توبه ایلد امر اقتضا ایدرم دیو وارد اولان سواله
اشبو سوال وارد کدر ز بر توبه فعله کلان کاهدن فی الحال توبه و خاطرنه کلدیکه ندامت و من
بعد ایشلامکه عزیمتدر اعدری یعنی اشواوح قید توبه ده لازمه دره هدیتنک اسلامی فی الحال توبه دیمک
ایسه ده ندامت مذکورده ایلد عدم عزیمه تبات اصلا مؤمندن ساقط دکلدر و اهذا ایکی معناه
توبه ایلد مؤتمرا و لمق مقتضای اسلام در دیو جواب و بر یاور (و ایکنی نصی مفسر مشار الیه (بالتجاوز
عما توبوا و القبول یمدی الی مفعول ثان بمن وعن لتضمنه معنی الاخذ و الاثابة) دیو تفسیر ایدوب
(اوچینی قصده واقع (اسرفوا) امر بنی افراطوا فی الجنایة علیها بالاسراف فی المعاصی (واضافة
العباد تخصیصه بالمؤمنین علی ما هو عرف القرآن) ایلد (ولا تقنطوا) نه بنی دخی (لا تأیسوا
من مغفرتة اولاً و تفضله ثانیاً) ایلد (و جیم) قید بنی (عفو اولو بعد بعد) دیو تفسیر و اصول اوزره
توجیه ایدوب (الذنوب) لفظی اطلاق اوزره شرکه دخی شامل ایه ده چونکه ابات قرآنی
بر بر بنی مفسر اولمغه شرک مستغنا اولدیمه (ان الله لا یغفر ان یشرک به الیه) دلالت ایدر
دیوب (و ما عدا الشرک اولان ذنوبک مغفرتنه توبه شرط اولدیمه ذاهب اولان اهل اعترالی
یعنی قول صاحب الکشاف (وتفید به بالتوبة خلاف الظاهر) دیو محققانه رد و ترتیف ایشلدر
و مشار الیه عرف حضرت قرانده عباد ذات مقدس ذی کبر یادن عبارت اولان یاه مشکله و نون
نعمتیم عبادی و عبادنا کبی زده کی مضاف اوله عباد مؤمن دیکل اولور لکن عرف لغته اضافت
مذکورده مضافی مؤمن ایلد تخصیص ایتز ز بر کافه خلایق خالق تعالیه قولر و قبضه قدر تنده
مخبر در دیمشدر (وقلت ایضاً) بعضی علماء عظام توبه بی احوال مذمومه دن احوال محمودیه
اتقالدر دیو تفریف (و بعضی بر کیمه کاهه ندامت و معصیت حالیه بی ترک برله مستقبلده
عود ایتمامک یعنی ترک ایلدیک کاهه کله جک زمانلرده دو نمانکه یعنی ایشلامکه عزم و قصد در
دیوب (و بعضی بر دخی توبه نیت و فعلاً کاهلری ترک و كذلك نیت و فعلاً طاعتد اقبال و توجه در
دیو تفریف ایشلدر در (و فاضل بر کوی طریقت کابنده توبه بی حق تعالیه تعظیماً و عقابندن
خوفا معصیت و کاهی قصد دن رجوع یعنی من بعد ایشلامکه عزیمتدر دیو تفریف ایشلدر
(و رساله فشری قدس سره ده یازر که توبه اولی توبه و اوسطی ایه و آخری اوبه ناملریله
اوج قسمه منقسمدر ایدرم بر کیمه خوف عقوبتدن نائب اولور سه صاحب توبه در و ثوابی
طالب اوله رق نائب اولور سه صاحب انابه در و امر الهی به امثالاً نائب اولور سه صاحب اوبه
یعنی رجوع صاحبدر (و دخی توبه (توبوا الی الله الیه) و (توبوا الی الله توبه بصوحا) امر
الهیسی موجبیه علی الفور یعنی کاه عقبنده فرضدر و توبه به متعلق طریقت مذکورده بعض احادیث

شریفه دخی تحریر اولمشدر (لکن ذکر اولان ندر یقات توبه نیک بعضنده اشارت اولندیغی
اوزره توبه یالکن اسان ایله اولوب قلبه دخی صمیمی ندامت شرط در اگر یالکن لسان استغفار
اولوب قلبه ندامت اولسه اوله اولان توبه واستغفار کذب و مصیبت اولمقله کا دخی توبه
واجب اولور حتی وایله معروفه رابعه العدویه تواضعا بزم اشوتوبه به مزدخی توبه اخرا به محتاجدر
دیو قلبه ندامت یولمیان توبه نیک عدم اعتبارینه اشارت ایشدر قدس سرها (بو فقیرک
بغری مصححی وین (سعد توبه که که کرم صیخ بسکه دراکه مددیم ایله ندامت ایدرک استغفار)
یعنی معنای مذکوره تصادف ایشدر (و ذوالجناحین علی ظاهر و علم باطن الشیخ عبدالغنی الحنفی
التقی بندنی القادری النابلسی قدس سره الفیض الرجائی نام اثر فاخرنده اشوتوبه
خصوصی ولی الله تعالی بقی ضمیمه رعنا تحقیق ایملکه خدمه لاخوان المؤمنین مجتلا و ملخصا قل
فتیرا به ترجمه اولوب بویله درج اولمشدر اشارتیه قدس سره دیرک (کناعدن معصومه اواق
انجیق انبیاء عظام علیهم السلام ایله ملائکه کرامه مخصوص وایشانک ماعد الزنده معصوم
اولوب مصدر فعل معصیتدر حتی اصحاب ایمان یقینی اصحابی اولان اولیاء الله ده دخی اشوتوبه
شرط دکلدر لکی انحر محظوظدر ویر حفظک معناسی کندولندن صدوری جائز اولان ذنب
حین صدورنده ایدر کندولرینه مضر و شوم اولماق دیمک اولوب یوقصد انلردن ذنب اصلا
صادر اولماز دیمک دکلدر واکر حفظک معناسی بویله دیمک اولسه بعینه معصوملردر دیمک
اولور یعنی حفظ عصمت مرادف اولور بویله ایهه بوجه محرر شان و خاصه انبیا و ملائکه در
علیهم السلام و معصوم اولسلر نی ایله ولی پردرجه ده اولق لازم اولور و بولیم ایهه خلاف نص
و شرعدر (سؤال) و علی هذا بویله پرسؤال وارد اولور شویله که اگر ولی دن کاهک صدوری
جائز و واقع اولسه ولی ایله سائر اهل فسق مساوی اولور (جواب) اشوتوبه اعتراضک جوابنده
دیرک صدور کاهله ولی فاسقه مساوی اولدیغی مسلم دکلدر زیرا ولی توبه به نصوحه مظهردر
شویله که اهل الله کرام چونکه عدم عصمتلرینه بناء کندولردن کاه صادر اولدقده کندولرینه
معصیت سببیه شدت و تحجب کار و حجب شهوده رجوعلرینه بینه ندامت واستغفار لایزال
ندامت و توبه صمیمیه ایهه (التائب من الذنب کما اذا نزل) و (ما علم الله من عبد ندامه علی
ذنب الا غفرله قبل ان یتغفر منه) و (اواخطأ ثم یتوب فلیغ الله له الذنوب و یتوب الله علیه) (احادیث
شریفه سی دلالتلرینه مظهر عن الذنوب اولمقله درجه عرفان و کمالرینه رجوع ایدر
(واما اهل غفلت عصمت الله تعالی منها آمین بر مصیبت وریطه ستمه دوشد کمرنده محابری و غفلتلی
تزیل و نکات ایدر و مرآت نور شهودلی یوقدر که اکامر اجتهله کاهلرینک فحینی کوروب صمیمی
بشیمان اولور و توبه ایدر و کاهیمه توبه به نیجه زماند نصکره موفق اولور و نعوذ بالله کاهیمه
توبه به موفق اولمقله درق کو چوب ذنبلر به مواخذ اولور و ذکر اولسان حال اولیاء کرامی
سویحی حضرت ترینت جامع صغیرنده اخراج ایلدیکی (خیارکم کل مفتن تواب) حدیث شریفی
تأیید ایدر که شراح حدیث بیانجه مآلی امثک خبر اوسوی هر برحق تعالیانک ذنبله امتحان ایدوب
ذنبدن بهد توبه به نیجه عودتند نصکره توبه ایدن معتقددر دیمک اولوب و اصحاب ایمان کامل
حقق اولان اولیاء کرام ایهه خیار امتدن اولدقلرنده استیاده یوقدر و لهذا اتیان ذنوبدن حفظ
کندولرینه شرط اولوب ذنوبک شوم و ضررندن توبه صمیمیلر سیبیله محفوظ اولمقلر
معناسی مین و اشوتوبه درن دخی عوام ناس ایله خواص ناس میانده فرق حاصل اولور لکن
مدار مغفرت و طهارت ذنب عات الهیه اوزره توبه خالصه در اگر فسخه نادم بری اشوتوبه

مستطرفک فوق در رسده مصرده بیزره رقص سکرانک استغفار از ان صبحدر و اش سکرانک
زمان ذکر و سیر و سلوک ایله حاصل اوله کلان رقت قلب و حب الهی و ندامت قلبیه برآنده
کله ربک رجال اولیاء کرام دائره سده داخل اولدیغی منقبه نیک ترجیسی سبقت ایشدر و ما ذلک
علی الله بهیز (و عصمت انبیاء علیه السلامه شرط اولدیغی کی اولیاده شرط اولماذیفته متعلق
اقوال مفصله معادله ها غوث اعظم عبد القادر اکبیلانی قدس سره نیک غنیه نام کتاب شریفیه
شیخ اکبر قدس سره نیک المحکم المربوط نام رساله سلوکیه سنده محرر در (وجتید بغدادی
قدس سره درن عارف بالله عصیان ایدر می دیوسوال اولدقده جوابنده (و کان امر الله قدرامه دورا)
آیت کریمه سنی قرائت ایشدر که یودخی تأیید مدعی ایدر (وینف نابلسی مشارائیه قدس سره
(بین العلماء معروف اولان ذلک بری اعظم مشایخ طریقت علیه صدیقه و مرتضویه دن ابو یزید
بسطامی قدس سره نیک (سزلر بر کیمه بی هولده باغدش قورار حالدیه و طور مش کورر سکر مجرد
اول خارق عاده حاشه مقرر اولوب دفعه کرامته حمل ایتیک تا کانی اوامر و نواهی الهیه
عند نده نه کیفیتده در بندیکه و تحقیق ایتیکه کلانک مفهومی اول کیمه بی معصوم یعنی
اصلا کندولرینه معاصی صدور ایتیز و یا خود معاصی وذنوبه و قوعدن محفوظ بولماذیفته زعم
ایدوب بویله جه معنی ویرمشدر لکن معنای کلام بسطامی ذات مومی الیهک ذاهب اولدیغی کی
اولوب بلکه قواعد مطابق اوله رقی معناسی (سز هوازه طورن کیمه بلاتوبه مصر اوله رقی
ترك امر الهی و فعل نهی ربانی ایدر می بو خصوصه مطلع اولدقده نیک حال ظاهرینه اندامیک
دیمک اولدیغی ستر اولان اقوالدن مستبندر و الحال که اصرار افعال قلبیه دندر یعنی درون
احوالندن اولان نیت و عزم و قصد دیمک اولمقله مجرد ظاهرا فعل معصیه دوامدن باطن خالی
بیلیمز یعنی دوام ظاهر می حال باطنه یعنی امور قلبیه دن اولان توبه و ندامت هر فعل قبیحک عقبنده
بولیمه جفته برهان اوله مز شویله که مثلا انسان برکونده برکاهی بوزکره ایشلوب و هر برنده من
بعد ایشله مامک معناسه توبه و صمیمی ندامت ایلدکده او کاهلر اصرار و ریطه ستمن چقار
واما سده ده بردفعه اجرا ایلدیکی معصیه ذکر اولسان توبه صمیمیه بی اینترایسه اول معصیه
مصر اولق لازم کلوب خلاصه مراد بسطامی قدس سره ذکر اولسان معنی اولدیغی اصول
شرعیه دن مستفاد در (و علی مظالمه بسطامی قدس سره نیک ذکر اولان قوائیک معنای اقرب
(اگر سز بر بخی هوازه ربع ایتش کورر سکرانک بو حال خارق العاده سنده مقرر اولمقله نا که
امر و نهی الهی به و باری تعالیانک صفات مقدسه سی و اسماء حسنا سی و تجلیات الهیه و اطوار
نبوت و رسالت و ولایت معانیلرینه و حقایق کائنات ملکیه و ملکوتیه به عالم اولدیغی بتدیکه اگر
امور مذکوره به جهلی سز ظاهر اولور سده اول رجل اولیاء کرامدن اولدیغی ادعا ایدر ایهه
اعتماد ایتیک (فلت) زیرا (ما اتخذ الله جاهلا ولیا) خبر شریفی منظوم تبحر جاهل ولی اوله ملکن
عالم اولق اصطلاحات علوم مدونه بی تعالیانک دکلدر یعنی امی اولدیغی حالدیه بطریق الالهام
حقایق امور مذکوره به عارف و بو وجهله ارشاده قادر اولور که خبر مذکورک اخری اولان
(واواخذ الله) بونی مفید در و خبر مذکورک معهودی باری تعالی جاهلی ولی اتخاذ ایلز اگر
اتخاذ ایدر سده علوم حقایق اکا حدس طریقه بقبضه تعالی معلوم اولور دیمک در و ذکر
اولان جاهلدن اگر انکار شریعت و اعتقاد باطل کی بر حات ظهور ایتیز اعتقاد اهل سنت
اوزره ایهه فعل مذکور ی یا کرامت و یامعونه در و اما منکر و کافر و ملحد اولدیغی ظاهر اولور سده
اکامر اولوب استدر اجدردیک که ختم نبوت علیه الصلاه و السلامی و قرآنی منکر اولان بعض

على الماضي من الذنوب التدامة والفروض الاعادة ورد المظالم واستحلال الحصوص وان تعزم
على ان لا تعود وان تربي نفسك في طاعة الله كاريته في المعصية (يعني عمر رضي الله تعالى عنه)
توبه نه در ديوسؤال اولد فقه توبه التي شئني جمع ايدر كه ذنوب دن كچه مشرندامت وفر نضى اعاده
ومظالمى رد وخصوم ايله استحلال وذنبة عود اتمامك عزم ونفسكي مصبته نيجه توبه ايندك
يعنى بسلك وسونردك ايسه طاعتد دخی نفسكي اويله جه توبه ايتكدن عبارتدر ديمشدر
(ويته يضاوى) (وهو الذى يقبل التوبة عن عباده) نص جليلي تفسيرينه . دخی معنای
توبه ده على رضى الله تعالى عنه دن بوروايتي دخی بازمشدر (عن على رضى الله تعالى عنه
هي تقع على ستة معان على الماضي من الذنوب التدامة ولتضييع الفرائض الاعادة ورد المظالم
واذابة النفس في الطاعة كاريته في المعصية واذقتها مرارة الطاعة كما اذقتها حلاوة
المعصية والنبكا بدل كل ضحك ضحكته (قلت) بك وجود عرفان وكال اولان فاروق وخبر
كركارك اشو روايتلى خاطر فقير (قد باره كيمسي عمر ديمش كيمسي الف) (جله نك
مقصودى رما روايت مختلف) مطلع قديم بلاغت اشرفي نك كبر ايتشدر (رضى الله عن جميع
الال) (وعن الصحب مانلا لال) وعن ابى هريره رضى الله تعالى عنه سمعت رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم يقول والله انى لاستغفر الله واتوب اليه في اليوم اكثر من سبعين مرة رواه
البخارى (قلت) على بيانجه يتشدن مرار كترتد وعرب عر بامياننده سبعين كثرث موقعده
مستعلا برو عر حسانجه سيعينه بهض خصايص واردر اهل فلك «عابيدر» وعن ابى موسى
عبدالله بن قيس الاشعري رضى الله تعالى عنه عن النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال ان
انتهى يسطر به بالليل ليتوب مسي النهار ويسطر به بالنهار ليتوب مسي الليل حتى تطلع الشمس
من مغربها رواه مسلم (قلت) غير مرة واحدة بيان اولان بيان علما اوزره يددن مراد قدرت
انتهى ديوبو حديثه تعقيب توبه به وعلامت قبامت اولديغي سنت ديكرده مابين اولان آفتابك
مغربدن طلوعنه صراحت اوله رق حديث آيده مصرح اولديغي اوزره قيامته قدر باب توبه نك
مفتوح اولد بغنه دخی اشارت واردر (وعن ابى سعيد الخدرى رضى الله تعالى عنه
ان نبي الله صلى الله تعالى عليه وسلم قال فممن كان قبلكم رجل قتل تسعة وتسعين نفسا فسأل عن
اعماله الا ارض فدل على راهب فاتاه فقال له انه قتل تسعة وتسعين نفسا فهل له من توبة فقال لا فقلته
وكلمه مائة ثم سأل عن اعماله الا ارض فدل على عالم فقل له انه قتل مائة نفس فهل له من توبة
فقال نعم ومن يحول بينه وبين التوبة انطلق الى ارض كذا وكذا فان انا سابعبدون الله تعالى فاعبد الله
معهم ولا ترجع الى ارضك فانها ارض سوء فانطلق حتى اذا نصف الطريق اتاه ملك الموت
فاخصم فيه ملائكة الرحمة وملائكة العذاب فقالت ملائكة الرحمة جاء تابا مقبلا بقلبه الى الله
تعالى وقالت ملائكة العذاب انه لم يعمل خيرا قط فاناهم ملك الموت في صورة آدمي فجعلوه بينهم
فقال قبسوا ما بين الارضين قالوا ايها اذى فهو له ففاسوا فوجدوه اذى الى الارض التي اراد
فقبضته ملائكة الرحمة (قلت) مؤلف مرحوم ديكره اشو حديث اهل حديث عندده متفق
عليه او بولكن صحيح بخارى ومسلحه (ففاسوا) دنصكره (فكان الى اقربة الصالحة اذى
شبر جعل من اهلها) عبارة سنده واقعدر (اشو حديثه اولان قصه عهد بني اسرائيلده
اولد فقه السحاب كرام خط با سزدن اول تعبيرى دخی دالدر ومقادى شراح بيانجه (سزدن
اولد كيمسي بغير حق طغيان طغوز نفس قتل ايتكده اشو بيوك كاهلردن توبه آتازد معنوى
خبر ده سنده ديوبو سنده اولد سنده ديوبو سنده ديوبو سنده ديوبو سنده ديوبو
توبه نه در ديوسؤال اولد فقه توبه التي شئني جمع ايدر كه ذنوب دن كچه مشرندامت وفر نضى اعاده

وارميدرديو صور يحق في الحقيقة جناب مذكوره لجسيمه اولد يفتدن راهب توبه سى مقبول
اولد ديمشك قائل مرقوم غضب ايدوب راهبى دخی قتل ايله يوزى نك بيلد نصكره ديكر عالم
ارامنه كيدر و برعالمه دلالت ايدرل واروب كذلك يوز قتل توبه سى قبولى سؤالده عالم مشار اليه
نعم قرن قبول اولد و اوجاقى ايله توبه پيشه كيم حلول ايدر لكن سن شو وصفده و طرفده اولان
ارضه هجرت وانتقال ايله كه انده حق تعالى به عبادت ايدر برا انسان واردر انلر ايله حقه
عبادت قبل ذرا قتل نفس اينديكك ارض ارض سوء در من بعد اورايه دوغمه ديوبو نصيحت
وارشاد ايدر رجل مرقوم دخی در حال دلالت ايلديكي محله سبرو حركت ايدوب و بولى يارب له دقده
اجلى كلكله ملك الموت حضر تلى ياتنه كلوب روحنى قبضد نصكره موتايه موكل اولان رحمت
وعذاب فرشته لى ميانلرنده اقتضاي مأمور يله منازعه صورنى وقوع بو اور شويله كه ملائكة
رحمت اشو رجل بارى تعالى ونقدس دركاه مغفرته قلبا نائب اوله رق اقبال وتوجه ايندى
ديوبو وملائكة عذاب دخی رجل مرقومك مقدما عمل خيرى وقوعه كلى بزمأ مور يترى اجرا
ايدر ديدك كرينه مقارن بحكمته تعالى ملك الموت حضر تلى صورت آدمي به تمثل ايله ظهور
ايدوب وحكم اولوب ونعش رجلى ينلرينه قوبوب بورادن متوفانك چيقديغي و طنى ارضيله
قصد اينديكي محلك ارضنى قياس ومساحه ايدك فتنى طرفه يقين ايسه اول جانبك اهلتنددر
ديككله بو حكمه راضى اولديلر ومساحه ايلدك كرينده قصد اينديكي ارض صلحا به اقرب دوشمكده
ملائكة رحمت دعشنى قبض ايلديلر ديمكدر (ويته بعض شراح بيانجه اشو حديث شريفده بحكمته
سبحانه ارضده صلاحا وفسادا انسانه تاثير اولديفته وحسن قرينده اسرار كونا كون بولنديفته
وعمل خير ايمانندن جزه اولديفته ودخی لدى الأمل نيجه اطيقة غيبه به وبلاغته اشارت وصراحت
اولديغي ظاهر ومنازعه ملائكة دن دخی حكمت تعليم عباد باهردر (وعن ابى نعيمه ديمش التون
وقح الجيم عمران بن حصين الخراي رضى الله تعالى عنهما ان امرأه من جهينة اتت رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم وهى حبلى من الزنا فقالت والله يا رسول الله اصبت حدا فاقه على فدعا
نبي الله صلى الله تعالى عليه وسلم فشدت عليها ثيابها ثم امر بها فرجحت ثم صلى عليها فقال له عمر
يا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم قد زنت قال اقتديت توبة اوقسمت بين سبعين من اهل المدينة لو سمعتم
وهل وجدت افضل من ان جادت بنفسها الله عز وجل) مؤلف مرحوم بو حديث مسلم روايتي
اولديغي بازمشدر شراح بيانجه عمر رضى الله تعالى عنه عهدي سعادته ابتدا واقع اولان حد زنا
حد مذكور اولقه حكم صلاة جنازه زانية وزانى مرحومدر سؤال دن لاغير ودخی بو حديث
حد شرعى توبه يرينه كيديكي مينددر (محكدر كه ابو قبل ايله مكنى تيهان كه تمار يعنى بايع
نمرايدى بركون بر حسن اخاتون خرما اشتراسيجون تيهانه واردرى تيهان مفتون بجالى اولوب
خاتونه اشو كورديكك تمرد اولوب لكن او طه مده اجودى واردر كل كوستريم ديوبو خاتون ايله
او طه به جيقوب در آغوش ايله بوس ايلدى خاتون عفيفه حق تعالى دن قورق ديمشك التي چكوب
وبوفعل ناهموار يته ندامت يله فى الحال رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم اخنديكك حضور
مرحمت ظهورل يته يوز سوروب سوء صنع مذكور بنى عرض ايله استغفار ايلدى وتوبه واستغفار
قر بن قبول الهى اولديغنى مابين (والذين اذا فعلوا فاحشة او ظلموا انفسهم ذكروا الله فاستغفروا
اذنوبهم ومن يغفر الذنوب الا الله الابه) آيت كريمه سى نازل اولمشدر (قلت) مؤلف مرحومك
نخر ريجه سبب نزول آيت مكرمه مذكوره بالخصوص ابو قبل رضى الله تعالى عنه فعل وندامت
مذكوره سبب يوبيله ايكن نص جليلده اسمى وكيفيت ذنب تصریح يورولوب بلكه الفاظ
مبهم عموم وذنوب مطلق وخطاب عام ايله نازل اولمشدر اشته بود دخی كرك قرأنده وكرك حديثه

يوجب وعقاب اهل جنيته بر اسلوب احسن من محو و بذر كه كاهكاران عدو د عوبى يوزينه
اوريله رقى ميان ناسده مفتضح اولماز وبواسلوب بر ناديب تير تاثير و بر حكمة بالغه مرحت بتشير در كه
نجه افلاطونى نجم نشين حيرت ايدر فليحفظ (وعن ابى نصره رضى الله تعالى عنه قال لهيت
مولى لاني بكر فقلت له اسمعت من ابى بكر شيئا قال نعم سمعته يقول قال رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم ما امر من استغفر واوعاد في اليوم سبعين مرة (قلت) اشو حديث شريعى
قال فقير ايله نقلى آتى تفسيره يضاوى دخی ذکر ايلشدر وحديث مذکور و بايد كتاب شيخ تاليسيدن
فقره نقل ايلديكي معنای اصراى دخی تايد ايدر (قال البيضاوى في تفسير قوله تعالى (والذين
اذا فعلوا فاحشة) فعلة بالغف في القبح كازنا (او ظلموا انفسهم) بان اذنبوا اى ذنب كان وقبل
الفاحشة الكبيرة وظلم النفس الصغيرة ولعل الفاحشة ما تعدي وظلم النفس مالبس كذلك
(ذكروا الله) تذكروا وعبيده او حكمه او حقه العظيم (فاستغفروا لذنوبهم) بالندم والتوبة
(ومن يغفر الذنوب الا الله) استغفاهم بمعنى النفي معترض بين المعطوفين والمراد به وصفه تعالى
بصفة الرحمة وعموم المغفرة والحث على الاستغفار والوعيد بقبول التوبة (ولم يصروا على ما فعلوا)
ولم يقيموا على ذنوبهم لقوله عليه الصلاة والسلام ما امر من استغفر وان عاد في اليوم سبعين
مرة (وهم يعلمون) حال من يصروا اى ولم يصروا على قبح فعلهم عالين به (اولئك جزاؤهم
مغفرة من ربهم وجنات تجري من تحتها الانهار خالدين فيها) خير للذين ان ابتدأت به وجلة
مستأنفة مينة لما قبلها ان عطفت او على الذين يتفقون ولا يلزم من اعداد الجنة المتقين والذين
جزاؤهم ان لا يدخلها غيرهم كما لا يلزم من اعداد النار للكافرين جزاؤهم ان لا يدخلها
غيرهم وتكبر جنات على الاول يدل على ان حالهم ادون من المتقين الموصوفين بتلك الصفات
المذكورة في الآية المقدمة وكفاك فارقا بين القليلين انه فصل آيتهم بان بين انهم محسنون
مستوجبون بحجة الله وذلك لانهم حافظوا على حدود الشرع وتحفظوا الى التخصيص بمكارمه
وفصل آية هؤلاء بقوله (ونعم اجر العاملين) لان المتدارك لتقصيره كالعامل لتحصيل بعض
ما فوت على نفسه وكما بين المحسن والمتدارك والمحبوب والاجير ولعل تبدل لفظ الجزاء بالاجر
لهذه النكتة والتخصيص بالمدح محذوف تقديره ونعم اجر العاملين ذلك بمعنى المغفرة والجنات
(قلت) علامه يضاوى فاحشة بى قبحه اولان كاهدر زنا آسا وظلم نفس مطلقا كاهدر
(وعلى قول فاحشة كبيرة وظلم نفس صغيرة در ديمشدر) ورأى اوزره فاحشة آخرة تعدي
وتجاوز ايدن كاه وظلم نفس آخرة تعديسى او محبوب كاهكار كندو اوزرينه اولان كاهيدر (وذنوب
عقده حق تعالى ذكرى مجاز حذفي طريقه وعيد وعذابى ويا حكيمى ذكر در ويا خود حق
عظمتى ذكر در كه شامل ذكر الله در (ومشار البهك) بالندم التوبة (قولى استغفار ذنوبه
مذنبك بالكر دليله استغفر الله ديمسى كافى او محبوب افعال قليبه دن اولان ندامت لازم اولديغى ميندر
ولا يلزم من اعداد الجنة الخ قولى صاحب الكشاف في رد در كه زنجشري جنت بالكز متقين وتايين ايجون
آماده قبلتوب مصرين ايجون انده بر بوقدر ديمشدر و (كما يلزم من اعداد النار الخ قولى
زنجشري بى الزام در فتأمل) (وعن اسماء ابن الحكم الغزاري قال سمعت عليا يقول انى كنت
رجلا اذا سمعت من رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حديثا يفتنى الله بما يشاء واذا حدثني
احد من اصحابه استخفته فاذا خلف لي صدقته وانه حدثني ابو بكر وصدق ابو بكر انه سمع رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم يقول ما من عبد مسلم بذنبا فيحسن الوضوء ثم يقوم فيصلى
ثم يستغفر الله الاغفر له (وروى في الصحيح عن ابى هريرة رضى الله تعالى عنه قال سمعت رسول الله

عبدى ان له ربا يغفر الذنوب وبأحبه فغفر له فكث ماشاء ثم عمل ذنبا آخر فقبل اذنب ذنبا فاعفروا
قال فقال له ربه علم عبدى ان له ربا يغفر الذنوب وبأحبه فغفر له فكث ماشاء ثم اذنب ذنبا فاعفروا
فقال له ربه علم عبدى ان له ربا يغفر الذنوب وبأحبه فغفر له فكث ماشاء ثم اذنب ذنبا آخر فقبل
اذنب ذنبا فاعفروا قال فقال له ربه علم عبدى ان له ربا يغفر الذنوب وبأحبه فغفر له فكث ماشاء
فليفعل ما يشاء (قلت) بعض اهل علم اشو حديث شريفه كذا معنسى مفيد برامير ايله هر ذنبه
توبه تعقيب اولند بجه در باى عفو الهى اى نحو ايدر ما لى افاده ممكن ايكى بوندن عدول ايله تكرار
عبارة لفظا دخی توبه د نصكره ذنب قبول توبه ديكره منافى اولم يفتى تا كيد ايجون اولمى بختلدر
ديمشدر و بوحديث بخارى بالاده مشوق كلك فقير اولان (بخاركم كل مفتن الحديث) حديثنى
دخی موبددر (پس حال يوبه ايكى بعض غفله دن اكثر يا مسموع اولان اشو بوزعم هم متكر
وهم باب جزه در غريب جابر يعنى دير كه هنگام شب ايدر فلان بيوك كاهدن توبه ايدهم زيرا
نفسمدن آمين دكلم كه ينه او توبه ايدهم حكيم كناهى ارتكاب ايدم جك او اورم وتوبه ايسه
بر كره اجرا او اندقد نصكره اصلا بوزلماز دبوب توبه بى بوزنه على زعمه منزله شر كه تنزيل ايدر
والعبادة تعالى بواعتقاد ايسه جهل داعيه سبله بر نوع اغفال ابايس ونفس در كه بيجاره بى
مغفرتدن دور ايدر لكن مرد موفق در ايتله طور اندقد بر منطوق حديث مذکور وسخ عصيانى
صا بون توبه معرفه ايله بعد التذهير حسب البشر به ينه عاضى او اورسه كذلك نائب او اورم جرا
واثم واستغفار اول ايله ثائق وثالث ورابع الى حالة الفرغ و وقوع بولان كاه وتوبه لى حكيمه
اصلا فرقلوى اولم يفتى بياور و واقعا توبه بى بوزمق مرتبه كفرده اولم يفتى بيله رى بوزمافه
همت عزيمت صارقه اولفله اشو عزيمتى وقايه كال ايمان دن اولم يفتى دخی شبهه بوقدر
(فتاده رضى الله تعالى عنه) اى اخوان مؤمنين حضرت قرآن سيزى داه علتلى بكن دن دوا
وشفا كز اوزرينه دلالت وارشاد ايدر اما در ديكر ذنوب ودوا كز دخی استغفار در ديمشدر
(قلت) مفادى كتاب كريمه استغفار باعث مغفرت ذنوبى ميندر ديمشدر (على بن ابى طالب
رضى الله تعالى عنه بركون) شول مرده تعجب اولندركه ياننده كلمه نجات اولديغى حاله هالك
اوله ديمش ايدى يا امام كلمه نجات نه در دبو سؤال اولندقد (الاستغفار) دبو جواب بر مشدر
(وقال رسول الله صلى الله تعالى عليه) (من قال عشرا حين يصبح وعشرا حين يمسي استغفر الله
الذى لا اله الا هو الى اليوم واتوب اليه غفرت له ذنوبه فان كان مثل رمل عالج ومن قال سبحانك
خلعت نفسى وعلمت سوء فاعفروا فانه لا يغفر الذنوب الا انت غفرت له ذنوبه وان كانت مثل
دب النمل) (قلت) عالج لملك كسر يله بر به ده قومى زياده چوق اولان برك آيدى ز
اشو خبرى مؤلف مرحوم يعنى جامع المستطرف منقول منه ذكرا يمدى بحالده خبر بياشدر
وجامع صغيره (من قال سبحان الله العظيم وبحمده غرست له نخلة في الجنة) ايله (من قال
سبحان الله وبحمده في كل يوم مائة مرة حطت خطاياها وان كانت مثل زبد البحر) حديثى
وسيا بخارى ومسلكت تخريج ايلديكرى (كلتان خفيفتان ثقلتان في الميزان حبيبتان الى الرحمن
سبحان الله وبحمده سبحان الله العظيم) و (وكلتان احداهما ليس لهما نهاية دون العرش
والاخرى تملأ بين السماء والارض لا اله الا الله والله اكبر) ودخى (كلمات الفرج لا اله الا الله الحليم
الكريم لا اله الا الله العلى العظيم لا اله الا الله رب السموات السبع ورب العرش الكريم) ودخى
(كلمات من ذكرهن مائة در كل صلاة الله اكبر سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله وحده لا شريك له
ولا حول ولا قوة الا بالله لو كانت خطاياها مثل زبد البحر لمحتهن) ودخى (كلمات من قالهن عند
وفاته دخل الجنة لا اله الا الله الحكيم الكريم ثلاثا الحمد لله رب العالمين ثلاثا تبارك الذى بيده الملك

یعنی و عیبت و هو علی کل شیء قدیر) و دخی (کلمات لا یتکلم بهن احد فی مجلس عند فراغه ثلاث مرات الا کفر بهن عنه و لا یقولهن فی مجلس خبر و مجلس ذکر الا ختم الله بهن علیه کما یختم بالخاتم علی الصخرة سبحانک اللهم و محمدک لا اله الا انت استغفرک و اتوب الیک) احادیث شریفه سی مضبوط قلم سبوطی فاضل محدثی که جمله سی تسبیح و ده لیلک فضیلت و عقب صلوات مکتوبه ده روز کره اوقونه جی (سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله الخ) تسبیح مذکور بعد آیه الکرسی او تو زواج کره (سبحان الله) (الحمد لله) (الله اکبر) و بعده بر کره (لا اله الا الله و حده لا شریک له له الملك وله الحمد و هو علی کل شیء قدیر) ترتیب و عدد دهنده بروجه اجساع بین المسلمین اوقونه عقد و مواظبت اولان تسبیح و تحمید و تذکیر اصولجه مابین اولاد بی و ارسته اشمار در و روز کره قیدی کتردن کتابه در روز عدد رکعات کی تحدید ایچون دکلدر که یوزدن زیاده قیلیمه و یوصورنده فضائل اعمالدن اوله رق یوزدن زیاده ذکر ایدن دخی اجر مذکور نائل او اور و صحیحین حدیثنده اولان خفت و ثقلت عملک قلیل و ثوابک کثیر اولدیفنی بیان اولدیفنی دخی شراح ذکر اینشدر در و (حیبتان) محبوبتان معنایه اولوب و بوندن مراد فائز لیلک محبوب اولسیدر (ابوعبد الرزاق حضرت نوری دیر که اگر کردن بشریتکده قطرات باران وز بد بحر عمان عدد لیلجه ذنوب اوسه اشبو استغفار آتی ایله استغفار ایدرسک اودنوب سندن محو او انور و استغفار دخی بودر (المهراقی استغفرک من کل ما تبیت الیک منه ثم عدت فیه و استغفرک من کل ما وعدتک من نفسی ثم اوف لک به و استغفرک من کل عمل اردت به وجهک فخالطه عبرک و استغفرک من کل نعمت انعمت علی فاستغفرت بها علی معصیتک) (یقول الله عز وجل للملائکه و یح ابن آدم یدنب الذنب ثم یستغفرنی فاغفر له ثم یدنب الذنب فاستغفرنی فاغفر له و یح لاهو یرک الذنب من مخفی و لاهو یبأس منی اشهدکم باملائکتی انی غفرت له) (قلت) اشبو اثری مؤلف مرحوم یو یله جه نقل اینشدر و هر چند کلماتی حدیث قدسی طریقه سنده ایسه ده احادیث قدسیه زده اولدیفنی کی روایتی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلمه اسناد اولدیفنی تصریح ایتماشدر و الله اعلم و عباره سنده کلمه مرحله ملائکه کرامه خطابا (ابن آدم کاه ایدر و عقبنده استغفار ایتمکده مظهر مغفرت او اور و بعده بنه کاه و استغفار ایدوب کذلک مظهر غفران الهی اولور و اکا آجنور که نه خوف آلهی ایله کاهی ترک اینشدر و نه حق تعالی ک مغفرتدن مأیوس اولشدر یو یله ایکن غرقاب دریای وسیع رحمت آلهیه اولدیفنه ملائکه کرام اشهاد اولمش اولدیفنی مستفاد در (بشر بن الحارث حضرت نوری دیر که بکالغ و واصل اولدی که حق تعالی ک قول بر خطیبه ایشلد کده باری تعالی و تقدس اوقوله و کل اولان ملکوره و حی پیور که بعد اخطاء کا یدی ساعت مقداری رفق ایدر اگر مدت مذکور غایبه قدر استغفار ایدرسه دفتر سبانه یازمیدر و اگر استغفار ایتمزه یازه ل * نکته * موسی علیه السلام زماننده بنی اسرائیلدن باران منقطع اولفله نبات محرق و حیوان هلاک اولدی موسی علیه السلام اشبو درده متدارک درمان وجوبنده آب احسان اوله رق نسل انبیاء علیهم السلامدن یشمش ذاتی معیت عالیله بنه آلوب حق تعالی دن استغاثه ایچون صحرايه چقدیلر و دست نیازین خضوع و خشوع ایله برداشته درگاه اجانبکه رب عزت و ذبح قرائین ایله عبادت و تقرب پرله نذللا اوج کون دوع دیده ل به صحرائی دریا ایدرک طلب رحمت اینشدر ایسه ده اثر اجابت ظهور یله یو کید اثر مستغفینه بحکمته سبحانه بر قطره دخی غیث آفتندی پس موسی علیه السلام متاجانه آغاز یله آلهی ذات مقدسک دعا یله امر و استجابت ایله وعد پیورمشکن دعا ایلدک قبولی تاخیر ایلدک و قوللر یکن فاقه و حاجت و ذلندن حالاری نه کونه اولدیفنی عملک محبطدر دیو احسان

اجانبه منتظر اولدقده قبل حق تعالی دن موسی علیه السلامه خطابا بنی اسرائیلدن بهضیلرینک غداسی حرام و بعضنک زبانی غیث و نغمیه مبسوط اوله رق اوزرل بنه غضب نازندر و الحال که من ابلره رحمت الهیه طلبنده سن موضع رحمت ایله موضع عذاب نه کیفیتله اجتماع ایدر مفهومنده و حی الهی زول ایدیچک موسی علیه السلام بنه منا جاتنده یارب مغضوب بین کجلیابه بیان پیورلسون تا که میانزدن اخراج ایدر لم دیو نیاز ایلدکده طرف ذی الجلال والا کرامدن ذات مقدس ذی کبریا به هتک ایله تمام اولقی شایانمیدر لکن یوردده دوا جمله کز قلوب خالصه ایله توبه ایدیکنز ایچلرنده بولنه جی مغضوب بلر دخی توبه به موفق اوله رق احسان تام و انعام تمامه مظهر اوله ل ماننده امر الهی و حی اولدیفنی آیدر حضرت کلیم الله علیه السلام طرفندن بنی اسرائیله حضور نبوتلر بنه جمع اولملری پاینده ندا اولمفلله جمله سی جمع اولورل موسی علیه السلام و حی حدابی عز و علا جمله سنه اعلام ایلدکده عصاة مرقومه دخی استماع ایدوب کافه سی بدلر بنی آسمان یازه قاندره رفق و کوزلندن دمع دم آود ندامت اقیده رق الهی درگاه عظمتکه تائین و اوزار یزدن هار بین اولدیفنر حالده کلدک و یالرحم الراحمین باب مرحمتکه رجوع ایتدک دیو بالاستغفار و التوبه الخالصه استغاثه به یاشابوب الریق یوزل بنه قومه دن توبه لری سبب عادیبله اسفا اولدیلر اللهم تب علینا برحمتک یا رحم الراحمین یونکته بی مطالعه ده اشارتی خامه فقیر ایله یکن خطاب جانیده کی اسلوب قرآن تذکر اولنه (و داود علیه السلامه شو مفهومده و حی اولمش که ای داود اگر درگاه رب عزتدن دوشلر یعنی عامی اولملر ابلره اولان انتظار و رفق و ترک معاصیده کی رضای آلهی بی ییله ل ایدی درگاه الوهیه شو قافوت اولور ایدی و یاداود اشبو مرحمت الهیه حق تعالی دن ادبار ایدنلر حقلرنده دربارگاه عظمت و حدایت اوزر بنه توجه و اقبال ایدنلر حقلرنده اولان اراده باری نه کونه اوله جی تفکر اولنه معنای مد کورده نظم اولمش بر شهر لطیفدل * امی * فیجزی بالامساءه افضا لا * واعصی فوالینی آلهی امهالا * حتی منی اخضره و هو برانی * و بعده عنه و هو یبعد ایدصالا * و کم مرة قد زلت عن نهج طاعة * و ما حال عن ستر القیج و لازالا * (اللهم تب علینا بکرمک و ارحمتک و وفقنا لطاعتک و اغفر لنا و لوالدینا و المسلمین

الباب الثانیون

اشبو سکستیجی باب برز فصول ایچره امراض و علل و طب و دوا و عیاده و بونلره اشبه شیلر ذکرنده در فصل اول * امراض و علل ایله ضمتنده اولان اجر و ثوابه دثار اقوال بیاننده در (عن عبد الله بن انیس رضی الله عنه لی عنه عن النبی صلی الله تعالی علیه و سلم انکم نجب ان یصح جسمه فلا یسقم قالوا کما یارسول الله قال ان تجوبن ان تکونوا کالجیر الصواله الا تجوبن ان تکونوا اصحاب بلایا و اصحاب کفارات و الذی یعنی بالحق ان الرجل لیکون له الدرجه فی الجنة فلا یبلغها بشیء من عن فیتلبه الله لیلغ درجه لا یبلغها بعمله) (وقال صلی الله تعالی علیه و سلم ما من مسلم یمرض مرضا الا حظ الله به خطایاه کما تحط الشجرة و رفها) (قلت) اشبو ایکی اثری مؤلف مرحوم نقل و تحریر اینشدر مالری مرض تکفیر سیئات مسلم و مسلمه اولدیفنی و اثراتی مرضله نائل اولنه جی درجه اجر عمل ایله نائل اولنه جی اجر دن بالا اولدیفنی ناطق و اولکننده بودار امتحانده اصلا مرض کورمین کسان جبر صواله به تشبیه اینشدر و صوله لغتده برشی اوزر بنه صحرايه و هجومه و دخی حار و حبشک مرکب سور یسته هیجونه دیر (و جامع صغیرده مسلمه اصابت ایدن اذک مکفر کاه اولدیفنی ناطق) (ما من مسلم یصیبه اذی شوکه فافوقها الا حظ الله به سیئانه کما تحط الشجرة و رفها) حدیثیه (ما من مسلم یساک شوکه فافوقها الا کتب بها درجه و محبت عنه بها خطیئه) حدیثی مضبوطدر که شراح بیانجه اولکنده تکفیر سیئه به قصص

اولوب وایکجید هم تکفیر مذکور هم رفع درجه بیان بیورلشدر واشو تنو یع مصائب
اعتباریله در که بعض مصیبت اوزرینه محوسبه و بعضنه رفع درجه و بعضنه دخی ایکیسی
بودن ترتیب ایدر دیمکدر وحق تعالی انک امتحان بیوردیغی قوللرینه اولان لطیف نه درجه اشدر که
بدنه کیرن بر دیکن اذاسی دخی بادی اجرا ولد یغی اخبار بیورلشدر (مازال الاوصاب والمصاب
بالعبد حتی یترکه کافضة المصفاة) اسلاف کلامیدر که مفادی مرض و مصیبت عبد مؤمنی
سیم مذاب صفی کبی پاک ایدر یعنی اوساخ ذنوبی کیدر دیمکدر (علی روایت فتح خیرده معسر
صعادت رسالتنا علیه الصلاة والسلامدن بولان ذوات کرام ایجره حی علی ظهور اینکله
کیفیت سلطان هر دو سر اوشفا ساز هر گونه دوا صلی الله تعالی علیه وسلم ماند او ی بالدوا درگاهنه
عرض ایله استشفاء اولدقده (یا ایها الناس ان الحی زائد الموت وسجن الله فی الارض وقطعة
من النار فاذا وجدتم من ذلك شربا فربوا لها الماء فی الشان ثم صبوا علیکم فماین المغرب والعشاء)
بیوروب یعنی محوم اولانلر صوفی قریه لرد تبرید ایدوب اخشام ایله یا تسویننده اوزرینه
دو کونلر ایدر اویسی ایله امر ایلر ایله ایشان دخی امتثال لامره الشافی بووجهله تدای ایدوب
شفایاب اولشدر (قلت) هر چند مدعای صدق طب نبوی نزد معاشر مسلیند مسلم اولوب
ینه به حاجت بوغیسه ده استماع و تحقیق اولندیغی اوزره اطباء افرنجک متأخری تجارب
صحیح ایله ینه طب نبوی دن اولان ماء باردک باسوره نفعی بیان و تصدیق و بعض حایله محوم
اولنه آب بارد ایله معالجه بی تجارب صحیح بله ترجیح ایدر کلری (الحسن ماشهدت به الضرات)
طریقه سنه تطابق اینکله نصرة لدیننا الکامل ورد المن اعترض و العیا ذباله تعالی علی
الشرع یجهله الباطل بوقضیه بی تحریر و اشعار قلم فقیر اجبار کوسر مشدر (براعرابی نک
یاند دیش اغریسندن اشد نسته یوقدر دیندکده) (کل داء شر داء) یعنی هر درد شر در
دیو بیان بلاغت و درایت اینشدر (جعفر بن محمد صادق رضی الله تعالی عنهما اوج شی وارد که
قابلی کثیر در واشبیه مذکوره دخی آتش و فقر و مرض در دیدلر) محمد بن واسع حضرت نرینک
اوجنده برقرحه جشمش احبایی و متعلقاتی یرم فلیمزه اشو ابتلا کر یاره آچوب اجیدق دیدلر کندنه
مشار الیه بن بوقرحه کوزمده جهماد یغیچون حق تعالی به شکر ایدرم دیو اصد قاسی ارشاد ایلشدر
(انس رضی الله تعالی عنه روایت ایلشدر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بر شاب محضرتک
یاته تشریف بیوروب ارشادا و تلطیف (کف تجدک) یعنی کندیکنی نه کیفیت بولدک دیو
استفسار حال باطن بیوردیلر شاب مشار الیه دخی (ارجو الله و اخاف من ذنوبی) یعنی ذنوبدن
خوف ایلدیکم حاله لقاء الله املنده یم دیچک (هما لا یجتمعا فی قلب عبد فی هذا الموطن الا
اعضاء الله ما رجوا منه مما یخاف) بیوردیلر (قلت) اشو روایت رساله قشیری ده قدس سره
محرر اولدیغی منذور اسعد فقیر اولشدر (عابد زاهد عصیة نیت ولید بصریه دن مرویدر
مشار الیه ارکبیه نک بصیره عی عروضندن اشد بر ابتلا بوقدر دیدیکنی استماع ایندکده ای نکر
تعالانک قولی عی القلب عی الله عی العین عن الدنیا دن اشددر یعنی قلبک حب و ذکر و شهود
حقدن اعی و غافل اولسی جشمک دنای زائله بی کور ماه سندن زیاده شدید در الله تعالی به قسم
ایدرمکه بکاحق تعالی کندی محبتی هبه و احسان ایدوب وجودمده جارحه قلوب جله سنی اخذ
ایلمی عنده احیدر دیمشدر (خالد بن سنان حضرت نرینه مرصنده عباده ایدلر ذاکری
نه کیفیت بولدیکر دیو اول ایلدکارنده خبر اوزریم اگر ناردن نجات بولورسم دیدکد نصرکه
نه اشتها بیورر سر دیدلر کندنه ایله طویله الطرفین استرم تا که ماینین احیا ایدیم دیمشدر (سفیان
نوری حضرت نرینک دادری مبارک حضرت نرینه نه و ذبه تعالی عی طریقان ایلدکده

برادری مشار الیه حضرت نرینه در دینی بالا لا یدلر کده (اما به مدفقد فهمت کتابک فی شکایه ربک
فاذ کر الموت یهن علیک ذهاب بصرتک والسلام) عبازه سنده جواب تسلیم نصاب یازمشدر که
(قلت) فی الحقیقه کافه احوال مزینجات اشتالده موت تذکر اولندیغی کبی اصلا شکایت و جزع
و فزع محل قالماز و بر منطوق اثر مر کدن ایلر و بشره واعظ و ناصح اولماز (عطا حضرت نرینه
خسته لکنده نه اشتها ای رسکرت دارک ایدلم دیدلر کندنه خوف جهنم فلیمده شهوت بر را قاشدر
دیمشدر (براعرابی مر یضه شکایتک نه دندر یعنی دردک نه در دیدلر کندنه ذنوبدر دیوب ونه بی
اشتها ایدر سر دیدلر کندنه جنتی دیوب و سکا بر طبیب کنوره لمی دیدلر کندنه (هو الذی امرضنی)
بنی خسته ایدن طبیبی دیوب باب عرفان و عشق حقیقه برکابلق سوز سوزلشدر (ایکجی
فصل (نجر) (عرج) (صمم) (عما) (رمد) (فلج) و غیر یلرینه وجه ما ایله متعلق
اقوال ذکرنده در (نسأل الله سبحانه العفو والعافیه والمعافاة الدائمة فی الدین والدنیا والاخره
(براینجری یعنی کندنه دهان که اغزی بد قوقق علته مبتلا اولان کیمه بر صاغر راست کلوب
قولاغنه سر ابر سوز سوز یلر صاغر دخی اکدم دیوب صاوشورل صاغر بر دیکر کیمه پناشوب دمندن
بری سنک قولاغنه کیرلو بر نسته سو بلدیکنی کوردم و سنکده اکدم دیدیکنی ایشتمده ایدی دیو
حایقیر رق صور دقده مکر اصم مرد ظریف اولغله نه دیدیکنی بیله مدم فقط قولاغنه اوصوردی
دیمشدر (عبد الماک بن مروان اموی که اشتر مشهور در رکون بر المابی اصبروب عقبه سنی بی
بولندن حایله سی جانبته رمی ابتدی اوزن پا کیره دهن دخی جار به ره سکین کنورک دیچک
این مروان سکین ایله نه پاره جقه سن دیو صورر اودخی کف لسان و تمیر آخر ایله اجرای حسن
بیان ایدم دیوب دوست طو غریجه (امیط عنها الاذی) یعنی تفاحه دن اذابی ازله ایدم حکم
دیدلر کندنه نفسنه کوچ کلوب تطلیق ایلشدر (قلت) مؤلف مرحوم بوقصده بی بالناس به یوقار و ده
دخی ذکر ایلشدر و لا باس بتکرارها) ائمه عربیه دن ابو الاسود الدلی که انحر ایدی سلیمان
بن عبد الملك قبل امارته قولاغنه کیرلو بر سوز سوز یادکده سلیمان ناچار بورنی یکیله سدا یشیدی
ابو الاسود وضع مذکوره طار یلر یلر و کم سلیمانی چکوب بویله اغزی قوفان پیرانک مناحاتنه
یعنی کیرلو سو بلدیکنی سوزلرینه صبا یشین حکومته شایان اوله من دیمشدر (طول مدله
اغزی قبالی طومتی علت مذکوره بی مورث اولدیغی منقولدر و هر رطب القم یعنی اغزی رطوبتو
اولان کیمه صلیه سی سائل اولد یفتدن علت من بوره دن سالم او اورا یش (و بحکمته تعالی
واطفه عزوجل روزگارک افواه ناسی اطیب ایلمی دخی فوایدندر (وسباع یعنی جله جارحه لخنر ایله
موصوفه در حتی ارسلان ایله صفرتک بخری مثل مضر و بدر لکن سیاع میاندکد کلب طبیب الفمدر
یعنی اغزی بدبوی دکلدر (کما مر فی باب الحیوان) و بهایم ایجره آهوی مبارکدن باشقه اطیب
الفم بوقدر (محکدر که بر اینختر زوج ایدر و فنا که شب زفافده منکوحه سبله هم فراش اولدقده زوجه سی
شاعر طریقه اولغله اشو اشعاری او قویه رق یتاقدن صحرایوب دور نشین اولشدر *
یا حب والرحن ان فا کا * اهلکنی فوانی قفا کا * ای دوستم حضرت رب رجانه عز شانه
قسم ایدرمکه سنن اغرتک بنی اهلاک ایندی قفاکی بندن دوندرمکی رجایلدرم * اذا غدوب
فانخذ مسواکا * من عرف ان لم تجدارا کا * صبا حه واصل اولدقده تطهیرم ایچون
مسواک اعمل او انه کلان ارک اغا جندن بوله من سک دیکنلی اغا جلدن جر فط دید کاری
اغاجدن کندیکه بر مسواک اغا ذ و تدارک قبل * لا تقر بنی بالذی براکا * انی ارک
ما ضفا خراکا * سنی خلق ایدن یاری تعالی حقیچون امان بکا تقر ایتمه زبر این سنی
دکری مستعین وادی دخی اعز انسی کر به اولان نسته سافز کبی چکه یچی کور برم انتهی (قلت)

به روح حیثی اولیاد بی حسیه در دره آورده مبتلا بسده روجه حبشه مزبورند
 شهری کندیك اولسون اختیار یله غنی معنوی بیس و مردار اولدیغی اشعار هجو قرار مرقومی
 اشعار دکل اشعار واجهار ایدر (کم من اعرج فی درج المعالی عرج وکم من صحیح قوم ابس له
 فی الخیر قوم) دیوان المنشور نام کتاب فاخرده اولان فقرات بلیغیه دندر (بعض اصم اسراری
 ایشیبوب رفع صوت اوئندقدده ایشتمدیکی و بعض اعش دخی قریبده اولان صورت انسانی
 سجه مزایکن نگار کتبه خرده یاز یلری اوفوددیغی مقوله در (قلت) اگر بونقل واقع ایه البته
 سر بجه بوقعده منی اولمک کرک رغن فلک و اسر یحس سؤل و تحفه قی اوند (سرای
 عر ر ضریف بن سوزده کر فرودن عمر بن هر بی مدح ایشوب عمر و ارس اولمعه عنت
 در و دی صفت مسوده برینه قویه رن مدیحه سنه درج و حضور ایدد ایشوب وقت ده
 درت قد سه (رص و عر ایشوب صدف) مصرع حد کلام کرده حاسر بولاندن طرانی
 تو بیخا صیحه اعتراض قویوب (قطع الرب اسانک دیدیلر) لکن عمر و مقول اولوب معترضیه (مه
 البیص مفاخر العرب امامه تم قول ابن مسهر * ایشتمی زید بان کنت ارضا * وکل کریم لابلک
 ایرص * اوامه تم قول حسان * لاتحسین بیاضا فی منقصة * ان الالهامی فی اقرباها باقی *
 یعنی ای صیحه زنان اعتراض کف لسان ایدک زیرا ارس مفاخر عر بدند ر ابن مسهر شاعرك
 (ایشتمی الخ سوزینی و حسانک رضی الله تعالی عنه (لاتحسین الخ نظمینی ایشتمدی کز می دیوب و منع
 تخضه ایدوب وصف مر قومدن خذ ایلدی (قلت) مه فتحیم و هانک سکون بناسیله اسم قلندر
 اکف معانسه و زجر اچوندز (لاابلک (قلت) همز مک فتی و حرف بانک دخی فتح اوزره بناسیله
 مقام مدح و ثناء قولیلر برکله در یعنی طوغده والده مخنصاح اولماقی جهت مدح اولدیقتدن
 لا ابلک ولا ابلک و لام زائد حکمنده اولمغه لابلک دخی دیلر هکذا فی اللغات (الهامیه زیاده سخنی
 معانسه اولان لهم مک جمیدر بلق قره ابله آقون مر کب الاجد قلندر (قلت بوقعیر بی بضاعه به
 بخت صفت مدح و ماسنه بعض مدح و است و ارد خطر اولمک ایشده روجه موجه ملاحظه
 ایده مدم و نگنسه سی ندوکنی بوله مدم لکن لسان عربی عین حکمت و سیما بلغای سالف الذکر
 خبری معانیده و الفاظه قولیه اسنههاد اولنور اهل بلاغت اولوب کرک لغتلی سر آمد لغات
 و کلماتی حکمت آیات اولان قوم مقبولک مصطلحی و کرک بلغای مشار الیهک نظر برنده صفت
 حسنه اوله رق و قوی هر آینه بر سره و دقتیه منقی اولوب بوشنه اولدیغی طبع سلیم زدنده
 حقه نغم ایشدر * کنی خزنا انی اجالس معشر * بخوضون فی بعض الحدیث و امسک *
 و ما ذک من عی و لامن جهالة * ولکنه ما فی للصوص مساک * فان سد منی السمع والله قادر *
 علی فتحه والله بالبعد امناک * و معاجاء فی العمی * روی عن رسول الله صلی الله علیه وسلم
 انه قال من عدم احدی کریمته ضمنت له فی الجنة (قلت کریمتین منور چشم جسم اولان ایکی
 مبارک کوزدن عبارتد ر خاندانن مغیره بن عبدالله بن الحارث ابن هشام که دائما اطعام طعام
 ایدر بذات مضیاف ایدی و غزاده اعور اولمش یعنی یکچشم قالمش ایدی برکون سفره
 طعامنه بر اعرابی کلوب او طوردی لکن طول بنظر ایله مغیره باقه قالوب تناول طعامی اونوئدی
 مغیره اعرابینک اشو حال بی ادبی اشتمانی کوروب حرف انداز تعریض اولیجق اعرابی
 ای خاندان بکا بریکا طعامک عجب و بریکا چشمک ریه و شک و پرر و لهذا الکلی نسیان
 اینسم دیدی مغیره سبب ریه و ا کراهنی صور دقدده منی بن اعور و اطعام طعام ایدر کوردم
 بوايه صفت دجالدر دیمیک مغیره ان الدجال لانصاب عینه فی سبیل الله یعنی ای اعرابی

کچین و خطار هین سنک دجال دیدیکت کذایک عینی فی سبیل الله اولان جهاد ده مصاب اولاز
دیو جواب افعام نصاب ویرمشد رک (قلت) فی الحقیقه هر یکچشم دجال اولاز وعلی مطاعه
هر کذاب دخی باطن کورایسه ظاهر اعمی دکلدر (وعن انس رضی الله تعالی عنه عن النبی
صلی الله تعالی علیه وسلم قال من قادی اعمی اربعین خطوة لم تمسه النار) (قلت) جامع صغیر ده
ابن عمرو ابن عباس وجاروانس دن رضی الله عنهم مروی اوله رقی (من قادی اعمی اربعین خطوة
وجبت له الجنة) عباره سنده (ودخی ابن عمر دن رضی الله تعالی عنه مروی) (من قادی اعمی اربعین
خطوة غفر له ما تقدم من ذنبه) لفظننده مضبوطدر (محقق مناوی شرحنده فرق خطوه ویدیلان
اعمای اعمای مسلم ایله بعد التفسیر اعمای ذمی بی دخی یدک تختلدر یعنی جائز ومدار ثواب
مذکور در دیوب فقطه مطلقا سمعت معصيته اعمای سوق جائز دکلدر وحدث اولده خطوه
رنده روایت خطیده ذراعا واقع اولمشد وحدث ثانیده اولان ذنوب صغیر در دیمشد
واربعین دونی یعنی فرقدن اشغیبی دخی مقدارنجه مئوبه اولوب مافوقی بادی زیاده ثواب
اولدبغی ظاهر در (ربما یخطی البصیر قصده واصاب الاعمی رسته) اقوال علیه مرتضویه دندر
رضی الله تعالی عنه و یوفقر تین بلیغتهنی قلم فقیر مستقبضا منه کرم الله تعالی وجهه (ره دن
بصیر فاقد توفیق دور اولور * اعمی قرین فیض اوله طوغری یوان بولور * دیو ترجمه
ایمشد ر * قال ابوعلی البصیر الانباری * * * لئن کان یهدی فی العلم لوجهی * و یقتدنی
فی السیر اذ اناراکب * لقد تستضيء النور بی وجوههم * و یخوض فی العین والاری ناقب
* مال قطع کند و اما ایسه عین بصیرتی ضیادارور ائی ثاقب و محکم اولدبغی آشکار اولمقله
خلق ذات دن استضاء نه انوار فوائد اید کلرینه افتخار در * * * وله ایضا * * *
* اذ ما غدت طلبة العلم مالها * من العلم الا ما یخلد فی الکلب * غدت و تبتسمیر و وجد علیهم *
و محبرتی سمعی و دفرته قلبی * بونک مفهوم و خلاصه سی طلبة علومک علمری کابلرده محمد
ومقید اولان معلوماتن مأخوذ در یعنی صحایفه باقوب او قورل و او قودرل و اما کنندنک علمی
دواتی قولانی و دفرتی یعنی کتابی قایی اولدبغی حالده شمیر ساعد جهد وجد ایدرک ملکه ایتمش
اولدبغی علومدر دیمکدر (قلت) ناظم مشارالیهک سوزندن آشکار ضریر اولسن اقتضا ایدر
(معنای مذکورده شاعر آخر دخی * ان یاخذ الله من عینی نورها * ففی لسانی و سمعی منها
نور * قلبی ذکی و عقلی غیر ذی و خل * و فی فی صامر کانسیف مشهور * قطعده سن انظم
ایلمشد (بخی قریم قبیله سی بلغاستدن بری خدا انخواست کوزینه صونا زل اولان کیمسه به آچوب
* یقولون ماء طیب خان عینه * و ماء عین خان عینا بطیب * یتتی نظم ایتمش مطاعه
عاجزی اوزره مالی کوزه نازل صو ضرر سر در دیمش لرایسه ده کوزه خائن اولان طیب دکلدر
دیمکدر (وصالح بن عبد القدوس سوز و کذار فقدان بصرد * قطعده قدر دن شکایته داترنسده
اولمادبغی حالده بلیغانه متاجات اولان اشبو شعری دیمشد اللهم احفظنا منه و من كافة الامراض
الباطنیة و الظاهریة آمین * عزاک ایهما العین السکوب * و دمعک انما نوب ثوب * و کنت
کریمتی و سراج وجهی * و کانت لی بک الدنیا طیب * علی الدنیا السلام فالشیخ * ضریر العین
فی الدنیا نصیب * موت المرء و هو یعد حیا * و یخلف ظنه الامل الکذب * یمینی الطیب شفاعة عینی *
و ما غیر الاله لها طیب * اذا مات بعضک فابک بعضا * فان البعض من بعض قریب *
(ریعة الرفاء رمد * مبتلا اولدقد * سوکلبسی اولان زن حسنا به یازوب کوندردیکی نظمد ر
* عینار ریعة رامدان فاحسبی * بکحلہ منک تشفیة من الرمد * ان تکحل منک عیناه فلا رمد
* علی ریعة یخشی آخر الابد) (یوفقرک استانبول فاضلیغی هنکامنده حانا الله تعالی جمیعامن کل
سوء براز ایا م دیدم رمد دیده اولوب بعده بحمدہ تعالی شفایاب اولدیغم خلا لدہ معنادر صورته کیرن

کبدناری طیب سنی زه فتنه حاذق در دینش ایدی لکن او وصفده دکل ایتمش سنکه صودن
 تشخیص علت ایدوب دواساز اولدک دیو اعر بضارنده طیب فی الحقیقه بنم مسوعکز اولدیغی
 اوزره حذق و معرفتله انصاف وارد لکن بوصویک صاحبی شول کونه خوف ایله متصفدر که
 جگری باره نمشدر کرم ایله الهه ماه بشر حافی در زیر خوف اهل زمان اولدیغی افاقه کبردر
 دیدی و متعلقان ایشان بلی ماه بشر حافی در دید کبری آنده طیب حاذق متبصره قوم نصرانیتدن
 تبری ایله قبول اسلام و قطع زنا را اعتقاد اقلیم ثلثه ایله سیما سنی قلبی کبی نور فام ایلدی پس عودت ایله
 حضور ایشان داخل نواد قلمی کبی (اسم الطیب) دیدی سرزه بوقضیه بی کیم خبر و یردی
 دیو صور دقلرنده وقتا که سرفاروره بی الوب یا مبدن چقد یغفرده بکاهانف (یا بشر بیکه ماء
 اسم الطیب) دیو هتف و ندا ایلدی دیمشدر (قلت) مؤلف مرحوم بو ما جرای یعنی ماه
 قاروره بی یوقار ورده دخی ذکر ایتشدر (آنفا ذکر یکن ربیع بن خثیم مفلوح اولدقده نداوی
 ایتکری نمی ایدر زیدیلر جوابنده دوانک حق اولدیغی بیلورم لکن عاد و نود و دخی بوقرنه دکل نیجه
 ذی شوکت و ایدی که جنای داو و اوجاع اولدیلر اطپاری دخی و ارایکن نه مداوی ونه مداوی
 قادی دیمشدر (واشبه معناده) هلاک المداوی والمداوی والذی (جلب اندواء و باعه ومن اشتری)
 ینتی انشاد ایتشدر که ظاهر اولدیغی اوزره ترجمه سی دوا ایدن دوا اولتان و دوائی برلندن جلب
 ایدن و صانن والی سرابا فوت اولدیلر دیمشدر (برطافم یولجی بواده قبائل عربدن برقبیله یقونیدیلر
 و قبیله هر قومده اجل نسادن اوج طیبیه قیر اولدیغی مسوعلمی اولش ایدی انلری کوستره کی
 رجا ایتدیلر و بنات مذکوره بی امتحان قصیده ایلرندن برینک بیجاغنی براغاج ساقیله
 فانه نیجه یه دکل قاشوب (هذا جریج مریض فهل من راق) یعنی بو مرد مریض و جریجدر
 در دینه درمان ایدر بررقیه خوان یوقیدر دیدیلر برده قبر لک اصغری آفتاب طالع شارق آسا
 خیمه آسمان کوندن چیقوب و ممتارضه باقوب اشبو آدمی مریض دکادر و لکن ساقی اوزرینه
 حیه بول ایتش جو پیاره ایله قاشمش اولدیغندن کونش طوغدیغی آنده بیچاره فنی فنا بولور دیدی
 و دیدیکی کبی اولدی (جالینوس حکیم مریض اووب علنی اشتداد بولدقده) اذا کان الداء
 من السماء بطل الدواء و اذا نزل قدر الارب بطل حذر الموت (عبارة سنک مدلولی اولان) وقتا که
 داء سماد نازل اولد دوا باطل اولور و قدر رب ترولنده حذر موت مریوب مخلوق درجه بطلانی
 یولور معنایی کلامیله بیان ایتشدر (هر مریضی ارضنک عفا قیری یعنی او بردن بتن و حقن
 دواء و اجزاء ایله تدویه ایدک که طبیعت بشریه هوا ارضیله منطبقه در) و برکیمه بریره وارسه
 اویرک فی الخذل ترابندن بر مقدار آلوب صوبند القابله نوش ایده اویرک و باسی تأثیرندن مصون
 اولور صوزی اقوال اطباءندر (قلت) قول اولده اولان ارض اطلاق اوزره ذکر اولندیغندن
 کانه صرفله مولد دیمک اولدیغی متبادر خاطر در لکن قول ثانی نک اشارتی دخی اولدیغیجه
 ارضنک مسکنه دخی شمولی اولوب و طبیعت ثانیه نک دخی مدخلی اولدیغی مشهور اولدیغندن
 یوراسی اهل فتندن صوریلور سه معلومات حاصله اوله جغی درکاردر (احدین المعول حضرت ناری
 برعنه علیل اولدقده حیه ایدوب برهبری برشته بادی عادی اولیجی حیه اهل دنیا و اهل آخرتک
 هر برینه صالحه در که اولکیری دنیا جیلری مرصدن و ابکیجیلری آخرت جیلری ناردن پری ایدر
 دیمشدر (دینشدر که یعنی بعض اهل فن طب قولیدر که حیه به معتاده اولان یعنی ایشان
 بدینک آفت و ضرری تخلیضدر یعنی اطعمه متلونه بی شکمه طوادر مقدر و تغایضه معتاده اولانک
 فنی دخی حیه اولغه بو صورتده شوروشه کبدلری اولکی اعتیاد ایدک لری طوادرینه ااده
 نرم اولور (قلت) بعض اطباءدن مسوع عاجزانه م اولدیغی اوزره حیه و ریاضته و بالعکس

معروف اولان اکل و شر به معتاده اولان کیمسه دفعه اعتبارلین بوزه منزل و بوزر سه مضرنی
 درکاردر لکن تدریجه ممکندر (نوشروان حکمت شناس اشتها ایتدیکی طعام تناولندن امساک ایله
 بر نفس بر تلخ و ترش اوله رق اکلندن استکراه ایلدیکی معالجاندن استقنا حاصل اولسون دیوسودیکی
 خوشخورد و شیرین اطعمه اکلن ترک ایتدک دیرایمش (ان العضو اذا الم به الم تداعی له الجسد کله)
 اقوال حکماءندر که بر عضو المته سرابای جسد دعوت اولور یعنی کافه بدنه الم سرایت ایدر
 دیمشدر (خلاده زیاده مکث و توقف ابراث باسور ایدر کلامی اقوال لقمانندر) کفی بالماء عارا
 ن یكون صریح ما کله و قیل الم فکم اکلک نفس حر واکله منعت اکلات دهر) اشبو کلام
 دخی بضنه بی یعنی شکمی نفسک اشتها ایتدیکی شی ایله طولدمق مضر و حیه نافع اولدیغنی
 بیانده اقوال حکم اشتغال حکمای بلمادندر که مفهوم و ملزومی مردمه عار جهشتدن ما کلنک
 مصروع و خسته و بارمقارینک مقتولی اولق کفایت و عافله اوزرینک اختیار ایله بو خلاف معقول
 وضع حرکتده بوانه جفته دلالت ایدر و فی الحقیقه برکونه یش وارد که نفس مرد عاقلی اکل یعنی
 هلاک ایدر و بعض یش اولور که اکلات دهری منع ایدر یعنی مردی دفعه مرک رسیده
 ایدوب بر طبیعی به وصولنه دکل اکل ایده جکی ما کولات تناوله بر اقر دیمشدر (وینه حکما) الاکل
 فوق المقارضة یق الروح ساحت (دیمشدر که معده مک حوصله سندن طاشغن اکل یعنی هضم
 ایده مبه جکی و قالدیره مبه جغی بارطعام اسب روحه میدان جولانی تنک ایدر یعنی بادی موت و مرک
 اولور دیمشدر (من غرس الطعام اجتنی ثمرة السقام) دینور که بوستان معده یه طعام شجره سن
 دیکن حسته لک یشنی د و شیر دیمشدر که بررینک استعاره معلومه در (اهل یت نبوتدن علی
 نبیا و علیهم الصلاة والسلام برذاتک جوهر ذاتی عرض مرضله مصاب اولغه ماء زمزم و ماء
 سماء یعنی مطروعل ینلرینی جمع ایدوب یعنی زمزم و یاغور و صولرینی قارشیدروب اول صوابه بال
 شربتی یایوب و حلیله سی مهرندن دخی بر مقدارینی استوهاپ ایدوب یعنی هبه ایتدیروب اول
 شربت خوشکوی نوش ایله معالجه ایدوب بعده قوله تعالی (واتلنا من اسماء ماء مبارکا)
 و قوله سبحانه و تعالی (فیه شفاء للناس) نص جلیلاری ایله (ماء زمزم لما شرب له) حدیث
 شریفی و قوله عزوجل (فان طین لکم عن شیء منه نفسا فکاهوه نیشامر بیا) نص لطیفی منطوق و قریحه
 برکیمه کتندنه برکت و شفا اولان ماء مطر و زمزم و غسل و غنی مری بی جم ایده عافیه ملاقاتی
 قریب اولور دیمشدر و مراد لری ماء مضر ایله عسلده برکت و شفا اولدیغی منصوص و زمزم
 دخی اثر اخبار نیجه مبارک اولد یعنی بیاندرو (طین الخ) قول جلیلی دخی هبه زوجده برکت
 اولدیغنی مشعردر (یش شی که اولکیمی بضنه ایله یعنی زیاده طوقلق اوزره جاع) و ابکیجیسی یعنی
 مذکوره ایله دخول جام) و ابکیجیسی قید و یابی اکل (و در نیجیسی اج قرته صواق صوابچمک
 (و بشکیجیسی مجوز ایله جاعدر بونلر ماده هلاک اولدق لری قول اطباءدر) و دخی اطباء مجوز ایله
 قربانی بلاموجب بدنندن قان اخراجنی منع ایدر (و وطانک غیری اوزرنده نوم و رفع صوتله
 کثرت کلام هزال ابراث ایدر دیمشدر) تشدید لامله نظام مشهور دیمشدر که اوج نسته عقلی
 خلق ایدر یعنی مزبل عقل در که انلر آینه به طول مدته نظر و صغده استغراق یعنی افراط اوزره
 کولمک و بحره دوا نظر دن عبارتدر (حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
 و بارک و کرم افندینام مغیث دن یعنی وسط رأسدن و دخی اخذ عین دن حجامت اولوب نقره
 فقدان حجامتی نسبت ابراث ایدر دیونهای پیور دیلر و ماء بارد ایله استنجایی انسانک باسوز دن
 حفاظ و ونه سا (ایمن برن ایله امر ایتشدر) (قلت) (اسروانی ط در فلیخفظ
 (واخذ عین لعمه) اوزره قیاس و وجه به ایله ابراث حفاظ کتندن و حجامت

اوله رقی شاه طهر دین منشعب حجامت برنده اولان طهر ک اسمدر که کاهجه العیاذ به تعالی حجامت
 نیشتری او طهر لادن برینک اوزرینه راست کلد کده طهر صاحبک عقلی کیدوب اولم مرتبه سنه
 وارر برجای دقتدر (ونفره الفقا آکسده اولان جقوردن عیارندر) و ماه باردک انسانی باسوردن
 وقایه ایله بیکنه داترطب مبارکک ذکرى بالمناصبه فلم فقیر ایله باب سابقه بکشددر (محکدر که
 مأمون خلیفه طاب ثراه مروده ایکن بر خصوصى امر و تنبیه ایچون بالذات مجدد الجامعه منبره
 صمود ایدر خلال خطبه ده جماعت مسالینده سال یعنی او کسورک چوغا غلغه خطبه بی کسوب
 او کسور یکه اوغراینلر خردن یا پلماش سرکه استعمال ایدون دیو امر ایتمکله امثال ایله
 استعمال خل ایدوب سعاللری صاوشمدر (قات) اشبو تنبیه و تدبیر مأمون بو دیارلرک
 هواسنه موافق او اوردی دیو اشکال اولور سه اطباء مژدن سوال ایله چاره جوی سال اوله لر وعهد
 امویه و عباسیه ده خلفا را شنیدند رضی الله تعالی عنهم اولدیغی کبی جمعه زدن ماعدا کونلرده دخی
 عبادده متعلق اوامری منبره چیقوب اعلان ایلمک دأب ایدی (بعلته یعنی قارن بیکله زیاده طواو
 اولق صداع یعنی باش اغریسی و چشمه تغیر و قولاقده ضرر بان و قوتلج اراث ایتمکله اکلده افراط
 و تفریط اولیه رقی اعتدال کوزه دلمک و کیجه ایچره اکل و شریدن اتفاق اولق دخی تنبیه کرده اطباء
 حد اقدر (ارسطا طالبس دیمشدر که سم حیات ککندولرینه حیات و غیرلرینه ماده تلفدر
 و سم و زهر مارده اولدیغی صیقا و خارجه چیققدده صوق او اور (و جالینوس دخی غم مفرض
 قلبی سمیت اولوب اماته ایدر یعنی اولدیر و طهر لده اولان دمی طو کدره غله انسانی اهللک ایدر
 و زیاده سیله سروردن حرارت دمی اتهابه کتوررک حرارت غریزه به غالب کلور و بادی هلاک
 او اور دیمشدر (محکدر که مأمون خلیفه طاب ثراه یوم عیدده عادت خلفا اوزره ارکان خلافتده
 آماده قلنان مانده سنه اوچبوزدن افزون اطعمه نقبسه وضع ایدر بروب هر بر طعامک نفع و ضرر
 خاصه سنی بالذات بیان یوردی سفره عالیله قاعد سمیت خلیفه ده بولنان هم هر فن یحیی بن اکثم
 ای امیر المؤمنین اگر فن طبک یحیی بحرینه طالسق معرفتده ذات خلافتسمانکر جالینوس و در یای
 هم نجومه خوض ایتمک وجود مکر مکر هر منس اولور و علم حدیث شریف مجتده جهت صدق
 لهجه ده ابو ذر و فتون کونا کون و فاکر سؤل بن عادی و فاسنده او اور دیمشدر بولکلام ثنا
 و بلاغت انسجامندن محفوظ اولوب کتبه سبله خطابا (یا اباعبد الله افضل الانسان علی غیره
 بقله و لولا ذلک لم یکن لکم اطیب من لکم و لادم اطیب من دم) دیدیلر که فادی ای ابو محمد انسانک
 نوعدن و جنتدن اولان سائر حیوان اوزره فضل و شرفی انجق عقلیه او اور و عقل ایسه اعتباری
 کال ایله بولنور بس عقل موصوف مذکور برزنده موجود اولماسه بروقت بر لکم دیگر لمدن و بر دم
 برمدن اطیب اولماز یعنی کافه ذی روح میاننده قدر مشترک اولان جسمیت و اعضای مجرده ایله
 بر برندن امتیازی تحقیق ایتمدیمشدر روح الله تعالی روحهما (حقنه نک منفعتی اغاجک کوکی
 صوارلقدده حاصل اولان ذمعتی کبی اولدیغی بر طبیب هندک قولیدر (سفیان بن عیینه دیمشدر که
 اطباء عجم ایله طبیب قدیم عرب ابن کلدده بالاتفاق طعام اوزرینه طعام یعنی معده ده اولان طعام
 هضم و التفسیرین طعام ایتمکده و علتدر یعنی هلنی دعوتدر (ادخال اللحم علی اللحم یقتل السباع
 فی البر) دیدیلر (قلت) انک انه ادخال جانور لری قیده اولدیردیک بطنه لکم طولدیردق اولدیغی
 عیاره دن کور بنور ایسه غائب جاعدن کابه اولوب و سرجه نک بوماده ده افراطی قلت عمرینه
 باعند و دیدکلرینه بناء کثرت جاع مطلقا ذی روحه مضرر مآلنده اولدیغی عاجزانه ملا حظه
 اولمشدر (رصاص قایدن صوابیچمک قولنج نافع اولدیغی منقولدر (عرب اطباء سندن مشهور
 اولان ایوب طبیه بر کیمه فاروره بولنی کوسر دکنده طبیب موی ایله ای کیمه بوقاروره دکی

بول سنک دسکندر زبرا که بول میتد رسن حی اولوب بنم ایله تکلم ایده یور سن دیوب
 و اشبو سوزینی بتوردیکی آتده اول کیمسه میت اوله رقی بیقله دوشدی (کیرادن برذاته نیش
 اغریسی عارض اولغله طیبی ایاغنی صیقا صوبه وضعنی رأی ایدر مشار الیهک طواشی اولان
 خادم زنجی خاصی یاننده بولغله طیبیه ایاق ایله باش زره در دیو زعمجه اعراض ایدیچک
 طبیب حاذق بلغ ای باش غایضه لک ایله یوزک زره در که بریضه می نزع ایتدیکم زده صفالک
 بیفکه رفیق اوله رقی عدم آباده قدر بقلوب کتیدیلر دیو الزام و اوزنکیک روی سیاه رنگی بیاض
 پذیر الحام ایتشددر (محکدر که مأمون خلیفه طرسوده آراماز اولدیغی خلاصه صداع رأسه
 میت اولوب اطباء لک انواع و الیه دفعنه سعی و تدبیر ایتلر ایسه ده کسلیوب اوزامش و بوحال
 ملوک اطرافک مسمومی اولغله قیصر جانندن استفسار مزاج ایچون کوندر یلان سفیریدیه
 برقلنسوه یعنی باش کسوسه سی اهدا اولوب نامه سنده اهدا اوللار قلنسوه باشه کلد کده اغریسی
 کیدر مک خاصه سیدر دیو یازلمش امش مأمون طاب ثراه قلنسوه مسمومه اولق احتمالی مطالعه سبله
 ایتداده تلبسندن احتراز و وقایه (قلت) و لووهم اولسه ده (احتمال الضرر ضرر) قاعده سنه
 یازغایه اجرای درابه ایله اولاسفیرک رأسه وضع ایتدیر بروب عدم تأثیرینی مشاهده دفسکره
 باشی اغریبان بر کیمسه به دخی الباس ایله صداعی مندفع اولدیغی بعدا تحقیق سوکدر دکنده
 ایچندن بر ورقه یعنی نسخه چیقدی و نسخه ده (بسم الله الرحمن الرحیم کم من نعمة الله تعالی من
 عرق ساکن حم عسق لایصدعون عنها ولا یزفون من کلام الرحمن نحدث النیران و لاحول
 ولا قوة الا بالله) یازلمش اولدیغی کور شددر (قلت) قلنسوه مرفومه خزانه قیصرده نهضت
 مذکور در و ننده دیکلی اوله رقی مستور و تجربیه مرویه متوالیه ایله خاصه سی معلوم و کیفیت نسخه
 مجهول اولدیغی حانده محفوظ اولق محکدر و مأمونک شفای حق تعالی دن طلب برله تجربیه دن
 صکره دخی کیموب اطلاع ایچون سوکدر دیکلی یک کوزل تدبیر در تأمل اوانه (وقال علیه الصلاة
 والسلام ادهنو بالنفسج فانه بارد فی الصیف حار فی الشتاء) وعنه علیه الصلاة والسلام علیکم
 بالزیت فانه یذهب البلغم و یشد العصب و یحسن الخلق و یطیب النفس و یذهب بالهم) وعنه
 صلی الله تعالی علیه و سلم ان لم یکن فی شیء شفاء فی شرطه حجام او شربة من العسل (قلت)
 اشوا حدیث طیبیه می مؤلف مرحوم یازمشدر و جامع صغیرده خاصه زیت مبارکده روغن زبئی
 سورنمک یا سورده نافع اولدیغی مآلنده بر حدیث شریف مضبوطدر (منقولدر که حجاج معلوم
 طیبینه زه جوامع طی یعنی طبک حفظ صحت ایدر حک قواعد جامعه الفوائدینی خبر و برکه موجب
 عمل ایده لم وراه صحته کیده لم دیو صور دقد طیبی دخی (لا تشکح من النساء الا فتاة) انجق
 نسانک کچن آل (ولان کل اللحم الا فتاة) و حیوان ما کولک انجق نازدر لری لحنی بی (واذا تغذیت
 فاستلق) و صباح طعامی بعد الاکل ارقه اوزرینه برازیات (واذا تعشبت فامش و لو علی الشوک)
 و اختام طعامی سید کد نصکره براز کز و دیکنلی بردن باشقه کریمکه بر بوانه مدیغی نقد برجه دیکنلرک
 اذاسه تحمل ایدوب همان اوزر زنده یوری دیوب بعد الطعام مشی ماده سنک عندا اطباء امر معتابه
 اولدیغی اشعار ایتشددر (قلت) اشبو مشی خصوصنی عقب طعامده می یا خود بعد الطعام
 کیلوسه قدر سکون و آرام ایدوب کیلوسه نصکره می اجر ایتمک اولادر دیو حالا رئیس اطباء سلطانی
 حاذق ماهر هر فن اسمعیل افتدیدن بوفقیار استگاه ایتدیکمده اطباء می متأخرین میاننده بوماده ده
 مباحنه وقوعنده حاضر بولمش ایدم بن سکوند نصکره مشی ترجیح ایتدم و مدار ترجیح دخی
 محکمنه سبحانه حیوانانده امر طبعی اولان اوضاعدن اوله رقی آج بولاند قلندره حرکانلری
 زیاده او اور و قوتی بواب بید کد نصکره همان یاتوب آرام ایدر و تخمین اولسان هضمی زمانی

بعد المور قال قوب بنه حرکت ایدر اولد قلی مشهود اولمه بعد الضام سکون موافق طبیعت
مخلوقه پروردگار عالم عز شأنه اولد یفته بوحالری دلالت ایدر دیو استدلال ایلد یکمه حدائق
اطباء قبول ایلدیلر دیو حل اشکال فقیر ایدی وقفنا الله تعالی لمرضاة وفي الحقيقة بادی عادی
انفای وجود ذی روح اولان امور ضروری ده طبیعت مخلوقه حیوانات عین صیانت وخص حکمت
اولد یغنی بی شبهه در (ودخی طیب حجاج) لاند خان بطنک طاماحنی تسمری مافیه (وزنهاره نور
شکر مکده اولان طامای هضم ایدر مدیکه یعنی سبکد ر مدیکه طامام اخر طولدرمه (ولانای الی
فراشت حتی تدخل الخلاء) و خلایه کدوب دفع فضلات ایتدیکه یاغنه یعنی زیاده ثقلت ویره ووردیو
ماده دفعده اوشمه (وکل الفا کفه فی اقباله اوزرهانی ادبارها) بشاری اوائل ظهورنده سیوب اواخرنده
ترك ایلد دیمشدر و واقعا قول طیب مر قوم مدار حکمت اولان قواعد در (برطیب حاذق فنی
تعلیم ایلد طبیعت اذن واجازت و یردیکه تلبیته ذکر آتی وصیتی ایدوب ووصیت مذکور بی
التزام ایلد موجه ملازمت و رعایت ایتدیکه تقدیر چه طب اقتضا سبجه مرض مبرم موشدن
ماعداء امراضه مبتلا اولیه جفند طبا تههد ایتددر ووصیت و تنبیه دخی بودر (معه کده
معد واربکن طعام ایتد و بورعولتی ویرجیه دنشور بیه ودرجه کماله ایدر ش عورت شامت
ایته طفولتی اوزره حامه کیره و حین قربان و مجامعته غدادن حال وسطی کوزت یعنی اجلفه
ضو فلق پینده ارسون هفتده بر کره فی قطفه مداومت ایلد ویشی اولمش ایکن بی یعنی خامی
بیمه و قدید و یاسی بیمه صباح طعامند نصکره او بواخشام طعامند نصکره قرق آدم پوری وصول
جانبکه او یونا که چکرک معده اوزرینه کلوب طعام هضم اوله قارنک طوق ایکن آج کوز ایلکله
تکرار بیمه و اویقویه یا تدیفک و قنده حاجت مس ایتسون کرکه ایتسون بر کره خلایه وار
اشتهال کلد کده طعامه اوزور و بی وینه بیمه اشتهاک اولد یغنی حال قاتی یعنی طبقه باصه بیمه
دیمشدر (قلت) اشو بیان اولان اقوال طبیعه بی انسان طیب بحر یله مذاکره ایتدیکه اجرا
ایتمک دخی یوک ده معده در زیر ایتد حاجت اولد یغنی اوزره امرجه ناس و بلدان مختلفه در
بر یکو بر یکمه نک مزاجنه موافق اولان آخره موافق کلوب بلکه مضراوله جغتی یک ظاهر در
(شره و حرص تهیینه بر شاعرک نظمیدر * شره النفوس علی النفوس بلیه * فتهودوا من کل
نفس شره مامن فنی شره ته نفس وان * نال الفنی الاری مایکره * (قلت) شره غلبه حرص
معناسته ایدر ده یونفصده قرینه مقام و معنی ایلد طعامده حرص ملحوظ اولای کرکدر که فادی
شره مس شره بر لبه در کده کله مبتلا اولان کیمیدر حسنی عیاده کی عیاده ایلد زبرا
مس کیمیدر شره بتمش بر جوان و بر یکت یوقدر که به نال اولسده شره بی و جنون
کندویه دهر کره کوردیکه و ایتد مدیکه فتنه بی یعنی هر بر آفت ارام اولان مزج فی کوسر مکدن
خال دکلدر دیمکدر (فضل فصد ایتد کده ابو الفیض القساینک نظم ایتد اولد یغنی قضیه در
* ارقت دما و تسکب المزن نه * لاصبح وجه الارض منه زاهیا * دما طیا ایلد یطلق الدین شره
* لکان من الاسقام للناس شافیا * (قلت) ملاحظه عاجزی اوزره مفاد نظم مخمل مر قوم
ای مدوح وجود جبر محض الود کدن آفتد یغنی فان دخی سنک کی بر خبر لو فاندکره اگر انک مثلنی
بولوت اقتبیدی روی زمین سبره زار برکت اولور و اوطیب اولان فاک شر بی شریعت مطهره
نجو یزایدی ناس شغایب اولور ایدی یعنی انام فضلك کرم و فضل شاملنی کورملر یله کندوی
سورل ایدی و سوره فصدی قانی بیه دوکوب ایا فی باصم بر اولان سکرلرینه قوید قلی بی
کور یجک بر فاندخی موندلر بومیدن کرمنی آرزو جفندن ناس نائل المذاف کرمنی اوله جفندن
باشده اودم بر مبارک کیمه نک دی اولمه در دل بیه دوا اولسی دخی نفع دیکدر دیمک کور بنور

موردی فصل عیاده و فضیله داتر آثار و اخبار در (قال رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم ثلثة فی ظل العرش عاید المریض و مشیع الموتی و معزی النکلاء) (قلت) خسته بی عیاده ایدن
و جنازه مسلم ایلد کیدن و ولد یغنی غایب ایدن یعنی باوی قبلان و ولد ی اولان خاتونی تفریه ایدن روز
قیامته سایه سلامت و ایتد عرش رجائده اولور مألنده در که سبب موردی موت و تدایله مصاب
اولان خاتون اولی احسان ایلد هر متعلق فی فوت اولان رجل و ایلد تعزیه سی دخی داخل تبسیر مذکور
سلامت اولی احسن لی اقوال عیادی اصولدن مستفاد و مستفاد (مؤلف مرحوم بوراد خفیف
عیاده یعنی خسته بی استعاره کیدنلر یاننده جوق اوطور ماقی سنت اولد یغنی ذکر ایتددر
و تفصیل عیاده دخی کله جک باید محرر در (محرر که ابو بکر بن عبد الله المزنی خسته نور احسانی
عیاده سنه کدوب لکن یاننده زیاده اوطور دقلرنده (المریض یعادوا الصحیح یزار) دیو عودت لرینی
استارده ظرافت ایتد شرفنامل (زیاده مکث خسته بی بیز ایدر معناسته بر شاعر * یعدن
مریضا هن هیجن داه * الاغما بعض العوائد ایا * یبیت نظم ایتددر (قلت) مفهوم بیت انلر
یعنی نسوان بیماری عیاده ایدر یعنی خاطر بی استفساره کیشلر ایکن علفنی آرتور دیلر اکاه اول که
بعض عائد و زار و ادر که خسته بی اوزوب در دینی تشدید و صاغ و سالم کیمه بی خسته ایدر
جمع و ثن اولان یعدن و عائد جعی عواید ظاهر اولد یغنی اوزره ماطک عیاده بی اسناد ایتدیکه نسوان
یا تحقیقا و یا قضیه شعریه الجاسیه تقدیرا و تصور اکرک حنا اولسون و کرکده جوخی افسونکار
بولان مجوزلر اولسون بیمارک یاننده مکث مر دادرلی موجب ثقلت و باری فزونی درد و علتدر
زیرا زار و عاید دختر ملک منظر اولد یغنی صورتده بیچاره خسته انکله سوره رک طور دینی مدته
صحبت ایتدک استرایده جک اولسه و قصد من بور ایلد تکلمه قدرتی اولسه شفلرنده زجت درکار
واما زارات مزینات عجایز ولو بر اولسه ده زیاده مکثی ممدرد اوله جتی پردرد اولوب انک کلوب
وقی الحال کتمی باعث شفا اوله جتی نمودار در معانی ملاحظه اولمشدر (وفی الحقیقه سنت اولان
خفت عیاده عین حکمتدر که ملاحظه اولان معانی مذکور خفت مکشد بر طرف اولور و بو
صورتده عیاده اولامی و مقبول بودر که خدا نخواسته بر کیمه نک احباب سندن بری مزاجسن
اولسه همان واروب و یا قادن بر لحظه کوروب دعای عافیتله یانندن صاوشتمدر که بووضع محضا
مقتضای محبتدر و حتی عیاده مندوبده منزلنده طعام دکل صودخی ایچمامک مندوب اولد یغنی
بو معنایه اشارت ایدر و خصوص صاوشتمدر مر حوم عقب بیت مرقومده بحر بر ایلدیکه (العیاده قدر
فواق نافقه) حدیث شریفی معنای مرقومی تصریح ایتددر (قلت) بو حدیث جامع صغیرده
مضبوطد فواق فاک قحیلد ایکی صاعده نک مایندر یعنی دوه و سارک سودینی اولاه صاغرل
نعدده سودینی قویورسون دیو یا وروسی یاننده صالبو بر رل و جزئیجه طورد قدر نصکره بیه صاغرل
و بو ایکی صاعقی اراسته اولان اندک زمانه فواق دیلر اشته عیاده زمانی دخی بو مقدار کی جزئی
اولوب زیاده اولامسی حدیث شریف مسطور دن مستفاددر (مناوی مرحوم یونده مریض یاننده
جوق طور لبوب زبانی تخفیف مندوب اولد یغنی دلالت واردر دیمشدر (کشف الله بعض
ما یک من السقم و طهرک بالعله من الخطایا و منعک بانس العافیه و اعقبک دوام الصحه) اشو
دعای بر بلیغ اصدقا سندن بری نامزاع اولد قده یازوب کوندز مشدر لفظا و معنی حاوی اولد یغنی
بلاغت معانی اشیایانه روشنا در (بر بلیغک برادر ایدن بری مریض اولد یغنی ییلور دکه دعای
شفای کمال و داد مخصوصنی مشکل قرطه بنا کوش بکر بلاغت اولوب تسلیه لایحه المریض
کوندز مش اولد یغنی نظمیدر * باخوانک الاذنین لایک کلا * شکوت الی الیوم من الم الورد *
فکل امره منهم بقدر احواله * فان عجزوا عنه تحمله وحده * مفاد قطعه ای برادر سنک

میتا اولوب و کون بکا شکایت ایتدی بک که درد اذنین که الم ورد در فرند اشترنده اولوب سنده اولسون
واورد ساز فرند اشترنده علی السویه اولوب هر برنده بوکلنه چکی مقصداری اولسون اگر
او دردک از بینی وجوغنی نحمدلن اظهار عجز ایدر ر ایسه ناظم اولان فرنداشک یالکز اولدیغی
حاله طوینی تحمل ایدر تک سن و دیگر فرنداشکر بمن سالم اولسونلر دیمکدر (غالبا تحمل علت
صاحب جامی مشعر قطعه شاعر آخردر * قالوا ابو الفضل معتل فقلت اهم * نفسی القدالة
من کل محذور * بالبت علته لی غیر ان له * اجر العلیل وانی غیر مأجور * مفادی ناس ابو الفضل
ایله مکی ذات معتل اویدی دیدکلرنده بدخی انلره ناظمک نفسی الیک یوانه هر پر محذور ومهلکه کن
قد اولسون کاشکه خسته ملک ثوابی مشار البهک وما جور علت اولیه رق علت ناظمک اوزربنه
اونسون دیمکدر (قلت) لکن بومعنی ستایشمی وبا خود مداهنه می بیانه مدی حلی رجاء وانور (بی
السوء ولکمروه لابنت کذا * ارادک کانابی وکان لک الاجر * بویست معنای مذکور تاطفدر
(عبدالله بن مصعب خسته اولوب عیاده منه کلیان احبانه عمر رضا * مالی مرضت ولم بعدنی
عايد * منکم ویمرض کلکم قاعود * یتنی نظم ایتمدر که ناظمک حالنه تعجب اولتور که
سزدن پریکز ناظم یعنی ابن مصعب خسته اولدقه عیاده منه کلدیگز والحال که سرک
کلکز مررض اولسه بن خاطر یکزه رغایه کوپکی عیاده ایدرم دیمکدر ابن مصعب اشبوینی
نظم ونشرد نصکره عاید الکلاب ایله ملاقب اولشد (برختندی امام مالک بن انس عیاده
قبلدقه اوعلیل بلبع اشبوینی نظم الملش * عادنی مالک قلت ابالی * بعدمن عادنی ومن لم بعدنی *
مفهومی مالک بنی عیاده ایلدی بعد ازین آخر لینک عیاده ایدوب وایتمار بنی قید ایتتم
دیمک اولوب (قلت) لکن مقصود ناظم چونکه عیاده دن اصل مرام خسته به غافیه دعادر
مالک کی کعب عالی صاحبک قدوم بر آوردن باشقه دعای خلوص افزائی مستجاب اولوب صحت
بو اورم دیمک اولدیغی ملحوظدر (الشاعر) حق العیاده يوم بعدیومین * وخلیة مثل خلس اللحظ
للعين * (قلت) خلسه ضم خامسکون لامله قائماغت اسمیدر یعنی قاپش دیمکدر اشویدت وقت
عیاده مرض وقوعند نصکره اوج کون ایچنده ایفا وزارک یک لحظه عنین کی یعنی غایت از طور معنی
ایجاد نظم اولمش شعر لطیفدر اهل دانسه صید شکار معناسی آشکار اولدیغی اوزره ظرف
زمان اولان بعد لغظی اگر اضافدن قطع قلنورسه او قطعدن اتوری مندوب اولان عیاده نک
معباری اوج کون اوور یعنی ایام ثلاثه بی پگور میوب قبضبنده قصد اونورسه اولور ومضاف
اولورسه الحق اوچنی کونی ایفا اونور دیمک اولور اکن ملاحظه عاجزی مقصود شاعر اولق
کرکدر بومعاد اولان لافزنی فقیر عفو اولنه رق تأمل وواهی ایسه خط بطلان کشیده اوانه
(خسته به مضائق سونده اصلا ابرام اولنجوب اگر ضروری خسته دن صور جفک وارایه اتی
افاده ازدن کایه اوله رق سکا نجق ایکی حرف کفایت ایدرمعناسنده برشاعرك نظم ایتدیکی
یتندر * لاتبرمن علیافی مسائله * یکفیک من ذلک نسأل بحر فین * برشاعر ماهر عال اربع آنی
السیاندن مصون اولق دعا سیله احباسندن برینه اشبو * اعاذک الله من اشیاء اربعة * الموت
والعشق والافلاس والجرب * بیت ظریفی بازوب کوندرشدر (قلت) حلل مذکوره دن موت
... ...

بالاراده گذارشیدر خاتمه املائی فقیر اولمشدر (یادشاهن زاده الله نصره واصل الی انتهای
الزمان عصره حضرتلری شفقه علی خلق الله تعالی کافه صبیان بلاد واولاد تبعه دولت علیه
رافت نهضت تحصیل انواع علم وهنر وکمال ایدوب موفق اولانلری علومده تبحر ایله انسان کامل
درجه سنه واصل واهل صناعه وحر فتن اولغه میل ایدنلری ضروریات دینییه دن اولان علم
حال یعنی اعتقاد ایله شروط صلا و مسائل عبادتی واحکام معاملات دادوستادی تعلیم نصکره
ادنی مرتبه ده مکتوب و تمسک یازمق و جله و تقسیمه و ضربه قدر حساب اوکرنوب آخره محتاج
اولانق وجه ایله مکسب و تجارته راحت و سهولت و برکتی فستوجب اوله حق کیفیتله نائل اولملری
نیت خیریه سبله تنظیمه اراده ییوردقلری حسن انتظام مکانیک دوام واستقراری ورفقده ندر یجله
ایلرولمسیچون مجلس معارف عنایتله بالاراده مرتب اولوب بوفقیه تفتیک اعضاءلرندن بولند یعنی
انجمنده بنه اعضاء اوله رق بولمسی اوزره عهد کترانه سنه احسان شاهانه اوله برق تقویض
ونوجیه ییوردیلان نظارت مکاتب عمومیه معینده معاونانک نامبله معین اولان جاه ایلله بکام یعنی
سابقا بمن مکتوبی صدر عالی وحالا معاون ناظر مکاتب عمومیه ورتبه ثانیه ایلله معزز سید احمد
کمال افندی و فقیر وسائر اعضاء عظام سامع صفر سال حال که التمش اوج سنه سیدر مجلس
مذکورده مواد مکاتبه دار وسائر بعض مذکرات بنوب مقتضیات مأموریتدن خارج آفاتی صحبت
فرجه سی احسن اولدوقده بنه معارفه صحبت اولند یعنی حلانده داخل جردان استخواب فقیر
اولان اوراق تسوید ترجمه مستطیع زب انامل مأموریت دیگر کترانه مذکوروب آقا تحریر
اولان (اعادک الخ) یعنی مفهومی زبور صحیفه مسوده ایدرکن اخوانه انشاء ایتدیکمده بیت
مرفومده کائن عشق لفظدن ناظمک قصد ایتدیکی معنی الیه کمال افندیکن عزللرندن برنده اولان
بیت آتی بی کیند و به تذکیر ایدرک انشاء قنقله وارسته اخطار اولد یعنی اوزره انسانک
سائر حیوان عجماد ن تمیزی قوه ناطقه یعنی عقل ودرایت وکمال ایلله اولوب و متصف
علم وکمال اولانلرک آری ابدی نام ایدر جکسک بیانی و بویجه ر سبزه عرض حکیم اهل
استعدادی تشویقندن عبارت اولدینک بیانی ضمنده اثر معارف مومی الیه ترجمه مزه درجه
سایه شاهانه ده یادکار روزگار قلمشدر و بیت مزبور تازه مضمون دخی بودر * قاچه کل
یانه بر لحظه طیبم کرم ایت * علت مشکله عشق دکادر ساری * عباس بن الاحنفک نظم
نغزل اسلویدر * قالت مرضت فعدتها فتمرت * فهی الصحیحه والمریض العائد * والله
لوان القلوب کفلبها * مارق للوند الضعیف الواله * مفاد نظم حبیبه حسنا مزاجسن اولدم
دیدی یعنی خستهیم دیو استغای ملاقات ایتدی بندخی اشتدیکم کی عبادده سنه کتدیکمده
اوصانه روشنی کوستردی و بوروشدن مستفاد اولد یعنی اوزره اوصحبحه وعیاده ایدن یعنی ناظم
مریضدر یعنی عاشق شکسته بال مجروح القواد اسنقالیدر قسم ایدرکه اکثر قلوب تاس
اوحبیه نک قلبی کبی قاسی وقتی اولیدی بابال اولدیرینه صغیر یاخود کبیر اولسونلر عدم رقتلرندن
کوروب کوز تمزل و نال دخی اولادلری اوجندن زجت جگمزلر دیو شکایت بخورده مشوقه
قلمشدر (جامع المستطرف مرحوم فضل عبادده مشهور و شرفی مذکور و باعث
تعظم اجوردر دیوب استغانه ایلله تحریر ایتدیکم) (والله الموفق للصواب والیه
المرجع والمآب) کلام مستطاب واستشفاعله دیدیکم (وصلی الله تعالی علی سیدنا
محمد وعلی آله واصحابه وسلم) صلا و سلامبله ختم باب مسکی الختام التمجید

آمین (فان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اذا مات لاحدكم الميت خستوا كفته وعجلوا الخزان وصيته واعقواله في قبره وجنبوه جار السوء قيل يا رسول الله وهل ينفع الجار الصالح في الآخرة قال نعم قال وهل ينفع في الدنيا قال نعم) راوی ابن عباس رضی الله تعالی عنه اولدیغنی مرحوم مشارالیه یازمیشدر (قلت) علمائک بیانی اوزره (اذا مات الميت) ایله امانتده اولان کلامده مایول ایله اعتباریه مجاز وارددر ومفهوم اثر کتب فقهیه ده مبین کیفیت اوزره تکفین میت وانفاذ وصیت ایله موتانی عالم دنیا ده صلاحه معروف ذوات مراقب دی جوارینه دفنیه میده فائده اخرویه حصولی وحال حیاته مقارنت صلحاده فائده معنویه اخرویه بولدیغنی وقبرک یته کتب فقهیه تحریرینجه درین اولمسی ناطقدر (علی المرتضی ابو ذره رضی الله تعالی عنهما وصیت پیوروب (زراقبورند کریم الاخرة ولا ترها بالليل واغسل الموتى بحرك قلبك وصل على الجنائز لعل ذلك يحزنك فان الحزين في ظل الله) دیمشدر که مفادی قبرستانی زیارت باعثند کر آخرت وغسل موتی سبب رقت قلب وجنازه نماز بی فتاوی موجب حزن و اوب حزن دخی عید مؤمنی مستغرق دریای رحمت الهیه اید جگنی بیان ایله بونلره مداومه امر و کیمه ایجره بر حکمته مبنی اوله رقی زیارت قبور دن دخی منع وارددر (ابو الدرداء رضی الله تعالی عنهما) مرویدر که دیمشدر که بر مؤمن یوقدر که اکاموت خیر اولیه و بنم بولکامی کیم تصدیق ایتجه یلور که باری تعالی و تقدس قرآن کریمده (وما عند الله خیر للابرار) پیور مشدر یعنی بر و صالح اولان مؤمن موت واسطه سبله واصل دار النعیم و داخل جنت لطف جبل رب کریم اوله اوله واسطه نک خیر اولدیغنه نص جلیل مسطور دلالت ایدر معنایی بیان ایتشدر (بر حکیم ذی فنون بر جنازه فی قبره کتور دکلر بی کورد که) (حییپ بنقله احبابه الی الحبس الابد) دیمشدر که کلام مر قوم شومیت بر دوستدر که ائی دوستلری حبس ایدر نقل ایدر معنایه در که عبس دنیاک حال بی مائی بر کوزل تعریف اولدیغنی نلقابه آشکاردر (جزعک فی مصیبه صدیقک احسن من صبرک وصبرک فی مصیبتک احسن من جزعک) (قلت) قوماء بلغاء حکما اقوال دفت اشتمالنددر ومفهومی دخی دوستک مصیبت و ابتلاسته جزع و فریادک صبرک ن احسن و کندو مصیبتک صبرک او مصیبتک جزعکدن احسندر دیمشدر که ذات یار صادق من کل الوجوه نفس اوزره راجع طوئلق شرط دوستی و مروت اولدیغنی باند که معنی مضبوط جامع صغیر اولان (لا یؤمن احدکم حتی یحب لاخله ما یحب لنفسه) حدیث شریفی شارح اولدیغنی زده اهل دانشده ظاهر در محقق مناوی اخ مذکور بی دین قرنداشی و مای مهمه بی خبر ایله شرح و نفسه میغوض نسته بی دخی دین قرنداشی ایچون بغوض ایتک کمال ایمان و صداقتدر بر مؤمنلر نفسی واحد کی اولمیدر دیوب (بعضیلری اشو حال یعنی سودیکی خیرده آخرت برادری دخی بولمقی و سودیکی شرده بولمماقی قصدی عهلا منع و دشوار در دیمش ایسه ده زعمدر زرا حال مذکور بر کیمسه ده بولنوب احوالک منلی آخرتده بولمماقی محال دکلر و قصد مر قوم دخی بوقیلنددر که بر کیمسه ده بولمماقی آخرتده بولمماسته مانع اولماز دیو تحقیق ایتشدر که فقه حدیث بر فعل خیر واحد ده شرکست اولوب مثل و جنس خیرده شریک و جنس و مثل شرده بعد اواغی قصد دیمشدر (عظماء عرب عرب بادن بر ذات مر یض اولد فده یند قبیلده عظیمدن استخدا ایتدیکی بر بلیغ یانته واردر مر یض مشارالیه (اعایدا جنت او شامتا) یعنی یانته عبا ایدیمی اولدیغک حالد محبتله می و یاخود حکمتله اوله رقی شامت اوله رقی کلامک دید که عاید مشارالیه جوابنده (لم تقول هذا والله ما کلمتی رهقا ولا اصعدتی زلفا ولا خدعتنی علفا فم استقل خیالک واستبطی وفاتک) دیدیکه مفادی ای متبوعم ایچون بویله درین یعنی احتمال شمانی یاد ایدرسن که من بکانتسابدن بوهنگامه قدر ظلم ایتدک ونهی دست

براقیوب کامران قیلدک و محبت صمیمیه ایله سودک حقیده احسان بو مرتبه ده ایکن حیاتیکی استقال ایتیموب وفاتک اوزاد یغنی استرم و بو صورتده بن شامه کلبوب عبادت مستونیه ایجرا ایدیمی دیدیکه مر یض مشارالیه * فهل من خالدا ما هلكا * فهل بالموت بالناس عار * یتنی نغمه دنیا ده بقا اولوب بیوک و کوچک موت کور پرستدن بن ربه لویم کدا ایله برابر پیور ومده عار ایدرم دیوب کبرولک مقدوری اولمیه رقی کچر کیدر مائی اشعار ایلدی (قلت) مقام تعجب و دخی استغاثه ده اشبو (یالئاس) ده اولدیغنی کبی عامه ندا اولنور و مقامین مذکور ینده ذات واحد دخی ندا اولند فده او مناد الاله لام جارح داخل اولور و لام مذکور مفتوح قلنور و ملیلانی کتب نخویه دن کور بله (ملوک عرب دن بری وفاتنه سبب اولان علت ایله مر یض ایکن عمال مملکتی عبادت سنه کورل خبر و یرلد که امری اوزره کندیغنی تربین و ارفه سنه یصد قلمر و ضعیفه میندینه افساد ایله بچمل و محشم ایتدکدر نصکره کللری یانته کتورک ایاقدن سلامیوب اوزور مسونلر دیو دخولرینه اذن و یرر و بوجهله کوروب کتدکدر نصکره (و تیلدی لئاسمین اریهم * ائی لرب الدهر لا اقصه ضع * واذا المنيه انشبت اظفارها * الفیت کل نعمة لا یفزع * شهر بنی نظم ایدوب چونکه فلکک داهیه لری درکار و شاهین اجلک مرغ روحی شکار ایدر جکی آشکار اولمغه اندن جزعک بره معنایی اولدیغندن باری شامته شجاعت و متانت قلبی یلدریم دیو تیلد ایتدم مفهومی اظفار ایلدی و مر یض مشارالیه موتی تقرب ایلد که اشبو * هو الموت لا یجاء من الموت * یحاذر به الموت ادهی و افضع * یتنه تمیل ایدوب و (اللهم اقل العزة واعف عن الزلة وعد بحکمک علی من لا یرجو غیرک ولا یلق الا بک فانک و امع المغفرة و اس اذی خطیبه مهرب منک) دعاسی عرض درگاه غافر الذنوب قلوبو ارتحال دار بقا قیلددر طاب راه (قلت) (واذا المنيه انشبت الی آخره) یتنی اهل معانیک مطلب استعاره ده یازد قلمی بر نوع استعاره به شاهد در اطلاع قصود ایسه کتب علم اعطیف مذکورده باقبور (ابو العباس الشیبانی ذکری آئی ذوات کرامک به ضندن مرویا حکایه ایتشدر که امرای و ولایه عهد امویه دن علی بن دلف طرفه بعض حاجات تسویه سی ضمنده اولاد علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنهم دن اون ذوات کرام شدر حل ایله و فدا اوله رقی کلورلر لکن ابن دلف فوت اولدیغنی علتله بیمار بولمغه انتظار و قتله باب امیرانه سنده قالمورل و ابن دلف فی الحقیقه بلاشور اسیر بستر در اولدیغندن ملاقاتلرند معذور دوشر ومدت اقامتلی بر شهره وارد بیخل خلاصه امیره بر کشا ایتشک کلوب بشر نامنده اولان خادم خاصنه قلبه قوده بزه عرض جولایچ ایچون راز ذوات کلوب اقامت ایلدیکی ملهم اولدی اگر و اریسه بر احد مانع اولسون ایشانی همان آل و بومایینه کتور دیو امر ایدر بشر دخی واروب اولال علی حضرتانی کتور جله سی سلام و بروب ایچلرندن اولاد جعفر طیاردن اولان ذات تکلمه آغاز ایله (اصحک الله تعالی انامن اهل بیت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم و فینا من ولده و قد حطمتا المصائب و احجفت بنا النوائب فان رأیت ان یجبر کسیرا او تغنی فقیرا لا یملک قطیرا فافعلی فقال للخدام خذ سیدی و اجلسنی ثم اقبل معنذرا الیهم و دعا بدواة و قرطاس و قال ایکنب منکم کل واحد یدیه انه قبض منی انف دینار قال فقبضنا متحیرین فلما ان کتبنا وضعنا الرقاع بین یدیه فقال لخادمه علی بالمال فوزن لکل واحد منا الف دینار ثم قال لخادمه یا بشر اذا انامت فادرح هذه الرقاع فی کفنی فاذا القیت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم فی القیامة کانت حجی ائی قد اغتبت عشرة من ولده یا غلام ادفع الی کل واحد منهم الف درهم یتفقها فی الطریقة حتی لا یتفق ما اعطیناه شمساحی یصل الیه و وضعه قال فاختاروا دعوانه ثم انصرفنا ثم مات رحمه الله تعالی) عادت عهد مذکور اوزره دعای

سرخ علی بن محمد بن ابی طالب علیه السلام و رسول الله صلی الله علیه و آله
 علیه و سلم اولوب ایچیزده یاره مضایب و لکده نوابه دوچار اولمشلر واردر اگر جبریه کرمکله
 مکسوری مسرور و برشته مالک اولیان فقهی اغنا ایله مستغرق بحور حبور ایتک موافق رأیک
 اولورسه همان اجرا ایله نائل اجور اول مائی بیان ایلدکده ابن دلف خادمی بشرالمدن طوت
 و بنی اوطورت دیو بعد الاتکا وفد مشار الیه انتظاری اوزاد یغنه بطاقت ملاقاته سبب
 عرض مرض اولدی دیو بعد الاعتذار دوا و کاغد کتوردوب هر برینه خط لریله امیردن بیکر
 التون الدق دیو برقبض سندی یازمه لری التماس ایلد انردخی یازوب پدشته بعد الوضغ خادمه
 التونلری حضورینه کتوردوب هر برینک عدایله بدلینه تسلیم ایتدیرر ایشان حضرتانی امیرک
 اشبو معامله محاسنه حیران قالورلر و یازدردیغی سندرده اولان مطالعه سنی بیان معرضنده خادم
 مومی الیه خط سالی ای بشرین فوت اولدیغیده اشبورقه لری کفنه وضع ایت که یارین روز
 قیامتده محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم افتدیمزه ملاقات ایلدیکده ای شفیع عصاة ام
 بن ذات اعجاز ایاکنرک اولاد و نسل کراندن اون ذاتی اغنا ایتدم دیو رفاه مذکورده بی کندیه
 بخت یعنی وسیله شفاعت ایلدیم دیو وصیت ایلدی بعده ینه خادمه ایشانک هر برینه خزانة
 مدن بیکردیم دخی و یرنا که یولده خرج خلق ایدوب یرلینه وصولرینه دکن اتونلری خرج
 ایتیمل دیدی و ایشان دراهمی دخی الوب دعا و ثنا ایلد عودنلرند نصکره امیر مشار الیه واصل
 دار النعم اولدی اتهی (قلت) اشرف ناس سادات و شرفا و اهل عبایله عالم اولدیغی
 کتب حکمت بیان فقهیه ده محردر و انله نسب و علمی ایچون اکرام باعث سلامت دارین
 اولدیغی وارسته اخطارد و ملوک توراندن برذاتک تحاریردن برینه اولان ادنی حرمتی کند و بی
 اقصای املنه نائل ایلدیکنده دایر حکایه ترجمه مزک بالالنده تخریر اولمشدر و ویک کوزل
 برمنقبه جایلده در (عمر بن عبد العزیز طاب ثراه حضرتلری دفن اولورکن جوسمدان پرورقه
 قبرینک یاتنه دوشر والوب باقدقلرنده مدد ذرایله اوزرنده (بسم الله الرحمن الرحیم امان لعمری
 این عبد العزیز من النار) یازلش اولدیغی کوررلر (قلت) بعض اهل حدیث و تاریخ
 یوروابنی یازمشلر اولدیغی مشاهددر (منقولدر که بر اعرابی بالناسبه سن فوت اولور سن
 دبدکلرنده اعرابی بن فوتند نصکره نه به کیده رم یعنی نه اولورم دیو ضرور قبل معنوی یاری تعالیه
 کیدر سن دبدکلرنده خبری انجیق کند و سنده بولدیغیم ذات مقدسه کیده جک موتدن فورقام
 دیمشدر (قلت) حقا که او اعرابی ای ایکن سلیقه سریت صرفه اوزره حکمته مطابقی
 بر سوز سو یلمشدر (امعد فقیر چند سال ظرفنده تخریرات مأموره خلانده فرجه فرصت
 بولدقده اهل شرع و حکمت اثرلری کوزدن کچیرک موتدن خوف ضرور بیدر دکلدر و عدم
 خوفه چاره نه در یومطلبده اوج جزه صغیر مقداری بر رساله تسوید ایتش ایدم ان شاء المولی
 سایه شاهانه ده طبع اولورسه تسلیم خاطرری موجب نیجه فوایدی جامع بر اثر اولدیغندن انتفاع
 عامه حاصل اولورکن ایدم (اول سرور بدخل علی المؤمن الموت لما یری من کرامة الله تعالی)
 اقوال اسلافدر که (قلت) فی الواقع کتاب و سنت منظوم قرآنچه مصلحت ایمان ختم انفاصده در
 مرد مؤمن بودولنه نائل اولورسه حق تعالی و قدسک احساننه مظهرینه مبدأ اول موت اولغله
 موه مسرویت بی اشباهدر اللهم اختنا بالایمان آمین (منقولدر که خولانی حضرتلری مختصر ایکن
 بکایه باشلر سبب بکادن صورلد قد جواینده (ایکی اصول السفر و قلة الزاد) قلت زادایله
 طول سفر ایچون اغلرم (وقد سلکت عقیة فلا دری الی این بهبط بی والی ای المکانین اسقط)
 و بر عقبه یه یولدم که فنی مضوره و جفوره دوشور یله جکمی یعنی عالم برزخده متمم می و پاخود

مذهب می اوله جفمی و مکایندن یعنی جنت و جحیمدن قنفسنه سقوط ایلده جکمی بیلوب اشته یونلری
 بادایله یورکی داغلم مائی دیمشدر (قلت) رجت الهیه واسعه اولدیغی متیقن ایسه ده بین
 الخوف و الرجاء اوله زنی مؤمنه لایق اولان ینه یونلر (محاسبی رعایه نام اثرنده ذکر ایتشدر که حضرت
 رب جلیل عزوجل قبلندن ابراهیم خلیل علیه السلام موتی نیجه بولدک یعنی نه کیفینده مطالعه
 قبلدک مآئنده وحی الهی اولدقده جناب خلیل الله علیه السلام یاری موتی آتنده قزدیرلش
 واصلق بولک اوزره قووارب اول بولک اوزرندن چکایوب صبرلش اولان یور شیش کبی یولدم
 دیوشدنی یس قبلدقده قبل یاری تعالی (ناقد هونا شلیک) مدلولده وحی رجت مائی ایلد
 شرفیاب اولمشدر (وفی الخبرین حدیث جید الطویل عن انس بن مالک رضی الله تعالی عنه
 عن النبی صلی الله تعالی علیه وسلم انه قال ان الملائكة تنکف العبد و تحبسه و اولادک کان
 یعدو فی الصحاری و البراری من شدة سكرات الموت) مفاد خبر اگر ملائکه کرام مختصر اولان
 عباد حق حیات ایتسه ل شدت سكرات موتدن صحراره کند و لری قوشه رقی آثار ایدی
 مآئنددر (مؤلف مرحوم دیر که اجماع اعلام شریفه است و بر سدر دجو که موت زمینی بککده
 سیجانه معلوم اولماذ بغندن هر مردم شدی وقوع بوله جقدر و موتند نصکره تدارک ذخراخرته
 میدان قالمز دیو امر کتاب و سنته امثال و نهیلرندن اجتناب ایلد (یزید قاشی حضرتلری ناسد انجا
 اولانسته خطا ایلد (و یحک یازیدن ذابصلی علیک بعد الموت من ذاترضی عنک ربک بعد الموت)
 یعنی ای یزید یازق سکا فکرایله که موتند نصکره سکا کیم نماز قبله جقدر یعنی ایابو آدمی صاحبدر
 دیو امت محمد صلاة جازه که حاضر اوله جقدری یاخود رجت ایلد یاد ایلده جکایمی و موتدن صکره
 فنی عبودیت و عملکله ربم تعالی سندن راضی اولوبده رجتته مستغرق ایلد جک یونلری فکرایله
 دیوب بعده حضاره متوجهای اخوان مؤمنین باقی حیانتکری یعنی کن عمریکز بوش یردناف اوامش
 ایسه موتکره قدر الدیه یولسان وقت حیانتکری ده نفسکری اوزرینه اناخه و بکاده آگاه اولوب
 توبه و استغفار ایلد عمل خیره جالشمره بکری دیمشدر (منقولدر که حسان بن ثابت رضی الله تعالی عنه
 برکون قوجاغنه برصبی الوب قایقی ایلد غسل اطعام ایدرکن ناکاه صاغ و سالم اولان صبی مرقوم
 صبیحه جانکادایله دوشوب فوت اولدقده * اعمل وانت صحیح * مطلق فرح * مادمت و یحک
 یامرور فی مهل * ترجوا الحیة صحیحجار بما کنتم * له المنیة بین الزبد و العسل * نظمینی برآورده
 زبان نصیحت ایتشدر مفاد عذب المعنای دهشت زهدی ای مغرور مهلت اندک مدت حیات
 نیجه یه دل بویه غفلتده قالورسن وای باشکه یازقلر سکا همان مطابق العنان میدان صحت و فرح
 ایکن عمل خیره چالش ز براسن صحیح اولدیغک حالده دوام حیات امیدنده اولورسن لکن قایقی
 و بال میاتنده کبر نفس اولان موت بردن بره یونغازی الور و اوجام قایقی ایلد شهیدسم قاتل اولور
 مآرده در (منقولدر که سأمون حلیفه بن مرض موتنده ینه ککیر دکلرنده بر فرس جولنی
 فرش ایتدیروب و او ستنه کول دوکدیروب و اوزرینه اوزتوب (یا من لا یزول ملکه ارجم من زال
 ملکه) نیاز بی ایدرک اول جل ایچنده یوارلندیغی کورمشدر طاب ثراه (عمر بن العاص رضی الله
 تعالی عنه مختصر اولدقده غل و قید کتوردوب یونازینه و ایاقلرینه طاقدردی بعده رسول
 اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افتدیمزک (التوبة مبسوطة مالم یفرغ ابن آدم بنفسه) یور دقلرینی
 استماع ایتدم دبدکد نصکره قبله یه یونلوب (اللهم امرتنا فعبنا و نهیننا فارکننا و هذا مقام
 العائذک فان تعف فانت لا معفو اهل وان تعاقب فیا قدمت یدای لاله الا انت سبحانک انی کنت من
 الضالین) دعای استعذار و عافی ایتدیمکی عفتنه معلون و عقید اولدیغی حاده و غایت ایشدر
 اشو ماجری امام حسن بن علی رضی الله تعالی عنه و عن یسویه واصل اولدقده (اسم السج

فاما با نغمه) یعنی کبر السن اولان عمرو باری تعالی دن سلامت ...
 اشبو مناجات ندامت غایتی کندویه نفع و بردی یعنی باعث غفران او اور دیشدر (معصم
 عباسی خلیفه مختصر اوله قدغه یانه کبر سن سابق موجب و سلامت آخری اکبر سوزر ایله
 نهوین مونه دارنگات ایلدکلرند (هان علی النضارة الی مایمر علی ظاهر المجلود) بکا جلد
 ...
 یا قلشدری دیشدر که مرادی عذاب آخرتی ملا حظله ایله ندامتد ر علیه الرحمة الواسعة
 (ارسطاطلس مخدوم و در بانی اولان اسکندر بن قیلقوس فوتند نصره ندیه ایدوب (امس یعضنا
 بکرله و الیوم یعضنا بکونه) مانده برکات بقی کلام سوبلدی که مفهومی دون یعنی حیاته
 بره تکلیله و عذرا ایدر بو کون یعنی بعد و فاته سکوتیه و عطف و نصیحت ایدر و عبرت بخش او اور دیشدر
 (قلت) کلام حکیم مدکور جامع صغیره اولان (کنی بالموت واعطاء الحديث) حدیث شریفک
 مدلولی که فی الواقع موت بو کون قصور و دورده طور انلری یارین قبوره قور و هر لذت عیش
 و کافه سرور یعنی کیده ر ایدر بو صورتده عقلی باشند اولان مردمه مرک ناصح قوی اولمازی
 و بینه عافیت اندیشسان ماده عبرت بسیار بولمازی اتمهی (و فی الحديث) لایقن احدکم
 الموت الامن و نقی بعمله (قلت) بواثری مؤلف باز مشدر و مالی اولوی علمته اعتماد ایدن ماعداسی
 یعنی و طلب ایتمسون دیکدر و اما جامع صغیره لایقن احدکم الموت اما بحسن فله یزداد و اما مسیئا
 فله یستعقب (حدیث شریفی مضبوط اولوب مناوی شرحنده ثنی مذکور جهت مشافدن
 نزول ایدن قضاء حکم الهی بی عدم رضایه دلالت ایدر زرا انسان بمنطوق خبر فعل خیر ایله
 تحسن و یا مسیئ اولدن خای دکلر موتی طلبنده ایسه زیاده فعل خیر و یا مسیئ عفو رجاسی
 زمانلری ترک ایتمش او اور دیوب بعض اعلامدن تقلاء موقی طالب اولنلری بقی اوج کیمسه در که
 بری موند نصره وقوع بوله جق احوال برزخ و آخرته جاهل اولان و آخری مصائب نازله به
 صبری اولسان کیمسه در که بمقوله قضاء رب غفاردن چنانلردر و دیگری لفاء الله عز وجل محبتده
 اولدن ناتدر (قلت) اشبوشق ثالث ایسه تدارکلو و ذخرا آخرت بوندن بولکلر بولنلار روشندلاند
 لا غیر (او اندر ذره رضی الله تعالی عنه بر جنازه بی قبره کتونر جاعت ایچنده بولنوب بر کیمسه نک
 بیعت کیدر دیوسوالنی ایستدیک (انت فان کرهت فانا) یعنی او میت سنسن یوق سن میت
 اولمخی کریمه کورر ایلک بنم دیوجواب و برشد که مقصود نصیحت نمودی (ادوا للموت و ابوا
 للمخرب) و فقیحه عافیت بویه اولسه کر کدر دیکدر کلا یغنی (ابن عباس حنفاسندن عکرمه
 رضی الله تعالی عنهم ایله شاعر مشهور عاشق عزه تصغیر صیغه سیله کثیر بر کونده وفات
 ایتدکلرند بر کیمسه (اللهم کما جعتهما فی مجاورة القبور فلا تفرق بینهما یوم النشور) دیو
 ندا یلر که مدینه ایاستندن بولکلامی استحسن ایقین بر احد قاله مشدر (قلت) مطالعة عاجزی
 اوزره مائل دعای مزبور چونکه عکرمه صلاح حاله متصف و کثیرک ایسه عاشق لایالی مشرب
 اولدیغی مشهور اولد یغندن بر بر بند ظاهرده ضد کورینوب لکن قبرده بر بر بند جار و قرب
 صلوات دخی حیا کان او میتا استفاضه آثار صلاحه مدار اولمغه آخرنده سلامتی مأمول اولان
 عکرمه مٹ شمع منور نقواستندن برزخده افسانیدیکی نور قبض صلاح و برکت فلاح ایله
 کثیر نال اجر کثیر اولسون دیکر کیدر و احال که کثیرک عاشق عقیف اولوب درد عشق ایله
 مدینه منوره دن معشوقه سی عزه بی ازدواج اغتبه سیله بازاده هشام بن عبدالملك دمشق الشامه
 کیدر یکی کونی موی الیها وفات ایتمش بولمغه بیله رک جنازه سنه تصادف ایدوب و یاغتنک
 تویله صلاتی قیاب و قضیه بی خیر و برکاری انده کندوبه غشی کلوب بمدا لافاقه شهقه ایل
 ب عزه نک جوارینه دفن ایلدکلر بی مؤلف ایتمش برنجی باده باز مشدر بو صورتده

حکایه ده موصوف اولیه رق مذکور اولان مدینه لغه بلده در که دمشق دخی بلده در و یاخود
 فی المدینه دیومعرف مرقومه اولمغه وطنی اولان طیبیه طیبیه اولوب دعای مرقومی اهالی مدینه منوره
 استماعله تحسین ایتمش اولر دیوتاویل اولمغه کلامین مؤلفده تنافی استشمام اولنور (مرویدر که
 حضرت ابراهیم علیه السلام حین احتضار لنده لسان خلت ایله (هل رأیت خلیلا یقبض روح
 خلیله) معناسنی یعنی دوست دوستک روحنی قبض ایدر می مناجاتی عرض عتبه علیه معنویه
 رأی الخلیل غیثه قبضه (هل رأیت خلیلا یکره له خلیله) مدلولی یعنی دوست دوست
 ملاقاتی کریمه کوردیکی کوردکی وحی احسان بیانی الهام اولدقدغه او جدمحترم رسول اکرم علیهما
 و علی سائر الانبیاء والمرسلین الصلاة والسلام فی الحال (فاقبض روحی الساعه) یعنی یارب شمدی
 روحی قبض ایله دیونیا زالمشدر (عن مطربن عکامس رضی الله تعالی عنه رفعه اذا قضی الله تعالی
 لعمادان موت بارض جعل الیها حاجة) بوحیث شریف جامع صغیره دخی مضبوطدر
 و شرح حدیث بیاننجه مفهوم شریفی ازلده حق سبحانه و تعالی عبادندن برینک اولدیغی برینک
 غیرنده موتی تقدیر قلمش ایسه اولر ره عبدک و ارمسنی مستدعی بر حاجت خلق ایدر و وطنندن
 قاله بوب مقبور اوله جخی محله کیدر دیکر اولوب ولزم فائده خبر دخی امت مرحومه نک حضرتده
 ایکن موت ایچون تیعظلرینه و سرمایه طاعتله آماده موت اوللرینه و عظامدن خر و جلرینه
 و قضای دینلرینه وله لیله علیه لرینه دار خصوصاته و صبت الیمنلرینه تنبیهدر سچاکه سفره
 خر و جلرینه اشبوز کراوانان احوال اوزرلرینه امر اعم اولور زرا یوله چقد قلمنده بطر که قنخی
 بقعه و محله وفات ایدر و وللهذا او امر لازمه هر مردم احتیاط ایدوب و تنبیه نبوی علی صاحبه
 افضل الصلاة والسلام ایله عامل اولوب راه نتیق سایه همایونلرند بوله لایقن و حدیث شریف
 مشار الیه دن اقتباس نور معنی ایله * اذا ما حان المرء کان یبلده * دعتة الیها حاجة فبطیر *
 یعنی نظم ایتمشدر که مقام انجمنه انشاد اولنور (قلت) جام کتاب وزنده موقی قضا و تقدیردر
 یوقه موت معناسه دکلر (مؤلف مرحوم دیر که دومه دوکنه جکی هنکامده بر حرکت سر به
 وضیای ساطع حاصل اولدیغی کبی انسانه دخی و فانی عننده بر قوت و حرکت حاصله او اور که
 اطل بوحاله نمشة اخره تسمیه ایدر (قلت) خبلی سنه لدن مقدم اخوانه قبش کیمه لرینک
 اطولنده منقل کلرند کیمی البار فاکهیه الشناء عباره سنه مشهور اولدیغی اوزره بر طریقه مطایبه
 خصوصاته دار اوله دیرک و کیمی دعلب ایچوب و حلوا بیه رک همیزم مسامره و صحبت ایکن شاعر
 آتش زبان مشهور فیه کز بور مجامع ابیات مخیلات و جوهره درج مشکلات اولان * صباحه
 قاله شاعر یوسف آسیا اوله دامتکش * بزم انکشتزدن دستمزی ماه کوتهدر * بیتی اتاره بخش
 خیالخانه مشاعر اولوب هر بردانادل جنکلرده بازلدیغی اوزره بر کونه توجه ایدوب فقیره دخی
 سن نه در سن حصبر باف ایسه سکرده یه نل اهلین سوبله دیدکلرند مفادیت غالباً درد
 وصال ایله مشرف هلاک اولان عاشق ابتدای شیده اشغال اولنوب و صباحه دلایانه رق بوب
 انطفاسته رمق فلان موم کی اولوب معشوق باری او حالده رحم ایله عرض جلال ایله بیچاره بی
 خود بخود بمنون ایلسون نیاز بی اشراب و اگر دامتکش اولوب فرار و ناز شیوه سنی کوسر ترسه
 ناله شک امساکنه واسطه اولان دست قبضه یعنی ساعدی بانی طومناغه غیر مساعد اولوب حرکت
 ایدم مزایسه ده انکشتی یعنی موم موی الیه کی شعله سی تمامی حالنده اولان شعله سی کی اولوب
 اندن بالا و ضیادار و قوتلیدر دامن معشوقدن طوتار و زور ایله یانه جذب ایدر ادعاسندن
 عیسارندر دیمش و اکثر یارانه بکشد رمش ایدم بو ترجمه خللنده شمدی کوردیکم نقل مؤلفده
 اولان تشبیه مؤید مطالعة فقیر اولوب توجه کزی وهم محض اولدیغی تحذیر لاکرم درج

اولمشد ر عفو بیوریه (غریبه) منقولدر که هر و ن رشید خلیفه میلی اتم اولان بر جاریه سی
 فوت اولدوقده جزع شدید ایله جزع ایلدی خلیفه مشارک کاهیجه تشیط ذهن ضمنتده
 انگلیجه سی اولان بر مضحکی و ارادی مضحک مرقوم تسلیمت قصیدیه یا امیر المؤمنین اشو جزع
 مقرض نه دند و وجود شریفکزیچون اذا بیورر سز دیدی مشارالیه دخی بهی مسخره بنم مبتلا
 اولدیغم دردی کورمدکی حیف که هر کیمی سود مسه فوت اولدی دید که مضحک مرقوم ای
 ولی نعمتم بنی دخی سونا که فوت اولدی دیدی مشارالیه (و یخک ان الحب انس شی یصنع انما
 هوشی یقع و توفقه الاسباب) یعنی محبت اختیار ایله اولوب بلکه ینه اسباب سوبله امر اضطرار یدر
 معنای افاده ایدیچت مضحک مرقوم افندی لسانا بکاین سنی سورم بیورسون دیو طور مضحک کاه
 ایله ابرام ایتمکله مساعد ایدوب بن سنی سورم دیدی کی مضحک مرقوم فی الحال محوم و دوشوب
 مرحوم اولور (قلت) اشته نطفه بحکمته سبحانه یومقوله تأثیرات اوله مرد عاقل بصیر ایدوب
 کتدویه مضرتی مستدعی سوزلی لسانه انما ق لازمدر و یونی تحذیر باندن اساطین دین تنبیه ایله
 دخی صحیف آثار مشخو ندر (عقبه بن عامر دن رضی الله تعالی عنه مرویدر) لان اطأجرة
 حتی تیرد و سفا حتی تنقطع رجلی الی ان امسی علی قبر رجل مسلم) دیمشدر که مرقومی صوغو یجیمدک
 بر جره ناره و یا غمی قطع ایدنجیمدک بر سبقه باصمه بی قبر رجل مسلم اوزره یورومه دن
 زیاده سورم دیمکر که مرقومی نهیدر (وفي الحديث المرفوع) کسر عظم المؤمن بعد مماته ککسره
 فی حیاته (قلت) جامع صغیرده عابسه رضی الله تعالی عنه هادن مروی اوله رق مضبوط اولان
 (کسر عظم الميت ککسره فی حیاته) و ام سلمه رضی الله تعالی عنه هادن مروی مضبوط اولان (کسر
 عظم الميت ککسر عظم الحی فی الاثم) عباره (زنده و قلمردر مناوی) بحقیقیتی میت مسلم محترمدر
 د یو بعد الشرح نسخ جامع صغیرده حدیث اول یازاد یعنی کبی کوریلوب لکن اصول
 صحیحیه قدیمده یعنی مأخذنده (کسر عظم الميت) دنصرکه (واذاه) دخی مضبوطدر غالباً
 قلم مؤلفندن یعنی سیوطیدن روح الله تعالی روحه (واذاه) سهوا ساقط اولمشد دیمشدر و حدیث
 زنده اولان کسر عظم میت محترم کاهده حی اولان مسلم کسر عظمی حکمنده اولسی بعد
 الموت مسلمت محترم اولسی حال حیاتنده اولان احترامی کی اولوب حدیث شریف مذکور حرمت
 مسلم بعد وفاته یاقیه اولدیغنی افاده ایدر دخی دیمشدر و بعض شراح حدیث تفصیل ایدوب
 حدیث ثانی مذکورده میت متالم اولد یفته یاخود حیاهات اولمذ یعنی کبی میتا دخی
 اهانت اولمذ منته اشارت اولوب و علی قول معنای حدیث شریعت کسر عظم حی ده دیت
 وارشدن باشقه کاه اوله رق کسر عظم میت مسلم ایله کسر میت ذمی ده عصیان تحقیق اوایوب
 حتی دیگر معنی دفن ایچون مندرس اوله رق میت مدفوندن اثر قالمش و تراب محض اولماش
 درجه سنه و ارمیان قبری احری دفن ایچون بش هتک حرمت میت اولقله جائز دکدر دیمشدر
 میونه بن مهران دن مرویدر دیمشدر که طائفه ابن عباسک رضی الله تعالی عنهما جنازه سنه
 حاضر اولدم ادا صلات ایچون محضایه وضع اولدوقده بر بیاض قوش اکفانی اوزرینه دوشوب
 و یخبرینه داخل اولدی جماعت طبری ارادیلر لکن یوله مدیلر و وقتا که دفن ایدوب قبرینک ترابی
 تسویه دنصرکه مصونی ایش دیلوب شخصی کورلیان برسس صاحبینی استماع ابلدک که انسان
 قرانی کی (یا یتها النفس المضمنة الرجعی الی ربک راضیه مرضیه تادخلی فی عبادی و ادخلی جنتی)
 آیت کریمه سنی قرأت ایلدی زید بن اسم اشو روایتی بیان و عصری تاریخی قصیده ایله زماندن
 در یوز سنه بکوب یومدت ایچنده بر طبر و قرأت منقبة جلیده مرقومه سنک بر جنازه ده وقوع
 اولدیغنی استماع اولمذ یعنی ابن عباس رضی الله عنهما بوخصو صله دخی بمناساز اولدی

معنا سنی اشراب ایلدی (محمد بن هارونک شکایت تو حش و بی و فانی بارانی ضمنتده نظم
 ایتدیکی قطعه عبرت انگیزیدر * کان باخوانی علی حافتی قبری * یهیلونه فوق واده مهم قبری
 فیایها المذری علی دموعها * ستمرض فی یومین عنی وعن ذکری * عنی الله عنی یوم ازل تاویا
 * زار فلا ادری و اخفی فلا ادری * (قلت) بعض نسخده ده (انک تاویا) و (ازار) یرنده
 (راه) واقعدر محصول شکایت شمولی ناظم ایله بارانی جانبین قبرمینه بر یکوب کوزلی یاشی
 جریان ایلدی کی حالده میتک اوسننه طهراق دوکن جماعت کبیرده انلرمینه ظاهر ااجرل
 لکی اورتوب کم ایدرل ارق اول جاعتک هر برینه علی حالهم هذامینه بالفرض و انتقدیر
 لا یقدر که ای اشک چشمکنی اوزریمه آقیدن دوستم زجت حکمه ز پرا بدن وایکی کون ظرفنده
 بنی ذکر و یاد دن اعراض ایدر سکر دیه الله تعالی انعامکاهه یعنی قبره ایندیرلیم کون یعنی
 فوتمده مغفرت و سببتمی عفو بیورسونکه اوراده زیارت اولونسم و اخفا قبلانسم بر بنی ییله هم
 اشته یاران زمانم دخی بی سور صورتده ایسه رده ثابت قدم میدان وفاد کالر دیمکی ناظم استمش
 اولدیغنی عاجزانه ملا حظه اولدی (منقولدر که عثمان بن عفان رضی الله عنه جنت و نار ذکرند
 بکا یدک لردن زیاده بر قبر یانده توقف ایلدی کمنده بکا ایدر ایلدی سیندن سؤل اولدوقده (سمعت
 رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یقول القبر اول منازل الاخرة فان تجادنه و ما بهده ایسر)
 بیورد قمر بنی استماع ایدم دیدیکه عباره سندن قبر انساک منازل اخرتدن اوایکی منز ایدر اگر
 انک عذبتدن نجات یولنه ما بعدی یعنی حشر و صراط و میران و سائر منازلدن مرور سم و انلو
 او اور دیمک مستفاددر (معاذ بن رفاعه بن رافع الزرقی دن مره یدر دیمشدر که قومک رجاندن
 اولان بر رجل بکا روایت ایلدی که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم جبریل علیه السلام
 یاشنه استیقندن بر عمامه صارهش اولد قمری جانده کلوب ذات نبوته (یا محمد من هذا الميت الذی
 فتمت له ابواب السماء و اهتز له العرش) یعنی شمعی وفات ایدن کیمدر که اکا تعضیا ابواب سما
 کشاده قبلتوب عرش رجسان دزه دی مانی بیان ایدیچک علیه الصلاة والسلام قاقوب ثوب
 شریفلر بی جری ایدرک سعد بن معاذ خانه سنی تشریفه مبادرت بیوردیلر و وارد قلمزنده مشار
 الیهی وفات ایش بوادیلر (امام حسن بن علی رضی الله تعالی عنهما کولردن بر کون کیمز که
 ملک الموت حضرتلری ناسک یوزلرینه یعنی هر برینه بش کره نظرا بتمه اهو واهب و یاخود
 معصیت اوزرلرینه اولانلری و یا کوللری کوزر سه کندو سرینی تو یخا قمریک ایدوب شو
 مسکین و بیچاره عبد حقند اراده و حکم اولشان شیدن غفلتده اولدیغنی جای سجده دیوب
 بده نه استرسک ایشله بنم ایچون سندن بر غره یعنی شدت وارد که اول شدت ایله سنک ویتکی
 قطع ایدرم دیردیو روایت ایشدر (قلت) خطین وزنده و بن قلبده بر طهر در منقطع اولدیغنی
 آند انسان فوت اولور (عمر بن عبدالعزیز حضرتلری مرض موتده معتمدی و محرم رازی
 اولان رجاء بن حیاته ای رجاء بن حیدمه وضع اولدیم وقتده تو بمی یعنی کفی یوزمدن قالدیروب
 نظرقیل اگر رویمده علامت خیر مشاهده ایدرسک حقه حد ایله و اگر خیرک غیری نسنه
 کوررسک تحقیق ییلکه عمر هلاک رسیده اولمذ دیدی رجاء دیر که وقتا که دفن ایتک یوزینی
 اچدیغیمده اوسنده نور ساطع کوروب یوزدن اتوری خیره واصل اولدیغنی ییلوب حد ایلدم
 انتهی (وینه رجاء دن مرویدر دیر که مشار الیه خسته اولدیغیمه خدمتدن منفک دکل ایدم
 حین احتضارنده مینا و نه لا تقلیده ایکن بکای رجائس و جن و جوهنه بکره مز بر از وجوه کرام
 مشاهده ایلدم دیوب بعد سرینی رفعله (اللهم انت ربی امرتی فقصرت و نهیتی فعضبت فان
 عفوتم فقد منت و ان عاقبت فاطمت الا انی اشهد ان لا اله الا انت وحدک لا شریک لک و ان محمدا

مذکورہ فی تفسیر عقیدہ (عن النبی علیہ السلام) من استرجع عند المصیبة جبرا لله
مصیبتہ واحسن عقیبہ وجعل له خلفا صالحا برضاه (ابن جریر طبرستان) (وعن انس بن مالک
رضی اللہ تعالیٰ عنہ قال قال رسول اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم من اصبح حزینا علی الدنیا
اصبح ساخضا علی ربہ ومن اصبح یشکو مصیبتہ نزلت به فاعايشکوا لله ومن تواضع لغنی اسأل
بما فی یدیه احبض الله ثلثی عملہ ومن اعطی القرآن فلم یعمل به وتهاون به حتی دخل النار فابعده الله
من رحمتہ لانه هو الذی فعل ذلک بنفسه حیث لم یعرف حرمة القرآن) خبر بہ (وروی ابوہریرہ
عن النبی صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم انه قال من مات له ثلث من الولد لم یلج النار الا تحلة القسم یعنی قوله
تعالیٰ ون منکم الا واردها) خبر بہ مؤلف مرحوم یازمشر (قلت) مفاد خبر اوج راس ولدی
فوت اولان مرد مؤمن قضایہ قلبا وقالباً راضی اولدقدہ جناب حق عز شانہ و ہم نوالہ اول
قوانی نارایہ معذب ایتراطفی تبشیردر (وان منکم الا واردها) آیتنی بیضاوی کافہ انسان جہنم
واصل ویا تئذ حاضر اولور لکن مؤمن نارندن بارہ اولد یعنی حالہ مرورایدلر وبقدرتہ تعالیٰ اشتغال
و حرارتی اهل شرک وعصاة دخولندہ اولور دیو تفسیر و (اولئک عنہا بعد ون) نص
جلی کہ مؤمن نفس جہنمدن دور قلنہ جفتی مفیدر اندن مراد نارایہ عذابدن ابعاد اولقلہ
یتنزلندہ منافات یوقدر دیوتاویل صحیح ایلہ توفیق ابلیس (وعلی قول وروددن مقصود جہنم
اوزرینہ ممدود اولان صراط اوزرندن مرورد کہ کافہ انسان کرک مؤمن وصال و کرک مشرک
وطاخ بو یولدن بکیردیمشر در باری تعالیٰ شانہ جلہ مزہ او طریقدن سلامتہ یکمک مبسر
ایلیہ (قلت) ذکر اونان (تحلہ) حاکم فتنی ولام مدغمہ ایلہ دوکی چوزمک معناسنہ اولان
حل دن ویا خود حلال قلیق معناسنہ کسر حالہ اولان حل دن مشتق اولہ رق تفیل باشند
تحلیل کی مصدر آخریدر و تحلہ القسم معناسنہ بر قاح وجہ یازنش ایسہ دہ مطالعہ عاجزی
اوزرہ اشبو وجہ اشبہ کورینور شو یلہ کہ بر کیمہ فلان فعلی واللہ یارین ایشلرم دیویمین ایلدیکی
وقتہ استثناء ایلسہ یعنی ان شاء اللہ ایشلرم واللہ دیسہ بعدہ اول فعلی ایلسہ عقد یمین استثناء
مذکور ایلہ اولدیغندن منعقد اولماش او اور اشنہ اشبو عدم ضرر دہ مؤمنک ناردہ مکئی نازک
ضرری اولمادیغنی حالہ ان شاء اللہ تعالیٰ دیہ جنک قدر او اور خلاصہ تحلہ القسم شی اقلدہ
مستعمل او اور و بو خصوص تفسیر بیضاوی و شرح مشارق ابن ملک وقاموسہ باقلمورسہ تفصیلا
معلوم اولور (سعد بن جبیر دیمشر کہ استرجاع خصوصی ضمتندہ اولان نیل اجر اتقی اشبو
امت مرحومہ یہ مخصوص راطف مزید سچانیدر اگر عہود سابقہ دہ براحدہ اعطا اولنش
اولیدی بمقبوب علیہ السلام فقدان یوسف علیہ السلام یعنی ذنب اکل ابتدای دید کلرندہ قائل
اولدیغنی (یا اسفا علی یوسف) یرندہ استرجاع ایدر و (انا لله وانا الیہ راجعون) دیر ایدی
(منقولدر کہ ابن عباس رضی اللہ تعالیٰ عنہما سفر دہ ایکن کریمہ سی وفات ایدر اخبار
اولدقدہ بعد الاسترجاع کریمہ متوفاة عورت ایدی حق تعالیٰ ستر ایدی وموت ایدی کفایت
قبلدی واجر یعنی موتی کدر بند صبر مستوجب اجر در کہ بکا سوق ایلدی دیوب وراکب
اولدیغنی حیواندن ایتوب ایکی رکعت نماز قبلدقدنصرکہ (استعنوا بالصبر والصلوة) امر الہی سنہ
امثل ایلدک دیدی (قلت) یعنی قضایہ رضا وحق کمال عبودیتی ایضا ایلدی (مر ویدر کہ نجل
صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلمک مبارک جسم حقایق یتلرندہ آمارہ حزن مشہود او اور عبد الرحمن
ابن عوف رضی اللہ تعالیٰ عنہ سبب بکائی استکناہ معناسنہ (یا رسول اللہ نبکی اولم تہ عن البکا)
دیدکہ (لا وکن نہبت عن النوح والفتا الصوتین الاحقین الفاجر بن عن صوت الفتاة فانه

احب واهو و من امر الشیطان ولكن هذه رحمة جعلها الله في قلوب الرجا ومن لا یرحم لا یرحم ثم قال
القلب یحزن والعین تدفع وما نقول یسخط الرب وانا بک یا ابراهیم لحزنون (اشبواری دخی مؤلف
یازمشر در (قلت) فی الحقیقہ شرح حدیث یاتجہ شرعا منہی اولان میت اوزرینہ صاحب
وصقال یولہ وواویلاہ وواحسرتہ و سائر یومہ قولہ اوضاعدن و فریاد دن عبارت اولان نوح
ویناحندر یوقسہ اشک چشم و حزن اثر مرحت اولقلہ منہی دکلدر و امر اضطرار ایدر (وبنہ
مرحوم مشارالیه بو خصوصہ ام سلمہ رضی اللہ تعالیٰ عنہا دن مرویا (من اصیب بمصیبة فقال
کما امر الله تعالیٰ ناله وانا الیہ راجعون اللهم اجرنی فی مصیبتی اعقبتی خیر امنہا الا فعل الله ذلک بہ)
خبر بہ مؤلف در کہ مستتر جمہ اجر خبری مبشر در (ابن عباس رضی اللہ تعالیٰ عنہما
دیمشر کہ الله تعالیٰ وتبارک ابتدا لوح محفوظہ کتب ایلدیکی (انی انا لله لا الہ الا انا و محمد
رسولی من اسلم افضائی وصبر علی بلائی وشکر علی نعمائی کتبته صدیقاً و بہنتہ مع الصدیقین
ومن لم یسئل ولم یصبر علی بلائی ولم یشکر علی نعمائی فلینخذلر باسوا) مدلول ایدر (قلت) کیفیت
کتابت مشابہندن اولدیغنی و تبرہ مجاز اوزرہ نازلی اصول علم کلامدن مستفاددر (ابن المبارک
دیمشر کہ بر مصیبت اگر خدا نخواستہ مبتلا سی صبر ایتوب جزع ایدرسہ ایکی او اور کہ بری
ذات مصیبت وایکخصی اجر مصیبتک کتمیدر (وعن ابی ہریرہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ قال من اخذت
حییئہ یعنی عینہ فصبر و احسن عاقبہ الله الجنة) اشبو خبری دخی مرحوم مشارالیه یازمشر کہ
نمودہ تعالیٰ عیای دو چشمہ مبتلاک صبر خالصی بکرمہ سچانہ باعث دخول جنت اولدیغنی
تبشیر ایدر (یعنی عینہ) (حییئہ) لفظنی تفسیر اولہرق قول راوی اولدیغنی ظاہر در (الصبر
مفتاح الغفر والتوکل علی الله رسول الجاح) اقوال مشہورہ اسلافندر (منقولدر کہ برکون
کبار خاندان قریشدن بر عظیم الجاہ ینہ خاندان حرب عربادن صاحب الجاہ والشرف والعقل
والادب عبد العزیز بن زرارہ الکلبی ایلہ معا (وبہ یعنی بوی بستان تیزہ امشخامی) یعنی هنگام
بہار اولقلہ کسب روح شمیم تفرح فصدیلہ سیر صبر ایتشدی فتای نامہ وارد قلرندہ او بزرگ قرشی
ابن زرارہ بکاشمدی سید شباب عربک نبی یعنی وفاتی خبری کلدی دیدکہ ابن زرارہ (ابن ام
ایک) سنک ویا خود بنم او غلمی دیو ایلدیکی استفہامنہ (بل انک) یعنی سنک او غلک
دیمیک ابن زرارہ (للہوت مانند الوالدة) دیو بلیغانہ جواب و برمشر کہ ملاحظہ عاجزی
اوزرہ انانک طوغور دینگی و یا مادامکہ انا طوغورہ موت ایچوندنر یعنی طوغانک انجسام وعاقبتی بچہ
موتہ بررو صیاد مرکب صیدندن مرغ روحہ مفر اولیوب اجلی حلولندہ صغیرا او کبیرا دیادن
کیدر دیمکدر (من لم یلق نوائب الدهر بالصبر طال عتبہ علیہ) و (اصبر حکم من لا یجد
معولاً الاعلیہ ولا مفرعاً الاالیہ) کلام اسلاف کبار در کہ اولکی قولک مفہومی مصائب فلک
صبر ایلہ تلقی یتیم کسانک اوزرینہ فلکک عتابی اوزون اولور یعنی قامت جور قالدبر (ومفہوم
نای ذات مقدسندن غیری وثوق ایدہ میہ جنک ودر کا مر جتدن باشقہ مفرغ و لجا بولہ میہ جنک
باری تعالیٰ وتبارک حکم وفضائسنہ صبر ایلہ دیمکدر (قلت) سویا السدوسی نا بلیغ غالباً ایکی نفر
او غلنہ فصحا نظم ایش اولدیغنی شمرندہ * فاوصیکم یا بنی سدوس کلاک * بتقوی الذی اعطا کا
و براکا * فکرا اذا مال الله احدث نعمۃ * وصبر الا مر الله فیما ابتلاک * دیمشر کہ مفادی
ای سدوسنک او غلاری ایکیکرہ بردن حق تعالیٰ سنزلہ اعطا واحسان قبلد یعنی تقوای
واطاعت و عبادتی ایضا ضمتندہ وصیت ونصیحت ایدر مکہ بریمی حضرت رزاق مخلوقات عم نوالہ
سزہ نعمت کرم قبلد یفندہ شکر اکید خاص ایلہ شکر ایتکز و دیگری سزری حکم قدر لہ
بر مصیبتہ مبتلا ایلدکہ او امر وقضاء الہی یہ صبر صمیمی ایلہ صبر ایتکز در دیمکدر

باز در روزی مصیبت است که به کوردیکی و استر یکی شیرین غم و داهی (کلی
 شی بوزی المؤمن فیهوله مصیبة) خبریله استشهدا ایتشدر فاعل (کلی یکی فصل
 بو فصل تعزیه لر و تاسی به مخصوص صدر (من عزى مصابا فله اجر مثله) استوحیدنی ترمذی
 سنده و بهی سنی کیرنده ابن مسعود رضی الله تعالی عنده روایتله تخریج ایتدکری و دخی
 (من عزى شكلا کسی بردانی الجنة) کتاب ترمذیه اولدیفن و دخی سنن ابن ماجه ایله بیه قیده
 (ما من مؤمن یعزى اخاه بمصيبة الا كساه الله عز وجل من حلال الكرامة يوم القيامة) حدیثی
 مضبوط ایدوکن مؤلف مرحوم یازوب بعد تعزیه بی اعلم عنوانله تعریف و ابضاح ایله دیره
 تحقیقا تعزیه نصیبدر که میت صاحبانه و متعلقاته تسلیم و به جک جزنلری تخفیف ایدنه جک
 و مصیبتلری قولایله جی شیری ذکرین عبارتدر و اشو فعل تعزیه امر معروف و نهی منکر
 مثل اولدیفنه بیا مستحیدر (فی الخقیقه اگر صاحب المیت صبر ایتوب جزع و فزع و یحیون
 اولدی بوللوقدره اعتراض اشعار ایدییجی شکایت حسارت ایدر ایسه تعزیه ایدن بوزع
 و ثابت دکلر ایتجه و صبر ایله اجره نائل اولز بر دنیا زائلدر و دار قرار دکلدر البته هر کلان کیدر
 و موتاتک روحی دخی بو وضعدن متأذی اولور دیکله امر معروف و نهی منکر ایتش اوله جفی ظاهر
 و یو امر و نهی دخی (و تعاونوا علی البر و التقوی) نصنک تحت حلیته داخل اوله جفی باهر در
 دیوب تعزیه تک استجابته یو وجه احسن ایله استدلالدر و کتاب صحیحده (والله فی عون العبد
 ما له فی عون خصمه) حدیثی مکتوب صحیفه بیوندر دیمشدر (قلت) بو عربی ایتانی
 تعزیه به مثله دخی استدلالدر بر تعزیه اعانه قیلندندر دیمشدر (وینه مؤلف مرحوم دیره
 معلوم اوله که اشو تعزیه امر مستحیدر و قبل الدفن و یاخود بعد الدفن اجرایی جاویدر بجا هر
 اصحاب شافعی قوللریجه اوج کون ایچنده اولوب بعد مرور الایام المذکوره مکرر هدر براتعزیه
 قلب مصابی تسکیندر و اوج کون مرورنده اکثر یا تو طین نفس بولنه رفق حزن مصاب سکون
 بولور بویله ایکن واروب تعزیه ایتک سکون بولان حزنی نچید ایتک دیمک اولور و علی قول
 دفن متوفان اوج کون صکره تعزیه ایکی صورته تجویز اولمشدر که بری معزی یعنی مصاب
 شمرده و آخر مکانه بولنله خانه منه عودتی ایام ثلاث گذراندن صکره به تصادف ایدر و صورت
 دیگر اهل میته تبعیه و تقیر و ستر خصوصاً برله اشتغاللری برده کش حزن اولوب فراتجیون
 و حست مرور ایام مذکور دصکره ظهوره کلکدر لکن بودخی ایام مذکوره ظرفنده جزع شدید لری
 کورلدیکی و فتنه اولور اگر کوریلور سه اطفاء حرارت درونلری مصلحتی ایچون تعزیه
 سه اولور و ماضی و معزیه تعزیه به عجز اولوب یعنی و سنی اولوب نه کونه تعزیه ایله اولور سه
 برین بولور یعنی هر تسلیم حاصل اوله جی کلام ایله ایضا اولنور (قلت) تعزیه ده مخاطب
 هر وجهه حال و شانی و قدر الهی به تعزیه بعضی جفماقی خلاصه کلام کلامک بلیغ اولمسی یعنی
 مقتضای حاله مطابق بولمسی کوزه دلمک لازمدر (وقفها شافعه مسلک مسلمی تعزیه سنده
 مستحب اولان تعبیر (اعظم الله تعالی اجرک و احسن عزاک و غفر لبتک) مفهومده اولمسی
 و مسلک نصرانی بی تعزیه سنده (اخلف الله تعالی علیک و لاتقص حدک) دیمه سیدر (وینه
 مرحوم مشارالیه احسن تعزیه اولن اوزده صحیح بخاری و مسلمده اسامه بن زید رضی الله تعالی
 عندهن مرویه اولان بوزوایتی باز شددر که بنات طیات رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلمدن
 بذات محترمه تک ولدی یعنی ابی و یاخود بنتی فوت اوزره یعنی مختصر اولمقله این زیدی حضور
 حضرت علیه الصلاة والسلام احتضاره مذکور و خبر یرمک و تسلیم بولمقی ایچون مشارالیه
 بجا آمدن ایتدکری و تعزیه ایله ایضا اولنور (قلت) تعزیه ده مخاطب

لیله و اخرها ان الله تعالی ما اخذوله ما اعطی فکل شیء عنده باجل مسمی درها فلتصروا له حسب
 کلا مبله تعزیه یور دیلر و تمام روایت مذکور صحیحین مر قو مینده مسمور در
 مراجعت اولانه (تعزیه مذکوره ده) ان الله تعالی ما اخذوله ما اعطی (تک معنای مرحوم
 مشا و الیهک یا نجه کافه عالم باری تعالی تک ملکدر اخذ ایتدیکی شیء سرتک یعنی
 عبادک اولوب بلکه سرتک عندیکر ده معنای عار یتده اولمقله کندی ملککی اخذ ایتش اولور
 و سرتک اعطا قیلدیفنی ملکندن خارج اولوب سرتک و سرتک هبه قیلدیفنی اشیا ذات مقدسندکر
 دیلدیکنی ایشلر و هر رشیک عند ایلند و فنی تعیین اولمشدر (قلت) یعنی هر بر مخلوقک فانی
 اولمسی تقدیر اولنان و فتنه البته حاصل اولوب بالنسبه الی العباد تقدم و تأخر ایتدیکمدر
 (روی ان رسول الله صلی الله علیه و سلم فقد بهض اصحابه فسأل عنه فقالوا یا رسول الله بنیه
 الذی رأته هکذا فلقیه النبی صلی الله علیه و سلم فسأله عن بنیه فاخبره انه هکذا ففراخ
 علیه ثم قال یا فلان ایما احب کان الیک ان تمتع به عمارک اولانی غذا یا یا من ابواب الجنة الا
 و جنته قد سقک الیه یفخه الیک قال یا بنی الله بل یسقی الی الجنة فیفخها الی الله و احب فقال
 فذلک لک) اشو خبری دخی مؤلف مرحوم یازمشدر فذلکله سی مؤمنک صبی ولدی روز قیامتده
 باب بهشتی بابسی ایچون آجر یعنی باعث مغفرتی اولور دیوب بو وجهله اصحاب کرامدن بر ذتک
 رضی الله تعالی عنهم براو غلجی وفات ایلدکده تعزیه نبویه علی صاحبها افضل الصلاة
 و التحیه و قوعبولدیفنی ناطقه در (مناقب امام همام شافعه بیهقی روایت ایتشدر امام مشارالیه
 عبدالرحمن بن مهادینک اوغلی وفات ایتدکده جزع شدید ایله جزع قیلدیفنی کندوبه بالغ
 اولدقده (یا بنی عز نفعک بما تعزى به غیرک و استغفر من نفعک ما تستغفره من فاعل غیرک
 و اعلم ان امض المصائب فقد سرور و حرمان اجر فکیف اذا اجتماع الکسب و زوالهمک
 الله تعالی عند المصائب صبر و اجزل لثاوتک بالصبر اجرا) تعزیه من یازوب و بالسا واسطه سی
 ایله بحث و تفسیر ایلدی (مفهومه) ای برادر جان برابر ذاتکی دیکر بنیه تعزیه قیلدیفنک
 فصیح ایله تعزیه ایت و اخری استقباح و استکراه قیلدیفنک عمل قیلندن اولان شئی یعنی
 جزع عتک تفکدن ظهوری دخی استقباح ایله ذاتکی بد کر دایردن دخی تعزیه قیلد و دخی
 معلومک اولسونکده مصائبک زیاده و جمع و الم و یری یعنی مؤثری فقدان سرور ایله حرمان اجوردر
 و بویکی شیء کاه قرائتی یعنی وزر جزع و وزر ترک صبر ایله جمع اولدقده بلیه اوج و بولکلمه سی کوچ
 اوله رق حال نه کیفیت و ارر تأمل اولنه همان حضرت منان تبارک شانه سکا عند المصائب صبری
 الهام و سکا و زره صبر جیل سبیلله اجر جزیل انعام یورسون دیمکدر (بذات احب اسندن
 یربتک اوغلی وفاتده اشو تعزیه نامه بلیغه موجری یازوب کوندرمشدر (اما بعد فان الولد
 علی والده ما عاش حزنه و فتنه و اذا قدمه فصلا و رجعة فلا یجزع علی ما فاک من فتنه و لاتضع
 ما عوضک الله عز وجل من صلاته و رجته) مفهومی بعد البسملة و الحمدلة و التصلیه ولد والده
 کما دامک حیاتده در ماده حزن و فتنه در و پدر بی تقسم ایتدکده یعنی باب اسندن اول آخرته کیسه
 انک بو تدمی قبل حقدن بابیه احسان مغفرت و رحمت در بو صورتده فتنه سنی فوت ایدوب
 صاوشان بلیه ایچون جزع ایتمه و جزعکله صلات و رحمت جهتندن خدای عز و جلک سکا
 عوض ایده جکی احسان و فضلی ضایع ایدوب جقیر یوا کتبه مآئده در (قلت) تعزیه
 مزبوره موجره ده اولان فتنه (انما اموالکم و اولادکم فتنه و الله عنده اجر عظیم) نص کریمک
 بدل اولدر و بونصک اولی دخی (یا ایها الذین آمنوا ان من ازواجکم و اولادکم عدوا لکم فاجذروهم
 و ان تعفوا و تصفحوا و تغفروا فان الله غفور رحیم) آیت کریمه سیدر کیم مضاری رحمه الله تعالی

بعض ازواج و اولادك عدو اوللرين طاعت حق تعالى دن اشغاللری یعنی لایفله اجرادن
البغودقلری و علی قول امر دین و دنیا ده محاصره لری جهنم لریه اولور دیوب و اموال و اولادك فتنه
اوللری بونلر مؤمنلره ماده اختیار و امتحان اولدقلری جهنمه در دیوب تفسیر ایتشدرد و محشی
تفسیر مشارالیه شیخزاده محقق دخی قدس سرهما سبب نزول آیت مسطورده بودر که
مشرکین قریش و سائر لری مسلمینک اوزرینه اولدقلری دین حق اولیدی دنیا ده حق تعالی املری
ایدان و اموال لرنده مصائب دن صیانت ایدوب هیچ بریسی دوچار بلا اولز ایدی دیوب ملازمه سی
عقل سلیم عندنده مسلمه اولیان قضیه فاسده اعتراضی نفوه ایتلریله جناب رب حکیم علت
حکیمه عباد مسلمینه اصابت ایدن مصائب مالیه و بدیهه تقدیری و مشیت ازایه سبله اولوب
اصابت مذکورده در حکمت و مصلحت واردر که سرینی ذات مقدس دن غیر بی اصلایل دیوب
بیان ایتشدرد (قلت) و فی الحقیقه یا بچون بویه اولدی دیوب عقول قاصرده صاحب اولان عبادك
سؤالی دخی ممنوعدر (و تفسیر ابوالبیضاء آیت کریمه ده مخاطب اولان مؤمنون مکرمه دن
اموال و اولاد غوائلله مدینه طیبه به هجرت ایده میانلر در دیوب مفسردر) و برجل بلیغ دخی
فوت ابن ایله مکدر اولان برجله (ان من کان لک فی الآخرة اجر اخیر من کان لک فی الدنيا
سرور) دیوب تعزیه قتلش یعنی آخرتده سنک ایچون اجر حاصل ایده جک ذات یعنی ابن دنیا ده
سرور حاصل ایدن ذات یعنی ایدن خبر لودر دیش در کمالی فوت بسر صبر اولند قده بادی
اجر باقی آخرت و دنیا ده بقای ولد فی الواقع ماده مسرت ایسه ده سرورده هر سریرع الزوال
وا کدار استقامتدر دیمکدر (ابن مبارک حضرت تارندن مرویدر که مشارالیهک نجلی فوت اولدقده
برجوسی کلوب تعزیه سنده) ینبغی للعاقل ان یفعل اليوم ما یفعله الجاهل بعد خمسة ایام) دیش
(قلت) و بر حکمت عامیه سفر کبریخی استعجاب ایدر معانی افاده ایتشدرد که مفهومی عاقله لایق
اولان جاءک بش کوند نصکره ایده جکی نسه بی شماری یعنی ترک جرنی فوت ولد کونی
ایتشدرد دیمکدر که مفادی جرنج و حرز فی نفسی توطن ایله تسکین در زیر جاهل اقدام و اهمه
ایله جرنی ایدوب براز ایام بکد کد نصکره بو حال کد و سندن صا و شور یعنی جرنج امر طبعی
دکدر اکر اواسه ایدی صا و شمر ایدی و بر حال که ضروری اولیه و ضروری اواسده استمراری
بو عده و عده فی الحال جهده ایله ترک ایتلدرد دیمکدر لایق نظرالی مر قال و انظرالی ما قال (س
ابن مبارک بو تعزیه بی تعب بن ایدوب برره یازک دیوب متعلقاته امر ایتشدرد) انس بن مالک روایت
ایتشدرد که بذات ولد صیبنی الوب بار حضور رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلمه کیش
ایدی بعد ایام صبی مرقوم متوفی اولدقله بدی کدر ایدوب خانه سندن چند روز قدر بدر اولوب
قبایوب قالدی و حضور تعادنه دخی دخول دن اوزادی و بو تقریبه رسول اکرم علیه الصلاه
و السلام تفقد و سؤال یوردقلرنده خاکبای رسالتکره کنوردیکی ولد صیبنی فوت اولدقله
کدرندن منزله ازواده در دید کلرنده کاشکی هنگام فوتنده خبر ویره ایدیکره قالک دین
فریدن لری کب و تعزیه ایدوب لم دیوب موجود بو نمان اصحاب کرین ایله مصاب مسار
الجهت خانه سنی تسریف یوردلر وقت که کابه و جرنده اولان مصاب دیدار سرور کادت
علیه الصلاه و السلام مشاهده سبله تازه حیات بولدقده داعیه حرز ایله یار رسول الله صلی الله تعالی
علیه و سلم بو حال یعنی فوقی کبرسم وضعف ایچون کندن رجایا ایدرم دیدکده یعنی فوت صبی به
اول اولسه ده بن اولسم مانی مبین کلامه کدر ایتش اولدیفن تاسفا یلدر دکه علیه الصلاه
و السلام اقدیمز (اما سرک ان بانی يوم القيمة فیما لادخل الجنة و یقول یارب و ابوا ی فیقال له
ادخل الجنة ثلث مرات فقول یارب و ابوا ی فلا یزال یشفع حتی یشفعه الله فیدخلهم جیبا الجنة)

پیور دیر که آنقا اشراپ اولندیغی صبی متوفای عید مؤمن و البینه شفع دخول جنت اوله جفی
و شفاعتی درگاه آله ده عز و جل حیر لطف قبول بوله جفی بهشردر راوی مشارالیه بهشردر
علیه الصلاه و السلام بر وجه بحر تبشیر پیوردقده اول مصاب دن فی الحال کدر کندی دیشدر
(موقف مرحوم روایت مرقومه بی یازدقد نصکره اشبو خبر شریف تعزیه سنت اولدیفنه دلالت
وبو صورتده بر کیمه مصیبتن سزده اولدقده اخوان دینی اوزره اتی تعزیه ایتک تعین ایدر
دیشدر) معاذ بن جبل دن رضی الله تعالی عنه مرویدر که اوغلی وفات ایلدکده علیه الصلاه
و السلام اشبو تعزیه نامه هامیونی طرفنه کونددر مشردر (من محمد رسول الله الی معاذ بن جبل
سلام علیک فانی احذ الیک الله الذی لا اله الا هو اما بعد یعظم الله ذلک و الهمک الصبر و رزقا
و ایاک الشکر ثم ان انفسنا و اموالنا و اهملنا و اولادنا من مواهب الله سبحانه الهیة و عواریه المستودعة
یمتنعنا الی اجل معدود و یقبضها الی اجل معلوم ثم فرض الله تعالی علینا الشکر اذا اعطی و الصبر
اذا ابتلی و کان ابتک من مواهب الله الهیة و عواریه المستودعة متعلک به فی عبطة و سرور
و قبضه باجر کبریا صبرت و احسبت لا یجمعه من علیک یامعاذ ان یحبط جزعک صبرک فیتدم
علی ما فاک فلوقدعت علی ثواب مصیبتک علمت ان المصیبة قد قصرت عنه و اعلم ان الجرنج لا یرد
میتا ولا یردفع حزنا) (قلت) اشبو تعزیه نامه حکمت علامه نبویه علی من املاها افضل الصلاه
و السلام بالای فصلدن بربو یازیلان اناز و اقوالی مؤید اوله رق ترک جرنی و ضمنت اولان
اجری آمر و بهشردر و بو روایتده راوی خبرک معاذ رضی الله تعالی عنه (ما تلی ابن فکرت الی
رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم) قولده ظاهر کاتب حضرت علیه الصلاه و السلام
استاد اولمش ایسه ده ختم رسالت علیه الصلاه و السلام دن کتابک عدم ظهورنده اهل حدیث
وسیر متفقددر فقط علی روایه صلی نامه جدیده عنوانده بر قاج کله شریفه بی معجزه یازدقلری
سیبیه معاصر لده بحر درر بو صورتده اصول اقتضا سنجه تعزیه نامه مذکورده کی کاتب حقیقه
بالذات ایسه معجزه اولور و اما امر ایله دیکرک تحریری ایسه (هرم الامیر الجند) قیلندن اوله رق
استادی مجازی اولور کلا یخفی علی اهل العلم (ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه بر ذاتی تعزیه
ایتدکده جرنده کوررررر) (ابو سعید الخدری مصیبه و لامع الجرنج فائدة الموت اشد ما قبله و اهون
ما بعده فاذ کروا مقدم رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم تمن علیکم مصیبتکم صلی الله تعالی
علی محمد و اعظم اجورکم) در ایدی که فذلک سنی مستدعی تعزیه وقوع فوتد روئدن بر ایدر
مخلص بو قدر و بو تقریه ضروری اولان نسه عند الحقیق موجب کدر دکدر و جرنج دخی
عیدر که میت تکرار حیات و یرر و موتک اولی اشد ایسه ده مابعدی اهل ایمانه اهوند و سبب
ایجاد عالمک صلی الله تعالی علیه و سلم یوفای دنیا ده عالم مقدره ارتحال پیوردقلری و لاحظه
اولدقده سائر لرنک فوق مصیبت مسایلر حتی تعالی محمد المصطفایه صلاه و سمرک اجر لری
اعظم ایلسون دیمکدر (برجل بلیغ قرنداشی تعزیه ده) انت یا شی اعزک الله تعالی عالم الدنیا
و ما خلقت له من الفنا و انها لم تعط الا اخذت و لم تسر الا حترت و ان الموت سبیل محتوم علی
الاولین و الاخرین لا دافع له و لا مؤخر لما قضی الله عز و جل و ان الله و انالیه راجعون) دیشدر
مفهوم بلاغت رسومی ظاهر اولدیغی اوزره دنیا عالم کون و فساد و هر ذی روح اجل کلدیکی آنده
ذاهب سمع معاد اولوب و اوله جقلری و مصاب اولانلر جرنج و فزع ایتوب استرجاع ایللری
بیان و اخطاردن عبارتدر (امام شافعی حضرت لری بعض اصداقانی بو نظمه تعزیه ایتشدرد
* ان امریک لا انا علی نقه * من الحیاة و لکن سنة الدین * فاما امری بیاق بعد میته * و لا امری
ولو عاشا الی حین * مفهومی ای بار یزکند و حیات و تعزیه اعتماد بر اولدیغی حالده سنی تعزیه

ایتمد یعنی باشک و باقیلر صاغ اوله و خدای متعال من بعد ای کوستریه و معادجه باری سبحانه
اجر و بر کبی تعیر لایله سزه تسلیم و بردار لکن بو تعزیه اخوان دینک قلبی تفریح و نصیحت
مصلحتنه پیوسته اولان سلت اولدیفیچون رعایت اولنورسه بر کوزلشیدر بوقسه کرک مبتدئ صکره
تعزیه اولان و سکرک تعزیه ایدن چوق زمان معمر اولسه لر دخی یته باقی قالمالز دیمکدر
(بقایای خدایست و ملک ملک خدا) (بر بلای دخی نجلی و فات ایتمش اولان بهض
خلفای تعزیه ده بوقطه بی نظمه تقدیم ایتمدر * تعزیه امیر المؤمنین فانه * لما قد تری بعدو
الصغیر و یوله * هل ابنتک الا من سلالة آدم * لكل علی حوض المنیة مورد * مفهوم نظم
اهل مطالعه به معلوم اوادر (قری قوت اولمش کیمسه بی بعض شعرای عرب عرب با بود ویتله
تعزیه ایتمدر * الموت اخفی ستره للبنات * ودفنهما بروی من المکرمات * امارأیت الله
سبحانه * قد وضع النعش جنب البنات * (قلت) * فاد نظم بنات مخدوراتک مستورات ستره
عفت اولملری منقبه جلله لندن اولمغه جواهر وجودلری مکنون کجینه لحد اولمش و بوججهله
اعین ناسه اصلا کور یته میه جگر بی موجب اولان موت انلری زیاده کیرلیه جکی ستره درود فتلری
مکرماتدن اولدیفته دأثر روایت اولمدر و موت انلره شایان اولدیفی مخلوقات خدا عز شانه
و علا اولان کواکبدن بنات النعش اشعار ایدر که نعش بناته مضاف اولمدر دیو کاب و سفتک
تزییف ایلدیکی عادت فاسده هتکام جاهلیه بی نفسه تأثیری انکار اولمیان قضیه شعریه ایله
صورت تسلیمه کوستر (نعش افتد * فالدرق معنانه در و انجق میت ایچنده اولان نسبه به
نعش دیدکلری ارتقای اولدیفیچوندر (و برادیب دخی قرداشی قوت اولان ضد یفته تعزیه
آئید * بلیفی یازوب تسلیم یخش اولمدر (ما نضع باخی) ای برادر نه باه یلور سنکه (والقضاء
نازل و الموت حکم شامل) قضاء آسمانی نازل و موت هر کسه حکم شاملدر (وان لم نلد بالصبر اعترضا
علی حالک الامر) اگر هر چند صبر تلخ ایهده انکله قلبا و قالبا تلذذ ایتمز ایسک یعنی کدری هضم
ایله تو طین نفس ایتمز اساناجز ع و فواد دخی نیچون روحی قبض اولندی دیوشکایت ایدر ایسک
راه رشاده کتبوب کافه اشباهه متصرف اولان واجب الوجوده اعتراض ایتمش اولور (وانت
تلم ان نواب الذهر لا تدفع الابرارم الصبر) و البته معلومکدر که دار اکدار اولان دنیا نایسه
و بلبلری یعنی بلایانک کدری نیچق صبر صمیمی ایلده دفع اولور (فاجعل بین هذه اللوعة الغالبه
والدمعة الساکیه حاجبا من فضلك و حاجزا من عقلک) ارتق اشبو آتش محبتدن نشئت ایدن
فریاد و فغان و اشک بارانک ایله کندک یشکه فضلکدن بر حاجب و عقلکدن بر حاجز و جزم
نامکدن بر مانع وضع و نصب قبل یعنی فضل و درایتک صبت اولوب وجوده ضرری اولدیفی درک
و اذعان ایده جکی جزع و زیاده بکایی ترک ایله که (فان المحن اذا تعالیج بالصبر کانت کالتح اذا
لم تقابل بالشکر فصبر اصعب افعول الرجال لا یستفزه الا یام یخطو بها کما ان متون الجبال
لانهرها العواصف بهو بها) محتدر دردی مقتضای مأموریت اولدیفی اوزره صبر ایله معالجه
اولوب صاوشد بر لزمه حق تعالیات احسانی واجب اولان شکر ایله مقابله اولمیان منحه و نعمت
الهیة لر کبی اولور و حال بویه اولدیده صبر کثیر و اکید ایله صبر ایتملدر زرا انسانک خول
و تحاریر و فضلاء بی خطوب یعنی بارکر ان اکدار دنیا منزه یعنی خفیف و لاغر ایتمز طاغیرک
ذروه منده برک اولان قبالی شدید روز کارلر هو بویه تعزیه ایتمدی و در تمدن کبی (فمن یز
علی ان اخطب مولای ممزیا و کاتبه مسلما عن کیر اوضغیر من یعلق بدمته و ینتی الی جلته)
و بوقبیرک منم کرهک و منفی جلّه خیمک یعنی ملک آباغنه مر تبط اولان کیر و صغیرک
و نالرنده یله انلره سزه انسابلر یچون تعزیه ایتمک دأثره داعیه مدن خارج ایکن ذات والا کره

تعزیه و تسلیمه ایدی اولدیفی حالد * مخاطبه و مکاتبه بکا عز زدر یعنی منافق عبودیت اوله رق
حدم دکل ایکن (فکیف بالصبر و الاکرم و الذخر الاعظم و الرکن الاشد و الشهاب الاسطع
و الحسام الاقطع) ذخیر اعظم و رکن اشد و شهاب اسطع و حسام اقطع اولان صنو اکرم و برادر
اکبر بکرتک تعزیه سنه قالمشما نه کیفیده * جسارت اولور (لکن التعزیه سیره سائرة و سنه
ماضیه غایره و قدر الله هو المقدر و اجل الله لا یؤخر و اولان الذکری تنفع و التعزیه یستوی فیها
الاشرف و الاوضع لاجلای مولای ان اقامحه ممزیا و مخاطبه مسلما) لکن تعزیه بین الامام دأثر
اجرا اولور امر مستحب و قدر الهی کائن او اب وقت مقدر قوت آدمی کلیدی آئده تأخر ایتموب
ارتحال و وقوع بو اور بر حال مترقب اولدیفی اعتذار یله ایفا ایلدم اگر مؤمننه نفی اولان نصیح
و یندک ابفاسی اقتضای نص و تعزیه ده اشرف ناس ایله دون ربه لول مساوی اولمسه افندی
تعلیمه معزیه و منسلی اولدیفی حالد فنیج دهان خطاب ایتمز ایدم (واکن یحمد الله العالم لایع
و السابق لایقدم فبولای یفتدی فی الصبر علی النوائب و ینوره یتمدی فی مشکلات المذاهب)
و یحمد الله تعالی ذات عالیکر کبی عالم فاضل اولوب محتاج تعلیم مسائل اولمیان و میدان فضل
و کالده سابق اولوب کندویه تقدم قیلنق غیر جائز اولان یعنی ممکن اولمیان فضل و عرفا نه
بنه بلایانه صبر خاص مقابلنده و عود اولان اجور و مشو باقی یلوب شرطجه ایفا یشکده ناسه مقتدا
و مشکلات مسائل مذهبه نور ارشادی خافه مدار اهتدا اولان یعنی درجه مجتهد ده یوانان
وجود مکرمه یند و تعلیم اولنق نیجه ممکن اوله یلور یعنی تعزیه که امر معروف و نهی منکر دن
عبارتدر اکا احتیاجکر اگر چه بوقدر لکن بو خالده تعزیه به شروع مجرد استجابی ایچوندر
(وکل ما کان من الرزق اوجع کان الاجر علیه اوسع جعل الله مولای من الصابرین علی المصیبه
و اعظم اجره و جعل الجنة نصیبه) مصائبدن اوجع اولنک اجری اوسع یعنی برادرلری کبی ذاتک
فراق مصیبت اوجع اولمغه همان جناب حق تعالی افندی اومصیبت شدیدیه صابر و اجر بی
اعظم و جنتی نصیبی ایلده (قلت) فی الحقیقه بو بر تعزیه بلیفه در لکن مایه الاعتذار ایله آخر
کلامده تأمل ایله ظاهر اوله حق بر ایهام کور نمکله اندن وارسته اولسه ابلغ اووردی (عمر بن
عبد العزیزک حلیله سی اولان عبد الملك اموی قری قوت اولدیده محمد بن الوابد بن عبیه
(یا امیر المؤمنین اوان رجلا ترک تعزیه لعله و یقظه الکنت هو و لکن قضاء الله (ان الذکری
تنفع المؤمنین) کلام در نظر ایله تعزیه ایتمدر و مفهوم حکمت لزومی تعزیه اولی روشک
بر فخره سی بولنده در کالینقی (و بر بلای دخی بر کیمسه بی (لا اراک الله بعد مصیبتک ما ینسیکها)
فقره موجره سیله تعزیه ایتمش یعنی الله تعالی سکا بوه صبری اونوتدر یی مصیبت دیگر کوستر مسون
دیمدر (یحیی بن خالد برمی که ذکا و بلاغته دخی مشیر مشارالیه بالبناندر دفن متوفادن اوج
کون کچد کونصکره تعزیه ایتمک مصیبتی تجدید و قدومدن اوج کون مرور بعدنده تهتیت مودق
تجدید دیمدر (ملوک کنده دن بر ملک عربک قری قوت اولدیده یشنه بر بدره دراهم قوبوب
هر کیم بکا بر کلام ابلغ ایله تعزیه ایدر سه اشوبدره انک اولسون دیوندا ایتدر رایشیدنلر دن
براعرابی حضور یتهمول ایله (اعظم الله اجر الماک کفیت المؤمنه و سترت العورة و نعم الصهر الفخر)
دیو تعزیه آرا اولدیده ملک (اوجرت و ابلف) کلامیله تحسین و بدره بی اعطای ایدر (مفهوم
تعزیه باری تعالی اجر ملک اعظم ایده زچندن کفایت اولدک یعنی قور تولدک و حیا اولنه حق
سی اور تولدی و قبر نه کوزل داما در دیمکدر که بو کابده عات عرب باینده تفصیل اولدیفی
اوزره بنات ماده عار آبا اولمغه شفقت مسلکندن ابایلله صبییه بی حبه ایکن القای تراب ایدر
ایدی اول عادت اوزره طو غریبی بر تسلیمه بلیفه ایدده قاحشه در (براعرابیه بلیفه بر فومی

تعمیر ده (جانی الله عن یتکم الثری واعانه علی طول البلا و آجر کم ورحمه) یعنی الله تعالی متبکزدن
 تری اوزاق یعنی من بهد مونا کز اولسون یاخود از اولسون و طول بلاده یعنی زحمت و رنج و مشقت
 محسوسه متبکزه اعانه قبلسون و سزده اجر و یروب ا کارحت اولسون دیمشدر (قلت) ثری نمناک
 طو برافدر لکن بوراده منلقا تراب قصد اولمق کرکدر (علی بن الحسین رضی الله تعالی
 عنهما برجلسی و ارایدی جلپسک اوغلی وفات ایتمکله جزع شدید ایلده جزع ایلدی ایشان
 حضرت نری اسکریچه تعمیر و وعظ ایلدی لکن جلپس ای ابن رسول الله متوفی اولان اوغلی
 مسرفیدن یعنی هواسنه تابع ملاقدن اولمقه اول حالی دخی بنی ایا آخری نه اولور دیو محزون
 ایتمده دردیجه مشارالیه ای جلپس خالص مشفق جزع ایتمه که سنک اوغلیک ارقه سنده اوح
 خلال و خصال یعنی اوح شی ایلده نجسات وارد که اولکسی کلین منجبتین شهادتین اولان (شهادان
 لا اله الا الله وان محمدا رسول الله) وایکجسی جنم علیه الصلاة والسلام شفاعتی (واوچجسی
 هر شبهه شامل ووسعتی اولان رحمت الهیه در سنک اوغلیک اشبوخلال ثلاث بر یستدن نه زبیه
 حقیقه یلور دیمشدر (سلیمان بن عبد الملك اموی اوغلی فوتنده تعمیر به سنه کلان عمر بن عبد العزیز
 ایلده رجاء ابن حیاته جکرند بر جره مشغله اولوب انی انجق عبره یعنی اشک چشمی اطفا ایدر
 اودیفنی بیان ایلده اغملقه مجبور اولدیفنی اکلندقدده عمر حضرت نری (اذکر الله یا امیر المؤمنین
 وعلیک بالصبر) دیو عزیمتله علی یعنی عدم بکابی رأی ایلدی لکن سلیمان رجاءه وسیله راحتند
 رأینی رجاء نظر ایلده یاقدقدده (رجاء ای امیر المؤمنین دمع عینکی صالیو بر مکده بأس یوقدر زیر
 رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم نخل محترم نری ابراهیم حضرت نری ارتخاندده دیده حقایق
 دیدله نری دمع زیر اولوب (ان العبرة لتدمع والقلب لیخشع ولا نقول ما یخفط الارب واناک لمحزونون
 یا ابراهیم) یوردی دیچیک سلیمان فی الحال آماده جریان اولان سبل اشکنی استدیکی قدر اجرا
 ایدوب اربنی و قصدینی قضاد نصکره عمر ایلده رجاءه دونوب اشبو عبراتی اتراف ایتمسم یعنی
 بیله کترله دوکم جکر دیار لوردی اطفای آتش فواد ایدم بوند نصکره چشمم اغلیده زلردیدی
 (اسکندر سفرده خسته ثنوب و فوقی قیلندده والده سنه برنامه اشیا قیازوب کوندرمش که
 دروننده ای مادر مشغفم اشبو نامه اشتیاق جانبکره واصل اولدقدده برطعام آماده ایدر واهل
 بلادی ساحه سرایه برکدیروب باب بلندیکه بره وکل و آمور تعیین قیل تا که طعامه باباری
 ویا نازی ویا برادر ویا مشیره ویا سر ویا خود دختر و سار اقدربندن افتراق ایلده مصاب اولمش
 گسانه رخصت و بر محبوب سار لرینی یعنی افتراق اجبسی کورمیلری سفره طعامه اقعاد اید
 دیو بارمش ایش و قنا که بونامه اعتبار علامه اسکندرک والده سنه رسید اولدقدده بوجه
 محزون تریب سفره عام طعام ونامی احضار ایلده ایدرندن مصائب زدکان اولیانلر کوروب بیسولنر
 دیدر کده طامام اید جک بر احدیو انجوب جله سی بر لرینه عودت ایتدکلرینی موی انبها مشاهده
 ایلد که اسکندرک مرادینه انتقال ایدوب مادرینی کند ی و فانیچون تعمیر به ایتدیکنی ییلدی
 (فضل بن سهل مقتول اولدقدده والده سنه تعمیر به ایچون مأمون خلیفه کیدوب (بامده لا محزنی
 علی افضل قاتی خلف منه) یعنی ای انا جفم فضل ایچون صاقن محزون اولم که بنک سکار عایت
 واعانه اندن خلفم دیچیک اودخی (کف لاحزن علی واد عوضنی خلیفه منک) نه کیفیتله
 بر وند افتزقه محزون اولیم که سنک کبی بر خلیفه اکرمی بکا تعویض ایلدی دیدنی خلیفه
 اشبو جوابی غایت تحسین ایلده بوند احسن بر جواب و جالب انقلب خطاب اصلا ایستقامش ایدم
 دیمش یش (قلت) لکن موی الهانک ککلامنده اعتراض دخی اولدیفنی وارسته نفعه در
 (مرویدر که هاشمی نواید ایدن هاشمیت اول اولان مادر علی بن ابی طالب رضی الله تعالی

عنه فاطمه بنت اسد بن هاشم رضی الله تعالی عنها وقتا که وفات ایتدکده رسول اکرم صلی الله تعالی
 علیه وسلم منزلتی تشریف و باشی اوجنه جلوس بیوروب (رحمک الله بانی کنت وای تجو عین
 و تشبعینی و تعربین و نکسینی و تمنی نفسک طیب الطعام و تطعمینی ترید بن بذلک وجهه الله والدار
 الاخرة) دیو رحمت و ثنایله یاد و بعده اوح کره غلنی امر ایدوب و کافورلی صود و کوله جک
 وقتده اول صوبی حضرت علیه الصلاة والسلام مبارک یدمؤید لر ایلده صاچوب بعده قیص
 انور لر بنی الباس و انک اوزرینه تکفین ایتدرد کد نصکره اسامه بن زید و ابویوب الانصاری
 و عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنهم احضار ایلده تسویه قبرینی ایشانه حواله بیوردیلر خدمت
 سر قومه بی مشارالیه هم حضرتانی تنظیم ایدوب لحدینی تنظیم و اعمال صره سی کلدکده اول امری
 اطفا و تواضعا حضرت علیه الصلاة والسلام دست احسان پیوستلریله حفر و ترابی اخراج
 بیوروب قبر صلحندن فراغ حاصل اولدقدده حضرت شفیع روز جزا علیه وعلی آله و ایحابه
 افضل الصلوات والتحایا قبل دخول واضطجاع همایون لر ایلده موطر و روضات جنان بیورد قلدن
 صکره (الحمد لله الذی یحبی و یحب و هو حی لا یموت اللهم اغفر لامی فاطمه بنت اسد و لفقنها اجتهها
 ووسع علیها مدخلها یحق ینیک والانیاه الذین من قلی فانک ارحم الراحمین) دعاء مستجابی عرض
 درگاه آله عز وجل بیوروب بعد الخروج چار تکبیر بن برینه کتوروب یعنی نمازینی قلوب ذات
 انجساز آیاتلری و عباس و ابوبکر الصدیق رضی الله تعالی عنهم قبرینه ادخال قیلدیلر (محکدر که
 خاندان عربدن جعفر الحارثی قتل اولدقدده والدی ابوجعفر بن علیه مثل سائر صورتیه کبرمش
 اولان کیفیتده جزع کثیر ایلدی شویله که قبیلده نسالری بکاید قاقوب و اودخی نه قدر یاورولی
 دوه سی و قوز بلی قیونلری و ارابه اولادلرینی نحر و ذبح ایلده اوکلرینه بر اقدیروب ای نساء حی
 کلک جعفره اغایلم و یورکلریمرنی داغلیلم دیوب باقفل کوچکلرینه و اغنام قوزلرینه
 باقوب صحیحه فراق و نعره اشتیاق و نسوان صرحدل ایتدکجه انلرله بر اربخی مدت بکا ایتمش
 و بونامه بکرز بر اوج جمع جرع اوآنه قدر عربده وقوع بوالدیفنی روایت اولمشمش ایش
 حلف ایلده سلفی تسلی و ذکر ناسی به دأراشبو فصله الحاقی استحسان اولان نثر و نظم در
 (بعض بلوغ قوت والدایله مصاب اولان صدیقته (قد اعان الله علی الرزیه بحسن البقیة و سهل
 سبیل المسلیة بعظم المزیة وجعل الموهوب اعظم من المسلوک مامات من خلفک ولا غاب عن اهل
 من استخلفک فان تک ایدینا بالامس امسکت علی القلوب خوف انصداعها و اترعاجها فقد
 مسخت اليوم علی الصدور عند انشراحها و انفرجها و لئن سخرت عیون عند حدوث الحادث
 فقد قرت العیون عند انصب الوارث) مسجعات باقیه سبله تسلیت بخش اولمشدر که مالی
 تحقیقا الله تعالی و تبارک انتفال والد مصیبتنه حسن حال تجلیله اعانه و احسان و ره تسلیه بی عظم
 قدر ولدیه تسهیل و عطیه حق تعالی اولان ابنی قوت اولان والدن اعظم ایلسون ای صدیق
 سنک کبی ذاتی کدرو به تخلیف یعنی ترک ایدن اولمر و فنا پذیر اولمر و سنی برینه براغن اهل
 و اقر باسندن غیوبت ایتمز یعنی نامی کم اولما زدون دستر قلوبمیزی پاره پاره و مزعج اولور
 خو قیلده صقیجه طوتمش ایکن یعنی پدر یکک فوتندن محزون ایدک لکن بویکون یدیمز
 صدریمیزی انشراحی عندنده اوخشا مشدر یعنی سنک صا غلعلکله منبسط الصدر اولد ق
 و حدوث حادثه یعنی پدر یکر کبی محترمک فوتی کونی کوزیمز یعنی اشکمز اصتمش ایدمه انتصاب
 وارنده سنک افامه کده یعنی سنک کبی اوغانی کوردیکم زده قره پذیر اولدی دیمکدر اهل تشریح
 بیانجه کدرله آفن کوزیاشی صیجی و سرور ایلده اغلمه سنده صوق اولور ایش و قره العین
 حیات سرورده اولان برودی اوله جقدر (شعر آتی بااسنک برینه بکن برید نام کمدار

به حضرت شمرانك نظيرد * اصبر يزيد فقد فارقت ذائقه * واشكر آلهك من الملك حابا كا *
لارزه اصبح في الايام نعرفه * كرازئت ولا عقي كعفا كا * (قلت) مالى يزيدا سنى
ولى عهد ايدن معتد بدرك فراقه صبرايت وملك اولد يفكه دخی شكر ایت مصیبتك
آغرسه ده عافیتی ملكد ارلقه چیقیدی دیو عاجزانه ملا حظاه ارلندی (وبعض
شمرادخی تسلیه ده * لابد من فقدان * هیهات ما فی الناس من خالده * دیمشد ركه
بوعالم فانیسه یعنی مرأت کا شائد هر آینه صورت فقدان ایله یعنی فوت اولقی وفاقد
یعنی احباب واقربائک انتقالری مشهود در وناس ایچنده خالد اولقی یعنی انسانه دنیاچه الی
الابد بقا امر بعیددر (قلت) اگر بیت مرقوم خاند نامنده بر کیمسه مك انتقائنده افار بنی نسلیه
نظم اولمش ایسه بك ابلفردینیله چکی هر ماهره باهردر * وقال آخر * تفکر فان كان
البكاء ردھالكا * علی احد فاجهد بکاء علی عمرو * یعنی دوشون طاشن اگر اغریق براوانی کیرو
جورغمش ودبرتلس ایسه اغلمه یوندن فوت اولان عمروه چاش دیمکردر (قلت) لغتده هلاک
اولث وتلف اولقی معنائنه اوله رق سبك عربیده شریف ووضع اولسون هر فوت اولئرد
اطلاق اولتوب سمیکرده کبردی لفظی کی شخص محقره مخصوص دکلدرد فلحفظ (بالفساد)
یری بردوسلك فوتنده اوغلارینه تعزیه و تسلیه کوندردیکی نظمدر * فلوكان قبض الدمع
یتفع بالکا * لعنت غرب الدمع کیف یسبل * فان غاب بدر فالتجوم طواع * ثوابت لا یقضی لهن
اقول * یفات لها فی ظلمة اللیل حار * وبسری علیها بالرفاق دلیل * مال نظم اگر اشک چشمک
سیلان وفیضانی اغلیچی به برقائده وبره ایدی کوزدن ایریلان اشکه سیلان نه صورته او اور
تعلم ایدز واعلامه نه کیفیتده در یلدیر ایدم یعنی ای خلف صدیقم اغملک اغملک سزه ومتوفی
والسكره نفعی اولیدی سرکله برابر دخی زیاده اغلر ایدم اسکر شرف وفضلده بدر
آسا مشاراله بالنیان اولان دوستم بدر یکز غیبوت ابتدیه سزل کی نجوم سپهر حریت وکمال
وافرللرینه حکم اولتمیان ثوابت فلاک مکرم وافصال اولان خلقلری طالعلرو بافیالر در واویله
ثوابلر سکز که کیجه قرا کوئلند خبرنده قلان کیمسه انلرایله استغاثه یعنی انلردن یوله مدد
طلب ایدوب جهنملرله شاهراعی بولوب رفیقلرینه دایل اوله رق شه نکام کیدوب جلاله سی
واصل منزل مقصود اولورل دیمکردر دیو ملاحظه اولمشدر نظم مرقومک اولنده اولان قاسی
اولنده دخی نظم اولدیغنی اشعار ایدر (هرون رشید خلیفه مک طاب راه برسی نجلی بر کیجه
فوت اولوب وابله مرقومه ده راوغلی دنیاچه کلش ایمش بلخ مشهور عبدالماک بن صالح حضور
مشاراله کبروب (مړك الله یا امیر المؤمنین فما سالک وجعلک بین اجر الصابر وثواب الشاکرین)
کلامبله هم تعزیه وهم تشکر ایشدر (جامع المستطرف مرقوم تأسی خصوصنده استماع
ایتدیکم احسن نظمدر دیوشایله * لبه نیک تحافات ان اولمکتده * اکنت بکره عن قليل تفارقة
* وسلبت عن میت زمت بفقهه * یتیک ان لابدانک لاحقه * ولاخیر فی عبس وان دام حفظه *
بوادره مخذوره وطوارقه * قطعه سن بازمشدر (قلت) فذلککه سی فناپذیر اولدیغی متبقن ومجزوم اولان
نظمده بیست و پنج بیت وجوده * فی وجه کدر در کار اولفته بیت اولتن کیمسه مک
فقدائی مصیبت عد اولمسون زیرا کدر ایدن دخی بوکدر کهدن کیدر دیمکردر (میتک اصلی
فعل وزنده مویت اولوب برقاعده صرفیه واویله قلب ویالر بر برینه بالادغام تشدید یا ابله
میت اولشر در ویا منقلب حذف اولندرق باتخفیف میک قتی وبانک سکونیه میت دخی لغتدر
(فتوح البکر) * قصیده اولماسال مقدمه ده تسوید ایتدیکم دیاجده عربیه ده یحیی

نام مدد و حک ستایشند و قولند یغ (بیت الحسنات منه یجی) مصرع ثانی بیت قدیمی
او عصرده محیی رمیم معنائیم ادعاستند اولان برمنسلاک سلاک ساده جعل المولی غفرانه زاده میتک
یاسی اوزرینه برشده وضع ایدوب املاسنی تصحیح ایتدم دیوزن مصراعی امانه ایتشدی بو برزاند
سوزایسه ده مطالعه ما بورایه اشارت اولندی فتأمل (شعراء قدماء عرب عربیادن خنسانک
فوت اولان قزداشی صخره نظم ایتدیکی هر شیه در * یدکر فی طلوع الشمس صخره *
* واندبه اسکل طلوع شمس * الا یا صخره لانساک حتی * افارق عبستی و ازوررمسی * واولا
کثرة الباکیں حول * علی احبابهم اقلنت نفسی * وما یتکون مثل اخي ولكن * اسلی النفس
عنهم بالناسی * قلت) شاعر مرقوم نظم مذکورنده شانده ورفتمده شبیه شمس اولار صخری
طلوع آفتاب بنم خاطریمه کتورمکاه هر طلوع مهرده بن اکامحاضنی یادایله اغلو و آه و زار ایدرم
دیوب بعده برقاعده علم معانی اولان التفاتجه صخری تصورده پیشنه کتوروب خط اباله (ای صخره
آگاه اولکه سنی بن خیامدن مفارقت و مرقوم مستورم زیارت اولنجه دکه اونو تمام) دیوب بعده
(اگر جانیمده احباب لرینه اغلیانلرک کتر فی اولمیدی حزن فراق صخره دن اغلیه رق کندی
هلاک ایدر ایدم یعنی دنیا فریق فحاین و افار بده غموم عموم اوزره اولدیغنی آخر لده کوروب بو حال
شامل بکا تسلیت و یرمیدی تلف اولوردم و ناسک فراق لر یله اغلد قلری کسان بنم قزداشیم
صخره کعبنده اگر چه دکلاردر و لکن انلرک عموم بلوی اولان حال لرندن نفسمه صخره فراق
آچبسنه صبر و ناسی ایله تسلی ایدرم دیشدر * لاخر * واولا لاسی ماعشت
فی الناس بعده * و لکن اذا سئت ساعدنی مثلی * اگر وفات ایدن صدیق و یا خود قریبک
فراقی دردینه صبر قارشو کلیدی ارفخالند فصرکه ناس ایچنده یا شانلر ایدی و لکن یا شامق اراده
اولند قد سارمب تلای فراق اولور اومر بده مساعده ایدر یعنی صبر ایتلر یله یشار اشته بو حال لری
تسلت بخش اولمغه یا شانلور ما لئی صنع متکلم ایله ناظم بیت افاده ایتشد * لاخر * وهون
وجدی عن خللی اتی * اذا سئت لا قیت الذی مات صاحبه * مالی بن فتنی کیمسه ایله ملاقات
ایتدم ایسه انک صدیق وفات ایتش بولد یقمدن بنم دوستک فراق و فوتندن مبتلا اولدیغ
غم مفرطم بکاه و اتلی اواسی یعنی خلقتک ابتلا ی ضرور یسندن عبرت الوب منسلی اولدم دیمکدر
* لاخر * * و بما یؤدبنی الی الصبر و العزی * تردد فکری فی عموم المصائب *
بنی صبر و تعزیه و تسلیه به ارشاد ایدن مصیبتلرک و بالخصوص افتراق یار مصیبتک کافه ناسده
شمول اولدیغنه فکریمک ترتیب قیاس ایتسبله حاسل اولان جزم و حکم مدر دیمکدر (غنه و لدر که
بر اعرایه نک قزداشی مرقومه نک اوغلی بغیر حق قتل ایتش او اوب و فتاکه میدان قصاصه
کتورلد کده حاضره بولان اعرایه مزبوره اطلاق ایدک دیو قصاصنی عفو و اشبو قطعه
معیناری انشاد ایلدی * اقول للنفس نساء و تعزیه * احدى یدی اصابتی ولم ترد * کلاهما
خلف من فقد صاحبه * هذا اخي حين ادعوه وذا ولدی * مفاد نظم بن نفس محزونمه ناسی
و تعزیه بجهتندن ای نفس سن استه مدیکک حاله دود ستمدن بری بکا اصابت و تعزیه ایلدیکه
اود دوستک بری دیگر بنه خلندر یعنی بری منعدم اولسه انک ایشنی موجود اولان دست کورر
و او احدى ایلدی نک بری مقتول قزداشیمدر که بکامعین الزم اولمغه کل قزداشیم دیو هر وقت
کند و سندن استغانه ایدر ایدم و دیگر ی قاتل اولان شوا و غلندر که اردخی بکامعین و خدمتکار در
بویله بکالازملر ایکن بری کیدوب اندن مایوس اولمغه آخرندن قصاص ایتدر مکله نیچون دور
اوله بم دیمک استر (قلت) نساء تذکار و زنده ناسیه کی مصدر اولدیغنی بو نظم دن مستفاد

اولدر * اوجنی فصل * اشبو فصل مرثیه منظومه له مخصوصدر
(باعث ایجاد کائنات علیه الصلوات والتحيات عالم مقدس بقیه ارتحال الزنده آل و اصحابدن رضی الله
تعالی عنهم راز ذوات عظام مرثیه کثیره انظم ابدا بایدی مرثیه مذکوره دن ابو بکر الصديق
رضی الله تعالی عندهن روایت اولان مرثیه بونظم جکر سوز و کرامت فروزد * لما رأيت نبينا
يحنوا * ضاقت على بارضهن الدور * فارتاع قلبي عند ذلك لنقله * والعظم مني ما حبيت
كسر * أعنيق ويحك ان حيك قد نوى * فالصبر عندك ما بقيت يسر * ياليتني من قبل هجرتك
صاحبي * غيت في لحد علي صخور * فلتحدثن بدائع من بعده * تعني بهن جوامع وصدور *
(قلت) بعض نسخه ده (بارضهن) برنده (بارضهن) واقع در اكن ارضهن اولان
كورينور (مفادها) نبی آخر الزمان افندي مرثیه علیه الصلاة والسلام وقتا که معبوط شجر اراغ
جهان اولان حجر مکره ايله روضه معطره رنده کنج نهان جوهر آسا مستور اولديغی کوردیکمه
دنیا دارلی و خاتله زینلرله بکاتار اولدی یاخود علی نسخه عرض و سیملرله ضیق اولدی
و بوشه و دده عالم مقدسه نقلرینه بنا قلم پاره لندی و صاغ قالدیغم مدتک نمانده کاکرم قردر
ای عتیق وای سکا که سنک حیک یعنی مابه الحیک اولان افندي مرثیه علیه الصلاة والسلام روضه
مهر لنده تحقیق دغیم اولقله فراق لرینه سنک صبرک باقی اولدغه آذر یعنی صبره تحملک یوقدر
کاشکه مصاحبی شرفیله دولت دارینی بولدیغم افندي مرثیه مقام محمود اولان عالم قر به ارتحال لردن
اول لحد ایچنده اوله رق و اوزریمه صخره ل قونیه رق غیبوت ایدوبده افند لردنی کوره بیدم
نس رحت عالمین اولان افندي مرثیه هجرت مذکوره رنده نصکره نیجه بدعتلر حدوث ایدرده ایلرله
امت سینه زی و اعضای رخ و کدر چکر و جکر لی سیخ اضطرابه دوشمرأئنده در (قلت)
اعتبقده اولان الف حرف ندادر و عتیق صديق اکبر رضی الله تعالی عندهک لقب دیگر بدر و نظم
مرقومده کیت قلمضلق العنان الهام واستخاره قلبیه ده یوانان اقدام ايله سبک متدا وله نظرا
ضروری بعض معامله خالصانه اراز ایش اولدیغی مستطرفه نظرا و نفسه ظاهر اولور که لیدی
التأمل وجه موجهی روشنا در (عمه رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم صفیه رضی الله
تعالی عندها مرثیه سیدر * فقدت ارضنا هنالك نبيا * كان يرهى به البنات زكيا * خلقا عاليا
ودينا كريما * وصرطاً يهدي الالام سويا * وسراجاً يخلو الظلام منيرا * ونبأاً سرودا عريبا *
* حازماً عاتماً كريماً حليماً * عايداً بالنوال برا نقياً * ان يوماً لي عليه لبوم * كورت شمسه وكان
ملياً * فليلك السلام منا جميعاً * دائم الدهر بكرة وعشياً * اعجاب كزیدن ابوسهائک
مرثیه سیدر رضی الله تعالی عنهم * ارقفت فبات ايلي لايزول * وليل اخي المصيبة فيه طول *
* واسعدني البكاء وذلك فيما * اصيب المسلون به قليل * لقد عظمت مصيبتاً وجلت * عتبة
قبل قد قبض الرسول * واتخذت ارضنا ماعراها * تكاد بناجوان بها تميل * فقدنا الوحي والتميز
فينا * بروح به و يغدو جبرئيل * وذلك احق ما سالت عليه * نفوس الناس او كادت تسيل *
* نبي كان يجالو الشك حساً * بما يوحى اليه وما يقول * ويهدينا فلا نخشى ضللاً * علينا
والرسول لنا دليل * افاطم ان جزعت فذلك عذر * وان لم تجزعي فهو السبيل * فقبر ايک
سیدکل قبر * وفيه سيد الناس الرسول * ابو بکر الصديق رضی الله تعالی عنه ارتحال ایلدکدن
صکره دقتندن بعد الرجوع عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه اشبو ایاتله مرثیه خوان اولدر
* ذهب الذين احبهم * فعليك يا دنيا السلام * لا تكرر بن العيش لي * قاله بش بعدهم حرام *
* اني رضيع وصالحهم * والفضل يولمه الفطام * محمد بن يحيى اليميني به برشاعرك مرثیه سیدر *
* سألت لذي والجود مالي اراك * تبدلنا عز ايل مؤبد * وما بال ركن الجحيم يمدنا

* فقالا اصبتا باين يحيى محمد * فقلت فهلا متا بعد موته * وقد كنتما عبد به في كل مشهد * فقلنا
الفتاكي نعرى لفته * مسافة يوم فقلوه في غد * قلت) بونظمی مؤلف يكن بابلك برنده دخی
بازمش ایدی * بعض شاعرك مرثیه صديق سیدر * وقالوا عزاء لبس الموت مدفع * فقلت
ولا للحرزن اذ مات مدفع * بودخی برشاعرك مرثیه بلفه سیدر * كنت السوداء لقلتي *
* فبكى عليك الناظر * من شاء بعدك فليت * فعليك كنت اناذر * برشاعر بومضابي
اخذ اليه ديمشدر * الا فليت من شاء بعدك انما * عليك من الايام كان حذاريا * لاخر *
* ولا ارتجى في الموت بعدك طئلاً * ولا اتقى للدهر بعدك من خطب * لاخر في معناه *
* لقد آمنت لنفسی المصائب بعده * فاصبحت منها آمناً اروعا * فأتاني للدهر بعدك نكبة *
* ولا ارتجى لا لبس بعدك مرثعا * اشجع سلمى لك ابن سعيده اولان مرثیه سیدر * مضى
ابن سعيده حين لم يبق مشرق * ولا مغرب الا له فيه مارج * وما كنت ادري ما فواصل كفه *
* على الناس حتى غيته الصفايح * فاصبح في لحد من الارض ميتاً * وكانت به حيانضيق
الضحاحيخ * سابك ما فاضت دموعي فان تفض * تحسبك من ماتكن الجوانح * وما انامن
رزه وان جل جازع * ولا بسرور به دموتك فارح * لئن حسنت فبك المراتي وذكرها * لقد حسنت
من قبل فبك المدايح * يحيى بن زياده ابن المقفعك مرثیه سیدر * رزنا ابا عمرو ولاحي مثله *
* فله رب الخادات لمن وقع * فانك قد فارقتنا وتركنا * ذوى خلة ما في انسدادها طمع *
* فقد جرت نغمنا ففقدنا لك انما * انما على كل الرزايا من الجزع * لاخر * الى الله انكو
لال الناس اتى * ارى الارض تبق والاخلاء تذهب * اخلاي لو غير الحمام اصابكم * عنت
واكن ما على الدهر معتب * لعباس بن الاخنف * اذا ما دعوت الصبر بعدك والبكا *
* اجاب البكا طوعاً ولم يجيبه الصبر * فان يقطع منك الرجاء فانه * سبق عليك الحزن ما بقى
الدهر * لاخر في صديقه * خابلي ما زدار الاصابة * اليك وما تزداد الانتاشيا * خابلي
ما وفسدت نفس ميت * فديتك مسروراً بنفسي وماليا * وقد كنت ارجو ان تميش وان امت *
فول قضاء الله دون رجائنا * الا ليت من شاء بعدك انما * عليك من الاقدار كان حذاريا * (قلت)
بيت اخبر يا آنفا مذکور اولان يتدن وبابو يتدن بويتدن مأخوذ اولان کرکدر وبويله اولديغی
حانده تضمین دخی محمد لدر * وقاسمى دهری بنی مشاطرا * فلما تقضى خطره عاد في شطري *
* الا ليت لي لم تلدني وابني * سبقتك اذكنا الى غاية نجري * وقد كنت ذائب وظفر على العدا *
* فاصبحت لا يفتشون بابي ولا ظفري * عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه شاعره مشهوره
خبر ايه قرنناشك فوتنده نظم ايتش اولديغک افضل بيت یعنی ابلیغی فقه سیدر انشا ايله دیدکرنده
اشبو بیتي او قومشدر * وکنت اعير الدمع قبلك من بكا * فانت علي من مات به نك شاغله (قلت)
ظاهر اولديغی اوزره دوی اليها بلغ تضمین عرض عتبة امير المؤمنين قتلش زيرامعناي بيت مطالعة
عاجزی اوزره (بن سنک فوتکدن اول اشک چشمی قراق اقربا واحباب ایچون اغلیان کیمسه له
عاريت وپردایم یعنی بنم بکام کیت وکیفیتده خلقت بکاسته غالب ایدی من فوت اولدقندن صکره
وفات ایدنلری مشغول فی الجحش یعنی بن ودخی ناس سار منو قاره اغلزلر الى الابد سکا اغلزلر اوبله
برعالی کعب ومقبول قبائل کیمسه سن دیمک اولور قنامل * مرثیه لاخر * وقبرت وجهک
وانصرفت مودعا * بابی وای وجهک المقبور * واری دیارک فقرة هجورة * والقبر منك مشيد
مهور * عت صنائمه فعم مصابه * فانس فيه کلهم مأجور * ردت صنائمه اليه حيايه * فکانه
من نشرها منشور * فالناس مأثمهم عليه واحد * في كل بيت رنة وزفير * عجبا لاربع اذرع

في خمسة * في جوفها جبل اسم كبير * محاسن شوى نام شاعرك بردوستى قوت اولوب عقب
 وقتانده كيف ماتفق قار ياغفله او كفتى دزجته يادىغى مرثيه در * لم انسه وبنو الملوك امامه *
 * بدمون الاسف الاكف عضاضا * والتج قد غطال بافكانها * من حزننا البست عليه ياضا *
 * لاخرى صديقه * وابس حرير لانش ماسمه عونه * ولكنه اصلاب قوم نصف * ولبس
 نسيم المثار ياخنوطه * ولكنه ذلك الثناء الخلف * وزير اعظم سلطان سنجر نظام الملكه
 مقاتل بن عظيمك مرثيه سيدر * كان الوزير نظام لواؤه * بنيمه صاغها الرحمن من شرف *
 * غرت ولم تعرف الايام قيمتها * فردها غير منه الى الصدف * لاخرى * سابكك الدنيا
 ولدين اننى * رأيت يد المعروف بعدك شلت * ربيع اذا ضن الغمام بمائه * وسيف اذا ما المشرفيه
 شلت * بيرام كوتى ابو الحسين اسمنده اولان اوغلى فوتنده شاعر بولان باباسى مرثيه سيدر *
 * ابس الرجال جديدهم فى عيدهم * وابست خزن ابى الحسين جديدا * ايسرلى عبد ولم ار
 وجهه * فيه الابد الدلك عبدا * فارقت وبقيت اخلد بعد * لاكان ذلك بقا ولا تخليدا *
 * من لم يمت حزنا لغد حبيب * فهو الخون موده وعهودا * مت مع حبيبك ان قدرت ولا نهش *
 * من بعده ذالوعة مكهودا * مام خشف قد ملئ احشاءها * حذر اعليه وجهتها تسهيدا *
 * وان نام لم يجمع وطافت حوله * فيبيت مكلوبها مرصودا * منى باوجع اذرايت نوايحسا *
 * لابي الحسين وقد لطمن حدودا * ابا الحسين وما فقدت جلادى * الاغداه رأيتك المغفودا *
 * كنت الجليد على الرزاياكلها * وعلى فراثك ما خلت جليدا * واثن بقت وقد هلكت قانلى *
 * اجلا وان لم احصد معدودا * لاموت لى الا اذا الاجل انقضى * فهناك لا تخاوز المهدودا *
 * ومع البقاء فاني بك لاحق * ماعن قريب لاراه بعيدا * حزننى عليك بقدر حبك لاراي *
 * يوما على هذا وذلك مزيدا * ما هدى مرالسنين وانما * امسبت بعدك بالاسى مهدودا *
 * ياليت انى لم اكن لك والدا * وكذلك انت فلم تكن مولودا * فلقد شقيت وزعما شقى الفتى * بفراق
 من بهوى وكان سعيدا * من ذم جفنا باخلا بدموعه * فملكك جفنى لم يرزل محمودا * فلا يضمن
 مرثيا مشهوره * تنسى الانام ممتما وليدا * وجع من فظم القريض مفارقا * ولدا له اوصاحبا
 مودودا * فقيه منصور بن اسمعيل مصرينك بعض كرميه نظم اينديكى مرثيه در *
 * سالت رسوم القبر عن ثوى به * لاعلم مالا فافقات جوانبه * انسال عن عاش بعد وفاته *
 * بمعرفه اخوانه واقاربه * شهاب الدين ابن فضل الله نام ذاته فاضل سبكينك مرثيه سيدر *
 * مصاب لبس يشبه مصاب * لذى الاباب اذ فقد الشهاب * امام قد حوى من كل علم *
 * كنوزادونها زجى الرقاب * وابكى كل ذى علم عليه * فكلم علم له ضم الثراب * وكلم موانع
 قداته * بدما وهى عاصيه صعب * فسلطان البلاغة غير شك * شهاب الدين ما فيه ارياب *
 * سقا الله انكرم راء صوبا * له من كل رضوان رضاب * صفديتك بر مرثيه سيدر *
 * يا غائب فى الزمى نبلى محاسنه * الله يولىك غفرانا واحسانا * ان كنت جرعت كأس الموت
 واحدة * فكل يوم اذوق الموت الوانا * مؤينه صفديتك بلبغا نام اميرك فوتنده نظم اينديكى
 مرثيه در * الانما الدنيا غرور وباطل * فطوبى لمن كفاه منها نفرنا * وما يجي الا ان مات
 وانسا * بايام دهر مارى حق بلبغا * مؤينه لاخرى * ان الرزية بابن موسى لم تدع *
 * فى العين بعدك للمصائب مدمعا * والصبر يحمد فى المواطن كلها * والصبر ان تبكى عليك
 ونجزنا * عمر بن عبد العزيز حضر نلرى عظماى عربدن محمد بن المهلبك صلات جنازه سنى
 اد ادند نصكره تمل اينديكى بيت شاعر در * على مثل عمر وتملك النفس حصرة *
 * ونضى وجوه القوم مسودة غبرا * محمد بن عبد الله الفتى بك قرزى وفات ايندكده انض

ايلديكي مرثيه در * * اضحت بخدي لادموع رسوم * اسفا عليك وفي القود كلوم
 * والصبر محمد في المواطن كلها * الاعليك فانه مذموم * عمر بن سعيدك قزى قوت اولدقده
 خطاط بليغ احمد بن يوسفك نظم اينديكي قطعه مرثيه در * * عجا للمنون كيف أنتها
 ونحطت عبدالمجيد اخاكا * شملت المصيتان جميعا * فعدنا هذه ورؤية ذاكا * (قلت)
 قطعه مرقومه دن مستفاد اواديغي اوزره ابن سعيدك مقدما اوغلي اخي وفات ايتكلاه كا
 دخی مرثيه در * * قدما دن خاطب بن قيسك مرثيه سيدر * * سلام على القبر الذي ضم اعظما
 * * نجول المعالي حولها قسليم * سلام عليه كلما ذر شارق * * وما مد قطع من دجا للبل مظل
 * * مرثيه لغيره * * الى الله اشكوالف كل قبيلة * من الناس قد افنى الحمام خياريها *
 * * ل محمد بن مبادر * * ما درى نغسه ولا حاملوه * ما على النعش من عفاف وجود *
 * * آل عباس وزر اسندن امام خط ابن مقلهك وفاتنه بعض بلغاي خطاطك
 مرثيه سيدر * * اسنشر الكتاب فقدك سالفا * وقضت عليك بذلك الايام *
 * * فاذ لك سودت الدوى ككاهبه * اسفا عليك وشقت الافلام * * اوائل عهد آل
 عباس وزر اسندن ابن هيره كدبونك ذكرى كچمشر فوتنه ابو عطاء سندنك يازديغي مرثيه در *
 * الان عينا يوم فقدك لم نجد * عليك بخدي دمهها لجود * عشة قام الياحات وشقت *
 جيبوب يايدي مائم وخدود * فان تمس مهجور الفناء فرما * اقام به بعد الوفود وفود * فالك
 لم تبعد على متعهد * بلاكل من تحت التراب بعد * * حسن بن مطير اسدينك معن بن
 زائد مرثيه سيدر * * الما على معن وقولا لغيره * ستنك الفوادى مر بعا ثم بعا * فباقير
 معن كنت اول حفرة * من الارض خطت للسمامة مضجعا * * ياقسبر معن كيف واريك
 جوده * وقد كان منه البر والبحر مرتعا * بلى قد وسعت الجود والجود ميت * ولو كان حيا
 ضقت حتى تصدعا * فتي عبش في معروفه بعد موته * كما كان بعد السبل بجره مرعا * ولما
 مضى معن مضى الجود وانقضى * واصبح عربين المكارم اجدعا * * يينه شعراى قدما دن
 عبدالله ابن الزبيرى الاسدينك مرثيه سيدر * * رى الحدان نسوة ال حرب * بمقدار سندن له
 سمودا * فرد شعورهن السور يضا * ورد وجوههن البيض سودا * فالك لوسممت بكاه هند
 * ورملة اذ تصكان الخدودا * سمعت بكاه باكة وبك * اباب الدهر واحد ها الفقيدا * يينه
 قوماى شعراى عربدن نابغه جفدى مرثيه سيدر * * فتي كان فيه مايسر صديقه * على
 ان فيه مايسوء الاعاديا * فتي كلك اخلاقه غير انه * جواد فانيق من المال باقيا * * لاخر
 * عجبت لصبرى بعده وهو ميت * وقد كنت ابكيه دما وهو غائب * * لاخر * فدينك
 لم اصبر ول فيك حيلة * ولكن دعاني البأس منك الى الصبر * نصبرت مضطرا وان كنت كارها
 * كاصبر العطشان في البلد القفر * * يينه بلغاي قديمه دن سلمه بن يزيد جعنيك لام
 برادري فوتنه نظم اينديكي مرثيه سيدر * * اقول لنفسى في الخلاء الوها * لك الويل يا هذا
 التجلد والصبر * الم تعلمي ان لست ماعشت لاقيا * اخي اذاني من دون اوصاله الغير * وكنت
 اقاسي الموت من بين ليلة * فكيف بين صار ميعاده الحشر * وهون وحدي اتى سوف اعتدى
 * على اثره يوما وان نفس العمر * فتي كان يعطى السيف في الروح حقه * اذ انوب الداعي
 ونشقي به الجزر * فتي يدينه الغنى من صديقه * اذ اما هو استغنى ويبعده الفقر * وكنت اذ اتناى به
 الين ليلة * كان على الاحشاء من يينه الجزر * * شاعره شهيرة عرب مر باربطه بنت عاصم
 مرثيه سيدر * * وقفت فابكتني بدار عشيقى * على رزمن الباكيات الخواسر * خدوا
 كسوف الهند ورا دحومة * من الموت اعبي ورددن المصادر * فوارس حاموا عن حرى

وحافظو * بدار المنايا والقائم شاجر * واولان سلی ناله اهل رزنا * لهدت ولكن محمل الرز عامر *
(قلت) اشبو مرانی منظومه ده بریتک مفهوم جلبسندن ماعدال ینک مقایسه قلم قاصرک
عدم تصدیق یعنی اطنابدن اجتنابده اولان عذر کتزلته م ارباب دانش و عرفانک نزدده
هم روشن وهم قرین قبولدر کمان ایدرم والسلام والله اعلم بالصواب

*** الباب الثالث والثمانون ***

اشبو سکن اوچنجی بابی جامع المستطرف مرحوم دنیا واحوالی وقلباتی ودنیا دن زهدک
فضلی و یونلره متعلق امورک ذکرینه تخصیص ایله بوجه اتی بسط مقال ایلوب دیرکه (باری
تعالی و تقدس برمنطوق نص) قل متاع الدنيا قليل الاثمة جیع دنیایی متاع قبل اولوق اوزره وصف
بیورمشدر وهر مخاطب اولوق شاندن اولان انسان ییلورکه من حبیب المجموع متاع قبل اولان
دنیاک مجموعته مالک اولوب بلکه قبلدن کندویه شی قبل اعطا اولمشدر ایددی اصر
اوقایل قبل ایله تمتع ایدرسک یعنی متاع دنیاده مقدس نه مقدار ایه (اعلموا انما الحیوة الدنیا
لعاب ولهو وزینة) ودخی (وان الدار الاخرة لاهی الحیوان لو كانوا یعلمون) نص کریملری
منظورلرنجه اوتمتع مقصود بالذات اولدینی حیثیته لعاب و لهو در پس بوصورته ای مرد
عاقل فایز اوله حق لعاب قبلی فنا بولمه حق حیات اید و زوال اولیان شباب سرمد صائبوب
و بخت اولمش طعام خوشکواره صوق صوق قانیوب شو مزعده دنیاده ذخیرا خر عقی قزانقه
چانشکه بومعنائی کبار امتدن فضل بن عباس حضرتلری دنیاد وکنه جک التون اولسه و آخرت
دو کیمه جک و فنا بولمه حق خرف ایه اولسه بزه بقاسی اولان خرفی فنا بولمه حق ذهب اوزره
ترجیح ایله اختیار و اخذ ایدوب اودهب ذاهبی ترک واجب اولور فکفکه خرفی یعنی دنیایی اختیار
ایدوب ذاهبی یعنی آخرتی ترک ایتکده بیورمشدر (ای عاقل تأمل قبل که سلیمان بن داود علیه
السلام دنیاده اعطا اولنا شبتک مثل ایا سکا اعطا اولدیمی که او بی ذی شانه علیه السلام
جیع ملک دنیا و یریلوب و انس و جن و طیر و وحوشه آمر اولوب و روزگار امرینه مسخر ایدی
والله عظیم الشان بونلردن اعظم کندویه صابی به کل احسان ایدوب (هذا عطاؤنا فامتن
اوامک بغير حساب) نص صریحی مدلولنجه امتنان ایلدی حال بویه ایکن الله ییلورکه
ذات ملک و سلطنت مذکوره مقصود بالذات اولدینی و رفعت و عزت بالکرم ملک دکل ایدوکنی
یلوب (هذا من فضل ربی لیبونی اشکرا و اکر) مکره سی دلالتنجه فعلی لامته
استدراج اولسی احتمالی اشعار ایلدی که تدبیر ایدنه بر فضل الخطاب و وعظمه حکمت نصایدر
هذا (ودخی ای عاقل دنیا مالی واحوالی شویله درکه سکا و سائر اهل دنیایه خطایا باری تعالی
وتبارک (فور بک لنسألهم اجمعین عما كانوا یعملون) ودخی (وان کان مثقال حبة من خردل ایتناها
وکی حاسبین) کریملری منظورلرنجه مؤاخر و روز جزاده حسابیه چکبلورام حساب ایه
دشوار اولمه اندن آزه قناعت مستوجب راحتدر و اشبو (لو كانت الدنيا وزن عند الله جناح
بعوضة ماسی کافرا منها شربة ماء) حدیث شریفی تفکر ایلدیکنده مال دنیا جعنه سعیدن
و زکرسن (ودخی ابوهریره دن مروی اشبو حدیث شریف حکمت زیدف دخی تأمل اولنسه
زخارف دنیا مرد هشیارک مغفوری اولور (قال ابوهریره رضی الله تعالی عنه قال لی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم الا اریک الدنیا جعجا یما فیها قلت بلی یا رسول الله قال فاخذ یدیی واتی
الی وادمن من اودیه المذیبة فاذا من بله فیها رؤس الناس وعذرات وخرق بالیه وعظام البهائم
ثم قال یا باهریره هذه الرؤس كانت تحرم من حرصکم وتوکل امالکم ثم هی الیوم تساقط عظاما
بلا جلد ثم هی صایرة رماد واما هذه العذرات الوان اطعمتکم اکنسوها من حیث اکنسوها

فقد فوها فی بطونهم فاصبحت والناس یحماونها وهذه الخرق البالية ریاشهم ثم اصبحت والراح
تصفقها وهذه العظام عظام دوابهم التي كانوا یقبحون علیها اطراف البلاد فمن کان بآلک علی
الدنیا فلیک قال فابر حناحتی اشتد بکاؤنا * وعمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنک روایت ایلدیکی
اشبو حدیث شریفی تأمل ایلک دنیا و ما لندن اعراض ایدرسن (ان عمر رضی الله تعالی علیه دخل علی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم وهو علی سریر وقد اثار الشریط یجبه فبکا عمر رضی الله تعالی عنه
فقال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ما یبکیک یا عمر فقال ذکرک کسری وقیصر وما کانا فیه من
الدنیا وانت رسول الله وقد اثار یجیک الشریط فقال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم اولک قوم
عجلت لهم طیباتهم فی حیاتهم الدنیا ونحن قوم اخرت لنا طیباتنا فی الآخرة) ضحا کدن مرویدر
دیمشدر وقتا که بحکمته سبحانه آدم وحواء علیهما السلام دنیایه هبوطده ریج دنیایی بولوب ریج
جنی فاقد اولدقلردن دنیایک بد بویندن فرق کون بابابوب فالشردر (یحیی بن معاذ دن مرویدر
دیمشدر که حکمت سمان قلوه ایز و شول قلده که درت خصلت وارد انده سا کن اولساز
و خصال مذکوره دنیایه میل ورکون و قصد غدر و حسداخ و حب شرفدن عبارتدر) و علی
مرضایه رضی الله تعالی عنه خطایا بو اثر دخی مرویدر که مؤید روایت یحیی مشار الیه در (انه
علیه الصلاة والسلام قال لعلی اربع خصال من الشقا جود العین وقساوة القلب وبعد الامل
و حب الدنیا) ابن عباس دن رضی الله تعالی عنه مرویدر دیمشدر که یاربین روز قیامتده دنیا صابی
افلی وقره لی وکوک کوزلی و آتوزلی ظاهر و قبح المظور و کورنلر اورکر واستکراه ایدر برعجز
صورتنده میدان عرصانه کنور یلوب و کافه خلائقه کوسریلوب و بونی ییلور هسکر دینلور
واهل عرصات دخی بو کریمه سنه بی بیک خصلت صنده حق تعالی صغیرز دید کلرنده اشته
بو عجز سزک ایلننه ایکن انکله تفاخر ایدوب و اوزرنه مقاتله ایلدیکن دنیا در دیوندا اولنه جقدر
انتهی (وعن الفضل بن عباس انه قال جعل الشکرک فی بیت واحد وجعل مفتاحه الدنیا) یعنی جله شریا و طه به وضع او اوب
و مفتاحی حب دنیا و کذلک کافه خیر بر او طه به قویلوب مفتاحی دنیا دن زهد قلمشدر دیمشدر
(فیل مثل الدنیا مثل ظل الانسان ان طلبه هرب منه وان ولی عنه تبعه) یعنی دنیا انسانک کولکه سی
کیدر که بر کیمه کولکه سنی طوتمق قصدیله اوزرنه طوغروکنسه یتشه من امانتوجه ایتبوب
درنسه کولکه اول کیمه به تابع او اور اشته طلب دنیا دخی بویه در توجه ایتبوب اعراض
و زهد ایدنه اتباع ایدر و طالب اولنلردن قاجر دیمشدر (قلت) اکر بوروش خلوصه مقرون
او اورسه الحیلة ترک الحیلة بولندن ثروت و سامانه بر کوزل طریقدر لکن بوند خلوصی بولاق
بعض الانوق بولاق کیدر (ومعنا مذکورده بر نظمدر که انشاد اولنور * مثل الرزق الذی
تطلبه * مثل الظل الذی یشی معک * انت لا تدركه طالبا * واذا ولیت عنه تبعک * و دنیایی
خیال الظلة بکن تمشرو بومعناده شو شعری دخی بعض شعر ایدمشدر * رأیت خیال الظل
اعظم عبرة * لمن کان فی حق الحق ایق و اق * شخوص و اصوات یخالف بعضها * لبعض
واشکال بفر و فاق * یحی و تمضی بابه بعد بابه * ونفی جیما والمد بر بانی * انظم مرقومی قلم فقه
بو بدیمه ایله عاجزانه ترجمه ایتمشدر * اکر چند سور کهد صور تابار بجه دراما * خیال الظل حقایق یتنه
اعلاجای عبرتدر * براز اشخاص و اصوات ایله اشکالی کورر سنکیم * کاورلهم کیدرلر ایشلری
مقرون نوبتدر * اولور لر سر تسرافناقرین هیچ کلمش کبی * ولی تدبیر ایدن باقی اولور فکر ایت
نه حالتدر * (قلت) خیال الظل رومده اختراع اولنوب بلکه لعاب قدیم اولدینی تشبیه و نظم
مرقومدن مستفاد در (ضحاک بن سلیمان وصف دنیا ده شو نظم کوزل دیمشدر * ما انعم الله

على عبده * بنعمه اوفى من العافية * وكل من عوفى في جسمه * فانه في عبثه راضية * والمال
 جلو حسن جيد * على الفتي لكنه عارية * واسعد العالم بالمال من * اداه للاخرة الباقية *
 ما احسن الدنيا ولكنها * مع حشها غدارة قاتية * بسنك مزارده منقوش اولوب جامع
 المستطرفك نقل ونقش ايلديكي نظم موعظه نصابدر * يا وافين الم نكنونوا تعلموا * ان الحسام
 لكم عيب فدم * لانس زوا بالحياة ما لكم * تبون والموت المفرق هادم * لوتزلون بنسبنا
 امرقم * ان المفرط في التزود نادم * ساوى الدمايتنا فلنا * حبث المخدم واحد والحادم
 وعاقبت امر دنياي بيانه عبدالله بن طاهر دخی بوسختی کوزل نظم ايتشددر * البس الى ذاصار
 آخر امرنا * فلا كانت الدنيا القليل سرورها * فلا نجى بانفس عمارينه * فكل امور الناس
 هذه صيرها (قات) عبدالله مشار اليه بالارده ذكرى سبق ايتديكي اوزره دوات عباسه ده والى
 مصر ايدى * وبومعنا ده يعنى زوال دنياه شرف الدين بن اسدك نظميددر * يامن تملك ملكا
 لابقاء له * حلت نفسك آنا ما وازارا * هل الحياة بذى الدنيا وان عذبت * الا كطيف خيال
 فى الكرازارا * وله ايضا * عن قليل اصير كرم رماذا * ونقول الرافق هذا فلان * صار
 تحت الزاب عضيا رميا * وجفاه الاحباب والحلان * وله ايضا * وغاية هذا الدار لذة
 ساعة * وبه قبها الاخران والهم والدم * رهاتيك دار الامن والعز والتقى * ورجه رب الناس
 والبود والكرم * وبونظم مشهور دخی عدم قرار دنيا ووقوعا كدارنده انشاد اوله کلان
 حسمالدر * احسنت بالايام اذ حسنت * ولم تخف سوء ما أتى به القدر * وسالمتك اللالي
 واغتررت بها * وعند صفو الليالى يحدث الكدر * ولاخر * وان كنت تدرى منى الموت
 فاعلمن * بانك تبق الى آخر الدهر * مؤلف مرحوم بومقامده سهل المستغنى ترجمه برخطبه
 موعظه ربه نقل ونحر رايتشددر که بودر (ابن آدم ابن الاولين والاخرين * ابن نوح شيخ المرسلين *
 ابن ادریس رفیع رب العالمین * ابن ابراهيم خليل الرحمن * ابن موسى الکليم من بين سائر المرسلين * ابن
 عيسى روح الله وكنهه رأس الزاهدين وامام السايحين * ابن محمد خاتم النبیین سلاوات الله وسلامه عليهم
 اجمعين الى يوم الدين * ابن آلهم واصحابهم الابرار رضی الله تعالى عنهم ما تعاقب الليل والنهار
 ابن الامم الماضية * ابن الملوك السالفة * ابن القرون الخالية * ابن الذين نصبت على رؤسهم التيجان *
 ابن الذين دانت لهم المشارق والمغرب * ابن الذين تمتعوا بالذات والمشارب * ابن الذين تاهوا على
 اخلاق كبر وعتيا * ابن الذين را حوافي الخلل بكرة وعشيا * ابن الذين اغتروا بالاجناد والسلطان *
 ابن اصحاب السعرة والاعوان * ابن اصحاب الامرة والولايات * ابن الذين خفتت على رؤسهم الاوية
 والرايات ابن الذين قادوا الجيوش والعساكر * ابن الذين عمرو القصور والديار * ابن الذين اعطوا
 التصرفى واطن الحروب والمواقف * ابن الذين امنوا بسطوتهم كل خائف * ابن الذين ملاؤا ما بين
 الخافقين فجرا وعرا * ابن الذين فرشوا القصور حرا وخرابا * ابن الذين قضعت بهم الارض
 هيبة وهزا * ابن الذين استذلوا العباد قهرا وهزا * هل تحس منهم من اعدا وتسمع اهلهم ذكرا *
 افناهم والله معنى الامم * وابادهم مبيد الهم * واخرجهم من سعة القصور * واسكنهم في ضيق القبور
 تحت الجنادل والصخور * فاصبحوا لا ترى الامساك منهم لم ينفعهم ما جعوا * ولا غنى عنهم
 ما اكسبوا * اسلمهم الاحبة والاولياء وهجرهم الاخوان والاصفياء * ونسبهم القربا والبعدا فانسوا *
 وبعدها واورقوا لا نشدوا * مقيم بالمحورين رهن من * واهلى را حلون بكل واد * كافي لم اكن
 لهم حيبا * ولا كانوا الاحبة فى السواد * فموجوا بالسلام فان ايتهم * فاوموا بالسلام على البعاد
 * فان طال المدى وصفا خليل * سوانا فاذا كروا صفوا الوداد * انتهى (وقيل لافخر فيما يزول ولا غنى
 فيما لا يبق وهل الدنيا الا كما قال الاول) قدر يغنى وكفى بمنلى * كما قال الشاعر * ولقد سألت الدار

من احبابهم * فتبسمت عجا ولم تبدي * حتى مررت على الكنيف فقال لى * اموالهم ونوالهم
 عندى * مفاد ومفهوم مقول مر قوم (برسته که دنیا وما فیه باذر زائل اوله انده فخر بوقدر
 ومالك اولدم دیو افتخاره سزاوار دکلدرد وبقاده اولیان مال دنياه غنای بوقدر و دنیا بد کلدردی
 اولک یعنی حکمت شایسان سلفک قیتیان طنجیره و طولان کنیفدر دیو ایلد کلدردی تشبیهلرند
 مشبه دکلدرد که بومعنا بی برشاعر ماهر قضیه شعریه متخیله لطیفه اوزره (احبابه بر اولد بغنی
 یلیدیکم برمنزلی انلردن نهی کوردیکمده اومیزله احباب زه درلر دیو صور دیغمده انلری کوسرمدیکی
 حالده فقط نجیا تبسم ایتدی ومنزلک غایت نجر بستده کنیفنه کیردیکمده کنیف مزبور بالخال
 احباب دارک اموال ونواللری بنده دریدی مألوسده اولان ییت مرقومى نظم ايتشددر دیمکدر
 (ابن السهالك قدس سره دن بر اولکه تک حاکمی دستى ایچمک اوزره صوبارد اغنی امسا کده بولندیغی
 حالده مولانا بکا وعظ ونصیحت ابله دیو پندینی نسا زایدرد عزیز مشار الیه دخی ای امیرا کراشو
 بر ایچم صومندن منع اولوسه متصرف اولدیغک اولکه کی فدا ایدرم بسن دیچمک های های و پر
 وباعث حیاتم اوله جق او بر ایچم صوبی آلورم در بعدد عزیز باول صوبیک سندن اخر ایجی
 یعنی بول منع اولندیغی تقدیرجه اخراج دخی اولکه کی و بر میدک دیچمک ینه بلی دیدیکی عقبنده
 مشار الیه یا اول ملک وجاهکه بر ایچم صوبله بر بولکه مساوی اولیه انده نه خیر اولوردیو حقا که
 افاده یند وایقاعده اصابت فرمای انه اعط اولشدر (ابن شبرمه روح روحه (بدن سقیم اولد قدده
 ا کا طعام شفقت و برمنز و قلب حب دنیا ایله مغرم اولد قدده ا کا موعظه کار و تأثیر ایتشددر
 (منقولدر که شاعر بلیغ معروف ابو العتاهیه بر وراق یعنی صحاف دکانه او غرابوب برکابه باقد قدده
 ایچنده * لم ترجع النفس عن غيها * ما لم يكن منها لها زاجر * یعنی کورد کده دکاده بولنش
 اولان بهض اهل دانشه ایا بوییت کیک نظمیدر ییلور مبسر دیو صوروب ا بو نواسکدر دیدکلرند
 بوییتی اوبله سودم که مجموع اشعار بک نصفي مقابلنده بنم نظم اولسه ایدی دیو تحسین ايتشددر
 ومقاد بیت دخی نفس اماره بشربه ضلالتدن یعنی از غفلتدن دونمز مادامکه نفس ایچون بر مانع
 اولیه دیمکدر (دنیا تک عیب وفا ونقص وزوالی کوروب واذعان واسدصار ایدن ابناء ملوکدن
 بری دخی ابراهیم بن ادهم بن منصوردر که کوره بلندن اولان خراسان ملوکى نسلنددر مشار الیهک
 دنیادن زهدی شو عیارده ایدیکه سکنان عدد اریکه ملوکانه بی برانده ترک ایتدی وزهد ایتدیکی
 سار دست و اموال ملکانه سی بوندن قیاس اولنه معاصر یزندن ابراهیم بن بشاردن مرویدر
 دیمکدر که بن ابراهیم بن ادهم بوحال وفاته کلنجیه دک ابتداء سالوکک نه کیفیده و بادى استر شادک
 نه ایدی دیو سوال ایتدیکمده دیدیکه با یام ملوک خراسان دن ایدی و بن صید وشکاره
 مائل بولنمکه برکون قصد صید ابله آتمه بنوب وکلب شکاریمی یاتم آلوب بیکانه صحرا به چققدم
 و بر حیوان کورددم دلکو و یاخود طوشان ایدی اوزر بنه آتمی سوردم وقوشد برکن ارقدن ای ابراهیم
 سن بونک ایچون خلق اولندک وبونکله مأمور اولدک دیو برندا ایشندم و آنک دیرکنشی چکوب
 توقفه صاغه وصوله باقدمه ده برکیمه بی کوره مدیکمدن شیطانه لغت دیوب نداه مذکورى
 ندلس اولمق زعمیه شیطانی صانوب بنه فرسمی اوزنگیله دم بوکره نداه سابق مذکورى
 اکرفاشی جانبدن استماع ایتمله بنه توقف ابله بوندا جانب رب العالمیندن برنذر
 حق معنیدرد یوب اوسکوند نصکره حق تعالی و تقدس بکا توفیق وعصمت
 احسان ایلدیکی مدته معبود بالحق اولان واجب الوجود عز شأنه به عصیان ایتیم
 دیو آند ایچوب وتوبه ایدوب فی الحال دائره مه عودت وفرسى راغوب ومرعاه چقوب
 بد ریمک جوابلرندن بر بنی بولوب کند واثواب نقیصه می راجی به ووروب وانک عبا

و کهنه کسوه ازین الوب و کوبوب برک دوزنده و یوقشند کیدرک سمع عراقه دوشدم و انجق قوت
 ایچون برازیام اجرته عمل کسیده اولدم لکن اوراده اکسباب حلال مسافده شبهه ایدوب بعض
 مشایخه طریق تدارک حلال صورت دیمده شامه کتک لازمدر دبو اشارت ایتلیله اول جانبه
 توجه ایدوب منصوریه دیدکلی بلده واردم و چندایام عمل کسیده اولدم ایسه انده دخی اشتباه ایله
 پیماشته کذلک سؤالده حلال استرسک باحاقی و عمل کسبی کثیر اولان طرسوسه کیت دیدیلر
 واردم و ساحلده دریایه ناظر اوطوررکن برکیمه کلوب بستاننده بکچی اولقی اوزره بنی استیجار
 ایتدی و بستاننده کتوردی خیلی وقت بستاننده اقامت ایتدم برکون یانته احسانینی آلمش بر خادم
 بستانه کلامی مکر بستانک مالکی ایش اکر ییلدم باقیوب ایشمه مشغول اولور دم بنی یانته
 چاغروب و اوطوردوب ای ناطور یزیمنی ای مدیر بوستان دیو التفات ایدوب و بزه کافی او اور
 حبشیده ییوک و اطمینان ناز قویاروب کتوردیدی بندخی قویاروب برار زمان کتوردیم خادم
 برینی الوب کسیده اکشی چقدی و صورت مواخذده ای ناطور سن بویجه زماندر بستاننده
 اولوب یشلر یز و زمانلر یزدن اکل ایدرکن اسکشیله طانی بی بطله سن دیمچک بندخی
 یمن ایله آکا الان فاکهه کزدن برشینی بیردیمدن طانی ایله اکشی سنی فرقه معلوما تم بوقدر
 دیدم خادم احبابنه کوزیله اشارت برله بو حالدن تعجب ایتمه بکزدید کدنصرکه بکا اکر سن ابراهیم
 بن ادهم اولسک دخی یته بوصفته اولمز ایدک دیو تحسین ایلدی و بو ماجری شیوع بواوب
 ایزه سی کونی ناس مسجد و سائر یزده سوبلشمکه باشلوب بستانه کلکده اولدیلر و بندخی کثرت
 ناسی کوردیکمه کیرلنوب خلاندن هارب اولدم دیمشدر (ابن ادهم قدس سره اورا جلیق
 و بوستان بکچیلکی و دیوارله چامور باغی کی اعمال ایله کسب یندن اکل ایدر ایدی (و بر باغده
 بکچی و قور بچی ایکن بر جندی باغه کلوب شو اولمش اوزمدن بکافو بارو و بر دیو تکلیف خام
 ایتدکه صاحبک امر و اذنی بوقدر دیو جواب و بر بو منه جندی طاریلوب ینده بوانان
 قامچی ایله ضرر به باشلدقده مشارالیه باشلرینی اوزادوب ای مؤمن بر باشی دوکره بسنکه اوزاوب
 الله تعالی به عاصی اولمش اوله یعنی مأذون اولدینی اوزوی و برمین کپسه نک باشی در معنائی
 اشرا ب ایتدکه جندی اوتانوب صاووشر (قلت) مؤلف مشارالیه کسب سبب سلوک مذکور بنی
 و سائر منقبة حسنه سنی لفائدة بوراده تکرار ایتمشدر (مرویدر که داود علیه السلام جبالده
 سیروساحت ایدر لایکن بر غاره راست کلدیلر و ایچنه دخوللرنده بنی آدم جنسندن عظیم الخلقه
 بر رجل جسدینی بر اغلش و باشی اوچنده اوزرینه قول آتی فازلمش اولان حجری کوردیلر و حک
 و نقش اولمش قول دخی بومالده ایدی (بن که ذو بسم دیدکلی شاهم بیک بیل نملک و بیک بلد
 فتح ایتدم و بیک آورد و بوزدم و نبات بلو کدن بیک بگری ازدواج ایتدم بعده کوردیک حال
 بولوب فرامش تراب و وساده طاش اولدی بنی بو حالده کورنی یعنی شدن عبرت الانی دنیا بنی مغرور
 ایتدیک کی مغرور ایتز یعنی عاقل ایسه غافل اولسون موعظه سی ایدی (وهب بن منه دن
 مرویدر که عبسی علیه السلام برکون جماعت اصحاب کرامله صحرا به چیدیلر و ارتفاع آفتابده
 براکنه او غرادیلر که حبوباتی ادرالک ایدوب دوکلمی و فتنه کلمش ایدی اصحاب مشارالیه علیه السلام
 قائمز اچقدی دیو اسنیدان اکل زرعی اشرا ب یعنی حالت مخم صه بی بیان قبلدیلر عبسی علیه
 السلام دخی اکلرینه رخصت و پردی و قاسمکه اصحاب نارایله طاغیلوب و سنبه لری
 ازوب اکل مشغول ایکن کن صاحبی کلوب ای کپسه بنم آبادن و وروث زرع وار ضمه کیروب
 مالی کیمک اذنیله اکل ایدر سن دیو زاهه باشلدقده عبسی علیه السلام مناجاة و دعایه آغاز ایدر
 و فی الحال اری تعالی و تقدس عهد آدم علیه السلام دن زاع ایدن صاحب زرع مرقومه کلچیه دک

ارض مذکوره صره سبله مالک اولنلری احیا ایله اویره بعث و سوق بیورمغله هر سنبه یاننده
 صابی به کلر صورتده رجال و نسادن نیجه نفوس بریکوب هر بری رجل مرقوم کی زرعی و ارضی
 ورشها عن ابائی دیو نزاعه قاله شد قلرنده رجل مرقوم کد و نزاعی اونودوب ایلردن فرزع ایله
 حیران او اور پس ماوقع عبسی علیه السلام وحی ایله معجزه اولدینی رجل مرقومه اصحاب
 طرفندن ییلدیرلر کده همان مرقوم خاک پای عبسی علیه السلام یوز موروب یانی الله ذاتکی
 ییلدم زرع و مال سکا حلال اولسون دیو اعتذار ایلد کده عبسی علیه السلام بکا ایله رجل مرقومه
 (و یحک) اشوب بقدرته سبحانه احیا و بعث اولنان جماعت کثیره بویره وارث اولوب و معمر
 ایدوب بعده اندن ارتحال ایتلر سن دخی دنیان ارضک و مالک اولما دینی حالده رحلت ایدوب
 انله لاحق او اور سن یزور شددر (و قنا که اسکندر دنیا دن کتد کده مسلمان و قر بنی اولان
 ارسطاطالسی حکیم (ایها الملك لقد حرکنا بسکوتک) یعنی ای ملک سکوتک بزرگی تحریک
 ایلدک دیو بر کلبی معنایی ناطق اشوب کلمه حکمت مشتمله بی یاد کار علقلا قلمشدر (و قر نای اسکندر دن
 بهض حکما دخی قول ارسطاطالسی فی الجملة ابضاح ایدن (لقد کان الملك امس انطاق منه اليوم
 و هو اليوم اوعظ منه لاس) یعنی ملک دون بو کوندن انطقی ایدی و بو کون دوندن اوعظدر
 دیمشدر فقامل (ابو العتاهیه ایکنجی قولی بویله نظم ایتمشدر * کفی حرنا بدفک ثم انی * نفضت
 تراب قبرک من بدیا * و کانت فی حیاتک لی عظمات * و انت اليوم اوعظ منک حیا * عبد الله
 ابن المعتز العباسی نظم مسلیدر * * * * * نسیر الی الاجال فی کل ساعه * و ایانا تطوی و هن
 مراحل * و لم ارمثل الموت حتی کانه * اذا ما نخطته الامانی باطل * ترحل من الدنیا بزاد من
 التقا * فمیرک ایام تعد قلائل * عبدالله بن العلیدن مرویدر دیمشدر که مدینه منوره دن قصد
 حج شریف ایله چقمشیدق بنی هاشم یعنی عباس بن عبد المطلب رضی الله تعالی عنه نسلندن
 برذاته راست کلدیم که دنیای رفیض و ترک ایله آخرته اقبال صاحبی اولمش ایش طریق یشلر یز
 جمع ایتشمکه یعنی اوزات دخی بولجی اولقله کند و ایله انبیت ایلدم و بنده راحله زائده و سائر حوائج
 وارد کرم ایدک راکب اولک و بنی نازل خیر ایدک دیو رجا ایلدم جواننده اکر یوم معامله مرادک
 ایسه برازه همت و یردیوب مساعده کوسترمدی و بنه انسه و صحبته باشلوب بکا ای برادر بن
 اولاد عباسدن بر رجلم بصرده ساکن و کبر شدید و نعمت و ثروت کامله و مدح صاحبی ایدم برکون
 خادم لرمدن برینه حر یردن بر فراش و مخده فرشته و اوزرینه برک کل نثرینه امر ایلدم فی الحال
 یایدی و او یومقی اوزره ایچنه کیروب و اوزانوب لکن اوزرنده برکل دیکنی کورمله خادمی نیچون
 باغانی اونوتدک دیو قالفوب ضرب موجع ایله دوکدم بعده یانوب او یقویه طالدم برده منامده
 صورت فتنه ده بری کلوب و بنی دررتوب غشبه کدن افاقت بول و او بقودن منبه اول دیوب
 (یا خلی انک ان توسدایا) ای مؤمن دوستم اکر سن شمدی بو یوم شاق شینی وساده ایدر سه کده
 (و سدت بعد الموت ضم الجنادل) و نکدنصرکه قنی طاشلر ایله وساده لنور سن (فادهد لنفسک
 صالحا تسعد به) اکر عاقل ایسه ک فرصت حیات الله ایکن عمل صالحی نمهید و اماده
 قبل که انکله اسعاده اولنور سن (قلند من غذا اذالم تفعل) ایدمی اکر بویله اماده عمل خیر ایتز
 ایسه ک البه روز جزاده یشبان اولور سن لکن او یشیمانلق سکا فائده و برمن مفهومنده نظمی انشاد
 ایتد کده قورقه رقی او یاندم و اول ساعت جاه و مال و اولاد و عیال قلیا و قالبا ترکله ربعه هار باساک
 راه نچرد اولوب اشوب کوردیکک حالمی سو ره ک اختیار ایتدم دیدی انتهی (و معنای مرقومه
 یونظمی بعضیلری دخی انشاد ایتمشدر * من کان یعلم ان الموت یدرک * و القبر مسکنه و البعث
 فخرجه * و انه من جنات مزخرفه * يوم القيامة اونا ر ستضجیه * فکل شیء سوی التقوی به

مسح * و ما قام عليه منه اسمع * ترى الذي اتخذ الدنيا له وطنا * لم يدرك ان المايا سوف تزجحه *
(وعب بن منه شور وابتيله خواب آلودگان غفلته ساعت آتی موقی منه اولوب دیمشدر که سیاحتمه
اجله ملوک یمندن سیف بن ذی یزک بنا کرده سی اولان غندان نام قصر مشهوری اطلاله یعنی
اثر قصر دن باقی ابحار بنه راست کیش ایدم که انده قلم سندی ایله یازمش بر کلام کوردم ایدی کلام
مرقوم عربی به ترجمه ایندیرلده که اشو ایسات جلیله و موعظه عظیمه ظهور ایلدی و ایسات
دخی بودر * باتوا علی قتل الاجبال تحرسم * غلب الرجال فلم تنفهم القتل * واستزوا
من اعالی عز معقلهم * فاسکنوا حفرة یابئس ما زلوا * ناداهم صارخ من بعد مادفوا * ابن
الاسرة والتیجان والخلل * ابن الوجوه التي كانت محجة * من دولها تضرب الاسرار والکال *
* فافصح القبر عنهم حين سائلهم * تلك الوجوه عليها الدود يقتل * قد طال ما اكلوا
دهرا وما شربوا * فاصبحوا بعد ذلك الاكل قدا کلوا * (مر ویدر که عیسی علیه السلام
سیاحتلرند بر جله راست کلور و رفیق اولور اول کیمه ذات نبوت پناه لرینی بتلیدی و کندیلری
دخی دفعه یلد رمیدی حالده کیدرلر ایکن بر قریه کنارینه کلورلر عیسی علیه السلام ای رفیق
شو قریه به وار و بر طعام تدارک ایله که تناول ایدرلر بیوروب کندیلری صلاته شروع ایدرلر
رفیق مرقوم واروب اوج چورک ایله عودت ایندیکن عیسی علیه السلام کورلر ایکن نمازی
بنورمیدیکندن رجل مرقوم صبر ایلده میب چورک برین بیر نمازدن بعد الفراغ چورک اوج ایدی
بری تولدی دیو صورلر رجل اکلی کتله چورک ایکی ایدی دیو کذب ایدر و قبل الاکل بنه
کیدرلر ایکن برمرعاده اولرکیک سور یسنه راست کلورلر عیسی علیه السلام ایچلرندن برکیکی
چاغر رب الامثال کلدکه ذیح ایدرلر و کباب ایدوب بیرلر پس عیسی علیه السلام (قم باذن الله)
دید که یک هیئت اصلیه سی اوزره دیر یلوب یورومکه باشدلده رجل مرقوم متعجبا (سبحان الله)
دیچک اونی ذی شان علیه السلام اشو معجزه بی سکا کوسرن باری تعالی حضرتلری حقیچون
اوجخی چورکی کیم یدی سوبله دیدکلرند بنه چورک ایکی ایدی دیو اولکی سوزندن دوغز یونک
اوزر بنه بنه بوله روان اولورلر و یوللری بر نهر عظیمه طیانور عیسی علیه السلام رجل مرقومک
الذین طوتوب نهري معجزة یورویه رک یکرلر بنه رجل تعجبا (سبحان الله) دیچک عیسی
علیه السلام ای کیمه اشته بوخارقه بی دخی کوسرن پروردگار عالم عز وجل حقنه اکل رغیف
مرقومی یلد ردیدکلرند بنه قول دروغ اولتی تکرار ایدر بعد عازم راه اولوب بر خراب اولغه
یوز طوغش ییوک کوی کنار بنه وارلر و قرب خرابه زارده کریج شکنده اوج التون سیکه سی
طورد بولتور رجل مرقوم فرح و نشاط ایله مال بواق دید که عیسی علیه السلام بوسیکه لر بری
بنم و دیگری سنک و اوجخی عیسی اوجخی چورکی اکل ایلده نک دیدکلرند انی دخی بن یدم دیو
افرار ایدچک مسیح علیه السلام اوجخی دخی سنک اولسون ارتق رفاقتی استه م دیو ترک برله
روح روان آسا یکانه راه پجای سیاحت اولدیلر رجل مرقوم یوکانوب کتورمکه یانده برنسنه
بولغند یمندن حیران و نالان اوله رق ایله رک اطرافنده طولاشورکن ابنای سبیلدن اوج کیمه باشی
اوجند حقه کلوب التونی کوردکلری کی رجل مرقومک سو یلمدن باغنی کسوب تلاش نقل ذهبدن
قورنارلر و بو شخص خاص نلله دخی ایچلرندن برینه شو قریه دن طعام کتورنابکلو اکل ایلده لم
واتولر عیسی الوب قوت جسمانی ایله منزل مقصوده کیده لم دیوب کوندرلر مال باشنده فلان
دو شخصیک بری دیگر بنه یک کتورمکه کیدن رفیقز کلدیکی آنده سو یلمیوب اولدیرمه لم وانک
حصه سنی دخی تصیف ایله یاره شریک سیکه ذهی قرانه لم دیوب بو وجهله قول و قرار و کیدن
دخی خد نک براز بنه سم قنروایکسنه یدیر برم المر اولور و التون سیکه لر یون بکافاوردیوب

بو فکر مرداری همیان جزمده ادخار ایدر و زهرانه چک طعانی آزاده سم ایدرک یانته باشقه چه
الوب وانلره آماده و افراز ایتدیکنه اغوی ضم ایله کتورد که فلا لرقی الخال زهر کشی اهدام
و کند ولدخی یکی یوب در عقب هلاک اوله رق مال دنیا اوچندن لینه رک یانلرند درت شخص
طماع بی در پی دیرلش کوده لرینی مایه الاعتبار انام ایندیلر و چوق یکدن عیسی السلام بهض
حوار یلرله اولاشلر یانندن یکوب اشته دنیا اهلنه بومعامله بی ایدر بیورمه شلردر (هشیم بن عدی
حکایه ایندیر که ولید بن عبد الملک زمانده لبنان طاغنده بر مغاره بولغش که دروننده التون
سر راوزر یده قوغش بر قید جسد و باشی اوچنده برانده لوحه اولوب انده (بن سباین نواسم
عص بن اسحق بن ابراهیم خلیل الرحمن الرب الاکبره خدمت ایندم و عیصه نصکره چوق
زمان یاشادم و بنجه عجایب کوروب مشاهده قیلد یغ مجایب ایچنده موندن غافل اولمق قدر بر امر
عجب کوردم که ابالرینک و احبابلرینک یوارلر دققر بی کور و قیبرلرینی زیارت ایدرلر و کندیلر
دخی انلره واصل اوله جققرلرینی یلورلر و یوم لومات و مواد غیبت موجب توبه و ندامت وادی
ذهیته اسباب سلامت ایکن بنه در یای غفلتدن کنار نیجانه چیقمیوب بونجه اوردنیایه و مناهی به
مشغول اولورلر و بن بیلده که بنی زمان قیبر و صیدان تراسی و هذیان تکرار ایتدیکی حینده بر لای
ایاغی چپلاق اجلاف سر یردن ایندیرلر اکا تول ایدرلر اشو زمانه پشیمار یشار و ذلیل اولدیغی
حاله فوت اولور (مأئده اولان کلام خط روی ایله یازمش ایدی (عرو بن میون نقل ایلمک
عجم دیارندن بر بلدی فتح ایندی که زده بزه بر مغاره بی دلالت ایدوب کوسر دیلر ایچنده بر اوطه
و دروننده التوندن بر سر بر اولوب اکا بر قید رجل و باشی اوسقنده بر لوح قوغش و اوزر بنه (بن
ایرام بن بهرام ملک فارسه مالک و متصرف و بطش و شدت جهنمدن قوم عجمک اقواسی
و قسوت قلب یونندن اقسای و امل یولندن اطولی و دنیا به هوسندن احرصی اولوب بلادی
تملک و ملوک مغلوب واردولری مهزوم و جبارلری ذلیل و بندن اول بر احدک جمع ایتدیکی مالی
جمع ایندم و اجم کلوب اولدیکم و قنده اومالی فدا ایله خلاصه قاد راوله دم سوزی یازمش
ایدی (قصص اسرا یلایسندر که عیسی علیه السلام سیاحتلرند بر قوری انسان ججمه سنه
راست کلوب تکلیله امر ایلد کلرند * بن بلوان بن حفص نام ملک یمن قتی چوق یاشادم
و بر جق اوغلرم اولدی و ایکار کثیره ایله ازدواج و جله ملوک غالب مطلق اولدم رشمدی
بو حاله کیدم بنی کورنلر او یقوده اولانلرک احتلامندن عبارت اولان دنیا به مغرور اولسونلر
دیچک عیسی علیه السلام ایضاظ لانه بکا شدید ایله بکا ایلدیلر (قلت) ججمه جیملرک
ضمی و میم اولک سکونی ایله دماغی مشتل اولان قفا کیدر و زلزله وزنده سوزی آشکاره سو یلمکدر
(یقلوب با یقونلری اولان برداره قصرینک دیوار بنه یازمش اولدققری قطعه در * هذی
منازل اقوام عهدنهم * یوفون با اهد مدکانوا و بالذم * نبکی عایهم دیار کان بطر بها *
* نزم المجد بین الحلم والکرم * حل تحمر محلی اشو منزللر عهد بنه بشوب الفت ایتدیکم
قوملر خاندانلرک منزللری در که ایندی نشدت و عفتوان خلقلرندن بر عهد و التزام ایتدکلری
مکارمه و فایدرلر ایدی انلره دیار دنیا مع تمهها طرب بخش و سرور انداز ایکن و اخلاق حیده ک
کریده سی اولان حلم و کرملری میسانده مجد و شرف ایله نزم ایدر یعنی نامه احسان و حوایچلرند
تعجیر انلر بنه باقیوب تسویه و نقللرینی تحمل کندولر بنه (فریاد کدارونق بازار کریمست)
اشعار نیجه سرودنغم کلور کن شمدی او یار یعنی ناس فراقلر بنه اغلرلر دیمکدر (منقولدر که
مهدی خلیفه به بر کون نومک ایچنده اشو * کافی بهذا القصر قد باد اهل * و اوحش منه
اهله و منازل * و صار عید القصر من بعد بهجة * الی تر به تسق علیها جنداله * فلا یجی

الا ذكره وحديثه * تدعى ايل معولات نواكاه * نظمي انشاد ايدر (فا انت عاشر عسرة حتى مات) يعني مهدي مشار اليه رؤيا سنده شعر مذكوري انشادندن طغوز كون مرورنده اجلي كلكاه و غات ايلدي و مفاد نظم ظاهر در (قلت) بيد هلاك معانسته در كه باديبيد بيد او بيودا اي هلاك ايله مفسر در (معوله) آواز بني ديك ايله رك آغلين خاتوندر (ناكل) اوغلي غائب ايدن خاتوندر و جندل طاشدر (منقولدر) كه ايكي كيمسه بر يك بيمدر سنك دكل ديوزاغي ايدر كن قدزيت حق تعالى ايله ديوارنده بولنان طوغله دن بري بن دنياه مدت مديده نملكه نصكره اولدم ورميم يعني چور يوب تراب اولدم و بو حاله ينك ييل طور قد نصكره بني كر پيچي آلوب اعمال ايلدي و بو ديواره صوقد قلزندن برو دخی سنين متكاثره كچدي بويله بر ايجون آيچاره لر زعاك اضلي ندر ديومو منظه خوان اولمشدر (محكي در) عظمان بري بر قصر مصنع ياد يوب و سير و تماشا ايدن لودن بر عيني بولوب سويلين اولورسه عيني اصلاح و تعيب ايدنه ايكي درهم اعطا ايدك ديوخده سنه تنبيه ايدر و بونيه عقبنده بر كيمسه كلوب و قصري تماشا ايدوب بونده ايكي عيب وارد در بوديخل ايدر مامور زنده در ديوسور دقلزنده انجامنده بانبستك رحلي و قصر ك خراب اولسي ديوجواب و بر جواب نصاب مذكوري بائي به خبر و رد ككرنده توفيق سبحاني ايله تاثير نام ايدوب قصري و طوب بدن دنياي قابا و قابا ترك ايله سالك راه عبادت اولمش و سلامت معادي بولمشدر * عدم بقاي دار دنيا و مافيهاده نظم اولمش اشعار دندر * قف بالديار فهذه آيارهم * تبكي الاجبة حسرة و تشوقا * كم قد وقفت بها اسائل اهلهما * عن حالها و مر حال و مشغفا * واجابني داعي الهوى في رحها * فارقت من نهوى فعر الملتقى * بودي معنى مرقومده در * ايها الرب الذي قد در * كان عينا ثم اضحى خيرا * اين سكانك ماذا فعلوا * خبا عنهم سبقت المطرا * ولفندادي منادي دارهم * وحلوا واستودعوني عبرا * بعض حكما دنياي دكر صوينه بكر نمشدر كه دفع عطش يعني صوسراغي كيدر زنجيله ايجلد كده حراري ايتروب اصلار و ايترو دخی موقت زهر قاتلش طاني شربت تشبيه ايتشدر كه ايجلد كده عاجلا شعر بن ايسده آجلا هلاك ايدرو احتلامه دخی مشبه قتلشدر كه او بقو حالنده بر لذتجك ايسده او ياند قد لنت بر طرف اولور و دخی كيمه قرا كلفنده اولان برقي كيدر كه بر آنده افقي ضياد ايدر سه ده في الحال نامي ظلت ايجره ابقا ايدر دبيلر (مالك بن افس بكا شو خبر بالغ اولديك عيسى عليه السلام سياحتن زنده بولري بر بلنه اوغرامش كه سور و حصوني خراب اولمش و انهارى چكلوب قوريمش ايدى تنبها لامته و ابقا ظا لهم اي بلد سنك اهلك و سكتك زه ده ديو ندا ايلد كرده جواب و بر ماش يعني حسب الظاهر جواب و يرمك شان جاد دن اولامغه اول امرده بر كلام ايتشده ماش بعده ندای مذكوري تكرر قيلد قلزنده سمع غييدن بر طر بقه خارقه جوابنده بو بلدك اهلي هلاك اولوب زمين انلري ايجنه آلدی و عملري بيونلرينه اصلش اولديغي حالده يوم قبامتده هر صاته كلور لر اي عيسى بن مريم جدوسعي ايله نداسي ظهور ايلدي ديور و ايت قلشدر (جامع المستطرف مرحوم بوراده * و من يامن الدنيا يكن مثل قابض * على الماء خانه فروح الاصابع * يتي يازوب اكر دنياه سن كنديك انصافه كلوب لايقجه بيان ايله دبسدك بوييني اوتيه كچم يعني انجق نفسي بويله وصف ايدر ديمشدر (مفهومه) فني كيمسه كه دنياه اعناد ايله آوجيله صوبي قبض ايدن كيمسه كبي اولور كه اكايار مقلار القلري خيانت ايتشدر يعني صوبي ياقه لدم و آدم صانور صوايه آوجدن اغرينه كنور كن ياره مقلار ازندن آقوب دوكلور و باشلقدن غيري كنده برشي قالمز و قالسه دخی برقاج قطره اوله جفندن قاندرم ديمك اولديغي ظاهر در (ودني ابو نواسك وصف دنياه يازديغي

نظم ايدر كه بر ايدوبيله وصف ايتشدر ديوب يازمشدر * الاكل حي هالك ابن هالك * و ذو نسب في الهالكين عريق * اذا امحن الدنيا لييب تكشفت * له عن عدو في ثياب صديق * (قلت) بيت اولك مفهوم يدي اولديغي اوزره دور آدمدن برو طبة على طبة كافه انسا فايدير او اوب و اولمده اولديغي تمهيد ايله بيت ثابده كه وصف دنياي حاوي اولان كلامدر و انك مالى دخی (زياده عاقل و زيرك اولان دنياي حال و مشواري نه در ديواخانه قالة بشر ايسه و تحقيق ايدر م نيتنده اولور ايسه دنيا اني الدادر زيراه شيارم ادعا سنده ارلان اوهر دمنجده دنيا عداوت و خيانتى خميرنده طوبه رق كندوبى دوست ثوبنده و قياقتده كوستر ريعنى سيرنده دشمنى ايكن صورنده يار كورينور ديمكدر (مرويدر كه خليفه رابع بالحق على المرتضى كرم الله تعالى وجهه و رضى الله تعالى عنه و عن جيع الاصحاب صفين دن بعد از جوع كوفه قضاسي حدودينه دخولنده بر قبر كوروب و بو قبر كيدر ديوسور و بوجاب بن ايت رضى الله تعالى عنه مرفدى اولديغن خبر و رد ككرنده طور و ب (حق تعالى و قدس حبابه رحمت ايلسونكه رغبت تامه ايله اسلامه كلدى و طايعا هجرت ايلدي و دار فيض مدار هجرتده باثوطين يشا يوب آخر عمرنده جسمي مبتلاي مرض اولدي آگاه اولك كه على احسن اولانك اجر بني رب و هاب عز شانه البه ضايع ايتن) ديوب براز كند ككرنده نصكره بر قبرستانه نصادف ايله توقف ايدوب (السلام عليكم اهل الديار الموحشة و المحال الفقرة اتم لتاسلف و نحن لكم تبع و بكم عما قليل لاحقون اللهم اغفر لنا و لهم و تجاوز عنا و عنهم) ارواح اهل قبوره صورت معلومه ده اولان سلامي ايفا و اموات و احياه دعاء نصكره (طوبى لمن ذكر المعاد و عمل للعباب و وقع بالكفاف) شول كيمسه بشارت اولسونكه حياتن زنده معاد و آخرتي دوشوب و روز حساب ايجون عمل خيره اجر اذخار و كفافه قناعت ايلديلر و بو وجهه رضاء حقه بولنديلر ديوب بعده يته ارواح اهل مرافقه خطابا (يا اهل القبور اما الزواح فقد نكحت و اما الديار فقد سكنت و اما الاموال فقد قسمت فهذا خبر ما عندنا فما خبر ما عندكم) يعني اي اهل قبور ترك ايتديك كرز و جملري نكاح و خانه لري مسكن و اموالي تقسيم ايتديلر اشته بزه اولان يعني دنياه بر اقد بغير كن نهسته لر خبري بودر كه سو يلدم سزده اولان شيلرك ايا خبري نيجه در يعني نعيمه مبسر يا خود عذاب مبسر كلام حكمت و فوعظه ارشادي بعد الذكر يانلر زنده بولنانلره دخی (اما انهم لو تكلموا فقالوا) يعني اكر بونده يان مونار تكلم ايتده لر ايدى اشبو سؤاله جوابده (و جيتنا خير الزاد التقوى) يعني تقواي آخرنده خير زاد و ذخيره بولديق در لر ايدى ديمشدر (و صلى الله تعالى على سيدنا محمد و على آله و صحبه و سلم)

الباب الرابع و الثمانون

(اشبو سكتن در دمنجى باب خاتم الانبياء و المرسلين و سيد الخاوقات اجمعين صلى الله تعالى عليه و سلم عليه و عليهم الى يوم الدين افنديمزه اولان صلات و سلامك فضليتنه متعلقدر (قلت) بعض ثقات متبعيندن مسموع فقير اولديغي اوزره مستطرفك ايوانى جامعي ابن الخطيب مرحوم زياده به چقرمق امكانده ايكن عدد مذكوره قصر بيله و اصل اولديغي سني تذكرينه اشارت ايتش اولديغي بعض اهل علم بر نسخه مستطرف ظهر بته يازمش اولديغن كوردم ديمش ايدى الهده على الراوى (و باب مذكوري مطلب معتابه مرقومه مخصوص قلوب خاتمه كتاب ايتديكي دخی بك بجادر زير اصل اصيل دين و اس اساس منهاج يقين جز بدستوري قال الله و يا قال الرسول * ره مرو فرمان مده حاجت مكوچت ميار * اشعار نيجه كتاب الله ايله سنت سنية باعث ايجاد اكوان عايله الصلاة و السلام مائى القرآن و ما قرى حديثه بايقان الجنان در (و الحاصل مدار اجتهاد مجتهدين بته كتاب و حديث مدلوللر نيجه اوايكى اصل

متین اولوب وسنت دخی قول و فعل و تفریر یعنی عبادت کفینه امر و نهی ناطق کلام و فعل
وامتن برینک عبادات و معاملات و وقوع بولان قول و فعلی حضرت شارع اعظم صلی الله تعالی
علیه و لم مشاهده و یا استماع بیوروب غم و حی افشاریدن نهینه دایر بر کلام حکمت التزام
صادر اولامغه قبولته اشارت بیورومق شفلرینه شامل اولدیفنه بناء کلامدن عبارت و بر وجه
تحریر سنجته دین اولان حدیثک حفظنه اهتماما اقل مرتبه ده امر دیندن فرق حدیثک حفظی
فضلنه دایر حدیث و امر نبوی علیه الصلاة والسلام اولامغه اکثر مشاهیر علما و مشایخ عرب
و عجم و روم اکثرهم الله تعالی الی یوم معلوم مطلقا احکام حکم اشغال شرع و دیندن بر مطلب
صحتیه و قرقر حدیث جمع و تدوین اظہار یله مؤلف مشارالیه دخی اشبو اثر معتبرینک باب اخیرینه
حضرت برکزیده کائنات علیه و علی آله و اصحابه افضل الصلوات و التحیات و التسلیات
افندیمرک حق احق همایونلرنده ذکر و ایتار یله مأمور اولدیفن صلات و سلامک فضلنه متعلق
احادیثدن شرح و راویلرینه تصدی اتمیه رک معاری بر برینه قریب و بر لرینی مستلزم فرق
احادیث و اخبار شریفه درجیه حق بوکیم مؤلفی مکی الختام قیلش و بوقهی کبسه عرفان
یعنی اسعد تاوان دخی اصل اعتذار عدم بضاعه ایسه ده وارسته بیان اولدیفنی اوزره شرح
حدیثه و اقوال شراح تقاضا مراجعت اولمده و کتب معتبره حدیثیه متن حدیث بالتبع
بیتمده معانیه تصدی اتمک و لواعرایده غلط دخی اولسه جای خطر کذب و ارد بر جرأت
مستدعیه و عیدنار اولدیفنه بناء همان ایضامیه مأمور اولدیفن صلات و سلامک لفظ و اصطلاحا
معنی و تفریر اتمی کوسریله جک ذواتک آثارلندن اخذ و تلخیص و فی الجمله تفصیل ایله
بیان و احکاملری ثبت سطو و تبیان قلنه رق مؤلف مشارالیهک بمن الله تعالی کتبه یوم الحساب
خید ایلدیکی احایث روایتک بر ازینی والد خالد دار النعمیم الشیخ السید الحاج احمد افندی
مرحومک صلات و سلامه دایرینه منوره قاضیسی اولردن مقدم ترجمه ایلدیکی الوسيلة العظمی
نام اثر نه له الجسوالنه بولوب اقتضا ایدن شرحی لندن اخذ ایله تحریر و در دست فقیر اولان
مأخذ رده بولمباری مؤلف مستطرق مرحومه حسن ظن برله الفاظ مقیداتک اعدادی ارقام
هندیه وضعیله مقطع ترجمه بی استحسن پذیر ایشدر (مقاهیم و احوال اخبار مذکوریه تمامیه
اضلاع مراد ایدن اهل همت دلائل الخیرات و ثغناء شریف و انشاء الله تعالی سایه شاهانه ده
ضع اولمسی املنه اولدیفن ساف الذکر وسیله عظمیه مراجعت ایدله و منه التوفیق * معلوم
ارباب فضل اولدیفنی و قاضیه یازا دینی اوزره صلاة لغتیه دعا و رحمت و استغفار معنایینه
ودخی باری تعالادین رسول اکرمه اولان صلی الله تعالی علیه وسلم حسن ثنادر یعنی (ان الله
وملائکته یصلون علیه النبی یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه وسلموا تسلیا) آیت مکرمه سنده اولان
باری تعالاک صلاتی مخلوقندن ملائکه و انسانه استاد اولوب قبل رجائیدن اولان صلاة
تعمیمه مقرر و نرحمتی و ملائکه نک صلاتی و استغفار لاری و مؤمنینک صلاتی تضرع
ودعاری در ودخی صلاة رکوع و سجود سائر ارکان و افعال مخصوصه بی شامل عبادتک یعنی
تمازک تمجید و اشو نماز معانیه اولان صلاتک مصدری صلاة کلوب دعا ایدنه صلی صلاة
دینور لکن معنای اولجه اولنلرک مصدری فضلیه کلور (و علی هذا شیخ عبد الفتی نابلسینک
اثر بدری اولان کتاب احکامنه یازا دینی اوزره حق تعالاک صلاتی نبی علیه الصلاة والسلام
شریعته تعظیم و روز قیامت قدر ابقا و آخرتیه شفاعتی قبولدر) و مؤمنینک صلاتی (صلوا الی
الوسيلة و الفضيلة و الدرجة الرفیعة) قوالیه مؤمنینه علیه الصلاة والسلام افندیمرک امر
و بدقی معنایه اولان دعا در (و اهل البیت علیه السلام) تفسیر ابی السعودده تحریر اولدیفنی

اوزره (حق تعالاک حبیب اکرمی علیه السلام و السلام حقته اولان صلاتک معنای
ملائکه کرام علیهم السلام عندندنه نبی اکرمی علیه الصلاة والسلام ساسیدر و ملائکه نک صلاتی دخی
رسول اکرم علیه الصلاة والسلام دعا لیدر دیو ابو العالیه ذکر ایشدر (و قبح الباریده
ابو العالیه نک دیدیکی قول اولای اقوال اولدیفنی ذکر اولدیفن نصکره باری تعالاک صلاتیکه
تذملائکه ده ثنات و تعظیم نبی علیه الصلاة والسلام و ملائکه نک صلاتی دخی جناب حق عز
وجل دن اشو ثنا و تعظیمی طلب دیمک و طلبدن مراد دخی متحقق اولان اصل صلاتی طلب
اولوب بلکنز یادنه ثنا و تعظیمی طلبدر دیو محرردر (وینه شیخ الاسلام ابو السعود تفسیرنده
ابن عباسدن (یصلون علی النبی) ارادان الله برجه و ملائکه یدعوه تفسیری مروی اولدیفنی کبی
(یصلون بیکون) یعنی ملائکه نک صلاتی تبریک ایله تفسیر اولدیفنی دخی مرویدر (وابن ابی
حاتم صلاته الله مغفرت و صلاة ملائکه استغفار اولدیفنی مرویدر) و ضحاکه ن صلاة الله
مغفرت وینه حق تعالان رحمت اولدیفنی و صلاة الملائکه مغفرتله دعا لاری اید و کی مرویدر
(میدر) صلاة حق تعالان رحمت و ملائکه دن استدعای رحمت متبع اولان رقتدر دیوب
عقبنده حق سبحانه و تعالی (ارلک علیهم صلوات من ربهم ورحمة) نص جلیلی مدلولنجه
صلاتله رحمت یشده مغفرت اظهار ایشدر (قلت) یعنی رحمت صلاته عطف اولمیشدر
و عطف ایسه معطوف ایله معطوف علیه ینلرنده مغفرت اقتضا ایدر و بو صورته صلات
و رحمت بر برینه مرادف اولوب صلاتک معنای مخصوصی وارد دیوب بعده حتی اصحاب کرام
رضی الله تعالی عنهم سلامی تعلیمده (السلام علیک ایها النبی ورحمة الله و بركاته) لفظیه
صادر اولان قول نبوی بی علی صاحبه الصلاة والسلام استماع و موجب اجر یعنی عبادت
مذکوره بی تلاوت ایدوب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دخی اصحابی اشبو اجر لاری
اوزره تفریر یورد قد نصکره (صلوا علیه وسلموا تسلیا) امر ایسی سی زوائد اصحاب صلاته
و رحمت ینلرنده من جهة المعنی مغفرتی فهم ایدوب کیفیت صلاتی سؤال ایلدیلر اگر مغفرت
مذکوره اولسه نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اصحاب کریمه معنای صلاتی سلامی تعلیمده
ایلدیلر دیر لاری بو یله دیموب صلاتی سؤاللرینه جوابده کفیت معلومه مرویه اوزره تعلیم
یوردیلر دیو استدلال مغفرت ایشدر انتهی (قلت) کتب شرحی نهرده و سائر معتبرانه رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت اولنان صلاة (الاهم صل علی محمد و علی آل محمد
کما صلیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انک حبیب محمد و بارک علی محمد و علی آل محمد کما بارکت
علی ابراهیم و علی آل ابراهیم فی العالمین انک حبیب محمد) عباره سنده اولدیفنی و بیتهقی بنه امر حاضر
صیغه سیله (وارحم محمد و آل محمد کما صلیت و بارکت و رحمت علی ابراهیم و علی آل
ابراهیم) عباره سنی زیاده قیلدیفنی محرردر (و بخاری و مسلمده اولان دخی بودر (فی العالمین)
مسلمده روایت احراردر (قلت) مسبه به مشبه دن اعلی و باساوی اولمق قاعده ایکن صلات
سلطان الانبیاء و المرسلین علیه و علیهم الصلاة والسلام و علی آل کل اجمعین صلاة ابراهیم ایله
آل صلاته نیجه تشبیه اولور و سوانه تشبیه آل محمد علیه الصلاة والسلام راجعدر و یا خود اعلی
و مساوی اولمق قاعده مطرده دکادر (و کاهیمه بالعکس مشبه به مشبه بهدن اعلی اوچرکه (مثلی
نوره کشکاة) بو وجهی مؤیددر شفلر یله جواب و یشدر (قلت) مشبه بهک مشهور قدیم اولمسی
دخی مدارد نامل اولنه انتهی (حلی صلاته سلام معنایه اولدیفنی تجویز ایشد ایسه ده
شیخ عبد الفتی نابلسی قدس سره اشباه شرحی اوائلنده بو جوازده نظر وارد دیشدر تأملی
اولنه (ودخی شرح مزبورده بعضی اعلامدن ناقلا باری تعالی و تقدسک خلقته اولان صلاتی

ایک به متقدم که بری صلات خاصه و دیگری صلات عامه در که قسم اول کیفایه و دگر و قسم اولدن اولان صلات انبیاء عظام علیهم الصلاۃ والسلام ثنا و تعظیم برین تقدیم و صلات عامه کافه اشیا به شامل اولان رحت واسعة الهیه سیدر دیمشدر (قلت) قسم اوله فاضل کردی مضربه شرحده (الرحمة الموقرنة بالله عظیم) دیواشارت ایتشدر (قاضی عیاض روح الله تعالی روحوه و ارواح المذکورین قشیری قدس سره دن نا فلا حضرت حق جل و علا (ان الله وملائکته يصلون علی النبی الایه) مکرمه سبله (هو الذی یصلی علیکم وملائکته) قول کریمی ناطق اولدینی اوزره نبی کریم علیه الصلاۃ والسلام ایله عباد مؤمنین صلاتله اگرچه اطف و احسان بیور دبلر لکن کونش کی آشکار اولدینی وجهله نبی مختار علیه الصلاۃ والسلام شایان اولان قدر و رفعت دیکر قدرندن ارفع اولدینه بنده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اولان صلات جناب حق تعالی و تبارک قبل معنویسندن اشریف و زیاده نکرمه اولوب و دیگر رینه یعنی کافه اهل توحیده اولان صلات رحت معنایه اوله رقی بو یوزدن باعث خلق کائنات و ولی نعمت عالم افندیمن علیه الصلاۃ والسلام ایله سائر موحیدینک بینلرنده فرق ظاهر اولور دیمشدر انتهی (حلی) مشارالیه طاب ثوابه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم صلات ایتیک ایله مأمور بجزده حکمت و مقصود بو بایده اولان امر الهی به امتثال ایله تقرب الی الله و اوزریمزده اولان عنایات و حق و کرم نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم تشکر بنی ابغادر دیوب عظماء سافعه و مشایخ شاذلیه دن ابن عبد السلام قدس سره دخی حلی به تبعیتله (رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمنه و بزم صلاتمزدراکه معنوی خدا عز و علا دن حق نبی علیه الصلاۃ والسلام شفاعت اولوب و شفاعت حدیمن دخی دکلدر لکن جناب خالق تعالی شانه مطلقا احسانتی کوردیکمز ذواته مکافات مقدوره ایله امر بیورمقله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دعا دن غیر شی ایله مکافاتن عاجز اولدیمز علم ازلیسی متعلق و رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم مکافات اوله جق دعائک کیفیت و کتبی دخی بنده یکمز علم مقدسی محیط اولدیفندن صلات و سلام دعا مز اولدینی ارشاد بیوردی دیمش (وابو محمد المرجانی دخی رحمه الله تعالی بویه جبه تحقیق ایتشدر) و شیخ اکبر قدس سره الارهر دخی (صلات و سلام فائده سی صلات ایدن کچمه به عائد در زیر صلات و سلام ایتیک خلوص اعتقاد و نیت و اظهار محبت و مداومت طاعته و عبادله رب یتشده واسطه کریم اولان رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم احترامه دلالت ایدر دیوتدقی مقام ایتشدر فلیحفظ (قلت) اشبواقوال مصروده دن متین اولدینی وجهله افظ صلات دعا و رحت و استغفار و نماز معتارنده مشترک کورندیکندن ابوالسعود علی روحوه رحت الارب المعبود تفسیرنده تصریح ایتدیک اوزره (ان الله وملائکته يصلون علی النبی) آیتنده صلاتن معانی مذکوره سنک هر بری بر معنای حقیقی اوله رقی بر معنای مجازی اراده اولنقی لایق و مناسبه رو اول معنای مجازی هم یعنی عموم عباد دخی حق تعالی و تقدس رسول اکرم علیه الصلاۃ والسلام صلات ایدر یعنی نبی علیه الصلاۃ والسلام خیر اولان اشیا به و فعلنک صلاحته اعتنا و شرفیه تعظیم ثانی اظهارده اهتمام ایدر و اشبوا و اهتمام دخی قبل حق سبحانه و تعالی دن رحت و ملائکه ده پیغمبر دعا و استغفار ایله حاصل اولور دیمکدر دیو مفسر مشارالیه ابن عباس دن رضی الله تعالی عنهما مروی اولان (اراد ان الله برحه و الملائکه یدعون له) تفسیر بنی تحقیق و سؤال مقدر معلومه جواب و برمشدر فنامل (قلت ایضا) فاضل صاف الذکر سلیمان کردی بومقامده بجهادیر که (الصلاة من الله الرحمة الموقرنة بالله عظیم) قولنه بعضی اعتراض ایله

صلات رحتله تفسیر اولنه من که زیر (اولنک علیهم صلوات من ربهم و رحمة) نصسند رحت صلاته عطف اولنشد و عطف دخی معطوف ایله معطوف علیه مبایسته مغایرت اشعار ایدر و برشی مغایرله دخی تفسیر اولنمزدیو استدلال ایتش ایتشده صلات مطلقا رحتدن اخصد و داعی اخصه عطف هم صحیحدر و هم معنای مفید در (قلت) یعنی صلاته رحت من جهة المعنی میان اولوب بلکه رحتنک معنای عام اوله رقی صلاتی دخی شامل و ینلرنده عموم و خصوص مطلق اولوب هر صلات رحتدر لکن هر رحت صلات دکلدر دیو جل و سلب اولنقله بو صورتده رحت صلاته معنای مذکور بجه (تنزل الملائکه والروح) نصسند اولدینی کی عطف اولنقی و تفسیر دخی قلمق جائز و واقعدر دیو جواب و بریلور (وینه معترض موی ایله صلات حق عزانه رحتله تفسیر اولنه من که رحتنک حق تعالی ظاهر یعنی معنای حقیقیسی اوزره اطلاق محالدر یعنی رحت رقت قلب دیمک اولنقله ذات مقدس ذی کبریا اولوجهله رقتن مزهدر صواب اولان مفرقله تفسیر اولنمقدردیمش ایتشده جوابنده ظاهری اوزره ذات باری تعالی به اطلاق محال اولان غضب و ساری صکی اولان صفاتدن غایب اراده اولنشد و رحتنک غایبی دخی کرم و احسان اولنقله بو وجهله اطلاق و صلاتی رحتله تفسیر صحیحدر در (وعلی هذا یعنی صلاتک رحتله تفسیری صحیح اولدینی صورتده (رحم الله محمدا) دیمک صحیح اولسن اقتضای ایدر زیر بره نایه دلالتده مساوی اولان ایکی لفظدن برینک یرنده دیکری قائم اولنق صحیح اولدیفندن باشقه بر اعرابی حضور فخر رسل علیه و علیهم الصلاۃ والسلام رومال اولوب (اللهم ارحنی و محمدا) دیو دعا قبله قد دعا یعنی تقریر و تشهدی اصحابه رضی الله تعالی عنهم تعلیملرنده (السلام علیک ایها النبی و رحمة الله الخ) بیور دقلری دلیل صحت و جواز در لکن بعض علما صحتی تجویزک اوزرینه لفظ صلات معنای عطف و اقبال یعنی میل و توجهی متضمن اولوب حتی اشبوا نضم بجه رحت کی شفه تعدی ایتوب علی حرف جری واسطه سبله تعدی ایدر دیوب رحتن ابلقدر دیمشدر (و شارح شفا شهاب الدین خفاجی فاضل اصح اولان نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم رحتله دعا اصحابه رضی الله تعالی عنهم هر نه قدر شیهه به رغبتی ادب شریعتن ایتده تسلیم ایله دعا مکروه اولدینی کی کراهند دکلدر لکن بنم عندمده مادامکه اثر و خبرده مذکور اولوبه یعنی حدیثده رحت مذکور ایتده دبه جک اولوب لکن ائور اولمان دعالد نبی به علیه الصلاۃ والسلام عامه اساننده و خصوصا صلاته معا اولوبه رحتله دعا مکروهدر دیوب و فاضل کردی دخی اشبوا قول شهاب قبوله حقیق بر کلامدر دیو تحسین ایتشدر انتهی (ودخی صلاته طلبنده بو بحث آتی دخی یادداشت ایدر جک مسئله در یعنی انبیا علیهم الصلاۃ والسلام غیر به صلات ایتکده اقوال اولوب تبعیت طریقله اولورسه یعنی (اللهم صل وسلم علی محمد و علی آله و صحبه و من تبعهم الی یوم الدین) عباره سنده اولدینی کی نبی به صلات و سلامی ذکر دنا صکره بوجه محرر سائرری عطف اولنورسه بالا جماع جائز در لکن نبی نک غیر یالکر مذکور اولورسه جائز اولوب اولمانده اختلاف اولوب بعضیاری (هو الذی یصلی علیکم وملائکته و اولنک علیهم صلوات من ربهم و رحمة) و (خذ من اموالهم صدقة تطهرهم و تزکیهم و صل علیهم) نصوص جلیله ایله (ابن ابی اوفی رضی الله تعالی عنه حقه اولان (اللهم صل علی ابن ابی اوفی) ایله بیت مال مسلمینه فرض اولان زکات شرعیه لربنی کنورن قوم مؤمنین حقلنده اولان (اللهم صل علیهم) حدیث شریف برینک ظاهر دلالتی احتیاجله بالانفراد مؤمننه صلات جائزدر دیدبلر لکن جمهور انفراد مذکور ی تجویز ایتوب (انبیا

عليهم الصلاة والسلام ذكركم تصليه اولمق شمار انبیا دن اولوب غير بلرینه هر نه قدر
لغجه اطلاق صحیح ایسه ده انبیا عليهم السلامه شعارده الحاق ایله مثلا ابو بکر علیه الصلاة
والسلام وعلی علیه الصلاة والسلام دینلر تنکیم عز وجل و تعالی شانه کی حق سبحانه و تعالی
مخصوص اولان اوصاف هر چند محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم و بارک و کرم افندیمن
حضرتی عز و جل و جلیل و شانلری عالی اولدیغی رتبه بداهنده ایسه ده محمد عز وجل و تعالی شانه
استعمال کرده امت هر حومه دکادر زبرا اصطلاح شریعتده اوصاف مذکوره شعار ذکر الله
عز وجل دندر دیوب بروجه محرر کتب و ستنده وارد اولان صلاتی علی الوجه الموجه دلائل
معناسته حل ایله تأیل ایلدیلر (وینه انفراد مرقومی تجویز ایچین بعض اعلام دخی غیر انبیایه
عليهم السلام صلات شعار اهل احوالند که انرا اهل سنت و جماعت یانلرنده انبیایه عليهم السلام
مخصوص اولیغی براهین ایله ثابت اولان عصمتی انبیایک عليهم السلام غیر یلرنده دخی اعتقاد
ایدرك بواعث اوله صلات و سلامی انبیایک عليهم السلام غیرینده استعمال یلری شعار
و متاثرندن اولقله اول شعاره اقتدا اولن زدیو استدلال ایلدیلر (پس علی الانفراد صلات
غیر انبیای منعیدنلر بیاتنده تصلیه منفرد مذکوره حکمتده اوج وجهله اختلاف اولوب
بعضیلری حرامدر و بعضیلری تنزیها مکروهدر و بعضیلری خلاف اولادر دیدیلر (نوی
شافعی رحمه الله تعالی اشو اقوال ثلاثه فی اذکارنده ذکر دکره صحیح اولان کراهت تنزیه
ایله مکروه اولمیدر که شعار اهل بدعه افتخاری موجبدر و الحال برکه اهل سنت و جماعت شعار
اهل بدعه افتخادن منهی و ممنوعدر دیشدر راتهی (قلت) تنویر الابصار ایله شرحلری تنخ
و در مختار ده زیلعی و شرح مقدمه قرمانی و ذخیره دن ناقلا یارلدیغی اوزره انبیا ایله ملائکه
غیری به تصلیه ایچن تبعیله اولور و بوتبعیله غیری به اولمق نی به علیه الصلاة والسلام و علی
آله و صحبه تعظیمی مشتمل اولدیغیچوندر و نی به ترجمه ایکی قول اولوب ذخیره ده کراهتی
محرر اولوب موقوفی متبعانجو بزابدوب استقلا لا تجوز ایتماشدر لکن قول سبوطی توفیق
مختاردر (اما سلام) هر قدح و نقصانیدن سلامتله دعا دیمکدر و یاخود الله تعالی ائی
سالم ایلسون دیمک اولان (س. الله تعالی) معناستک مصدر یدر یونده دخی انبیا عليهم السلام
غیریمی منفرد قلنهرق هر نه قدر لغه مثلا ابو بکر علیه السلام و عمر علیه السلام و عمن
عليه السلام و علی علیه السلام دیمک جائز ایسه ده اصطلاحایز بلوب دینلر و منفرد سلام ایله
دعا اولان غیر انبیا عليهم السلامه احیاء و غائب و متوفانلر در و فقط دعا اولان حاضر ایسه
(علیک السلام) دیو دعا ایله خطاب بالاتفاق جائزدر و اما انبیا عليهم الصلاة والسلامه صلاتله
سلامی (ان الله و ملائکته یصلون علی النبی و آله و سلموا تسلیما) آیت
کریمه سنک سیاقنه اقتفاء جمع ایچوب هر برینی لفظا و کتابة بالکراتیان ایتمک خلاف اولادر
زیرا ایکسینی بردن آیتانده اجر مکرر اولوب بالکرات برینی آیتان محل اجر و ترک اولادر دیو سالف
اند کر احکام و استنباطیه محرردر (قلت) لکن خبلی اعلامک حظ و شبیه اولان آثارنده قصد
زیاده تعظیم و امتیاز ایچون ختم الانبیا و المرسلین علیه و عليهم الصلاة والسلام تحریرنده صلات
و سلامی جمع و آثار انبیا و مرسلین عليهم الصلاة والسلامی تحریرنده انفراد بالسلام کورلشدر
اشو املا به نظرا والدنا بلسنتک ترک اولدیگی حق نی آخر الزمان علیه الصلاة والسلام
ذکر و تحریرنده اولورسه دیمک اولمسی احتمالن بمبد دکادر رفتارمل (قلت ایضا) کتر شریعی نه رده
یازار دخی اوزره (ان الله و ملائکته یصلون علی النبی و آله) انصند (سلموا) امری تسبیح صدر بله
تا کید اولوب صلوا امرنده اشو تا کید اولاد یغنده حکمتنه درسو الیه فاکهی رحمه الله تعالی صلات

ان. و کده و دخی الله تعالی ایله ملائکه سنک صلات ایلد کیری اعلام اولمق ایله تا کید اولوب سلامده
تا کید مذکور اولاد یغندن سلامک مصدر ایله تا کید اولند یغنی محسانند در ز پرا تا کید
بالمصدر دن باشقه بر مؤکده بومقامده بوقدر دیو جواب و برمش (و شارح بخاری ابن حجر
رحمه الله تعالی دخی صلاتی تقدیمده مزیت اهتمام اوله رق ذکرده مقدم اولوب سلامک تاخیری
عدم اهمیتی ایهام ایتمکله اوایهامی دفع ایچون مصدر ایله تا کید قلمشدر احتمالله اجابه ایتمشدر
(ودخی نص شریف مرقومده صلات حق تعالی ایله ملائکه به اضافه اولوب سلامده اشو
اضافه اولدیغی حالده مؤمننه هم صلات و هم سلام ایله امر اولدیغی بید حکمت نه در استفسار یندر
ینه ابن حجر سلام تحیت و دخی انقیاد معناسته اولدیغی احتمال اوزره مؤمنندن اشو انقیاد
نی علیه الصلاة والسلام صحیح اولوب لکن حق تعالی ایله ملائکه ده یعنی مخاطب اولیان جنس
ملکده امثال شرایع نبویه منصور اولاد یغندن اشو تشرع ایهامی دفع ایچون سلام بروجه
محرر مضاف قبله ایتمشدر دیو حقا که تحقیق ایتمشدر (وقول بدیع سخا و یده دخی بویه مرقومدر
(ودخی حکم صلات شویه در که) نی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلات ایله
باموریت امت هجرتک ایکنی سالد و وقوع بولد یغنی و علی قول معراج باهر الابتهاج کیجه سی
اولدیغی سخا و ینک قول بدیع مرقومده محرردر (و صلات دخی عمرنده برکته آیتان اولسه
امثال امر تحقیق ایدر و لهذا شارح نهر پیا نیجه برکته بلوغنده صلات ایسه تشهدده کی
صلاتی برینه بکر (اما اسم رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بر مؤمن یا کندی ذکر ایسه
و یاخود آخرک ذکر ایتمک ایتمک ایتمک صلات ایتمک واجب اولور لکن ضمن صلواته مثلا
(الله صلی و سلم علی محمد) دیدکده ذکر اولسه طحاوی احتیاری و تحفه و غیر بسنده اولان
صحیح اوزره واجب اولمبار (قلت) زیرا تسلسلی مستلزمدر (واشو وجوب هر نه قدر مجلس
و مکان ذکر تبدیل ایچوب بر اولسه دخی اسم شریف تکرر ایتمک قرل اصح اوزره تکرر ایدر
(کذا فی المجتبی) لکن تلاوته تکرر ایدر سه برکه صلاه ترجیح اولوب یعنی واجب اولوب زیاده لری
مندوب اولور (و نهر مذکور مؤلفنک پوراده (تنبيه) ایله معنون اولان مطلبده طحا و ینک اسم
نی علیه الصلاة والسلام هر بار که استماع اوله صلات واجبدر دیدیکی قولند نمازک قعد
اولامنده اولان تشهدده کی استماعی استثنای لازمدر زیرا اول حائده آیتان صلات و وجوب
زیه ده قالور که کراهت تکرر ایله اولان مکروهاتدن عد ایتمشدر راتهی (ودخی معلوم اوله که
ترضیه و ترجم یعنی اصحاب کرامه (رضی الله تعالی عنهم) و دخی رضوانی مفید سائر تعبیر ایله دعا
و تابعین ایله تابعیند صکره کلان علما و عباد صیاد و سائر اخباره (رحمه الله تعالی) معناستی مفید
اولان کلام ایله دعا مستحیدر و بوتعیبرک عکسی جائزیدر دینورسه بعض علما جائز دکدر بلکه
اصحابه ترضیه و غیر بلرینه ترجم مخصوصدر دیدیلر لکن نوی شافعی (روح الله تعالی روحه) اشو
عدم جوازده جائز دکدر زرایو خصوصده صحیح اولان جه و ترک فائل اولد قلی استحبادر و استحباب
مذکورک دلالتی اکثر من ان یحصاددر دیشدر که (قلت) مرادی برینی که دائره استحبابده دائره اوله انده
عدم جوازک دخول یول بوقدر یعنی مباحک ترکی جائزدر دیمکدر و ینه نوی اتمان علیه السلام کی
نبوتنده اختلاف اولان ذوات کرام ذکرده بعض علمانک کلامندن منتهی اولدیغی اوزره صلات
و سلام ذکر اولمیدر و ینم رأیجه دخی تصلیه ده یاس بوقدر دیشدر راتهی (در مختار دن اشو رضی
و ترجم مفیدی عاجزانه اخذ ایله شویه ترجمه اولندیکه اصحابه نبوتنده ذوالقرنین و لقمان کی اختلاف
اولانلرک ذکر و تحریرنده رضی مستحیدر و علی قول قرمانی فاضلک مقدمه شریعده یازار دخی نبوتند
اختلاف اولانلرک ذکر کرده عموم انبیای عليهم السلام بعد الذکر صلی الله علی الانبیا و علیه و ینلیدر

و حق تعالی عز و شنه مسلمات مذکور بی یعنی ری و شمع و حیاتی اسباب مذکور یعنی صو و طعام و روح ارفع سری حلقه قادر در ابدی بوضوئند و قورزند و اجساد لنده ارواح لری اولی و قورزیده ارواح لری حاده خرق عاده طریقه عالم ملک و مذکورند سیران ایله منتعمه اولوب بعنه حق تعالی و تبارک دبله دیک و قنده قبور لینه عودت ایلمری و اجساد لری قبر انور لنده بلا روح حق تعالی که حین مشیتند قدر احیا اولی و ارواح لری اعلا ی علین و یا خود رفیق اعلی و یا خود فردوس و با دیگر مقام معلاده اولی شفلرندن هر برسی جائز در که بوجوازه اخبار صحیحیه دلالت ایدوب مذکور اتندن برسی بالخصوص مقرری اولوب آخرتند اولماسنی مقتضی دکلر زیر ارواح شریفدر ینک بر حال دن بر حاله و بر منتزهدن منتزه دیکره نقلری جائز اولدیغی و یا خود روح شان بدنه معایر بر شانی اولدیغی ایچوندر که روح مکانی مذکور اتندن برسی اولدیغی حالده قبرنده رد سلام ایدر و اشبو جواز لری ابن القیم جوزی کابنده و سبونی تصور ولی بی مین اثرنده ذکر ایتمشدر در و خصوصا مکلفات حال لری سائرند اولماز حق تعالی بعض اولیاسنه تصور جهنندن بر نمکین و قوت احسان قیلمشدر که صور عدیده به بحصر و یا خود بغیر حصر تصور ایدر و احیاناکشف صحیح اربابنه سماءات و ارضین و عرش و کرسی روح رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم ایله مملو اولدیغی کشفلرند ظاهر اولور (سید کائنات علیه الصلوات و التسلیمات لبه معراجده سیدنا موسی علیه السلامی قبرلنده نماز قیلار اولدقلری حالده مشاهده و نصکره مسجد اقصا ده سائر انبیایله کندولرینه اقتدا ایلدکلرینی کوردیلر بعدد سماء سابعه یا خود غیرنده انلری و سائر انبیای کوردیلر و صحبت قیلدیلر و اشبو ذکر اولتان اقوال اخبار و احادیث صحیحیه تک مدلولدر (و علیه الصلاة و السلام اقدیمزک قبر لری مطلقا و اوح کوندن و یافرق کوند نصکره ذاتلرندن خانی اولدیغنه دائر اولان احادیث یا ضعیفه و یا خود باطله در هر نه قدر بعض ناس اومقوله اخبار ضعیفه به مغیر اولدیلر سه ده انلره تعویل و تمسک جائز دکلدر که ضعفی و تاویللیله یله (انا اول من تشق عنه الارض) حدیث صحیحیه یوسف علیه السلام مصرده اولان مقبره سندن شامده اولان آباء کرامی مقبره سنه نقل اولندیغی حدیثی کی انبیایک علیهم الصلاة و السلامی قبرلنده بقاسنه دلالت ایدن احادیث صحیحیه به معارض اوله من انتهی (۳۹) صلوا علی فان صلاتکم زکاتکم و سلوا الله فی الوسیلة (۴۰) نقل الشیخ کان الدین الدیمیری رحمه الله تعالی عن شفاء الصدور لابن سیر رحمه الله تعالی ان النبی صلی الله تعالی علیه و سلم قال (من سره ان یلقی الله و هو عنه راض فلیکثر من الصلاة علی فاته من صلی علی فی کل یوم خمسمائة مرة لم یفتقر ابدا و هدمت ذنوبه و محبت خطایا و استجیب دعاؤه و اعطى امله و اعین علی عدوه و علی اسباب الخیر و کان من برافق نبیه فی الجنان) انتهى اشبو اربعینی جامع المستطرف مر حوم خانمده اثرینه مر قوم قیلدقد نصکره تشکرا (لاهم صلی و سلم علی سید المرسلین و خاتم النبیین و رسول رب العالمین الذی ازل علیه فی بحکم القرآن العزیز تعظیما له و توقیرا یا ایها النبی انا ارسلناک شاهدا و مبشرا و نذیرا و داعیا الی الله باذنه و سراجا منیرا) صلاة و سلامیلده تحسین احتتام و درج تصلیه مذکوریه بر تبره و وصف درج ایلد بکی (یا ایها النبی الایه) جوهر مسی مناسبیلده سایر کزیده کائنات علیه الصلوات و التسلیماتد بر از تحقیقات دخی بازوب الحق که کاتبی آفتاب قام ایتمش و مترجم بی تاب یعنی اسعد بارککش هیرم نادانی باقداره سبحانه و تعالی زر ناره قاد تحقیقات مذکوریه بی تحریر ایله حریر نوبافت ترجمه فقیرانه سنه اولوا و اخر او سابقا و لاحقا (بسمه و حمدله و تصلیه و ترضیه بی) (دخی شاهنشده به باصدق درون ادعیه بی) علی الصباح و المساکر ایدرک نقش بندتم الخیر اولی مطایب سمته کتمشدر (ترجمه تحقیقات هذه) مؤلف فشار الیه

دُرْكَ اشبو (یا ایها النبی اما ارسلناک الایه) مکرمه سنده نبوله رسالتی مشتمل اولان خطاب
 ممتاز خاص الخاصه ذات اعجاز آیات محمد المصطفی علیه الصاوة والسلام افندیمز مخصوص صدر که
 حق سبحانه و تعالی رسل ایله انبیا دن علیهم السلام بر ذلّه نبوت و رسالتی جامع لامله خطاب
 ییوره یوب انجق اول سید الخلق صلی الله تعالی علیه وسلم تخصیص قلمشدر و سائر رسل کریمی
 علیهم السلامی قرآن جلیلده علی الانفراد رسالت وصفیله مخاطب ییوره یوب مجموعنه بردن
 خطابله (یا ایها الرسل کلوا من الطیبات) قول کریمله ندا ییوره مشدر (و دخی وصف رسالت
 و نبوت اولدیغنی حالدّه ابو البشر آدم علیه السلامه) یا آدم اسکن انت و زوجک الجنة (و ابراهیم
 علیه التسلیم) یا ابراهیم اعرض عن هذا (و نوح علیه السلامه) یا نوح اهبط بسلام منا (و داود
 علیه السلامه) یا داود انا جعلناک خلیفه فی الارض (و عیسی علیه السلامه) یا عیسی
 ابن مریم اذ کر نعمتی علیک و علی والدتک (نصوصیله اسم شریف لریله خطاب ییور و بکن
 سلطان الانبیاء و المرسلین علیه و علیهم الصلاة والسلام فی کل حین افندیمز بیان اولنه جق
 حکمتّه مبنی قرآن کریمه درت محلدّه اسم محمد ایله و بر محلدّه دخی اسم لطیف احد آیات او اوب
 انلردن ماعداده یا رسالت و یا نبوت ایله زیب عنوان سطور قیلان (یا ایها الرسول بلغ ما انزل
 الیک من ربک) و (یا ایها الرسول لا یحزک) و (یا ایها النبی حسبک الله) و (یا ایها النبی
 حرّض المؤمنین علی القتال) و (یا ایها النبی جاهد الکفار و المنافقین) و (یا ایها النبی لم یحرم)
 و (یا ایها النبی اذا طلقتکم النساء) و (یا ایها النبی اتق الله) آیات نصوص لری منطوق لریجه مخاطب
 اوللریله مشرف اولدیله (و ذکر اولنان درت آیتک بری) و ما محمد الرسول قد خات من قبله
 (الرسل) نص شریفدر و بونده اسم لطیفی مذکور اولدیغنک حکمتی مفسرین بویله
 یازمشلردر که احد غزاسی هر که سنده بین المشرکین لسان شیطانیله قد قتل محمد صیحه کاذبه سی
 مسموع اولقله سورت معلومه بریشانی بحکمتّه تعالی مشاهده او اوب یونک اوزرینه آیت مسطوره
 نزول ایلدی اکر و ما محمد برنده یا لکر رسالت وصنی اولسه ایدی اعدا علی زعمهم الباطل رسول محمد
 دکلدردیه جکلردن اسمی محمد اولدیغنی یلوب و ضروری انکار ایدیه میه جکلردن نام شریفیله
 قهر یف اولندی دیو ییاب ایلدیله (و ایکنجی آیت) ما کان محمد ابا احد من رجالکم و لکن رسول الله
 و خاتم النبیین (قول عظیمدر) قلت (بونده دخی حکمت چونکه رسالت اسم محمد ایله بنام اولان
 ذات مختار و مصطفایه حل اولمشدر شرط حاکم مقتضاسی دخی موضوعک معرفه اولمه سبدر
 ناشته اسمله ذکره سبب بودر دیلدر) و او خنجیسی (الذین کفروا و صدوا عن سبیل الله اضل
 اعمالهم و الذین آمنوا و عملوا الصالحات و آمنوا بما نزل علی محمد) نص الهی سبدر که بونده دخی
 اسم مشار الیه ایله ذکرک حکمتی بنه اعدانک رسالت ایله متصف اولان سن دکلسن
 دیمه ملریچوند (و در دنجیسی) محمد رسول الله (نص متبیدر و بورا ده دخی اسمیله ذکره
 حکمت چونکه بونصک اولنده باری تعالی و تقدس (هو الذی ارسل رسوله بالهدی و دین الحق
 لیظهره علی الدین کاه) یورد قدّه اعداء دین دن هدایتله حق تعالاک ارسل ایلدیکی کیمدر
 دینی اولمش اولقله جناب رب عزت بهر برهانه دخی اسمیله تعریف یوردی (و نام نامی احدایله
 موضع واحدده مذکور اولان دخی عیسی علیه السلامدن حکایه قرآن کریمه اولان (یأتی بن
 بعدی اسمّه احد) نص اعجاز فصیدر و بونده اولان حکمت دخی شویله در وقتاکه الله تعالی
 فی تبارک عیسی بن مریم علیهما السلام بنی اسرائیل ارسالی یورد قدّه اونبی معزت قوم بنی اسرائیل
 آیت آتیه منطوق قجه ای بنی اسرائیل بدن اول موسی علیه السلامه نازل اولان تورانی تصدیق

و بعد نصیره کلور رسول الله ايله سزى تبشیر ایدرم یعنی دینم الله تعالی کابلرله تبشیرینی
مصدق اولدیغی حالده حق تعالی قبلدن سزى ایمانه دعوت کوندرلمش پیغمبرم دیوب
وخاتم الانبیا علیه وعلیههم الصلوة والسلامی مراد ایدرک اسمی احد دردی واشبوقضیه
مجزه آری (اذقال عیسی بن مریم یانی اسرائیل انی رسول الله البکم مصدقا لما بین یدی من التوریه
وبشیرا برسل یائی من بعدی اسمہ احد) مکرمه سی حاکى وناطقدر (ایدمى) مشرکین قریش
به د عیسی علیه السلام کله جک رسول (اسم ساهى) احد مختار) ايله نورانده مرقوم اولدیغی
بیلدکلرندن او کوزل آدایله تعریف وباد اولمشدر خلاصه (حق سبحانه و تعالی بر منوال مشروح
اعلاما و تعریف بالافتضا و برکزیده عالم صلی الله تعالی علیه وسلمى اسم محمد واجدایله مواضع
مذکورده ذکر پیور و سائر واضعه رسالت ونبونه ندایوره شد که تشریف مخصوص صدر ورق
صحیفه مسطور اولان (یا ایها النبی انا ارسلناک شاهدا و بشیرا و نذیرا و داعیا الی الله باذنه و سر اجا
منبرا) مکرمه منده کی (شاهدا) قول جا یلنی مفسر (شاهدا لایمان المؤمنین) و علی قول
* شاهدا لاهل التوحید * و بر قوله شاهدا لاهل القرآن * و دیگر قوله * شاهدا
لاستک * و بعضی * شاهدا بالانته * و (و بشیرا) قول مکرمه دخی * و بشیرا
لاهل البقیه * و علی قول * و بشیرا لاهل التوحید * و بعضی * و بشیرا لاهل
القرآن بالقرآن * و علی قول * و بشیرا بشیرا فاعلک * و قول دیگرده * و بشیرا بالجنة *
و دخی (و نذیرا) قول عظیمی * و نذیرا لمشرکین * و علی قول * و نذیرا لاهل الطغیان *
و قول دیگرده * و نذیرا علی مخالفک * و بعضی * و نذیرا من الخیة * ايله تفسیر و دخی
(داعیا الی الله باذنه) قول جلیلی * ای بدعو الناس بامر الله الا قالوا لا اله الا الله * ايله تفسیر
ایلدیلر یعنی امرحق عزوجل ايله آگاه اولک و لا اله الا الله کله سبله توحید ایدک دیوانسی دینه دعوت
ایلک اوزره مبعوث اولدیلمر دیکدر که بو دعوتی باری تعالی (وانه لما قام عبدالله بدعوه) قول
کرمبله بیان پیور شد (و باعث ایجاد عالم صلی الله تعالی علیه وسلم دخی ذات رحمت
آیاتلرنی) و انالداعی الی الله (حدیث شریفله توصیف و تسمیه ایلشدر و دخی) سر اجا
منبرا) قول کرمبله اولان سر اجدن مراد ذات سعادتلرنی (وجهل الشمس سر اجا) نصی
منظوقجه خالندن ظلمات شرکی ازاله و ضیاء توحیدایله منور ایلده شمع تشبیه در و سر اجدن
مراد دخی مقبس منه اولان شی در (و فی الحقیقه قبل ولادته صلی الله تعالی علیه وسلم دنیا ظلمات جهالت
و شرک ايله سم سیاه ایکن تولد با سعادتلرنده سر اج دینی مکرمه مکرده ظهور ایلدکده ناس هر فوج
و جانبدن درگاهنه کلوب اقتباس نور توحید و ایمان ایلدیلر و رجالدن مقبس اول ابو بکر الصدیق
و نسادن خدیجه الکبری و شایدن علی المرتضی و عتقادن زید و عبیددن بلال حبشی رضی الله تعالی
عنه اولشدر برس ارض فارس دن سلمان و دیار رومدن صهیب و حبشه دن بلال مشارایله
کلوب اقتباس اسلام و ایمان و وفود یعنی اقضار ارضدن و مشارق و مغارب بدن فوج ایلدیلر
و اهالی و ناس و وفود ایدوب خاک پایته بوزل سور و ب اقتباس نور دین محمدی قیادیلر ابو اهب اهل یتدن
ایکن اقتباس نور تصدیق ایتوب خفاش آسانور توحیده باقمه مدی نتیجه کلام روی زمین سر اج
ارشادی نور ایله طولدی و ذات انجاز صفاتی اعظم الانبیاء اکرم والمرسلین و سید الخلق اجهین
اولوب حق تعالی و تبارک وجود مرحمت آلودری کی احسن و اجل و افضل و اکمل و افصح
وارجم و اصبح و اجل و اعظم و احسن و اکرم و انهی و انصف و اعدل بر احد خلق ایلدی (و حق
سبحانه و تعالیه قسم ایدر که اگر در بار مداد و اشجار و نبات افلام اولوب جمیع خلق اوصاف
و مجزاتی بازسه ل آزدن از بنی یله تخریدن عاجز اولور که) قلت (دیباجه حصن حصین

شرحنده شارحی مولانا علی القاری نقل ایلدیکی اوزره محققینک بیانلرنجه (صلوا علیه) ايله
باری تعالی اول افضل مخلوقات و اکمل موجودات علیه الصلوة والسلام اوزرینه صلاه و سلام ايله
عبادینه امر پیور مشلرا یکن قدر واجب صلات و سلامی کما و کیفا بر احد یله مبوب هر نه ایسه رب
عزت عز شنه ییلدیکندن یعنی مخلوقات اداسندن ما جز و علو کمال ذاتلرنچون نعوت و صفاتی
بیانده قاصر اولدکلرندن (اللهم صل علیه) ماننده اولان کلاملر ايله امر صلاتنه شانه لایق
هر نه ایسه یلن رب عزت عز شانه احواله ایلدکلری عجز بشری مؤیددر انتهى (اللهم اجعلنا
من امته و اجسرنا فی زمرة و امتنا علی محبته و لا تخالف بنا عن ملتة و لا عن شریعتة و لا عما جاء به
برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله تعالی علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه
اجمین و سلام علی المرسلین و الحمد لله
رب العالمین

خاتمه

اشبوجمعه طرزنده مرقوم و مسطور اثر فاخر و کسکول جواهر شمول نوادرک عموم انتفاع دات
نیت خبریه سبله بوندن اقدم ترکی به نقل اولنوب اونیدی سنه مدت مستور پرده دولاب خزانه
الکتاب اولان نسخه مترجمه سنک اول امرده انجیق طبعی خصوصی دیباجه اصلاح رسیده بجلد
اولده ایما و دیباجه جدید بجلد نایبسنده انبا اولدیغی اوزره تقویم وقایع نظارتی بوافقر الورانک
عهد و عجز عده منده بولندیغی هنگامه یعنی یلک ایکوز الی سالی او اسطنده طرف زاهر الشرف
سلطنت سنیده ن اراده و فرمان پیورلمش ایدی لکن براز زمان رخصت نامه اصلاح اختصاصی
وصالی تدبیرینه اشتغال عائقه سبله دار طباعه عامر به احترام و واجب الاصلاحی خد منده
مبادرت اولنوب بعده لفظا و معنی یعنی رأسا ترجمه سنه مرخص مستقل اولدقد نصکره ذکر اولان
نسخه ترجمه دولاب انساب و ضمه مطالع سندن صرف نظر و اصل نسخه عربیه مستطرف
ماخذ و مخیر قلندر ق سیاه به کاه سفارت و غربت و کاه جسم تحیفه عرض مرض حیالات ایتشیکن
ینده قلم شکسته فم نافله ارقام خلال عوارض مذکورده یسما نده فیما دن فزور
و عطیات اولوب حد الله عز و جل تحریرات شرعی و تسویدات وقایع و چندین رسائل
و نواج و مکاتیب ايله مشغول و ظهیری ظهیر فقیر لکن نکد شهر کج رفتارک ایراث ایتدیکی بار
اکدارینه تمحیل اوله رق یعنی (رحم الله امرنا عرف قدره و لم یعمد طوره) تنبیهنه اذعان و یقین
اولدیغی حالده هر چند عبون کرمانچس معایده غضا و آذان فضلا استماع مساویده مظهره
صورت صما و بوفیر و قیری ریایه دخی * بیان عذدی ان ذموا و ان مدحوا * مافی العوالم
من شی یقیری * لم یهدونی الاوجه مؤتم * فلیظروا حسنا و غیر ذی حسن * روشنده بولمنق
مقصداقصی اولوب و الحال که بوکتر غبار دکل جهابذه علوم و اساتذه فهوم اولان هر مصنف
و مؤلف اذا خلجی و طبعهم حسب البشریه عثرات و هفواتدن خالی اولدکلری امر روشن
* و خصوصاً شول مؤلف اوراق و افلام بولنه که سحاب حدثان و بوارق احزان و صواعق
عدوان تراکیله (من یسمع یخلف میر ایتدن بوابل تشبهات امطار و زمین امتحان و اختیارده شوک
حرمان انبات و عمره خلاف انمارایه کله مقازه بیای حیران بولنه رق طالق کورن مجزه اهل انصافک
سبب تأسف و بکامی اوله و کاهه تحسینه انتظارنده بولندیغی آب خوش کوار رعایت یرینه چرکاب
اندر اطوله بوکونه مبتلای بی دستگیرک بلاشعور خطاسی بولنه دخی و ارسته نل * اولدیغدن

نعم آلود مفروض مذکور مقام اعتذار ده (لئن ادرکت فی قولی فتورا) (ووهنا فی بیان للعانی)
 (فلا تنسب بقصی ان رقصی) (علی تشبیط مقدار الزمان) کفنه سبله ترنما از اوله جغنی ظاهر *
 (واقضای شیوه عالم کون او زره هر بار بر احد اسنه السنه طعن اهل ضغن دن رها بولموب بر بکا
 سهو قلم زله قدمده اصحاب اخلاق حیده سبته واقعه بی حسنه ایله دفع یعنی اصلاح ایله کرمه
 ابتدار ابد لر سه ده بر بکا رباب اخلاق ردیه حسنه بی وزد و کرامتی سحر و دار الکتاب موقوفه بی
 عقار و ماء زلال حلالی عقار عدو شمار اید کله کبری باهر اولغله بوشکجه به کرفتا ر بولنا نلرک
 دخی (وان رضیت عنی کرام عشیری) (فلا زال غضبان علی اثمها) قولی مدار نسلتیری
 اولدیغنی فوانح بخوانیم آثار زنده کوروب اسوه ایدرک و (والله اسئل ان یصب علیه بحال
 القبول و یجعله لمن یحبی الفوائد غایه السؤل) دعا سبله سجد کاه چاره ساز حاجتدانه عز شانه بوز
 سوردک * الحمد لله تعالی اولوا و آخرای * نسخه کبرای کرم و کرامت و سر سطر رساله مذهبه مذهب
 سلطنت مروج العالوم و المعارف بالسعی الاوفی و مروج قلوب البرایا و التبعة بلطفه الاجلی مصنف
 صنوف العداله فی الممالک الاسلامیه و مؤلف الغنون الشفاء فی تدابیر الدوله العلیه و اضع اساس
 اصل دساتیر علم و کمال نامحرم رسم اصاطیر ظلم و جهل و الجاد و ضلال حاوی الاخلاق المرضیه
 مؤید الشریعه المحمدیه النجیه السنیه موصوف اوصاف منظومه (سر لوحه شاهنامه شان)
 (عنوان برات فضل و عرفان) (هم مالک تاج و تخت و افسر) (هم اهل هنرم اهل پرور)
 * کر خطی کورسه ابن بواب * شوقا یازیلوردی حاجب باب * نام آور اولوب نیجه اترده *
 قوبدی ادینی همه هنرده * روح بن عالم اولدی ذاتی * اخلاق حیده در صفاتی * الاوهو
 ظل الله تعالی فی العالم * و خلیفه رسوله النجی الاکرم * السلطان ابن السلطان ابن السلطان
 شرقا و غربا و کلهذا و کلهذا کابرا عن کابروهم جر السلطان عبد المجید خان ابن السلطان الغازی
 محمود خان ابن السلطان الغازی عبد المجید خان سبله الله الملك الدیان السلام ناصر المسلمین
 و مقصود الاسلام الی یوم القیام حضرت تلمرینک عهد عدل و رافتنه مقارنتله (مظهر حسن ۱۲۶۳)
 اولان بیک ایکیو زالقش اوج سالی شهر ربیع الاخری غره سنک کیجه سی ساحت درت
 قرار زنده پای مخدره ترجمه فقیرانه به خلخال تم بالخبر ایله خلی بند * و دهان بیغای خامه خام
 کتزه باریک الله تعالی فیک شا باشله بارنده فند * اولوب و کلبد اهل طبل پسند تمثیلی دخی
 سنه مسخسته مسطوره شهر رمضان فیض فیضانک بکری برنجی کونی حالناظر تقویم و قایع و صاحب
 الکمال و العرفان و البضایع اجله رجال دولت علیه ابدیقا و اصدقا قدماء سلطنت سنیه تأیید
 انقادن معادنلو محمد سعید بک افندی اتال مایتنه الرب المبدی معرفتیه منسوج دستکاه
 حسن اختتام و خلاصه خلاصه کلام بو کنجینه معارف دینه بالطف الازلی
 همت شاهانه ایله سرماییه فوائد معنویه مدارس و مکاتب و اقلام اولمشدر

اولندیجه کتب تألیفی و تمثیل ایله استکاب * دخی اوراقه سطر آرا اوله تا کیم فم اقلام *
 الهی ایله خان عبد المجید داد فرمای * سر بر آرای شوکت تاب بخش دولت اسلام *
 للمترجم الفقیر غفرله *
 دعای اختتامی ابتدادن ایلدم معروض * اجابت ذیلانی حق ایلدی مدشمدی جد ایله *
 نقاط شکم اصلاح اید هرتار بخنده اخوان
 اولندی ترجمه مستطرف اسعد شمدی جد ایله
 (۱۲۶۳)

تاریخ الترجه نظم زبور افندی داده مرز

استاد فن ساطنت * عبد المجید خان ایتوده *
 عهد هما بوند بر * صدر جلیل القدرینک *
 باقی جوهر ذاتی انک * عالیها در فضلله *
 بین الافاضل نامنه * اسعد افندی دینلور *
 سر رشته اجلالدر * حبیل متین فضلله *
 بولش حلاوت اوله کیم * شه دعباراتی انک *
 عزمین فزون قدرین رفیع * ایتسون خداوند علم *
 جوهر کش تحسیندر * زبور بونار نیم بنم *
 مستطرف قیلدی نوین * اسعد افندی ترجمه *
 (۱۲۶۳)

تاریخ لآخر للطفی افندی سلمه الله تعالی

حضرت اسعد افندی کیم فیوض خامه سی *
 مد عای فضلله اشبو کاب مستطاب *
 نکتته سبک نشوه یاب لذت فیهی اولان *
 نفیعی شامل ابتدا واتههار باینه *
 عصر عالی شه نشاه زمان آتاریدر *
 تا که تألیف کتب شان آورد انا اوله *
 اوله جائز جوهره تاریخه لطفی جائز *
 سایه شاهیده مستطرف اولندی ترجمه *
 (۱۲۶۳)

تاریخ آخر للشیخ ذائق افندی البروسوی نال مایتنه

جناب اسعد تحریری مولی مستدام ایتسون * موفق اولدی بوسحر حلاله لطف باریله *
 یازاسه ذائقه لایق سپهره نجم تاریخی * اولندی ترجمه مستطرف امر شهر باریله *
 (۱۲۶۳)

Handwritten text in a rectangular box, likely a list or table of contents, with several lines of script.

Handwritten text in a rectangular box, continuing the list or table of contents, with several lines of script.

Handwritten text in a rectangular box, continuing the list or table of contents, with several lines of script.

